Reg. No. B. 1270 Thursday, 3rd January. 1924.

ವರ್ಷ ೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೧.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರದ ವೆರ್ಗಣೆ

ಕ ಮುಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ನ ನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0
ಸ್ಟೆ ಪಿ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.

ಸರ್ವತಿಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಂ ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪತೇ ಯಾವಿವೇಕೈಃ।
ಇತಿ ಸಹಜತಿ ವಿಚಾರೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನ ಕೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ತುಲ್ಯಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಕನ್ನಸ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೃತಾಕ್ಷರಗಳಿನ (೧೫ ಎಮ್ಸ್ ಉದ್ದ) ೧ ಸಾಲುಗಳಕರವರೆಗೆ ರೂ 1 0-0 ಅವಂತ್ಯ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-1-0 ಹೆಡಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದರುವದೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಅಷ್ಟುಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು ಬಿ

ಟಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಖಚಿತ್ಯದ್ದಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

—(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ. ತಾರೀಖು ೩ ಮಾಹ' ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)—

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿಷಾಶಸ ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ
हिंदुस्थानची हवा त्यामानेंच हें औषध हिं
दुस्थानातील लोकास ज्यास्त फायदेशीर आहे

द्राक्षासव- { दीड रत्तलची किंमत २ रुपये;

रामबाण गोचरे

सर्दि घालविणारें,
मूक घालविणारें,
शौच्यास साफ करणारें,
झोंप आणणारें,
शक्ति देणारें,
तेजस्वीपणा आणणारें,

पिण्यास रुचिकर

कचाटाग मागवा,

शुद्ध फार्मास्युटिकल वर्क्स लिमिटेड,
मुंबई नं. १३

1924 नें इसवियु
स्वराज्य डायरि.

संपादक – डि. कॅ' भारद्वाज, विद्याभूषण.

राजकीय, आर्थिक, व्यापार, स्वदेशि, कृषिकार्मिक मौजदलाइ विषयांगल हौस संग्रह' मेंशइंकुर नवीन भावशिक्षगलु! प्रतियेंबरुं अगत्यवागि उपयोगिसबेक्कुद्दु.

नम्मल्लि यावत्तू पेटेंट बिषय, रैतकरि वर्गक्के हौस स्फोत बंदिदे. रैतरवरिंदिरि!

डि. न्यू. एंपोरियम्',
जनरल मर्चंट्स, होन्नावर.

प्रयाणश्वरसेंयियायियु

डि.पि.पि. मोटारसर्विस कंपनि हावेरि.

हावेरियिंद शिर्शिगे मत्तु शिर्शियिंद हावेरिगे.

तारीख ೧೫—೧೧—೧೯೨೩ नें गुरुवारदिंद शुरुवु.

हौरडुव दिनस व ट्यायं.

शिर्शियिंद हावेरिगे
गुरुवार, रविवार,
मंगळवार ई दिवसगळल्लि बेळिगिन ६ घंटेगे शिर्शियिंद हौरटु, हावेरिगे, बोंब्बैगे हौगुव मेलिंग मुट्टुवुदु

हावेरियिंद शिर्शिगे
गुरुवार, रविवार,
मंगळवार ई दिवसगळल्लि सायंकालद बोंब्बै मेल शिर्शि, ೫ घंटेगे हौरडुवुदु.

हावेरियिंद हानगल्लिगे मोट जागा बिडियु ई दिवसक्के होगि बरुवुदु

शिर्शिगळु शिर्शियल्लि एस् एल् शाकप्पा इवरल्लि, व हावेरियल्लि स्वामिय हक्कुदारिन नम्म कंपनि आफीसिनल्लि शिगुत्तवे.

अल्लदे व्यापारिगळिगे अनुकूलवुव सौयि माडिरुत्तदे ऐसल्लदे गोदाम, जोगे, बण्ण बेकाद कडेगे हौगलिक्के स्पेशल् शाटियिंद शिगुत्तदे.

मेनेजर— बि व्ही. पुसाळकर.

आनंद मंदिर.

मार्मागोवा हार्बर.
उत्तम भोजन-उपहारद
व्यवस्थे

ई होटेलु मार्मागोवा हार्बरद पक्ष केवल प्रवासिकर अनुकूलतेगागि, नडसवरागि स्थापिसल्पट्टिदे. इदु हार्बरद नरेयु विस्तीर्ण मेलि धन्य सुंदरवद्ददे उत्तम भोजन-शुचकारवु दोरेयुवंतह प्रयाणार्थिकरेल्लरू इदर उपयोग माडि कोळ्ळबेकागि विनंति

मेनेजर.

ग्यास दीपगळु

भाडिगेगे इट्टिरुनेवु.

बेकादवरु भाडिगेयु दरवार वर्गेर पत्र हिडि तेळगिन पत्तेगे मक्ता लिक्कि तिळिकोळ्ळ बहुदु

पुरुषोत्तम लक्ष्मण्य ह्यानभाग
हेगडेकर, दुकानें, कुमटा.

नेय्गेयवरिगे
सुसमय्यु.

नम्मल्लि नेय्गेगे संबंधपट्ट नानेलेय बिदगळु (Cotton heads) शंकु बिदगळु, (Wire heads) ब्रास्किन शट्टुगळु, (Steel reelds) साधा मत्तु गाळि लाळिगळु, (Plain & roller shuttles) पिक्कुरुगळु (Pickers) ऐगळस्नु तेगदुकोळ्ळुव तोंडिगळु (Reed hooks) मत्तु गणेकिगळु (Pirns) अल्लदे, इन्नू बेकाद सामानुगळु जिल्लेयिंदागलि, ओट्टुगेयागलि सरियाद बेलेगे पूरैयिसुत्तवे.

क्रयद पट्ट बेकादल्लि इंग्लिसिनल्लि बरेयिरि

Indo-British
Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort,
BOMBAY.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯಿಂದ ಸಿಲಿಕಿನಾದ ಕೇಶವನ್ನುಳ್ಳ ದುವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ಕಾನೇ ಮಾಂಛನಲೊಳ್ಳಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉಪಕರಣವಾದರೋ.

ಕಾವಿ ನಿಯೂ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಾ ಅಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ನಯು ತಕ್ಷಣಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಕೂದಲುಗಳು ಇಡಿಮ್ಮು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬೆದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಅವರ, ಅಭಿ ಮಾನಿ ಸಲೆದು ಸಮೃದುವಾಗಿವವು ಇದರ ಸುಗಂಧ ವೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವೆದು

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಾವನ್ನು ತಲೆಯಸಟ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರೀಷ್ಟತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಕಾವಿಧಾರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ

ಕ್ರಯ — ಸೀಸೆ ರೂಪ್ಯಾ 1 0 0, ಸೀಸ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಕಿ ೩೯೮೦

ಅ ಲಭ್ಯವಿರುವುದು !

ಮಿಸ್ ಪಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಸ್ತ್ರೀ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವೆ ದುಮ ಕೊಂ ಅಕ್ಷಯವವ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದ್ದು ತೆಗವ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ್ಲೆಸಿದ ನಾದುದ ಮಾತ್ರವೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕೃತ್ರಿಮ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟುಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತಲು ನೈರ್ಗಿಕವಾದೀ ದ ದ್ರವ್ಯ ಕೆಲ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನ ಹರಿಯಲಿ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವ್ವ ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಹಾ ಕೈ ಬಿನ ಗಂಧವೆ ಬರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಿಸ್ ಪಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಣ್ಣ ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0 | ಸೀಸೆ ಕ್ಕೆ 0-12 | ಪೈಸೆ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಪೇರ 0-4-0

ಒಬ್ಬೆ ಬಿಲಿ ಬಿಜಾ ದಾಸಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16 Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ಬೆಳೆದ

ಬಾದಶಾಹಿ ನಾಮಾಯಿ

ಈ ಸಚಿತ್ರಾಗುವ ಸೀಕಾದಲ್ಲಿ ಇ ಬಂದ ಕೂದಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪನ್ನ ಗಾಗುವದೇ ನಿಲ್ಲಿ ದ ಕೆಲಂಬಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸಧಾರಿಯಿಂದ ಬಿಡುವ ಕೂ ಗುತ್ತದೆ ಚಿದಾವ್ಯ ಪ್ರದಾ ಶ್ರೀ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಮೆ ಓಪಾಲು ಹಾಸ ಳಿಸಿ ಎಂಟು ಬಿಡುವನ್ನ ಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ ಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಿಲಿಸಿಗಳು ಸಿಪ ಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಪಾರಂ ಮಾಡಿ ಬಿದಡಾಸಿಗಾಗಿ ನಿ ತ ದೃಢವು ಬಿಗ್ಗೆ ಆ ಕ್ಕಾ ಕೊಡಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘ ಪರಿಶ್ರಮಗಳು ಇತಾದರೂ ದೊರೆದಿವೆ

ನಕಲೀ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಿ ಸ್ಪರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ

ಜಾಸ್ತ ಕ ಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಂ ಒಪರಿವಾಹಿ ಅಪ್ಪಲ್ಲಿ ಲಿ ಪ್ರಿಸು

ಸಿ ಸಿ ಮಹಾಜನ ಎಂಜ್ ಕಂಪನಿ,

ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೬

ಟೀಪ್ಪ — ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಹಾರ ಇಂಡ್ಡಿಯನಿನಲ್ಲಿ ಯಿಮು ಬಂ ರುವ್ಯ

ಸಪ್ತಸ್ವರ

ಕ್ರಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮಾಂಕ ವಾಸನಪತ್ರಿಕೆ

ಈ ಕೆ ಸಿಸ್ ಕ್ಕೆ ಹಾಡುವಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸ ದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಲಿಪಿ ಗಳು ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಿತ ಕಂಗೊಳಿಸುವಿರುವ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಇಂತಹ ಭಾಗ್ಯವು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗೀತ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕೇವಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೩ ರಂತೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪೈಸಿಯ ಚಂದಾ ದಾರರಾಗಲು ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ

ವಿಳಾಸ— ಸಂಪಾದಕರು "ಸರಸ್ವತಿ"

[Page], ಬಾ ೬ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೨೦, ೪೦, ೪೫ ೫೦ ೬೦
೩ " ಹಾಲುಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೬೫ ೭೫, ೧೪೦, ೧೬೦
೨ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ ೧೩, ೧೫ ೧೮ ೨೦ ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾತೆ ಕೆಂ ೧೫, ತಬಲೆ ಸ್ಯೆ ತೆ ಕೆಂ ೧೫ ೮

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಕ್ಕಾ ಟಿ ಕೊಡುವೆ ನೆ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ೧೦ ಗ್ರಹಿಯ ದ ಮಾಡಬೇಕು.

ವತ್ತೆ - ಗೋಪಾಳ ಸದಾರಾಮ ಮಕ್ಕ
ಕಂಪನಿ, ನಂ ೩೬೫
ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ೨೮ನೇ ಅಧಿವೇಶನ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಳಿಳಿದ ೫ ೨೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ನೆರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌ। ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವು —

ಮೊಟ್ಟಕೊಡಲು ಮೌಲಾನಾರವರು ತವಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಪಕ್ಷನವನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಲಳರ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೂ ಜಾತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸವಾನಸ್ಯಂದರೇ ಎಂತು ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತವನ್ನು ನಿರ್ಭಾಷ್ಟಿಸ್ಯಾದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಸಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರ ನಡಿದರು ಮತಕ್ಷಾತಂತ್ರ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗವಾಹಲು ಆದನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವುಂದಿರುವರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಿಸಬೇಕೆಂದೆ ನೆರೆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು ಬಳಿಕ, ಮೌಲಾನಾರವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತುದಿಯ ಪರಿಗಿ ಸವಾಲೋಚಿಸಿದರು ಸಿಪಾಯಿಯರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸರದಾರರು ಹೇಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿದರು ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳವದು ಯಾಕೆ ಅನಿಷ್ಟವೆನಿಸಿತು ಇಂಗ್ಲೆ ಷ್ಟರ ಪಡೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಜ್ಜು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರ ದೊರೆಯಲು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಸನ್ ೧೮೫೭ ನೇ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗಿದ್ದ ಕಿಂಚಿತ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯ

ಹುಟ್ಟಾತ್ಮರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದ ಸಮಾಜಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶೀಯರಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾಯಿತು. ಪರಕೀಯ ಗಳಮೇಲೆ ವಿಜಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಧನ್ಯತೆಯಿಂದಲು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೆಯೆಂದು ಅಬ್ಬರಿಸಿ ತೋರಿತು. ಈಗ ಪ್ರಪಂ ಅವನತಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ–ಮಹಮ್ಮದೀಯ ರ ವಿಶ್ವತ್ವ ಕ್ಷೀಣತ್ವ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಕಟಕ್ಕೀ ಡಾಗಿದೆ. ನಾನು ಪರರ ಪ್ರೌಢತಗಳನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವವ ನಲ್ಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಗಳೂ ನನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಾಮಾಟುರನ್ನು ಸಂಕಟಪ್ಪಿಡಿಯು ಮಾಡಿ ಸ ಹ, ಕ್ಷುದ್ರ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತಃಕರಣ ನಡಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯತ್ಕರ್ಷದ ಟೊಂಪೆಕಾರಿದರೆಂದು, ಮಾರ್ಯಾ ರಿಷಿದರೆಂದು, ಹುಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಊರಿದರೆಂದು, ಪ್ರಾರ್ಥ ನಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮೊರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದರೆಂದು ಜಗಳಗ ಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾ ಬೇ? ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆದು, ಇಂಥ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾಗ ಮಹತ್ವವನ್ನಿತ್ತು, ಅವನ್ನು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಯ್ಯದಂತೆ, ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗುವಷ್ಟು ಸಹನೀಲ ತೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆಯು ಅಸಂ ವನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು? ಜಲಂ–ಅಕ್ಷತವು, ಗದ್ದಲದ ಪೊರವಣಿಗೆ, ಇವೆ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧಸ್ವಾ ಗೆ ದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೊಂಗ್ರೆಸುಗಳೂ, ಬೆಲಾಂತ ಮಂಡಳ ಗಳೂ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಗಳಾಗುವವಷ್ಟೆ! ಹಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧೀ ರ್ವಜನ್ಯ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಎಳತರುಣರಂಲಿ ದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ದೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥಾ ರಿತ್ಯಾ ನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಜನಕ್ಕೆ ನ, ಉದ್ಧಾ ಸುವ. ಈ ಕಲುಕ್ಷ ಮೂಲ ಬೀಜಕ್ಕೆ ನನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗಲು, ಅವರು ಈ ಧರ್ಮಲಕ್ಷಿಯ ಪುರಸ್ಕರ್ತರಲ್ಲ. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಿಕೆ ಯಾದಮಿಯ ಪ್ರೇರಕರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಬಲ್ಲವಿರುವವರಿಗೆ ಇವರ ಪ್ರೌಢ್ಯವನ್ನು ಬೇ ಕೊಂಬಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವರು ಭಾರತ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಯಿಂದ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸುತ್ತಾ ಸುನಿ ರಂಧನದಿಂದ ಶ್ರುದ್ಧಬುದ್ಧಿಯ ಧೂರ್ಜಟಿ ಶಿಲ್ಪ ಪ್ರಾಯ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿರುವರು.

ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಇವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ದೆಂದು ನನ್ನ ಅಂದಾಜು. ಇವನಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ, ನನ್ನದು ನನ್ನ ಎಂದು ಹೇ ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಸಮಾಜದವರು ಬರೆ ನ್ನು ನಮಿಸಿ, ಹೇಗೆ ಜಾಗ್ರತಿಗೊಳಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾ ರಿಸಿದೆವು. ಇದೇ ತತ್ವವು ನಾವು ಹಿಂದಿರುವ, ಸಕಲರಿಗೂ ಆದರವನ್ನು ಮೆರೆಯುವಂತೆ ಪರ್ಚಿಸಿರುವ ಮದೇ, ಕಾಂಕ್ಷಾ ಲಜಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಬಾಯಿಮಾತು. ಅಂತಃ ಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಿಲ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸವಾಜಿಕ ಸಂಕೋಚ ದಿಂದಲೇ ನೆರವೇರಿಸುವಿದ್ದೇವೆಂದು, ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಆದರಾದರಗಳಿಂದ ಎಜ್ಜರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಭಿಂಧವರಿಗೆ ಗೋವು ಅತಿ ಪ್ರಿಯವು. ಬಿಡಾಡಿ ಗೋವನ್ನು ಹಾಲು ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಸಣ್ಣ ಗೋವಿ ನ ರಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೃಷಜ್ಞ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಕೃಷಿಕ್ಕೆ ತರೆಂದು ಬಾಹ್ಯಕ್ಕಾರು ಸಾಬಿದಂತೆ, ಮಾವಿ ನಮ್ಮ ಮ ನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ೩–೪ ವರುಷಗಳಿಂದ ಗೋವಾಂಸಾಹಾ ರವನ್ನು ನಿಷ್ಠಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಬಳಿಗಳು ಸಹ ಗೋವಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಕಷಿಕರಿಗಾ, ಪರಾಣ ಪೋಷಕರಾದ ಒಡ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ರು ಅಗಸ್ಮಾಗಿ ಕಸುವ ಗೋವಾಂಸವನ್ನೇ ಭಕ್ಷಿಸಿ, ಪ ಸುವ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುತ್ತಿರುವೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಯಕ್ಕಾ ಅವರಿಗಾಗಿ ಹುರಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಅಗ್ಗವಾಗಿಸಲು ನಾವು ಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲದೆ, ಹಾಲು ಕರೆಯದ ಗೋವಿ ಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೇ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥರು ಕಾಣ ದಿದರೆ, ಗೋಹತ್ಯೆಯು ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕಾಗು ವದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ, ಕುರಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಗು ವಂತೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿಹುದು. ಕೆದರೂ, ಗೋಹಿಂಸೆ ಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂತಲೇ ಸ್ವರ್ಗೀಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಬೋಧನೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರವಲ್ಲಿ ಆಲಿಲ ಸಮಾಜ ಗಳಿಗೆ ಕೈ ಇರಲು ನಾವು ಇಂಬುಗೊಡಬೇಕು. ಪರ ಮಕ್ಕಾರ್ಥ ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವೆ ವರ್ಧಿಸಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟ ಮೆಯಲು. ವೈಕ್ತಿಕ ಜಾತಿಮತ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ಕ್ಷಯಿಸುವದು ವಿಪರೀತಕಾರಿಗಾಲದ ಮೆ. ಆದರೂ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮಹಮ್ಮದೀಯೇತರನ್ನು. ಮಹಮ್ಮದೀಯೇತರರು ಮ ಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಅರಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ನಾವು ನ್ಯಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಒಡಲು, ಸಮಾಜಕ ಐಕ್ಯವರ್ಧನವಾದಂತೆ. ಮೀ ಮಹತ್ವಾನ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಹದವ ರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ, ನಾವೆ ಒಕ್ಕಾರಿಂದ ಅರಿಲಾಗಿನ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮತಮ್ಮದೆ ಸಾಕಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ ಪ್ರಯ ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಬಲಿಗೆ ಇವ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಅರ್ಥಾರ್ಥಗಳು, ಗಳಿಸಿದೆ, ಸಾಕಿಯಾ ಮಾಗುವ ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಬಲ, ಬಲಿಲಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವ ಒಂದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಸಭ್ಯ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾಗಿ ಅರಾಧಕರನ್ನು ಎಲಿಸಿಕೊಂಡಿ ಸ ರಧರ್ಮಿಯರ ಪರಿಚಿಲಿ ಸಾಗಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದಿಗೆ ಇವರ ಅಧಿಕಾರ ಕಾ, ಗಟ್ಟಿಗಾರ ವಕ್ತಿಗಾ, ಎಲ್ಲಿಗಿದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಹಚರ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕಿಂತ ರ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾ ಪಾಡಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಎಚ್ಚರಾಗಿರತಕ್ಕ ದ್ದಾದಿರುವುದು. ಶತ್ರುಕಾ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೇ ಕತ್ತೆ ಪ್ಪ ಆದರಾಧಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಳ್ಳಿಯುವುದು ಆದರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲ್ಲ; ಅಳವಸರ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ. ಇವ ನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಂಥ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆಯ್ಯಬಾರದು. ಸೂಜ್ಞಾ ತ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಹಿಂದೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇ ಪ್ಪವು. ಕಾರ್ಕರಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಯತ್ನಿಸಿಲೇಬೇಕು ಸಂ ದೇಶಕನ್ನರುಹಿರುವರು ನನ್ನ ಹಿಂದೂ ಸಹಕಾರಿ ಖಂಧರಿ ಗೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ರಾಜ್ಯಪ್ರಗಳಕೂಡ ಸ್ಪೇಚ್ಛ ಬೆಳೆಸುವ ವಿಚಾರ ವಿದ್ದರೆನ್ನು ಕಾಂತು, ನನಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಗಳಿಗಾಗಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಲಿ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಪರಸ್ಕರರ ನಾಶ ಮಾಡಲೆಸುವುದು ಆಕ್ಷೇಪ್ಯ. ಈ ನಿರ ರ್ಥಕ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವರೆಂದೂ ಒಲಿಬೀಳಬಾರದು. ೧೯೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ ಪೈಗ ಂ ನಿನಾಸು ನಿಂದಿದಲ್ಲಿರಿದಾಗ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ನಿರ್ನಾ ಮ ಮಾಡಲು ಕಕ್ಷವಾಗದ ಒಳಿಕ, ಈಗ ಏಳು ಕೋಟಿ ಭಾಂಧವರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವದು ಎಂಬುದೂ ಕಕ್ಷವೇ? ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ರಾಜ್ಯತ್ವ ಸಮಾಜತ್ವ ಕಾಲ್ಪನಿಂದಿಂದ ಕುನಾರ್ಭೂಗಂಧದ ಪರಿಗೆ, ಕರಾಚಿಯಿಂದ ಬೆಕಾಗಾಂಗದ ವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿ ಪ್ರಾಗ, ಹಿಂದೂ ಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಕಕ್ಷವಾಗದ ಒಳಿಕ, ಈಗ ಪುನಃ ಈ ಸುರುಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವರೇಕೆ? ಹಿಂದೂ–ಮಹ ಮ್ಮದೀಯರು ವಿಶೇಷವಿದ್ದರುವವರೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾದ ಒಳಿಕ, ನಮ್ಮನಿಸ್ಸೊಳಗೆ ವಿವಾದಗಳ ಹಹಾಸಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಉಳಿಯುವದು ನಿಹಿತವೆಂದು ನಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ–ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಐಕ್ಯ ವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಗಳ ರಾಜ್ಯ ಬಂದು, ನಾವು ಗುಲಾಮರಾ ಗುವೆವೆಂದು ಆನೇಕರು ನನ್ನನ್ನು ಹಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗುವವರು ನಗರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಿಪ್ಪತ್ತೆ. ಯಃಕಂದರೆ, ನನ್ನ ೫೫ ಕೋಟಿ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರು ಆಗ ಸ್ವತಂತ್ರಗಾಗುವರು. ನನ್ನ ಮುಹಮ್ಮದೀಯ ಬಾಂಧವರ ಸ್ಥಿತಂತ್ರತ್ವವ ಪ್ರಕೃ ಯು ಲೆಲ್ಲ ಉಳಿಯುವರೆಗೆ. ಲಖನೌ ತಪ್ಪಾನಾಮೆಯ

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನಿತ್ತರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಆವಕ್ಕೆ " ನೀವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಸಲಾತು? " ಎಂದು ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ನಾನು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಪಿಲುಗುಸತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ನೀವು ಎಂದೂ ತಿಳಿಯಲಾಗದು. "

ಒಳಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಮಾವಣಿಯು ಈಗ ಮುಗಿದಿರುವದರಿಂದ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಪ್ಪಾನಿಪ್ಪತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವದು ಅವಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಸಂದರ್ಭಾಜ್ಞ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ್ದ ಕಿನ್ಯಾನಿಲೆಯ, ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷವು ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅಸಹಯೋಗವನ್ನೇ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಪಡಿದಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕೌನ್ಸಿಲು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ತಕರಾಜಿ ಮಾಡಿದೆಂತಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ, ತಾವೆ ಅದನ್ನು ಎಂದಿನ ನಿಜಾಕಸಲಾದೆಂತಲೂ, ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು, ಕಾಂತತೆ, ಸಂತೋಷ, ಪರಮತಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಾದವನ್ನು ತೀರ್ಗಡಿ ದೆವೆಂತಲೂ ನುಡಿದು, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಒಳಿಕ, ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ನಮ್ಮ ತರುಣೋಪಾಯವೆಂತಲೂ, ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ಬೆದರ, ಆದ್ಯ ಕೈಬಿಸರೆ, ನಾವು ಮುಂದೇನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರೆವೆಂತಲೂ ಖಾಲಿಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಭರಿಸಿಯಿರಗೇ ಬಹಿರಿ, ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಹೇಲೆ ಕೇಟು ಜನುನಾಲಲ್ಲಾಜಿಜಿ, ಮಧನಲಾಲ ಭಾಯಿ, ಭಭಸಲಾಲ ಜಯಿಗಳೆಂಥ ತಜ್ಞರನ್ನು ತರುಣಕರನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ನಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಸಲಹೆನಿ, " ಪುಢುವು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಮರಳಲಿ, ಯುವಿಯ ಖಾತೆಯು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಿಕ್ಷಣವೂ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳವನ್ನು ವಿರ್ಪಡಿಸಬೇಕು; ದ್ರವ್ಯಾಂತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ವಿರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇವೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ನಿಧಿಯನ್ನೂ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಳಮುಗಳಿಗಿಂತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಂತಿಗೆಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೋಶವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಖತಸ್ಥುಗಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೆಯನ್ನು ಎತ್ತತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ಖಾಯಂ ಖಾತೆಗಳನ್ನೇ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನೇ ವಿರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಬಾಚಿತವಾಗಿ ಹಿಗುಪ ದೇಶಸೇವೆಯಿಂದ ಅಗಿನಿ ಪ್ರಚಂಡ ದೇಶಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದು ಆಗಿ ನಾವು. ಅಸಹಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸಂಘಾರ ಬರ್ಜಿಗೆ ಕಗಲುವಪ್ಪು ದೇಶಸನವನ್ನೀಯಬೇಕು. ಲೋಕೋತ್ತರ ಪುರುಷರಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಆ ಪುರುಷರ ಕಾರುಮಾಯ, ಶಕ್ಯರ ಸ್ವಾರ್ಥನಮಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ದೇಶಸೇವೆಗಾಗಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ದೇಶಸೇವಕರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಲುವಪ್ಪು ಸಂಬಳ ವನ್ನಿತ್ತು ನಾವು ಪೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯ ತಕ್ಕದ್ದು. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಸಮಸ್ಯಾನುಸಾರ ಖತಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಗಿಂದಾಗ ಸಭೆಸೇರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಖಿಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ನಡಿಸುವಂತೆ, ಮೇಲ್ಪಡಿಸಳ ಮಂಡಳಿಗಳು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಶಿಸ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮರು ಖಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಅವರ ಖಂಧನದಿಂದ ಸರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೀರ್ಯನ್ನು ಹೊಲ್ಲಿ, ಸಾಕಲ್ಲದೂ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿರಬೇಕು. ಕೈಸ್ತನು, ಪೈಗಂಬ್ಯರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಖುರಿಸಿನಿಂದ ಕ್ರಿಶ್ಚನರು, ಇಂಡಿಯಾದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಈಸ್ಪೇರಿಗೆ ಹೊಂದು ವಂತೆ, ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ನೀವು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪೇತ ವಿರೋಧಸನಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕತ್ತೆ ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಖಂಧನದಿಂದ ಧೈರಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯರತರಾಗಿರಿ. "

ಒಳಿಕ, ಮೌಲಾನಾಸ್ತರು ನಾಘಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರ ಪದಚ್ಯುತಿಯಿಂದ, ಕೋಮಟಿ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿ, ಅಕಾಲಿ ಬಳಿ, ಇವ ಬೇಕಾಯಿದೇಸರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದು ಅಚ್ಚುಸೊಡಿಸ ಕೃತಯಿಂದಿರಿದ ಸೆವಾಜಿಕ ಅಶ್ತತ್ವದ ಮೇಲೆಯೇ ಗದೆಯಸ್ತೆತ್ತಿರಿದಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ಅಖಿಲ ಸಮಾಜದವರೂ ವಿರೋಧಿಸಲು ನೆರಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ನೆಲಸಮ ವಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಲೇಖರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು, ಕೃತಿಯಿಂದ ಸಹಾನುಭತಿ ಧೆನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವದೆಂತಲೂ, ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವು ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಹೊಂದಲೆಲ್ಲಾಪ್ಪದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರವು ಎಲ್ಲವಿರಲೆಗೆ ಸ್ವರ್ಧ ಸ್ಯಾಗವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ತಮ್ಮಂರಿತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸದ ಹೊರತು, ಕಾಯಿದೇಭಂಗವನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂತಲೂ ನುಡಿದು, ಈ ಬೆಂದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಹಪಾಸವನ್ನು ಸಭವಿಸಿದ ದೇಶಸೇವಕರು ದ್ವಿಗುಣಿತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಹುರುಪಿನಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ತಯಾರಿರಬೇಕೆಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು.

" ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವು ರಾಜಮಾರ್ಗದ ಮೇಲಿಲ್ಲ; ಸಣ್ಣ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವದು? ನಾವುಲು ನಾವು ಬಗ್ಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ತಯಾರಿರಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮಾರ್ ಕ್ಯಾಗಿ ನಾವಿಗಾಡಾಗುವದರಿಂದ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ ವಿದಾರ್ಥಿಕ್ಕೆ ಮಸಾಲೆ ಎರೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾವಿಗೆ ನಿಶ್ಚರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಿಯು ಅಂತಕರಣಪೂರ್ವಕ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿಸಲಿ, ಅಂದರೆ, ೧ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹಕ್ಕನಗದಾಗುವದು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ [illegible] ಪ್ರಯಿಸಲಿ, ತಿಂಗಳ [illegible] ವಕೀಲರಾಗಬಲ್ಲದು; ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಲು ನೀವು ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಂಪಾಲ್ಪಿದ, ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ, ಆದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹುರುಪು ಬರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಬರಿಲಿಸುವ ಜಡಿವಾರ ವೇಕ ? ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.ವಾ. ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಸ್ಸನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ತಮ್ಮರಿಯಾವ, ಹಿಗೆ. ೧ ವರುಷದ ಒಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ದುಡಿದರೆ, ಈ ಸರಕಾರವು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಲೋಕಮಾಯಕರನ್ನು ಅರೆಕಳುಕಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಕೃತಕರ್ಮಗಳ ದಕ್ಷಾಪ್ತಾಪವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಸ್ವದಾಜ್ಯದ ಸವನನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಾಗೆ. ಅದು ಮಾತಿರದ್ದರಲ್ಲಿ ಜಗಜ್ಜಾಲಕರನ್ನು ಸೆನಿಸಿ, ದೇಲಾಜ್ಯ ವ್ಯತ್ತಿದುನ್ನು ಕೃಜಿಸಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಸಾಮ್ರತ್ಯಕ್ಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು, ಧರ್ಮಗಳ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಘವೆಂದು ನಾವು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸುವಾ. ಗಲಾಗಿನೇ ಇವಿಯಿಲ್ಲಿ ನುತಿ ೧ ವರುಷದ ವ್ಯಾದೆ ಕೊಂಡವು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತಿ. ವ್ಯಾಪಕಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಳಿಗೆ ಕೊಂಡೆವು. ನಾಗಪುರವನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸುವಾ. ನಮ್ಮ ಖಿಲಿಗೆ ಕರ್ವ-ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶದ ಪರಿಮಿತ್ಯ ನನ್ನು ನಂಬಿ, ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಜಾಳ್ಳಿಯಿಂದಲೂ, ಸಹಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ, ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ ನನ್ನು ಲೋಕೇಶ್ವರ ಲೋಕನಾಯಕನು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾ. ಆವನ ಕಿಪ್ಪಡಿಗು ವಪ್ಪು ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಳಳಕ್ಕೂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಲಭಿಸದಿರಲಾರದು. ಆದು ನಮ್ಮ ನಿಯಿಯ ದೈರ್ಯೇತಕ್ಕವು. ಆಗ, ನಾವು ಆನಂದದಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ " ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಜಯ " ಎಂಬ ಘೋಷದಿಂದ ನಭೋ-ಭೂಮಂತಳಗಳನ್ನು ದುಮು ದುಮಿಸುವಾ.

— ಮಧುರಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ತನ್ನ ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯ, ಬೈಂಡಿ, ಅಳಿ, ಗಾಂಜಿ ಕೊದಲಾದ ಮಹತ್ವ ಪರಿಷ್ಕರಗಳನ್ನು ವಿಕ್ಕಯಸಬಾರದೆಂದು ಆಯಿರುವದು. ಹದ್ದಿನ ಹೊರಗಿನ ಅಂಗಡಿಗಳೆಮ್ಮು ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಳಗೆ ಮುಚ್ಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಠರಾವು ಪಾಸಾಗಿದೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

ಪರ್ಯಾಯ ಸಂಚಿಕೆ.

ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪರ್ಯಾಯ ಮಹೋತ್ಸವದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ! ದಿಕ್ಕೂರ ಅಚ್ಚುರಿಗೆ ಮುಗಿಯುವ ಕೊನೆ ಸ್ಪೆಸ್ಸನ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ !!

ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳೂ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಲೇಖನಗಳು ಸ್ವಾಮಿಜಿ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಮತವಿಷಯಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು :— (೧) ರಾಜಕೀಯ, (೨) ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೀಯ, (೩) ಮತವಿಷಯಕ, (೪) ಸಾಮಾಜಿಕ, (೫) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಭಾಗ, (೬) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, (೭) ವಿಶೇಷ ಲೇಖನಗಳು, (೮) ಸಾಹಿತ್ಯ, (೯೦) ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅವಲೋಕನ, ಎಪ್ಪೈ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಅಗಿರುವ ಬಗೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಲೇಖಕರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಇದೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಾಕರದ ಜನರ ಕೈಗೂಡಿ ಸೇರುವದರಿಂದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಸಂಸಾರಭರ್. ದರ:— ಪೂರ್ಣ ಪುಟ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೦, ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ರೂ. ೬, ಕಾಲು ಪುಟಕ್ಕೆ ರೂ. ೪, ಬಂದು ಎಂಟನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ರೂ. ೨, ಅದರ ಕಡಿಮೆ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ರೂ. ೦-೮-೦. ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಿಕಂದರ ಆಫೀಸಿಯೊಳಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಾಹಕರೂ- ತಿಕಂದರ ಆಫೀಸಿಯೊಳಗೆನೇ ಪಮಗೆ ಬರಕೊಂತರೆ ಬಳ್ಳೆಯದು. ಸಂಚಿಕೆಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ತಿಂಡಾದಾರಿಗೆ ಆಣೆ ಆಯ; ಇತರರಿಗೆ ಆಣೆ ಎಂಟು. ಹದಿನೆಕು ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅಡಿಮೆ ನ್ಪಿ. ಪಿ. ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದಿಮೆ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಟಪಾಲು ಚೀಟು ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ಮನಿ-ಆರ್ಡರು ಮೂಲಕ ವಾಗಲೀ ಹಣವನ್ನು ಪೂರಾ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಹಣ ಕೊಳ್ಳುವವರು ರಜ್ಯು ವಿರಹನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಸಂಚಿಕೆಯು ಜನವರಿ ತಾರೀಖು ೫ ರಂದು ಒಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ ಅಕಾರದ್ದೇ. ಅರ್ಪಣೆಯ ದಕ್ಷರಪತ್ರ (ಪ್ರವರು) ವಿದ್ದು, ಸಿ-೪-೪೦ ಪುಟಗಳ ಲೇಖಗಳಿರುವವು. ಚಂದಾದಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಣ

ಉಡುಪಿ, ತಾ. ೧೮-೧೧ ೨೩. } ವೈನಸ್ಯಾಪಳಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಲಯ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಅದ್ಯ ಮಿತಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಕೃಷ್ಣ ೧೩ ಗುರುವಾರ

ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಯ್ಯಾ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರಾದ ಮಿ। ಪಿ ಬಿ. ಹೇಗರವರು ನಾಳೆನ ಮಂಗಳವಾರ ಕಾರ್ತೀಕ ಅನೇಗ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಮೈರ ಸಲಾಮು ಹೊತೆಯುವರು. ಅಂದು ಅವರ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರವ ಸಮಾಪ್ತವಾಗುವದು ಮಿ। ಹೇಗರಿಗೆ ಪ್ರಕಾಂಡ ಕಾರ, ಮಿತ್ರನಂಡಳಿಯ ರೆರು, ಯಜಕ್ತಿ, ಯೆಧಾಮತಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಅಮೈರ ಸಲಾಮು ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವರು [illegible] ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಇವರ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ [illegible] ಗೆ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಇದ್ದೆ ಬಾಸಗಿ ಸ್ವರೂಪದ್ದಿದ್ದು [illegible] ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಹವನೇನಿಲ್ಲ [illegible] ಹೇಗರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಕೊಡಲು [illegible] ಸ್ಟೇಷನ್, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಖ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ್ಯಾಕಾಗಲೊಪ್ಪದು, ಅ[illegible] ಸಜ್ಜ ಗೊಂಡವು. ಮಿ। ಹೇಗರಾದರೋ [illegible] ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ [illegible] ಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು [illegible] ಹೇಗರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ದೇವತೆಗಳಾದ, ವ್ಯವೇವತೆ- [illegible] ಮನಃಚಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿ ದಲೇ ಕಂ- [illegible] ಡು:— "ಅಮ್ಮಗಳಿರಾ, ಹೋಗಿಬರು [illegible] ತ್ತೇನೆ ಟಪ್ಪರರ ಉತ್ತೇಜಕಾರಿಯಾಗಿ, ಸಾ [illegible] ರ್ವೆಭೌಮರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ, ನಾನು ಈ [illegible] ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸವಿ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ [illegible] ನನಗಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತಿಯರಿ [illegible] ಎಂದು ಮಿ। ಹೇಗರು ಅವರೀರ್ವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಮ್ಮೈರ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವರು ದೀವಿಗ ಳಾದರೋ, ಈ ವಿರಹಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಿ। ಹೇಗರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ನೆನಸಿ, 'ಹೋಗಿಬನ್ನಿ ರಯ್ಯಾ' ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ವಿರಲಾರದು

ವನದೇವತೆಯು ನುತಿಯುವದು — "ಮಿ। ಹೇಗರೇ, ನನಗೊದಗಿದ ವಿರಹತಾಪವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲಸದಳ. [illegible] ಕಾಗದು? ನನ್ನ ಅಪ್ಪನೇ ಇಂದು [illegible] ನಲ್ಲನಾಗಿದ್ದರೆ! ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಕೋಕಾವೇಗವ ನನ್ನ ಪರಮ ಸೇವಕನಾದ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ನಾಲಕನಾದ, ನಿ। ಬೆಲ್ಲ ಸಾಹೆಬ್ [illegible] ವಿರಹಕಾಲಕ್ಕೊದಗಿತ್ತು. ಕೇಳಿರಿ, ದುಷ್ಟ ಟಪ್ಪರರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತ್ರ ವನ್ನೆಸೆದು, ನನ್ನ ವೈಭವವನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಪ್ರಕಾಂಧ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ನನಿಗೆ ಗುಂಟುಮಾಡಿದ ತಾಪವನ್ನು ನೆನಿಸಿರಿ. ಆ ನ್ನೇನು? ಎಂದು ನಾನು ಚಿಂತಾಮಗ್ನವಾಗಿರುವಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರಿ, ಕಿರಿ ವಿಪ್ಪಿಜನದ ಅಧಿವತ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಕೆಲ ಕಾಲ ನಡಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಜೇಸಾಯು ಗಾರರ ಪರಿಚಯವು ತಮಗೆ ವಿಶೇಷ, ಪ್ರೀತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು! ಈ ಜೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ನನ್ನ ನ್ನೆ ದೂರುನವೆಂದರೆ, ಹತ್ತು ಭುಜಗಳು ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸೂರೆ ಪಾಕ ಲು, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ಬೈರು ತಿಂದ ವೆಂದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆಂದು ಸುಳ್ಳು ನೆವಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನಿಯಲು, ಇವ ರು ಯಾವಾಗಲೂ ಲಿನನೇಲೆ ತಯಾ ರು ಇವರ ಜಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಿಲುಕಿ ಟಪ್ಪರ ರಂತೆ ನನಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವರೇನೋ, ಎಂದು ನಾನು ಹೆದರಿಕಲು ತಿಂತಿಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಆವಾಗ, ಮಿ। ಹೇಗರೇ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನನಗೆ ರೋಹಿಣಿ ಸಮ್ಮಿಲನದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರಿ ಎನ್ನು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂತೋಷವೆಂದು' ಗಂಡಭೇರುಂಡ ವು ಕೈಲಾಸದ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮುಂದೆ ಎಳೆಯಂದು ಪಾವಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಮಿತ್ತ ಕೊಡುವಾಗ, ಸಂತೋಷದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಿಶ್ಚಲ ವಾಗಿ ನಿಂದ ಪೌರುಷತ್ವವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಯಾಚಿಸಿದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಾನು ಎಂತಾ ತಮ್ಮಲೆಯಬಹುದೇ! [illegible] ವೃತ್ತ' ದ [illegible] ಸಲು, ನಾವು ಸೌರಸ್ಪರ [illegible] ಕೊಂಡ ದರಕ್ಷಣೆ ಆದನ್ನು ಬಳ [illegible] ಸೀಲ್ಲವೇ! [illegible] ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರೂ [illegible] ಸಾಹಸದ ಆದಿವು ಸಹ [illegible] ಸೀಲ ಮಾಡಿ ಇದ ಕಾಯಿತು! ಫೇರಸ್ಟೆ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೊದಗಿದ [illegible] ಚಿಂತೆಯ [illegible] ಕೊಂಡತ್ಪರತೆಯ ನಿಜ [illegible] ಯಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿಯುವ!" ಜವರ್ಗಾಲವು [illegible] ರಕ್ಷಣೆಯಂತು!!!! [illegible] ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ತಾವು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ ಟಪ್ಪರರು ವನದೇವತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂತೆ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರೆ ಪಾ ಕಲು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಹಿಂದಿ ಟ್ಟೊಂದು ನೆವ ಕೇಳಿ, ಕಸಿಕೊಂಡಿರಿ ಇದು ಸಾಹಸ್ಯನೆ! ಕೊಸ ಮುದ್ಯಂಗಳೆಂಬದನ್ನಯು ಜೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳು ನಿರ್ಜೀವವೆಂದು ನೀವು ಸೊತ್ತಿದೆ ಅದರ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸಿದಿರಿ. ಟಪ್ಪರರ ತರುವಾಯ ಳಲೆ ಕ್ಷರ ಅಸನದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕಸ್ಟೊರಮೇಟು ರರೇ ಅರೂಢರಾಗಿರುವರೆಂಬು ನಿಜಗೆ ಹೋ ರಿತು ನೋಡಿರಿ; ಇಷ್ಟು ಅನವೇಹ್ಷಿತ, ಅಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಿತಂತರವನ್ನು ತಾವು ಉಂಟುಮಾಡಿದಿರಿ! ತಮ್ಮ ಉಪಕಾರಋಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿ! ನಿಜಗೂ, ನಿಮ್ಮ ಬೇಕಬಾಂಧವರಿಗೂ ಅಚ್ಚಂದ್ಯಾರ್ಚ ವ್ಯಗಯಿಯಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಮಿಸಗೊಟ್ಟರೂ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರಋಣದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವೆನೇ! ನಿಮ್ಮ ಗುಣಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಲು, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಬರದು. ಷ್ಟು ದುಃಖವೇಗವು ಅನಾವರವಾಗಿದೆ. ರಾಯರೇ, ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಿ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಕೃಪೆ ಇಡಿರಿ, ನಿಮಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಕಮಿಸನರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನಿತ್ತು, ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಿ. ಇದ್ದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ." ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ವನದೇವಿಯು ವಿರಹಾವವನ್ನು ಸಂಭಸಲಾರದೆ, ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತರೇ ನಾಶ್ಚರ್ಯ?

ಬಳಿಕ, ಜನತೆಯು ಮಿ। ಹೇಗರಿಗೆ ವಂದನೆ ಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವದು. ಆಗ ಅವಳು ಮಾಡುವ ವಿಜಾಪಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ — ರಾಯರೇ, ಹೋಗಿಬನ್ನಿ. ಏನು ಹೇಳಿ! ಆಡಲು ಬಾಯಿ ಬರದು! ಈಗ ನನ್ನ ಚಿತ್ತವೆಲ್ಲ ಭೃಮೆಗೊಂಡಿದೆ! ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಕಲ್ಲೋಲನನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿವೆ! ಅಸಹಯೋಗವನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಲಿಕ್ಕೆಂದು ತಾವು ವೃಥಾ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದಿರಿ ನನ್ನ ನುಕ್ಕಳು-ಸುಗಳು ನಿರುಪದ್ರವಿಗಳೆಂದು ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸಂಸಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕು. ದಿನೇ ದಿನೇ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವರು. ಹೀಗಿದ್ದು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕಾಡಿದಿರಿ. ಶಿದ್ಧಾಪುರದ ಚಾಂಡಾ ಳನ್ನ ನಾಯ್ಕನು ಏನು ಹಾನಿಳ ಮಾಕಳ್ಳನು! ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದಿರಲ್ಲವೇ! ಕಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೇಲೆಯೂ ತಮ್ಮ ಕಾಕದೃಷ್ಟಿಯ! ಜೋಶಿ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧನವನ್ನು ಕಂಡರು. ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕನಾದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರೂ ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು. ಈ ಎಳೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕಠೋರ ಕಾನಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವೇಕೆ? ಇದರಿಂದ ಎದೆಗುಂದದೆ, ನನ್ನ ಹುಡುಗರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಲೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು ಆ ಪಾತಕ ಬೇರೆ! ಹೊನ್ನಾವರದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಡಾಗು ಕೋಳಿ ಖಟ್ಟೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಕತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾದವು [illegible]ತಿಮಿಷ್ಟೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಟೆಯು ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ವಿ। ಫೇರಸ್ಟರ ರವೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವಾಗ, ನಾನೇನು ಹೇಳಬೇಕು!

ಗಣಪಯ್ಯನಿಗೂ. ಅವನ ಜೊತೆಗಾರರಿಗೂ, ಪಂಡಿಸಿದ್ದು ವಿಪರೀತವೆಂದು, ಅವರಿಗೂ ನಿರ ಪರಾಧಿಯೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗಿರುವದಲ್ಲವೇ! ಹಳೆಯಾಳದ ಕೊಂಗ್ಯಸ ಕಮಿಟಿಯ ಶಾಜರ್ಸರ್‌ಯಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಪುತ್ಯನಾದ ದೇಕೆಪಾಂಡೆ ಬಾಹುರಾಯನು ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸಲು ಬತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದನೆಂದು, ಬಾಬೆಲಗೇರಿಯ ಪರಸಪ್ಪನಿಂದ ನೀವು - ಲೇಬಿಯಸ್ಟ್ - ಕೋಂಡಿ ಫಿಯಾಡನ್ನು ಕೊಂಡಿರಿ. ಪರಸಪ್ಪನು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಹಾವಿನ ಬಾಯೊಳಗಿಂದ ಕಪ್ಪೆ ಜಾರಿ ಹೋಯಿತು! ಸಮಸ್ಸಿಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಭಸ್ಮಾಸುರಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿಮಿಷ, ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಕಾಡಿದಿರಲ್ಲವೇ! ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೋಷಮುಕ್ತ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ತುಂಟತನವನ್ನು ಪ್ರಳಯಟಿಸಿರುವರು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಅಸಹಯೋಗ ನಾತದ ದುರಾಶೆಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದು ನೀವು ಕಾಜೋದ್ಯಗಳಿಗೀಡಾದಿರಿ ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿ ಭೂತವನ್ನು ನೆನಿಸಿದರೆ, ಎದೆಯೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆಂದು ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯದೆ ಮನೆ-ಮಾರು ಕಟ್ಟುವದು, ಪುಡ್ಡಿ-ಕಾಸಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವದು, ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆಂದು, ಕಾಂಡವ ನೃತ್ಯ ನಡೆಯಿತಲ್ಲವೇ! ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಮನೆ-ಮಾರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮನೆಗಳು ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ನಡುಗಹತ್ತಿದವು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಯ ಮೊಸೆಯಿಂದ ಸ್ಥಿರಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಗಲಾತಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಈಗ ತರುವದಿಲ್ಲಿಂದ? ತರದಿದ್ದರೆ, ಮುನಿಯೆಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿ ಆಕಾರವನ್ನು ತೆರಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೂ, ಕಾಯಿದೆಯು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಪ್ರಚಂಡ ದಂಡಗಳನ್ನು ತರಬೇಡೇನು? ಕಪ್ಪ ಕಾರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ತರುವದು? ಸ್ಥಳಕ್ಕಿಂತ ದಂಡದ ರಳಮು ವಿರಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಎಣಿಸಲಿ? ಜಾತ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುಡ್ಡಿ ಕಾಸು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿಯು ಪಿಡುಗಿನ ಬಾಧೆಯಾಯಿತು. ಖಡಖಡಗ್ರರಿಂದ ರಕ್ಷಿದಿಗ್ಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡದೆ ಎತ್ತುವಳಿಯಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕಿಪ್ಪಮಂಡಳಿಕ್ಕೆ "ನಾನರಿಯೆ" ಎಂದು ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ನೀವು ಸುಮ್ಮಗಾದಿರಿ. ಪರಸಪ್ಪನ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸವಿದ್ದವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ, ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟ ದೀನವಟಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಹಗಲಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜುಲುಮು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಿತು? ತಾವು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ರೇನು? ಕೇಳಿದರೇನು ಹೇಳುವಿರಿ? ಬೇಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗುಡಿಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ತಿಕ್ಕಿದಾಗ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಕೈಮಗ್ಗಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದರು. ನಿಮಗೆ ಅಸಹಯೋಗದ್ಯೇಪದ ಸಂಭಾರವಾಯಿತೋ ಏನೋ! ಅ ಬಗ್ಗೆ ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿ ಪ್ರಳಯ ನಡೆದವು. ವಿಕೇಪ ಆಕಾರ ದಂಡ ಮೊದಲಾದ ವಿಧಿ ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗಾದೇ, ನೀನೇ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ. ತಾಳಿಚ್ಚಕ್ಕೆಯೆಂದರೇನು? ಅದರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು? ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯನ್ನು ಕಮಿಸಲು ಬಡಬ್ಬಿಗ್ಗರು ಪಡೆದ ತಾಳಿಚ್ಚಕ್ಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ೧೯೩೧ ನೇ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೩೭ ಮಂದಿ ರೈತರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮುಂದೆ ಎಳೆತಂದು, ಅವರಿಗೆ ಸನಗಾವಲರು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ವೈಕರ ಅಭಿಮಾನವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಸಾರ್ವಭೌಮರು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಇಟ್ಟಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಚ್ಯುತವಾಗುತ್ತೀರೆಂದು ನಿಮಗನಿಸಲಿಲ್ಲೇನು? ಹೊಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ದಿನಗಳವು ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದರೆ, ತಲೆಗೆ ೧-೧/೨ ರೂಪಾಯಿ ಬಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳನ್ನು, ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನೀವು ಪೀಡಿಸಗೊಟ್ಟರಲ್ಲವೇ! ವನದೇವಿಯು ಕ್ಷುದ್ರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಕಾನೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ನನ್ನ ಪಾಲನ ಕ್ಕಾಗಿ ಮುದ್ದಾಂ ಸ್ವಭೂಮಿಯಿಂದ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಪ್ರೇಷಿಸಿದ, ನೀವು ಮುಗ್ಧವ್ಯಸ್ಥಬ್ಧರಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ? ಇದಂತಿರಲಿ, ಪ್ರಳಯ "ವೃತ್ತವ" ಪೀಡನೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯು ನಿಮಗೆ ಚೇತಿಸಬೇಕೆಂಬ [illegible] ನೀವು [illegible] ಪ್ರಳಯ ಬಿನ್‌ಕೇತಕಿ ಪ್ರಳಯ ಮಾಡಿಸಿದಿರಿ. ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟಿಯಾದನು! ಕಸಬೇಶ್ವರ ಬ್ರೋಶ್ವರ ಶಿಖಂಡಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಬಾಣವನ್ನೆಸೆಯಲು ಪ್ರವೃತ್ತರಾದಿರಲ್ಲವೇ? ಶಿಖಂಡಿಯು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಮಣೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಮಾತಕ್ಕೆ ಬಾಯೊಡೆಯು ತ್ತದೆಂಬನು ತ್ರಿಕಾಲಬಾಧಿತ ಸತ್ಯವು ಶಿಖಂಡಿಯು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು! ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ದ್ರೋಹವು ಸ್ಪುಟವಾಯಿತು! ಫೆರರ್ಸರವರು ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು 'ವೃತ್ತ'ವು ಮಾಡಿತು ಎಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವರು. ಇದು ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು ಕೊಟ್ಟ ಮನ್ನಣೆಯ ಕಾಣಿಕೆ. ನೀವೇ ಸವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದ್ರೋಹದಿಂದ ನನಗೆ ಅಗೂಡಗಿದ, ಈಗೂಡಗುವ ಕಳವಳವು ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ್ಣನೀಯವು! ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುವಾಗ, ಮಾತಿಗೆ ಬದಿಗಿಡ ಕೋಪಾವೇಗವು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವದು? ನೀವು ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತರಾದಿರಿ. ಇದಕ್ಕುಪಾಯವೇನು? ಎಂದು ನಾನು ಚಿಂತಾವಿಷ್ಟನಾದೆನು. ಅಖಿಲ ಭೂಮಂಡಳದ ಪರಿಪಾಲಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅವನು ಗಾಂಧಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಹತ್ತಿದನು. ಅದೇ ನನ್ನ ಹಿಡುಗರ ದೇಹಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ತಾಳಿಚ್ಚಕ್ಕೆ ಉಣ್ಣುವ ಪ್ಪ ದಿನಕಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಭವಿತವ್ಯತೆಯು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನವಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯಬಡುತ್ತಿದ್ದಿರೇನು? ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ನಿರಾಧಾರಿಗಳು; ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು, ಅನ್ಯಾಯಕರಿಗೆ ಕಾಸನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು, ಸಾಹಸವು ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎಂತಲೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನುಚಿತವಾದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿರಿರಲ್ಲವೇ! ನಿಮಗೆ ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತರಾಗಿ ಮಾಡುವದು, ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ [illegible]ವದು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ [illegible] ಕಾಲಿ ಕೀಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಿನೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲೇನು? ಪ್ರಮಿಸಿರಿ- ಅಪ್ಪ ಶ್ವೇವರ ಇಂದ ನನಗುಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆದಿದ್ದಿಯಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೆ [illegible]ಚಿತ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬೀ[illegible]ವು ಸಣ್ಣ ಉಪಕಾರವಲ್ಲ. ಈ [illegible]ವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ನನಗೂ ನಿ[illegible] ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆಗೂ ನೀವು ಉಪಕ್ರಮ [illegible] ಶರಾಯಿಸಿರುವಿರಿ. ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible]ರಿಂದ, [illegible]ಥ ವ್ಯಕಾರಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರಾಗಲಿ, ಅವರ ಶಲ್ಯಾಣವಾಗುವದು, ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನೀವು ವಿರೋಧಿಸುವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವಿರಿ. ರಾವಣನು [illegible]ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಿಗೂ, ಪ್ರಳಯ ರಾಮನು [illegible]ನೋ, ಅದೇ ತರದಿಂದ ನಾವೂ, ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ದೇಕಸೇವಕರನ್ನೂ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವೆನು. ಛೇಷವಿಪ್ಪೇ; ಒಬ್ಬರು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿರೋಧ ಭಕ್ತಿಯವರು; ಈ ವರಿಗೂ ನನಗುಪಕಾರ ಮಾಡುವ, ನನ್ನ ಶಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ ಬಯಕೆಯಿದೆಂದು ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ನನ್ನ ವಿಪರೀತ ಗೃಹಗತಿಯ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮಂಥ ಸೋಜ್ಞರು ಸಹ ವ್ಯಾಮೋಹವರಣದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡರು. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪೆಷ್ಟು! ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೂಷಿಸಿ, ಫಲವಿದೆಯೇ! "ಅಶ್ಮೈವ ಬಂಧು ರಾತ್ಮಾನಂ, ಅಶ್ಮೈವ ರಿಪುರಾತ್ಮನಃ" ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತನು ನುಡಿದಿರುವನಲ್ಲವೇ!

ಈ ತತ್ವವನ್ನೇ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಆಕ್ಯೆಯಿನ ಬೇಕು; ಸೂಜ್ಞರನ್ನು ಸಹ ನಂಬಿರಬಾರದು, ಏಂಬದು ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಕೆಯ ಮಂತ್ರಿತಾರ್ಥವು. ಇದು ಮಹಾಕ್ಷೇಮಕರ ಸಿದ್ಧಾಂತವು. ಇದನ್ನೇ ನೆನಿಸಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕರಣು ಹೊಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ. ಪಕ್ಷಾತ್ತಾಪದ ಭರದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ನುಡಿಗಳ ಅಪರಿಯಾರ್ಯ ಕಾರಿಕ್ಯತೆಯನ್ನು ದಿವಂಯರ್ದಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಯ್ಯ, ಹೋಗಿಬನ್ನಿ."

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಶಿಕಂಬರದ ಅಂತ್ಯದ ವಾರವೆಂದರೆ, ನರಿ ಹತ್ತಗಳ ಗದ್ದಲ; ಅನೇಕ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿ ಜರುಗಿದವು. ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪತ ವಿವರಣೆಯನ್ನಿಯಿಯಮು ನಮಗೆ ಅಶಕ್ಯವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪರಿವಾರದ ಹಿರ್ಯೇನಾಮಸಿರ್ದೇಶವನ್ನು ಇಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನವು, ಕಾರೀಮು ೩೦ನೇಗೆ ಶೇಟ ಜಮನಾಲಾಲ ಬಜಾಜರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀಮಂತ ನಾಗೇಂದ್ರರಾಯರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಿಯಕರ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಷತ್ತು ಪಂಡಿತ ರವಿವಾಲಾ ಸಹರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಮಂತ ನಾಗೇಂದ್ರರಾಯರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನುಡಿಗಳು ಮನನೀಯವಿ. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂರಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು. [illegible] ನ್ಯಾಯವು ಬಲು ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು. [illegible] ಬಂಗಾಲದ ಖಾದಿ ಸೇವಕರಾದ [illegible] ಕೊಯರವರು ತೆರಿಗೆ [illegible] ಜೀವನ್ನರುಹಿ ಅವರು ಉ[illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವು. ಕೈರಾಟ್ಯು ಅಶ್ರಿ[illegible] ಸ್ಥಾನವು ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದಂತೆ ನುಡಿಗಳು ದೇವದೇಂತಲೂ, ದೇಶದೊಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಸಾದವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಲ್ಪಡುವು ಏಂತಲೂ ನುಡಿದು, ಆರ್ಯರವರು ಯ[illegible] ದೈರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಾಂಧವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ[illegible] ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪ್ರತಿವಾದ ವರ್ತನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರೆಂಬು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆರ್ಯಾಯರ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮನನೀಯವಿದೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ಯಥಾವಕಾಶ ಸಾದರಪಡಿಸುವೆವು. ಮೌ॥ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರೀಮು ೩೭ ನೇಗೆ ಖಿಲಾಫತ ಪರಿಷತ್ತು ನೆರೆಯಿತು. ಇನ್ನಾಮು ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದೀ ಖಿಲಾಫತ ಸೇವಕರು ನಡಿಸಿದ ಯತ್ನಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲ ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನಾಂಗವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೂಡಿದ ಅಪಪ್ರಚ್ಛೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳಿಂದ ಅಜಿಸಿ, ಖಿಲಾಫತ ಭಂಜಕರು ಬ್ರಿಟಿಶರೇ ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ನೆರೆಯುವ ದೊಷಲು ಬೆಳಗಿನ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಗಾಂಧಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ಸಮಾರಂಭವು ಜರುಗಿತು. ತತ್ಕಾಲಾನಂತರ ಪಿಕ್ಕೆ ಜನ ಸ್ತೋಮವು ನೆರೆದಿತ್ತು. ಮೌ॥ನಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡುವಾಗ, "ಈ ಧ್ವಜವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ಮೈತ್ರಿಕವು, ಭಾರತೀಯರ ಏಕ್ಯವ ಕುರುಹೂ ಆಯಿ. ಈ ಧ್ವಜವ ಗೌರವನ್ನೂ, ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನೂ, ಪರಕ್ಷಿರಿಸಿ, ವೇಲಬಾಧ್ಯ ನರಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಸಿರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವನ್ನ ಕಾಪಾಡಲು ನಿವರ್ಸರಿಸೀನೆಂ" ಮೌ॥ನಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಧ್ವಜವನ್ನು ವಿಸೋಜಿಸಿ ಪ ಮೊದಲು ನೆರೆದ ಸ್ವತಂತ್ರ[illegible]ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಸಲು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಮೆಂದು. ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. "ಕಾಗಾದರೆ, ಮಸ್ಲಿಂ ಕೋಮು ಹೊರತಿಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿ" "ನಾನೆಲ್ಲರೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ" "ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ." ಎಂಬ ಪರಸ್ಪರೋತ್ಸಾಹ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳ ಮೊಳಗಿದವು. ಪ್ರಾಸಾದವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. "ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಕಿ ಜಯ. [illegible] ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಗಗನಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಮಾರ್ದನಿಗೊಂಡಿತು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠಾರೋಹಣವಾಯಿತು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತ ಭಾಷಣವು ವಿವಿಧಾಗ್ರಹಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದ ಜನಸ್ತೋಮವು ಅಧೀರವಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದು ಪೀಠಾರೂಢರಾಗುತ್ತಲೇ ಜನಸ್ತೋಮವು ಹರ್ಷಧ್ವನಿಗೈಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಂದಂತಾಯಿತೆಂದು ನೆನಿಸಿ, ಅವನ್ನೆ ನಾವು ಇಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು ವಾಚಕರು ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಳುವರೆಂದು ಬಯಕೆ

೨. ನೇಕ ಸಾವಿರಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿದ ಹಕ್ಕಿಳಿಕು ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿದಿತವಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ, ದೇಶಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರೆಂದು ಅರುಹಲು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಗ ಳಿಂದಿಗೆ ಅವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ತಾರೀಖು ಳಿಕ್ಕೆ ಪಲಾಮು ಹೊಡೆದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಸಭೆಯ ಸಂಘದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಅಲ್ಲಿ ಜುಂದು ಜಾಹೀರ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆಡಿದ ನುಡಿಗಳು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಾನಂದ ಗಣ್ಯಂಟು ಮಾಡದೆರವು. ಕೆನಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯರಿಗನುಕೂಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡಿಯಂಗೈದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಫೆಲಶ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರ್ಜೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರೆಂಬದು ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿದಿತವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯು ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಕೆನಿಯಾ ನಿರ್ಣಯವು ನಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಕಾರಣವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಚಲಿತ ಸರಕಾರವೆಂಬು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಶೋಧವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಸರಕಾರದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನುಲಾಗ್ರಿ ನಾವು ರೂಪಾಂತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಕೆನಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರೆ, ತಾವು ಪಂಗನಾಮ ವಾಗಿವೆಂದು ಮಹಾಹಕ್ಕುಗಳು ಬೆದರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವ ತನ್ನ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತೆಂದು ನಾವು ವದಾರರು ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಸ್ಫೋಟನಮಾಡಿದರು. ಮಹಾಹಕ್ಕಗಳ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಂಕಾರವು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಕೆನಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಯೇ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತಲೂ, ಅಷ್ಟು ಬೆದರಿಕೆ ಕೊಡವ ಧೈರ್ಯವೂ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ನಮ್ಮ ತಿಗಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯ ಯಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತಂತೆ! ಅದರಿಂದ ಕವಿಲಿ ಮೊದಲಾಪ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ನಿಸುವದು ನಿರರ್ಥಕವು; ಸುಲಿಗೆಯಾದ ಬಿಳಿಕ, ಏಂದೋಪಯತ್ನ ಮಾತಲೆತ್ನಿಸುವ ಮೂರ್ಖರ ಪಾಲಾಗುವುದು; ಅದರಿಂದ ನೇಮಸ್ಥ—ಬಹುಕಾಲ ಎಂಬ ಭೇದವು ಹಿಂದೀ ರಾಜಕಾರಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದು; ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಹಕತಾಗಳಿಂದಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು; ಇತ್ಯಾದಿ ಹಳೇ ಪುರಾಣವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಾದರೂ ಏನೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸಲು, ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದರು? ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಶೋಧವು ಇನ್ನೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೆನಿಸುವ ನೇಮಸ್ಥರಿಗೂ, ಬಿಂದಿ ಸಲಿಲ್ಲವು ಅವರು ಪುಣ್ಯರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಿದ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮೃತಸಂಕ್ರಾಂತಿಯು ಚಿರೋ ದೇರೂರಿ, ನವ್ಯ ಸರಕಾರವನ್ನೇ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು ಪ್ರಾಬಲ್ಯಹೊಂದಿ, ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದಲ್ಲಿಯವರು ನುಡಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಂಥ ನೇಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ದೇಶನಾಯಕೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಪರಿಣಾಮಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬರುಗೆಯಲು ವರನಾತ್ಮನು ಅವರಿಗೆ ಕುದ್ಧಿ ಯನ್ನಿತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವೇರೆ ತಿರುಪಿಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಿರುವೆವು.

ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ೩೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನ.

೧೫,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಜನ ಸಮುದಾಯ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲಿನ ಆಂಧ್ರರ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರೇಮಪ್ರದರ್ಶನ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ೩೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನವು ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂ. ೨೮ ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಭಾಮಂಟಪವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಕಿನಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದ್ರ ದೇಶ, ತಮಿಳನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ ದೇಶದಿಂದ ಅಪಾರ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಮುಖರುಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಾಹದಿಂದ ಆಸನಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಜನಸಮುದಾಯವು ೧೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿತ್ತು; ಭಗಿನಿಯರೇ ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಈ ವರುಷದ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಸರ್ವಾಸಿನ ಹೇರೆಯೋಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಸುತ್ತಲು ಹಲಿಗೆಗಳಿನ್ನಿಟ್ಟು, ಹೊಂಬಿಗೆ ಗಲಿಬಿಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಆನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕೃಂಗಾರವು ವೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಆದು ಸುಕೋಭಿತವಾಗಿತ್ತ. ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ತರಹರದ ವಮಾತೆಗಳು ಅಂಗಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಲೋಕನಾಯಕರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಗಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯದ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪಟಗಳು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನಿತ್ತು, ಅಂಧ್ರರು ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಷಯ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅವಿರ್ಭರಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಬಂದುದ್ವಯರ ಪಟಗಳೂ ವೀಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪರಿಯಾಗಿ ೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಂಡ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಅವರಿಗೆ ಇದಿರು ಬಂದು, ಸ್ವಾಗತೋತ್ಸವಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದರು. ಆಗ "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಜಯ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೊಂಡಿತು. ಹೈದರಾಬಾದ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯು ಇಂಬಾದ ಬಿಂಡು ವಾದ್ಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಎರಡೂ ಬದಿಯಿಂದ ಸಾಲಾಗಿನಿಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಂಗರಕ್ಷಕಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚುಗಿದಿಂದ ಉಚ್ಚಾಸನದ ವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರ, ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಜರುಗಿತು. ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ, ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರು, ದೇಶಬಂಧು ದಾಸ, ಮೌಲಾ ಅಬುಲ್ ಕಲಾಮ್ ಆಝಾದ್, ಶ್ರೀ ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಿಡು, ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಕೇಟಿ ಹನುಮಾಲಾಲ ಬಜಾಜ, ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮರಾವ್, ಮೊದಲಾದ ನೇತಾರಾಯಿಗಳು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ಸರದಾರ ಮಂಗಲಸಿಂಗರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣವಸ್ತ್ರಾಚ್ಛಾದಿತ ಕಿರ್ಪಾಣಧಾರಿ ೫೦ ಮಂದಿ ಅಕಾಲಿಗಳ ಒಂದು ತಂಡವು "ಸತ್ರೀ ಅಕಾಲ" ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತು. ಮೌಲಾನಾರವರು ಅಸನಸ್ಥರಾದ ಬಳಿಕ, ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಉಚ್ಚಾಸನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖ ನೇತಾಪ್ತರೂ, ಶೌಸಿಲು ಗಳ ಸಭಾಸದರೂ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದರು.

ಬಳಿಕ, ವೇದ-ಪಠಣಗಳ ಪಶ್ಚಾದನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಮಾಡಿದರು. ಇತ್ತಂಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರಣದ ಚೇತನೆಯಾದೀಪನವಾಯಿತು. ಮಾತ್ಮಾ ಜ್ಞೇತ್ರದ ನಾಡಜಾಯಿದ್ದ, ಈಗ ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಶೇಖ ಮಹಮ್ಮದ ಇಬ್ರಾಹಿಮ ಮತ್ತಮ್ಮದರವರು ಶುಭಾನಿ ನೋಳಿಗಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ಚುಚಿ, ಇವು ಐಕ್ಯಸಂವರ್ಧನದ ಶ್ಲೋಕಗಳೆಂತಲೂ, ಜಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾನುರ್ಧ್ಯವನ್ನು ಆಪತ್ಯಯ ಪಡಿಸುವಾದೆಂದು ಪ್ರೌಢೂಕರಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯಿವಂಥಲು ನುಡಿದರು. ಬಳಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ, ಸ್ವಾಗತರ ಪಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ಸಮಯೋಚಿತ ಹಾಡುಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಂತವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತರ ಭಾಷಣವನ್ನೋದಿದರು. ಈ ಭಾಷಣವು ಅಂಕಿತ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಕಿತ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ, ಬಾಯಿ ಅವಾಸ್ಯರವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅವರು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪವು ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಮಹಾತ್ಮರ ಪಾವನಿರ್ದೇಶವಾದ ಕೂಡಲೆ, ಇಡೀ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಜಯ ಘೋಷಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಬದಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪನಿಗೊಂಡಿತು. (ಇವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.) ಶ್ರೀ ಕೊಂಡವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ೧ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಬಳಿಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ ಯವರು ಮ್ಯಾಸುಷದ ಮೇಲೆ ಅರೂಢರಾದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಮೌಲಾನಾರವರ ಭಾಷಣವು ಅತಿ ಉದ್ದವಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಓದಿದರು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಜಕೂರನ್ನು ಆಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವ್ಯಾಸಪೀಠವನ್ನೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಾವಿರಾರು ಸುಮತಿ ಯರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಕಾಲು ಗಂಟೆಗಳಿಂದು ನುಡಿಯುವಾಗಲೂ ಅವರು ಅಖ್ಯಸಿಂಚನ ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ೪ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಾಸವನೆ, ವಿಚಿತವೆದೆ, ನಡುರಿತ್ತು. ವಿನೋದ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಕೋಪ, ಕಾರ್ಯೋತ್ಸಾಹ ಮೊದಲಾದ ರಸಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಿತವಾದ ಅವರ ಭಾಷಣವು ಅಪ್ಪಲಿಕವಾಗಿ ಕ್ರೋತ್ಸಾಹಮಯವನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ ಚೇತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇವ್ವಾದರೂ, ಅವರ ಧ್ವನಿಯು ಒಮ್ಮೆ ಸಹ ವಿಶ್ರತಿಹೊಂದಿಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವತ್ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಮೌಲಾನಾರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿದ್ದರು. "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಜಯ" ಎಂಬ ಚಿರಪರಿಚಿತ, ಪರಮ ಪ್ರಿಯ ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಕೇಳಿಸುವಾ, ಎಂದು ಅವರು ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ಭಾಷಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ವಿರಸವಾಡುಗೈದ ಬಳಿಕ, ಜಜ್ಜಿಳಿಗಳ ಘೋಷ, ("ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಜಯ" ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಕಲಕಾಲ ಕಂಪಿಸಹತ್ತಿತು. ಅಷ್ಟು ಉಚ್ಚಾಹವು ಕ್ರೋತ್ಸವೃಂದದಲ್ಲಿ ಬುಕಿರಿಂದ ಕುಬಿಯ ವರೆಗೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕುಶ್ಯಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಗಿಯಿತು.

ಶನಿವಾರದ ಹಕೀಕತ್ತು.

ಶನಿವಾರ ಇಂ. ೨೯ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಲಾಪವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಪರಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆಗೆ, ಖಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ, ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥರಿಂದ ಬಂದ ತಂತಿಗಳ ಪಾಷ್ಠಸಕಾಯಿತು. ಹಕೀಮು ಅಜಮಲ್‌ಖಾನರವರು ಕಾನ್ಪಿಲು ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದರು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕರ್ತುನಾಮೆಯ ಜಿಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರು. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರೀಯ ಜೀಯವರು ಈಗಲೇ ಕರ್ತುನಾಮೆಯನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ಯೆಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವರ್ಧನ ನಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಿರೆಂದು ಲಜಪತರಾಯರು ಅಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸರಾಜದೊಳಗೆ ಸಹನಾಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ, ವೈಷಮ್ಯಕಾರಿಳ ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನೂ, ಐಕ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದಚ್ಚಸಿರೆಂದು ಮಿ॥ ಭಿನ್ಸ್‌ರಾಯ್ ಪರು ಬೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಹುಮ್ಮಸಬೊಳಗಿನ ಚಿತ್ರಕಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾರವರು, ನಿಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೂ, ನಿಮಗೂ ಮತಭೇದವಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಸ್ವತಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಳ್ಳರ ಮೆತವಿದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಕಾ[illegible] ಶ್ರೀ ಕಂಗಡಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ ನರಸೋಪಂತ [illegible]ಳಕರ, ಶ್ರೀ ಕೇಪಗರಿ ಅಯ್ಯರ, ಬಾಬು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ, ರಾಜಬಹದ್ದೂರ ವರಂಗಾಚಾರ್ಯ, ಮೊದಲಾದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ [illegible]ದಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬ ಬಳಿಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಈ ಶಪಥವು ದೇಶದ [illegible] ಜರುಗಿಸಿ, ಪರಲೋಕವನ್ನೆಳಿದ [illegible] ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರ್, ಬಾಬು ಅಕ್ಷಯಕುಮಾರ ದತ್ತ, ಬಾಬು ಪ್ರಾಣಕೃಷ್ಣ ಸಿಂಗ, ಮಾಜಿಶಯರವರ ನಿ[illegible]ಯಾಯಿ ಸಿಂಗ್ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವೆಗೈದು ಮೃತರಾದ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಡಪನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯ ಶ್ರೀ ಕಂಗಡಾರ್ಯರು ಹಿಂದಿ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು; ಬಾಬು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸರು ಪಕ್ಷ ಪೆಸಿದರ ಪೇಕ್ಷಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಅ[illegible] ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಗಯಾ ಜ್ಞೇತ್ರದೊಳಗಿನ ಅವಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಭಾಷಣದ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ ಸೇನಾಂಗರವರು ಗಯೆ [illegible] ಮೃತಿಯನ್ನೆಳಿದ ಶಂತಿ ವರ್ಷಮಾನವನ್ನು ಜಾಲಿ [illegible] ಇದೇ ಆದರ ನಿಧನಿಂದಲೂ ಸಭೆಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆಂದು [illegible]ಳಿಕ, ಅಲಿಲಂಡಿಯ ಸಭೆಯು ಜಗಸ್ಸಿಯೊಡನೆಯೂ ಜಗಸ್ಸಿಯೊಡನೆಯೂ ಮನಃಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಘಾಸಿಸಿ ಬಳಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಮುಂಜಾವಾಯಿತು.

ಬಳಿಕ, ಹಾಪಬ್ಬಾಭಿನೀಜಾದಾಮಯ್ಯರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಜಯನಿಯಾಮಕ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಚಂಡ ಪಾದಿಂದ ಮುಂಜಾವಾಯಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮ್ಯ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಭೇಟಿಯ ತಿದ್ದು ಪಟಿಳ್ಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದೆ ಪಾಯಿಕ್ಷೆತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನಯ್ಯ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದ್ದವು. ಅಮೋಘವನ್ನಿತ್ತರು. ಮುಂಜಾವಾದವು.

ಬಳಿಕ, ಶೋತೀಲಾಲರವರು ಅನಸಾರಿ-ಲಜಪತರಾಯರು ಜಯಸಾ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕರ್ತುನಾಮೆಯನ್ನೂ, ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರವರು ಜಯಾಸಿದೆ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಕರ್ತುನಾಮೆಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ, ಪಾ. ದೊಳಗೆ [illegible] ಭಾರತೀಯ

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ತಾ ಆನ್‌ಸರಿ, ಲಜಪತರಾಯರು, ಸರದಾರ ಅಜಿತಸಿಂಗ ಈ ಮುಂತರು ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾಗಿ, ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಕೃಷಿತಜ್ಞ ಸರೋಜಿನೀದೇವಿ ಯವರು ಜಿಕ್ಕದೇವಿಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಜವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬಂಗಾಲ ತಹಸೀಲಿಯ ಕೃಷಿವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರರಿಗೆ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಕೆಲಸ

ಕತೆಯನ್ನ ನಿಶ್ಚಪಡಿಸಿರುವರೆಂದು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಸರಕಾರವು ನವ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಕ್ಕು, ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಡಿಸುವದೆಂತಲೂ, ಶೋಕನಾಯಕರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದರೆ, ದೇಶಾಪತ್ತು ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಸಿಗುವರೆಂತಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಗ್ರವಾಗಿರದೆ, ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪುನಸ್ಸರಿಸಲು ತೊಡಗದೆಂತಲೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಜನಿಸಲು ಮಾಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ನಿಸ್ಕಿಂತ ಶಾಂತ ನಿರ್ಧಾರದೇ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಫಲದಾಯಕವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಕಾಗದ ರಿಸಿ, ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲ್ಯ ಮಾತಾಡಿದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮಂದಾಳುಗಳು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಮಾಜಗಳೊಳಗ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರ ಅಲೋಚನೆ ಪಡೆದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಕಲಹ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲಿಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಾವು ಭಾರತೀಯರೆಂಬ ಅರಿವು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಗಳ ಸ್ಥಾನಿಕ ಜಾಲಕರಗಡಾತ್ಮ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಕಾರವಿಸ್ಟಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಡಗಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕಾಲಾತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಡಾ! ಅನ್ಸಾರಿ-ಅಲಿಬಾಜುಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾವಾ ರ.ನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಿಂದೀ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೈಕ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೆಕೆಂತಲೂ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಜಾದಿಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಅಪ್ಪ್ರಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾತಿಯನವು ತಮ್ಮೆಷ್ಟರ ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆಯಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇಸಾಯಗಾರನು, ಕನಿಷ್ಟ ತನಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಅರಿವೆ-ಅಂಚಡಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯನಿರುವಷ್ಟು ನೂಲುಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಪರಿಂದಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯಧ್ಯೇಯವು ತೀರ ಸವಿೂಪಿಸುವದೆಂತಲೂ ಅವರ ಮತ ಬಿಕ್ಕು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಪಂಚಮ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ನಡಿಸುವ ರೀತಿಯು ಅನ್ಯಾಯದ್ದೆಂದು ದೇಶಬಾಂಧವರುಗಳಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಸಹಯೋಗವು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಿದ್ದು, ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ಪಕ್ಷ ಪಾತದಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳ ಜೆಗಳು ಸಾರ್ಥಕವಾಗವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಾವುದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಹಿಂದೊಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ನಿಧಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಾಗ, ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಭಾರವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅವರವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕೆಂತಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಹಿಂದೊಂದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರ ಸ್ವಾಧೀನ ಇಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಕೊಂಡವೆಂ ಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ, ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರೂ, ಅವರ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ಮೌ! ಶೌಕತಅಲ್ಲಿಯವರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕರ್ಪಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ-ಮುಹಮ್ಮದೀಯರ ಸ್ನಿಶ್ಚದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ನಿರ್ನಿತವಾಗಿ, ಈ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಸ್ಥಾಪನವಾಗಿ, ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅಪ್ರತಿಹತವಾಗಿ ಸಾಗಲೆಂದು ಬಯಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾವನ್ನರಾದರು. ಶ್ರೀ! ಕೊಂಡ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಭಾಷಣವು ಅಂಶಕಃ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಕ್ಕು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಖಿಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹಂತೋಷವಿನಿಸಿದಷ್ಟು ಕ.ಕೂಹಲವೂ ಜಾಪರೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು.

4 ಮೊಳ	ಉದ್ದ	1½ ಮೊಳ	ಆಗಲ	ರೂ. 1½	ದಿಂದ 2 ವರೆಗೆ
5 ,,	,,	1½ ,,	,,	,, 1-10-0	–5 ,,
6 ,,	,,	1½ ,,	,,	,, 2½	–6 ,,
8 ,,	,,	2 ,,	,,	,, 3½	–10 ,,
12 ,,	,,	2½ ,,	,,	,, 6	–12 ,,
16 ,,	,,	2½ ,,	,,	,, 9	–16 ,,

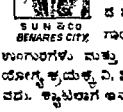

SUNDCO BENARES CITY.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದ ಖದ್ದರ್ ರೇಷ ಮಿಡಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜಿಗಳು, ಕಾಟೀಪೀಠಾಂಬರಗಳು, ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಶಾಲುಗಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಪಾಮಿಣಿ, ಹಾಳೆ, ಪನ್ನೀರ್‌ಡಾನಿ. ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಅಟ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪರಗೌರವದ ಖಾಂಗುರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳಿಹಿಸಬೇಕು ಇದು. ಕ್ಷಾಟಿಲಾಗ ಇರಾಂ.

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯಂ. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,

ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಚೌಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಅತ್ಯೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸೈತಿಕ, ಸಾಮಾನ್ಯಾಪಯೋಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುಂದರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಅಣೆ ವೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊರಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧–೨) ಗ್ರೀನ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ. (ಸಾಕ್ರೆಟೀಸ್) (೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೊ. ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೊ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, (೬) ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಇನಾಮಿನ ಪುಸ್ತ.) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ದ್ದು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಗ ಣೀದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ದೇಕಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೪ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಕ ಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂಚೆ ದೇವೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರಮ ವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತ ಹೊರಡುವದು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೧–೧೩–೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ. ಹೊದ್ಯೆ,

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಶಿರಸಿ

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು

ನಂಬರ ೩ರಿಂದ ೧೩ರ ವರೆಗೆ

೧೫ನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರೂ. ೦–೧೫–೦.

,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧–೦–೦.

,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧–೧೫–೦.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಗದಬರ್ಣ, ಕಜ್ಜು, ತಲೆಹೊಡತ, ಚಳಿ ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥಿಕ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ.

ಪತ್ರೆ:— ಎನ್. ಈ. ವರುಗೀಸ್,

ಮಿಕನ್ ಮಾಸ್ತರ,

ಹಳ್ಳಿಪೀಪುರ. (ಮೈ. ಕಾನಡಾ)

ಡಾ! ಮೊಸೊರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಶೂಲಿ, ನಾಸ ಪೀನಸೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಕ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈಸ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಮಿಷನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿತ ಪರ್ಯಂತರಿಂದ

ನಾಗರ್ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರ

ಸುಧಾಂಜನ ಡಾ

ಕುಂಪ್ಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ವಾ

ಕಾರವಾರಾಂತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲ

ಉಘಡಣ್ಯಾ ಯೇಣಾರ.

ಕಾರ್ಹಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಮುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ನ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ಯಾ ಪಾಸುನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥ ವರೀಲ ಪಾಠಶಾಲಾ ಉಘಡ ನ್ಯಾತ ಯೇಣಾರ ಆಹೆ. ಆಯುರ್ವೇದಾಂತೀಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶಯ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕ ಶಾಸ್ತ್ರಶುದ್ಧ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತೀನ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿದಾನ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಚಾ ಶಿಕಲೆಲ್ಲಾ ಅಸಾವಾ. ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಬಂಧಾತೀಲ ಕಾಹಿಕಾಚಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೆಣ್ಯಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಅಸಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ಪ್ರವೇಶ ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೫ ವರ್ಷಾಪರ್ಯಂತ ವ ಸಕ್ಕ ತೀ ಸಹಜ ಅಸಾವಿ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆ ೧ ಜಾನೆವಾರಿ ೧೯೨೪ ಪಾಸೂನ ಸುರೂ ಹೋಈ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ ಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ಪ್ರವೇಶಾಸ ದರಮಹಾ

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೇವಿಲೆ ಆಹೆ ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಂತ ಕಕ್ತ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಚ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೇತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ ಅರ್ಜೀಸೋತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಲ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾ ಹಿಜೆತ, ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರ್ಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾ ಠೀತ ಅಸರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಖ್ಯಾ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧಾಚೆ ಅನೇಕ ಮಾಣಸೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವರ್ಗೆರ

೨ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ತ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೆತು) ಸಮಾಸ ಆಣಿ ಸ್ಕೂಲಾಮಿಕಾರ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾತ ರೋಗ ಗಣನ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲ್ಯಾತ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ (ಉಪಚಾರ) ಕರಣ್ಯಾಸ

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸ್ತುದ್ರವ್ಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾ[illegible] ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ

[illegible]ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ, [illegible] ಮಾಹಿತೀ ರಹಿತಪಿಂಡ[illegible] ಧಿರಾಭಿ

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೋಣಾ[illegible]ಯಾ ನಿರೀ ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೇ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾ ಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ [illegible]ರೂಪಾನ ಕಾಢೂನ ದಾಖ ವೂನ ತೇಚ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನಾ [illegible]ವರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ' ವಗೈರೆ.

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಸಕಾರಕಾಲ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲ್ಯಾತ ಸಮಸ್ತ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೪ ರಸಾಯನೆ ಆ ಕುಪಿತ ರಸಾಯನೆ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯ ಸಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಹಾರೆ [illegible] ಅಸರ ಸಮಸ್ತ ಮಿಳೇಲ [illegible] ವಿ [illegible] ರೂನ ದೇಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ

ಲಿಹಿಣಾರೆ— [illegible] ಜೆ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ
ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ ಕಾರ್ವಾರ
ಪತ್ತೆಸ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
[illegible]ರಿಕ ಪತ್ರವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾರ್ವಾರ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ (ಸಚಿತ್ರ)
ಸ್ವದೇಶಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
ಕೃತಿ ಸವಾಯ)

ಜೀವಿಕೆಯ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು!
ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯಾಯಾಮ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಇವೇ ಮೊ[illegible]ದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾರ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶವಿದ್ದು, ಖರ್ಚು [illegible]ಲ್ಲಿ [illegible]ಣಾಮಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಯು-ಜೆಕಿಸ್ಟ್ಸ್, ಜಲ-[illegible] [illegible]ಪಿಕ ಉಪಾಯಗಳೂ, ಶಿಕ್ಷು-ಸನನ್ನ [illegible] [illegible]ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಹು ಹೃದಯಂಗಮ ವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ [illegible] ನಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ತತ್ಕಾಲಿಕ [illegible] [illegible] ಪ್ರಥಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅತಿ [illegible] [illegible] ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಿದೆ ಈಗಲೇ ಬಹಳ ಪ್ರತಿ [illegible]

[illegible] ೦೦೦ ಸ್ಯಾಗಿರೂ ೧ ೧೫—೦ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗರೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಕನ್ನು ಕೆಳಿನಿ

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ರಾಲವಾಡಿ, ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ್,
[illegible] ಪ್ರಧಾನ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ.

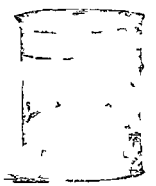

ಇದರ [illegible]ದಿಂದ ಮಾತವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] [illegible]ದಂತಾಗಿರುವದು ಕಳೆದ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ [illegible] [illegible] ಸಮಜಾವಾಗಿ ಸಿದವಾಗುತ್ತದೆ ಅಕ್ಷರಗಟ್ಟಿ ಕುಟುಂ [illegible] [illegible]ತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು ಆದರಿಂದ [illegible] ವೇದನೆಗಳು ಕೆಮ್ಮು ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ [illegible] [illegible] ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅರಿಯದವರು ಇದರ ಪತ್ರ [illegible]ದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಕಿಮ್ಮತು ೧೦ ಆಣೆ ಜಾಡಿ ಬೆಲೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

[illegible]ಸನಾದ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು

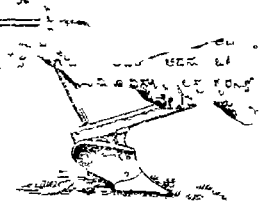

ಅಡಕೆವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ [illegible] ತರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣ ನೇಗಿಲಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣ [illegible] ಗಂಗಳೂ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಹಾರದ [illegible]

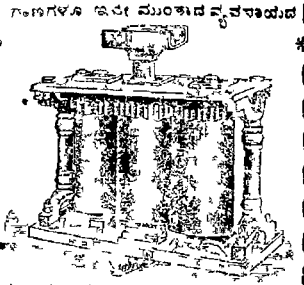

[illegible]ಮೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನ ತರಿ ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲತನವನ್ನು ವೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ೫೫ ವರ್ಷ ಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನ ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ೨೦೦೦೦ ರೈತರು ಹೊಗಳ್ತಾ ಇಂದೇ ಪತ್ರ ಬರದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ

ಕೆಲ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟಿಡ್.

ಕೆಲ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Printed and Published by K[illegible] [illegible]ada Sudhanidhi Printing [illegible] Star of Kanara Press, Kumta

Reg. No. B. 1270 Thursday, 10th January, 1924.

ವರ್ಷ ೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೨.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ನಶ್ಯತಿಷ್ಠನ್ತಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕರ್ತಾ ತ್ವಮೇವೈಕೋ ಯಾಚ್ಯೋಽಸಿ ।
ಇತಿ ಜಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ಭುವನಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕ ಮುಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0
ನ ನೆಯಾರ್ದಾರಿಯಿಂದ ರೂ 3-0-0
ಬ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸಹಿ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0
ಒ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಶಾಶ್ವತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮ್ಯಾನೇಜ್ಮೆಂಟ (೧೫ ಎಮ್ ಜಿದ್ದ) ಅ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ.1-0
ಅ ನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-1-0
ಚಕಿಂಗಸ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಸ್ತರವಾದೂ ಅ ಮಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಸಾಲುಗಳು ಒಕಿಯಲ್ಪಡುವ ಪ

ಕುಮುಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೧೦ ನೂಹ್ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಶಾಸ ಜ್ಯಾಮಾಣೆ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ಜ್ಯಾಮಾಣೆಚ ಹೈ ಔಷಧ ಹೈ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಹೀರ ಆಹೇ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- { ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ,

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಘಾತವಿಣಾರೆ,
ಸೂಕ ಬಾಡವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೀಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಶೀಘ್ರ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿಲ್ಯಾಸ ಕರಿಚಕರ.

ಕಮಾಲಚಾ ಮಾಗವಾ,

ಸತ್ತು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕರಸೋಯಿಯೊಯಿತು.

ಡಿ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೋಟಾರಸರ್ವೀಸ ಕಂಪನ್ಸಿ ಹಾವೇರಿ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಶಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.

ತಾರೀಖು ೧೫—೧೧—೧೯೨೩ ನೇ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಕುರುವ

ಹೊರಡುವ ದಿವಸ ವ ಟ್ಯಾಮ್

ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ	ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಶಿಗೆ
ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ,	ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ,
ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆನ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹೊರಟು, ಹಾವೇರಿಗೆ, ಪೊಹ್ಚುವಿಗೆ ಹೋಗವ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ	ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇರಿಯಿಂದ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಮೇಲ ನೊಪ್ಪಿ, ೫॥ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊಸ್ತಿದೆ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತದೆ

ಒಳಿಟುಗರ ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ, ಎಸ್ ಎಲ್ ಪ್ರಾ ಇವರಲ್ಲಿ, ಪ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಕ್ಲರ್ಕರಿಗುತ್ತವೆ

ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರರಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಠಡಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇಕಾದ ಜೋಗ, ವಸ್ತೆ ಬೇಕಾದ ಕಡಿಗ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತೆಗುತ್ತದೆ.

ಸೂಚನೆ ಪುಸಾಳಕರ,

ಮುಂದಿನ ಹಾರ್ಬರ.

ಉತ್ತಮ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಈ ಹೊಟೇಲು ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರ ಬೆಟ್ಟ ಕೇವಲ ಪ್ರವಾಸಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ, ನೂತನವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇದು ಕಾರ್ಬಾರದ ನೆರೆಯ ದಿನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಭವ್ಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿದೆ ಉತ್ತಮ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರವು ನೆರೆಯುವದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಲ್ಲರೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ

ಮೆನೇಜರ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಬೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ವಗೈರೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು ಬಹುದು
ಪುರುಪೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನಭಾಗ
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮುಟಾ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಬೆಡಗಳು (Cotton heatds) ಕಂಚಿ ಬೆಡಗಳು, (Wire heatds) ಉಕ್ಕಿನ ಕಟ್ಟುಗಳು, (Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಾಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಣಿಕೆಗಳು (Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಬಾಯಿತ್ಪಟ್ಟಿನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲಿ ಸ್ಥಳದ ಬೆಲೆ ಸಹಿತ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indo-British Trading Bureau

1519 Ghoga Street, Fort,

BOMBAY

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಮೃದುವಾಗಿ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶ ರಾಶಿಯನ್ನು ದೂರವಾಗಿಯು ಹಾಗೂ ವಾಂಛಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉಪಕಾರವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಲ್ಪಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕವ ಚೇ ನೆಯು ತ್ಕಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಅತನ್ನು ತೊಟೆಮ ತೊಟಗಿದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುರಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಅವು ಪ ವಾಗಿ ಬೆಳೆಯು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು. ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವೂ ದಾಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ಕರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ಯುಷ್ಯ ಕಾಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬೆಸುಗೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸೈಸೂರು ಪ್ರಭಾನಪದವಿ "ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಆಫನ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ರಾಜರು, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮುಂತಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ಬಂದಿವೆ.

ಕ್ಲಾಸ್ — ಸೀಸೆ ರೂಮ್ಯಾ 1-0-0, ಸೀಸ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಕ್ ಪಿ. ಪಿ. 0-4-0.

ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆ !

ಒಲಿವ್ಸ್‌ಗಿಲ್ ಬಾಮ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧವು ಮಧುರ ಕೋಮಲ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಆಲ್ಮಾಂಡ್ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳ ಸಂಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮರಿಜುವಾನಾ (ಆಲ್ಕೋಹೋಲ್) ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ ಪಿಪ್ಪರ್ ಮಿಂಟ್ ಕ್ಲೋರೋಫಾರ್ಮ್ ಮೊದಲಾದ ಔಷಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇದು ಸೈಸಿಗಾರ್‌ಗಳಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುವ ಆರ್ದ್ರತೆಯ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಸುವಿಕೆಯಿಂದ ದ್ರವ್ಯದ ಸಂಧಿಪತ್ರಿ ಜೊಗಾ ಇರಲಿ, ಈ ಒಲಿವ್ಸ್‌ಗಿಲ್ ಬಾಮ್ ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಬೆಳ್ಳಗಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಸಿ ಮಚ್ಚಿಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಟ್ಟಿಟ ಸಳಕೊಳ್ಳುವದು ಇದರಿಂದ ಸಿಸಿದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿ ಸಿಹಿಯು ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 1-2-0. ಸ್ಪೆಷಲ್ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಏಜೆಂಟರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಕಮೀಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಕಮೀಷನ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12 0.

Address:- **The A[illegible] Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

[illegible]

ಕೂದಲು ಉದುರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕೂದಲು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು

ಕೇಶದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬೂನಿನಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ತೊಳೆದರೆ ಹೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳು, ಜೀವಂತಿಕೆ, ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡಂತಹದೆ, ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನಾಯಿಯಿಂದ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಕೂದಲು ಮೂಡುವಾಗುತ್ತದೆ. ೩ ಬಟ್ಟಿಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಪೋಸ್ಟು ಖರ್ಚು ೪ ಅಣೆ. ಒಂಟಿ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ೫-೩ ಬಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/- ಅಂಚೆ ಸಾಸಲು ಮಾಪ. ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾಬಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಶಾಂತಿನಿಳಿ ಬ್ರದರ್ಸ ಗಳಿಲ್ಲಿ ಸುಪರ್ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ಸಳಲೀ ವ್ಯಾಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಭುದಾನ ಪರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪಡೆದ ಔಷಧವನ್ನೆ ಪಡೆಯಿರಿ. ಇತರರಿಂದ ಪಡೆದ ಔಷಧ ಪಡೆಯಬೇಡಿ.

ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಥಳ— ಬಾದಶಾಹೀ ಕೆಂಪನಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨.

ಟೀಪು:— ವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ.

ಸರಸ್ವತೀ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಂಗತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕಥೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಬಾಲಬೋಧೆಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ, ಬಾಲಬೋಧೆಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವವು ಸಾಹಸ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳು ಇರುವವು. ಇದರ "ಗ್ರಂಥರತ್ನಾವಳಿ" ಪುಸ್ತಕ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ "ಸ್ವಿಯಂದನ, ನಿರ್ಮಲೆ, ನಿಭಾಗ್ಯವನಿತೆ, ಸ್ವಪ್ನಲತೆ, ಹಿಂದೂ ಭಾಗ್ಯೋದಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಂದು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಬಾಳಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಗ್ರಂಥಾವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಂಟಿಮಹಾಜನರು ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುಗಾಗಿ, ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩-೦-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ— ಸಂಪಾದಕ "ಸರಸ್ವತೀ."
Post Box 57.
ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೪೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦.
೨ " ಹಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೪೦, ೧೪೦.
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕಿಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪. ಹೌಮೋನಿಯಮನು ಗ್ಯಾರಂಡ (ಮರಾಠಿ) ಕಿಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕಿಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ತೆ :- ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ವಿಶ್ವಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ.
೫೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ.

NO CAMOUFLAGE!

To,

The Editor of the 'KANARA NEWS.'

The last issue of the 'Vichari' has come out with a lengthy diatribe, embodied in a series of mis-statements and indiscriminate and grossly unjust attacks on communities and individuals from the pen of "a wise citizen." The letter, though the writer of it has taken great pains to delude the public about his personality, evidently comes from an inspired source and means in effect an attempt to persuade Goverment to abandon even the semblance of a formal enquiry. The attempt has been cleverly done, but, it shows quite plainly, and all the more convincingly that those for whom he holds a brief, have a skeleton to hide in their cup-board. The way in which he forestalls the result of a Government enquiry will deceive none but himself, if he seriously entertains the impression that Government can be so easily influenced by his counsel. The plan adopted by him of putting a communal complexion on a matter which cannot be justified by any other means is based on an utter miscalculation of the forces at work and complete ignorance as to facts and the issues involved. I daresay that when the plan was hatched, the arch schemers had no idea that their plan would be turned upside down & exposed to an ignominious fate which have been reserved for it. It would no doubt be a bitter pill for the correspondent to swallow when for the sake of edification, I inform him, that all of the 'paragraphs' which appeared in the press was my own and still I am not a Vaishnava. The fable of the shepherd-boy applies strictly and exclusively to a small coterie of power-loving, prestige loving Smarths of the Johukumocult for whom the younger generation of Smarths, born and brought up in an atmosphere of liberal nationalism have absolutely no sympathy. The vision which the citizen has conjured up of a state of eternal conflict and strife between two opposing communities exists if anywhere in his imagination only and has no counterpart in the actual relations which bind these two communities and which are on the whole cordial and at times very friendly. [illegible] would have done some of [illegible] by sun dry bureaucrat bent on depriving the Indian of his liberty but in the mouth of an Indian himself, it is sheer blasphemy and a thankless performance for which nobody would give him a pie-worth of soap.

Most of the statements made by the citizen are too absurd to deserve any notice but there are one or two which call for comment. The citizen says that the Vaishnava lacks education. Has he got any statistics in support of his statement? Is he aware that those who have received a secondary or University education are equally devided between the two communities and that if a census were instituted the number may actually tell in favour of the Vaishnavas. He may also take it from me that advanced views are not the monopoly of the Smarths alone, and that the Smarth has yet to learn a great deal from his brother Vaishnava, from his industry, his hard work, his love & independant occupation and above all his wonderful adaptability to circumstances. The solid vote cast by the Vaishnava in the last election in favour of Mr. Karki, even as against Mr. Keshawain of his own community, will show that his opposition whenever it makes itself felt, and of which the Smarth has such wholesome dread is based not on considerations of communal advantage or gain, but on [illegible] and more patriotic consideration national needs and [illegible]

The want on attech[illegible] which the letter [illegible] can be supposed to afford a reasonable context, besides raising a question of good taste shows how his own mind is saturated with communal bias of an exceptionally virulent type. Mr. Prabhu is the only responsible publicist on this side of the District and it is no wonder that he should be an eyesore to some people with a peculiar mentality. Probably the correspondent has some imaginary grievance against Mr Prabhu of which Mr. Prabhu should certainly be unaware; and if his only object is to [illegible] delight by throwing a [illegible] some important personality, nobody would grudge him that satisfaction. I do not know whether the attack has been brought to Mr. Prabhu's notice and if it is I have no doubt that he will treat it with the contempt it deserves.

Now Mr. Editor, I am painfully aware of the unnecessary importance which I am giving to the rabid production of a misguided advocate and to the paper which permits its hospitality to the effusions of mischiefmongers and mushroom politicians by taking so much of your place; but I thought it would be better to contradict some of the misstatements with a view to removing the possibility of any misunderstanding that is likely to be entertained in some quarters. I hope the wise citizen will realize that his wisdom is shallow & that he will think twice before plying his dangerous game again and venturing on matters which are big and the ken of his narrow imagination or the still more limited powers of his perception.

Yours etc.

Anti-Humbug.

[*** The original paragraphs complaining of the administrati[illegible] of the C. C. Society at Ank[illegible] appeared in this journal. So it but meet that we should publish above to clear the air. It may stated here for the information our readers, that the paragraph question were sent [illegible] Smarth section of the [illegible]ic. The wise citizen there [illegible]letely out of the mark, [illegible]scribes this agitation [illegible]er-communal bickering. [illegible]kola.

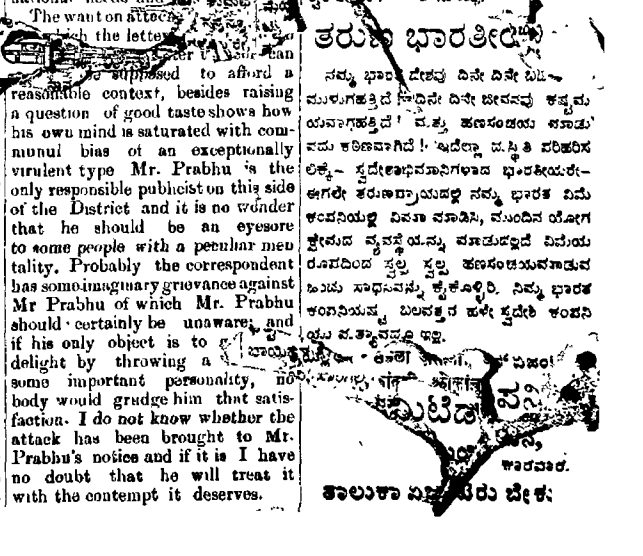

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾರಗಾಣಿಸಿರಿ.

ರವಿವಾರದ ಹಕೀಕತು.

ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅವರಾನ್ಹ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಸನುದಾಯವು ಅತ್ಯಧಿಕ ವಿಶೇಷವಿದ್ದಿತ್ತು. ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರು ಅಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹಾದರಾಗಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು, ವಿಖ್ಯಾತ ಕಾನಡಿಗರಾದ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಿಂದಾವರಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಪಂ.ನಿವ್ರಸಿ ಶರ್ಮ ಠರಾವನ್ನು ಮೌ. ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕರೆಂದೂ, ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಶಾಲವೆಂದೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವರ್ಣಿಸಿ, ಠರಾವನ್ನು ಸುಂಬಳೂರು ನಾಣಿಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಘಟನೆಯ ಕುರಿತು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರವರು ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಠರಾವಿನನ್ವಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ [illegible] ಶಿಸ್ತಿನ ಪಾಲನೆಯನ್ನೂ, ಮೇಲ್ಪಾಪನ್ನೂ [illegible] ಮಾಡಲು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ [illegible] ಚನೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಕ್ಕಷ್ಟು. [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಕ್ಕಷ್ಟು. ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಅ. ಭಾ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ [illegible] ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ [illegible] ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತಿಗೆ ಹಿಳವಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಠರಾವಿನ ಪರವಾಗಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಠರಾವನ್ನು ಸೀನಂಬಳರಾಯಿತು. ಘಟನೆಯ [illegible] ಪುಟ್ಟ ಕಿಷ್ಟುಪತಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು [illegible] ಈ ವರ್ಷ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಟ್ಟಿತು. ಈ ಠರಾವು [illegible] ವಪಡಿ ಸಾರಾಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಕಾಳಿಯ [illegible] ಬೆಗ್ರಹ ಹಿಡಿದರು. [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತೆ, ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಿದ್ದಿ ಪ್ರಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ। ರಾಸು ಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರರವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೌ॥ ಅಲ್ಲಾಹ ಸೋ ಭಾನಿಯವರು ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಶ್ರೀ। ಗೌ ರಿಶಂಕರ ಮಿಶ್ರ, ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಹ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಿಡು, ಮೊದಲಾದವರು. ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಡಿದರು. ಅಂಧ್ರ ದೇಶದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮಾ ರುರವರೂ ಚಿತ್ತಸೈಧಕ ಭಾಷಣಮಾಡಿ, ಠರಾವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾ ವ್ಯಮಯ ಉಲ್ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸೂಕ್ತಿತ್ತು. ಅಂಧ್ರ ಧನಿಯರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವರ ಉಪ ಹೆಸರನ್ನು [illegible] ರಶಿಬಿಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಭು ಅಧಿಕಾರಾ [illegible] ರೀದಿವನೆಂದು [illegible] ಶಕ್ತಿ. [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಿರಲಿ [illegible] ಯಿತು. ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ ಯವರು ಧ್ಯೇಯ [illegible] ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಈಗ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ [illegible] ಮಾಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾರಗಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಠಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಡಿದ ಮೇಲೆ ಠರಾವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವೇಚನಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡು ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ. ಠರಾವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಭೆಯು ಠರಾವನ್ನು ಏಕಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಠರಾವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಈ ಧ್ಯೇಯವು ಶೀಘ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕಕ್ಕ ನ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೃಪ್ತ ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಠರಾವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವಾಗ ನುಡಿದಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈಗಲೇ ಏಕೀಬರನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಸದ ನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಮರಾಮು ಹೊಡೆಯಲು ನಾವು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ರಮದ ಆಧಾರ ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಬೇಕು. ಕುಮ್ಮ ಠರಾವಿಂದ ಪುನಃ ಗೊಂದಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಬಾರದು. ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆಪ್ಪಿಗಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ ಬಿಡಿಪಾಟವೂ ಇವೆಂದೂದೇ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು, ದೇಶಬಂಧುಗಳು ಏನೂ ಮಾತಾಡದೆ, ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಈ ಠರಾವಿನೊಳಗಿನ ವಿಚ್ಛಿದ್ರ ಕ್ಷುದ್ರತೆ ಲೋಪ ಮಾಡುವುದೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ। ಜಗತ್ಸಾರಾಯಣ ಬಾಂಡಲರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ಹರಿಭಯಾಳ ಸಾಗರವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ಬಾಬು ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯೊಳಗಿನ ರಾಜ ಠರಾವು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬಹಿಷ್ಕಾರತ್ರಯವನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರೆ ಬೋಧನೆಯೆತ್ತು. ಇದೇ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಾಬು ಮಹಾಶಯರು ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಉಪಸೂಚನೆಯು ಬಾಬುಜಿಯವರಿಗೆ ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಗ್ರಹ [illegible] ರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಟಾಗಿ [illegible] ಕೊಂಡು ಪಾಸ-ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಠರಾವನ್ನು ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳವು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಡರ ಠರಾವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರ ಐಕ್ಯಭಾವದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಪರಿಯಂತ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಬಾಬುರವರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕಿಸಿದರು ತನ್ನ ವಕ್ಷವು ಸಮರ್ಥಾನಹೊಂದದ್ದರಿಂದ, ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾವು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಿರುವೆವೆಂಬ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮೌ॥ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಅಶ್ರಸಿಂಚನ ಮಾಡಿದರ . ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು, ವಿಧಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಠರಾವನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದೆಂದರು. ಮೌ॥ ಅಲ್ಲಾಹ ಸೋಭಾನಿಯವರು ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಠರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಪೂರ್ಣ ಅಸಹಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿಸಿದೆಯೂ, ಇಂಥ ರಾಜಿ ಠರಾವು ಇಂದಲೇ ನನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತೆಂ

ಸೋಮವಾರದ ಹಕೀಕತು.

[illegible]

ಸೋಮವಾರ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅವರಾನ್ಹ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಸನುದಾಯವು ಅತ್ಯಧಿಕ ವಿಶೇಷವಿದ್ದಿತ್ತು. ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರು ಅಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹಾದರಾಗಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು, ವಿಖ್ಯಾತ ಕಾನಡಿಗರಾದ ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಿಂದಾವರಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಪಂ.ನಿವ್ರಸಿ ಶರ್ಮ ಠರಾವನ್ನು ಮೌ॥ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕರೆಂದೂ, ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಶಾಲವೆಂದೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವರ್ಣಿಸಿ, ಠರಾವನ್ನು ಸುಂಬಳೂರು ನಾಣಿಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಘಟನೆಯ ಕುರಿತು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರವರು ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಠರಾವಿನನ್ವಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ [illegible] ಶಿಸ್ತಿನ ಪಾಲನೆಯನ್ನೂ, ಮೇಲ್ಪಾಪನ್ನೂ [illegible] ಮಾಡಲು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ [illegible] ಚನೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಕ್ಕಷ್ಟು. [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಕ್ಕಷ್ಟು. ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಅ. ಭಾ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ [illegible] ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ [illegible] ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತಿಗೆ ಹಿಳವಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಠರಾವಿನ ಪರವಾಗಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಠರಾವನ್ನು ಸೀನಂಬಳರಾಯಿತು. ಘಟನೆಯ [illegible] ಪುಟ್ಟ ಕಿಷ್ಟುಪತಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು [illegible] ಈ ವರ್ಷ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಟ್ಟಿತು. ಈ ಠರಾವು [illegible] ವಪಡಿ ಸಾರಾಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಕಾಳಿಯ [illegible] ಬೆಗ್ರಹ ಹಿಡಿದರು. [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತೆ, ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಿದ್ದಿ ಪ್ರಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ। ರಾಸು ಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರರವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೌ॥ ಅಲ್ಲಾಹ ಸೋ ಭಾನಿಯವರು ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಶ್ರೀ। ಗೌ ರಿಶಂಕರ ಮಿಶ್ರ, ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಹ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಿಡು, ಮೊದಲಾದವರು. ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಡಿದರು. ಅಂಧ್ರ ದೇಶದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮಾ ರುರವರೂ ಚಿತ್ತಸೈಧಕ ಭಾಷಣಮಾಡಿ, ಠರಾವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾ ವ್ಯಮಯ ಉಲ್ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸೂಕ್ತಿತ್ತು. ಅಂಧ್ರ ಧನಿಯರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವರ ಉಪ ಹೆಸರನ್ನು [illegible] ರಶಿಬಿಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಭು ಅಧಿಕಾರಾ [illegible] ರೀದಿವನೆಂದು [illegible] ಶಕ್ತಿ. [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಿರಲಿ [illegible] ಯಿತು. ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ ಯವರು ಧ್ಯೇಯ [illegible] ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಈಗ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ [illegible] ಮಾಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾರಗಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಠಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಡಿದ ಮೇಲೆ ಠರಾವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವೇಚನಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡು ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ. ಠರಾವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಭೆಯು ಠರಾವನ್ನು ಏಕಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಠರಾವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಈ ಧ್ಯೇಯವು ಶೀಘ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕಕ್ಕ ನ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೃಪ್ತ ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಠರಾವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವಾಗ ನುಡಿದಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈಗಲೇ ಏಕೀಬರನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಸದ ನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಮರಾಮು ಹೊಡೆಯಲು ನಾವು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ರಮದ ಆಧಾರ ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಬೇಕು. ಕುಮ್ಮ ಠರಾವಿಂದ ಪುನಃ ಗೊಂದಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಬಾರದು. ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆಪ್ಪಿಗಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ ಬಿಡಿಪಾಟವೂ ಇವೆಂದೂದೇ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು, ದೇಶಬಂಧುಗಳು ಏನೂ ಮಾತಾಡದೆ, ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಈ ಠರಾವಿನೊಳಗಿನ ವಿಚ್ಛಿದ್ರ ಕ್ಷುದ್ರತೆ ಲೋಪ ಮಾಡುವುದೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ। ಜಗತ್ಸಾರಾಯಣ ಬಾಂಡಲರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ಹರಿಭಯಾಳ ಸಾಗರವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ಬಾಬು ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯೊಳಗಿನ ರಾಜ ಠರಾವು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬಹಿಷ್ಕಾರತ್ರಯವನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರೆ ಬೋಧನೆಯೆತ್ತು. ಇದೇ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಾಬು ಮಹಾಶಯರು ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಉಪಸೂಚನೆಯು ಬಾಬುಜಿಯವರಿಗೆ ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಗ್ರಹ [illegible] ರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಟಾಗಿ [illegible] ಕೊಂಡು ಪಾಸ-ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಠರಾವನ್ನು ವಿಷಯನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳವು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಡರ ಠರಾವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರ ಐಕ್ಯಭಾವದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಪರಿಯಂತ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಬಾಬುರವರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕಿಸಿದರು ತನ್ನ ವಕ್ಷವು ಸಮರ್ಥಾನಹೊಂದದ್ದರಿಂದ, ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾವು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಿರುವೆವೆಂಬ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮೌ॥ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಅಶ್ರಸಿಂಚನ ಮಾಡಿದರ . ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು, ವಿಧಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಠರಾವನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದೆಂದರು. ಮೌ॥ ಅಲ್ಲಾಹ ಸೋಭಾನಿಯವರು ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಠರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಪೂರ್ಣ ಅಸಹಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿಸಿದೆಯೂ, ಇಂಥ ರಾಜಿ ಠರಾವು ಇಂದಲೇ ನನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತೆಂ

"ಕಾಕಿನಾಡಿನೊಳಗಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಕಡೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾಗಲಿ!"

ತಲೂ ಅಧಿಕಾರ್ಯುವಕ್ಷರು. ಡಾ। ಪಟ್ಟಾಭಿಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಚಿತ್ತೈವೇಧಕ ಭಾಷಣವನಾಡಿ, ಶ್ಯಾಮುದಾಬುರವರನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ಪ್ರಕಾಶರವರು ಅಧ್ಯಾರ್ಯರ ತರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ದಿಲ್ಲಿಯ ತರಾವಿನಿಂದ ದೇರವನ್ನು ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಬಹುಕಿಸಿದರೆಂದು ಅಧಿಪ್ರಾಯ ಬಟ್ಟರು. ಸಮ್ಮ ದೇಶಾಂತೀ ಗಂಗಾಧರರಾಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿ, ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ತರಾವನ್ನೇ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಈ ತರಾವಿನ ಮೇಲಾದ ಮೌ।। ಶೌಕತಅಲ್ಲಿ, ಡಾ।ಕೆಚಲೂ ಮೊದಲಾದವರ ಭಾಷಣಗಳು ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರವನ್ನೆ ಇ ಅಡಾಯರ ತರಾವಿನ ಬಿದಿಗೇ ಅಕಷೀಸಿಕೊಂಡವು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ವಾದ-ವಿವಾದವು ಸತತ ೫ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ರಾತ್ರೆ ೮ ಘಂಟೆ ಬಡೆಯುವಷ್ಟರ ಲ್ಲಿ, ಮತ ಎಣಿಕೆಯಾಯಿತು. ಶ್ಯಾಮು ದಾಬುರವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮತಗಳು ೪೧೩, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತಗಳು ೭೦೨, ಹೀಗೆ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಬಳಿಕ, ಮೂಲ ತರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಮತಕೊಳ್ಳಲು, ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಆಗ ಸಭಾ ಮಂಟಪವೆಲ್ಲ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ದುಮ್ಮುದುಮಿಸಿತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಪಾರಗಾಣಿಸಿದಪರಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ವಿನೋದದಿಂದ ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣಂದಿವು ಉಲ್ಲಾಸಿತ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಪಾದಪದ್ಮಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವಾದವು ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ, ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣಂದವು ಕುಗ್ಗುವ ಬದಲು ವಿಶೇಷ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಿಕ, ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಗಿಯಿತು.

ಮಂಗಳವಾರದ ಹಕೀಕತು.

ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಡೆಯ ದಿನವು. ನೋಡುವಾರದ ಅಪಹಯೋಗದ ತರಾವು ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಿಕ, ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಖುಷಿಗಿ ತೆರಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ವಿಷಯನಿರ್ಣಯ ಮತ ಮುಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ತರಾವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಾದವಾಗದೆ, ಮಂಜೂರಾದವು. ಕೆಲ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕೆನಿಯಾ ಮಾಹಾಸಭಗಳೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿನಾಯಡು, ಮಿಃ ಜೊಜ್ ಜೊಸೆಫ್ ಇವರೀರ್ವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲ್ಕೊಳ್ಳಲು ಕೆನಿಯಾದೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹುವ ತರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪದೊಳಗಿನ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಚೌಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ವ ನಿವಾಸಿಕರದೊಂದು ಕಮೀಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೌಕಿ ನಡಿಸಿ, ಅ. ಭಾ. ಕೊಂ. ಸಮಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ತರಾವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸೂಚಿಸಿ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯಲು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೀಯಬೇಕೆಂದು ತರಾವಾಗಿ, ಸ್ವಶಕ್ತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ತರಾವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ, ಅಕಾಲಿಗಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯುವ ತರಾವನ್ನು ಶ್ರೀ। ಪರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರೇ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶಿರೋಮಣಿ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿ, ಅಕಾಲಿ ದಳ, ಇವುಗಳನ್ನು ದೇರಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ತರಾಯಿಸಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸಂಘಸ್ಥಾಶಂಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರವು ಅವಶ್ಯವಿದೆಂದೂ, ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಅಖಿಲ ಅಂಗ-ಉಪಾಂಗಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಈ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ತರಾವಿನಲ್ಲಿ ಸಂದಿರುವದೆಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ-ಕ್ರೈಸ್ತ-ಪಾರ್ಸೀ ಮೊದಲಾದ ಅಖಿಲ ಕಮಾಜದವರೆಲ್ಲರೂ ಶೀಖರಿಗೆ ಬೆಂಬಲನನ್ನೀಯುದೆಂಬಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನಕ್ಯವ್ಯಲ್ಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ। ಪರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಈ ತರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಕಾವ್ಯಮಯವಿತ್ತು. ಅಕಾಲಿಗಳ ಕಾದಾಟವು ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ವರಿಣಮಿಸಿರುವದೇ ತಲೂ, ಅವರಿಗೆ ಪಡಿದ ಜಯಾಪಜಯಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಗೌರವಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿ-ಕ್ಷಯವಾಗುವ ಹಾಗಿದೆಂತಲೂ, ಶೀಖರಂತೆ ದೇಶಾದಾಗ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿರದೇಶೆಂತಲೂ ಡಾ। ಸೈಫುದ್ದೀನ-ಕಿಚಲೂರವರು ದೋಷಿಸಿದರು. ಆಂಧ್ರ ಪಾಂತದ ಮಿ। ಉವರ ಅಲಿಶಾವರು ತರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ತರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತ . ಶ್ರೀ। ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ ಸಾವರಕರವರನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಬಿಂಧನಪಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಸಿವ ಒಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಡಾ। ಸ್ವಾತ್ರೆಕರ ರಾವ ಸಾವರಕರ ಮೊದಲಾದ್ದ ಜೈಲು ಕೈದುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಕೋರುವ ತರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ತರಾವಿನನ್ವಯ ಶ್ರೀ। ಜವಹರಲಾಲ ಬಜಾಜ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಮಗನಲಾಲ ಗಾಂಧಿ, ರೇವಾಶಂಕರ ಜಗಜೀವನ ಜವೇರಿ, ವೆಲಜಿ ನಾಪ್ಪು, ದೆಳಗಾವಿ ವಾಲಾ, ಮೌ। ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀ। ಶಂಕರ ಲಾಲ ದೇಂಕರ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ) ಇವರಿದೊಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಜಾತಿ ಮುಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಜಾತಿ ಪ್ರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಧರತಮಂಡಪದಲ್ಲಿ ದೇಕಾದ ಉಪಾಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ನಿಧಿ, ಸಾಲಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮುಂಡಳವು ೩ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕಾರಾರೂಢವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಕೇಳಿದಾಗ, ಈ ಮುಂಡಳವು ಲಿಕ್ಕವನ್ನು ಸಾದರ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಮುಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ವೀಲ್ತು ವಾಸ ಹಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ತರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ, ಮೌ। ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ವಿನೋದಪ್ರಚುರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಸಮಯೋಚಿತ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಇವಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನ ವನ್ನಿತ್ತರು. ಕೌನ್ಸಿಲುಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿದ ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಸಹೋದರರಾದ ಶ್ರೀ। ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದಿದ್ದೇವಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶೀಘ್ರತಾಗ ಅವರು ಹಾಜರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಜೇಪ್ಟಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಶ್ರೀ। ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂಡ ಅಗಧ್ಯರಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಇದೊಂದು ಕೌನ್ಸಿಲುಭಂಗದ ಸಂಗ್ರಾಮದ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿನೋದ ವುಂಟಾಯಿತು. ತರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಘಟನೆಯು ಮಕ್ಕಳುಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ತರಾವುಗಳು ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೇ[illegible] ಕೊಂಡವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಸಲ್ಲಿಸಿಯಲು ಮುಂದಾದರು. ಸಭಿಕರಲ್ಲಿಗಳಿಂದ, ತಮ್ಮ ಸಾಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಜನತೆಯು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಚಾಚಿಸಿರುವ ಪಡಿಸಿರುವರೆಂತಲೂ ಶ್ರೀ। [illegible] ಮುನವರು ಉದ್ಘರಿಸಿದರು. ಮುಂ[illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮಹಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾರಗಾಣಿಸಲು ಸ್ಥಾಗತ ಮಂಡಳದ ಸಂಯೋಜಕ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನನ್ನೆಲ್ಲ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಹೊಗಳಿದರು. ಲೋಕಮಾಯಕರಾದ ಸಾಮಳ್ಳಿ ಮೌ। ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಈ [illegible] ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ, ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಕಳಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಂಜೂರುಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತೆ ಸಮಯೋಚಿತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪರುಗಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೂ, ತಾವು ಉಪಕೃತರಾಗಿರುವೆವೆಂದು ಶ್ರೀ। ಕೊಂಡವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಾಯರೂ, ವೈದ್ಯರೂ, ಪ್ರಕಾಶರವರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಾರವನ್ನು ಸಿದರು. ಶ್ರೀ। ಪ್ರಕಾಶರವರೂ ಅಭಾರ ! ಮನುಷ್ಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೀಯುವಾಗ, ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಸಾರಿಯು ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಿತ ಮಿ। ಪೀಟರ ಪೈವಿಭಿತ್ಸ್ಕಿಯವರು ಸಹ, ಜಾತಿಯ ಅತಿಗೆ ಬಾಯಿಕ್ಕುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನೊಡನೆ ಮೊದಲು ಸಾಂಗ್ಲ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿ [illegible] ಎಂದು ಉದ್ಘರಿಸಿ, ಧ್ಯಾನ ಕುಧ್ವಗಾಂಧಿ ಜೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು [illegible] ಭಕ್ತರನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ। [illegible] ದೇವಿ

(ಮುಂದೆ ೧೦ನೇ ಪಾಸ್ಟಿಗೆ ತೀರಿ.)

ಕಾನಡಾಮೃತ.

ಆದ್ಯ ಮಿತಿ ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ೪ಥಿ ಗುರುವಾರ

ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಕ್ತರಾಗಿರಿ.

ಕಾಕಿನಾಡು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಸಂದೇಶ.

ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ. ೩ನೇ ಡಿಸೆಂಬರಲ್ಲಿ ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಗತಿಸಿಯೇ ಇಸವಿಯು ಪರ್ಯವಸಾನಭೂಮಿಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ, ಕಳೆದ ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಿಂದ ಕೊನೆಗೊಡಿತು. ಇತ್ತಿತ್ತಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗ್ರಾಮಪಥಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಗಮನವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿರುತ್ತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತಾರತೀಯರು ಅರಿತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೃತಘ್ನತೆ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕಂಪ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನ್ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವಾಗಲ್ಪವಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೩॥ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳು, ೪॥ ಸಾವಿರ ಸ್ವಾಗತ ಪುಷ್ಪಭಾಸರು, ೫—೦ ಸಾವಿರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿದತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಮಿಕ್ಕಿ ಧನಿಗಳು ಜಾತಿಯ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಮುಂದಾದದ್ದು ವಿಶೇಷ ಮನನೀಯ ಸಂಗತಿಯು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಲೋಕನಾಯಕರು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ನೆರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಶಾಯಿದ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನಪ್ಪು ಇಂದಿಗೆ ವಾಚಕರಿಗರುಹಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌ॥ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಭಾಷಣವು ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪೂರ್ವವಾಯಿತು. " ಥೋರಾಂಚಿಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಥೋರ " ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ, ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಭಾಷಣದಪ್ಪ ವಿಸ್ತೃತ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕ, ಸಮಗ್ರವಿಷಯಾನುಸಂಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಭಾಷಣಕಾರರಾದರೆ, ಸಂಯಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಗೂಡಿಸಿ " ಮಡಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿತಿ ಜಯ " ಎಂಬ ಘೋಷಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದ ವಿಸ್ತಾರವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ೪ ಕಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಎತ್ತಿಬಿಡದೆ, ನಿವೇದಿಸಿದರು ಇದೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೇ. ಯಾಕಂದರೆ, ಗಾಂಧಿಯ ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದ ಬಾಬು ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು ೩ ಕಾಸು ಪರ್ಯಂತವನ್ನೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದರು ಇದು ಪರಮಾವಧಿಯೆಂದು ಈ ವರೆಗಿನ ಖ್ಯಾತಿ ಮೌಲಾನಾವರು ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮೀರಿಬಿಡುವರು. ಉದ್ಯಾನವನ ಮುಖ್ಯಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿಸಿರುವೆವು ಅವುಗಳ ವಾಚನದಿಂದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಿಸ್ಸಿಕ್ಷಪಡಿಸಿದ್ದೆವು, ಚೆನ್ನಾಕ್ಷರಪರಿಚಿತವಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯೋತ್ಸೇಜಕವಿತ್ತು, ಆತ್ಮನಿರೀಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಿತ್ತು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೌಲಾನಾವರು ಭಾಷಣಾರ್ಥ ನೇಮಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ಅಲಹಾಬಾದಿನ ' ಲೀಡರ್ ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಂಪಾದಕೀಯದ ಭಾಷಣವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಬಿಂದು ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ನೇಮಸ್ಥ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇಂದಿನ ಈ ಭಾರತಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷಪಾತವು ಸಾಮೋಹಾರ್ಯ ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಂಶಗಳು ಒಳ್ಳೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಯಾಕಂದರೆ, ' ನೇಮಸ್ಥ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒರ್ವಾಪತಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ' ಎಂಬ ವಿಖ್ಯಾತ ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು

[illegible] ಸಭೆಯು ಕೈಸ್ಥಾಪಿಸಿದ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ [illegible] ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಬಂದೂಕಿನ [illegible] ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಸಿಕ್ಕಿಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶಬಂಧು ದಾಸ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೀರ್ವರೂ ಹಿಂದೀ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಜೋಲೆ ಬಾಡಿ ನಿಂತಿದ್ದರೂ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಮೌ॥ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರೂ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಈರ್ವರ ಹಸ್ತಾಂದೋಲನವಾಗುವಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ಪ್ರೌಢವಾಗುವಂತೆ, ಅಕಲ್ಪಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು [illegible] ಚೆನ್ನಸೆಳೆದರು ಆಚಾರ್ಯರೂ ದೇಶಬಂಧುಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಡೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನೋಟವು ದೈವಜ್ಞನೇಯುವೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿರು? ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಮಹಾತ್ಮರ ಅಹಿಂಸಾಪ್ರವಾಸ ಅಸಹಕಾರತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಪುನಃ ಚಹರಿಸಿ ಪರಿಸಿ, ಬಹಿಷ್ಕಾರತ್ಯಯದ ತತ್ವವು, ಘೋಷಣೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಮಾನ್ಯವಿದೆಂತಲೂ, ಬಾಸ್ಕೋಲಿಯಲ್ಲಿ ರೇಜಾಂತಿಕವಾದ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿ, ಕಾಯದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ದೇಶಬಂಧುಗಳೂ ಈ ರಚನೆಯನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ನೆರವೇರಿಸಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಿರುವೆರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಶ್ಯಾಮಸುಂದರರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಾಮೋಪಚಾರದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನ ಮುಂದೊಡ್ಡುವ ಅಗ್ರಹ ಹಿಡಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಆನಂದವು ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮೂಲ ಕಡಾವನ್ನು ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ, ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳು ವಿವಾಟಾಗುವವು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂತತೆಯು ಪಾಲನೆಕ್ಕಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಘಟನೆಯೊಂದೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವದು. ಖಾದಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆ ಒಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಖಾದಿ ಮಂಡಳವೂ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದೆ.

ಕಾಕಿನಾಡಿನೊಳಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗಿನ ವಿತಂಡ ವಾದವು ಈಗ ಮುಗಿಯಿತು ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ-ಕಾನ್ಸಿಲು ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಇವುಗಳ ಉಪ್ಪಾನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಚರ್ಚಿಸುವದು, ಕಾಬ್ದಿಕ ವಿಜಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಗಾಡುವದು, ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತವಿಘಾತಕವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸಾರಿಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಡಿರಿ ; ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಕೊಂಡವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ ; ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿರಿ; ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರುವವು. ಕುಸ್ಯ ವಾದದಿಂದ ದೇಶೋನ್ನತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಂತಃಕಲಹವು ಕುಸ್ಯ ವಾಚಕ ಫಲವು. ವಾದದಭರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ವರ್ಚಸ್ವವು ಳಿಗುಂದಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮ್ಮ ದಾಬಲ್ಯವೂ ಮಿಗಿಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ತ್ಯಜಿಸಿರಿ, ಒಗ್ಗ ಹರಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ; ಮಹಾತ್ಮರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನಡಿಸಿರಿ; ಅಂದರೇನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರವಾಗಬಲ್ಲದು. ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಇವೇ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ

ಪುನಃ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ, ವಿಷಯ ನಿಯಾಮಕ ಮಂಡಳಿಯೊಳಗಿನ ವಾಸ್ತವಿಕತ್ವವನ್ನು ಬಾಹುರ್ಯದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರು ಸಹ ಇದನ್ನೇ ನೆನಿಸಿ, ಕಕ್ತಿವಿೂರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಟನೆಗಾಗಿ ಈ ವರುಷ ದುಡಿದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ, ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವಾಗ ಅಡಿದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಯಥಾರ್ಥಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. "ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೆರೆಯುವದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನೆರೆಯುವದೆಂಬದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಎಂದಿಸುವ ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನ ಕಿಲಿಕ್ಕೆಯು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆಂ" ದು ನುಡಿದು, ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಕಾಕಿನಾಡಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜಯ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಸಕ್ತರಾಗಿ, ದೇಶವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ವದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸಲು ಕಾಕಿನಾಡಿನೊಳಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರು ಪಾಲಿಸಿ, ಅತ್ಯೂದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರಾಗಿ ನಾವು ನೆರನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಜನವರಿ ಮೊದಲನೇ ತಾರೀಖು ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕದ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವು. ಅಂದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಅಭ್ಯುದಯ ಹೇಕ್ಷಕರು ಸಂಭವಿಸಿದಂದು ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು 'ಕರ್ಮವೀರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಧ್ವಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸಿದ್ಧುತ್ತ ಮನೆಯ ಧ್ವಜಯೇ ಅಸನಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ನೆರೆಯ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಗೃಹಸ್ಥರು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, "ಏನು ವ ಹಾರಾಯ್ರ, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುಕೆ ಬೇಸಕ್ತೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆಟ್ಟಯಾಗದೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಯವಿತ್ತು; ಕೊನಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಯಾದಿರಿ. ನೆಟ್ಟಗಾಯಿತು." ಎಂದು ಗಾಂಧೀಯರಿಂದ ನುಡಿದು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಬ್ಬರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕಳಿತುಕೊಂಡರು ರಕಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, ಅವರು ನುಡಿದದ್ದೇ ನಂದರೆ:— "ನಾನು ಕಾರೋದೆಳವಡಿ ಹೊಂಗಲದ ಅಪ್ಪಣ ದೀಕ್ಷಿತ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು; ನನ್ನ ಮಗನು ಮುರಕೋನ್ಮುಖನಾಗಿ, ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತನು ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಬಮೈಲೇ "ಏನು ಗಾಂಧಿಯವರ ದಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತೇ?" ಎಂದು ತೊದಲುತ್ತ ಕೇಳಿದನು. ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನ್ನೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ, ಕೆಣ್ಣೀರು ಬಂದವು. ಮುಂತೆ ಹುತಗನು ಗಾಂಧಿ, ಗಾಂಧಿ, ಎಂಬ ಧ್ಯಾನ ನಡಿಸಿದನು. ಆಗ ನಾನು "ಅಪ್ಪಾ, ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಾ, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾಗಿರೂ ನಮ್ಮ ನುಗನು ಬಪುಕಲಿ ಅತನಿಗೆ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಸೇವೆಗೆ ಜೀವವು." ಎಂಬ ಅಂತಃಕರಣದ ಕಳವಳದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಶ್ರೀ ದೇವರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡು, ಸಂಕಲ್ಪ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಸ್ವಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುತಗನಿಗೆ ಹಸ್ಕೆ ತಾಂತಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆತತ್ತಿತು. ಮುಂದೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತ ನಡೆದು, ಈಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನೆಟ್ಟಗಾಗಿದೆ ಕಾರಣ, ತಾವು ನನ್ನ ಅಲ್ಪಸಹಾಪವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ ಪೂರಾ ನೆಟ್ಟಗಾಪ ಬಳಿಕ, ಮಗನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕರತಂದು ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವೆನು. ನೂತನ ವರ್ಷಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಾ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಈಶಸೂಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸುಸುನಾರನುರ್ಮನಿನಿಂದ ಪಾಪಿಲಾಗಿರುವನು." ರಾಷ್ಟ್ರಮಾತೆಯು ಈ ಕಾಣಿಕೆಯು ಅವಳೇ ಕ್ಕಿಕಪಿದ್ದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಈ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಗೂಡ ಸಾಪಿರಾರು ಭಾರತೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಾಪಟದಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಲಾಗಲೆಂದು ನಾವು ವರಪೇಕ್ಷಿಸೆನೆಸಿಗೆ ನೈನ್ಯಗೊಂಡು ಅರ್ಪಿಸುವೆವು.

---

೨. ಅಫಘಾಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲವೆಬ್ಬಿನೆ ವಾಯ ವ್ಯ ಸಂಹಪ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಾಗು ಅಫಘಾಣ ಸಂಹಪ್ತಿಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿ ಕೆಲ ಅಧಿಮರು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಕೂಲೆ ನಾತಿ, ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಾರಾವರು. ಜಲ್ಲಿ ಅಫಘಾಣ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಸೆರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿಸಿತು. ಅಧಿಮರು ಏನೋ ಹಿಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು. ನಾತಿ, ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವು ಕಾಬುಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ. [illegible] ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವು ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆಯೋ ಏನೋ! ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪಂಬಿಯಿ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ ಅಫಘಾಣ ಸರಕಾರದ ತುಡುಕಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವದು. ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹೊಗುಸರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂಬಲು ಸುದ್ದಿ. ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಅಧವರ ಕೋಧಕಾರ್ಯದ ನೆನ ಹೆಳೆ, ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಾನಕಾರವ ಕುಹಕ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಧು ಆಮೀನ ಸಾಹೆಬನ ವಿಪಯದಲ್ಲಿರೂಪ ಅವರು ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನದಂಧ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ನೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೆಬಲದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ತೆಗೆಬುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಬ್ರಿಟಿಶರು ಹೊಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಿರುವರು. ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧುದ್ವಯರು ಹಿಂದು ಜಿಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಪಾರಿದೆ, ಅದು ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಶರ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸುಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಫಲವೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂ-ಮುಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಂದೂ ಪುರಸ್ಕರಿಸಕಾರದೆಂತಲೂ, ಕಾಯಿದೆಭಂಗವನ್ನು ಸಹ-ಕೈಕೊಂಡು, ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ತಾವು ವಿರೋಧಿಗಳೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಶಿಪ್ಪಮಂಡಳ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಕರಕಾರದಗೂಡ ಮಾತುಕತೆ ನಡಿಸಿ, ಈವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆಂತಲೂ, ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ-ಅಫಘಾಣರ ಬಿಡಾಡಿವು ಎಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಲು, ಅನೇಕರು ಆತುರರಾಗಿರುವರು.

---

೩. ಪರಿಷ್ಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು, ಖ್ಯಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಅಧಿವೇಶನಗಳು, ಈಗ ತೀರ ಹಸ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಖಿಲ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿವೆ. ಆಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು, ಎಂದು ನಾವಿಕಮಹಾಶಯರು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಯೋಗವನ್ನಾವರಿಸಲ್ಲುವೆ. ಈ ಪಕ್ಷವು ಪೂರ್ಣ ತಯಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರಾಡ ಬಳಿಕ, ಇವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವರು. ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕೌನ್ಸಿಲು ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಠಾಯಿಸಿದೆ. ಮತ್ತಾಕ್ಕರ್ಯ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನೂ ಬಿನ [illegible] ಕೂಡಲೇ ವಿದೇಶಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಪಾಪಿಪತಕ [illegible] ಅವಗಳನ್ನಯ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕುಮುಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರ, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳ ತರ್ಜಮೆಯಿಂದ ಅಸಹಕಾರವು ನಿಗಿಗಳು. ನೇಮಿಸಿ, ಹಿಂದು ಅಲೋಚಕ ವರ್ಗದ [illegible] ಕ್ಕಿಸಕ್ಕಿದ್ದು. ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಭಾರತ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಾ [illegible] ರಚನೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು [illegible] ಇಂಗಿತವಲ್ಲ. ಪಕ್ಷ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು [illegible] ಸಂಯೆವಾಗುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲು ಧ್ಯ [illegible] ಮುಟ್ಟಿ ತಿಪ್ಪುವನ್ನಾತಾವರು. ಈ [illegible] ಮಿಟ್ಟಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷವು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಹೊರಮೇ ಕಲಬನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿ. ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಡೆ ಹಾಕುವರು. ಸರಕಾರದ ಆಜಾವದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವರು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲು ನೇಮಿಸುವ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಟ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಯಾವದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಹುಮತದ ಬಲದಿಂದ ಕಮಿಟಿಯ ಚೆ.ನಾವಣೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿಮ್ಮಗೆಯಲ್ಕಿಸುವರು. ಪವಾ-ಬರ್ಜಿತ ಪತ್ರಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬನ್ನು ಇತರು ವಿರೋಧಿಸುವರು. ಕೊನೆಗೆ, ಇಡೀ ಪವಾ-ಬರ್ಜಿತ ಪತ್ರಕವನ್ನೇ ಇವರು ಕೆತ್ತಿಮ್ಮಗೆಯುವರು. ವಿರೋಧವು ಅನಿವ್ಯವೆಂಬ ಪಕ್ಷದವರ ಮತವಾನಲ್ಲಿ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಟಸ್ಥವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದ ದೇಶ ಬಾಯಿಕ್ಕಿಸ್ಟಿನೋಲಾಗಿ [illegible] ಕೌನ್ಸಿಲಿನ [illegible] ಬಂದಿರು ಪವರಿಂದ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ [illegible] ನುವು ಹೇಗೆ ಪರಿಣಮಿಸುವ [illegible] ಯವ ಹಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರಲು, [illegible] ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರವನ್ನು [illegible] ಯವ ಗಾಬರಿಯೆಕ್ಕೆ?

೪. ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನಾಳಿನ ಉತ್ಸವದ ಪರ್ಯಾಯ ೯ ಕೋಕ್ಕಹದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಸವದ ಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಚಾಲಕರು. ಬಲು ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಕಶ್ಚಿದ್ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಧಾರವಾಡದ ವೈದ್ಯರಾಯ ಬಿಂಧುಗಳು ಸಹ ಈ ವರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸರಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರೆಯು ಸಕ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ 'ಚಾಲಕರು ನಮೂಮಿಯಿತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನವು ವಿಶೇಷಸಿರುವನೆಂತಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತೇಜಿಸುವರೆಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಅಂಬಾಜಿಕ್ಕು ಅದರೆಮೈಸೂರಿನವರು ಈ ವರಿಷತ್ತಿನ ಅಲೋಚನೆಗೆ ಏನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲೆ. ದು 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ' ಚಾಲಕರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾನೆ ನೋಡಿ, ನಮಗೆ ತೀರ ವಿಶ್ವಾಸವಿಸಿದೆ. ಕಾರ್ಯಾರಿ ಪರ ಸಹ ಮೌನ್ಯತ್ವವನ್ನೇ ಧರಿಸಿದರಂತೆ! ಕೆಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರ್ತಕರು ನುಸಿವರ್ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿರುತ್ತಾರಹಿರಲು, ಪರಿಷತ್ತು ನೆರವೆಸ್ಪಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರಿ ಪ್ಲಿ. ವಾಚಕರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿ ಕ್ಷಣಪ್ರಕಾರ ಮಾತಾಲು ಹೊರಟ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತ ರೇಸ್ತಹಿಪಟಿ ಹನ್ನ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆಗ್ಗಿ ಪ್ರಸ ಸಿರಿಸ್ಪು, ಕೋಪಿಯಿಲ್ಲಿದ್ದವರಿಕ್ಕಿಮಾತಾಕಲಿ. ಈಗ ಈ ಪ್ರಯಾಸ. ಮುಂದಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮಯದ ತಪ್ಪಿಹೋದರೂ, ಕ್ಷಾಸಿರ ವಿಷಯಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಕಣಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರಸ್ತಕರ್ತರಿಬ್ಬರ ಹಿಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಿಲನವ ಜೋಪ್ರಾನನ್ನು ಸಿಜ್ಞಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರನ್ನು 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ' ಸಂಪಾದಕರಾದ ಅಯ್ಯಂಗಾರಿ, ಹಿರುವ ಬಾರಿಯ ಕನಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಸಿರ ಕಷ್ಟನ ರುಂ ಪ್ರಾಣಪಕಿಷ್ಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಗಾಲದವರೂ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಮಾಲ್ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂದು ನಾವು ಅಭಿಷ್ಕರಣಪೂರ್ವಕ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂದು ಈ ಬಿಗ್ಗೆ ಲೋಕಮತ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯು ಚಾಲಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪೂರ್ವಕ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂದು ನ್ನು, "ಯತ್ಕೈಕೃತೇ ಯದಿವಸಿಸ್ಯತಿ ಕಿಂ ಸಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂದು ಷಣಿ" ಎಂಬ ಉಕ್ತಿ ಸಿರುವರಪ್ಪಲೆ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಜಿಲ್ಲೆ ದುಷ್ಟಾಪ್ಟಿಕ ಪೋಷಕ ಕಮಿಟಿ ಧಲವೃತ್ತಗಳ ಪ್ರಥಮಾಕ

ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೨೮ ಅಲೆಗೆ ಅಪ್ಪಿದೆ. ಮೃಸಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಟಿಯ ಜುಡಾವನೆಯಲ್ಲಿ ರಾ ಎಸ್ ಬಿ ರೀವಗಿದ್ದರ ಪ್ರಜಂತಿ ಖಷುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಖಂಡಿರುವೆಲದ ಜಾಹೀರಾಯಿತು.

ಕಿತ್ತೂರು ಗಜನಿಯ ಹೂರ್ ಜಂದ ಪಶಾಸಿ ಕಾಲ ಕ್ಕೆ ಲಂಚ ತಿಂದರೆಂದು, ಸರ್ಕಾಲ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಮೇಲ ನಡೆದ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಸಾರದಹುಜೂರು ಜೆಪ್ಪಿಟಿ ಅಲ್ ಕೈರು ಆರಾಧಿಯೆಂದು ಸರ್ಕಾಲ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ೪೦೦ ರೂ. ದಂಡ ಸಿಧಿಸಿ, ಸಾಸಾವಾನ

ಧಾರವಾಡ— ಸಾ. ಗ ಸಾಸಿ.ಲೆ-ಪಾರರು ಕಾಲಾನುಗುಣವು ಪ್ರಾ ಸಾ. ಗ ಸಾಸಿ.ಲೆ-ಪಾರರು ಕಾಲಾನುಗುಣವು ಪ್ರಾ

ಗೋಕಾಕ— ಸಾ ಸಾಸಿ.ಲೆ-ಪಾರರು ಕಾಲಾನುಗುಣವು ಪ್ರಾ ಸಾ ಸಾಸಿ.ಲೆ-ಪಾರರು ಕಾಲಾನುಗುಣವು ಪ್ರಾ

— ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಶೂರಿಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಕಾರರು ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ೧೫ ಲಕ್ಷ ಶೂರಿಕಾರರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಇವರು ರಾಮು ಹೊಡೆದಿರುವರು. ಸುಮಾರು ೧೦೦೪ ಮಿಕ್ಕಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ ತಡಕಾಡಾಗಿವೆ.

— ಫ್ರಾನ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಸೀನ ನದಿಯು ಳಳೆದ ತನೇ ಇ ದಾಬಿನಿಂದ ಉಳ್ಳೇರಹತ್ತಿದೆ. ೧೯೧೦ನೇ ಇಸವಿಯಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಿರಬಹುದೆಂ! ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಪೂರೀಸ ಪಟ್ಟಣವು ಜಲಸಮಾಧಿಯಸ್ಥೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಸೀನೆ ಖರೀಬಿಗೆ ನೀರು ೨೧ ಗೂಟು ಏರಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಮನೆಮಾರು ಬಿಟ್ಟು ಪರಾರಿಯನ ನತಿರಿರುವರು. ಗಿರಣಿಗಳೂ, ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ, ಬಂಡು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಜೋಲ್ಮಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂತುಳೊಂಡು, ಕೈ ವಸ್ಪಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಬುದಕಿಸಲು ಹೋಗಿನವರಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

— ಬೆಟಿಕ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಯಿಸಿದಂತೆ, ಹಿನ ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಮಿನವ ಇತಳಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಜೆರ್ಪಯಾಗಿ ಳಳೆದ ಇಳ್ಳ ಕುಟ್ಟವಾರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಸಹ ಆಯಿತ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಸಾಧಾಸದರು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಂಥ ಕಾಯಿದ ಕ್ಲಾಸಿಲಿಸೊಳಗಿಂದ ಎದ್ದು ನಡೆದಿದ್ದರಿಂತೆ! ಆಪ ರಾಜಸಾಮಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರೆಂತಲೂ ಸುದ್ದಿ.

ಳಳೆದ ಗುರುವಾರ ಕಾರೀಬು ೩ನೇ ಸಾಮಂಕಾಲಳ್ಳಿ ಕಾಲಕತ್ತೆಯ ಆ ಮಂದಿ ಮದರೂರಿಗಳು ಕಾಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲ್ಲಿದರು. ಭೂತನಾಥ ರೇ ಎಂಬವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ೫೦ ಬಂಗಾಲಿಗಳು ಕಾಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲು ನಡಗಿಯಂದಿಲೇ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸುರೀಂದ್ರ ಗೋಪಾಲ ಚಕರ್ಜಿ, ಎಂಬ ೧೪ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ೧೨ ಮಂದಿಗಳು ಧೂರ್ಜ ಸಂಕೇತದಂತೆ, ಕಾಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲು ನಡಗಿಯಿಂದಲೇ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಆಸವಧರ್ಯರಾದರು. ಉಳಿದ ೪ ಮಂದಿಗಳು ಒಟ್ಟು ೫ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿತೆಗೊಂಡು, ತಿನೇ ಹೀರಿಬಿಗೆ ಕಾಳೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಿದರು. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿರಿಸಲು, ದಾ ಸ್ಥಮೇಧಘಾಟದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಬಂದಿದ್ದರು

— ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಲೆ ವಿಶೇಷವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಕೇ ಅಯ್ಯಾರ್‌ರವರು ನಿರಪ್ಪ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರೂ, ಇದೇ ಅರ್ಥದ ಬಡವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರಿದ್ದಾರೆ.

— ಪಂಜಾಬು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಳಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಬುಧವಾರಗಳೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಬಿಷಯದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಾ ಹಿಂದೂ ಸಭಾಸದರು ಬಿವಾಸರ ನೇಮಾಷಕೆಯು ನಿಷೇಧವಂದು ಹಾಜರಿಸಿದ್ದಿ. ೩೦೦ ಅಕಾಲಿಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಂದಿರದ ಮುಂದೆ ತುರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರು.

— ಮುಂಬಯಿನ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಫ್ರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಲ್ ಎಂಬ ಹಿಂದೂ ಒಗರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆ ಔಷದ ಧೂಕ್ಕುವ ಔಷಧಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೋರಾ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಠೊಬ್ಬರು ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಸಾಯವನ್ನು ಗುಪ್ತವಿಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಆಸಾಪ್ಪಯವಿದೆಯಂತೆ!

— ಜರುಸಲೆಮಿಯಲ್ಲಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯವು ಮುನೀದೆಯು ತೀರ ಜೀರ್ಣವಾಗಿರವಂತೆ ' ಶಿಲ್ಪಗಳು ತೂಲಿಗಳೂ, ಕಮಾನುಗಳೂ, ಬೆಂಪಾಗಿವಯಂತೆ! ಅದರ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಕಾಣಲೆ ಕೈ ಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಿರೆ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕಾರಾಸ್ತ್ರತ ಪ್ರತಿ ಮೆಯ ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂಬ ದೊರು ಭೀತಿ.

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ರಿಜಂಟರವರು ಮಾರ್ಚಿಮೆಂಟು ಗಿ ಮೋಟಾರಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ಎಳ ಗನೊಬ್ಬನು ಹಿಂಗಲ ಇವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಅಲಿಲ ಯುಂತೆ! ಹೀಗಲ್ಲ ಇವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಅಲಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ, ಇವರು ಕಾಕಿನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮುಮ್ಮಸದಸ್ಯಗಿನ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ ಔತಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಔತಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಔತಣದ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಔತಣದ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಔತಣದ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದರು.

— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಳಳೆಪ ಶ. ೨೯ನೇ ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿತು. ಇದರ ಆಮಂತ್ರಣ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಲಿವರ್ಗದಿನಿಂದ ಪ ಸ್ವದೇಶ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳೂ, ಸೇಲಮ್ಮಿನಿಂದ ತರತರದ ಜವಳಿಯೂ, ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಿಂದ ಜಂತೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ, ಕಾರವಾರದಿಂದ ತರತರದ ಮರಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇತ್ಯಾದ್ಯರ್ಪಿತವಾಗಿವೆ.

— ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಾಸಾಧನೆಯ ಸಲುವಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಮಾನವಕ್ಕನ್ನೀಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪುಣ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಖರ್ಚಾಹಾಕಿದ ರಕ್ಷಮುಗಳ ಖಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆರಡು ದಾವೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲುಮಾಡಿದೆ ಪುಣೆಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಮೆಂಬರರ ಮೇಲೆ ಅಂತು ಪಾಲ್ಯು ದಾಖೆಗಳುದವು.

— ಪುಣೆಯೊಳಗಿನ ಫಲಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಾದ, ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ರಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವಾಮನ ಗದ್ರೆ ಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ನೊದಲು ಈ ಳೆಳಗಿನಂತೆ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಸರಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದೇನಂದರೆ:— ''ಈ ವರ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ನೆರೆಯುವ ಸಮಯದ ದೇಶಿನ ಗ್ರಹಬಲದ ನೋಲಿಂದ ಈ ವರುಷವೆ ಅರಿಷ್ಟತಿವರ್ಷ ವಾದವು ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ನಡೆಯುವದೆಂತಲೂ, ಅನೈಕ್ಯರ ಕೌತಬ್ಬಿಂದ ಅದರ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಂದೆಂತಲೂ, ಕ ರಾವುಗಳಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆಯೂ, ಪರಕಾಮಿಯಾಗಿ ಹೊಸ ಹಳ್ಳು ಪ್ರಭುವಾಗುವದೆಂತಲೂ, ತೋರುತ್ತದೆ.'' ಧರ್ಮಾಧ್ಯಾಪಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ.

— ಸರ್ವಾರಿಪತಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಆರ್ಯಸ್ಮಾಜದವ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರದ್ಧಾ ಬತೋಡುಕ್ಕ ರಿಲ್ಲಿ ನಗರದಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅಭಿಘಾತ ಸ್ವಳರಾವು ವೀಣ ಪ ಕ್ಕಾಬ್ಬನ್ನಾದಿಂದ, ಮರಳಿದರೆಂದು ಆಕೇಸರಿ ಪತ್ರ. ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಜಾಬಾವನೆಯುಂಟಾದಿರಿದ ಅವಿತ್ತಿನ ಮೂಲಳಿಯೆಂದು ಹಲವರ ಕರ್ಪ. ಸರ್ವಾರಿಪತಿಗಳು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಸಹ ಗಮಿಸಬಹುದೆಂದು ಅನ್ಯೊಂದು ಲೋಕವಾರ್ತೆ.

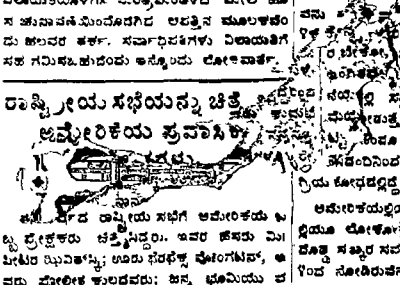

ಹಾಗೆ ಇದರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಬಿ ಟ್ಟ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಬತ್ತೆಯಿದ್ದರು. ಇವರ ಹೆಸರು ಮಿ ಪೀಟರ ಬ್ರುವಿತಿಸ್ಟ್ಸು ಊರು ಫೆರಫೆಕ್ಸ್ ವೋಂಗಟನ್, ಆ ವರು ಪೋಲೀಕ ಕಾಲದವರು; ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯು ಪ ಜೀವನಿಯ ವ್ಯಾಂತವು; ಬ್ಯಾಯ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರು ಪ. ಮಾನವ ಜಾತಿಯನ್ನು ನಿರಿಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವರು. ಗತ್ತಾಗನೇ ಇನ್ನಿ ಯೆ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳೆವಳ್ಳಿ ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಇವರು ಜ ಪಾನಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಆಲ್ಲಿಂದ ಇವರು ಚೀನದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಆ ಳಿಂದ ಇವರು ತಿಬೇತ, ಮಂಗೋಲಿಯ, ಭೂರ್ಪ ಕು ಳ್ಳಸ್ತಾನ, ಸೈಬೀರಿಯ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿ ಸಿ, ಳಳೆದ ಅಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಾಕೋರೆಮ್ ಪಟ್ಟಿ ಪ ಹಾರಿಯಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನು ಪಟ್ಟು, ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಇತರು ಶ್ರೀನಗರದಲ್ಲಿ ಳಳೆದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಷ್ಕಸಾಂ ಪರ್ಯಂದಿಂದ ಝಿವಿತಿಸ್ಟ್ಸುರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಹರುಷವ ಯಿತಂತೆ! ಹೀಗಲ್ಲ ಇವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಅಲಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ, ಇವರು ಕಾಕಿನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮುಮ್ಮಸದಸ್ಯಗಿನ

'ಸ್ವದೇಶ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಆನುಭವಗಳು ಪಮೂಹ ರಾಗಿವೆ. ಆವುಗಳ ವಿವರಣೇನಂದರೆ:—

ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಹಿಂಮುಸ್ಥಾನದಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟಪೊಡಲು ಶಾಲಿದ್ದೆನು. ಇದ್ದಯ ಅಜ್ಜ-ಸಜ್ಜಾಲ್ಲಬಲಿ ಮುಂದಿಗಳ್ಳ ಅನಂತೋಷ, ಪಾಚೆಕ್ಕೆ, ಆವರಣವನ್ನು ತೊರೆದೆ, ದಾಸ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ನರಳುವದನ್ನು ತಂತು, ನಾನು ಹೊಕೆಯಾಡಿನು. ಗೊಂಬಲಬ್ಬಿಯೂ ಬಿದ್ದನು. ಭಾರತೀಯರ ಸಕ್ಕುತ್ವಿಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೂತಿ ಚೆರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ನನಗೊದಗಿತು. ಅವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿದನು. ಕೂತರೆ, ಅವರು ಬಲಾಯನ ಮಾಡಿ, '' ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳ್ಳೆ ವಿಕಸನ ಖಂಡು, ನಮಗೆ ಆದಾಜ್ಞಾಕ್ಷರ ಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆಂಡಿ '' ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಾದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಭರತಖಂಡತ್ಯ ತರಾಜಯವಿಲ್ಲೆಂದು ನನಗನಿಸಿತು. ಈ ಮಿಕ್ಕೆಯಿಗಳು ಕಾಯಿಕ, ಪಾಚನಿಕ, ಸೈತಿಕ ಪರಾವಂಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಇಲಾರಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಸ್ವತಂತ್ರ-ಪರಸ್ವತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭೇದವನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿಯಲು ಸಹ, ಇವರು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರು.

ಭೂರತೀಯ ಗಿಳಿಯರೇ, ನಿಮಗೆ ದಾಸರೆಂಬು ಸಂ ಬೋಧಿಸಿದ್ದು ಳೆಳೆಳೆಳೆಯದು, ಅಪ್ಪಿಲ್ಲಿಂದು ಪಾನ ರಿತಿರುವನು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಪೆಡಿಯದಿಂದ ಪಸಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ, ನೀವು ಸ್ವತ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅರಿತಾಗಲೇ ತೀರಿ. ಇಂದ ಬಿಳಿ, ಇಂದಿಗೇ ಅದಕ್ಕಿರಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಶಕ್ತರಾಗಲೇ! ನಾನು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೩ ತಿಂಗಳು ಳೆಳೆದನು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು, ಪ್ರಥೇಕ ಬೆಳ್ಳ ಟಕಲುಮಯವಿತ್ತು. ನಾನು ಸ್ವಚ್ಛ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದನು. ಆಗ ಆಲ್ಲಿ ರಿದು ಗಳಂತೆ ಮಿಮುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೆಳಿಗೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆದರಿಂದ ನಾನು ತಾಪಿಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಆಕೇಶ ಬಂಡು ಎತ್ತಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಸ್ಪ ಮನು ಆವರಾವರಂಡು ಮನ್ಮ ತೆಯಿಲ್ಲ ಆವರಾಯಿಂದ ಇವರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿದ್ದೆಗೆಟ್ಟು ರಬೇಕಾಯಿತು, ನನಗೆ ಬಲು ಭ್ರಮವಾಯಿತು ಇಂಗಿತಜ್ಞರು ಸುಖವಿಸುವ್ರದ ಯಾತ್ರಾ ನೆಯಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತ್ಯತ್ಯವೆನ್ನುವುದೆಂದು ಮುಂಬಯಿತ್ಯನೆಂದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆ ಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಿರಿಂದಿನಿಂದ, ನಾನು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಾಮ ಗ್ರಿಯ ಕೋಧದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅದು ನನಗೆ ಅಕಿನಾತಿನಲ್ಲಿ ತಿಳ್ಕಿತು.

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಭೂತಲದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕೋತ್ತರ ಪುರುಷರ ಲಗಮನದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಜ್ಜರ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಕಣ್ಣಾಗಳಿಂದ ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ, ಲೋಕನಾಯಕಳಾದ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೂರ್ತಿಗಳಾದ, ಹೆಸರು ಮಹತ್ಮಾದ ಆಲಿ ಯವರನ್ನು ಇಮ್ಮು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೋಡುವ ಶೌಭಾಗ್ಯವು ನನಗೆಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾಗತದ ಬಗ್ಗೆ ಬೋ ರವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿವಂದಿಸಲು, ಅವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ದಿಂದ ಸಂಜಿವಿದ್ದೆಂದರೆ:—''ಇಮ ನನಗಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಇದು ಅರ್ಪಿತವಾಗಬೇಕ್ಕದ್ದು.''

ಲೋಕೋತ್ತರವ್ಯಕ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಖಂಡಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಪೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿ ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಆದರಿಂದಿ ಪ್ರೇಮಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರೇಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಜನಸಮೂಹದ ಪೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದವರು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಹಿಗ್ಗುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹವು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿರುವದು, ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸ್ಥಂಭವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು, ಅಹಿಂಸಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದವರಿದ್ದರು. ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರಲಿ, ದೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಲಾಗಿ,

ಅವರು ಪರಮಾವಧಿ ಯತ್ನ ಮಾಡದಿರಲಾರರೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಆಧ್ಲಿ ಬಂದುಗಳು ಮಹಮ್ಮದಿಯರು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರು ಅರಕಿ ಸೋವಲಾಗ ರ್ಮಿಕ ಕೃತಾರಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಪದ್ರವಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸು ಸಮಾಜಗಳೆಂಬ ಈ ವರೆಗಿನ ನನ್ನ ಭಾವನೆಯು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಆಗದ ಕೋಮುಯು ಈ ಸಮಾಜಗಳು ಸರ್ವದಾ ಗೆಳೆಯರಂತೆ ವರ್ತಿಸಲೆಂದು ನನ್ನ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಬಂದಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಟ್ಟ ಬಂಧನವನ್ನು ಯಾರೂ ಭಂಗಿಸಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಬಯಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಂಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈನಿಕರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಬಯಕೆ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ, ಹುಡುಗರಂತೆ ಹೆಂಗಸರಂತೆ ಪ್ರತಿಪರಿಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೈದಾಟಿಯಿಂದ ನೂತ ಕೈಮಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ನೆಯ್ದು ಆರಿಯನ್ನೇ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಲೋಕ ನಾಯಕರ ಅಜ್ಞೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಔಸಾ ಮನಿಸಿತಕ್ಕದ್ದು ಆಜ್ಞೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಅವೋಪ ಅಸ್ತ್ರವೆ ಇದನ್ನು ನೀವೆಂದೂ ಮರೆಯಲಾಗದು ಎಂಬ ಸಂದರ್ಭ ದರ್ಶಿಯು, ಕೇಡಾನ್ಸಕರಿಯಲು ನೀವು ಕೇಡ ಬಾರ ಬೇಡಿರಿ. ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಎಸೆದ ಪ್ರತಿಯಾಗಳೆಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸುವ ಬಲು, ಲೋಕಸಾಮಾನ್ಯ ಕರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತವೆಂದು ನೀವು ಲಕ್ಷದರ್ಪಿತಕತ್ಯರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ನಮ್ಮ ದುರ್ಭರವಿಲ್ಲ ಮಲ್ಲಿ ಗವಾ ಕ್ಷಯವಿರಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಆನಂದಿಸುವ ಅದೆ, ಇವತ್ತಿನಿಂದ ಕ್ರೈಸ್ತಮಾನ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕಾರ್ಯಸಕ್ತರಾಗುವ್ಯಾ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪಾಕ್ಷರದ ಧ್ವನಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭರತ ಖಂಡವು ಉದಯಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀಮಾನಾಡಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸ ಕಡೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾಗ

(ಐದನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂ

ಹುರೂ, ಪಂಡಿತ ನೇಹೀಲಾಲ [illegible] ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಅವರೂ, ಖಜಾಂಚಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಮನಾಲಾಲ್ ಬಜಾಜ್ ಅವರೂ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವೆವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಕೌಜಲಗಿ ಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆದರಾನುಸ್ಪಿಸುವಾಗ ತಿಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:—"ಅಸಹಕಾರಿಗಳ ತರಾವನ್ನು ಬಲರೂ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾಡುವ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಅಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಅಸಹಯೋಗದ ತರಾವನ್ನು ನಾವು ಆಚರಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಕ್ಕದ್ದು. ಇದೇ ನನ್ನ ಆಶೆ." ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಯನರು ಕಾಕಿನಾಡಿನಲಾಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಪರು, ವಿಜಯನಗರದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಅದರ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಅವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ನೆಹರು ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ, ಜಸ್ಟಿಸ ಯಾ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೂ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಕಡೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾಗಲಿ! ಮುಂದಿನ ವರುಷಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಾಂಕದ ನಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣ. ಅಜಿಲ ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ, ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸೋಣ. ಹೊಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನಾವು ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂದಿನಿಂದ ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ದೇಹಬಾಂಧವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅ ನಿರ್ವಾರ್ಯ ಪುರುಷಪ್ರಯತ್ನ ವ ಮಾಡೋಣ ಯೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ವಿನಮ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಕಾಣಿಕೆ. ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೀಜವನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲಿ. ಅವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸೀರಿಕೆಯು ನನ್ನ ಸಿಪ್ಪೆ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಪರಮಸೇವೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಲಿನವ್ಯ ಭೇಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರುಣೋದಯವನ್ನು ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿರೂ ಕೀರ್ತಿಸೋಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಅಗ ಸಧ್ಯವಿಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಪಕಗಳ ಘೋಷ ಣೆ. "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜಯ", "ಭಾರತ ಮಾತಾಕಿ ಜಯ", ಎಂಬ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿನಾದದಿಂದ ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಲಸೇ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಸುಮಾರಿನಿಂದ ಸಾರ ವರೆಗೆ

ಗಾಜಿನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ ೦-೧೦-೦.
" ಪಿಂಗಾಣಿ " " ೧-೦-೦
" ಗಾಜಿನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ " ರೂ. ೧-೧೫-೦.

ಇದಲ್ಲದೆ ಗಾಳಕ್ಕ, ಕಪ್ಪ, ತಲೆಹೊದಿಕ, ಜಿಳಿ ಯ ಜಾತಿ ಬೇಕ್ಟೀರಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ.

ಡಾ॥ ವಾಸುದೇವ್. ಎಂ. ವರುಣೇಕರ್,
ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ ಆಂಡ್ ಡ್ರಗ್ಗಿಸ್ಟ್,
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಡಾ॥ ವಾಸುದೇವರವರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ಕಲಿಕೂಲಿ, ವಾತ ವೇದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ.

ಏಜಂಟ್ಸ್ — ನಾಗಕಟ್ಟಿ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ !!
ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರವರಿಂದ
ಗುಣಸಿ ಪರಿಕೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ
ಪಂಚಾಂಗಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.
100ಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂ. 50ಕ್ಕೆ ೮ ರೂ
25 ಕ್ಕೆ ೪ ರೂ. 1ಕ್ಕೆ ೩ ಆಣೆ.
ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.
ಪತ್ರ:— ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕೇಣವಿ, ಹೆಗಡೆಕರ.
ಮೂಲಳ್ಳಿ
ಸ್ಟೇ. ಒಫ್ ಕೆನರಾ ಪೈಸ್, ಕುಮಟಾ.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು.

೪ ಮೊಳ ಉದ್ದ	೧½ ಮೊಳ ಅಗಲ	ರೂ.	೧½	ರಿಂದ	೨	ವರೆಗೆ
5 ,,	,, ೧½	,,	,,	,,	1-10-0	-5 ,,
6 ,,	,, ೧½	,,	,,	,,	2½	—6 ,,
8 ,,	,, ೨	,,	,,	,,	3½	—19 ,,
12 ,,	,, ೨½	,,	,,	,,	6	—12 ,,
16 ,,	,, ೨½	,,	,,	,,	9	—16 ,,

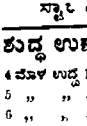
© U.N.S.CO BENARES CITY.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದ ಖದ್ದರ್ ರೇ ಮಡಿಗಳು, ಸಾರ್ಮಾಡಿಗಳು, ಕಾಶ್ಮೀರ ಶಾಲುಗಳು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಾಕೆಂಟೆ, ಹಾಳೆ, ಪನ್ನೀರಧಾನಿ, ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂಜಾವರ ಪಕಗೆರುವ ಬಣ್ಣಗಳು ಸುತ್ತು ಇತ್ಯಾ ಆನೇಕ ಸುಮಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಳಲಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಇನಾಂ.

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಜೌಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಸರಳಾಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಅ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧-೩) ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ. (ಸಾಕ್ರೆಟೀಸ
(೪) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ (೬) ಸದ್ಗುಣಮಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಅನಾಮಿನ ಪುಸ್ತ.) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಗ ಹೇದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ ಬೇರೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದಿನದೊ ಪುಸ್ತ ಹೊರಡುವದು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ೧-೧೫-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ ಹೊದ್ಕೆ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಕ್ಷ

ಹಳದಿಪುರಸ್ಥರ ದುರ್ದಶೆ.

ಮು ರಾ ಕಾನಡಬಾಂಧವ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವವರ ವಿನಂತಿಯು. ಈ ಕಳಿಗೆಯ ಮಜಕೂರನ್ನು ಜಯಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಬೆಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಳದಿಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೪೪೮ ಅಮಾಪ ಮಾಪದಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ಮಳೆಯಿಂದ ವಿಪರೀತ ನೆರೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಬಹು ತೀವ್ರ ಜನರ ಮನೆಮಾರುಗಳು ಬಿದ್ದು ಸಾಗಿಸಾ ಉಪ ಅರಣ ಸುಮಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆಗಳಿ ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ದುಂಡಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕಳ್ಳವಾಗಿ ಉಳಿ ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ, ಹೊದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ, ಉಟಿ ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದ್ದ ಗಡಿಗೆ-ಮತಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಿಹೊ, ಬಹುದುಹೋ ಪ್ರದಂಡ,ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂಗಡಿ, ಬಜಾರ್, ಧರ್ಮಶಾಲಾ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಿ ಬಳಿಹೊ, ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಜನರೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಸಕ್ಕಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಖಾಲಾಶಾ ಮಾಮಲೇದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿದು, ಅವರು ಇಷ್ಟಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿ, ಅವರಿಂದ ಅಂಬಿಯವರಿಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ತಿಳಿದು, ಅಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ, ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಹಸ್ತ ಪರಹಸ್ತದಿಂದ ೧೯೦ ಕೊಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೂರು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಿಯಂತೆ ಕೊಡಿಸಿ, ಈ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಂತೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಭಕ್ತರು ಸ್ವಪರ್ಸ-ಪರಹಸ್ತ ದಿಂದ ೫೦ ಕೊಡಿಸಿ, ಕೆಲವು ದಿವಸ ತೀರ ಬಿಡದೆ ಕೊಟ್ಟೆ ದೆಚ್ಚಿಕ್ಕೆ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ, ಹೊ ದ್ಸುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅನಂಗಿ ಮುಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆವವರಿಗೆ ದುಡುಸ್ತಿ ಕೊಡ, ಹೋದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವು ಕೆಲಸಗಳು ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲಿಂದಲೂ ಶಾಖುಂಬಸಂಗರ್ಷಣ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಜ್ಜಮಾಗಿ, ಏನ ಅಗುನ ಅಂದಾಜ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡೂ ಆಣೆ ತಗುಲದಂತಿರೂ ಇತಿಮಿತೀ ಸರಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೊಡಲು ಸಂಘರ್ಷ ಆರು ಆಣೆ ಕೈರು ಕ್ಕಿಗೆಂಟು ಭರವಸೆಯಿತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಆಳಿದ ಕೈರವ್ಯ ನೆರೆ ಕುಟ್ಟು ಗರ್ಭ ಇವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಮುಂದಿನ ಸಾಗಿಗೂ ತೊಂದರೆಯೇ ಸರಿ.

ಇನ್ನಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೈಕು ಬಿತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಬೇರೆಯ ದೃತ್ತಿ ತೀರಿ, ಧಾನ್ಯದ ಸಾಗ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಧ ಯಳೆ ಬಳೆ ಬಗ್ಗರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಮಾಡಿ ಬಂಡಿಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮರು ಅಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಹೊಸ್ತು ಕಟ್ಟಾ ದಾಸ್ಟಾಗಿ ೪ ಸಂಗ್ರಹ ಕಳಿ ಮಾಲು ಕೂಡುವಿಕೆ ರದ ಪರಿಕರ, ಗೋಡೆ ದಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಮೇಲೆ ಮನೆ ಬಗ್ಗೆರಿ ಕಟ್ಟು ತಯಾರಾಗುವ ಪರಿವರೆಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಸಾಗಿನ ಉದುಪೋಗದ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವದೂ, ಕಡಿಯುವದೂ, ಹೊಡುವದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಪುರಸ್ಕು ಕಿಗುವಂತೆಯಿಲ್ಲ.

ಇಂಥಾ ವಿಪರೀತ ಮಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಂದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳೀಲಿಯಿಂದ ಜೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೊರಗಿಂದರೇ ಅಪಮ್ಮು ಪಾಯ ಮಾಡಿದ ಪಂಗತಿ ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಧೂಳ್ ತೋರಿಸಿದ್ದೇ ವಿನಹ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಂದಿಂದೆ ಕೆಪಟ್ಟಿದು ಅಲ್ಪಂತ ತಗ ತಿರಿ ಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರುಷ ಗನೇ ವೆಳೆ ಸಂಖ್ಯ ಗನೇಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಅಂದಾಜಿ ಸರ್ವ ನಷ್ಟಿರಗಳ ಪೂರ್ಣ ಭಾಂದವಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗಿದ್ದು, ಆ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕೈಕರು ತಿಂಗಳಗಟ್ಟೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲ ಹಾಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದಿರಾ ನೀವರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿನ ಬೀಲಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಪುಸಕ ಕೆಲಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಜನರೆಲ್ಲ ಅತಿಶಯ ಕಂಗಾಲು ಆಗಿ, ಇಡೀಯಂ ಹಾವಳಿಯಂಬ ಭೀತಿ ಹತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಂ ಈ ಪರ್ವದ ಹಾಯಿಯ ಎನೇ ಭಾಗವೆಂದರೆ, ನೆರೆಬಾಧಿತ ಜಾಗಗಳಿ ಜಾರಿ ಪ ಹೊಳೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಾಗ ಪೂರ್ಣ ನೆರೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟ ಹೊಂದಿತ್ತ ಜಾಗವೇ ಸರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾರಿ ಒಂದಿಗ್ಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಮಾಜಿವನ್ನು, ದರಿದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳ ಮನ ರಕೆಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿಗೆ ಹುಕಾದೇಶಿಂದು, ಇದ ಲ್ಲದೆ, ಈ ಪಹಣಿ ಕೆಲಸಗಳೇ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ಳಳದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಳಿದ್ದು ಅದರ ನೆವಪು ಇಂತಿ ಕೆಲಸಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಹತ್ತರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಪಾ ಸಾಹೇಬರಾಗಿ ಹಳದಿಪುರ ಜನರ ಮಿತ್ರತಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಒಂದೆ ಹೊ, ಅವರು ಹಯಾಲಿನಿ ಹೊಗಳಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಇಸಿಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಸ:ಖ-ದ ಬಗಳಲ್ಲಾ ಳೀಗೆ ಳೀಗೆ ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವಸನಪಟ್ಟು ಇದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಈ ಪಹಣಿಯ ಜಾಗವು ಸ್ವಂತ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತು. ಈ ಹಳದಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ೪-೫ ದಿವಸ ಮುಕ್ಕಾಂ ಇಜ್ಜಗ್ಯೂ ಕೈಕಾನ್ನು ಳರಿನಿ ಪಹಣಿ ಕೆಲಸದ ತೊಂದರೆಗಳ ನಿವಾರಿನಿ ಇಟ್ಟು ದ್ದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಮೇಲಿತೆ ನಮ್ಮ ಸುಖದ ಅಧೀ ಚೆಕೆ ಪಡಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೀದೆ.

ಈ ಪಹಣಿಯ ಕೆಲಸವು ನಾಳೆ ಜನವರಿ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಸುರು ಮಾಡುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಕಟ್ಟಿನ ದರಮಾರ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕಾಂ ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಗುವರು ಇರುವದರಿಂದ ಕೈಕರು, ಸಾಗುವಳಿ ದಾರರು ಖಾ. ತೀ ಜನೇವರಿ ಪಾ ೨ ಘಂಟೆ ಸುಮಾ ರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಗ್ರಾಮ ಚಾವಡಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಜರ ಆಗ ಲಿಕ್ಕೆ ಖಾಸೂಸಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೈಕ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಕೇರಿದ ಪಂತರ, ಪಂಚೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕೆಲಸ ಕೆಲಸ

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೇವಿಲೆ ಆಹೆ ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಂ ಕಾಂ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂಚ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೇತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ ಅರ್ಜಾಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ. ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹಾಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾನೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾಂ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೇ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧಾಚೆ ಅನೇಕ ಭಾಷಾಂತೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವಗೈರೆ

೨ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೇತು) ಸಮಾಪ್ತಿ ಆಣಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಲೋಕನ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ) ಶಿಕವಿಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾನ ರೋಗ ಗಣನಮ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಆಷಧಾಲಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೇ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ರಹಾಣೀನೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾ (ಉಪಚಾರ) ಕರಣ್ಯಾಸ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

೨ ವನಸ್ಪತ್ಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ಕರ್ಮ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ತಿಸರೇ ವರ್ಷ

೧ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಛಾ, ಕೈಪೆ ರಹಿತಪಿಂಡ ರುಗ್ಣಾಭಿಮರಣ ಪೂರ್ವಕ ಶಾರೀರಾತ ಹೋಣಾರ್‍ಯಾ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೇ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನೇ 'ಕಾರ್ಡನ ಶೀಟ' ತೇಥೆ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನಾ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೇ' ವಗೈರೆ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿತಕಾರಕ್ಯಾ ವನಸ್ಪತಿಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೇ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ರಸಾಯನೇ ಆಣಿ ಕುಪಿತ ರಸಾಯನೇ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೇ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಹಾರೇ ಅಗರ ಸಮಕ್ಷ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ. ಸೂ. ... ದೇತಾ ... ಮಾರ್ ... ಫರ್ನಾಂಡಿಸ.
... ಷಧಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಏಡ್ರೆಸ್— ... ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ
(ಪವಿತ್ರ)
ತೆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಜಲೆ ಬೀಳದ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು! ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಅನ್ನ ಊಟಗಳು-ಕೊಡಿಸಿ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತೆ ... ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ನಿಯಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾಮಿಕ ಉಪದೇಶವಿದ್ದು, ಖರ್ಚು ತಗಲ್ ... ಅನೇಕ ರೋ ... ದವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವಪಕ್ಕಾಗಿ ವಾಯು-ಜೆಕ್ಕೆ, ಜಲ-ಎಷ್ಟೆ ... ಸ್ನಾನ ಉಪವಾಸಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಪಾಯಗಳೂ, ಶಿಕ್ಷು-ಸನೆ, ಸೆ ... ಮೊ ... ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಹು ಹೃದಯಂಗವು ... ಕೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉ ... ಕ್ರಮ ಮುಂತಾದ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ ಪಸ್ಮಾಗವಶಕವದೆ ಈ ಬಹಳ ಪ್ರತಿ ... ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯ ಕಿಂಮತ್ ... ಗಳಿಂ ಕಯ — ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ರೂ ೧—೧೫—೦ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ ... ಒಬ್ಬರು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ನು ಕೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್,
ರಾಲಿ ಬ್ರದರ್ಸ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾತಡೆದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಾಗಿರುವದು ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗತೆಯು ಸರ್ವಜನವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಶೀಷೆ ಒಳಗೆ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೂಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ವಿಷೈ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಂಯಿದವರು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತು ೧೦ ಆಣೆ ಫ್ಲಿ ಓ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಸನಾಪ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು

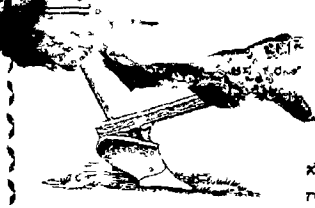

ಅಡಕವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣ ನೇಗಿಲುಗಳೂ, ಕಬ್ಬಿಣ ಗಾಣಗಳೂ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲತನವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ೮೦,೦೦೦ ರೈತರು ಹೊಡುತ್ತಾರೆ ಇಂದೇ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಒಂದು ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

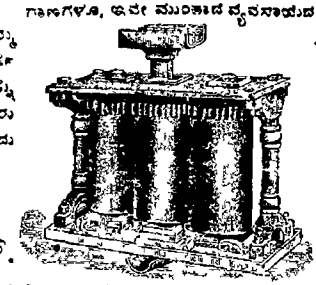

ಕಲ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಲ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shirvi (Editor) at his Stall of Kanara Press, Kumta

Reg. No. B. 1270. Thursday, 17th January, 1924.

ವರ್ಷ ೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೩.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕುಮಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0
ಮನೆಯಾರ್ದರಿಯಿಂದ ರೂ 3-0-0.
ಸ್ಟಿ. ಪಿ ಆಂಚೆಪೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3 2-0
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0

ಪರಹಿತಚಿಕೀರ್ಷಾ ತೈವ್ಯತಾಂ ಕಾಪಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ತ್ವತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಭೂಮ್ನಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾಜ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಖಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಇನ್ನುಳಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೈಕಾ ಜಾಹಿರಾತಿನ (೧೫ ಎಮ್ ಉದ್ದ) ೧ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ 1 0.
ಅನಂತರ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೆ 0-1-0
ಹೆಚ್ಚಿಗಿದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವದೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು

ಇತರ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಸಮಜಸ ಕೆಳಲ್ಪಡುವದು

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೧೭ ಮಾಹ್ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಸ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ಪ್ರಮಾಣಾಂವಿ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿ
ದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಪ್ರಾಸ್ತ ಕಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ— { ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ.

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ತಾಪ ಘಾಲವಿಣಾರೆ,
ಭೂಕ ವಾಢವಿಣಾರೆ,
ಶೌಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಗೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಭಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಲಹಿಕರ.

ಕಚ್ಚಾಟಣಾ ಮಾಗಚಾ,

ಖಂಡುಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಈ ನಂ. ೧೭

1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡ್ಯಾರಿ.

ಸಂಪಾದಕ— ಡಿ ಕೆ ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣ.

ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸ್ವದೇಶಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಗ್ರಹ! ದೇಶಭಕ್ತರ ನವೀನ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಕ್ಕದ್ದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಟೇಬಿಂಟ್ ಔಷಧ, ಸೈಕನರಿ ವಗೈರೆ ಹೊಸ ಸ್ಟೊಕ ಬಂದಿದೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ವಿ. ನ್ಯೂ ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ!! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಆಕೃತ್ಯತ್ತಮವಾದ

ನಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪೆಟ್ಟಿ, ಬಳಕಾಣಿ, ಚಕ್ರಪೆರ, ವನವನರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬಿಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನವಂಡೆ, ವಲ್ಲಿಗೆಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾವಲಿ, ವಜ್ರದ ಪ ಕೆಂಪಿನ ಕ್ರೂಜುಗಳು, ಮುಗುಳು, ಎಳ್ಳಿ ವಜ್ರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಅಧರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ನೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ! ಅಚ್ಚ ಮಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ.

ನೋಡಿದವರು, ಇನ್ನುವೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಪುನ[illegible] ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೂಡಲೆ [illegible] ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

R. S. Kasargod, B. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡು
Sole Agent to ಅರ್ ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸ
P. R Kalmady ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ರ
Jewellers ಜೂಲ ಎಜೆಟರ.
Post KUMTA [illegible] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ

ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕರ ಸೋಯಿಯಾಯಿತು

ಡಿ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೋಟಾರಸರ್ವಿಸ ಕಂಪನಿ, ಹಾವೇರಿ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.

ತಾರೀಕು ೧೫—೧೧—೧೯೨೩ ನೇ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಕುರುವ

ಹೊರಡುವ ದಿವಸ ವ ಟೈಮ್.

ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.	ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಸಿಗೆ
ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ,	ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ,
ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಟು,	ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ದೊಂಬೈ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಹಾವೇರಿಗೆ, ದೊಂಬೈಗೆ ಹೋಗುವ ಮೇ[illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಾಮ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿರಿ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯು [illegible] ಶೀಘ್ರಾತಿ ಶೀಘ್ರ ಟಿಕೇಟುಗಳು ಶಿರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಬುಕ್ಸ್ಟಾಲ್ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ **ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.**

ಅಪ್ಪದೆ ಪ್ರಾಸೆಂಜರರಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸೋಯಿ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ [illegible] ಜೋಗ, ವೈಶೆ ಮೊದಲಾದ ತಾಣಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಭಾಡೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಮೇನೇಜರ— ಬಿ ಹೆಚ್. ಪುಸಾಳಕರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಸುರುಮಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶ ರಾಶಿಯನ್ನು ಯಾವ್ಯಾನಾರಿಯು ತಾನೇ ಮಾಂಜಸಲೊಳ್ಳಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದರೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಸಿಸಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಪೇಕ್ಷಿತ ಆಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ಹೊತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇನೆಯು ತಕ್ಷಣಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಪಲಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡೆದ ತೊಡನಿದ ಒಳಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಆವು ಮತ್ತಾ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು. ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವಾಗಿ ಮೋಹಕವಾಗಿರುವುದು.

ಕೇಳು ತವದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನೀವು ಹೊಸದನ್ನೂ ತಲೆಯನಿಗೆ ಹಾಕಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಸ್ವರ್ಣಾವಾರ್ಡ್ - ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ರಾಜರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ಕರ್ಷೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ.— ಸೀಸೆ ರೂಪ್ಯಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಬಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮುದಿ, ಕೂದಲು ಜಿಡ್ಡಾಗುವ ಅಶ್ಯಕತೆಯು ಚನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆಯ್ದು ತಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ತುಸುಬಾಗೆಂಬೈಸಿದ ವಾಸುದಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (ರಲ್ಲೊಕೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿರುವದು. ಒಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಿಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಹರಿದಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವುಗಳನ್ನು ನಿಮಿಂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾವಶಕ್ಕೆ ಳ್ಳುವದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾ (ಪಿಟಿಯಾ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ೪ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಬಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರ್ ರಿಮಿಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The A[illegible]lo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿನೂತನ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬಕಾರದನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಶಲಂಕಿಸದೆ, ಆತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕೆಯಿಂದ ಉದ ರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ. ೩ ಬಿಟ್ಟಿಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ೯ ಬೆಲೆ ಬರೀ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಟಪಾಲು ಸಾಲಿಗೆ ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಬಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ ೩-೩ ಬಿಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಿಮ್ಮುತ್ತ ರೂಪಾಯಿ ೨/- ಅಂಚೆ ಸಾಸಲು ಮಾಫಿ. ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನಿನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತ, ಕರಾಚಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ನಕಲೀ ಮ್ಹಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ನೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರ[illegible]
ಬರೆದಿ[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಎಂಪ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೩.

ಟೀ[illegible]ತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಯು ಮಾಡುವುದು.

ಸರಸ್ವತಿ.

[illegible] ಕ್ರೈಸ್ತವಾದ ನ್ಯೂಸಪೇಪರ್.

[illegible] ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ [illegible]
ನಿಮಿತ್ತ ಗರಿಗೆ [illegible]
ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಮನೋರಂಜಕವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಯುತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಬಾಲಬಾಲಕಿಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ತಿರಿ. ಮಂತಹ ಉತ್ತಮಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು ನೂತನ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಇದರ " ಗ್ರೆಗೆಯವರೆಗೆ " ಯಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ " ಸ್ತ್ರೀಯಂದಿರ, ಸಿನಿಮಾ, ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಕನಿಕೆ, ಸ್ನೇಹಲತೆ, ಹಿಂದೂ ಭಾಗ್ಯೋದಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಷ್ಟಂದು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ, ರೂಪಾಯಿ ೩ ಬೆಲೆ ಬಾಳಕಕ್ಕ ಕಾದಿಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳೆಲ್ಲ ವನ್ನು ನಿ. ಬಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲದೆ ರೂಪಾಯಿ ೩-೧೩-೦ಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಚಂದಾದಾರರುಗತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದಮಾಗಲಿ, ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇಪಿಗೆ ಚಂದಾ ರೂ. ೩-೦-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ— ಸಂಪಾದಕ "ಸರಸ್ವತಿ."
Post Box 57.
ಜಾನ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್ ಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

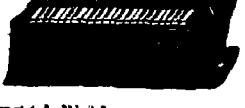

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೬೫, ೧೦೦.
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦.
೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ ಗ್ಯಾಡ (ಸುರತಾ) ಕೆಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯ ದ ಮಾತ್ರವೇಕು.

ಪತ್ರ :— **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ, ೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಮಿ. ಹೇಗಸಾಹೇಬರಿಗೆ-

ಉನ್ಮುಕ್ತ ಪತ್ರ.

[Open letter.]

ಮಿ:ಹೇಗಸಾಹೇಬರೇ,

ತಮ್ಮ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಕೌರವೃತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾರಿಂದ ನನ್ನ ಆಕ್ಷಾಂಕ್ಷೆಯು ಫಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ದಾಸ್ಯಕೃಂಖಲೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಈಚೆಯುಬ್ಬುಸುಬಿಯಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರಥಮ ತಂದನೆಯೊಡನೆ ಅಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವೆನು. ಆಲಿಸಬೇಕು.

(೧) ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಬಹು ಸ್ವತಂತ್ರವೃತ್ತಿಪ್ರಯತ್ನರು. ಸರಕಾರದ ದಾಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ತೊಲಗಿಲು ಅವರು ಇಚ್ಛೆಯುಸ್ತಿರಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಯಕೆಯಾದರೂ ಹಾಗೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದಕ್ಕನು ದುರಾಗಿ ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬಿ.ಎಲ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇತಿಹಾಸಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಎಫ್ ಎಲ್. ಪರೀಕ್ಷೆದಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮತದ ವಿರುದ್ಧರಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನನ್ನ ಆಪ್ಪಟ್ಟಿ ಗಿಣಿರನೆಳ್ಳಿ ಜ್ಞಾಗುಸ್ತ್ರ ಹೋಯ್ತು ನ್ನಲು ಆಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿಯ ವೆಶಲಲ್ಲಿಂದ ತು ತಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಚೆರಣವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುತ್ತ ಪರಿಗೆ ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ತುಮ-ಮನ-ಧನಗಳಿಂದ ಸೇವಾ ವೃತ್ತಿ ವಾಡಿದುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಾತು. ಅವರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರಮವನ್ನೂ, ಅವರಿಂದ ಉಟುಂಬದ ಮೇಣಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಕೋಲಿಂದಮೇಲೆ ಈ ದಾಸ್ಯಕೃಂಖಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಫಲವಾದವು. ನನ್ನ ಮಾತಾ ಮಿತ್ರಗಳ ಉಪದೇಶವೂ ಅದೇ ತರನಾಯಿತು.

(೨) ಆ ತೋಲೆ ಮೆ. ಟಿಪ್ಪರಂ ಸಾಹೇಬನು ಅಲೆಕ್ಟರ್ ರಾದರು. ಆಗ ನನ್ನ ಪೂಜಾಪಿತೃಗಳು ನನ್ನ ಪತಿಗಳನ್ನು ತಂತಿಯಿಂದ ಅರೆಯಿಸಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಂದು ಖಾರಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಕುದ್ದಾಕಯು ಇಳಿಯುವ ವಿಜಯವು ಖಾರದುದಾರಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿಗಳ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಸರಕಾರದ್ಯಾರಿಂದ ನಿಶ್ಚಕ್ತಿ ವಾಗಿಲ್ಲಿ. ಮತ್ತು ಪೆಬ ಟಿಪ್ಪರಣಾಹೇಬರು ನನ್ನ ಪತಿಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಆದರಣದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನೋರಥಭಂಗವಾಗಲು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮೆಹಜರ್‌ನರು ನನ್ನ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆ ತೊಡಿಸು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂ, ಪ್ರತಿ ಪರಿಣಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ನನ್ನ ಪತಿಗಳನ್ನು ಸರಾವೃತ್ತಪಡಿಸಿಬಾರದೆಂದೂ, ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿ ಮನ್ನು ಭಂಗಿಸುವ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂಗತಿಸಿಯೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕರಾಯ ಹೊಡೆ ಯುವರೆಂದೂ ಸಮಯ ನೀರಿಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತೆನು.

(೩) ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅವತಾರವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟವೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಯೂ ತೋರಿತು. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಸಾಸೇಕುದಿದ ತಮ್ಮ ಕೈ ಳಗಿಗೆ ಫಿರತಿಯು ಕೋಲಿಯಾಗಿ ಜಯೆಯಪಡಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿಗಳ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೇ ಗಂಡಾಂತರವಿದೆಯುದಂತ ತೋರಿತು. ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರರ ಶಾಲಾಖಾನೆಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಿ, ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಬಂದು ಪರ್ಷದ ಹೆಳ್ಳ ತಂಸನ್ನು ತಳ್ಳಿಯಂತು ದಾರ್ಮಗೋಮಾ ದ ದಾರಿಯಿಂದ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಪಟ್ಟುತ್ತ, ವಿಧಿಯು ಅಕ್ಷಗಟ್ಟಲು ನನ್ನ ಗಂಟು-ಗದಬಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳಕೊಂಡು, ಚೀಗಾದರೂ ಜಯೆಯಲಮ್ಮು ನೆಂದನೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಜಾತಕ್ಕನುವಿದ್ದ ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ನನ್ನ ಮುಕ್ತಿಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ಕೌರವಿಂದ ಅಂಕಿತ ಬಿಡುಬೆ ಖಾರಿದರು. ಇಂಥ ಆಪ್ಪ ತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಸಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ರಜೆಯೂ ಸಿಗದಾಯಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ನಾನೂ ಅವರೊಡನೆಯೇ ಸನ್ನಾ ಹೊಡಿಯಾಡಿ ಅಂಸ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ತುತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನೀರುಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಕುಕ್ಷಿಪ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ಅವರು ಹೇಳುವೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಂತ ನೆಯೇ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಪರಾಕ್ರಯ ಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಆವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಪತಿಗಳ ಅಪ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಕುನ್ನುಗೆ ತಂದು ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗವ ನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆನು. ಆದ ಗ್ಯೂ ಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ.

[೪] ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಯು ನನ್ನ ಪತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸ್ಸೂರಕಕ್ಕೆ ಆಟ್ಟಿತು. ಅಕ್ಕಾಲ, ಜೂನ ತಿಂಗಳು ಮಳೆಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಸುದಾರು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖಾಳುಳಾಡಿ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟುಗೆ ಹೊದಲಾವುಗಳನ್ನೂ ತಯಾ ರಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ತೀರ ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಅಡಾಗ್ಯೂ, ತಮ್ಮ ಹುಳುಮನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸದೆ, ಮಳೆಯು ಜೋ ಎಂದು ಸುರಿಯುವಾಗಲೇ ಹೊರಡಲು ದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಟ್ಟುಗ ಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ದಕ್ಷಿಣಭಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂತಹ ಹೋದೆವು. ಭಯಂಕರ ಬಿರ ಗಾಳಿಮಂದ ಹೆಗಡೆಯ ತಾವಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವದು ಕಠಿಣ ವಾಗಿ ತೋರಿತು. ನಮಗಿಂತ ತುಸು ಮೊದಲು ಹಾರಿ ಯನ್ನು ದಾಟಿದ ಒಬ್ಬ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಹೊಯಿ ಮಧ್ಯ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಹೋಗೋ ದೇವರು ಆದರ ಪ್ರಾಣವನ್ನುಳಿಸಿದನು. ಆದರ ಕಷ್ಟವಶ ಕಮ್ಮುಗಿಗೊಂಡ ಕೂಡಾ ಬೇಡ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ದಾಸ್ಯಕೃಂಖಲೆಯೇ ನಿನಗೆ ಕರಣ! ಅಂತೂ ನಾವು ಹೊಳೆ ದಾಟಿದೆವು. ಆಗ ತ್ಸಲಯ ರಾತ್ರಿ. ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೆಗಡೆ ಊರನ್ನು ಸೇರಿದೆವು. ಒಂದು ಅಲಪ ಮುರದೆ ಹುತವಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೊಡ ತನೆ ಉಪವಾಸದಿಂದಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಸ್ತ್ರಿಯಂತ ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯೂ ಪ್ರಚಂಡ ಗಾಳಿ ಮಳೆ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದುರ್ದೈವತ್ತಿ ಫ್ಯೂಸ್‌ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮುಚ್ಚಾದನು. ಎಲ್ಲರೂ ತೋಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಸ್ಟಲ್ ಸೇರಿದೆವು. ಅಪ್ಪಟ್ಟಿಗೆ ನೀತಾಪಾನು ಖಾಗ್ಯವೆ ನ್ನಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಬ್ಬರೇ, ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಾನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕ ಳಿಷನೆ ಹೋದೆನು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಗಾಗಿ ಮನೆ ಯನ್ನಾರು ಕಯಾಸಿಟ್ಟಿರುವರು? ಆದರಿಂದ ಛಾವಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಪರಿ ಆಯಿದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಯಿತು. ೧೫ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಮನೆ ಹೊರಕಿತು. ದಾಗೂ ಹೀಗೂ ನ್ಪಲ್ಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಈ ತೋಲೆ ಹೆಗಡೆ ದುರವ್ಯಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವತಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಪತಿ ಗಳಿಗೆ ಈ ನೌಕರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿ ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಾಗ್ಯೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

(೫) ಅನಿಷ್ಟ ೫-೬ ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ರಲ್ಲಿಯೇ ಫಾಜ ವರ್ಗ, ಆದರೆ ಈ ಸಾರೆ ಅನ್ಯೋಪ ಯವಿಲ್ಲದೆ ರಜೆ ಬೇಡದರು. ಆಗ ಪುನಃ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಗ್ಗಣಿ ಪೂರಿಸಿದನು. ಆದರೆ, ಅಪ್ಪಿಯೇ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತುಸು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ, ಳುಹುಬೆಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗೆಲ್ಲ ಆಟ್ಟಿಕೊಂ ಡು ಗುಳಿಳಿಟ್ಟಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವವರಂತೆ ನಾವು ಳುಹುಬೆಗೆ ಬಂದಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು, ಸಾವಿರ ನು, ಎಮ್ಮೆ ದನಗಳು ಸಹಿತ ನಾವು ಹುಬ್ಬಿ ಧರ್ಮ ಖಾರಿಯಲ್ಲಿರೆಮಳಿಂಡಿರಲು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ್ ರಜೆ ದವರೇ ಎಂದು ಸಂಶಯಬಂದು ಹಾಗೆ ಪ್ರಕ್ಷಮಾಪಿದ್ದೂ ಬಂಟು. ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಆಫ್ಸ, ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟೆಂಬುಂಟ ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಬಳಿಕ, ನಡಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಂಧು ಮನೆಯನ್ನು ದುರುಸ್ತಿಮಾಡಿಳಿ ಅವರಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದ ನಿಯಮ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಶಂಕಿಸಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಹೊಸಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ.

(೬) ಅಷಂತರ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸಂಬಂಧದ ಕೆಲ ಸಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪತಿಗಳಿಗೆ ರಜೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾ ಯಿತು. ರಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಟಿ ಖಾಂಜಾಯಿತು. ಶತಗ ಬಂದು ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ನನ್ನ ಪತಿ ಗಳು ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆನೆಯಿಟ್ಟರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೇನೆಬಿದ್ದೆವು. ತಮ್ಮಯ್ಯ ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಅರ್ಧ ಪಗಾರವು ರಜೆಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಗೊಳ್ಳಿರಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ವರ್ಗ. ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಬೇಕು? ಆಕರೆ, ನನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟವೆಯು ಫಲವು ಸವಿಸಿಬಿಸಿತು.

(೭) ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಬೇನೆಯಿಂದ ಆಗ ಕೃತ್ಯ ಎದ್ದಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಕಿಳ್ಳಿ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಜಲೋದರ (Dropsy) ಇನ್ನೊಂದಿದು ಕೂಸಿಗೆ ಬಾಲಗ್ರಹ ಚೆಟ್ಟಿ, ನಾಸಾದರೋ ೭ ದಿವಸಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿ. ಈ ವಿಪ ಯವ್ಯ ಅನೇಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ರಜೆಯ ಮುದ್ದತ್ತು ತೀರುತ್ತಾಬಂತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿಗಳಕೊರತು, ಗಂಡಸರು ಮೂರೂಳ್ಳು. ಬೆಳ್ಳ ಮಳ್ಳಳು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಂಬಿದು ಕಂಬಳಿಮುಂಬದರಲ್ಲಿದ್ದ ಪರ ಊರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ದೆಂದರೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕಾಗಲೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಳುವದು ಆಪ್ಪಟ್ಟು ಕಷ್ಟ. ಬೀಸ್ ದಾಗಿರ ರಜೆ ಸಹ ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಲಮೇಲ್ಪಡಿ ಹುಳಂ ಬಂತು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಗಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕೆಲಪದಿಂದ ಕೆಳಿಬಿಡಾಂಟಿ ತ ಬಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾದವರ ನೋಟಿನವ ಳುದುರೆಯುಂ ಸಕ್ಷಿ ತ ನ್ನ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿತು. "ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾ ರವನ್ನು ನನ್ನ ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸವೇ ಕೊಡ" ಎಂಬ ಇಂಗಿತವೆಳ್ಳ ತಮ್ಮ ಅಲಿಕೃತಯು ಹುಳಂ ಬಂ ಟ್ಟಿಯ. ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವೈರವೃತ್ತಿಯ ಪತ್ರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ದಾಸ್ಯಕೃಂಖಲೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಬಹುದಿನಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣತೆ ಹೊಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆತ್ಮಹರ್ಷಳು. ಇ ವೆನಾಮಯನು ತಕ್ಕೈಂದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಮಂಗಳಾ ಮಾಡುವ ಖುಶಿ ಬಂದದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ, ತಮ್ಮ ಸತ್ಯವು ಸುದಾಟನಿಲ್ಲದೆ, ಸರಳವೂ, ಚಾಧಯಾಯ ಆಪ್ಪ ಆಪ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಂದಿದ್ದು, ಅಪ್ಪಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಸ್ಸುಗಳಾಗುವ ಪೂರ್ವಚಿಹ್ನಗಳಾಗಿ ತೋರು ತ್ತಿರುವವು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಸರಕಾರದ ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯು ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವೆಯ ಪೂರ್ಣತೆಗೂ, ನಮ್ಮ ಆಟುಂಬದ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಳಲ್ಲಾಳಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ತೀಕ್ಷ್ಣತರ ನತ್ಯದ ಆಪ್ಪಟ್ಟ ಹಾರೈಕೆಗಳೂಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೂ, ತಮ್ಮ ಸತ್ಕಾರ್ಯ, ಆ ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಳಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀ ತಿಗಳಿಗೂ, ಅಂಗಾಂಗಳೂ ಜೊತ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿತ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಆಕಳಿ ತೆಗಳಿಗೂ, ಆ

ಳುನಮಸ್ಕಾರ,

ತಾ. ೯-೧-೨೪ ಳೆ.

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬರಗಾಲದ ಸ್ಥಿತಿ.

ಈ ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವು ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ವಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಧಾರವಾಡಗಳು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಸರಕಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಹೀರಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ತೆರಿಗೆಯುಮ್ಮನ್ನು ಸೂಟ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲಿ, ಹತಕೂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲಿ ಸುದ್ದಿಯೇನಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ಜಮಖಂಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಷ್ಟೆಯೂ, ಸಾಂಗಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನವೊಂದೂ ಬರಬಿದ್ದಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಸೂಟ ಬಿತ್ತದೇಕೆಂದು ಸಾಂಗಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಾದರಪತಿಸಿದ ಆರ್ಜಿಗಳು ನಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹದ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಮಖಂಡಿಯ ಅಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಗೊತ್ತಮೆಯಿದ್ದಂತೆನು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ನಿಜಾಮರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆಳ್ಳ ಹಳಪಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕರಜ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ಬೀಳಿಸ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಲ್ಲಿ ೪-೬ ಇಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪುಸಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸೊತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. ನಿಜಾಮ ಸಾಹೆಬರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಜಾಮರು ಅದಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೊರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ —

ತೀರ್ಮಾನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದೇ ಪರಮಾಪ್ತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುರಪುರದ ತಾಲೂಕಿನ ತಹಸೀಲದಾರರು ರ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಗೈ ಯಾನ ಹುಳುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮೇಣಾಂಕರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲಸದಲ್ಲಿ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ, ಜಾಸ್ತಾದರೂ ತೀರ್ಮಾ ತಿರುವ ಮುಂತಾ ಆದರು ಬಿಟ್ಟು ಪಡೆದೆ, ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸ್ವಾಧಿಸುವರು ತೆರಬೇಕು. ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಇವರು ಈ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕುಪ್ಪಾರದೆ ಗಾ ತಹಸೀಲದಾರರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರವ ಬಿಡಲು, ಕೇವಲ ಗೈ ಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಅವರ ಸ್ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂತಿರುವದನ್ನು ನೋಡುತಿನಿ, ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಕೆಲ್ಲವಯಾಗಿತ್ತದೆ. ಕಾರಣದ ಈ ಅಪಕ್ಷವನ್ನು ತೀರ್ಪನೇ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

***

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರು

ಮದ್ರಾಸ ಕಾಮಾರ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಲಿನ ಕೃಪಾಪರವಾದ ರಾ. ಸ್ವಾಮಿ ವೆಂಕಟಾಚಲಂ ಗೆಟ್ಟಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಬಂದು ಕಂಗಳ ಮೂರ್ಖ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಶನರಿಂತಿರುವ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ, ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಿರುವನೇನು? ಅವರಿಗೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತೆ ಇರುವ ಭತ್ತೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಭತ್ತೆಯಂದು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೇನು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಡ್ಯಾರೆಕ್ಟರರೂ, ಅವರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರೂ, ೬ ಮಂದಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಕಾರಕೂನರೂ ಕಾಕಿನಾಡಿಗಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ಮಾ ಹೂಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವಿತ್ತು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೧ ಸಾವಿರ ವರೆಗಿನ ಗಂಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇನು? ಕಾಕಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹತ್ತು ಉಳಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವದು ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕೃತ್ಯವೆಂದು ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆನು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿನಿಶ್ಚಿ ದಿರುವಾಗ, ಸರಕಾರವು ಹಾಡ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ, ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದೆ, ಹೇಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿ ದೆಂದು ನೋಡಿರಿ. ಪರರ ಮಕ್ಕಳಾಗದೇಕು; ಸ್ವಂತ ಕೈಯಾಗದೇಕು, ಆಗ ನೋಡದೇಕು, ಹೊಡೆಯುವ ಕರುಣೆ!

***

ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲಿನ ಅಂಧ್ರರ ಭಕ್ತಿ.

ಅಂಧ್ರಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಾತ್ಮರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವತಾರವೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವರೊಂದು ಜಾತ್ರೆಯಂತೆಯೇ ಎಣಿಸಿ, ಶೃಂಗರಿಸಿ ಉತ್ಸಾಹ ಧರಿಸಿರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ಥಾಪನಾಂಡಪದಲ್ಲಿ ೩ ಚಿತ್ರಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಸೂರ್ಯನಂತೆ, ನಾಲ್ಕು ಅಶ್ವಗಳ ರಥದ ಮೇಲೆ ಆರೂಢರಾಗಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೈರಾಟಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಧರಣಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ, ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಾಗ್ರಣಿಗಳು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ಕೌತುಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎರಡನೆಯ ತೈಲ ಚಿತ್ರವು ಚಿತ್ರವು ಮತ್ತೂ ಕಲ್ಪನಾಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಹುಳುಕು ಪ್ರಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬಾಡೋರಿಯ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಅಕನಗ್ನರಾಗಿರುವರು. ಎಡಬಿದಿಗೆ ಹಿಂದುಮಾತೆಯು ಮಹಾತ್ಮರ ಪುನರ್ಜೀವಿಸಲು ಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಿಂದೆಯೇ ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುದ್ರೆಯು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬೇಧಿರಿ, ಎಂದು ಅವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಗಾಧಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಕ್ತಿದ್ದರು. ಬಲಬಿದಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ರೂಪಾತ್ಮನೇ ಅವತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅವನೇ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಹಾತ್ಮರು ಅಜ್ಞಾಧಾರಕ ಸೇವಕನಂತೆ, ಅವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಸ್ಪೇಕರಣವೂ ಕೆಲವಿಧ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. " ತನಗೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಲಕ ದರವು; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಜಾಲು ಇರಿರಿ; ಇಹ ಕೂಡಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ; " ಎಂದು ಹಿಂದುಮಾತೆಯು ಅಗ್ರಹವಿಂದ, ಅದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ವೈಕ್ತಿಕ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಕ್ಷತನನ್ನಿತ್ತು, ಸ್ವತಃ ಬಾಡೋರಿಯ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆಂಧ್ರರು ಮಹಾತ್ಮರ ವೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ—ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು.

***

ಡಾ॥ ವರದ ರಾಜಲು ನಾಯಡು.

ಡಾ॥ ವರದರಾಜಲು ನಾಯಡುರವರು ಸ್ವಶಕ್ತಿಲಿಕ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳಾಗುವವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆರಲಾರೆನೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ತೆರಿಗೆ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುದ್ಧಾಸಿನ ಆಹಕ ಯೋಗಿಗಳು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಕಿ, ಇವರೀಗ ಶ್ರೀಚನಾವಳಿಯೊಳಗಿನ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಮ್ಮಾ ನಾಯಡುರವರು ಜಾಹೀರಪತಿಸಿದ್ದಾರೆ:— ಅಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಿನ ಪ್ರಥಮ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಧುರೆಯ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಇವರು ಬೇಸಿದ್ದಿದ್ದರು, ಕೂಡಲೆ, ಚಿತ್ತಿಸಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಜೈಲರರಿಗೆ ತಿಳಿದರು. ವೈದ್ಯರಾಜರು ೧೦ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ರೋಗಿಯ ದೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪು ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದು ಡಾಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಧರಿಸಲೆ ಲಿಲ್ಲ. ಆಗಸ್ಟ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರ ಕೋಣೆ ಸುಧ್ಯನು ಕೊಲಿಕಾಲ ಎಂದು ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದಲಾಯಿ

ಅವರಿಗೆ ಹೃಗ್ಗ ಹೊಸೆಯುವ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲ ದಿನಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ನೈಸ್ಯಾದಾರು ಬಂದರು ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ತಪಾಸ ಮಾಡಿದರು. ದಮ್ಮು ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಸಕ್ತ ಮಜಬೂರಿ ಕೆಲಸ ಕೈ ಕೊಳ್ಳಲು ಇವರು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವರು ಶರ ಟಿಕೆಟ್ಟನ್ನು ರಾಗಿ ಪೀಸುಬೇಕೆಂದು ಫರಮಾನಾ ಯಿತು. ಡಾಕ್ಟರರು ತಾವು ದೀಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿ ತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಏನು ಮಾಡುವದೆಂದು ಆಲೋ ಚಿಸಿ, ಜೈಲರರು ಅವರನ್ನು ತ್ರಿಜನಾವಳ್ಳಿಯ ಜೈ ಲಿಗೆ ವರ್ಗವನ್ನಾತಿಪರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೇಸಸೇವಕರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಭಿಯೆಂಕರ ಅಮ್ಮನವರ ಪಟ್ಟಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ದೇಶಸೇವೆ ನಡಿಸಿ, ಈಗ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜೈಲುಖಾತೆಯ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಗ ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರಂಥವರಿಗೆ ತೀರ ಅನ.ಚಿತವೆಂತಲೂ, ಅಪಮಾನಾಸ್ಪದವೆಂ ತಲೂ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಶರಾ ಹೊಡೆದಿರುವರು. ಡಾಕ್ಟರರು ತೆರಿಗೆಗಂಬ್ಲ ತೆರಲೊಪ್ಪಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ದಿತುಗಡೆ ಕೂಡಿಸುತ್ತೇವೆಯು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಮಾನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತರಂತೆ. ಈ ಅಶ್ವಾ ಸನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟಾದ ವಚನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನುಳು ಮನ್ಮನವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

***

ಡಾಕ್ಟರರ ಮೇಲೆ ಜಪಾನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರಲು ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ಹೊಸ ಆರೋಪ

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗ ಆದಿನಾರಾಯಣ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್‌ರವರು ಡಾಕ್ಟರರ ಬೈಲಿನೊಳಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು, ಡಾಕ್ಟರ ವರದರಾಜಲು ನಾಯುಡುರವರು ಜಪಾನಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರಲು ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದರೆಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು, ಡಾಕ್ಟರರು ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೆಂದು ಧ್ವನಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ನಡಿ ಯುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ತ್ವೇಷಗೊಂಡು, ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿ, ಆರೋಪವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸರ ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವ್ವಾನವನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರು ವೊದಲಿನ ಹೋಮರೂಲ ಚಳವಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಸಹ ಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸನ.ನಿಯಿಂದ ಲಂಗ ತಿಂದು ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಗಿನ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಹೋಮರೂಲ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕ ರಾದ, ಈಗ ಜೈಲು ಖಾತೆಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಡಿಸು ವವ್ಯು ಸುದ್ದಿವಿಗಳಾದ, ಶ್ರೀಗ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯ ರವರೇಲೆಯೇ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದರ ಪೆನವರಿಕೆ ಮಾ ಡಿಕೊಟ್ಟು, ರುಳುವುಮ್ಮರು ಇದೊಂದು ಪೋಲೆ ಸರ ಮಿಥ್ಯಾರೋಪವೆಂತಲೂ, ಅದರ ಯಥಾರ್ಥ ತೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವರೋಕ್ಷ ಡಾಕ್ಟರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುವದು ಕೀಳುತನವೆಂತಲೂ ಸಾದೋಧಿಸಿರುವರು, ಡಾಕ್ಟರರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ, ನಾತುಕಥೆಗಳೂ ಜಾಹೀರಾಗಿದ್ದು, ಇಂಥ ವಿಧಾನ ದಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಅವರ ಪೀಡನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸ ಲದು ನಿಂದ್ಯವೆಂತಲೂ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ. ಡಾಕ್ಟ ರರನ್ನಾಸ್ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿತ್ತು. ಅದರೆ, ಅವರ ಪ್ರವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲಂಡ ಹಾಗು ಫ್ರಾನ್ಸು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದಿದ್ದಿದೆ, ಅವರು ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಹೋ ಗಲಿಲ್ಲವೆ ಸಿದ್ದಿಸ್ಥಿ- ಇಂಗೆ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಸುಳ್ಳು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ, ದೇಶಸೇವಕರನ್ನು ಕಾತು ವಡಿ ಸರಕಾರದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಚಾನಿಸ್ಪ್ರವ್ವಿ.

***

ಟಪಾಲುಖಾತೆಯ ತಪ್ಪರಕೆ.

ಟಪಾಲುಖಾತೆಯು ಯಹವಾಗಲೂ ತಪ್ಪರಕೆಯಿಂ ದ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ರೆ. ಮುಂಬಾಪುರಿಯಂಥ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಾದರೂ ಅದು ತಪ್ಪ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಂದು ಯಾರಾ ದರೂ ಕೆಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ, 'ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಪಣ್ಣ ಸಂಗತಿಯು ಪ್ರಸಾರವಾ ಗಿದೆ. ೧೯೧೫ನೇ ಇಸವಿಯ ಜುಲ್ಯಾ ೨ನೇ ತಾರೀ ಖಿಗೆ 'ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ಹಿಂದಾದಾರರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಂದು ಟಪಾಲ ಕಾಡುಗ ಜಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಬಂದಾದಾರರು ಅಗ ಮುಂಬಯಿ.ಯ ಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾಡುಗ ಅವರಿದ್ದರಲ್ಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂ ದು ಆಫೀಸಿನವರ ಕಲ್ಪನೆಯಾಯಿತು, ಆಪರೆ, ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿಯ ಜನವರಿ ಅನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಆ ಪತ್ರವು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಡೆಡ್ ಲೆಟರ ಆಫೀಸಿ'ನಿಂದ ಪತ್ರಿ ಯಾಗನ್ನೆ 'ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆಫೀಸಿನವರ ಕೈಸೇರಿತು. ಮುಂಬಯಿಯ ಪತ್ರಿಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿ ಯ ಚಿಂದಾದಾರರಲ್ಲಿ ಹೊಗಿ, ತಪಾಸಾಗಿ, ಮರಳಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಲು ೪ ವರ್ಷ ೫ ತಿಂ ಗಳು ತಗಲಿವವು. ಟಪಾಲುಖಾತೆಯ ತಪ್ಪರಕೆ ನೋ ಡಿರಿ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ಮುಂ ಬಯಿ ಟಪಾಲುಖಾತೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೊಂ ಡಿ, 'ಟಾಮ್ಸು ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೫-೫೦ದಿನಗಳ ವೊದಲು ಹಿಗೆ ಕರಾ ಹೊಡಿದಿರು ವರ್ಮ:— " ನಿಜವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಟಪಾ ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಸ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ರಚಿಸುವ ಸಮಯ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಮುಂಬ ಯಿ ಯೊಳಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ, ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಬಿನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗಿನ ಟಪಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರವಿದೆ. ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಟಪಾಲ ಆಫೀಸು ಮುಂಬಯಿಯ ಟಪಾಲ ಆಫೀಸಿಗಿಂತ ಹೆ ಚ್ಚು ತಪ್ಪರಕೆ-ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯಿಂದ ಟಪಾಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡಾಯುತ್ತದೆ." ಹೀದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಳರ ಸರು ಬಡಿವಾರ ಬಡಿಯುವ ಟಪಾಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತೀರ ಹೀನ ಪ್ರತಿಯದೆಂದು ಇನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇನು?

ಆನಂದ ಮಂದಿರ.

ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರ.

ಉತ್ತಮ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಈ ಹೊಟೇಲು ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರ ದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪ್ರವಾಸಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ, ನೂತನವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯರದ ನೆರೆಯ ದಿನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಭವ್ಯ ಸುಂದರವಡಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರವೆ ಹೈರೆಯುವದು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡಾಯಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಮೆನೇಜರ.

ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.

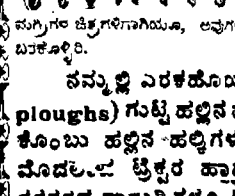

ಅಪ್ಪೇ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಇಮ್ಮಡಿ ಪೈರು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ಹಳೇ ಸಾಗುವಳ್ಳಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗ ಬಿಟ್ಟುಬಿ ಡವುದು ಲೇಸು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ದಿಂದ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೇರಳ ಬೆಳಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಹೊಸ ಯಂತ್ರ ಸಾ ಮಗ್ರಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಕಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಕಹೊಯ್ದ ನೇಗಿಲುಗಳು (Mould board ploughs) ಗುಬ್ಬೆ ಹಲ್ಲಿನ ಹಲ್ಲಿಗಳು (Peg tooth harrows) ಕೊಂಬು ಹಲ್ಲಿನ ಹಲ್ಲಿಗಳು (Spring tooth harrows) ಮೊದಲಾದ ಟ್ರೆಕ್ಟರ ಹಾಗೂ [illegible] ತರತರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಕಿಗುತ್ತವೆ.

ಮೆಕಬೆಥ ಬ್ರದರ್ಸ ಎಂಡ ಕಂ. ಲಿಮಿಟೆಡ

ಕ್ಲೇರ ರೋಡ, ಬಾಯಕುಳಾ, ಮುಂಬಯಿ.

MABETH BROS. & CO., Ltd.

Clare road, Byculla, BOMBAY.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಿಷ್ಟರ್ ಜಿ. ಎಸ್. ಗುರುವಾರ

ಭಾಪುರೆ, ಬೋರಸದ!

ಬೋರಸದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಜಯ.

ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ದರಬಾರ ಗೋಪಾಳದಾಸ ದೇಸಾಯರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೋರಸದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬಧ್ಧವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮವು ಜಯಪ್ರದವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಬರನ ಹಾನಳಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಪಾಂತ್ರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿ, ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನಿರಪರಾಧಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿತ್ಯಾದೋಷ ಹೊರಿಸಿ, ತಲೆತಲಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸರ ಖರ್ಚನ್ನು ತುಂಬಿ ತರುವ ಕೃಮವನ್ನು ಇನ್ನು ತಡೆಯಿತು. ಹೊಸ ದಿನ ನರ್ನರಾದ ನಾಮದಾರ ವಿಲ್ಲಸ್ಪರವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜೆ. ಡಿ. ಕೆರವರನ್ನು ಬೋರಸದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ಕಾಡಾಟದ ನ್ಯಾಯಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮುಫ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರವಾನೆ ಆದರಂತೆ, ಮುದ್ದಣ ಲೇಖನವನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸಿರುವರು. ಈ ರವಾನಿನಿಂದ ಬೋರಸದಸ್ಥರಿಗೆಲ್ಲ ಏಕಪ್ರಕಾರದ ಸಾತ್ವಿಕ ಆನಂದವುಂಟಾಗಿದೆ, ಉಂಟಾಗುವದು ಸಹಜವಿದೆ ಬೋರಸದಸ್ಥರು ಪೋಲೀಸ ತಲೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಸಮರದ ಮೂಲ ಪಾತಳಗಳನ್ನಷ್ಟು ಗಿರಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಗಿರಿ ತೋರಿಸಿರುವರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಬೋರಸದ, ಆನಂದ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮೇಲೆ ೬ ಲಕ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಲೆವಟ್ಟುಯನ್ನು ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ನುಡಿದಂತೆ, ಇಪ್ಪತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಶಕಮಿನಲ್ಲಿ ಬರೇ ೫೮೦ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಹ, ಸ[illegible] ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೆಸ್ಸಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಮಾಚಾರಗಳು ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವು, ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ೧೦ ತಿಂಗಳ ವರಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಮಲೇದಾರರು, ಕಲೆಕ್ಟರರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಪಟ್ಟಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು ಪೋಲೀಸರು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಷೇಮವು ಮೂಲಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸೈಜಿಸಿ ರಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾದ ತಮ್ಮ ವೇತನವನ್ನೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಬಹು ಪರಿಯಿಂದ ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಜಪ್ತಿಯ ಅಮಲ್ದಾರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಕ್ಕೆ ತಂತಾಮಿನ ನಗಾರೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗರೆಲ್ಲ ಧೈರ್ಯಸೂಚನೆ ಕೊಡುವದು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಹಳ್ಳಿಗರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನಡೆಯುವರು ಇದರಿಂದ ಪಿಡಾ ಎಂಡು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಸ್ತೆಯಿಗಳೆಂದು ಎನಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಆಂತರ್ಯಗಳಂತೆ, ಬೋರಸದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ೧೫೦ ವಸೂಲಾದರೆ ಆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ೧೫೦ ವಸೂಲಾದಂತೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುವವರು ಕಡಿಮೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೂಗುವರಾಗಿ, ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಆವಹರಿಸಿದರು. ಅಂತು ೧೫ ತಿಂಗಳ ಸಾಹಸದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೀ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು.

ಇಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು, ದುಡಿದಿರುವರು ಶ್ರೀ। ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ದರಬಾರ ಗೋಪಾಳದಾಸ, ಶ್ರೀ। ಮೋಹನಲಾಲ ಪಂಡ್ಯಾ, ಈ ಮೂವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮರವನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿದರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಸಮರದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವನ್ನು ಅರಿಯಲುಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಾಗ ಸ್ವತಃ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ಕಾರುಸಲು ವರ್ತಿಸಹಚ್ಚಿದವರು ಈ ದೇಶಭಕ್ತರೇ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಅಗಿಂದಾಗ ಸಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಕಾರಾಟದ ಸಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು, ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಭಂಗಗೊಳಿಸದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿದ ಮಹಾನುಭಾವರೂ ಇವರೇ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಹಿಂಸಾಪಾಲನ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣ, ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳದ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಕರಸಿದಾಕರಣಿಯ ಕೃಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅರುಹಿ, ಮಹತ್ವದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿಗೆ ಜಂಜಿರುಪಡಿಸಲು ಇವರು ಬಹು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಪೋಲೀಸರ ಜಪ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯವು ಬಹು ಪರಿಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಡ್ಡ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬದಾರಿಯು ಸಹ ಇವರದೇ. ಜಪ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿಗಾಗಿ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಕೆಲದುಬಲ ಪ್ರಕೃತಿಯವರು ಅಡ್ಡಬಂದು ಕಡಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ, ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ದರಬಾರ ಗೋಪಾಳದಾಸರವರು ಕೂಡಲೆ ಅಖಿಲಿಗೆ ಗಮಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ದಿವಸ ಉಪೋಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಾಯಚ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಸಹ ವಿಧಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸ ಹಾಗು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾವಲಿಟ್ಟು, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಧನ್ಯವಾದಗಳಿಗರ್ಹರಿರುವರಲ್ಲವೇ? ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀತಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದವು. ಇವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ತಲೆವಟ್ಟಿ ತೆತ್ತುವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೧ ರಂತೆ, ಜಪ್ತಿಯಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೧೧ ರಂತೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾದೀತೆಂದು ರವಾನಿಸಿದ್ದವು. "ಏನೂ ಮಾಡಿರಿ, ತಲೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ವಸೂಲು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಿತ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಿದ್ದರು. ಸೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರ, ದೇಶಸೇವಕರ ಬೆಂಬಲ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಶಾವಲು, ಇವುಗಳಿಂದ ಬೋರಸದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಟವು ಏನೊಂದೂ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪಹವೆ ನ್ಯಾಯ್ಯದ್ದು, ಸತ್ಯದ್ದು, ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಯಾಕಂದರೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಯವು ಸತ್ಯ-ನ್ಯಾಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿಯೇ ಉದಯಹೊಂದಿದೆ. ಸಿಂಗೆಲ್ಲ ಬೋರಸದಸ್ಥರು ಕಪ್ಪವಿಂದ, ಸಾಹಸದಿಂದ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿಜ ರಾಷ್ಟ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಪಡೆದಿರುವರು. ಈ ನ್ಯಾಯದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಠಿಗೆದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ವಿಜಯಶ್ರೀಪ್ರವಾದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಪುನಃಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆವು ಮುಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಲಾನುರೋಧದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೂ, ನಮಗೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವೂ, ಸಂಘಟನೆಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಾತತ್ಪರ ಲೋಕನಾಯಕರೂ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಲೆಂದು ಬಯಸುವೆವು.

ಬೋರಸದಸ್ಥರ ಅಭಿನಂದನ ಮಾಡವಾ[illegible] ನಾಮದಾರ ವಿಲ್ಲಸ್ಪರ ದೊರೆಗಳಿಗೂ ನಾ[illegible] ಅಭಿನಂದಿಸುವದುಚಿತವು. ನಾಮದಾರರು ತಾ[illegible] ಪೂರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ, ಖಾ[illegible] ಗೌರವ ಪಾ[illegible]

ನವ ದುಶಾಪಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮರವು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತಿದ್ದಿ ಲ್ಲ; ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟಗಳು ವಿಶೇಷ ವಿಮಿಲಾಗು ತ್ತಿದ್ದವು ಅಂಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ. ಈ ಫಲಸ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇ ಕಾದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮತ್ತೂ ಕಷ್ಟ ಗಳನ್ನು ಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ದೈನ್ಯ ವನ್ನೂ, ಅವರ ಕಾಡಾಟದ ನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಇವರು ಮುದ್ದಾಮು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕ ಳಹಿ, ಕೋಧಿಸಿ, ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರಂತೆ ಕೂಡಲೆ, ನಿರ್ಣಯವೆನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಪ್ರ ಜೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಒಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಬ ಗ್ಗೆ ಬೋರಸಡಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಮಣಿಯಾಗುವ ರು ಪೋಲೀಸರ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಕೋ ಶದಿಂದಲೇ ಕೆರತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಇವರ ನಿರ್ಣಯ ವು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಪೋಲೀಸರ ಅ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸುರಹ್ಮತಕೆಯು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಮಿಲಾಯಿತು, ವಿಮಿಲಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂಬದನ್ನೂ ಚಾಳಿಪಾಡಿ, ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಪೋಲೀಸರ ಅ ನ್ಯಾಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯ ಉಪಾಯಗಳಿವೆಯೋ ವಿಸು ಎಂಬು ಹುಡುಕಿ, ವಿಶೇಷ ಪೋಲೀಸರ ತಂಡ ನ್ನು ಹ್ಲೈಸ್ಯವೇ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಲೇ ಸು. ನಾಮದಾರ ಗವ್ವರ್ನರರು ನುಡಿದಂತೆ, ಇದೊಂದು ಔದಾರ್ಯದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಯಾರೂ ಎಣಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆದರೂ, ದೇಶದೊ ಳಗಿಂದ ಹಿಂಸಾಮಯ ಅವಧಾರಗಳನ್ನು ಪರಿ ಹರಿಸಲು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸಂತ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನಿಷ್ಟಿಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಗೃಹಿಸಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ದೇಶದೊಳಗಿನ ಶಾಂತಶಾಪೇಕ್ಷಿಗಳು. ಸರಕಾರ ಕ್ಕಿಂತ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೇ ವಿಶೇಷ ಮಹ ತ್ವವೆಂದಿದೆಂದು ನಾವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬೋರಸದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮವೇ ಇ ದನ್ನು ಮೆಳ್ಳಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ಹೊ ಸ ಗವ್ವರ್ನರರು ಲೋಕಮತಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಯನ್ನೀಯುವ ಧೋರಣದ ಇದೊಂದು ಉ ದಾಹರಣೆಯೆಂದು ಅನೇಕರು ತರ್ಕಿಸುವಂ ತೆ ಇದು ನಿಜವಿದ್ದರೆ, ನಾಮದಾರರ ಈ ಸತ್ಕೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಹೊಸ ಆಳ್ವಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಧೋರಣವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿ, ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳುವ ಸರಕಾರದ ಅಂತಃಕರಣದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಬೇಗನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಇದ್ದೇ ನಮ್ಮ ಆಶೆ.

ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ರವಿವಾರ ಸಾ. ೬ನೇಗೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಬೆರಿಸ್ಟರ ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ ಸಾವರಕರರವರು ಬಂಧಮುಕ್ತ ಪಾದ ಲ್ಪಟ್ಟರು. ವಿನಾಯಕರಾಯರು ೧೪ ವರುಷ ಕಾ ರಾವ್ಯವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವರು. ಬಹುಕಾಲ ಅಂದಮಾನದಲ್ಲಿ, ಕಡ್ಡಕ್ಕೆ ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ, ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವಾಗ ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ಇವರು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನರಳಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಬಂಧಮುಕ್ತರಾಡುವ ಮುನ್ನಾಣ ದಿನವೇ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ, ಬಂಧುಗಳಾದ ಡಾ। ಸಾವರಕರ ರೂ, ಡಾ। ಭಟ್ಟರವರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದ ರು. ಅದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಾನೇ ದಿನ ಮುಂದಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದೀತೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ತೆಹತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಗೌಪ್ಯದಿಂದ ಸಾವರಕ ರರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಯೋಜನೆಯು ನಡೆದಿತ್ತು. ದೇಶ ಭಕ್ತರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸುದ್ದಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ, ಭಾಷೆ ಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ಕರತರಲಿಕ್ಕೆ ಅ ನೇಕರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ನ ಊಗಿ ಬಂಡಿಯಿಂದ ಅವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಪೂರ್ತ ಸ್ಪೇಕನದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಹಾರವನ್ನು ಹಿಸಿ, ಪುಣ್ಯ ಸ್ಪಟ್ಟಣ್ಣರು ಅವರನ್ನು ಪನ್ಮಾನಿಸಿ ದರು. ಬೆರಿಸ್ಟರರು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಈಗ ರತ್ನಾ ಗಿರಿಗೆ ಹೊಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಊರಕೊಳ್ಳುವರು. ವಿನಾ ಯಕರಾಯರಿಗೆ, ಅವರ ಬಂಧುಗಳಾದ ಗಣೇಶರಾ ಯರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವರಾಧನ ಸೂಚಕ ಬಂಧಿ ಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅ ನೇಕ ಸಂಪ್ಟೆಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನ ಜರವಳಿ ಸಹಿಸಿತು. ಅನ್ಯತರರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕಟ ಹೊಂದಿದ ಬಾಡಶಕರ ಅನುಗ್ರಹದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಯು ಬಂಧಿದ್ಯರಯರಿಗೆ ಪ್ರಶಿಪದೆ ಹಾರಿಹೋಯಿ ತು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶರಾಯರ ಪ್ರಕ್ಕತಿಯು ವಿವ ರೀತ ಕೆಟ್ಟುಹೋದದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಬಂಧಮುಕ್ತತೆ ಯಾಯಿತು. ವಿನಾಯಕರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗ ಬರಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧವ ರ ಶರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಈ ರಾಪ್ಟ ಮುಂಜಾ ರಾವ ೫-೬ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಾಯಕರಾಯರನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಹೊಸ ಗವ್ವರ್ನರರು ವಿ ನೋದಿಸಿ, ಶೋಕವತಪವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ರುವರು. ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶದಿಂವ್ಯತ್ಯಾಗಲೆಷ್ಟಾವ- ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಲೋಕಮತವನ್ನು ಮನ್ನಿ ಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ೧೪ ವರುಷಗಳ ತರುವಾಯ ನವ್ಮೆಯಿಂದ ಬಂದು ನೆರೆದ ವಿನಾಯಕ ರಾವ ಸಾವರಕರರನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸಿ, ಅವರಿಗೆ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಹುರುಪಿನಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಸಾನುರ್ವ್ಯವು ಶಿಘ್ರೆ ವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೆಂದು ನಾವು ಬಯಸುವೆವು.

---

೨. ಬಂಧವಿವೇಚನದ ಕವಿತೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವನ್ನಭಿನಂದಿಸುವಾಗ, ಸರಕಾರವು ಹಾ ಕಿದ ವಿವೇಚನಬಂಧನಗಳನ್ನೆರುಹಿ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾತುವದು ಅಯಥಾರ್ಥ ವಾಗಲಾರದು. ವಿಲ್ಸನ್ ದೊರೆಗಳು ವಿವೇಚನ ವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವಾಗ, ವಿನಾಯಕರಾಯರಿಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿಹಾಕಿ ರುವರು. ವಿನಾಯಕರಾಯರು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆ ಯ ಶರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದಯೇ ವಾಸವಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಂಬ ಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಪೈಕಿ ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಕಾಣ್ಣು ಮಾಡಬೇಕು. ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಯನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತ್ಯಜಿಪಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪಿ। ಮೆಜಿಸ್ಟೇಟರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಪಡೆ ಯಬೇಕು. ೫ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಳ ವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ-ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹ, ಸೇರಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯ ಮಡಿಯ ನುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯ ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭೇಳಿಸುವ ಅಧಿ ಕಾರವನ್ನೂ ಸರಕಾರವು ಕಾದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಪೂರ್ತಾದಿ ಮುಕ್ತತೆಯು ಸರಕಾರದ ಉದಾರ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುಡೆವು. ವಿನಾಯಕ ರಾಯರು ೧೪ ವರುಷಗಳ ಕಾರಾಗೃಹವಿಡಣೆಯ ನ್ನನುಭವಿಸಿರುವಾಗಂತಾ ತೀರ ನಿಂಷ್ಕ್ರಿಯ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಡೆಯದೆ, ಮುಂಜಾಗ್ರತಿ ಪರಕಾರವೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಬೂಲಿಯನ್ನು ವಿನಾಯಕರಾಯರಿಂದ ಪಡಕೊಂ ಡಿದೆ ತನ್ನ ಡ್ಯಾಕ್ಟಿಯ. ಕಾಯಿದೇಕ್ಷೀರ ಅಗಿರುತ್ತ ದೆಂತಲೂ, ಕೊಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಯೋಗ್ಯವಿದೆಂತಲೂ, ಅವರು ತಾವಾಗಿ ಬರಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂಬು ಪರಕಾರ ವು ಜಾತೀರುವಡಿಸಿದೆ. ಈ ಕಬೂಲಿಯನ್ನು ಯಾವ ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ, ಜೇಗೆ ಸರಕಾರವು ಪಡೆಯಿತೆಂಬ ದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಬೂಲಿಯು ಬೆಂಡು ಹೊರ ದೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ವಿನಾಯಕರಾಯರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಜನರ ಭಾವನೆಯನ್ನೆಳಿಯಲುವ್ಯಕ್ತ ಕಬೂಲಿಯನ್ನು ಪಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೆ, ಅನರಿವ. ಈಗ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇನಾಗಲಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರೌಕಿಯು ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಪಡೆಯ ತಿಂಬದಕ್ಕೆ ಪರಕಾರವು ಅರೋಪಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತೆಂಬವರ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಕರಣವು ಎಷ್ಟು ನಿರಾಧಾರವಿರುವದೆಂಬುದು ತಿಳಿ ಯವ ಶಾಗಿದೆ. ಅದಿರಲಿ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಬೂಲಿ ಕೊ ಡುವ ವಿನಾಯಕರಾಯರಿಗೆ ಪರಕಾರವು ಈ ರೀತಿ ಬಂಧನವನ್ನು ವಿಳೆ ಹಾಕಿತು? ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯರೋಡಾ ಜೈಲು ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತ ರಹೊಂದಿದೆ ಇಷ್ಟೇ. ಸಾವರಕರರಿಗೆ ಬಂಧವೂ ಅದೇ, ಮುಕ್ತಿಯೂ ಅದೇ. ಮುಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವಾಗ, ಬಂಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂ ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

---

೩. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಮಗಿದ ಬರಗಾಲದ ಕಥೆ ಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ವರ್ಷದ ಮಳೆಯ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಸಿ ತೀ ರದು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಸಮುದ್ರ ದಂ ಡೆಯ ಬದಿಗೆ ಹಿಂದಿನೆಯಿಂದ ಪ್ರವಿಡಗಳು ಬಳಲಿದರೆ, ಭೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ 'ಮಳೆ' 'ಮಳೆ' ಎಂದು ಜನರು ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಿರುವರು ತುಂಗಾ ಭದ್ರಾ, ಹೇಮಾವತಿ, ಪೆಳಗಾವಿ, ಸೌಂಗಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳ ತೀರದ ಕಲಬುರ್ಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆಯು ಸಾಕಷ್ಟಾ ದಿಂದ ಜನ-ಪಶುಗಳು ಗೋಳಿಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಹಮ ಮಳಲಭವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳ ರಸರು ಬರಗಾಲಪೀಡಿತರಿಗಾಗಿ ನಿಧಿಯ ಕಾ ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೇಕು. ಆದರೆ, ಪರರ ಕಷ್ಟ

ವೃತ್ತವನ್ನು ಅರುಹುವ ಕಾಲವು ಈಗ ಇರಲಿಕ್ಕಿ-ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂದು ವಿಚಿಂತಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವೇ ಪರಾಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬರಗಾಲನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಪ್ರಜೆಗಳ ಜೀವಾಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸತ್ಪರಿಚ್ಛೇದ ಕಾಲವೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಸಂಕಟಸಮಯವಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಂಬರಂತೆ ನೆರವಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಕಾಯುವುದು ಪ್ರಜಾನಾಪ್ತರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಸೇವಾ ಧರ್ಮವು. ಬರಗಾಲವಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು, ಸುಖಾನಾ ತ್ಯಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತ ತಾ ಪ್ರಭುವಿಜಿಯ ಸೊಯರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನಿಟ್ಟು ವಿಧಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ ಹಕೀಕತ. ದೋಧನ್ಯವಿಷಯಕ್ಕು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು-ಅವಶ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕೀಯವಿಲ್ಲ, ಸಾಮಾಜಿಕವಿರಲಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಲ್ಲಿ-ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಜೀವಾಸ್ಥೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಕೆನಸಿ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಜಾಲಕರು ಎಲ್ಲರಿಗಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ದುಃಖನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ, ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು: ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಲೇಶವು ಸೌರದಕ್ಕೂ ಧೂಷಣವಾಗುವುದು. ಅಮಾಜಕವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಮಾಧ್ಯಮವಾದ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿಕಾರವನ್ನು ಜರುಗಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಶೀಘ್ರವೆ ತಯಾರಾಗಿದೇಕೆಂದು ನಾವು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವೆವು.

೪. ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಸೇವಾಶ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ್ಯವರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಗದಿಂದ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಸ್ಮಾಕ ಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುರವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಸಿಹ್ಮಿಯಿಂದ, ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತು, ಕನ್ನಡ ಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜೆ ಶಗೊಂಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಜರುಗಿಸಿರುವರು. ವೈ। ವಾ। ಕೆರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ತರುವಾಯ, ಸಾಮಾಜಿಪತಾವ 'ಭೋಧಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಿ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರು ದೀಕ್ಷೆಸೇವೆಯನ್ನೂ ನಡಿಸಿದರು ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಹಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕನುಸರಿಸಿ, ೧ ವರುಷದ ತನಕ ವಕೀಲರಿಗೆ ಇವರು ರಾಮರಾಮ ಹೊಡೆದರು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರ ದೀಕ್ಷೆಯೆಯು ಸರಕಾರಿ ದಪ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ದಾಖಲಾಗಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಖ್ಯಾತ ಕ್ರಿ. ಪ್ರೊ. ಕೋ. ಗಲ ಕಲಮಿಸಲಾಯ್ತು ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಹೊರಬಿಟ್ಟು. ಆ ಪರೆ, ಕ್ಷೀಣವಾದ ಮುಂಚೆಯೇ ಕ್ಷಯ ರೋಗವನ್ನು ನೊಟ್ಟು ಜ್ವಾರಿಪಾಡಿ, ದುಷ್ಟ ಯನ್ನು ಅಮಲಬಿಜಾವಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದಿ ರಿಂದ ಇವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ವಿರಮಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೂ, ರೋಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಮಿಗಿಸಿಗಿ, ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಮರರೇ ಅವರು ದೇಹವನ್ನಾವರಿಸಿರುವ ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಪರಮಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಲೆಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು. ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇತರ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವೆವು.

೫. ಮಾಜಿ ಚೆನ್ನೈನ ವೈತ್ಯೆಗೆಲವನ್ನು ಬಿಯಿಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಗೌರವಿ ಕಾಯಕರವರು. ಅಗ್ನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಹವಿದ್ದ ಸ್ವಾ ಶಂಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ ಅಕ್ಷರಶಿಕ್ಷಣವಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೂ ಕಲಿತಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಲದೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತಾಬ್ದದ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೆಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆ ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪರಿಚಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ

ಕಾರವಾರ— ಶಾ. ೧೫೮೯ ನೇ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಮಿತ್ರಮುಂತಿಯವರು ಕಳೆಬರ ನಿಃ ಹೇಗಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಬ್ಬೇರ ಸಲಾಮುಹೊಡೆದರು. ವಿವಾಹ ಬಹಾದ್ದೂರ ಎಣ್ಣೆಮಂತಿಯವರು ಈ ಕಾರ್ಯದ ಯಜಮಾನರು. ಭಾನುವಾರ ೫೦ ಜನ ಮಿತ್ರಮುಂತಿಯವರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಸ್ಟೀಟ್ಟೊದಲು, ಮುಂತಿಯವರು ಹೇಗಲಿಗೆ ಬಿಳಿ ಬಿಳಿ ಸಮಿಸವಿ ವಿಸ್ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾಟಕಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತ.. ಹ್ಯಾಸ್ಯಸಿಲಿನೊಳಗಿನ ಕ್ಷಿತಿಳರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥರೂ, ವಕೀಲರೂ ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ಶಾಬಿದೆ ಬಳಿಕ, ಅದು ಆಂಧ್ರನಾಯಿಂತೆಂದು ಪುತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ಕೇಸು? ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜೊಕ್ಯವಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಂಸಾದರ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಹೆಗೆದರಂತೆ! ಹೇಗಲಿಗೆ ‘ ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಯ್ಯಾ ! ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪಡೆಯುವಾಗ, ನಾಣಿದ ಈ ಅಪೂರ್ವ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗದಂದ ಮಿತ್ರಮುಂತಿಯಲ್ಲಿ ತನುಗಿದ್ದ ಆದರವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಆದರಿಗೆ ವಿರಹಾವೇಗವುದು ಸಹಜವಲ್ಲೇಖಿಳಿಕ, ಅಸ್ಪೃಸ್ಯ ಗುಣವರ್ಣಾಪರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಮ್ಮನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಎಂದು ರಾ ಉಪ್ಪೆ ೧೫ಯಿಂದರು ಅಗ್ರಜ ಮಾಡಿಕೇಳಿದರು! ವಿವಾಹ ಬಹಾದ್ದೂರರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಹೇಗಲಿ ಗುಣ ಸಂಕೀರ್ತನ ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರಾದ ಮಿ ಶಾಟಿನೋರವರೂ, ರಾ ಶಿಳ್ಳಾಣಿಪುರೋ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಮಿ ಹೇಗಲ ಸಭ್ಯ ವರ್ತನವನ್ನೂ, ನಗೆ ಮೋರೆಯನ್ನೂ ಬಣ್ಣಿಸಿದರು, ಮಿ ಹೇಗಲು ಉತ್ತರವನ್ನೀಯುವಾಗ, ಹಾಳ್ಳ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೫೦ ವರ್ಷದ ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದೆವೆಂಬಲೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಪರುಷಗಳನ್ನು ತಾನಾಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ತಮಗೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಾಯಿತೆಂಬಲೂ, ಕಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ತಾನಾಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವದೆಂಬಲೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೃಯ ಪ್ರಯೋಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಇನ್ನ್ಯಾವದೂ ಇರುವರಿಲ್ಲವೆಂಬಲೂ, ಅದನ್ನು ಮರೆಯವುದು ಅತ್ಯವೆಂಬಲೂ, ಕಳಕಳ ಗೊಂಡು ನುಡಿದರು, ನೆರೆದ ಮಿತ್ರಮುಂತಿಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಪ್ಪರ ಸಲಾಮುಹೊಡೆದರು. ಸಂಯೋಜಾಲ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಚಹಾಪಾರ್ಟಿಯ ಸಮಾರಂಭವು ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ವಿಸರ್ಜನೆಹೊಂದಿತು. ಮಿತ್ರಮುಂತಿಯವರು ಸ್ವಸ್ಥಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ತೆರಳುವಾಗ, ಕೆಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಉಡಾಹುನು, ಮಿ ಹೇಗರ ಗುಣಗಳನ್ನೆ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದರಂತೆ.

ಮುಂಡಗೋಡದ ಖಣಿ ಎಟ್ಟೆಯ ತಿಪ್ಪ ಸೋಮವಾರಕ್ಕಾಯಿತು. ಡಿ ಜಜ್ಜರು ಇಟ್ಟು ಅರೆಜಿಗಳನ್ನೂ ಆದರಾಧಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಇಟ್ಟರನ್ನೂ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಫರ್ಮಾಯಿಸಿದುದರು.

ದಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ
ಸ್ಕೂಲರಶಿಪ್ ಲೀಗ, ಮುಂಬಯಿ.

ಈ ಜ್ಞಾಲಾ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (೧೯೨೩-೨೪) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಐದು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ಲೀಗದ ತಕ್ಷಾಹಿಯಾತ ಸಭಾಸದ (Life-Members) ರಾಗಿರುವರೆಂಬ ಸಂತೋಷ ಬಿಟಿಜೇಸರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೧) ಶ್ರೀಯುತ ನೇಪಿದಾಸ ವಿಠ್ಠಲ ಪೈ, ಭಟಕಳ. (ಮುಂಬಯಿ.)
(೨) „ ಗೋವಿಂದ ಶ್ರೀಧರ ನಾಯ್ಕ, ಗುಡೆಅಂಗಡಿ. (ಮುಂಬಯಿ.)
(೩) „ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೇಶವ ಶಾನಭಾಗ, ಹೆಗಡೇಕರ. (ಕುಮಟಾ.)
(೪) „ ಮಂಜುನಾಥ ಹರ ಜೋಶಿ, ನಂಜನಗಡ್ಡಿ. (ಕಾರವಾರ)
(೫) „ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಮ್ಟಿ ಶಾನಭಾಗ, ಹೆಗಡೇಕರ. (ಕುಮಟಾ.)

ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಸುದ್ದಿ.

“ ಗಾಬರಿಯಾಗಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ”

ಹೊಟ್ಟೆನೋವು-ಜ್ವರ; ಪುನಃಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನೇಕ ನಾಮಧಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಮಹಾತ್ಮರ ಅಲಸ್ಯಕ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಈಗ ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಎಬ್ಬಿದೆ. ಅಹಮದಾಬಾದಿದ ಕುವರಿ ಅನಸೂಯಾಬಾಯಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಇಂದುರಾಲ ಯಜ್ಞಿ ಅಳವರಿಗೆ ಯೆರವಾದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾ. ೧೫೮೯ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಶಾ. ೧೫೮೯ ನೆನೆ ಕನಿಮವರಿಂತ ಜ್ವರಗ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವರೆಂಬಲೂ, ಒಮ್ಮೆ ೧೦೩ ಡಿಗ್ರಿಗಳ ಪರಿಗೆ ಜ್ವರ ವಿರಿತ್ರೈಂತಲೂ ಆವರಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಕಳಿಯಿತು. ಆಕಹಮದಾಬಾದಿದಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸುಗಂದಿದಾದ ಶ್ರೀ ಜಮನಾದಾಸರು ಜೈಲು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾತ ವಿಷಯ ತಂತಿಯಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕುತ್ಸಾವರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂತು. “ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ವರದಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವರು; ಗಾಬರಿಯಾಗತಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.” ಮಾರನೇ ದಿನ ಕವಿ ಮಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಂತಿ ಬಂತು:— “ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಪೂನಯೆಗಿನ ನೆಸೂನ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ದಿರುವರು.” ಹೀಗೆ ಸುದ್ದಿಯು ಅಹಮದಾಬಾದಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮರು ಕೊಟ್ಟೆನೋವು-ಜ್ವರಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಿಂದ ತನಿಮಾ ಶಾ. ೧೫೮೯ ನೇ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಆದರನ್ನು ನೆನೆನ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಂದು ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಿಂದ ತಪಾಸ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರ ಮಾತಿನ ಪೆಟ್ಟೆನೋವಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿತ್ತು. ಆದರಂತೆ, ಶರ್ವಲ್ ಮೆಡಿಕೇರವದು ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ, ಶರ್ವಲ್ ಹೂಟರ್, ಮೇಜರ ಕೋಲ್ಟ್ ಮಾ ಗೋಖಲೆಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಪ್ಪ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತಾವ ಮುಂಚೆ ನುನಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಮಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕರಳಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಿಯಾದ ರಿಗಿತೆಯು ಹೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟತು. ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಕಪ್ಪ್ರಪ್ರಯೋಗವು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೧-೧॥ ತಾಸಿದ ಬಳಿಕ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಯಿತಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಖಚಿತೇ ಆರಾಮವಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪ್ರಪ್ರಯೋಗದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೇಕ ನಾಮಧಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಏಸ್ತ್ರಿಗಳೂ, ಶಾ ಘಾಟಳರ ವರೂ, ಪೈ, ಕಿರಾಮಂಕರ ಪಣಂಜಪೆಯವರೂ, ಶ್ರೀ ಗೋಖಲೆಯವರೂ ಜೈಲುಖಾತೆಯ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ಜನಲ್‌ರವರೂ, ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಲಿಗೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಇವರು ನೀರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಈಗ ಜಸ್ತ ತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವರು.

ಶಾ ಘಾಟಳರವರು ಮಾರನೇ ದಿನ ರವಿವಾರ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ಶ್ರೀತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಜ್ವರವೇಷು ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾತಿಯು ಸಾಯಂಗಿ ಚೆಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರಸನ್ನವದನರಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬೆಳಿ ನೀರನ ಗುಟುಕು, ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆವರ್ನೀಗ ಖಾಸಗಿ ಸ್ಪೇಷಲ್ ಸರ್ಜಿಕಲ್ ನರ್ಸಿಗನ್ನಿಟ್ಟು, ಕುಟುಪೆಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ನರ್ಸಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಗಿನ ಇತೀ ವೈದ್ಯ ಮಂಡಳೀ ಆದರಪೂರ್ವಕ ಆವರ ಆರೈಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಗಾಯದ ತಪಾಸಣೆಯಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಣ್ಣು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟತು. ವಿಷ ವಿರಿತಿ ಗಾಯ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಶರ್ವಲ್ ಮೆಡಿಕೇರವರು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಜಾಹೀರ ಸಭೆಯಾಗಿ ಈಕಶ್ಯೂಷಣೆಗಳು ನಡೆದವು. “ ಮುಂಬಯಿ ಕೈವಿಸಿಲಿ ನ ಖಾಸ ಚೀಫ್‌ಗುರ್ತರು ಶರ್ವಲ್ ಮೆಡಿಕೇ ಹಾಗು ಹೌಸ ಸರ್ಜನ್‌ರುದ ಡಾ ತಡಲೇಯವರ ಮಂಲಾಖರು ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಪಡೆದರು. ಇಷ್ಟರೂ ಮಹಾತ್ಮರು ಪಾಮಬೆಗುವಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಟ್ಟಿರಂತೆ. ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಹಳೇ ಸುಧಾರಿಸಿದಂದು ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ, ಇನ್ನೂ ಗಂಭಾಂತರದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಪೂರ್ಣ ಹೂರಬರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಜ್ಞರ ವೈದ್ಯರಾಜರಿಟ್ಟರು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೆಳಿಟ್ಟರು:— “ ಈಗ ಜ್ವರ ವೇನಿಲ್ಲ. ನಾಡಿ ಚೆಲನವು ಸರಿಯಿದೆ. ಇಷ್ಟರ ಪರಿಗಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಕಾಪ್ಪದಿದಿದೆ. ಆವರು ಪ್ರಸನ್ನ ಚಿತ್ತರಿಂದಿರುವರು. ರವಿವಾರ ರಾತ್ರಿಗೆ ಚಲೋ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿತು. ಆವರು ಬಾಯಾರುವರು; ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡಿರಿ. ಕಾರನೇ ದಿನ ರವಿವಾರ ಮುಂಜಾವು ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಶರ್ವಲ್ ಮೆಡಿಕೇರವರು ಗಾಯದನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡಿನೋಡಿದರು. ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ವಿಖ್ಯಾತ ಡಾ ಪೆಲಾಲರವರು ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಪುಣೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಆವರೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಾಷ್ಟನೆಯಂತೆಯೇ ಮುದ್ದಾಂ ಇರೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಡಾ ಪೆಲಾರು ಸಹ, ಆವರ ಪ್ರಕೃತಿವಾಸವು ಸಮಾಧಾನಕರ ವಿದೆಂತಲೂ, ಕಪ್ಪ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಳಿಕಾಯಿತೆಂತಲೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಕ್ಷೀಣರಾಗಿರುವರು. ಆದರೂ, ಚಿಂತೆಗೆಳ್ಳುವ ಕಾರಣವೇನಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೊಂಗೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮೊನೆ ಮಹ ಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ, ಸೌಬರಮತಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕ್ರಮಾಳ್ಯ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂತಿಯಂದ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಮಹಾದಾಸ ತ್ರಿಕಮ್‌ಜಿಯವರು ರವಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫-೫೦ಕ್ಕೆ ತಂತಿಯಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಂದರೆ:— “ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆಶಾ ತೋರುವ ತೆರದ ಪ್ರಗತಿಯು ಸಹಿತವು ಈ ಗಾಬರಿಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವಿದೆ.”

ನೇಕ ನಾಮಧಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಕಾಯ ಗಳ ಹಕ್ಕೀಳಕತನ್ನು ನಮಷದಿಂದಿನ, ಒಂದು ಮಾತ್ರೆ ತಮ್ಮ ರವಿವಾರ ಶಾ. ೧೫೮೯ ನೇ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು. ಆದರ ವಿವರವೇಸಂದರೆ:— “ ನಾನು ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ ೮॥ ಘಂಟೆಗೆ ಊಟ ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಡಾ ವಿ.

ವಿ. ಗೋಖಲೆಯವರು ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗೆ ಬಿಂದು ಯುರೋಪಿಯರು ಅವರ ಕೈಯು ಒಳಗೇ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. "ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಕೈಯು ಸಹ ನಡುಗುತ್ತಿದೆಯೇನೆಂದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವೈದ್ಯರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಡಿ. ಇದು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಂದಿರುವಂಥಾದ್ದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು "ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸಲಾರೆ" ಎಂದರು. ಆಗ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳು "ನಾನು ಸಾಯುವ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ಕೈಯು ನಡುಗುತ್ತಿದೆ" ಎಂದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು "ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದರು. ಆಗ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳು "ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಸಾಯುವ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿದೆಯೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಹೇಳಲೇಬೇಕು" ಎಂದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವು ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು" ಎಂದರು. ಆಗ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳು "ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ? ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಿರುವುದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು "ನನ್ನ ಆಯುಷ್ಯವು ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿರುವುದು" ಎಂದರು. ಆಗ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳು "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವು ಇನ್ನು ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿರುವಾಗ ನಾನು ಸಾಯುವ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿದೆಯೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು "ನಿಮ್ಮ ಕೈಯು ನಡುಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹಾಗೆ ಊಹಿಸಿದೆನು" ಎಂದರು. ಆಗ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳು "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವವರು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವ ದೇನಂದರೆ:—

ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲೆಂದು ರಕ್ಕಾ ಸ್ಮನ್ನು ತಾವರೆಬಿತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸಲು ಸ್ವಂತ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಳ-ಏಜಂಟ್ಯಾರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜಾಗು ಯಾವದೇ ದಲಾಲರಾಗಲಿ, ತೋಕ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕೊಡತಿಲ್ಲಿ. ಅನೇಕರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಬೆದಿಕೆ ಬಿಂದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅದು ಪೂರೈಸಲ್ಪಡತಿಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಹೀರುಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:— ಈ ಕ್ರಿ ಕು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಇಂಥ ಮೋಸಗಾರರ ತಕ್ಕ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಬಲಿಬೀಳದಾರ ದಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ರಂಗರಾವ ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ,
ಕುಮಟಾ (ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ)

ಸೂಲ ವಿಜಂಟ:— ಮೆಸರ್ಸ ಪಿ. ಆರ್. ಕಲ್ಕಾತಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ, ಬಾಡುವಿ. (ಪ.ಕ.)

ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!
ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವು ಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಚಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಪುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಜೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟವರಾಗಿರಿ. ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಿಯಸಾಧ್ಯವು ಮುಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯು ಬಲವತ್ತರ ತಳೆದ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು; ಮ-ತ್ಸಾಹವೂ ಇದ್ದು.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು,
ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನು,
ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ,
ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು:-

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಶಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು
ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇವೆ ರುನಿವು.

ಜೋಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯು ದರವಾರ ನಗ್ಗೆರೆ ಮಜ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಮಕ್ತಾ ಶಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಮು.

ಮೆಸರ್ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಮಯ್ಯ ಜ್ಞಾನಳ್ಳಾಗ.
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ! ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡೀತರವರಿಂದ ಗುಣಸಿ ಸಂಕೋಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

100ಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂ. **50ಕ್ಕೆ** ೮ ರೂ
25 ಕ್ಕೆ ೪ ರೂ. **1**ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ.
ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರೆ:— ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಶೇಣವಿ, ಹೆಗಡೆಕರ ಮೂಲಳ
ಸ್ಟಾರ ಒಫ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು.

4	ಮೊಳ	ಉದ್ದ	1½	ಮೊಳ	ಅಗಲ	ರೂ. 1½	ರಿಂದ	2 ವರೆಗೆ
5	,,	,,	1¾	,,	,,	,, 1-10-0	—5	,,
6	,,	,,	1½	,,	,,	,, 2¼	—6	,,
8	,,	,,	2	,,	,,	,, 3½	—10	,,
12	,,	,,	2½	,,	,,	,, 6	—12	,,
16	,,	,,	2½	,,	,,	,, 9	—16	,,

S U N & CO
BENARES CITY.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕುಪ ಖದ್ದರ್ ರೇ ಮಡಿಗಳು, ಸಾರ್ಮಾಡಿಗಳು, ಕಾಶಿ ಮೀಣಾಂಬರಿಗಳು, ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಶಾಲು ಗಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಪಮಣಿ, ಹಾಳ, ಪನ್ನೀರಡಾನಿ. ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಆಟ ಪ ಸಾವಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪಶಗೆರುವ ಅಂಗಂಗಳಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾನಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಮಿ. ಪಿ. ಬಿ. ಮುಖ್ಯಲಿಕ ಕಳಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಇನಾಂ.

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ.
ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ದೊಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಪಾವಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ವರಧಾಪೇಗಳಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಸ.ವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾಶಿಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಆಣೆ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧-೩) ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ. (ಪಾಕ್ರೆಟೀಸ (೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಸಾದನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೂ. ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, (೬) ಸಮ್ಮಣಮಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಇನಾಮಿನ ಪುಸ್ತ) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ದ್ದು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಗ ನೇದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೪ ಆಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೭ ಪುಸ್ತಕ ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ದಿನೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ, ಅನುಕ್ರಮ ವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂ ಖರ, ಜನವರಿ ೧೯೨ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮ ಪುಸ್ತ ಹೊರಡುವವು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೧-೧೫-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ. ಹೊರ್ಕೆ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಪಿರಿ

Twelve Tissue Remedies.
ಈ ರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.
ನವಂಬರ ತಿರಿಂದ ೧೫ರ ವರೆಗೆ

೧೮೦ನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರೂ. ೦-೧೦-೦.
,, ,, ೩ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೦-೦.
,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,,ರೂ. ೧-೫-೦.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ಹುಣ್ಣು, ತಲೆಹೊಡತ, ಚಳಿ ಜ್ವರ, ಚಾತ.ರ್ಜ್ವರ. ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಯುತ್ತನು ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ವಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಪತ್ರೆ:— ಎನ್. ಈ. ವರುಗೀಸ್,
ಮಿಷನ್ ಮಾಸ್ತರ,
ಹಳದೀಪುರ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಡಾ। ಮಾಸೊರಕರರ
ಸುಧಾಂಜನ.
ಅಂಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಸೂಲಿ, ವಾತ ವೇದನೆ, ಕಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ಸೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಸುಧಾ. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು. ಕೆಜ್ಜೆನ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಂಟರಿಂದ.

ವಿಜಂಟ್ಸ:— **ನಾಗಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ಕಾರವಾರಾತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ
ಉಘಡಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ.

ಕಾಂಹಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಮುಳೆ ಹೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ಯಾ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ಯಾ ಪಾಸುನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥೆ ವರೀಲ ಪಾಠಶಾಲಾ ತಾಘಡ ಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ ಆಹೆ. ಆಯುರ್ವೇದಾತೀಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕ ಪ ಸಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾಂತ ಯೇಈಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತೀನ ವರ್ಷಾಂತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀ ನಿದಾನ ಮರಾಠೀ ಪಾಂಚ ಇಯತಾ ಶಿಕಲೆಲಾ ಪ ಥೋದಾಕರಕ್ತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ತೀನ ಪುಸ್ತಕೆ ಪಠಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಘ್ಯೆ ಪುಸ್ತಕಾಂತಾಲೆ ಕೋಷ್ಟಾಂತಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೆಣ್ಯಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಅಸ್ಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ತ್ಯಾಂನೆ ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೨ ವರ್ಷಾಪರ್ಯಂತ ತೀ ಸಹಜ ಅಸಾವೀ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆಚೆ ಪ್ರಥಮ ಅಧಿವೇಶನ ಸೋಮವಾರ ದಿ ೧೯ ಫೆಬ್ರುವಾರೀ ೧೯೨೪ ಪಾಸುನ ಸುರೂ ಹೋತೀಲ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ ಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ದುಸ-ಯಾಸ ದರಮಹಾ

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸನ್ಯಾ ವರ್ಷಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೆವಿಲೆ ಆಹೆ ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಂತ ಕಕ್ಷ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಚ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೆತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ. ಅಜೀಬಾತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ. ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾನೀ ಕೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆಂ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಖ್ಯಾ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧಾಚೆ ಅನೇಕ ಭಾಷಾತೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವೆಗೆವೆ

೨ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ತ್ಯಾನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೇತು) ಸಮಜಾವೆ ಆಣಿ ಸ್ವತಃಮೆವಾರ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಕಥಿತ ರೋಗ ಗಣನೇನ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಕ್ಷ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾ (ಉಪಚಾರ ಕರಣ್ಯಾಸ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನ್ತುದ್ರವ್ಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ವಿಷಯ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಥಾ, ಸ್ನಾಯು, ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ರಹಿತಾಪಿಂಡ ಕ್ರಿಯಾಭಿಮರಣ ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೋಣಾರ್‍ಯಾ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಕ್ರಿಯಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನೆ 'ಕಾಇನ ವೆಗೆ ತತ್ವ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ' ವಗೆರೆ

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿತಕಾರಕಾಖ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀತ.

೩ ರಸಾಯನೆ ೪ ಕುಪಿಸ್ತ ರಸಾಯನ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೇ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಾರೆ ಅಗರ ಸಮಕ್ಷ ಭೆಟೆವ.

ವಿ. ಸೂ. ಉಮೇದವಾರಾಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೇತಾ ಯೇಈಲ.

ವಿಚಾರಿಣೇ— ವೈದ್ಯ ಜೆ. ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.
ಆರೋಗ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ— ವೈದ್ಯ ಜೆ. ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ
(ಪವಿತ್ರ)
ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಬೆಲೆ ಬೀಳದ
ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು!
ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ
ಬಡ ಜನರಿಗೆ
ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು!!

ಪ್ರಕಾಶಕರು — ಸಿದ್ಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್‌ಕ್ಲರ್ಕ,
ರಾಯಲ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಆಫೀಸ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಿಮದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ನಿವಾರಣವಾಗಿರುವದು. ಈಗಿದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಸರಿಯಾದ ಪಕ್ವತೆಯು ಸಜ್ಜನವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಈ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಇದು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಿಂದು ಅಂಬಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪಾಪ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಅಣೆ ಬಿಡಿ ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋಸ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಸ್ವಯಂ ಪಾಕಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು

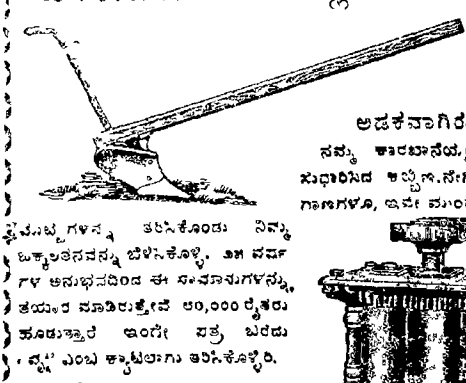

ಅಡಕವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಆಯ್ಲ್‌ಇಂಜಿನಗಳೂ, ಕಬ್ಬಿಣ ಗಾಣಗಳೂ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ

ಸೌಮಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲತನವನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ೮೦,೦೦೦ ರೈತರು ಹೊಡುತ್ತಾರೆ ಇಂದೇ ಪತ್ರ ಬರೆದು "ಫ್ರೀ" ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಲ್ಲೊಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಲ್ಲೊಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta

Reg. No. B. 1270. Sunday, 20th January, 1924.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಶಂಭಾಪುರಸ್ಥರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ. ವನಭೋಜನ ಸಂಚಿಕೆಯು. ಜಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಬೆಲೆ ೧ ಆಣೆ.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ರವಿವಾರ, ಕಾರೀಮು ೬೦ ಮಾಹ್ ಜನವರಿ ೨೦ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ)

Judgments.

By Kumta Magistrate 1st Class.

(Dated 15-12-1923)

Today is the day for the celebration of the said Kartikotsava and Vanbhojan of the Venkatraman temple, Kumta. The leading members of both the parties are present. They have put in their respective applications. The Kalbagkar party contends as that they are not prepared to take out their Goddess in today's palanquin procession as they have not had timely intimation of the intention of the Pai's party to hold the festival and that they may be given time till 21-12-23 for it and that they opposed the holding of the festival today. The Pai's party on the other hand asserts that they have made all necessary preparations for the festival today and have taken out the festival idol (ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ) that if the opposite party is not prepared to join them in the festival today, they alone would perform it without them and that the festival may not be stopped on the ground of the objection of the opposite party.

2. The Superintendent of Police, the Police Inspector, the Sub-Inspector and myself tried our best to bring the parties to a compromise in vain. We spent the whole morning on it. It appears that the Pai party failed to consult the other party in fixing the date of performing the festival though they verbally told them of it, some three days ago. Neither party is willing to yield an inch This stubbornness on their part shows absence of earnestness in them to perform the festival. Both parties appear to fight for their own prestige rather than on any religious scruples. I allowed this festival to take place on express condition that it would be stopped in the midst at the least exhibition of signs of disturbance. From the conduct of the parties, it is obvious that the festival if allowed would not pass off smoothly and that serious riot and even bloodshed are likely to occur. Now, the best course open is to stop it altogether in the interest of the Public peace If there is sin at all in its prohibition, it is not on the heads of the local officials but on the heads of the parties themselves. I allowed them an opportunity to perform it on trial. But, they totally failed to stand the trial I therefore prohibit the celebration of the Kartikotsava and the Vanbhojan of the Venkatraman temple of Kumta for 2 months from the date of this order. § 144 Cr. P. C.

By District Magistrate.

(Dated 3-1-1923.)

Read an application from Santappa Pai & 2 others praying that an order under Section 144 C P C. passed by the Magistrate 1st class Kumta on 15 12-23 may be set aside

Read the Magistrate's order dated 15-12-23.

Read also a certified copy of an order dated 7-12-23 by the same Magistrate, refusing to pass an order under S. 144 C. P. C. prohibiting the Kartikotsava and Vanabhojan ceremonies of the Venkatraman Devastan at Kumta.

Read also the previous papers in this case.

Heard Mr. Haldipurkar, pleader Mr. Haldipurkar's Contentions are —

(1) The order complained against is illegal in form inasmuch as it is not addressed to a particular individual or to the public generally, while visiting a particular place.

(2) The Magistrate had already refused to pass a prohibitory order under S. 144 on 7-12-23 and in the order now complained against. The Magistrate observes that " the Kalbagkar party contends that they are not prepared to take out their Goddess in to-day's palanquin procession as they have not had sufficient notice of the intention of Pai's party to hold the festival and that they may be given time till 21-12-23." It is therefore not apparent, why the Magistrate deemed it necessary to pass a prohibitory order, extending over a period of two months.

I do not deem it necessary to call upon the opponents in this case, for the Magistrate's order clearly cannot stand. The form in which it is couched is illegal and it can have no force.

But, I think it necessary to say something about the merits of the case. This is a dispute between two parties belonging to the Gaud Saraswat Vaishnava Community of Kumta. The dispute is of old standing, but has been dormant for

(see page 6)

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿಯ ಅನುಪಮೇಯ ವನಭೋಜನೋತ್ಸವ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಶುಂಭಪುರಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವ ವನಭೋಜನೋತ್ಸವವೆಷ್ಟೆ ದಕ್ಷಿಣಾಯನಮಹೋತ್ಸವ ಪ್ರಭೃತಿ ಉತ್ಸವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಜರುಗಿದವು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪಾರ್ಶ್ವ ವನಭೋಜನೋತ್ಸವವು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಲದ ಪಾರ್ಶ್ವ ವನಭೋಜನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಶುಂಭಪುರಿಯ ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತಾದಿ ಲಲಿತಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರವೇಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರು ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗ

ಡಿ ಮೈ ಮಿ- ಹೇಗರ ವಿಪರೀತ- ವಿಧಾನಗಳು.

ಸ್ವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳು ದೇವಸ್ಥಾನದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಸದರ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವರು ಆದರೆ ಹತ್ತಿಂತರೂ, ಯಜ್ಞಾದಿಗಳಿಗೆ ಭಜಕ ನಿಧಿ ಹೊರತು ಆನ್ಯಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ. ಸೇ ಖಂಡೇರಿಯ ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಶುಭೋಜನವನ್ನು ಸೇ ಹೆಂಣು ಮಕ್ಕಳು ಸದಿ ಪಶುಭೋಜನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಿದ್ದರೂ, ಸೇ ಖಂಡೇರಿಯಾವಷ್ಟಕ್ಕೆ ದೇವರ ಕೃಪೆಯು ಹೊರಟಲುಸುಳಾಗದಿದ್ದರಿಂದ, ಸೇ ಹೆಂಣು ಮಕ್ಕಳು ದೇವರ ಪಶುಭೋಜನವನ್ನು ಸಹಿಸುವದು ನಿಮ್ಮಿಗಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಬಿರಿದಿದ್ದರಿಯಿಂದೆಲ್ಲಾ, ಸೇ ದೇವರನ್ನು ಹೊರಿಸಲು ಇದೊಂದು ಉಪಾಯವಾದಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಕರದುಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಯಿಸಿ, ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪಶುಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸೇ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳು ದೇವರ ಪಶುಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯವೆದ್ದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ, ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನಿಟ್ಟು ಪಾಯಿಕೆ ಮಾಲಾಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಿಟ್ಟು ತುಮಾಷಿ ಮುಕ್ಕೆಸ್ಥಿಗಳಿಂದ ಹುಳುಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪಾಡಿದರು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸುಳ್ಳು, ಬೇಳ್ಳು ಪೋಲೀಸನ್ನಿಟ್ಟು ಖಂಡಿತಾಮಾಲನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಶಿ ಸು। ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹುಳುಮಾಡಿದೆಂದು ರಾ। ಸಾಂಖ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣಾಯಿತು.

ಪೈರ ಕ್ರುಪ

ಮಿ। ಹೇಗರ್ತ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಿ ಖಂಡಿತಾಮಾ ದೇವರ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳದಿರಲು ಶ್ರೀ ಹೆಂಣುಮಾಮಾ ದೇವರು ಪೈರ ಪಕ್ಷದ್ದಂದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರದೆ, ಸ್ವತಃ ಸಾಂಖ್ಯ, ಪೈರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೆ ಇಮಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬಾ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಶ್ರೀ ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರ ಅವಿಲು ಶುಂಖಾಪುರದವರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಂದೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಹತ್ತುಸಮಸ್ತರ «ಸಭೆಯ ಪತಿಮೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಲಸ ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೀಂದ ಮಿ। ಹೇಗರ ವಿ ಧಾನಕ್ಕೆ ಪಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂಬು ಅಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯಿದ್ದರು ಸಹ ಉದ್ದರಿಸಿದರು ಶ್ರೀ ಜುಕ್ತಿ ತೋರಿಕೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾವಿತ್ತರೂ, ನಿಜವಾಗಿ ಪೈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿ ಪಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರ್ದರ್ಶನವು ಸಮೂಲಿಸೋ ಸಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ಆಕ್ಷೇಪವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.ಯಾಕಾಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕಂಡುಬಂದಾಗ ಪೈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜಿಗೂಡಿ ಹೋಗಿ ತೀಗಿ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ, ನಿರಂಕುಶ ಸ್ವಭಾವಗಳಾಗಿ, ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪೈ ಪಕ್ಷದ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುತ್ವದ ಳಲಾಭವನ್ನು ಅಚ್ಚೆ ತೋರಿದು, ಬಿಟ್ಟಿಪಗಡಿ ತೆಮ್ಮು ಶ್ರೀ ದೇವರ ವಿವಿಯೋಗ ಸಹಿಸುವ ಅವಿಲು ಶುಂಖಾಪುರ ಸ್ವರ ಸ್ವಾರ್ಥಿಪರತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮತದ ಆಧಾರಾವನ್ನು ನೆಗ ತೆಳ್ಳಲು, ಯಜ್ಞಾದಿಗಳು ಆಯಾಮುತ್ತಿರುವರು ಶ್ರೀ ಪಶ ಅವಿಲವರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪೈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ ಳಲು ವಿಜಾರಿಸಲನ್ನು ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಧಾರಣ ಕಳುವಿಯು ಇವೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುಣ ಪುಣ ಬಿಂಬಿಸಲು, ಹತ್ತುಸಮಸ್ತರ ಸಭೆಯ ಪಾಟಳೆಯು ಶ್ರೀ ಹುತರಿಗೆ ತುಸುಸುಟ್ಟಿತ್ತಿತು. ಈ ಪಾಟಳೆಯ ಮಾಯೆಯು ಅಮ್ಮಾದರೂ ಅರಿಂದಿಂ ಕೃತಜ್ಞರು.

ದೇವಭೋಜನವು ಬಂದೇ.

ತೀರ್ಥಾಳ್ಗಿ ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದರ ದೇವ ಭೋಜನೋತ್ಸವವು ಶ್ರೀ ಹೆಂಣುಮಾಮಾ ದೇವಭೋಜನೋತ್ಸವದ ವಿರುದ್ಧವೇ ನಡೆಯುವುದು ಪಾಯಿಮಾಯಿಯೆಂದು ಮಿ। ಹೇಗರು ಪಾಯಿಮಾಡಿದರು, ಶುಮಾರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೇವ ಭೋಜನಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದಸ್ಥಾನದ ಪಶುಕ್ಕಿಯೆಯನ್ನು ಹೊರ ತಿಸಿದ್ದಿರೆ, ಪಾಯಿ ಪಶ್ಚಕ್ಕಿಯೆಯನ್ನು ಹೊರತಿಸಿಸೋಂ ಪು ಉತ್ಸವ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ರಾ। ಸಾಂಖ್ಯ ಪೊಪ ಅಪ ಪೊಳ್ಳೇಸರರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವಿ। ಹೇಗರ ಳಲ್ಲು ನಿಯೊಗಿದ್ದರೆಯಾ●. "ಆದರೆ, ಇದು ತೀರ ಸುಳ್ಳು. ಪನಭೋಜನೋತ್ಸವವು ಒಂದೇ ಅವೆ ಪನಭೋಜನ ಉತ್ಸವ ದಿನದ ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದರ ವಿವಿ ಯೋಗದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀ ದೇವಕ ಭಂಡಾರಿಯಿಂದಲೇ ಸಂಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಹಾಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಹೆಂಣುಮಾಮಾ, ಶ್ರೀ ದು.ಮ್ಮುಮ್ಮಾ, ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದರು ನೈವೇ ದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾ ಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಇದೆ ಮತ್ತೂ ಪಲ್ಲಿಕ್ಕಿಗಳು ಸಹ, ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೇ ಉಣ್ಣಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಪಶುಪಟ್ಟಿಯೂ ಇದೆ ಕೆಲ ಪರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪನಭೋಜನೋತ್ಸವ ಪಶುಪಟ್ಟಿಯೂ ಮೀ-ಪಕಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹೆಂಳವೇಕ ಭಕ್ತರು ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದರ ಪಪ್ಪಕ್ಕಿಯನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಹಿಂದಿ ಟ್ಟಿನ್ನು ಒಡಿಬಂದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಪೆಟ ಸಾಂಖ್ಯರ ದಿಕ್ಕಿಂದಯವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾ। ಪಾಂಖಾಂಗ ಶ್ರೀಗಳ ವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಸ.ಧಾನಿಸಿ, ಆಯಿಲರನ್ನೂ ಸಂತೈಸಿದ ಹಕಾರಿಯರು ರಾ। ಸಾಂಖ್ಯರು ಮರೆಪಡೆ, ಶಾಂಖಾಪುರ ಸ್ಥರು ಅನ್ನೂ ಶ್ರೀಪಜ್ಞಾ ಮುದ್ರಿಯಿಂದ ಸ್ಥಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಾಯನವಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದು ಯಶ್ವಪ್ರದರು ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆರ್ಯಾಧ್ಯಿ ಸಮೂಲಿಸಿರುತ್ತ ಮಿ। ಹೇಗರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ರಾಜಿಪರಿಂಪಿಸೋಂ ಮ ಕಾಮ ಪ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು, ಕದ್ದು ಶ್ರೀ ಹೆಂಣುಮಾಮಾ ಪೇದರದೇ ದನ ಭೋಜನವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬು ರಾ। ಸಾಂಖ್ಯ ನೆ ಸೆಪಲಾದರೆರ ರಾಕ್ಷಾಸ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಇದೊಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿರಬಹುದೇನು ?

ಭಜಕರ ಹಳ್ಳು.

ಮಿ। ಹೇಗರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಮೂಲಿಸಿರುವರು ಯೆ ದ್ಯಾರರು ಬರೇ ಭಜಕರಂತೆ! ಅಂದರೆ ಉತ್ಸವ ದಿನ ಮೊದಲಾದ ಆರ್ಯಾದಿನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಅವರಿಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅಲೋಚನೆ ಕೆಪೆಯುವದಕ್ಕಂತೂ ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು. ಶ್ರೀ ಖಂಡೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೇದಸ್ಥಾನದ ಪನಭೋಜನವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಧವದೆಂದು ಮಿ। ಹೇಗರ ಳ್ಳುನೆಮಾಗಿರುವದಿಂದ, ಅಪ್ಪಿದು ಪೊಳ್ಳೇಸರ-ಪ್ರವಚ್ಛಾಶರ ಅಲೋಚನೆ ಪಡೆಯುವ ಗಂಜರ್ಟ್ಟಿಂದು ಒಮ್ಮೆ ಗೃಹಸಾ ಈ ಯೆದ್ರ ದಂರಲ್ಲಿ ರಾ। ಗೋಪಾಳ ಸಬ್ಬದ್ಯ ಕ್ಯಾಸಾಭಗೆಯ್ಯಾ ರಾಗಿರುವರು ಆದರು ಶ್ರೀ ಪೆಂಳವೇರಾಮಾ ದೇವಸ್ಥಾನ ದ ಪೊಳ್ಳೇಸರರಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಹೀಗಿದ್ದು, ಪೊಳ್ಳೇಸರ ಸಭ ಅಲೋಚನೆ ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಲ್ಲಿಂದು ಮಿ। ಹೇಗರ ಯುತಿಪೇಸಾ? ಅಥವಾ ಬರೇ ಭಜಕ ರೆಂದು ಮಿ।ಹೇಗರು ಸಮಾಲಿಸಿರುವರು. ಆದರ ದೊಳ್ಳೇ ಸರಿಯು ಯಾವಾಗ ರದ್ದಾಯಿತು? ಕಿಡ್ಡಾಗದಿದ್ದರೆ, ಪೈ ಪಕ್ಷದವಗೆ ಸೇರಿತೊಳ್ಳದವಗೆಲ್ಲ ಬರೇ ಭಜಕರ ಹಳ್ಳಂದು ರಾಜಾಗಿದುವದೇಸು? ಮಿ। ಹೇಗರಾಗಲಿ, ಸಾಂಖ್ಯೆ ಹೊರಲಾದ ತೀರ್ಥಾರ್ತಿ ಅರ್ಚಾಮಾರ್ಗದಾಗಿರಿ ಬುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಿತಾಗುವದು. ಭಜಕರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂಬು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರರು ಯಾತಾದರೆ, ಸಾಂಖ್ಯೆ ಹೊಡಲಾದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಬೆದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತುಸಮಸ್ತರ ಅನುಮತಿ ತೆಳ್ಳಬೇಳಂದು ಜಾಪಿ ತೆಯ್ದರುಪರಂತೆ! ಳಳೆಪ ಪನಭೋಜನದ ರಿಗೆ ಸಹ «ಹತ್ತುಸಮಸ್ತರ" ಅಮ ತಿಯಿಂದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ, ಮಿ। ಹೇಗರು ತೀರ್ಥಸಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗುವರು ಮಿ ಪ್ಪಕ್ಷಪಾರ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಬಿದ್ದೇನೆ, ಮುಂಜಿನ ಇ ಗೆಪ-ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಬಿದ್ದೇನೆ) ಅದೂ ಒಬಿದ್ದೇನೆ, ಇದೂ ಒಬಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಸಮಜಿಸಿ, ಒಬಿದ ತೀರ್ಥ ಪೋಗಿಗ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಡಮಾಲಿಸಿದೆ, ಇಂತ ಭಳ್ಳಿನ ಒಬಿಬಿ ಮರುಇವೆಯೆಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿರಿದ್ದರೆ, ಇಂತ ಇಾಸ್ತಾಸ್ಪದ ವಿಧಾನಗಳು ಎಂ

ದೂ ಪಾಪಳ್ಳುಪುತ್ತಿರಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅರ್ಚಾದಾರ ಪಕ್ಷಲಪಡದಾ ಶಿಳಗಾಪುರದವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಅರ್ಚಯಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯಾಪ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಪ್ರೀತ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಗಾ-ನಿ-ಪಿ-ತೀಪರೆಗೆ ಕೆಟ್ಟು, ಮಿದ್ದಪ್ಪರ ಮಿಳುಮು ಬೇಕಾದಪೆರೀತ ಎಂಕಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಪಕ್ಷದವರು ಗಾ-ನಿ-ಪಿ-ತೀಪರೆಗೆ ಪನಭೋಜನವನ್ನು ಸಂಗಡ ಪಿಕ್ಷು ಒಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತ ಮಾಪಪ್ಪದ್ದಿಗಳ ಪಕ್ಷದವರೆಗೆ ಪೈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಮುಂಭಡ ಮುಳುಮು ಬಾರುಮಾಡಿದ್ದು ಆನಾಪ್ಯಕ್ಕೆಂದು ಕಲಾ ರಾ। ಪಳ್ಳಿಪುರದವರ ಪಲು ಳಳೆಗಳಿಗೆದ್ದಿ ಪೈ. ಮಿ। ಹೇಗರು ಪೆ.ಪಕ್ಷದವರ ಪುಳುಮು ಬೇಕಾ ಯಿದೇನ ಎಂದು ಒಂದು ಪಾಳ್ಯವಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಸು, ಪಕ್ಷ-ವನಭೋಜನ-ಭಜಕ ಮೊಹಿಂದ ಅವ್ಯಾಸಂಗಿ ಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಿದ್ಯಾಪಕ್ಕಾ ಒಲೆದಿರು. ಅರ್ಚ ದಾರರ ಪಕ್ಷಿಲಾಗಿಗೆ ತೀರ್ಥ ಒಲೆದುಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇವು ವಿಪರೀತ ವಿಧಾನಗಳು ಎಂದೂ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರಿ ಪ್ಪ. ಆಪ್ಪು ಈ ವಿಳಪರ್ಯ ಪುಳುಮು ವಿಳಪರ್ಯಯ ಗಿವೆ

ಉತ್ಸವ ವದಿನೆದ ನಿರ್ಣಯ

ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ ಸಾಜಸರಿಂದ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಹಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿ ಒಂಭತ್ತ ಹಾಲುಮತ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಾದಾರು ಖಂಡರಿಸಿ, ಪನಭೋಜನೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೊರಿಯಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನ ಅಧಮಿನಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಂದಿ, ಶಿಕ್ಷ ದೇ ತಮ್ಮ ಉತ್ಸವದನ್ನು ಜಯಿಸುವಲೇಂಬು ನಿರ್ಧಾರ ವಾಯಿತು ಭಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅರಿದಂತೆ, ಹತ್ತುಸಮಸ್ತರ ಸಭೆಯು ನಿಮಂತ್ರಣಗಳು ಹೋಗಿ. ಶ್ರೀ ವೆಂಳವೆರಮಾ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೈ ಪಕ್ಷದ ಇತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಶಾಖಿದರು ಪುಷ್ಪ ಬಿಳ್ಳ ಒಪ್ಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ವಪರ್ಯಂತರೆಗೂ ಪೂರ್ಣ ಸಾಭೆಯೇಂಬು ಒಬ್ಬರು ಸೂಚಿ ಸಿದರು. ಪಕ್ಷಾಂತರಿಯಂತೆ ಅನ್ಯ ಪೋಲಾಗಿ ವಿಷಯ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿದ್ದ ತೆಲುಗರಿಂದ ಪುಷ್ಪ ಪಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಳ್ಳ ತಾರ್ಮಪಾಯ ಕೈಯಿಳ್ಳಿಪಡುವ ಧರ್ಮಾಳ್ಪವಿಷಿಪ ವಲ್ಲಂಕಲಾ, ಶೂಷಕರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇ ಕೆಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಿಳ್ಳ ಇಮಿ ಸೋಮುಮಾರ ಮಳೆಳ ಸಂಕ್ಷ ಮಾಮಾರ ಬಿಳ್ಳ ಕೈಯಿಳ್ಳಿಪಡುವೆಂತಲಾ, ಇದ ಸೂಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ವೇದಪಾಠಾರ್ಯವನ್ನು ತೀರ್ಪೆದೇ ಸ್ಥರವೇನು, ಶುಂಖಾಪುರಿಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರವು ಆಪುರಾಣ. ಮಿ। ಹೇಗರುಂತ ಪಾಪದ ತೀರ್ಥ ನ ಪನರಿನನ್ನಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋ ಸಲು ಹಾಡಿದರೆದ, ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಾದಿಂಪ ಬಾಧೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ! «ಮೀಸ ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿ ಮೂತಿ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡ» ಪಳ್ಳಿಪುರದ, ಪಪ್ಪದ ಪಾ ಪೂರ ಮಹತ ಅರ್ಚಕರಾದ ವೇದಪಾಪ್ಪ ಸಂಪನ್ನ ಪೆ ಪಂಡಿತರು ಳಿಪ್ಪರವರು ಳೆಗೇ ವೇಷಪ್ಪಾಪಪರ್ಪದ್ದಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಇರದು ಪ್ರಸಾದ ಪಪ್ಪಲ್ಲು; ಬಂಡುವಿಯಿಂದೇ ಪರ ಅಪಗ್ರಹಿಪಾಯ್ತು. ಪುಷ್ಪ ಬಿಳ್ಳ ಒಪ್ಪಿ ತೆಗಪಾರ ಳೆ ಪಕ್ಷಿಪಾಯಿಂಪ ಸಂಕ್ಷಯಂ ಇಂಲಳ್ಳ ವಪರ್ಯಂತ ಪನ ಉತ್ಸವಪಪ್ಪ ತಿರುಗಿಪರೇಳಂದು ಕರಾಖಂಡಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಧ್ಯ ಪೈಪ್ಪ ಪರಗ ಪುಷ್ಪವಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಪ್ಪಾಯರ್ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿಥಿಯೂ, ಇಂದಿಗೂ, ನಿಪಿಪ್ಪತಿಯಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ಸವೇ ಏರಿಯಾಗಿ, ಪರ ಭಿಪ್ಪರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಪ್ಯವಾಯಿಂದು «ಆದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಸಂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಪಂಥಪ್ಪಿಪ್ಪತಿಯ ಬೀಳಾ ನಪಿನ, ಅವರ ಹೊಸೆಯ ತೀರ್ಥಾಪ್ಪಿ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ಜಾರೀ ಪಡಿಸುವದು ಲೇಸು.

ಕೈರಿಗೆ ಭೀತಿಯ ಭಾವಬಾಧೆ!

ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ರಾ। ಸಾಂಖ್ಯ, ಅಣ್ಣ ಪೈರಿಗೆ "ಅಂತರಾಳಂಗದ ಭಾವಭೀತಿ ಪಡಿಲಿ. ಬಾಪ್ಪ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನಿಂದ ಪುಳ್ಳರ ಅಂತರಭೀತಿಯು ನಿವಾರಣಾಯಾಗುವುದೇನು?" ಎಂಬಿ

ರಾ ಬ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರ ಹೊಸ ನ್ಯಾಯತತ್ವ

ಪ್ಪತ್ತಸೆಂದು ಇವರು ಅಯಿನಿವ ವೇ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಭಟ್ಟರು ಉಳ ವರ್ಗದ ಪ್ರವೇಗಗೊಂತರೆ ಧರ್ಮದ್ದ ಸಭಾ ಜರದ್ದೆ ಕಾಂತಾಭಂಗವೊಗುವ ಬೀತಿಯಿದೆಂತಲೂ ಆವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಖಿಂಬಗಳು ಹುಸುಬಾಗುವೆಂತಲೂ ಇನ್ನಿ ಮುಕ್ಯಾಮು ಜೊತೆಗೆ ಸಬ ಡಿ ಮೆಜಸ್ಟೇಟ್ ರಾದ ರಾಬಬಾಡ್ಡೂರ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರಂವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕುಸ್ತ ಳರ್ಧಿಗೆ ಅರ್ಜ ಮಾಲಾಯಿತು ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಜಟುಬು ಕೊಡಲ್ಪ ಯದ್ರಡಾರನ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸು ಹೊರಟಿತು ಕುತ್ಸಾರಕ್ಕೆ ಯದ್ರಡಾರರು ಹಾಜರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಾತಿಪಿಷಿಸಾರಿಲ್ಲಿಂತಲೂ ತಾವು ಕಾಂತಾಭಂಗ ಗಡಿಯವರೆಗೆಂತಲೂ ವಿವರ ಮಾಡಿ ಹುಳ ಹೂಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಸ್ಪಾಗಾರನ್ನು ತಾಜರವಡಿಸಲು ಅದಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಕಕ್ಷಿನ ಆದುಬಲಿಜವಾಬೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಂತಾಪಾಲನಾನಾಗಿ ಇಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇಡುಬಕೆಂತಲೂ ಕೈ ಬಹಸ್ತು ಸಾರಿವಡಿಸಿದರು ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರವರು ಸ್ವಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟು ಯದ್ರಡಾನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಖಂಧಕ ಹುಳುವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಬೇಜನ ನಡೆಯುವ ವಿಬ್ಬು ತೀರ್ಪರ ಜಚಿತೆಜ್ಞೆ ಹೋಗುವರೆಂದು ವಿಲಿಸಿದರು

ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರ ಹುಳುವು

ರಾಮಬಾಡ್ಡಿದ್ದರು. ಹುಳ ಮನ್ನ ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಮಾಡಿದ ವಿಡಾರಂಜಸೆವಿಲೆ ವಿಲ್ಲ ವೆಲೆ, ಭೋಜನ ಸವ ಯದರಲ್ಲಿ ಕಾಂತಾಭಂಗ ಗಡಿಗಳ ರಡೆಂಬ ಯದ್ರಡಾರನು ಒಂಡಿಕ ಹೇಳಲಾಗಿ ರು ರಾ ವಜಹಾಡ್ಡೂರರು ನಮೂದಿಸುವಾಗೆ ಯಿದ್ರಡಾರ ಬಿಗೆ ಆರ್ಜಾದಾರರಿಗಿರುವ ಬೀತಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಟಾಗಿ ಪಲಿಕರಿಸಲು, ಆವನು ಪ್ರಾರವೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಡಾರನು ಉಕ್ಷಿಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಈ ತೊವರೆಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ ವಜಹೋಜನವನ್ನು ನಡಿಸಲುಕ್ಕುಸ್ತಿರುವೆವರೆ ಕಾಂತಾಪಾ ಗದ ಬೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತುರ್ತಾತುರ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಬ ಪ್ರಸ್ತುವನ ಮಾಡಿ ಬಳ ಪಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಬ್ಬು ತೀರ್ಪರದ ಎರಡು ಬರ್ಜಾಂಗು ಜರ್ಜೆಜೆ, ಪ್ರತೆಕ್ಷವಾದರೆಂದು ಯದ್ರಡಾರರಿಗೆ ವಿರಿಸಿದರು. ರಾಮಬಹಾಡ್ಡೂರರ ವಿಚಾರನೆಗೆಮನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ತರ್ಕಯು ಸಕ ಸ್ಪಂವಿತವಾಗಿರಿಸಿ. ಯದ್ರಡಾರನು ಭೋಜನ ಸವಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೇಗೊಳ್ಳುವುದು ತನ್ನ ಹಕ್ಕೆಂದು ಸಮರಿಸಿದಾಗ್ಗೆ, ಆ ಹಕ್ಕಿನ ಅನುಲಬ ಜಾವಸೆ ವಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಕಾಂತಾಪಾಸುಲನ ಸಾಡುವ ಜಬಾ ಬಡಾರಿಯು ದುರದೆಂದು ೩-೧-೩೪ ನೇಗೆ ಮಿ ಹೆಗಡರು ಕಳ-ಹಿನಿದ ತೀರ್ಮನ್ನು ಹಿರಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಂಜೋಬಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿತ್ತು. ವನಭೋಜನ ಸಂಕರ್ಪಣೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಾ ಸಾಂತಪ್ಪ ಪೊದಿರಾದವರು ಜಜಾಯಿಸುವಾಗ, ಕಾಂತಾಭಂಗವಾಗಬಾರದೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇಟ್ಟುರುವದಷ್ಟೇ! ತನ್ನ ಹಕ್ಕಿನ ಅನುಲಬಜಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ, ಅವಕ್ಕೆ ವಿದ್ದರೆ ಪೋಲಿಸನ್ನಿಷ್ಕಾಸಿ, ಎಂದು ಯದ್ರಡಾರನು ಕೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಅಯುಕ್ತ ಭಗವೇನಾಯಿತು? ದೈರಗೊಂತು ಕಾಮಿಡೆ, ಬಟ್ಟರ ಗೊಂದು ಕಾಯಿದೆ ಹೀಗೇನು ಕಾಯಿದೆಗಳೆರ್ದ್ದು ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರ ಹೊಸ ವ್ಯಾಯತತ್ವ

ಳುಭೂಳುಯ ಮುಂಡಾಳುಗಳೆಂದು ಹೇರಿಯುವ, ಪಡಾಜದ ಪರಂಪರಾಗತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ಪಗೆ ಕಾಂತಾಭಂಗದ ಭೀತಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಾಜರಿಸಲು, ಬಟ್ಟ ಭಟ್ಟನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪುರಾವೆ ತರಬಹುದು? ಯಾವದೇ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಿಷಧ ತೊಡಬಹುದು. ಮನೋರೋಗಕ್ಕೆ ಬಿಷಧವಿದಯೇ! ತಾನು ಒಹಿಷ್ಕೃತ ನಲ್ಲ, ಕಾಂತಾಭಂಗ ಪಾಡಿಬವನಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ತೊಡಬಹುದು, ತೊಡಲು ಯದ್ರಡಾರನು ಶ್ರರ್ತವ್ಯಬದ್ಧನಾಗಿರುವನು ಆರ್ಜಾದಾರ ಬಿಂದಿತೆಯನ್ನು ವಜಹಾಸುವದರ ಬ್ಯಾಪಸ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನಲ್ಲ ತನ್ನ ವಕ್ಷಪ್ರ ನ್ಯಾಯ್ಯವನ್ನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೊರ್ಟಗೆ– ಆರ್ಜಾದಾರರೆಗ್ಗೆ — ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವದು ಆವನ ಕರ್ತವ್ಯವಷ್ಟೆ ಇವ್ಪಾದರೂ ಆರ್ಜದಾರರು ಬೀತಿಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಆವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆವೆ ದೈಭೀಕತ್ತಿ ಪೂರ್ವ ಜನಿಕ ತಾರ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿ ನೆರವೇರಿಸುವವರೆಂಬ ಇವರ ಬಡಿಮಾನವೆ ಒರೆ ಯತ್ತರಕಾಮಾರರು, ಎಂದು ಬ್ಯಾಸಿ ಆವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾತುಕೊಳ್ಳಲೇಳಿ ಎಳಿ ಅಂಥ ಪ್ರಕ್ಕದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಪ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಎಂಥ ನಡೆಯಲಾಗದೆಂದು ರಾವ ಹುಮಾದೂರರು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವ ರಿಗೆ ಕೊಯಿವತ್ತಾಗಿ ರುವಬಾಡ್ಡೂರರ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಗಾನಿಂದ ಆರ್ಜದಾರರ ಬೀತಿಯನ್ನು ಬಿತ ಯದ್ರಡಾರು ಪರಿಕರ್ಪಾಬಕೆಂಬು ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿಧಾನದಿಂದ, ಆರ್ಜದಾರ– ಸ್ಯಾಯಾಸನವನ್ನು ಅಕ್ಕ್ಷಾಮಿಸದೇಗೆಂಬ ಸಂಕಮವ ವಿಚಾರಿಸಿರಿಗಂಟಿದರೇನಾರ್ಜ್ಯರ್! ಮಿ ಫೈಗಗಾಡ ಸ್ಕರ್ಜನಿಜ ಮೂರ್ಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಕ್ಷಿಪ ಕ್ಷಾ ಪ್ಪ ಯದ್ರಡಾರನು ಅತ್ಯಾತುರದಿಂದು ಸರ್ವಾಮಿ ಹುಕ್ಕ ಮನ್ನ ಆರ್ಜದಾರರು ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರವರಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲ ಅವಾವಕ್ಷಕ ವೆಂದು ಆರ್ಜದಾರ– ಒಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಾರಿಸಿ ಗಿಂ ತಿರವೆಗೆ ನವರಿ ಬೇಕಾಗುವ್ಕೆ ಅಬ್ಬೆತಭಟ್ಟರ ನೇಲೆ ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ ಹುಳು ಇದರಿಂದ ಕಾಂತಾಭಂಗವಾಗುವ ಬೀತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಆರ್ಜದಾರರು ರಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದರು ಆದರೆ ಹುಳು ಮಂ ಆದೇ ಪರ್ಪ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಂ ಇಂದಾಗಿ ರಾವ್ ಸಾಹೆಬರವರ ಹತ್ತರ ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ನು ಸಿಕ್ಕದ ಪ್ರಸಂಗವೆನು ಬಂತು? ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರ್ ಒಂದಿಗೆ ಕಾಂತಾಭಂಗ ಬೀತಿಯಿರದಿದ್ದರು ಅಜ್ಞ ದಾರರ ಸ್ಪೆರ್ಧಾಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂತು ತಿಳಿಯ ಬಹ ದೇವ್ಯ ರಕ್ಷಿಸಿಂದಿಸಿ ಸ್ಪ ಪಡೆಯಬೆ, ಆದ್ಯ ರ್ಪರ್ಧಿಪ್ಪವರಲು ಆರ್ಜದಾರರು ಬಿಲ್ಲವ ಕಾರಣ

ವ ದಾನುಬಾವರ ಅನುಗ್ರಹ

ಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಸ್ಟ್ಯತನ ಮೇಲೆ ತುರ್ತಾತುರ್ತ ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಟ ಣಾಂಕ ತವ್ಕ ಧರ್ಮಾಬಿಕ್ಷಿತೆಯ ಭದ್ರ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಾಲಕರು ಪ್ರಬ್ಬುಕ್ಕ ಬಿಟ್ಟ ಕನಿವಾರ ಬಾ ಣಾವೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ರಬು ಶ್ರೀ ಕಾಂತೀರವಾಪಾಕ್ಷಿ ದೇವರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಬಿಡನೆಯೇ ಜರಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಲ್ಕು ಜಿಗಳಿಗಂದ ಸುಕ್ಷಲೂ ಸಕ್ಷ ಪೋಲೀಸರ ವೇಷ್ಟವ ಸಡೆದು, ಸಮ್ಮ ಹಕ್ಕ ಸಮುಸ್ಸರು ವಜಹೋಜನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂ ಡರು ಮುಂದೆ ವಾದ್ಯದವರು, ಬಳಿಕ ಪೋಲೀಸರು, ಹಿಂದೆ ದೇವಭಕ್ತ ಸಮೂಹವ್ಕೆ, ಬಳಿಕ ದೇವರು, ಪಲ್ಲ ಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಪುನ ಪೋಲೀಸರು, ಎಡಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ ರು ಒಲಕ್ಕೂ ಪೋಲೀಸರು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿ ತು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ನಿರ್ವಾಪ್ತಕೆಯಿಂದ ವಿಬ್ಬುತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದವು ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗಿನ ಸ್ಥಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿ ಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ರನಿಷ್ಟ ದೇವಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಅಕ್ಷಾನಂದ ವಾಯಿತು ಅಜ್ಜಿಕ ಭಟ್ಟನ ಗಂತಾಂತರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮತಿಯು ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯಿಂದ ಪಾರಾಯಿತೆಂದು ಇವರು ನಿಟ್ಟುಸುರಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಕ್ಕೇನು ಅಜ್ಜಿತ ಭಟ್ಟನು ಬರ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯದಿನ್ನು ಪಾಪಕೃತ್ಯದಿಂದ ಹಾಗಗೊಳಿಸಿದನು, ಎಂಬ ಖುಲ್ಕಾಸರಿಂದ ವನಭೋಜನದ ತಯಾರಿ ನಡೆಯಿತು ವಿಬ್ಬುತೀರ್ಥದ ಎಡಬದಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕಾಕರಿತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ೫-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆಯು ಕೆಲಸ ಮುಗಿತು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸವಾತ್ರವಾಯಿತು ಬಳಿಕ ಗಿಬ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಪಾಗು ಎಂಡಿಕ ಕಾಪ್ಪೆಲುಗಳ ಸುರ ರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾದ ರಾ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮ್ಯವ ಕಾಮತ, ಹೈಸ್ಕೂಲ ವಿದ್ಯಕಾರದ ವಿಷ್ಣು ಗಾ [illegible] ಸ್ಯರ ಬಿ ಪಿ, ಎಸ್ ಟಿ. ಸಿ ಮೊದಲಾದ ಮುಖಂ ಡರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುಗ್ರಹವಾಯಿತು. ತುಮುಲದ ವನಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಶ್ಚಿತರು ಧೃಢ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರದೇಶಾಡದ್ದು ಇದು ಪ್ರಥಮ ಧ್ಯ ವೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಷಭೇದದಿಂದ [illegible] ಆ ಆರ್ಜಗಳಿಲ್ಲದಿರಲಿ. ಆದರೆ ರಾ ಕಾಮತ-ಗಾಡ್ಡಿರ ಸ್ಥರಂಥ ಸುಶ್ಚಿತ-ಸುಧಾರಕರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಯಗಳಿಲ್ಲಿ ಇಡೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ ಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡಬ ವಿರಬಹುದು.

ನೆರವನಿಗೆಯ ವರ್ಣನೆ

೭–೩॥ ಘಂಟೆಗೆ ನಗರ ಹೊರವಕಡೆಗಿರಾಗಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಹೊರಟವು ಆಗ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಟೆಂಡೆಂಟರಾದ ಮಿ ಆಸ್ಟಿನ್, ಸಬ್ ಡಿ ಮಿ ರಾ ಬ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರ್, ಹುಜೂರ್ ಡಿ ಳ ಮಿ ಸಡೆರ, ಪಿ೨ಡಿಜನರ್ ಪೋಲೆಸ್ ಅಳಸರ, ಮಿ ಟ್ಟಗ್ಗರ್, ರಾವುಲೇರಾರ, ಮಿ ಜೆ. ಎಲ್ ಹೆಚ್, ರಾಜಸ್ಥಾ ಶುಲಶರ್ಸ್ ಮೊದಲಾದ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಸರರೂ, ಧೃಪಿಸ್ಟಿತರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪರ ಬೂರುಗಳಿಂದ ವನಭೋಜನಮೆಮ್ಮಥರ್ ಸುಖವಮ್ಮ ಆ ಸುಖವಿಸಲು ಮುದ್ದಾಂ ಬಂದ ಅನೇಕ ಜ್ಞಾತಿಸ್ನೇಹರೂ ಸಾಕಿರರು ಮಿ ಆಸ್ಟಿನ್, ರಾ ಬ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರ, ಮಿ ಟ್ಟಗ್ಗರ್, ರಾ ಬಜೇರ ಈ ನಾಲ್ವರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹಿಂಬದಿಗೆ ಸಾಲು ಅನಗ ಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುವ ಲಳಗಳಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಹುಡುಗರೂ, ಓಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂಬರಿಗೆ ವಾದ್ಯವೃಕ ರು. ಕಡೆಗೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾ ನಾಡಕರ್ಣಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರು ಜನ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೋಲೀಸರು ಬಳಿಕ ಸರ್ಕಾರಿಯರು, ಸುತ್ತಲೂ ದೇವಭಕ್ತ ಸಮೂಹವ್ಕು, ಇ ಡೆಗೆ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಿ ದೇಸಾಯಿಯವರ ನೇತೃ ತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ತಂಡು, ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ದೇವರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಗಳು, ಹಿಂಬದಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಪಹಾರ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸರಂ ಜಾಮಿನಿಂದ ರತಾಂಬರಿಂದ ಉತ್ಸವವ್ಕೆ ಹಾಗಿತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವರು ಅನಸಿಸ್ಥವಾಗಿರವ ಜ್ಞಾಗೆಗಳ ಮುಂದೆ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಸರರು ಬಾಣ್ಯವತಾಚರಣೆ ಉಗುಳಗೆಯಂಡ್ ಅಲ್ಲಿ ಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹೇಗೆ ತಾವು ಮುಂದಿನವೆರು, ಇದ್ದು ಹಾಪಿಸಿನಿಂದೆ, ಪು ಸಶಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಮೆ ರವಣಿಗೆಯು ಹುಲಿದೇವರ ಗುತ್ತಿನ ಶಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿ ತು ಅಲ್ಲಿ ೧೫ನಿಮಿಷ ಅಪ್ಪಾವಿರಾಮಗಳು ಪಡಿಪಟ್ಟು ದುದ್ದಾಂ ಈ ಪವಾರಂಭಾಶ್ಚಾಸ್ಪಾ ರಚಿಸಿದ ‘‘ಗತಿಯುತ ದಯ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಪತಿಯು ಬೇಳು ’’ ಪದ್ಯದ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ನರಕಾಗಳು ಶ್ರೀದಂಶಬೀಜಿಗಿಗೆ ಸೂಕ್ಷಾಕಿರಿದರು. ಬಳಿ ಕ ಸಚಿವರಿಗೂ ಕಾಣಿದರು. ಮಳೀದಂಜಸವಾಯಿತು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಹೊರಟವು ಗುರ್ಜಾಗಳ್ಳ, ತುಮ್ಮುಚೆಕ ತುಳಸಕಟ್ಟೆ, ಮೇಲುವೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂಬಿರಿಗಳ ಪಹಾರ ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಕಿರಪ್ಪ ಸಜ್ಜಾಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ, ಪಲ್ಲ ಕ್ಕಿಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನುಟ್ಟುರವು ಅಲ್ಲಿ ಅರಿಕಾರಿಗಳು ಅಸನ ಹೂಡಿದರು ಅಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಹೋದಹೋದಲ್ಲಿ, ಖುರ್ಜಗಳಸ್ಯೊಯ್ಯಸು ತ್ತಿದ್ದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಅಸನಸ್ಥವಾದಲ್ಲಿ ಖುರ್ಜಗಳನ್ನೂನಿ, ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಗ್ಯತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನು ತತ್ಕರಣಯಿಂದ ಜಾಗೃತಿಯಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದ ಬಾಲಕರ ಕೃಪ ಪರಿಚಾರಿಯಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಪುನ ಮಾರು ಶಟ್ಟಿಯ ವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಠದಿಂದ ಮತ್ತು ಶಟ್ಟಿಯ ವರೆಗೂ ಬಿ ದುದ್ದಾಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಸುಳಾಡಿ, ಪೋಲೀಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾರು ಶಟ್ಟಿಯ ವರೆಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಒಯ್ದನ್ನಿ ಶ್ರೀ ವರಕ್ಕೆ ತಂದರು ಬಳಿಕ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ವಹಮಾಳಿಂದ ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿದವ್ಕೆ. ಕಾಂತಾಭಂಗದ ಮುಂದೇಸು ಬೀತಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ಬಾಲಕರ ಧೈರ್ಯ

ಶ್ರೀಗೋಕರ್ಣಸಂಸ್ಥಾನಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬೇಡಿಕೆ.

ಸೇವಕರು, ಪೋಲೀಸ ಮೊದಲಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾಗುವ ವರೆಗೆ ನಿದ್ದೆಗೆಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಕರದ ಸಾಹೇಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕ್ಷಣಭೋಜನೋತ್ಪತ್ತಿ ೀಕ್ಷಯಿಂ ಸುಂಗವಾಯಿತು ಅಂತ್ಯ ಜಾಲಕಾರ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಮೈಸ್ಥಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು ಅಧಿಕೋದಾರಿಯು ಪಾರ್ಷಿ ವನ ಭೋಜನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ, ಇಂಥ ಕೋಜನೀಯದ್ರವ್ಯಕಾರಗಳು ಮುಂದೊದಗದಿರಲಿ ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ, ವೇ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಈ ವೃತ್ತಾಂತದ ಇತಿಯಿಂದ ಕೋಧವಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುವದು, ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಹಿತವಾಗುವದು. ಚಾಲಕರ ಕಾಂತಿಭಂಗದ ಅಂತರ್ಭೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವು ಆದಂದಲೇ ಒದಗಬಹುದು ಸಮಾಜದ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ ಆಕಬಿಡಿ ಅಂಧ ಕೃಢ್ಠಯನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಜಾಗೃತಿಯಾ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಾದರೆ, ವನಭೋಜನ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮುದ್ದಾಂ ಕೊರಿಸಿ, ಮಹಿತಿ ಪೂರ್ಣಿದ ಗರ್ಭಕಾಶಾಗುವದು. ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಬೇಕಿದೆ ?

ನಿಶ್ಚಿತ ರಾಯಸ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ.

[ಲೇಖಕ — ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಾಭಿಮಾನಿ]

ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮೀ, ಕುಂಭಾಪುರಿಯ ವಿಪರೀತ ಗೃಹಗತಿಯನ್ನ, ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳೇ ಗಾಂಧೀರ್ಯದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದೇಕು. ತಾ ೧೩-೧೧-೨೩ನೇ ಗಾಂಧಿ ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಪಕ್ಷಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಗೊಂದಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿವೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಅನಂತ ಚತ್ರ-ದಕ್ಷಿಣ ಸಮಾರಂಭವು ಇಂದಿಲ್ಲವಾದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಚಾಲಕರಿಗೆ ಸಾಕಾದೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಅಶ್ವಿನ ಶುಕ್ಲ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ವೈಭವಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಇಂದಿಲ್ಲವಿಸ ಒಂಥರ ವಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ವನಭೋಜನವು ನಾಲ್ಕು ಇಂದಿಲ್ಲವಾಗಲಿಂದ, ಪೋಲೀಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಂದ ಪುಸ್ಕ ಶುಕ್ಲ ತಿಪ್ಪಿ ಶನಿವಾರಕ್ಕೆ ನೆರವೇರಿತು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾವಾಜನಿಕದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬಹುದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಈಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವವಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಷ್ಟು ಬಲಹೀನವಾಗಿವೆ. ಉತ್ಸವಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಬಣಸಮಾಪ್ತವಾಗುವ ಬದಲು,ನಿಶ್ಚಕ್ರಾಂದಿ ಚಿಂತೆಯೂ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜವವರನ್ನು ಅಕ್ಕಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಪಕ್ಷದ್ವೇಷತಿಂದ ಜನಿತವಾದ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜವು ವೈದಿಕ ಗೃಹಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವೇಷದ ವಿಷವು ಕ್ರಮೇಣ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದೆ ವೈದಿಕರಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಂಡಗಳಾಗಿ. ಯಾವ ಪಕ್ಷವೆಂದಿನಿಸುಕೊಳ್ಳುವವರು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದ ಪುರೋಹಿತರು ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಹೋಗಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನರು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಪುರೋಹಿತರು ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಕೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಯಜಮಾನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪಹವಾಟು ಯಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬಂದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ನಷ್ಟವಿಗೆಡುವದಿಲ್ಲ ಈ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಅಪವಾದಗಳಿವೆ. ಪುರೋ ಹಿತ—ಯಜಮಾನರ ವಿರೋಧಿಯಾದರೆ, ಆ ಪಕ್ಷ, ಈ ಪಕ್ಷ, ಎಂಬ ಭೇದವೇನಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮಠದ ದೇವಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವೈದಿಕರು ಕೂಡಿ, ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರ ಗೃಹಕ್ಕರು ನೆರೆರಿಸ್ಸಿರಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರವರೊಳಗೆ ಭೋಜನ-ಪ್ರತಿ ಭೋಜನ ವಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹುತಿ ಮಂದಿಗಳು, ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ, ಪರಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತಾಯಿತ್ಯಕ್ಕ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಶ್ರೀಯವರ ಪರೋಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟುಬೇಕಾಗಿ ಲೇಕ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ. ಅಚ್ಯುತ ಭಟ್ಟ ಎಂಬೊಬ್ಬಂಟಿಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊರತು, ಅವನೊಡನೆ ಎಲ್ಲರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಬಹುಜನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೇ ನಿಲ್ಲಿ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಬಂಧನಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿವೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಯಾದವಿಗೆ ಮುಸಲಿವ್ಯವನ್ನವೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಚರಣಾಂಬಿಂದ ಹೊರಟ ರಾಯಸಪಡ್ಡಾಯಗಳು. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಣ ಸದ್ಯ ೧ ಮಿಗೆ ಹೊರಟ ರಾಯಸದಲ್ಲಿ ಪರ ಲೋಕವಾಸಿ ತಾನ ಚಂದ್ರ ಪೈರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಜ್ಞಾ ಪತ್ರಿಕ ಉಲ್ಲೆಖವು ಅಬಲಿಲರ ಅವಲೋಕನೆಗಾಗಿ, ಮಾತ್ರಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ ಅದು ಹೊರಬೀಳುವದಿಲ್ಲಿ ಹೊರ ಪಡಿಸಲು, ಚಾಲಕರು ಹಿಪ್ಪುವದಿಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದ ಹೊರತು, ಶ್ರೀ ಚರಣ ರಾಯಸಗಳ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯಲಾಗದೆಂದು ಅನೇಕರ ಮತವಿಲ್ಲೆ ಅವಕಾರಣ, ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಿಗೆ ವಿನ್ನಪ್ಪವ ದೆನಂದರೆ — ಈ ಪ್ರಕರಣದ ರಾಯಸಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ದಯ ಪಾಲಿಸೂಣಾಗಲಿ ಚಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಹೊರಬೀಳಬಾದೆನೆಮ್ಬುಕ್ಕೂ ಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಂಯ ಸಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ, ಜ್ಞಾಪಿತಕ್ಕಾಗಿಯ ನೆನ ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಕಗೌರವ ಸ್ಥಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕಣ್ಣಾಪ ಟ್ಟಿಣಿಕಯು ಮಷ ಆಟ ವಾಡುತ್ತಿರ ಪರ. ಎರ್ರ ರಾಯ ಸಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಟಸಗಡವರೆರೂಗ, ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಅಪ್ಪಣೆ ಗಳನ್ನು ವನ್ನಿಸಲೇದೇಕ ಮನ್ನಿಸುವರೆಯು ನನ್ನ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಅವುಗಳ ನಕಲುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಇಷ್ಟ ತೋರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಚ್ಯುತ ಭಟ್ಟರು ದೋಷಿಸಿಯಿಂದು ಸಾಬರಿಕಾದ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಖಂಡಿತ ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾಗೆ ರಾಯಸವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಕ್ಷೇಮ ವಿರ್ಮೋಷಿಯಿದ್ದರೆ, ಸ್ವಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖ ವಾಡಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಪಬಹುದು. ಅಂತು ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಶ್ರಿಶಂಕ್ಯ ವ್ಯತ್ತಿಯು ನಿಷ್ಪಲವಾಗಲಿ. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾರಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಂ ದಲೇ ನಿರ್ಣಾಯಕಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಇದಿದ್ದಿರೆ, ಕೋಟ್ಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಯಸುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗುವಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಿಗೇ ಯೇನ ಕೇನ ಪ್ರಕಾರೇಣ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾಗುವ ದೆಂದು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಜಾಲಕರಿಗೆ ಅಗಿಗ ಹೊ ಕೆಯಹತ್ತಿದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಕೊಟ್ಟುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರುತ್ತಿವೆ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿವರು ಕೋರ್ಟು-ಕಚೇರಿಗಳ ಮೆಟ್ಟಲು ಏರಿದರೆ, ಅಖಿಲ ಶಿಷ್ಟವರ್ಗಕ್ಕೆ ವರವಾನಾಧಿಯ ಅವತಾರವಾಗುವದು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳೇ ನೆನಿಸಿ, ಸ್ವೀಯ ರಾಯಸಗಳಿಂದ ಒಡಗಿದ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದ ಸಕಲ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ದೂರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬೇಡಿಕೆ.

[*** ವನಭೋಜನದ ಹಕ್ಕೀಕತ್ತನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿವತಾನಿಗಳ ವಿನಂತಿಯನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಲಕ್ಷಪೂರ್ವಕ ಪರಿಶೀಲಿಸುರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲದ ಮೂಲ ಕಾರಣವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವಾಚಕರಿಗೇನು ಕಂಡಬರುವದು ? ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ರಾಯಸುಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವದೇ ವಿಧಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ೪-೫ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ರಾಯಸಗಳ ಅರ್ಥದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆದು, ಜ್ಞಾಪಿ-ಪರಜ್ಞಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ್ಯವಾದ ರೂ, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಯಸಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡದೆ, ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥೀಕರಿಸಿರುವರು. ಸಾವಾಜಿಕ ಗೊಂದಲವು ಅನರ್ಥಪ್ರವಹವಾಗಿ, ಸಮಾಜವು ಬಯಸುವ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ವರೆಗೆ ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಧರಿಸಿ ಅನಸ್ಥಕ್ಕಾರಿಗುದಕ್ಕೆಂಬಿದೊಂದು ಕೊಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿವಾನಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಯಾವದೇ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪ್ರಕರಣದ ಮುಖಲಕ್ಕೆ ಜಲಸಮಾಧಿಯನ್ನೈದಿಸರೆ, ಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರು ಸ್ವಮಸಾಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ಪಡಿಸಿರುವ ಕಾಲ-ಧನಗಳ ಅಪವ್ಯಯಕ್ಕೆ ತಡೆತಾಕೆದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂಡ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಶೀಘ್ರವೇ ಅಚ್ಚಾರಾಯಸ ಹೊರಡಿಪಬೇಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಸಂ.]

ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿ.

ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರೆ ೧೦ ಘಂಟೆ ವರೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಹಳೇ ಸುಧಾರಿಸಿದೆಯೂ ತಿಳಿಪಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ೩೫ ತೊಲೆ ಹಾಲು, ೩ ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣು, ಎರಡು ಪರಕೆ ಗಂಜಿ ಉಣ್ಣುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನಂತರಾಗಿಗು ವರು ನಾಡಿಬಲನ ಮಾನವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಸ್ವರವೆನಿಲ್ಲ ಚಲೋ ನಿದ್ದೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಕೃತ್ರಿಮ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವ ಗರಜು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಇನ್ನೂ ಮಹಾತಾಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲಿ. ನಾಲ್ಕು ಬದಿಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚೇಷ್ಟೆಯು ನಡೆದದೆ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವ.ಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಬಿತ್ತುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಲೇಖನಮವಾ ಗಿದೆ. " ಮುಂಬಯಿ ಕಸ್ಸಾಸಿಕರ್ " ಪತ್ರಿ ಕಾಕರ್ತರು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅವರ ವ.ಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಮಿ। ಜಿನ್ನಾ, ಶ್ರೀ। ಜಯಕರ, ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಠಾಕೂರ ದಾಸ, ಸರ್ ದಿನಕರ ಪೆಟೀಟ್ ಮಿ। ಎಚ್ ಪಿ. ಮೋಡಿ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ದಿಬ್ಬ ಗಡೆಯನ್ನು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಲು ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೆ ಏಕ ಸ್ವರದಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನೂರಾರುಮಂದಿಗಳು ಪುಣೆಗೆ ಹೋಗಹತ್ತಿರುವರು.

Judgments.

(continued from 1st page)

many years It has recently been revived and the occasion of the revival is the alleged ex-communication of one Achhut Bhat The leaders of one party headed by Santappa Pai, the present applicant assert that this man has been excommunicated, the opponents. that his excommunication is not valid. With this we are not at present concerned

The point is that the opponents of the present applicant have in consequence, of the the dispute, been trying to prevent the Pai's party from holding the Kartikotsava and Vanbhojan festival of the Venkatramar temple. Now it is not disputed that Santappa Pai and other two applicants in this case are Mokteswars & Vahivatdars of the Venkatraman temple and that they have the right to take out the God Venkatraman for Vanbhojan. The opponents are merely devotees of the God. The only objection they have been able to put forward in Court before the Magistrate was this – it is embodied in their application dated 15-12 23. – viz, that it has been the custom for the Mokteswars of the Santem Kamakshi Goddess to hold her Vanbhojan on the same day as the God Venkatraman, that the present applicants had only given one day's notice to the opponents and that therefore the Goddess could not be ready and that this is causing "unpleasantness" (Asamadhankar)

Now the Magistrate I Class has held that the Pai's party failed to consult them (the opponents in the case) in fixing the date of performing the festival, though they verbally told them of it three days ago. I can see no reason for the prohibition of the Venkatraman Vanbhojan on these grounds. If these opponents do not find it convenient to attend the festival, or to get their Goddess ready, they may stay away The implication in the Magistrate's order is that if the injunctions were not issued, there would have been a breach of the peace. That is that the oppponents in this case would violently oppose the holding of the Vanbhojan. The remedy for this is not to prohibit the procession but to make adequate police arrangements to protect those lawfully engaged in these religious ceremonies. The order of the Magistrate passed on 15-12 23 is hereby set aside. S. 144 (4) C. P. C

By Sirsi SubDivisional Magistrate.

(Dated 11-1-1924.)

The applicants state that the Vanbhojan ceremonies of Shri Venkatraman Dev are to take place on Saturday the 12th instant; that the opponent who has a ban of excommunication on him has not had it as yet discharged and till then it is contrary to religious Shastras and the orders of the Swami of their caste to allow him to mix freely in religious ceremonies which the applicants intend to celebrate ; that the opponent is understood to be making of taking part in the Vanbhojan Santarpane ceremonies ; that if he did so the religious feelings of the Goud Saraswat (Vaishnava) samaj would be embittered ; and that therefore orders should be issued restraining him from taking part in the Vanbhojan religious ceremonies of the 12th instant:-

2. They further state that there is an order from the District Magistrate in operation against the said opponent restraining him from entering the precincts of the temple of Shree Venkatraman Dev of Kumta for a period of two months from 22-11-23 or until such time within those two months as he may be released by the Swami from excommunication and that there was a direction in the same order of the District Magistrate that Achutbhat be forbidden to take any part or be present at any of the ceremonies known as Vanbhojan which was to have been held on 23rd November 1923 at Kumta (and Chitrigi) and request that the latter direction be allowed to be in force tomorrow when they intend to hold Vanbhojan which could not on 23rd November 1923 for which it is not necessary to give.

3. They apprehend sort of disturbance at the Vanbhojan site if Achut is not prohibited entering that site and in consequence they think there might be a breach of the public peace and obstruction to the performance of the Vanabhojan. To see that their Vanabhojan ceremonies are not obstructed they want Achut to be kept out of Vanabhojan site during the time the Vanabhojan ceremonies last there tomorrow.

4. I understand a police party arrived at Kumta to keep bandobast. The applicants state that the police party will not be able to take adequate steps *just in time* if at the bhojan time there is some manouvre by the opponent by which the Vanbhojan is spoiled and public peace is disturbed.

5. The opponent in his statement states that the ban of excommunication has not been removed and that he would require police protection if he went to the Vanbhojan for joining, according to his right, in dinner & if there was in consequence any disturbance caused by his enemies. This indicates that he is not sure he would not join in the Vanbhojan ceremonies and would not join in dinner party. He is not prepared to give evidence on his behalf to refute entirely the apprehensions the applicants have about him.

6 As arrangements for the festival have been made (to be held tomorrow) and the opponent does not give an assurance that he would not create a breach of the public peace I think to allay the anxiety as to the breach of the public peace on the part of those who are prepared to have the Vanabhojan some immediate action is required.

7. I therefore direct that Achut Timaphhat' Goudsarswat Brahman of Vaideek Vriti resident of Haleherwatta in Kumta be prohibited from entering the area of and adjoining the Vishnu Teertha tank in Chitrigi in Kumta Taluka within a radius of two furlongs from the said Vishnu Teertha when the Shri Venkatranian Utsav murti is to be taken for Vanabhojan purposes tomorrow the 12th January 1924 and from remaining there from 6 A M tomorrow morning (12-1-24) to 6 A M. of the 13th January 1924.

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.

ಸಂ. 1270. Thursday, 24th January, 1924.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೪.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೈಲಾ ಇಂಚಿಗೆ (೧೫ ಎಸ್ ಉದ್ದ) ೮ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. ೨-೦.
ಅನಂತ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦.
ಹೆಚ್ಚಿಗಿದ್ದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಚ್ಚರಿಬಿದರೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವ ವು.
ಇತರ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸಮಜಾಷಿಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸರ್ಕಾರಿ.
ಒಳ್ಳೆ ಅಗಾವು
ಕ್ಯಾಲೆಯಿ 2-4-0.
ಪರಿಯಿಂದ
ಮ್ಯಾರೂ. 3-0-0.
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ
ರೂಪಾಯಿ 3 2-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.

ಪರಹಿತಾಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾಂ ಯಾತಿ ಲೋಕೆ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ವಾಮ್ಯತೇ ಪಾರ್ಥಿವೇಶೈಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೆ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ಭುವನಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೪ ಮಾಹೆ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.

ಜೀವಿತಾನಂತರ ರಹಿವಾಸ್ತು ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆ ಹಿಂ
ದ್ಯಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ।ಹೆ
ರುನಂತರ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶಿರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- { ದೀಡ ರೆಟಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಥಾಡವಿಣಾರೆ,
ಸೂಕ ಥಾಡವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೆಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೆಣಾರೆ,
ತೆಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಲೆಚಿಕರ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಆಯುರ್ವೇದ,

ಸತ್ಯಭಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಸುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡ್ಯಾರಿ.

ಸಂಪಾದಕ:— ಡಿ. ಕೆ. ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣ.

ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸ್ವದೇಶಿ, ಕೃಷಿಕಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಗ್ರಹ! ಚಿತ್ರಭಕ್ತರ ನವೀನ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು! ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧ, ಸೀರಿ ವಗೈರೆ ಹೊಸ ಸ್ಟೊಕ ಬಂದಿದೆ. ನೋಡಿರಿ!

ಡಿ. ನ್ಯೂ. ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಅಚ್ಚು! ಸುಂದರ!! ಮನೋಹರ!!!
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಆಭರಣಗಳ

ವಿಧವಿಧವಾದ ಆಭರಣಗಳು!
ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪೈರಿ, ಏಕದಾಣಿ, ಚಿಕ್ಕಸರ, ಸ್ವೆವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡಿ, ಮೂಗುಬಿಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆಸಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ನಪ್ರದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರದ ವ ಚೆಂಪಿನ ಕುಡುಕುಗರ, ಮುಗುರು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಿಳಿಗಲ್ಲು, ತೋಡೆ, ಇಕ್ಕಾವಿ ಅನೇಕ ತುವ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮುಂಬಯಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ನೋಡವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚು ಮಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿವರು, ಇಷ್ಟವೆಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಪುನಃಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.
ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasargod, B. A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R. Kalmady & Sons Jewellers. Udipi.
ಪಿ. ಆರ್. ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನಕ್ಯಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA. [N. Kanara.] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕರ ಸೋಯಿಯಾಯಿತು.

ಡಿ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೋಟಾರಸರ್ವಿಸ ಕಂಪನಿ, ಹಾವೇರಿ.
ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಶಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.

ತಾರೀಖು ೧೫—೧೧—೧೯೨೩ ನೇ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಕುರುತು.

ಹೊರಡುವ ದಿವಸ ವ ಟ್ಯಾಮ್.

ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.	ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಶಿಗೆ.
ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಿಗ್ಗಿನ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶಿರ್ಶಿಯಿಂದ ಹೊರಟು, ಹಾವೇರಿಗೆ, ಜೊಂಬೈಗೆ ಹೋಗುವ ಮೇರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.	**ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ** ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಜೊಂಬೈ ಮೇಲ ನೋಡಿ, ೫॥ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.
ಟಿಕೇಟುಗಳು ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ **ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪ** ಇವರಲ್ಲಿ, ಮ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಷನನ ಹತ್ತರಿರುವ **ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.**
ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರರಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸೋಯಿವನಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗೋಣಣ, ಜೋಗ, ವಗೈರೆ ಬೇಕಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವೇಕರ್ ಭಾಡೆಯಿಂದಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮೇನೇಜರ— ಬಿ. ವ್ಹಿ. ಪುಸಾಳಕರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯುಂದ ವಿಜೃಂಭಿಸುವ ದಟ್ಟವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಯಾವ್ಯಾರಿಯು ತಾನೇ ಇಷ್ಟಪಡಲಾರಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಜೀವಕೋಶವು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದರ ಕೋಮಲ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಅವರೆ, ಅವು ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು. ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಉಚ್ಚರವು ಮೋಹಕವಾಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ವಸ್ತುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ "ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಅನೇಕ ರಾಜಾಧಿ ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಬೆಲ್ಲ:— ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಹೆರಾಲು ಮೆ ಮಕ್ಕ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆಯ್ದು ತಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ್ಲೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧಿರೆಯು (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ. ಬಟ್ಟೆ ಒಣದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟೆಯುವ ಅಷ್ಟಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಕಟಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಕರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೌಸಿಗಂಧವಾದೊಂದು ಪ್ರವ್ಯಾಪಕೆಯು ಆವರಿಸಲಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವನ್ನು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋರಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಟ್ಟಿಮಿದ ಸಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೆ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಜನ (ಪಿಂಟಿಯಂ) ಸೀ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ೪ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಹೊಡಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬಾನನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲಿ; ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ದೂರದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಿದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಭಾಯಿಯಿಂದ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ. ೩ ಒಟ್ಟಿಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರೂಬೆಲೆ ಖರೀ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ೩-೩ ಒಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗಗಳ ತೆಗೆದುತ್ತ ರೂಪಾಯಿ ೨½. ಅಂಚೆ ಸಾಲು ಪಾಪು. ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಅಂಬಾಲಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ನಕಲೀ ಮ್ಹಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ. ೫೫೯, ಕಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೩.

ಟೀಪು:— ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಕಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ.

ಸರಸ್ವತಿ.

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುವಾಸಿಕ, ನೈತಿಕ, ಇತಿಹಾಸಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಲೇಖನಗಳೂ, ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋದಾಂಜಕವಾದ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ, ಬಾಲಬಾಲಕಿಯರಿಗೂ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ತಿಳಿದುಬರುವಂತಹ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಿತ್ಯಾಹವಿರುವವು. ನೂತನ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಕಾರಣ "ಸ್ವಯಂವರ" ದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ "ಪ್ರಿಯುಂವದ, ನಿರ್ಮಲೆ, ನಿರ್ಭಾಗ್ಯವನಿತೆ, ಸ್ನೇಹಲತೆ, ಹಿಂದೂ ಭಾಗ್ಯೋದಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳುವಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವರಿಲ್ಲದೆ, ರೂಪಾಯಿ ೩ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸುರಡಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಗೆಲ್ಲಿ ವನ್ನೂ ೨-೪ ರೂಪಾಯಿಲ್ಲಿದೆ ರೂಪಾಯಿ ೩ಗಿಂತಂಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಯಾಗಲಿ, ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩-೦-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ— ಸಂಪಾದಕಕ "ಸರಸ್ವತಿ"
Post Box 57.
ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

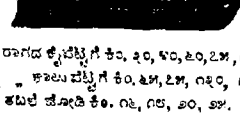

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೪೦, ೪೦, ೩೦, ೩೫, ೧೦೦.
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೫, ೩೫, ೧೪೦, ೧೪೦.
೨. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೯. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾಡ (ಮರಾಠಿ) ಕೆಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ವರ್ತಮಾನಕಾರ ಮರಾತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ತಂದ ಸಾಮಾನು ಪಸಂದಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪತ್ರ:— **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮುಳ್ಳೆ**
ಕಂಪನ್ಸಿ, ವಿಶ್ರಾಂತವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ,
೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, **ಮುಂಬಯಿ**

ಧಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರವಾಸ.

(ಸಂ. ಶ್ರೀ ಮುಂಗುಸಿಕರ ಗೋವರ್ಧನಾಚಾರ್ಯರು.)

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಜಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯು ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೆ ಬಂದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಪೂರ್ವಿಕವಾಗಿ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವದೇಶಿಗರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಈ ಪ್ರಯಾಣ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದು ಗೋವೆಯ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಯ ಹಾಯ್ದು, ನಾನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋದೆನು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಸಲ್‌ರಾಕಿನಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೋವೆಯ ಹದ್ದು ಪರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಂತರಾತ್ಮ ಆನಂದ ಕೊಡುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ದೃಶ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಂದಾಗ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೆಲವು ಬೇಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ವೈಯಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಇದು ಗೆಲವಿದ್ದಯ ಮೀರಿಗದಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಗೋವೆಯ ಕಿರಸ್ತಾನರ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವು ನನಗಿದ್ದ ಹೊರಳಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಗೋವೆಯಿಂದ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ನಾನು "ವೇಗಾವತಿ" ಯಲ್ಲಿ (ಬೋಟಿನ ಹೆಸರು) ಕೂತು ಹೋದೆನು. ಒಳಗೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಡುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಸಮುದ್ರಪ್ರಯಾಣವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಒಗೆಯೇ ಖಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕಾರವಾರವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ನಾನು ಮೋಸ ಹೋದೆನು. ಕನ್ನಡ ಪಾಠ್ಯಯದ ಕೆಲಸದಿಂದಲೇ ಹೋದ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಯಂದು ಜಿಲುಮಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕಡಿಮೆ. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿಬೆಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅಂಬಿಗರೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಹುವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ಯೋಗವು ವಿಷ. ಬಹುಜನ ಅಂಬಿಗರಲ್ಲಿರೂ ತಿರಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯಾದ ಹರುಳುಬುರುಳಿಕ ಕನ್ನಡಿಗನನ್ನೇ ಆ ಹುಡುಕಿದೆ. ಸಾಂಗಿ, ಮಿಷ್ಟರ್ ಪೆಷಲಾದ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಲ್ಕಿರಬ್ಯಾಗದ ಕನ್ನಡಿಗರು "ನಿಜಾನ ಮೇಲೆ ಕಾವಳ್ಳಿ ಹುಂಜಾ", ಎಂದು ಪಾಕಾಶುವಂತೆ, ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಕೆಳಲು ಆಪಾ ಕಾಗಾರ, ಅಂಕೋಲೆ ಖಾಲುಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳ ಬಹುಭಾಗ ಈ ಇಡೀಗಳ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮರಾಠೀ ಪಾಠ್ಯಯನ್ನೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿರುಚಿಯಿಲ್ಲ. ಸ್ವಜಾತಿಯಾದ ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ನೋಡಿ, ಧಾರವಾಡದಿಂದ ನೋರೇ ಮೈಲುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಳಕಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮರುಗಿದೆನು. ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೆಟ್ಟಿನಂತೆ ಹೊಗೆಬಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನುಡಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಫಲಪೈರುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಗುಡ್ಡದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಪಡಿಕರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೊಂದನು. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಾಣಿಜ ಇತರ ಅಂಗಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಇದರ ಮುದ್ರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಇರಲಿ. ಕಾರವಾರದ ನಗರರಚನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಏರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರವಾರದಿಂದ ನಾನು ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಬಂದೆನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ನಿಜವಾದ ಸೌಲ್ಲನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ, ಬದ್ಧವಾದ ಸ್ವರದಿಂದ ಅವಧ್ಯಂತವಾದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ಹವೀಕ ಮತ್ತು ಹಾರನ್ಯಕರು, ಖಾಸ್ಯಕರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟಿಕರು. ಕಾರವಾರ ಅಂಕೋಲೆ ಮತ್ತು ಗೋಕರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಆತಿಕೆಯು ಬೆಳೆಯುವುದು ವೀರ ತುರು. ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಗೋಕರ್ಣವು ೧೦ ಮೈಲು. ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಬಿಚ್ಚಿ ಸುತ್ತ ಕಾತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಾಗಿ ಹವೀಕ ಖ್ಯಾತ್ಯಾನ ರಿರುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ವೈದಿಕವೃತ್ತಿಪರರೇ. ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸವ ವಿಕ್ರದ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ ಸಾಧಕಗಳೆಂಬರು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಅಂದಿಗೆ ಪಾಲ್ಗು ವರ್ಷಗಳಾದ ಪಿ ಸಾಧಗಳು ಒಳಗೆ ಯೇಗ್ಯರು. ಅತ್ಯಮಬಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಹುಡುಗರುವರು ಆದರು ಸೋರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿ ವಾಹಾತ್ಯರೆ. ಸುವಾಸು ೪೦ ಅಳಳುಗಳಿವೆ. ಪು ರಿ.ಆನ ಕಾಲದ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ಆದರು ಅಕ್ಕಸುವನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಂಟು. ಸುಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಕ್ಕಸುವನ್ನು ನಡಿಸಿದರಂತೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಬಂರಿಲ್ಲತೆಂದು ಖಿಳಿಕ, ಅವರು ಎಸ್ಸು ನಿಸ್ಸು ಹಡಾಗಿರುವಷ್ಟು ಸ್ವಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಿಯರಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹೋಮಾಳಂಥವು ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಮವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಖಿಳಿಕ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಇತ್ತ ಸಾಕಾರದವರು ಈ ಅಕ್ಕಮವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೇರೆಯೆ ಹೊರಗಿನದೆಂದು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿ, ಇವ್ಯಾಪಿ ಕಾರವನ್ನು ಹೇರಿರುವಂತೆ. ಇದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಕೆಲಸವೇ ಆಯಿತು! ಗಾಂಧಿಯವರತಕ್ಕವಂತೆ ಅಕ್ಕಮದವರು ಖುಲಿಯಸ್ಸೇ ದ್ದಾರುಮತ್ತಾರೆ.

ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ನಾನು ಹಳಕಾರ ಪರ್ತಗರಿಂದ ಕುಮಟೆಗೆ ಬಂದೆನು. ನನಗೆ ಅತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋರಿಜ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದ ಹಾಲಿಕಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯು. ಪಾಲ್ಕೆಯ ಮೈಲುಗಳ ತರಗೆ ಹೊಂಟು ಹೋದ ಒಂದು ಹೊರಗೆ ಅವರು ಖರೀ ಮಳಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಆಹಿಯು ಒಳಗೆ ಇಷ್ಟಿದೆ. ಹಾಲಿಕಾರರು ಖಾಸಗಿ ಪಂಜಿಗೆದವರು. ಅಂಕೋಲೆ, ಕಾರವಾರ, ಗೋಕರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಗೈನ ಆಮಿಟುಗಳಿದ್ದರೂ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಫಲವು ಆಗುವರಿಲ್ಲಂದು ಹೇಳಲು ಅಭ್ಯಂತರ ವಿಲ್ಲ. ಖುಮುಖಿಯಲ್ಲಿದೆಯೂ, ಹೊಸ್ಮಾಕರಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಪಕ ತಾಣ ಮಾಸಿದರೆ, ಇಷ್ಟಕ ಮೊದಲಾದವರು "ಇವರಾ ಪಲಿನ ಬಿಚ್ಚಗಳ ಖುಗ್ಗೆ ಮುಂಪೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ದೆಂಯ ನಿಬಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆಸ್ಕರ ಬೇಗನೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖಂತರ ಸಭೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಭೆಯು ಸೇರಿತೋ, ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಕುಮಟೆ, ಹೊನ್ನಾವರದ ಹೊಂಳಿಕೆ ಭಾಷೆಯು ಸಾಧಾರಣ ಮಂಗಳೂರು ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕಾರವಾರ, ಅಂಕೋಲೆಗಳ ಹೊಂಕಣಿಯು ಖಿಳಿಕ ಖಚ್ಚಗೆ. ಇದು ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕುಮಟೆ, ಹೊನ್ನಾವರದ ಸಾರಸ್ವತರಿಗೆ ಕನ್ನಡವು ಆಪ್ತಾಂಗವಾಗಿ ಒಳುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಸಕೇಶ.

— ಶರ್ಮವೀರ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ದೇಶಾದಪರು ಭಾಡಿಗೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪಗ್ಗೆರೆ ಪತ್ರ ಬಿಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಕ್ತಾ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬಹುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಮಯ್ಯ ಖ್ಯಾನಭೋಗ.
ಪೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.

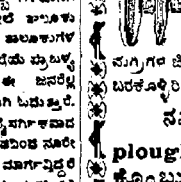

ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಇಮ್ಮಡಿ ಪೈರು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹಿಂಪುಟ್ಟಾನಡೊಗಿನ ದೇಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ಹಳೇ ಸಾಗುವಳ್ಳಿಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಈಗ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಲೇಸು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೋಧಗಳಿಂದ ಸಧಾರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ದೇಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕೇರಳ ದೆಸೆಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಹೊಸ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಕಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ನನ್ಮಣ್ಣಿ ಎರಕಹೊಯ್ದ ನೇಗಿಲುಗಳು (Mould board ploughs) ಗುಟ್ಟೆ ಹಲ್ಲಿನ ಹಲ್ಲಿಗಳು (Peg tooth harrows) ಕೊಂಬು ಹಲ್ಲಿನ ಹಲ್ಲಿಗಳು (Spring tooth harrows) ಮೊದಲಾದ ಟ್ರಿಕ್ಟರ ಹಾಗೂ ಎತ್ತುಗಳಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುವ ತರತರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ತಿಗುತ್ತವೆ.

ಮೆಕಬೆಥ ಬ್ರದರ್ಸ ಎಂಡ ಕಂ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಕ್ಲೇರ ರೋಡ, ಬಾಯಯಖಳಾ, ಮುಂಬಯಿ.
MACBETH BROS. & CO., Ltd.
Clare road, Byculla, BOMBAY.

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಬೋರಸದಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ

ಬೋರಸದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ವಿಜಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಂಘಟನೆಯು ಮೂಲ ಕಾರಣವು. ಶ್ರೀಯ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಗೋವಾಲಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಬೋರಸದ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಿಕೆ ರಿಸಿದುವರು. ಸರಕಾರವು ತಲೆಪಟ್ಟಿ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ. ಹಜ್ಜೆದ ಖರೆಕ. ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ, ಅವರು ಈ ಘಜನೆಯ ಬಿಗ್ಗೆ ಏನೆಯಾವದೆನಂದರೆ — ಬೋರ ಸದಲ್ಲೊಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಪೋಲೀಸರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಿಕ್ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ತಲೆಪಟ್ಟಿ ವಸೂಲಿಯನ್ನೇ ಕೈಕೊಂಡರು. ಕಾಯದೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಾ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೃಮ ಏಂಬ ಬಿದೆ; ಹೀಗೆ ಸಹ ಅನ್ಯಕ್ರಮಾಯಾಗಿ ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ ತಲೆಪಟ್ಟಿ ಯಾಗಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವು ಪಿಡಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಯುವ ದಿನಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೀರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜಪ್ತಿ ಯನ್ನು ಲಿಲಾವು ಮಾಡಿದ ನೋಟೀಸುಗಳೂ ಹೊ ರಟವು. ಸಳ್ಳ ಘರ್ಯಾದುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಸಿ, ತಲೆ ವಟ್ಟಿ ತೆರುವರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಸ್ತಿ ಗಳೂ ನಡೆದವು. ಇದರಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎದೆಗುಂ ದದೆ. ಒಕ್ಕಟ್ಟಿಗಿರಲು, ತಲೆಪಟ್ಟಿಯ ನಿವಾರಣೆಯ ನಿರ್ಧಾರವು ಬೋರಸದ್ದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವು ತಲೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಜಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾ ಮಗ್ರಿಗಳು ಕಿಂದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು, ಹುಚ್ಚೆಳೆ ಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಮಗ್ನರಾ ದರು. ಪಕ್ಷಾಪಾತ ಯಾನೆ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅಂ ಗತಿಕಾರರಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಂಗತಿ ಮುಟ್ಟಿಕೆ ಳಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಹಗಲಿಗೆ ಪಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾ ರವೇ ಇಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಗೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕಾ ಯದೆ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ರಾತ್ರೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ದೇಕಾದ ಸಾ ಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವದು, ಇದೇಕ್ರಮವು ಪಡೆ ಯಿತು. ಅನೇಕ ಒತಬಗ್ಗರು ತಮ್ಮ ಸುಪೇಗಳನ್ನೆ ತೊಲಗಿಸಿರು. ಹಂತರು-ಮಕ್ಕಳು, ಧನ-ಕರುಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊಲ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಗಳೆ ದರು. ಜಪ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತ ರ ಮಾಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ; ಬಿಟ್ಟಿಯಂತು ಕೇಳಬೇಕಿತಿ. ಪಟೇಲರೂ, ರಾವಣೀಯ ಯಾನೆ ಉಗ್ರಾಣಿಗಳು ಜಪ್ತಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಯ್ಯಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆಪ್ಟೇಕೆ — ಕೆಲ ಪೋಲೀಸರು ಸಹ ಈ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಿಯ್ಯಲು ಪದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅನೇಕ ಪಟೇಲರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತುಸರಕಾರ ಸೇವೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿದರು. ಧಗಿನಿಯರೂ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಉಪಾಯಗಳ. ಮತ್ತೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವು. ಕಂಟು—ತಾನ್ಸುದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಿ ಇವರು ಹುಗಿದಿಟ್ಟು, ನುಣ್ಣಗೆ ಗಡಿ ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಗಲಿಗೆ ಉಪೋಷಣ ಮಾಡಿ, ರಾತ್ರೆ ಅಡಿಗೆಮಾಡುವದು, ಮತೆಯ ಸರಿಗೆಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುವದು, ಈ ಕ್ರಮವು ಸಹ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರವು ಈ ಸರಿಯಿಂದ ಸಂಘಟಿತವಾದ ಬಳಿಕ, ಜಪ್ತಿಯು ಅಧಿಕಸರಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಪಡೆದು ಹೇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇದು ಪ್ರ ಯತ್ನ. ಯಾಕಂದರೆ, ಕರದ ಹಣವು ಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಸ್ಕುತಿ ಮಿಕ್ಕಿ ದೆಕಿದೆ. ಆದರೆ ಲಾಗುವ ಕರಕ್ಕೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಖರ್ಚಿಗೂ ಮಾಡಿದರೆ, ಪೊಪಲಿನ ಪ್ರಹಾಣಕ್ಕೆಂಬ ಪ್ರಹಾಣವು ವಿಶೇಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿದ್ದ ಚ್ಚಾಗಲಾರದು. ಅಂಕೆಯಿಂದ ಗೋಚರ ಪ್ರಗತಿಯಿದೆ. ಕೊರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ೪,೧೧೨; ಈಗ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ೬,೭೮೪ ಆಗಿದೆ, ಅಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಈ ೫ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೬೪ರಷ್ಟು ಪೆಯೆ ಸಾಯನ್ನು ಅಂದರೆ, ರಾಣಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೊಳ್ಳು ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೧೨ರಷ್ಟು; ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಶೇಕಡಾ ೧೩೦ರಷ್ಟು, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕೊಳೆ ಜಿಗ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರಹಾಣದಿಂದ ಅಯಾ ಕೊಳ್ಳು ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಕೊಳೇಜು ಸಂಖ್ಯೆಯೇನು ಮಿಗಿಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನೋಲಿಕ ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡರೂ, ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬದಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಡೆಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿ ಯ ಅಂದರೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಯನ್ನು ನೋಡುವ. ೧೯೧೯—೨೦ರಲ್ಲಿ ೨೦,೩೩೩ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ೧೯೨೧—೨೩ರಲ್ಲಿ ೭೭,೭೦೭ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಯ ವೃಣನದಿಂದ ವರಾಗತಿಯಾಯಿತು. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀ ಮಾಣವನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ವರಾಗತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಅನೇಕರ ಮತ. ಇತ್ಯಾದಿ ರೂ, ಸರಕಾರವು ಶರಾ ಹೊಡೆಯುವದೇನಂದರೆ— "ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೆನು ಬರಲಿಲ್ಲಿ." ಇದು ಯಾರಿಗೆ ವಂಜೆತಲೆಕ್ಕೋ, ವನೋ! ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವ.

***

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿ.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೬,೬೦೭೬ ಊರು-ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೯,೩೮೭ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ೧೬,೦೪೯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಗೃಹವೇ ಇಲ್ಲ. ೧೯೧೩—೧೯೧೭ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೦,೭೫೫ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೬,೫೩,೬೯೮, ೧೯೩೦—೨೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೨,೩೩೦ಕ್ಕೆ ಏರಿ, ೭,೯೮,೫೦೮ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಲೋಕಸಂಖ್ಯೆಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುವವರ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ ಬರೇ ಶೇಕಡಾ ೫ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ತ್ರೀಯರದ, ಅಂದರೆ, ೫-೧೧ ವರುಷಗಳೊಳಗಿನ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರು ರು. ಉಳಿದ ಶೇಕಡಾ ೭೭॥ ಮಂದಿ ಹುಡುಗರು ಹೋಗಲು ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ೩ ಪಾಲು ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಇವೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕರ ಸಂಗತಿಯಿಲ್ಲ.

ಇತರ.

ಹುಡುಗಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣವು ಈ ೫ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿದೆ. ೫ ವರುಷಗಳ ಮೊದಲು, ೪,೩೪೪ ಹುಡುಗಿಯರು ಸರಸ್ವತೀ ದೇವಿಯ ಪ್ರ ಕುಮಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೩೧—೧೯೩೨ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೫,೧೧೯ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಇಬ್ಬ ಮಗಿಸಿಯರು ಮುಂಬಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವರು. ೫೫ ಮಂದಿಗಳು ಇತರ ವ್ಯಾ ಪಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವರು. ಅಪ್ಪೃಶ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಮೊದಲು ೭೦೫ಜನರಿದ್ದರು. ಈಗ ೩೮,೩೬೬ ಆಗಿರುವರು. ಅಪ್ಪೃಶ್ಯ ವರ್ಗದ ಲೋಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಯ ಮಾನದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾ ೯ ಇಹ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಜ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ೭,೯೩,೩೫೧ ಆಗಿರುವರು. ಮಹ ಹಕ್ಕನ್ನುಮೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ೧,೪೯,೪೭೨ ಮಂದಿಗಳಿ ದ್ದರು. ಈಗ ೧,೮೧,೪೦೭ಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿರುವರು. ಮ ಹಮ್ಮದೀಯರ ಸ್ತ್ರೀ-ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಶೇಕಡಾ ೪೦ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಮುಂ ದೆ ಬಂದ ಸವಾಜದವರು ಇವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಬ ಹುದು. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರೆಂದು ಇನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರವು ಶರಾ ಹೊತ್ತಿ ದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೮,೧೯೧ ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೩,೬೪೧ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು. ೫ ವ ರುಷಗಳ ಪ್ರಗತಿಯೆಂಬುದು ಇದೇ. ಬಾಕಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾಗಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರ ಮವನ್ನು ಕಿಡ್ಡುಪಡಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜರಿತಾ ರ್ಥ ಸಾಗಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿ ಸಿದ್ದಾಗಲಿ ಏನೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲಿ.

***

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಭೂಕಂಪ.

ತಾ. ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಮುಂಜಾನೆಗೆ ಟೋ ಕಿಯೋ ಯಾಕೋಹಾಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಭೂ ಕಂಪವಾಯಿತು. ಹಿಸಾಕಾ–ಟೋಕಿಯೋದಿಂಪಿನಿಂ ಟೆಲಿಫೋನ ಹಾಗು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ತಂತಿಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾ ದವು. ಟೋಕಿಯೋದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಮೃತಹೊಂದಿದರು. ೫೦ ಮಂದಿಗಳು ಗಾಯಪಟ್ಟರು. ಯಾಕೋಹಾ ಮಾದಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿಗಳು ನಿಧನಹೊಂದಿದರು. ೩೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ೬೦೦ ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮುವಾದವು. ಬನಿಯಾ, ಗಾವಾ ವದಿಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ, ಹಿಂದೆ ಉಗಿಬಂಡಿಯು ಜಲಪಪಾತ ಯನ್ನೈದಿತು. ಟೋಕಿಯೋ–ಗೋಟೆಬಾ ಪಟ್ಟಣ ಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದಾಡುವ ೬ ಉಗಿಬಂಡಿಗಳು ಬುಡ ಮೇಲಾದವು. ಟೋಕಿಯೋ–ಯಾಕೋಹಾಮಾ ದೊಳಗಿನ ನಿವಾಸಿಕರೆಲ್ಲ ಳೆದ ಪಪ್ಪಂಬರ್ ಭೂ ಕಂಪದ ನೆನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗಳ ನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಹೊಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಹತ್ತಿದರು. ವಿಶೇಷ ಹಾನಿಯೇನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭೂಕಂಪವೂ ವಿಶೇಷ ಹೊತ್ತು ತಾಳಲಿಲ್ಲ.

***

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಭೂಕಂಪ.

ಮಂಗಳವಾರ ತಾ. ೧೫ನೇ ರಾತ್ರೆ, ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಭೂಕಂಪವಾಯಿ ತು. ಮನೆಗಳ, ಇತಾರತುಗಳ ಬಾಗಿಲುಗರಳೂ, ಕಿಡಿಕಿಗಳೂ ಕಂಪಾಯಮಾನವಾದವು. ಅನೇಕರು ಭಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಆದರೆ, ಪರಾರಿಯೇ ದಿನಾಂಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಭೂಕಂಪ ವೆಂಬು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಧೋಧಿ ತಲಾವಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪ ವಾದ ಕೂಡಲೆ, ಒಬ್ಬ ಫಾರ್ಸಿ ಹೆಂಗಸು ಹುಡುಗರ ನ್ನೆಳ್ಳಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ರಾತ್ರೆ ಮನೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿ, ಪಾ ರ್ಸಿಗರ ವೇಲೆ ಹಿಡಿಬಂದಳು. ಕಾಡದೇವ, ಗ್ರೆಂಟ್ ರೋಡಿತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಂಪವು ವಿಶೇಷವೆನಿಸಿತು. ಬಾಂದ್ರಾ, ಅಂಧೇರಿ, ದಾದರಗಳೂ ಕಂಪಿಸಿದವು. ಆದರೆ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಹಾನಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಂತು ಕಂಪವು ಮೋಟಾರ್-ಟ್ರೇನ್ ಮೊದಲಾದ ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ಾವುದೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನು ನಿಜವಸ್ತ ಕಂಪವಲ್ಲ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವಕೃತಿ.

—*—

ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಈಗ ಒಹಳೇ ಪ್ರಭಾವಿ ರುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವರೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಗಳಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿಂದ ಹುಣ್ಣಾ ಮೆಯಾಗಿ ದ್ದು ಮೈದ್ಯರ ಮತ. ಕರಿದಿಗೆ ಉಣ್ಣತೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ, ಜ್ವರವೇನಿಸುವರಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಮಾತ್ರೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಚೆರೋ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿತು. ಅಪ್ಪತ್ರಿ ನೇದಂ ದಿನಿಂದ ಅವ್ಯಾ ಚೆರೋ ನಿದ್ದೆ ಬಿದ್ದದ್ದು ಳೆದ ದಿನವಾ ರಡೇ ಎಂದು ಮಹತ್ಮರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ. ೬೯ ವೆಂ ದಿನ ದಾಸ ಗಾಂಧಿ, ಸೌ ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿ, ಅನುಸೂಯಾ ಬೆನ್ ರವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಯರಿಗೆ ಅಕ್ಕರೆ ಮಾತುತ್ತ ಅಪ್ಪ ತ್ರಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೆಕ್ ಹಾಗು ಹೌಜ ಸರ್ಜನಾದ ಡಾ! ಹತಲೆಯವರೂ ಈಗ ಕೊಡಿಯು ಬಿಟ್ಟಾವರೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟುಕ್ಕರೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಗವ ನೋವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆರಿ ಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೋವು ಕೀಲು ಹೊರಬೆಯಿಂದಲು ಒಳಗೆ ಸರಿದಿದೆ ರಬ್ಬರಿನ ನಳಿಗೆ ಹಾಗು ಹಂಜೀಜ ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಲಕವಾಗಿ. ಮಹಾತ್ಮರ ಮುಖ ಮುದ್ರೆಗೆ ಈಗ ಳೆತುಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಚೈತನ್ಯ ಹಿಂದಂತೆ ಆದರ ಕೋಲೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ರವಿವಾರ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಎದ್ದು, ಒಂಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೆಲ ಕಾಲ ಬಾತಾವಾದ ಕಟ್ಟಿಯ ಸಹ ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಡಾಕಾಜಿ ವೆಂಕ ಲಾದವರಗೂಡ ಪ್ರಕೃತಿವಷನ್ನು ಅಲ್ಲಡೆಯ ಹಕೀಕತು ವೆಗೆದಾಲವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನುಲ್ಲು ಮಾತು ಮಾಡಿದರು. ದೇಶಭಕ್ತ ಲಾಲ ಲಜಪತರಾಯರು ರವಿವಾರ ಮುಂಜಾ ವಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾಣಲು ಪುಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವರು. ಸ್ಟೇಷನಿನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ನರಸೋಪಂತ ಕೇಳಕರ, ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಮುಂಡೆ, ದೇವೀದಾಸ ಗಾಂಧಿ, ಶ್ರೀ ವಾಸು ದೇವರಾವ ಹೋಳೆ, ಮೊದಲಾದ ಮುಂಮಾಳಿಗಳು ಲಾಲಾ ಜಿಯವರಿಗೆ ಆದರಸೂಚಕ ಪುಷ್ಪಹಾರಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಸ್ವಾಗತಿಸಿಕಾರಿಸಿದರು. ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಶ್ರೀ ನರಸೋಪಂತ ರ ಕೇಳಕರರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಳಿದಿರುವರು. ೧೧ ಘಂಟೆಗೆಲಜಪತರಾಯರೂ, ಗಂಗಾಧರರಾಯರೂ, ವಲ್ಲಭ ಭಾಯಿಯವರೂ, ನರಸೋಪಂತರೂ ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನ ಲಾಭಕೊಂಡರು. ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗಿಂತ ೧೫ ಮಿನಿಟುಗಳ ವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ, ಪುಣೆ ಆದರಾಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಪುನಃ ಮಹಾತ್ಮರ ಬೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡರು. ಆಗ ಮಹಾತ್ಮರು ಪಂಜಾಬುದೇಶಗಳಿಗನ ಪೇಕ ನೆವಳರ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರಂತೆ. ಕುಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಇಂಾಲು ಅಸಂಖ್ಯರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು ಸಹಜವು. ಆದರೆ, ಆದರಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದರ್ಶನಕೊಟ್ಟುರೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪುನಃ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದೆಂ ಬು ಭೀತಿಗೊಂಡು, ಆದರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಡುವಿಲ್ಲ. ಆದರಂತೆ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲೋಸ್ಕರವಾ ಗಿ ಪುಣ್ಯನಗರಿಯ ವರೆಗೆ ಮುದ್ದುಮು ಪ್ರಯಾಸ ಕೈಕೊಂ ಡವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಸುರ ಕ್ಷಿತತೆಗಾಗಿಯೇ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾತ್ರವಷ್ಟಿದ್ದರಂತೆ, ಯಾ ರೂ ದೂರಲಾಗಿಸು. ಮಾಲ್ಕಮ್ ಹಿಡಿಯಂತೆ, ಆಘಾತದ ಪರ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಯುಕ್ತವೂಯಾಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರ ತಂತಿ ಗಳು ಭೂಮ್ಯಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ.

"ಮುಂಬಯಿ ಶಿಕ್ಷಣಿಕಾಲ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಗಳು ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾದ ಕ ರ್ನಲ್ ಮಲೇರಿಯವರಗೂಡ ಮುಲಾಖತ್ತನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ರೋಗಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ನಿಮಗೆ ಎಂಾಯಿತು? ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರಂತೆ. ಆಗ ಕರ್ನಲ್ ಮಲೆ ಯವರು ತಾ ೧೧ನೇ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ರೋಗ ವೆ ತವುಗೆ ತಿರಿದಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಈ ದೀರ್ಘದ ಹಂಚು ಬಿಂದ ಕೂಡಲೆ, ಕರ್ನಲ್ ಮಡೋಕರವರಿಗೆ ಮುದ್ದಾ ಮು ತಲೆ ಳಳುಟಿನ, ಕಾವ್ಯ ಆದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಕಾ ಡಿಂದ ಕಾಡಿಪೆಯಲು, ರೋಗನಿರ್ಣಯವಾದ ಕೂ ಡಲೆ, ಆವರ ಕುಟುಂಬಿಗೆ ಕೊಂಚ ಸಹ ವಿಂಬಲು ಮಾಡ ಲಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಆವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮೊದ್ಲು ಕೊಡಲು ಹಂದಿದ್ದು ಾ. ೫—೧—೩೪ನೇ ದ್ರ. ಆಗ ಅದು ೧೦೦ ತಿಗ್ರಿವರೆಗೆ ಏರಿತ್ತು. ಕರ್ನಲ್ ಮಲೇರಿಯರು ಅಂದಿನಿಂದ ಸೇವಾ ಅಪ್ಪತ್ರಿಗೆ ಬಿಯ್ಯು ದವರೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಉಪಚಾರ ಮಾತುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರ್ನ ಲ್ ಮಲೇರಿಯರೂ ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ, ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರಾ ಮಹಾತ್ಮಾ ರಾಜ ಶ್ರೀಕರ್‌ಜಿಯವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

— ಮುಂಬಯಿ 'ತ್ಯಾಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮತದಂತೆ, ಮಹಾತ್ಮರು ನಿಷ್ಪಾಪ ಸ್ವಭಾವದವರು; ತೀರ ಪ್ರಾಮಾಣಿ ಕರು, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯವರು. ಆವರನ್ನು ಪಿತಾಮಹ ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಆವರನ್ನು ಬಿಪ್ಪ, ರ್ಕರ ವಿಷೇಷಿಸಬಾರದು. ಇಂಥ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಆದರ ಮಾನಯಾಗಿದ್ದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾ ರಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡುವದು ಸುಪ್ತಿಕರವಾದ ಮೇಲೆ, ಈ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಹಿತಪ್ರದವಲ್ಲೆಂದು ಹುತ್ತೇನು ಹೇ ಳಬೇಕು ?

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to *insure* your life in the best Insurance Co.?
(2) Do you want to *advertise* in the most popular News paper of our District?
(3) Do you want the best Indian *Soap* for your toilet or washing?

Then – please apply to:—

Messrs. DUTT & CO.
DUTT BHUVAN, KARWAR.

1. *Chief Agents of the Bharat Insurance Co.*
2. *Advt. Agents of the Kanara News.*
3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co.*

We also undertake all Sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub-Agents throughout Karnatak & Goa.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಆದ್ಯ ಮಿತಿ ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ತಿಥಿ ಗುರುವಾರ

"ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳಬೇಡಿ."

ಈ ಕಬ್ಬದಿಂದಲೇ ಆಪಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನ ಸುವರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಕುಕ್ಕಾರ್ತಾಗಿ ನೇಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸುಪುತ್ರರಾದ ರಾವ ದಾಸರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ — "ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ವರ ಬಾಬರಿಗೆಳ್ಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಜೀವಾಪಾಯವಿಲ್ಲದ ಜ್ವರವಿದ್ದರೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು." ಹೀಗೆ ತಂತಿ ಕೆಲಸದವರು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ ಗಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಾಬರಿಗೆ ಸಿನ ಸೆಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರ್ಪಸ್ಕ್ರೈಮೈಗಾಗಿ ಒಯ್ದು ಸುದ್ದಿಯು ಆಪಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಎಲ್ಲೆ ವಿಯ್ಯದ್ವೇಗದಿಂದ ಹಬ್ಬಿತು. ನಾಲ್ಕೂ ಬಿಡಿಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ, ಈಗ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಆತುರತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ದೆ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ ಮೌ। ಅಬ್ದುಲ್ ಬಾರಿ, ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ, ಮೊದಲಾದ ಮಾನ್ಯ ಮಾ ಕತೀಯರಿಂದ ಚಿಂತಾಮಗ್ನ ತಂತಿಗಳು ಆ ಗಿಂದಾಗ ಪುಣ್ಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮುದ್ದಾಮು ವಿಶ್ವಸನೀಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಮಾಡಿರುವರು ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರೂ ಪುಸಿಗೆ ಬೋಗಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹುತ್ತಲಿರುವರು "ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲ್" ದಂದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಹಾಗೆ, ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಚಿಂತಾತುರ ವ್ಯಜೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕಳೆದ ಗಾಂದಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಆಪಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ನೆರೆದು, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಈ ಸಂಕಟದೊಳಗಿಂದ ಪಾರುಗಾಣಿಸೆಂದು ಜಗಜ್ಜಾಲಕನ ಗೂಡ ಪ್ರೆಯ್ಥನೆಗೂಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಈಗ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾದರೆಂದು ಈ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ, ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರ ಮತದ ಮೇಲಿಂದ ನಾವು ಬಾಚಕಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ "ಗಾಬರಿ ಕೀವ ಒಳಗೆ ಬೇರಿದ್ದಪ್ಪಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ನೋಳ್ಳಬೇಡಿ" ಎಂಬ ಕಬ್ಬದಿಂದಲೇ ಆಕ್ಷಾನೆ ಸುವೆವು ಈ ಕಬ್ಬದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮೊತ್ತ ವಾಚಕರು ಜೈಲು ಸುವರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಅಜಾ ನ್ರತೆಯ ಕಬ್ಬಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಸುಕ್ಕೂನೆಯನ್ನು ಸೆಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಯಿಂದ ನಡಿಸುವ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವ ರದ ತಜ್ಞರದೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಮಹಾತ್ಮ ರನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ರೋಗಬಾಧೆಯಿಂದ ನಿವಾ ರಿಸಿ, ಭಾರತಮಾತೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸಬೇಕಾಗಿ ಸಮರ್ಥ ಪರಮೇಶ್ವರನೆಡೆಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಯಂತ ಹೇಗೆ ಕೆಟ್ಟಿತು? ಎಂದು ವಾಚಕರು ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು ಸಮಾಚಾರವೂ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪ್ರೊತ್ಸಾಹಿಸಿತ್ತು. [illegible] ಕಾಡಲೆ ಕರ್ತವ್ಯವೋಗ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಮಹಾತ್ಮರ ರೋಗವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಡಾ। ಸರ್ದಾರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಮೆ ಜೊಕಾದರು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೋಡಿ ಜೈಲು ಶಿಸ್ತಿನ ಬಂಧನಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನೊಳಗಿಂದ ಕೈದಿಗಳಿಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವೀಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸೆಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಂದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಯಿಂದ ಬೊಕಾಶಿ ಮಾಡಿ ಬೈರ್ಯಾದಿಂದ ಕಫ್ತಿನಿಂದ ಕಫ್ತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಅವರು ಪರಿತಿಯು ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಾಬಿಡಗಿಬಂತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕಳೆದ ದಿಕ್ಕಂಬಿಸಿಂದ ಕ್ಷಾಗ್ಗುತ್ತ ನಡೆದಿತ್ತು. ಸಣ್ಣ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿದೆಂತಲೂ, ಡಾಮಾಸ್ಟರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇತ್ತು ಜೈಲಿ ನೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರು ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾನವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಂದು ಊರ ಸುದ್ದಿ ಯಾಗಿ, ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಿಂದ ತಪಾಸ ಮಾಡಗೂಡಿರಿ, ಎಂದು ಅನೇಕರ ಅರಿಕೆಗಳಾದರೂ, ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕಿವಿಗೂಡುಲಿಲ್ಲ. ಜ್ವರ, ಹೊರಕಡೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ಭಯಂಕರ ರೋಗಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಗೊಟ್ಟರು. ಏನೆ ಹೋದ ಜಾಗ ಕರಳು ಬೇಗಿ ಹುಣ್ಣಾಗಿ, ರಸಿಕೆಯೂ ತಂಬಿಕು ಹುಣ್ಣು ಹಸ್ಸಾಗಿ, ಅಂತರಾತ್ಮನು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲೇ ಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಭಯಂಕರ, ನಿರ್ದಯ ರೋಗವು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರ ಮೂಲ ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸದೆ, ಕಡೆ ತನಕ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮರ ಅಯುಷ್ಯಬಲದಿಂದ, ನಮ್ಮಂಥ ಧ ನಿರಾಧಾರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುದೈವದಿಂದ, ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ರೋಗ ಅರಿವಾಗಿ, ಜೈಲು ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಕೊಡುವದು ಈ ಅವತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಲಾರದೆಂದು ಅವ್ಯ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮನಗಂಡು, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೆಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು, ಸಹಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಅಲೋಚಿಸಿ, ಕಫ್ತಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಒಕ್ಕಾಪತ್ಯೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ವೈದ್ಯ ಡಾ। ದಲಾಲ-ಜೀವರಾಜ ಮೇಧಾರವರಿಗಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಬರಲು ಅಕಕ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಪುಣೆಯೊಳಗಿನ ಡಾ। ಪೆಟ್ಟಿಕಾಂವರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು, ಅವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕನಿವಾರ ರಾತ್ರ ಕಫ್ತಕ್ರಿಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಹುಣ್ಣಿನ ರಸಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಹೆಗೆದು, ಅವರು ಮಹಾತ್ಮರ ಕೂಪೂಷ ಮಾಡಿದರು. ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರ ತತ್ಪರತೆಯನ್ನೂ, ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ, ವೈದ್ಯಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೊಗಳುವದು? ಲೋಕೋತ್ತರ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು, ಭಾರತಮಾತೆಯ ವರಪುತ್ರರನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸಿಸುವ ಕುಭ ಯೋಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಬ್ಗ್ಗೆ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರಿಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆವು ಇಂಥ ಉಪಕಾರಗಳಿಂದಲೇ ಭರತಖಂಡವೂ, ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶವೂ ಚಿರಕಾಲ ಬದ್ಧೀಕೃತವಾಗಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಅಖಿಲ ಭರತ ಪುತ್ರರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ. ಈ ಉಪಕಾರದಿಂಳಗಿಂದ ಭರತಪುತ್ರರು ಎಂದೂ ವಿಮೋಚನವಾಗಲಾರರು ಅನ್ನು ಮಹದುಪಕಾರ ಕೃಂಖಲೆಯಿಂದ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇಮಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿರುವರು ಇಂಥ ದಯಾಬ್ಧಿ ಅಂತಃಕರಣದ ವೈದ್ಯರಾಜರು ಸೆಸೂನ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದು ನಮ್ಮ ಸುದೈವವು, ಸುಕೃತವು.

ಕಫ್ತಕ್ರಿಯೋಗವಾನಂದಿನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ ನಾಡಿಚಲನವು ಸಮಾಧಾನಕರವಿದೆ. ಜ್ವರವು ಪೂರ್ಣ ಇಳಿದಿದೆ. ಜ್ವರದ ಮಾನವು ಪ್ರಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಡಿಗ್ರಿಯು ವರೆಗೆ ಏರಿದ್ದರೂ,

ನಾರದ ವರೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಳಿದುಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಆಹಾರವು ನು, ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಕುಮ್ಮಟ ರಸ. ಐದು ದಿವಸ ಅಕ್ಕಿಯು ಗಂಜಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಅದು ಅನಾಯಾಸ ಮುನಿ ಜೀರ್ಣವಾಗದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವೈದ್ಯ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಹಕೂಬ ಮಾಡಿರುವರು. ಇ ಪ್ಪಟ್ಟರೂ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಚೈ ನ್ಯವು ಪೂರ್ತಿವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹು ಕಾಲ ಸಹ ವರು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲಾರರು. ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ದೊಳಗಿನ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲದೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಮ, ಆದರದಿಂದ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿಯವರೂ ಹುಕ್ಕೃಪ ತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ, ಮಹಾತ್ಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ ಇರು ವರು. ಆನ್‌ರಲ್ ಮೆಡೋಕ್‌ರವರೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಪಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆಗಿಂ ದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತನವನ್ನು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಲು ಹೊರಬಿದಿಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವ ವ್ಯವ ಸ್ಥೆಯೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ, ಅಮ್ಮ ತಸರ, ಗಡಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟ ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಗಾಂಧೀದಿನಕ್ಕೆ ಜಾಹೀರ ಸಭೆಗಳಾಗಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ಆಯುರಾ ರೋಗ್ಯಚಿಂತನವರ ಶರಾವುಗಳು ಮಂಜೂ ರಾದವು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರು ವಿಶ್ವಾಸ್ಯ ಚಿತ್ತದಿಂದ ನಡಿಸಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ರೋಗ ಬಾಧೆಯಿಂದ ವಿಮೋಚಿಸಲೆಂದು ಅನರೊ ಡನೆ ನಾವೂ ದೈನ್ಯಗೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಮಹಾತ್ಮರ ಜಡ್ಡಿನ ಸುದ್ದಿಯೊಡನೆ ಇ ನ್ನೊಂದು ಸುದ್ದಿಯೂ ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಿದೆ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ವಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸುದ್ದಿಯು ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಪರಿದ್ದಾರೆಂದು "ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲ್" ಪತ್ರಿಕೆಯು ದಿಲ್ಲಿಯೊ ಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ವೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವಾಸಿಸು ತ್ತಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ "ಈಸ್ಟರ್ನ ಮೇಲ್" ಎಂಬ ಎಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಸಹ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಅನುಕೂಲವಿದೆಂದು ನಮೂದಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮ ರಿಗೆ ಈಗ ವಿಮೋಚಿಸಿದರೆ, ಸಂಕುಪ್ಪ ಪ್ರಜೆಗಳ ದೃ ಷ್ಟಿಕೋನವು ಬದಲಾಗಬಹುದೆಂತಲೂ ಇವರ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ. ಅಹಹಯೋಗವನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು ಯಾವಾ ಗಲೂ ಧನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಧಿವ್ಯಾ ಯಪ ಮೇಲಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಗರ್ಭ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನವು ನಿರ್ಣಯ ವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರ ಅಲೋಚನೆ. ಇದೇ ಸಂಧಿಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರಾದ ಸರ್ ಲಿಸ್ಟೇ ವಿಲ್ಸನ್ ದೊರೆಗಳು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ರೀಡಿಂಗ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿರು ಶ್ರು. ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೧೪ ನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಪ ವರು, ೯ ದಿವಸ ಉಳಿದು, ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಂ ಪ ಹೊರಟು, ಶುಕ್ರವಾರ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಪುಣಾ ಹಿಂತಿರುಗಿರುವರು. ರೀಡಿಂಗ - ವಿಲ್ಸನ್ ದೊರೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಅಲೋಚಿ ಸಿದರೆಂತಲೂ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣ ಯವಾಗಿದೆಂತಲೂ, ದಿಲ್ಲಿಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು "ಕ್ರಾನಿಕಲ್" ಕರ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಶನಿವಾರ ತಾ. ೧೫ ನೇ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಕರಾರೇ ದಿನ, ಅಂದರೆ, ರವಿವಾರ ತಾ. ೩೦ ನೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪ ಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದ್ದ ಗೆ ಈ ಬುಧವಾರ ನಮ್ಮ ಕೆವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಿ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರ ಸಭೆ ನೆರೆದಾಗ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಏನು ಜೈಲಿಗಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಜಿನ-ಜಯಕರ ಮೊದಲಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸಾರಿ ದೂರಿ ಹೇಳಿ ರುವರು. "ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಉಗಿಂದೀಗ ವಿಮೋ ಚಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರು ಎಕಸ್ವರದಿಂದ ಸರಕಾ ವರುಷ ನರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮತಕ್ಕೆತ್ತಿಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ರಕಾರಿನ ಜೀರ್ಣಯಾದಾಗ, ಪ್ರತಿ ಕೂಲ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ವಿರೋಧಿಸಿದ ರಾ ನಾರಾ ಯಣರಾವ ಜೋಶಿಯವರು ಸಹ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೆಸಿದ ಬಳಿಕ, ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನೆಯು ಸಕಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾ ದದ್ದೆಂದು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯ್ತು? ಪುಣೆಯೊ ಳಗಿನ ಜೆಕ್ಕಿತ್ಸಾಲಯದ್ದರಿಗ ವಾಗಲೇ ಒತ್ತೊಂದು ವಾರ್ತೆಯು ಸುಳಿವಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ೫-೬ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪುನಃ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸಕ್ಕೆ ಬ ಯ್ಯುವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಂಬಯಿ-ಪುಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಗು ಎಬ್ಬಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. "ಕ್ರೊನಿಕಲ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೋಕ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, ೧ ತಿಂಗಳ ಹೊರತು, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವುದೊಳಗಿನಿಂದ ಎಂ ಮೊ ಸ್ಥಾನಾಂತರ ಮಾಡಲಾರೆವೆಂದು ಅಶ್ವಾಸಿಸಿ ದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸನ್ನಿಯ ಮೇಲೆ ಸುದ್ದಿಗಳು ಭಾರ ತೀಯ ರಾಜಕಾರಣಜಲ್ಲಿ ಎದ್ದೆದ್ದು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾ ತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ಹತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾ ಹೀರಾಗದೇಕೆಂತಲೂ ಸಾಧಾರ ಊಹ ಇದೆ. ಸರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲವು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಥಮ ವಾರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವದಿದ್ದರಿಂದ, ಅನೇಕರು ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನದ ರಾವಿನ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾ ಸದರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿಕ್ಕಿಸುವರೆಂದು ಇ ನ್ನೊಂದು ತರ್ಕ. ಸಮಯವು ತೀರ ಸಮೀಪಿಸಿ ಬಂದ ದ್ದರಿಂದ, ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಶೀಘ್ರವೇ ಜಾಹೀರಾಗುವದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಲ್ಪನಾಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೇ ವಾದಕರನ್ನು ತೇಲಾಡಿಸುವದೇಕೆ?

೨. ಕೌನ್ಸಿಲುಭವಗದಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರೂ,ಕೌ ನ್ಸಿಲರಲ್ಲದ ಆಳರಸರೂ ಈಗ ಇದಿರಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾ ಟವಿದ್ದಿತ್ತು. ಸರಕಾರವು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಕಾಯಿ ದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಂದ ೫೫ ಕಾಯಿದೆಯ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಕ್ಷದವರು ನಿಜಾಲೆ ಮಾ ಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರ ಬಹುಮತವಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಹಿಡ್ಡೆಮೆ-ಅವಮಾನ ಗಳು. ೪ ಮಸೂದೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದಿ ಅಧಿವೇಶವದ ವರೆಗೆ ತಹಕೂಬು ಇಡದೇಳಿಂತಲೂ ಇನೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ವ ಡಗೊಡಲು ಕಳಿಸದೇಕೆಂತಲೂ ಶರಾವು ಮಾಡಿ ಪ್ರಭಾವದರು ೫-೩೫ ತಾಸುಗಳೊಳಗೆ ಅಂದಿನ ಅ ವೇಶನವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ನಡೆದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಗವ್ಹರ್ನರರು ನೇಮಿಸಿ ದ ದಿವಾಣರ ಮೇಲೆ ಕಂಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡ ಲು ಅನುಜ್ಞೆಯಾಗದೇಕೆಂತಲೂ ತರಾವನ್ನು ಕೂಡಿ ಸಿದರು. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಖಾತೆಗಳ ಕಾರಭಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತದಾರರ ಬೆಂಬಲ ವಿಲ್ಲೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿಗಳೆಂದ ಆತಿಕೋರಿಸಿ, ಈ ದಿವಾಣರಿಗೆ ಮತದಾರರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ, ಕಾರಭಾರ ಮತಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ಪ್ರತಿವಾದಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ, ದಿವಾಣರ ಪಕ್ಷವು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವಿದ್ದಿತ್ತು. ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದ ಸಭಾ ಸದರು ಎದ್ದೆದ್ದು, ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮ ತರ್ಕಗಳನ್ನು ಸಾದ ರಪಡಿಸಿದರು. ಸರಕಾರದ ಬದಿಯಿಂದಲೂ ತರ್ಕಗ ಳು ಸಾಗರ ಆದವು. ಒಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ ಸ್ಥವಸ್ಥೆ ಯೇನಿಲ್ಲೆಂದು ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ ಉಕ್ತರವನ್ನಿತ್ತಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾ ಜಿಪ ಜಗನ್ನಾಥರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಾ ವು ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವೆವೆಂತಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಭೌ ಮರ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲೆಳಿಪ್ಪಿದರೆ, ತಾವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನೀಯುವೆವೆಂತಲೂ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ರವಿಶಂಕರ ಶುಕ್ಲರನ್ನು ದಿವಾಣರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನೀಯದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೇ ನಾಗುವದೆಂದು ನೆನಿಸಿದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಚೇಪ್ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ಮಿ ನೆಲಸನ್‌ರವರು ಸರ ಕಾರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. "ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ ಕ್ಷದವರು ಮಂತ್ರಿಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಪ ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಂಥ ಉಪದ್ವ್ಯಾಪಿ ತರಾವುಗಳ ನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾದು ನಾಜಿಗೇಡುತನವು" ಎಂತ ಲೂ ಮಿ॥ ನೆಲಸನ್‌ರವರು ಛೇಡಿಸಿದ್ದು ನುಡಿದ ರು. ಕೂಡಲೆ, ಡಾ ಮುಂಜೆಯವರು ಎದ್ದುನಿಂತು, ನಾಜಿಗೇಡಿತನವೆಂದು ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಸಿದ್ದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ ಪರಂಪರೆಗೆ ಉಚಿತವೇನೆಂದು ನ್ಯಕ್ತಿಸಿದರು. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಪಾರ್ಲಮೆಂ ಟಿನ ಗಂಭೀರ ವಾದದ ಮಾಪರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಂಥ ಅಜ್ಞ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಹಾತಿಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞ ನೆಲಸ ನ್‌ರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ, ನೆಲಸನ್‌ರ ವರು ತಮ್ಮ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯುಕೊಂಡು, ಸ್ವ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮೂತಿಗೆ ಕಾಗು ನಿಬುಡ್ಡರೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರು. ಪುನಃ ತರಾವ ರಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅಧಿವೇಶನವು ಫಲಾಹಾರಕ್ಕಾ ಗಿ ವಿರ್ಜನವಾಯಿತು. ಪುನಃ ಸಭೆ ನೆರೆತ ಕೂಡಲೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೆಲಸನ್‌ರವರ ಹೆಡೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ನವ್ಯಹರನ ಮಾಡಿಸುವ ಬದಲು, ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮರೆಯಿರೆಂದು ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ ರು. ಪುನಃ ವಾದವಾಯಿತು. ಸರ್ ಎಸ್. ಪ್ಪಿ.

ಜೋಡಿಯವರು ಸರಕಾರ ವಕ್ಷವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಡಾ॥ ಮುಂಜೆಯವರು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಕ್ಷದ ನೈಯವನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಸರ್ವ ಎಗೆಸಲು ಕಾಫಿನೇಯ್ಡುರವರು ದಾವು ಬಹುಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಂಬೂರಾಯಿತ. ವಿವಾಣರು ಈ ದಿವಾನಿಸಿಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪರಾಗಿರುವರು. ಪ್ರಾಂತಾಧಿನರು ಬಹು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅಲೋಚನೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವಿವಾಣರನ್ನು ಈಗ ಸ್ಥಾನ ಧ್ವನ್ಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೊದಗಿದ ಮುಂದೇನು, ಎಂದು ವಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸರಕಾರವೂ ಸಹಕಾರಿಗಳೂ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರವರು.

---

೨ ಪ.ಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿತವಾಗಿ ಬಹುವ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಜವಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವು ಅವರದ್ದು ಜಗಾದರೂ ನಡಿಸಹತ್ತಿದರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಪಡಿಸಿದ ವಿವಾಣನನ್ನು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡುವ ಅವರಿಗೆಯು ಇದ ವನ್ನು ಅಧಿಂದಲ್ಲಿ ಕಡಿಸಲು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವರು ಇವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಪಕ್ಷ ಸ್ಟವವರೂ ಪಕ್ಷ ಕಾವು ಮಾತಲಾರದು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ಸಾಮಬಿಲ್ಲಾಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಇವರ ಅತ್ತಗಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಾವು ಯಸ್ಸಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಈಗ ಕೊಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಬುದೆ ಸರಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳ. ಅವ್ಯಕ್ಷಕತ್ವವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೇಕು. ವಿವಾಣರು ನ್ಯಾಸಭ್ರಷ್ಟರಾದ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿದ ಜಾತೆಗಳನ್ನೆನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರು ಹಾಗಾಗಿಯು ಇಷ್ಟುಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೆ ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ವಂತ ಜನಂಪಿಯಿಂದ ಈ ಜಾತೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ತೀರಬೇಕು. ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರು ವಿವಾಣರ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪುಂಜೆ ಬಿಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರು ಅವರಿಗೆ ಇವಿಯಾಗವರೇ. ಜಾತೆಗಳ ಖರ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸಾಮಾಂಬೂರು ಮಾಡಿದರೆ, ಗವ್ಹರ್ಸರು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲು. ಹಣತರುವದೆಲ್ಲಿಂದ? ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಶನ ಯಾತೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳ ನಾಮಂಜೂರಿಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಆಜ್ಞೆ ಕಾರದಲದಿಂದ ಅವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಬಹುದು. ವಿವಾಣರ ಅಧಿಕಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರವು ಹೇಳಿ ಇರುವ ಇದೊಂದು ನಿಯಮ್ರಣವು. ಅದರಿಂದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪಿಲಾಯತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೇಂಟಿನ ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಬ್ಬ ಮವಾಗುವವರೆಗೆ ಪರ್ಷಾರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆಯುವವು ಅಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಪಡಿಸುವ ದೆಂತು? ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸರಕಾರವು ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚಿನ ಬೊಬಲಗೆಸು ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯುವ ಮುಂಚೆ, ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರಿಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸರಕಾರವು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದೆ ನೇಮಿಸಿದ ವಿವಾಣರನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಮೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಸಾಕಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರು ಅಲಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಡಾ॥ ಮುಂಜೆಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ನ್ಯಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಉಪಸ್ಥಿತ ಪಡಿಸಿದರು. ವಿವಾಣರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಗವ್ಹರರಿಗೆ ಪ್ರೀಮು ಅವರ ನ್ಯಾಸಿಪಾದನ. ಅವಶ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಹಾಗಾಮಿಯಾಗಿ ವಿವಾಣರ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಸಿರಿಗೆರಿಗಿರುವದ್ದು. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಬಹುಮತವು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲಕ್ಕೆದೆಯಾ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಬಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ನೈತಿಕ ಬಲವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗಿ ನೇಮಣಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತವೂ ವಿವಾಣರಿಗನು ಕೂಲ ವಿ ವಿವಾಣರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಹಕ್ಕಾಮಿಯಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲೇಂಬಹುದಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಿದೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಟ್ಟಿದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಟ್ಟಿದ ಸಮಯ, ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಷ್ಟಿಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚವು ಹೆಗೆ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಂ ಮಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕ್ವಮಟ್ಟಾ— ಭಾರೀ ಬೆಳ್ಳಿ ಗಿರಾವಿ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ

ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮಿನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕಾಂತೇರಿ ಪ್ರಸಾದ ಎನ್ನುವವನಲ್ಲಿ ಮುಹಾಕ್ಕರ ಅಮೆರಿಕಾ ಕಂಪನಿಯವರು ಸಹಿಪವು.

ಹೊಸ್ಕೂನ್ನ ಸೈಕಾರು ಪಿಳಿಯುವದೇಸಂದರೆ — ಹೊಸ್ಕೂನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ

ಕ್ಕ— ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೩೪ ಮಾಹೆ ಜನೆವರಿ ಸನ್ ೧೯೩೪ ನೇ ಇಸವಿ.

ರ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಂತು,- ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿ ಸ-೨-೪-೦
ಸ್ಕರ.

ಹರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೈಕಿ ರಾಮಪುರದಿಂದ ಬಂಜ
ವ್ಯಮೌರಾನಾ ಸೂಚನೆಯ ಇವರು ಪ್ರಸಾಯಾಮವು
ಎಷ್ಟು ಅತ್ಯಪ್ಪ ತಮಾದರ್ದು, ಎಂಬುದನ್ನು
ಕ್ಷಮಾಗೀರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಧುರಾಣ ತರ್ಪ ನಿಂದ ಪ್ರಾಧಾನಿಸ
ರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗೆ ತೆರೆಗುಕ್ಕಾರೆ. ಸ್ವತ್ಯ
ಮನ್ಸ್ ಕವಿಚಿಯು ತಾ. ೩೦-೧-೩೪ಳ್ಳೆ ಸಿರ್ಗಯಲ್ಲಿ
ವುದು ನಿಶ್ಚಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೊಂಬರು ತಪ್ಪದೇ
ಬರಬೇಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಿಳಿಸ. ಪ್ರಾರ್ಥಿ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಧರ್ಮತೀರ್ಥಾನಂದ ಮತ್ತು ಜನಮಂಜ
ರ ತೊಡಲಗಿ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಭಕ್ತರು ಜರಿತಕ್ಕಾಯ
ಮ್ಮಿರಿ.

ಶಾರದವಾರ— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ
ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಟಂಡನ್ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ
ಸೇವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಾ. ೩೦ ರಂದು ಕವಿತಿಯು ವಿಶ್ವವಾನ ಜಂಟೀ
ಸಭೆಯಾಯಿತು. ರಾ। ಪಾಧಕ ಖಾನ್ಬಹಾದ್ದೂರರು ಅಧ್ಯ
ಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಚೀಳ್
ಸೇ ರೋಗಬಾಧೆಯಿಂದ ವಿವೇಚನವಾಗಿರೆಂದೂ, ಆವ
ರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಪಯಿಸಲಿಸೆಂದೂ ಕ್ರೀ ಪರ
ಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಅನಂತ ಕುಂಜೂರಾಯಿತು.
ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಇನ್ನು ಕತಮಾಹಿದೆ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ
ಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಾಯಿತು. ಈ ರಾ
ವಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣರಾವ ಹಾಗು ಸುಬ್ರಾಯ ಹಳಬರ
ಪುರಸ್ಕರರವರೂ, ಪಯ್ಯನ ಅಪಮರಿವರೂ ಭಾಷಣಗ
ನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ, ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗಿ
ಂದೂಗಳು ರಾಘವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾ
ರ್ಥಿಸಿದರು; ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ತಮ್ಮ ಮೇದಿಗೆ
ಕೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಕನಿಸಾರ
ಕ್ಕಾ ರಾಘವೇಶ್ವರ ಜೀವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮುಸ್ಲಾಕ್ಕರ
ಆಯುರಾರೋಗ್ಯೆಚಿಂತನದರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆದವು
ತನೇಶ ಖಂಧ-ಭಗಿನಿಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಹಲ್ಲಾಧಿಪ ಮಿ। ಹೆಗರವರಿಗೆ ಪೌರ್ಯ ಕಾಯಿದೆ
ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದತ್ವಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತು
ಸಭೆಯು ಇದೇ ಖುಲಾ ತಾ. ೩೦ನೇಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಲ್ಲಿ
ರೆಯಲಿದೆ. ಮಿ। ಹೆಗರು ತಾ. ೧೯ನೇ ಕನಿಷಾರ
ರುಂಜಾವು ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಆಗ್ಮನ ಸಲಾ
ಕು ಹೊಡೆದು, ಹೋಟಾರಾಗ್ರಕ್ಕೆರಿಗಿ ವಿಶ್ರಗೆ ತೆರಳಿ
ರೆಯ. ಕೆಲ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೂ, ದೆಸಕರರೂ ವಿಮಾ
ಖಾದ್ದೂರ ಎಸ್ಟ ಮುಡಿಯವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಹೊಸ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ। ಆರ್. ಎಸ್. ಮೆಕ್ಲಸ್ಕೆ
ರವರು ತಾ. ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಕಾರವಾರ
ಬಂದರದಲ್ಲಿರಿದರು. ತಾ. ೧೬ನೇಗೆ ಅವರು ಜಲ್ಲಾಧಿಪತಿ
ಯ ಸಾಮ್ರತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಿ। ಹೆಗರಂಡಿ ಪಡಕೊಂಡತು.
ಮಿ। ಮೆಕ್ಲವೆಲ್‌ರವರು ಈ ಹಿಲ್ಲೆಯ ೩ ತಿವಿಜನುಗಳಲ್ಲಿ
ಜ ಮೊದಲು ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಡಿ
ಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಕಾರಾಪುರಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸುವಪೇನಂದರೆ:— ತಮ್ಮ
ಹುಡುದ್ದೂರಿಯ ಸೂಲಳ ಜನರುಗೊಂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಫ್ಟಿ
ಕ್ಷ್ಯಟ್ಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾದ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಅಯ್ಯಂ
ಗಾರರು, ಕಲೆಕ್ಟರ ಮಿ। ಹೆಗರಿಗೆ ಅವರ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿ
ಯವರು ಸೂಸಿತ ಚಹಾಪಾರ್ಟಿಯು ಸಲುಮವಲ್ಲಿ ಇವರ
ಬಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪ್ರದ
ರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅವರು ತಮಗಿರಿ ತಂದ ಭಾಷಣ
ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ವಿಷಯದ ಟೀಕೆ ಬಗ್ಗರೆ
ಕೆಲವು ವಿಷಾದಾತ್ಮಕ ಸಂಗತಿಗಳಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಆ ಸಮು
ದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಪ್ಪಯೇ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರ
ನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೀಯಬಹುದೆಂಬ
ದರಿಂದ ಆ ಭಾಷಣವು ಆ ದಿವಸ ಮಾಡದೆ ಉಳಿಯುವ
ಹೇ ಲೇಸೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸೂಚನೆಯು ದೊರೆತು,
ಅವರು ಟ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ತಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಗಂಟ
ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ತಿರುಗಿ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಬೇಕಾಯಿ
ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ, ಇತ್ಯರಿಂದಲೇ ರಾವಬಹಾ
ದ್ದೂರರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಂಥವರೇನು? ಅವರು ಳಿಗೆದ
ಗುರುವಾರ ತಾ.೧೩ನೇ ದಿವಸ ಮಿ। ಹೆಗರಿಗೆ ತಮ್ಮದೊಂ
ದು ಖಾಸಗಿ ಚಹಾಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡಿಸಿ, ಆ ಸಮಾ
ಜದಲ್ಲಾದರೂ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಷಯದ
ಟ್ಟಾಗಲಿ, ಇವರ ಚಳವಳಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಟೀಕೆ
ಯನ್ನೆಳಗೆಂಡ ಆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಿ। ಹೆಗ
ರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರಂತೆ! ಧನ್ಯ
ಧನ್ಯ!! ಹಿಂದುಳಿತಕ್ಕೆ ಲಲಾಮಭೂತರಾದ ಮಹಾ
ತ್ಮಾಜಿಯವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇಡೀ ಜ
ಗತ್ತಿನ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಕಣ್ಣಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಡಿಗೆ ಎಳೆಕೊಂಡಿರುವಾಗ,
ಮುಳ್ಳು ಅವರ ಜೀವನೋದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಬೀಜನ
ತೆಯಿಲ್ಲ ಚಂಚಾಕಿಲಚಿತ್ತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ — ಮಿಸ್ಟರ್ ಹೊಜಿ
ವಾಸನ್‌ರಂಥ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಸಹ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಜಿಯವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪವೆನ್ನಿಸಿ ಜಾ
ಹೀರಾಗಿ ಸೂರುವದು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾ
ಗೆ, ಇತ್ತ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೀ ಆಫೀಸರರು ಹಸ್ಮೊಬ್ಬಿ ಆ
ಬೀಸವರಿಗೆ ಚಹಾಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಸಮಯದ
ಲ್ಲಿ ಸಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯ
ವರ ಆ [illegible]
ನ್ನಾಡಿ ದನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹವಣಿಸಿದ್ದು ಕಂಡ
ರೆ, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಜನಾಂಗವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧೀನ
ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದೆಂಬದರ ಮಿಥ್ಯಾರ್ಥ ಕಲ್ಪನೆ
ಹೊಗದಿರದು! ಬಾಕಬಹಾದ್ದೂರೇ. ತಮ್ಮಂತೆ ... ರು
ತಾವೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೂ.

ಸುಂಕೇರಿ— ಖಲ್ಲಿ ತಾ. ೧೮ ನೇ ದಿವಸ ಚೆತಿಗೆ
ಕ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ದೇವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ
ಸದ್ಭದ ಅವರ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ, ವಿಶ್ರಾಂಯ
ರಾಲೈಗ್ಯವನ್ನು ರಮಪಡಿಸುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಐಮೊ
ನಾಪೇಕ್ಷಿತ ಮಹಡಲಾಯಿತು. ಸಂಗಡ ಮಹಾತ್ಮರು
ಬೇಗನೇ ಗುಣವಡಿಸಿ ಸರ್ವಸಂಸೆಯಿಂದ ಬೆತುಗಡಿ
ಹೊಂದಿ, ಉಳ್ಳಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ದೂರ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯ
ಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೇಕೆಂತ ಊರ
ವರು ಕ್ರೀ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಶಿರಸಿ— ತೋಟ ಜಾಗು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರ
ಕಾರವು ಮಾಡಿದರೆಂತಲೂ ನಂ. ಕೆಗಳ ತಾ ೧೬-೪-೩೪
ನೇ ದಿನದವೆಗಿನ ಕರ್ಚಾಗಳನ್ನು ಅಡೋಜಿಸಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ವಾಗುವಿಯಲ್ಲಿ ತಾ. ೩೧-೧-೩೪ನೇ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ
ಎಲ್ಲ ಕೃಷಕ ಸಭೆಸೇರುವವರ್ದ್ದಾರೆಂದು ಡಾ। ಪೋಟವ
ಸರ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವರು. ಸಭೆಗೆ ಕ್ರೀ ಕರ್ಕಿ
ಯವರು ಹಾಜರಿರುವವರೆಂದ್ದಾರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

— ಬೆಟ್ಟದ ಜೋಪಡಿಯೊಂದು ಮಧ್ಯದ ಬಾವಿಗೆಳನ್ನು
ಹೇರಿಕೊಂಡು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾ
ಸರಕಾರವು ಈ ಹಡಗನ್ನು ಒಂಬರದಲ್ಲೇ ತಡಿದು, ಕಾ
ವಲಿಟ್ಟು, ಮೂರು ವೈಲು ದೂರ ಸಮುದ್ರದ ಪರಿಗೆ
ಪರತ ಳಿಳುಹಿಸಿದರು.

— ಅಲಾಹಾಬದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಜ್ಜಾಗೃಹದ ಪ್ರಸಂಗ.
ಸಂಗಮಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಮಳ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಪರ್ವಕಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ಸ್ನಾನವಾಡಲು ನೆರೆದಿರುವರು. ಸಂಗ
ಮಸ್ಥಳದ ಆಲಾಹಬಾದ ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ
ಸ್ನಾನಸ್ಥಳವನ್ನು ತಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಿಂದು ಕರಾರು ಮಾಡಿ,
ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಹಿಸಿರುವ, ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ,
ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ನಾನ ಪ್ರೇತ್ಯವನ್ನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರು.
ಖಾ. ೧೫ನೇ ಕನಿಷ್ಠಾ [illegible] ಮಿ। ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಶ್ರೀ. ಫ್ರಿ
[illegible] ಕೆಲವು ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ
ಮೆನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವರು. ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಗರ್ವರ್ನರರು
ಸಂಗಮವು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪವಾಸಮಾಡಿದರು. ಅಲಾಹಾಬಾ
ದ ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹ
ರಲಾ ನೆಹರುರವರಿಗೂ, ಮಾಮಾದಾರ ಗರ್ವರ್ನರಿಗೂ
ಸ್ನಾನದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕಥೆ ನಡೆಯಿತು. ಇ
ಪ್ಪರ ಮೇಲಿಂದೆ ಮುತ್ಸಿಳ್ಳರ ಜಳಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ
ನ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಆಗುವದೆಂಬ ಸುದ್ದಿ.

— ಳೆದ ಗಾಂಧೀಜಿನಕ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಗಿನೀ
ಮಂಡಳದ ಮೂರನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ನೈ
ಮಿತ್ತಿಕ ಕೆಲಸಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಮಾಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ
ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆದವು.

— ವೀನ ಖಂಡು ಎಂತ್ಯೂಪಿರವರು ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರುವರು. ಅವ್ಲಿಯ ವಸಿಹಕು ಳ
ಜೀರಿಯವರಗೂಡ ಇವರ ಪೂತುಳಕ್ಷೇಯಾಯಿತಂತೆ!
ಅದರಮೂಲಿಂದ ಅನಿಯಾ ನೀಗಾದ ಪುರಾಲೋಚನೆ
ಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂಬು ಇವರು ಖಂಡಿತ ಮತ ಕೊಟ್ಟರು
ವರು.

— ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಪರ್ಯಾಯ ಮಹೋತ್ಸ
ವವು ತಾ. ೨೪ನೇ ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ,
ತಾ. ೧೮ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಸಡಗರದಿಂದ ನೆರವೇರಿತು.
ಈ ವರ್ಷ ಜನಸಮ್ಮರ್ದವು ವೀಪ ನೆರೆಬಿಕ್ಕೆಯಂದು ಹೇಳು
ಕ್ಕಾರೆ. ಪಂಚಪರ್ಷ, ಮುದ್ದುಗುಂಡು, ಉತ್ಸವ ಮೊದ
ಲಾದವುಗಳಿಂದ ಈ ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ
ಗದ್ದಲವೇ ಗದ್ದಲ. ನಿಳ್ಳವು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ
ಬೋಜನದ ವವ್ಯಸ್ಥೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉ
ತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಕಾಮಾಕರು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬಹ
ಳೇ ನೆರವಾದರು.

ಆನಂದ ಮಂದಿರ.

ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರ.

ಉತ್ತಮಭೋಜನ-ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಈ ಹೊಟೇಲು ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರ
ವಕ್ಷ ಕೇವಲ ಪ್ರಯಾಸಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ,
ನೂತನವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಹಾರ್ಬರದ
ನೆರೆಯ ದಿನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಭವ್ಯ ಮಂದಿರವಷ್ಟಿದೆ.
ಉತ್ತಮ ಭೋಜನ-ಉಪಹಾರವು ದೊರೆಯುವದು.
ಪ್ರಯಾಣಕರೆಲ್ಲರೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಮೆನೇಜರ.

ಬಾಬರದೇವ.

ಬಾಬರನು ಬೋರಸಪಟ್ಟೊಳಗಿನ ವ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಂಡಾಗಾರನು. ಇವನ ಪರಾಕ್ರಮಗಳು ಆಪಂಬ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚಳವಿವೆ. ೬ ವರುಷಗಳಿಂದ ಬೋರಸಪಟ್ಟೆ ಹಗಲಿರುಳು ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ನಡಿಸಿದರೂ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷ ಪೋಲೀಸರ ನೇಮಣೂಕೆಯಾಯಿತು. ಆದರೂ, ಬಾಬರನ ಪತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ಹತ್ತಲಾರದು; ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ಹಿಡಿಯಲಾರರು. ಆಪ್ಪ ಅಪ್ರತಿಮ ಪುರುಷನಾಗಿರುವನು. ಆನೇಕರು ಅವನಿಗೆ ಬಾಬರ ದೇವನೆಂದೂ ಸಂಬೋಧಿಸುವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನುವದೆ ಅವನು ಮಾತ್ರವ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಕೃತ್ಯಗಳು. ಬಾಬರನು ಹುಟ್ಟಿನಿದ್ದಷ್ಟು ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಿವ್ವನೆಂಬ. ಬೋರಸಪಟ್ಟೆರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಾಬರದೇವನ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂಬಿಗರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನು ಸುಮಾರ ಅರ್ಧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳ್ಳತನ ಇವನು ಲೂಟಿಮಾಡಿರುವನು

ಬಾಬರನು ಪರಾಣವಾಡಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯ ವನು ಈ ಜಾತಿಯವರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ರಣಕೂರರಿದ್ದು ಕಾಯಕಷ್ಟ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದು ಪ ಮುಖನುದ್ರೆಯು ಉಗ್ರ ಬಾಬರನು ಈಗ ಸಾ ಧಾರಣ ೪೦ ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯದವನು ಗೋಲ್ಕೆಂ ಎಂಬ ಊರ ನಿವಾಸಿಯು ಇವನ ಉದ್ಯೋಕ ಸಾಧಾರಣ ಮಧ್ಯಮ ತರದ್ದು ಇವನ ಸಿಪ್ಪ ಸ್ವಭಾವವನು ಇವನ ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಜಖಮವಿತ್ತಿ. ಮುಳ್ಳು ಗಿತಗಂಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವನು ಪರಿಪೆಟ್ಟಿದೆ ಅಡ್ಡಾಡುವನು. ಪುಂಡುಗಾರನಾಗುವ ಮೊಸಲು, ಇವನು ವಿರಸಪ ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಕ್ಸಿಗಿದ್ದನು ಬಾಬರನ ತಂದೆಯು ಹಗಲಿಗೆ ಸಜ್ಜಾವಿತ್ತ ವ್ಯವಕಾರನು; ರಾತ್ರಿಗೆ ಕಳ್ಳನು. ರಾಜ್ಯಹದ್ದರಿವಾಗ ಇವನಿಗೆ ತಂದೆಯ ವಿದ್ಯೆಯು ಕುಟುಂಬ್ಯಗಳ ಅರಿವಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವನೂ ಹಗಲಿಗೆ ಪೊಲೀಸ ಚಾಕ್ಸಿಗಾರನಾಡಿ, ರಾತ್ರಿಗೆ ಚೌರ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಡಿಸಹತ್ತಿದನು. ಹಿಮ್ಮೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಇವನು ಬೋರಸಪಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಹಬ್ಬದ ಸನುಯಪದು ಬಾಬರನು ಯಥೇಚ್ಛ ಹಂಡಗುಡಿದು ಜೋಲಿಹೊಡೆಯುತ್ತ ಸಡಗರದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದನು. ತಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬು ಧಾರಳನು ಅನ್ನವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದನು. ಪರಾಣವಾಡಿಯವರಿಗೂ, ಧಾರಳರವರಿಗೂ ಅನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾಗಲಿ, ಲಗ್ನಸಂಬಂಧವಾಗಲಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಪರಾಣವಾಡಿಯರು ಹೀನ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದು, ಅವರು ಮುಟ್ಟಿದ ಅನ್ನವು ಭ್ರಷ್ಟವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಬಾಬರನು ಅನ್ನದ ಡಬ್ಬೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸೇಗಿ ಬಿಸ್ಡಿಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೆ, ಇದ್ದುರಿಗೂ ಜಗಳವಾಯಿತ. ಧಾರಳರೂ ಪರಾಣವಾಡಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದರು. ಎರಡೂ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಜಗಳವಾಯಿತು ಪೋಲೀಸ ಸಬೀಲರು ಫಿರಾಣಾದು ಮಾಡಿದರೂ ಬಾಬರನು ಪೊಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಬೆಳ್ಳಂಡಪಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿಬ್ಬೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅವನ ತಾಯಿಯು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಬಾಬರನ ಕರಣ ಹೃದಯವು ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು. ಅವನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ — " ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ನೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಬಾಬರನು ಅಯಿ ಸಾಯಂಸ್ಪೂರ್ತಿಯಲ್ಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮನೆಯಾಡನವನು ಇಂದಿಗೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ನೊರಕನು ಅಂದಿನಿಂದ ಇವನು ಪುಂಡಾಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಇತ್ತ ಬಾಬರನ ಮನೆ ಸಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ಸಾಲ್ಕಾರರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ರತ್ನಾದಿಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಶವಾದವು ೧೫ ದಿವಸ ಭೂಮಿಯೆತ್ತ. ಅಷ್ಟೂ ಜಪ್ತಾಗಿ, ಲಿಲಾಂವಾಗಿ ಹೊಯಿತು ಅವನಿಗೆ ಇದ್ದ ಅನ್ನತಕ್ಕುಂದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕಳ್ಳರೂ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದಲ್ಲಿರುವರು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪಿಂಢಪದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವಳು. ಕಳ್ಳ ಬಾಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಕಾರವು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಕೈವಶವಾಗಲೇ ಜೀವಿತಕಾಲ ಅವರೂ, ಬಾಬರನೇ ನು ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಾಗಲೊಲ್ಲನು ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅಪ್ರತಿಹತನಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವನ

ಬಾಬರ [illegible] ಹಾಗಾಗಿ [illegible] ಸಂಧಿ [illegible] ಜಾತಿಯವರ ಬೇಲಿಕರು ಯಾವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಗಿಂದಾಗ, ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರಿಟ್ಟಿರುವನು. ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬರನ ಇವನ ಸುಳಿವಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹುಡುಕುವದೂ ಇವನ ಕಿವಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುವದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾಬರನ ಕಾರ್ಯವು ಅನಿರ ಮೇರೆ ನಿರ್ಭಯ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ತಂಗಿಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಯೂ ಇವನು ರೇಗಿಸಿದ್ದ, ಅವರಲ್ಲಿ ಜಗಳವನ್ನು ಮಾಡಿದನು ಇದರಿಂದ, ಬಾಬರನೇ ಜಾತಿಯವರೆಲ್ಲ ಎದೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಿಲಾಂವಾಲಿಗೆ ಕೊಂಡ ಬಾಬರನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಮುಂದೆ ಬರಲಾರರು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲ ಲಿಲಾವಾಡಂದಿನಿಂದ ಬೀಳಾಬಿದ್ದಿದೆ. ಪಟ್ಟಿಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಎಕ್ಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಳುವ ಲಿಲಾಂವಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡನ ಬಾಬರನು ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಿ, ಅವನನ್ನು ಭರದಿಂದ ಎಳಕೊಂಡ ಪರಿಪರಿಯ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಹಾಕಿದನು. 'ಬಾಬರನು ಎಂಥ ಪುನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಇವನಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಇವನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ನಿದ್ದೆಗೈಯುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಚಾಲಕತೆಯಿಂತು ಹೇಳಲಾಪ್ಪು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಿಂಗು ಕತೆಗೆ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮೈಲು ದೂರ, ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತೂ ಕಲ್ಪನಾತೀತ ದೂರ, ಇಷ್ಟು ಲಗಬಗೆಯಿಂದ, ಚಪಲತೆಯಿಂದ ಇವನು ಓಡಾಡುವನು. ಇಷ್ಟಾಗಿ, ಬಾಬರನು ಬಜಿದ್ಯಾಟಿಗನಲ್ಲ ಸಂಗಡ ಸಹ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಿಯು ನ್ಯೂ ಕರಕೊರಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಈಗ ಅವನೊಡನೆ ತಿರುಗಾಡುವವರು ಮೂರನೇ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ. ಇದ್ದರೂ ಇವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೋ, ಅಥವಾ ಇವನಗೂಡ ಓಡಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಬರನ ಪುಂಡಾಟಿಕೆಯು ಸಹ ಚಮತ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣವಿದೆ ಅವನು ಈ ವರೆಗೆ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಬರೇ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ. ತನ್ನ ಪತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಪರಾಧದ ಶಾಸನವೆಂದು, ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸಾಪನೆಗಾಗಿ ಖೂನಿಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಖೂನಿಕೊಂದಿದನನು ದೊಡ್ಡ ಸಾವುಕಾರರಲ್ಲಿಂದ ಮಾತು ಸಕ್ಕ ಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದು. ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಇವನು ಸಾವ್ [illegible] ಪತ್ರ ಬಿಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನೆ ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು, ಅಷ್ಟು ಸ ನಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದರೆ, ಬಾಬರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅವನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಲಗನ್ನು ಜುಲುಮೆಯಿಂದ ಅಪಹರಿಸುವದೇ. ದರೂ, ಅವನು ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಿರುವನು. ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಹಂಗಸ —ಹುಡುಗರನ್ನು ಇವನು ಪೂಜ್ಯರೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೊವು ಯಾವಗಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪ ಡುತ್ತದೆ. ಇವನ ದೈವತವು ಹಿಂದು ಉಗ್ರ ದೇವಿಯು ಅವಳನ್ನು, ಇವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವನು. ಕೋಣವನ್ನಾ ಲ, ಕುರಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅವಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಡುವನು. ಸ.ಲಿಗೆ, ಖೂನಿಯಂಥ ಸಾಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಇವನು ಹೊರಬೀಳುವಾಗ, ಮೊಟ್ಟನೆ ದಲು ದೇವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಹೊರಡು, ಹೊರಳುವದಿಲ್ಲ. ಇವನು ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವ ಸಹ, ಅವಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ೩-೨ ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ಬಾಬರನು ಇಂಗಣ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಾಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಹಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಸಿಸಿ ತಿಂಡಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಸಂತೈಸಿದನು. ಅಲರಾಸಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಜಾಕಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದನು. ಇಷ್ಟೇಕೆ ಕೃತ್ಯಗಳು ಹಗಲಿಗೆ ನಡೆದರೂ, ಅವನ ಪತ್ತೆಯು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಶಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಛೀ! ಎನ್ನದೇಕೋ? ತಾಲಾಕಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರನ್ನಿಟ್ಟು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕರತೆಯಿಂದ ಸುದ್ದಿ ತರಿಸುವ ಆಜ್ಞಾಕಟ್ಟಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಬರನ ಸಂಘಟಣ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಬೇಕೋ? ಅಂತು ಬೋರಸಪಟ್ಟೆರು ಬಾಬರನ ಜುಪ್ಪ ಹಾಗು ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಆಟಗಳಿಂದ ದಿಂದು ದಿಂಡಾಗಿರುವರು. ಇವನು ಕಷ್ಟಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಇವನ ತಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಯಾರೂ ಸಾಹಸಪಡಲಾರರು ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೋರಸಪಟ್ಟೆರವರು. ಅದ್ಯತ ಬಾಬರನ ಸಣ್ಣ ಚರಿತ್ರೆ ಏವು.

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂಲಿನ ಬೆದಿಗಳು (Cotton heads) ತಂತಿ. ಬೆದಗಳು, (Wire heads) ಉಕ್ಕಿನ ತಟ್ಟುಗಳು, (Steel reeds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಖಾಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗೆಣಿತೆಗಳು (Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜ್ಞಾಪಕವಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ತ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

ನೋಟೀಸು.

೦-೧-೧೯೨೪ನೇ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಕೋರಂ ಆಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯು ಅದೇ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರು ತಪ್ಪದೆ ಹಾಜರಿ ವಿನಂತಿ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಗಳು.

(೧) ಇನೇ ಪ್ರೊವಿಶಿಯಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿಸುವ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾವದು.

(೨) ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರೀ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಜಯಾರಮಾಡುವದು.

೩ (೩) ಗ್ರಾಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಪಾತ್ರ ಸಂಘಟನೆ (ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು (ಪರಾಕರಿ) ನೇಮಿಸುವದು.

೪ (೪) ಇನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸದ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗೃಹಸ್ಥರ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವದು.

೫ (೫) ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು. —

ಟೀಪು:— ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಮೆಂಬರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆತವಾಗಿಯೇ ಸಿಸ್ಟ್ರಿ ತಾ. ಕೊಂ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Sd/ G. R. Dev.
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!
ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನವಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಡಯ ಮಾಡುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದ.ಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಮಾಡುವದಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಡಯವಾಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಬಲವತ್ತರ ಹಳೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ.

ಜೀಕ್ಯಮಕ್ಯಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ಮುಂದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾತಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು:-

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಸಂಚಿನ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿಕೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರಕ್ತಾಪೆ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

100 ಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂ. 50ಕ್ಕೆ ೮ ರೂ
25 ಕ್ಕೆ ೩ ರೂ. 1ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ.

ಆಜ್ಞೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರೆ:— ಕೃಷ್ಣರಾವ ಕೇಣವಿ, ಹೆಗಡೆಕರ ಮೂಲಕ
ಸ್ವಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೈಸ್, ಕುಮಟಾ.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಸಾವಳಿಗಳು.

4	ಮೊಳ	ಉದ್ದ	1¼	ಮೊಳ	ಅಗಲ ದಿಂದ ೨ ವರೆಗೆ
6	,,	,,	1½	,,	,, ,, 1 10-0 ,,
8	,,	,,	1½	,,	,, 4½ —6 ,,
12	,,	,,			,, 3½ —10 ,,
16	,,	,,	4½	,,	,, 9 —16 ,,

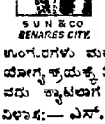
S U N & CO
BENARES CITY.

ಅವಿಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದ ಖರ್ದರ್ ರೇಷಮಡಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಗಳ್, ಕಾಟೀಣಾಂಬರಿಗಳು, ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಶಾಲುಗಳು ರಾಜ್ಯಾಹಿ, ಜಾಕೆಂಟಿ, ಶಾಲ್, ಬನ್ನೇರ್‌ದಾನಿ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪರಗಳೆರುವ ಉಂಗುರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೋಗ್ಯಹ್ಯಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ ಪಿ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಇನಾಂ

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಜೌಕಂದಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ಸರಳಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಆಣೆ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧-೨) ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ. (ಸಾಕ್ರೆಟೀಸ್) (೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೂ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ. (೬) ಸದ್ಗುಣಮಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಅಸಾಮಿನ ಪುಸ್ತ.) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಗ ದೇದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ದೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೪ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ದೇನೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಡುವದು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಕೇರಿ ೧-೮-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ. ಹೊಲ್ಕೆ,
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಕಿರಸಿ

Twelve Tissue Remedies.
ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು

ಸಂಬರ ೭ರಿಂದ ೧೫೦ ವರೆಗೆ

೧೫ ಬಾಟ್ಲೆಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೦-೧೫-೦.
,, ,, ,, ೨೫ ,, ,, ,, ರೂ. ೧-೦-೦.
,, ,, ,, ೪೦ ,, ,, ,, ರೂ. ೧-೧೫-೦.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ತಮ್ಮು, ತಲೆಹೊಡಕ, ಚಳಿ ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥಿಜ್ವರ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ.

ಪತ್ರೆ:— ಎನ್. ಈ. ವರುಗೀಸ್,
ಮಿಷನ್ ಮಾಸ್ಪರ,
ಹಳದೀಪುರ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಡಾ॥ ಸೂರಕರರ
ಸುಧಾಂಜನ.
ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಶೂಲಿ, ಮಾತ ವೇದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಪುಡ್ಡು. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ವಿಜಂಟರಿಂದ.

ವಿಜಂಟ್ಸ್:— **ನಾಗರ್ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ಕಾರವಾರಾಂತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ
ಉಘಡಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ.

ಕಾಹಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಮುಳೆ ಹೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ನ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ಯಾ ಪಾಸುನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥೆ ಚಾಲೆ ಪಾಠಶಾಕಾ ಉಘಡಣ್ಯಾತ ಯೇಣಾರ ಆಹೆ. ಆಯುರ್ವೇದಾತಿಲ ಸಮ್ಮೆಕ ವಿಷಯ ಸಮಾಂಪುರ್ವಕ ವ ಸಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾತ ಯೆಈಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತೀನ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ನಾಹಲೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿದಾನ ಮರಾಠಿ ಪಾಂಚ ಇಯತ್ತಾ ಶಿಕಲೆಲಾ ವ ಥಾದಾರಕರ್ತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ತೀನ ಪುಸ್ತಕೆ ಪಠಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಚಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕಾಂತಿಲೆ ಶ್ಲೋಕಾಂಚಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಯೇಥಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಅಸಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ವಯೆಂ ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೨ ವರ್ಷಾಪರ್ಯಂತ ವ ಮಕ್ತುತೀ ಸದರ ಅಸಾವೀ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆಚೆ ವರ್ಗ ೧ ಜಾನೆವಾರೀ ೧೯೨೪ ಪಾಸುನ ಸುರೂ ಹೊತೀಲ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ ಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ದುಸ-ಯಾಸ ದರಮಹಾ

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸನ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ತೆವಿಲಿ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾನ ಕಕ್ಕ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಚ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೆತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ. ೧೫ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ. ಅರ್ಜೀಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ. ಜ್ಯಾಂಚೀ ನಿವಡ ಹೊಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಂಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ. ಪತ್ರವ್ಯಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಖ್ಯಾ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧೀಚೆ ಅನೇಕ ಭಾಷಾತೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವೆಗೆರೆ

೨. ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೆತು) ಸಮಾಪ್ತಿ ಲಕ್ಷಣೆ ಪರೀಕ್ಷಾ (ಪರಿಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಮ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾತ ರೋಗ ಗಣನೇತ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ (ಉಪಚಾರ ಕರಣ್ಯಾಪ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸ್ತುದ್ರವ್ಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ಆ ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ವಿಷಯ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಂಠ, ಸ್ನಾಯು, ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ರಹಿತಪಿಂಡ, ರುಧಿರಾಭಿಸರಣ ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೊಣಾರ್‌ಯಾ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೇ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನೇ 'ಕಾರ್ಟನ ಶೀಟ್' ವರ ತೆಚ ವಿಷಯ ತ್ಯಾಗೆ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ' ವೆಗೆರೆ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಸಕಾಟಕಾಪ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಸ್ತ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

೩. ರಸಾಯನೆ ಆ ಕೃಷಿಸ್ಥ ರಸಾಯನೆ ಯಾಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಹಾರೆ ಅಗರ ಸಮಸ್ತ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ. ಸೂ. ಉಮೇದವಾರಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೇತಾ ಯೇಈಲ

ಶಿಕವಿಣಾರೆ— ವೈದ್ಯ ಜೆ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್,
ಆರ್ಯೌಷಧಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಪಟ್ಟೇಗ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನು ಇದ್ದೇನೆಯೆಂಬ ಜಯಂತ್ಯಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ ಜೀವೀ ಬೀಳದ
ರಾಜಮಾರ್ಗ ಬಹು (ಸಚಿತ್ರ) ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳುಳ್ಳ
ವೈದ್ಯ-ತಾಕ್ಟರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ!! ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಿ
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ) ಬಿಡದ ಜನರಿಗೆ
ಅತಿ ಉಗಯುಕ್ತವು

ಇದರಲ್ಲಿ ಹವೆ, ನೀರು, ಅನ್ನ ಉಡಿ [illegible]ತೊಡಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಾಮ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಪರ್ಕ
ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಜಾತ್ಯರ ಮಾರ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶವಿದ್ದು, ಖಾಯಿಲೆಯು
ಕಾಣಲೆ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನುಒಳಪಡುವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಯು-ಜೆಕೆಶ್ಚೆ, ಜಲ
ಜೆಕೆಶ್ಚೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಚಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಪಾಯಗಳೂ, ಶಿಕು-ಜನನ,
ಶೀತ-ಕಾಲೋಪದ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಿತು ಹೃದಯಂಗಮ
ವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಯಾ ಕಕ್ಕ ಹೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ
ಉಪಾಯಗಳೂ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥವು ಸರ್ವಸ್ಪರ್ಶಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅತಿ
ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಮುದ್ದಿನ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೇ ಬಹುಶ ಪ್ರತಿ
ಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ — ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ:— ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ರೂ. ೦—೧೫—೦. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ
ಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮೀಷನ್ನು. ಕೆಳಗಿನ
ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿರಿ.

ಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ್,
ಡಿವಿಜನಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ಮಾತವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಡಾನುಬಾಮದಂತಾಗಿರುವದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗಿಕತೆಯು ಸರ್ವಜನವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಶೀಷೆಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರೆ. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನೇಕರವರು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತು ೧೦ ಆಣೆ ಪ್ರತಿ ಬಾಟಲಿಗೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ನಾವು ನಾಗುವಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು

ಅಡಕವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣ ನೇಗಿಲುಗಳೂ, ಕಬ್ಬಿಣ ಗಾಣಗಳೂ, ಇನ್ನೀ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ೮೦,೦೦೦ ಕೃತರು ಹೊಡಾತ್ತಾರೆ ಇಂದೇ ಪತ್ರ ಬರೆದು 'ಫ್ರೀ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

ಶುಕ್ರವಾರ, ತಾರೀಖು ೩೧ ಮಾರ್ಚ್ Thursday, ... ಇಸವಿ. 9

ಕನ್ನಡ ವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೫.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಶಾಶ್ವತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಟೈಲಾ ಟೈಪಿನ (೧೫ ಎಮ್ ಉದ್ದ) ೮ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. ೨-೦-೦. ಅನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦. ಹೆಚ್ಚಿಗಿದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಕೊಕ್ಕರಿಸುವದೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಆಮ್ಮುಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರ.

ಟಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ಯೇಕ್ಯಾರ ಯಾ ಸಮಜಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪರಾಪಕಾರಿತಾಯಾಂ ಹಿ ಯಾವತೀ ಜಾಯತೇ ಜನೇ ಸ್ವಾರ್ಥಪರತಾ ತ್ಯಜ್ಯತೇ ತಾವತೀಹ ಹಿ ।
ಮಹತಿ ವಿಪರೀತೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸ್ವಾರ್ಥೇ ಸ್ವಾರ್ಥಪರತಾಯಾಂ ಪುರುಷಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾನಾಕ್ಷತ್ರ, ಗುರುವಾರ, ತಾ. ೩೧ ಮಾಹ್ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಸ್ವಸ್ಥಾನತಾಪ ರಹಿತಸ್ಯ ಯಾದೃಶಾನ್ ತಾದೃಶಾನ್ ।
ಸ್ವಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಿ ಹೀನಸ್ಯ ತಾದೃಶಾನ್ ನೈವ ತಾದೃಶಾನ್ ॥
ಸ್ವಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಸ್ಯ ಯಾದೃಶಾನ್ ತಾದೃಶಾನ್ ನಹಿ ।
ಸ್ವಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಸ್ಯ ಯಾದೃಶಾನ್ ತಾದೃಶಾನ್ ನಹಿ ॥

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- { ದೀಡ ರತಲಿನ ಕಿಮತ ೨ ರೂಪಾಯಿ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧಿ

ಸರ್ವೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ,
ಸರ್ವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ,
ಶ್ವೇತಶ್ವಾಸ ನಾಶ ಕರಣಾರ್ಥ,
ಶೀಘ್ರ ಆರಾಮ ಕರಣಾರ್ಥ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಿಗೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಲಾಗಿ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಿಕರ.

ಕ್ಷಯರೋಗ ಬಾಗವಾ,

ಶಂಕರ್ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡ್ಯಾರಿ.

ಸಂಪಾದಕ:- ಡಿ.ಕೆ. ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣ.

ರಾಜಕೀಯ, ಆಫೀಸ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸ್ವದೇಶಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಗ್ರಹ! ದೇಶಭಕ್ತರ ನವಿನ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧ, ಸೈಕಲಿನ ಪಗ್ಗೆರ ಹೊಸ ಸ್ಟೊಕ್ಕ್ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಉಚಿತ!

ಡಿ. ಸ್ಮೊ. ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜಹರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಅಚ್ಚೆ! ಸುಂದರ!! ಮನೋಹರ!!!
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ನವಿನತಮ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚೆತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗಲ್ಲೆಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಏಕದಾನೆ, ಚಕ್ರಸರ, ಪಿಸನಸರ, ಹೂವಿನಪೆಂಡೆ, ಮೂಗುಬುಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ನುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರದ ವಳಿಪಿನ ಕುಡುಕುಗರು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಧರಣಗಳು ಸುಲಭ್ಯವಾದ ದರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮೂಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚು ಪಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇಲ್ಲದೆಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಪುನಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.
ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡು, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R. Kalmady & Sons Jewellers, Udipi. ಪಿ. ಆರ್. ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೇಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara.] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕರ ಸೋಯಿಯಾಯಿತು.

ಡಿ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೋಟಾರಸರ್ವಿಸ ಕಂಪನಿ, ಹಾವೇರಿ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ೧೫—೧೧—೧೯೨೩ ನೇ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಶುರುವು.

ಹೊರಡುವ ದಿವಸ ವ ಟ್ಯಾಮ್.

ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ.	ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಶಿರ್ಸಿಗೆ.
ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಸಿನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಶಿರ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಡು, ಹಾವೇರಿಗೆ, ರಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೇರಿಗೆ ಹುಟ್ಟುಗುತ್ತದೆ.	ಗುರುವಾರ, ರವಿವಾರ, ಸೋಮವಾರ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ರಾತ್ರಿಗೆ ಮೇಲ ಹೋಡಿ, ೫॥ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಟಿಕೇಟುಗಳು ಶಿರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧರೆಪ್ಪಾ ಇವರಲ್ಲಿ, ಮ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಕಲಿನ ಹತ್ತರಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರರಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸೋಯಿಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗೋಣಿ, ಜೋಗ, ವಗೈರೆ ಬೇಕಾಷ ಕಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಭಾಡೆಯಿಂದ ಕಿಡುಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಮೇನೇಜರ— ಬಿ. ಪ್ಪಿ. ಪುಸಾಳಕರ.

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸನ್ಯಾ ವರ್ಷಿಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠವಿಲಿ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾನ ಫಕ್ತ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಚ ನಿವಡ�ण್ಯಾಂತ ಯೆತೀಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ. ಅರ್ಜಿಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾಂತ ಆಲೆ ಹಿಜೆತ. ಜ್ಯಾಂಚೀ ನಿವಡ ಹೆಣಾರ ತ್ಯಾಂಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ. ಪ್ರವೇಶವರ್ಗ ಸೋಡಿಲ್ಯಾ ನಂತರ ಮರಾತೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಭಾಷೆಚಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಹೆತ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ.

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮವಿಶೇಷ ವರ್ಣನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧೀಚೆ ಅನೇಕ ಮಾಪಾತೀಲ ಮಾಹಿ ವೆಗೆರೆ

೨ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ. ತ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೇತು) ಸಮಪ್ತಾಪ್ತಿ ಆಣಿ ಸ್ಥೂಲಮಾನೆವಾರ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಾಮ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾईल.

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾತ ರೋಗ ಗಣನೇತ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲ್ಯಾಂತ ಸಮಕ್ಷ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

ದುಸರೆ ವರ್ಷ.

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಚಾರ ಕರಣ್ಯಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾईल.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನ್ಸ್ಪತ್ಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

೩. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ವಿಷಯ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ.

೧. ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಕಲಾ, ಸ್ನಾಯು, ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ರಹಿತರಿಪಿಡ ರುಧಿರಾಭಿಸರಣ ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೊಣಾರ್‍ಯಾ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೆ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನೆ 'ಕಾಟ್ಲನ ದೆಊನ ತೆಚ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೆಣೆ' ವೆಗೆರೆ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಮಫಾಠಕಾಪ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಸ್ಮಾಯನೆ ಪರ್ಯಂತ ನಯಾ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲ್ಯಾಂತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

೩. ರಸಾಯನೆ ಆಣಿ ಕೃತ್ರಿಮ ರಸಾಯನೆ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಹಾರ ಅಗರ ಸಮಕ್ಷ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ ಸೂ. ಉಮೇದವಾರಾಂಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೆತಾ ಯೇಈಲ.

ಶಿಕವಿಣಾರೇ— ವೈದ್ಯ ಜೆ. ಏಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ, ಕಾರವಾರ.

ಏಡ್ರೆಸ್— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ರಾಜಮಾರ್ಗ ವೈದ್ಯ ಕೈಪಿಡಿ !!

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ
(ಪವಿತ್ರ)
ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
(ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದ)

ಬೆಲೆ ಬೀಳದ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು ! ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಇದರಲ್ಲಿ ಹವೆ, ನೀರು, ಅನ್ನ ಕುರಿತೊಡಿದ್ದೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಿದ್ದು, ಖಂಡಿತ ಕಾಗಲಿವೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೆ, ಜಲ-ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಚಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಶಿಚಿಸಾಯಗಳೂ, ಶಿಶು-ಜನನ, ಶಿಶು-ಪರಿಪೋಷಣ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಹು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಕೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿವಾರಣೋಪಚಾರಕ್ರಮಗಳೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಉಪಾಯಗಳು ಸಹ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥವು ಪದ್ಯಜ್ಞಿ ಹಿಂದಿಲ್ಲ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಿದ್ದು, ಪ್ರತೀಪತಿ ಮುಂದಿನ ಮನೆಗೆಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಿದೆ. ಈಗಲೇ ಬಹುಶ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿರಿ.

ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳು — ೧೪೦ ಪುಟಗಳು — ಬಂದು-ಪ್ರತಿಗೆ ರೂ. ೦—೧೫—೦, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮೀಷನ್ನು ಕೊಡಲಿಸಿ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒಟ ಪತ್ರ ಬರೆದು

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ,
ರಾಲಿ ಬ್ರದರ್ಸ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾತವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಾಸುಬಾಂದಂತಾಗಿರುವದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗಕ್ರಮವು ಸಕಲಜನರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅರಿಯಪಡಿರು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನೆ ಆನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಆಣೆ ಪೈ ಬಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪಸನಾವ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು.

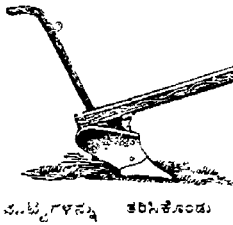

ಅಡಕವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸಧಾರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣ ನೇಗಿಲುಗಳೂ, ಕಬ್ಬಿಣ ಗಾಣಗಳೂ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ೮೦,೦೦೦ ರೈತರು ಹೊಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ಇಂದೇ ಸತ್ಯ ಬರೆದು 'ವೃ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

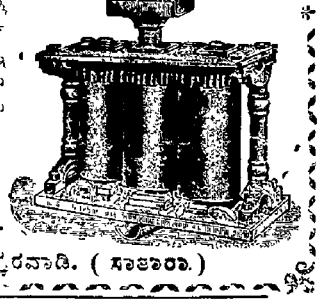

ಕಲ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಲ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ.)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at the Star of Kanara Press, Kumta.

Reg. No. B. 1270. Thursday, 21st February, 192[illegible]

ವರ್ಷ ೮. **ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.** ಸಂಖ್ಯೆ ೦೭.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನೆಯಾರ್ತರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆಯ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಖೆಗೆ 0-1-0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಇನ್ನುಳಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೊದಲಾ ಜಾಹಿರಾತು (೧೫ ಎಸ್ ಉದ್ದ) ೧ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-
ಅನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0.
ಹತ್ತಿಂಗಡ ಸಾಲು ಎತ್ತು ಕೊಡ್ಡರಿಯವರೇ ೧ ವರ್ಷ ಇದ್ದು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.
ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಯಾ sold on the ಸಲ್ಲಬೇಕು. ale being mber.

-*(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೧ ಮಾಹ್ ಫೇಬ್ರುವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ಇ ಇಸವಿ.)*-

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांस ज्याप्रमाणे हिंदुस्थानची हवा त्याप्रमाणेंच हें औषध हिंदुस्थानांतील लोकांस ज्यास्त फायदेशीर आहे.

द्राक्षासव- { दीड रत्तलची किंमत ३ रुपये;

रामबाण औषधें

सर्दि घालविणारें,
मूक बाडाविणारें,
श्वोच्छास साफ करणारें,
झोंप आणणारें,
शक्ति देणारें,
तेजस्वीपणा आणणारें,

पिण्यास रुचिकर.

क्याटलाग मागवा,

मंडु फार्मास्युटिकल वर्क्स लिमिटेड,
मुंबई नं. १३

नेय्ग्योवरीं सुसमय.

नम्मूल्ली नेय्ग्योगें संबंदपट्ट नूलिन बीद गळु (Cotton headls) तंति, बीदगळु, Wire headls) लुक्किन तट्टुगळु) Steel reelds) सवा मत्तु गाली हालिगळु, Plain & roller shuttles) पिक्करुगळु (Pickers) ऐगळन्नु हिगिदुकोळ्ळुव कोंडिगळु (Reed hooks) मत्तु गनकेगळ. (Pirns) अल्लदे, इन्नू बेकादि सवकानुगळु जेल्लरियवगे, ब्याट्टगेयवागि सयुक्त जेलिगे दोरेयुत्तदे.

कृयद पट्टु बेकादल्लि इंग्लीशिनल्लि बरेयिरि,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

अच्छे! सुंदर!! मनोहर!!!

बेल्लि, बंगार, मुत्तु, रत्नगळ अत्युत्तमवाद

विधविधद आभरणगळु!
सुलभ क्रयक्के सिगुवुवु.

चित्र-विचित्रकवाद गेज्जेगळु, बिरुदावळि, सवरसर, हूविनदंडे, व.ळ.ग.बुट्टु, सत्तु, गुलाबिहूवु, मंडिगे हूविनदंडे, मल्लिगेदंडे, मुत्तिन पच्चि जाळरि, पच्चि व केंपिन कत्तुकुगरु, मुगुलु, एल्लि तरह बेळेगरु, तोडे, इत्याद्दि अनेक तरह युक्तवु तरगतेय आभरणगळु सुलभवाद बेलेगे नम्मल्लि दोरेयुवुदु.

मालिनल्लि

कृत्रिमवल्लि! नोडसिल्लि!! अच्छे मालु!!!

हिमे परिक्षेसि नोडबेकु.

नोडुवरु, इल्लवे कोंडुकोंडवरु;इल्लवे कोंडुकोळ्ळुवदक्के नम्मल्लि बारदिरलु.

विशेष माहिति बेकादवरु कॆळगिन विळासक्के बरेदुकोळ्ळबेकु.

R. S. Kasragod, B. A. **आर्. एस्. कासरगोड,** बि. ए.
Sole Agent to P. R. Kalmady & Sons Jewellers, Udipi. पि. आर्. कलमाडी एंड सन्स रत्नव्यापारी, उडपि ऐजंट सेलं एजंटरु.
Post KUMTA [N. Kanara.] पोस्ट कुमटा. (उ. कानडा)

☞ **प्रिय मित्रहो अगोदर हें वाचा.**

आयुर्वेदीक! मलबारी कृति!! अद्भुत चमत्कार!!!

हा बाल, तरुण, वृद्ध स्त्री पुरुषांच्या अनेक रोगावर अचुक गुण देणारा शुद्ध शिलाजीत, प्रवाल अनेक वनौषधियुक्त, धातुपोष्टिक, शक्तिवर्धक अनंगविलास

"आस्कधाच लेह" याने गर्भाशयशुद्धि होउन गर्भधारणात समर्थ होतो. क. २॥ रु

मदनकामेश्वरी लेह. { प्रत्येक वृषवारी तयार होतो.

याच्या सेवनानें संपूर्ण वीर्यविकार, धातुची पातळपणा, लघवींतुन धातु जाणें, स्वप्नावस्था, वहमूत्र, वीसप्र-प्रमेह, इंद्रियशिथिलता, नपुंसकत्व, मूत्राशय हातपाय शरीराचा दाह, कटिशुल, स्मरणशक्तीचा हास, वातविकार, कडक व दूषित औषधाच्या सेवनानें आलेली क्षीणता तसेंच स्त्रीयांचें संततीला अपायकारक गर्भाशयस्थ रोग धूपणी, प्रदर इ. उपदंश (गर्मी) सारख्या रोगानें जर्जर झालेल्या शरीरांत सुद्धां शक्ति व भरपूर रक्त धातुचा साठा करून संसारसुखाचा यथेच्छ लाभ करून देणारें या सारखें औषध कधितच सांपडेल. पथ्य नाहि. अनु. डब्या सो. १ महिना पुरणारा डबा कि. २॥ रु. ट. खं. ८. (३ डबे एकदम मागणाऱ्यांस ट. खं. माफ. आर्डर बरोबर १ रु. पाठवावा.) वि. वा. या शिवाय इतर खात्रीची अनुभविक औषधें, तैलें, पाक, लेह, मात्रा वगैरे बद्दल खुलासा समक्ष अगर पत्रद्वारें करावा. वैद्यकीय सल्ला १ आण्याचि टिकिटें पाठविलास फुकट देण्यांत येइल. रोग इ. संबंधी सर्व पत्रें आम्ही स्वतः पहात असतों.

म्यानेजर आर्यचिकित्सा मंदिर. पो. चेंदिये. ता. कारवार.

ಈ ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಉಳಿದಿವೆ!
ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!
ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಾತಿಮ್ಮಣ್ಣಪಂಡಿತರವರಿಂದ
ಗುಣಿಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ
ಪಂಚಾಂಗಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.
100ಕ್ಕೆ ರೂ 50ಕ್ಕೆ ರೂ
25 ಕ್ಕೆ ರೂ 1ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ
ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.
ವಿತ್ತ — ಕೃಷ್ಣ ಕೇಕವ ರೇಣವಿ ಬೆಗಡೇಕರ
ಮಾಲಕ
ಸ್ಟಾರ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಕಾವ ಟೌನ್

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಆದ್ಯ ಮಿತಿ ದಾಶ ವಧ್ಯಗಿವೆ ಗುರು ಪಾರ

ಮಹಾತ್ಮರ ಅಜ್ಞೆ.

— ೦೦೦೦೦ —

ಮಂಗಳವಾರ ಕಾರೀಕು ೨೯ನೇ ಮುಂಜಾನೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಬೆಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಮಂಗಲದಾಯಕ ವರ್ತಮಾನವು ಅಖಿಲ ಜಗತ್ತಿಂದವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ದೇಶಾಂತರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕನೆ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮೆಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಮುದ್ರಣ ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿತು. ಸೃಷ್ಟಿಸರಿಯು ನೆಸೂನ ಬಿಪದ್ಗಾಲಯದ ವೈದ್ಯರಾಜರಾದ ಕರ್ನಲ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರಿಗೂ ಈ ಕುರ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಈ ಅಪರಾತ್ಮಗೇ ಮುದ್ದಾಂ ದೂತರ ವಿದ್ಯುದೂಸ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟತ್ತು. ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರು ಮಂಗಳವಾರ ಮುಂಜಾವು ೭॥ ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಂದ ದಿವಿನೋಜನವನ್ನು ಆರೂಹುವರೆ ಅವರಿದ್ದ ಖೈದಿಗೆ ಗಮಿಸಿದರು. ಆಗ ಮಹಾತ್ಮರು ದಿನ ಬಂದು ಎಂಡ್ಯೂಸಲೊಡನೆ ಪವಾತಃಕಲಿಗಳ ನ್ಯಾಹಾರ ಮುದಲಾದ ಕಾಲಜ್ಞೇಪ ಪವಾಹಾರ ಪ್ರದರು ಮೆಡೊಕ್‌ರವರು ಪ್ರಮೇಹಗೊಂಡು ನಿನುಗೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಕೆಳಸಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ವ್ಯಸ್ತಾಸಿ, ಮಜಾತ್ಮರ ಬಂಧು ಕಾಗದ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಸೀಲಿ ಕೆಂಪಕ್ಕ ಸರಕಾರಿ ಮುದ್ರೆಯಿತ್ತು. ಈ ಕಾಗದದಸ್ವರೂಪ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ 'ಬಿನ್‌ಕರ್ತ' ವಿವೋಜನ ಮಾಡಿದ್ದುವರೆಂದು ಬರೆಯೋಜಿಸ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಕರ್ನಲರು ಬಿನ್‌ಕರ್ತ ಕಬ್ಬುನನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಉದ್ಧರಿಸಿ, ಮೆಡೊಕ್‌ರನ್ನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಈಗ ತಾವು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ನುಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಲೋಕೋತ್ತರ ಪುರುಷರು, ಅವರೇನು ನುಡಿದರು, ಕೇಳುವಿರೇನು? "ಕರ್ನಲ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಅತಿಥ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಕಾಲ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಇದೇ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಸಂಬಂಧ" ವೈದ್ಯರಾಜರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ, ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊಕ್ಕನೆ ಸಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ಕತೆಗೇ ಸ್ಥಳ ಸಡೆದು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈಗ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾಸಿತ್ತ ನಡೆದರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ಬರಹಕ್ಕಿರಲೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ವರದ ಮಾನವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ರೋಗವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ದೇಹವು ಒಲು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವದು ತಕ್ಕ ಆರಾಂ, ಸಮುದ್ರ ಪಂಡೆಗಾಂಟಿದ ಹವೆ, ಇವೆ ರಹಸ್ಯವಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮರು ತಿಳ್ಳೆಯೇ ಮುಂ ಚಿನಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯಾನಸ್ಕರಾಗಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು ಪ್ರಿಪ್ರಯೇ ಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಪರಮಾತ್ಮನಗೂಡ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಾ.

ಮಹಾತ್ಮರ ವಿವೋಜನ ಹೊಂದಿದರೆಂದು ನಾವು ಆನಂದಿತರಾಗುವದು ಸಹಜವು ಆದರೆ ಅವರುದ್ದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರವು ಅವರ ಆದರೆ, ಅವ್ಯಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು ಮುಗಿಯದು, ಪರಿಗಯಲಾರದು ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನವನ್ನು ಸ್ವಪರಾತ್ಮಗುರಿಂದ ಸಾಧಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಿತ್ತು. ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ ನಾವರ್ಯವರ್ತನಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪುರುಷನು ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ಹಾರಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಆನಂದಕ್ಕೆ ವೇರಾವಾರವಿತ್ತೇನು? ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಈ ಆನಂದದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೇನು? ಪ್ರಕೃತಿಯು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಂದೊಡ್ಡಿ ಸರಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದಲೇ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಡೊಕ್‌ರವರು ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿವೋಜನದ ಸುದ್ದಿ ಅರುಹಿದರೂ, ಸುಗ್ಗಾಗಿ ನೆಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಮಿಸಲು ಇಚ್ಛಾಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿರಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಮೌ। ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅವರು ಗುರುವಾರ ತಾ. ೩೧ನೇಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರು. ಆದರೊಳಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿರುವರು ಅವುಗಳನ್ನು ದೇಶಬಾಂಧವರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಿದರೆ, ತಮಗೆ ಬೆತ್ತಕಾಂತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಪೂರ್ಣ ವರ್ತ್ ನೆಟ್ಟಗಾಗುವದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವದರ ಮರ್ಮವನ್ನು ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಈಗಲಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಾರತರಾಗುವರೆಂದು ನಾವು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವು.

ಮಹಾತ್ಮರು ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನೀಯರೊಳಗೆ ಬಿರ್ಗ ಬಿಗುಪಿಸುವ ಕಲಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯ ಸಿಂಚನ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ-ಶೀಖ-ಕಾರ್ಸಿ-ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಮೊದಲಾದ ಭಾರತವಾಸಿಯು ಲೆಲ್ಲರೂ ವೈಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ದೇಶ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರುವರು. ಸಕಲ ಜ್ಞಾತಿಗಳು, ಅಖಿಲ ವಂದಗಳು ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ನವೆಯವಿದ್ದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರವು ಎಂದೂ ಕೈಗೂಡಲಾರದೆಂದು ಅವರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಕಠಿಣವಿದ್ದರೂ, ಜಗಜ್ಜಾಲಕನನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಒಕ್ಕುಟ್ಟುಗಿರಿ, ಅಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಸಂಕಟಗಳು ನಿವಾರಣಹೊಂದುವವು, ಎಂದು ಅವರು ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೆದರುವದರಿಂದ ಸರ್ವಾಜಗಳ್ಳಿ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ, ಪರಿಹಾಸವು ಬೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಗಳಗಳು ಅಖಿಲರೂ ಜಗಜ್ಜಾಲಕನನ್ನು ನಂಬಿ ಪರರಿಗೆ ಹೆದರಬೇ, ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿರಲಿ, ನಮಗೆ ಜಯವಾಗಲೇ ಬೇಕಾ. ಇದೇ ಪರಮನಿಶ್ಚಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯರತರಾಗಿರಿ, ಅಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೈಕ್ಯವು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗುವದು.

ಕೈರಾಟಿಯ ಪ್ರಸಾರವು ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ದೇಶದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಪೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕೈರಾಟಿಗಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಂತ ಸಾಧನವಿಲ್ಲ ಅನ್ನೇ ತಿರುಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಗ್ನರಾದರೆ, ಸರ್ವಾ ಜಗಳ್ಳಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಪಾಡಲು ಸಹ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದು. ಇದೊಂದು ಅವ್ಯಕ್ತಪ್ಪ ಲಾಭವು. ಬಾಡೋಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ೫ ವರುಷಗಳ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಅನುಭವದಿಂದ ದೃಢವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣ, ಕಾರ್ಯಾ-ವಾಚಾ-ಮನಸಾ ಅಹಿಂಸಾ ಪಾಲನ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ವಿಜಯವಾಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದರೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಿಅಂಗವನ್ನು

ಸಹ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಬರಲಾರದು. ಅಷ್ಟು ಬಾಡೋಲಿಯು ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯ ವಿದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಮೌ। ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಮಜರ ವಿದ್ವತ್ತಾನ ಸಳಲ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಅರುಹಿರುವರು.

ಮಹಾತ್ಮರು ಸುಹಿದಂತೆ, ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜೈಲು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಾರ್ಯ ತೀರಿತ್ತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆತ್ವ ಮರ್ಯಾದಿತವಾಗಿತ್ತು. ವಿಮೋಚನದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೂತ್ರಚಾಲಕತ್ವವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ದೇಶೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವದು, ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ದೇಶೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು ಈಗ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದು ಮಹಾಕಾರ್ಯವು, ಬಹಳೇ ಜವಾಬದಾರಿಯದು ಈ ಕಾರ್ಯವು ಜೈಲು ಶಿಸ್ತುಪಾಲನಕ್ಕಿಂತ ಸಾವಿರ ಪಟ್ಟು ಕಠಿಣವೆಂದು ಯಾರೂ ಬಿಡ್ಡುವರು ವಿಮೋಚನದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದ ಮಹಾ ಪರ್ವತವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಖಿಲ ದೇಶಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ. ಅಯಾಚಿತ ಭಂದು ಬಿದ್ದ ದೇಶಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಾರಗಾಣಿಸಲು ನೆರವಾದರೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ತಲೆಹೊರೆಯು ಹಗುರವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರವು ಸಹಸೀಸ್ಸವೇ ಕೊನೆಗಾಣುವದು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಗಾಂಧಿ ಮಾಸವು ಈಗಿದ ತಾ. ೧೭ ನೇ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಗ್ಯಾಂಧಿ ಮಾಸವನ್ನು, ಗಾಂಧಿ ವಿಮೋಚನದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಿಘಟನೆಯಿದ್ದಂತೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಮೋಚನವು ಸಹ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಜರುಗಿಬಂದದ್ದು ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವೇ ಆಗಿದೆ, ಭಾರತೀಯರ ಸುಕೃತವು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಕಲ ದೇಶಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಗಾಂಧಿ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯನ್ನು, ದೇಶೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲೆಂದು ಭೂಮಂಡಲದ ಚಾಲಕನನ್ನು ಅಂಗಲಾಚಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸುವ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಮುದ್ರಣ ಲೇಖವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಿಸುವದು ಸಮುಚಿತವು. "ಮಿ। ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬಹು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಡದೇಕೆಂದು ಜೆಕೈಸ್ಕರ ಮತವಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಅದು ತಿಂಗಳ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಡಲೇ ದೇಕು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಪ್ರೊ. ಕೋ ಳಾಗಿ ನೇ ಕಲಮಿನವ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಸೂಟ್ ಬಿಡುವುದು ಹುಕುಮುಗಳೂ ಕೊಡಲೇ ಹೊರಡುವವು. ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯೂ ಪಡಕೊಳ್ಳೇ ಕ್ಕಾಗಿದೆ." ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಸೋಮವಾರ ಪುಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾದಮೇಲೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಪೃತ್ಯಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕೊಟ್ಟ ಮುದ್ರಣಲೇಖವಿದು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸ್ವಕ್ಕಪಿಷ್ಟಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಡದೇಕೆಂಬ ವೈದ್ಯರಾಜರ ಮತವಾದರೆ, ವಿಮೋಚನ ಮಾಡದೇಕೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕಾರಣವೇನು? "ಖುಂಡೆಯಾ?" ಎಂದು "ಗುಂಡನಿ"ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ "ಮುಂಡಾನು ಹೂವನತ್ತು ಮೊಲ" ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತಂತೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಅಸಂಬದ್ಧ ಮುದ್ರಣಲೇಖನವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರಬಹುದೇನು? ಅಥವಾ ಮಹಾತ್ಮರಂಥ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಈ ವರೆಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಯವನ್ನು ಹೊರಲಸಥಳವಾಗಿ, ಪಟ್ಟಿನ ನೆನವಿಂದ ಅವರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಿ, ಪಾವಿತ್ರ ಹೋರೆಯನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದೊದಗಿತೇನು? ಇಲ್ಲವೆ, ವಾಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಪುನಃ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರೆ, ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಪಾವಿತ್ರತನವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜಾಹೀರಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಶರ ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧಿಯು ಬೂಮಂಡಲದ ಪ್ರೌಢ ಗಣೀತಾಗ್ರ ವಜೆಯು ಬೆವರಿ, ಪಕ್ಕನೆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಿಬಿಡಬೇಡವೇನು? ಅಥವಾ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಕ್ಷವು, ಸ್ವರಂತ್ರ ಪಕ್ಷವು, ಕೆಲ ನೇಮಸ್ತ ಬಾಂಧವರೂ ಒಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ವಿಮೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂಪ ರಠಾವುಗಳಿಗೆ ಎಮ ರಾಗಲು ಭೀಷಣೊಯಿ, ಸರಕಾರವು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಿ, ಇಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ರಬಹುದೇನು? ಅಥವಾ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾದವರಿಂದ, ಅದರ ಬಿತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ವಿಮೋಚನಹೊಂದಿರುವರೇನು? ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಬದ್ಧತೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತವೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು, ಹೊಸ ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸಿಸಲು, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿತೇನು? ಅಥವಾ ಇದು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತವ ರಾಜ್ಯಕೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತಾಧಿನರ ಹೊಸ ಧೋರಣದ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿರಬಹುದೇನಿಸು? ಅಥವಾ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆಬ್ಬಿಸುವಾಗ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಹಿಂದೊಂದು ಅವರಾಧಕ್ಕೆ ಎರಡೆರಡು ವರುಷಗಳಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಆರು ವರುಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅನುಭವಿಸಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ದಿಢು ಗಡೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಉದ್ಧಾಟಿಸಿ, ಆರು ವರುಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿದ ಹಿಂದೊಂದು ಅಮಸ್ಯವಾಗಿ, ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಿಸಿದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರಥಮ ಎರಡು ವರುಷಗಳು ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರವು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ವಿಮೋಚಿಸಿ, ತನ್ನ ಪೆದಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದೇನು? ಹೀಗೆಲ್ಲ ವಿಚಾರತರಂಗಗಳು ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಫುಟ ಭೇದದಂತೆ ಎದ್ದೇಳುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿನಿಮಿಷವು ತಮ್ಮ ಅನುಮಾನವೇ ಸಾಧಾರವೆಂದು ಪ್ರತಿವಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆದೇನೂ ಇರಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ ಬದಲಿದ ಧೋರಣವೆಯೋ ತಕವಲ್ಲಿಂದು 'ಮಿಲೆನಿಯಾತ್ಸಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಂಶಾದಕರಾದ ಮಿ। ಸಯ್ಯದ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಬ್ರೆಲ್ವಿಯವರಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಸರಕಾರದ ಆಂತರ್ಯವು ಬದಲಾಯಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ತಿಳಿಯದಿರದೆಂತಲೂ ಹೇಳಹಾತ್ಮರ ಅಂದೋಹನವಿದೆ. ಅದಕಾರಣ, ಹಾಗಾದೇ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಮುಕ್ತರಾದಿದ್ದರೆಲಿ, ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ವಿಘ್ನದಂತೆ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಸುವದು ನಮ್ಮ ಪರಮ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಯಾಕಂದರೆ, ದೇಶಬಾಂಧವರ-ಮಹಾತ್ಮರ ಧ್ಯೇಯವು, ರಾಷ್ಟ್ರಪುರುಷನ ಬಂಧವಿಮೋಚನವೇ ಹೊರತು, ಮಹಾತ್ಮರಬಂಧ ವಿಮೋಚನವಲ್ಲೆಂದು ಭೂನು ಹೇಳಬೇಕೇನು?

---

೨. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗೊಂಯವಾದ; ಮಹತ್ವದ ವಾದ. ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಂದ ದೇಶೋದ್ಧಾರವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬುವವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ದಿಲ್ಲಿ ನಗರಿಯ ಕಡೆಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ದಿವಾಣ ಬಹಾದ್ದೂರ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ಳಿಲಿದ ತಾ. ೨೯ನೇ ಕುಕ್ಕವಾರಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಿಗ್ಯೊ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಸಿ, ಧರತ ಖಂಡಿತ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆ ಬಾದಶಾಹಿ ಕಮೀಶನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಈ ರೀತಿನ ಮೇಲೆ ಈಗ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ವಾದ ವೆದ್ದಿದೆ. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೃದೇಶ ಗೊಂಡ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು, ಕೆಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೇಮಸ್ತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಜೊಬುಬಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರೆಂಬ ನೂತನ ನಾಳುಘವಿದಾನ ಪಡಕೊಂಡು, ಈ ತರಾವಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲರವರ ವಿದ್ವತ್ತಾನ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವರು. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ವಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬದಾರ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣವಾಗುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವರೆ "ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್" ಯಾನೆ ಲೋಕನಾಯಕರ ಪರಿಷತ್ತೊಂದನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ತರಾವುಗಳನ್ನು ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ಬಳಿಕ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ರವಾನಿಸಿ, ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಬೇಕು. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಚುನಾವಣೆಯು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಡೆಯಬೇಕು.

---

೩. ಮೋತೀಲಾಲರ ತರಾವಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ, ಬಹುಮತವು ಈ ತರಾವನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸೂಚನವಾಗಿ ಸ್ವಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಜೊಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವಲ್ಲದೆ ಬಿಗ ಮುಂದಿಗಳಿದ್ದು, ಅವರಿಲ್ಲರೂ ಈ ತರಾವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ

ಶಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಮೂಲ ರಚಾವಿನ ಸೂಚಕರಾದ ಡಿ। ಬಹಾದ್ದೂರರು ಸಹ, ತಮ್ಮ ರಚಾವಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಉಪಸೂಚನೆಯು ಮಂಜೂರಾದರೂ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವೆಂದು ನುಡಿದಿರುವರಂತೆ! ಕ್ಲಾಸ್ಟಾಲು ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೪೫ ಇದ್ದು, ೨೫ ಮಂದಿಗಳು ತಟಸ್ಥರಿಗೆ ದೊಬಲಬನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಜೀಕಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ರಚಾವಿಯ ಪರವಾಗಿ ೭೦ ಮತಗಳು ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅಂತಿಕ ಸಂಗತಿಯೇ. ತಪ್ಪಾವು ಮಂದಾಣಾದೇನು? ಈವರೆಗೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಅದನ್ನು ಪಪ್ಪರವಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪುನಃತ್ರಯಾಗಿ ಸಂಜೆಸಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವರಾ, ಅಂದರೆ ಈ ಸಿನು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ ಯಾಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ರಚಾವಿನ ಪರವಾಗಿ ಅನುಲಭಚಾಸಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕ್ಲಾಸ್ಟಾಲ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಗಲಭೆಯೂ ಕೋಲಾಹಲವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಜೊಳಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಠಾವಿದೆ ತಲೂರಿನ ಕಾಲಿಗಿರುವರು. ಜಪಾಸಿತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವು ಪ್ರಾಲೆಸ್ಟಾಲು ನುಂಜುಂಡಾಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾಸ್ಟಾಲಿನ ಇತಿಹಾಸ ಮಾಪಜಿನ ಪತ್ರಕರ್ತನನ್ನೇ ನಾಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ ವೆತೆನು ಆಸಿರುವರೆ, ಪತ್ರಕರ್ತನ ಸಿಗೆ ಸಾನಂ ಜೂರಾದರೆ, ಪರಕಾರವು ಪವರ್ನಿವರ್ತಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಕ್ಕಂದು ಕೊಟ್ಟ ಜಾವರಾಕಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಾತ್ಮರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧೊಂಪ ಬಾಡಿನಲ್ಲರೂ ಇದೇ ಕಳವಳ ಪ್ರಸ್ತಪ್ತವಾಗಿರುವೆಂದು ನಿರ್ದಾರಿಸಿಲಾಗಿನ ಅಂಶವು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ.

---

೪ ಇನ್ನೇನು ' ಏನು ಲಂಚಾಯ ಮಾಡಕ ಮ, ಎಂಬಜೋಚನೆಗೆ ಲ್ಲರ ಮನ್ಸಾಗಿರುವರು. ಖಾವನ್ನು ದೇವಿ ಕಾಯಿಕ್ಕಿ ಉದಾಯ ಜೋಪಿಸಲು ಅವರ ಸಹಕಾರಾಗತಿದೆ. ಬಲೆ ತಾರೀಖಿನ ಸಾವಿಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕಿ ಅ ಮಿ ನಾವು ಸುಗಿದ ಬಳಿಕ, ಈ ಗಾಳಿಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಿ ಸೂಕಲ್ಲಿದೆ. ತಮ್ಮವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ, ಬಲಾಯಿತ ಸರಕ್ಕಾರ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ವಿಷ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಜರ್ಜೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟರಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಎಂಬುದೇ ಮಿಶ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೂಲಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಸಂಕ್ರಿಸ್ಟಾಡರಲ್ಲಿ ಲೊಕ್ಕರ. ತಪನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಈಗ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯ ಜೆಮ್ಮಸ್ಥರ ಜೊರಿಗಳು, ಅತ್ಯ ಆಳರಸರು, ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವು ಸು ತ್ತೊಂದು ಬದಿಗೆ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೂ ಬಿದಿಯಿಂದ ಕೊಹ್ಯುವನರೇ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು "ಲಂಡನ ಟೈಮ್ಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಬ್ಬರೇ ಈ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಲೇಕಾಪ ಸಹಾಯವನ್ನೂ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೀಡಿ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರೆಂದು ಮುಂಬಯಿಯ ಚೆತ್ರಗುಪ್ತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೃದ್ಯಲ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಅನುಸರಿಸಿ, ಗಳ್ಳು ತಂತ್ರಯಕ್ರಮದಿಂದ ಪ ವಿಶ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ನಿನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ, ಕಂ ಸ್ ಸ್ಥರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿರೆಂದೂ ದುರಾಲೋಚನೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಶಭಾಸದರನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವ ಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದಿರುವವಂತೆ! ರರಾವು ಬಹುಮತದಿಂದ ಸಾಮಂಗಿಸಾದರೆ, ತಾವು ಗೆದ್ದೆವೆಂದು ಅ ರರಸರು ಕುಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಜಿ ಸ್ತರೆವ ಸುದ್ದಿಯೂ ಇದೆ. ಅಂತು ದಿಲ್ಲಿ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಪ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ವರೆಗಾದರೂ ಸ್ಥಿರೀಯತ್ವವು ಇರುವುದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಸಾಜಸವಾಗಿದೆ.

---

೨ ಶ್ರೀ ಕಾನಗ್ಯಾನ್ಯಂಜ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಗಲಿಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಾದಮೆಂದು ಹೆಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಈ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಧಾನನಾದ ಮಿ। ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರವರು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ೧೯೧೦ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಗೊಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಕಾನಗ್ಯಾನ್ಯಂಜ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾತಿಗೆಳಂಜಿಸಿದ್ದರು ಬಾಪಾರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು (ಬ್ರಿಟಿಷರು) ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬರ ತಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುವರು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಸಕಲಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದರ ಹಿರಿಮೆ ಬೆರೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ೩-೫೦ ಕೋಟಿ (ಇಪ್ಪತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ. ಇದು ಕೂಡ ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದವು. ಭಾರತೀಯ ಉಕ್ಕಿನವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸಾಸನ್ಯಾಧ್ಯದ ಬಾಧಿಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿರುವುದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವ ಉದ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಗುವ ಮಾನವು ತೀರ ಅಲ್ಪ. ಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳೇ ಬಿರುಕು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಜೆಗಳು ಉಪವಾಸ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಾಗಲು ಜನರಿಗೆ ಅಶ್ಶಿವಂಜರ ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಸೈನಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಾಪಾಸಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವ್ಯಾಸಿಗಳ ಕೈಸೇರುತ್ತದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಾಯುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಡಿಸುವ ಅಶ್ಲಕ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಪವಿರು. ಬ್ರಿಟಿಶರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿಯರ ಸ್ವಪರಾಕ್ರಮವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿಂಡಿಹಿಪ್ಪೆ. ಅವರು ಹುಳುಮುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಪರಕಾತ್ಮಿಗಳೇ, ಹೊರತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಾದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಲೇ ಶಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಯುವ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಲಾಭ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ರಾದ್ಧ ಗಳಿವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹದ್ದುಪಾರವಾಗಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಅತಿ ತ್ಯಾದ್ಭುತವೆಂದು ಡಾಂಬರುಪಡಿಸಿದೆ. ೧೯೧೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿನ ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ ಮಿ। ಲೆಮ್ಸೇ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರವರು ೧೯೩೪ ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪ್ರಧಾನರಾಗಿ ವರಿಣಮಿಸಿದ್ದು ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರ ಸೌಭಾಗ್ಯವೋ, ಆಳರಸರ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಪುಣ್ಯಾಗ್ಯವೋ? ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಪ್ರಧಾನತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಸ್ತಕದ ಹದ್ದುಪಾರಿಯು ರದ್ದಾಗುವುದೋ, ಕಾಯಂ ಉಳಿಯುವುದೋ ನೋಡಬೇಕು.

---

೬ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನೆರೆಯಿಂದ ಬಿತಳೇ ಪೈರು ನಷ್ಟವಾದ ಹಕೀಕತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದಿತವಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರು. ಈ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಸಕ್ಷಪರೀಕ್ಷೆಯು ಈ ಮುಂಚೆ ಅನುಮಾನಿಸಿದಂತೆ ಆಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳಿವು. ಹೊನ್ನಾವರದ ಶ್ರೀ। ಮಜಾ ಒಜೇಶ್ವರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು ಹೇರಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮದ ೨೫ ನೆರೆ ಕಾವಳಿಯ ಚೌಕಿಕ ಸಡಿಸಿ, ಜೆಲೆ ಕೈಸೇರದ ರೀದಿ ತೀರ್ಪ ಪೂರ್ಣ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇರಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮ ವಸ್ತುನೈಕರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರರಾವಾದಂತೆ, ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಮಲೇದಾರರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡರು. ಆದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಾರಿಯ ಪೀಳು ಬಿಟ್ಟನಮೇಶಿ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಪಷ್ಟ ಕೆಟ್ಟರುವದಿಲ್ಲೆಂಬಲೂ, ಹಿಂಗಾರಿಯ ಪೀಳು ಈ ವರ್ಷ ಬಶಲ ಶಕ್ಯವ್ಯ ಆಗುವಂತೆ ತೋರುವ ಪರಿಂದಲೂ, ಜನರು ದೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸರಕಾರ ತೀರ್ಪ ಕೊತಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜನರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಚಣೆಯೊಡದಿಗಿಲ್ಲ. ತೋರುವದಿಲ್ಲಿಂತಲೂ, ಶರಾ ಹೊಡೆದು, ವಾಯಿದೆನೊಳಗೆ ತೀರ್ಪೆಯನ್ನು ಪರಾಯಿಸದಿದ್ದರೆ, ರೀತಿಯಂತೆ ಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುವವೆಂದು ಶ್ರೀ। ನಾತಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಲೇದಾರರಾದ ಮಿ। ಕಾಮತರ ವಿಜೆಕ್ಟ ನಿರ್ಧಾನಗಳನ್ನು ಬಿನ್ನಸಿಸಿಷ್ಟು ಕತಿಮೆ. ದೆಕೆಯು ಅರ್ಜಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟರುವದಿಲ್ಲಿಂದು ಮಾಮಲೇದಾರರು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು, ಮಾತಿನ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಗೃಹಿತ ಹಿತಿಯವಾ. ಅರ್ಜಯಲ್ಲಿ ಬರೆಪಷ್ಟು ಎನ್ನ ಕೆಟ್ಟಿದೆ? ಅವರ ಅಜೇವಾರಿ ಎಷ್ಟು? ರೂ ವಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಹುಟ್ಟುದೆಯೋ, ಆರು ಆಣೆ ಹುಟ್ಟುದೆಯೋ? ಎಷ್ಟು ಹುಟ್ಟಿದೆ? ಹಿಂಗಾರಿಯ ಬೆಳೆಯು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಬರುವದೆಂದು ಮಾವ ಲೇ ದ್ದಾರರು ಪ್ರಮಿಷ್ಯ ಹೇಳುವದು ಶ್ರುತ ಅನುಭವದಿಂದ ಪಲೆಂ? ಭವಿಷ್ಯಜ್ಞನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂಪಲೆಂ? ಅಧವಾ ರೈತರಿಗೊಂಪು " ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟು " ತೋರಿಸಿ, ತೀರ್ಪ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಧರ್ತ ಹೇಡಿಕೆಯೇ? ಮಾಮಲೇದಾರರ ಬಪ್ಪಾದ್ದೂರರೇ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಣ್ಣಯ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪೈರಾಗದಿದ್ದರೂ ತೀರ್ಪೆಯನ್ನು ತೆರಿಸಕೆಂದು " ಲೇಂಡ ದೆನಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿ " ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ನಮಗೆ ಕಾಣದು. ಮಾಮಲೇದಾರರು ಈ ಬಿಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಮಿನ ವ್ಯಗ್ರಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇ

ಲೊಂದು ಉಪಕಾರವಾಗುವದು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಫಿ-ತೆಪಕೊಂಡು ನಿಷ್ಠುನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಅವೊಂದು ರಾಯರ ಮೀನಬೆಗೆಯಾಗುವದು. ಮಿಷಾಮತರು ಅಸ್ಪೃಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲುಮ್ಯ ಕ್ತರಾಗಲಿ. ಈ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ನೆರೆ ತಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕ್ಟರರಿಂದ ಉಗ್ರಾಣ ವರೆಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಸಕಾನುಭೂತಿಯು ತೋರಿಕೆಯದೆಂಬು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊಲೆಯುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವೈತರಬಗ್ಗೆ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಪ್ರೇರಿತರಾಗಿದ್ದರೆ, ನೆರೆ ಕಾವಳಿಯಿಂದ ಏಷ್ಟಿತರಾದ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೀನೆ ತಹಬೂಬು ಆಯಿತೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರರು ಜಾಹೀರು ಪಡಿಸಲಿ.

---

೭. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯನುಸೂರ್ತಿ ಸರ ನೊರ್ವನ ಮೆಕಲಿಯೊಡ ಹಾಗು ಉಲುಭಾಯಿ ಶಕಾರವರು ಕೊಟ್ಟ ಒಂಬು ತೀರ್ಪನ್ನು ಅನಾರಿಸಿರುವೆವು. ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವಾಡನದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಾವಳಿ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಬಿನ್‌ಶೇತಕಿ ಭೂತಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಿ ದೊರಕುವದೆಂಬ ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಠಾಕೀರ್‌ಲಲ್ಲ ರಾ ವಿಷ್ಣು ನಾರಾಯಣ ಪೈಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ದೇಸಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೋಟವೊಳಗಿನ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆಂತಲೂ, ಹಾಗು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಈ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆಂತಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರೆಂತಲೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಸ್ಪೇತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವೆಂತಲೂ ಕಲೆಕ್ಟರರ ತರಾಯಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಹುಕುಮಿಲ್ಲದೆ ಬಿನ್‌ಶೇತಕಿ ಕೃತ್ಯ ತೋಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ದಂಡವನ್ನೆತ್ತಿಪರು. ರಾ ವಿಷ್ಣುವಂಕರು ೫೧ ಕೋಟಿ-ನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ದಾವೆಹಾಡಿದರು. ಅವಧಿಯಾತಿಕ್ರಮಿಸೆಂದು ಜಜ್ಜರು ದಾವೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿದರು ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ಅತಿಕ್ರಮವಿಲ್ಲೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ, ಬಿನ್‌ಶೇತಕಿ ಮುದ್ದೆಯಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರು. ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡಿಕಕ್ಕುವ್ದು. ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸುವದರಿಂದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಅಂದರೆ ಬೇಸಾಯದ ಹಂಗಾಮು ಇಲ್ಲದಾಗ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೆಸಾಯೇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ಬಿನ್‌ತೇತಕಿ ಉಪಯೋಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಈ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸ್ವತಃ ರೈತನು ಮಾಡಲಿ, ಅಥವಾ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಗೊಡಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಭೇದವಿಂದ ಉಪಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪವು ಬದಲಾಗದು. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಕರ ತೀರ್ಪನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಬಿನ್‌ತೇತಕಿ ಉಪಯೋಗವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾವನೆ, ದೇಸಾಯರ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬೆಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯೇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ಉಪಜೀವಗವು ಬಿನ್‌ತೇತಕಿಯಾಗುವದು. ಹಾಸ್ತಿ ಸಮುಯದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮು ಲಾಗಡಿಗಳನ್ನಿತ್ತುವದು, ಕಬ್ಬಿನ ಗಾಣ ಹಾಕುವದು, ಅತಿಕೆ ಒಣಗಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದು, ಮೊದಲಾದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಬಿನ್‌ತೇತಕಿ ಎಲ್ಲಿಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿದಿರೆಂಬ ನೆನಿಸಲಿ. ವಿಷ್ಣುವಂಕರಂತೆ ಅಕಂಖ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ದಾವೆಹಾಡಿ, ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರಿರುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರರು ಲಕ್ಷ[illegible] ತಂದು ಅವರಿಂದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತಿದ ಹಣ[illegible]ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಲಿ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಶಳಿ ವಿಶೇಷವಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಬಿಸಿಲು. ಮಜಲೆ-ಮುಂಜಿಗರ ಹಂಗಾಮು

ರಥಸಪ್ತಮಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ಮುಂಗಳವಾರ ತಾರೀಖು ೧೩ನೆಗೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಕೈ ಬ್ಯೂ. ಕೋ ಗಂಜಿನೇ ಕಲಮಿನಸ್ಸಿಯ ನತಿನಿಧಿ ವ್ಯಾಕರಣಮೊಳಗಿನ ಅರೋಪಿಗಳಾದ ರಾ ರಾ ಅಣ್ಣಾಬ್ಬಾ ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಸಾಂಕವ್ವ ಪಾಂಡುರಂಗಪ್ಪ, ರಾಮಾ ಹನುಮಂತ ಶ್ಯಾನಭೋಗ, ಸುಭದ್ರ ರಾಮು ಶ್ಯಾನಭೋಗ, ಗೋವಾರ ಸಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾನಭೋಗ, ಗೋವಿಂದ ಅನಂತ ಭೈರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾ. ೯-೩-೨೪ನೇಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಸಮರಿ ವ್ಯಕರಣದಿಂದ ಗಿಂದ ಕತಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾಸು ಈ ರಾಜಿಯಂಕಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಹ್ಯಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವರೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠಾಧೀಶ (ಸರ ವಂಜ) ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಾಪ್ಪ ಹಲರಿಪ್ಪುಗಳರು, ಕಾರವಾರ, ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ಅನಂತ ತಿ ಕೆನೆ, ಹೊನ್ನಾವರ ಈ ಮೂವ ಪರಿಚರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಪ ದರು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಗಿಕೊಂಡು ಪಂಚಾಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರಾರುನಾಮೆಯಾಗಿದೆ. ಉಭಿಡ ಅರೋಪಿ ವೀ ಅಚ್ಯುತ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಭಟ್ಟ ಇವರಿಂದ ಕಾಂತಕಾಖಾಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಬು ತೀರ್ಥ ವನೆಗೆ ರೂಪಾಟ್ಟ ಖಾಂದ ಪ್ರತಿಪಾಸು ಕರಾರು ಕೊಳ್ಳೋಣಾಯಿತು. ರದಪಪ್ರಮಿಯ ದಿವಸ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರೆ ವೇ ಅಚ್ಯುತ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪಟ್ಟರಿಂದ ಲೆಖಿ ಬಜಾಪು. ಕೊಂಡು, ಅವರ ವ್ಯಕರಣವು ಏಲಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗ್ಯಾತು. ಅಂತು ಪಕ್ಷಪ್ರತಿಪಾದ ಬಾಜ್ಯ ಕಾರಣಪೊಮು ಸ್ಯಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ. ಉಗಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಯಾವಪಿಯಂತೆ ಉಡಾಇ ಅವರ್ಧಗಳನ್ನ ನೆಪಿಸಿ, ಆತ್ಮನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಸಹಿಸಿ, ವರರ ಮಹೋದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಇಂಗಡಾಗದೆ ಜ್ಞಾಕಿಸುವ್ದೆಯನ್ನು ಸಕಲ ಜಜಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಕಪಾಗುವಂತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಕಾಗು ಮನಸ್ಸಿನಿಂಪ ಬಕ್ಕರಾಗಲಿ

ನಿನ್ನೆ ಖಗ್ರಾಸ ಚಂಪ್ರಗ್ರಹಣದ ವರ್ಜಕಾಲವು ಸಮಾಪ್ತನ ಧರ್ಮಾಧಿಸಾನಾಗಿಗಳು ಸತ್ಪಕ್ಕವಕೆಗುಂಟಾ ನ ಸಂಳಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಗರಸ್ನಾನವಾಪಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಜವ-ತವ-ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳನ್ನಿತ್ತು, ಚಂದ್ರದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಬಾಹುವಿನ ಬಾಧೆಯೊಳಗಿಂದ ರಕ್ಷಿಸೆಯು ಜಗತ್ಪಾಲಕನಾಗೂಡ ವೈಸ್ಯಗೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಶಿವರಾತ್ರಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬರಹೋಗುವ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅನುಕೂಲಳಿಗಾಗಿ ಕೆರಿಕಿಸ್ಸನ ಕಂಪನಿಯವರು ರುಕ್ಕಾವಶೀ ಉಗಿಹಡಗನ್ನು ತಾ. ೯ನೆಯಿಂದ ಪರ್ಮಗೋವಾ-ತವರಿ ಬಿಂಡಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ನಡಿಸುವವರಿವ್ಹಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹುರುಬನಿಂದ ಹಿಟ್ಟು ಹಾಳಬೇಕೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರರವರಿಂದ ಹೆಲರಮನರವರಿಗೆ ಬರೆದು ಬಂದಿರೆಯಂತೆ! ಮನೆ ತೆರಿಗೆಯ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯವು ನ್ಯಾಯಾಸನವ್ಯವಿಸ್ಥವಿರುವಾಗ, ಕಲೆಕ್ಟರರವರು ಇಂತಿರಿ ಮಾಡುವದು ವಿಹಿತವಲ್ಲೆಂದು 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಸಿ'ಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಟ್ಕಳ— ಜಳ ಸಾಧಾರಣ. ರೋಗಾದಿಗಳ ಈ ವಿರಳೀಕರಣಾಧ್ಯಪ್ಪಿಪಲ್ಲಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟಗೆಯನ್ನು ತಲೆಯಿಂದ ತಂದು ಹೆಚ್ಚಿಸಿನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸುಸಂಧಿ ಗಂಟುಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಪಲ್ಲದ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬರಿಪ.

ಕಾಮ್ಟೇಜರ ಸಾಹೇಬರು ಸರ್ಕಾರ್ ಅನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಹಾಕಿದ ಖಾಂಬಾಕಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಹಾಕಿದ ಎಳ್ಳೋ ಕಳ್ಳುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ರೈತರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅನಸ್ಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕರಾಬುಹೊದೆಯು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಿ ವರ್ಷವೂ [illegible]ಮಾರ್ಚ್ ಅಸ್ತಿಕ ಸುಜಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಸಾಮಾರು ಶ್ರೀ ಫೆಂಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಗಿ ಫೆಂಟಿಗೆ ಬಂದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತ ಕೆಲ್ಯುವರಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದೀ ಬೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಕೆತ್ತಿಟು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚಿಬಾರದೆ, ಪರಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಆನಿಪ್ಪ ತಾಸು ಬೇಳು ಮುಂ ಜಾನೆಗಳಿ ಎದ್ದು ಖುದವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ದ ಜನರು ಮುಸ್ತಾ ವಿಷಸೇಕೆ ಖರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾ ನಾವಯ ಆಖಿ ಸೇರುಬದಿಲ್ಲಿ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ?

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಸಲ್ಲು ಅದ್ದರಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬಳಪಲ್ಲ ಮುಖಂಡರು ಒಮ್ಮುಕತ್ಯ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಕ ಸವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ ಶರ್ಕಿ ದುವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದು ಶರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಡಿಕೆಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊನ್ನಾವರವಲ್ಲೇ ನಿವಾ ಖದ್ದ ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವಿಗುವರೆಂದ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ನಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯಿದೆ.

ಪ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಂಡ ಶರ್ಕಿ ಹೊಸಬ್ಬಮಾಮ್ಯರ ಕಛಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಮಂದಿ ನವೀನರು ಧುಮ್ಮುನ್ನಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಸೈನ್ಯದ ತಯಾರಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಿಪಾರುಮಾಡಾಸ್ಪತ್ರೆಯ. ಕಂತೆ ವನಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ, ಕಾಣವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ— ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆ ಕುಟ ವರ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ವಾರ ತಾ. ೫ನೇಗೆ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ತರ್ಫದಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಂಕ ವಾಕ್ಷರಿಂದ ಸಭೆ ಜಾಹೀರುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಖಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪೌ ಮುಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯ ವರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ, ತಾ. ೧೦ನೇ ಆರಿತ್ಯವಾರ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಖಾಲಿತ್ಯವನ್ನು ವಲ್ಲಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಸಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಾಗರಿಕರು ಪ್ರಬೆಡಗಿಯಿಂದ ಊರೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನಮೋದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಗಾಂಧಿಥಳರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಖಗ್ಗಿ ದೇವರ ಕೃಪ ಜ್ಞ ಜಾತ್ರಾವರ್ಗ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವ ಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪರು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಮೋಡಾರಿ ಜಾಗದಮೇರೆ ಮಿ ಪೆಟಿಶರರು ಒಂದು ಖಾಸಬಾಗಿರುವರು.

ಕಾರವಾರ— ಳಳಿದ ಗಂನೇ ಸೋಮು ಮುಖಾ ಮ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆ ಅದರಿಂದ, ರಾತ್ರಿಯು

ಉತ್ಸವದ ದಿನವೆಂದು ಪೈಸಿಎಂಟ್ ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ ಪೈಗಂಬರರು ನಿಂಗಯಿಸಿದಂತೆ, ಇಲ್ಲಿ ಆತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಾರಿರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಹಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ವನ್ನು ಒಂದು ಮಮತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸುಂಗೇರಿಯಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳವು ಹೊರಟು, ಬಾಡಿದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತೀರ್ಥ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಫೋಟೋ ಜಾತಸಮೂಹವು ಸಾಲಾಗಿ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಸಾಗಿ ಮಾರುತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವರೆಗೆ ಬಂದು ಬಜಾರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ರಾಘಕೃಷ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಜನಸಮೂಹವು ಬಜಾರದ ಹಕ್ಕರ ಅತೀಯವಿತ್ತು. ಊರಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಬಜಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಗಡಿಕಾರರೂ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಈ ಸೋಟವು ಅಪೂರ್ವವು. ರಾಘಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಉಪಹಾರ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಭಿನ್ನಕರ್ಷ ಮೇಣಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರದ ಋಣಿ ಇದ್ದೇವೆಂತೂ, ಅದರಂತೆ ಸುಜ್ಞಾತ್ಮರನ್ನು ಗಂಧಾಂತರದಿಂದ ಕಪ್ಪಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಮೊತ್ತಾಕರಿಗೆ ನಾವು ಋಣಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆಂತೂ ಅಷ್ಟೇಗಳಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ಮಹಾತ್ಮರು ಬೇಗನೆ ಬೇಸಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಹರಿಪಾಳದ ಮೌಲ್ವಿ ಸಾಹೇಬರು, ಇವರಂತೆ ನುಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂಕ ಹೇಳಿದರು. ಖಾ. ಗಂನೇಗೆ ರಾಘಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೀಡೆಗಳ ಪೂಜೆಯಾದ ಕಂಚಕಾಯಿತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಭಕ್ತಾಕಾರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಂಚೋಣಾಯಿತು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಾಲೆಯ ಕೆಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ವಿಷ ಕ್ಯಾಕಿಸಿ ಯಕರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮಿಠಾಯಿ ಹಂಚೋಣಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೋಟ್‌ಬುಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಲಾಗದಿಂಗಳಿನ ಜಾಲಖಾಲಿಕರುಗಳಿಗೆ ಮಿಠಾಯಿ ಹಂಚೋಣಾಯಿತು. ಪಾಳೆ ಕೃಷಾಣಕ್ಕೆ ನೋನಾರಮಾಡಾ ಬೈತಕೋಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ನೋಮವಾರ ಗಾಂಧಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆಯು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಡಗರದಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಊರಿನಿಂದಿಗಿನ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ರಾತ್ರೆ ಪೀಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದೂ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೀಪೋತ್ಸವವಾಯಿತು.

ಕ್ಷೌರಿಕರ ಗಲ್ಲುನಿಯಮ ಬಾಂದಾಮಾಡಿದ ಕ್ಯಕರಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌಕ್ಕೆ ಹೋದಿರಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಅನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲು ಸುನಾವಣೆಯಾಗಿ, ಕ್ಷೌಕ್ಕೆದು ರದ್ದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಂಡದ ರಕಮು ರೂಪಾ ಎಂಗಳ್ಳ ತಗ್ಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸುಂಕೇರಿ— ಇಲ್ಲಿ ಬಾಲಬಂದು ಸಪಾಜದ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಗೂಡಿ, ಕಾರವಾರ ಬಟ್ಟಿಜದಲ್ಲೊಂದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ನಾಲಯದ ಕಾಪಿಮನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಾಯಿತು.

ಸುಜ್ಞಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸುದ್ದಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಗೆ ಸಂಜೆಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸುಮಂಗಳ ನಾಯಕನೆಂಬೊಬ್ಬ ಹಾಯಸ್ಕೂಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಬಿರಿಯೆ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವದೇ ವಿಜಯವನ್ನು ಹಂಚಿದನು.

ಸುಳ್ಯ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆನಂದೋತ್ಸವದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀ ಬಂದಿಸಿಪಿರಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಜೀಯವರ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯದ ಶುಭಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ನಂತರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತು. ಮಾರ್ಗವು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಕೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪುಷ್ಪ ವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು: ಹಲವರು ಪೊಲ್ಲುಗಳ ಸುರ ಮಳೆಗರೆದರು; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಪಟಕ್ಕೆ ಪೂಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದರ್ಪಿಸಿದರು. ಸುಜ್ಞಾತ್ಮರಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀ ಈ ನೋಟವು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸ ಜನರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಹುರುಪು, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಇವು ಅಮೂಲ್ಯ.

ರಥ ಸಪ್ತಮಿಯ ದಿನ ಮಾನಿಕಯಂತೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವವು ಜರುಗಿತು. ಉತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯರ ಸ್ವತ್ವ ಅಯಿತು. ಸುಂಗೇರಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಕಕಾರ್ಯವಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಮಯೆರ ನೈಸ್ಯ ದಾರಿಕ ಕೆಲ ಪರಿಣಾಮವು ಈಗ ಕಂಡಿ ಮಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ರಥೋತ್ಸವದಂಥ ಪವಿತ್ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳವ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವು ಇವಿಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದವರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಹಾತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸಂತೆಯವರಿಗೆ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಖಾ. ಗಂಗೇಗೌಡರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿತನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯು ನಡೆದಿತ್ತು. ಮಿಠಾಯಿ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಪಲಿಮಾರು— ಖಾ. ವೀರಣ್ಣ ಕಾರಬಳಿಯವರು ಕಟ್ಟಿದ ವಾಕರಗಳು ಬಂದಾಲು. ಕಾರ್ಯಳ್ಳಿ ಪ್ಲೇಗು ಆತಿಯೆಯಾಯಿತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಕ್ತತೆಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಿಠಾಯಿ, ಮಂಗಳಹಾರತಿ ಮೊದಲಾದ ಸೇವಾಗಳು ನಡೆದವು

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶಾಲ ಕಾಪಿಸುವರಿಲ್ಲ. ಮಂಜುನಾಥ ಪೈಗಂಗಾ ಕರು. ತಾಲೂಬಿನವರೂ ಹೋಗುವರು.

ಸುಜ್ಞಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸುದ್ದಿಯು ಕೇಳಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಾತೋಷವಾಗಿ, ಉತ್ಸಾಹವು ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಜಾತ್ಯಾದಿ ಕಳೆದ ಉತ್ಸವಾರಿಂದ ಪ್ರಭಾತಾಭಿ ಪಾಣಿಸಿದೆ. ಸಾಹುಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿರಲಾಗಿ ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆದರಾಗಿ ತಿರಿದುಬಿತ್ತು.

ಆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ೧೧ ನಿಮ್ಮ ೧೪ನ್ನು ಆಕ್ಕಿ ಹಂಚಿದೆ.

ಉತ್ಸಾಹದ ವಿಚಾರಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯು ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕಲ್ಲಿನ ಜಿಳಿ ಸಂಕಲ ಕಟ್ಟೋಣವನ್ನು ಒಂದು ಸಪನೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ತಿಂಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಆಲ್ಲಿಂದ ಜನಿಯರು ಖಾತೆ ಸಾಹೇಬರು ಅಗಮಿಸಿದರು. ಆ ಸೌಕ್ಯದ ಪ್ರಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹಾಲು ಹುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಸಂಕವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀ ರಂಗೈಯ್ಯನ ಪೆಂಕಟಾಚಾರ ಇವರ ಪಿಯಯ ಮಗನು ಹಾಲು ತರುವ ಬಗೆ

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯ ವಾರ** ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಮುಂಜೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸೌವ್ಯಾ ಹಾನುಗ್ಲಿಗೆ ಏನಾಲು ನುತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ಜಗ್ಗೆರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾತಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager.*

To cure Non-agricultural phobia.

(continued from 5th page.)

the occupant. Therefore it is quite clear to us that the fine was wrongly levied and the plaintiff was not obliged to sue to set aside the order levying the fine, then he is entitled to recover the money within 3 years of the fine having been recovered. The plaintiff's suit must therefore be decreed with costs throughout, the cross objections are dismissed with costs."

Mr. D. S Varde appeared for the Appellant.

The Government Pleader for the Secretary of State.

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to *insure* your life in the best Insurance Co.?

(2) Do you want to *advertise* in the most popular News paper of our District ?

(3) Do you want the best Indian *Soap* for your toilet or washing?

Then – please apply to:—

Messrs. DUTT & CO.

DUTT BHUVAN, KARWAR.

1. *Chief Agents of the Bharat Insurance Co.*
2. *Advt: Agents of the Kanara News.*
3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co.*

We also undertake all Sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub-Agents throughout Karnatak & Goa.

ಶುದ್ಧ ಉಕ್ಕಿನ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು.

4 ಮೊಳ ಉದ್ದ 1½ ಮೊಳ ಅಗಲ ರೂ. 1½ ರಿಂದ 2 ವರೆಗೆ
6 „ „ 1¾ „ „ „ 1.10-0 –5 „
8 „ „ 2 „ „ „ 2½ —6 „
10 „ „ 2½ „ „ „ 3¾ —10 „
12 „ „ 2¾ „ „ „ 6 —12 „
16 „ „ 2¾ „ „ „ 9 —16 „

ಅತ್ತಿಗೆಳ್ಳದೆ ಬುಡ ಬದ್ದರ್ ರೇಟು ನುಡಿಗಳು, ಪಾರ್ಮಾಡಿಗಳು, ಕಾಸೀಜಾಂಬುಗಳು, ಕ್ಯಾಸ್ಟರ್ ಕಾಲುಗಳು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಾಳಂಟಿ, ತಾಳ, ಪನ್ನೀರ್‌ದಾನಿ, ಬಿಚ್ಚಾಕಿಯ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪಳಗೆರುವ ಕಂಗಳುಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಅವಶ್ಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಆಹ್ವಾನ.

S. U. N. D. E. D. BEHARES CITY

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಕಂಚು ಕಂಪನಿ, ಪೌಕಂದಾ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ.

ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!
ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನನ್ನು ಭಾರತ ದೇಶವುದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನವನ್ನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟಮಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಚಯ ಮಾಡುವದು ತೀರಾ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಮನ್ಸಿ ತಿಳಿರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನು ಭಾರತ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ದೊಗ್ಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯಮಾಡುವ ಹಿಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನನ್ನು ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಬಲವತ್ತರ ಹಳೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಮತ್ತೊಂದೂ ಇಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ನುಡಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ನನ್ನು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು:-

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ವರಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಆಣೆ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧–೩) ಸ್ತ್ರೀಯ ವೇಷದ ಗಾಂಧಿ. (ಷಾಕ್ಸ್‌ಪೀಯರ್) (೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೂ. ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, (೬) ಮಣ್ಣಿಣಮಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಇನಾಮಿನ ಪುಸ್ತ) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಆಯ್ತು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಗದು ನೇದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ದೇಶಾಪ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೪ ಆಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ವಾಸ್ತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರಮ ನಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್, ಮೇ, ಜುಲೈ: ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ಇವು ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದೋಯ ಪುಸ್ತ ಹೊರಡುವವು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೧-೫-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ. ಹೊದ್ಕೆ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಕಿರಿಸಿ.

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಿಂದ ೧೫೦ ವರೆಗೆ

ಒಂದೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೦-೧೦-೦.
„ „ „ ಹತ್ತೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ „ ರೂ. ೧-೦-೦.
„ „ „ ೪ ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ „ ರೂ. ೧-೧೫-೦.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ತಡ್ಡು, ತಲೆಸೋಡಿಸಿ, ಚರ್ಮ ಸ್ವರ, ಜಾತುಜ್ವರ, ಪ್ರಸವಜ್ವರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ.

ಪತ್ರ:— ಎನ್. ಈ. ವೆರಗೀಸ್,
ಮಿಕನ್ ಮಾಸ್ತರ,
ಹಳದೀಪುರ. (ಉ. ಕಾನರಾ)

ಡಾ। ಮಹೋದರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಸೂಲಿ, ವಾತ ನೇವನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಏಜಂಟರಿಂದ.

ವಿಳಾಸ:— ನಾಗರ್ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ಕಾರವಾರದ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ
ಉಘಡಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ.

ಕಾಂಹಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಮುಖೆ ಹೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ವ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ವಾ ಪಾಸುನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥ ವರೀಲ ಪಾಠಶಾಲಾ ಉಘಡ ವ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ ಆಹೆ.' ಆಯುರ್ವೇದಾತೀಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ ಸಮಾಗಾರ್ಪಕ ಪ ಸರಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕವಿಲ್ಯಾಂತ ಯೇಇಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಿಸ್ಣಣ ತೀನ ವರ್ಷಾಂತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಇಲೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿದಾನ ಮರಾಠಿ ಪಾಂಚ ಇಯತ್ತಾ ಶಿಕಲೆಲಾ ಪ ಮಾಡಾಕರಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ತೀನ ಪುಸ್ತಕೆ ಪಠಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಚ್ಯ ಪುಸ್ತಕಾಂತಾಲೆ ಶ್ಲೋಕಾಂಚಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೆಣ್ಯಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಜಸಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ವ್ಯಾಂಚೆ ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೨ ವರ್ಷಪರ್ಯಂತ ವ ಪಕ್ತೀ ಸದರ ಅಸಾವೀ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆಚೆ ವರ್ಗ ೧ ಜ್ಯಾನೆವಾರೀ ೧೯೨೪ ಪಾಸೂನ ಸುರೂ ಹೋತೀಲ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ ಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ದುಸ್ರ್ಯಾಸ ದರಮಹಾ

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದುರಸ್ತಾ ೧೨ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೆವಿಲೆ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾತ ಕಮ್ಮ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಂಚ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೆತೀಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀಂ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ. ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ. ಅರ್ಜೀಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾಹಿಜೇತ, ಜ್ಯಾಂಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಂಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ:—

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ.

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಸ್ಕಾ ಜಾಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧೀಚೆ ಅನೇಕ ನಾಥಾಂತೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವಗೈರೆ.

೨. ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ. ತ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೆತು) ಸಮ್ರಾ ಜಾಣಿ ಖುಲಾಸೆವಾರ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾತ ರೋಗ ಸಾಬೀತ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲಯಾಂತ ಸಮಕ್ಷ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಚಾರ ಕರಣ್ಯಾಸ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸ್ತುಪರತ್ವಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ವ ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ವಿಷಯ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ.

೧. ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಲಾ, ಸ್ನಾಯು, ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ರಹಿತರಿಂದ, ರುಧಿರಾಭಿಸರಣ ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೋಣಾರ್‍ಯಾ ವಿವರಣಾ ಕ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವ, ತ್ಯಾಚ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನೆ ದಾಖವಣೆ ವಗೈರೆ ತೆಥೆ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನಾ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ ವಗೈರೆ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಮಕಾಟಕ್ಕಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾಂ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾಂತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ.

೩. ರಸಾಯನೆ ವ ಕೃಪಿಸ್ಥ ರಸಾಯನೆ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಜಾಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾಂ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ತ್ಯಾವರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಕೇಲ್ಯಾಸ ಸಮಕ್ಷ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ. ಸೂ. ಉಮೇದವಾರಾಂಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೇತಾ ಯೇಈಲ.

ಶಿಕವಿಣಾರೆ— ವೈದ್ಯ ಜೆ. ಎಫ್. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್,
ಆರ್ಯೌಷಧಾಲಯ, ಕಾರವಾರ.

ಪತ್ತೆಸ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಆರ್ಯವೈದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ವೈದ್ಯ-ಡಾಕ್ಟರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ !!

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.

(ಸಚಿತ್ರ)

(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಬೆಲೆ ಬೀಡದ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು ! ಬಿಡುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಗಾಳಿ ಹವೆ, ನೀರು, ಅನ್ನ, ಉಪವಾಸ-ತಿಂಡಿಗೆ, ವಾಯಾವಸ್ಥೆ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಮಾನಸಿಕ ಉಪದೇಶವನ್ನು, ಖಾಯಿಲೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವಹಾಗಾಗಿ ವಾಯು-ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಜಲ-ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಉಪವಾಸಾದಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು, ಶಿಶು-ಸಂಗೋಪನೆ, ಹೆಂಗಸರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಿಡು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ವಿವರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉಪಚಾರದ ಸಹಿತ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಹಿಪ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥವು ಸಮಸ್ತ ಶಿಕ್ಷಿತಳಿಗೂ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು, ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಳಿಗೆಗ ಪುಸ್ತಕಗದರ್ಶಕವಿದೆ. ಈಗಲೇ ಬಿಹರ ಪ್ರತಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ — ಗಂಗಾ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಗೆ ರೂ ೦—೧೫—೦. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್,
ರಾಜಿ ಪ್ರೆಸಸ್ ಆಫೀಸ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ತಾಕತೆಡಸಿ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ, ದಿನಬುಟ್ಟಾಂತಾಗಿರುವದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸಹಜವಾಗಿ ಸದ ಮಾನುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಶೀಷು ಒಗಳು ಅತ್ಯಂತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನೇಕರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಆ ಬರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತು ೧೦ ಆಣೆ ೪ ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ. ದಿಪ್ಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಸಂಪತ್ತು

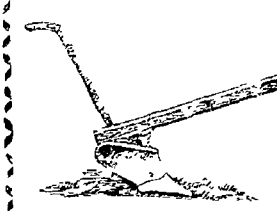

ಅಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುವದು.

ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಇಬ್ಬಾಗ ನೇಗಿಲುಗಳಿಗೂ, ಕಲ್ಟಿವೇಟರುಗಳಿಗೂ, ಇತರ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ

ಕೆಲಸದ ಟೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆ ತಯಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಇಂದೇ ನಮ್ಮ ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿ (ಲಿಸ್ಟ್) ಎಂಬ ಕಾಗದವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.

. February. 1924.

ವರ್ಷ ೮.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

T[illegible]KANARA NEWS.

ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ

ಕ.ಪ.ಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವು
ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ
ರೂ. 3-0-0.
ಪ್ರಿ. ಪಿ ಆಂಚೆವಚ್ಚ ಸರಿ
ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ 0-1-0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಇನ್ನು, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ (೧೫ ಎಮ್ ೫.೮೨) ಒ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-
ಒ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0.
ಹೆಚ್ಚಿನಂದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಪೊಡ್ಡಾರಿಯವರೆಗೆ ಒ ಮಾಸಿ ಬಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು.
ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ ನಾನೃತಂ ಕ್ಷುದ್ರಲೋಕಜನಪದಹಿತಕಲಾ ವ್ಯಕ್ತತೇ ವಾರ್ಧಿಕೈಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ಭವತಿಜನಪದಾನಾ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖಿ ೨೮ ನೂಹ್ ಫೇಬ್ರುವರಿ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಸ್ತಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತಮಾಣೆ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಸ್ತಮಾನಾಂಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿ
ದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಕಾಯದೇಹೀರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ಡಿಡ ರತ್ತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಖೋಕವಿಣಾರೆ,
ಮುಕ ಬಾದವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೆಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೆಣಾರೆ,
ತೆಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿಣ್ಯಾಸ ಕ್ಷಿಕರ.

ಕ್ಚಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಖಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಲಿನ ಬೆದಗಳು (Cotton heaalds) ಕಂಠಿ ಬೆದಗಳು, ' Wire heaalds) ಉಕ್ಕಿನ ತಟ್ಟುಗಳು) (Steel reelds) ಸಾವಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಬಾಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಲೆಕೆಗಳು (Parns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಲ್ದಿಯಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಕರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಕೃಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort,
BOMBAY.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಜೆಲ್ಲಿ, ಬಂಗಾರ, ಮು.ತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಮಾಲಿಪ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಜ್ಯೋತ್ಪರ್ಕವಾದ ಗಜ್ಜೆಟ್ಟಿಕೆ, ಏಕಪಾಣಿ, ಚಕ್ಕಸರ, ಸಿವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಸೂಗುಮುಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಮೂಪ್ಪು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನಮಾಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಿ, ಮುತ್ತಿನ ಕ್ಯಾಪ ಜಾಲರಿ, ಪಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಿನ ಕೆತ್ತುಕುಗಳು, ಸುಗಂಧ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಶುದ್ಧವು, ತರಗತಿಯ ಅಭರಣಗಳು ಸುಲಭಾದಾ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ನೂಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ನೂಸಸುಳ್ಳ! ಅತ್ಯುತ್ತಮವು!!!
ಹಿಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇವರಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಪುನಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಹಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.

ನಿಜವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. K. Kunnady & Sons Jewellers, Tellicherry. ಪಿ. ಆರ್. ಕಲವಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

☞ **ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.**

ಆಯುರ್ವೇದೀಯ! ಬಲಕಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ವಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೆಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಸ್ಕಧಾಯ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಭಧಾರಣಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೊತೊ. ಕಿಂ. ೨॥ ರು.

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತಿಕ ಬುಧವಾರಿ ತಯಾರ ಹೊತೊ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೆವನಾನೆ ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಚಿ ಪಾತಕಪಣಾ, ಲವಕೀತುನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಬಹಮೂತ್ರ, ವೀರ್ಯಪ್ರಮೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಶೈಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಫಕ ವ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೆವನಾನೆ ಆಲೆಲೆ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸಂತತೀಲಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಷಣೀ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದೆಶ (ಗರ್ಮೀ) ಸಾರಖ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾಂತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ವ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತೂಚಾ ಸಾಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೆಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೆಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಕಚಿತಚ ಸಾಪಡೆಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ಉಪಾ ಸೊ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಡಬಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ಟ. ಖ. ೮. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಂತ್ಯಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ. ಆರ್ಡರಿ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ. ಸೂ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚೀ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾಶಾ ವೆಗೆರೆ ಬಹಲ ಖುಲಾಸಾ ಸಮಕ್ಷ ಅಗರ ಪತ್ರಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾಚಿ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೆಣ್ಯಾತ ಯೆಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸೆಂಬಂಧಿ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಮಿ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೊ.

ಮ್ಯಾನೆಜರ ಆರ್ಯಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮೆದಿರ. ಪೊ. ಚೆಂದಿಯೆ. ತ್ಹ. ಕಾರವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾನಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಯಾವ ಪುರುಷನು ಕಾಣಲಿಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದದ್ದೇ.

ಕಾನಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆದರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸಿಗೆ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಪದ ಆನಂದದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಮೇನೆಯ ತನ್ನಂತಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದಿ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದಮ್ಮ ತೂಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಣುಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಅವರೆ, ಅವು ದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಪು. ವರ ಸುಗಂಧವಾದದ್ದೇ ಮಧುರವು ಮೋಹಕವು ಆಗಿರುವೆದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರನವರಲ್ಲಿ "ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಪೇರಿಟಿ" ಆಫವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆ ರೂಪಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ ೩ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 2-10-0, ಪಿಸಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧಿಯು!

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮುದುರಿ, ಕೋಮಲ ಚರಮಾಯಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಮಪ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ್ಲಿಷೆಷವಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೆ (ಅಲ್ಕೊಹೊಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವು. ಎಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಘವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಿಟಿಳುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಟಿಸಿ ತರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೈರ್ಗಿಕವಾದರೊಂದು ಪ್ರಸ್ಪವಾವಿಕೆಯು ಆಂಗೆವೆಸಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ ನವ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಎನುಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಪಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ಪೆಜ್ಜ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬುಕಾರವನ್ನು ಬೀಕಾರಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿರಿ; ಅಲ್ಲಿಮ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಂಪಾಗಿಸದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಭಾಯಿಯಿಂದ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮವು ಮೃದು ಮಾಗುತ್ತದೆ. ೩ ಬಟ್ಟಿಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರೂಪಿಲೆ ಬರೇ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಟಪಾಲು ಹಾಗೂ ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ೩-೩ ಬಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/- ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ದಾಮು. ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಕರಾಚಿಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುನಾರ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ನಳಲೀ ಪೌಡರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ. ೨೫೯, ತಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಜಯವು ದೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨.

ಟೀಪು:— ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಡಿನಿನ್ನಲಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ
ಗಾಲಂಗಡ ಸುತ್ತ ಕಜ್ಜಿಸ ರೋಗ
ಗಳ ನೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ
ರೋಗ ಬಂ ಪೂವು ಉಳ್ಳ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಜ್ಜಿಸಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಕಾರೀಕ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ಭಯ, ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಔಷಧಿಯಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವಡೆಯಿರಿ.

ಹಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಿಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಯುಳ್ಳ ಕನ್ನಡಿಯಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬೆಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಖಂಡಾಪದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
೧/೦ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿ ಸಾಗಪ್ಪಕೆಟ್ಟಿ ಪಟೇಲ್

ಬಡಾಳ.

ಪ್ರೋಪ್ರೈ ಕುಮಟಾ (ಉ. ಕಾನರಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆ೮, ೨೦, ೪೮, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦.
೨. ೨ ತಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆ೦. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦.
೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆ೦. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ ಗ್ಯಾತ (ಪರದಾ) ಕೆ೦. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾತ ಕೆ೦. ೧೭ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರ ಮುಖಾಂತರ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ:- **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಪತ್ರ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ.
ಖೇತ್ರ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಶಾಂತಿರಸ್ತು.

—ಂಜಿಜಿ—

ಲೇಖಕ:— ನಿಜಕಿಂಕರಾತಿ.

ಇಷ್ಟೆಯ ರಥಸಪ್ತಮಿಯ ಮಂಕೋತ್ಸವವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಯೊಂಕ ಪರಾಗಾಸಿನ ಕುಬ್ಜಪುರಸ್ಥ ಮಾಜಾಜರ ವಾಸ ಕಾಯ್ದು ಬಗ್ಗೆ ಆಖಿಲರೂ ಸಮರ್ಥ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನ ಲೀಲೆಯೆನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ರಥೋತ್ಸವವು ಹೇಗೆ ಸಂಗಮಗುವುದೆಂದು ಅನೇಕರು ಸಂಶಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯರ್ಯಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ಈ ಮುಕ್ತಾಮಿನಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪಯಾಜಿಂದ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರೆ ವೇಗ ಅಚ್ಚರ ಘಟ್ಟದ ಪ್ರಕಾರವು ವಿರಳಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂಚಲ್ಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅಚ್ಚರವು ಎಂದೂ ನೆರವೇರಲೇಬೇಕಿತ್ತೆಂದು ಸಭೆಧಾರ ಸುದ್ದಿಯಿತ್ತು. ಪಕ್ಷಗಳ ಅಲಹಕಾರವೂ ನಿರ್ಮಾಲವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಹುಕುಮು ಸ್ಥಾನಿಕಸೇನೀಸರಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಅಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ನಾಡ ಕರ್ಣಿಯವರು ಕಲಹಬೀಜವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಒಳ ಳೇ ಬೀಜಾತಿದರು. ಪಕ್ಷಗಳ ಜಾಲಕರನ್ನೆ ಮುದ್ದಾಮು ಹೋಗಿ, ಕೋರ್ಟಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾದಂತೆ, ತಕ್ಷಣಾಮೆಯು ಯನ್ನು ಅಮಲಿಗಲ್ಲಿ ತರಲು, ಚಾಲಕರ ಮನವೊಲಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟು ಬಿಡ್ಡಾಡುವ ಪ್ರಕಂಗವೇನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದೆರಗಿದ್ದಿಲ್ಲೆಂದು ಯಾರೂ ಬಿಲ್ಲುವರು. ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಅಮಲುಬಜಾವಣೆಮಾಡಿ ಉತ್ಸವ ಪಾಲ್ಗು ಪ್ರತಿಬಿಂಧಿಸಿದರೆ, ಸಜ್ಜಾತಿಯರಾದ ತಮಗೂ ಚಾಲ್ಯವನ್ನು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಇವರು ಈ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಕ್ಕಮಿಂದ, ಸವಿಮಾತುಗಳಿಂದ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಶಾಮಾಂತ ನಿಜಾಲೆಮಾಡಿದರು. ಈ ರಾಜಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೃಥೇಚಿದ ಬಬ್ಬು ಹೃಯಷ್ಟ ಜಾತಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಹ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾಯರಿಗೆ ಅಂದಿನ ರಥೋತ್ಸವದ ಶ್ರೀಮಂತ್ರನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು ಜ್ಞಾತಿಗೃಹಸ್ಥನಾತೆಯಿಂದ ರಥ ಸಪ್ತಮಿಯ ಮಂಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಸಂಗವಡಿಸಲು, ಸಾನಿಕ ಮಾಜಾಜರಗಳಿಂದ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಪಕ್ಷಗಳ ಮನಸ್ಸು ಮೃದುವಾಗಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

***

ವೃತ್ತಿನಾತೆಯಿಂದ ರಾ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸುವಾಗ, ಪೋಲೀಸ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ನಾತೆಯಿಂದ ಅವರು ನಡಿಸಿದ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೆಂದು ಎತ್ತಿಸಲಾಗದು. ಶ್ರೀ. ಪ್ರೌ. ಕೋಷ ಗಂಜೇ ಕಲಿಮನ್ನಯ್ಯ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಬ್ಬ ಹಕ್ಕರ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರವು ಅಸಮರ್ಥನೀಯವೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಲು? ಇದರು ಪೈಕಕ್ಷದವರು, ಇವರು ಸಲಹಾಗಾರ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಯಾ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಷ್ಪ ಗುಣಧರ್ಮಾಲಂಬವು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರೇನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲರು? ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಬಂದಿಸುವ ಪ್ರಕಾರವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವಾಪದರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೇಗಿಕೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲಿಂದ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗಳಿಲ್ಲ ಹೊಸಕಿಯಿಂದರೆಯೆ ಹೊಸ ಕೇಳುವವಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ಹಾಗಲವಾಡಿಯೆಗಿನಿ ನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು. ಪೈ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ತಂಡು ಇಷ್ಟಪ್ಪಿಗಲೆ, ಸಲಬಾಗಪದಪಕ್ಷದ ಒಂದು ತಂಡು ಇಷ್ಟಪ್ಪಿಗಲೆ, ಉಪರಿಗೇನು ಗತಿಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮತಪೇಚಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೆಂಬ ಮಾತು ನಿಜ. "ಈ ಅಂಗುಷ್ಠದ" ಮೇಲಿಂದ, ಮತಭೇದದ ಮಾಜಾಜರು ಹೇಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳವನ್ನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವರ್ಗಾದ್ದಾರೆಂಬ "ರಾಜಾಸ್ಥಾತಿ" ಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು ಕೇಳಲ ಆಯೋಗ್ಯವು. ರಥೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯವರು ನೆರೆಮುಚ್ಚಿರು. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳದವರು ಕೂಡಿಚ್ಚಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಇವರನ್ನು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಕಡಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಂಗಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಜಬಾಬ್ದಾರ್ರರು? ಜ್ಞಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಂಗಡಗಳ ವಿಷ್ಣು ಜನ್ಮಿಯೆರಿಸ್ಪು ದಿಂದ, ಒಂದೇ ಮತದವರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಒಕಡಾಟ ನಡಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪಕ್ಷದವರ ಪಾಣಾಜರಂ ಹೊಣೆಯಾಗುವರೇನು? ಹೊಣೆ ಯಾಗುಬಲ್ಲರೇನು? ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹಿಗೆ ಕೆಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಲು ಇವರು ಜಾತಿಯವರ ಸಂಸಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಮುಕ್ತರೇನು? ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಶ್ರೀ. ಪ್ರೌ. ಕೋ. ಗಂಜೇನೇ ಕಲಿಮನ್ನಯ್ಯ ಇವರ ತಪ್ಪಾಭಿಗಣ ಮಾಜಾಜರವರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಸನಕ್ಕೆ ಎಳಕರುವ ಪರಲು, ಮಾಜಾಜನರನ್ನು ದೇವೀಪುನೆಪಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿಸಿದ್ದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತವು. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾಮು ಯಾಗಿರುವಾಗ, ಕಲಹವು ಇವರ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಹುಟ್ಟು ಸ್ಥನೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಅಂಜೋಸಾವಿರಾಗ. ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷದ ಸಾಮಂತರಲ್ಲದ ವೇ ಆಜ್ಞಾಭಿಪ್ಪಟ್ಟನ್ನು ಯಂ ರೂಮಾಯಿಗಳ ಜಾಮೀನು ಕೊಂಡರೆ, ಮಕ್ಕಿಂಯು ವಿಚಿತ್ರವ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ನಿಚಿತ್ರ ಲೀಲೆಯು ಅಧಿಯು. ಕೊನೆಯಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಉತ್ಸಿಯನ್ನು ನೆನಿಸಿದರೆ, ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ರಾಜಿಯನ್ನ ಸಂಗತಿಯು ಮೇಲಿಂದ ಈ ಕೃತ್ಯಾವ್ಯವಸ್ಥೆಬ್ಬಿಸಿ, ಪೋಲೀಸರು ವಿಚೀಂದ್ರಭಕ್ತಿ ರೂಪದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದಯಶಿಖರದಿರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು.

***

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಇದು ಕಡೇ ಮಾತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಲಹಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಸಮಾಜದವರೆಲ್ಲರೂ 'ಕನ್ನಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಮಹಾಜನರು ವೀಕವಾಗಿ ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಪೋಲೀಸರು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಹಾವೆಯನ್ನೂ ನೆನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸಮಾಜಕ್ಕಂಟಿದ ಅರ್ಥವ್ಯಯವನ್ನೂ, ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂತಃಶಲಹದಿಂದ ಜ್ಞಾತಿಗಳಲ್ಲೇ ವೈಷಿಗಳಿಗಾಗಲೇ ಎಂಥ ಬಿತ್ತಿಗಲಾಹರವರೆಲ್ಲರು ಒಂದೇ ನಿಲ್ಲಾಂತಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರೆ, ವೃಥಾ ಮಂಬಿರಾಸಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಬೀಳದೆ, ಬೇಜಾಬಾಬ್ದಾರ ವರಾಲೋಚಕರ ಕಳಾನಿ ಮಂತ್ರಾಗಳಿಗೀಡಾಗಿದೆ, ಮಾಜಾಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜ ವಾದ ವಾದಗ್ರಸ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮವ್ಯಕ್ತ ಜರ್ಚಿಸಿ, ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪಂಚಿಗಳಿ ಸುಪ್ಪಯಿಂದಿ, ಕಾಲಲ ಸಾಮಾಜದ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಸಮಾಜದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ, ಉದ್ಧಾರದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಅಗ್ರಹಕ್ಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದೆ. ಸಮರ್ಥ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನಾದರೂ, ಮಾಜಾಜನರಿಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಆದಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪೇರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಆತನಿಗೂ ಅಂಗರಾಜಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕುಮಾ.ಜಾ, ತಾ. ೨೫-೨-೧೯೨೪.

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಶೂಲೆ, ತಾಪ, ತಲೆಕೂದ್ದ, ಪಾನ-ಭರಿ, ಪೆಟಿಶುಳ, ಉನ್ಮಾದ, ಬಾಲತಿಪಣಂತ ಸಂರಕ್ಷಣ, ನಾಜ್ಞ, ಮುಖ್ಯ ಹಲ್ಲು, ಇ. ವಿಕಾರ ಖಾತ್ರಿನ ಅಲ್ಪಾವಧಿಗೆ ಕಾಲ ಹೋಗುವ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ರೂ. ೧. ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಖ. ನಿರಾಳ.

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ದುಧನವಾರಿ, ಪೋ. ತಾಳಡೆ, ಜಿ. ಪುಣೆ.

'ವಿಚಾರಿ' ಚೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ.

ಮ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಸುಟಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಯೆಥೆಲ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾ ಶಾಲೆತ ಮಿಠಾಈ ಚ ಗಾಂಧಿಚೆ ಫೊಟೊ ಮುಲಾಂಸ ಕೌ. ಮಂಡಳಿ ಕಡೂನ ವಾಟಣ್ಯಾಂತ ಆಲೆ. ಮ. ಗಾಂಧೀನಾ ಸಮುದ್ರ ಕಾಂಟ್ಯಾ ಹವೆಚ ವರಾಚ ಕಾಲ ರಾಹಿಲೆ ನಹೂರ ಆಹೆ, ಅಸಾ ಡೊಕ್ಟರಾಂಚೆ ಸಲ್ಲಾ ದಿಲ್ಯಾಮುಳೆಂಚ ಸರಕಾರನೆ ಲ್ಯಾಂ ವಿನಶರ್ತ ಸೊಡೂನ ದಿಲೆ ಹೊತೆ. ಶಿವಾಯ ಜನತೆಸ ತ್ಯಾಂಚಾ ಗೌರವ ಕರಣ್ಯಾಸ ಕೊಠೆಚ ಕ್ರಮವಿಲೆಲೆ ಉಘಡ ದಿಸತ ನಾಹೀ. ಅಸೆ ಅಸತಾಂ ಮ್ಯು. ಪ್ರೆ. ಸಾಹೆಬಾಂನೀ ಸ್ವೀಕಾರಿಲೆಲೆ ಧೀರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ಕಿತಪತ ಹಿತಾವಹ ಹೊಈಲ ಹೆ ಖಾಂಚೆ ತ್ಯಾಂನಾಚ ಮಾಹೀತ. ಸದರಹ ಧೀರಣ ಪ್ರೆ. ಸಾಹೆಬಾಂನೀ ಕೊಣತ್ಯಾ ಆಧಾರಾವರುನ ಸ್ವೀಕಾರಿಲೆ ಹಾವಡಲ ತ್ಯಾಂನ ಆಹ್ಮೀ ಲೆಖೀ ವಿಚಾರಿಲೆ ಆಹೆ.

ವಿಚಾರಿ ತಾ. ೨೧-೨-೨೪.

ವಿಚಾರಿಚೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಿ ಹೊಕ ಆದಮ ಯಾನೀ ಗೆಲ್ಯಾ ೨೧ ಫೆಬ್ರುವಾರಿಚ್ಯಾ ಆಪಲ್ಯಾ ಅಂಕಾತ ಸ್ಥಾನಿಕ ಇಹವೃತ್ತಾಮಧ್ಯೆ ಜೆ ಥೋಡೆ ಅಪ್ರಿತೀಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟ ಕರೂನ ತಾರೆ ತೀಡಲೆ ಆಹೆತ ತೆ ವಾಚಣಾರ ನಾಹೀ ಅಸಾ ಮಾಣೂಸ ವಿರಳಾ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಚ್ಯಾ ಮುಕ್ತತೆಮುಳೆಂ ಖಾಲಿಲ್ಯಾ ಆನಂದಪ್ರದರ್ಶನಾರ್ಥ ಇಕಡೀಲ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾಂತೀಲ ಮುಲಾಮುಲೀನಾ ಮಿಠಾಈ ವಾಂಟ್ಯಾಕರಿತಾಂ ಜಮಲೆಲ್ಯಾ ದೆಣಣ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಹಾಯ್ಯಾನೆ ಥೆಥೆಲ ಕಾಹೀ ಸಹೃಗೃಹಸ್ಥಾನೀ ತ್ಯಾಕಡಲ ಜೀ ತರತ್ದ ಕೆಲೀ ತ್ಯಾನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನೀ ಅನುಮತಿ ದೆಉನ ಸಕಡ ಕರೂನ ದಿಲ್ಯಾಮುಳೆಂ ಮಿ. ಆದಮ ಸಾಹೆಬ ಯಾಂಚೆ ಚಿತ್ತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ವಿಘಡಲೆಲೆ ಆಹೆ ಅಸೆ ಉಘಡ ದಿಸತೆ. (ಸದರ ಮಿಠಾಈ ಕಾಮಿಸ ಮಂಡಳಿಕಡೂನ ವಾಂಟ್ಯಾಂತ ಆಲೀ ಅಸೆ ಜೆ ತ್ಯಾನೀ ಚುಕೀಚೆ ವಿಧಾನ ಕೆಲೆ ಆಹೆ ತೀ ತ್ಯಾನೀ ಗೈರಸಮಜುತ ಅಸಾವೀ.) ವೆಚ್ಯಾವಾಂಕ್ಯಾ ಉಪಾಯಾನೀ ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಂಚೀ ಮೆಹರನಜರ ಸಂಪಾದಕ್ಯಾಚೀ ಸದರ ಸಂಪಾದಕೀಸ ಕಾಹನೀ ನಮೂನ, ಶಾಲೆತ ವಾಂಟ್ಯಾಂತ ಆಲೆಲೀ ಮಿಠಾಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ಕಿತಪತ ಪಥ್ಯಕರ (ಹಿತಾವಹ) ಹೊಈಲ ಯಾವಿಷಯೀಚ ಕಾಹನೀ ವಾಚತ ಆಹೆ ಯಾವಡಲ ತ ಸರ್ವಥೈವ ಸ್ತುತೀಸ ಪಾತ್ರ ಆಹೆತ ! ಅಸೊ.

'ವಿಚಾರಿ' (!) ಚ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಚಾ ಯಾ ಮಿಠಾಈ ವಾಂಟ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಮಾವಿಷಯೀ ಪಹಿಲಾ ಸವಾಲ ಅಸಾ ಆಹೆ ಕೀ, ಡೊಕ್ಟರೀ ಸಲ್ಲಾಮುಳೆಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀನಾ ಸೊಡೂನ ದೆಣ್ಯಾತ ಆಲೆಲೆ ಅಸೂನ, "ಶಿವಾಯ ಜನತೆಸ ತ್ಯಾಂಚಾ ಗೌರವ ಕರಣ್ಯಾಸ ಕೊಠೆಚ ಕ್ರಮವಿಲೆಲೆ ಉಘಡ ದಿಸತ ನಾಹೀ"!!! ತೆವ್ಹಾ ಸೆಸನೀಟಮಧ್ಯೆ ಜೀ ಗೋಷ್ಟ ಕರಣ್ಯಾಸ ಉಘಡ ಕ್ರಮವಿಲೆಲೆ ನಾಹೀ ತೀ ಗೋಷ್ಟ ಕರಣೆ ಕಸೆ ಯುಕ್ತ ಹೊತೀಲ ?! ವರೋವರಚ ಆಹೆ. ಕ್ರಮಾನಾ ವರಹುಕೂಮ ಆಪಲಾ ಆಯುಷ್ಯಕ್ರಮ ಆಖೂನ ಸಲಾಮ ಠೊಕ್ಯಾಂತ ಜ್ಯಾಂಚಾ ಜನ್ಮ ಸೆಲಾ ತ್ಯಾನಾ ಯಾಪೆಷಾ ಅಧಿಕತೆ

काय सुरुणार! पण मिठाई खाऊन तोंड गोड झालेल्या एकाद्या तरतरीत मुलाने मि. आदमसाहेबांना त्यांच्याच नीतीस अनुसरून जर असें विचारलें कीं तुम्ही दररोज जेवावें अमें कोठेंच फर्मावि‌लेलें उपद्व दिसत नाहीं, तर तुम्ही जेवतां तें कां व कसें. (किंवा तुम्ही अमें ×××पणाचें प्रदर्शन करावें असेंहि सदर प्रेमनोटमध्यें कोठेंच फर्मावि‌लेलें नाहीं, तर हें तुम्ही कोणत्या अधाराबरून केलें:) तर तेव्हां मात्र श्रीमुखांत थप्पड मिळाल्यासारखें वाटून राजेश्री संपादकाचा चुरमुरे खात बसावें लागेल. न फर्मावि‌लेली अशी गोष्ट आपल्या अधिकाराप्रमाणें व मनु – अमनु – विवेकबुद्धीप्रमाणें करणें किंवा करूंदेणें हें गैरवाजवी किंवा अयोग्य होय हा अजब शोध आमच्या संपादक महाशयांनी कोठें लावला हें त्यांचे त्यानाच ठाऊक.''

" सदरहु धोरण प्रेमिडेंट महिलेनीं कोण त्या आधारावरून स्वीकारिले " असे त्याम आपण लेखी विचारिले असल्यावरून सदर संपादकांनी नमूद केलें आहे पण हाच मुद्दा पण अनुसरणें ह्याच्याम कोणालाहि स्वतः मि. शेक आदम संपादक यांना असें विचारता येईल कीं तुम्ही प्रेमिडेंटसाहेबांस हा जो सवाल केला आहे तो तरी प्रथमतः 'कोणत्या आधारावरून' केला आहे! म्युनिसिपालिटीचे एक सरकारनियुक्त सभासद या नात्यानें त्यानीं ही विचारपूस केलेली असल्याम " आम्ही लेखी विचारिलें आहे. " असें संपादकीय नात्यानें त्यांनी कां बुमडून दिले आहे हा मोठाळाशोधक कांहीं उमगत नाहीं. असो. गांवांतील सद्गृहस्थांनी शाळेंतील मुलाना मिठाई वांटण्याची किंवा कोणाहि थोर विभूतीचीं चित्रें वांटण्याची इच्छा प्रदर्शित केल्याम त्याम अनुमति देण्याम म्यु. प्रेसिडेंटांम कोणतीच अडचण नाहीं; व महात्मा गांधी यांची सरकारनें सुटका केल्याबद्दल सर्वत्र झालेला आनंद शाळेंतील मुलांनाहि जाहीर होऊन त्या आनंदाचा लाभ त्यामहि व्हावा ह्या शुभ वांटण्यांत आलेला खाऊ वाटूं देण्यांत कांहींच गैरवाजवी झालें नाहीं, हें सोपपत्त मि. शेक आदम यांना कळूं लागणार नाहीं तोपर्यंत त्यांना म्युनिसिपालिटीसारख्या स्थानिक स्वराज्याच्या प्रातिनिधिक संस्थेचे सभासद मानण्यापेक्षां खुर्ची अडविणारे एक 'होयबा' व गणगे मास्त शोभेल. अद्वल सरकारी संस्था असलेल्या मुंबईच्या एल्फिन्स्टन कॉलेजमध्यें, व तसेंच ग्रँट मेडिकल कॉलेजमध्यें प्रो. डॉ. नाडगीर यांच्या अध्यक्षतेखालीं, महात्माजींच्या सुटकेबद्दल आनंद प्रदर्शित करण्याकरितां विद्यार्थ्यांच्या सभा भरलेल्या मि. शेक आदम यांना अवगत नसाव्या. असो. महात्माजींच्या सुटकेबद्दल आनंदप्रदर्शनार्थ पुणें येथील म्युनिसिपल ऑफिस व तेथील म्युनिसिपल वगैरे बहुतेक शाळा यांना सुट्टी देण्यांत आली होती; तसेंच विजापूर येथील म्युनिसिपल ऑफीसला व म्यु. शाळांना सुट्टी देण्यांत आली होती व म्यु. ऑफीसांत दिव्यांची रोषनाई करण्यांत आली होती; आणखी त्याहूनहि जवळच्या बेळगांवच्याहि म्युनिसिपल शाळाना सुट्टी देण्यांत आली होती व तेथील शाळेंतील मुलाना मिठाईहि वांटण्यांत आली. वगैरे ठिकठिकाणच्या हकीकती मि. ३, ,,साहेबांच्या आकुंचित दृष्टीला अद्याप पडलेल्या नाहींत काय! एकंदरीत सर्व मागमार विचार करून आपल्या पूर्ण अखत्यारींत आमच्या म्युनिसिपल अध्यक्षांसारख्या अनुयायी व पोक्त गृहस्थांनीं केलेल्या कृतीबद्दल विनाकारण खोडसाळपणाच्या दोषें शंका काढण्याचा अधिकार गोमानी कापरे याम पोचत नाहीं हें निराळें सांगणे नको. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या जाणाऱ्या म्युनिसिपालिट्यांना आपआपले कार्यक्रम ठरविण्याम सरकारने जरीच स्वतंत्रता दिलेली आहे व तीम अनुसरून त्या स्वतंत्र हक्कांची योग्य बजावणी झाल्याम त्यांत गैरशिस्त कांहीच नाहीं, एवढा प्रकाश मि. शेक आदम यांच्यासारख्या प्रतिगमनशील व्यक्तींच्या ××× डोक्यांत पडेल तेव्हा खरें! ज्या अर्थी सरकारने महात्माजींची सुटका करण्याचा आपला निश्चय रातोरात मुद्दाम एक इंग्लिश ऑफीस क्रॉनिकल ऑफीसकडे पाठऊन वृत्तपत्रांम नानहींने जाहीर केला, व कमीशनराम तारा पाठऊन त्याजकडून सर्व जिल्ह्याच्या कलेक्टरांना तारा देवून इलाक्यांम मदत घेऊन शक्य तेवढ्या लवकर पसरवून लोकांमध्यें आनंदित करण्याचा प्रयत्न केला, त्या अर्थी आपल्या कृतीबद्दल लोकांनी विविधतेनें आनंदोत्सव करून आपल्या कृत्याचा गौरव केलेला पाहिल्यानें सरकारला समाधानच वाटणार आहे एवढें आकलन करण्याचा मि. शेक आदम यांस पोच अमता तर अशा रीतीनें त्यानीं आपलें हसें करून घेतलेंच नसतें. सरकारी अधिकाऱ्यांपुढें 'लांगूल चालन' करण्याच्या मनोवृत्तीपणाच्या इतर पुष्कळतऱ्हा आहेत. त्याम अशाप्रकारें अकलेचें प्रदर्शन करावयामच पाहिजे असें नाहीं.

'विचारी'च्या त्याच अंकांतील त्यांच्या 'व्यर्थ होय' अग्रलेखांत विद्वान संपादकांनीं 'पंचेल त्याप्रमाणें थोडेथोडें खावें' असा पोक्त उपदेश केला आहे. तेव्हां महात्माजींच्या सुटकेनिमित्त वांटण्यांत आलेली ही मिठाई लहान मुलाम पचून हितावह होईल कीं नाहीं याविषयीं त्याम शंका आलेली दिसते. पण सदर गोड खाऊ मुलांनीं मिटक्यामारीत खाल्लेला असून तो त्यांस केव्हांच पचून गेलेला आहे याविषयीं त्यांनी खात्री बाळगावी. 'खर्चणाराचें खर्चेत आणि कोठावळ्याचें पोट दुखतें' ह्मणतात त्याप्रमाणें मि. आदमसाहेब यांच्या पोटांत मात्र दुखूं लागलेलें दिसतें. त्यांचा कोठा हा कार आकुंचित वातावरणांत वाढलेला असल्यानें प्रस्तुत प्रगतिपर काळाची कटु गोळी त्यांस पचेनाशी झालेली असावी. त्याकरितां त्यांनां हा 'लहान तोंडीं मोठा घांस' घेतलेला त्यांस बाधूनये इतदर्थ लोकमताच्या तीव्र मात्रेचे हे एकदोन वळसे मित्रभावानें त्यांस देणें मात्र पडलें. याबद्दल त्यांचा रोष नसणारच.

कारवार, ता. २४-२-१९२४. } आपला, परिचित नागरिक.

ताजाकलम:— सदर मजकुराखालींच वरील संपादकांनी अधेरा येथील इस्लामेया कॉलेजचा दगड ठेवण्याचा समारंभ ता. २१ रोजीं होणार आहे असें लिहून पुढच्याच वाक्यांत समारंभ तहकूब ठेवल्याचें तारेवरून समजल्याचेंहि कळवून सोडिलें आहे. समारंभ तहकूब राहिल्याचें कळल्यानंतर देखील, त्याचदिवशीं सदर समारंभ होणार आहे, आपणांसें हजर राहण्यास 'विनंतिपत्र' आलें आहे, पण वेळेच्या अभावामुळें जाणें अशक्य, वगैरे पूर्वी लिहिलेला पण प्रस्तुत निरुपयोगी व असंबद्ध ठरणारा– व तोहि स्वतःचा व्यक्तिविषयक – मजकूर कायम ठेवून आपला बडेजाव करूं पाहणाऱ्या संपादकांच्या अकलेची तारीफ ती आणखी किती करावी?

प. ना.

—ಗೋವೆಯೊಳಗಣ ಹಿಂದೂ ಮತಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಕೆಲ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಿಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಶ್ರೀ. ಗೋಕರ್ಣ ಮಠದ ೨೪ ಶ್ರೀಮದಾಭಿನವರಾಮಾನಂದ ತೀರ್ಥರವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಠದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಹೀರ ವಿನಂತಿ.

ಈ.ಬ.ಜಾ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಕಳೆದ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಈ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಿಡಲಾದವರ ಲಿ, ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಮಾರ್ಚ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ದಾಖಲಮಾತಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅದೆ.

Kumta, 25-2-1924. } S D Nadkarni. Head Master B.K Shala

ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಕಾಟ.

ಮುಂಬಯಿ-ಸರಕಾರವು ಕಾಡು ಮೃಗ ಹಾಗು ಬೂರಿ ಮೇಲಿನ ದನ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಪೈರುಗೊದಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಬಹುದಾ, ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಾಗಿ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಿವಿನ್ಯೂ ಜಂಟಿಡ್ಡರ ಗೋಡಬೋಲೆಯವರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶ್ರೀ ಮುನವರು. ಮಿ। ಟಿ. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್, ರಾವಸಾಹೇಬ ಎಸ್. ಎಲ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಭಿಮಭಾಯಿ ಎಮ್. ದೇಸಾಯಿ, ರಾವ ಬಹಾದ್ದೂರ ವೈ. ಎಸ್. ಸಾಯ್ಕ ಹಾಗು ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡರವೆಟರ ಇವರು ಸಭಾಸದರು. ಕಮಿಟಿಯು ತಾ. ೧೧-೫-೧೯೩೩ನೆಯಿಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ, ಧಾರವಾಡ, ಗುಜರಾತ ಸಾಮಿ, ಕೊಂಕಣ, ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಡ್ಡಾಡಿ, ಸರಕಾರಿಕ್ಕೆ ತಾ. ೧೫-೭-೧೯೩೩ನೆಯಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟಿನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿತು. ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಸರಕಾರ ಠರಾವು ಈಗ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಕಮಿಟಿಯು ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳು:—

(೧) ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹಂದಿ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಗಳಿಂದ ಸುಲಿಯುವ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ್ದಾ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇವುಗಳ ಕಾಟದಿಂದೊದಗುವ ಮನಸ್ಸಿಮ್ಮಾನಿ, ಖಂಜರು ಬಿದ್ದ ಸೊಗುಡಾಮಿ, ಆಸಾಮಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸುಲಿಯುವ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(೨) ಕಾಡು ಮೃಗಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳಿಗೆನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುವದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಪೈರುಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೩) ಕಾಡು ಹಂದಿಯ ವಿಷ್ಟ್ರಗುಣಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಡೊಪ್ಪಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೦,೦೦೦ ಸುಲಿಯಾನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬರಬಹುದು.

(೪) ಕಾಡು ಮೃಗಗಳಿಂದ, ಹಾಗು ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳಿಂದ ಪೈರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ, ಬೇಲಿ ಇಟ್ಟುವದು. ಬೇಲಿಯನ್ನು ಕಲ್ಲುಗೋಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ, ಕಟ್ಟಿಗಾದ ಸರಪಳಿಯಿಂದಾಗಲೀ, ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ೧ ಮೈಲು ಬೇಲಿಗೆ ಸುಲಿಯಾಗಿ ೧೪೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

(೫) ಇನಿಷ್ಟ ೧೦೦ ಎಕ್ರೆ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತು ಇಂಥ ಬೇಲಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

(೬) ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಇಂಥ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತಯಾರಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಗಾವಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘೆರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ತಯಾರಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘೆಗಳನ್ನೆರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ೪

(೭) ಎಲ್ಲ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಇಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘೆಳ್ಳೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನೀಯಬಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕೈ ದೈತರು ಒಬ್ಬೆದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿನ್ನು ತೆರುವಂತೆ ಕಾಯಿನೆಯಾಗಬೇಕು.

(೮) ಸರಕಾರವು ಕಾಡು ಸರಕಾರದ ಮಾಲ್ಕಿಯಲಿದ್ದರಿಂದ, ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಹದ್ದಿನಿಂದ ಏಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ, ಇಂಥ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ನಿಶ್ಚಿತ ಖರ್ಚು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ೪ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಕಾರವು ಸಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಸೂಚನೆ. ಅಥವಾ ಇಂಥ ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಜೀಲ್ಲೆ ಪ ಅರ್ಧ ತೀರ್ಪಾಯನ್ನು ಕೆಲ ವರುಷಗಳ ತರೆಗೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು.

(೯) ಸರಕಾರದ ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಮಿತ್ಯವನ್ನು, ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೧೦) ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಬಾಧೆಗೀಡಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೈರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತುಟಾಕಿ ಲಾಯಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ೧೦ ಎಕ್ರೆ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳ ರೈತರಿಗೆ ತುಟಾಕಿ ಲಾಯಸನ್ಸುಗಳನ್ನು, ಲಾಯಸನ್ಸ ಫೀ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೧೧) ಅದಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾರುಬಂಡಾಯತುಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತುದಾರರಿಗಾಗಲೀ, ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ, ತುಟಾಕಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ ತಪಾಸಮಾಡಿಸಲು, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತುಟಾಕಿಗಳ ನೆವದಾಕಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಲಾಯಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಇಡಿಮೆಮಾಡಲಾಗದು.

(೧೨) ಪೈರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ತುಟಾಕಿ ಲಾಯಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡದೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವುಗಳ ತಪಾಸಣೆಯು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದವರಿಂದೇ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(೧೩) ಕಾತು ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದವರಿಗೆ ಅನುಮು ಕೊಡುವ ಪ್ರಥೆಯವನ್ನು ಬಾಲು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇನಾಮಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಹಂದಿಗಳ ಹಾವಳಿಯು ಹಪ್ಪವದೆಂದು ಕಮಿಟಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

(೧೪) ಸೊಗ ಭೂಮಿಯುಳಸಾಸ ಇಮದ ಬೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಾ. ೩-೪-೧೯೩೩ನೆಯಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸರಕಾರ ಠರಾವು ನಂಬರ ೪೫೪ (೮) ದನ್ವಯ ಆಡಿಯವ ಯೋಜನೆಯು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಗಮಾಡಿರವಾದದ್ದೆಂದು ಕಮಿಟಿಯವರು ನುಡಿದಿದೆ. ಬೆಟ್ಟ ಕಡಿದಾದಬಿಳಿ, ೩ ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಗೊಡಬೇಕು.

(೧೫) ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದೆಂದು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸಾಕಿದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಬೇಕಾಯ ಖಾತೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಬೋಳ ಪಡಿಸಬೇಕು.

(೧೬) ಸುವಾನ್ನ ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಹಂದಿಗಳ ಹಾವಳಿಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವದೆಂದು ಕಮಿಟಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೈಹೊಂಡರೆ, ಇಪ್ಪ ಪರಿಣಾಮಕಾಗಲಾರದೆಂತಲೂ, ಕಮಿಟಿಯು ಹೇಳಲಾದು. ಕಾನಡಾ ಜಲ್ಲೆಯ ಜಂಗಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟ ಪ್ರ ಕಡ್ಡಮಿ.

(೧೭) ಬೇಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾ. ೧೦-೩-೧೯೩೩ನೆಗೆ ಕಾನಡಾ ಜಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಕ್ಕಿಲ್ಲರ ರದ್ದಿಲ್ಲಿ ಸಡುಹಿರಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಬೇಸಾಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಲು ಎಚ್ಚರಿಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ, ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹಂದಿಗಳ ಬೇಟೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಇಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೧೮) ದಕ್ಷಿಣ ಕೆನರಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯ ತಂಡುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕಾತು ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಮತವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲಿಯಾನ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಬೇಟೆಗಾರರನ್ನಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೧೯) ಕಾನಡಾ ಹಾಗು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಿನ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಹಾವಳಿಯಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಇನಾಮುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಡಿಸಿಲೆತ್ತಿಸಿದರೆ, ಸುಳಿಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಮತವಿದೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಿದ ಠರಾವು.

ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಠರಾವಿನ ಆನ್ವಯಗಳು:—

(೪) ಇನೇ ಶಿಫಾರಿಸಿಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿತವಿಪಡಿಕೆಂತೆ, ಜಾಡಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಸರಕಾರದ ವಿಚಾರಣೆ ಸಡೆದಿದೆ.

(೮) ಒನೇ ಇಲಮಿನಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿವಿಪಡಿಕಂತೆ, ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಸಹಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಿಸಿಗೆ ಸರಕಾರ-ಸಮ್ಮತಿ. ಸಹಕಾರಿ ಖಾತೆಯಿಂದಲೇ ತಕ್ಕಾವಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪಿಷ್ಟಿಕ ಹಾಗು ಸಂಟ್ರಲ್ ಬೇಂಕುಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರರು ತಯಾರಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮ ಹಣ ಕೆಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವದು.

(೫) ಇನೇ ಶಿಫಾರಿಸಿಲ್ಲಿ ಸಮಿಚಿನವರಣ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬು ವಿನಂತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೫) ಒನೇ ಶಿಫಾರಿಸಿಸಾಂತೆ, ಹಂದಿಗಳು ಸಾಕಡಾಡಿದ ಬೆಳೆಗಳ ಹಾನಿ ಪಪ್ಪ ತೆರಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಬೇಲಿಕಟ್ಟಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ತಯಾರಿಲ್ಲ.

(೫) ೧೧—೧೩—೧೩—೧೪ನೇ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟುದಾರರುಗಳು ಕಮಿಟಿಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಬೇಕು.

(೫) ೧೫ನೇ ಶಲಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನಡಾ ಜಲ್ಲೆಯ ಕಾಗಿನ ಸಡಲತ್ಯಗಳ ಷನೇ ನಿಯಮಿಡಂತೆ. ಸೂಚಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಜೆ-ಅಂಚೆ ಬೆಟ್ಟದನ್ನು ಕಡಿಯಲು ನಿಯಮಮಾಡಬಹುದೋ, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಿಹೇಳಬೇಕು. ಕಾನಡಾ ಜಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಲುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ.

(೮) ೧೬ನೇ ಠರಾವಿನಂತೆ, ವಿಷಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆಗೆ ಸರಕಾರವ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯ ಜ್ಯಾರೆಕ್ಟರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀಲು ಮಾರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೮) ೧೮ನೇ ಶಿಫಾರಿಸಿಸಂತೆ, ಬೇಟೆಗಾರರ ತಂಡನ್ನೇ ಪರಿಸಿಲು ಮುಂದಿನ ವರುಷ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚನ್ನು ತೆರಲು ರೈತರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಏನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯ ಜ್ಯಾರೆಕ್ಟರರು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೮) ೧೯ನೇ ಠರಾವಿನನ್ವಯ ಕಾನಡಾಗೆಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಉಪದ್ರವವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ, ಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಅವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವ್ಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಥವಾ, ಅವುಗಳ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಡಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ** ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂದೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿನ್ಯಾ ಹಾಸಗಳಲ್ಲಿಗೆ ವಿನಾಲು ಮುತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವ್ಯವೆರೆ ಕತೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಛಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಬೆಳ್ಳಟ್ಟಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಫ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ರುತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager.*

☞ ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಉಳಿದಿವೆ!
ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!
ಬಸ್ಗೋಣಿ ರಾಮಾತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರಿಂದ
ಗುಣಿಸಿ ವರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ
ಪಂಚಾಂಗಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.
100ಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂ. 50ಕ್ಕೆ ೮ ರೂ.
25 ಕ್ಕೆ ೪ ರೂ 1ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ
ಅಂಚೆ ಸೇರ್ದು ವ್ಯತ್ಯೇಕ.
ವಿಳಾಸ:—ಕೃಷ್ಣ ಶೇಷ ರೇಗಾವಿ ಸೆಟ್ಟಿಕೇರಿ
ಮಾಲಕ
ಸ್ವಾವ ಬಿಪ್ ಕೆಸರಾ ವೆಪ್ ಕಾ.ವಿ.ಮಾ

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.
ಆಫೀಸು ಮಾಡಿದ ದಿನ ಗುರುವಾರ
ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುದ್ದಿ.

— ೦ —

ಖಾದಿ ಮಂಡಲದ ಅನುಭವಗಳು.

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಖಾದಿ ಮಂಡಳದವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ವ್ಯಸಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರು ಅರಿತಿರುವರು. ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಶಂಕರಲಾಲ ಜೇಂಕರ್ ಪೊದಾರವರು ಶ್ರೀ। ಗಂಗಾಧರರಾಯರೊಡನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ಪಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಚೌಕಾಶಿ ನಡಿಸಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಮಹಾತ್ಮರ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವರು. ಅವೆಲ್ಲ ಬೋಧ್ಯಪ್ರದವಿವೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಖಾದಿ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಅನೇಕ ಲಾಭಗಳು ನಮೂದಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ್ಗೊಳಿಸುವರೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ತಗಳಿವೆ, ಎಂಬುದಾನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಶ್ರೀ। ಆಚಾರ್ಯರ್ಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಕೈಸುವೆವು

ಖಾದಿ ಮಂಡಳವು ಬೆಳಗಾಂವಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ। ಗಂಗಾಧರರಾವ್.ದಂಬಳರವರೊಡನೆ ಪ್ರವಾಸ ಬೆಳಿಸಿತು. ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುವಾಗ ಎತ್ತಿನ ಜಕ್ಕಡಿಯೇ ವಾಹನವಾಗಿತ್ತು. ಎತ್ತಿನ ಜೋಡಿಯು ಚಲಿಸುವಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನೆಟ್ಟಗಿನ ವಾರ್ಗವಿಲ್ಲಾದ್ದರಿಂದ, ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಯಾಸವಾಗುವದು ಸಹಜವು. ದೇಶಭಕ್ತರು ಪಾಚ್ಚಾಪುರಕ್ಕೆ ಎಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಇದು ನೇಕಾರರ ಹಳ್ಳಿಯು. ಇಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಮಹಮ್ಮದೀಯ, ೩೫ ಹಿಂದೂ ನೇಕಾರರಿದ್ದಾರು. ೬೦ ಖಾದಿ ಮಗ್ಗಗಳಿವೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ನೇಕಾರರೊಬ್ಬರು ೩೦ ಮಗ್ಗಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರು. ೩೩ ಇಂಚು ಅಗಲವಿರುವ ೮ ವಾರು ತುಂಡಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧-೬-೦ ಕೂಲಿ ತ್ತಾನೆ ಬಿಡಿಸಿ ೮ ವಾರು ಅರಿವೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ನೇಯುವ ಸರ ಇಂಚು ಅಗಲವಿರುವ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಸಹ ಇವರು ತಯಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ೩೩ ಇಂಚು ಅಗಲವಿರುವ ೮ ವಾರು ಉದ್ದ ಖಾದಿ ತುಂಡಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೪-೦-೦ ರಂತೆ ಇವರು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ತುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ೨ ೩ ಆಣೆ ಮಾನಾಪ ಕಿಗ.ತ್ತಿದೆಂದು ಅವರು ನುಡಿದರು. ವೇಷವು, ಇವರು ಗಿರಣಿ ನೂಲಿನಿಂದಲೇ ನೇಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈ ನೂಲಿನಿಂದಲೇ ನೇಯುತ್ತಿರುವರು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦೦ ತುಂಡುಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಜಾಗುತ್ತವೆ ಖಾದಿ ನೇಕಾರರೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಖಾದಿಯನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ ವಿರಳರು ಖಾದಿ ಮಂಡಳದವರು ಹೊಂಗಸರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಜಾಂಡಿ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುವೆವೆಂದು ವಚನ ಕೊಂಡಿರುವರು.

ಶ್ರೀಳಕ್ಕೆಗೆ ಖಾದಿ ಮಂಡಳದವರು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ನೂಲು ಪಾಚ್ಚಾಪುರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೊಗಸರು ನೂಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೈರಾಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಷ ಕೊರೆದಿತ್ತು. ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನೂಲು ತ್ತಿದ್ದವು ಈ ಕೈರಾಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಪುರಾತನ ಸಮೃದ್ಧಿ ಕಾಲದ ನೆನಪು ದೇಶಭಕ್ತರಿಗುಂಟಾಯಿತು. ಶ್ರೀ। ಆಚಾರ್ಯರಿಗೊಡ ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯತ ಭಗಿನಿಯು ಕೈರಾಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣವಾಡಿದಳಂತೆ! ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈರಾಟಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಿವೆ; ಬಲು ಅಗ್ಗವಿವೆ. ೧ ರೂಪಾಯಿಯೊಳಗೆ ೧ ಕೈರಾಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. " ಕೈರಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ೩೦ ವರ್ಷ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಇತ್ತ ಸೂರು ಪರಿಷತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಚಾಲು ಮಾಡಿರುವೆವು " ಎಂದು ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಹೆಂಗಸು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು. "ಇದು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟ ವೋ?" ಎಂದು ಶ್ರೀ। ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, "ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇನು?" ಎಂದು ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ! ಈಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೊಸಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ತ್ತಿರೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಹ, ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡ್ಡರು. ಇವರೆಲ್ಲರು ಲಿಂಗಾಯತರು. ಇವರಿಗೆ ಹೊಲಮನೆಗಳಿವೆ. ಹತ್ತಿಯು ಅಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ ೩೫ ಮನೆಗಳಿವೆ. ೩೦ ಕೈರಾಟಿಗಳಿವೆ. ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರುವರಿ.ಮಾರ್ಚ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಂಗಸರು ಹತ್ತಿ ಹೆಕ್ಕುವದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವದರಿಂದ ಈ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈರಾಟಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ. ಉಳಿದ ೯ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಚಾಲು ಇರುತ್ತವೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ೪-೩ ತಾಸು ನೂತರೆ, ೧೦ ತೊಲೆ ನೂಲು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸನ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂತ್ಯ ಪಿಂಜಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಕೈಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ। ಬಸೂ ಅಮ್ಮಾ ಎಂಬವಳು ಕೈನೂಲಿನಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೮ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆದರೆ, ಹೆಂಗಸರು ಉಡುವ ಸೀರೆಗಳು ಪಾಚ್ಚಾಪುರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗದ್ದರಿಂದ, ಗಿರಣಿ ನೂಲಿನ ಸೀರೆಗಳನ್ನೇ ತಾವು ಉಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ನುಡಿದರಂತೆ. ಪಾಚ್ಚಾಪುರದ ನೇಕಾರರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಖರಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟರು. ಭಗಿನಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅನಂದಿತರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸೀರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಿನುಗು ನೂಲನ್ನು ತಾವು ತಯಾರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು.

ತುಳಸಿಗಿರಿ ಎಂಬೆದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಿಂದ ೩ ಮೈಲು ದೂರ. ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ್ಟಕ್ಕೆರೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟುವ ಇಬ್ಬ ನೇಕಾರರಿರುವರು. ಅವರು ಈಚರೆಗೂ ಕೈರಾಟಿಯಮೇಲೆ ತಯಾರಾದ ನೂಲನ್ನೇ ನೇಯುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪಟ್ಟಕ್ಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ್ಟಕ್ಕರೆಂದೇಸಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನೇಕಾರರನ್ನು ಕರೆದು ವಜ್ರೊಡನೆ ಪಾಸಿದ ಕಾಖಳಿಯನೇಲೆ ಕೂಡ್ರಸಿಕೇಳಲು, ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಈ ನೇಕಾರರು ಬಡವರು; ತೀರ ಬಡವರು. " ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗಸನ್ನು ನೀವು ಯಾಕೆ ಇಡುವಿರಿ ಎಂದು ನಾವು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, " ೫೦ ರೂ. ಸಾಲವಿದೆ. ; ಹೊಸದು ಆದಚಣಿ " ಎಂದು ಅವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಹಳ್ಳಿಗರೆಲ್ಲರೂ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಅವನ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲೊಪ್ಪಿ, ಕೈಮಗ್ಗವನ್ನು ಪರ್ಷ ತಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನುಡಿದರು.

ಖಾದಿ ಮಂಡಳದವರು ಕಜ್ಜಿಹೋಗೆ ಹೋದರು. ಇದು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಿಂದ ೧೮ ಮೈಲು ದೂರವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮನ್ಸಯ್ಯ ರಡ್ಡಿ ಕಾರುಬಾ

ರ ಜಾತಿಯವರು. ೩೦೦ ಮನೆಗಳಿವೆ. ೧೦೦ ಕೈ ರಾಟೆಗಳು; ೨೦ ಕಂಬಳಿ ಮಾಡುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ತೀರ ಜೀನುಗು ನೂಲು ಸಹ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಾದಿಮಂಡಳದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ಅಳ್ಳಂತಂಗಿಯಲ್ಲಿರಿಬ್ಬರು ೧೧ ವರುಷದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ, ಮೂರ ಹುಡುಗಿಯರಿರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೋಪಾನ, ಮನೆಗೆಲಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ದಿನಾ ೪ ಕಾಸು ನೂಲುವಳು. ರಾಜಾರ್ಥವನ್ನು ಸಹ ಇವಳು ತನ್ನ ಗಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ ತತ್ತಿರುವಳಂತ! ಬಾದಿಯ ನೇತಾರರು, ತಾವು ಉಡುವಂಥ ತೀರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಇವಳಿದೂರು ನೇತಾರರು ವಜನ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ತನ್ನ ನೂಲಿನಿಂದ ತೀರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಉಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವಳು ನುಡಿದಳು. ಬಾದಿಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ। ಜೆಳಗಾಂವಾಲಾರವರಿಗೆ ಈ ನೋಟ ನೋಡಿ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಸ್ವತಃ ನೂತ ನೂಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾದ ತೀರೆಯನ್ನಡುವ ಈ ಹೆಳ್ಳಿದೊಳಗಿನ ಪ್ರಥಮ ಭಗಿನಿಗೆ ತಾವೊಂದು ಇನಾಮನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವೆವೆಂದು ಅವರು ಜಾಹಿರುಮಾಡಿರುವರು ಇದಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀ। ಆಚಾರ್ಯ ಮೊದಲಾದವರು ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗದಗ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಮೊದಲಾದ ನೆಲೆಕೂರೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಇಂಬಿರುವದೆಂತಲೂ, ಹಳ್ಳಿಗರು ತಮ್ಮತಮ್ಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂತ ಲೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ತಕ್ಕದ್ದಾದ ವಿಶಾಗಲಿಸ ಬಹುದೆಂತಲೂ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷವಿದ್ದು, ಪುರುಷರೇ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಬೇಕಾದುದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವದೆಂತಲೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ತ್ರಿಯರು ಖಾದಿಮಂಡಳದವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಾಲಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಸಾಹಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜಕ್ಕನುರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರವೆನ್ನೂ ಸಂಭಿಸಲು, ಖಾದಿಪ್ರಿಯ ಮಹಾಶ್ಯರಿಗೆ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಈ ವರ್ಷದ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಖಾದಿಯಿಂದ ತೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಹದ ವಿನಂತಿ.

ಸ್ಫುಟಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ದೇಶಭಕ್ತ ದತ್ತೋಪಂತ ಪಟವರ್ಧನರವರು ನಿಜಾಪುರ ಜೈಲಿನೊಳಗಿಂದ ಅಪಾಸ್ಯಮಲೂಕ ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ತಾ. ೧೭ ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಸೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವರು. ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ಕ್ರಿ. ಪ್ರೈ. ಕೋ. ೧೪೪ ನೇ ಕಲಮಿನ್ನಯ ವಿಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ೪ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷತ್ತಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಅಳರಸು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ವರು. ಶ್ರೀ। ಬೆಳವಾಂಡಿ ಗಂಗಾಧರರಾಯರೂ, ಕೌಜಲಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೂ, ದತ್ತೋಪಂತರಿಗೆ ಕರತರಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಇವರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಮನೋವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆಸುಸುವವಳವ್ವ. ದತ್ತೋಪಂತರು ಮಾನಸಿಕ-ಕಾಯಿಕ ಪರಮಾವಧಿಯ ಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಹುಬ್ಬು ಸಹ ವರಿಣಮಿಸಬಹುದೆಂಬ ಅನೇಕರಿಗೆ ಭೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು, ಆರೋಗ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಪಿಡಾಪುರದಲ್ಲೇ ಅನರನ್ನಿಟ್ಟು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ದತ್ತೋಪಂತ ಮಜಲಿಯವರಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳ ವಿಪನ್ನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತದೆ. ದತ್ತೋಪಂತರಿನು ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದಿಂದ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಯಸೋಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೯ ತಿಂಗಳು ವನವಾಸವನ್ನು ಭವಿಸಿ,ಸ್ವಹಸ್ತವನ್ನಿಸಿಯಲ್ಲೂ,ದೈಹಕಕಾಯದಿಂದಲೂ ಹಿಮೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿಪ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರವರು. ಇಂಥ ಪಾನುರ್ಭಮಂತರು ೩-೪ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಿಡಿಯವನ್ನು ಕ್ಷೀಣರಾಪರೆಂಬ ತಿಲಿವು, ನಿಜಾಪುರದ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪರಿಯಂದ, ಏನೇನು ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಕಾತಿದೆಂಬುದು ಶ್ರೀ ಪವಮಾತ್ಮನಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರ! ಶ್ರೀ। ದತ್ತೋಪಂತರನ್ನು ಶೀಘ್ರೆವೆ ಗುಣಪಡಿಸಿ,ಪರಮಾತ್ಮನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥರನ್ನು ಅವಕಂಠಪರ್ಯಂತ ಅವನಿಷೆಗೆ ಅಂಗರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಮತ್ತಾತ್ಮರ ಬ್ರಾಣಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರಮಾಡಿ, ಭಾರತೀಯ.ರನ್ನು ಕಾಪ್ಪ ಜಗದ್ಗಾಲಕನು ಶ್ರೀ। ದತ್ತೋಪಂತರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ರವನ್ನು ಉವಕರಿಸಲೆಸೆಸಲಿ!

೨. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುವರ ಠರಾವು, ಈ ಮೊದಲೇ ಅನುಮತಾಸಿದಂತೆ, ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೧೬ನೇಗೆ ಮುಂಜೂರಾಯಿತು. ಸರಕಾರದ ತರ್ಫನಿಂದ ಲೋ ಕಮತಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗಿ, ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಅಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೋರಕಸ್ತರಿಂದ, ವಿರೋಧಕರ ಶುಶ್ರೈಯು ಸಹ ಕಳೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತಮೋಯನರ ಠರಾವಿಗೆ ೭೬ ಅನುಕೂಲ, ೪೮ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಠರಾವನ್ನುನೆನಸಿ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನಿಂದ ಅತ್ತಗಡುವ ಹೊಸ ಧೋರಣವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಹಿಲರ್ಟರ ದೊರೆಗಳು ಭರತಖಂಡದ ಧುರೀಣಾದ ಹಿಲರ್ಟರ ದೊರೆಗಳು ಭರತಖಂಡದ ಧುರೀಣಾದ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಿ। ರಾಮ್ಸೆ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರವರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜಾನ್ಸೈಮನ್ ಹೇಳೀಕರವರು ತಾವು ಆಡಿದ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿದೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರಮೇಲಿಂದಲಿನ್ನರ ದೊರೆಗಳು ಕೂಲಿಕಾರರ ಪಕ್ಷದವ್ರಮುಖರೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ, ಈಗ ಹಿಂದೀ ಅಳರಸರ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಗಿರುವರೆಂದು ಅನೇಕರ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಪುನಃ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಲ್ಪನೆಯು ಒಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಿದೆಂದು ವಿಶಾಯತಿಯ ವೃತ್ತವತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಎಬ್ಬಿದೆ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದರೆ, ವೃತ್ತವತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಬೇಳುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಮುಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಜರ್ಚೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ಧೋರಣವನ್ನು ಅರುಹಲು, ತಮೆಗನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂಬ ವಿಧಾನದ ಮೇಲಿಂಪ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡಿದ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಜೆಂಬಲವಿದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಧೋರಣವು ಜಾಹೀರಾಗಿಹೋಗಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಸುಮ್ಮನೆ ಈಗ ತರ್ಕವಮಾತುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

೩. ಸ್ಥಾಂತಿಕ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪತ್ರಕವು ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕಾರೀಕು ೧೯ಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ೧೯೩೪ನೇ ಸಾರ್ವತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತಹುಶ್ನವ್ವನು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಖರ್ಚು ಸಹ ಕತಿಪಯಮಾತ್ರದಿದ್ದರಿಂದ, ೪ ಕೋಟಿ, ೭೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಶಿಲಕು ಉಳಿಯುವಿಹುದು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾವರವಾದ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಕದಂತೆ, ೪ ಕೋಟಿ, ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಶಿಲಕು ಉಳಿಯುವದು. ಇವೆಲ್ಲ ಅಜವಾಸಿನ ಅಂಕೆಗಳು. ಉಶ್ನವ್ವದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಖಾಬುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ। ಜಯಕರರು ನುಡಿವಂತೆ, ಮುದ್ದಾದು ಬೆಳಿಸಿಕೋರಿಸುವರು. ಭೂಮಿಕರದಾಯದ ಸಾಲಿಯಾನ ಉಶ್ನವ್ವದ ವಾನವು ೫೫ ಕೋಟಿ, ೭೬ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ೫೫ ಕೋಟಿ ೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರುಷದ ಖಾ ಫಿ-ತಪಕೂಟಿಬಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರುಷ ರೈತರಿಂ ವೆಳಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವ ಸೂಚನೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವರು. ಸ್ಟಾಂಪಿನ ಉಶ್ನವ್ವನು ೧ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ; ಕೋರ್ಟು ಫೀಯಿಂಡ ೫೦ ಲಕ್ಷ; ಅಬಕಾರಿ ಉಶ್ನವ್ವನ್ನು ೪ ಕೋಟಿ, ೨ ಲಕ್ಷ; ಹೀಗೆ ಉಶ್ನವ್ವನ್ನು ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಉಶ್ನವ್ವನೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿರುವರು. ಉಶ್ನವ್ವು ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಶಿಲಕು ೪ ಕೋಟಿಗೆ ವಿಶ್ಕಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರತಿಕಲ್ಯಾಣಕರ ಜೋಜನೆಗಳನ್ನೆ, ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿದಂತೆ, ಸಾಗುವವು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ಯಾರೂ ಧಾವಿಲರಾಗದು.

೪. ಯಾಕಂದರೆ, ಸ್ಟಾವ ಅಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಿ ಮ್ಮಡಿಸಿ, ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ವರ್ಷಾಸಿಸುವ ಕಾಯಿ ದೆಯಿಂದ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಉಕ್ಕನ್ನವಾಯಿ ತಂತೆ! ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹ ಏನೂ ಕಕ್ಕರಾರು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲೆಂದು ಕೋಚಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮೂದಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಲಕ್ಕನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ದೆಸಿ ದ್ದರಿಂದಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬ ರೇ ೩ ವರುಷಕ್ಕೆಂದು ಆರರಸರು ಮುಂಜೂರು ಮಾ ಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಪುನ: ಈ ವರುಷ ಕಾಯಿ ದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇತ್ತಿದೆ ತಾ. ೨೪ನೇ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೆ ತಂಬಿಕ್ತು. ಆದರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ೩೫ ಅನುಕೂಲ, ೨೬ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತ ಇದ್ದು ಕರಾವು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಗಿದೆ. ನುಂಗಿಹ ತಲ್ಲು ಕಾರುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಆರರಸರು ಮೇಲೆ ಬಿಜೋ ಪಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಒಮ್ಮೆ ಎತ್ತಿಪ ಕರಗಳನ್ನ ತಾವಾಗಿ ಮಾಫು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋರ್ತ ಜೆಸ್ಸಾ ವು ಎಂದಾದರೂ ತಿಗುವನು ಕಾರವಲ್ಲ

೫. ಇತ್ತ ಮಾತಿಯೂ ಸರಕಾರವು ಕೃಷಿ ಯಿಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಉಕ್ಕನ್ನಿದ ಜಾಲ ಗಳನ್ನು ವಿರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಸಡಿಸಿದೆಯು ಕೋಚಾ ಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡಾರೆ ವಿಧಾಯಕಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ಕಾರಂತೆ ಖರ್ಚು ಅಗತ್ತ ದೊತಲೂ, ಮುಂಬಿಯ ವ್ಯಾಂತವಿದ್ದ ಕೆಲ ವರ್ಷ ಕ್ಕೆ ೮ ರೂಪಾಯಿ ಸಕ ವೀಲವಡೆಂತಲೂ, ಇ ದ್ದಾಂತ ಹೂತಿ, ಈಗಿನ ಖರ್ಚಿಸಿದ ಪ್ರಿವಿರ ಸು ಧಾರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವತ್ತಿಕೆಯ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗ ನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಪಾತಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೋಚಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಪಾತಿವರ್ತ ರು. ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಾರದ ತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ ದ ಬಿಗ್ಗೆ ಕರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಂತಲೂ ಬೇಸಾಯ ನ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕರಗ ನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಂತಲೂ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಡಿಪಿದಾರೆ ತೆ! ಏನೇರಿದ ಕರಗಳನ್ನು ತೆಗ್ಗು ಸುಧಾರಿಪಬಾಕ್ಕು ವದ್ದತಿಯ ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಂಪು ತಿಂಪು, ಅಜೀರ್ಣ ವಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿಂತಿ ಪಿಪ್ಪೆಯಾದರೂ, ರಾಜ್ಯ ವದ್ದತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯು ತೀರ್ಎವಡಿಪ: ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ ಆಶಯವೂ ಕೃಪ್ತಿಕೊಡುವ ಪದೇ ಇದ್ದು! ಭೀಷಮೇವರು ಪಾವಕಾರರಿಗೆ ಲಾಂಗ ರದ ನೋಹ ಹಚ್ಚಿಪ ಸುಲಿವಂತೆ, ರಾಜ್ಯವತ್ತಿಕೆಯ ಕಲ್ಪಿತ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ಕೋಷಾಧಿ ಕಾರಿ 'ಇನ್ನೂ ತೆರಿ; ಮತ್ತೂ ತೆರಿ; 'ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಿರಿ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಿರಿ;' ಎಂದು ಸುಲಿ ಯಹತ್ತಿರುವರು. ದೊತ್ತ ದೊತ್ತ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ ನ್ನು ಕತಿಮೆಮಾತ್ರುದಪ್ಪ ಆಶಕ್ಯವೆಂದು ಕೋಚಾಲ ಕರು ಖಂತಿತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಗರನ್ನಿತವರಿಂದಲೇ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಂತಲೂ, ಅವರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿ ಯುವ ಲಾಭದ ಪೊಟಲಗನ್ನು ನೆನಿಪಿಸಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ತೆರುವ ಸಂಬಳವು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪವೆಂತಲೂ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಮುಂಬಾಧುರಿಯ ಸಾಗರವನ್ನು ಹುಗಿದು ವಿತ್ತರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ನಡೆದಿರುವದರಿಂದ, ಅವರ ಖರ್ಚು ಸತೆಯಲೇಬೆಕು ಖರ್ಚಿಸಿ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೂ ತಗ್ಗಿಸುವದನುಳಿಲವಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಲೆಕ್ಕದ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪತ್ರವು, ಲೋಕನಿಯುಕ್ತ ಸಭಾಸ ಈ ವಿಷಯ ವನೇನು ಯತ್ನ ನಡಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪ ರಿಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಾರೆಯು ಇನ್ನು ಕೆಲ ದಿವಗಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದು.

೬. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿ ನೆರೆ ಬಿಂಬಾಗಿ, ಆರರಸರು ಎಲ್ಲಿಪಿದ ಸಹಾಯಧನವು ದಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿರೂ ಬಿಲ್ಲರು' ಈ ಸಹಾಯ ಧನವು ಭೂಷಿತಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೀರ್ವ ಸಹಕೂಡಿ ಅಗು ವದೆಯು ಅನೇಕರು. ಸಾಧಾರ ತರ್ಕಿಸಿದ್ದರು. ಬಂಟ್ ವಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಕಾಜಿದ್ದು, ಇಡೀ ಪಮ್ಮುದ್ದ ನಗರವು ನೆಲಸಮವಾಗಿವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಪ್ರಕೃತ್ಯಕ್ಕ ಕಲೆಕ್ಟರು ಸಂವ್ಯಾಸ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾ ವರತಿಪಿಸಿ ಸಮಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೊಗಮಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರು ಧಾರ್ಕಾರಿಕೆ ತಹಸಾರಿ ನಡಿಸಿರುವರೆಯು ತಂಕೆಕ ರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಕಾರ್ತರ ಅನುಸಾರವು ಈಗ ವರಿ ಸಾಸಿರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ''ನವ ಮ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕಾರಕರು ತೀರ್ವ ಸಾಹಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಿಸಿಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದ್ರಾ ಸಿಂಡ ಸಂಡಿ ಖಾತೆಯ ಆಧಿಪತಿಗಳಾದ ನಾಗಿ ವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಕ್ಷತ್ರ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂದ್ರಾಂ ಆಗಿ ಇದ್ದರು. ವ್ರನು ಪಿಲೆಂತಲೆ ಸಾಹಕಾಕ್ಷೆಗೆ ನಡಿ ಸಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಂಧಪ್ಪ ರಕಮಿಗೆ ತೀರ್ವನ್ನು ಪಾಪ ಪಾತಾವ ಆಶೊಷನೆಯ ಲ್ಲಿರುವರಂತೆ! ಪರ ಕಾರ್ಕ್ಕ ವ್ಯವೇಲ ಸಾಧಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೇ ಇದಕ್ಕೂ ಕೆಲ್ಲು ರಕಮು ಅರ್ಜಾಗಿರಬೇಕು. ಹಣ ವಿತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪ ಆಕೆ ನೋಡಿರಿ! ಸ್ಥಳ ನಾಕಾರಿಗಳಿ, ಪಪಕರ ಗರು ಸಾಯಲಿ, ಸುಸಿ ಯು ಸಿಲಿಯಲಿಲ್ಲ, ಆಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ದೆಹಲಾಂಧವರೇ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ೫೦೦ ರೂ. ತೀರ್ವ ತಹಕೂಡಿ ಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂ. ತಲಪಿ ಪಿಸ್ಸಿಪ ದೊತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಬಿಸಿ, ಕೃಪೆ ಗಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಪ್ರಾವಾಸ ಭತ್ತೆಯು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಿಕ್ಕಿದರೂ ಅತ್ತಿ ಇತ್ತು. ಏನು ಪ್ರಜಾಪಿಕತೆಯೆ!

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಟೋಲು ನಾಕೆಗಳ ನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಿ, ಈಗ ೨ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈ ಬಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಚರವಳಿ ಸಡೆದು, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಟೋಲು ನಾಕೆಗಳನ್ನೂ ಇಡಿಯ ಮಾಡಾದೇ ಕೆಂಬು ಕರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ ಕರಾವಿನಂತೆ, ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾದನಗೇರಿ, ಬರ್ಗಿ, ಶಿವ್ಪಾಕ್ಕೆ ಲ, ಮಾವಳ್ಳಿ, ಈ ಟೋಲು ನಾಕೆಗಳು ಕತಿಮೆಯಾಗಿ ರುವವು. ಅವುಗಳಿಂದ ಗಾಡಿಕಾರರಿಗೆ ಅಭಯವಾಯಿ ತೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತೀರ ಕಪ್ಪು. ಕುಮಟೆಯಿಂದ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಗಡೆ-ಉಳವರೆ, ಈ ಕಾರಿಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕು ಬರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಟೋಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಗಡೆ-ಉಳವರೆ ಕಾರಿಗಳು ಈ ವರೆ ಗೆ ೩ನೇ ವರ್ಗದವು, ಅಂದರೆ ಗಾಡಿ ದಾಟಿಸಲು ೫-೫ ಆಣೆ ಹಾಸಲು ಪೀಸುತ್ತಿತ್ತು ಬರ್ಗಿ ಟೋಲು ನಾಕೆಗೆ ೪ ಆಣೆ, ಅಂತು ೧೪ ಆಣೆ ದಾಟ ತೆತ್ತರೆ, ಗಾಡಿಯು ಅಂಕೋಲೆವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬರ್ಗಿ ಟೋಲು ನಾಕೆಯು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟವಾದದ್ದರಿಂದ, ೪ ಆಣೆ ಲಾಭ ವಾಗಿದ್ದೇನು? ಆದರೆ, ಹೆಗಡೆ-ಉಳವರೆ ಕಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಹಾಸಲನ್ನು ಎತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಡತಿಯಾಗಿ ದೆ. ಅವು ೩ನೇ ವರ್ಗದವು, ಅಂದರೆ, ತಾರಿ ದಾಟಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಡಿಗಳು ೫-೫: ಆಣೆ ಹಾಸಲು ತೆರಬೇಕು. ಬರ್ಗಿ ಟೋಲು ನಾಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲಬಾಗಿ ೧೪ ಆಣೆ ಹಾಸಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗು ವದು. ಟೋಲು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪೊದಲು ೪ ಆಣೆ ಜಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈಗ ತಾರಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ೩ ಆಣೆ ಜಮೆಯಾಗುವದು. ಬದ್ಧಕೆರೆ ಟೋಲು ನಾಕೆಯಿಂ ದ ಪಡೆಯುವ ಲಾಭವನ್ನು ವೆಂಕಟಾಪುರದ ತಾರಿಯು ತಿಂಡುಬಿಡುವದು. ವೆಂಕಟಾಪುರದ ತಾರಿಯು ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ೪ನೇ ವರ್ಗದ್ದಿತ್ತು; ಅಂದರೆ, ಗಾಡಿ ದಾಟಿ ಸುವ ಹಾಸಲು ೪ ಆಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ವರುಷ ಅದು ೩ನೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವರುಷ ಹೆಗಡೆ-ಉಳವರೆ ತಾರಿಗೆಕೊಡನೆ ೩ನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ತಾರಿಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಡತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಗಾಡಿಕಾರರಿಗೆ ಹಿಂಬಢತಿಯಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಟೋಲು ನಾಳಿಗ ಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆವೆಂದು ಸರ ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಂಬ ಬಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ, ಸ್ಥಾಪಪರಿಗೆ ತಾವು ನಡಿಸಿದ ದೇಶನೆಯ ಬಡಿನಾರ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೇನು? 'ಹುಮ್ ಬಿ ಜುಬ್', ತುಮ್ ಬಿ ಜುಬ್' ; ಗಾಡಿಕಾರರು ಹನೆ ಬಡಕೊಂಡರಾಯಿತು! ಮತ್ತೇನು?

೮. ಪ್ರೊಮಿಲರಿ ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಸ್ಟಾಂ ಪಿನ ದರವಾರವು ೧-೩-೪ ಆಣೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕಳೆದ ತಾ. ೧—೧೨—೧೯೩೩ನೇಯಿಂದ ಬರೆಯುವ ಪ್ರೊ ಸುಸರಿ ನೋಟುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ದರವಾರವು ಲಾಗು ಆಗುವದೆಂದು ಜಾಹೀರಾಸಿದ್ದಸ್ಮೆನೆಕರು ಅರಿತಿರ ಬಹುದು. ನೋಟುಗಳು ಬಪಾನಿನ ೧-೩-೪ ಆಣೆಯ ಹಿಂದೊಂದು ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬರಕೊಡ ಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಆಫ್ ಇನ್ಸ್ಪೆ ಟೇಕರ್‌ರವರು ಖುಲಾಸೆ ಮಾತಿರುವರು. ನೋ ಟುಗಳಿಗೆ ೨ ಆಣೆಯ ಯಾ ೪ ಆಣೆಯ ಹಿಂದೊಂದು ಟವಾಲ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೆ, ಕಾ ಯಿದೆಯಂತೆ ನೋಟಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಹಚ್ಚಿರುವದೆಂದು ಬಳಕಲಾಗುವು. ಹಿಂದೊಂದು ಆಣೆಯ ೨ ಸ್ಟಾಂಪು ಗಳನ್ನು ಯಾ ೪ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ೩ಆಣೆ ೪ಆಣೆ ತಗಲುವ ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಕ್ಕಯ್ದು. ಅಂದರೆ ನೋಟಿನ ಮೊಬಲಗು ೫೦೦ ರೂಗಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕೆ ದರೆ, ೨ ಆಣೆಯ ೧ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಹಚ್ಚಬೆಕು, ೧ ಆಣೆಯ ೨ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಕ್ಕಯ್ದು. ೧,೦೦೦ ರೂಪಾ ಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕುವ ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೊಂದು ಆಣೆ ಯ ೪ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರು ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಿ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಚಳಿ ಸಾಧಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ನೋಕಣದ ಹಂಗಾಮಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿ ಟಿಗೆ ಇತೀ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತು ವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮುದಿಂದ ವಸೂಲಾಡಿದ ಕಣವನ್ನು ರಿಫಂಡ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಮ್ಯುನಿ

ಬಾಲಿಯುಮೇಲೆ ವಕ್ತವಾ ಧನಾಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ವಾಮೆಯನ್ನು ಕೇಳ್ದೊಡನೆ, ಇವನ ತಲೆಗಿಯನ್ನೆತ್ತುವದು ಕಿಂಯಿದೇಕೀರವೆಂದು, ಕಾನೂಚಾ ಕೋರ್ಟಿನವರು ತರಾಯಿಸಿದ್ದರು.

ಮೃನಿಸಿಪಲ್ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಲಹ ಪೆಬ್ರವರಿ ೪ನ್ನಿ ಹಿಬ್ಬಿಬ್ಬಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ. ಒಬ್ಬಾ ರ ಕಲಹಾಗ್ನಿಯು ಶಾಂತವಾಗಲಿಬ್ಬಿಂತೆ! ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾ ಲಿಟಿಯವರು ವಿಶೇಷ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಚ್ಯೆಕಿ ಸಚಿವಿ, ಸರಸ್ವತೀ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಸೋಮವಾರ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಿವರಾ ತ್ರಿಯ ವರ್ಷಕಾಲ. ಭಾವಿಳ ಯಾತ್ರಿಕರು ಶ್ರೀಮಹಾ ಬಲೇಶ್ವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ, ಸೇವೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗಮಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಹೊನ್ನಾವರ— ಜಿಲ್ಲೆ ಕತಿನಿ. ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ ಕೇಜ. ಹುಡಿಮೆ–ಮುಂಜ ಪವಾರಂಭಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮನುಷಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗತ್ತಿವೆ. ನಧೂನರರೂ ಸಧಿಕರೂ ಸವಾರ್ಥಂಗ ವಿದೇಶಿ ರಾಹುಗ್ರಸ್ತರೇ! ಖಾದಿ ಪೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಣುವದು ದುರ್ಲಭ. ಜನರಿಗೆ ಖಾದಿಯ ಮುಂಗಲಕರದಲ್ಲೇನು? ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾಗಿ ಬಹಿರ ಹಣವ್ಯಯ ಮಾಡುವರು. ಶುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಹಾ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು. ಇಂಥ ಪವಿತ್ರ ಪವಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಕುದ್ದ ದೇಶಿ ಕರು ಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವ್ಯಾಘ್ರನೆ.

ಕರ್ನಾಟ್ ನಾಟಕವೊಂದು ಬಂದಿದೆ. ತಲಬುದಾರ ರಿಗೆ ಹುಷಾರಿ.

ಹಳದೀಪುರದಲ್ಲಿ ಖಗ್ರಾಸ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣದ ದಿವ ಸ ರಥೋತ್ಸವವು ಶಾಂಗವಾಯಿತು! ಟೆಕಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಂಡಿತ ಡಬ್ಬಿಯು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿ ಸಿತು. ಕೆಲವರು ಡಬ್ಬಿ ತಿರುಗಿಸುವವರನ್ನು ನಿಂದಿ ಸುತ್ತಿದ್ದರು!

ಶ್ರೀ ಶಶಿಕಾಶ್ತಲ ಇವರು ಅವರ ಚಿರಂಜೀವಿ ಖಾಪನಯನದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಟೆಲಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು. ಇವರು ಪರಂತೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಡಗುಂಜಿ ಪಥೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿ ತಿರುಗಿಸಿ, ನಿಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧನಿಗೆ ರೂ.೧-೧೦-೬ ಸಲ್ಲಿ ಬರಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಸಿ— ಇಲ್ಲಿಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಡು ಗಲಭೆ. ಪವಾಸಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರದ ಹುಡು ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ॥ ಬಿಡೇರರವರು ಪ್ರವೇಶ ಪರಂತೆ! ಹಿಡೇರರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ರರಿಗೆ ಕಾಲಿತಲಾಗದ ಪ್ರಸೇಕದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರಂತೆ! ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಮಾಸಿ ಲುಕ್ಕಾನಿಸಿಗಾಗಿ ರಾ॥ ಬಿಡೇರರ ಮೇಲೆ ದಾವೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವರು. ರಾ॥ ಬಿಡೇರರು ಶಿರ್ಸಿ ಕೋರ್ಟಿ ನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾವೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿ ಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರು. ಶಿರ್ಸಿ ಯ ಸರ್ ಜಜ್ಜರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು; ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣೇತರರ ವ್ಯಾಪಕಲಂಕದಿಂದ ಪಾಸಿಟಕರಾಗಬಲ್ಲಾ ದರು. ಅವರಿಂದ ವಿವೆಮಯ ಅನ್ಯ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪವಾನಿಸಿಗಾಗಕಕ್ಕಮ್ಮ. ಅತ್ಯಂತ ಕಾರಣವ ನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದವರೆ. ಸರಕಾರಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಪಾಲ ಕರು ತಾವು! ಗಸೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಾವು! ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯಾಮು ಇರಬೇಕಾದವರು ತಾವು! ಪವಾಸಿಯು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಜ್ಜಿದರೆ, ಸರ್ವಾಪನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಬಿಹುದು. ನೊಕ್ಕೋಪರರು ಮಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಪಿರಾದರಂತೆ! ಶಿಕ್ಷೆಯು ನ್ಯಾಯವತಿಗರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೂ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪಾಕ್ಷಿಗಾರರ ಜಬಾ ನಿಯಾಗುವರಿವೆ. ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಂಡರ ಮಾಡಿ ದರೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚಾಗುವದು; ಉಪದ್ರವವಾ ಗುವು. ಮಕ್ಕಿಂದು ಆರಾಧನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸರು ಮುಂಜೊಡ್ಡಿದ್ದರು. ಅರ್ಜಿದಾರರುವೊದಲನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು. ಬ್ರಿಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಖ ಟ್ಟೆ ಗಳನ್ನು ಇವರು ಸವಾಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿ ರಲು, ಜಸ್ಟ್‌ಜಜ್ಜರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯವರೆಂದು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವದು ಬಿಹಿತವಲ್ಲ. ಡಿ ಜಜ್ಜರು ಅರ್ಜಿಯ ನ್ನ ಕೆಳ್ತಗೆದುನಿಸ್ಸರಿಕೆ! ಜಾವೆಯ ಪವಾಸಣೆ ಯು ಇನ್ನೂಯೇ ನಡೆಯುವದು. "ದೈವಸಂಗ್ರಾಸೇ ಮನ್ಮಿಕಾಬಾಣಿ"

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪಿ ಧಂಡಿಗೆ ೧೫ ಗಿನ್ನಿ ಅಕ್ಕಿ ಪ ೦-೪-೦ ನಗದಿ ಬಿಂದದೆ. ಚಳಿ ಯು ಏಕೆ ಇದ್ದಿ. ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಮುಂಜಾನ ಕಾಟವು. ಪಾಧ್ಯಾನ್ನಕ್ಕೆ ವೈಶಾಖ ಮಾಸದ ಬಿಸಿಲು ತಾವೆ.

ತೀರೆ ಪಕೂಲಿ ಮುಗಿವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಜನರು ಜಪಾಮಂದಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿರೆ. ಶೀರೆ ಪಕೂಲಿ ಕೊಡುವಿದ್ದವರ ಬೇಳೆ ನೋಟಿಸು ಗಳು ಊರಾಗಲೇ ಹೊರಬಹೋಗಿವೆ.

ಖಾರ್ಖಾನಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ತಾರಿಯು ಮಾಪಿನಗುಂತಿ, ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿ ರುವದಾಗಿ ಕೆಲಿಯುತ್ತವೆ. ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾವಲಿ ಕ್ಕೆ ವಿವಾಗಂಡಕಾಂ, ಹೊಸ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರಂತೆನೋ!

ಹಬ್ಬರಮೇಶ್ವಿಬ್ಬ ಕಾಮುವಾರರ ಸ್ತಾರಿಯು ಜೈತ್ರ ಕ್ಷ ಸಚಿವಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಶಾ. ಖಾಕ್ಕೆ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೆಬರ ಜಗನುನವಾಗಿದೆ. ಸಾಲ್ಮೆಯು ದಿವಸ ವ ಚಕ್ಕಾಸಿವೆ.

ಶಾ. ಗಿಂತಿಳಿಯೇ ಬಿಧಿವಾರ ಕೃತ್ರಿಮ ಆಕೆ ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋ ಇಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ಸರಕಾ ರದವರು ಬಿಸ್‌ಕಟ್‌ನಿಂದ ಪಿಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲಂಕೊಸ್ಟ ವವ್ವ ಆಯಿತು. ಮೆದವಣಿಗೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಕಲರಿಗೂ ಮುಂಜಿಕ್ಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿಲಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಾ. ಕಾ. ಕನ್ನಡಿಗ ಶ್ರೀ॥ ದೇವ, ಕಾಗೂ, ಶ್ರೀ॥ ನಾಗೇಶ ಹ ಗಡ ಮೊತ್ತಿನೆ, ಶ್ರೀ॥ ನಾರಾಯಣ ಸೀತಾರಾಮ ಲಟ್ಟೂರ (ಉಪಾಧ್ಯಾಯ) ಮೊದಲಾದವರು ಬಾಬೀ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂ. ೧೦೦೦-೦-೦ ತೆಗುಳೊದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ, ಮತ್ತು ಹವೀಕ ಪಮಾ ಜದ ದೀರೆ ಪ್ರಮುಖರೂ, ದೇಲ ಭಾ ಕ್ಲಾಜಕಾಗಿಯವ ರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಾವು ಸಿದ್ದಾಪುರ ಕಾಲೂಕಿ ನಲ್ಲಿ ಅಜವಾಸ ೫೦೦-೦-೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಖಾದಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಾತ್ತೇವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಇತರೇ ಹವೀಕ ಪ್ರಮುಖರೂ ಈ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಾರಿಗಾಗಿ ಅಶೆಯು.

ಮೊನ್ನೆ ಶಾ. ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ॥ ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಕೊಗಲಿಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಉಪನಯನವಾಯಿತು. ಉಪ ನಯನದಲ್ಲಿ ಉಡಗೇರಿಗೆ ಕುದ್ದ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ತಂದಿ ದ್ದರು. ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿರಿ!

ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬಸವಜ್ಞನ ಜಾತ್ರೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ನೆರವೇರಿತು.

ಶ್ರೀ॥ ಗಣಪತಿ ನಿಶ್ವನಾಥ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಇವರು ಶಾ. ಖಂ-೬-೨೪ನೇಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ:– ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತ ದೂಢಪ ಮಾಂಜ್ರೇಶ್ವರರು ಜಲ್ಲಾ ರಮ್ಯೇಯ ಮುಂಡಗದವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವಿನ್ಹಹ ನೋ ಡಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸಿತು. ವ್ಯವಸಿಷ್ಟೇ. ಕೂಡನೆ– ಉದಕೂಡನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡವರ ಸಂಖೆಯೇ ಹೆ ರತು, ಕಾರ್ಯವಮಾಡುವವರ ಸಂಖೆಯು ತೀರ ಅಲ್ಪ ವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವವರು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಮಿಮುಖಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀ॥ ಮಾಂಜ್ರೇಶ್ವರ ರ ಕೂಡನೆಯಂತೆಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೋಕರ್ಣದ ಶ್ರೀ॥ ಸೀತಾರಾಮ ಭಡತಿಳವರಿಗೆ ಳೀಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯವಾತಾ ವವರು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೂಡನೆ-ಬಿನ್ನಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಸ್ವತಃ ಮುಂಡಾಗಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಗೃಹಸ್ಥ ರ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಮಾತೃಸೇವೆ ಮಾಡಿದೆಳಿಕು ಎಂಬು ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕಾರವಾರ— ಶ್ರೀ ಮುಗೇಶ ನಾಚಕರ್ಣಿ ಮಿ ಜ್ಞಾನಕರ ಇವರು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ:—

"ಹಳ್ಳಿಳ ಇತಿಸ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ೧—೧೫ ಮೈಲು ದೂರ ಭೂದರ್ಗವೆಂಬ ಸ್ಥಾಮಕಕ್ಕೆಳಪಟ್ಟ ಪಿಶಭೋರೆಪ್ಪ ಸ ರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ೧೦೦ ಜನಿವಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೫ ವ ರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಮ ದಾಕಿಂದ. ಅಲ್ಲಿ ನೀ ರು ಆರವಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವೆನು. ಒಂದು ಧರ್ಮಾಲ ಯವೂ, ಅನ್ನೆರಹು ಚಾವಿಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಪ ಪಸ್ತ ಪು ನೋರಥವಾಗಿ, ಭೋರೆಸ್ಥಿಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯರು ೪೦ (೬) ಪಶ ಳೊಳ್ಳವರಿಗೆ ೧೫ರಿಂದ ೩೦ ಮೈಕಿನಿರವರಗೂ ಉ ರ್ಜಾವಿಕೆಗಳಿಂದೆ. ನನ್ನಿಂದೆ ಯಾವುದೂ ತ್ರಾ ಪತ್ರ ಕೊಂಡು ಸದರ ಸ್ಥಳ ನನ್ನ ಪಶಂಕೆಯಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವಿ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಗೊಂಡು ಹುಳುವು ಖಂಡು. ಹಿಂದೆ ಪತಕೊಂಡ ಸ. ಸಂಖ್ಯೆಯ ೪೦ (೬) ರ ಜಮೀನ್ಯನ್ನು ಪಿ ಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆಯವರೆಗೂ ಈ

ಕ್ಯೆಯುತ ಆರ್. ಏ. ಕೇಣಿಯವರು ಮುಖ್ಯಕ್ಷರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ, ಬಂಧಮುಕ್ತರಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೇಪಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಯವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ವಸ್ತ್ರಾದಿ ಕುಡ್ಡ ಬಾದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಧರಿಸಿ, ಅವರ ಸಂದೇಶ ವಂತೆ, ದ್ವಿತಿಯೋಜ್ಞರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಮೇಂಬರಾಗಿ, ಅದಮ್ಯ ಟಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧಂಡಿಗೆ ಸಾಮಾಯಮಾಡಿ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಮಹಾತ್ಮರ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನೆ ಹೊಂದಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ.

ಹುಬ್ಳಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ, ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕರೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ಆ ಸಭೆಗೆ ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಾಪುರ, ಬಿ ಳ್ಳಾರಿ, ಕಾರವಾರ, ಮೈಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗ ಳು ಗಮಿಸಿದರು. ಆಂತ್ಯ ಕಳಿ ಇವರು ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಿ ದ್ದರು. ರೇಜಿಸ್ಟ್ರಾ ಗೆ ಇವರಾಯಿದರು. ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಶ್ರೀ ಕಾಜ್ಜಿಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಬಲೇಂಕರ ಶ್ರೀ ಕಾಜ್ಜಿಗೆ ಕಸುಮಂತಮಾಯರು ವಿಜಾಪುರದ ವಕೀಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಕಾರ್ವಾರು ಸದಾಶಿವರಾಯರು, ಚಿನ ರ್ವಾಜರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಗುಂಡಂಕಿರ್ಜಾಣ ಮಾಡಿದ ರು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಡಪ್ಪ ಮಿಸ ವೇಂಕ್ಟಾಚಾರಿಯ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನಿತ್ತರು ಗದಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಪೂ ಸಭೆಸಿಲ್ಲವೆಟ್ಟಿತು. ಮತ ಕೊಳ್ಳಲು, ಬೆಳಗಾಂವಿಗೆ ೩೩, ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ೪೫, ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ೩೪, ಧಾರವಾಡ ಕ್ಕೆ ೧೫, ಗದಗಿಗೆ ೧೧, ಹೀಗೆ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದ ವು. ಬೆಳಗಾಂವಿಯು ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಹಿತುಮಾಡಿದಂತೆ ಕಣಿಯೇ ಆಯಿತು. ಒಳಿತ, ಪಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಆಗುವವರೆಗೂ ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಆಗುವವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ

ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನಹೇಳಲು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಿಗೇ ಶಂಕರಾಯರವರ ಜ್ಞಾನಭಂಗ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವಿಂದ ಆನಂದ ಪೈ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ರಂಗ ಅಲ್ಲಾಳಪುರಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಣೇಶ ರಾಮ ಯಾಜಿ ಇವರು ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಗೋಳ್ಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರ ದತ್ತಾತ್ರಯ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಇವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವ ಹಣಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ. ಗಲನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಒಳಗಾಗಿ ಬಾಲು ಸಾಲಿನ ಟಿಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಫಂಡಿನ ಪೂರ್ಣ ವಸೂಲಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಆಯಾ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದೆಂದೂ ಈ ಸಭೆಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು.

ಭಾರತೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಸಂಬಂಧ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಪಣ್ಯೇರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯೆಕ್ಕೆಯನೇ ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಪಾದರಾವ ಅಲ್ಲಾಳಪುರಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಣ್ಪತಿ ರಾವ ಮಾಸೂರಕರ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರುವದಾಗಿ ಶುಭಾಷ ಶಾಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲ ಸಭೆಯು ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to *insure your* life in the best Insurance Co.?

(2) Do you want to *advertise* in the most popular News paper of our District?

(3) Do you want the best Indian *Soap* for your toilet or washing?

Then – please apply to:—

Messrs. DUTT & CO.

DUTT BHUVAN, KARWAR.

1. *Chief Agents of the Bharat Insurance Co.*
2. *Advt: Agents of the Kanara News.*
3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co.*

We also undertake all Sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub-Agents throughout Karnatak & Goa.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು

4 ಮೊಳ ಉದ್ದ 1½ ಮೊಳ ಅಗಲ ರೂ. 1½ ರಿಂದ 2 ವರೆಗೆ

6 ,, ,, 1½ ,, ,, ,, 1-10-0—5 ,,
5 ,, ,, 1½ ,, ,, ,, 2½ —6 ,,
8 ,, ,, 2 ,, ,, ,, 3½ —10 ,,
12 ,, ,, 2½ ,, ,, ,, 6 —12 ,,
16 ,, ,, 2½ ,, ,, ,, 9 —16 ,,

ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದ ಪಿದ್ದರ್ ರೇಶಿ ಮುಡಿಗಳು, ಪಾರ್ಸಿಪಾಗಿಗಳು, ಶಾಲು ಪೀತಾಂಬರಗಳು, ಕ್ಯಾಸ್ಟರ್ ಶಾಲುಗಳು, ರುಮ್ಮಿಷ್ಟಿ, ಟಾಫೆಂಟಿ, ಖಾಶ, ಪನ್ನೀರ್‌ದಾನಿ, ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಅಟಿಕ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪಚಗರಿದುವ ಅಂಗುಠಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಶ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಇವಾಂ.

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್. ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಸುತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಪೌಂಡಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!

ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವುದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಾಮಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವು ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ತರುಣಮಂಡಲಿಯ ಮೂಡು ಕಮ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಡುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವಿಮೆಯ ರೂಪವಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯಮಾಡುವ ಹಿಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಯು ಸ್ವದೇಶಿ ಬಲವತ್ತರ ಹಲೇ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ವ.ತ್ಯಾನವೂ ಇಲ್ಲಿ.

ಹಿಕ್ಕುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾತಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಬೀಳ್ ಏಜಂಟರು:-

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಜಗತ್ತಿತ್ರ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ನರಧಾಮಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಅಣೆ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

(೧-೨) ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ. (ಸಾಕ್ರೆಟೀಸ) (೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೂ. ಬಿಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ. (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, (೬) ಸದ್ಗುಣಮಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಆನಾಮಿನ ಪುಷ್ಪ) ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ೫ ಅಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಷ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬೆಕ್ಕಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೪ ಅಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟೆಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ೧೯೨೫ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದೊದುವು ಪುಷ್ಪ ಹೊರಡುವದು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೧-೧೨-೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ. ಹೊರ್ಕೈ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಶಿಪಸಿ.

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ನಂಬರ ೨ರಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ

ಬಿಡಿನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೦-೧೨-೦.
,, ,, ,, ೬ ಬಿನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೦-೦.
,, ,, ,, ೪ ಬಿನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೧೫-೦.

ಇವಲ್ಲದೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ತಡ್ಡು, ತಲೆಹೊಡತ, ಚಳಿ ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥಿಜ್ವರ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ.

ಪತ್ರೆ:— ಎನ್. ಈ. ವರಗೀಸ್,
ಮಿಕನ್ ಮಾಸ್ತರ,
ಹಳದೀಪುರ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಡಾ। ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಸುಲಿ, ಪಾತ ವೇದನೆ, ಕಜ್ಜು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಏಜಂಟರಿಂದ.

ಏಜಂಟ್ಸ್:— **ನಾಗಕರ್ಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

ಕಾರವಾರಾಂತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ

ಉಘಡಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ.

ಕಾಹಿಂ ಅನಾತ್ಮಕುಲತೆಮುಳೆ ಹೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ವ್ಯಾಂ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥೆ ವರೀಲ ಪಾಠಶಾಲಾ ತಾಘಡ ಘ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ ಆಹೆ. ಆಯುರ್ವೇದಾತೀಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕ ಥ ಸಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾಂತ ಯೇಇಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ವಿಕ್ಷಣ ತೀನ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಇಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿದಾನ ಮರಾಠಿ ಪಾಂಚ ಗ್ರಂಥಾ ಶಿಕಲೆಲಾ ಥ ಮಾಂಡಾಕರಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ತೀನ ಪುಸ್ತಕೆ ಪಠಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಘರ್ಷ ಪುಸ್ತಕಾಂತಲೆ ಶ್ಲೋಕಾಂಚಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೆಣ್ಯಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಅಸಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ. ತ್ಯಾಂಚೆ ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೨ ವರ್ಷಾಪರ್ಯಂತ ಥ ಪ್ರಕೃತಿ ಸದೃಢ ಅಸಾವೆ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆಚೆ ವರ್ಗ ೧ ಜಾನೆವಾರಿ ೧೯೨೪ ಪಾಸೂನ ಸುರೂ ಹೋಇಲ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ ವ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ದುಸ-ಚಾಇ ದರಮಹಾ

೧೦ ರುಪಯೆ ೪ ತಿಸನ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೆವಿಲೆ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾನ ಫಕ್ತ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಚ ನಿವಡುಲ್ಯಾನ ಯೆತೀಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀಂ ಆಪಲೆ ಅರ್ಜ ತಾ. ೧೯ ಮಾರ್ಚ್ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ. ಅರ್ಜೀಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೆ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಲ್ಯಾತ ಆಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ. ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಿಲ್ಯಾತ ಯೇಈಲ. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಣಾರೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ.

೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತೀಚೆ ಗುಣ ಧರ್ಮಪರಿಚಯ ವರ್ಣನ ಸಂಖ್ಯಾ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧೀಚೆ ಅನೇಕ ಭಾಷಾತೀಲ ನಾಮಾಹಿ ವೆಗೆರೆ

೨ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ತ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾಚೆ ನಿದಾನ (ಹೆತು) ಪ್ರಮಾಣ ಆಣಿ ಲಕ್ಷಣೆಬಾರ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ) ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ

೩. ಸದರ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಾನ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯನ ಆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಸ ಪ್ರಯೋಗ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತೀನೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ (ಉಪಚಾರ) ಕರ್ಣ್ಯಾಸ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ.

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸ್ತೂಕ್ರಯಾದಿಚೆ ಗುಣದೋಷ ಆಣಿ ತತ್ರ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರ ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯ ವಿಷಯ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

ತಿಸರೆ ವರ್ಷ

೧. ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಕಂಠ, ಸ್ನಾಯ ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ರಹಿತಪಿಂಡ ಸುವಿರಾಮಿಸಲ್ಯಾ ಚಕ್ಷುರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾತ ಹೋಣಾರ್‍ಯಾ ನಿರನಿರಾ ಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೆ, ತ್ಯಾಂ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾನ 'ಕಾಟನ ವರ್ಣನ ತ್ಯಾಚ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನಾ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ ವೆಗೆರೆ

೨. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಸಕಾದಿಕ ಜ್ಞಾನಾಸಾಠೀ ಸಮಾಧಾನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಸ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀಲ

೩ ಸಮಾಧಾನೆ ಆ ಕುಶಿಲ್ಯ ಸಮಾಧಾನ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರ್ಣ್ಯಾಸ ಯೇಈಲ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ತಾವರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಕರಾವೀ ಅಗರ ಸಮಸ ಲಿಹಿತ.

ವಿ ಸೂ ಉಮೇದವಾರಾಂನೀ ಸಹಾಯಾಚೀ ಮಾಗಣೀ ಕರೂನ ದಿಲೀ ಯೇಈಲ

ಶಿಕವಿಣಾರೆ— ವೈದ್ಯ ಜೆ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ
ಆರ್ಯವೈದ್ಯ ಶಾಲಯ, ಕಾರವಾರ

ಪತ್ತೆಸ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಆರ್ಯವೈದಿಕ ಪಾಠಶಾಲಾಯ, ಕಾರವಾರ

ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ರಾಜಮಾರ್ಗ!
ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ!

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ
(ಸಚಿತ್ರ)
ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ದೇಶ ಬೀರಿದ
ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು!
ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ
ಬಡ ಜನರಿಗೆ
ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಿತ್ಯ ಅನ್ನ ಉಟಿಸಿಕೊಡಿಸಿ, ನಾಯಕನನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಅತಿ ಕಠಿಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಮಾಡಿರುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಉಪದೇಶವಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗೃಹಿಣಿಯರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ಸೀತ, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಮ್ಮಿಗೆ ೧೦ ಅಕ್ಷರ ಬೆಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ,
ರಾಲಿ ಪ್ರದರ್ಸ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ.

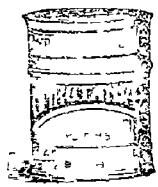

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಈಗ ಹೊಸ ಪ್ಯಾಕಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಕತ್ತಲು ಸಕಲಜನರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ನೋವುಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ಘೋರ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕವಾದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಮ್ಮಿಗೆ ೧೦ ಅಕ್ಷರ ಬೆಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಕಬ್ಬಿಸಲ್ಲಿ ಮಸಿ ಸಪ್ಪ ರಸವುಳಿಯಗೊಡದೆ
ಹಿಂಡಿಬಿಡುವ
ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಚೆಪಾನ.

(ಎರಡೆ ಬಾರಿಯಿಂದ ಕರುಗ ತ್ತದೆ)

ಈ ಗಾಣದ ಸಲೆಯುವ ಭಾಗಗಳು (ಚಾಕೋಲೆ ಅಯರ್ನ್) ಮೆಂಬ ಬಂದು ಬಹು ಕಾರ್ಬನ್‌ಯುಕ್ತ ಮಾಶುಮಿಶ್ರಿಂದ ಹೊಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಇದರಲ್ಲಿ, ಇವುಗಳ ಬಿತಿಬಾಗಗಳು ಸಮ್ಮ ಕಾಲ ಮಾಸಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿರುವದರಿಂದ ಗಾಣದ ಮೂಲಕ ಬೀಳುವಿಕ್ಕೆ ಗುಣದ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯು ತಿರಿ ಕಡಿಮೆ. ೩೦೦ ರೂ ಪಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮೂರು ಗಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೭ ರೂ. ಕಮಿಶನ್ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ವೃ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಇಂದೇ ಅರ್ಜಿರು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬ್ರದರ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Near of Kanara Press, Kumta

Reg. No. B. 1270. Thursday, 6th March, 1924.

ವರ್ಷ ೬.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೯.

ಜತ್ರದ ವೆರ್ಗಣಿ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವ್ಣೆ
ರೂಪಾಯಿ 2-೧-0.
ಮನೆಯಾರ್ತರಿಯಿಂದ
ರೂ. 3-0-0.
ವಿ. ಪಿ. ಆಂಚೆಪೆಚ್ಚ ಸರಿ
ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.

ಅವಪತಿಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾಂ ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ತ್ವತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಭೂಮೌ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾಧೌ ಭವತಿ ಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೈಕಾ ಟೈಪಿನ (೧೫ ಎಸ್ ಬೈಟ್) ೧ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0.
೧ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0.
ಜೀವಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಡ್ಡರಿರುವದೋ ೧ ವಾರ ದಿಂದ ಅಷ್ಟುಸಾಲುಗಳು ಕಿಂ ಯಲ್ಲಾಗುವ ಪ್ರ.

ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೬ ಮಾಹ್ ಮಾರ್ಚ್ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಾಣ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ವ್ಯಾಪಾರಾಣೇಂ ಹೆಂ ಔಷಧ ಹಿಂ
ದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ವ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೇ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತ್ತಲಾಂ ಕಿಂಮತ ೪ ರುಪಯೇ.

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಖಾಲವಿಣಾರೆ,
ಮುಕ ಖಾದವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೀಚ್ವಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಸೋಂಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಈ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂಲಿನ ಬೆದ ಗಳು (Cotton healds) ತಂತಿ ಬೆದಗಳು, Wire healds) ಉಕ್ಕಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳು) (Steel reeds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಚಾಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂ ಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಲಿಕೆಗಳು (Firns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಗಳು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸಂಯಾಜ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghaga Street, Fort,
BOMBAY.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ನಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಜಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಟೀಕೆ, ವಿಕವಾಣಿ, ಜಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬಿಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುರಾಬಿಹೂವು, ಹಂಬಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಬುಲ್ಲಿಗೆನಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರವ ತೆಂಬಿನ ಕುಡುಕುಗಳು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ವವು.

ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚಳಿಯಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇನ್ನಬೆಕೊಂತ ಕೊಂಡವರು ಮತ್ತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ
Sole Agent to P. R Kalmady & Sons Jewellers Udipi.
ಪಿ. ಆರ್ ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post KUMTA [N. Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆಂ ವಾಚಾ.

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ ಮಲಕಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಕರ್ಷಣ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಭಧಾರಣಶುದ್ಧಿ ಹೊತ್ತನ ಗರ್ಭಧಾರಣಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೆತೆ. ೪ ೨॥ ೪

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತೇಕ ಬುಧವಾರಿ ತಯಾರ ಹೊತೆ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆಂ ಸಪೂರ್ಣ ಕೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಕ್ಷಿ ಪಾತಕ್ಷಪಣಾ, ಜಳವೀತುನ ಧಾತು ಜಾಲೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಬಹುಮೂತ್ರ, ವೀಸ್ಪ್ರ-ಪ್ರಮೆಹ, ಇಂದ್ರಿಯಶೀಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಶಾತಪಾಥ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹ್ರಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಆ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆಂ ಆಡೆಲೀ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಂಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆಂ ಸಂತತೀಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಷಣೀ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮೀ) ಸಾರಖ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರ್ಜರ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾಂತ ಸುದಾ ಶಕ್ತಿ ಆ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತುಚಾ ಸಾಂಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಭೋಗ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆಂ ಔಷಧ ಕ್ವಚಿತಚ ಸಾಂಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ಜ್ವಾ ಸೀ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಾಗಾ ಜಾ ಕಿ. ೨॥ ರೂ. ಟ. ಖ. ೮. (೧ ಜಣೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಲ್ಯಾವಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ. ಆರ್ಡರೀ ಬರೋಬರ (ರೂ. ಪಾಠವಾ.) ವಿ. ಪಾ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚೀ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾಶಾ ಪೌರೆ ಬಹುತ ಖುಷಾಸಾ ಜವಳ ಅಸಲ ಪತ್ರಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣವಾಚೆ ಟಿಕಿಟೆಂ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆಂ ಆಹೀ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೀ.

ಮ್ಯಾನೆಜರ ಆರ್ಯವಿಕಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ. ಪೋ. ಚೆಂದಿಯೆ. ಜಿ. ಕಾರವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಸಾಧನದಿಂದ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉಪಕರಣವಾದದ್ದೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಂಶಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆಮುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮುನ್ನುತ್ತಿರುವ ಬೇನೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ಅನ್ನು ತೊಡೆದು ತೊಡೆದು ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರದು, ಅವರೆ, ಅಪ್ಪಿ ಪಸಾಗಿ ಬೆರೆದು ಸಮ್ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಪಲ್ಲಿ ದರಿ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವಾದ ದೋಷಕವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಸೀಳು ತರಹದ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕಲೆಯೆಸಿಟ ಕಾಗದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೆಯೊಮ್ಮ ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಅನ್ನೊಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ' ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕೃತ್ಯತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಆಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಸೀಸೆ ರೂಪಾ 1 0 0, ಸೀಸೆ ೫ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ ೩-10-0, ವಿಪಿ ಚಾರ್ಜ್ 0 14 0.

ಜತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಸುವಾಸನೆಯೂ !

ಒಪ್ಪಿಸೀರಿ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಾಕರ್ಷಕ ಪುಷ್ಪ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ತೈಲಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಮಗೊಂಡ್ಡಿಸಿತವಾಡುವ ಇರಲ್ಲಿ ಸುರಿಯೆಯ (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದ್ದು. ಬೇರೆ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿರುವ ಅಥವಾ ಅಂಗಾಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟುಳುಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲುಸಿದರೆ ಸಾಕು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸ್ವೀನರ್ಕಾತವಾದೊಂದ ಪ್ರಪ್ರಮಾಣಕೆಯ ಆವರಣವು ಬೀರಿ ಮೂಡ ಪರಿಸರ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂದವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಪ್ಪಿಸೀರಿಲ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಿಜಾ ವಾಸನೆಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಹಾಗೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ'

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ರಾಪಿನ ಪ್ರಮಿಯ ೩ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0, ೪ ದೆಪ್ಪನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ದೇಗೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಒವಾರು ರೂಪಾಯಿ ಕಾರ್ಡಾಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0 12 0.

Address- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂಡಲು ತೆಗೆದುಬರುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬುನಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಲಂಕಿಸದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅದು ಕಿಟಿಕಿ ಗುತ್ತದೆ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತದೆ ಕಿಟ್ಟುಗಳ ಪಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಳಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ಈ ಸಾಬೂನು ಒಂದು ಒಟ್ಟಿದನ್ನು ಕಾಸರಗಾಗಿದರಿಲ್ಲಿ ೩-೩ ಒಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/- ಆಂಚೆ ಹಾಸಲು ಪಾಸಿ ಬಾರಣಾಸಿ ಇಂದಿನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಿಕಾಪ್ತಿ, ಶಂಡಾಲಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸನ ಪತ್ರಗಳೆಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾ ರವಕಾಗಳು ಇಷಾವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ

ನಕಲೀ ಮ್ಯಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ ೪೪೯, ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಖರೀದಿ ನಮಾಡಿರಿ ಕಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಜಂಬರ. ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೩

ಟೀಪು – ಕಛೇರಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೀಷಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರಿಸುಲ್ಲಿ

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳಾ
ಗಾಲಿಂಗಡಗಳ್ಳ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ
ಗಳ ಸೈಕ ಯಾವದೇ ತರದ
ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ
ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರೇ,

ಕ್ಕೆ ಕಾಗಲ್ಲಿ ಯಾವದೆ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾವದೆ ಯಾಸವಾಗಲಿ, ಕಾರಿರಿಕ ರೋಗ ವಾದರೆ, ಕಾಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ಸಿದ್ಧ, ಖಚಿತ್ರಿಯಿಂದ ಗ್ಯಾರಂಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೆಸಧವಿಂದ ರೋಗ ಕರ್ಕಶವಾಗಿರುವ ಕೂಡ ಪರಿಹರಿಸಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಬ್ಲಿನ ಜವಾಬಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪುಮಟ್ಟ ಕವ್ಯತ್ತದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಶ್ರಮ ಔಷಧಾಲಯ,
(ಲಂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ನಾಗರ್ಪೆಲ್ಟ್ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳೆ.

ಕೂಲ್ಯ ಕುನುಬಿಟ್ಟಾ,(ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೬೫, ೭೫, ೧೫೦, ೧೪೦
೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾಂ (ಮರವಾಲಿ) ಕೆಂ. ೧೫,
ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೬ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಾಕ್ಕಿಲಾಗ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುವೆವು.

ವರ್ತಮಾನಕಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ :– **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಮತ್ತು
ಕಂಪನಿ, ಪಿತ್ತಳಪಾತ್ರೆ ಎಜುಂಗೆ
೩೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡು.

ನೂತನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಿನಂದನೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಬಿಂಧ.

(ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರದ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ)

ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆಯು ಕಾರವಾರ ಕಚೇರಿ ಬಿಡಿಸಿದಾರ ಬೆಳಿಗಿನ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಇವ್ವಿಡಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೆಡೆಯಿತು ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಿನದ ಪಡಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಂತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪತ್ರಿಕೆಯು ನೋಡಿರಿ ೩೩ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಮಾಹಿತಿಯಿಂತೆ, ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡ ಕೆಲಸದ ಒಗ್ಗೆ ಜರಿತಾಬಿರ್ಸಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಸಬೆ ನವರೀಯರಾದ ರಾ| ಎಮ್ ಆರ್ ಕಾನಡಿಗರಿಗೂ, ಖಾಯಂ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಚೆಅರಮನ್ನರಿಗೂ ಪೆಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಧರ್ಖಾ ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಂಜಿಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಿಂದ ವಕ್ಷೇಣಾಧಿಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಸಹಕಾರಿ ಪರಿಪತ್ತು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಂಂ ರಾ ಮಾಯಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಳ್ಳು ಬೇಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಿಂದ ದು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರು. ಕಾ.ಮಟಿಯ ಪರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆತ್ತಿಲ್ಲ ಮಿಯಿಯನ್ನು ಸಂಗತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ಬೋ ರ್ಡಿನ ಮಹಾಗಿ ಖರ್ಚು ಸರಕಾರವು ಸಲಸಲ್ಲಾ ಎಂ ಕೆಂದು ಕಠಾಯಿಸಿತು. ಧಾರ್ವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗ ಕಾಲರಾ ಆಂಗಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಪಾ ರಾಖಿ ಮಿಗಳು ಲಾಭವಾದವು. ಆ ರಕಮನ್ನು ತಾಲೂಕಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಧಾರ್ವಾಡದ ಸಕಾರಿ ಸಂಘವಿಷ್ಟಜಿಸಿ ಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು ಪೆಲ್ಲಾದಿಂದಿರತಿಗಳು ಹೀಯಂ ಜಲಾ ಬಿ ಂಕಿನಲ್ಲಿಡುವಿಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಸ್ಥಳಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ರಕಮನ್ನು ನಿಧಿರೂಪದಿ ದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಂತೂ ವಿರಿಸಿದ್ದರು. ಧಾರ್ವಾಡ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ, ಬಗಿನ ಅಂಗಡಿಮಾಲಿಕರೂ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು, ಕರಿಕ್ಕರದ ಮಕಡಿಕೆ, ರಂಗಮ್ಮನ್ನು ಹೀರಿಟ್ಟಿಜಿಟ್ಟೆಂಕೆಂದು ತಂಯಿಸಿ, ಅದು ವಿಷಿಡೆ ಗದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಲೋಕಮತದಂತೆ, ಅಂದರೆ ಸ್ಥಳಿನ ಬಹುಮತದಂತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೆಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು ರಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಡಬೇಕು, ವಿನಿಯೋಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯರು ನಮ್ಮ ಕಲೆಕ್ಟರರೂ. ಸ್ಥಳಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಬಂಜಿ ಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಳಿಜ್ಯವಿದು. ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಂದಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೈಗ್ಗಳಿಕ್ಕೆ, ಸ್ಥಾಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆ ಪಭಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಬೇಕೆಂತಲೂ, ಈ ಒಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ವೈದ್ಯರಾಜರಿಗೆ ಪತ್ರಿಸಿರಿಯನ್ನು ರೆಂಬೇಕೆಂತಲೂ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಔಷಧ ಪಾಕ ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ೩೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲಿ ದಿನ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ೩ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳಿಗೆ. ಇವ್ವಿಧ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೭ ಸಾವಿರಿ ಸರಕಾರದ ಗ್ರೂಂಟು ಬರೇ ೪ ಸಾವಿರ ಅಂದರೆ ಸರಿಪ ಒಂದು ಪಾಲು ಸಹ ಸರಕಾರವು ಗ್ರೇಂಟು ಕೊಡುತ ಲ್ಲಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಹತ್ತರ ಹೂವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಲಿಚ್ಛೆಯುವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರ ಶ್ನೆಗೆ ಲೋಕಾನಿಯರು ತಾವೆಲ್ಲಿಂದರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋ ರ್ಡಿನ ಲೆಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಹತ್ತರ ೧೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಲು ಇವೆ. ಆದನ್ನು ಹೀರಿಯಲಿಗಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೇಂಕಿ ನಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಆದನ್ನು ಸರಕಾರದ ತ್ರಿಮೂರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕಠಾಯಿಸಿತ್ತೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಹಣವು ಸರಕಾರದಗೊಡ ನಿಶ್ಚಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಳ ಕಟ್ಟಿ ಟೋಲ ನಾಕೆಯವರು ಅತಿನೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಗವು ಹಾಳಾಗಿ ಟೋಲ ದಸ್ತಂಗಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾ ದ್ದರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಲ ರಳಿಸಿಸಿ ಳಿಗಿಂದ ಸಹಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂತು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ತಾಲಿಗೆ ಆಕಳಿಕೆಯು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆಕಳಿಕೆಯು ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಜಿನೀಯರರಿಗೆ ವಹಿಸ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಒಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆ ಆಕಳಿಕೆಯು ಈ ವರಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರಿ ವಹಿಸಿತ್ತು ಇದರಿಂದ ನರ್ಚಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವಿ ಂಂ, ಖರ್ಚು ಬಿ ಸುವಿರಿ ಅಂದರೆ ನಿಕ್ಕಿ ಮನಾಪಡಿಯು ಆಂದಾಜು ೬,೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. ಈಗ ಎಗ್ಗಿಕ್ಕಿಟ್ಟ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಪರಬಾರದು; ಖರ್ಚು ಬಿ ತ್ತು. ೨. ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳುವರ? ಆದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸರಕಾರವ ರಾಯಬಂದು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗರ್ವ ಮಾ ತಾಲು, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಠರಾವು ಮಾಡಿ ರುವರು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಿಳಿಗಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಯಿಮ್ (೧) ಮುರಡೀಶ್ವರ—ಕರಿಕಲ್ಲು, (೨) ಕಾ ಖರ್ಚು—ದೇವನಹಳ್ಳಿ (೩) ಹುಲೇಕಲ್ಲ—ಮುಂಸಿ, (೪) ಹಿಸ್ಸಳ್ಳಿ—ಕಾರವಗಡ್ಡೆ, (೫) ಉಸೋಡಾ—ಜಲಾಲಿಟ್ಟಿ. ಈ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂತಲೂ, ಆ ಕೋಲೆಯು ಧ್ವನಿಗೆಳ್ಳಿ, ಗೋಕರ್ಣದ ಚಾವಡಿಗಿ, ಈ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಗಿನ ಹೊಲುಗಳ ಒಬಲು, ಹೂವ್ಯಾನರ-ಅಮರ್ಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಟೋಲ ನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರ ಮತ ಕೇಳಿರುವರು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಗ್ರೆಂಟು ೩೫ ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಹೊಸ ಅಡಚಣೆಸುಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಕ್ಕಾಗಿ. ಸಂಕಾತ್ತಿ ಟೋಲಸಾಕೆಗಳನ್ನು ಠನ್ನು ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಬರ್ಪಡಿಸಿ ಗುಟಕಟ್ಟಿಕ ಶ್ರಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿ ತನ್ನ ಜಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ೧೧ ಟೋಲನಾಕೆಗಳನ್ನು ಮಿಲ ತಿಸಿ, ಗಂಟಿ-ಕಟ್ಟಿಲಾ ಂಧಿಸಿತ. ಮೇಲಿನ ೬ ಟೋಲ ಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರರು ತಿತ್ತಿಗೆಟ್ಟ ಬೇಕೆಂದು ಬೆಳಗಾ ಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಕ್ಕಾಗಿದ್ದರು ಆನಂದರೆ ನರ ಆದರೆ ಟೋಲನಾಕೆಗಳ ಪಕೆಕ್ಕೂಡಿ ವೆಲಿರದೆ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಪತ್ರ ಟೋಲ ನಿಕ್ಕಿನವರೆ ಬ್ಲೆ ಕಗುವರೆಂದು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಸಾಧ್ಯವಿಕರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮೊದಲಿನ ೬ ಸಾಕೆ ಗಳನ್ನು ಕಾಯಂ ಇಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಆ ವರ್ಷದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೋಲನಾಕೆ ತಾ ಸಂಕೇಶ್ವರ ರವರ್ತ ಮಾಡಿ ರುವರು ರಕ್ಕ ಬಿಕ್ಕರ ವಿಗಳಿವೆ ಸಾಂಕಗಳ್ಳ ಟೋಲ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ರು. ಪತ್ರ ಬಿದ್ದು ಪಾರ್ಗವ ನಿಂಂಬ ದಿಂದ ಜನವರಿ ವರಗೆ ಗಾಡಿಗಳ ಓಡಾ ಟಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ್ವ ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರು. ಈ ಒಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂದು, ನಿರ್ಣ ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕೆಲಮಾಮ ಬಗಿಕ ಗುರು ಮಾರ್ಕ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಗಣಪತಿ ಗೋಟು ಗೋ ರ್ಕರ್, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೇಳಕರ, ಮಹಾಂತ ದ ನರಹರ ಉಮ್ಮಾವರವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಪ್ರಕಾರ ಠರಾವನ್ನು ಸಭೆಸಲು ಮುಂದಾದರು. ವಿನಗ್ಳಕಾ ವಿಮೋಚನೆ ಕೊಂಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಮತ್ಕರ ಅಭಿನಂದನೆ, ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಮೋಚಿಸಿರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಉದಾಕಾ ರಕ್ಕರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯುರ್ಲಿಂದಲೂ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಲೂ ಅಸ್ಪೃತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಳ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ಸೂರ್ಣವಾದ ಬಗಿಕ, ಶ್ರೀ ಕೇಳ ಕರರೂ, ಉದ್ಯಾವರರೂ, ಗೋಪಿಯವರೂ ಒಬ್ಬಾ ಡಿದರು. ಅವರೂ ಗಾಂಧಿಗೂ, ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇನಿಲ್ಲೆಂ ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದ., ಜಾಯಿಗೆ ಬೀಗಹಾಕಿದರು.

ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ಸೂರ್ಣವಾದ ಬಗಿಕ, ಶ್ರೀ ಕೇಳ ಕರ, ಉದ್ಯಾವರ, ಕಾಮತ, ಹೆಗಡೆ, ಪ್ರಭು, ಗೋಪಿ, ಹಾಗು ರಾಜಸಾಹೇಬ ಬೋರ್ಕರ ಹೀಗೆ ೩ ಜನರು ಮೇಲಿನ ಠರಾವ್ಗೇ ಸರ್ಮ್ಯಲೇಖವ್ ಅಂತಿರ ಮೊಂಬರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಃ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರ ಮತಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಆವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾಗಿ ಬಕ್ಕಾದ್ದಾದಾ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂ ಪು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಿಬಿಳಿಸಿ ದರಿಸಿ ಆರ್ಡರಾಡಿಕೊಂಡಿ ರುವರು. ಈ ಆರ್ಡರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಠರಾವು ಪಮಾ ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೊಸ ಆಡಚಣೆ ಒಳಪ ಸರಕಾರವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗ್ರೆಂಟುಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರಿಂದ ತೀರ್ಥ ಉತ್ಪನ್ನದ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ್ಳಿಗೆ ಇಗೆ ಲೋಕಲ್‌ಫಂಡ್ ಕೊಡುವಂತೆ, ಬೆಟ್ಟಿಡ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೂ, ಅಬಕಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೂ, ಇನಕಮ್‌ಟೆಕ್ಸ್ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೂ, ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೆಯಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸರ ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿನಂತಿ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಗ ಗಾಡಿಯು ಗಂಂಕ್ಕೆ ಗರಿಪಟ್ಟ ಇದೆ; ಕೇಳಿಸಾ ರಾ ಗಬ್ಬ ಪ್ರದೇಶವಿ ಇಡೀ ಉತ್ತರ ಬೋರ್ಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ದಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲ ಅನ್ನ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿನಂತಿ ಯು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟಾದರೂ ಉತ್ಪನ್ನರೇಷಾಪದೆಯುಮುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದದ್ದೇ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಂಗ್ರಾಮ ಮಾಡಿ, ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಮ್ಯಸ್ವರಾಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿ ಜನರ ಮುಂದೆ ಬಿಂದಿಸಿದಾಯಿತು ಸರಕಾರಿಂದ ನೇಮಕಾಕಳಾಕೊಂಡ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ವನ್ನು ಅಕ್ಕಮಿಸಿಕೊಂಡ ವಿ. ಕೊಯಿಲೋಡರು ಠರಾ ತ್ತಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಅವರ ಮತದಂತೆ ಕಂಡುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಪುನಃ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯರಿಂತೆ ಅತ್ತ ಬೀಳರಿದ್ದರಾಯಿತು.

'ಬೌಧಾಯನೀಯ ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ.'

'ವೈಕಟೇಶೀಯ ಪ್ರಯೋಗ'ವು ಸದೋಷವಾಗಿ ಯೂ, ದುರ್ಮಿಳವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಸದರಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, 'ಬೌಧಾ ಯನೀಯ ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿ ನಿಂದ ಸೌಧಿಕಾರದಾರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ವ್ಯವಕಾಶ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಪುಸ್ತಕದ ೧೨೯ ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾಂಡವು ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಡುವದ ಹು. ಪೂರಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ವೇ| ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಂಡಿತ, ವೇ| ಕಿರ್ವಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಗಾಯತ್ರಿ ಮುಂತಾದ ಪರಿಶೋಧಕರನ್ನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಪೂ ರ್ಣಕೊಂಡವ ಸದರಿ ಕಾಂಡದ ಗನೇ, ೧೯೧೯ನೇ ಪತ್ರಗಳಷ್ಟ ಪ್ರಕಾಶಕನ ಸಹಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂಧ ಪುಸ್ತಕವು ಕಳವಿನ ಮಾಲೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲಾಖ ನತಿಳಿಲ್ಲದುವದು. ಗ್ರಾಹಕರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕ ರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನ ತಿಳುವರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಹೀರು ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿಳಿದಿರಲಿ.

ನಾರಾಯಣ ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಂಡಿತ,
ನಾಸಿಕ ಗೋಕರ್ಣ
ಪ್ರಕಾಶಕ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಬೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ಯ್ಯೆರೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಕ್ತಾ ಶಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷ್ಮುಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನಳಿಗ,
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಗಿಬ್ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲು.

ಸಂಪಾದಕರೇ, ನನ್ನ ಗಿಬ್ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಿರಿ.

ಈ ವರುಷ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್ರಿ ಯಾನೆ ತಯಾರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಜನವರಿ ೪ನೇಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಫೇಬ್ರುವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅದು ಮುಗಿಯುವದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಫೆಬ್ರುವರಿ ೫ನೇ ವರೆಗೆ ಬಂದವು. ಆದರಿಂದ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬಿಂದಾಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಈ ವರುಷ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದ್ದು. ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಜಿಲ್ಲೆ ಜೊಗಸಿನ ಕುತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಈ ವರುಷ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ನೋಟ್ರೆಲು ಕೆನಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿತ್ತು, ಆ ನೋಟ್ಸಿನ ಮಜಕೂರು. ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ. (i) ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಕೊಂಡ ಯಾವತ್ತು ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಫಾರ್ಮುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಫಾರ್ಮುಗಳ ಬಿಗ್ಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾರೀಖು ೯-೨-೨೪ ಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಫಾರ್ಮುಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಲಿ ಈ ಹಣ ವಾಪಸು ಸಿಗಲಾರದು. (ii) ಫಾರ್ಮುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ೧೦-೨-೨೪ ಳಿಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಚಾರಮಾಪ್ತ ತಾರೀಖು ೧೪-೨-೨೪ಳಿಕ್ಕೆ ಕಿರೀಲ್ಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (iii) ಫಾರ್ಮುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಲಿಸ್ಟಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ರಸೀದು ತಾರೀಖು ೧೪-೨-೨೪ ರ ಒಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತು.

ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಕೊಂಡ ಯಾವತ್ತೂ ಹುಡುಗರು ಅಂದರೆ, ೪೦ ಕಾಲೆಯ ಹುಡುಗರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೊರಗಿನವರೆ, ಅಂತೂ ಪಕ್ಕದೂರು ಯಾ ಫಾರ್ಮಿನ ಬಿಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾಲಹಿಡಿದು ಯಾಸಿನ್ಟ್ರೆಷಿಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಶ್ಶನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಬೇಡಿ ಅಂತಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಶ್ಶನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರು ಫೀ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಫೀ ಕಟ್ಟಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಪಾಸಾಗಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಅವನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದು, ಸರ್ ನಾನು ಪಾಸಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಫೀ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬಾರದು ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ಅಂತಾ ಕೇಳಿದ್ದ. ಆಗ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಫೀ ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು ಅಂತಾ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಸರ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದ. ಆಗ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಫೀ ಕಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿ ಬರೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಸರ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ನಾನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದ. ಆಗ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆ ಅಂತಾ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಸರ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಗದ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರ

ಗದ ಸಚ್ಯಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಬ್ದಕಾರಿಗರು ವರೇಣ್ಯರೆನ್ನು ಶೋಭಿಸು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜಹುಚಃ "ರ" ರವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ಲಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂಬರುವಿಗಿರಬೇಕು. ಇಷ್ಟಲ್ಲ ಹೋದರೆ, ದೇ. ಭ. ಧಾರವಾಡ ವಿಧ್ಯುಳಿಗೆ ೨೧ ಕರ್ನಾಟಕ ಸದಾಪ್ರತಿನಿಧಿಯಲ್ಲಿರಾಯರೆಂಬಾ ಧುರೀಣರನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ್ಲ ಹಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪುಣ್ಯಂತರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅ. ಇ. ಕಾಂ. ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಸದಾಯರು ಇದೇ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಕ್ಕರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದು ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದುವರು. "ರ" ರವರು ಒಂದು ಪಾರಿಪಳಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಗಿರಿ ಸಿದ ಅನುಭವಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವು ಜೆಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ದೇ. ಭ. ಸದಾಪಾಯರಿಗಿಂತ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಆಪದಿರಿಬಲೇ ಅವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬಗ್ಗೆ ೫೦,೦೦೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವೆನೆಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆಂ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು, ಅದರಲ್ಲೂ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರಿದೆ. ಇತರ ತಾಲೂಕುಗಳಂತೆಯೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುವದಾಗಿ ನಾವು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ, ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೇ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವದಾಗಿ ಒಕ್ಕುಮನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಾಗ, ಆದರೆ ಸ್ಥೂಲಂದಾಜಿ ಸ್ಸಾ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಹೇಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಲಿನಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತು? ಮಹತ್ವಯಿಂದ "ರ" ರವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅದೇ ಬೇಗನೆ ಸಂಘಟಿಸಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ। ಮಾಜಶೇಕರ ರವರ (ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪಕ್ಷ) ಪರಿಮಿಷ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ, ತನ್ನ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜೆಲ್ಲೆಯ ಜನರ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ಭಯಕ್ಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸಲು ಪ್ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ, – ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿಸಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜನರ ಭಯಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಪೂರ್ತಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು!

ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಾದ «ರ» ರವರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಾಲೆಯನ್ನಿದ್ದು, ಅವರ ಸ್ಪರ್ಧಿಯೂ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಕ್ಕಿಯುತ್ತಾರೆ! ಹೌದಾಗೊಂದು ಎಂಬುದರ ಆರ್ಥವೇನು? ತೋಲ್ಬಿಕೆಗೆ ಚಾಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಷಿತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ? ಚಾಲೆಯೆಮ್ಮು ಈ ಮಹನೀಯರು ಕಿವಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ದಿದ್ದೇ ಯಾ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ? ಕಣ್ಣಿನಿಂದಾದರೆ, ಮುಂಗಳಿಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಹುತ್ತುಗರ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ ೧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಾಲೆಗಳಿರುವದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಪಡಯೇ? ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಾಲೆಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡಿಯುವಷ್ಟು ಎಂತ ತಿಳಿಸಿರಿ! ಹಾಗು ಎಮ್ಮಲ್ಲೂಂದು "ಪುಟ್ಟ" ವಾಜಸೂಲಯವಿದೆಯಂತೆ! ಆದರೆ? ಅದರ ಹಿಸರೇನು? ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಾ ಮತ್ತು ಶ್ರಿಸ್ಟಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉತ್ತಮಮಟದ ಮಾಜೆನಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರೂ, ಮತ್ತು ಮುಂದು ವಾಜನೆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿದ್ದೇ ಇರುವವು; ಅನ್ನು ತಾರಿಯ ಮತಾ ಪೀಳುವದಾದರೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಒಂದೇ ಹೈಸ್ಕೂಲಿದ್ದು, «ರ» ರವರು ಬಯೆಯಂತೆ ೩ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಲ್ಲಿವೆ. ಊರಿನ ಸಾಹುಕಾರರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಖಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರಾಗಿ «ರ» ರು ಪೀರಿದರಿಟ್ಟು ದು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವಾಗಡೆಯ ದಿವಸ ಮೌರನಾಚರಣೆಯು – ಸಭೆಯು ನಡಿಯಿತೆಂಬಾ – ವಕ್ಕ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಬೇಳುವರು! ಇದಕ್ಕೆ ಆಚ್ಚರಿಯಾದ ಗತಿಯಿಂದರೆ, ಸಭೆಯು ದಿವಸ ಖಾರಿ ತೊಟ್ಟವರನ್ನು ಮರು ದಿವಸ ಸೊಗಸಾದ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂಡದ್ದು! ಖಾರಿ ತೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿರೂ ಆಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸಹಕಾರಿಗಳು ಗಟೇಕಾರರೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿ – ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು – ಅದರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡಿಯುವವರೆಗೆ ಅಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲ. « ಊರಿದ್ದರೆ ಹೊಲಗೇಡಿ » ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಪಾತಿನಂತೆ ಈ ತರದ ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅರಬುಹುದು. ಒಳ್ಳೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಾದ ಸೋಡೆಕೆಟ್ಟರು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡಿಯುವದನ್ನು ನಾವೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರುವೆವು. ಆದಮ್ಮು ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಜಂಟಿನಿ, ಇಡೀ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ದೊಪಿಸಿಬಿಡಲು. ವಕ್ಕ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮೆಂದರೆ, ನಾವು ಒಪ್ಪಲಾರೆವೆ. ಆದರೆ, ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಅಕರ್ಷಣ ಮಾಡಿ, ಬಂದರೆತು ಘೆಂದಡೆಗಳ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುವಿನಿಸುವ ವಕ್ಕ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕ್ಕತ ನುಂದೆ ಹಿಂದದರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಬಂಧುಗಳು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅಗತ್ಯವೆ. ಆದರೆ, ಒಂದಾ ಖಾಸಗಿ ವಕ್ಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಸುವದರಿಂದ – ಅನ್ಯೋನ್ಯವು ಬಯಸಲಾಗುವದೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳೆಳನ್ನೆ ಸಭಾ ಸರ್ವಾಂ ಒಂದೇ ಹುರುಬಿನಿಂದ ಆರ್ಭಿಪ್ರಪೆ – ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಉಡುಗಳಂತೆಯೇ ಖಡಿತ-ಭರಿತವಿದ್ದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀ। ಮಾಂಜರೇಕರರವರು— "ಜೆಲ್ಲೆ ಡಾಸ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳದವರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ" ವೆಂಬ ಒಕ್ಕರಿಯವ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಜಂಗೀವ ಪಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವರ್ತಸ್ಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿ ಜ್ಞರೆ ಅಲ್ಲಿ ಚಳವಳವು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವದು ಅವರು ಬೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರು ನ್ಯಾಯೋಚಿತರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂಥ ತರೆ ದಿಗಾದರು ; ಪಾರಿಪಯಿಂದ ಹೊಗುವದು." ಅಲೆಲ್ಲಾ «ರ» ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಏಯಾ ಯತ್ನೆ ಒರಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಹಿತ ಬೇಕಾದರೆ. «ರ» ರವರ ಉತ್ತರ:ನೋಡಿ ನಾವು ಒರಿಯುವವು.

ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯ,

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶ್ಯಾಮರಾವ ಶಣೈ.

ಉಡುಪಿ, ತಾ. ೧೨-೧೯೩೪.

ಕಾನಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಘ.

ಈ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ತಾ. ೩೬೯ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಿಬ್ಬು ಹ್ಯಾಸ್ಕಲ್‌ರಿಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿತು. ಟೋಯಿಂದ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಪಂಡಿತರು, ಹೊಸ್ಮಾಠರ ದಿಂದ ರಾ। ಮಾಧವ ಕಿಣಿಯರವರ ಅಗಮನವಾಗಿದ್ದರು. ವೃ ಧಮಠಾ ರಾವಸಾಹೇಬು ರಾಮಚಂದ್ರಪೈರ ನಿಧನದಿಂದಾ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿರೇ ಮಗಂಬಿರಿಡಿದ ರಾ। ಅಣ್ಣಪ್ಪ ರಾಮಚಂದ್ರಪೈರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡನೆಕ್ಕಾದು ಆರ್ಡರ್ ಆಯಿತಾಯಿತು. ರಾ। ಅಣ್ಣ ಪೈರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭೆಡೀದಾಗಲಿ, ಪೆಟ್ರನಾಗಲೀ ನೋಂದಾಗಿ ರಿಪ್ಪದರಿಂದ ಆವರನ್ನು ನೆಯಮಗಳಂತೆ ಸಭಾಸದರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ತಳರಾರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕಡಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೃತ ಸಭಾಸದರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಕಂಡುಬರುವುದು ಮಾಮಿ, ಆದರಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಕಡಾವನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ಆದೆಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತು, ರಾವಸಾಹೇಬು ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಣ್ಣಪ್ಪೈರಿಗೆ ಸಂಘವೆದ್ದಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾ। ಅಣ್ಣಪ್ಪೈರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ. ಖಿಳಿಕ, ಜಮಖಾರ್ಣನ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಈ ಉತ್ತರ್ಸ್ಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ವರಾವದೆಂತಲೂ, ಮುಂ ಬುಯಿ ಸರಕಾರವು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಗ್ರೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಪೊಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯಗಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಲ್ಲು ಸಂಗ್ರಹ ನಾಗುವದೆಂತಲೂ, ವರ್ಷದಂತೆ ೩ ಸಾವಿರ ಕಿಲ್ಲುತ್ತಿಟ್ಟು ಆದಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪಂಚಿ ಪಾಲ್ಯ ಹಚ್ಚಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆದರಿಂದ ಖಲೆದು ಳಿಲಸಮಾಚಿಕೆಳ್ಳ ಆವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುರುಪು ಬರುವದೆಂ ತಲೂ ಕಾಲೆದು ಆಧಿಕತೆಗಳಾರಿ ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತರವರು ಸಭೆಕಾರಿಗೆ ನಿತ್ತೇರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಹೌದು ಹೌದೆಂ ತಲೆಡೂಗಿ ಹೊಸ ಪೊಗಾಬಾರಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅಪ್ಪಲ್ಲಿ ಳಿಲಸದ ಬಳಿಕ ಒಂಬು ಸ್ಸಾ ಶ್ರೀಮತಿ-ಳಿಲಹಾಯಿತು. ನಿರ್ವಾಹಕೇ ಇನಿ ಜೂನ ೫ನೇಗೆ, ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನ ೫೫ ವರ್ಷದ ದುಗಿದೆಯೆಕ್ಕತೆಯೆಂತಲೂ, ಈಗ ಹಣಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಳಿಲ ಸದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಬಾರಿಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿವರೆಂ ವೆಕಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ವಿವೃತ್ತರಾಗುವದು ಕ್ರೀಯಸ್ಕರ ವೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ವಿರೋಚಿತದಿಂದ ಯುವಕ ಕಿಕ್ಷಕರ ಳಿಲಲು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಳು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅನುಳಾಲವಾಗುವ ದೆಂಬಲ ಮುಹಾಪೇಕ್ಷೇ ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮಕ ಸುವರಂಪೆಂತೆಂಟರು ನುಡಿದರು. ರಾ।। ಪಂಡಿತರು ರಾ। ಕಾಮತರು ಸಕೃದಯದವರೆಂದು ತಿಗಲೇ ವಿರೋಚಿತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ಆವರಿಗೆ ಳಿಲಸವಾ ಗೂಡಬೇಕೆಂದು ಕಡಾವು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇದೊಂದು "ಇಸಿಗ-ಗಾಣಿ ತ್ರಿಯ"ವೇ ಳಿಲಸದೊಂಬಂಠಕ ಖಾಸವಾಯಿತು. ಇತ್ತಾದ ಬಳಿಕ, ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿತು.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವೀಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಯಂಕಾಲ ೨½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೨½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂಜೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವ್ಯಾ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ವಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವರ್ಗೆರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶರ್ ಗಾಡಿಗಳು ಛಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager*.

☞ ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಉಳಿದಿವೆ!
ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರ ಮಾಡಿರಿ!!
ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಾತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರವರಿಂದ
ಗುಣಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ
ಪಂಚಾಂಗಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.
100ಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂ. 50ಕ್ಕೆ ೮ ರೂ
25 ಕ್ಕೆ ೪ ರೂ 1ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ
ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.
ಪತ್ರ.—ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕೋಣವಿ, ಕೆಗದೇಕರ
ಮಾಲಕ
ಸ್ವಾರ ಬಳಿ ಕೆನರಾ ಪೈಸ್, ಕುಮಟಾ

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಆದ್ಯಮಿತಿ ಶ್ಲಾಘ್ಯಕರ್ಮಾಣಿ ಗುರುವಾರ

ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ.

— ೦೫೦ —

೧. ವರಾಹ ಪೀಡನೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಬಹಳ ಕೈರು ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಗುಲ್ಲೆ ಗುಲ್ಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಗತಿತನೇ ಇಸವಿಯ ಆಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಬೇಸಾಯ ಮಂಡಳದ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಗತಿತನೇ ಇಸವಿ ನೇಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೌಕಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ಇವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಿ, ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾತಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ, ಸರಕಾರವು ಆ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಈಲೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವೆವು. ಕಮಿಟಿಯು ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ರಿಪೋರ್ಟು ಬಹಳೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು? ಇವಾವ ಉಪಾಯಗಳು ಈ ವರೆಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ? ಅವು ಗಳ ಉಪಯೋಗವೇನು? ಎಂಬೀ ಸಂಗತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಾರರು ಕಮಿಶನರು ವಿಸ್ತರಿತ ಸವಾಲೋ ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪಡೆ ಜಿಸಿರುವರು. ಕಮಿಟಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸವಾಲೋಡಿಸುವದು ಅರಣ್ಯಪ್ರಧಾನಪ್ರದೇಶವಾದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು. ಅದರಿಂದೇ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು.

ಪೃಥಮಾಧ್ಯಾಯವು ವರಾಹಪೀಡನೆಯು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟವು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ವರೆಗೆ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳೇ ಕೈರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಸ್ಟವಡಿಸುತ್ತವೆಂದು ಕಮೀಟಿಯವರೂ ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಕಾಟದ ಚೌಕಾಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಪ್ರಭಾವ ಮಾನವ ವರಾಹ ಪುರುಷನಿಗೇ ಕೊಡ್ಡಾಟ್ಟಿಗೆ ಆದರಿಂದ ನವ್ಯ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡದ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಗವು ವರಾಹಪೀಡನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಂದಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು, ಜನಳ, ಪ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿ; ಅವರ ಆಕಾರವು ಗತಿಗಳು, ಸೊಂಡಿಲಿಂದ ಲೆವನ್ನು ಆಗೆದು, ಇವು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ ಇರುಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂಚಾರವು ವಿಶೇಷ ಚಲೋ ಹಂದಿಯು ಹುಲಿ ಮನ್ನು ಸಹ ಸಂಹರಿಸುತ್ತೆ. ಕಾಡಾನೆಗಳೆ ಸಹ ಇವು ಹಿಂಜರಿಯುವನ್ನು. ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ವ್ಯಾಘ್ರೆ, ವರಾಹವು ಜೂಜುಗಾರಿಕೆ ಇಪ್ಪು ವರಾಕ್ರಮಿಯೆ ದ್ದರೂ, ವರಾಹವು ತಾನಾಗಿ ಕಾಲುಕೆದರಿಜಗಳಗಂಟುವಂತೆ ವೈಸೋಲೆ ಸಾಗಿಹೋಗುವ ವಿಷ ಇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಸಾಧಾರಣವು ತಟ್ಟೆ ಕಾಡು. ಚಲೋ ಉದ್ದ ದಟ್ಟ ಹಲ್ಲು ಬೆಳೆದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇವು ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು. ಹುಲ್ಲಾಕೆ ಬಮ್ಮು ಸಣ್ಣ ಗೂಡುವನಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸುವ ಪರಿಪಾಟಿಯೂ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಯು ಒಹು ವೇಗದಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಣಿತೆ ಎರಡಾನರ್ತಿ ಇವು ಈಯುತ್ತವೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಳಿರಿಂದ ಎರ ವರೆಗೆ ಮರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ

ಹಂಡು ಕಷ್ಟಕೊಂಡು ಇವು ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತವೆ. ೬ರಿಂದ ೬ಸರ ವರೆಗೆ ಹಂದಿಗಳಿದ್ದ ಹಿಂಡುಗಳನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದುವೆವೆಂದು ಪ್ರಜಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೆಭವಸಿದ್ಧ ರಾ ಪಿ ಎಸ್ ಭಿರವರು ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೇರಿದರು. ಇವು ಮೇಯುವದೂ ತಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂತೆ. ಜ್ವಾರಿ, ಕಬ್ಬು, ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಒಂದರಹಿಂದೊಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಭಕ್ಷಿಸುವದೇ. ಜನ್ಮೆ ಬೈಲಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಬೈಲೇ ವಿನಬೆರ್ಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ನಸ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆಲಗಡ್ಲೆಯು ವರಾಹದ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನವು. ಬೆಳೆಯು ಆರೆ ಬೇರಿರುವಾಗ, ವರಾಹದ ಹಿಡಿಸುವು ವಿಶೇಷ ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಕಾಯಿ ಹಂದಿ, ಗುರಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮೇಯುವ ರೂಢಿಯೂ ಇವೆ. ಗಂಡಹೆಂಡರ ಹಂದಿಗಳು ಮೇಯುವದೂ ಇದೆ ಹುಳ್ಳೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಬಹು ಭಯಂಕರವಿರುತ್ತವೆ

ಇವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಜಾಗರೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವು ಸಿಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವು ಹೊರಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಂದಿನಲ್ಲಿ ನೂತನ ಆಹಾರಗ್ರಹಣದಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಸ್ವಸ್ಥವೆನಿಸಿದರೆ, ಅವು ಅಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ಎಂದೂ ಗೃಹಿಸವು. ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಿ, ರುಚಿ ನೋಡುವ ಸುಧಾರಕ ಸ್ವಭಾವವು ಇವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೊಲಗಳನ್ನು ಮೇಯಬೇಕಾದರೆ ಇವು ಎಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ ನೋಡಿರಿ. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಳವು ಎತ್ತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯವದು ಮಾನವಕೋಟಿಯ ವಿಕ್ರಾಂತಿ ಕಾಲವು. ಕಾಡು ಕಾಡು ಕಣ್ಣುಕೂರಿ ಬರುವದು ಸಹಜವು. ಇಷ್ಟಾ ಬಳಿಕ ಈ ವರಾಹ ಸೈನ್ಯವು ಹೊಲದಂಚಿಗೆ ಸೇರಿ, ತಪಸವಾಗುತ್ತವ. ಮುಂದೆ ಸಾಗುವವ್ಯಾರು? ಭಯಾತೀತ-ವೃದ್ಧ ವರಾಹಿಯು. ಅವಳು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಂದೆಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೆಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಳಲಿಂದ ಹತ್ತು ಮೆಟ್ಟು ದೂರದ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇದೇನು? ಎಂದು ಅವಳು ದೂರಿಂದಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಮಲಗಿದಂತೆ ತೋರಿದರೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯು ನಿದ್ದೆಯೇ? ಗಾಢ ನಿದ್ದೆಯೇ? ಎಂದು ನೋಡಲು ಒಂದು ಜ್ವಾರಿ ಗಿಡವನ್ನು ತಪ್ಪುನೆ ಮುರಿದು ಮಳಲ ಅಡೆಗೆ ನೋಡುವಳು. ಕಾವಲುಗಾರನು ನಿದ್ರಾನಂದವಗ್ನನಾದದ್ದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ತೀರಿತು. ಅವಳು ಮೇಯಹತ್ತುತ್ತಾಳೆ. ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದೆ ಹಂದಿಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರು ಮುಂದಾಗಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ಇಡೀ ಹೊಲವನ್ನು ಬೈಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾವಲುಗಾರನು ಮುಂದೆ ಏನೆಯಲ್ಲಿ ಡುರುಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಮಲಗಿದರಾಯಿತು. ಇಂಥ ತಂಡುಗಳು ನಿಯಮಿತ ಹಾದಿಯಿಂದ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಂದು ಹಂದಿಯು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ, ಈ ಹಾದಿಗೆ ಅವು ಪುನಃ ಬರುವದಿಲ್ಲ ತಂಡುಗಳ ಹಾವಳಿಯು ಹೀಗೆ ನಾಮಶೇಷವಾದರೂ, ವೈಕ್ತಿಕ ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟವು ನಿಶೆದೇ ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ದೂರ ಸಾರಲು ಕಾವಲು ಸಡಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೊ ಕಮಿಟಿಯವರು ಚರ್ಚಿಸಿರುವರು. ಸಾಗು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಬಂಜರು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಬೆಟ್ಟ ಬೆಳೆದರೆ ಅಥವಾ ಗಿಡಗಂಟಿ ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಂದಿಗಳಿಗೊಂದು ಅಕ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಚಾರವು ಕಿಂಚಿದಪಾಗಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವ

ತ್ಪವ. ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರಗಳಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮಾನವನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತೆಂದು ಕವಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಕಬ್ಬು, ನೆಲಗಡ್ಲೆ ಮೈರುಗಳನ್ನು ಜೇಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಯಾ ಅನ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬಿದ್ದರೆ, ಅವು ವರಾಹನಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ, ಅವನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಗೈಯುತ್ತವೆ. ಬೆಟ್ಟದ ನೆರೆಯೊಳಗಿನ ಮೈರನ್ನು ತಕ್ಕ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಬಿದ್ದರೆ, ವರಾಹನಿಗೆ ಅದೊಂದು ಸೈವೇದ್ಯ ನೊರತ್ತಿ, ಅವನು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಪ್ರಜಾಪೀಡಕತ್ವಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೊಲಗಳಿಗೂ, ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ನಿಡಗಂಟಿಗಳಿಲ್ಲದ ಬೈಲಿದ್ದರೆ, ವರಾಹನು ಮೈರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟದ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಳಿದ್ದರೆ. ಹಂಬಿಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ತಡೆವಾಳುವದು ಕೇವಲ ಅಕ್ಕಯ್ಯ, ಅದೆಂಗೂ ಕೈಗೂಡುವದೇ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಂತೂ ಹಂದಿಗಳ ಪೀಳಿಗೆಯು ಏಕಸಂನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಈಗ ಅವು ಕಾರಕಾತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಧಿವತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಿ। ಪಿ. ಬಿ ಹೇಗರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ಅಂದಬಳಿಕ ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹಂದಿಗಳ ತವರನುನೆಯಾಗಿದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ವರಾಹಪೀಡನದ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಮಾರೋಪಣಾಡುವಾಗ ಅವನಿಂದೊದಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸುವಾ. ಚಂದಾವರದಲ್ಲಿ ವೇಸಾಯಚಾತೆಯಾ ರಾ। ಎಮ್. ಆರ್. ಗೋಕರ್ಣರವರು ನಡಿಸಿದ ಬೌಕಿ ಮಂಡಿಂದ ಒಳಗಿನ ಎಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಕಾಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೯ ಎಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವರಾಹನಿಗೆ ಬಲಿಯಿತ್ತೆಂದು ಈಗಲೆ ವರುಷ ಬೌಕಿ ವಾಡಿ ಕವಿಯವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರೆ, ಚಂದಾವರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಂದಿಗಳು ೧೦೦೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾನಿಪಡಿಸಿದವು. ಇದೇ ಲೆಖ್ಖದಂತೆ, ಜೀ ಜಾಯರೆಕ್ಟರರು ಲೆಖ್ಖ ವಾಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ಲಕ್ಷ ೫೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತವೆಂದು ಲೆಖ್ಖವಾಡಿರುವರು. ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಬೌಕಿ ನಡಿಸಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿಂದ ಇಡೀ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆಯೆಂತಲೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾನಿಯು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕವಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ

ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾನಿಯ ಕಥೆ ಇದು. ಆ ಪ್ರತ್ಯಹ್ಷವಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗುವದಿದೆ. ಹಗಲಿರುಳು ಕಾವಲಿಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆಗೇಡಾಗುವದರಿಂದ ಮೈರು ಬೆಳೆಸಲು ಧೈರ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಬಂಜರು ಹಾಕಿ ಲುಕ್ಸಾನಿಯೂ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಗರ್ಲಳ್ಳಿ ಕಾನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರ್ಸಿ, ಕಿತ್ತಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಮುಂಡಗೋಡ ಸುಮಾರಿಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೫೮ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗರ್ಲಳ್ಳಿ ಕಾನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೮೬ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರ ಸಾಗಾಯಿತು. ೫೭ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ೩೦ರಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಬಂಜರುಬಿತ್ತು. ಮುಂಡಗೋಡ ಬೇರೆಯೊಳಗಿನ ಬಾಜರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಕವಿಯವಿಗೆ ಬಲು ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯು ಬಂಜರು ಇದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾನ್ಯಗಳಿವೆ. ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದೆ. ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ನೆಟ್ಟಿರಿ, ಚಲೋ ಬತ್ತದ ವೈರಾಗಬಹುದು. ಫಲಭರಿತ ತೋಟಗಳಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಮೃದ್ಧ ಭೂಮಿಯು ಪಾಳುಬಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಬಲ್ಲಿರಾ? ಹಂದಿ, ಹಂದಿ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಈ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಾಸ್ಟಿದೆ ೧೯೧೧—೧೧ನೇ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇಳಿದಾ ೬೩ ರಷ್ಟು ಕಾಸ್ಟಿದ್ದರು. ೧೯೧೧ ನೇ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾ ೧೯೨೬ ಜನರು ನಾಮೇಲೇರಿಸಿದರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಅಪ್ಯಕ್ಷೆಪ್ತ ಹಾನಿಯ ಹಕೀಕತ್ತು ಕಮೀಟಿಯವರು ಸಮೂಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಯತ್ಯಪ್ತೆ ಹಾನಿಯು ಗಣನೆಯನ್ನು ರೂಪಾಯಿ, ಆಣೆ ವೈಗಳಿಂದ ಎಣಿಸುವದು ಕಠಿಣವು; ಅಕ್ಕಯ್ಯ. ಪ್ರಜಾನಾಕನನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ದೈರ್ಯಂಪದಿಂದ ತುಂಬಿಕರುವದು, ಕಕ್ಕಯ್ಯವೇ? ಇದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಮೀಟಿಯವರು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವರು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆಯೆಂತಲೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾನಿಯು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕವಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ

ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾನಿಯ ಕಥೆ ಇದು. ಆ ಪ್ರತ್ಯಹ್ಷವಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗುವದಿದೆ. ಹಗಲಿರುಳು ಕಾವಲಿಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆಗೇಡಾಗುವದರಿಂದ ಮೈರು ಬೆಳೆಸಲು ಧೈರ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಬಂಜರು ಹಾಕಿ ಲುಕ್ಸಾನಿಯೂ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಗರ್ಲಳ್ಳಿ ಕಾನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರ್ಸಿ, ಕಿತ್ತಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಮುಂಡಗೋಡ ಸುಮಾರಿಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೫೮ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗರ್ಲಳ್ಳಿ ಕಾನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೮೬ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರ ಸಾಗಾಯಿತು. ೫೭ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ೩೦ರಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಬಂಜರುಬಿತ್ತು. ಮುಂಡಗೋಡ ಬೇರೆಯೊಳಗಿನ ಬಾಜರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಕವಿಯವಿಗೆ ಬಲು ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯು ಬಂಜರು ಇದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾನ್ಯಗಳಿವೆ. ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದೆ. ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ನೆಟ್ಟಿರಿ, ಚಲೋ ಬತ್ತದ ವೈರಾಗಬಹುದು. ಫಲಭರಿತ ತೋಟಗಳಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಮೃದ್ಧ ಭೂಮಿಯು ಪಾಳುಬಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಬಲ್ಲಿರಾ? ಹಂದಿ, ಹಂದಿ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಈ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಾಸ್ಟಿದೆ ೧೯೧೧—೧೧ನೇ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇಳಿದಾ ೬೩ ರಷ್ಟು ಕಾಸ್ಟಿದ್ದರು. ೧೯೧೧ ನೇ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾ ೧೯೨೬ ಜನರು ನಾಮೇಲೇರಿಸಿದರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಅಪ್ಯಕ್ಷೆಪ್ತ ಹಾನಿಯ ಹಕೀಕತ್ತು ಕಮೀಟಿಯವರು ಸಮೂಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಯತ್ಯಪ್ತೆ ಹಾನಿಯು ಗಣನೆಯನ್ನು ರೂಪಾಯಿ, ಆಣೆ ವೈಗಳಿಂದ ಎಣಿಸುವದು ಕಠಿಣವು; ಅಕ್ಕಯ್ಯ. ಪ್ರಜಾನಾಕನನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ದೈರ್ಯಂಪದಿಂದ ತುಂಬಿಕರುವದು, ಕಕ್ಕಯ್ಯವೇ? ಇದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಮೀಟಿಯವರು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವರು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆಯೆಂತಲೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾನಿಯು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕವಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ

ಸ್ಪಷ್ಟಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಭಾರತೀಯ ವಿಧಿಪ್ರ ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಲಾಸ್ಸಿಯನ್ನಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೩ನೇ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಪಬಹಾಜೀನ ಪತ್ರಕರ್ತ ಪಾರಿಸಾಯಿತು. ಕೋಶ ಪಾಲಕರು ೧ ತಾಸು ೪೦ ನಿಮಿಟುಗಳ ವರೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಚನವ ನ್ನಿಕ್ಕರು. ಈ ವರುಷ ಹೊಸ ಶರಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ವಿಚಾರವೇನಿಲ್ಲೆಂದು ಕೋಶಪಾಲಕರು ಪ್ರಾರಿಸಿದ ಹೇಳಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೮ ಆಣೆ ಇಳಿಸಿ, ಮಣ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ ೧೯ನೇ ಶನಿವಾರದಿಂದ ರೂಪಾಯಿ ೬ ರಂತೆ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ವಸೂಲಾಗುವದು. ಕಳೆದ ವರುಷದ, ಅಂದರೆ, ೧೯೩೪ನೇ ಮಾರ್ಚ ೩೧ನೇಗೆ ಅಂಕ್ಯನಾಗುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೧ ಲಕ್ಷ ರಿಲ್ಲು ಉಳಿಯುವದೆಂದು ಕೋಶಪಾಲಕರು ಪೊಪಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು, ರಿಲ್ಲು ಉಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾನವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವು ೧ ಅರ್ಬ ೩೪ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ; ಖರ್ಚು ೧ ಅರ್ಬ ೩೪ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ೧೧॥ ಕೋಟಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗುವದೆಂಕಲೂ, ಇದರೊಳಗೆ ಬರೇ ವಿರಿಸಿಂ೦ ಪರೇ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಕೋಟಿ ಹುಟ್ಟಬಹುದೆಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಕೋಶಶಾಸ್ತ್ರಿಕಾರಿಗಳ ಅಂದಾಜಿಕ್ಕು. ಅದರೆ, ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಹುಟ್ಟವಳಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತುಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದವು. ಅಂದರೆ, ಇನ್ನೂಡಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾದಪ್ಪೆಂಬುಂ ಬರೇ ೧॥ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಸರ್ಕಾಳಿರತೆಗರು ಕ್ಲಾಸ್ಸಿಲು ಸಭಾಪಡೆ ರ ಮತವನ್ನು ದಬ್ಬಿ ಗಳಿಸಿವ ಗಂಟೆಯಿಮು ಇದೇ. ಪರಾಕ್ಕೆ ೪ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಮಣ ಉಪ್ಪು ಹೊರಬಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವರುಷ ೭ ಕೋಟಿ ೮೫ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದಿ ವರಿಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪು, ಅವಶ್ಯಕ ವಾಗಿತಿದ ಪರಿಣಾಮವಿದು. ಸರ್ ಬ್ರೆಕ್ಷೆಶರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪ ದ್ರವವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ನಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಏರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಗರ್ಭಾಳಿಗೆ ಇನವಿಯ ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಗರಲ್ಲಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ಮಣ ಉಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚು ಖರಾಯಿತು. ಅದರೆ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸುಳುವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕತ್ತ ಪ್ತರಿಂದ, ಅವರು ಸರುಪದಂತೆ ಉಪ್ಪು ದಾಸ್ತಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಪ್ರತೀಪಾಸಿ. ಇನ್ನೂಡಿ ವಿಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ಪಧಿಕರಿಗೆ ಬಿಂಬಿಸಲಿಕ್ಕಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿಕೆಯಾದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸುಮ್ಮನೆ ಅಂತೆಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಥ್ಯಾಂಶವೆನಿದೆ? ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ಸಾಧಾರವಿದ್ದಪ್ಪೇ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಡಿಮೆ ಮಾಡಿಯೂ ಪುನಃ ಸಭಾಪಡಿಗೆ, ರೂಪಾಯಿ ೧-೪ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವದೂ, ರೂಪಾಯಿ ಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತವೂ ನಿಮಗೇ ಪಹಿಸ್ಪೇನೆ, ಎಂದು ಅಪರಿಗೇ ಅನ್ಯಾಹ ಮಾಡುವ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? ತನ್ನ ಪಕೀಲಿಯ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಹ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು, ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಬೈಕೆಟರವರ ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯವು ಅಂಕುರ್ಯಿದಲ್ಲಿ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತಿಲ್ಲೇನು? ಉಪ್ಪಿನವೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಿಡುವದೇ ಮೊದ್ಲ

ಮೊಪಲು ಅನ್ಯಾಯವು. ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವದು ಎಂದೂ ಅಶಕ್ಯವು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಾಗ್ರ ಕೆತ್ತೊಗೆಸಿ ಹೊರತು ಯಾರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವೆನಿಸದು.

---

೨ ಈ ವರ್ಷದ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಂದ ಆಸೆಯ ಸೂಟಿ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾವ್ಯವಾಗಿ ದ್ದರ ಹೊರಕು, ಆವಮಾ-ರಪ್ಪುಗಳ ವೇಲಿನ ಕೆಲವು ತೆರಿಗೆಯ ಮಾನವು ಕತಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ಈ ಉತ್ಪನ್ನವು ೪೫ ಕೋಟಿಯಿಂದಿಳಿಯಿತು ಆದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆಯೂ ಕೆಲ ಜೀನರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಖಾತೆಯ ವರವಾರಿಯು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಂತೆ ಈ ವರುಷವೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೨೯ ಕೋಟಿ, ೭೬ ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕತಿವೆ ಯಾಯಿತು. ಖರ್ಚು ೨೯ ಕೋಟಿ ೯೯ ಲಕ್ಷ ಕತಿವೆಯಾಯಿತು ಈ ವೃತ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ೮೧ ಲಕ್ಷ ಶಿಲ್ಕು ಉಳಿಯಿತ ಹಿಂದಿನ, ಈ ವರ್ಷ ೨೬ ಲಕ್ಷ ಕತ್ತು ಹಿರಿದ ಅಂತಿಮ ವೆ ವೈಕೆಟರವರು ಈ ಸಾರಿ ಲಾಕ್ಷ್ಯ ನಡೆಯವ ವೃತ್ಯಾಸಗಳ ವಿಷಯದ ಈ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕತಿವೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವು ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಅರ್ಥಾಸಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷರು ಸೇವೆಸಾಗಿ, ಸರಕಾರವು ಮುಂದಿನ ವರುಷದ ಆದಾಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಜರಿಪಿಕ್ಕೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರಿತಿನಕ್ಕಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೬ ಕೋಟಿ ಉಳಿತ್ತನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು, ೫ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಿಲ್ಕು ಉಳಿಯುವದು.

---

೩ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ಕತಿವೆ ಬರಾಯಿಸಿದು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವೆವು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಇನ್ನು ಸರ್ಜ್ ಕತಿವೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾಕುದೇಕಾಯಿತು. ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಜಾರಾದ್ದರಿಂದ ಸೈನ್ಯ ಸೇನಾಪತಿಗಳ. ವ್ಯಯಾಧಿಯಿಂದ ೧೫ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕತಿವೆಮಾಡಿದರು. ಖರ್ಚು ಕತಿವೆಮಾಡಲು ಸೇವೆಸಿಪ ಇಂಡಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ೧೦-೩ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಖರ್ಚಿಗೆ ೪೭ ಕೋಟಿಯಾಗಾ ಬೇಕಾಂತಲೂ, ಮುಂದೆ ೪೦ ಕೋಟಿಯಾಗದೆ-ಕಂತ ಲೂ ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿದ್ದರು ಅದ್ದು ಕತಿವೆಮಾಗುವ ಹಿನ್ನಲೆಗೆಯಿಲ್ಲ ಈ ಪರುಷ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯ ೨೦ ಕೋಟಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರ ಕೋಪಕಾಲಕರು ನಮೂದಿಸಿರುವರು. ಯುದ್ಧ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ವರೆಗಿನ ಖರ್ಚು ಪೀಪಲ್ಸವೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಿಹೋಯಿತ್ತಿರುವಾಗ, ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅ ನಾವಶ್ಯಕ ವರ್ಚಿಗೆ ೩೦-೬೫ ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ನಾಮತ್ತಿರುವಾಗ ಯುದ್ಧೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ವರೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದು ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಾರು ಸೈನ್ಯವಿತ್ತ ಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿಯ ರಕ್ಷಣ ಕ್ಕೆ ಜಿಗಿ ಹಿಡಿದೆ, ಅಸಂಖ್ಯ ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಹೋಗೆಯನ್ನು ಕಕ್ಷಣವೇ ನೂಕಿ ಕಾಕುಟಿಕ ದು

ಆದರೆ, ಸೈನ್ಯಬಲದಿಂದ ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಹಾತೊರೆದ ಆಧಾಪರಿಗೆ ಈ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಬಗೆಯೆಂತು ? ಎಲ್ಲ ಟಿವಾಲ ಮೇಲೆ ದಿಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿಲ್ಲಿ ಏರಿಸುವಮ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆ ವಿರಿಸುವಮ, ಆವುಮ-ರಪ್ಪು ತ್ಯೆ ಟಿಯನ್ನೆರಿಸುವಮ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಸು ಹುಟ್ಟು ಮಾತಿ ಸೈನ್ಯರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ತುತ್ತು ಹಾಕುವದು, ಮೇ ಲೆ ಪುನಃ ೧-೩ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಕತಿವೆ ಮಾಡಿ ದೆವೆಯ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಅಭಾರವನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಮಾತುನವು. ಅಂತು ಮುಂದಿನ ವರುಷಕ್ಕೆ ಆದರೆ ೧೯೩೫ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಾರ್ಚ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ೨ ಕೋಟಿ ೭೬ ಲಕ್ಷ ಕಾಗಿನ ತೆರಿಗೆಯ

ನವಿಂಪಿಲ್ಲು ಉಳಿಯುಬಹುದೇಕಲೂ, ಈ ರಕ ಪಿನ್ನಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಟಿ ಪಿಡುವದರಿಂ ದ ೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಶಿಲ್ಕು ಕತಿವೆಯಾಗುವ ನೆಂತಲೂ, ಗುರಿವ ರಸ ನಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ರಕ ಪನ್ನ ವದ್ಯಾಗ, ೨೫ ಜಾಸು ರುಯ ಸ್ಥ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರತ್ಯೂದ್ಗ ಸರಕಾರಿಂದ ಸರ್ವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿ ರಿತ್ಯ ಸಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಸೂಟಿ ಪಿಟ್ಟಿದೆ, ಸುನಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ಶಿಲ್ಕು ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ. ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಕಾಲಿಪೆಕಾಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಮೂರ್ಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕ್ಯ ತಂದಿರಿಸಲು ಬೊಂ ಕಸ್ಸನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸರಕಾರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ, ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬರಬಿದ್ದಾಯುವ ಪಕ್ಷವು ಈ ಪಕ್ಷಕ ನಲ್ಲಿ ವಿನೆಸ ಇವ ತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತಿರೋರಿ ಸ್ತ್ರವು ನೋಡೋಣ ?

---

೪ ಸ್ಥಳೀಯ ಬ್ರಾಂಚ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾವ ಹಿಲಿ ನರ ದೊರೆಗಳು ಪ್ರತಿಯ ಪರಿಶ್ರಿಕೆ. ವೇಲಿ ಕಾಸಿ ೨೬ನೇ ಮುಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಎಸ್ಸಿ ನಡಾಪಿದೆ. ಗಂಬ್ಲು ಸೋವು ಪೂರ್ಣ ಪಾಲಿಸಾಪ್ತಿಲ್ಲ ಪೊರೆಗಳ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿಮಿತ ಮೀಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕಾರಿಹೋಗಲು ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಾಗ್ರಸ್ಥ ಏನುಸೀಪಿದರು. ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಾಲ. ಜನ ಭ್ರಾಂತಿಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅವರ್ಣ ಪ್ರಭ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಕಾರಣ ಪಿಲ್ಲಿ. ಕೆಲ್ಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ವರಿತ್ಯಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಲಿವರ ದೊರೆಗಳು ಕಾಪ್ಟ್ಯಂದರು. ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಘೋರ ಜ್ಞಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಕೂಲಬಲಿವರಾದ ಈಗಲೇ ಪಣಾಹಿದವರ ಸಲಾಜ್ಯಸ್ಥಿತ್ವದ, ಧರಣಿಮಂಡಪ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ತಿಗ ಪಡೆಯು ಉಪಾಧಿಸಿದರು. ಗೃಹವ ಎತ್ತಿಗಳಾ ದ ಸರ್ ಹುಲೀರವರು ನುತಿಪಡ್ತಿಗೇ ಕಮಗೆ ಮಾ ನ್ಯಮಿಯು ಪೊರೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆ. ಈಗಲೇ ತಮ್ಮ ಪ ಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿ ವು ಕವಗೆ ಬೀಗಪಲ್ಲಿ. ಮುಂದೆ ನೋಡುವ ಎಂಬ ಪೊಂದು ಅಕ್ಕರನ ಕಿಕ್ಕಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದ ಅತಿರಥಿಯನ್ನು ನತಿಸಲು ಕಭಿಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಭರವಸಾಂತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಯಂಪಿಣಯ ಕರ್ತವನ್ನು ಹಪ್ಪಿಸಿ ಕರ್ಕರಾ ದ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಭಾರಕಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂದೋ ಸಲನ ವಿಶಾಯ ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರ ವಕ್ತಾರ ಅಧಿ ಕಾರಾರೋಹಣ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯಾಸ್ಥಿದ ಸ್ಥಾಪಿಸ್ಥಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಏಲಿಕಾರ್ಯನೆಸಿ ಪಿ. ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಕ್ಷಪಿಗಳು. ಪೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟು ಆಧರಪರನ್ನು ಹಣ್ಣಿಗೆ ತರಲು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಈಗ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ವಿನೇನು ಕಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡುವ

---

೫. ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ವಿರಿಯೆಯ ಕಾಯಿದೆಯು ರದ್ದಾಯ್ದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕತಿವೆಯಾಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಆಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಖಾತೆಯೊಳಗಿಂದ ಕತಿವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಖಾತೆವಾರ ಖರ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಿಗಾಗಿ, ಬ್ಯಾಹ್ಯಸೇತರರೂ, ಮಹನ್ಮಾದೀಯರೂ ಸರಕಾರ ವಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಕ್ಷದವರು ತಂದ ಖರ್ಚು ಕತ್ತರಿಯ ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲಿ ಧರಭರನೆ ನಾಮಂ ಜೂರಾವ್ವು. ಅಬಕಾರಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಶ್ಚ, ೨-೩ ಲಕ್ಷದ ಖರ್ಚು ಕತಿವೆ ಮಾತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೇಳಕ್ಕಂಥ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವ ಅಸಹಕಾರತೆಯೇನು ತೋರಿಬರಲಿಲ್ಲ.

---

೬ ಅಮೃತಸರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಕೋಟಿನೀ ಯ ವರಿಸ್ಥಿತಿ ಜ್ಯೋತಿಪಟ್ಟಣವು ನಾಥಾಸಂಪ್ರಾಸನದೊ ಳಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮಹತ್ವದ ಗುರುದ್ವಾರವಿದೆ. ೫೦೦ ಮಂದಿ ಕಶ್ಯಾಸ್ಥಿ ಅಕಾಲಿಗಳು ತಂಡಗಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು, ಅಟ್ಟಿಯ ಗುರುದ್ವಾರವನ್ನು ಸೇರಲು ಅನುಮ ತರವಿಂದ ಕೂಡುಮಾಡಿದರು. ನಾಭಾ ಮಹಾರಾಜ ರ ಸಮಪುತ್ರರ ಆತರತೆಗಾಗಿ ನೆಸುಕ ಹೊಂದಿದ ಬ್ರಿ ಟಿಷ ಕಾರಭಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲೆತ್ನಿಸಿದ ರು ಅಕಾಲಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಸಿಗೊಡಿದೆ, ಕಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂದಾದರು. ಕೂಡಲೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಂತು ಹಾರಿಸಲು ಘರ್ಮಾನಾಯಿತು. ೧೦-೨೦ ಸುಮಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಮಡಿದರೆಂದೂ, ಅನೇಕರು ಗಾಯಪಟ್ಟರೆಂದೂ, ಹೊರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಸೆರೆ ಯಾಳಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮೂಲೋ ಪೆಕಹೋದ ಅಜಾಯಕ ನಿಡಯಾನಿ, ಡಾ॥ ಕೆಚಲೂ, ರವರು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದೂ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ್ ಪ್ರೆಸ್ ಅಕಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರೆಂತ ಲೂ, ಅವರ ಗುಂಡಿನಿಂದ ದೂರ ಹಿಂದು ಬಿಸಿದ್ದಿ ವ್ಯಿ ಹಳ್ಳಿಗನಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಪೇಕಾಯಿತೆಂತ ಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಕಾರಭಾರಿಗಳ ಸವ ಘನಗೆ. ಅಕಾಲಿಗ ಳು ಗುಂಡು ಹೊಡಿಪಪ್ಪಾದರೆ, ಸಮೀಸಪಲ್ಲಿಪ್ಪ ಸಂ ಸ್ಥಾನವ ನ್ಯೇಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗಾಯಾಪ್ಯಾಕಾ ಗಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಕೂಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಜೈತು ಪಟ್ಟಣದ ಲ್ಲಿ ಜಾಕಿ ನಷ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಈಗ ವ್ಯಕಿಬಂಧ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಸಲು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ತಹಕೊಂಡವಾ ತವೆಗೆಂದು ತಾವಾಸ್ಯ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದು ಕ್ಷಾನ್ಸಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದರಿಂದ ಅವ ನ್ಯ ಚರ್ಚೆಸಲಾಗದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಪಂಡಿತಜೀಯವರಿಗೆ ಮಾತಾಡಾಲಿಪ್ಪ ಅವ ಕಾಶವನ್ನೇನಿಗನಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮರಿ ದರು, ಭಾತಾಯಹೊಂದಿದರು; ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆಯೆಂದು ವಾದಿಸೋಣಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಲವೀಯ ರು ಸಭಾಸ್ಥಾನವಿ ದ್ದು ಸಡಿದರು ನಾಳಾದ ಕಾರ

ಭಾರಿಗಳು ಜೈಹಿ ಪ್ರಕರಣದ ಕೆಲ ವಿಸಗಳ ಮೊದಲು. ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ನೋ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಜ್ಞಾಕಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಅಖಿಲರ ದೇಡಿಕೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೆರೆಯಾಳಾದ ಡಾ॥ ಕಿಚಲು, ಆಚಾರ್ಯ ಗಿಡವಾನಿಯವರ ಬಿಡಲಿಗೆ ಮಿ॥ ಜೆಟರ್ ಜೋಸೆಫರವರನ್ನು ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನೇಮಿಸಿರವರು.

೭. ಪ್ರಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫,೦೦,೪೦೦ ಎಕ್ರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ೬೬ ಲಕ್ಷ ರೂ ಖಾಯಿ ತೀರ್ವ ನಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿರಿ ನೆರೆಯಿಂದ ೫,೪೫೬ ಎಕ್ರೆ ಭೂಮಿಯ ಪೈರು ನಾಶವಾಯಿತು. ಅಂತು ಸುಮಾರು ೭೬ ಸಾವಿರ ತೀರ್ವ ಮಾಫಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಗಳೂರಿನವರ ದೇಡಿಕೆ. ಕಲೆ ಕ್ಟರರು, ಅಂದರೆ, ಸರಕಾರವು ಈ ವರೆಗೆ ೭೩೪ ರೂ. ೪ ಆಣೆ ತೀರ್ವ ಮಾಫಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨ನೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದರು. ಸರಕಾರದ ಮಾಫಿಯು ರೂಪಾಯಿ ೭ಆರ ವರೆಗೆ ತೀರ್ವ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿರ್ದೇಕೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೊಡುವ ಸಾವುಕಾರರಿಗೆ ಅವರ ಬಮಿಯು ಎಷ್ಟೂ ಹಾಳಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ವ ಮಾಫಿ ಮಾಡವಾರದೆಂತಲೂ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರು ಹೊರಬಿರುವದರಿಂದ, ಬಡವರ ಹಿತ ಸಾಧಿಸುವ ಸರಕಾರಕ್ಕ ತೀರ್ವ ಕಡಿಮೆ ಮಾಫಿ ಕೂಟ್ಟು ದೀನ ರಕ್ಷಕವೆಂಬ ಬಿರುದಾವಳಿಯು ಹಚ್ಚೆಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನ ವಾಯಿ ತು. ರಾ। ಮಹಾಬಲ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೆಂಬರವರ ಕಲ್ಪಿಯೋಡು ರಾಜರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಇನ್ನೂರಿಂದ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ರಾ। ಹೆಗಡೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಯೋಗ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ತೆತ್ತರೆ, ಸಾಲ ಕೊಡಲಬ್ಜಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೆಂಬರರು ಉತ್ತರ ವನ್ನಿತ್ತರು. ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವು ಸವಾಲೋಚಿಸಿ, ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಆರ್ಡ್ ಸನವನ್ನಿತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೆಂಬರರು ಪಾರಾದರು ೫೬ ಸಾವಿರವೆಲ್ಲಿ ? ೭೪೪ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಲ್ಲಿ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡಪಾಟವೆಷ್ಟು ?

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಈ ವರ್ಷ ಶ್ರೀಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಯಾತ್ರಿಕರು. ಒಂದು ಕೋಟಿಯ ನಿಧನವು ಕುಬವಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜಿತ್ರಿಗಿ ರಾ। ವೈಕುಂಠ ಶ್ಯಾನಭಾಗರ ಮಗನು ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಡಪನು ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಿನ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಭಕ್ಕನೆ ಬಿದ್ದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದನು.

ಉಪ್ಪಿನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರೇಶ್ವರನ ಹಾವಳಿ. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ೩-೨ ಕೂಟ್ಟುಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು. ೩-೪ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಬ್ಯಾ-ಇಲೆಕ್ಷನ್ನದಲ್ಲಿ ಅಯಸ್ವಿಯಾದ ರಾ। ಶೇಷಗಿರಿ ಹರಿ ಶಾನಭಾಗರವರು ಸುಕದಾರರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ಇಲೆಕ್ಷನಿನ ಪೂರ್ತ ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಬೇಕಾಯಿದೇಶರ ಎಂತಲೂ, ಅದರಂತೆ, ಮ.ಶಹಾರರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಮಾಗಿ ಹೆಸರು ಬಾಖಲಾದ ಯಸ್ಸಿ ಉಮೇದ ವಾರ ರಾ। ಎಮ್ಮೆ. ವಿವಗಿಯವರಿಗೆ ಮೆಂಬರರಾಗುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಜನರಲ್ ಇಲೆಕ್ಷನಿನ ಸುಕದಾರರ ಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ, ತಮಗೆ ಮುನಾವಳಿಯ ಅಪೇಕ್ಷಕತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಭಾಸದರಾಗುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಂತಲೂ ಪಿ। ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾತಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಹೊಸವಾಳಿಯು ನಾತಮ ಶನಿವಾರ ಕಾ. ೮ ನೇಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಣ್ಣ ಗತಬಿತಿ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ದಕಮಿ ವಿಂಡಿಯು ಉಳ್ಕವು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಚಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ಒರಕಿಯಾದ ಮೇಲೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ವೆ.ರೆಯುವ ಸಹಿಸಾಟಿಯಿದೆ. ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಪುಂಡಗಣ್ಣಾಧಿವರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ಆರತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ರಾಕ್ಷಸಿ ಪ್ರತಿಬ್ಟೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಗಡಬಿಡಿಯಾಗುವದೆಂದು ಪೋಲಿಸರು ಶಾಂತಕಾಭಂಗದ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಿದರಂತೆ ! ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಮಹಾಜನರನ್ನು ಕರತರಿಸಿ, ರಾಜಿಮಾಡಿ, ಅಂದಿನ ಪೂರ್ತ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿದೇವಸ್ಥಾನದ ಪುರೋಹಿತರ. ಆರತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಿಸಿದರು ಪ್ರಾದಾರಿಗೆ ಇದೂ ಮಾನ್ಯವಾಗಿಲ್ಲೆಬೆಂಬ ತೊರ್ಕವೆ. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಹವಿಟ್ಟುಯಂತೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಯ್ಯಕ್ಕ, ಸಂಜವರಿಪರ್ಯಂತವು ಯ.ತ್ನಸತೆಯಿತು. ಶಿರಸ್ತದಾರರು ಅಪೇಕ್ಷಿತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಮ..ಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗಿತ್ತು. ರಾ। ಸಾಂತಪ್ಪರು ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಕರ-ಹಿಯುತ್ತವದು ಅವಿನ ಪೂಜೆಕಾರರ ಕಾಗು ಸುರ ಅರ್ಚಕರ ಮರ್ಯಾದೆಯ ನುಡಿದಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತೆಂದು ಅವೇಕರ ಹೇಳಿಕೆ.

ಕರೋಪಿ ರರಾವ್ ಅಗಷ್ಟರೂ, ಬಿಹುಕಾಲವಿಂದ ಜಾಕೆಬಿದ್ದ ಗೌಜ ಸಾರಸ್ವತ ವಿದ್ಯಾಸರ್ಧಕ ಫಂಡಿಗೆ ಪಂಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವರ ಸಹಾಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಇದೇ ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಈ ಫಂಡಿನ ಕಾರ್ಯವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕವಿಯ

ಶ್ರೀ ವುಳಕುಂದ ನಾಯಿಕರಿಗೆ ಅವರ ವಿಶ್ವರು ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ ತಾ. ೨೨ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿಗೆ ಒದಿದ ಪತ್ರವು ಮಾರ್ಚ್ ತಾ ೨೦ನೇ ವರೆಗೂ ಕೈಸೇರಲಿಲ್ಲ ವಂತೆ! ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಟಪಾಲು ಖಾತೆಯು ಅನಿಯಮಿತ ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ.

ಹಳಿಯಾಳ— ಹವಾಮಾನ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ ವನಗಳ ಕೋಗಲು ಬಾಲು ಸಾಂಗ್ಲಿಯ ಹರಿಭಕ್ತಪಟ್ಟಣ ಬಂಜೋಡಿಹವಾಲದವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ನವೆಂಬರ ಹಳಿಯಾಳ್ರಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಟು ಪೀಡಿಕ ಜನರೂ ಹಜ್ಜು ಭಕ್ತರದರ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮನಿಪಿಲಿಟ ಹಾಗ ಲೋಕಲ್ ಬೋಡ್ ರಗಳ ಚ ಇವನಿಕೆ ಸಮುದಿವಿದ ದೇಶಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಗೆ ವರ್ಷ ಕೊಡಲು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸವಿಸರಿ ಘಾಡಣ ಮಾಡುವ ಬಾವಿ ತಕ ರಸ್ಟ್ರಿಯಿಂದ ಎಂಬ ಮಾಕ್ಷಕತಜ್ಞರು ಆಳಸುವರ ಕೆ ಮೊಳ ವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹಿರ ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗಿದೆ ಕಿ ಗಲು ಎಂಬ ಯ ಮೋಟಾರ ರೋಯಿಂದ ಮಳಗಾವಿ ಆ ಜಿ ಲಾವಾಗಿದೆ ಎಂಕ್ಷೋಷಿತ ಇದೆಯೆಂದೂ ತಾ ದೊತ್ತ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಬರಮಾಗಿ ಕೆಟ್ಟರ ಪರಮಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಹೋಗಿ ಕಿ ಪ ಪ್ರಕಾರವಿರಬಹುದು. ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ ಎಂಬ ಟ್ಟಿ ಇಂಜಿನಿಯರು ಜಿಗಳಿಂತೆಯ ಸಾಮಾ ಮಾತ್ರ ಕೀಗ್ ಲಾಸ್ಟ್ ಕೊಡದ ಇಂಜಿನಿ - ಮಾಸಿಪಿಲಿಯಿಂ ಪಾಲಾಗಿಂದಲೂ ಎಂದು ಈ ಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಸೂಪರಿಂಟಾಂಡೆಂಟರು ಇಲ್ಲಿ ಜಿಹಳಾನಿನ ಹೋಮಿಯೋಪಾಥಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೊಗಲಿ ಒಗ್ಗುಮಾಡಲಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ದಲ್ಲಿ ಜಗುತ್ತಿರಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಪಕ್ಷಿಣೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವ ಪಾಪಯ್ಯರವರಿಗೆ ಸಾಂಪತ್ಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂತು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ತಕ್ಕಿಂ ವಿಲಕ್ಷ ಗಿ ತೆಂಗಿನ ಸವ ಮಾಲ್ಕ ಒದಿ ಬಾಂ ಲ್ಪತುವರಿದ

ಡಾಪ್ಟ್ರಿಯರು ಇಲಿಪ ಪಾರ್ಕ್ ಪರಾಕ್ಷೆಯ ಇದೆ ಕಿಂಗಳ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾ ಕ್ತಕಾರ ತೆಗೆಯಿ

ಪ್ಯಾರಾಸಿಟರ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎ ಕ್ಸಾನಲೋಗ್ ಜನರ ಮೆ ಲ ಪ್ರಾಂತಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿ ಯ ಬಿಲೆವ್ಯ ತೋ ಕ್ಷರ

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಸಿರಂಜಿಸಿ ಗಿ ಗಿಸ್ಸೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಿಂದ ರಬೇಕಾಗಿ ಕಿಲಿದ ತ್ತಿದ ಆ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದಲ್ಲ ಸಂಬಂಧ ಕೆಲವು ಹಿಂದಿರಬೇಕು

ಇದ್ದಿಯ ಪೈಕಿ ಹೊಸ್ಪೇಟೆಯಿಂ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ಗೃಹಸ್ಥರು ತಮ್ಮಸ್ಸಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಕಾರಣ ಕಾಲಕ್ಕ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರ ಆದರು ಜಾಡಿಯ ಬೈರಾಗಿಗಳಿದ್ದರು ತಲೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತ ಅವರ ತಾಲೂಕಿನ ಬಿಜ್ಜಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿ – ದಾಯಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ರೀತಿದ್ದು ಪೋಷಾಕು ಮಿಡಿ ಕೊಂತು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸೆಷನ್ ಗೆಸ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನು ಹೊಸ ಜೊರಿನ ಪೈಸ ವಾಸಿಕೊಂತ ಒಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಗದ್ದಲಿಸಿದರಂತೆ ಡಾಪ್ಟ್ರಿಯು ಪೋಷಾಗಿ ಕೆಂ ಜೊಯಿದ ತೈಸ್ಸಿಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಆವಿಕಾರಿಗಳು ಕಮ್ಮಿ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದರು

—ಬಿಜ್ಜಿ ನಗರಿಯ ಪ್ರಿ ಡಾಪ್ಟ್ರಿಯು ಪಕ್ಷದ ಕಛೇರಿಯಿಂತ, ಸಬೆಗೆ ಸಚಿ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಪಾಜರಿರ್ಯರು ನಿನ್ನೆ ರುದಂತೆ, ಕೈ ಬಹುಮತದಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪ್ಯವ ಅನರ್ಹತಾಕಾರವನ್ನು ಕೈಕೆಳಕ್ಕತ್ತರಿಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರೆ ೯ ಮಂದಿ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಈ ತಿಂದನ್ನ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು ಪಂಚಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ, ರಿ. ರಂಗಾಚಾರಿಯರ ವಿ. ಮಹಾತ್ಮಾದಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಆಸ್ತಪಟ್ಟಿಯ ಅಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತ ಗೊಡಿಲ್ಲಿ.

ಕೃಷಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರವೆಂದು ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂತ್ತು ಬಹುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ತೆಂಗಿನಮರಗಳಿಗೆ ಮಾಕ್ಕೆ ಸಾಕಿದರೆ, ಒಳ್ಳೆ ಫಲ ಬರುವದು. ಈ ಗೊ ರವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ನೌಪೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಿಕ ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರ ಹಿಡುವರೆಂದರೆ, ಉಪ್ಪಿನ ಹಾಕದ ಕರ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸಡಸರಿ ಮರ ೧೯೯೬ ಗಿ ಕಾಯಿಗಳು ದಿದೆಯೆಂತೂ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೨೫ ಕಾಯಿಗಳು ಹಿಡಿದಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

—ತೆಂಗಿನ ಕೊಟ್ಟಾಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಹೊದಲಾದ ಮಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವದೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಲಬಾರ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವದರಿಂದ ಮಳೆಯ ನೀರು ಬಹಳ ಸಲೀಸಾಗಿ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ತಲಪುವದೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ಮರಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುವದೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

—ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದುದು. ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಯು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

—ಬೆಳೆಯ

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಕಫ, ತಾಪ, ಪಡಕೋಷ್ಟ, ಪಾರ್ಶ್ವಶೂಲ, ಪೋಟಶುಷ್ಕ, ಉನ್ಮಾದ, ವಾತಾತಿಪಣಾತ ಸಂರಕ್ತಣ, ನಾಸ್ಯ, ಮುಖಾಂಚಾ ಹಾವ, ಇ. ವಿಕಾರ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಬೇರೆ ಹೊಸಾತ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ಕ. ೧. ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಇ. ನಿರಾಳ.

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,

ತುಳನವಾಡಿ, ಪೊ. ತರವಡೆ, ಜಿ ಪುಣೆ.

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to *insure* your life in the best Insurance Co.?

(2) Do you want to *advertise* in the most popular News paper of our District ?

(3) Do you want the best Indian *Soap* for your toilet or washing?

Then – please apply to —

Messrs. DUTT & CO.

DUTT BHUVAN, KARWAR

1. *Chief Agents of the Bharat Insurance Co*
2. *Advt Agents of the Kanara News.*
3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co*

We also undertake all Sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub-Agents throughout Karnatak & Goa.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು

೬ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೧½ ಮೊಳ ಅಗಲ ರೂ. ೧½ ರಿಂದ ೨ ವರೆಗೆ
6 ,, ,, 1½ ,, ,, ,, 1-10-0—5 ,,
5 ,, ,, 1½ ,, ,, ,, 2½ —6 ,,
8 ,, ,, 2 ,, ,, ,, 3½ —10 ,,
, ,, 2½ ,, ,, ,, 5 —12 ,,
, ,, 2½ ,, ,, ,, 9 —16 ,,

SUN & CO
EGMORE CITY.

ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಸುದ ಖಿದ್ದರ್ ರೇಷ ಮುಡಿಗಳು, ಪಾರ್ಡಾಗಿಗಳು, ಶಾಲು ಪೀಪಾಂಬರಗಳು, ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಶಾಲುಗಳು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಾಕೆಂಟ್, ಹಾರ್, ಪನ್ನೀರ್‌ಪಾನಿ, ಹತ್ತುರಿಯ ಅಚಿದ ಸುಗಂಧಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಇಂಗುರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸುಗಂಧಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಇನಾಂ.

ವಿಳಾಸ— ಎಸ್ ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ.
ಬೌಂಬಾ ಕಾಟೆಕ್ಷೇತ್ರ.

ತ್ಯಜಿಸಿ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!
ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವೃದ್ಧಿಸೇ ವಿನೇ ಬಡತನವಲ್ಲ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಚಯ ಮಾಡುವ ಸಮಕರಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ನಿಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯದ್ದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಿವೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟಾಡವವಲ್ಲದೆ, ವಿವೇಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯವಾಹುದನ ಹಿಂದು ಸಾಧವವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯ ಷ್ಟ ಬಲಪತ್ತರ ಹೇಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಮ ಇಲ್ಲ.

ಜೆಕ್ಕಸಿಕ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಮುಪಿ ವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾತಿಸಿಟ್ಟಿಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಬಿ ಳ್ ಏಜಂಟರು

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಚರಿತ್ರೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಆಣೆ ಬೆಲೆಯ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊರಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

(೧–೨) ಶ್ರೀಸಿ ವೇಷದ ಗಾಂಧಿ. (ಪಾಕ್ಷೆಟೀಸ
(೩) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆ. (೪) ಗುರು-ಹಿರಿಯರೂ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ (೫) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ (೬) ಸಮ್ಮಣನುಂದಿರ. (ಭಾಗ ೧.) (೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ. (ಇದಾಮಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ) ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ದ್ದು, ೫ ಆಣೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಷ ಜೆ ದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ೬ ಆಣೆಗೆ ಹಿಂದರಂತೆ ದೊರೆಯುವವು. ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ವಾತ್ರ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ದೀನೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ, ಮೇ, ಜುಲೈ, ಸಪ್ಟಂಬರ, ನವಂಬರ, ಜನವರಿ ೧೯೨೫ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಡುವದು. ವಾ. ವ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೧–೫–೦ ಮಾತ್ರ.

ವಾ. ಅ ಹೊರ್ಕೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಾಧ್ಯಾಪಕ ಶಿರಸಿ.

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು

ನಂಬರ ೧ರಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ
ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರೂ. ೦-೧೦-೦.
,, ,, ,, ೩ ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,,ರೂ. ೧-೦-೦.
,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,,ರೂ. ೧-೧೫-೦.

ಇವುಗಳೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ತಲ್ಲು, ತಲೆಹೊಡತ, ಚಿಕ್ಕ ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥಿಜ್ವರ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸನ.ಸ್ಥ.

ಪತ್ರೆ:— ಎನ್. ಈ. ವಂಗೀಸ್,
ಮಿಸನ್ ಮಹಸ್ಪತ್ರೆ,
ಹಳಿಯಾಳ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಡಾ। ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಶೂಲಿ, ಮಾಸ ನೆಪನೆ, ಕಮ್ಮು, ಹಳು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಔಷ. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಕಡ್ಡಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಟ್ಟಂಟರಿಂದ

ವಿಳಾಸ:— **ನಾಗಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಔಷೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ಕಾರವಾರಂತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ

ಉಘಡಣ್ಯಂತ ಯೇಣಾರ.

ಕಾಹಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಮುಳೆ ಹೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸನ ೧೯೨೪ ನ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ ಮಹಿನ್ಯಾ ಮಾಸೂನ ಕಾರವಾರ ಯೇಥೆ ವರೀಲ ಪಾಠಶಾಲಾ ಉಘಡ ಣ್ಯಾಂತ ಯೇಣಾರ ಆಹೇ. ಆಯುರ್ವೇದಾತೀಲ ಸರ್ವೇಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕ ಆ ಸಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾಂತ ಯೇಈಲ. ಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತೀನ ವರ್ಷಾಂತ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀ ನಿದಾನ ಮರಾಠೀ ಪಾಚ ಇಯತ್ತಾ ಶಿಕಲೆಲಾ ವ ಭಾಂಡಾರಕರಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ತೀನ ಪುಸ್ತಕ ಪಠಲೆಲಾ ಅಸಾವಾ, ಅಥವಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಶೋಧ ಪುಸ್ತಕಾತಲೆ ಶ್ಲೋಕಾಂಚಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೆಣ್ಯಾ ಇತಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನ ಅಸಲೆಲ ಅಸಾವಾ. ತ್ಯಾಂಚೆ-ವಯ ೧೮ ತೆ ೨೨ ವರ್ಷಾಪರ್ಯಂತ ವ ಪಕ್ಕ ತೀ ಸದರ ಅಸಾವೀ. ಸದರ ಪಾಠಶಾಲೆಚೆ ವರ್ಷ ೧ ಮಾರ್ಚ ೧೯೨೪ ಪಾಸೂನ ಸುರೂ ಹೋತೀಲ. ಫೀಚೆ ದರ ೧ಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೬ ರುಪಯೆ, ದುಸ-ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ

೧೦ ರುಪಯೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೆವಿಲೆ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾತ ಫಕ್ತ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿವಡಣ್ಯಾತ ಯೆತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲ ಅರ್ಜ ತಾ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೆ ಪಾಹಿಜೆತ ಅರ್ಜಾಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಲ ೩ ರುಪಯೆ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೆ ಣಿ ಹಿಜೆತ ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ ಪವಲ್ಯಾವರ ಸರಾಠೀನ ಅಗರ ಕಾನಡೀ ಮಧ್ಯೆ ಕರಾವಾ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೆ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣೆ —

ಪಹಿಲೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಚೆ [illegible] ವರ್ಣನ ಸಂಖ್ಯಾ ಆಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾವಾಂಚೆ ಸಹೇತ ಮಾಪಾವೀಲ ಸಾಂಗತಾ ಯೇಣೆ.

೨ ನಿವಡಲ ಜಾತ್ಯಾ [illegible] ನಿದಾನ ಹೇತ [illegible] (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾಸ [illegible]

೩ ಪಡಣ ನಿವಡಲೆ [illegible] ಆಸೆಲೆ ವಿಷಯ ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible] ಪಡಣ ಪದ್ಧತ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೆ ಜಾತೀತ

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಹಿಲೀನ ನಿವಡಿಲೆ [illegible] ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾಈಲ

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ತತ್ವ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀತ

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ಶಿಕವಿಲೆ ಜಾತೀತ

ತಿಸರ ವರ್ಷ

೧ ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಮಜ್ಜಾತಂತು ವಾಹಿನೀ ಸಹಿತವಿಧ [illegible] ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಂಚೆ ಕಾರ್ಯಾಂಚೀ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಚೀ ನಾವೇ, ತ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ವಿಷ ರುಪಾನೇ ಕಾಯಮ ಕರೂನ ತತ್ವ ವಿಷಯ ತ್ಯಾನಾ ವರ್ಣನ ಕರೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣೆ ವಗೈರೆ

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ದಿವಸಧಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ಸರ್ವ ಔಷಧಾಂಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾವವಿಣೆ ಜಾತೀತ

೩ ರಸಾಯನೆ ವ ಕೃಷಿಸ್ಥ ರಸಾಯನ ಯಾಚೀ ಸಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಂಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

—ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ಯಾವರ ಪತ್ರದ್ವಾರೆ ಅಗರ ಸಮಕ್ಷ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ. ಸೂ ಉಮೇದವಾರಾಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೇತಾ ಯೇಈಲ.

ಶಿಕವಿಣಾರೇ— ವೈದ್ಯ ಜೆ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ.

ಪತ್ತೆಸ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾರವಾರ.

ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ರಾಜನಮಾರ್ಗ! ವೈದ್ಯ-ಡಾಕ್ಟರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ!!

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ
(ಪಟೆದ)
ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ.
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಜೀವಿಬೀಳದ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು! ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು!!

ಇದರಲ್ಲಿ ಹವೆ, ನೀರು, ಅನ್ನ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ, ವಾಯಾನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಪಾಮಾನ್ಯ ಉಪದೇಶವಿದ್ದು, ಖರ್ಚು ತಗಲದೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಯು-ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಜಲ-ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಚಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಪಾಯಗಳೂ, ಶಿಶು-ಜನನ, ಶಿಶು-ಪಾಲನೆ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯ ನವ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಿತ್ತು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಕೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಯೋಗದ ಸಹ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥವು ಸರ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಶೇಷತೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾದೆ. ಈಗಲೇ ಬಹಳ ಪ್ರತಿ ಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕ ಪ್ರಯತ್ನ — ಗಾತ್ರ ಕ್ರಮ — ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ರೂ ೦—೧೨—೦ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ ಸಲ್ಲ ಒಕ್ಕಲೆ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿನ ಸಲ್ಲಕ್ಕೆ ಲಿಖಿಸಿರಿ.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ,
ರಾಲಿ ಬ್ರದರ್ಸ ಆಫೀಸ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾಕವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮೇಲೆ, ರಾಮಬಾಣವೆಂತಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗವು ಸರ್ವತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಶೀಷೆಗಳು ಒಳಗೆ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವೈದ್ಯರೆಗಳು, ಕೈಮ್ಯು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನುಭವದವರು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವವಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಆಣೆ ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚ ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಹುಸಿ ಸಹ ರಸವುಳಿಯಗೊಡದೆ ಹಿಂಡಿಬಿಡುವ ಕರ್ಲೊಸ್ಕರ ಕೊಪಾನ.

(ಒರಜೀ ಎತ್ತುಗಳಿಂದ ತಿರುಗುತ್ತದೆ)

ಈ ಗಾಣದ ಸವೆಯುವ ಭಾಗಗಳು 'ಬಾಕ್ಕೋಲಾಯ್ ಅಯರ್ನ್' ಎಂಬ ಒಂದು ಬಹು ಕಾಠಿನ್ಯವಾದ ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಇದಲ್ಲದೆ, ಇವು ಗಳ ಬೇರಿಂಗುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದಾಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸುವದರಿಂದ ಗಾಣವು ಮೂರಿಗೆ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ ಗಾಣದ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ೩೦೦ ರೂ ನಾಲ್ಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮೂರು ಗಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫ ರೂ. ಕಮಿಶನ್ ದೊರೆಯುವದು 'ವೈ' ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಇಂದೇ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕರ್ಲೊಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕರ್ಲೊಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

Print d and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta

Thursday, 13th March, 1924.

ವರ್ಷ ೮.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ

ಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವು
ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮುನಿಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ
ರೂ. 3-0-0.
ಪಿ ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿ ಸೇರಿ
ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸರ್ವಜನಹಿತಕರ್ತೃ ತ್ವಮಸಿ ಯತ್ತಿ ಲೋಕಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ವಜ್ಞನೇ ವರ್ತಿಷ್ಯಸೇ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿಶ್ವಾಸೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಜ್ಜನೇ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಚಿಕೆ ೨೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಶಾಶ್ವತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೈಕಾ
ಪ್ಲೇಟಿನ (೧೫ ಎಸ್ ಇಚ್)
ಆ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-
ಆನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-1-0.
ಹಣಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು
ದೊಡ್ಡದಿರುವದೋ ಆ ಮಾನ
ದಿಂದ ಆಪ್ಯಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿ
ಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರ
ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಖರ್ಚ
ಪತ್ರಕರ್ತಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿ
ಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಮುಂದುವರಿದಿದೆ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ಕಾರ್ತೀಪ್ರಥಮ ಮಾಘ ಮಾರ್ಚ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಶಾಸ ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂ
ದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಕಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಖೋಕಲಿಣಾರೆ,
ಮೂಕ ಖೋಕಲಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಷ್ಣಾಸ ಕರಿಕರ
ಕಚಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡ್ರಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂಲಿನ ಬೆದ
ಗಲು (Cotton heads) ತಂತಿ ಬೆದಗಳು,
Wire heads ಉಕ್ಕಿನ ಕಟ್ಟುಗಳು,)
(Steel reeds) ಸಪಾಟ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಟಲಿಗಳು,
(Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳ-
(Pickers) ಎಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂ
ಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಜಕೆಗಳು
(Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು
ಗಳು ಜಲ್ದಿಯಿಂದಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ
ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
ಬೃಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ಲಿಪಸಿನಲ್ಲಿ ಒರೆಯಿರಿ,

Indo-British
Trading Bureau
15-19 Ghoga Street, Fort,
BOMBAY.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪೀಕೆ, ಪಕವಾಜ, ಚಕ್ರಸರ, ದವಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ನೂಗ ಒಲ್ಲೆ, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸರಪಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜುಂಬರಿ, ಪಸ್ಯಾಪದಕ ಕೆಂಪಿನ ಕುಡುಕುಗರು, ಜುಗುಲು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಉತ್ತಮ ಶರಣತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ಮೂಲಿನೆಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚುವಮಾಲು!!!
ಹಿಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಪ್ರಶಂಸೆಯೊಂದ ಕಾಯಂವಮ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.
ಓಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರು ಕಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒರೆಮುಕೂರ್ಥ ಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡು, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to
P. R. Kalmady & Sons
Jewellers, Udipi
ಪಿ. ಆರ್ ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ
ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ
ಸೇಲ್ ಎಜೆಂಟರು.
Post KUMTA [N Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೆ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಮಲಯಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೋಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಸ್ಕಂದಾವ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಭಾಶಯಶುದ್ಧಿ ನೇತ್ರನ ಗರ್ಭಧಾರಣಾ ಸಮರ್ಥ ಶೀತೀ ಇ ೨॥ ರು.

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತೇಕ ತುಳಾಸಿ ತಯಾರ ಹೋತಿ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತೂಚಿ ಪಾತಕ್ಷಣಾ, ಲಘವೀತುನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಬಹುಮೂತ್ರ, ವೀರ್ಯಪ್ರಮೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಚಾ ಹಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ವ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲಿ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸಂತತಾಲಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಪಣೀ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮಿ) ಸಾರಖ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ವ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತುಚಾ ಸಾಂಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಕವಿತಚ ಸಾಂಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ತಿಂಗ್ಯಾ ಸೀ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಡಬಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ಟ. ಖ. ೮. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಚ್ಯಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ ಆರ್ಡರಿ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ. ಪಾ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಖಾತೀಚಾ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾತ್ರಾ ವಗೈರೆ ಬಹಲ ಖುಲಾಸಾ ಸಮಕ್ಷ ಅಸರ ಪತ್ರಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾಚಿ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾಂತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಮೀ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೊ.

ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾಂತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಮೀ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೊ.
ಮ್ಯಾನೇಜರ ಆರ್ಯವೈದ್ಯಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ ಪೋ. ಚೇಂದಿಯೆ. ತಾ. ಕಾರವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಕೇಶದ ದುವನ್ನು ಯಾವ ಮಾಯಿಯ ಹಾಗೇ ಪಾಂಥಸಲೆಯಲ್ಲಿಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ಕಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ನಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಆವಶ್ಯಕರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಜೀವನೆಯು ತಂಗಾಳಿ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಕೂಡಲೆಗಳು ಇವೆಷ್ಟು ಸೊಪಿದ ತೆಂಜಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗವಾರವು, ಆದರೆ, ಅವು ದಟ್ಟ ಎಂ ಕನ್ಯಾಪುಣ್ ವಣ್ಣ ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವು ದೋಷಪೂರ್ಣ ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳ ಕರದ ವಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನು ಸ. ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವರಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್" ಬಳಿಯಗಿಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಂಯ ಕ್ರೀಡ್ಡತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ... ಸರ್ಕಾರಿಂದ ಇಫ್ ವರಿಟ್" ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ... ವರ ಗೌರವ್ಯ ಬಿತ್ತಪತ್ರಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು ಪ್ರಸಾದ ಪತ್ರಗಳಾ ಮೊರಕೆ

ಸ್ಮಾ ... ರೂಪ್ಯಾ 100, ಸಿಸ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0 ವಿಪಿ ... 140

ಅಪೂರ್ವ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಸರಣಿಯು !

ಬಿಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲಿ ಬಿಮಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ... ಆಕರ್ಷಕವಾದ ... ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ... ತೆರೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗೊಂದ್ಯಾನಿದ ಮಾದುದರ ಇದರಲ್ಲಿ ಮರಿಲೆಯ ... ಸ್ವಚ್ಛ ... ಪ್ರಿಯ ಪರಿಮಳವಿದೆ ಹಿತವಾದ ಸುಗಂಧವು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುತಲು ಸೆಳೆದಾಡಿಸುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದರ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುತಲು ಸೆಳೆದಾಡಿಸುವುದು. ಇದರ ಪರಿಮಳವು ಬಹಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಈ ಒಟ್ಟೊದಿಲ್ ಜಾತಿಯ ಸುಗಂಧವು ಅವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಪರಿಮಳಿಸುವ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದೇ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಪೂರ್ಣ ಸಿಸ 1ಕ್ಕೆ 0-೫ 0 ಡ್ಜನ್ ... ಸಿ 1ಕ್ಕೆ 0120 ಡ್ಜನ್ ಬೊತ್ತಿ ಸಿ 1ಕ್ಕೆ 2 0 0 ಆಜೀಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಬಹಳ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120.

Address **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ವಿನೂತನ ಉದ್ಯೋಗವಾರದೆ
ಕೂಡಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು

ಈ ಸಬಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಮೃದುವೇ ರತಿಯಿಂದ ಶಂಲಂಕಿಸದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಭಾಯೆ ಮಿಂದ ಂದ ರಿಸಿ ಗುತ್ತದೆ ಚರ್ಮವು ವಿವರ್ಣವಾಗದೆ ಪಿಟ್ಟುಗಳು ಬಿಟ್ಟುಗಳು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರಬಿಲೆ ಒಂ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಟಪಾಲು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಆಸೆ ಬಂಟು ಪಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

೩ ಪಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಿನ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೩/ ಅಂಚೆ ಸಾಮಾನು ಮಾಡಿ ಬಾದಶಾಹಿ ಕಾಬೂನಿನ ಕೈಪತ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ ಕಛಾಚೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರ್ವಾ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ

— ನಕಲೀ ಮ್ಹಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ ೪೫೯, ಕಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂತ ಖುದೇವಿ ಮಾತಿರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಏಗಂಟರು ಬೇಕು

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೩

ಟೀಪು – ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು

ಬಾಂಗ್ರಪ್ಪ ಗಂಡನನ್ನು ಕಾಲಿಂಗದವ ಕೊಂದ ರೋಗ
ಗಡ ಕೈಕಿಯಾದವೇ ತರಿದ
ರೋಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಉಳ್ಳ
ಬಂದು ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನ್ಮ ಕಾ ಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ತಪ್ಪ ರೋಗ
ಪ ಎಂಬಾಲೆ ಸಾಲಾರೂ ಕಿರಿಸಿ
ಸೊಂಡಿಪ್ಪಲೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ ವಿ
ಜಿಮ, ಒಂಬ್ರಯೆಂದು ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ
ಔಷಧಮಿಂದ ರೋಗಕಾಂತಿ ಕಾರಿಸಬಹುದು

ಹುಟ್ಟನ ಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯ ಎಂ ಜವಾಬಿಗೆ
ನ್ನಾವಂಬುಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಅನಂದರಾನ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರು, ಮೈಸೂರಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಕಂಠಾಶ್ರಮಗಾರ ಔಷಧಾಲಯ,
೧೦ ಮತ್ತ ೧೬೬೬ ನಾಗಪ್ಪಚೆಟ್ಟಿ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ, (ಉ ಕನರಾ

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

ಗ ರ ಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೫೦, ೪೫, ೩೦, ೨೫, ೧೦೦
ತ ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೩೫, ೨೫, ೧೫೦, ೧೪೦
ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ ೧೩, ೧೮, ೨೦, ೨೫
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ ಗ್ಯಾಜೆ (ಮರವಿ) ಕೆಂ ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಜ್ ಕೆಂ ೧೫ ಆ

ವಿಶೇಷ ನಮೂನೆಯಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮರಾತಿಕ್ಕಾರಿಗಳಾಗ ಧಕ್ಕೆಯಿ ಕೊಡುವೆವು

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂ ಗ್ರಹಿಯ ಡ ಮಾತ್ರವೇಕು

ಪತ್ರ ಗೋಪಾಲ ಸಮಾರಂಭ ಮತ್ತ
ಕಂಪನ್ನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ.

೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಇವರ ಮೂಲಕ ಯಾವನಕ್ಕೂ ಜಾಹೀರು ತಿಳಿಸುವ ದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದಲ್ಲಾ—

ಕುಮಟಾ ಸಬ್‌ಜೂಡಿಜೇಟ ಜಜ್ಜ ಕೊರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಮೂಲ ದಾವೆ ನಂ.ಬರ ೧೦೩—೧೯೩೩

ಮುರೂರ ಗ್ರಾಮದ ಮೆಗಣಿ ದೇವಾಲಯದ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಾ ಮೂರ್ತಿ ದೇವರ ನಿಶ್ಚಿತ ಕೆರಿಯ ಭದಕ ಜನರಾದ

೧. ಗಣಪತಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ. ಪ್ರಾಯ ೩೭
೨. ವಿಶ್ವ ವಿಷ್ಣು ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೩೪
೩ ಶಿವಮ್ಮ ಶಂಭು ಹೆಗಡೆ. ಪ್ರಾಯ ೬೨.
೪ ಗಣಪತಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೪೭
೫ ಅ।ಮುಬ್ರಾಯ ಸುಬ್ಬಿ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೧೧ ಹವೀಕ
ರಕ್ಷಕ ಶಿವಮ್ಮಾ ಕೋ। ರಾಮ ಹೆಗಡೆ ಕೈಕರು
೬ ರಾಮ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ. ಪ್ರಾಯ ೫೦. ಸಾಕೇನ
೭ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಂದಿ ಭಟ್ಟ ಪ್ರಾಯ ೪೮ ಮುರೂರ
೮ ವಿಷ್ಣು ಭಾಗ್ಗ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೨೫. ತಾಲೂಕ
೯ ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೨೫ ಕುಮಟಾ
೧೦ ಗಣ್ಪ ಹುಂಕ ಹೆಗಡೆ. ಪ್ರಾಯ ೨೩.
೧೧. ವಿಷ್ಣ ಗಣ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೨೪
೧೨. ಗಣಪತಿ ವಿಷ್ಣು ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಾಯ ೪೮
ಈ ಜನರು ೧೪ ಶ್ರೀ ದೇವರ ಎಲ್ಲಾ ಭದಕರು. ಪ್ರತಿವಾದಿರು

ವಿರುದ್ಧ

೧ ಕೃಷ್ಣ ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಪ್ರಾಯ ೩೩
೨. ಸಣ್ಣ ಯಜ್ಞಣಿಯಾ ತಿಮ್ಮಗೌಡ ಜಿನ್ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ. ಪ್ರಾಯ ೧೯
೩ ಅ।ಶಿವರಾಮ ಪ್ರಾಯ ೧೩
೪ ಅ। ವೆಂಕಟರಮಣ ಗಣ್ಪ ಭಟ್ಟ. ಪ್ರಾಯ ೧೧
೫. ಅ।ಮಂಜನಾಥ ಪ್ರಾಯ ೧೫
೬ ಅ। ಗೋಪಾಳಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಯ ೪. ಜಿನ್ ಸಣ್ಣಯಜ್ಞಣಿಯಾ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ.

೩-೪ ನೆಯವರ ರಕ್ಷಕ ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ
೫-೬ ನೆಯವರ ರಕ್ಷಕ ತಾಯಿ ಮೇಗಿಣಿ ಕೋ। ಸಂಸ್ಥೆ.

ಹವೀಕರು, ರೈತರು, ಸಾಕೇನ ಮುರೂರ ತಾಲೂಕ ಕುಮಟಾ.

ದಾವೆ ರೂಪಾಯಿ ೬೦—೧೧—೦.

ಸದ್ರಿ ಜಾಹೀರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಮೆನೇಜರ ನಿಮಿತ್ತವಿಟ್ಟ ಮೈಕ ಸಂಗಯ್ಯ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ ಇವರು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಗಡೀನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಡ ರೂಪ್ಯಾ ೫೦-೦-೦ ಕ್ಕೆ ತಾರೀಖು ೧೯ ೫-೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ವಾದಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಗಣ ಮೊಕ್ತೇಸರ ಮೈಕ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಹೆಸರಿಗೆ ದಾವೆ ಪ್ರೊವಿಸರಿ ನೋಟು ವಿರಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ವಿಷಯ ಹಣ ಕೊಡಿಲೆಲ್ಲಾ ದ್ದರಿಂದ, ಸದ್ರಿ ದೇವರಿನ ಮೊಕ್ತೇಸರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಇವನು ಮೈಕನಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವರ ತರ್ಫೀನಿಜ ದೇರೆ ಯಾರೂ ವ್ಯೆಕ್ತೇಸರರು ಆಗಲಿಲ್ಲಾವ ಕಾರಣ ಧರ್ಮದರ್ಶಕರು ಅಪ ೧ ರಿಂದ ೧೫ನೇ ವರೆಗಿನ ವಾದಿರು ದೇವರ ನಿಶ್ಚಿತ ಸದ್ರಿ ರೂಪ್ಯಾ ೫೦-೦-೦ ವ ಬಡ್ಡಿ ರೂಪ್ಯಾ ೧೫-೦-೦ ೦ ಕೊಡಾ ರೂಪ್ಯಾ ೬೫-೦-೦ ವ ಮುದಿನ ಬಡ್ಡಿ ದಾವೆ ಖರ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ಸದ್ರಿ ಪ್ರತಿವಾದಿರ ಮೇಲೆ ದಾವೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದು. ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಾರೀಖು ೧ ನೇ ಎಪ್ರಿಲ ೧೯೩೪ ನೇ ದಿವಸ ನೇಮಿಸಿರುವದರಿಂದ ಸದ್ರಿ ಪತ್ರಗಾರರ ವಿನಃ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಯಾರದಾ ದರೂ ತಕ್ರಾರ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದ್ರಿ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಘೆಂಟೆ ಈ ಕೊರ್ಟಿನ ವಂಬೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಅಂಥ ತಕ್ರಾರ ಇದ್ದು ಪತ್ರಗಾರರಾಗದೇಕಾಗಿ ಆದೇಶಿಸುವವನು ಆರ್ಡರ ಕೊಡಿಸಕ್ಕದ್ದು.

J. H. Chinmulgund,
ಕುಮಟಾ ಸಬ್ ಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟ } Sub-Judge,
ತಾರೀಖು ೯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೪ } Kumta

ಮೂರನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತು ಗೋಕರ್ಣ.

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬ ಧ್ ಂಗಿನಿಮರೇ,

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತದ ಪೈಕಿ ಬಳ್ಳಾರಿಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮಂಗಳೂರ ಬೆಳಗಾಂವ ಸವದತ್ತಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ರಾಜ್ಯ ವಿಚಾರದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಆಸಕ್ತಕಾರದ ಬಳಿಯಿಂದ ಕುರುವಾದ ನಂತರ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾಲ್ಕು ಪರಿಷತ್ತುಗಳಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಅಂಥ ಪರಿಷತ್ತು ಬಂಡಾವರು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಂಥ ದೊಡ್ಡದಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈಗ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಮೊದಲನೇದು ಅಸಹಕಾರತೆಯ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಒಳ್ಳೇ ಹುರುಪಿನಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು. ದರ್ಮವಂದಿ ಅತ್ತಿತ್ತರಲಾಗಿ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸದ ಕೆಲಸವೇ ನಾಮಶೇಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಸಹಕಾರತೆಯ ವ್ರತಾಚರಣೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳಿದು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಾಮತಿಯಾಗುತ್ತದೆಳ್ಳ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಗಳ ಆಭಿಮಾನೀ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಂದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಹೋಯಿ, ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆತಿಯಲು ಹಲ್ಲೆಯು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಘಾರೆಸ್ಟ ಸಾತ್ಯೇ ಸರಕಾರದೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಿದಮು. ಈ ಪಾತಕದ ರಾದರೂ ಅತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಧೋರಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿತಿರೆ, ಇತ್ತ ಜನರು ಎಚ್ಚರಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ಷಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಪರ್ಯಂತ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಾಗಿ ಬಾಕ್ಕಾಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತಿಯ ಬಲಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲಾಪಕ್ಕೆ ಭೂಷಣವು ಮಾಡಿತ್ತಕ ಅಂಥ ಪಾಸ್ಟಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಸಿ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಉತ್ಸಾಹಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳ ಮೆಯಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಗಳು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಯವರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಗತಿ ಸಾಹಿಯ ಪ್ರದರ್ಶವನ್ನು ತೆರೆದು ಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಸಾಹಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಪ ಲಂಬಿಸಿರಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಾಹಿಯ ಪ್ರಚಾರದ ಕೆಲಸವು ಕಚ್ಚಿ ಜೋರಿನಿಂದ ಆದಂತೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ ಸಾಹಿಯ ಪ್ರೇಮವು ಬಹು ಬೇಗ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದ ಸಾಹಿಯ ಪ್ರೇಮರೆಲ್ಲರೂ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಸಾಹಿಯ ಪ್ರದರ್ಶವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ ಸಹಾಯ ಸಾಹಿಸ್ಯರೆಂದು ಆಪಾಸಕ್ಕೆದೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಹೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ದಮಾಪ್ತಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಕರಪೊಂಯ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಿಜಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಕಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ } ಗೋಪಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ ವೈಶ
೨-೨-೩೪ } ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂ ಕಮಿಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಜೆಕಾವದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ಸ್ಕೈರೆ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಕೂಡಲೆ ಕಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಕ್ಯಾಮಳಾಗ,
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ್ ಕುಮಟಾ.

ಶಿರ್ತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ.

'ಕಾನಡಾವೃತ್ತ' ಕಾರರಿಗೆ—

ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ, ಕಕ್ಷಿಗಾದ ನಿಜವಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಆಂತರಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಜಾಗೃತಿಯು ವಿಕಾಸವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ತನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ ತನ್ನ ಜನ್ಮನಿರವಧಿಂದೂ ಮತ್ತ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುವಷ್ಟು ತನ್ನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೃಢಭಾವನೆಯಾಗಿ, ಆದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಧೈರ್ಯವು ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತಾರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೊಂಡು ಆದರಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಧನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಸರಕಾರಿ ಯಾ ಇತರ ಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬೀಳಿ ವ ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ ಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಾ ಗ ಸ್ವತ ಅ ನೈತಿಕ ಜಾಗೃತ ಹಾದಂಧ ಅದ್ದರಿಂದ ದೇವ ದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಬಲಿಷ್ಠತೆಯಲ್ಲೇ ಮೆರೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ, ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಮೇಲಿಂದ ತಪ್ಪು ಜೀವನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರೆ ಅಗತ್ಯ ಹೊರಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮಾನವ ಕರಿಬಂದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಗುಮರಿಸ್ಥಿ, ಆಹುತವೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಏಕೆ ಏನೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಏರಿಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಕ.

ಈ ಕಾರಣಗಳ ಮಾಲಕ ನಾವು ನಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಇಷ್ಟು ವಿವರಗಳ ತನಕ ನಡೆದ ಬಂದ ತರಿಸಿದರೆ, ಈ ತರದ ಕಕ್ಷಣಾವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡವ್ವಿಂದ, ಹೊಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಸಹಬಾಧಿತ ಅಕ್ಕರದ ಕಕ್ಷಗಳಿಗೆ, ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅನುಸರಣ ಕಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರ ನಡಿಸದೇ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುವೆ ಆದರೆ, ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವಾತಾವರಣ ವ ತರ ಸಾಧನಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ಈ ಶಾಲೆಯಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸುವರು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಶಾಲಾಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನ್ಯ ಯೋ ಗ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಿಸಬೇಕು ಯುತ್ತವೆಂದು ತೋರಿತ

ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ನಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸರ್ಜ ಗೆ ಇಂಬೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವರೆಗೆ ಕೂಡಿದ ಫಿತ್ತರವಣ್ಣಿ ನಿಜವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮವು ಅಂಕುರಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ವಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು, ನಾವು ಇನ್ನು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳ ಹುಡಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಇದ್ದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈಗಿದ್ದ ಶಾಲೆಗೆ ಕಕ್ಕರಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಪಮತಿ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಿದ್ದಷ್ಟು ಹುಡುಗರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಆ ಪಂಕರ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರದ ತತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುವೆ

ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಮರೆತಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಹಣ, ಅಕ್ಕರಿದ್ಧಿಯ ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದೆಯೇ ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗಿ, ಅದು ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಹೊಟ್ಟನೂರಲು ಆದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಕ್ಕು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಲಕ್ಷಿಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದ ಮುಂಚೆಯೇ ಮೇಲೆ ಕೆಗೆದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲಿಗೆ ಅಕ್ಕರದ ಸ್ಥಿರೂಪ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ನಿಜವಾ ಳಿಲವನ್ನು ನಾವು ಕ್ಕೆಕೊಂಡತ್ತಿರುವ ಪ ತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಹಜ ವಾಗಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಾಣಿಮೆಯಾಗುತ್ತ, ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಒಂದೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕಲಾವಿ ಖಂಡು ಈ ಸಂಗತಿಯ ನ್ನು ಕಮ್ಮ ಮಾಡುವಂತಾ ಸವಲರಿಗೂ ಅತಿ ವಕ್ಷಾತ್ತಾಪದಿಂದ ವಿನಮ್ರನೇಗಾಗಿ

ಇಷ್ಟೆಯ ಜ್ಞಾನಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನೈತಿಕ ಮಾಡಿಗೆ ನಂಕರ ಸಲ್ಲ, ಈ ಊರ ರಜಾಮಾ ಕಾರ್ಯ ಕರಿಯ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಯಿಂದ ಸಹಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಮಗೆ ಮತ್ತ ಸಮಗೆ ಮೋಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಧೈರ್ಯ

'ರ' ರವರ ಮೇಲಿನ ಟೀಕೆಯಿಂದ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ !!

ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಡಾಮಣ್ಣಂದ್ರ ಕ್ಯಾನುದಾನ ಕಣ್ಣೆ ರವರು 'ಕಾನಾಟಕವ್ಯಕ್ತ' ಕ್ಕೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಉಡುಪಿಯೊಳಗಿನ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಬೂಹುದ ನೆವಮಾಡಿ, 'ರ' ಇವರ ಮೇಲೆ ಅಸಮರ್ಪಕ, ಅಸಂಬದ್ಧ, ಜಕಾಲಿಕ, ಅಸತ್ಯಂಜನ, ಅತಾರಣಾಮಿ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಷಯಕ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ × × × ಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಪಕ್ಷಿಲ-ಚಾಮ್ಯಿಗಳ ವಿಶ್ವತಿಯಿಂದ ದರಲ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡಹಾಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನ ಮಾರ್ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪೋರಿಸುವ ಥರದಲ್ಲಿ, ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಡುವದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿಬಿಟ್ಟರು.

'ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯ' ರಿದ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರದರು 'ಉಡುಪಿ ಪಾಲುರಿಸಿ ಅಸಹಕಾರಚಳಿಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ (ರ) ಇವರ ಸಂಬೇಪವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಟಿರುರು, ಶ್ರೀ 'ರ' ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು, ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನೆ ಮಾಡಿರುವರು, ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರಿ. (ಉ. ಪ) ಕನ್ನಡದ ಜನಾಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತು (ಎಂಥ ಅನುಕೂಲ?) ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರ ಈ ಪ್ರಕ್ಕಿಗೆಯಿಂದ ಉಡುಪಿಯ ನಿಜವಾದ ದರ್ಜಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತೇ? ಅಥವಾ 'ರ' ರವರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಷಯಕ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತೇ? ಸೂಜ್ಞ ಮಾಚಕರೇ ಹೇಳಲಿ. ಇತಿಗೆ ಅವರಯ ಮುತ್ತೈಂದು ಅಜ್ಜೀರ ವಿ ಭೂ ಭೂರಧ್ವಜ ದೇ. ಸದಾವರಾಯರನ್ನು 'ರ' ಇವರು ಟೀಕಿಸುವಂತೆ ಈ ವೇಳಭಧ್ಯರ್ಯದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಯನು ನಮಗಂತೂ ಪತ್ರಪಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವು ಈ ಟೀಕೆಯು ಅರಿವು ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನವಲ್ಲಾಯಿತೋ ಹೇಗೆ ದೇ: ಭಾರದ್ವಾಜ ಮೊಲಾಲುವರಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರೆ ಲಸಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇ: ಭಾ ಸದಾವರಾಯರ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದ ಮಾಗ ಬೇಕಾದೆಯೆ ಅರಿವು ಇರೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇರಬೇಡ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯಬುದ್ಧಿ ಇರುವದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು : ಇದರಿಂದ ಇವರ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಯಾಗದಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆಂದು' ಹೇಳಿ ಸದಾ ಶಿವರಾಯರಿಗೆ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ (?) ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು ಪರ್ವರ ಸ್ಪೂರ್ತಿಗೆ ಸರ್ವಥೈವ ಪಾತ್ರರಾಗುವರು !!

'ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯ' ರಾದ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು ಇನೇ ಮ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ 'ರ' ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನಾಟಕಿಕರ ಇತರ ಜೆಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಜ್ಯೇಷರಿ ಬಿಮುಖ ಪತ್ರಗಳ ಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸ' ಉಚಿತೇ ಮಾಡಿರುವರು ಅದರೆ, ಪತ್ರಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಲೇಖಕರಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಷಯಕ ವೃಥಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವ ಬದಲು, ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆ ಮಹಾಯರು ಇವೇ ಸ್ವತಃ ಇತರ ಜೆಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆ ತಿಳಿಸುವ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಅದೆಂಥರು ಅವರಿಗೆ ಭೂಷಣವೇ ಸೈ! ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರಿಗೆ ಇಂದಾವ ಜೆಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯು ಹುಟ್ಟುರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು — 'ವ್ಯಕ್ತ' "ಪಲ್ಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳೂರು ಗೋವಿಧಾನದಿಯರಿ : "ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ" ಎಂಬೆರಡು ಲೇಖಗಳನ್ನೊರಿ ಪೂರ್ಣವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಏತಕೇ ಮ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ 'ರ' ಇವರ ಖಂಡನೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಬರುವದು ಯೋಗ್ಯವಿ. ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಶ್ರೀ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಇಂಥ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ಹೊರಗಿನ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು 'ರ' ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ನಿಜ್ಞ ಯೋಜನೆ ಟೀಕೆಯ, ಸ್ವಂತ ಕೂಡ್ಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗೆ ಅಪ್ಪೋಂಮ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರಕ್ಕಿಗೆಗಳಿ ಅವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವಂಥ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರ್ದಲ್ಲಿ : ಅವರು ಯಾರು, ಎಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯು ಕಾರಂಗವಾಸವನ್ನು ಸೆಸಿಸಿ, ಯಾವ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದ ಪಶ್ಚಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬ್ರಸಿದ್ಧಿಪಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ೧ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಲೇಖಗುತ್ತಿತ್ತು ಗಾತ್ಮಿರಾದು ಮಾತು. ಉಡುಪಿಯ ಪ್ರಷ್ಟೀಯ ಕಾಲೆಯ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ. ಬಗ್ಗೆ 'ರ' ರವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಬದಲು, ಅವರ ೨ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗರಿದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿದ್ದರು; ಸಾಲಿಪ್ಪಣ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೇಗಿವೆ, ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿನ್ ಹ್ಯಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು ಉತ್ತಮು ಮಾಚನಾಲಯಗಳು ಸರ್ಕಾರಿಯ ಬಿಮಯನೆ (Public Library) ಗಳೋ ಹೇಗೆ, ಮೊದಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದರೆ, 'ರ' ರವರ 'ಸಂದೇಹವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು' ಹೊರಟ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರ ಧೀಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. "ಇತೀ ಕರ್ನಾಟಕವ್ಯಕ್ತ ಎಷ್ಟು ರಿಪ್ಲೈಯ ಖಲೆಗಳನ್ನು, ಅಭಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಣ ನಾಗಿ ನಡಿಯುವವೆಪ್ಪಾ, (ಉತ್ತರುಮಾಗಿ ನಡಿಯು.ತ ಕಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏ ಕಾಲೆಯು ಬರುತ್ತದೋ ಹೇಗೆ ?)" ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, 'ಕ ರಾ ಸಮಿತಿಯ' ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅವಕ್ಕೆ 'ರ'ಇವರ ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀತವಾಗಿಲ್ಲ!

ಸಧ್ಯದ ಮಟ್ಟಿನ ಸೊಗಸಾದ ಉಡುಪಿಪಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಇವರು ಅಸಹಕಾರಿಗಳೆಂದು 'ರ' ಇನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿಲಾದರೆ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು ಮಾಡಿದ ಆಸ ಹಕಾರಿಗಳ ಸ್ಯಾಯ್ಯೆಯು, ಎಲ್ಲಂತೆ 'ರ' ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾ ಎಂಬನ್ನು ಆಸಹಕಾರಿಕ್ಕೆ ಅಂಟಿನಿ, ಇದೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೇ ಪಿತಾಮಹಿಯಲ್ಲಿ, ನವಗಂಡಾ ರ ರವರ ಪತ್ರಪಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರ, ದಕ್ಷಿಂಧರು ಹಾಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

'ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ'ರಿದ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರ ಪತ್ರವನ್ನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ, 'ರ ಇವರ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಷಯಕ ಟೀಕೆಯ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಾದೇ ಹೋಯಿತು, ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಹಟ್ಟಿಲ್ಲ 'ರ' ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಜೆಜ್ಜಾನೆಯು ಬಿಳಿಲಿತು ಅವರ ಬಿಷಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಕ್ಕಿಗೆಗಳು ಎತ್ತಿರುವನು ಪತ್ರ ಯಾ ರಂಭ ಇರಲಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವಿಧಾನಗಳು ಕ್ಷುಲ್ಲ ಯೋ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ facts and figures ಕೊಟ್ಟರೆ ತಿರಿತ್ತು ಅವರೆ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತು ಟೀಕ ! ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತರು, ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತರಾದರು! ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಿದ್ದ ಪಲ್ಲದ ಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿಕಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಹೊರಿಸಿಕಷ್ಟು ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರಿಗೆ ಕೇಳಿದವರಾರೂ ವಿಷಾದಗಳಿಗೆ ಪಿತ್ತ ಯಾರು? ಪಾಂಡಿತ್ಯಕರು ಕೇಳಿದ್ದು ವಿಶಾಸಗಳ ಪಿತ್ತ ಹೊರತು, ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡತನಗೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರ ದಿಂದ, 'ರ' ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಷಯಕ ಟೀಕೆಯ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು !!

'ರ' ರವರೂ ನಮ್ಮದೊಂದು ವಿನ್ನಹ. "ತಮ್ಮ ವಿಧಾನಗಳಳಿಗಿನ ದೋಷಗಳಂದು, ಜವಿಸ್ಪೋರ ಇವ್ಯ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳ್ಪಿದ್ದ ಪಾಹಿತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆರವರು ತಿದ್ದಿರಲಿ ಅವರ ಪತ್ರದ ಭಾಗವು ಬಿರೀ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣೆ ಎಂಬ ಯಾವದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ಟೀಕೆಗೆ ಸಲ್ಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಹತ್ತ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕರಿ ಅವ್ಯ ಬೇಳಿರಿಯವರು ಉಚಿತವ್ಯ"

"ವಾಚಕ."

ಒಡುಗರಗೊಂಡು ಮಾತು- ಅವರು ಮೇಲಿನ ಲೇಖ ವನ್ನು ಓದುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತವಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಮುಂಗಳೂರ ಜೆಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತ್ಯಂತ' ಈ ಲೇಖರ ಎರಡೂ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ತಪ್ಪು ಯಾರು ಅವ ಸಹಜವಾಗಿ ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. —ವಾಚಕ

॥ಶ್ರೀ ಗುರವೇನಮಃ॥
ಲಿಂಗಾಯತ ಬಾಂಧವರೇ, ಖಾಡಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿರಿ.

ವೀರಶೈವ (ಲಿಂಗಾಯತ) ಧರ್ಮದ ನೇಮ.

೩೪ ಶೀಲಗಳೊಳಗಿನ ತಾಗಿಯ ಶೀಲವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರದೇಗ ವ್ರತವು ಇರುತ್ತದೆ. ಹೇಗಂದರೆ "ಕೈನೂಲಿನಿಂದ ಕೊಂಬಿನ ಲಾಯಿಂ ಬಂಬ್ಬಿಬಲಿ ಲಿಂಗವಂತರಿಲ್ಲ ನೆಯಿಸಿದ ವಕ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ತಾಗಿಯ ಶೀಲವು."

(ಸೋಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ ೫ನೇ ಸಂಧಿ-ಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದು.)

ಇದಲ್ಲದೆ ದೀಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ಲಗ್ನಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ನೂಲಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ನೇಮುಗಳು ಪುಷ್ಕಳ ಇರುತ್ತವೆ.

ಅಕ್ಕಮಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕೈನೂಲನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಿಲ ತೆಯಿಂದ, ಪವಿತ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಬಿಳ್ಳೇ ವೈಧವ ವಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಆಸ್ತ ಸಂಕಲ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಮ್ಮ ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲಿ ಪುರಾತನರು (ಪರಣರು) ಕೈನೂಲು ಕೈಮಗ್ಗದ ವಕ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ ಲಿಂಗಾಯತ ಮನೆತನಗಲು ಹಗಲೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ವಿರಕ್ತೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿರು ಕೈನೂಲು ಕೈಮಗ್ಗದ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವೇಕು. ಅಂದರೆ ಧರ್ಮದಂತೆ ಆಚರಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವೂ. ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಮಾಡಿಕ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಬಿರುಪದ್ದಾಪೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ ದೇವನನ್ನೂ ಮೇಲುವಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತಾಗುವದು. ಕಿರಿ, ಶಾ ೧೧-೩-೧೯೩೪.

ಕವಲೂರು ಮರದ ವಿರಭದ್ರಯ್ಯನವರು.

'ಬೌಧಾಯನೀಯ ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ.'

"ವೈದಿಕಶೀಲ ಪ್ರಯೋಗ"ವು ಪ್ರಸೇಷವಾಗಿ ಯೂ, ದುರ್ಮಿಳವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಸದರಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, 'ಬೌಧಾಯನೀಯ ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪ್ರಕಾಶ ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಪುಸ್ತಕದ ೧ನೇ ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾಂಡವು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಸದರಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ವೇ ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಂಡಿತ, ವೇ ತಿರುಮಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಗಾಯತ್ರಿ, ಸುಂಠಾಕಾಲ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಅಧಿನಂದಿಸುವೆನು. ಕಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಣಕೆಕೊಡುವ ಸದರಿ ಕಾಂಡದ ೧ನೇ, ೧೧ನೇ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕಾಕನ ಸಹಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಪುಸ್ತಕವು ಕಲವಿನ ಮಾಲೆಯು ತಿಳಿದು ಇಲಾಖು ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಗ್ರಾಹಕರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆಳ್ಳು. ಎಲ್ಲವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಹೀರು ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ- ತಿಳಿದಿರಲಿ.

ವಾರಾಯಣ ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಂಡಿತ,
ಮಾನೇ ಗೋಳಕಾ. ವ್ಯಕಾಕಕ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಅಧ್ಯ ಮಿತ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ೭ಮಿ ಗುರುವಾರ

ದಿಜ್ಞಾಪ್ತರಾಗಬೇಡಿ.

ವರಿಷ್ಠ ಕಾಮಿಡಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಜವಾ ಖರ್ಚು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚರ್ಚೆಯು ಧಾರವಿಂದ, ಆವೇಶದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ನಾಮದಾರರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಯುಕ್ತಿಕ ತರ್ಕಗಳೆಂದ ಸರಕಾರದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತಿರುವರು ಹಿಂದು ಸಂಗತಿಯು ಮಾತ್ರ ಯಾರ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ್ದೆಂಬಲಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯದ್ದೆಂತಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಏಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆಯಂತು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿತ್ತು. ಅದರೂ ಹಿಂದಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇ, ಆಂದರೆ, ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧। ತೆರಿಗೆಯ ಮಾಸವನ್ನೇ ಮುಂದಿರಿಸಿ, ಎಂದು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ' ಕೇಸರಿ ' ಕಾರರು ಸಹ ೧।। ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆಯು ಮಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನಮಹತ್ತ್ ಜನರ ಅಗ್ರೇಸರತ್ವವನ್ನು ಸ್ವಪರಾಕ್ಯನುಡಿಂದ ತಳೆದ ' ಕೇಸರೀ ' ಯು ಜೀರ್ಣ ಶೀರ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ ರಾಟ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಯಿತಿದು ' ಆದರಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಿಗೆಷ್ಟ ದಿಗ್ಭ್ರಮ ರಗಾದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಪರಮಾವಧಿಯ ಯತ್ನ ಮಾಡಿ ರೆಂದು ನಾವು ಮುಂಜಾಗ್ರಕೆಯ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ದುರ್ವ್ಯತನದ್ದೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಳೆದ ೩೬ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾವನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿರುವರು, ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಭಯಂಕರವಂತ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ; ಇದರಿಂದಲೇ ಕ್ಷೀಣ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿಯು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತೀಯರ ಅಭಿನ್ನ ಮುಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಸೃಷ್ಟಿ. ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿದವರ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆತ್ತ.

ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಹೊರಗಿದ್ದಾಗ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಅನ್ಯಾಯವು ಪುರಾಣ ವಿಚಿಸಿದವರು ಈಗ ಅದನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿ ತೀರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಗೆ ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವ ನೆವ ಹೇಳಕೂಡದು. ಯಾಕಂದರೆ, ತೆರಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತುವದು ಅಪ್ಪಟ ಅನ್ಯಾಯವೆದ್ದಿದೆ ದುರ್ವ್ಯತನವಿದೆ ಎಂದ ಸ್ವತಾವೂರಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ನೋಡಲ್ಲಂತು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತುವದ್ದ ಭಯಂಕರ ಅಪರಾಧವೆ ಬೇರೆ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ

ಅದರಂತೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಂಬುದೇನು ಈ ಸೂಚನೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾಮಿ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ್ದೆಂಬಲಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಉಪ್ಪನ್ನಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದಾಗುವ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಉಪ್ಪಿನ್ನಾಗುವ ಸಂಪತ್ತಿನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಜಿತಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ವರುಷ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲಕ್ಷ ಮೂಲ ಉಪ್ಪು ಮಾರಿ ೧೯೦೩—೦೪ ರಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ವಾಮಿ ಪಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ್ದ ೬ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದವು ' ಕೇಸರಿ ' ಕಾರರ ೧।। ರೂಪಾಯಿ ದರದನ್ನಿಟ್ಟರೆ, ೧೯೦೩—೦೪ ರಲ್ಲಿ ೯ ಕೋಟಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪ್ಪ ಸಿಬೇಕಾದದ್ದು ಆಗಬಹುದೆ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ, ೧। ರೂಪಾಯಿ ದರವಿದ್ದಾಗ ೧೯೦೩—೦೪ ರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾದಂತೆ, ೫ ಕೋಟಿ ೨೮ ಲಕ್ಷ ಮಣ ಉಪ್ಪು ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಂಡ. ಕೊಂಡಾರು ಯಾವದೇ ೩೦ ಕೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೬ ಕೋಟಿಗಿಂತ ನಿಕ್ಕಿ ಮುನಸ್ಸಾಗಿ ಬಿಳಿಯುವದು ಕಷ್ಟವಾದ್ದೆ ಪಡಿತು ೬ ಕೋ ರಕಮಿಗಿ ೫೩ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಪ್ಪನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲೇಕೆಂ ವಿಸಿಂಬ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಉಪ್ಪಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಒಬ್ಬಿ ಉಪ್ಪಿನ ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೊದಗುವ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣಕ್ಕೆ ತೊಡರಿಂಪ ಉಪದ್ರವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ವಿಶೇಷ ಬರೆಯುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಇವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಕೊಗ ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ೬ ಕೋಟಿ ಪೌಂಡಿನಿಸ ವಾಹಸ್ಸನ್ನು ನೋಡುವಾ ವರ್ಷಾಸನ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾರು ಎಬ್ಬಿಸುವ ನಿರ್ಣಯಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ವಾಸ್ತವು. ಅನ್ಯಾಯ ಖಾತೆಯು ೫೦। ಕೋಟಿ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಇಂಚಕೆಲ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ೫೦ ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಳಿಸಿಬೆ ಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವರು. ಇದು ಸಹ ತೀರ ಹೆಚ್ಚಿಂಕಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ, ಯುದ್ಧಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲಪ್ಪರಿ ಖರ್ಚು ೩೦ ಕೋಟಿಯಿತ್ತು. ಅದು ಬಹಳಾಯಿತು ಹೀಗೆ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯು ಬಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ನೆಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯೇನು?' ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಭಕ್ಷನೆ, ಯುದ್ಧ ಖಂತು, ನೋಡನೋಡುತ್ತ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚು ೩೦ ೬೫ ಕೋಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಈ ವರುಷ ೬೦। ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂದು. ' ಇನ್ನು ಹಿಂದರಿಯಲಾರೆ ' ಎಂದು ಸಭಾಸದರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಭಾಸದರು ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕರೆ, ಈ ಖಾತೆಯೊಳಗಿಂದ ೫-೬ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಕೊಂಡರೆ, ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಪ್ಪು ಅಗ್ಗವಾಗಿ, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು. ಇದು ವೈಸರಾಯಿ ರಾಜಕಾರಣಧುರಂಧರರ ಅಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಗೃಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಯತ್ನಗಳಲ್ಲಾ ಲ್ಲದು, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೆಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೇತ್ವಗಳಿಗೆ ಕೃತ್ರಿಮ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪಿನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗುವಂಥಾದ್ದೇ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇತೀ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಕಾವಲಿಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾತು. ಆದರಿಂದ ಕೆಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಪ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿವೇ ಉಪ್ಪು ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅವಾಯಾಸವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಉಪ್ಪು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ದಕ್ಕುವುದು ಹೆಸರಿಕೆಂತ ಕೇಂದ್ರದ ಖರ್ಚೇ ಹೆಚ್ಚಾತಗುಲುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳುವಾ. ಕಾರವಾರದಿಂದ ಭಟ್ಕಳ ವರೆಗಿನ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ್ದು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಬೆಳೆಸುವ ಅಗರುಗಳಿದ್ದ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಇನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು ಈಗ ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿಗದ್ದಾಗಿದ್ದ ಮಾಡಿರುವರು. ಎಲ್ಲೂ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪೈಪ್ಲೈನಿಂದಲೇ ಉಪ್ಪನ್ನೊಯ್ದು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸರ ಹಿತ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂಲಿ ಖರ್ಚು, ದೋಣಿ ಬಾಡಿಗೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಲಿಯಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯೆಂದ ಕುಂಬಾಣಿಂಬು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಬಗಬೇಕಾದರೆ ೧-೩ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಅವ್ಯತ್ಯಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬದಗುವ ಸಂಕಷ್ಟವೇ.

ಹಿಂಗೆದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ ತೆರಿಗೆಯ ಅನಘ್ರಂಪರಂ ವರೆ. ಒಂದಿಸ್ಟು ಮೊಬಲಗಿಗಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪೀಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈಗ ನಾವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಪುಷ್ಟ ತನವೆನ್ನೂ, ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಭಾರತದುಂಪ್ರಗಳಾದ ಒಲಿವರ ಮೊರೆಗಳೇ ನಿಪೇಧಿಸಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಜ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೆನಿಸುವದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಗುಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಉದ್ಘರಿಸಿರುವಾಗ, ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಸರಕಾರ್‌ಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಸದರಿ ಹಿತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ರಾಜ್ಯೀಯರಂತು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಲೋಳಮಾನ್ಯರ 'ಕೇಸರಿ' ಯು ಜೀರ್ಣ ತೃಣವನ್ನು ಮೇಯಲುದ್ಯುಕ್ತವಾಗಬಾರದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯಾಸದರೆಲ್ಲ ಏಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವತಾರವೆನ್ನು ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೋರಗೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೮ ಆಣೆ, ೧೫ ಆಣೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಧನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವದು ನಿರರ್ಥಕವು; ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವು. ಯಾಕಂದರೆ, ಮೂಲ ತೆರಿಗೆಯೇ ಅನ್ಯಾಯದ್ದಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೊಲತಃ ಕಿತ್ತೊಗೆದ ಹೊರತು ಅ ದ ರ ಪರಿಮಾರ್ಜನವಾಗಲಾರದೆಂದು ಸೂಜ್ಞ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸೂಚಿಸ ಬೇಕೇನು ?

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಕೃಪಾ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಗೋಕರ್ಣ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಘ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತವಾಗಿ, ಆ ಮೊಪಲು ನಿರ್ಣಯವಾದಂತೆ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನೆರೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನರ್ನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನೆರೆಯಿಸಲು ರಾಜ್ಯೀಯ ಸಭೆಯು ಈ ಪರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ನೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರಹಿತ ಮಾಡುವದು, ಮಾಘಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಶ್ಯಸ್ನಾನವನ್ನು ಕೃಹಿಸುವಂತೆಯೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ನುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಈ ಅಲೋಚನೆಯಾಪಾದ್ದು ತ್ಯಸ್ಮ ಮದ್ದೆಯವು. ರಾಜ್ಯೀಯ ಸಭೆಯ ಪರ್ವಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಡಿಸಿದರೆ, ರಾಜ್ಯೀಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲವೆರಿಕೆಗೆ ಬಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳುವ ಪವಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕ ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಸಂಘಟಿಸುವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾತುರ ತ್ಯಳವೆ, ಸಮುಯವು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತೇ. ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾರಗಾಣಿಸಲು ಇ ದೊಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯು. ಹೀಗಿದ್ದು, ಶಿರ್ಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ವಾಗಿದ್ದು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಾಪುರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಗೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿ

ಭೂಮಂಡಲದೊಳಗಿನ ಮನುಷ್ಯರೀಯರು ಹೋರಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯು ಈಗ ಇದ್ದಿ ಹೇರುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ತಾನದವರೇ ನಷ್ಟಪಡಿಸುವರೆಂದು ಯಾರೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೪ನೇ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರೆ ೩ ಘಂಟೆ ಸಮಯು ಕಾನ್ಸ್ಟಾಬೆಲೊಬಲಿನೊಳಗಿನ ವಾಲಿಯವರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಜನರಲ್‌ರವರೂ ಪೋಲೀಸ ಸಹಾಡೊಲ್ಯಬ್ಯಾಘೆಟೆ ಅಂದರೆ, ಖಿಲೀಫರ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನನಿನ್ನೇರಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಪದಭ್ರಷ್ಟತೆ ಮಾಡಿದ ಅಂಗೋರಾ ನೆಶನಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ಓದಿಕೇಳಿದರು ಕೂಡಲೆ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಹುಕುಮಾಯಿತು ಕೂಡಲೆ ಹೊರಡುವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದೇಕಂತಲೂ ಪರ್ಮಾನು ಮಾತಾಯಿತು ಖಿಲೀಫರು ಫಿಹೆಂತರು-ನಮಗನನ್ನೂ ಹೆರಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹತ್ತಿ ಚತಲ್ಲಾ ಬಿಬಿಗೆ ನತೆಪರ ಅರಮನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಾಗ, ಅವರ ಆಪ್ತರಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೇಕಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳ್ಳತ್ವಣ ಮಾಡಲೆಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟೂಶನಲ್ ನೋವಲಿಗೆ ಅಪ್ಪೈರ ಸಾರ್ವಮೆಂಟೆ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಯಾಲಾಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಕಳ್ಳರು ಮೋಸಿಕ್ಕಾರರೆಂದು ಕರೆದು ಬೊಂಯ ಅಕಲ್ಪಿತ ಅಪಾಕರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಿವಿಷ ಮಾಡಲ್ಲೀನು. ಬಿಲಾಸಾಪಿಯಾಗಲಿಲ್ಲಿಯ ಇಸ್ಲಾಮ ಖಾಶಾರರು ಧರ್ಮಬಾಧ್ಯರೇ ಆಕ್ಟ್ ಸಿದರು. ಖಿಲೀಫರನ್ನ ವಸ್ತ್ರಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಫಿಸ್ಟ್ ಧರ್ಮವು ಬಿದಲಲ್ಲೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ವಕ್ತವ್ಯವಿಲ್ಲ ಯೆರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಸಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡ್ಡವರ ನಾಲ್ಕೂ ದಿವಿಯಿಂದ ತಂಗಳು ಹೊಗಿವೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಖಿಲಾಫತ್ ಕಮಿಟಿಯ ತಾ ೧೬ನೇ ರವಿವಾರದ್ದೆ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ದಿವೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಗೋರಾ ನೆಶನಲ್ ಎಸಂಬ್ಲಿಯ ಕೈಕೊಂಡ ಅಮಲೆತ್ತಿನ ನಿರ್ಣಯವು ಬರ್ಬರವಾದಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಜಾಂಧವರನ್ನು ಧರ್ಮಬಾಂಧವರೇ ಈ ವರಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ಷಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವದನ್ನು ಕಾಣು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ನವಾಗದಿರದು?

ಟಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಂತರ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದವರು ಕಲೆದ ಶನಿವಾರ ತಾರೀಖು ೮ನೇ ಅಮೃತ ಬಮತ್ತಾರ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು ೧೫ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇತೀ ಸರಕಾರದ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಖಾತೇದಾರ ಡಜ್ಜಿ ಮಾಡಿ, ಧರಧರನೆ ಸರಕಾರದ ದೆಂಡಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಿತ್ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟರು. ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಬನೆ ಸುವ ಗರಜೇ ಬೀರಲಿಲ್ಲಿ. ಮತ್ತೆ ಎಸೆಬಿದಾಗ ೨೯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿನ್ನುವರು, ೫೩ ಮಂದಿ ಹೌದು ಬರ ವನ್ನುವರು, ಹೀಗೆ ಮತಬಿಭಾಗನೆಯಾಗಿ ಖಿಜೆಸ ರಕಮುಗಳೆಲ್ಲಿ ನಾಮಂದೂಪಾವು ಸರಕಾರಿ ಸಭಾ ಸದರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ವೋರ್ಕಿಣ್ಣನಂತೆ ಸಿ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬಲಿದೀಲುವವರಲ್ಲಿಂದು ತಮಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿಹೋಗಿದೆಯೆ ಅಸರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಆತಿಕೋಸಿವರು ಕೆಲಸವೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಕೊನೆಗುಂತಿತು. ದಿವಾಣರ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೇಲೆ ೩೦ನು ಮನೋರಂಜಕ ವಾದವು ಸಂಭವಿಸಿತು ಸರಕಾರವು ೬೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಿಸ್ಸಿಸ್ಕೆ ಕೊಡಿತ ಶ್ರೀಗ ವೈದ್ಯರವರು ಇಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಲೆ ೩೮ ರೂಪಾಯಿ ಯಂತೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಮುಂದೂರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದರು ಪೋಲಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯರೀತಿ ಯಿಂದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದರು ಆದ ನ್ನು ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಇವರ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳವರಾರ್? ಸರಕಾರದ ಸೂಚನೆ ನಾಮಂ ಜೂರಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೈದ್ಯರ ೬ ೧೨೧ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಮಾಡಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಷಾ ವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವರ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಸಂಬಳವು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಾರದು

ಶ್ರೀ ಎನ್ನಾನರ ಸಾಬರಾ	೩೮೦	೪೦೦	೪೦
ಗೇರಸಪ್ಪಾ ಸಾಂಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ	೩೫೦	೧೮೦	೫೦
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕರ್ಲೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ.	೨೫೦	೧೫೦	೪೦
ಸಾಲಕೊಡುತ್ತ ಮಂಜಗ್ಯಾನ ಮಗ್ಗೆರೆ.	೨೫೦	೬೫೦	೪೦
ಭಟ್ಕಳ.	೫೦೦	೪೦೦	೫೦

ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರ ಕವಿಸಭೆ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಿಸಿ ಫಿಗೆ ಗೌರವಪರಿಯಂದ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಕತೆಯನ ಪರಿಷ್ಕರಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪ್ಯ ಕೊಡುವದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತದೆ

ಕಾರವಾರ— ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಲೀಸರ ಆಟ

ಎನೆಂಹ ಹೇಳುತ್ತೀನೆ ಕೇಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ರಾ ಬಿ ಎಸ್ ಎಸ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ಎಸ್ಪಿ ಸ್ಕ್ಯಾಟ್ಲ್ಯಂಡ ಕಾಂಜಿನಿಯರ ಸಾಹೇಬ ಖಾಸಕ್ಕೆರವರಿಗೆ ನೀವು ಒಬ್ಬರಿ ರಾ ಬ ರ ಜೈಕೆಳಗೆ ಸಭೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ರಾಮರೂಪಳಿಕರ ಎಂಬವರ.

ಅವರಕೆಲಸದಮಿಗೆ ರಾಜಾಜಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತಂತೆ! ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಅವರು ಪದಭ್ರಷ್ಟರಾದರು ರಾ ಬ ರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಡೈವಸ್ಟೇಶನ್ ಕಂಡಿ ರಾ ಬಹದ್ದೂರ ಎಂಬವರು ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಖಾತೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸ ವವರು, ಲಂಡನ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ಬಾರ್‌ನವರು. ಇವರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಯಿಂತೆ ರಾ ಬ ರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹೋಯಿತ್. ರಾ ಬಹದ್ದೂರರನ್ನು ಒಪತಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಆವರು ರಾ ಮರಿಯಳಿಕರ ಹಾಗು ವಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಇವರ ಕಾಸಂಗತಿಗಳಿಗಾಗದರು ವಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಮೀಸ ಇವರು ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರ ಆವರ ಅಜ್ಞಾತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ಖಾತೆಯ ನಿಬ್ಬ ರು ಸರಕಾರ ಜಪ್ತು ಇವರೇ ಇನ್ನೂ ಮಂಡ ಯಿಸಲು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ರಾ ಬ ರ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದರೂ ಆವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಆವರಿಗೆ ಬಾರಗಾಸಿಸಲು ಆವರಿಗೆ ಕಕ್ಕಸಾಗಿದ್ದ ರಾ ಬ ರ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಸರ. ಮೇಲ್ಗಡಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಾ ಬ ರ ವಿರುದ್ಧ ಚಾಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ, ಆವೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು ಹೀಗೆ ಈ ಪಾಖಂಡರು ರಾ ಬ ರ ವಿರುದ್ಧ ಗ್ಲೇಮಾಲ್ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇಕಣಾದರಂತೆ! ಮತ್ತು ರಾ ಬ ರ ಅ ಇಂಜಿನಿಯರರಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಅವರು ನಿಷಾಯಿಯ ಕತ್ತರ ಒಂದು ವಿಷದ ಬೀಪಲ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ರಾ ಬ ರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ್ಮರಣ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲಿದ್ದಿಂಬಲಿ, ಆವರ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಂಶ ಮಾತ್ರ ಆಗುವದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರಂತೆ ನಿಷಯಿಮು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷದ ವಿದ್ಯ ಬಗೆದು ನಡೆದನು. ಈ ಹಕೀಕತು ಪೋಲೀಸರ ಲ್ಯಾ ಬಂತು. ಯಾವಾಗ ಬಂತು? ರಾ ಬ ರ ಹಮಾಮಿಗಳ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಗವಾದಾಗ ಬೌಳ ನಷ್ಟಿದಾಗ ಪೋಲೀಸ ಸುಕಾಲಿಂದೆ ಬರು ಈ ಹಕೀಕತು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಗಲಾಟೆಯ ನೆಗೆ ಈ ವಿಪ್ರಯೋಗದ ಆರೋಪದ ಬೌಳ ನಷ್ಟಿ, ಕಿಯೋಗದ ಬಾಬುಲು ಮಜಲು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದರಂತೆ. ಇದಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದು ಮಿ ಸಾರಿಜಿಸಿದ ಹಕೀಕತು

ಈ ಖಟ್ಲೆಯ ಸಾಸಾನಯ ಹುಜೂರ ವಿ ಲೆಕ್ಚರ ವಿ ವಜಯರಾವರ ಮುಂದೆ ಹಾ. ಆಗೇ ತನಿಮಾಳಿಕ್ಕೆ ನಡಿಯುವದಿತ್ತು. ರಾ ಬ ರದು ಇನ್ನು ನಿಷಯಿಗೆಳ ಸಹಿತ ಹೋಗಾರರುತ್ತಿದಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದರು ಹೊಸೆಗೆಳರ ಹೇಜಿನ ಬಂಗಿರುವ ಖರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ರಾ ಬ ರದು ಆಸನ ಹೂಡಿದನು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಸಮೂಹದ ರಿಂದ ಗುಂಪಿಕೋಗಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ ವಕೀಲರನ್ನು ವಿ ಟಿಲ್ಲೋರವರು ನಾಸಿಸ್ಪಿಸ್ಪರು ಅರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿ ಮಿರ್ಜಿಕರ್‌ರವರ್ಯಾ ನಿಯಾನವನು ನಡಿಸಿದರು ಮಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು, ಅರೋಪಿ ಪಕ್ಷಿಲಾದು ೧೧ ವಕ್ಷರಿ ನಾಯಿದೆ ಬೇಡಿದರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಸೆಗಳಿನ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ಅಂಜನಿಯರ ಆಫ್ ಸಿ ಸೋಳಿನ ನೌಕರರು ರಾ ಬ ರವು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲಿರುವಾಗಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು ರಾ ಬ ರದು ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ಆನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಲು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಆದರಿಂದ, ಕೋರ್ಟಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಛಾಡರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಆದಾವರಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತಹಕೂಬು ಮಾಡಲಿಕಾಗದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಜವಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಸುಪರಿಂಟಿಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ, ಜೆ ಫ ಇ ಜಿವಿಂದರ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬಿ ಗವರ್ನರ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೀಗೆ ಮಾತಿರಿಗೂ ಕಾಪ್ಪಿಯ ಪಸ್ಟಿಶಿಯನ್ನು ಕೆಸಿಸಿ, ರಾ ಬ ರಿಗೆ ಸ್ವಕಾಂಕರ ಮಾತಿಲು ಆರ್ಜವಮಾಡ್ಬಟ್ಟಿದಂತಲೂ ಆರ್ಜಯಲ್ಲಿ ನ ವಕಿರೋಸಾಗಿದೆ ವಿ ಕಾಟಿನ್ಹೋರವರು ಆರ್ಜಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ಕೋರ್ಟಿನವರು ಇನ್ನೇ ನು ಮಾಯಿದೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ೧೩ ದಿವಸದ ಮುದ್ದತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಪಿಸಿದನು, ತಾ ೨೦ನೇಗೆ ಫೈಕುರುವದು

ವಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿನಂದನ ರಣಸನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸಭಾಸದರ ಮಜಕಳ್ಳೇಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನಿರಾಸಿದರ ಜಂಗಲ ಅಖಾಂ ಬ್ಲಾಕ್ಟ್ರಾ ಮಿ ಲೆ ರಾಜಾಯಿಗೊಂಡಾಡಿಯಂ ತ ಲೆಕ್ಕರ್ ಬೂರ್ತಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೆಂಬ ಬೆಹಿಕೆಯ ಅಂಜಾನ್ಯ ನಂದಿನ ಬೆಳ್ಳಿ ಬೋಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರ್ಜಿಸಿಲ್ಲ ಇ ಪದಿಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಂಳಿಸಿರುವರಂತೆ

ಜಾಹೀರ ವಿನಂತಿ.

ಮುಂಬಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಪವಿಹತ್ತು; ಗೋವಾರ್ಣ.

ಸಂದ ವರ್ಷ ನಿಷ್ಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವರ್ಷವೂ ಕಾರ್ಯಾಂತಿಕ ಪಾಸ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಭ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭ್ಯತ್ವದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸಭ್ಯರಿಗೂ ವಿನಂತಿಯು

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು
ಮುಂಬಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತು ಕಾ ಸಿ-೧-೧೫೯೪೪೪೧೯೧೫
ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಿಟಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಕ ಮಂಡಳವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯ ಮುಂದಿನವಲಿಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಹಾಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಈ ನವೆಂಬರ್‌ದಲ್ಲಿ ಪೂರಣವ ಪ್ರಿದ್ಧಿಯಾಗುವಂಥ ದಲ್ಲೇ ಇವ್ವು ವಿಷಯ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡಿದಂತೆ ಈಗ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕವಿಸಭೆಯನ್ನಾದಾಗಿ ಯೇ ಎಲ್ಲಿಲ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರುವರು ಅವರಿಯೆ. ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ವರ್ಷದಿಂದ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಸಾ ಹೆಲ್ಪರೆಯೆ ಳಗಿನ ಯವತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ ಕವಿಸಭೆಗಳು, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಿಗೂ ಆಲಾಯಿದಾ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ತ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರಿತು ೩೪-೩-೧೯೩೪ ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಪೆಂಗಿಗೆ ಗೋಕಾರ್ಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ

ಬರ್ಜಿತಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳು.

(೧) ಪರಿಷತ್ತಿನ ದಿಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ.
(೨) ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಸಭೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ—ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಜಾಸಾವಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
(೩) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವರ್ಗಿಗೆ ಅತರ ಕಾರ್ಯಭಾಜಕ ರನ್ನು ನೇಮಿಸುವದು.
(೪) ಪೋಟು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವದು.
(೫) ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹುನ್ನುಸುವದು
(೬) ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಜಾಜುಬಾಕ್ಕಿನ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕ ಮುಂಜೂರ ಮಾಡುವದು
(೭) ಸಭ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಮುದೋಚಿತ ವಿಷಯಗಳು

ಶಂಕರ ಮುದ್ರಾಪ ಗುರ್ಲತ್ತಿ.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸ್ವಾಕ್ಷಾತ್ಕಿಕ ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಸಭೆ.

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಸುಪ್ರೀಮ್ಯಾಕ್ಷದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಯೆ ಅಲಾಪಯೆ ಈ ವರ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ರೂಪಾಯಿ ೪೬,೩೦೦ ನ್ನು ರಹಿತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕ್ರಿ ದೇ ಕೆ ಮೀಡಾತವರು ಕಂದ ಕಡಾವ್ಯ ಮುಂಜೂರಾಯಿತು ಸರಕಾರ್ವ ಆತ್ತಿ ಪಾಡಿದರೂ, ಈ ರೂಪ್ಯ ಸಭಾಸದರ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮುಂಜೂರಾಯಿತು

— ಮುಂಬಯಿ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೮ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ೮,೮೦೦ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಇತೀ ಪರ್ಯಾವ್ಯಿ ೬ ತಿಂಗಳು ಸಹ ಕೆಲಸಮಾಡುವಿಲ್ಲವೆಂಬಲ್ಲಿ, ಅವರ ರಜಾ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ರಾ ಸರ ಮಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಯಿತು ಆದರೆ, ಕಡಾವ್ಯ ಮಂಜೂರಾಗಲಿಲ್ಲ

— ಗುಜರಾಥ ಪ್ರೇಕ್ ಬಿಲ್ಡಾದಾರಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರಾನಾವಕೆಯಮೆಯು ಎರಡನೇ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕ್ರೀಗ ಧಯ್ಯಾ ಬ್ರಿಜ್‌ಲಾಲ ಎಂಬ ಧೇಷ ಜಾತಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಖಾಂಧರು ಉಮೇದವಾರರಾಗಿದ್ದರು ಆದರ ವಿರುದ್ಧ ಡೊಂಡ ನಿಸ್ಸಿದ್ಧಿ ರಿಂದ, ಆವರೇ ಸಭಾಸದರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು

— ವಿಜ್ಞಾಪ್ತಿ ನಾಗಪ್ಪಿರವ ಜನಾ-ಖರ್ಚು ಸಾಮಂಜಸ್ಯ ಸಭೆ ತಿಳಿದು, ವಿಜ್ಞಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆ ದೇ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಬಯಿ ಮಹಾಪುರಿ ಅಕ್ಕಿ ಜಕಾಮಗಿದೆಯಿ « ಮುಂಬಯಿ ಕೈವಾಸಿಲಿ" ನ ವಿಶೇಷ ಸಂಪಾದಕರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಬಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರದ ಸಮಸ್ತ ನಾಲಿವಿದುರನರೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಹುನ್ನೂರರ ರಷ್ಟಿಯರ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಅಂಗೀಕರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರಂತೆ

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಆಕ್ಷಿ ಹೊಡೆದರೆಂದು ಗೋಲಿಬಾರ ಆ ಜಬ್ಬು ಕಾಲಿಕಾರರು ನಿಧನಹೊಂದಿದರು ಕೆಲವರ ಫಿಯಗಳಾಗಿವೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷಕ್ಷಿಸಿ ಕಂಡ ಜಹಾಂಗೀರ ವಕೀಲರವರು ಅವಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಸೂಚನೆ ಕೊಡದೆ, ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರೆಂದು « ಮುಂಬಯಿ ಕೈವಾಸಿಲಿ" ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು

— ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದು ಬಹಳೇ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಗವರ್ನರರು ಆಯಾ ರು ಕೇಳಿದರಂತೆ ಒಬ್ಬರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲು ಒಪ್ಪುವಾ ದಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ಸೂಚಿಸಿ ಪರಾಪಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೯೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇತರರೇ ರೋಜು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮಂತ್ರಿಪದವಿರಕ್ತರಾಗಲು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದರೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ! ವೈವಹಾರಜ್ಞ ಅಮದಾರರು!

— ಳಿಂದ ಹಾ. ೨೯ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಬೈಜ್ ಮಾಲಿ ಮುಂಬಿನಲ್ಲಿ ಜಿಜಾಡುವಾಗಿ, ಪರಿಗಾಮಂಬಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶಕಸುಮ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸ್ಪಾತಿವಿಧಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಅಪಾಜಾರ ಒದಗಿತು

— ಈ ಹೊತ್ತು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊಡಗ ದೈಕೆ ಮಂತಿ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲ, ಕಾಯಿಲ್ಲು, ಕೋಳಿ, ಸಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಿಡಿಯುವದು

— ಬೋರನಕಡ, ಅನಂದ ಜಾಲೂಕುಗಳ ೧೪ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಳಿಗಿನ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಮ್ಮ ತಮ್ಮೂರಿಗೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವರು

— ಜಯಪುರದ ಮಹಾರಾಜರು ೧೫ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ವರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಇಯಿಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗ ತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ ಅವಳ ವಯಸ್ಸು ೩೦ ಇಮು ನ ಮಾನಸಿಂ ಕೋಚನೀಯ ವಿಶ್ರ

— ಆಕಾರಿ ಮುಖಂಡರು ಸುಬಾವಸಿಮು ಅಮೃತಸರ ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಿ ವರ್ತಿಲಿಗೆ ವಿರು ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮು ಮೊಕಿಮುಕ್ತರ ತ

— ಭಾಯಿ ಸಟ್ಟಾನಿಂಗವರಿಗೆ ಸಿರಿದಾನ ಕೇಳ ಮ ತಾದ ೭೬೦೦ ರೂಪಾಕ್ಕೆ ಪಂಚ ಲಕ್ಷಕ್ಕಳನ್ನು ರಾ ಸಲು ಜೈಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನ್ಮತಿ ನೀಡಿದರಿ ರ ಯಿ ದುವರು ೧೫ನೇ ಜನವರಿಯಿಂದ ಅನ್ನಷ್ಠಾ ಮಾಡಿದಿ ರು

ದಾವಣಗೆರೆ ಮೋ ಕ್ರಿ(ಮಂತ್ರಿ)ಯ ಮೊದಲ ಗೆ ನಿಧಿ ಯೊಂದರು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಮೃತ ಪಟ್ಟ ವಿದರು ಅವರು ಅ ನಾಥ ಪ್ರಾಣಿಮವನಿಗಾಗಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿರುವರು

— ಬಾಳೆಹಾವಿನ ಏಕಾರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ ವಿಜಾಪುರದ ಸ ಮುಹಮ್ಮದ ಫಕ್ರುದ್ದೀನರವರ ಆಧ್ಯಕ್ಷತೆಪ ಬ್ಲ ಕರೆಸಲು ತಾಗೂ ಕಿರಿಕಿರಿದರ ಪರಿಹಾರ ನೆರೆಸಿ ಅವ ರೇರಿ ಯು ಹಾಗು ಯುವಾನಿ ಔಷಧ ದಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕ ಒಂದು ಕಾರೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಠರಾವಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತು ನಿಷ್ಣತ ಜೋಷಿಸುವನ್ನು ತಮುಸಿ ವಿಷಾಗಂ ಕಾರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ ಕಾರವ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ನಾಪಿ ವನ್ನೀಯುವದೆಂದು ವಿಷಾಗ ಅಭಿವಚನವನ್ನಿಸಿ ರು

— ಹಾಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ೧೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಾ ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೈಬರಹದ ಮೇಲೆ ನೂಲು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ರವಾ ಪಾಸಾಗಿದೆ

— ಬೆಟಿಕ ಪ್ರಧಾನ ಮುಂಬಳವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಯನ್ನು ಅಲೋಚಿಸುವರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಳಿಕೆದ ಪಾ ಳನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದೆ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಜಮ್ಮಾಖರ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ.

ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಶುಕ್ರವಾರ ವರೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಪತ್ರಕದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಠಾಕೂರದಾಸ್, ಸರ್ ಜಿವ ನಲಾಲ ಲಸೆಟುಮಾಡ, ಶ್ರೀ ರಂಗಾಚಾರಿಯರ್, ಆಮರನಾಥದತ್ತ ಪಂಡಿತ ಖುದನಲೋಚನ ಬಾಲವೀಯ ಮಿ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನಾ, ಶಾ ಸೌರ ಮೊದಲಾದವರ ಟೀಕಾಮಯ ಭಾಷಣಗಳುದವು ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿರುವದೆಂಕಲು, ಉದ್ಯೋಗ ತೆರಿಂದ ಸೈನ್ಯ ತ ನಿಸಬೇಕೆಂತಲು, ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪದ್ಧತಿಯೇ ದೋ ಪೂರ್ಣವಾದುದೆಂತಲು ಟೀಕೆಯಾಯಿತು ಶ್ರೀ ಜವ ನಾಡಾ ಸ ಮೋಧಾರನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಾಗಿ ಸುಡಿದದ್ದೇನಂ ದರೆ.— ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚನ್ನು ೩೦ ಕೋಟಿಗಳಿರಿ, ಉದ್ಯೋಗ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿರಿ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಡಿರಿ, ಅಂದರೆ ಕೊಂಡ ಬೇಕಲ್ ಕೊನ್ಸರ್ನನ್ನ ಯಾನೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪರಿತ್ರನಿಸ ವಿಚಾರಣ ನ್ನು ಇವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿತಾಕ್ಕೆಂದೆರು ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ರೊಬಿನ್‌ಸನ್ ಡೊರೆಗಳು. ಈಗ ತಗ್ಗಿಸಿದ ಖರ್ಚಿ ಪರ ಮಾಡಿರುವೆಂತಲೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಪಂಥ ಪೊಡ್ಡ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಕಾಂತತೆ ನುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಿದ್ದ ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚೇ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಿದರು ಕೋಪಾಲಿಯಂಗಾರ ಸಹ ಸ್ಥ ದ ಆಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮೇರೆ ಸುಸಿವರ ಭಾಷಣಗಳೇ ನಿರಾ ಪಾಸ್ಪದವೆಂಬ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಕರು ಹೊತೆದು, ಪಂ ಡಿತಜೀಯವರು ಭಾಷಣವನ್ನ ವಕ್ತೃತ್ವವೆಂಗಾಗಿದ್ದರಿಂ ತಪ್ಪು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೆ ದತ್ತಂಬ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆಂದರು ನಾನುವಾದ ನೈವಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೇನೂ ಮಾಡ ಲಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಅವರ ಪ್ರಕ್ಷೇಪ ಒಟ್ಟಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತ ರಾವಮಿಗಳಿಂತಿ ಕ್ಕ ಹೊಂದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲಾದಂತೆ ರೋಕೇಷನಲೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ವದೆಂದರು ನಿಷ್ಣ ಸಿಯವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತುವದೆಲ್ಲ ನವ್ಯ ಕಿಯೇ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೈ ನ್ಯ ನೆಪ್ಪತ್ತ ದೆಪ್ಪತ್ತ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೆಪ್ಪಿಸಿ ಸಂಬಳ ಗಳಿಂದ ಪಾಪಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾ ದೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಿಂಗ್ ಕೇಳ ಹಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಳೆದ ಪಾ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಜ್ವರ, ತಾಪ, ತಲೆಶೂಲ, ಪಾರ್ಶ್ವಶೂಲ, ಪೀನಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಪಿತ್ತಶೂಲ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಉನ್ಮಾದ, ಬಾಲಗ್ರಹಪೀಡೆ, ಅತಿಸಾರ, ಭೇದಿ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಹೃದಯಶೂಲ, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ, ಮೂತ್ರಾಘಾತ, ಮೂತ್ರಾಶಯಶೂಲ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕೀವು, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು

ಅರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೃತ ಪ್ರತಿ ಬೀರಿದ
ರಾಜವಮಾರ್ಗ ! (ಪತ್ರಿಕ್ರ) ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು !
ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ ಆರೋಗ್ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶನ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ
ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ !! ಬಡ ಜನರಿಗೆ
(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ) ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವು !!

ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು, ತೀರು, ಅನ್ನ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ, ವಾಯುಶುದ್ಧಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮನುಕುಲದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾರ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶಪೂರ್ಣ, ಖರ್ಚು ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಯು-ಜಿಕಿತ್ಸೆ, ಜಲ-ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಉಷಾ ಉಪಚಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಪಾಯಗಳೂ, ಶಿಶು-ಸಂಸ್ಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಮೂಲಾಧಾರ ಸುಬೋಧಗಳಲ್ಲಿಯು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಿಡು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿವೆ. ಕೆಲವು ಅಕಸ್ಮಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಾಯಗಳ ಸಹ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥವು ಸಮಸ್ತ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು — ಗಂಗಾ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪ್ರತಿ ಸುಂದರ ಪುಟಗಳ ಸಚಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ರೂ ೨-೦-೦ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಪ್ರತಿ ೧೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೧ ಪ್ರತಿ ಉಚಿತ. ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ನು ಕೊಡಲಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಾಲವಾಡ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್,
ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಾನು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಮೈಮೇಲೆ, ಬಾವು ಮಾಯುವಂತೆ ಬರುವ ಕಳಪೆ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಮಾಜದವರಿಂದ ಮಾಯುತ್ತದೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಅನುಭವಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಪತ್ರಾದರೂ ಪೇಪರುಗಳು, ಕರಪತ್ರಿ, ಬೀಗು, ಸಂಭಾವನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ ೧ ಕ್ಕೆ ೪ ಔನ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ

ಅನುಭವಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ

ಕಬ್ಬಿಣದ ಮೇಣಸಮ ಮೈಯನ್ನು ಹೊಳಿಯಗೊಡದೆ
ಹಿಂಡಿಲಿಯಂ
ಹೊಳೆಯುವ ಪಾತ್ರೆಗಳು.

ಈ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳು 'ಅಮೃತ' ವೆಂಬ ಹಾಗೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ತಯಾರಿಸುವದರಿಂದ ಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಸೌದೆಯ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ. ೫೦೦ ರೂ ಪಗಾರಿನವರು ಸಹ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಿಗೆ ಕೈಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿವೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಗ್ಯಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವದು ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಇಂದೇ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ)

೧೦ ರುಪಯೆ ವ ತಿಸಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾಸ ದರಮಹಾ ೧೩ ರುಪಯೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಠೇವಿಲೀ ಆಹೆ. ಪಹಿಲ್ಯಾ ವರ್ಷಾತ ಫಕ್ತ ೨೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂಚ ನಿವಡಲ್ಯಾತ ಯೇತೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನೀ ಆಪಲೇ ಅರ್ಜ ತಾ ೧೯ ಮಾರ್ಚ ಚ್ಯಾ ಆತ ಪಾಠವಿಲೇ ಪಾಹಿಜೇತ ಅರ್ಜೀಸೋಬತ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಚೇ ೩ ರುಪಯೇ ಪಾಠವಿಣ್ಯಾತ ಆಲೇ ಪಾಹಿಜೇತ ಜ್ಯಾಚೀ ನಿವಡ ಹೋಣಾರ ನಾಹೀ ತ್ಯಾಚೀ ಫೀ ಪರತ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠೀತ ಅಸಲ್ಯಾ ಕಾರಣೀ ಮಧ್ಯೇ ಕರಾವಾ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಷಾತ ಶಿಕವಿಲೇ ಜಾಣಾರ ವಿಷಯ ಖಾಲೀಲ ಪ್ರಮಾಣ —

ಪಹಿಲ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಚೆ ಗ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವರ್ಣನ ಕರ್ಯಾ ಪಾಠಾ ಪಯಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ ಮೆಕಡೆ ಪ್ರಾಂತಾಲ ನಾವ ಹಿ ಅಸೇ.

೨ ನಿದಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಚಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕರ್ಮಾಚೆ ನಿದಾನ ಹೆ ಸಮಜಣ್ಯಾ ಸಾ ಪ್ರಯತ್ನ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಣ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಣೆ ಹೆ ಶಿಕವಿಲೇ ಜಾತೀಲ.

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಠಾಂತೀಲ ಪ್ರಶ್ನಾಂಚೆ ಆಣಿ ವಿಷಯ ಸಮಜಾವಯಾಸ ಪದ್ಯ ಪ್ರಶ್ನ ಕರೂನ ದಿಲೇಲೆ ಆಹೆತ.

ದುಸರೆ ವರ್ಷ

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಠಾಂತೀಲ ಪ್ರಶ್ನಾಂಚೆ ಕೆ ಪದ್ಧತೀನ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಕರಣ್ಯಾತ ಶಿಕವಿಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ.

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಠಾಂತ ದಿಲೇಲ್ಯಾ ಪ್ರಶ್ನಾಂಚೆ ಕಾಯ ವಿಚಾರ ಶಿಕವಿಲೇ ಜಾತೀಲ.

೩ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಠಾಂತೀಲ ಪ್ರಶ್ನಾಂಚೆ ಲಿಹಿತ ಶಿಕವಿಲೇ ಜಾತೀಲ

ತಿಸರ ವರ್ಷ

೧ ಆರ್ಯ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾಯು ಸಂಸ್ಥಾನೆ ಯಾಂಚೆ ಸಂಸ್ಥಾನೆ ಸಹಿತ ಸಮಸ್ತ ಚಕ್ರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಂತ ಹೋಣ್ಯಾ ನಿರನಿರಾಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಾಂಚೀ ನಾವ ಜ್ಯಾಚ ಸಮಜಾಂಚೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ ಚಿತ್ರ ಕಾಢೂನ ದಾವಣೆ ಹೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೂನ ದೇಣ ವೆಗೆರೆ

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೋಗಾವರೀಲ ಹಿಸಕಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ರಸಾಯನಾ ಪರ್ಯಂತ ತಯಾರ ಕರಣ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯೋಗ ಔಷಧಾಲಯಾತ ಸಮಕ್ಷ ಕರೂನ ದಾಖವಿಲೇ ಜಾತೀಲ

೩ ರಸಾಯನೆ ಚ ಕೃತ್ರಿಮ ರಸಾಯನ ಯಾಂಚೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತೀ ಆಣಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಾ ವಿಷಯೀ ಸಶಯನಿವೃತ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನೇ ಕರಣ್ಯಾತ ಯೇಈಲ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತೀ— ಖಾಲೀಲ ಪತ್ಯಾವರ ಪತ್ರಹೀ ಅಸೂ ಸಮಕ್ಷ ಮಿಳೇಲ.

ವಿ. ಸೂ. ಉಮೇದವಾರಾಂಕರಿತಾ ರಾಹಣ್ಯಾಚೀ ಸೋಯ ಕರೂನ ದೇತಾ ಯೇಈಲ

ಶಿಕವಿಣಾರೇ— ವೈದ್ಯ ಜೆ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ
ಆರ್ಯೌಷಧಾಲಯ ಕಾರವಾರ

ಪತ್ತೆಸ— ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಪಾಠವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾರವಾರ

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at the Star of Kanara Press Kumta

No. B 1270 Thursday, 29th March. 1934

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಅನ್ಯತ್ರ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಟೈಲಾ ಪ್ರಾಮಿಸ (೧೫ ಎಮ್ ಇದ್ದ) ೧ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧-೦ ೧ ಸಂತ್ಯ ಪ್ರತಿಸಲಿಗೆ ೦-೨-೦
ಜೀವಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವುದೋ ೧ ಮಾಸದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು ಕ್ರ
ಜಾಹಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು.

ತಾಗ
ಶ್ರದ್ಧ ವರ್ಗಣೆ
ನುಪೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವ್
ರೂಪಾಯಿ 2-4-0
ಕೆಯಾರ್ಡರಿಂದಂ
ರೂ ೩-೦-೦
ಏ ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟಾಂ
ರೂಪಾಯಿ 3 2-0
ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0

ಸರ್ವಜನಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಯಾಂ ಭವತಿ ಲೋಕೆ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ತ್ವಚ್ಛತೇ ಪಾರ್ಥಿವೇಭ್ಯಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವಲಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ವೃಷಭಿವಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಭರ ಭಾರಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೦ ಮಾಹ್ ಮಾರ್ಚ್ ಸನ್ ೧೯೩೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಸ್ತ ಜ್ಯಾಸಮಾರ್ಗ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಚಿ ಇತಾ ತ್ಯಾಸಮಾರ್ಗೇಚ ಹೈ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೇ

ದೀಡ ರತಲಾಚಿ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಕಿಮತ ೨ ರುಪಯೇ

ಕೃಪ

ರಾಘವ

ಸರ್ವ ರೋಗ
ಮುಕ್ತ ಬಾದಾರೀ
ಶೌಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೆಣಾರೆ,
ತೆಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿಣ್ಯಾಸ ರುಚಿಕರ

ಕಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಶತ್ರುಘ್ನಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿ. ಟಡ,
ಮುಂಬಯಿ ೩

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಣ

ನಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಜೆತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಬಟ್ಟಿ, ವಿಕವಾಸ, ಚಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬುತ್ತಿ, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸೂವಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ವಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ನಕ್ಷತ್ರದ ಜಾಲರಿ, ನಕ್ಷತ್ರದ ವ್ಯಕೆಯಿನ ಕುಡುಕುಗಳು ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾಣ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ವವು

ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮ ನಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚ್ಕಾಣಾ!!!

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಂಪೆಕ್ಕು

ನೋಡಿದವರು, ಇಲ್ಲನೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರ ಗೃಹನೀಕೊಂತ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧಾರವಿರರು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೂಡಲೆ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒರೆಯಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ

Sole Agent to P R Kalmady & Sons Jewellers Udpi ಕ್ರ. ಆರ್ ಕಲಮಜಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜೆಂಟರ.

st KUMTA [N Kana ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕಾನಡಾ)

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ

ಪಮ್ಮಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗಳು (Cotton healds) ತಂತಿ Wire heaids) ಉಕ್ಕಿನ ಕಟ್ಟು (Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಲಾಲಿ (Plain & roller shuttles) (Pickers) ಎಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಳು (Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಿಲ್ಲರಿಯವಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ನಿಯಾಯದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indo-British Trading Bureau
15-19 Ghoga Street, Fort,
BOMBAY.

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ' ಮಲವಾರಿ ಔಷಧ!! - ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ್ಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನನಂವಿಲಾಸ

ಸಂಧಿಗಳ ಸಂಧಿವಾತ ಸಂಧಿವಾತ ಸಂಧಿವಾತ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಕೇಶವು ಮುಮ್ಮು ಯಾವ ನುಸಿಯು ಇವನೇ ಮಾಂಛಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶವುಳ್ಳುವ್ಯಾಗಿರಲು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಉಪಕಾರಿಣಿಯರೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊತ್ತುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ಷುಬ್ಧವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಪ್ತೇ ಆಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ಯೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದಲುಗಳು ಅವಸ್ಮೃತಿಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಅವು ಮೂ ನಾಗಿ ಸಮ್ಮುದುಮಾಗುವವು. ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವು ದೋಷಳೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರೀಮ್ಮತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ "ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಕಾಮಿನಿಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಆತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯುಳ್ಳ !

ಒಟ್ಟೋ-ವಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮುದುರಿ, ಕೋಮಲ ಮತ್ತು ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ತೈಲಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುರಿಯಿಸಿ ಪರಿಮಳಕೋಲ್ ಸಂಸರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಿಕಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೌರಭಾಕಾಮೋದ ಪ್ರದ್ರವಾಹಿಸಿ, ಆಗೋದಕಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಹೀಗೆ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವಿನ್ಯಾಸವು ತನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೆಳೆಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಪೂರ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡಜನ್ ಸೀಸೆಗಳು ಸೇರಿ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ½ ಡೆಜ್ಜಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ದೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರ್ ವಿಸಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16 *Market,* **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬುಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿರಿ; ಆರ್ದ್ರವಾದ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣಿಸವೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸ್ವಾಯಿಯಿಂದ ಉಮ್ಮಳಿಸುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ. ೩ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರ ಬೆಲೆ ಬರೀ ೧ ರೂಪಾಯಿ. ಟಪಾಲು ಹಾಸಲು ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಸರಗುವರಿಲ್ಲ. ೩-೩ ಬಟ್ಟೆಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೩/- ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಪೂರಿ. ಬೂದಕಾಲ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಕೃಷ್ಣತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಕಡಲೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳು ಇವಾದವಾಗಿ ದೊರೆತಿರೆ.

ನಕಲೀ ಮಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ. ಬಿಎ, ತಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಯವು ದೊರಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨.

ಟೀಪು:— ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ
ಲಂಗಡ ಸಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ
ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ
ರೋಗ ಯಾ ಹೂಪು ಉಳ್ಳ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ
ಹುಣ್ಣು, ಯಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾ
ದ್ದರೆ, ಕಾನ್ಪೋಕ್ಟ, ಅಥವ ಫಾತಮಿಯಿಂದ
ಭೀತಿಯಿಂದ ಗುಣವನ್ನು ಕಾರಣಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಗೆದ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೨೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦.
ಬೆರಿಧರಿಂದ ರೋಗ ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೫೦, ೧೪೦.
ಕಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿ ಪಾಪಿಕೆ ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೭, ೩೦, ೫೫.
ಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ.

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಕಂಠೇಶ್ವರಾಗ್ರಾ ಔಷಧಾಲಯ,
೬/೦ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ನಾಗರಪೇಟ್ಟು ಬಳೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಕೋಳ್ಳ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ)

ಸಿಗುವ
ಕೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ
ಸಾಮಾನು.

PUS

ನಪು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ಕೈಕಸಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಸಕ್ಷಯವೈದ್ಯಕಾರ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟವೆ ಇಂ
ದ ವಜಾಪಡೆಯಿರಿ.

ಗೋಪಾಳ ಸುಬ್ಬಾರಾಮ ಮಕ್ಕ
ಕಂಪನಿ, ವಿಶ್ವಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ.
ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಅರೆರಾಮಿ!!

ನಾನು ಸಿ-೧-೧೯೨೪ನೇ ದಿವಸ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ರಜಾವುಗಳ ಪೈಕಿ ಸಂ ೧ನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಪಡಿಕ್ಕೆ ಇಡುವಂತೆ ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಆದಕ್ಕೆ ಆದರು ಆದರೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಮೈ ವಿಚಾರಮಾಡುವದರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಆವರು ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಆದರ ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಬದೆದು,ಕೆಲವು ಮಾತಿಪೈಯು ಪತ್ರಗಳ ಸಹಿತ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದರು; ಮತ್ತು ಆವುಗಳ ಸಂಗತಿ ಡಿ. ಕೋ. ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದ ಕೆಲವು ತಗಲಗಳ ಆಫಿಸು ಆ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭ್ಯಾಸವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾದಾದ ಬಾಬುಗಳ ಯಾರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಒಬಿ ನೋಡಾಗಿ, ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಕರಾವ್ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆದರೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಆವೇ ಆಕುಪಡ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟುಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಕರಾವ್ನ ನಕಲು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇವರ ಕೆಸನಿಂದ ರದ್ದು ಮಾಡಿಸುವವನಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ, ಅಧ್ಯರಲ್ಲಿ ಪೈಸಾಹೇಬರು [illegible] ಸಹಿತ ಪ್ರಸಾದ ಮಾತುಕತೆ [illegible] ಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ ನಮ್ಮ [illegible] ರಾವು ಆವರ ಹತ್ತರ ಮಾಲಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ [illegible]ಲಾಗಿ, ಆವರು ಇವರ ಮೇಕ್ಕೆ ಒರುಮಾಗ್ಗೆ [illegible] ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ, ತಾವು ತಕ್ಕಮ್ಮಳ್ಳತ್ತೇವಾಗಿ ಹೇಗೆ [illegible] ಆದರಂತೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆಜಂಟಪಡೆಳಗೆ [illegible] ಕಾರ್ಯಆರಂಭಗಾಗುವ ಮೊದಲು ಆವರ ಹತ್ತರ [illegible] ರಾವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ರಾವು ತಕ್ಕಮ್ಮಳ್ಳತ್ತೇವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಕೊಡಲಾಗಿ, ಮುಂಜಾನೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ರಾವು ನೋಂದಿಸದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ, ತಮಗೆ ಆದನ್ನು ತಕ್ಕಮ್ಮಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು! ಆದರಂತೆಯೇ ಮಾಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯ ಪಿತಾ ಗಡೆಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಆಭಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿದ ರಾವನ್ನು ಸಹ [illegible] ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದ ಇರುವ [illegible] ಅಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಡ ಬರಕೊಟ್ಟ [illegible]

ನನ್ನ ರಾವುಗಳ ನಕಲು

ತ. ನಂ. ೧ [illegible]

"This Committee [illegible] commends to increase the [illegible] tax on the income of the Forest, Excise Departments [illegible] per Rupee to meet the [illegible] and other Budgets that may [illegible] the present income of the [illegible] instead of increasing the Local [illegible] as thrice before proposed [illegible] dropped in the previous meet[illegible] which is already heavy on [illegible] poor ryots." 31-1-24.

ತ. ನಂ. ೧ ರೊಳಗಿನ "ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ [illegible] ಬ್ಗೆ ಅಕ್ಷೇಪ ತಕ್ಕಮ್ಮಳ್ಳಲಾಗಿ, ಆವರ ಪಿಡಲಾ[illegible] ಕೆಳಿಸಿದ ತ. ನಂ.೨.

As the present [illegible]ncial condition of the Board [illegible]quite meagre to take all the scool[illegible]s in the Dirrict under its manag[illegible]ment. Besides as the proposals to [illegible]crease the present Local Fund C[illegible]s have been dropped thrice before, the Board has come to the opinion that it is improper and unadvisable to raise it any further, and therefore it requests the Govt. to increase their Contributional Grants from Excise, Forest, Salt, and Customs Revenues to at least one anna per Rupee. If this request be not granted and as there is no other source for increasing the Finances of the Board it will be impracticable to take the whole management of the schools under its control."

ಇದಕ್ಕೆ ಆವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೊದಲ ಉತ್ತರ:-

A reply to Mr. Kelkar's letter dated 31-1-1924 containing a similar motion was already given under this office No. 4913 dated 5-2-1924. No further reply was received to it from him till now. The present proposal was brought to me after the agenda was completed. This is not in accordance with this office Cir. No. L. F. 3840 dated 3-1-23. Besides I am of opinion that such a recommendation to the Govt. can best be made after the question of increasing the one anna cess on the Land Revenue is first decided by the Board, so that the Board can have an exact idea of its financial position. I had already submitted to the Government with the approval of the Board, a detailed Report urging the necessity of providing in the ac[illegible] various sources including those [illegible] suggested by Mr Kelkar, by [illegible] the income of the Board could be adequately augmented. Moreover, Government have decided the question of transferring control of the Primary Sc[illegible] to the Local Board. I therefore think that it is not quite advisable at [illegible] stage to place the question before the Board.

Karwar, 28th Feb, 1924. } Sd/- V. A. Coelhoe. President, D. L. B. Kanara.

ಇಂದಿಗಾಗಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯ [illegible] ಗಡೆ ಬಂದಿರು[illegible] ಕಾರವಾರದ ಆಭಾರ[illegible] ಸಭೆಯು [illegible] This Board [illegible] gratulates Mahatma Gan[illegible] his unconditional release, gives the Govt. its cordial thanks for his release in due time and at the same time hereby manifests its sincere love and gratitude to Dr. Madock for his kind and skilful treatment of Mahatmaji in the Hospital.

ಇದಕ್ಕೆ ಆವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೊದಲ ಉತ್ತರ :-

"This motion was brought to me by surprise after the business on the agenda was finished, without any previous notice. Besides the subject matter of the motion has absolutely no bearing on the Local Board administration. Hence I cannot place this proposal before the Board.

Karwar, 28th Feb, 1924. } Sd/-V. A. Coelhoe. President, D. L. B. Kanara.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಬೇಡಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ರಜಾವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಸಾಹೇಬರು - ಯುಕ್ತಿ-ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಾಳಿನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಆಟ್ಟದಿರೆ, ಆದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಪಾಸ್ಮಾದಿದ್ದರಿಂದ, ಆಹೇ ರಜಾವು ಆಂದರೆ, ವ್ಯವಹಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲೆ ಡಿ. ಕೋ. ಬೋರ್ಡಿನೊಳಗಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಸಹಿತ ಗಿ ಮಂದಿ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ೩ ಮಂದಿ ಸಹ ಮಾತಿ ಆವನ್ನು ಸರ್ವಸ್ಮಲೇಟು ಮಾಡುವರ ಬೇಧ ಭಾವನೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ರದ್ದಾಗಿಯಿಸಿದ್ದರು. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಆದು ಮಾನಗುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವತಃ ಮಾಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಡಿ. ಕೋ. ಬೋರ್ಡಿನಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅವರ ಆಭಾರ ಮನ್ನಿಸುವಂಥ ರಾಜಮಾನ್ಯ, ಸಾಮಾ ರಾವುಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಆವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಆಟ್ಟುವಷ್ಟು ಆವರ ಆನಾವಿತನ, ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯದ ಆಭಾವ ಇವೆ ಗಳ ದ್ಯೋತಕವಲ್ಲದೇ? ಕಮ್ಮ,

Haliyal, 7—3—1924. } *D. R Kelkar.*

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯು.

ಇದೇ ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲ ತಿಂಗಳ ಸುಮಾರಿಕ್ಕೆ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಂದ ಮೇಲೆ ೩ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಈಗಿನ್ನ ಈ ಕೆಳಗೆ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿಯುವದು. ಆಂದರೆ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಈ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಒಂದು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕರೆದು ಸಾಗಲು ಬಂಧು ನ್ಹಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುವ ಮುಂದೆ ಇತಿಹಾಸ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನವಿನಯ ವಿನಂತಿ ಅದೆ

ತಮ್ಮ,
ಹಳಿಯಾಳ | ಕಾ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾರ
ತಾ ೧೭-೩-೩೪ | ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರ

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿ, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯು ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಗುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೆಲ್ಲೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಡಿಸೆಂಬರ ವರ್ಷಗಳ ವರಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವ ಲೋ. ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯ ಈ ಸುಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಆದರ ಪೂರ್ಣ ಫಾಯದೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ ಳಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜೆಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಭಕ್ತ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರದ ಜವಾಬದಾರ ಮುಖರು ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ವಿಶಯ ನೈತಿಕ ಜವಾಬದಾರಿಯು ಇದ್ದ ಜೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರ ಕಾರಾಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯದೆ ಜವಾಬದಾರಿಯುತ ಅಜಿತ ಸಹ, ಮುದ್ದಾಮು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾ ಮೋಘವೇ ಪಸಿಯದು ಅಧವಾ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿ ಯಾದರೂ ಜವಾಬ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲಾ ಬಂದೇ ಬರುವದು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸುಧಾರಿಸಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯು ಇಂಗ್ಲಂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಢಾರಿಗಳೂ, ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಕಾರರೂ, ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ವಿಶ್ವ ಸಂಘ ಅಧವಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಮಾನ್ಯ ಜನಸಮೂಹವರೆಗೂ ಜನ್ಮಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆಯ್ದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆ ಇಟಾಲಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂತ, ಇಜಿಪ್ತ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶಗಳ ಚುನಾವಣೆಯು ತಿಕಿಸಾಸವು ಸ್ವ ಪ್ರಮಾಣಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ

ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಲಕ್ಷದಕರವರಿಗೆ ಒಗ್ಗೆ ಮತಭೇದವು ಬೀಜೇ ಇರಲಿ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ ಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವನಿಷ್ಠೆಗೆ ಅನ ಸರಿಸಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾಲೀಜ ಮಾತುವದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖರಿ ಮುಖರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸಂ ಸಂಬೆಜವಿಲ್ಲ ಅದೇ ಮೇರಿಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದಿದ ನಾ ಳೇ ಗಾ ಸಾರ್ವಜನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಕಾಲೀಜ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಯತ್ನಿಸಲ್ಲಿ ದೆಕಾರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಆಯಾಜೆಯಿಗಿನ ಈಗ ಜೆಸಿದಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಡುವ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಕ್ಕಾವಿಕ್ಕಿಪ್ಪರ ಮತ್ತು ಗಾಬರೂ ಕಾಲೀಜ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಫೆಸೆಯ ಮುಖಾಡಪ್ಪ ಪುಢಾ ಜನರು ಒಂದು ಖಾಸ್ಕಿತಿಗಳ ಪಜವಾದಾ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಪಾಜವದಾರ ಮುಖಂಡರ ಸಭೆಯು ಪ ಸಜಾನುಘಡಿಯನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವದು

ಆದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾವೆ-ರವಾದಿ, ಫೆರವಾದಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಿ, ವಿವೃ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಾಡಿ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಈ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಪಕ್ಷಭಿಮಾನ, ಮತಭೇದ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ದ್ರೋಹದ ಮಾತುಗಳು ಆಡ್ಡ ಬರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವತ್ತೂ ತಾಲೂಕಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗ

ಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸೇವೆಯ ವ ಸರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸದ ಆಸ್ಥೆಯುಳ್ಳ, ಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಸಿನ, ಉತ್ಸತೋತ್ಸಮ ಜೀವನವ್ಳ ಳಗಿನ, ಅವಿ ಕಾಬೀದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈಗಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನವಿನಯ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ವಿನಂತಿ ಅದೆ ಇಂತಿ

ತಮ್ಮ,
ಹಳಿಯಾಳ | ಕಾ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರ
ತಾ ೧೭-೩-೩೪ | ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರ

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

"ಜೂಲೋ ಜಾರ್ಜ ಪಂಜಮಕೆ ಜೈ
ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿ ಜೈ"

ಜನವರಿ ೧೯ನೇ ಸೋಮವಾರದಂದು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ. ಜಿ. ಅಪ್ಪಚ್ಚು ಅವರ ಸನ್ಮಾನಾರ್ಥ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಒಂದು ಜಾಹೀರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಗೌರವ ಮಾನ್ಯ ಮಹಾರಾಜ ಸೇವಕ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಿಳಿಗೌಡ ಜಾತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪನವರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಸೇವಕರ ಅಭಿನಂದನಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದವರು ಸಾಹೇಬರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಸಾಹೇಬರು ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೊರತೆಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಹೇಬರು ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರ

ದರಖಾರಿಗೆ ನಿಮುಂಕ್ಯಸಾಗರಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಜ. ೩೧ನೇ ಜನವರಿಯ ಸಂತ್ರ ದರಜಾರಗೆಂದ ವಂತಿಗೆಯು ೩೦ ವರಷ ಸ್ವೀಕಾರಿಪ್ಪತ್ತಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆದರ ಅಸಾಗಳು ಇತರ ವಂತಿಗೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡ್ಪತ್ತುವವ್ವೆ. ಅಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಸಕಾರಿಗೂ ಸಂಘೆಟನೆಯಾಗುವಂತೆ ಅಜ್ಜಿಳ ಪ್ಪಟ್ಟರಿಯಂತೆ ನೆರೆಯಿಸಲ್ಪತುವದು ಈ ಸಮಯೋಕ್ತ ಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಶೈವರಿಂಗ ಲಭ್ಯರ ಹಾತೆಯು ಬೆಂಕ ಪಾಶ್ಚಿಕ ನ್ಯ ತಂಬುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ." ದರಖಾರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಸಿ, ದೇಣಿಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ದರಜಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜ್ಞೆಳ್ಳ ಅಭಿಸರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಸುರವಿದ್ಯುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ದರಖಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಮಂದಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತಂತು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಳರವರು ಹಸ್ತಾಂ ತೋಲನಮಾಡಿ ನವಿ ನವಿ ದಾಖಾಮಿರಿಸಿ, ಅದು ತೋರಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ಅಂತಃಶಾಂಪುರ್ಯಕಾರ್ಯವಲ್ಲೆಂಬುದು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತ್ತದೆ ಅಳರಸರಗೂಡಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವವರ ಪಟ್ಟಿಯ! ಈ ಹುತ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲಾಷಾಖಿದ "ಲೀಡರ್" ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಜ್ಞಕ್ಯರ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಹುತ್ತುವನ್ನು ನೀವು ಹೊಂಡಿರುವಿರೇ ನೆಂದು ಮಿ: ಹಾಲಿಂಗಸರವರಿಗೆ ಅವರು ಪೃಚ್ಛಿಸಿರುವರು ಜ್ಞಕ್ಯರ್ಯವಹುವಂಥಾದ್ದೇನಿದೆ? ಇನ್ನೂ ಅವರು ಉತ್ತರ ಪಯದುಲಿಯಲೆದೆ, ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ದರ ನೋಂದ ಈ ಹುತ್ತು ಮು ಅವರೇ ಕೆಲ್ಲಾಸ್ಪಿಯಂದುರೆಂದು "ಲೀಡರ್" ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಜ್ಞಗಲಾದರೂ ಖುಲ್ಲ!

ಕಾನಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ತಿಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿವರ್ಧನೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕು ಪರಿಷತ್ತಿಗೂ ಅನೇಗ ಸೆಸಾಸ ಅಪ್ಪ ತ್ಯಿಯಿಂದ ಕ್ರೀ ದೇಣಿಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಗಂಗಾಧರರಾಯರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಹಿಸಿರುವರು ದೇ ಭಕ್ತ ದಿತೈಷಿಯಂತೆ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿಂತಾ ಜನಕವಾದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಸನವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ಹಾದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಳಿಸಿಯು ಗಂಗಾಧರರಾಯರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಜಿ ಬೇಕಾದ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವೆಷ್ಟೆ ಈ ಪ್ರಕಾಶ ಗಂಟಾಂತರಗಳೇ ಎಂದು ಮಾಜಿಕ್ಯರು ಎಸಿಸಾಕ್ತಾರೆ ಭರಿಯಬೇಸಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಅಪಾಹ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದುಬಹುದೆಂದು ಕೈವುಬಾನೆಗೆ ಸಾವೆಂದರೆ ಅಂಜಲಾಗದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯೆಲ್ಲಿಬ್ಬದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆ. ಕರಂ ಪೇನೆಯ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಿಗಳು ಅಗುತ್ತಿರ ಪ್ರಾಮಾಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮಕ್ಷಾಕ್ಷರ ಮಾಡಿಯವೇಮಂಬುದನ್ನು ನಿರು ಲಾಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಮಿಲುಗಾನಿವೆ. ನೈಜ ದುರಗಾಮಿಸಲು ಸ್ವೀಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾಂತರ ದರ್ದಿಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾಜಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಗಳ ಅರಿವಿಯು ಅತ್ಯಕ್ಯವಾದ ಹೊರಮುಕ್ಕೆ ಪ್ರ ನಿಜದವಪನ್ನು ಧರಿಸಿಕಾರರು. ಮಾಜಿಯ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯ ಈ ಅಧಿಪತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಂತಿಕ ಕೊಂಗೈಕ ಅವಿ ಬೆಳಗಾಂವಿಯನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ತೆಗೆದದ್ದು ತೀರ ಯೆ ಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂವಿಯು ಉತ್ತರ ಸ್ಥಾಂತಸ್ಥಾಗಿ ಅನ ಕೂಲವಿದೆ ಆದರೆ, ವಿಜಾಪುರವಾಗಲಿ, ಧಾರ ಗಲಿ ಅಧಿಪತ್ಯಗಳೇರ್ಪಡುವಾದ್ದರೆ, ಪ್ರಷ್ಟ ಪ್ರ ಯೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂಜೆ-ಮಹಾರ್ಯಾರಿಯ ಪ್ರತ್ಯೆಯು ನಿಮ್ಮುಲ್ಲಿರುವ್ದರ್ದು ಖಂಡು ಪಾಯಿಂದ ನಿಜ ವರೇ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ಲಿಂಗಾಯತರೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳಪ್ಪಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನವನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೊಂದು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಮಹಾ ನೈಲ್ಲಿ ಆರೆಯು, ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರು ಖಂಡ್ಡಾಸರಿಂದ, ನಂದಿಂದ ದೇಣಿಕಾರ್ಯಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಸಭೆಯು ವಿಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾಂತವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಬಹುದು."

ಜೈತುರೊಳಗಿನ ಹಕೀಕತ್ತು.

ಜೈತುರೊಳಗಿನ ಗುರುದ್ವಾರವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅಕಾಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಹತ್ಯೆ ಕಳು ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜೈತು ಪಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಡುವಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಜನಾಯಿತಂತು. ಈ ಜನಾಪ್ತಿ ಮೂರನೆಯ ಘೂರ್ಜ ಪಟ್ಟಿ ಅಮೃತಸರದ ಸಾರ್ವಜನಿಂದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿತು. ಸುವರ್ಣ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಸಮುದಾಯದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು ಜನಾಯಿಳರು ಅಕಾಲಿ ಕಶ್ತರ ಮೇಲೆ ಎದ್ದ ನಿಂತು, ತನ್ನ ಅಭಿಂಸಾನಿಷ್ಠ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸುಸಿದದ್ದನಂದರೆ — "ಗೆಳೆಯರೇ, ಕೂರ ಸದ್ಭುಸಿಪ್ಪತ್ತಿರಿ, ನೀವಿಗ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟಿರುವಿರಿ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಕಳೇ ಅಡಚಣೆಗಳು ಗಿರುವವೆಂದು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡಿರಿ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ನಿಮಗೆ ಕ್ಯಾಧನವಿಂದ ಬೆತ್ತಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವರು; ಗುಂಡು ಹಾರಿ ಕೊಂದೂ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಾವರು; ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಲ್ಲಗೇರಿಸಿಬ್ಬಿರು! ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಕಾರಿಕ್ಷ, ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಗಳಿಗೆ ನಿಮಿಗೀಡಾ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡ್ಪುತ್ತಿಪದು ಅದರಿಂ, ಸಕಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧೈರ್ಯಸಂಕೇತವನ್ನು, ನೀವು ಅಂಗಿಸಿದ ನ್ಯೇ ದೃಢತಾಗಿ ಅಕ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಜೈತುರೆಳಗಿನ ಗೊಸಕರದ ಗುರುದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತೀವೆಂದು ನನಿಸಿರಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಗ್ರಂಥಸಾಹೇಬ ದೊಳಗಿನ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಸಂಕೀರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತ ಆತಗಳೊಳಗಿನ ಉತ್ತ ತತ್ಪಗಳನ್ನು ಪುಸ್ಸನಲ್ಲಿ ವಿ ಚಾರಿಸಿ ಅಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಬ್ಬು ನ್ಯಧಿ ಯಾಗುವದು " ಅಂಥ ಅಹಿಂಸಾನುಯು ಉಪದೇಶ ದಿಂದ ಹರಿದಂಜೆದ ಅಕಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಂಡು ಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ, ಸಾಧು ಸಂಗ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಚೇತಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಗೆಗಳ ನಂಬುವವರಾರು? ಸರಕಾ ರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಪ್ಪರಿಪತ್ತಿಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿದ ಹೊಂತು, ವಿಕರ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಂಛಾರಿಗಳಿಗೆ ಗುಂಡುಸ್ಥಾಪನ ಲು ಸ್ಥಾಂಗಳಬಿಡಿದೆರೆಂದು ಎಲ್ಲ ಜರ್ನಿರವಾಹಿರ ದಬ್ಬಿಸಿ ಯಾವದು " ಅಂಥ ಅಭಿಸಂಧಿಯು ಉಲದೇ ಯ್ಯುವು.

***

ಎರಡನೇ ಜಯಾದ ಹಕೀಕತ್ತು

ಪ್ರಥಮ ಸಾರಿಗೆ ಮೇಗೆ ವಿದ್ಯು ಗುಂಡು ಹಾ ಕ್ಯೆಯಾದಾಗಿದ ಸುದ್ದಿಯು ಸರ್ವತೋಮು ಖಂಡಿಸಿ, ಕೋಪ್ತಿಸಿ, ಸಂಘ ಹಾ ಎರಡನೆ ಸಲ ಹೊರಡಿಸುವ ತಯಾರಿಯಾಯಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಿಖ್ಖರು ಮಂದಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ ಕ್ರ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ ಸಭೆಯು ನಿ ಗುಂಡಿಗೆ ಸಾನ್ಯಗೆದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸಾಕ್ಷಿಯೆತ್ತು. ಈ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಾಧು ಸಂಗ್ಯಾಸಿಗಳು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿ ಧರ್ಮ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಆಯಿತು. ಸುವರ್ಣ ಮಂದಿರದ ಪ್ರಧಾನ ಹೆಸರ ಪಾಠಿ ಸುಯಂಕಾಲ ೪ ಎರಡನೇ ಜಥವು ಸೇರ ಸ್ಥಾನದಿಳಗಿಂದ ಹೊಸಡಿಂದಲು ಅವರ ಸಂಗಡ ಗಿತ ಮಂದಿ ಸಾಧುಗಳೆದ್ದರು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ೩ ಮಂದಿ ಪೈದ್ಯರಾಜರಿದ್ದರು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿಪಂಥದ ಗ ಧ್ವಜ ಧೃಢಗಳು ಜಾಜ್ವಾತ್ಯಾದ್ಧವು. ಏರ ಅಕಾ ಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಚ್ಚಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ಧೃಢ ಜಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥಸಾಹೇಬ, ಅಂ ದರೆ, ಅಕಾಲಿಗಳ ಧರ್ಮಪುಸ್ತಕವು. ಅದನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿರವಣಿಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಕಾಲಿಗಳು ಕೋಗುವ ಸಾರಿಯು ಮೇಲೆಲ್ಲ ಧೋಲಕ, ತಾಳ ಲಹರಿ ಕೊಡಿದಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುವರು. ಹಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತ್ರಸಾಮ್ಯು ದೊರೆಯದಂತೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಚ್ಚಲು ಸಾಕಾಕ್ಷಾರಿ. ಪರಿಕ, ಜ ಸ್ಥಿಗಳು ಇವರ ತುಳುಮುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದೆ, ಛಳ್ಳಿ, ಚಾಲು ಮೊದಲಾದ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮೈಸುತ್ತಿರುವರು

***

ಮುಂದಿನ ಕಥೆ.

ಈ ಅಕಾಲಿಗಳ ಜಥವು, ಶಾರ್ಯಪ್ರಮಥಂತೆ, ಜಾ ಗಿಳ ಸೇ ಶುಶ್ರವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಜೈತು ಪಟ್ಟಿಸರ ಸೀಮೆಗೆ ಮ ಟ್ಟಿತು. ಈ ಜಂಡವು ಘೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ ಜೈತ್ರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಪೊಲೀಸಿಂತೆ ಅನರ್ಥ ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂದು ಬೀತಿಗೊಂಡು, ಪರಪ್ಪ ಶಾಯಿಕೆ ಇನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ, ಕ್ರೀ ಇಜಿಸರಾಯಿಂಗ, ಗುಜಾಮಿಂಗ್ಗ ಪೇಕರಿ ಪ್ರಸಾದ ಹಾಗು ಭಟ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ ಆಫ್ ಸೇಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಕ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂ ಗಾರ ಹಾಗು ವೇದವ್ಯಾಸಿ ಹೀಗೆ ೩ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದ ರು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ನಿವಾಳಿ ಪಡಿಸಲಿ ಯತ್ನಿಸಿದರು ಬ್ರಿಟಿಳರ ಕಾರಭಾರಿಗಳಾ ದ ಮಿ: ವಿಲ್ಸನ್-ಜೈತ್ರಾಸ್ಟ್ಯಾನ್‌ದರಗೂಡಿ ೪ ಜನರು ಇವರಿದರು. ಸುಹೇಕರು ಯೋಸ್ಕ್ಯ ಕರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಪಪನಾಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಪ್ರಪ್ತಾವಿಸರು. ಇವ್ವಾದ ಬಳಿಕ, ಪಂಡಿತರು, ವೆಂಪಟಿಯ ರಾಜ್ಯಸಚಿವ ಜ ಆದ ಜೈತು ಸೀಮಾಂಧ್ಯಕ್ಷ ರಿಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಜಥವು ಜೈತು ಪಟ್ಟಣ ದಿಂದ ೧॥ ಮೈಲು ದೂರವಿತ್ತು ಗುರುದ್ವಾರ ಇದಿಯು ಯೆಂಥ ಹುತ್ತುವುಗಳನ್ನು ತಾಸುವರೆ ವರೆಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿ ಸಲು ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಜಥ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಪಿಸ್ಸೂಚ ದರು ಉತ್ಕಾರಾಕ್ಷ ಅಲಂಡ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿದ್ದವರಿಂದ, ಇವರ ಪ್ರತೀಕ್ಷಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರವರಿಗಳು ನ ಪಿದರು. ಜಥವು ಮುಂಜಾಯಿಸು ಜೈತು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅದಾವ್ಯ ೩ ಘೆಂಟೆ ಗೆ ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿತು ಮಿ: ಜಿಸ್ಟಿಸನ್ಸರವರ ಮಧ್ಯ ಸ್ಥಿಕೆಯ ಮಾತು ತೆಗೆದರಂತೆ ಜಾಯಕರಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಾಜವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕದಲೆ, ಅವರಿಲ್ಲಿರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರೆಂದು ಟ್ಟಾಹೀ ಮಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಳರ ಕಾರ ಭಾರಿಗಳ ಸ್ವಾಧೀನವಾದರು ಅಕಾಲಿಗಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯೋಧರ ಜಥವು.

***

ಶಿಖರ ಉತ್ಸಾಹ.

ಶಿಖರ ಇವ್ವಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಜಿ, ಹಿ ಮ್ಮೆಟ್ಟುವರೆಂದು ಯಾರೂ ಎಣಿಸಲಾಗದು. ಧರ್ಮಾಶಾ ರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಪಡಿಸಲಾಗುವವರೆಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯೇ ಯಿಂ ಕದೀನಾಗಿ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಹಂಜು ಹೋಗುವ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಸಾಮಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಜಬ್ಬಿಗೂಡಿ ಧರ್ಮಾಶಾ ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ಯಕ ಮಾ ಲು ಆಜಮಷಮಿಯಿಂದ ಶಿಖರ ಮುಂಡಾಗಿ ಬರು ತ್ತಾರೆ ಸಂಂ ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯಿ ಸಿರುವರು ಬೇತಾಲು, ೧೫ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳ ಆರ್ಪಾಟಗಳು ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದೆಯಂತೆ! ಪಾ ಮುಖ, ನೀ ಮುಂದೆ, ಎಂದು ಅಕಾಲಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಅಲಿ ತೆಗೆದಷ್ಟೆ ಅಕಾ ಲಿಗಳು ಸ್ವಸಸದಾಹುತ್ತಿರೆ. ಘಾಯಪಟ್ಟ ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ವಿವಾಗವೇಳೆಯಿಲ್ಲವೆಯಂತೆ, ಅಷ್ಟರಮಂಗಳ ಹೋಗಿಪ್ಪ ರು. ಜೈತುಪಟ್ಟಿ ಮದ್ದುಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅಕಾಲಿ ಯರು ಸಹ ಮೃತ್ಯುವಿಟ್ಟಿದ ಧೈರ್ಯ ವದಿಂದ ಅಲಾಲ ಜಥವ ನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂಥ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಿದು!

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃಷವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿವಿತವಾಗಿ ಕೇಶವು ಸುವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ಹಾನೇ ಮಾಡಿಸಲೊಲ್ಲಳು? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬಲ್ಲ ಉಪಕರಣವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊತುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯು ಅಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ನೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡೆದು ತೊಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು. ಆದರೆ, ಅವಿ ಜೂ ಬಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧುವಾಗುವವು. ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವಿದ್ದು ಮನೋಹರವಾ ಎನಿಸಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ಕಳೆದುಸಟ ಕಾಳುದಾತಿಕೆಳೆಳ್ಳದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಈ ವಸ್ತುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮನಸರ್ತಗಳನ್ನ ಬರೆಕಳಿಸಿ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುಂದರಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ವಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಗಳ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವು ಜನ್ಮಾಗಿ ಪರಿಪ್ಪಿಸಿ ಅಯ್ದು ಕೆಗೆದ ಸೌಗಂಧ್ಯಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಲಿನವು ಅಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿನ್ನು ಕೈ ಒಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಆಪಣ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ತಟಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡಿಸಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸ್ವರ್ಗಕಾಮೋದ ಪ್ರವ್ಹವಾಗಿರುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವಿಲ್ಲ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರ ಇದ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸುವುದು, ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಎಳೆಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮತಿಯು) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ದೇಶೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋವಿಲ್ ಬಹಾರ್ ವರಿಸಿಲ್ ಹಾರ್ಡಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,** *Market,* **BOMBAY. 2.**

ವಿನೂ ಉದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನ

ಈ ಸಬೂನಿನಿಂದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗಿ ಹಚ್ಚಿನಿ; ಅಥವಾ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಂಬಣ್ಣಿಸುವದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮವನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ೩ ಬಿಟ್ಟಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸಾಮಾನು ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಬಿಟ್ಟಿನ್ನು ಕಾಸಿಲಾಗಿಯೂ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ೩-೩ ಬಿಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೩/- ಆಂಚೆ ಪಾಸಲು ರೂಪಿ. ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾಂಬಿನೇಶನ್ ಕ್ರೀಮ್ ಕೃಪೆಯು ಜಿಗ್ಗೆ ಕಲಶಕ್ಕಾ, ಕರಾಜಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮರ್ಮಾ ಪದಕಗಳು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ನಕಲೀ ಮಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ನೋಡಿ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ. ೨೬೬, ಕಾಪಾಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಧಿಕ ವಿವರಗಳು ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ೦ ೨.

ಟೀಪು:— ಕತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಡ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು.

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ
ಬಾಲಲಂಗಡ ಮತ್ತ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ
ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ತರಹ
ದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,
ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ
ಪೂರ್ವ ಯಾವುದೇ ಯಾವುದೇ
ಯಿಂದ ಗುಣ ಕಾರಣಾಯಿಲ್ಲ
ವೈದ್ಯರಿಂದ ಬೇ
ಕಚೇರಿ ಪೂರ್ಣ ನಾಶ
ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕನ್ನಡದ
ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಖಂಡಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
೯೦ ಮಟ್ಕಾಕೆಟ್ಟ ನಾರ್ಥಕಟ್ಟ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ್.

ಫೋನ್ ನಂ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ೧೫೦ ತಾರೀಖು

ಸಾಧದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.
ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ
ಸಾಮಾನು.

ಕಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೭೫, ೧೦೦.
ಕಾಷ್ಠ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦.
೩ ತಬ್ಲಾ ಜೋಡಿ ಕಿಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ (ಮರಾಠಿ) ಕಿಂ. ೧೫, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ತ್ಯಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.
ನಕ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂ ಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೋಸಾಳ ಸಹೋದರರು ಮತ್ತ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ
೩ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕಾರ್ಯರತರಾಗಿರಿ.

ಅಯ್ಯಾ ವರ್ತಾಧಿರೆರೆ,

'ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರವಾಸ' ಎಂಬ ಲೇಖನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕ್ರೀ ಗೋವರ್ಧನರಾಯಮಲ್ಯರೆಂಬವರು 'ಕರ್ಮವೀರ' ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ತಾ. ೩೪-೧೨-೩೪ ನೇ ಮತ್ತು ತಾ. ೩೧-೧-೩೪ ನೇ 'ಪ್ರಕೃತ' ದ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕರುವಾಯ, ತಾ. ೩೧-೩-೩೪ ನೇ 'ಪ್ರಕೃತ' ದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀ ಮಂಜೇಶ್ವರರಾಗೆ ಅವರ ಮಿತ್ರ 'ರ' ರವರು ಬರೆದ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರ 'ಮಂಗಳೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕ್ಯಾಮರುವ ಕಿಣ್ಣೆ ಉಡುಪಿ ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಲೇಖ ತಾರೀಖು ೬-೩-೩೪ ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ 'ಮಾಜಿಕ' ರೋವಾಣಿ ತಾ. ೧೩-೩-೩೪ ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನತೆಯಾಂದರೆ, ಹೊರಲು ಹಲ್ಲೆಯ (ಕಮ್ಮ ಕಮ್ಮ ಆಯಾವರಣ ಪ್ರಕಾರ) ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಷಾತ್ತು, ಆ ನಂತರ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿವಿದ್ವೇಷ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡು ಸೇರಿಕ್ಕು, ಖಾಸು ವಿಷಾರಕರು ಸ್ವಾತ್ಮಶ್ಲಾಘನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಸಹಕಾರ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಾಗಿ ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇದು ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದೀ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಮಾಡಿ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದವರು, ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರು, ಪುನಃ ಅದರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವವರು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹುದನ್ನೆಗಾಗಿ ಆತ್ಮಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ಖಾಸಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ!

ಉತ್ತರ ಖಾನಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನಾ ಇವೆ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಗ ಮಾತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಂಥಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪಕ ರಜತೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಚಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯ ವಂಕ್ಷಳು' ಎಂಬ ಭಾವವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೋಚಿತು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ಮಾಡಿ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ನಾವು ಕಾರಣರಾಗುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ! ಎಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರೇ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲಿ.

ಮಹಾತ್ಮರು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ತರುವಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ ಪ್ರವೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಂಟಾದ್ದರಿಂದ, ಹಿಂಬಾಲಿಸಕರ್ಯವರ್ಗ ಕೆಲಸ ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೇ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾಗಲೇ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು. ಇದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ನಡತೆಗನುಸರಿಸಿ ಹೀಗಾಗುವುದು. ಈಗ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು, ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು 'ಪ್ರಕೃತ' ದ ತಾ.೧೨-೩-೩೪ ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ ಕೀರಿವಾಸ ಮಾಯ್ಯರು ಶಷ್ಟ ಹಕ್ಕಿಳಕೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು. ಇಂಥ ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿ ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯ. ಮಂಗಳೂರಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಾರ್ಯ, ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಪಾಸ್ಸಿಗೆ ಗಣನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮರ್ಥನ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದದ್ದೇ!

ಖಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರಿಗೆ ಖಾರಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬಾಕಿ ವಸ್ತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರುವಂತೆ, ಪೂರ್ಣ ಖಾದಿ ಧರಿಸುವವರೂ ಇರುವರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಹ (ಖಾದಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತರಿಗೆ ಟೊಪ್ಪಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕೈಬೆರಳು ಕಡಿಮೆ) ತರಿಗೆ ಟೊಪ್ಪಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರೇ ಉಚಿತವು ಪೂರ್ಣ ಖಾದಿಯೇ ಇರುವ ಜನರನ್ನೇ ಕಾರುವರು. ಇತರೆ ಒಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರೂ ಕಾರುವರು. ಇರಲಿ ಬಂದರೆಷ್ಟು ಪಾರಮೆಳಗೆ ವಿರೆಯಲಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮವೂ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತೊಳಲುವಿಕೆ, ಕಳ್ಳ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವೂ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವದಲ್ಲದೇ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಜನರೂ ಅನೇಕರಿರುವರು. ೪೫-೫೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮಾತ್ರವುಳ್ಳ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ, ೧೫-೧೬ ಜನ ಮಾತ್ರವುಳ್ಳ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಅವ ರಂತರ ಬುದ್ಧಿ, ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಗಣತಿಗೆ ನೇ ಇಸವಿಯ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಲೀ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಲೀ ಈಗ ೧೯೩೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ವರ್ಗ ಬೀಳೆ ಮಾಹುವಾ ಎಂಬ ತೋರಿತು. ಅದರೆ, ಇದು ಜನಪೋಷಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಕಾಲದೋಷದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವರ, ಒಳಗೆ ಖಾದಿ ಒಬ್ಬನ್ನಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಆಚೆಯಾಗಿ ನಾವು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ರುವೆನು. ಇದು ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ-ಉತ್ತರ-ಖಾನಾವಾ ಹೋಲಿಯ ಅನೇಕ ದಿವಸದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಿಬಲ್ಲೆನು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಖಾದಿ ಟೊಪ್ಪಿ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಖಾದಿ ಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಚಾರ್ಯವಾಗಿದೆ; ಟೊಪ್ಪಿ ಸೋಡದೇ ಇದ್ದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಡಿಮೆ. ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಯಾಗದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾ.

ಸಮಾನತೆಯಾಗಿ ಬರೆದು ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಟೀಕೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ವೃಥಾ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಶಕ್ತಿಗಳ ಜಾಗ ಇವೆಗಟ್ಟಿದೇ ಟೀಕೆಯಿಂದಾ ಲೇಖ ಕೊಡುವ ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರ ಸಮಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಓದುಗರನ್ನು ಬೇಯದೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಕಾಳ ಉಡುಪು, } ಭರತಾಗ್ರಜ.
ತಾ. ೩೧-೩-೧೯೩೪

ಮಾರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರಕ್ಕೆ ಸಲಾಮ್.

(೧) ಅಯ್ಯಾ ಮಾಜಿಕರೇ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಬೈಲುಸೀಮೆಯ ಕುಟುಂಬಸ್ಥ ಗೃಹಸ್ಥನು ಕ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಬೋಂಬಾ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಡ ಮರ್ಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರದಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು ೨೯-೩-೩೪ ನೆಗೆ ಸಂಜೆಯ ಮೂಲ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಇಂದಿಳಿದೆನು. ಆ ದಿವಸ ರಾಗಬೋಟು (ಸ್ಟೀಮರು)ಇಳ್ಳದಿದ್ದರಿಂದಾ ನಾವು ಪ ಸನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಮಂತರೆಯವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಬೇರೆ ಇತರ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರು ಸುಮಾರು ೧೫ ಸುವಿರ ಜನರು ಮರ್ಮಗೋವಾ ಹಾರ್ಬರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಮರುದಿವಸ ಸೋಳಾ ಬೋಟು (ರುತ್ನಾಗಿರಿ) ಇರುತ್ತದೆಂಬ ತಿಳಿದು ೦ ದಿವಸ ರಾತ್ರೆಗೆ ಅತ್ತರ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾರಪ್ಪ ನಿಡರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರೆಕಾಲ ತಗೆದವು.

(೨) ಮಾರನೇ ದಿವಸ (ತಾ. ೧-೩-೩೪) ನೇಗೆ ೧೦-೧೫ ಘಂಟೆಯಷ್ಟಿರೆಗೆ ಬೋಟು ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತುಕೊಂಡೆವು. ೧೨ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಬೋಟಿಯು ಬಾರದೇ ಇದ್ದದರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಸ್ಥರ ಊಟ ಮಾಡುವದೇ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದಾ ರಾತ್ರೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡ ಅಲರ ಮರದ ಬುಕ್ಕೆಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವದೆಂದೂ ನಿರು ಮಾಡಿದೆವು. ಅದಾ ಅಡಿಗೆ ಬೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಹಮ್ಮು ದುರ್ದರ್ಶಿಂದಾ ಗೋವಾ ಸರಕಾರದ ಅಮಲದಾರರಾದ ಒಬ್ಬ ಚಪ್ಪೆ ಸಾಹೇಬರು, ಪೋಲೀಸ (ಸೋಲದಾರ) ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರು ಒಂದು ಫೌರಂಗಿ ಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಕೈತಾಳಿನ ಅಪಭವ ನುಡಿಸ್ತಾ " ಆಕಿ ಸ್ತ ಇಸ್ತಾ ಬೋಂ ಕಾದ ಲಿರಿಸ " ಎಂತಾ ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಖಾಕೇ ಮಾತನಾಡಿಕರು. ಅವರು ಮಾತಾಡಿತ್ತಿರುವ ಸಮಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲಾದ್ದರಿಂದಾ ನಾವು ಅವರ ಇಡಿಗೆ ಸಮೀಪಕ್ಕೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಯತ್ನಾಂತರೆ ಅವರು ಮಾತಾಡಿದ್ದು, ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದದರಿಂದಾ ಅವರೊಬ್ಬರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಇನ್ನೂ ಜೋರಾದಾರ ಫೌರಂಗಿ ಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿ ಹೊಸ್ತು ಕೈಕಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿದರು. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಿಂದಾ " ಬೆಪ್ಪು ಮಹಾರಾಯಾ ಬಿಡು" ಎಂತಾ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಮೊದಲೇಳದ ಒಬ್ಬ ಬೆಳಗೋರೆಯವನಾಗಿದ್ದ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಗಲೆ : ಫಿಂತ್ತ " ಇದ್ದವನು ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ಬಿದ್ದು ಎದ್ದು ತನ್ನ ಪಾತ್ರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗಿನ ಕಾಲಿನಿಂದಾ ಒಗೆ ನೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಹಸಿಲೆಯಿಂದಾ ಒಳಲುಪ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಮೋರೆಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ, ಒಳಕ್ಕೆ ಬರ ದಣ್ಣಾ ಖ್ರಪಸೆಂಡು ನೀರು ಕುಡಿದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ದೆವು. ಹಾಗೆಯೇ ಬೋಟು ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಾ ರಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾರು ಇತರೆವು.

(೩) ಸುಮಾರು ೫-೪೫ ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬೋಟು ಬರಿಸಿ ಬಾಕಿ ಹಚ್ಚ ದರು. ಆವ್ಹರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಗುಟ್ಟು-ಮೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೋಟು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಬೋಟು ಬಂದು ರಕ್ಕೆಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇತರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬೋಟು ಟೀಕೆಟು ತೆಗೆಯುವ ರಕ್ಕೆಯ್ಯರ ನಮ್ಮ ಪೈಕಿ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾಗಿ, ನಮ್ಮ ೩೫ ಜನರ ಟೀಕೆಟು ತೆಗೆಯುವ ರಕ್ಕೆಯ್ಯರ ಳಗಿನಿದ್ದವು. ಬಸವಣ್ಣನು ಟೀಕೆಟು ತೆಗೆಯುವರೆ ಹೋಗಲಾಗಿ. ಖರೇ ಬೋಟು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವವರಗೆ ಟೀಕೆಟು ಕೊಡುವರಿಲ್ಲ, ಖರ-ಹೋಗುವ ರಿಟರ್ನ ಟೀಕೆಟು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಟೀಕೆಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂತಾ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯಿತು ಬಂದನು ಮಾಜಿಕರೇ, ಈ ಬೋಟು ಕಂಪನಿಯವರು ಜನರ ಸೋಯಿಗಾಗಿ ಸ್ಟೀಮ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ

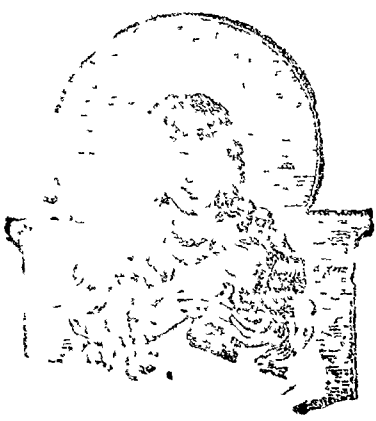

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಯುವತಿಯೆ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿ ಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವಿರುವಂಥ ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಮಾಂಛಸಲ್ಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಜಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕಾರಿಯಾವುದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆದ್ಯೆ ಆಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತಲೆಪರಿಳಿಸುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ನೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾದೆಲುಗಳು ಅಪಮೃತ್ಯು ತೊಡೆಯ ಹೊಡಗಿದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗಳ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಆವು ಪರಿಮಾ ಬಳಿಯ ಸಪ್ತಪ್ರಮಾಣಿಗೆವರೆ ದರ ಸುಗಂಧವಿರುವುದೋ ಮಧುರವಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇರುವುದು

ಕೇಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಮ್ಮೆ ಟಾರಿ ಈ ೧೦ ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್ ೧ ಬಳಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರೀಡ್ರತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೃಸಹಾಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಆಫಸಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಖಾತ್ರಿಯ ತ್ರಿಂ ಪಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಸ್ಮಾ – ಸಿಸ್ ರೂಪಾ 1 0 0, ಸೀಸ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 2-10-0, ವಿಪಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜ್ ೧೪೦

ಜಿಜ್ಞಾಸು ಪ್ರಪಂಚದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಸ್ಮಿಕ ಜನಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೀಗಿವೆ. ಈ ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಿಗೆ ಅಜೀರ್ಣ ಮಲಬದ್ಧತೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಡುಗುಡು ಶಬ್ದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ನೀರು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ರಸ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಆಹಾರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಫ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಪಿತ್ತ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೊಳೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕ್ರಿಮಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಸ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಲ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮೂತ್ರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳ ಕೆಲಸ

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಮಧ್ಯಪಾನದ ನಿಷೇಧದಿಂದುಂಟಾದ ಲಾಭಗಳು.

ಅಮೆರಿಕೆಯ ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರತಿಬಂಧ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ವೈಸಿಂಟನ ಕೊಲಂಬಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್‌ದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ "ಎಟಿ-ನೆಲೂನ್ ಲೀಗ್ಯೆ" ನಿಯೋಜಿಸಿದರು ಈ ಸಭೆಯು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ನೆರೆಯಿತ್ತು. ಲಾಭಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ — ಪ್ರತಿಬಂಧದ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಶುಲ್ಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಅಂದರೆ ಮದ್ಯಪಾನಾನುಗತ ಮರಣಕಂಟೆಯು ಗೂಡ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಯುಗದಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷ ೭೩ ಸಾವಿರ ಮರಣಗಳು ಕಡಿಮೆ ಯಾಯವು. ಅಂದರೆ ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ, ಪರಕಾರವು ಈ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನರ್ಪಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ೩೭ ಕೋಟಿ ೮೭ ಲಕ್ಷ ೫೯ ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳ ಲಾಭವಾಯವೆಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೆರಿದೀಕರಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಈ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನರ್ಪಿಸಿತು ಇದರಿಂದ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ೩೭ ಕೋಟಿ ೮೭ ಲಕ್ಷ ೫೯ ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳ ಲಾಭವಾಯವೆಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೆರಿದೀಕರಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನರ್ಪಿಸಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನರ್ಪಿಸಿತು ಇದರಿಂದ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ೩೭ ಕೋಟಿ ೮೭ ಲಕ್ಷ ೫೯ ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳ ಲಾಭವಾಯವೆಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೆರಿದೀಕರಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನರ್ಪಿಸಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ

***

ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಅವಕಾಶಕವೇ?

"ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್" ವಕ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಲೇಖನವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಉಪಾಯ ವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರು ಬರೆ ಯುವದೇನೆಂದರೆ — ಗಾಂಧಿಯವರು ಪುಕ್ಕರೆಂದು ಹಾಸ್ಯಾಂ ಎಸ್ಸಕ್ತರಾಗಿ, ಅವರಷ್ಟು ವೀರರು ಇ ನ್ಯಾಯಿಸಿ. ಧೀರತ್ವ, ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಸಹ ಪರಿಜಿಯವಿಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹಾತ ಅಕ್ಕ ಳ್ಳಕಥವನ್ನು ಸಹಿಸಲು, ಪ್ರಾಣವನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಅವರು ಎಂದೂ ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅನೇಕಾವರ್ತ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವರು. ಹಿಂಸೆಯು ಅವರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವು, ಅಕ್ಕಿಂತ ಧೀರಿಯು ಕ ತ್ತಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಅಸಹಯೋಗ ಕಾಯ ಕ್ರಮದ ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತ್ರವಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ವನ್ನು ಅಕ್ಕಯಿಸಲು ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಹಳೇ ಕತ ಮಾಡಿರುವರು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳು ವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಹೋಲಿಸುವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವದು ಗಾಂಧಿ ಪರಿವಿಷ್ಟ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ೩೫ ಕೋಟಿ ವಿಶಾಲ ಜನಸಮು ದಾಯವನ್ನು ಏಕ್ಯಮುಕ್ಕಿದಿಂದಲೂ, ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ದಿಂದಲೂ ತಯಾರಿ ವ ಚರಿತ್ರ ಕೆಲಸಮಂದಿಗೆ ಈ ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ತಾಜೆವಿದೆ ಈ ತಯಾರಿ ಯಾವ ಹೊತ್ತು ಯ ಶಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಅ ನೇಕ ಜಾರಿ ಮಾಯಿದೆ ಹಾಕೂಡಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಅಕ್ಕ ಜಾರಗಳಂಥ ಮಹಾಜಾರಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾಯಿದೆಯು ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಅನಾ ಚಾರಗಳ ಜನರು ತುಸುವಾದರೂ ಮ್ಲಾನತವು ಸುವ್ಯಕ್ಕೆ ಎನಲು ತುಮಾರಾಗಿವೆ ಸಂಭವಿಸಿದೆ' ನ್ಯೆಯ ಪೆಡೆಗೆ ಅವರು ಪ್ರಗತಿಸಿರುವರೇ? ಗತಿಯು ಪ್ರಗತಿಯೊಂದಿಲ್ಲ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂದಿಗ ತ್ತಿಯಾದ ಸಮಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಿರುವ ಸಾಲ್ಕ್ಯಾ ಬಿದಿಯ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಜನರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಕ್ರಿ ಇಂಗ್ಲಾಂದಿಯಲ್ಲಿಯಾ ಭೀತಿಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ನಿಕ್ಕವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಕರಕಾರವು ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರತಿಕ್ಷ ಯನ್ನು ನಾವುಲೇಕ್ಷಿಸುವುದಾಲು ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗಿಸು ವುದಾಲು ಅವರನ್ನು ಸರೆಕಾಕಿಸು ಅವರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಿರಿ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಹೇಳಿಕೆ, ವಿಲಾಯತಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರ ಇದೇ ಪರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಲೀಕೊತ್ತರ ಹಾಗು ಸಕಲರ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರ ಮಹಾತ್ಮರ ಅತ್ಯಲ್ಪಕಾಲದ ಅಸಹಯೋಗ ವೂ ವಿಶೇಷ ದೃಢವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಬೆರೂರಿದೆ ಕೈದಿ ಗಾಂಧಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗಾಂಧಿಯಾಗಿರಿಂತ ವ್ಯಬಲನು.

***

ಪ್ರಗತಿಯೋ? ಪರಾಗತಿಯೋ?

ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾಣರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಎಮ್. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಾರುಗರ ದೀಕ ಸೇವೆಯ ವಿಶ್ಯತೋರಿಸುವ ಬಂದು ಲಿ ಖಿತವನ್ನು 'ಇಂ ಡಿಯನ್ ರಿವ್ಯೂ' ಶ್ರೀಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು ಅವರೊಳಗೆ ವಿಶ್ವೇ ಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿರುವರು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿತೋ, ಪರಾಗತಿಯಾಯಿತೋ, ಎಂಬ ಅಂಶವು ಇದರಿಂದು ಟಾಗುವದು. ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ.— "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಮಬಿರಹ ಬಿಳ್ಳಾದ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧ ಕೋಟಿ, ೭೦ ಲಕ್ಷ, ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯು ೧೬ ಲಕ್ಷ. ಗಂಡಸರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೬ ಕೋಟಿ. ಹೆಂಗಸರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೫ ಕೋಟಿ, ೭೦ ಲಕ್ಷ, ಹಿಮಬಿರಹ ಬಿಳ್ಳಾದ ಗಂಡಸರ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ ೧೧ ರಂತೆ; ಹೆಂಗಸರ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ ೧ ರಂತೆ. ಹಿಟ್ಟೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ ೬ ರಂತೆ ಬೀರುತ್ತದೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫-೬ ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳು ಸಾಕ್ಷರರಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಯ ಪಾ ನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಲೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೪೦೦ರಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇರುವದೆಂತಲೂ, ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು ತಲೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ಎಂತಲೂ ಅಂದಾಜು ಮಾ ಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಪಾನವು ತಲೆಗೆ ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು ರೂಪಾ ಯಿ ೭೦೦ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪನ್ನವು ಕತಿಮೆಯಾಗಿ ಪಾಕಷ್ಟು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಹುತ್ವಗತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧,೦೦೦ಕ್ಕೆ ೪೨ ಮಂದಿಗಳು ಸಾ ಲಿಯಾನ ಸಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಪ ಮಾನವು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ೧೫ ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ಅಯಸ್ಸು ಮಾನವು ಸರಾಸರಿ ೪೮ ವರ್ಷ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿಯು ಒರೇ ೨೨ ವರ್ಷ.

***

ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜಾಗೃತಿ.

ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ಕೆ ಉಟ್ಟಾನ ಸ್ತ್ರೀ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ — ತುರ್ಕೀ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹುಪ್ರಕಾರಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆಯ ನ್ನೆಗ್ಗಿಸಿ, ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವದೇ ಕೆಮಾಲ್‌ಪಾಷರ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಿಯ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ

ಪುರಮೊದಲಾದ ಐದೆಪ್ಪತ್ತಿ ಶಿಯ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾ ರಾಪಟ್ಟಿರಲಿ, ನೆಣ ಮಿಶ್ರಾವು ಈ ಅರಿವಿಗೆ ನೇಮಿಸ ತಕ್ಕಂತಿರುವ ಗಿರಣಿಯೊಳಗಿಂದ ವಸ್ತ್ರವು ಹೊರಬೀಳ ವ ತಿಲ್ಲಿ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಹಿಂದೂ ಜನರು ಈ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಸಲು ಕಾರ್ತಿಸಿಮಿತ್ತಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ಗಳಾದ ದೆವಾಲಯಗಳಿಂತು ಈ ಅರಿವೆಗೆ ಎಂ ಬೆ ವಿಗೂ ವೃಥೆಕ ನಿಸಲಾರದು. ಇತ್ತೀಚಿಕ ಕಾಲ ಡು ಪುಣೆ ಶಹರದೊಳಗಿನ ನಾನೆಕ ವಸಂತ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪಾರಿ ಪರ್ವಲ ಮಂದಿರ ವೊಪಲಾಪ ದೇವಾಲಯದ ಟ್ರಾಲಕರು ಶ್ರೀ ದೇವ ರಿಗೆ ಉಡಲಪಡಿಸುವ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈನಂಬಿನ ಒಟ್ಟಿ ಗಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸಲು ಕಾರಂಭಿಸಿರುವ ವೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಪುಣೆ ಪಟ್ಟಣದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅವೆಲ್ಲ ಜೊತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಪೂಜ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಾಣಗಳ ಉಳಿ ಹೊಗಿಸುವಂದು ಮಾ ಡಿ ಕರೋಕಾರವರ ಪ್ರ ಯತ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

***

ರಾಜಕೀಯ ಸುದ್ದಿ

ಬಿಲಾಸಪುರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಬಿಲಾಸಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೂಂಡಾನಿಂದ ಕೊಲೆಗೀಡಾದರು. ಈ ಕೊಲೆಯ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಕೊಲೆಪಾತಕ ಶ್ರೀ ತಿವಾರಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಕೂಡಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಶ್ರೀ ದಾರ್ಪರಾಜಿ ಕಲಿದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡ

ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲನು. ಕೈರಾಟೆಯು ಮೇಲೆ ಉರುಳು ಕಾದಿಯಿಂದ ಜಿಗುಗಾದ ಮಲಬುಲದ ವರೆಗಿನ ಹಗಲು ಕೈಮುಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದು. ಕೈಮುಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ತಯಾರಾಗುವ ಅರಿವೆಗೆ ಗಿರಣಿಯ ಅರಿವೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪು. ದೂರ ದೂರವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈರಾಟೆಯ ಮೇಲೆ ನೂಲು ನೂತು ದಿನಾ ೭-೧೦ ಆಣೆ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ೨ ವಿವಸಗಳಿಗಾಗಿ ೧ ರತ್ತಲು ನೂಲು ನೇಯಬಲ್ಲಳು ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಬಿತ್ತು. ಹತ್ತಿಯ ಕೀಲು ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದರೆ, ಹತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚು ತಗಲುತ್ತದೆಂದು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹತ್ತಿಯ ಹಿಡಹವು ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿಯ ಕೀಲುಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದಲೇ ತಯಾರಿಸಿದರೆ, ರಾಟೆಯಿಂದ ನೂತವರ ಹಿಂದೆ ನಾಬರಪ ಗಿರಣಿಯ ಹಾಗು ಕೈರಾಟೆಯ ನೂಲುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಭಿನ್ನವಿರುತ್ತದೆ. ಕೈನೂಲಿಗೆ ವಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ಪೆಟ್ಟು ತಗಲಬ್ಬದಿಂದ ಇದು ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಬಲ್ಲದು. ಗಿರಣಿಯ ನೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿಕೆಯು ಅಷ್ಟು ಇರವಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮುದ್ರಣ ಲೇಖದ ಅನ್ವಯಗಳಿವೆ. ಕೈಮುಗ್ಗದ ನಿಂದಾಯಿಗನ್ನ ಪಶಿಕಸುತ್ತಿಗೆದು ಈಗ ಪ್ರಕಂಸಯ ಸಮಯವು ಉದಯಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತಲಿದೆ.

***

ಪುನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆಟಿಂಗು

ಪುಣೆ ಶಹರದಲ್ಲಿ ಮಹ್ಮದಾನದ ಅಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಾನಲುಮಾಡಿ ಸೆರೆಗುಡಿಕ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಪರಾವೃತ್ತ ಮಾಡುವ ತಳವರವು ಪುಣೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಶ್ರೀ. ಶಂಕರರಾವ ಲವಾಟೆ, ವಿದ್ಯಾಧಿ ಗುರಾವ. ದಸ್ತಗೀರ, ಮಿ। ಅಹಮ್ಮದ ಭಾಯಿ ಶಾಪ್ಟೂರ್ಕರ್, ಶ್ರೀ. ಕಾಶೀನಾಥ ಜಾಧವ ಮೊದಲಾದವರ ಸಾನಾ ಯಣ ಮೇರ, ಗಣೇಶ ಪೇಠಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೊಲೀಸು ಧರ ಧರಣಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಪಾದ ಶಿ ಲವಾಟೆ ಪ್ರಭೃತಿ ತಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೇ "ಕುಮ್ಯನನ್ನು ಸಮಿಸುವೆನಿರಿ" ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಶಲು ದೇಶಸೇವಕರ ವಿಕಸಿಸ್ಥ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗಿ ಕಿಡಿದರು ಮದ್ಯವಿಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪೋಲೀಸು ಹಿಂತ್ಯಾವಾದ ನೆಪವಹಾಡಿ ನಿರಪರಾಧಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಹತ್ತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಿಂಗೇ ಕೂಮಿಸನ್ನಯ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದರು. ರಾ। ನಾರಾಯಣರಾವ ಆರವರಿಗೆ ೦ ದಿನಗಳ ಸನೆ, ೭೫ ರೂಪಾಯಿ ಶ್ರೀ। ಗೋಖಲೆರಾವು ಕಾಜೆ, ಶ್ರೀ। ಸಹಸಿಂ ರವರೇ ಇವರಿಗೆ ೭-೭ ದಿವಸಗಳ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾ ರಾಲ್ಟೆ, ದೇವಧರ ಇವರ ಮೇಲೆ ಯಿಲ್ಲಾಗಿವೆ. ದಂಡದ ರಕಮನ್ನು ಸ್ವೀ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ತಾರೀಖು ೧೩ನೇಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಬರಲಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಆಗಮನಾವಧಿಯ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು.

***

ಅಮೃತ ಕೋಧ

ಅಂಡಮಿನಲ್ಲಿ ಕಚಸ್ಥಜ್ಞರಾಜ ಮಿ। ಗ್ರಿಂಡೇಲ ಮೆ ಥ್ಯೂಕ್ಕರವರು ಹಿಂದು ಅಮೃತ ಕೋಧವನ್ನು ಕೆಂದು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಇವರ ಮುರ್ಯವೇನೆಂದರೆ.— ಈ ಪ್ಲೇಗ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪಡಿಸಿಂದಲೇ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮಾನವನಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಬಾಂಬು ಗುಂಡು ಮೊದಲಾದ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದರೆ, ವಿನಾಶಕ ಕಿರಣಗಳು ಎಲ್ಲ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ಹಾರಿಸಿಬಿಡುವವು. ಮೋಟಾರು ಬಂಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದರೆ, ಅವು ಸರಿದಾಡಲಾರವು ಇಷ್ಟು ಚೊಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ದೂರ ನಿಂತು ಈ ಕೋಧದ ಕಣಾಮಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಈ ಅಮೃತ ಕೋಧದ ಮೂಲಕ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳ ಅವರಿಮಿತ ಪ್ರಗ್ರಹವೆದ್ದು ಅವಕಾಶಿಯಾಗುವ ಬದಲು ಅಪಕಾರಿ ಯಕಾಗುವವು. ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಯುದ್ಧವಾಡಲಿ ಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಆಗಾಂದರೆ, ಈ ವಿನಾಶಕ ಕಿರಣಗಳು ಅವರನ್ನೂ ಹುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡಿಬಿಡುವವು. ಈ ವಿನಾಶಕ ಕೋಧದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆಗುವವೆಂದು ಸ್ಯಾರಿಸ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರೊಫೆ ಸರೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಟ್ಟಿರುವರು ವಿನಾಶಕ ಕಿರಣಗಳ ತಾಪ ಸಾಗುವಂತೆ ಭಸ್ಮೊಂದು ಯೋಜನೆ ನಡಾಲು ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಯು ಹರಿಯವೇನು? ವಿನಾಶಕ ಉಪಾಯಗಳ ಕೋಧದಿಂದ ರಣಚೇಷ್ಟೆಯು ಅವೃಶ್ಯವಾಗಿ ಸಂಭವಿಯೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವರ ಚಿತ್ತವು ಶಾಂತಸ್ವಭಾವಿಯ ಮಾಗುವ ಬದಲು, ಬಾಹ್ಯ ಐಷಾರಾಮಗಳಿಂದ ಅತಿಶಯವಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬಹುದೆ ?

***

ಮೈಸೂರ ಪೋಲೀಸರ ಪುರಾಕೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಸೆ ಇಪಮಿಯ ಪೊಲೀಸ ಕಾರಭಾರದ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಅ ಪರೋಳಗೆ ಪೋಲೀಸರು ನೆಲೆನೆರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕದ ಸ್ವರೂಪವು ವಕ್ಷಪಲ್ಲಟ್ಟಿದೆ ಅ ನರುಷದಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆಯ ಸಾಷ್ಟು ಕಳವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಬರೇ ಲಕ್ಷ ಸಾವರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತಲಬು. ಪೋಲೀಸರ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ದಾಖಲಾದ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳಲ್ಲಿ ೧,೪೧೬ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳು ಬರೇ ಸುಳ್ಳು. ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷತಾ ೫೦ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗಿಂತ ಅಕ್ಕೂಪಿಗರು ದೋಷಮುಕ್ತರಾದರು ಪೋಲೀಸರ ನೀತಿ-ಪಾಷದ ಕಥೆಂ ಮತ್ತೂ ದೋಧ್ರಪ್ರದವಿದೆ. ೩೧೩ ಪೋಲೀಸ ಅಧೀಕರರಿಗೆ ಶಿಸ್ತು ಧಂಗ ಮೊದಲಾದ ಅಪರಾಧಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಡಿತೋಚಿತ ಯತು. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಪೋಲೀಸ ಪಾತೆಯ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಜನರಲ್‌ರವರು ಹಿಂಯ ಕಾರ ಹೊಡೆ ಬರುವರು:— ಸನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಳವುಗಳು ಕಮಿಷ ಯಾಗಿ ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೇ ಮಿಗಿಲಾಗಿವೆ. ಕೈರು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಪರುಷಕ್ಕೆ ಕೈದಿ ಕ್ಷಾಶಾಧಿಯನ್ನು ಹೃಷಿಸಿ ರೋಷ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಗುನ್ಹೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಕಾರಣವು ಪೋಲೀಸ ಸಿಬಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕಮಿಷೆಯೆಂಬಲೂ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಸಸರಲ್‌ರವರ ಅಂದೋಗ. ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪೋಲೀಸರು ೬೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾ ಯಿಗಳ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರ ಬಳಿಕ, ಇವರ ಪರಾಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೇನು ಸುದಿಯವದದೆ? ಇವರ ನೀತಿ ಮತ್ತೆಯಂತು ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿಗಳೇ ಸಾಕುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಅನಾಚಾರ, ಮರಾ ಚಾರಗಳ ಕಥೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟು ಪಾತಾಕಿಯೂ ಅವರ ಸಂಬಳ ಕಮಿಷೆಯೆಂಬ ದೂರು ತಪ್ಪಲ್ಲವಲ್ಲಿದೆ.

***

ಪರರಾಜ್ಯವೇಕೆ ?

ಉಡುಪಿಯ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಕೀಕತ್ತು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ —

"ಮುಂಬಯಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತುರು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉಡುಪಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಇಮಿಟಿ ಯ ಕೆಲವು ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ ಪೊಲೀಸ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರಾದ ಮಿ। ಲಿಯೋನಾರ್ಡ ಮೊರೆಸ್ ಎಂಬವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಟ್ಟ ವಿರ್ಯಾದಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಉಡುಪಿ ಟೌನು ಮತ್ತು ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಇಮಿಟಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಮಂಡಳ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರದ ಸೋಸ್ತಿ, ಖಾದಿ ಭಂಡಾರ - ಆಫೀಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಇ ೧೪-೪-೧೯೩೬ ನೇ ಸೋಮವಾರ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಇಮಿಟಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಗ್ಗೆ ೯ರಿಂದ ೧೧ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಇಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ, ಅಥವಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ದೋಜಗಳನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ, ಅವರು ಒಬ್ಬೀಲೇ ಸರಕಾರಿಕ್ಕೆ ತಿ ರೀತಿ ಆರ್ಡರ ಮಾಡಿಸುವರು ವಿಮಿಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಶ್ರೀ। ಪುಂಡರಿಂಗರಾಯರಿಗೆ ಇತ್ತಿತ್ತರಾಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದವರಿಗೆ ಇದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗತಕ್ಕಿಲ್ಲ ಈ ಕಾರಿತು ಈಗ ಪತ್ತೆಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರೆಯುವದು ಯೋಗ್ಯ ವಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದಿನಂತೆ ವಿಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೆ."

ರಾ। ಕುದೇರ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು ತಪ್ಪದೆ ಪೊಲೀಸರನ್ನೇಕೆ ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು? ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಚಾಲಕರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರೇನು?

ಸ್ಪೇಶಲ್ ವಟ್ಟಾವು.

ನನ್ನ ದುಕಾರಿಭಕ್ತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸಾವಿಸ್ಟೇಷ್ಟಾವು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಟ್ಟಾವಿನ ಅವಧಿಯು ವರೆಗೆ ಆಯಿಯಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಕೊಳ್ಳುವಾಲ ಹರಣ ಕೂಡಾದೆ, ಪತ್ರದಲ್ಲಿರುವಾಗಿ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಅಯಿಸು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ದಿ ನೆಷನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು—ಪ್ರಕಾಶಕರು,
ಭಾಟವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ.
ಮುಂಬಯಿ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಗುರುವಾರ.

ಮಹಾ ಪರ್ವಕಾಲ.

ನಾಳೆಯ ಗುರುವಾರವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗುವದು. ಅಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೃತಿಯು ಅವಿವೇಕನವ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮುಖಂಡರೂ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಲೋಕಾಗ್ರಣಿಗಳು ದೇಕಸೇವೆಯ ಕಂಕಣವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾನಸವಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವರು. ದೇಕಸೇವಕ ಬಂಧುಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಗ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಜಾಸೇವಕರು ಈ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರಾಗಿರುವರು ಅವಿವೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಂಟದ ತಮಂಗಿ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವರೂ ಉಟ್ಟುಲುಳಿಕೊಳ್ಳುವ ವೈರಳೆ ವೈವಿಧ್ಯದ ವ್ಯಗಳ ತಯಾರಿಯು ಭರದಿಂದ ಸಡೆದಿರುವದು. ಸ್ವಾಗತ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಂತೆ ಪಾರಗಾಣಿಸಲುದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅಯಾ ಸದ್ಭಾವಸ್ಥರು ತೊಡಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಮುಂದಿನ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯು ಸರ್ವಾಂಗವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಏಕೆ, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕವೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯವೇನಿಸುವು. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಕಸೇವೆಯು ವರ್ಷಕಾಲದ ಮಹಾದೋಗವು ಸಿದ್ಧಿಪ್ರವಾಗುವದು. ಮುಂದಿನ ಗುರುವಾರವೇ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ದೇಕಸೇವೆಯ ಯಾತ್ರಿಕರು ದೇಕಸೇವೋತ್ಸವಕಾರಿಗಿ ದೇಕಸೇವೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧರಿಸುವ ಸಮಯವಾದರೂ ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಯರವಾರವೇ. ಇಂಥ ಮಹಾ ಪರ್ವಣಿ, ಆರಂಭ ಸಮಯವನ್ನು ದೇಕಾಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನಂತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಮೈತ್ರಿಯ ನಂಬಿಗೆ.

ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸ್ಥಳವು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುವದು. ಭರತಖಂಡದ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕೆಲ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀ ಕೋಟಿತೀರ್ಥ, ತಾಮ್ರಗೌರಿ, ರಾಮತೀರ್ಥ, ಜಟಾಯುತೀರ್ಥ ಮೊದಲಾದ ತೀರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ ರುದ್ರಭೂಮಿಯೆಂಬ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತಿಹೊಂದಿದೆ. ಪುರಾಣಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕೃದ್ಧೋತ್ಕೃಜಕ ಭವನವಾಯಿಯು ಮಾವನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೃತೀಯ ಅಧಿವೇಕನವು ಜರಗಲಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಅತ್ಯೋದ್ಧಾರದ ಯೋಜನೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹೆದುಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವರು ದೇವತೆಗಳ ಅಧಿಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕಿಂತ ಪಾವನವಾದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯು ದೊರಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಧಿವೇಕನಮಯಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ಪರ್ಯಾವ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥ ೨೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವು ಕೋಟಿತೀರ್ಥ ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರಾಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳು ನಮ್ಮ ಹೃದ್ಗ ಬುದ್ಧಿ, ಸ್ಥಿರ ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ದೇವಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷತೆ ತೊಳೆದು ದೇಕಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಲಿಸಲಿಕ್ಕಿವಿಂದ ಸರ್ವಸ್ವ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಅನುಮಾನಿಸುವದು ಯಥಾರ್ಥವಲ್ಲೇನು?

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಸುದೈವದಿಂದ ಧರ್ಮಗುರುಗಳೇ. ಕಾರಣ ಪಿರವ ನ್ಯಾಯೇ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜೀಯವರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ದೇಕಸೇವೆಯ ವಿಕೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗಾಗಿ ಸಲು ಅಧಿವೇಕನದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ ಳಿಗಳಿಂದ ತಂತಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೇಲಿನ ಸಹಜಪ್ರೀತಿಯು ಸ್ಫುಟವಾಗುವ ಹಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅಷ್ಟ ಸಂವತ್ಸರ ವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದವರಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಹೃದ್ಗತವು, ಗುಣಾನುಗುಣಗಳು ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅನುಗತವಾಗಿರುವವು. ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯಿಕ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು ಪದು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಸೌಭಾಗ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಸುಕೃತವಲ್ಲವೇ? ಶ್ರೀ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ದೇಕಸೇವೆಯ ಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುಗಳೇ ಪಾದಿಸುವರು. ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಗ್ಕದ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ನಡಿಸಿದ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಎಬ್ಬಾತ ಕರಾಚಿ ಬಿಟ್ಟೆಗುಜ್ಜಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅವರೋಮಿಗಳೆದ್ದರು ಮೌ| ಕೌಕತ ಅಲ್ಲಿ, ಹುಹೆಮ್ಮಡ ಅಲ್ಲಿ, ಜಾ ಕಿಚಲು ಮೊದಲಾದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಲೋಕಾಗ್ರಣಿಗಳೊಡನೆ ನ್ಯಾಯಾಸನದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಂಧಿಯೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ವೈಕ್ಯವನ್ನು ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು ಶ್ರೀಗಳೇ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯೋದ್ಧಾರದ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂಗಾಲವ ಸರಕಾರವು ಶ್ರೀಗಳ ದೇಕಸೇವೆಯ ಉಪದೇಕವ ಫಲದಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮುಂದೆ ಎಳೆತಂದು ಗರ್ಹಣೆಗೆ ಇಸಿಯಿ ತಿರುಚರದಲ್ಲಿ ೧೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿತು. ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯೈಕ್ಯಸಾಧನವನ್ನು ಸುಸಾಧನವನ್ನಾಗಿಸಲು ತಿರುಚರದಲ್ಲಿ ಸೂರೆಬಂದಿರುವರು. ಸ್ವಾಮಿಜೀಯವರು ಬಹುಶ್ರುತರಿರುವರು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಂತು ಸಹಜವು. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರು. ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಪಾರಂಗತರಿರುವರು. ಇಂಥ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪ್ರಚಕಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರಣದ ಪೂರ್ವವನ್ನರಿತ ಅಧುನಿಕ, ಪುರಾತನ ಮತಸ್ಥರ ಆದರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸ್ವಾಮೀ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣತೀರ್ಥಜೀಯವರು ಮುಂದಿನ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವರ್ಷನವು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಸುವರೆಂದು ಅನುಮಾನಿಸುವುದು ಯಥಾರ್ಥವು. ಅಷ್ಟು ಶ್ರೀ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದ್ಭುತ ವರಾಕ್ಕಸಿಗಳೆಯವರು.

ನಾಳೆಯ ಗುರುವಾರದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೃತ್ಯವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಿದೆ. ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮಗುರುಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಕಸೇವೆಯ ದೇಕೋದ್ಧಾರದ ಪವಿತ್ರ ಸಾತಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ಸವಿನಯ, ಕಳಚ ಯೋಗವು ನಾಳೆಯ ಗುರುವಾರದ ಮಹಾ ಪರ್ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಿಗಿ ಎರುವದು. ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಕಸೇನೆಯ ಪವಿತ್ರ ಸಂಕಲ್ಪ ಯ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲವು ನಾಳೆಗ ಗುರುವಾರವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರೆಷ್ಠಿಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿರುವ ಯೋಗದಂಧ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ

ಭಕ್ತಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಲಭಿಸದು ಶ್ರೀ ಕಂಠರಾಜಾಯರಂಥ ಸ್ವಧರ್ಮನಿರತ ಅಧುನಿಕ ರಾಜಕಾರ್ಯಧುರಂಧರ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಲಭಿಸುವ ಯೋಗವಾಹರೂ ಅಪೂರ್ವವೇದು ಅಖಿಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಳು. ದೇಶನೇಮಿ ಬೆಂಬಲವಾದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಯ ಚಾಲಕರು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯು ತೀರ ಯೋಗ್ಯವು. ಇಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಮಿಸಿ, ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಆದರಾತಿಥ್ಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಉತ್ಸೋಜಿಸಿ, ಸಕಲರೂ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಹೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಶ್ರೀಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನು ವರಿಷ್ಠತ್ವನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲು ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಲಂತೂ ನಾವು ಅಂಗಲಾಚಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು

ಸ್ಪುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬೇಷ್ಟಾಸ್ಪ್ರಿಯ ನಂದಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟವನು ಕಳೆದ ಸಂಗಳವಾರ ತಾ. ೧೫ ನೇಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಯಾಗದಿರಲು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಪತ್ಯದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಜಲಿಸಿ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದ ಕರ್ಜುನ್ ದೊರೆಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೆಸಂಟ್ಗೆಗ್ಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾಯಿನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ತರಾವಿನ ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಯೆನ್ನು ನೇಮಿಸಲೇಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಉಪಸೂಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಏನು ಸಮಯೋಚಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಬಿದ್ದವರಿಂದ ಕರ್ಜುನ್ ದೊರೆಗಳು ಕೂಲಿ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ಸೂಚನೆಯೇ ಮುಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ಸೆಕ್ಕೆಪರಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ। ರಿಚರ್ತ್ಸ್‌ರವರು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರವು ಮುಂದಿನ ದ್ರೋಹವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ಕ್ರಾನಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಹೋಲ್ಸ್‌ರವರು ನುತಿ ಪಡೆತ ಈ ಕಾಯಿನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಾರಿಕಾಯಿನೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪೋಟಕಮಿಟಿಗಳ ವಿಸ್ತರಣಾನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದೊಳಗೆ ನಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷ ಜಾರಿಕಾಯಿನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪ್ರಕಟನೆಯು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿರಲಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕಾಯಿನೆಯ ಸಭಾಸದರು ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಿಸಿ ಸಾಧಾರಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ

ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಮತ್ತ ಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಜೆ೪ಸಬೇಕಾಗಿ ನಿಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರು. ಆದರೆ, ಈ ವರೆಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸ್ವೀಕಾರದ ತಂತಿಗಳೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸದ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ದುಂದಾರೆಯು ಅನ ಮಾಡಿಸಲು ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಂಟಪದ ಹಕೀಕತ್ತು. ಸಾಲು ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ ಮಂದಿರ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಮಂಟಪ ಭೂಮಿಯು ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಟಲು. ಮಿಟಿಯವರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ನೂತನ ಸಂವತ್ಸರದ ಯುಗಾದಿಯ ಒಳಗಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸೋಪ ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಶಾಲ ಮಂಟಪವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಯವರು ಕಾಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವಶ್ಯ ಪಡಿ ಬಾಹಿರವಾಗಿರಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಂಟಪವು ಅಷ್ಟೊಂದಾಗಿ ಹಿರಿಯಿಲ್ಲ ಯಜ್ಞಶಿಲೆಯ ಬೆಳೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಅಮರ ಹುತಾತ್ಮರ ಪಟಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಎದ್ದಿದೆ. ಅದರ ಒಳಗೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಸನವು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಅದರ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಆಸನಗಳು ಇರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಸನಗಳು ಇರುವವು. ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಆಸನಗಳು ಇರುವವು. ಸಭಾಮಂಟಪವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಆಸನವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಆಸನವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಸಭಾಮಂಟಪದ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಂಟಪವು ಎದ್ದಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ

— ಜುಹುದಪ್ಪ ಸೆರೆಯುವ ಕೋಕಾಗ್ರಹಗಳ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಡವೆಂದು ಚೈತ್ರಂಜನ ದಾಸರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಹಾಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಕೆರಳಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧ ಕಳೆದ ೧೫ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಹವಾಯಿತು. ಕಾರಣವು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಗುಂಪು ಹಾರಿಸಲು ಹ. ಕಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿಂತೆ.

— ಬೆಂ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮೋಹನಯ್ಯನವರು ಯೋಜಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪೋಷಣ ವಹಿಸಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ಒಂದು ಸುದ್ದಿ.

೪೦ ವರ್ಷ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಡಾ। ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ವರ್ಲಿ. ಮುಂಬಯಿ. ಗಿರ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕಿ ಭಿಷನ್ ದೊಳಗೆ ಜೆಲ್ಲೆ ಜಂಗಾದ ವರ್ಷಗಳು ದೊರೆದಿರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ವಿಗ್ಯುಪಿಕ್ಟ್ರೂರ್ ಪಿಲ್ಲ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರನಿವಾರಣ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಬಾಲಾಮೃತ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವ ಔಷಧ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕ್ಯೂರ್ ಆಲ್ ಜಾಮ್, ತಲೆನೋವು, ವಾತ, ಎದೆನೋವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಡೈರಿಯಾ ಮಿಕ್ಚರ್, ವಾಂತಿಭೇದಿ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಜ್ವರದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಶೀಟ್ಸ್‌ನ ಜೀಟುಗಳು, ಒಂದು ಗ್ರೇಸ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇಸ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಾಗಿ ಜೀಟುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಸೈನಿಕ ಗುಳಿಕೆ ಧಾತುವೃದ್ಧಿಕ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಸುಕಡಿ ಔಷಧ

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಅಥಾವನ ಜೋರ್ನ,

Telegram Address.— "*Cawashapur*" Bombay.

Dr. H. L. BATLIWALA Sons & Co. Ltd.

P. Wadia, Bombay. No. 2.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಔಷಧಗಳು ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಕನ್ನಡ) ಸಿಕ್ಕುವವು.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ೮ P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿವಸ ೫½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂಬೈ ಮೇರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ೮ A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವ್ವಾ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಶಿರಸಿ, ಸೋಂದಾ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ಲ್ಯ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾಡಿಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟೇಕ್ಷಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಧಾಕಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಸ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು

B. V. PUSALKAR, *Manager*

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟಿ ಆಫ್ ಹಿಸೀಲಿಯೊ.)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದ ಫಿಟ್ ಹಾಗು ದುರ್ಬಲ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಲಾಲಾಲ ಜೈನ, ಕಲಕತ್ತಾ:— "ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಇದೇ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧದಿಂದ ಕಲ ನೀತೀತ ಫಲವುದೆಯೋಗ ತ್ತದೆ. ಶಿನೇ ಶಾಖೆಯಿನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಶುಶ್ರೂಷವಾಗಿನದು." ಡಾ। ವಟೇಲ, ಚಿತ್ರಾಪುರ:— "ರೋಗಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಗುಣ ಒದಗುತ್ತದೆ." ಡಾ. ಕೇತಿ, ರತ್ನಾಗಿರಿ:— "ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೆಡಿಗಾನು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ೪-೫ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಫ್ರೇತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತಾದ ಇಂಜೆಕ್ಷನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಕಂಡಿತು." ಎಮ್. ಆರ್. ಕಾನಿಟಕರ, ಜಾಯಗೀರದಾರರು, ಲೇಡಕಾರ, ವರ್ಹಾಡ:— "ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಯಿತು. ಕೂಡ್ಲೆ ೨ ನೇದನ್ನು ಕಳಸಿರಿ." ಪತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ನಡಿಸಕ್ಕಾದ್ದು.

C. L. Shaha, Deshinamawala,

'Vayu-Mukta' Office, Palace Road, BARODA.

WANTED.

Applications are invited for the post of a Secretary for the Kumta Urban Co-operative Bank, Limited, on a monthly salary of Rs. 30/ rising to Rs. 50/- according to efficiency shown. Applicants should know English well and be willing to give security to the amount of Rs. 1000/- on appointment. The appointment and its duration will be subject to the by laws of the Bank. Applications should reach the Secretary of the Bank not later than the 10th May 1924. Applications must be accompanied by copies of testimonials if any. Persons knowing typing and account work will be prefered. Further particulars may be obtained from the Secretary at his office.

KUMTA, 14-4-24. } Sd/ **Madhav Shanbhag Kalbagkar,** *Hon. Secretary,* *Kumta Urban Co-operative Bank, Limited.*

ಸ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!

ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡಕನಪ್ಪಲ್ಲಿ ನುರುಗುತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವವು ಕಷ್ಟಮಯವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಸುತ್ತು ಹಣಸಂಚಯ ಮಾಡುವದು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಪರೀತರಿಲಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯವಾಗುವ ಏಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟ ದಿವಸಕ್ಕರ ಹಳೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಸ್ವತ್ಯಾವೂ ಇಲ್ಲ.

ಚೆಕ್ಕನ್ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಪ್ರಮೋಟರು:-

ದತ್ತ ಕಂಶೆಟ್ಟಿ,

ದತ್ತ ಭುಜಂಗ,

ಮೆನೇಜರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

अमृतप्रभा गुटिका.

मंदाग्नि, खोकला, ताप, वडकीष्ट, पानवरी, पोटशुळ, उन्माद, वाताव्यपणात सरणे, नाक, मुलाचा रुवा, इ विकार खात्रीने व अल्पावधीत बरे होतात

इ० गो. कि. रु. १ रहि. पी व निराळा

मेनेजर, अमृतप्रभा गुटिका कार्यालय,

डुधनवाडी, पो उरवडे, जि पुणे

Friends & Businessmen

(1) Do you want to save your life in the best Insurance Co.

(2) Do you want to deal with the most popular Firm of our District?

(3) Do you want Soap for your Then

Messrs. DUTT & CO

Dutt Bhavan KARWAR

1 *Chief Agents for the Bharat Insurance Co*

2. *Advt Agents of the* ₹ *Kanara News*

3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co*

We also undertake all Sorts of business, on moderate rates of Commission

Wanted Energetic Sub Agent throughout Karnatak & Goa

ಡಾ। ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ಕಲಿಕೂಲಿ, ವಾತ ವೆದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು ಬೆಲ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಏಜೆಂಟ್ಸ್ — ನಾಗರ್ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,

ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

Twelve Tissue Remedies

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ನಂಬರ ೩ರಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ

ಒಬ್ಬೆನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರೂ ೦-೧೦-೦

,, ,, ,, ೨ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೦-೦

,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೧೫-೦

ಇದ್ದಾವೆ, ಗದಕಣ್ಣ, ತಲ್ಲು, ತಲೆಹೊಡತ, ಜೀ ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥಜ್ವರ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅಶಕ್ತತನ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಲುಪ್ತ.

ಇಂತು:— ಎನ್. ಈ. ವರುಗೀಸ್,

ಮಿಷನ್ ಮಾಸ್ತರ.

ಹಳದೀಪುರ (ಉ ಕಾನಡಾ)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ದೇರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇದನೆ, ಉಳಿಯು ಇತ್ಯಾದಿ ನ್ಯಾಗಳಮೇಲೆ, ರಾಮಬಾಣವೆಂತಾಗಿರುವದು ಈಗಿನ ಜನ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಉಪಯೋಗಿಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಾದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬಿಗ್ಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೇ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇರ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಂಬಿಸದವರು ಇದನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮ್ಮತು ೧೦ ಆಣೆ ೨ ಔ ಬಾರ್ಟಲ್ ಬೇರೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪ್ಲೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮೂರು ಕಿಸಾನ ಗಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ದಲಾಲೀ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ

ಕೆರ್ಲೋಸ್ಕರ ಕಿಸಾನ ಗಾಣವು ತೀಕದ ಒಕರಂತೆ

ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡತ್ತದೆ ಸಮೆಯುವ ಭಾಗಗಳು

ಉಕ್ಕಿನಕಿಂತ ಕರಿನವಾದ ಧಾತುವಿನಿಂದ

ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು

ದೊರೆಯುವದೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವು.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕೆರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕೆರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ.)

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾನಳಿಗಳು

೩ ಮೊಳ	ಉದ್ದ	೧½ ಮೊಳ	ಅಗಲ	ರೂ ೧	ಬಿಂಡಿಂ ಪರಿಕ
6 ,,	,,	1½	, ,	1 100	5 ,
8 ,,	,	1½	,	2½	—6 ,,
8 ,	,,	2	, ,	3½	—10
12 ,	,,	2½	,	6	—1- ,
16 ,,	,	2½	,, ,	9	—16

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದರ ಜರ್ಸಿ ರೇಶ್ ಕ್ರುಡಿಗಳು ಸಾರ್ಮಾಡಿಗಳು ಕಾಟ್ ಸಾಂಬಿಂಗಳು ಕಾಟ್ಲರ್ ಬಾಲ ಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಜಾಫಂಬಿ, ಹಾಳ ಸ್ವೀಟರ್ಸ್, ಪಿಲ್ಲಾಗಿಮ ಅಟ ತ್ರಿಪ ಸಾದಾಸುಗಳು ದೇವರ ದುತ್ತ ಳಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರ ಪರಗೆರುವ ಅಂಗುರಗಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ ಗಳು ಲೋಕ್ಕ ಕ್ಕೆ ನಿ ಬಿ ಮಾಲಿಳ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವು ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಉಚಿತ

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್ ಯು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ

ದೊಂಡಾ ಕಾಶ್ಮೀರ

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shaan (Editor) at his Star ... K

Reg. No. B.1270

huraday 1st May. 1924

ವರ್ಷ ೮.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೩೭.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮ ರೂಪಾಯಿ 2-4-0
ಮನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0
ಏ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3-2 0.
ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಪ್ರಿಪೇಯ್ಡ್ (ಗಿಸ ಎಪ್ಪರ್ ಪೈಡ್) ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲಿಗೆ ೨-೦ ಆನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-೨-0 ಹೆಚ್ಚಿಗರ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಟವಿಯವರೆಗೂ ಆ ದರವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪುಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೧ ಮಾಹ್ ಮೇ ಸನ್ ೧೯೨೪ ಸೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತಲ್ ರಹಿವಾಸ್ತ ಜ್ಯಾಸ್ತಮಾಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚೀ ಇಜ್ಜತ ಜ್ಯಾಸ್ತಮಾನೆಂಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾನ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೇ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಚೀ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೇ.

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧ

ಸರ್ದೀ ಪಡವಿಣಾರೆ,
ಭೂಕ ಪಡವಿಣಾರೆ,
ಶೌಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಶೌಚ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿತ್ತಾಸ ರುಚಿಕರ

ಕಷ್ಟಾಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಮಂಡ್ಲಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸವರ್ಣಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಲಿನ ಬೆದಿಗಳು (Cotton heddles) ಕಂಡಿ ಬೆದಿಗಳು, Wire heddles) ಉಕ್ಕಿನ ತಪ್ಪಲುಗಳು) Steel reeds) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಲಾಲಿಗಳು, Plain & roller shuttles) ಏಕ್ಕರುಗಳು. Pickers) ಎಳೆಯುವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಣಿಕೆಗಳ Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಸಣ್ಣ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಬರಾಜ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒರೆಯಿರಿ

Indian & British Trading Bureau.

Khoja Street, Fort,

BOMBAY.

ಅಚ್ಚೆ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ನಿಧನಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪಟ್ಟೆ, ಏಕದಾಣಿ, ಚಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನಜಂಡಿ, ಮುಗುಬಿಟ್ಟು, ಸಕ್ಕ, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನಪಂಡೆ, ಬಲ್ಲಿಗೆಂಡಿ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರದ ಪೆಂಡೆಗಳ ಕುಂಡಲಗಳು ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ಮೂಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ಟ! ನೋ ನಿಜ!! ಅಷ್ಟು ಮಾಲು!!!
ನೋಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡೋದೇಕ

ನೋ ಪಿದ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿಯೂ ದರ ಪ್ರಮಾಣವೂ ತುಲೆಯಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರಲು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

R. S Kasragod. B A ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡು, ಬಿ. ಎ.

Sole Agent to P. K. Kalmady & Sons Jewellers Udipi

ಕೆ. ಪಿ. ಕಾಲ್ಮಾಡಿ & ಸನ್ಸ್ ರತ್ನಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು

Post KUMTA [N Kanara] ಪೋಸ್ಟ್ ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕಾನಡಾ)

☞ **ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೆ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.**

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಬಲಕಾರಿ ಕೃತಿ! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜಿತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಕರ್ಷಣ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಭಾಶಯಶುದ್ಧಿ ಹೊತ್ತನ ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಮ ಧೈರ್ಯ ಹೊತಾ ಹ ಔ ಷ ಧ

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತಿಕ ಬುಧವಾರಿ ತಯಾರ ಹೊತಾ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತೂಂಚೆ ಪಾತಕ್ಷಯಪಣಾ, ಅಶಕ್ತೀಮುಳ ಧಾತೂ ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಪ್ರಮೇಹ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಪೀಡಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹ್ರಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಆ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಂಚೆ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೀ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸತತೀಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಪಣ್ ವಾಗಣೆ ಇ. ಉಪದೇಶ (ಗರ್ಮೀ) ಸೇವನ್ಯಾ ರೋಗಾನೆ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ಆ ಪುಷ್ಟಿಕರ ಧಾತುಚಾ ಸಾಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಅನ್ಯತ್ರ ಮಿಳತ ನಾಹೀ ತಸೆಚ ಸಾಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹೀ. ಅನು. ಕನ್ಯಾ ಸೋ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಡಬಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ೪ ಆ. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾ-ಯಾಂಸ ಟ. ಖ. ಖರ್ಚ. ಆರ್ಡರೀ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ೧೫ ಆ.) ವಿ. ಸೂ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೀ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾತ್ರಾ ಇ. ಬದ್ದಲ ಖುಲಾಸಾ ಏಸಸ ಅಗರ ಪತ್ರಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾಚೆ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹೀ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೀ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ ಆರ್ಯಭಿಷಿಕಾ ಔಷಧಾಲಯ. ಪೋ. ಚೆಂಡಿವೆ. ತಾ ಕಲ್ಯಾಣ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇವ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯೂ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಪಾರಿಯು ತಾನೇ ಪಾಂಥಸಲೊಳ್ಳಲು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉಪಕರಣವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯೂ ಆಯಿಲ್.! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಬೇಗ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಪ್ಪಿ, ಅಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೇನೆಯು ತನ್ನಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಕಾದಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತಲೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುಳೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗದಾರವು, ಅದರೆ, ಅವು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಾಂಬಳೆ ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವು ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳು ತರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ, ತಲೆಯನ್ನು ಕಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯೂ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ " ಕಪ್ಪಿರಿಕೆಯ ಒಳ್ಳಾ ಸುಗಿಸಿ " ಆಫೀಸ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ದೊರೆತಿವೆ

ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೈಜ್ ಬಾಟಲಿ ನಂ. 100, ಸಿಸಿ 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 2 10-0 ವಿಪಿ ಖರ್ಚು 110.

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಂದರಿಯರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ

ಬಿಬಿಸ್ಕೋಲಿಯಾ ಬಯಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾದಕವಾದ ಇರುವಿಕೆಯು ಉಂಟಾಗುವುದು ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಹನಿಗಳನ್ನು ಬೆಯಿಸಿರಿ ಆಗ ಸಿಗುವ ಆವಿಯಿಂದ ಈ ಗಂಧವು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಇರುವುದು ಈ ಬಬ್ಬೋರಿಲ್ ಹಾಕಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸುಗಂಧವು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಇರುವುದು ಈ ಬಬ್ಬೋರಿಲ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಫ್ಲಾಸ್ಕ್ ನಂ. 1 ಕ್ಕೆ 0-4-0 ನಂ. 2-0-0 ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಮಿಲಿಟರಿ ಪೆರಫ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಕೆ C180

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co.**

16 Mint St., **BOMBAY. 2**

ಮನೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ
ಕೂಡಲು ತೆಗೆಸುವ

ಬಾದರಾಯಿ ಸಾಮಾನು

ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದ್ದು ಕೂಡಲುಗಳು, ಚಮ್ಮಾದನ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಳಿಯಂತ್ರಗಳು, ಅಕ್ಕಂತ ಪ್ರಾಯಿಯಂದ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಚಮ್ಮಾದ ಪದಾರ್ಥವು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಕ್ಕೆ ಬಳಿಯುವ ಬಣ್ಣಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ

ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಪೋಸ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ

ಸಿ. ಮದಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 3
ಕಚೇರಿಯವರಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ್ನಿಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು

ಜಾಲ್ರಪ್ಪ, ಗಂಧಮಾಳ
ಗಂಟಿಗಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ, ಕಜ್ಜಿಯ ರೋಗ
ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ತರದ
ರೋಗವಿರುವ ನೂರು ಜನ
ಒಂದು ಭಗಿನಿಯರೇ,

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ನೇಮಕ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರೀಕಿಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಡ ಸಂಸಾರದ ಸಮ್ಮ ಬೆಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಲಾರದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎರಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭೀಮಾನಿಶಂಕರ
ಒಸರೂರಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಕಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
೧೦ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಗ್ಪುರ್ಟೆಟ್ಟ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪ್ರೂಫ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, (ಇ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂಪು ೧೦, ೪೦, ೫೦, ೬೫, ೧೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂಪು ೨೫, ೩೦, ೪೦, ೫೪
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂಪು ೧೫ ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಸ್ಟಾಪ್ (ಪ ರಾಗ) ಕೆಂಪು ತಬಲೆ ಗಡ್ಡ ಕೆಂಪು ೧೫ ೨೦

ವಿಶೇಷ ಸಾಮಾನಿಟ್ಟಿಗೆ ಸಮ್ಮ ಪುರುಷಿಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೆಟಲಾಗುವುದು.

ವರ್ತಮಾನಪತ್ರ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಇಷ್ಟ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಗಳು

ಪತ್ತೆ - ಗೋಪಾಳ ಸೆಪ್ಟಿ ಇವರ
ಕಂಪನಿ, ವಿರ್ತ
೨೬೨ ಕಾಕ್‌ಬರ್ನ್ ರೋಡ್, Limited.

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು.

ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಅದರಾನ್ವ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ತೃತೀಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ವೆಂಕಟೇಶ ಯ್ಯಾ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರವರು ಕೂಡಿಸಿದ ಸ್ವಾಗತ ವರ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ :—

ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಬಂಧುಗಳಿರಾ,

ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಪವಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇದೇ ಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪೌಭಾಗ್ಯವು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಆದರದಿಂದ, ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇತಿಹಾಸವು, ವರಂಪರೆಯು ರಾಮಾಯಣದಷ್ಟೇ ಪುರಾತನವಾದಿದೆ. ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂತೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣವು ಅನೇಕ ದೇವದೇವತೆಗಳ ಆದಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪಾವನವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ಅಗಸ್ತ್ಯ, ರಾಮ, ರಾವಣ, ಜಗಿಗಭ ವೆಂಡಲಾದ ಕೋಕೋತ್ತರ ಪುರಾಣಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರ ತಪೋ ಭೂಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಳ ಅಗಮನವಾಗಿದೆ ಲಂಕೇಶ್ವರನಾದ ರಾವಣನು ತಿನಿಂದ ವಡೆದ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ವಿಘ್ನೇ ರನು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನವು ಇದೇ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಂಥ ದರಿಪತ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವದು ಅ ದರೂಪ. ನಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ದಲೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ದ್ರವ್ಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಾವದಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಗಳ ಅತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವು ಮಾಡಿರ ನ್ಯವನ್ನು ಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಅರಿವು ನನಗಿ ರುವದು ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಅದಾತಿಥ್ಯವು ಸ್ವಾಹಿಂ ನ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಪೂಜ್ಯಭಾವದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತ ವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬಲೂ, ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ನೋಡಿಸಿ ನಾವು ಕಚ್ಚಿಸಿರಿ ಮಡಿರುವೆವೆಂಬಲೂ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಳಿಗೆ ಸಂಜ್ಞಿಸಿಸುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ನೋಷಗಳ ಮಾಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಾನುಕೂ ಖತೆಯು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಗೆ ಎಂದೂ ನಿರಧಕವಾಗಿ ರಿತ್ತಿಲ್ಲ ತಮ್ಮಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತ್ರಿರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡು ವರಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರ ತ್ರಿರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವೋತ್ಸವ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಲ ನ್ವಮೇಧ ಯಾಗಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವು ತಮಗೆ ಸ್ವಾಸ್ತವಾಗುವದೆಂಬ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುತ್ತಿವೆ

ಮಹಾತ್ಮ ರನ್ನು ಬಂಧಿವೇಷನೆ ಮಾಡಿದ ಹ ಹೀಳತು ಬಲು ಅನಂದಾಯಕವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಾ ರ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗ ಡೆಗೊಂದಿದ್ದು ಮಹಾತ್ಮರ ಆನಂದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ತೋಷಕ್ಕೂ ಪಾರವಾರವಿಶೇಷವು ? ಮಹಾತ್ಮ ರೇತೃತ್ವದ ಅಪಗ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ವಿಧಾಯಕ ಭಂಗಚಳವಳಿಯನ್ನು ಧೃಢ ಶಾಂತ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಪೂರೈ ಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದೇಶಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನೈ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಿಂಡಾ ಎಡರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಎ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಜೆಲಿ ನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವರು ಅವರು ಶೀಘ್ರೆ ವೇ ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಲೆಂದೂ, ಪೂರ್ವವತ್ ದೇಶಕಾ ರ್ಯರತರಾಗಲೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕಡಮಂಬ, ಚಾಲುಕ್ಯ, ಬಲ್ಲಾಳ, ಯಾದವ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ ವಂಶಗಳ ಅಡಳತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಇವರ ಅಧಿ ಪತ್ಯವು ೨ ಶತಮಾನಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಮೈಸೂರು ದೇಶಗಳ ಅರಸರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಳಿದರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಒಂದು ವಶಕ್ತರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿತ್ತು. ೧೯೯ ರಲ್ಲಿ ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈವಸ್ತಾ ಗತವಾಗಿ ಹರಿಗೆ ಲಪ್ಪಾಕ ಇಲಾಖೆಯ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಒಳಿಕ, ಇಬ್ಬಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಶಿರ್ಸಿ ಕನ್ನಡವೆಂಬು ಹೆಸರಿಟ್ಟು, ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಳಿಳಿಗೆ ನಾವು ಸರಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಮೃದ್ಧವಿತ್ತು ಅಕ್ಕಿ, ಕಾಳು ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಪ್ರೋತ್ಪಾದನೆ, ದಟ್ಟ, ಇನ್ನಿತರ ಕಂದಾಯಗಳು ಈ ಮೂಲಕವೇ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಈ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಗಿನ ಅರಸರು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಪ್ರೋತ್ಪಾದನೆ, ದಟ್ಟ, ಇನ್ನಿತರ ಕಂದಾಯಗಳು ಈ ಮೂಲಕವೇ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಈ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಗಿನ ಅರಸರು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮೆಣಸಿನ ರಾಶಿಯೊಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿರ ಗೆರಪ್ಪಯ ಮೆಣಸು ಅಂದು ಘರಿ ಇತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಜಾಗಾರ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಇದ್ದವಿಲ್ಲ ವೆಂಬಾಮಾತೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮೃದ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಒಳಿಸಿ ನೋಡಿರಿ ಆದೆ ಕ ಪ ಶ್ಚಾದಾಂಶ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕ್ರಯ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಸಾ ಯವು ಜಾಗ ಪಲಪಾಂಪಲ್ಲಿ ತೀರ ಅವಲಂಬ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದ್ದಿದೆ. ಕನ್ನ ಬ್ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕಾಗಿದ್ದೇಂ ಬುದೊಂದೇ ನಾ ರ ಕ ಇದೇ ರೀತಿ ತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಾ ಗಾರರು ಬೆಂದು ದಂಡಾಪರ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಾ ಸವೇನು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಗಲ ಕೃಷಿಗೆ ಏಪ್ರಿ ಜಿಂಡಲಕೆಯಂದೆಂಬು ಹಗಿಬಿ ದಿಸ ಪದವಿ ಅವರ ಜನಿಸಿರ್ಮಿದವು ನಮ್ಮಮೇ ಕೆಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಇರುವ ಪರಕಾರವು ಕೈಕೊಂ ಡನಿರ್ಣಯ ಬೆಳ್ಳಾಗಾರ್ ಧೋರಣಿಯಿಂದ ನಾವು ಗತಿಯೇಡಾಗಿರುವೆವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ದೇಕಾಯಿದ ಪ್ರಾಣವು ದೆಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತಿಗುವ ಹಾಸುಗಿಯು. ಜೆಸಾ ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಸೊಪ್ಪು ಮೊದ ಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುಲುಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದವು ಬೆಸಾಯ ಸಂಬಂ ಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸಾಚೆ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬೆಸಾಯ ಖರ್ಚು ಸ್ಥಾನಾಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು ಸವಗಾಲು ಮಾಡುವ ದೋನೇ ಈ ಪಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಪಾರಿಗ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಮಲುಬಿದಾ ವಣಿಗೆ ತಕ್ಕ ದೆಬ್ಬವೂ ದಿಟ್ಟ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಿನ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಜನಸಾಲಿನ ಉದ್ದೇಶವು ಹಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪಾತಿಗೆ ಉಚ್ಚನ್ನ ದೆಳೆಸುವ ಹೊಸ ಪ್ರೇರಣೆಯುಂಟಾಯಿ ತು. ಬೇಸಾಯವು ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಳಕಿಗುಂಪತ್ತಿತು ಬೇಸಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಾಂ ಕಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟ ಡಾಕ್ಟರ ವೈಯೆಲ್‌ಕರರವರೂ ಗರ್ಜರಲ್ಲಿ ಕಾಮು ಖಾತೆಯ ಧನಾರ್ಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಸುಟಾಸಿ, ಬೆಸಾಯವನ್ನು ಕೃಷಿಯನಾಗಿ ಕೊರಿದೊಡಲು ಈ ಖಾತೆಯು ಜಾತ್ಯತೀತವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಹುಮು ಶರಾನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ರೈತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸ ಗೊಳಿಸಿ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದು ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯೆಲ್ಲೆಂಬು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿತು. ಪರಕು, ಉರುವಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಪಶುಗಾಲು, ಮನೆ ಹೊದಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಮನೆಗಲಸಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಸಾಯಗಾ ರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದೆ, (ಕಾಡು ಖಾತೆಗೆ ಎಷ್ಟೊ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಲೊಲ್ಲದೇಕ) ರೈತರಿಗೊದಗಿದ ಕಷ್ಟ ಗಳು ಇಂಥ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ಎಂದೂ ಮುಂಬಿ ಬರ ಲಾರವು, ಎಂತಲೂ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಸಮೂಹ ಪರಾಮರ್ಶ ಈ ರರಾವಿಗೆ ಖಾತೆಯ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ರೈತರ ಹಕ್ಕುಗ ಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕಾಡು ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿನ ಹೋದ ಕಾಗೆ ಖಂಡೋಜಿರಾಯಿತು. ಅವರಿಂದಿನ ಬೇಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕಳೆಗುಂದಿದ ರೀತಾರ್ಜರ್ಯ? ೧೯೧೫-೧೯೨೦ ವರೆಗೆ ೫ ವರ್ಷ ಗಳದ್ದಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕ್ರೆ ಸಾಗಕ್ಷೇತ್ರವು ಕಡಿಮೆಯಾ ಯಿತು ಪೀಕು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಮಿಟಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಲಿಸಿದ ವರಮಿಯ ಮೇಲಿಂದೆ ೧೯೧೫ ನಿಂದ ೧೯೨೦ ವರೆಗೆ ಶಿರ್ಸಿ, ಶಿವ್ವಾಪುರ, ಹು ಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ಈ ನಾಲ್ಕು ಪೆಟ್ಟ ಣ ತಾಲೂಕ ಗರಲ್ಲಿಯೆ ೪೨ ಸಾವಿರ ಎಕ್ರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವದು ಎತ್ತ ಬದಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಡ ಮಿಯು ಸಗಿ ಪಿ ಪುಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆವ್ವ ಅಕ್ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಒ ಮಾಡಿದೆ ಏಪ್ರಿಜೆ ಹಕ್ಕುಗಳಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶವು ದೃಢಮ್ಮ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕಾಡು ವೃಗಗಳ ಕಾಟ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಅಡಿಕೆಯ ಆ ಹಾಗಾ ಬ ಕಾನೂನುಗಳ ಕಾವಲಿ ದೆಬ್ಬ ಖಾಲಿನ ಅಸಮರ್ಪಾಕರ ಸ್ವರೂಪ, ಇನೇ ಮೊದಲಾದ ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಬೇಸಾಯವು ನಷ್ಟಕೊಂ ಬಿಸು ೧೯೧೫-೧೯೨೦ ವಿಶ್ವ ಜನಲ್ ವೋರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀ ಸರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪರಿಶ್ರಿಗೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವಾ ಗ ಜಲ್ಲಾಧಿಪರು ಅವರಿ ಹಾಗು ಬೇಸಾಯ ಇವರ ಪಕ್ಷಾ ಅನುಕೂಲವಾಗ ವಂತೆ ಕಾಡುಖಾತೆಯ ಧೋರಣವನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರಾ ಹೊಡಿದಿ ರುವರು ೧೯೨೦ರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ಕಾಡು ಖಾತೆಯು ಹಾನಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿದೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಕ ರಾವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಜನರ ಧಾ [illegible] ಯಿತು. ಅಕ್ಷರಗಳು ಸಾದರಾದವು ಸಚ್ಚಸ್ಥಿತಿ ನಿವೇದಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಜಾಹೀರ ಚೌಕಶಿಯನ್ನೂ ರಾಗದರಾ ವು ಕ್ಕಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಪ್ಪಿ. ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ರರಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಸಿದೆಂದೂ, ಅತಿಯಿಂ ಸರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಬಂಧನವಾದರೂ, ಇತೀ ದೇಶದ ಹಿತದ ಸ್ಥೈರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಅರಣ್ಯದ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಸಂ ರಕ್ಷಿಸುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂತಲೂ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಂ ಬಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಮತವಾಗಿರ್ಯಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಎತ್ತಿಹಾಕು ವ ಹೊಸ ಧೋರಣವು ಕ್ಷಪ್ಪವಾಗಿ [illegible] ರವಾಗಿದೆ.

ಕಾಡಿನ ಉನ್ನತಿ; ಬೇಸಾಯದ ಅವನತಿ; ರೈತರ ಸೀನ ಸ್ಥಿತಿ.

ನಮೂಹವಾಗಿದೆ. ಹಾತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ, ಈ ಹೊಸ ಧೋರಣವನ್ನೂ ಕುಲಸೆ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ಧೋರಣವು ಎಂದೂ ಕ್ಷಾಘನೀಯ ವಾಗಬಹುದೇ? ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿದ ದರಾಸಿನೊಳಗಿನ ಧೋರಣವು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಕಾಡು ಹಾತೆಯ ದೇಸಾಯ ನಾಕದ ಧೋರಣ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲೆಂಬು ಭ್ರಾಂತಿಯು ಹೊಸ ಪ್ರಗ್ರಾಂ ತುದಿಂದ ಹೊರಬಾಯಿತು ಇರೋಂವ. ಇಷ್ಟ ಫಲವೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಅನುದಾನಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ವೈದವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ದಕ್ಷಿಣ ಏಷಿಯಸ್ಥಾನದ ಧಾನ್ಯಾಗಾರವು ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಬೇ ಸಾವಾನು, ಅಕ್ಕಿ, ಮೀನು ಮುಂತಾದ ವಿನಿಧ ಧಾನ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಸೇ ಕರ್ಕಾನ ನದ ಅವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಕ್ ಕಂಪನಿಯ ಜಿಕ್ಕವನ್ನಸ್ಟೆ ಹೆಗೆ ಏಳಕೊಂತಿ ಪವು ನಮ್ಮ ಧಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸುಗಳೇ ನಮ್ಮ ತೀನ ಸ್ಥಾತಿಯಾನ ಏಮಾ ತಿ ಕೆಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾಡದ ಪಕ್ಕಾಕಿಯ ಸ್ಥೇಷ್ಟ ಸಮ್ಮ ಮೆನೀನ ಅ ದ್ಯೋಗವು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಹಿನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗಗಳ ಸಕ್ಕಾಯಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಈಗಿನ ವಿಶೇಷ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲಗಾರರು ಬಡಿಯಿಂದ ಕಾಲು ಪಕ್ಕಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲವು ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೊಸ ಸಕ್ಷವೆ ಇದ ನ್ಯಜೀ ಲು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವಾಗಿ ಸಕ್ಷಿಷ್ಟ ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವುದು ಸಿಕಿಕ ಕ್ಷ ಬೋರಲಿದು ಮೇಲಿನ ರೋಲ್ಸ್ ಕೆಲಿ ಸಾವ ರಕರರ ಬಿಡುಗಡೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ವಿರುದ್ಧ ವಿಂಡರ್ ಈ ನೂರು ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಿ ಹೊಂದಿದ ಹೊ ಸ ಗತ್ಯರ್ನರರು ಬಿಕ್ಕಲಿಗರ ಸಹಾಸ್ಯ ಗಳನ್ನು ಪಡಿ ಸ್ಪಿಸಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾತಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ವಿದ್ಯಾಭಿಸಿಯ ರೇ ಇನ್ನೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಗಳನಪಡೆ ಇರಿದಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾಂಗೋಪಾಂಗ ನಡಿಸಿ, ಸನಲ್ಲೆಲಿಗೆ ಬಾಹಗಾವರ್ಕಕರ್ಕಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನು ವಿನ್ನಾಸಿಂದೆ. ಮೆಕೊಲೆಲೆ ಬಾರಿಗಲು ನುಡಿ ದಂತೆ " ಪ್ರತಿಕಾರವ ಅನಿವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಕ ಹನೀಲತೆಯೆ ಅವಿವ್ಯಗಳೇ ಈಗ ಬಿಗಿಂಗಿನಿ ೧ ಸರಕಾರವ ಪುರಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಶ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ ರಿಣಾಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮೋ ದವುಗಲ್ಲರಿಸುವ ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ ಕುತ್ತಾಗರೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆರಬೇಕೆಂಬ ಸಾರದ ಹಟದಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸಂಜ್ಞಾರವಾ ಪ್ರಿಸ್ಥ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಇದು ಸರಕಾರವು ಪ್ರಿಸಿದ ಕಮೀ ಫಲವು, ಇತರೇ ಆ ಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಜೆ ಗಳು ಕಷ್ಟ ಗ್ರಹವನ್ನು ಅಶ್ರಯಿಸಿದರೆ, ಅನೊಂದು ಸಾರ ಕಪ್ಪಾಗಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಅ ಸಹಕಾರ ಶಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ತರಗೆಟಾಲಾಗುವುದೆಂದು ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೂ ಚೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು.

ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ರು ಸಕಷ್ಟಗಳು ಸಂಹಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಯಾರೂ ನೆನಿಕೆಯಾಗದು. ಯಾಕಂದರೆ, ಸ್ವಾತ್ಯಪಕ್ಷದವರು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಕೋದ್ಯಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವೆದಿಲ್ಲ. ಸಂ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದಾಗಲಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾ ದನೆಯಾಗಲಿ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕರ ಧ್ಯೇಯವಿಲ್ಲ.

ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು

ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರಭಾರವಾ ಗುವ ಮೊದಲು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂಲುವ, ನೇಯುವ ಕಲೆಯು ಹಲ್ಲೀ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಉದ್ಯೋಗವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಬಂಡ ವಳ ದೇಶಾಗಿಲ್ಲ ಕಲಿಯು ಪಡಿ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ ಅಸ ಕಾತ್ಪಾದನ ಯವಲ್ಲಿ ನೂತನ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ ಷ್ಟು ಒಪ್ಪುವ ಪೂರ್ವೈಕ್ಯವಾಗುವದು. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ಕಳೆಯು ವೆಂದಂ ದೇಸಾಯರಾರಿಗೆ ಇದೊಂದು ತೂಮಕಿ ಉದ್ಯೋಗವಾಗುವಂತ ಪಾಯವನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಧರ್ಮಕರ್ತವ್ಯವ ಅರಕೊಟ್ಟೆಯುಜ್ಜುವ ಬಡ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ವಿದ್ಯಾದಾನದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆ ಬಿತ್ತಿದ ಜಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಕ್ಕದ್ದು. ಖಾದಿ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬಕ್ಕದ್ದು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಾಣಿಗರ ಮೇಲೆ ಬಹಿಷಾ ಕಾಕ್ಕು ದರ ಚಿಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಕಾರವೂ ಅಪ್ಪ ಕ್ರೋಧ ಜ್ವಾಲಾ ಅಪ್ಪ ಅಕಾಶಯೋಗಕ್ಕೆ ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಶಿಂದ ಯಾ ಪ್ರಕಾರವೆ ನ್ಯೂನತೆಯುಂಟಾಗುವ ದಿಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮಾನವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶರು ಹೇಗೆ ಆಲು ವರು ? ಎಂಬ ಆರವರು ? ಹಿಂಮುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸ್ವಕೈಕ ಸರ್ಕಾರವೆಯು ಎಂಬಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲಿಸ ಹಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಖಿಜೀ ಮಾಡುವರು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ವಿಂದ ವರ್ಷ ನಿರ್ವಿಶ್ಚಿಯಾಗಿಯವಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಆರ್ಥಿ ಸ್ಥಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬೇರೆ; ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ. ಜವಾಹರ್‌ಜೆನಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಕು ಸುಳಿದರೆ ಅದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಖಿರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಯವು ಬಿಗಿಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನೆತ್ತಲುತ್ತಿತ್ತವೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದನ್ನು ಕೊಸಿಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಥಿತಿ ಯಿರಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಅಲಂಪಷ್ಟ ಕಷ್ಟವ ನ್ನೂ, ಬರಾಬದಾರಿಯನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವೇನು? ಇಬ್ಬಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಉತ್ತರ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂರಕ್ಷ ಣೆಗಾಗಿಯೇ ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇತೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತನನ್ನು ವಹಿಸಿ ದರು. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಪ್ಪಲಾಪ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ೨೨ ಕೋಟಿ ನಿರಾಕಿಗಳು ನಪ್ಪನಾದ ರೆಂದೇ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ವ್ಯಾಪಾರಶ್ಟರು ಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಕಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆ ಶಿಟ್ಟಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಲಿಕಲಾಗುವ ನಾವು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದು ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವದು ಕ್ರೋಧ-ಪ್ರತಿ ಕಾರಗಳಿಗೆ ನಿದರ್ಶಕವಾಗುವದೇನು?

ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಐಕ್ಯವೆಂಬರ ಸಕಲ ಧ ರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವಿದಿರುವದು. ಧಾ ರ್ಮಿಕ ಏಕೀಕರಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅಧಿದೇವತೆಯು ಜಗತ್ಪಾಲಕನಾದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೊಬ್ಬನೇ. ಆತನನ್ನು ದೇಕಾವ ಹೆಸರಿ ನಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟತ್ವದಿಂದ ಆತ ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಸಕಲ ಭೂಸುಂಡಲವನ್ನು ಆಧ್ಯಂತವಿಲ್ಲದ ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿಯು ಆಳುತ್ತಿರುವದು. ಆದರಿಂದಲೇ ಧರ್ಮಭೇದವು ನಮ್ಮ ಐಕ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂ ದೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಪರಸ್ಪರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪುನ್ನಿಸುತ್ತ ಪರರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಭೇದದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ ವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಕಲಹದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ದೇರೆ. ಧರ್ಮಭೇದದ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಆ ಧಿಪ ಅಶಯೂ, ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಯ ಈ ಕಲಹಬೀಜ ಗಳು. ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಯರನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಸಮುಂಧವು ಸರಕಾರದ ಕೈ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಸರಕಾರವು ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣೇತರರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿಹಾಕಿದೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ-ಗೌರ ವಗಳಿಂದ ಕಂಪನ್ನವಾದ ವೀರಕ್ಷೇತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಅಧಿಕಾರಾನದಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರ್ಗವು ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣೇತರರೆಂಬು ನಾವುಂದಿಂದ ಘೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಕೋಡಲಿಯವ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಅವರ ಅ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, "ಕೆಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಬರೀ ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣರ ಕೂಟವಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಶ್ಚನ್, ಪಾರ್ಸಿ ಮೊದಲಾದ ಸಕ ಲ ಸವಾಜಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುದ್ದಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂಬುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಲ್ಲ. ಸಕಲ ಭಾರತ ನಿವಾಸಿ ಗಳದು " ಎಂದು ಸಕಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವೇ ಗಂಗಾಧರರಾಯರೂ, ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೂ ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣೇತರರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮು ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಸಾಧಿಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಸರ್ವಸಾನ್ಯತ್ವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧ್ಯೇಯವು ಸಕಲರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಜಲಿಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಭಾಷೆಯ ಏಕೀಕರಣವು ಅನುಕೂಲವಿಗಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಗುರುತ್ವಪಡಿಸಿ, ಸ್ಥಾ ನಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಉನ್ನತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ದೇರೆ ದೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಿಂ ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕಿದೆ

ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಮಾ ನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಅಂಕೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ ಕಾರದ್ದು. ಶಲಿಸುವ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವಷ್ಟೆ ಮಾ ತ್ರವ ಅಧಿಕಾರವು ಅವರನೇ. ವಸ್ತ್ರ ಪುಸ್ತ ಕಗಳನ್ನು ನೇಸುಸುವಷ್ಟೂ ಸರಕಾರದವ್ಯ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿ ಕ್ಷಣವು ಪ್ರಜಲಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗುವುದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೂರ್ವೇತಿಹಾಸಗಳ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ನಿರುವಿನಿಂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ, ಸಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗೆ ಶಲ್ಲಿ

ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘಟಣೆ.

ಬೊಂಡು ಹುಮತ್ಕಾರನೇ. ನಿಜವಾದ [illegible]ಕಾಸವು ಬಿಟ್ಟೆಡ್ಡಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು. ಅವರ ಸಾಹಸಗಳೂ ಅಲ್ಪ ಪ್ರತಿಭೆಯವು. ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಶಿಗುವ ವಿದ್ಯಾದಾನ. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚಾರವು ಹೊಗಳತಕ್ಕಷ್ಟಾದ್ದೆಂಬ ಲೂ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೂತಕಾಲದ ಸಂಪ್ರತಿಯಾಗಲಿ, ಸರಪಡರಿಯಾಗಲಿ ಇರುವದಿ ಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂಗ್ಲಂಡಿಯ್ಕೇ ನಾವು ಮರಕೆಹೋಗಬೇಕೆಂತಲೂ ನನ್ನ ಶಾಲಾಮಿದಿರಗಳು ಕಲಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾರ್ವಾಕ್ಟರು ಸಾಬ್ಜೆಟ್ಟಾಕ್ಟರಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಪೂರ್ನಾತ್ಮವೆಂದು ಅರಿವು ನಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬು ಮೀ ಹೇವೆಲ್ಲರು ಸುತಿದಪ್ಪು ಅಯೋಗ್ಯವೇ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ರುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾರಭಾರವಂತು ಬ್ರಿಟಿ ಶರ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಇನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅಂಕಿತವಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೇಡವೆನ್ನು ಹೊರಗೆ ಡಹಿರುವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷ ಣಸಂಸ್ಥಗಳ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇತ್ತ ವಿಶೇಷ ಶುದ್ಧಾಕರಣೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗ ಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿ ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿಂದು ಬಿಹ ಕಲಿಸುವನು ನನ್ನ ಪ್ರ ಭುಗಳು ಕರ್ತವ್ಯವು. ದೇಭಾಷೆಗಳೆಡಾಪೆ ಹಿ ಭೀ ಭಾನೆಯನ್ನೂ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾಮು ಪ್ರ ಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದಿಯ. ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯ ಸುಲಭವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದ. ಶಾಲೆಗಳು ನೂಲುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಪಿಸಿ, ಶಾಲೆಯು ವರಾವಲಜಿಯೊಗಲಾದರೂ ಹಿಂದೊಂ ದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಹಂ ದೊಂದು ಪ್ರಾಂತಕಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗ ಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ರೇ ಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಈ ವರಿಷತ್ತು ಕಮಿಟಿ ಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅರಿಕೆಯದೆ. ಭದ್ರ ಗೃಹಸ್ಥರೇ, ಕನ್ಯಾಸ್ಥ ಲೋಕನಾಯಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರಾಗ್ಯಾಹವಾಸದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ಲೆಗೆ ಉಂಟಾಪದ ಮುಂದಗತಿಯನ್ನೂ ಕ್ಲೇಶಿಸಲು ವಾದವಿಲ್ಲ ಅನಿತಕವಾದ ಅನಾಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಾಸಿಯನ್ನು ಕುಂಬಿತರಲು ನಾವು ಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಹಾತ್ಮರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಿಡು ನೇರಿಸಿರು. ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ತೋಸಿ ಮುಂದಾಗಲು ತಯಾರಿ ರುವರು. ವಿಶ್ವಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಗ್ರಹ ವಿಂದ ಮುಂದರಿಸುವಾ. ಕಾಲವು ಶೀಗ ಅನುಕೂಲ ವಿದೆ. ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಮ್ಮೆ ಬಿಟ್ಟೆಹೆಚ್ಚಲೆ ಮುಂದ್ದೆನಾವು ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಯೋಗವು ಕೇವಲ ಅಪೂರ್ವವು. ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧುರ್ಶ್ರೇಷ್ಠ, ರಾಜಕಾರಣಧುರಂದರ ಮಹಾ ಪು ರುಷರು. ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಸೂತ್ರಧಾರಕರಾಗಿ ವರು ಧರ್ಮಗುರುಗಳೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುವರು. ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಳಗಲಾಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ಪಾಸಿಸ್ಸಾರಾಗುವೆವು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿರು ಮಿಗಳ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು ರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಹದಂತೆ ಸತ್ಯ-ಅಹಿಂಸೆ ಗಳ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಾ. ಶಕ್ತಿಯೇ ನ್ಯಾಯವು, ಎಂಬ ಪಾ ಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ನ್ಯಾಯವೇ ಶಕ್ತಿಯೆಂದು ನಾವು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಾ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಇಷ್ಟೇ. ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾರ್ಯವು ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಮು. ಪುರಾಣಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೂಜ್ಯ ಶಂಕ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸನ್ಯಾಸಿತ, ನಿಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆಯ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಬಿಹನುಷ್ಟಿಗೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಾಪ ರಾವ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರವರು ಸ್ವಸ್ಥಾನಾಸ್ಥಿತ ರಾದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದೊಳಗಿನ ನ್ಯಾಯದಾನ.

ಜೋಹಾನ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ನೊಳಗಿನ "ಸ್ಟಾರ್" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದಾನದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಕೀಕತು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿ ದೆ. ಮಿ ಜಿ ಡಿಂಗೈಮಲರವರು ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ, ಪಕ್ಷಿನ ಅಭ್ಯಕಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದುವ ನ್ಯಾಯ ದಾನದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿರುವರು ಹಿಂದಿಯ ನ್ಯೂಬ್ಬನು ಗೌರಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗಿಯ ಕಾಶ ಸ್ಥೇಜ ಬೆಳಿಸದನೆಂದು ತಪಪಿಯಾಗಿ ಮೂರು ನಯಪಗಳ ಕಾಗಿ ಸಜ ಹತ್ತ ಬಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಹಂ ಪವನು ದಂತ ಹಾಗೂ ಹಪ್ಪವಾ. ಇಪ್ಪ ಕಿಚ್ಚಿಗಳವವ್ವ. ಈ ಗೌರ ಕಾಯದ ಹಡತಿಗಳೂ, ಅವರಾ ಹಿಂದಿಯರಿಗೂ ವರಾ ವರ ಪಗೆಂದ ಪರ್ಸ್ಪರ ಸ್ಪೇಜ ಬೆರಿತ್ತು ಬ್ರಿ ಟಿಷ ನ್ಯಾಯವಂತೆ ಹಿಂದಿಯನ ಇಂದ ಕೃತ್ಯವಿ ಣವನ ಹುವಾಗುವರಿಲ್ಲ ಗೌರಕಾಯಿದವನ್ನೊಪ್ಪು ಅಧಿಮ ತೂಲನಿಮಿಸಿ ಹುಡಿಗಿಯ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಆಪಳನ್ನು ಸಂಘೋಗಿಸಿದನೆಂದು. ತನಪಿಯಿಂಗಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವಾಯಿತಿ ಸಾಧೋಗವ್ಹ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ ಬೈಲಲ್ಲಿ ಹಗಲಿಗೆ ಪಡಿಯಿತು ಈ ಆದಾಪಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಮತ್ತ ವಿಶಪ ಕ್ಷಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈ ಭೇದವ್ವ ಶ್ರೀಸ್ಟನ ನ್ಯಾಯವೂ? ಬ್ರಿಟಿಷ ನ್ಯಾಯವೋ? ಅಥವಾ ಆಫ್ರಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ನ್ಯಾಯವೋ ಎಂದು ಪಿಂಗೋಲಮಲರವರು ಪ್ರಸ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಸ್ಟೊಲರಿಷಿಪ್ ಲೀಗ ಮುಂಬಯಿ

ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪಾ ಅನಂತ ಪೈ ಗವರ್ನರ್‌ಎಕೆಶರು, ಶ್ರೀನಿವೆಸೋಪು ಮುಂಜಾಪ್ಪಸಾಯಕ್ಕಗುಂತಕಾಕೆಶರ ಇವರಿಬ್ಬರು ಮೇರಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೧ ನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಸಭಾಪದಾರಾಗಿರುವರೆಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಾಲಕರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. (ತಾ ೩೦-೪-೧೯೩೪.)

ಶಾಮಲಾ ಅಟ್ಟಾನ್ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬೇಂಕಿನ ಮೆಂಬರರ ಕಡೆಗೆ ವಿನಂತಿ.

ಇದೇ ಬರುವ ಮೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ೭ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ ಪುರ್ವಾಹ್ನದ ಘಂಟೆ ೮ ರ ಸಮಯ ಸೊಪ್ಪಾಟಿ (ದೇಂಕ) ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಜನ ರಲ್ ಕಮಿಟಿ ಕೂಡಿ, ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳ ಳುವಿಕೆ ವಿಚಾರ ಆಗುವಮ ನಿಶ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಸದ್ರಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ದಯ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಹಭೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅದೆ.

ವಿಷಯಗಳು.

1. ಸನ್ ೧೯೩೩-೩೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸ ವರಾಂಬರಿಸುವದು.
2. ಕೆಳದ ೩೩-೩೪ ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಾಬತು ಶ್ಯಾರ ಧಾಂಡವಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತಿವಿಡೆಂಡ್ ಯಾನೆ ಮುನಾಫೆ ರಖಂ ಯಾವ ದರಧ್ಹಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚೆಸುವದು.
3. ಡಾಲು ಸಾಲು ೧೯೩೪-೩೫ ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜೆಲರಮನ್ ಹಾಗೂ ಮೆನೆಜಿಂಗ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂ ಬರರ ನೇಮಣೂಕಿಗಳು.
4. ಪಗಾರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವಿಷ ಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವದು. ಹಾಗೂ ಅಂಥಾ ಸೆಕ್ರೆ ಟರಿಯ ನೇಮಣೂಕಿ ಮಾಡುವದು.
5. ನೌಕರ ಜನರಿಂದ ಪಗಾರ ಒತ್ತಿ ಬಿಗ್ಗೆ ಹಾಂ ಗೂ ಬೋನಸ್ಸ ಕೊಡುವ ಬಿಗ್ಗೆ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗ ಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವದು.
6. ಬ್ಯಾಲೊಸ್ ಶೀಟುಸ್ತಿಯಿಂದ ಭೇರಫಾರ ಮಾ ಡಿದ್ದು ಮಂಜೂರ ಮಾಡುವದು.
7. ಕಮಿಟಿಯು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಇತರ ವಿಷಯ ಗಳು.

ಟೀಪು:— ಬ್ಯಾಲೊಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭೇ ರಫಾರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ತಪಸೀಲುವಾರ ಯಾದಿ ಸೊಪ್ಪಾಟಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹಚ್ಚೆರುತ್ತದೆ.

ಮಾಧವ ಶಾನಭಾಗ, ಕಲಬಾಗಕರ.

ಕುಮಟಾ, ತಾ ೩೦-೪-೩೪ } *Hon. Secretary. Urban C. C Bank*

ನೋಟೀಸು.

ಯಾವತ್ತೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ.— ನನ್ನ ದತ್ತ ಮಗನಾದ ವೆ. ಕೃಷ್ಣಮಣಿ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಕೇನ ಮಂಜೇ ಕೇರಿ ತಾಲೂಕಾ ಯಲ್ಲಾಪೂರ ಈತನು ಕೆಲವು ಕಾರ ಣಗರ ಮೇಲಿಂದ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ನನ್ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಈತನು ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಯಾ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಕಾ ರಣ ಈತನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಯಾವದೇ ತರದ ಸಾಲ ಗತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಗರ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಸಹಾ ಜವಾಬದಾರ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಶಿವಾ ನನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸುಣಕಾರಿ ಜನರು ಅವನ ಅತೀ ಗೆ ಹಣ ವಸ್ತುಗಳೆ ಪಸೂಲಕೊಡಬಾರದು. ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗದ ಲೇವಾದೇವ್ಹಾಂಬಂಧಾ ಕೋರ್ಟ ನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಹರಣೆ ವಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವಾ ವ್ಯರೆ ವ ಸೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಬರ್ ಧೊವರ ಆಫ್ ಎಟರ್ನಿ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ನಶ್ಚ ಸಕಾ ಈ ದಿವಸ ರದ್ದುಮಾಡಿಸಿ, ಕಿತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಗಿಟದಿಂದ ದೂರವಡಿಸಿಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎಂತಾ ಈ ನೋಟೀಸ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಾಹೀರಮಾಡಿ ಮುತ್ತೇನೆ, ತಿಳಿಯುವದು.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಮಂಜೇಕೇರಿ, ತಾ. ೫೫-೪-೩೪. } ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಸುಬ್ರಾಯ ಶೇಟ.

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಪೀಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ
ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು (ದ್ವಾರಕಾ.)

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಡುವುದು

ಸ್ವಾಗತವು!

ಇಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯೋಗವು ಕೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಸೋಮಯಾಗದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ದೇಶಭಾಂಧವರು ನಮ್ಮ ಸಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದೇಶಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ದೇಖಾಂತಿತ ಮಾಡಲು ಇಂದು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವರು. ಆಗಮಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಒಲವು ಮಂದಿಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿ ಆಗಮಿಸುವರು. ಪರಿಸಿಯವೂ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನೆರವಾಗಲು ಮುಂದಾಗಿ ಬರುವವರು ಎಷ್ಟರ ಹೇತುವೂ, ಉದ್ದೇಶವೂ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲು ನಾವು ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ಉಪಾಯ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದೊಂದೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ ದೇಶಹಿತಂತಕ ಸಕಲ ದೇಶಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಮ್! ಸ್ವಾಗತಮ್! ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವೆವು. ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥ ಬಾಂಧವರ ಸಂಯೋಗ ಸುಖವು ನಮಗೆ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ, ಬೆದಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಂದಿನ ಶುಭ ಯೋಗವು ಉದಯಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೇ, ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ, ನಿಮಗೆ ನಾವು ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತವನ್ನೀಯುವೆವು. ದೇಶಸೇವೆಯಿಂದ ಸವಮಾನಿತರಾದ ತಮ್ಮಂಥ ಮಹಾಜನರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು? ದೇಶಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಕಾವು ಬಿಡಲು, – ವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ್ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು – ಮುನ್ನಾದಿವು ಆಗಮಿಸಿದ ಸರಕಾರದ ವ್ಯಕ್ತ-ಅವ್ಯಕ್ತ ಚರರಿಗೂ ನಾವು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವೆವು ನಿಂದಕರು ನೆರೆಯುಳ್ಳಿದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತುಕಾರಾಮ ಮಹಾರಾಜರ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ, ಸರಕಾರದ ಚರರು ನಿಂದಕರ ನೆರೆಯನ್ನು ದೇಶಸೇವಕರಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯ ತಾರ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಭುದ್ಧಪಡಿಸಿಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿರುವರು. ನಿಂದಕನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಾವು ಸ್ವಾಗತಮ್! ಸ್ವಾಗತಮ್! ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವೆವು

ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ ಕಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಯನ್ನು ಅರಿತವರಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಈಡು ಬಾತೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೃತುವಾಗಿ ಸೋಲಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾದ ಬೇಸಾಯವು ಕ್ರಮೇಣ ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಲಿದೆ. ನಾವಿಂದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅನ್ನಸಾಮಗ್ರಿಯ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ತೀರ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳುವ ಚಿಂತೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಬೆಂದು ಬಾಡಾದೆವು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮಗೆ ಅದಂತಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಈ ಅತಿಥ್ಯದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗದೆಂದು ನಾವು ಆರಿತಿರುವೆವು. ದರೂ, ನಾವು ಕೈತೆ ಮೀರಿ ತಮ್ಮ ಅತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಡುತಿರುವೆವೆಂದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿಕೆಳುತ್ತೇವೆ. ದೇಶಸೇವೋತ್ಸುಕ ದೇಶಬಾಂಧವರ ಅತಿಥ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಆನಂದದಿಂದ ; ಸೋಪದಿಂದ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಸವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಶ್ರಿನ ಆಧವೇಕನದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪಗಾಣಿಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅರಿಕೆ ಇದೆ. ಸುದಾವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಅವಲನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಪರಮಾನ್ನವೆಂಬಂತೆ ಸವಿ ಸವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಂದ ಕಥೆಯು ತಮಗೆ ವಿದಿತವಿರುವುದೇ! ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ

ವಮ್ಮ ಕಾನಡಿಗ ಬಾಂಧವರು ಭೇಮದಿಂ
ರ್ಸುವ ಆದರಾತಿಥ್ಯವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸವಿ
ರಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಭಾ
ದ ಅರಿಕೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವ ಶ್ರೀ
ಕಾರಂತ ಪೀಠದ ಕುಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ
ನಂತ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು ಜಗ
ರುಗಳು ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥಪುರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ
ನ್ಮಳ್ಳಿ ಆಗಮಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಕ
ರ್ಯಗಳ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ
ನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗುವದು ಅವರಿ
ಕಾರ್ಯವೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ
ರ್ಥಜೀಯವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಚಿಕ್ಕತಿಂಡಿ
ನನ್ನೆಲ್ಲ ಹೃದಿಸಿ, ನಮಗುದಾರಿಸಬೇಕಾಗಿ
ಮ್ಮ ಅರಿಕೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು
ಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ
ರ್ನಾಟಕಸ್ಥ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲ ದೇಶಸೇ
ಯೆಯ ವರ ಕಲಿಸಲುದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರುವರು.
ರ್ನಾಟಕಸ್ಥರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ
ನ್ನು ಮರದ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರು
ಯಿಸುವೆಂದು, ಅವಿರ್ಭಾವವೆಂದು ಶ್ರೀಹಿ
ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ಪವಿತ್ರ
ವಾದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಆಗಮಿಸಿರುವರು ಇಂದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರನ್ನು
ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಂದ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿ
ಮಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವ ಸುಯೋಗವು ನಮಗೆ
ರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತ
ಉಕೃತವೇ ಇಂಥ ದೇಶಸೇವಾತತ್ಪರ, ಸ್ವಧ
ರ್ಮನಿರತ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಕಾರಂತ ಪೀಠದ
ಂಕರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ
ರ್ಥಜೀಯವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಮ್! ಸ್ವಾಗತಮ್
ಸ್ವಾಗತಮ್! ಎಂದು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ
ಸ್ವಾಗತ ಉದ್ಘೋಷಿಸುವೆವು

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೇ, ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರು ಸಾ
ಚಿರಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಗ ಲೀನರಾಗಿರುವರು. ಶ್ರೀ
ರಣಗಳು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ
ೀಕಸೇವೆಯ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ದ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಪ್ರಾರ್ಥ
ನೆ ಇದೆ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ ಪವಿತ್ರ ಧರ್ಮೋ
ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಂಥ
ಪವಿತ್ರತಾಲಸ ಭೂಮಿ, ಮುಜ್ಜನಂಗಿಂತಿದಂದ
ವಿತ್ರ ಸ್ಥಲ, ತಪ್ಪಂಥ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಸದ್ಗು
ಗಳು, ಗುರುವಾರದಂಥ ವಿದ್ಯಾದಾನಾರ್ಹ
ದ ಸುದಿನವು ಬಿಮ್ಮೆಲೇ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ
ಡಿ ಬಂದಿವೆ. ಸಾರ್ಥನು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನೆ
ಲೀನನಾಗಿ ಸ್ಮರ್ಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ,
ರ್ನಾಟಕಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುದು
ಶಿಷ್ಯತ್ವೈಸ್ಯಹಂ ಶಾಧಿ ಮಾಂ
ಪ್ರಪನ್ನಂ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ದೇಕಬಾಂಧವರು ಪಾರ್ಥ
ನಂತೆ ಶ್ರೀ ಜರನಗಳೆಡೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನುನ್ಧರಿ
ಲು ಯಾಜನೆ ಹಿಡುತ್ತಿರುವರು ಶ್ರೀಗಳು
ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ದೇಕಸೇವೆಯ ಧರ್ಮೋಪದೇ
ಶವನ್ನು ಸಂಕೋಪವಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ
ಜೋಧಿಸಿ, ಅತ್ಯೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು
ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ನಾವು ಅಗ್ರಹಪೂ
ರ್ವಕ, ಆದರಪೂರ್ವಕ, ವಿನಯಪೂರ್ವಕ,
ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಶ್ರೀ ಜರನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾ
ರ್ಥಿಸಿ ದೇಕಸೇವಾಬದ್ಧಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಂದಿಕರಾಗಿ
ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಅಸಂಖ್ಯ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಗತ
ಮಾಡಿ, ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿವೆವೆ.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧ ಬಿಮ್ಮುಂಟ ಅಮ್ಮನವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ
ಕಾರೀಮು ೩೦ನೇಗೆ ನಿಲಾಯತಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಿಸಿ
ರುವರು ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ " ನೆಶನಲ್ ಸ್ಕೂವೆನ್
ಕಸ್ " ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾ
ನವಲ್ಲಿ ಸಚೆಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಕೆಯ ವಿಸಯ ಬ್ರಿಟಿಕ
ಪ್ರಜಾ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಿಗ
ಸ್ಥಾನದ ಕರ್ತವ್ಯ ಸಫಲವಮ ಅವರ ನ್ಯೇಯವು
ಅಮ್ಮನವರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಸಿ ಅವರು
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನ ಸಮೂಹವು ತಮ್ಮಿಂದ
ಕೂಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಾಲಕ ಸಚಿವರು
ಯುರೋಪಿಯಾಂಡಿದೊಳಗಿನ ಕ್ಲಬ್ಬು ಪ್ರಭೃತಿ ದೇಶಗಳ
ವ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ
ಪೂರತನ ಕಾಲದಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಶಿಕಿರನ್ನೇರಿ
ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತ್ಮ ಪ್ರಭಾರ್ಣಯವ ಅಧಿ
ಕಾರವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದು " ಎಂತಲೂ
ಅಮ್ಮನವರು ಮಾವಿಸಿರುವರು. ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ
ಇನ್ನೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಸ
ಧಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಬಿಳಿ ಆ ಅಮ್ಮನವರು ಬ್ರಿಟಿ
ಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಿ ಹೇಳಿ ಪರ ಶಿಪ್ರವೇ ಭರತ
ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಅಮ್ಮ
ನವರು ಲಿಸಹ ಮಾಡುವರೆ " ಕೆಲವು ವರ್ಷ
ಗಳುಂಟಾಲವು ತಿಳಿದವಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂ
ತ್ರತ್ಯಾಗ್ಗಿ ಹೆಣಗಾಡುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವ ದಕ್ಷಿಕ್ಕೆ
ಅಯಾಚಿತವಾಗಿ ನೈತಿಕ ಬಿಲ ಬೆಂಬಲ ಸಮ,
ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ಗತ್ರ ಕಂಥ
ಗಳು ಬಿಲಿಯವವು, ಎಂತಲೂ ಅಮ್ಮನವರು
ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವರು ಈ ಧೃಢ ನೈಲ ಬಿಳಿಂಟು
ಅಮ್ಮನವರು ದೋಟಿ ಹತ್ತುವ ಮೊದಲು ಎಸೋಸಿ
ಯೆಷೆನ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಂಬ ವಾರ್ತಾಪ್ರಸಾರಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ
ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸುತಿಪರು ಈ ಚಿಲವಳಿಯಿಂದ ಯಶ
ಸ್ಸು ಸೊಂಪ ಪ ಆಶಿಯಿದೆನ್ನು ? ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗ
ಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು " ಆಕೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು
ನಾವೀಗ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರೆ ಆದರೂ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ
ವಿದೆಯು ಹೇಳುವೆನು " ಎಂದು ಅಮ್ಮನವರು ಪ್ರತಿ
ನಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಸಾರುಳ್ಯವನ್ನು
ಅರುಹಿದರು. ಶಿಷ್ಟಮಂಡಳಿ, ಆರ್ಡಿ ಮೊದಲಾದ
ಪುರಾತನ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ
ಅಸ್ಥಿಕ ಪುರಸ್ಕರಿಗೇ ಅಶೆಯಿಲ್ಲದ ಬಿಳಿಕ, ಅಪಹ
ಜೋಗಿಗಳಂಥ ನಾಸ್ತಿಕರು ನಿರಾಕರಾಡರೇ
ಸಾಶ್ಚರ್ಯ!

೨ ಬಿಮ್ಮುಂಟ ಅಮ್ಮನವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ
ಕೂಡ ಬ್ರಿಟಿಕ ಆದರತೆಯ ವಿಸಯವಾಗಿ ಕೆಲ
ವಿಚಾರಗರ್ಭವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಹಿಸಿರವರು. ಅನನ್ಯಪ್ಪ ವಾ
ಹಕರಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಇಸ್ಟು
ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರ ವೆವು. " ಬ್ರಿಟಿಕರ ಅಳಿಯೆಯ ಮೊದಲು
ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಂಖ್ಯೆಯಾ ಸರಸ್ಥತೀ ಮಂ
ದಿರವಿತ್ತು. ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಳಿಕೆಯಾದ ಬಳಿಕ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಶಿಕ್ಷಣವೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೆ ? ಭೂಮಂಡ
ಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಿಕೃಷ್ಟರೆಂಬು ಅವಕೆರ್ತ.
ನಿಕೃಷ್ಟತೆಗೆ ಕಾರಣರು ಬ್ರಿಟಿಕರೇ. ಅವನ್ನೇ ಈಗ
ಮುಂದೊಡ್ಡಿ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋಚ್ಚಭೋ
ಗಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರೆಂಬು ಬ್ರಿಟಿಕರು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವರು.
ಇ ನೇ ಕತನಾವದಲ್ಲಿ ಭರತ ದೇಶವು ದೂರದೂ
ರವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿ ಸಲಹುತ್ತಿ
ತ್ತಿಂದು ಫಿಲಿಪೋರವರು ಬರೆದಿರುವರು ಈಗ
ತಗಿಂದಾಗ ಬರಬಿಳುತ್ತಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಕ ಕಾರಭಾರದ
ಹಬ್ಬೊಂದು ನಿತ್ಯದಂಳತೆಯಾಗಿದೆ ಬರನಿವಾರಣಕ್ಕಾ
ಗಿ ವರ್ಷದಿಸಿದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪ
ಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಲಕ್ಷಾವಧಿಗಳನ್ನು ಭಿಕ್ಷಾಪತಿ
ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಮು ಬಿಳ್ಳೇ ಸರಕಾರದ ಲಕ್ಷಣ
ವೇನು ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಒಡ ದೀಳುವ ಕಾರಣ
ವ್ಹಾದು ಗಲಾಸರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರಿಬಿಡ ಗ್ರಾಮ ಸರಸ್ವ
ಗಳ ನಾಶವ ಹಿಂದೂ ಮಹಮ್ಮದಿಯ ಅರಸರು
ಅಸ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದ ಹದ
ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು
ಕಾರಣವು ಬ್ರಿಟಿಕ ಆತಶಕೆಯು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವೆಮ್ಮು
ವದರಲ್ಲಿ ಭಿದೇಹವೆನಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯ
ಪ್ರವಾಹತೆಯು ಫಲಿಸ ವ ಬಗೆ ಬಿಡ್ಡಿಲೆನು ? ಈ ಆತ
ರತೆಯ ಲ್ಲಿ ಕಾಗಪತ್ರಗಳ ಪಠ್ಯರಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ
ಎಚ್ಚರಿಂದಿಕೆ ಕಾವಿತ್ಪಿಯುತ್ತವೆ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನಕ್ಕೆ
ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಆತರತೆ
ಯು ಪೂರ್ಣತ್ವವ ಭಾರತೀಯವ ಜೀವಾತ್ಮ ಅಯು
ಷ್ಯಕ್ರಮವು ೫೦೦ ವರ್ಷ ನಿತ್ಯವೂ ನಿಧನ ಸಂಖೆಯು
ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಲಿದು. ಅವನಾಸ ಬೀಳುವವರ
ಸಚ್ಯೆಯೂ ಬೆಳಿಯುತ್ತಿದೆ " ಬ್ರಿಟಿಕರ ಸುಧಾರಿಸಿದ
ಆತರತೆಯಿಂದ ಉಂಟ್ಹಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದು.

೩ ಇನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಕರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ನೆಲೆಗೊಂಡ ಶಾಂತತೆಯ ಬೆಗ್ಗೆ ಅಮ್ಮನವರ ಅಭಿ
ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರುಹಬೆಕಾಗಿದೆ. " ಶಾಂತತೆಯನ್ನು
ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳ
ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಹರಿಸಿತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು
ಧರಿಸುವದು ನಿಲಿಯೆಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೌನಸ್ಥನ
ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಅಧಿಕಾರನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ
ಬಿಹು ಪ ವಿಗಳು ಸೌರಮಹಿನರಾಗಿರುವರು.
ಪರರಾಷ್ಟ್ರಿಯರು ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು
ರಾಷ್ಟ್ರಿತಿಕ ಸಾಧಕವಲ್ಲ. ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನರಾಯರ
ರು ಬಿಮ್ಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಗರಿಸಿ ಚಿತ್
ಬ್ರಿಟಿಕರು ಕ್ಷಾತ್ರನೈತ್ರಿಯ ಗಾಸ್ಟ್ರವನ್ನು ತೊಡಿ
ಗೀಚುವ ಕುರಿ ಮರಿಗಳ ಹಿಂಡನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರು
ವರು. ಕ್ಷಾತ್ರವನು ಮದ್ರಾಸಿಗಳ ಕೂಡ ಕತ್ತುಸ್ಪರ್ಧಿಂ
ದ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅವೀರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಡುಬಿರುಕ್ತಿದೆನು.' ಕ್ರಿಟಿಕರು ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಈಲ ಜಾತಿಯವರ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವರು ತಮ್ಮ ಹಂತಿನಲ್ಲಿ ವೃಸಿಕರನ್ನು ಪ್ರಾಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ, ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಮ್ರಾಜ್ಯವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ನತಿಪಲಿಕ್ಕೂ ಅವರು ಳೆಲವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವದು ನಿಜ ಆದರೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪದವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕಳ್ಳಪರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುವದು ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹವಾಗಿ ವರಿಣಮಿಸಿದೆ ಭಾರತಿಯರನ್ನು ಸಿಲಿಸಿ ಸರಸ್ವಾಗಿ ವರಿಣಮಿಸಿ ಸಿಸರ್ಕ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾವನ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಕೆಯಲಿಗೆ ಜಿಫ್ಲಿ ವತಿಸಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೇಪ್ಸ ಸಭಾಂ ಟೆಲೆ. ಈ ಬಿ ಯಾವ ಸ್ವಾತ್ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿ ವಾಗಿದ್ದಾನು ಕ್ರೈಸ್ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕಾಲೇಜ್ ಸ್ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗಾಗಿಯೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸರ್ ಸೈಯದ್ ಅಹಮದ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಲಿಗಢ ಕಾಲೇಜು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಸ್ಸಾ ಸೆಯಿ, ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಮೂರ್ಖಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಮಾರು ತಿಳಿದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯತ ರಾಜ್ಯವಿಷಯಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಯಕವೂ ಆ ಸಿಬಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ ವಲ್ಲೆಸ್ 'ಪ್ರಿಟಿಕರಾದರೂ ಕಾಗದಲ್ಲಿ ರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾವಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸಾಲದು ಪ್ರಜೆಯ ಸರಕಾರವು

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪೂರ್ವರಂಗ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆರವಣಿಗೆ; ದರ್ಶನೀಯ ಉತ್ಸಾಹ!

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ.)

ಗೋಕರ್ಣ,

ಮಂಗಳವಾರ, ತಾ. ೪೯-೪-೨೪.

ಈ ಮೊದಲಿನ ಪತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತರುವಾ ಯ ಈ ವರೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದ ವ.ತ್ತು ಇ ರ ಎತ್ತಿ ತರುಣರಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಾಗುವಂತೆ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಡಿರುತ್ತಿದ್ದು, ಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಅ ರ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಸನ್ಮಾ ನೀಯ ಮುಖಂಡರೂ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗುವರು. ಸರಪ ಬಲಬದಿಗೆ ವಿಷಯನಿಯಾಮಕ ಕಮಿಟಿಯ ಭಾಷಣದರನ್ನೂ, ಎಡಬದಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಕಮಿಟಿಯ ಸ ಭಾಷಣದರನ್ನೂ, ಮುಂದಿನ ಮಧ್ಯದ ಸಾಲ್ಕು ಚೌ ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಎತ್ತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನ್ನೂ, ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಸುತ್ತುಗಡೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಮೊದಲಾದ ಇತರೆ ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ್ರಿಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣಾಗುವುದೆಂದೆ. ಪರಿ ತ್ತಿನ ಧನ್ಯ ಮಂಟಪವು ಅಂತರ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೬೫ ಭ್ಯ ಯಿಂದ ಅಚ್ಚಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಳ ಬಲ, ಸನ್ಮಾನನೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಭಾವಚಿ ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಉದ ಶೇಷವರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನು ಶೋಭಾಢ್ಯವು ಕಳಪವು ಇನ್ನೂ ಸಡಿದಿರ ವದು. ಂಟಪದ ಕಂಬಾಂಡಿನ ದೀರೆ ದೀರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ದೀರೆ ದೀರೆ ಕಮಿಟಿಗಳು ತೆರೆ ಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಈಹೊತ್ತು ಮುಂಗಳ ಸಾರ ರಾತ್ರೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ನಿರೀ ಕ್ಷ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶಂರವಾ ಪಿತಪ್ರ ಶ್ರೀ ಕಂಕಾ ಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣತೀರ್ಥರಿಯ ವರನ್ನು ಸುಗಡ ಕರತಲರಿಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ತಿರೆ ಸಿದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಮುದ್ದಾಂ ಪ್ರಯೋಗಿದ್ದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಮತಿಯಿಂದ ಅವರು ತಾ. ೩೭ನೇ ರವಿವಾರ ದಿ ನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಹುಬ್ಬ ಳ್ಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮರುದಿನಸ, ಅಂಜರೆ, ಈಹೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಟು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಸಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷೆಗೋಸುಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಮು ಮಾತಿದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿರಿ ಯಿಂದ ಹೊರಟು ಕತ್ತಗಾಲ, ಮಿಜಾರನ, ವಾಡ ಸಗೆರಿ, ಸಾಣೇಕಟ್ಟಾ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವರಾಗಿ ದ್ದರು. ಇನೆ: ಪ್ರಕಟಣಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ದ್ವಾರಾ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿ, ಅನಸ್ಥಾನ್ನ ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟ ಗೋಕರ್ಣದ ಜನರು, ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೆರ ವಣಿಗೆಯೊಡನೆ ಹೋಗಿ, ಚೌಂಡಗೇರಿ ಕೆರೆಯ ಹತ್ತರ ಆ ಸಮುಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದರು. ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆಯು ಬಿದಿ ಯಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿಕೊಂಯ ಮೋಜಾರನ್ನು ಜನರು ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂ ರ್ಯಾಸ್ತಮನಾಗಿ ಕತ್ತಲೆಬೀಳಲಿಕ್ಕಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ, ಜನರು ಚಿಂತಾತುರರಾದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೋಜಾರು ಎಲ್ಲಿ ವರೆಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆಂದು ನೋಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೋಜಾರು ಮುದ್ದಾಮು ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿರಿಯಿಂದ ಹೊರಡಲಿಕ್ಕೇ ತವಪಾಡ್ಡರಿಂದ, ಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಆರತಿ, ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಒರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ತಡವಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಆಗಲೆ ರಾತ್ರೆ ೯-೩೫ ಘಂಟೆ ಪ ಮಾರಿಗೆ ಚಾತಕ ಕದಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೂಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೋಟಾವಿನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಹಿರಿಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂತರಿಗೊಂದಿಗೆ ನೋಟವಿನಿಸಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾ ಪ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸ್ವಾರಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಜನರ ಉತ್ಸಾಹ ಮೆಚ್ಚತ್ತೂ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಯಾಯಿತು. ವೇದಘೋಷಗಳಿ.ದಾಗೂ, "ಪ ದೇ ಮಾತರಮ್" ಜಯಜಯಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಾಂಕೇತ ರಣ ಸ್ವಾಗತವಾಯಿ ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೋಜಾರ ಗಾ ಡಿಯೂ, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ನಾವಿರಾರು ಜನರ ಸನುದಾಯವೂ ಪೆಳ್ಳಗೆ ನಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಕಾಳೀ ಅನ್ನಸಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿ ರಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಗಳು ಮೋಜಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಶ್ರೀ ದೇವಿ ದರ್ಶನ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಂ ಡಿಳಿಕ್ಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುದ್ದಾಮು ತಯಾರಿಸಿ ಕ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಆಸನಸ್ಥರಾದರು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯು ಬಾವಿ ಯಿಂದಲೂ, ಕೃಷ್ಣಲಿನ ಗೂಬೆ-ಳಿಂದಲೂ ಪಯ ನದ ನೆಳಹವಾಗಿ ಸೃಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರವ ಣಿಗೆಯು ಬಲು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ದೆಂಡು ಮತ್ತು ವಂಜವಾದ್ಯಗಳ ಇಂದಾಪ ನಿನಾದ ಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದವರ; ವೈದಿಕರು ವೇಪ-ಸುಂತ್ರಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಬಾಲಪುಂ ಹಾಗು ಸ್ತ್ರಯಂ ಪಾಕರ ಉತ್ಸಾಹದ ಜಯಜಯಕಾರಗಳೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದವು ನೂರಾರು ಹಿಲಾಲ.-ದೀವಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪತಾಕಗಳಿಂದಲೂ, ಇಡ್ಡಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಂದ ಭವ್ಯಚಾಮರಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಜೀರ್ಣೋತ್ಥಮ ಕುತ, ಶ್ರೀ ಕೈವಲ್ಯ ಮಠಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗಿ ರಥಬೀ ಥಿಯನ್ನು ಸೇರಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರೀಗಣಪತಿ, ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದೇವದರ್ಶನ ಕೊಂಡ ಬಳಿಕ್ಕ, ಅಲೆ ಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹಿಂತಿರುಗಿತು. ರಥಬೀದಿಯು ಕೊನಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ದರ್ಶನವ ನ್ನು ಪತಕೊಂಡು, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸ್ವಾರಿಯೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ರಾತ್ರೆ ಸುಮಾರು ೧೧॥ ಘೆಂಟೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಸ್ವಾ ರಿಯು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಕೊಂಡಿರುವದು. ಈ ಅಪೂರ್ವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಧನ್ಯರಾದ ಜನರು ತಮ ತಮ್ಮ ವಸತಿಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಈ ವರೆಗೆ ಗದಗ, ವಿಜಾಪುರ, ಮಂಗಳೂರ, ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರೂ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂಬ ಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಈಹೊತ್ತಿನ ದೋಟಿಯ ಮೇಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾವ ಮು ದವೇದಕರರು ಮಾರಗಾಂವಿನಿಂದ ದೋಟಿ ಹತ್ತಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿರುವರು. ಇದಗದ ಶ್ರೀ ಹುಯಿಲ ಗೋಳ, ಶ್ರೀ ಉಮಾಬೆಗಿಯವರೂ, ವಿಜಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಗಿ, ಶ್ರೀ ಹಣಮಂ ತರಾವ ಕೌಜಲಗಿಯವರೂ, ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ಗುತ್ತಲರೂ ಮೋಜಾ ರುಗಳಿಂದ ಬಂದು ತಲ್ಪಿರುವರು. ಬೆಳಗಾಂವಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ದತ್ತೋಪಂತ ಪಾಜಲಿಯವರು ಬಂದು ಮುಟ್ಟು ವರಾಗಿ ಆಕಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಕಳೆದ ಬಂದು ತಿಂಗಳಿ ನಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಜ್ವರವು ಪುನಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ತಾವು ಬರಲಾರೆ ವೆಂದು ಅವರು ನಿಷಾಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಾ. ಸಾರಾಯ.ಣರಾವ ಹಡೀಕರ ರವರು ನಾಳೆ ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಮೌಲಾನಾ ಮಹ ಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ಆಮಂತ್ರಣ ಕಳಿಸೋಣಾಗಿತ್ತು. ಜರೆ, ಬಂಧುಗಳಾದ ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ ಯವರಿಗೆ ಮಾಧೋರಾವನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಜೋಪಾನ ಮಾ ಡುವಸು ಅವಶ್ಯಕನಿರುವದರಿಂದಲೂ, ತಾ. ೩ನೇ ಮೇಗೆ ಬಿಲಾಫತ ವರ್ಕಿಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೆ ಶನವು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವದಿರುವದ ರಿಂದಲೂ, ತಾವು ಬರಲಾರೆವೆಯೆ ಅವರು ಕೂತ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಗದಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಜಳಗಾಂವದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ-ಮೊನ್ನೆ (ತಾ. ೩೭-೩೮ ಕ್ಕೆ) ನೆರೆವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರು.. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೆಮ್ಮ ವಯೋವೃದ್ಧ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯನಿರತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಡಿನು ಕಾ. ೧೦ನೇಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಲಿಹುದಾಗಿ ನಂಬಿಗೆ.

ಮಂಟಪದ ಹಿಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ರದರ್ಶನವ ವಿಶಾಲ ವು ಮಾತಿರುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಕುದ್ದ ಖಾದಿಯ ಮಾ ರಾಟವೂ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬ ರುವ ಕೆಲವು ಭಗಿನಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ವಾಗಿವೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಊಳ ಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೇ ಸುಬ್ಬಡಿ ವೆಂಕಟ ಅಡಿ ರಥಬೀದಿ ಇನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ,

ಇತರ ಜೆಲ್ಲೆಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಶಮಾ ಸಭ್ರಾಯ ಅವರು ಮೂಳೆ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಡಿರುತ್ತದೆ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಿರಿಸಿದವರು ಹಿಂದೂ ಸಭೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆ ಗೋಸಾವಿ ಪರಿಷತ್ ಮೊದಲಾದ ಸಭೆಗಳ ಶ್ರೀ ಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವಂತೆ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವತಯಾರಿ ನಡೆದಿರುವ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟನಾನಂತರ ಗುರುವಾರ ವಿಜಯ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಚನಗಳೊಡನೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಗುವುದು ಇದರ ವಿವರವನ್ನು ಇದರ ವಿಶೇಷ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಪಂಢರಪುರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಗಲಭೆ ಆಪ್ಪದು ಅವಿರೋಧಗಳ ಸರಕಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ತನ್ಮಾತ್ರಗಳು ನೀಡಿ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮಿಸಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಂತಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ

— ಬ್ಯಾಕೆಂಪಿಲ್ಲಿ ಸೋಡಾದ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇದೂ ಕೊಡುವದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಆಶಿ ಮಜೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

— ಪಾಲಾಗಲಿಲ್ಲ ! ಫ್ಲೆಗ್ ಡಾಕ್ಟರನ ಪಾಲಾ. ಎಲ್ಲಿ ಪಾಲಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಪಾಲಾಪ್ಪಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನಿಂದ ಮೈಲ್ ಇ. ೨ ಕಡೆ

ಪರಿಗೆ ತಿರಿ ಇಂಡಿ ಇವರಿಗೆ ಫ್ಲೆಗ್ ಆಯಿತು. ಆವರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮಂದಿಗೂ ಪಾಲಾಯಿತು.

— ಬೆಕ್ಷಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೆಲ್ಲಿಯ ಪಾಲಾಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆರು ಪಾಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಇ. ೩-೮ ಪೇಶೆ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಫ್ಲೇಗ್ ಗಂಗಾಧರರಾದ ಪೇಶೆಯಾಗಿರುವುದು

೪೦ ವರ್ಷ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಜಾ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಆಂಡ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಲ್ಲಿ. ಮುಂಬಯಿ ಗಿ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಎತೆ ಘಸಕ್ಕ ದೊಳಗೆ ದೈ ಬಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆದಿರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿರ್ ಪಿಲ್ಸ ಮಲೇರಿಯಜ್ವರಗಳಿಗೆ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಬಾಣಾಮೃತ, ಅಕಸ್ಮಾರಗೂ ಎಳೆಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೊಡುವ ಔಷಧ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕಿಡ್ನಿ ಲಿವರ್ ಬಾಮ್, ಕಲೆಸೋಕೆ, ಬಾತ, ಎದೆಸೋವು ಎಲ್ಲಾ ಕರದ ನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕೈರಿಯಾ ಮಿಕ್ಚರ್, ವಾಂತಿಭೇದಿ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಜ್ವರದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕೈಪೈನ ಬೇಳುಗಳು, ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇನ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಬೇಳುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಟಾಪಿಕ ಗ್ಲುಕೆ ಫಾಸ್ಫೇಟ್.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಹುಳುಕಡಿ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ದಂತಧಾವನ ಚೂರ್ಣ.

Telegram Address — "*Cawashapur*" Bombay
Dr H L BATLIWALA Sons & Co Ltd
P WARLI, BOMBAY, No 2.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲ ಗಾಡಿ ಸೋಡಿ ಪಾಯಂಕಾಲ ೨½ P M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ೬ P M ಕ್ಕೆ ಸು ಮ್ಯುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೨½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂದ್ಕೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ೬ A M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವ್ವಾ ಹಾವಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಕಾರವಾರ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಫಾಮಿಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೀಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್ ಫಾಳದ್ಕಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು

B. V PUSALKAR *Manager*

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಸೀರಿಯಾ)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದ ಫಿಟ್ ಹಾಗು ದುಷ್ಟಿಸ್ತ ಇವುಗಳನ್ನು ೫೪ ಹಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುವದೆ ರಾತ್ರೆವೈದ್ಯ ಬಾಬುಲಾಲ ಜೈನ, ಲಲಿತಪ್ರ — " ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಇದೇ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧದಿಂದ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪವು ಶಾಂತವಾಗುವದು. ೨ ಸೇರ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಗೆದರೆ, ಅತ್ಯುಪಯೋಗವದು " ಡಾ ಪಲೇರ ಲ, ಟಿಒಲಿ, ಸುರತ — " ರೋಗಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತದೆ. " ಜೂ ಕೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ— " ನಮ್ಮ ಜಿಗಸ್ಸನ ಮೂಜಗನು ಆಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೪-೪ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಸ್ವಿದ್ದನು ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಬಂತು " ಎಸ್. ಆರ್. ಶಾಪಿಟಕರ, ಆಸಿಗೀರದಾರ, ರೋಣ, ಧರ್ವಾಡ— " ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತು ಕೂಡ್ಲೆ ೨ ಸೇರದನ್ನು ಕಳಿಸಿ. " ಪತ್ರವನ್ನು ಪಾಠವನ್ನು ಬಾಲಬೋಧ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಸಚಿತಕಳ್ಳದ್ದು

C. L. Shaha, Deshinamawala,
'Vayu-Mukta' Office, Palace Road, BARODA

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾರಿಗೆ ಆಟ್ಟರುನಿವೆ.

ಜೀಕಾವರು ಭಾರಿಗೆಯ ಪರವಾರ ಪೈಕರ ಮತ ಕಿ ಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಳಿಕಾಗ್ಸ ಬಟ್ಟೆಯ.

ಪುರುಸೋತ್ತಿನ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ, **ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಶಿರಸಿ.**

ಸ್ಪೆಶಲ್ ವಟ್ಟಾವು.

ನಮ್ಮ ಪತ್ರೀಧರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಸವಲತ್ತು ಬಹಳ ಅವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲಿರುತ್ತೆ. ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡದೇ ಪತ್ರದಾರಿಗಾಗಿ ಕಿಳ್ಳುಪಟ್ಟಿ ಅರ್ಜಾರು ತಳುಸಿರಿ.

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು—ಪ್ರಕಾಶಕರು,
ಭೂತುವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ.
ಮುಂಬಯಿ.

ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ

ನಮ್ಮ **ಭಾರತ**ದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಿಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜನವು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಯವಾಗತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಕಟವು ಹಾಯು ಏಮಳಕಿನವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಿತಪರಿಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಕಾಗಲೇ ಶರಣಾಪ್ಪಾಯಪಡ್ಡ ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ವನ್ನು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮವು ಭವಿಷ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡಾಡುವಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯವಾಹುವ ಏಂಥ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರ ಬಲತ್ತರ ಹೇಳ ಸ್ವದೇಶ ಕಂಪನಿಯು ಪ.ತ್ಯಾವಪೂ ಇದ್ದು

ಹೆಕ್ಕುಳುಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚಿಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಖರ್ಚಿಯನ್ನೂ, ದುಡಿವ ಸ್ತ್ರಾಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜಾಗದ ಖರ್ಚಿಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾದೇ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾತಿಸಿಕ್ಕಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಳಂವಿನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು -

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ಕಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

अमृतप्रभा गुटिका.

मंदाग्नि, खोकला, ताप, वरकोष्ठ, पांडरी, पोटशुळ, उन्माद, बाळांतपण मरणण, नाहू, मुलाचा डवा, इ. विकार खात्रीने व अल्पावधात बरे होतात

१० गो. कि. रु. १. ६. पी स विगरेजा.

मॅनेजर, अमृतप्रभा गुटिका कार्यालय,

कुशवाह डे. पे उज्जैन, मि. धुळे

Friends' & Businessmen's

(1) Do you want to increase your business in the best manner?

(2) Do you want to advertise in the most popular News paper of our District?

(3) Do you want to obtain Low Sea Freight rates?

If so apply to

Messrs. DUTT & CO.

Dutt Bhavan KARWAR

1 Cuff Agents of the Bengal Coal Co.

2 All Agents of the Kanara News.

3 Sole Agents of the Dharwad Soap Co.

We also undertake all Sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub Agent throughout Kanara & Goa.

ಶುದ್ಧ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಿಳಿ ಧಾವಳಿಗಳು

೬ ಪೌಂಡ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೪ ರೂಪಾಯಿ ೦ ಔನ್ಸ್ ಒಂದರ
೯ " " ೧೫ " " " ೧೧೦—೮ "
೮ " " ೧೪ " " " ೯—೬ "
೮ " " ೭ " " " ೬೦—೧೦ "
೧೨ " " ೫ " " " ೬ —೧ "
೧೦ " " ೪½ " " " ೮ —೧೦ "

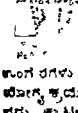

ಅತ್ತೆಗಳಲ್ಲದೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಮಳೆಗೆ, ಸಂರ್ಮಾಗಳಿಗೆ, ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೈಟರ್‌ಗಳು ಕಂಫರ್ಟ್ ಬಾಲಗಳು, ರಬ್ಬರ್‌ಶೂಸ್, ಜಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಹಾಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಯೂನಿಫಾರ್ಮುಗಳು ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಅಲಂಕಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ದೇವರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರವರ ಪರಗಳಿಂದ ಅಂಗ ರೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು. ಹೊಸ್ಯ ಕೃಯಕ್ಕೆ ಬಿ ಬಿ ವಿಳಾಸ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೂಲಿಯಾಗಿ ಆಣಿ

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್ ಯು ನಂಬಿಯಪ್ಪಾಚಾರಿಯು
ಡೌಕಂಬಾ ಕಾಫಿಕ್ಯೂರ್ಸ್.

ಡಾ। ಮಾನಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

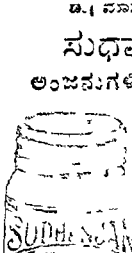

ತಲೆಕೂಲಿ, ಮೈ ಮೇಜನ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್‌ಗಳಿಲ್ಲದೆ ನೇರ ಒಂದೆ ಪಾತ್ರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು

ಕಾಂಜ್ಞೆ — ನಾಗಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಕುಮಟಾ (ಕಾನರಾ ಜಿಲ್ಲೆ.)

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ನಂಬರ ೪ರಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ

೧ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರೂ. ೦-೧೦-೦
" " " ೨ ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ " ರೂ. ೧-೮-೦
" " " ೪ ಔನ್ಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ " ರೂ. ೧-೧೫-೦

ಇವಲ್ಲದೆ, ಗುಟಕಣ, ಕಫ್ಲು, ತಲೆನೋವಿಗೆ, ಚಳಿ ಜ್ವರ, ಚಾಕ ಧೆಜ್ವ, ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿಶೇಷ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಪತ್ರಿಕೆ:— ಎನ್. ಈ. ವೆರುಗೀಸ್,
ವಿ.ಕನ್ ಫಾರ್ಮರ್,
ಪಳದೀಪುರ (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಕರರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ವಾಕ ಕೀಡಿಸಿ, ಉಳಿಯು ಅಕ್ಕಾರಿಯ ಗಳಿಸಲಿ, ರಾಮಬಾಣವೆಂದು ಹಾಗಿರುವರು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸಾಬೀತಾಗಿ ಬಿದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟೆ ಕಾಟಿಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವೈದ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಕೆಮ್ಮಿಗೆ ೧೦ ರ ಸೈ ಬಿಲ್ಲೆ ಕೆ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ

ಮೂರು ಕೆಸಾನ ಗಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

೪೭॥ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ದಲಾಲೀ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಕೆನಾನ ಗಾಣವು ಕೇಕಡಾ ೬೦ರಂತೆ

ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡತ್ತದೆ. ಸಮಯುಕ್ತ ಭಾಗಗಳು

ಉಕ್ಕಿನಕಿಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಧಾತುವಿನಿಂದ

ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು

ದೊರೆಯುವದೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವು.

ವೈ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ.)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Ponda

No. B.1270. Thursday 8th May 1924.

ವರ್ಷ ೨ | ಕನ್ನಡಾವೃತ್ತ. | ಸಂಖ್ಯೆ ೩೮.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಗಾವ್ಲೆ
ರೂಪಾಯಿ ೨-೪-೦.
ಮುನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ
ರೂ. ೩-೦-೦.
ಪ್ಲಿ. ಪಿ. ಅಂಜೆಪೆಟ್ಟಿ ಸೇರಿ
ರೂಪಾಯಿ ೩-೪-೦
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ೦-೧-೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಶಾಸ್ವತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೆಜರ (೧೫ ಎಸ್ ಆರ್ಡ)
೮ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. ೧-೦-
ಆ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦.
ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು
ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಆ ಮಾತ್ರ
ಪಿಂಚ್ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿ
ಯುವುವು ಕ್ರ.

ಇತರೆ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ವಿಷ
ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯಾನೆಜರರ ಹತ್ತಿರ
ಸಲ್ಲತಕ್ಕದು.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕರ್ಮಭಿರ್ವಿವಿಧೈರಿತಾ ತ್ರೈವಾತಾ ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿತೇಷ್ಟೈಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರಾಜೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾಜೇ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

(ಕುಮಟಾ— ಕಾವಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೮ ಮಾಹ' ಮೇ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಪೂರ್ವ ಅಧಿವೇಶನ.

ಅನುಪಮೇಯ ಉತ್ಸಾಹ.

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ.)

ಗೋಕರ್ಣ,
ಗುರುವಾರ, ತಾ ೧-೪-೧೯೨೪

ಇಂದು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥ ಮಹಾಪರ್ವಾಲ. ಕೃಷಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಸರ್ವ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಸಕಲ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಸವಾಪ್ತಿಯಂಗೈದು ಅಧಿವೇಶನ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಳಗಾವಿಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಇಂದಿಗೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರ ಅಧಿವೇಶನ ಸಮಯವು ೨ ಘಂಟೆ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿತ್ತು. ಸಕಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭೋಜನಗಳನ್ನು ಆಟೋಪಿಸಿ ೧ ಘಂಟೆಯಿಂದಲೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೨-೩೫ ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಂಟಪವ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶಸೇವೋತ್ಸುಕ ಕ್ಷೋತ್ಸವಸಂದಣಿಯಾಯ ಗದ್ದಲಬೆಬ್ಬಿತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪವು ಬಲು ಸುಶೋಭಿತವಾಗಿ ಶಾದಿಯಿಂದಲೂ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಮೃತವರ್ಷಿಣಿ ಎರಡು ಗಜಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಾಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅಂತರ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳು ಸುತಾಯಿಂದ ಮಂಟಪವು ಅತ್ಯಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಎತ್ತಲಿ ಏಬಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಸ್ವಾಗತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕೂತ್ರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ವ್ಯಾಸಪೀಠವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಯಿಯಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಸಾರದಾ ಪೀಠದ ಶ್ರೀಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೀರಾಪನವನ್ನಿಟ್ಟಿ ಗುರು. ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಲೋಕವನ್ನು, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂಧು, ಲಾಲಾಲಪತರಾಯ, ಜೆತ್ತರಂ ನದಾಸ, ನೆಹರು, ಮಾಲವೀಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋ ನಿನಾಯಿಡು, ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಾಗ್ರಗಣಿಗಳ ಭಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು ವ್ಯಾಸಪೀ ತಿಂದಿದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣಾಗಿತ್ತು. ಗಳ ಆಸನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರ್ದಾ ಮಂಟಪವು ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು. ಇದಿಯಂದ ಸುಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂಬದಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಸಮ್ಮುಖಗೊಳಿಸಿದ್ದರು ಮಂಟಪದ ಮುಂಬದಿಗೆ ಕಂಬಗಳ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ-ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾಧಕ ಕೈರಾಟಿಯಿದ್ದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪತಾಕೆಯು ಡೌಲಿನಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಪುರುಷರೂ, ೪೦೦ ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಭಗಿನಿಯರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು, ೨ ಬಿತಿನವ್ರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಂಜಹೆಲ್ಲಿ ವರಮ ಪೂಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಜಗದ್ಗುರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣತೀರ್ಥಜಿ'ಂಹ ಸರ ಆಗವ ನವನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತ ಅವಸ್ಥಿತರಾಗಿತ್ತು. ೨॥ ಘಂಟೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಗ ಶ್ರೀನಾಪರಾವ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರು, ಆಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಗೋಪಿಯವರೂ ಶ್ರೀಗಳ್ಳೊಮ್ಮು ಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಕೃಗೀರಿ ಮುಕ್ಕ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಗಳನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ದೇಪಾಂಡೆ, ಕೌಲಗಿಯವರ ನ್ನೂ ದೋಣಿಯ ವೇಲಿಂದ ಕರಕಂದರು. ಶ್ರೀ ಏಳ್ಳೇಶ್ವರ ವೆಂಕಟ್ರಾಪ ಪಂಡಿ ಶ್ರೀಯವರನ್ನು ಸೋಣರು ಮೇಲಿಂದ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತು. ಅಲ್ಲಿಂ ಪ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ಬಂದು ಸೇರುವ ಷ್ಟರಲ್ಲಿ ೪ ಬಜೆವು. ಶ್ರೀಗಳ ದರ್ಶನವಾದ ಕೂಡಲೆ ಇಡೀ ಶ್ರೋತೃಸಮೂಹವು ಆವರಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತಿತು. ಶ್ರೀಗಳ ಜಯಘೋಷ, ಮಹಾತ್ಮರ ಜಯ ಘೋಷ ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಮಂಟಪವು ಮುಮ್ಮುದುಮಿಸಿತು. ಶ್ರೀಗಳು, ಮುದ್ದಾಮು ರಚಿಸಿದ ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀ ರಾಪನದಲ್ಲಿ ಆಸನಸ್ಥರಾದರು. ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಗಿ, ಹನುಮಂತರಾವ ಕೌಜಲಗಿ, ಗೋವ್ಹಿತ್ತ ನಾರಾಯಣ ಜಗನ್ನಾಧ ಭಟ್ಟೆ, ಕೃಷ್ಣರಾವ ಮುಡಪೇತಕರ, ವಿಠ್ಠಲರಾವ ಜೋಶಿ, ಅನಂತರಾವ ಚಾಲೀಹಾಳ, ತಮ್ಮಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯ ಪುರೋಹಿತ, ಕಾರ್ವಾಡ ಸದಾಶಿವರಾವ ಮಂಗಳೂರು, ಪತ್ತಾತ್ರಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಮಂಗೇಶರಾವ ತೇಲಂಗ, ಹಾ॥ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಪ ಹಡೀಕರ, ಮಂಜಿನಾಥ ಭಟ್ಟೆ ಕರೀ, ಮಹಾಬಲೇಶ್ವ ರಭಟ್ಟ ಗೋಪಿ, ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀ ಯ ರುವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರವ ಘನಸ್ಥವಾದ ಒಳಿಕ ಅಧಿವೇಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೊಟ್ಟಮೊಲು ಪಲಸಾಸಿನಿಯ ಶ್ರೀಯುತ ಸುಧಾಯಿಕರು "ಯೋ ನಿತ್ಯಾತ್ಮ ಸು ಖಾಯ" ಎಂಬ ಸರಸಾಪ ಗೀರ್ವಾಣಶ್ಲೋಕದಿಂದ "ಧರ್ಮ"ಕ್ಕೆ ಅಶೀಕ್ಷ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಗೋಸೇವಾಧುರೀಣರಾದ ನಾರಾಯಣ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಟ್ಟೆಯವರು ಗೋಮಾತೆಯ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಣಮಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಗಂ ಸೇವಕ ಮಂಕಿಯ ಅಧಿವಕೀಲರಾದ ಜೆತ್ತಿಗೆಯವರು ಕಾ.ಮಟೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಾಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, "ವಂದೇ ಮಾತರಮ್" ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿಯ ಮಹಿಮೆಯರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಒಳಿಕ, ಭಾರತದೇವಿಯ ಸ್ತುತಿ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಸ್ತುತಿಗಳಾದವು ಒಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತ ಸರ ಪದ್ಯಗಳಾದವು.

ಆಹ್ವಾಗದಲ್ಲಿ ೪॥ ಒಡಿದವು; ಒಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪಕ್ಕೃತ್ತಿಪೀರವನ್ನೇರಿ, ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರ, ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ, ವರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ, ಅವರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಹೇರಂಗಡಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಡಿಯೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನಿಜ್ಞೆಯಂತೆ, ಶ್ರೀ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು ಭಾಷಣನ್ಯೋದಿಸಿದರು ೪॥ ಘಂಟೆಗೆ ಸ್ವಾಗತರ ಭಾಷಣವು ಮುಗಿಯಿತು. ಒಳಿಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಮೌ॥ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಲೇಳಕರ, ಜಯಕರ, ದಕ್ಷಿಣಭಾರತ ಮಜಲಿ, ಪುಷ್ಪವರಾವ ಕೆಂಭಾವಿ, ಗೌರೀಶಂಕರ ಮಿಶ್ರ ಲಾಲಾ ಧುನಿಚಂದ, ಸಖ್ಯಿಷ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಜೈವಿ, ಪಾದರ್ಶಾಡ್ಯಿಳ ವಿಕ್ಟೋಪೆಲ್ಲ್, ಡಾ॥ ಸಾವರ್ಕರ, ಳೇಳಕರ ಮೊದಲಾದವರ ಪಹಾನುಭೂತಿಪರ ಹಾಗು ಪರಿತ್ತಿನ ಯಶಶ್ಚಿಂತನೆಯ ತಂತಿ-ಪತ್ರಗಳು ಹಿಂಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇದಕ್ಕೇ ಅರ್ಧ ತಾಸು ಕಳೆಯ ಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಒಳಿಕ, ಪರಿಯಾಗಿ ೫॥ ಘಂಟೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದಾಗಳನ್ನು ಅಭಿವಾದಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕನ್ನು ಸಂಪಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪುಲಲಿತವಾದ, ಕರ್ಣ ಮಧುರವಾದ, ಗೌರವಯುಕ್ತವಾದ, ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾಂತರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಬಲಿತ ಭಾಷಣವ

"ಧರ್ಮಾವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು ಕಾಮೋಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ:"

ದೋಷಕವಾದ, ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಶಾಸ್ತ್ರಕ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶ್ರೇಯೋಮಾರ್ಗಕ, ವೈತ್ತ ವೇಧಕ, ಸ್ವಾಪಾದಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸನನ್ನಿತ್ತು ೨ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಸಕಲ ಶ್ರೋತೃವೃಂದವನ್ನ ಕಲ್ಲಿನ ಗೊಳಿಸಿದರು. ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೂ, ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೂ, ಶ್ರೀಗಳು ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕನುರೂಪವಾಗಿ ಅಸ್ಖಲಿತವಾಗಿ ಅತಿವ ಸುಶಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಿ ಗೊಂಡರು. ಶ್ರೀಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ದು ಧರ್ಮ-ತತ್ವಗಳಿಂದ, ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಪಾಶ್ಚಿಮಿಯ ಹುಂಟಿ ಕೂಲಕ್ಷಿಸ್ತು ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಟನೆಯ ತ್ರ ಪ್ರಜಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಧಾ ಉಜೆಕ ವಾಗಿತ್ತ. ಶ್ರೀಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನ ಶಬ್ದಶ: ಕೊಡುವದು ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕತ್ಯವ. ಆದರೂ, ತೆಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ಅದರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ರೀಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಕೂಡಲು ತಕ್ಕಂತೆ ಬರೆಸಿರುವೆವು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಸಜ್ಜನರುಗಳೇ,

ಈಗಿನ ಕಾಲವು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುಮಯ ಹಾಗು ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವದು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ ಹಿಮಸ್ತಾನದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಮಂಕರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದಲ್ಲಿ ದೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಜ್ಯತೆಗಳು, ಅನಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಲ ಮುಪ್ಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡಾಗಲಾ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಕೆಸುವಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಚ್ಚರಾ ೧ ಹೋಕು. ಆಥವಾ ವಿಚಾರವನ್ನು, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಾ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಸತೆಪರೆ ಮುಂದೆ ಪಲ್ಕಾಕ್ಕಾವಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗದೇ ಕಾರುವಮ.

ಪೌರ್ವಾತ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತನಿರೂಪಣ

ನೋಟ್ಟವೊಬಲ್ಲ, ನಮ್ಮಗಳ ಹಿಗು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಧೋರಣವನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿದಾ ವಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗು ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ವಾಸ್ತವ ಸಿದ್ಧಾಂತಯಾವುದೆಂ" ಎಂಬು ದನ್ನೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಾ, ಈ ವಿಷಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಾಗಿ ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ' ಧರ್ಮಾವಿರುದ್ಧೋ ಭೂ ತೇಷು. ಕಾಮೋಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ. ಲೌಕಿಕ ಪಾರ ಲೌಕಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದ ಆಚರಿಸುವದೇ ದೇಶಕರ ಉದ್ದೇಶ ಪಾರಕ್ಕರ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಹೀಗಿರುವದು ಕಷ್ಟ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸ ಲೈಸಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಶಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟ ಅಶಾಸ್ತ್ರಿಕ ಶ್ರೇಕ್ಷ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೊಳೆದೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಹೊಂದಿದವು ಹಾಗು ಈಗ ಸಿನಾಶಮವಾಗಿರುವವು. ಎಸ್ಟೋ ಹಿಂಸಯಾಂಶಗಳು ನಾವಿಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಲ್ಲದೆ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವೆವು. ಆಗ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಿಂಸ ಸ್ಥಾನದ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಕುರಿತ್ತುಂದ ಈ ದೇಶದ ಮೇಲೆಯೇ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು.

ಧರ್ಮವು ಪೌರ್ವಾತ್ಯರ ನಿತ್ಯಜೀರ್ಯವು

ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಧರ್ಮವೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಧಾನ ನಿತ್ಯಜೀರ್ಯವು. ಸೇನಾಬಲದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಲಭಿಸಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂ ಧರ್ಮವೇ ಪ್ರಧಾನವು ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ? ಕಾಸ್ತುವಿಧಿಯು ಅಪೇಕ್ಷೋಪಯೋಗ ವರವನಾಶ್ಯವು "ಯಃ ಕಾಶ್ಚನವಿಧಿ ಮಃಶ್ಯಸ್ಯ ವರ್ತತೇ ಕಾಶಸ್ಮಿಂಕಾರ್ತವಪಸಿದ್ಧಿವ ವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಕಾಮ ಸವರಾಂಗತಿಂ ಎಂದು ಭೋಧಿಸಿರುವನು. ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ವನಸ್ಪತಿಯು ಕರೆಗೆ ಸುಬ್ಬಿಜ್ಜ ವರಾಗಿಯಿಲ್ಲ ಸುಮಿಂದಾದೆ ೬ ಕಿಕ ಸಾ, ವರಾಗಸೊಂದರೆ, ಪಾರಲೌಕಿಕ ಕಾ, ಕ್ಷ್ಮ, ಕ್ಷ್ಮ ಸಿಸಿಕಾರ ವೋ ಇವೆ ' ಸ ಸಾ ಸ ಎಂಬಿ, ಕ್ಷ ಪೇಣ ನಿಧನು ಶ್ರೇಕ್ಷಕಾಂಕ್ಷಿ ಸ ಪುಯಾಣ ಪಣ ಸ್ವರ್ಣ ದ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂಗ ದವನು ಶ್ರೇಯ ಸ್ಕುರಿಸಿಲ್ಲ ಪಲಾ ' ಸಿಕ್ಷಿ ಸಿದ್ಧಾಣ. ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳ ಸಿಕ್ಷಿ ಕಾರ ಮಿಲ್ಲ ' ಸಾ ಸಾ ಸಾ

ಸೀತಾಹರ್ಷಣವು ಗಿಣಿಯ ಬಂಧನದ ಕರ್ಮಫಲವು.

ಅಚ್ಚಾಪಿ ಹುಡುಗಿ. ಇಂದು ಜಿಕ್ಕ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕುಪಣ ವಂಜರದಲ್ಲಟ್ಟು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸಲಹುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಿಣಿಯು ಸುಖವು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಹ ಎಲ್ಲಿಂದ ಲಭಿಸದು. ಇಂದು ದಿನ ಗಿಣಿಯು ಹುಟ್ಟಾರಂಭಿಸಿ ವಾಯಿತು. " ನಿನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣವೇನು ? " ಹುಟ್ಟಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿನಗೆ ವಿವರಿಸಿದರೂ, ದೇವಲೋಕದ ಸುಖವನ್ನು ಹೊರ್ಪಿಡಿದೂ ಏಕೆ ಹುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿರಿ ? " ಎಂದು ಸೀತೆಯು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು " ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸುಖಗಳು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯದೊಳಗಿನ ಶುಷ್ಕ ಎಲೆಗಳೇ ನನಗಿಷ್ಟ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆಯೂ ಉಪೋಷಣ ಮಾಡುವನು ಲೇಸು. ಈ ಸರ್ಪಣ ವಂಜರವು ನನಗೆ ಆನಂದಕರವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಸುಖವು (ಜಿಸ್ವಾಲೆ) ಎಂದು ಗಿಳಿಯು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿತು. " ಇದೆಂಥ ಮಹಾ ಋತನು ? " ಎಂದು ಸೀತೆಯು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು. "ನನ್ನ ಪತಿಯ ಅನುಭವವು ನಿನಗೆ ಮುಂದೆ ಬಂದೀತು." ಎಂದು ಗಿಣಿಯು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಕರ್ಮಫಲದ ಮೂಲಕವೇ ಮುಂದೆ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ರಾವಣನಲ್ಲಿ ಬಲವಿಶ್ವಾಸವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಗಿಣಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅಪಹರಿಸಿದ ಕರ್ಮಫಲವು ರಾವಣನ ಬಲ-ಕ್ಕಾಗಿರೂಪವಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟಿತು. ರಾವಣನು ಸೀತಾದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಪ್ರೇಕರ ಮಾತಕೆಯಾಡಿದನು. "ನಾನು ಇಹಲೋಕದ ಪತಿ ೨೧ ಕೋಟಿ ದೇಶಗಳು ನನ್ನ ಅಧೀನವಿರುವವು. ನನ್ನ ಪಟ್ಟಣ ಮೇಘಸಾಧನು, ಇಂದ್ರಜಿತ.ವು. ನೀನು ನನ ಒಲಿದರೆ ಮಂಡೋದರಿಯು ಕೆರಿಟ್ಟಿನನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. " ಇವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೀತಾದೇವಿಯು ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ನುಡಿದದ್ದೇನೆಂದರೆ:— " ನಿನ್ನ ಚತುರ್ದಶ ಭುವನವು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೃದಯೇಶನಾದ ಆ ಧರಿನ್ರ ರಾಮಚಂದ್ರನೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವನು." " ಇದೆಂಥ ಮಹಾ ಋತನ ? " ಎಂದು ರಾಜಣನು ಉದ್ಗರಿಸಿದನು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭ್ರಾತೃಭಾವನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ.

Liberty (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ) Equality (ಸಮಾನತಾ) Fraternity (ಭ್ರಾತೃಭಾವ) ಇವೆಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಶಬ್ದಗಳು ರಪ್ಪಂಯಲ್ಲಿ, ತೋರಿಕೆಯವು. ಹಿಂಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೂ ಹರುಳ್ಲಿ, ಕಮ್ಮಹಕ್ಕನ್ನು ಸೆನಾಬಲದಿಂದ ಸ್ಥಾಪನಗೊಳಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು. ಪೂರ್ವಖಂಡಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ಸ್ವರ್ಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡವು ಲಭಿಸಿದ್ದಿ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶವು. ಭ್ರಾತೃಭಾವದ ದೇಶ. ಈಗ ಲಕ್ಷ ದೊಡ್ಡ ಗರಾಟೆ. ಇಲ್ಲಿ ೨-೪ ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳುವ ಜನಾನವರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಿದೆ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುಂದರವಾದ ಭ್ರಾತೃಭಾವ, ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿ. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಗಿಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ರೂಢಿಯಿದೆ. ಭಗವಾನ್ ಮನುವಿನ " ಸರ್ವಂ ಪರವಶಂ ದುಃಖಂ ! ಸರ್ವಮಾತ್ಮವಶಂ ಸುಖಂ " ಎಂಬ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಆನಂದ ರಾಮಾಯಣದೊಳಗಿನ ಕಥೆಯು ಭಾಷ್ಯ ರೂಪವಾಗಿದೆ.

ರಾಜಧರ್ಮ ವಿಚಾರ.

ರಾಜಭಕ್ತಿಯು ಅಕ್ಷಂತ ಅವಶ್ಯಕವು. ಅರಾಜಕತೆಯು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಧರ್ಮವಸ್ಮೊಯಿ ವಿಧಾನಮಾತ್ರಿ, ರಾಜನು ಇಂಥಿಂಥ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳು, ಬಳಿಕ ರಾಜಧರ್ಮವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ, ರಾಜಭಕ್ತಿಯು ಉದ್ಭವ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ರಾಜನು ರಾಜಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ ಹೊರತು, ರಾಜತ್ವವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಜಭಕ್ತಿಯು ಪ್ರಶಾಧರ್ಮವು. ರಾಜನು ರಾಜಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿರಲಾರದು. ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಧರ್ಮವು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟೀಕರಿಸುವೆವು.

ರಾಜನ ಜನಾವಳಿ.

ರಾಜನನ್ನು ರಾಜಶಾಸನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಜನಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದು. ಇದು ಮೊದಲನೇ ಮಾತು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ದೈವಿಕ ಅಧಿಕಾರ (divine right) ಕ್ಕಾಗಲಿ, ವರಂವರಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ (hereditary right) ಎಡೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಶಿವಧನುರ್ಭಂಗ, ಸೀತಾಪಾಣಿಗ್ರಹಣಾಗಳನ್ನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಬಲಿಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೋರಸಿ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದನು ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅತನನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಪಜಿಘೂಷಿಯಂತೆ ಸತ್ಯರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಜಕಂದನು ಅಕ್ಷಂತ ಮುದುಕನಾಗಿದ್ದು ಸಮರ್ಥ ಭುಜಗಳ ಪೆಲ್ಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಿರಿಸಲು ಬಯಸಿದ್ದನಾಗಿದ್ದನು. ಯುವರಾಜನನ್ನು ನೇಮಿಸುವಕ್ಕಾಗಿ (ರಾಜನನ್ನೂಲ) ಅತನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಭೆ ಗೂಡಿಸಿದನು. ಹೆಕ್ಕ ಅಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಭೆಗೂಡಿಸಿದನು. ' No representation, No taxation ' ಎಂಬ ಈಗಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಆಗ ಲೂ ಅನುಷ್ಠಾನವಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗಿನಂತೆ ಆಗ ಪ್ರಬ್ರಾಪ ಮಾಡುವವರು ಬೇರೆ, ಅನುಮತಿಸುವವರು ಬೇರೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಪಸಿಸ್ಟರಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲಿತು. ರಾಜನು ಮುಮಕಸಿದ್ದು, ರಾಮನಿಗೆ ಯುವರಾಜಾಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೆಕೆಂದು ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಯಜಮಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನುಮತಿಯ, ಪಕ್ಷಪೋಷಪದಿಂ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪಕಲರ ಪ್ರೇಮವಿತ್ತೆಂದು ಹೊಸ್ತಿಪ್ಪರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಂಡು ದಶರಥನು ಯುವರಾಜನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರ ತನಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವು ಅನುಷ್ಠಾನವಲ್ಲಿತ್ತು. ಧ್ರುವ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೂ ಇದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಗನು ಅಕ್ಕಕುನು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೇಮವು ಅವನಲ್ಲಿರಲಿ. ಯಾವಪಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಧ್ರುವನನ್ನೆ ಅಕಕ್ಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಧ್ರುವನನ್ನೇ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಶಕಾಪನ ಕಥೆಯೂ ಇದನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಶಕಾಪನು ಪಾತಾಪಿ ಜಂಬಾ ಪಾವನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಪಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಅತನನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದರು. ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ರಾಜನು ಪುತ್ರ ಶಕಾದ ನನ್ನು ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದನು. ಇತರ ಗುಣಗಳು ಅವನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಂದ ಅವನಷ್ಟೇ ರಾಜನ ನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಆರಿಸಿದರು. ಕುಲ ಗುರುಗಳಾದ ವಸಿಷ್ಠರು ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ಅರಸುವಿಗೆ ಅರಸುವಿಗೆ ಹುಡುಕಿದ್ದೇಕೆಂದರೆ:— ಪ್ರಜೆಗಳು ಶಕಾದನ ಮೇಲೆ ಅಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುರುವದರಿಂದ ಅತನ ರಾಜತ್ವವನ್ನು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ನ ನಗಿ ರು ವ ದಿ ಲ್ಲ. ವಿನ್ಮಧಂತು ಜೂರವೇ ಅಳಿಯಿತು. ವೇನ ರಾಜನ ಕಥೆಯೂ ಇದನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತದೆ. ವೇನನನ್ನು ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹುಂಕಾರದಿಂದ ಕೊಯಿದರು. ಇವೆಷ್ಟ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಇವು ವಾಸ್ತವವಲ್ಲೆಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಪುರಾಣಗಳು ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲವು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಗೆ. ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನೆಂದು ಇವುಗಳಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿದೆ. ಕಥಾಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವವರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವರು. ಇದು ರಾಜನ ಮೊದಲನೇ ಲಕ್ಷಣ.

ರಾಜತ್ವದ ಎರಡನೇ ಲಕ್ಷಣ.

ಪ್ರಜೆಗಳ ಜನಾವಣಿಯಿಂದ ರಾಜನಾದರೂ, ಅವನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅನುಮತಿಯಂದಲೇ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಸಮ್ಮ (ideal) ಅದರ್ಶಭೂತ ಅರಸನೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ರಾಮನೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದನು. ವನವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಶ್ರೀ ರಾಮನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಕೆಲ ಮಾಸ ಒರಿಗಾಲು, ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯವರು ಸೀತಾದೇವಿಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಪಟ್ಟಿರಿ. ಇವರುಗಳು ಜಪಾವಿದಾರಿ ಜನರಲ್ಲಿ; ನೇತೃಗಳಲ್ಲಾ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅಕ್ಷಂತ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಸೀತಾದೇವಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ತನು ಜಾನ್ಮಾದಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು, ಪುನಃ ವಿಯೋಗವಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಂ ಸಂದೇಹಪಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸಲಹುವದು, ಪೋಷಿಸುವದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಪತಿಧರ್ಮವು ಒಂದೆಡೆಗೆ; ಪ್ರಜೆಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ರಾಜಧರ್ಮವು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ. ಕುಲಗುರುಗಳಾದವಸಿಷ್ಠರು ಆಗ ಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾಗರ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕರಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಅಗ್ನಿಶುದ್ಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಸಂದೇಹ ಕೋರ್ಟಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆಜಾಲಿಯಂದ್ದೆರುವಂತೆ (Cesar's wife must be above suspicion) ಅಂದರೆ ಸಿಸ್ಸುರನ ವತ್ನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಬಾರದೆಂಬ ತತ್ವವು ಇಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿತ್ತು. ರಾಸನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ (private, personal matters) ಪಾಸಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಎಂದಿದೇನೂ ಇಲ್ಲಿ. ಯಾಕಂದರೆ, " ಯಸ್ಯೈವಾಚರಿತಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ತತ್ತದೇವೇತರೋ ಜನಃ ॥ ಸ ಯತ್ ಪ್ರಮಾಣಂ ಕುರುತೇ ಲೋಕಸ್ತದನುವರ್ತತೇ ॥ ಅರಸರ ಆಚರಣೆಯ ಫಲವು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕುಲಗುರುಗಳು ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿರ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕುಪಯೋಗವಾದ ಸೂಚನೆಯ ಉಪದೇಶ ಮಾತಿದ್ದರು " ಜಾವಾಕ್ಯಯ ಜ್ಞೇನ ವಯಂ ನಿಮುದ್ವಿಗ್ನಾಃ ಕ್ಷಂ ಬಾಲ ವಿವಾಸಿನಮಂ ಚ ರಾಜ್ಯಂ ॥ ಯುಕ್ತಾಃ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಅನುರಂಜನೇ ಸ್ಯಾಃ ! ತಸ್ಮಾದ್ಭವೋ ಯತ್ ಪರಮಂ ಧನಂ ಸಃ ॥" ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿರ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೀವಿ. ನೀನು ಬಾಲನಿದ್ದೀ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅನುಭವವು ನಿನಗಿರುವದೂ. ನೀನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅನುರಂಜನ

ಪ್ರಜಾನುರಂಜನವು ರಾಜನ ಯಶವು; ಪರಮ ಧನವೂ ಅದೇ.

ಪಲ್ಲೇ ನೀನು ತೊಡಗಿರಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಧನವು ದಿಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸ, ಮುಂಬಯಿ, ವ್ಹಾಟ್ ಹೊಲ ದೊಕ್ಕಳಿಗಳಿಂಗಿನ ಧನವು ರಾಜಧನವಲ್ಲಿ. ಪ್ರಜಾನುರಂಜನವೇ ರಾಜಧನವು.

ಅಧಿಕಾರದಬೆಮ ಅಭಾವ.

ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲಿ (Tenure of office) ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಬೆ ನಿಯಮವಿರಲಿಲ್ಲಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮಿಂ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಮ್ಮಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟನು ತನ್ನ ಸೂರುನ ಪೂರ್ಣಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯಾದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಅನುವಿಲ್ಲಿ. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಧೋರಲ್ಲಿ. ರಾಜನ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಜಾಪಾಲ್ಯದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಕೆಸಬಿಗೆ ಪೊಸಾರ್ಸಿ. "ರಾಜನ ರಾಜ್ಯ" ಕೆಸಬಿನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯವು ಇಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಕೋಚದಿಲ್ಲಿದೆ ನಾವು ಹೇಳಿಬಿಡುವೆವು. ಸಕ್ಕ ಕೈಸಂಕೋಚ ಮಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಗಾ ತಮ್ಮ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಅವಿಶ್ರಂತರಾಗಿ ಯಾ ರು ಈ ಮಹಾಗಳನ್ನು ಇವೇ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಪಿಸಿರು. ಅದು ಪೀಠಧರ್ಮವು. ಪೀಠವನ್ನು ಗೃಹಸ್ಥಿಲ್ಲಿ ಹಿರಾಧಿಪರು ಇರಿಂಥ ಲಕ್ಷಣಯ. ಕ್ರಿಯಾಗಿರಬೆ ಕೆಂದು. ಎಂಬಿಸ್ಥರನ್ನು ಪೀಠಾಧಿಕಾರವು ನಿನ್ನಿಷ್ಟವ ಅಧಿಕಾರವು ಧಾರಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆನೆಯು ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಒಲವಿರಲಿ (ಜನಪ್ರಿಲ್) ಧರ್ಮಜ್ಞಾಧಿನ ಮಾತ್ರವ ಅಧಿಕಾರವ ನವು ಪವಿಲ್ಲಿ. ಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದೊಂಪು ನಿಯಮ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮವ ಅಂಶುತ್ವವುಟು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಾಗಿ, ಗುರೋಪದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಶಿಷ್ಯನಿಗಿರುವುದು. ಇದರ ಮೂಲಕವೇ ಪರಶುರಾಮನ ಜಜ್ಞೆಯು ಧರ್ಮಾಬಿದ್ದ ಸವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಭೀಷ್ಮನು ಅವನ್ನು ಉದ್ಯುಪಿಸಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹೂಡಿ ಗುರುವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಪಿ ದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದರೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬು ಗುರುವು ಆಲಿಸಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿದನು. ಪಿತಾ-ಪ್ರಭ್ರ ಸಂಬಂಧವೂ ಇದೇ ವರಿಯದ. ಪ್ರಲ್ಲಾದನ ಕಥೆ ನಿಮಗೆ ವಿಸಿತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದಂತೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಪುಕಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದರೆ, ರಾಜನನ್ನು ದೇಶಾದಾಗ ತೆಗೆದ ಜಾಕಾಬದು ಕಾಸ್ಟರಿಕಾ ಯು ರಾಶ್ಯಿಕ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಮೂಲಿಕ ಅರಸನು ವಿರುದ್ಧ ತೆಲಪವಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ರ್ತ್ಯಾಯಿತ್ತಿತ್ತೆಂಕ ೨ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅಲ ಜೇಕ. ಶ್ರೀರಾಮನು ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದೆಂದು ಈ ಅವಮಾನವನ್ನು ದರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ ರಾವಣುಡ್ರನಿಗೆ ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಅರಮನೆಕಾಲದೆ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ರಾಜ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ, ಸೀತೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜನು ಪ್ರಜಾಧೀನನಿರುವನು. ರಾಜಧರ್ಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೀತಿಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಯೆಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗದೇಕಾಯಿತು ಶ್ರೀ ರಾಮ ರಾಜ್ಯಸಿಗಿಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವನು ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಿರುವಿಲ್ಲಿ. ರಾಮರಾಜ್ಯವಿಗಿಂತ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಟ್ಟವರೆಂದು ಧರ್ಮಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸಿದ್ಧ ನಾದ ಬಳಿಕ ನೋಡುವಾ.

ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣವು ರಾಜನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವು.

ಶ್ರೀಯಕ್ಷನ್ನು ಕೊರುವ ರಾಜನಿಗೆ ನ್ಯಪ್ರಾರಕ್ಷಣ ಮೇ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದು ರಾಜಕ್ತದ ಮೂಲರೇ ಲಕ್ಷಣ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವೆಲಿಸುವು ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರಬೆಕು. "ರಕ್ಷಣಾತ್ ಪ್ರಾಸ್ಯೇತ್ ಯಧಾ ಯಜ್ಞಾತ್ ನ" ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಯಶವು ಯಜ್ಞಾದಿಂದ ದೊರಕುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. "ರಂಜನಾತ್ ರಾಜಾ" "ತಾನ್ ತೆನ ಅರ್ಥವು ಸಹ ರಾಜನವಿದೆ. "ನಾಪಿಪ್ಯಃ ವೃದಿವೀವಕಃ" ಎಂಬ ಸೂತ್ರವು ಸಹ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಾಸ್ತಿಕ ವಕ್ತಿಗಳು ಪಾಲಿಸಿದ ಹೊರತು ವಕ್ತಿಯಾಗಿರುವಿಲ್ಲಿ. "ಪ್ರಜಾನಾಂ ವಿನಯಾಧಾನಾತ್ ರಕ್ಷಣಾತ್ ಭರಣಾದಪಿ। ಸ ಪಿತಾ ಪಿತರಸ್ತಾನಾಂ ಕೇವಲಂ ಜನ್ಮಹೇತವಃ॥" ಎಂಬ ವಚನವಿದ್ದರೂಯೂ ಇದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅದೂ ಹಿರಿಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ ಸಿದ್ಧಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣವು ಪಾಸನ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಂಶವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ "ಅಪಾಂ ತ್ಯಾನ್ ದಂತಯುಸ್ ರಾಜಾ" ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಯಿಂದ ವಿವರಿಂಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವ ರಾಜನ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ರಾಮನು ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ರಾವಣನನ್ನು ತನ್ನ ಸಜ್ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ ಷಿಸಿದನು, ಪಿಸ್ಟ್ರಿಯನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದು. ಗಾಲಿಯೆಂದು ತನ್ನ ಪಾಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆಕ್ಕಾಗಿ ನರಿಗಿ ಪರರಿರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ರಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪತಿಯೆಪೀಕಾಯಿತು.

ರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯು

ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿದ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. "ಪ್ರಜಾನಾಮೇವ ಭೂತ್ಯರ್ಥಂ। ಸತಾಭ್ಯೋ ಬಲಿಮಗ್ರಹೀತ್ ॥ ಸಹಸ್ರಗುಣಮುತ್ಸೃಷ್ಟುಂ। ಆದತ್ತೆ ಹಿ ರಸಂ ರವಿಃ ॥" ಸೂರ್ಯನು ಭೂಮಿ ರಸವನ್ನು ಸಾವಿರಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅದ್ದಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡುವರೆಗೆ ನೇಮಿಸಿದ ವಿಶ್ವಸ್ತ, ಅಂದರೆ, ಟ್ರಸ್ಟಿಯಿದ್ದಂತೆ ರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನೌಕರನ. ರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತೊಂಪರೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಪ್ರಜೆಗಳ ಇಷ್ಟವಿಂದ ಶಾಸನವು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಬೇಕು. ಹಣವೆಲ್ಲಿ ಅವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಗವಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳಿಮಗುತ್ತವೆಂದು ರಾಜನು ಹೇರಲಾರನು. ದುರ್ಮರಣ, ಅಕಾಲ ಸೈಪ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಿ ರಾಜನೇ ಕೊಡಿಗಾರನು. "ರಾಜಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕೃತಂ ಪಾಪಂ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ರಾಜಕೃತಂ ರಾವವು ರಾಜನೆಯ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸುಖದ ಕನ್ನಡಿಯಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿ ಸುವುದು ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ, ರಾಜನಿ ದ್ದೂ ಏನು? ಸತ್ತೂ ಏನು? ಈ ತರದ ನಿಯಮವು ರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತು. ದ್ವಾಪರ ಯುಗದೊಳಗೆ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯ ನಡೆದಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಿಲು ಗಳು ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಧನಹೊಂ ಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಅರಮನೆ ದಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಛಾಯೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ಶಬ್ದ ಬ್ರಹಾರ ಮಾತಾಡಿ ತ್ತಿದನು. ಸ್ವರ್ಗನರಾಜಪ್ರೇಷಿದ ಕಾನೂನು ಆ ಕಾಲ ವರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೧೩೪ (ಅ), ೧೪೪, ೧೫೫, ೧೦೫ ಕಲ ಮುಗಿಸಿ ಅಗ ಇರಲಿಲ್ಲಿ. ಅರ್ಜುನನು ಅಧರ್ಮಕೋಧ ಮಹಿಮಶಕ್ತಿಯನು, ಈ ಶಿಕ್ಷಾಕಾರನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾನು ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತೀನೆಂದು ಅತನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಪುನಃ ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಯಿತು. ಅರ್ಜುನನು ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಮಾಡಲುದ್ಯು ಕ್ತನಾದನು. ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನ ನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಯಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ದು ಮೃತಿಯನ್ನೆಲ್ಲವಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು; ಮತ್ತು ಅವಗಳ ಸ್ಥಿಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಅರ್ಜುನನು ಮರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಕಲಿದಿದ್ದನ್ನು "ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲೋ ಕಲಿನ ಕೋಲಾಹಲವಾಯಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಗೋವುಗಳು ಕಳವಾದವು. ಕೌಲ್ಯ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿದ್ದಾರೆ, ಪುರೋಹಿತೆಂದು ಬರಿದ್ದಾರೆ, ಪಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನೋಡುವರು. ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣೆಯ ನನ್ನ ಋಣ ತೀರಿತು, ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅತನು ಸುಮ್ಮಗಿರಲಿಲ್ಲಿ. ಅತ ರಾಥಿಗಳನ್ನು ಶಾಸನ ಮಾಡುವವರಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮ ರಾಜನ ಕೊಣಿಗೆ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನು ತರಲು ಹೋ ಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ದ್ರೌಪದಿ ವಿಷಯದ ನಿ ಯಮಭ ಗವಾಗಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಅತನು ತೀರ್ಥಾಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇ ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾನುಶಾಸನ ಅರ್ಜುನಭೂತವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನಿನ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡವಿ ಬಿಡಲಿ. ಮಲೆರಿಯಾ ದಿಂದ ಅನೇಕರು ಸಾಯುತ್ತಿರುವದು. ಸರಕಾರವು ಸೆನಿಟರಿ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ವಿನ್ಯಸನಾನ ಡ್ರೌಕರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಎನೊಳಿಲಿ ಎಂಬ ನೊಣದಿಂದ ಮಲೆರಿಯಾ ಜ್ವರವು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಈ ನೊಣಗಳು ಬಗುತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದವೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಾಲವನರಿಗೆ ಉಳಿಯುವವು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಈ ನೊಣಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಾತುವ ಕಾರಣವೇನು? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ದಲಪತರಾಗಲಿ, ಕಕ್ಷಿಯವರಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವುದು ಇದೇ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ಮರ್ಮಗಳು. ಈ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳು ಜನ ವಿತ ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುತ್ತವೆ. ನಾವು ಸ್ವಸ್ಥಾನಿಗಳು ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತತ್ವಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಹಿಂದಕ್ಷರದ ಸಹ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಿರುವೆವು. ಧರ್ಮೋತ್ತೇಜನ, ಅಧರ್ಮಖಂಡನ ಇವು ಸ್ವಸ್ಥಾನಿಗರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯವು

ಈಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕತಾಪ ರಾಜ್ಯ. ವೇದಾಕ್ಷ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜನ ನಾಮಸೆಗಳೇ. ಶುಭವಿರುವವು. ಅಯೋಧ್ಯಾಂಡ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಬಿಳ್ಳೆಯಂಬಿವೆ ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾತುವನು ಗನ್ನನೆಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಪವರು. ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಗೊಂಡು ಅನುಭವ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಜತ್ತನು ಕೆಡಿಸಿಯು. ಅತನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇಜಿಸ್ ರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಣ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜನು ಕೊಟ್ಟ ಡಾಹೀರುನಾ

ಕೌನ್ಸಿಲುಪ್ರವೇಶವು ಅಧರ್ಮವು; ಕೋಕೋನಾಡಾದ ತೀರ್ಮಾನವು ಚಟ್ನಿಯು.

ಮೆಹಮು ಮುಕಾರಾಣಿಯ ಶುಭ ಸಂಕಲ್ಪವು.

ಕರ್ತವ್ಯವು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಡೆಯುವದು." ಅಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವು ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಭ ಸಂಕಲ್ಪವಿದ್ದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ, ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು? ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಕಿಗುಬದು ನೊನ್ಸೆ; ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಲಭಿಸುವದೂ ನೊನ್ಸೆ; ಎರಡೂ ಕೂಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ನೊನ್ಸೆ. (ಜಬ್ಬಾಲೆ, ನಗೆಯೇ ನಗೆ.)

ಕೌನ್ಸಿಲು ವಾದ.

ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಕಕ್ಕಿದ್ದು. ಮೊದಲನೇ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ನೇತೃತ್ವ ಸದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆದರಣೀಯರಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ನಿಜವೆ ಯಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುಗಳೇಗೆ ಯಾವಲ್ಲಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಿ ಪೂಜಾ-ಅರ್ಚಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವದು ಗುರುಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ; ಗುರುದ್ರೋಹವು. ರಾಮನಿಂದ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಮಭಕ್ತರು ಹೋಗುವದು ನಿಷಿದ್ಧವು. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಶಾಕ ವರಗೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಕೂಡದು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ವೈಟೋ ಮತ್ತು ವೆರಿಫಿಕೇಶನ್ ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾನುಮತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳು. ಇಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ಸಮ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಆಲಂಕಾರವಲ್ಲ; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಧರ್ಮದ್ರೋಹಿಗಳಾಗುವೆವು. ಶ್ರೀ ರಾಮಬಂಧ್ರ ವೆಂಡಲಾದ ಅರಸರುಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಿವೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವು. ಇನ್ನು ಮೂರನೇ ವಿಷಯವು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ, ಜಾತಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ಹೋಗ್ಯನೆಂತ ತೋರಿದರೆ, ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ ಖಿತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ವಾದದ ನಿರ್ಣಯವು ಅವರುಗಳಿಗು. ಆದರು ಅಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೌ ನ್ಸಿ ಲು ಮು ರಿ ಯುವ ಹೊ ಸ ವಾ ದ ವು ಯು ಕ್ತಿ ಯು ಕ್ತ ವ ಲ್ಲ. ವಿ ಚಾ ರ ವು ರಮಣೀಯವಲ್ಲ. ಸಿಂಹಗಳೊಡನೆ ನಾವು ಪರಾಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮಾಕ್ರಮ ಉಪದೇಶವು. ನಾವು ಮೊದಲು ಸಿಂಹದೊಡನೆ ನಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಬಳಿಕ, ಗನ್ ಪೌಡರ್, ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಹೃದಯವೌರ್ಬಲ್ಯವು; ಅಧಮವು. ಮೊದಲು ಕೋಅಪರೇಶನ್, ಆ ಮೇಲೆ ನೊನ್‌ಕೋಅಪರೇಶನ್. ದಿಢೀ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಬಳಿಕ ಶಕ್ತಿಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಸಹಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಕಾಗಾಯಿತು. ಪಕ್ಷಕುಲೆಯು ಕತಿಪಯರಾದ ಬಳಿಕ, ಅಲ್ಲಿ ಬಲವಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಹುಮತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಿದೆಂಬಂತೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ವರೊಡನೆ ಸಂಘಟನ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸಮಸ್ತ ನಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂಬ ಆರು ಗಳ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂತು. ಗಯಾ ಗಳ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂತು. ಗಯಾ ವೆ ಬಂದರೆ ನಿವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಕಂದಾಯ ನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಸರಕಾರವ ಸೂ ಚನೆ ಬಂದರೆ ನೀವೇನು ಹೇಳುವಿರಿ? ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಬಾಧ್ಯಾಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ತರಾವುಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಧಾರಾಳತನಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು." ಇಂಥ ತರಾವುಗಳಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ದ್ವೇಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಚಟ್ನಿ.

ಕೋಕೋನಾಡಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಪ್ರಸ್ತಾನವು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕೆಲಕತ್ತಾ, ನಾಗಪುರ, ಅಹಮದಾಬಾದ, ಗಯಾ, ದಿಲ್ಲಿ ಈ ೫ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಸ್ತಾನವು ಚಿಟ್ಟಿಯರೆದಿರುತ್ತಿರೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೊಯ್ದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲದ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ತಂದು Reaffirm ಅಂದರೆ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ' ಯುಕ್ತಾ ಯುಕ್ತಂ ವಚೋ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ' ಎಂಬಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಭಂಗಾರವೆಂದು ತಿರಕೊಂಡದ್ದು ಅನ್ಯಥಾ ಅದ್ದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಹ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮತವಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ತಪ್ಪು ಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವುಂಟು. ಆದರೆ, ಕೋಕೋನಾಡಾದೊಳಗಿನ ಕರಾವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಬೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಕಮಾನ ಮಾಡುವದು ನಿರು ಪಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ತರಾವುಗಳು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈವಾಗ ಸ್ಯೆಟಲಿಂಡಬೇಕಾಗಿನ ಒಂದು ಕಧೆಯು ನಿರೂಪಣ ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆ ಸುವೆವು. ಅಲ್ಲಿಯ ' ಚರ್ಚ ' ವು ಜೀರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಜನಗಳದೊಂ ದು ಉರ್ಜಾಸನವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಬಳಿಕ, ಪೊಪಲಿನ 'ಚರ್ಚ'ದ ಸಾನಾಸುಗಳನ್ನೇ ನಿನಿಸೋಗಿ ನಿ ಹೊಸ 'ಚರ್ಚ'ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಎರಡನೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಹೊಸ 'ಚರ್ಚ'ವು (ಇಗರ್ಜ ; ಕಯಾರಾ ಗುನ ವಲೆಗೆ ಹಳೆ ಕಟ್ಟಡವು ನಮ್ಮ ಉದಯೋಗಗ್ಗಾಗಿ ದೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಉದ್ದಂತೆಯೇ ಇರಗೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಎರಡನೇ ತೀರ್ಮಾನಿನಂತೆ ಹಳೇ 'ಚರ್ಚ'ವನ್ನು ಕುಡಿಯುದೆ ನೂತನ 'ಚರ್ಚ'ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವೆದ್ದಿತ್ತು. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಹ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಆವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವರೆ ಪರಪ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು Reaffirm ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವ ನಾಲ್ಕನೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು !!! (ನಗೆಯೇ ನಗೆ.)

ಅರ್ಯಕಾಂಡದೊಳಗಿನ ಹಂಡು ಕೇಸನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಒಬ್ಬನು ಲಗ್ನಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಯು ಝುಮರ (chandelier) ವನ್ನು ಕೈಗಡ ಒಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ಹಿಡಿಯ ಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಹಿಡಿದ ಝುಮರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಲೀ ಕನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೇ ಮಾಡಿ ಆ ಝುಮರವನ್ನು ಮಾಲೀಕನ ಮಹೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಯ್ದಿಟ್ಟನು. ಮಾ ಲೀಕನು ಉಕ್ತಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಾವೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಉಕ್ತಾನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಇವನು ಮೂಲ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯ ಉಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೊಗ್ಗು ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಝುಮರವು ತರುವಾಗಲೇ ಒಡೆದಿ ದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿ ದಾರಾಗಬಹುದು, ಎಂದು ಒಬ್ಬನು ಪತ್ರ ಬರೆದನು; ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತ ರ ಝುಮರವು ಮಾಲೀಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಡೆಯ ತು. ಎಂಮ ಎರಡನೇಯನವ ಅಧಿಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಝುಮರವನ್ನು ಕೈಗಡವಾಗಿ ಒಯ್ಯಲೇ ಇಲ್ಲಂ ದು ಹೇಳಿ ಪುರಾವೆ ಕೊಟ್ಟರಾಯಿತು, ಎಂದು ಮೂ ರನೇಯನು ಹೇಳಿದನು. ಮೂರು ಮುದಿಗಳು ತ್ಯ ಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಯಶ ಕಿಗುವದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಪಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆತನು ಮೂ ರೂ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗುವಾಕ್ಕನೆಡೆಗೆ ಒಯ್ದು ಕೈಟೀಯಿತು ತಯಾರಿಸಹೇಳಿದನು. ಹಿಂದೊಂದು ಉ ಪಾಯವಿಂದ ಯಶಕಿಗುವದಾದರೆ, 'ಅಧಿಕಸ್ಯ ಅಧಿಕಂ ಫಲಂ ' ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಮೂರೂ ಉಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಅವಲಂದಿಸಿದರೆ, ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಯಶ ಕಿಗು ವದೆಂದು ಅಲೋಚನೆ ಗುವಾಕ್ಕನು ಕೈಟೀಯತನ್ನು ಬರೆದನು. " The chandelier was broken when I borrowed it, it was whole when I returned it and I never borrowed it at all. " ಝುಮರವು ನಾನು ಒಯ್ಯುವಾಗ ಒಡೆದಿತ್ತು; ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪರಿಯಿ ತ್ತು ; ನಾನು ಝುಮರವನ್ನು ಒಯ್ಯಲೇ ಇಲ್ಲ. (ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಗೆಯೇ ನಗೆ.) ಇಂಥ ತರಾವುಗಳಿಂದ ಎಂದೂ ಕೃತ್ರಿಯಾಗುವಿಲ್ಲ. ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ವಿಷ ಯಗಳು ಪೇಡವೆಂದರೂ ಕೇಳ-ಬಡಿಲ್ಲಿ. ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಯು ಕೋಕೋನಾಡಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿ ಟಿಂದಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಧರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಹಿಟ್ಟಿರು ಕದಿಯ. ತ್ತಿರೆಂದು ನಾವು ಕದಿಯುವದು ಅಧರ್ಮವು. 'ಕಪಂ ಪ್ರಕೆ ಕಾರ್ಯಂ' ಈ ತತ್ವವು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಕು ಸಗುಣವಾಗಿರ್ಪ. " ಯತೋ ಧರ್ಮ ಸ್ತತೋ ಜಯಃ" ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಜಯವು ನಾವು ಯಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪಡಿಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರದ್ಧಾಂತಃಕರಣದಿಂ ದ ನಾವು ಮಡಿದರೆ, ಧರ್ಮವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾ ಡುವದು. ಅಠಣ್ಯವಿಭಾಗದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿಯು ನಮಗಿ ರುವನಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಂದ ದೂರ ಪಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದು ಅಪಾಧ್ಯವೆಯ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಥಕ್ಕರು ನುಡಿದಿರುವರು. ಇದೆಲ್ಲಿ ಅಧಾರರೂಪ ಚರ್ಚೆ ಯಾಯಿತು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ ಭಾವರೂಪ.

ಇನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಭಾವರೂಪವನ್ನು ಚರ್ಚಿ ಸುವಾ. ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿ ಸುವದು ಇಷ್ಟವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಕಕ್ಕಿದ್ದು. ನಾವು ಎಷ್ಟೂ ದರಿದ್ರರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂ ತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಡಿಯಬೇಕು. ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಪಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಧ್ರಾಸ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಅರ್ಥವು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಸ್ತಿ ಆರಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಹ ಚರ್ಯದಿಂದ ನಡಿಯಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಶೃಂಧಕ್ಕವು

ಅವಿರೋಧೀ ತು ಯೋ ಧರ್ಮಃ। ಸ ಧರ್ಮ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ॥

ಕಾತ್ಯಪವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. "ಅವಿರೋಧೀ ತು ಯೋ ಧರ್ಮಃ। ಸ ಧರ್ಮ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ" ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವದೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆನ್ನಲು ನಮ್ಮ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಪಾರ್ಸಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪಾಲನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಎಡೆ ತಿಗದೆ, ಇದೇ ಭಾರತ ವರ್ಷದ ವಕ್ಷಿನು ತೀರದ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು. ಆಗ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಯಾವನ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ನಮ್ಮಗಳ ಆಗಿನ ವೀಠಾಧೀಶರಾಜ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿದನಂತೆ ಆಗ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಸಂತಿಪಡಿಸಿದ್ದೇನಂದರೆ,— "ತಮ್ಮ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮಜೆಗೆ ಬಿಂದಿರುವರು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಅವರು ಆಕಿಯಿಗಳು ಮತಮತಾಂತರದವರಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೇ "ವಕ್ರಾವಪಿ ಕರೋದಾಸ್ಮದ್ಗೃಹೀ ಕುರುತಾಗಾ ಪಶಿ। ಶೋಕೋತ್ತರಾಣಾಂ ಹೇತಾಂಬಿ" ಅಂದರೆ ಈಸ್ಮಿತಿಕವಲೆಗೆ ಕುರುಕಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಕಾರಾಕತನದಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವಷ್ಟು ಶೋಕೋತ್ತರ ಪುರುಷರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಭೂದೈವಿ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು" ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ರಾಜನು ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟನು ಅವಾಗ ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಲಿಲ್ಲವೆ ಈ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವಿರಬೇಕು. ಕೂಡಲೆ ೨ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿವೆ (೧) ನಡತೆ, (೨) ಸಿದ್ಧಾಂತ, (೨) ಕರ್ಮಕಾಂಡ, ನಡತೆ, ಅಂದರೆ, ಶಾರೀರಿಕ್ರಿಯೆ ಇವು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಷ್ಟಿಯೂ ಸಂಬಂಧಜೀವಿಸಿ ಪಂಚ ಕೋಲಾಹಲ ಹಲವಾದರೆ ಹಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಅವು ಬುದ್ಧಿಪ್ರಿಯರಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ದೇಶ ದೇಶ ಬೇರೆ ಇರುವಂದು. ದ್ವೇಷ ಪಾತ್ರಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

"ವಿಲಾಪಕ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯ"

ಕರ್ಮಕಾಂಡವು ಭಿನ್ನವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಶೈವ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಪುರುಷ ಳ ಶವದಾಹವಿಧಿಯಿಂದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರಿಷ್ಟ ಜೀರಿಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ನಮ್ಮ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞೋತ್ಸವಗಳು, ಶಿವಯೂಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡ ಭೇದಕ್ಕಾಗಿ ದ್ವೇಷ ಪಡುವದು ವಿಹಿತ ವಲ್ಲ ಪಕಿಯ ಕರ್ಮ ಬೇರೆ, ಸಮಯ ಆಚಾರ ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಕ್ಕೆ ಪಣ್ಣತಪ್ಪಕಿಪ್ಪಣಾಚಾರ್ಯರ ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ಅದಿಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಶೈವರು ವಿಷ್ಣುದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ವೈಷ್ಣವರು ಶೈವದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲವರು ಸಿರುದ್ಧ ಮತದೇವತೆಯ ಸಾವೋಚ್ಚಾಟವು ತಮ್ಮ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಗೊಡದಾರದೆಂದು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ವೈಷ್ಣವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶೈವ ಮತಗಳ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಾಧಾರವು ಹಿಂದೆ. ಅದಿಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಆಗಿನ ಪುಸ್ತಗಳೊಳಗಿರುವ ದ್ವೈಷಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅಯಾ ಮತಪವರಿಗೆ ಅಯಾ ಮತದಂತೆ ನಡೆಯುಹೇಳಿದರು. ಶೈವರಿಗೆ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಮಾತಲಿಕ್ಕೂ, ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ಮಾತಲಿಕ್ಕೂ, ವಿಷ್ಣುದ್ವೇಷ, ಶೈವದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ತೊರೆಲಿಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದರು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಗಳಿಪ್ಪವು. ಪರಪ್ಪರ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಅಳಿದು ಪರಪ್ಪರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ ತಗಳಂತೆ ನಡೆಯಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಷಣ್ಮತಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇದೆ ಕರಾಡಿ ಖಚ್ಚಿಯಾದ ಬಳಿಕ ನಮಗೆ "ವಿಲಾಪಕ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯ" ರೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದರೆಂಬ ಒಬ್ಬನು ವಿಹಿ ಹುಟ್ಟುವಿಂದ ಹೀಳಿದನು. ಆಗ ನಾವು ಹೇಳ್ದೆವುದಾದರೆ — "ಮುಖಿ ಪತವ ಜಾರನಪಿ। ಹಿಗೆ ಕಲಿಯೋಧಿಸುವನು ನನಗೆ ಭೂಷಣವು ಭೂಷಣವು. ಸಹಸ್ರ ಮತಗಳಿರುವಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಮತಗಳೊಳಗಿನ ಪರಕ್ಷರ ವಿರೋಧವನ್ನ ಅಳಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು "ವಿಲಾಪಕ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯ" ರೆಂಬ ಬಿರುದು ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೆವೆ ಆದರೆ ಅ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಿದೆಯೋ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ ಈವಾಗ ವಿಶಾಖಾಪ ಮತದವರನ್ನು ಕಹ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋ ನೂತೆಯು ವಿಷಯವಿದ್ದಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಕೂಲ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ।।

ಅಂಶ್ರಜೀವಿದ್ಧಾರ

ಇನ್ನ ಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿಷಯ ಒಬ್ಬ ಭ್ರಮೆ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತ್ಯಜರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಜಂಗಮವಾಗಿರುವರು. ಒಂದು ಅಂಗವು ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾದರೆ, ಇಡೀ ದೇಹವೇ ಕೆಡುತ್ತದೆ ಸಕಲ ಅವಯವಗಳು. ಸುದೃಢವಾಗಿದ್ದು ತಲೆ ಕಟ್ಟುವದೆ, ಅದು ಆರೋಗ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. "ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು" ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು. ಅಂತ್ಯರ ಕಂಟಂಧದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾವು ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರಿಂದ ಸ್ವಕ್ಷಾಮೊವಯಾಗುವದಿಲ್ಲ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನರ್ಪಿಸು ವಾಗ "ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ" ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಿಷ್ಟಿಸಿವೆ ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೆ, ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟಂಥ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ ಕೊಡದಿರುವದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ "ತನ್ಮಾತ್ ಕಾತ್ಯಕ್ಕಂ ಧರ್ಮಾಣಾಂ ಶೇಷಃ ಶಾಸ್ತ್ರಪಂಚಿತನಾವುಗಳು ಇದನ್ನು ವಿಚಿಕ್ಷಣವಾಗಿರಬೇವು. ದಾತ್ಯಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಸ್ಟೀಸ್ (Trust) ಗಳನ್ನು ಬಾತ್ಯಾಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಂಗತವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಇತ್ತಿ ದ್ದರೆ ವಿಶ್ವಕ್ಷೇಮವಾಗದಿರದು. ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಸೂರು ಪರಿತರು ಸುಧಾ-ಕೂಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಕ್ಷ ದೋಷವಿದ್ದರೂ ಕೊಲ್ಲ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಜನರು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರವಾಡಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಕೂಟ್ಟ ನೀರು-ಅನ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರ್ಗದೇವಿಯ ಧ್ಯಾಂಯ ತಕೀಸಿ ಅಧಿಕಂದದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಈಗ ಈ ವಿಷಯ ಅವರು ಧಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಕೆಟ್ಟವರುತ್ತಿರುವರಿಗೆ ನೀರು ಬಯಸಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಪತಿತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಪತಿತರ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪವಿತ್ರರ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿರಾಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಥ ನೀರು ಬಿದ್ದರೂ, ಬುಂಧ ಕೂಳಕು (ಡಿಟ್) ನೀರು ಬಿದ್ದರೂ ಅದು ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊರತು ಗಂಗೋದಕವು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪತಿತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವದು ಪವಿತ್ರರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವು.

ಖದ್ದರ.

ಖದ್ದರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೇ ಖಂಡಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ರವಣಾಚಮೆಂದೂ, ಬಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಿಜಾನಗಳೆ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದೂ ಮನ್ನಿಸುವ ವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂ ತಿದೆ ವ.ಧ್ಯಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇನ, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಮೊ ದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪನಿ ಗಳು ನೌಕಾಪಾಧನವಿಂದ ಅರಿವೆಯನ್ನು ವಾಗರುತ್ತಿದ್ದ ರೆಂದು ನಮಗೂಬಿರುವುದಿದೆ. ಎನ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೋರ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿಗದೇಶಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಹಿರಿಯಸ್ಥಾನದ ಅರಿವೆಯನ್ನೇ ಧರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಅರಿವೆ ಯು ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವವರು ದಂಡ ತೆರಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಾಯಿತು. ದಂಡವನ್ನು ತೆತ್ತು ಅವೇಕರು ನಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯ ಅರಿವೆಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿದ್ದವು. ಇದು ಒಕ್ಕಘರ್ತಾ ಯುವಿಷಯವಿರಬೇಟಯ ಒಂದು ವಸ್ತ್ರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ.

ಒಂದು ಮಹಕ್ವಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷ್ಯ.

ಮೆಂಚಿಸ್ಟರದ ಕೊಟನ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂ ಟನಾದ ಸರ್ ಡಾಲ್ಫ್ ಮೆಕಾರಾ ಎಂಬವನು ಸ್ವಹೇ ವನದ ವಿಷಯ ಕೆಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು, ಇತ್ತ ೪-೫ ವರ್ಷಗ ಳಿಚೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವನೆ. ಅವನ ಪ್ರಬಿಪಾದನೆಯು ಅಂ ದರೆ ತಂದೆಯ ಅಜ್ಜ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಂ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದ್ದಿಯ ಅರಿವೆ ನೋಡಿ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಕೆಲವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಗವನ್ನು ಈವ್ಪಸ ಮೊಜಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅವರ ನಂತರ ಅವನ ಪಿತಾಮಹಿ ಯೂ, ಅವರ ನಂತರ ಅವನ ತಾಯಿಯೂ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರು ಇದೇ ಉಡುಪು ಇನ್ನು ೨-೩ ತಲೆಗಳ ವರ್ಷಂತ ಬಂದೀ ತೆಂದು ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಖದ್ದರವು ಬಿಸಿಲು, ಚಳಿ, ಮಳೆಗಾಗಿರುವದಿದ್ದಾವೆಂದು ಹೇಳುವರು ಖರ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮೆಕಾರಾ ಇವನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾವಧಾನ ದಿಂದ ಅಲೋಚಿಸಿರಿ. "No cloth of modern manufacture can compare with it in artistic finish" ಯಾವದೇ ಅರ್ವಾಚೀನ ಅರಿವೆಯು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭತೆಯೂ ಕೋಮಲವೂ, ಸುಂದರವೂ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಪರಪ್ಪಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಸ್ಥ (Dead cheap) ವಿಕ್ಕಿಂದ. ಮೆಕಾರಾನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯಾದರೂ ಆ ಉಡುಪು ನೂತನವೆಂಬಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದಂತೆ! ಇದು ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಮುಂದಿಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳೂ ದೇವರ ದಯವಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಭಗವಂತನು ಇನ್ನಿ ನಿರ್ಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರು ಮಹಾತ್ಮರ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅನುಯಾಯಿಗಳು.

ಸಿರುವನು. ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಇಂಗಿತಜ್ಞತೆ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಹಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನವು ಅಸಹಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೊಯಿಲು (ಕಳ್ಳಧ್ವಲ) ತಿನ್ನಬೇಕು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆ ಕಾಡಿಯ ಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದು ನಾವು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಏಏಂದ ಪರುಷಕ್ಕೆ ೫೬ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಅರಿವೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಈ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಯವರಿಗೆ ಯಾವಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಸದೇಕು ನವಗಿ ತಿಳಿಯುವು. ೪ ಆಣೆಯ ಜವಿಯನ್ನದೆಂದು ಹಾಲನ್ನು ೩ ಆಣೆಯಂತೆ ಪರರಿಗೆ ಮಾರಿ, ಪುನಃ ಅದನ್ನೇ ಅವರು ಕಾಸಿಡಬಳಿಕ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವಪ್ಪ ಬುದ್ಧಿಹೀನರು, ನಾವು. ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆಯ ತಾಲನ್ನು ೩ ಆಣೆಗೆ ಮಾರಿ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು ನಾವು. ನವ.ಗೆ ಅರಿವೆ ಮಾಡುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಗಿ ಶಿಷ್ಟು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಅವರಿಂದ ತಯಾರಾದ ಅರಿವೆಯನ್ನೇ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬುದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕ ಮಾಡುವ ದೇಶದ್ರೋಹವು ಖಾದಿಪುರಸ್ಕಾರವು ಮೇಚಿಸ್ಟರ ವಿಷಯ ಇರುವ ದ್ವೇಷವು ಪರಿಹಾರವಪ್ಪ. ಮೇಚಿಸ್ಟರವು ಉದಾರಾಸಹಾಯದೇ ಕೆಲಸ ನಾವು ಖಾದಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹೇಗೆಂದರೆ — ಮನೆಗೆ ಬೇಗ ಕಾಳಕವದು ಬೇದಿ ಕಳ್ಳನು ಇವವಾಕ ಸಾಯಬೇಕೆಂಬ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನು ನಮಗೆ ಬರಪ್ಪಿಕ್ಕ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮನೆಗೆ ಬೇಗ ಕಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರಿವೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಬಡರು ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬಿದ್ದರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಈಗ ಇವರಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸದೆ ಇರುವದು ಅವಿವೆ ಕವ್ಯ. ಈಗ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ನವರಣಾವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲಾಗಿ ಬಿಡುಚಿದೇಕಾದರೆ ಪದ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ತೋಗಿಯು ವಿಗ್ರಹ ಮಾತಿ, ತನ ಗೊಡಗುವ ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿ. ಮಾತಿಯು ಶಿಲಿವಿನ ಮೇಚಿಲ ಅವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ್ನು ತೊರೆಯಬಾವಿಪ್ಪ. ಬಿಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಮಾತಾಲಿಕ್ಕೆ ಸಾನಿರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾತಾವಂತೆ ನಾವಾದರೂ ಮಾತಿಯಬೇಕು. ಇದು ಸ್ವಚ್ಛವಪ ದೃಷ್ಟಿ; ಅಭಿವಾಸಪ್ಪಿಟ್ಟಿ. ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಖಾದ್ದರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಮೆಂಚಿಸ್ಟರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಅರಿವೆಗೆ ಹೊಲ್ಲ ಬರುವಷ್ಟು ಗೋವಾತಿಯ ವಸ್ತುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಇದು ಗೋವಾತಿಯ ದ್ರೋಹವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ನಾವು ಖಾದ್ದರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ

ಈಗ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುವ ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳು ಸುಗತಿಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವವು. ಈಗ ನಮಗೆ ಕಲಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದು. ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ, ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ ದಿ ಗ್ರೇಟ, ಫೋಪ ಇವರ್ಯಾರಿರುವರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವದು. ಜಗದ್ಗುರು ಅಂದರೆ ಯಾರು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಫೋಪನೂ, ಜಗದ್ಗುರುವು ಹಿಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಉಡುಪಿಯ ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸ್ಥಿತಿ ಕೇವರಾ ತಿಸ್ಥಿತ್ಯ, ಮದ್ರಾಸ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ವಾಯತ ಜೊಂದೇ ಎಂದು ಬರೆದು ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದೋಲುತ್ತು ವಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದರೂ, ಬರಾಲು ಕಾರಕಸವನು ಕೆವರಾ ಎಂಬ ನೋಡಿದ ಕೂತಿಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡ ದೊಳಗಿನ ಕೆನಡಾ ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಸಿ ಪರದೇಶದ ಪದಾಲು ಹಾತಲನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಿದನು. ರಿಪ್ಪಿಸ್ಟಿಗೆ ಅ ಆಣೆ ಖರ್ಚಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಬೇಸರಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣನ್ನು ಕಮಿಡ್ರಾಂತರವಾಗುವ ಮೊದಲು ತಿಸಿದೆವು ಇದು ಈಗಿನ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದುದ ಜಾಪ ಬಿಕ್ಕತಿಯು. ಈ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂ ಭಾವನೆಗಳು ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರೆ, ನಮ್ಮ ತತ್ವಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಾತ್ಮರು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ; ನವ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ, ರಾಜ್ಯಾತ್ಮರಿಗೂ ಇರುವ ಕಾರಕತ್ವವನ್ನು ಧರ್ಮಪಿಠೀಪತಿ. ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತಿ ಯಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಮಯವು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಕೂಲವುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಐತಿಹ್ಯ, ಪರಮಾಮ್ಮಿಕ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಇಟ್ಟಿಸಿ, ನಾವು ಸರ್ವಥಾ ವಿಜಯಿಸುತ್ತೇವೆ. (ಪ್ರಬುದ್ಧಕೇರಳ)

ಇವ್ಯ ಹೀಳಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ದೋಧಪ್ರದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಟ್ಟ ಕೆ ವರಿಸಲಾಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು.

ಬಿಳಿಕ, ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಹಣಮಂತರಾಯರು ಶ್ರೀಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ವಕ್ಕತ್ವಪ್ರಸಿರನ್ನೇನೀ ಈ ಕಳಗಿನ ೩ ರೂಪಾವಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಕೋಲಿಸಿ ಸರ್ವಾನುಮತಿಯಿಂದ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು

ಠರಾವುಗಳು.

೧. ಹುಬ್ಬಾಣ್ಣ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾರಾಗೃಹವಂಥ ಬಂಧ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ತಮಗೊಡಗಿದ ಕಾರಾಗೃಹ ಅಪಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾಪಾಗಿ ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖರವಾದ ದೇಶ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಜಗನ್ನಿಯಂತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ

೨ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮನುಯಾಧನ ಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವ ದಿ| ಧಾರವಾಡದಂತ ಮಜಲಿ ಯವರು ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ತಮಗೊಡಗಿದ ದೇಶ ಕಾರ್ಯದ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾರಾಕ ಬಗ್ಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಪುನಃ ದೇಶ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸೌಮನಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲೆ ದಯಮಾಲಿಸಲೆಂದು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಆ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಿಕ, ಇಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿ ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶುಕ್ರವಾರದ ಅಧಿವೇಶನ.

ಗೋಕರ್ಣ.

ಶುಕ್ರವಾರ, ಏಪ್ರಿ. ೬—೩—೧೯೫೬.

ಇಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಕೂಡುವದೆಂದು ಪ್ರಾಪ್ತಿರಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅಧಿವೇಶನವು ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸ್ವಾಗತ ಠರಾವುಗಳ ಬಳಿಕ, ನಿನ್ನೆಯಂತೆ ಹೊಯಾಲಿಯಂ ಪೂಜೆ ಅಧ್ವರ್ಯರಿಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಅಧಿವೇಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಹೊಸ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾದ ಪಾರ್ಸಿಜಾತಿಯ ನಾನಾವತಿಯರು ಇಬ್ಬ ಹುಡುಗರೊತನೆ ಸುಮಾರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಗ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆಯರು ಮಹಾತ್ಮರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ೩ನೇ ಠರಾವನ್ನು ಹೂಡಿಸಿದರು.

೩. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಪೂತಿ ಹಿಂದುಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಜಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪೂತಿದ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ನಮ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯತ್ನದ ಧುರೀಣತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುತ್ತದೆಯಾ ಪುನಃ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ದೇಶಪಾಂಡೆಯರು ಈ ಠರಾವಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಹಿಡಿಮಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ:—

ಈ ಠರಾವಿನೆದನ್ನ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂದೆನು ಪಡಾಚ್ಚಿತ್ತರಿಂ ಮೆ ಳೇರಿ. ಈಗ ಹಿಂಮಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಗಳ ಗದ್ದಲವಿದ್ದಿದೆ. ಅನೇಕ ಲೋಕನಾಯಕರು ಪ್ರಾಮ ಭೂತರಾಗಿರುವರು. ಇಂಥವರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಠರಾವಿನಿಂದ ನಾವು ಬಿಹು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಹಿಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇವನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿಡಬೇಕಾಗಿ. ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ನುಡಿಯುವಂತೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕಿಸ್ವರೂಪವೆಂಬುದೂ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಸ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಪತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಈ ಠರಾವನ್ನು ಪಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಡಿರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಉಡಾಯಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುಡುವಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಈ ಠರಾವಿನಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಹಿಂಸ ಹೆಸರಿ? ಸತ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಹಿಂಸೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ನಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾಪಾಡುವನ್ನು ಸಫಲಿಭವಿಷ್ಣುವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇತರ ಉಪಾಯಗಳು ನವ.ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಈ ತರಾವಿನ ಅರ್ಥವಿದು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಂದಾವನೋಜನವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಸುಹಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರು. ಯಾತ್ರಾರಂಭ ಕಾಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಕರ್ನಾಟಕವು ಇನ್ನೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಖಾತ್ರಿ ಅದರಿಂದಲೇ ಬಿದಲಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾವು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶಬಂಧು ರಾಷ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರು, ಮೌಲಾಜಾದ ಮಹನೀಯರು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಿಗಳೂ, ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳೂ ಇರುವರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅವರೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರು. ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯದಾರಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆಗತ್ತಿಗೆ

(ಮುಂತೆ ಗಂಟೆ ಪಾನು ನೋಡಿರಿ.)

ಸಭಾಪತಿ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜೀಯವರ ಸಂದೇಶ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತ ರಕ್ಷಿಷ್ಟ ಸಂದ ವೈಣಾ ಕ ಕ್ಷ ಳಧಿಗಳುಸಾ

ಧರ್ಮನಿರತರಾಗಿ.

ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಆಜ್ಞೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಪ್ರೇಕ್ಷಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೃತಿಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಶ್ರೀ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಿಂತಲೂ, ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾರ್ಯ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜೀಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಸಮ ಸುಜಾಯಿಂದಲೂ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಕಳೆದ ಜನವರಿಯ ೨೯ನೆಯ ಶನಿವಾರದಿಂದ ಸೋಮವಾರದವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲಭಿಸಿದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಹತ್ವಾಪೂರ್ಣವಾದ ಧರ್ಮಪ್ರೇರಿತವೆನ್ನಿಸಿದ ಬಾಲಕಾಶ್ರಮದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಇಸಿದ ಕಾರಣ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಲು ಅತ್ಯಾನಂದದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಹೋಕಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸಂಗತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು. ಅದರ ವಾಚನದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದ ಅರಿವು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಆಗುವುದು. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ವಿಷಯಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿರಂತರತೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉಚಿತ ವಿದ್ದು, ಪ್ರಚಲಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸುಕರ ಮಾಡಲು, ಅಧಿವೇಶನವು ಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದೆಂದು ಮಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬೋಧವಾಗುವಂತಿದೆ. ವಿರತಿಖಂಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ-ಮತಾಂತರಗಳ ಗಲಿಬಿಲಿಯಿದ್ದಾಗ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸೂತ್ರಚಾಲಕತ್ವವನ್ನೇ ಮನ್ನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರು ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಚಕ್ಷಿತರಾಗಿರಿ ಲ್ಲೆಂದು ಎಂಬತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಿದ್ದವಿದ ರುವಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಮಹಾಪುರುಷರ ಬಾಲಕಾಶ್ರಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಸ್ಪಷ್ಟಹ ಫಲವು. ಅಂತ್ಯಜೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡಿಸಲು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೋಟ ಮಂಡಳವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಕರಿಗೂ, ಸನಾತನಿಗಳಿಗೂ ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತೆ ಬಿಡಿಸಲು ಪರಿಷತ್ತು ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವಾದವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಾಜಲಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ ಉಪಮಂಡಳವು ಬಿಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ್ಯ ಖಾತೆಯ ಪಿಡುಗನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ತೃತೀಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ರಾಜಕಾರಣದೊಳಗಿನ ದೇಶೋದ್ಧಾರಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಜಾನುಮತದಂತೆ ನೆರವೇರಿಸಲು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಅದೃಷ್ಟವಶಾದ ಶ್ರೀ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಂಠ ರಾಜಕಾರ್ಯಾರ ಉದಾರ್ಯವು ನಮ್ಮ ಇತೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು. ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ನಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸದೆ, ಕೇವಲ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವೆಂತಲೇ ನಾವು ಎಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಗಳು ಸಪ್ರಮಾಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಧರ್ಮದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವವನ್ನೂ, ಸರ್ವಸಿಯಾಮಕತ್ವವನ್ನೂ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರಾಸ್ತ್ರವಿಸಿ ರಾಜಧರ್ಮವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಪಿಪತ್ತಿಯಾದ ರಾಜನು ಯಾವ ಲಕ್ಷಣ ಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು, ಎಂಬದನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾವಾರಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ "ವೀಕ್ಷಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೇ ಸರ್ವಸಾಸ್ಯಮಿತಿಯು, ಅದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದಾತವಾಗಬೇಕು, ಅವನೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನರು" ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಅಚ್ಚ ಕೊಳಿದು ಹಾತಿರವರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಯೆಂದು ಬಹಿರಂಗಕ್ಕೆ ತೋರಿದರು. ಪ್ರತ್ಯಹ ಪ್ರಜಾರಂಜ್ಯವೇ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವುದೆಂಬದನ್ನು ಬಲು ವಿಶದವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತಿಲಗಳ ದುರ್ಮರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ರಾಜಧರ್ಮವೆಂದು ಪಾಂಡವರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿದ್ದನು ಯಜ್ಞ ಶಿಷ್ ಕಳುವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವೇಣ್ಣನು ಸ್ವತಃ ಮುಂದಾದ ನೋಟ ಸೋಡಿ, ಯಾವ ಗವರ್ನಭವವಾಸಿಗೆ ಆನಂದವಾಗಿ ರದು? ಇಂಥ ಉಚ್ಚ ಕಲ್ಪನಾಭರಿತವಾಗಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯವು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು ರಾಜನಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಿಷಯಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. "ಯದ್ಯದಾಚರತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ, ತತ್ತದೇವೇತರೋ ಜನಃ" ಎಂಬ ಭಗವದುಕ್ತಿಯಂತೆ ರಾಜನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅದರ್ಶಭೂತವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಉಚ್ಚ ಕಲ್ಪನಾಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯವೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು. ಶ್ರೀಗಳು ನುಡಿದಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕತಾದ ರಾಜ್ಯವಾದರೂ ಇದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ ರಾಜ್ಯವೆಂದ ಕೂಡಲೆ ಇಂದಿನ ಧರ್ಮೀಯರು ಎಂದೂ ಪೆದರಬಾರದು. ಧರ್ಮರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ — ಪರಧರ್ಮೀಯರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವಂಥ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ಅನ್ನು ವಜ್ರಸ್ವನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥಾಜ್ಯವಲ್ಲ. "ಅವಿರೋಧೀ ತು ಯೋ ಧರ್ಮಃ। ಸ ಧರ್ಮಃ ಇತಿ ವಿಕ್ಕುತಃ ॥" ಪರಧರ್ಮಸ್ಥೀಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪರಧರ್ಮೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವ್ಯಾಪಿಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅವರವರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಹೇಳಲು ನಾವು ಧರ್ಮಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಯು ನಮ್ಮ ಅದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಧರ್ಮಾಂತರವು, ಧರ್ಮದ್ವೇಷವು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಕಾ ಧರ್ಮವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳ ಪೂರ್ವಪೀಠಾಧಿಕರ. ಇದೇ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪೇಶ್ವೆಗಳಿಗೆ ಆಕ್ರಯ ಕೊಡಲು ಅತಿರಿ ಧರ್ಮದಂಡಿಗುರುಜಾಧಿವನು ಬದ್ಧನಾಗಿರುವನೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಿದೆ ಚಾರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳ ಒಟ್ಟಯನಾದ ಭಗವಂತನಂತೆ ಸರ್ವಸಿಯಾಮಕವಾದ ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. "ಧರ್ಮಾ ವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು ಕಾಮೋಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ" ಎಂಬ ಗೀತಾವಚನವಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳಿಗೂ ನಾವು ಸತ್ಕಾರಯುಕ್ತ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ನ್ಯಾಸಕೋಟಿಯೆಂದೂ ಆವನ್ನು ಅಧರ್ಮವಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, (ಪ್ರೇಮವಿರಿ ವ್ಯಾಪಾಗಿಲ್ಲದ್ದು, ಅಜ್ಞಾನವಿರಿದ್ಯಾಪಾಗಲೂ ಲ್ಲದು, ಸಜ್ಜಾರ್ಥಿಯಿಂದ್ಯಾಪಾಗಲೂ ಲ್ಲದು) ನಾವು ಆ ಅಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದೇ ತೀರಬೇಕು. ಸತ್ಯರ್ಮಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭಗವತೀ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಗಿಣಿಯ ಸುವರ್ಣ ಪಂಜರದೊಳಗಿನ ಬಂಧನವು ಅಕೋಶವನದ ವಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತೆಂದು ಅನಂತ ರಾವಣಾಹುವು ನಮೂದಿಸಿರುವಾಗ, ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳಿಗೂ ನಾವು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮತ್ತೆನು ಹೇಳಬೇಕು!

ಅಂತ್ಯಜರಂತು ಸಾಸವರು ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯಮಯವಾಗಿಗೊಡಬಂತೆ ಉದ್ಧಿಗ್ನವಾಗಿಗೊಡಬಂತೆ ಯೋಜಿಸುವದು ಧರ್ಮವಿಹಿತವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇನು? ಸಭಾ-ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ದುಸ್ಸಿಸಿ, ಅಂತ್ಯಜರನ್ನು ಕೂರಡಿಯಿಸುವ ಧರ್ಮಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ಶಕ್ತ ಅಧರ್ಮವು "ವಿಕೃತ ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ವಃ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳಿಗೂ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಕೂಡವನ್ನು ಅಂತ್ಯಜರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದು ನೀತಿಬಾಹ್ಯವೆಂದು ಶ್ರೀಗಳು ನುಡಿದದ್ದು ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳರು? ಸ್ವಕಾರ್ಪಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಧರ್ಮಕಾರ್ತೃದಂತೆ

ಹಾಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರನಿಷಿದ್ಧವು.

ಬಿಡಿಸಲು ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಣಿಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವರು, ಸನಾತನ ತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಂತು ಮಂದಿರ ಶಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು. ಅಂತ್ಯಜರಂಥ ಪತಿತ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವದು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸುವದು ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಮೆರೆಯುವ, ಜಂಬ ಬಡಿಯುವ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಧರ್ಮಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ನೆನಿಸಿದರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಯಿಂದ ಧರ್ಮವು ಸಂಕಟಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದೆಂಬ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯಕರ ಕೋಲಾಹಲವು ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಪಾಡಿದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸ್ವರ್ಕದಿಂದ ವಿನಾಕ ಹೊಂದುವಷ್ಟು ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ತೀಜೋ ಹೀನವಿರುವಿಲ್ಲ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ಗಂಗೋದಕದಂತೆ ಸ್ವತಃ ಪವಿತ್ರವಿದ್ದು, ಅಪವಿತ್ರರನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅದರಲ್ಲಿದೆ. ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ಪೊರೆದು, ಪೋಷಿಸಿ ಸ್ವತಃ ತಾನು ಏಕೇವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯವಂತವಾಗಿರುವದು ‘ಅಖಿಲಾಧಕ ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯ’ ರೆಂದು ಬೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅದ್ಯತ್ಹೆರೂಡ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಸನಾತನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಭೂಷಣವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಗಾಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪನಾತೀತವಿರುವದಲ್ಲವೇ! ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು “ಕರಂ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಂ” ತತ್ವದಂತೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮುರಿಯುವದು, ಪೂರ್ಣಾತ್ಯ ರಾಜಕಾರಣವಾದರೂ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುವ ವಿಲ್ಲೆಂದು ಶ್ರೀಗಳು ಬೋಧಿಸಿದರು.

ರಾಜಭಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಭಕ್ತಿಯು ಪ್ರಜಾ ಧರ್ಮವೆಂತಲೂ ನಿರೂಪಿಸೋಣಾಗಿದೆ ರಾಜನಿಗಾಗಲಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವು ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಯು. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಮರೆಯಕೂಡದು ರಾಜನ ರಾಜಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಜಾ ಧರ್ಮವು ಉದಯಹೊಂದುತ್ತದೆಂತಲೂ ಶ್ರೀಗಳು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಧರ್ಮಲ್ಲಿರುವಿನವ ಅಧಿಕಾರವು ಯಾರಿಗೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಕಗಳೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಲೇಬೇಕು. ಧರ್ಮದಂತೆ ನಡೆಯಲು ರಾಜನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬದ್ಧನಾಗಿರುವನು ಯಾಕಂದರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ “ರಾಜಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕೃತಂ ಪಾಪಂ” ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ರಾಜನು ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ನೆನ್ನೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲಕರು ಅದನ್ನು ಎದುರಾಗಲು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಕೆಲವರಿಂದಲೇ ತಾವು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವೆವೆಂದು ಶ್ರೀಗಳು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ರಾಜಭಕ್ತಿ, ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವರೂ ಶ್ರೀಗಳು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಿ ಸೂತ್ರರೂಪದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಕಲರಿಗೂ ಶ್ರೀಗಳು “ಧರ್ಮನಿರತರಾಗಿರಿ” ಎಂಬ ಬಂದೇ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕರಿವತ್ತಿನ ಪೂಂಬದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಧರ್ಮರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ಧರ್ಮೋತ್ಕರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧರ್ಮಬಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು – ಯಾವದೇ ಪಂಥದವರಿರಲಿ, ಯಾವದೇ ಮತದವರಿರಲಿ, ಯಾವದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರಿರಲಿ – ಸರ್ವರೂ ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ದಿವ-ಅರ್ಚಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೇ ಸನ್ಯಾಸಧರ್ಮದ ಸಫಲಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಲ್ಲರಿಂತಲೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಪರಿಪತ್ತಿನ ವಿಕ್ಷೇಪವೇನೆಂದು ಕೇಳುವವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ:— ರಾಜಕಾರಣವಿರಲಿ, ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವ್ಯವಸಾಯವಿರಲಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಧರ್ಮದಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದೇ ತತ್ವವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇದೊಂದನ್ನೇ ಆಚರಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಕಳೆ, ಮೊಡ ಊರಲ್ಲಿ ಜ್ವರಾ ಏ ರೋಗರುಜಿನ ಉಬ್ಬಿನವಬ್ಬಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಸ್ಪೆರಾ ಜನಸಾವಳಿ ದನಗಳ್ಳು ಊರಲ್ಲೇ ಹಿತಿಯುತ್ತಾವೆ.

ಕುಂದಾಪುರ ಜೆಲ್ಲಾ ವರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ। ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೂ, ಕೌಜಗಿ ನಿಶ್ಚಿನಿವಾಸರಾಯರೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಸದಾಶಿವ ರಾಯರೂ, ಶ್ರೀ। ಪತ್ತಾತ್ರಯ ಕಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರೂ ಕುಂದಾಪುರ ಜೆಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಳದ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಮೋಟಾರವ್ವಾರಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾಬನೇ ದಿನ ಸೋಮವಾರ ಹೊ ನ್ನಾವರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಪೀಠದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜೀಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಳಿಕು ಕ್ರವಾತ್ಕಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾದರೆ, ಬರುವ ರಿವಾರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನುಗ್ರ ಹಾನಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸುಪರ್ಶಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗದ ಕುಂಭಾಪುರಕ್ಕರಿಗೆ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಕ್ಕಷ ಎಧೂರ್ವ ತೋಜ ಕಿಗುವದು.

ಗೋಕರ್ಣ— ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಹೊರ್ಯ ನಡೆದ ಅವಾಂತರ ಹಕೇಕಳು ಏನಂ ಪರೆ — ಗುರುವಾರ ರಾತ್ರೆ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ರಥಬೀ ದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ। ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ ಹೋಕಿ, ಕೃಷ್ಣರಾವ ಮುಡವಡೇಕರ, ಹಾಗು ಡಾ। ಹರ್ಡೀಕರ ಇವರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ರಾತ್ರೆ ಶ್ರೀ। ಭುಜಾಷ್ಠ ದೇವರಭಟ್ಟ ಕರ್ಕಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ। ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಷಪಾಂಡೆಯವರ ಅವೇಶಯುಕ್ತ ಹುರಾತಿ ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ। ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಉದಾತ್ಯಸಮಾಯಿತು. ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರೆ ಶಿರಿಯಾ ವಾಸುದೇವರಾಜ ಕೊಲ್ಲಾಳಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ। ಕೌಜಗಿ ಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದ ದರದೇಶಿ ನೂರಿನಿಂದ ಜನಿವಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಫೆಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ನುತಿ ದರು. ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದ ಇಂಥ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾತಿದ್ದಿರುವದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಣಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡೋಣಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ತಮ್ಮ ಅಕೋವೆ ನಿರಾಧಾರವೆಯೆಂದು ಹಿಪ್ಪಿಕೊಂ ಡು ಇಂದ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಬೆಡೆ ಆ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋಡಿಸಿ, ಅವಕೇಕಾಯ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಯೆತಿಸರು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯರ ಭಾಷಣನಾದ ಬಳಿಕ, ಅಂತ್ಯಜರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಜ್ಞ ಬೋಧಪ್ರದ ಪ್ರಹಸನವಾಯಿತು ಬಳಿಕ, ಶ್ರೀ।ಪತ್ತಾತ್ರಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರವರು “ನಗುವಿನ ಶಾಸ್ತ್ರದ” ನಿರೂಪಣ (Science of laughing) ವನ್ನು ಬಲು ಮನೋರಂಜಕರಾಗಿ ಮಾತಿಡರು. ಯಾವ ಕಂಗತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರದೊಂಡು “ಅಮ್ಟೋಮೀಟರ್” ಜಾಣೆ ಹಾಸ್ಯಕಾವಳಿ ಯಂ ತ್ರದ ಕೋಧ ನಡೆದಿರುವದೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ, ೨ ಸರ್ಕ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ನಗದೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಭಾರದ್ವಾಜರ ನಗುವಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವು ನಗುವಿನ ಮತೆಂದು ವೆರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಷ ಸುಹಿಲೆಯರ ಸಭೆ ಯಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಲಯದ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಿಕೆಯವರು ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ಕ್ಯಾಹಿದಾಯಕ್ಕ ಉಪದೇಶ ಮಾತಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗ ಳಾಗಲು ಬೋಧಿಸಿದರು. ರವಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾ ಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಸಭೆ, ಗೋರಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ವರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಆರುಸಿನವು. ಶ್ರೀ ಬಗ ಮ್ಮರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಂಡಿಸಿದ್ದರು ಗೋವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಬಣ್ಣಿಸಿ, ಕೈವರಿಲಿ, ವೈಷ್ಣವರಿಲಿ ಗೋಜೆವೆಯು ಸಕಲ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಗೋರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ಮುತಿ ಯಬೇಕೆಂದರು. ಧರ್ಮಕಾಸ್ತದಂತೆ ಕಾಲವನ್ನು ಮಾ ರುವದು ನಿಷಿದ್ಧವಿರುವದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲರು ಮನೆಮನೆಗಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಧರ್ಮಬು ದ್ಧರಿರುವರೆಂದು ನುತಿದರು. ಹೋರಿಗಳ ಬೀಜ ತೆಗೆ ಯುವದು ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷಿದ್ಧವಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇ ಕೆಂತಲೂ ಶ್ರೀಗಳು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು ಸೋಮವಾ ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾಕ್ಷ ಣಭಿಗೊಡಿತು ಶ್ರೀಗಳು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಜಾತಿವರ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿ ಸುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂತಲೂ ನುತಿದು, ಮಂ ಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ಸ್ವೀಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ನಿನ್ನೆ ಶ್ರೀಗಳು ಅಂ ಕೋಲೆಗೆ ಹೋಗಿರುವರು. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹುಬಳಿ ಬರುವರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಚಿತ್ರೋಚನವಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಮುಂದಿನ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಠರಾವುಗಳು.

ಶುಕ್ರವಾರದ ಅಧಿವೇಶನ.

[ಕಿ ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದರಿದದ್ದು]

ಜಾಹೀರುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜಕಾರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದವರೂ ಗಾಂಧಿಭಕ್ತಿಯ ಛಿದ್ರ ಮುಂದಿದ್ದಿದ್ದಿವೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗೋಖಲೆಯವರೂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಉದ್ಧಾರವೇ ಭರತ ಖಂಡದ ಉದ್ಧಾರವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ತವು ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಟ್ಟಿದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಉಪಾಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆ ಸುಕ್ತವೆಂತಲೂ, ಅವೇ ಗುರಿಯಾಗಿರ್ ಬಲವಾಯ ವೆಂದು ನೀವು ಸಾರುತ್ತೀರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದರು

ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಅನಂತಕಾವ ಪಾರಿಕಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರವು, ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷಸ್ಥಿತಿಲಿ ಬಿಳಿಕ್ಕ, ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯ ಕದಾಕಾರಯ್ಯ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು.ತಿ ಕ್ಷಾಲ್ಯವಶ್ಯಕತೆ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳಿಂ ಕ್ತೇವೆ ಸಂಸಾರಸ್ಥರಿದ್ದು, ಬಿದಲಿದ ವಿಷ್ಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಕ್ಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ. ಯಾವದೇ ಕೆಲಸ ಈ ಠರಾ ಮನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾ ಸುವುದೇ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ರಾಯರು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದ ಸಂತಿಪ್ರಸ್ತಾವನೆ — ರಾಷ್ಟ್ರವು ಈಗ ದೈವಘಟಿಸಿದ್ದಾವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಕ ನಾಯಕರು ಸಮ್ಮಿಶ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಯರು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದ ಸಂತಿಪ್ರಸ್ತಾವನೆ — ರಾಷ್ಟ್ರವು ಈಗ ದೈವಘಟ

ಮದ್ಯಪಾನಪುರಸ್ಕಾರವು ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣವಲ್ಲ; ಪ್ರಜಾನಾಶಕತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವು.

ಸುಬ್ಬಿಯ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಸುಲ್ತಾನನು ಕ್ತಿಯಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪಿಶಾಧಿರಿಗೆ ಧರ್ಮಪರ ದಾಲನಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಆನಗಳ ಮೇಲೆ ಳಿ ಹಿ ಆಧಿಮ ಮಂದಾರನ ಪಾರುಪತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿ ಸ ಕೊರತು ತಾನು ಅನ್ನಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಹಿಪೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ನಿಕ್ಕಪಿತ್ತಿಂದಿದಕ್ಕೆ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವಿತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುರಾವೆ ನಿನು ಬೇಕು ಎಂಬು ಶ್ರೀ ಮುದವಡೇಕರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ತರಾ ನನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಒಂಧುಗಳ ತರ್ಫನಿಂದ ಕುಮಟೆಯ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಹೇಬ ಅಪಮ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಉರ್ದು ಭಾಷಣಮಾಡಿ, ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಇದೇ ತರಾವಿಗೆ ಶ್ರೀ ಉಜ್ಜಲ ರಾನುರಾಯರೂ, ಅನಂತರಾವ ಜಾಲಿಕಾರ ರೂ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತ ಬಳಿಕ, ತರಾವು ಸರ್ವಾನು ಮತಿಯಿಂದ ಪಂಜೂರಾಯಿತು.

ಬಳಿಕ, ಏಜನೇ ಜಂಗಲ ತರಾವು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡು ವವಿತ್ಯ. ಅದರೆ, ಆಗ ರಾತ್ರಿ ವಿಂಬಿದ್ದರಿಂದ, ಅನೇಕ ರ್ಯಸಿರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ವಾಸುದೇವ ರಾವ ಕೊಲ್ಲಾಳಿಯವರು ಸಯುಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಳೆಗಿನ ೬ ನೇ ತರಾವನ್ನು ಸೂಚಿ ಸಿದರು.

೬ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ, ಒಂದೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಂ ಘಟಿಸುವ ವಿಷಯದ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮತೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಜಿಕ್ಕು ಸಾಗಿ ಒಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ಕ್ಯರೇಕ್ಯೆಯಾಜ ಹಸರು ಕೊಡಕಕ್ಕವ್ವಂಬಿದನ್ನೂ, ಆಕ್ಷೇಪಿಂದು ಜೋರಾದರೆ ಪತಿ ಸುನಿಕ ದ್ವನ್ಯೆಯಂತೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಯಾವ ಹೆಸರು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಿಸುವದಿಕಕ್ಕೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಣ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿ ಉಪಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿ ಯನ್ನು ಕ. ಪ್ರಾಂ. ಕವೀಟಿಗೆ ಇದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ತಾಪುವದು ಯೋಗ್ಯವೆಂಬಲೂ, ಸರಕಾರವು ಇದ್ದಾಗ ಸಮಾ, ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಾಜಿಗಳಿ ಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಮಾಡಿರುವದೆಂತಲೂ, ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವರಾಯರ ಅಂಬೋಣ. ಅದರಿಂದ ಕೊಸ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇಮಿಸಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೆಯರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಸುತಕೆಳ್ಳಲು ಎಂದು ಮತ ಳ. ವಿರುದ್ಧ ಬಿದ್ದವು. ವಿರುದ್ಧ ಮತಕ್ಕರ ಜೀಕೆ ಯನ್ನು ಮಂತಿಸಲು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ರ್ಕೆಯ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಾಜಿ ದೇವರ ಭಟ್ಟರವರ. ಂಮಾಗಿ ಕವಿಪಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನರಾವ ಶಾಸ್ತಿ ಗಳನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಭಟ್ಟರನ್ನೂ, ಗೋಕರ್ಣನ ಮ.ಕಾಪಲೀಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ರನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ತಾಡಿದರು.

ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವೆ ತರಾವನ್ನೇ ರೂಪಿಸುವವರು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಗರು ಪ್ರಾಪಿಸಲು, ಅಂಕೋಲೆಯ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯಕ ರಿಂದ ಪ್ರಭುಗಳು ಸತ್ಯತ್ವಪೀತವಶ್ನೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನ್ನೊಳಿಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ಮುಂ ದಿಲ್ಲಿ ಪಡಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಸಭೆ ಗೂಡಿದರೆ, ಕೋರಂ ಶಿಗುವದು ಪರ್ಶಾಟವಾಗು ತ್ತಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡು ವ ಸೂಚನೆಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಇಬ್ಭಾಗ ಸುವಿಧಿ, ೨ ಭಿಟಕಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವದು ವ್ಯವಹಾರಿ ಕವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಶಿದ್ದಾಪುರ ನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂ. ಕ. ಕೆಲ್ಸಕರಿಗೆಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋ ಪಾಲರಾವ ದೇಪರವರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ ಉದಾಹರಿಸಿ, ಹಳೆಯಾಳದವರಿಗೆ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೇ ಏರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗದ, ಬಿಳಿಕ, ಮುಂಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯಾಳದವರು ಮುಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವದು ಅಶಕ್ಯವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ, ಶ್ರೀಗ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಕ್ರೈಸ್ತಸ್ಯಂದಿ ಜಲವು ತರಾವನ್ನು ಕೆತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಜಿಪ್ಪಾಳಿ ಗಳ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಿಂತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೂಚಕರಿಗೆ ಉತ್ತರಕೆಡತಿಲು ಅನುವು ಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಲಾಳಿಯವರು ಏನೇನೋ ಮಾತಾಡತ್ತಿ ದರು. ಶ್ರೀವ್ರೀತ್ಯನ್ವಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಾಯದ್ದೇ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿ ಸೇಧವಾಗಹತ್ತಿತು. ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳು ಅನುಮೋ ದಕರನ್ನೂ ಕಮಿಟಿಯು ನೆಕ್ಕಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಾನಡಾಡ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕರಾಯರನ್ನೂ ಕರಿಸಿ, ಈ ತರಾವಿನ ಅಗ್ರಹವು ನೆನೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಸಿಲು ಅವರು ತರಾವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆ ದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಸೂಚಕರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತರಾವಿನ ನಿಜಯ ವಿ ಚಾರ ಮಾಡಲು ಅನವಾಶ ಶಿಗದೇಕೆಂದು ಮತ ವಿ ಜಿತೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಿ, ಸಭಾಕಾ ರ್ಯವು ಬಿಹರವಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅವಕಾಶವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೇ ಉಳಿದಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಸಭಿಕರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾ ಜರಾಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನೆನೆ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂ ತಲೂ ಸೂಚಿಸಿ, ಅಂದಿನ ಸಭಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉಗಿ ಘೋಚಿಯ ಸಮಾಪ್ತಿಗೆ ನಿಸರ್ಜನ ಮಾಡಿದರು.

ಶನಿವಾರದ ಅಧಿವೇಶನ.

ಗೋಕರ್ಣ,

ಶನಿವಾರ ತಾ. ೨-೫-೧೯೩೪.

ಇಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ೪ ಘಿ ಘಿಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಪೊಟ್ಟಪೊದಲು ಸಂಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀ ರ್ಮಾನನನ್ನು ಶ್ರೀಗರ ೨ ಜಯಂತಿ ಸೂಚಕರು ಹಿಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ೬ನೇ, ೧೦ನೇ, ೧೧ನೇ, ೧೩ನೇ ತರಾವುಗ ಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಸರ್ವಾ ನುಮತಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವು.

೬. ಶಾಂತಿಮಯ ಅಸಹಕಾರ ಶಕ್ತಪನ್ನಿಪ್ಪಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿ ಳಿದ ಮುಖರು ನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಗಳಿಂದ ದೇಶಾನ್ಯತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಕ್ಷೇಮ (ಘೋಷಣ ಶಕ್ಕಿಯಿ) ದನ್ನು ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಂಚ ಲಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಪ್ತರಿಂದ ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಾಜಕರನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೋಷಿಸು ವ ಭಾರವನ್ನು ಅಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಂತೆ ವಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂತು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಲಗ್ಗಪತ ವಿನಂತಿಯಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಬೆಲ್ಲ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲದವರು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

೯. ಹಿಂದೀ ಪ್ರಚಾರಕ ಮಂಡಲಿಪರರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಅಭಿನಂದಿಸ ತ್ತದೆ. ಕಾತ್ರು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಿನಿಸುತ್ತದೆ.

೧೦. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಕ್ಕಪರರು ಸಡಿಯುವಂತೆ ನೈಪರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೃಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲು ವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡುದಕ್ಕೆ ಸಪ್ಪಾ ಕೇರಳ ಜಾಂಧರರು ಸಹಿ ರುವ ಸಭ್ಯಗೃಹದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಅಪರನ್ನು ಅಭಿ ನಂದಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿ ಸಿಖ ಖಂಧಗಳು ಸಡಿಸುತ್ತಿ ರುವಂಥ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪರಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಶಾಂತಮಯವಾದ ಪರ್ತನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಜಳರ ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ.

೧೨. ಸರಕಾರದ ಆಮಳಾರಿ ಸಾತೆಯ ನಿಂದ್ಯ ಧೋರಣ ದಿಂದಲೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಪರ್ಯಾದ ಬೆಳಕೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಂ ಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿರ್ಲಿಸಿಪವದರಿಂದಲೂ ಶಾಂಪಿ ಳದ ಪಲಚ್ಚಿ ಖಗಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಯುಪಳನದ ಕೆಸು ಹುತ್ತಾಗಿರುವದನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತದೆ ಕೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಳಿಸಿಂಗೆಸ್ಸು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರ್ಕ್ಕ ಪೂರ್ಣವಕ್ಷಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಹಯಾರಿಗಾ ಗಿ ಸುಡಾಸಾ ನಿರೀಕ್ಷಧರಣಾಜ ಉಪಮ್ಯಾಸ, ಪಪ, ಪ್ರತಿ ರ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಂತಿಮಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೀಜಲ ಅರೀ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗಸ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವದುಃಕೀಜಳರ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಅಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳು ಸು ಸ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊ ಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.

೧೩ನೇ ತರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದದ್ದೇನೆಂದರೆ.— ಮದ್ಯಪಾನವಿಂದ ಹೊಸಜ ಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವರಿಯ ಕೆಡಕುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇ ದರಿಂದ ಮದ್ಯಪಿಗಳು ಬುದ್ಧಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ರಮೆನ್ನು ಕ ಳಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆ ಇದು ಹೀರ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವು. ಇ ದರಿಂದ ಆರ್ಥಾತ್ಮಿಕತಾಗಲು, ಬೌದ್ಧಿಕತಾಗಲಿ, ಸಾಂವತ್ಸಿಕವಾಗಲೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಕಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆ ಗಳ ಹುರ್ಗುಣದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕ ರಾಜರ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಇ ದ್ಕು ಪ್ರಜಾನಾಶಕತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವು. ಸರಕಾರದ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪವೆನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಶೋಪಿಸುತ್ತತಕ್ಕಾದ್ದೆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಈ ಯರ್ತ್ಯವನವನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಕಾರಣರಾಗಬೇಕು. ಪಿಕೆಟಿಂಗನಿಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವವರು ಸ್ವಾರ್ಥವರಾಯಣರು. ನ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ಅ ಪ್ಪೇಪಣೆ ಮಾಡುವದು ಧರ್ಮವಾದ ವೇಷವು. ಪರರು ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವಾಗ ಅವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸು ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆ ಸಮಗುಂಟು. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡಿರೋಧಿಸಬಾರದು. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟಳಿಗೆ ಕಪ್ಪಜೆಳಿ ಟ್ಟು ಅವರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸ್ಕೂಗಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳರು. ವೇಶ್ಯಾಸಹವಾಸ ಮೊದಲಾದ ಮಗ್ಗುಣ ಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅಪ್ಪೆಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಶಾಂತಿ ಮಯ ಪರ್ಕಾದಿಂದ, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪರಾವರ್ತಿಸಲು ನಾವುಗಳು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಾಗಿ ರುವೆವು. ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಬ್ಬರೂ ದೇಶರೂಪ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮಕ್ಕಳೇ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾಶ ವಿಚಾರದಿಂದ ನಾವು ಈ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಾಜ್ಮುಖ ರಾಗಬಾರದು. ಅವಕ್ಕಾವಿರತಕ್ಕ ಸಂಗತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ಜಂಗಲಖಾತೆಯ ಉಪದ್ರವನಿವಾರಣೆಯ ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಂಡ

ದೊಡ್ಡ ಲನರ್ಥಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇವನ್ನು ಸಜ್ಜನರುಗಳು ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಬೇಕಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾಯರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನುಂಡಿದವರಿದ್ದು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಿದ್ದು, ಈ ವಾಪವನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಮಾಡುವ ಜವಾಬದಾರಿಯು ಅವರ ಮೇಲೇ ವಿಶೇಷ ವಿರುವದೆಂದು ಶ್ರೀಯುತರು ನುಡಿದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೊಳಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯ ಕಕ್ಕುಪ್ರಮಖ ಅವರು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನೆರ್ಣಾಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ತರಿಗೆಗೆ ಬಿಟ ಪೂಜ್ಯರಿಂದ ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗದೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅತಿಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಆದೇಶವೆನೇ ಹೆಚ್ಚು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಗಿರುವೆಂದ ಹೇಳಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಈಗಿಂಗ ಜಾಗ್ರತೆಹೊಂದ ಸನಾಜವಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಹಿಸಿದು ಮತಿಯವ ಸಭೆಯ ಲಾಲಸಮುಂಬಾಗಿದೆಂತಲೂ, ಅವನ್ನು ಕೈಪ್ಪಿ ಗೊಳಿಸವಮ ಮುಂದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂ ತಲೂ ಹೇಳಿದರ

ಆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ಯ ವದಾದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ವೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಯಮತವಿಗಳದೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಈ ಪರಪತ್ರಿನ ಮತವಿರುವದರಿಂದ ಸರಸ್ವರಲ್ಲಿಯ ವೈಮನಸ್ಯದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕ್ಷಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದೂರ ನಾಡುವದಕ್ಕೂ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸದಸ್ಯರ ಮಂಡಲವನ್ನು ಈ ಪರಪತ್ರನು ನಿಯಮಿಸುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು ಸಹಾಸದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಗಲು ವ ಬೆಜ್ಜೆಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಕುಂಜೂತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಪರಪತ್ರಿನ ಸೂಚಿಸುವಿದೆ

(೧) ಶ್ರೀ ಕ್ರಿಸಿಮಸಾವ ಕಾಲ್ಜಲಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ (೨) ಶ್ರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಸದಾಶಿವರಾಯ (೩) ಶ್ರೀ ಸಂಗನಗೌಡಾ ಪಾಟೀಲ, ಗದಗ (೪) ಶ್ರೀ ಸಿಂಗಾಚಾರ್ಯ ತಪ್ಪಿ ಸ ಗಂ, ವಿಜಾಪುರ. (೫) ಶ್ರೀ ಸೂರಿಂದಪ್ಪ ಲೆಡ್ಡಿ ಅಧಿಕಾ (೬) ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪಂತರಾವ ಜೋಶಿ, ಧಾರವಾಡ (೭) ಶ್ರೀ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ವೆಂಕಾಚಾರ್ಯ ಬೆಳಗಾಂವ (೮) ಶ್ರೀ ಆನಂತಪುರ ಜೂರಿಸಾರ್ ಗದಗ (೯) ಶ್ರೀ ವೈ ಬಿ ಧರ್ಮಾ, ಅಂಕೋಲಾ (೧೦) ಶ್ರೀ ಕಾವಿ ತಿಮಾಪ ಕಾಲ್ಜಲಗಿ [ಕಾವರ್ಡರ್

ಇವಕ್ಕೆ ಸಮಯೋಚಿತ ಶ್ರೀ ಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಂ ಪ ವಡೇರರ ಕೃಷ್ಣರಾಂ ಪ ಜೋಷ್ಟ್ರ ಸ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಬೊನ್ನ ಯ್ಯನಾಯಕ, ಜೋಷಿ ವಿಶ್ವನಾಥರಾಯರ ಹಾಗೂ ಸೂಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಠರಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬೀರಣ್ಣನವರು ಕರು ಅನ ಪೋಪಿಲವಾಗಿ, ಪೊಲೀಸಿನ ಅರಳೆರು ಗುತ್ತಿ ಚಿರಸ್ಥಿಲ್ಲ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಟಾರಿಸಿ ಕೆಗಯುತ್ತಿದ್ದಲೆಂತಲೂ, ಈಗಿನ ಚರರು ನಾವು ಎಲ್ಲ ತಪ್ಪುತೇನೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡಿನ ೧೬೫ನೇ (೮) ಮೊದಲಾದ ಕಲಮು, ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಆಗ ವ್ಯಪಾರಕ್ಕಾಗಿಗಿ ಗುತ್ತಿ ಪೋಲೀಸರು ಮತಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇವರು ಈಗ ದೃಡಿಗರ ದಂಡನಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ನಡಿದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೂ ಕಲಹ ಪಾತವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಬಳಿಕ ಡಾ ಹರ್ಡೀಕರರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು ಡಾಹರ್ಡೀಕರರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಕಮ್ಮ ಸೇವಾದಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ವಿಜಾಪುರದ ಬಾಲಯೋಗಿ ಶ್ರೀರ್ವಡಿಸಿ, ಬಾಲಕರನ್ನು ವೃತ್ತಕಾರ್ಯಪರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ತಾವು ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾಪೆ ತಲೂ, ಕರ್ನಾಟಕರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಇಂ ಸ್ಥಳ ನವಕರೂ, ಕಂಂ ಮಂದಿ ಸ್ವಯ ಸೇವಕರೂ ತಂ ಮಂಡಿ ಬಾಲಸ್ಫೂರ್ತಿ ರೂ, ಪೌಂಢಿರ ವರೆಗೂ ಅವರು ನುಡಿದರು ೨೦ ಒಂಟೆ ಕಿಂದ್ದಲೆ ಬಾಲಸ್ಫೂರ್ತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಮಾತು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾತಿರುವದೆಂತಲೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರ ಭಗೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕೆಯರು ಕಂ ತೊಡಿಸಿದ್ದಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಶ್ರೀರ್ವಡಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾರಂಭಿಸಿ ನಡಾಪಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು

ಗಿತಿ ಮುಂಗಡಗಾವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂಬಂಧದ ಯಾವತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದಿರ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಷ್ಟಿತ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ ಸಂಘಟಿತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕಯಾರಿಸುವ ನಿಮ್ಮಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರಂಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದವರು ಮೂಡಿರ ಶ್ರಯತ್ನನವನ್ನು ಈ ಪರಪತ್ರ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ ತೊಗೂ ಇಲ್ಲಂರಿಂದ ಸಿಕ್ಷರ ವರೆಗೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಯಾವತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಯದ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಯಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಹಂದು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ದೆಲವರು ಸರ್ಪಾಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಂ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಘೋರ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ ಈ ಪರಪತ್ರಿನ ಅಗ್ರಹದ ಸೂ ಚನೆಯಂದು

ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಾದ ಮತ್ತಿಗೆ ೧೧ ರಿಂದ ೧೬ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ್ನಳಿಗ ಬಾಲಕರು ಸಹಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಯದಂಸ್ಥಕ ಮಂತಲದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಾಲಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಈ ಪರಪತ್ರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಮ ಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಪರಪತ್ರ ವಿನ್ನವಿ ಸುತ್ತದೆ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ೧೪ನೇ ಠರಾವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಂಜು ನಾಥ ಧೃಷ್ಟ ಕರ್ಕಾಯರು. ಪೂಜಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮು ದನಡೇಕರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಠರಾವ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

೧೪ ಮುಂಚಿ ತಿಂಗಳ ಕಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷ್ಟೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಗೂ, ವಿಜ್ಞಪ್ತಿಗೂ ಅನುಸರಿಸದಾ ಘೋಂಗಿ ಯೆಸ್ಟ್ರಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಎಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದಂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತನುಮನಧನಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಪರಪತ್ರ ವಿನ್ನವಿಸುತ್ತದೆ.

ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಿಕ, ಗಣೇ ತರಾವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾವು ಯಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ರ ಸೂದನೆ ಮೋಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಯಾಜಿಯವರು ತಂದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಂದು ಭಿಂತಿ ವರೆಗೆ ಹಿ

ಈ ಜಾನಪದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂ (ನೈಸರ್ಗಿ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯವು ಅಽ ನೈಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಆಡವಿಯ ಉಪಕಾರಗಳೇ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಗಳ ಮೇಲೆ ಅನಿರ್ಬಾಧಿತಯ ಹಾಗ ರ ಅಳಿಕಗಿರುವಂ ಇ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾ ನೂಮೂಲ ಪುಟಿಯ ಮೂಲಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರಕಾರವು ಕೊಡಾ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ೪೦ ವರ್ಷ ಜಂಗಲ ಖಾತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೀ ಧೋರಣ ಮತ್ತು ಗಳಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರ ಜಂಗಲ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನೇ ಬುದ್ಧಿ ಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುತ್ತ ರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಡಿಯು ಅಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾ ಕಾಡು ವೃಗಗಳ ವಿಪರೀತವಾದ ಬಾಧೆ, ಮ ಪ್ರಧಾನ ರೋಗಗಳ ವೃದ್ಧಿಳ್ಳು, ಬೇಸಾಯದ ಮತ್ತು ಹಜ್ಜನ ಮಹತ್ವದ ಹಾನಿಯಿಂದರೆ ಜ ಯ ಭಯಂಕರವಾದ ರೀತಿ, ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗ ನತೆ ಈ ರತಿಗಳಿಂದ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುವದ ಮತ್ತು ಈ ಎರೆಗಿರುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ದೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪಿತ ನಾವಾವಿಧ ಆ ಳಿಗೆ ಠರಾವುಗಳನ್ನೂ, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ಸ ನರು ದರ್ಜೆಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾ ಕಾರವಾದ ಪಲಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಂತ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ತ್ತದೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯಂ ಕರ್ನಾಟಕದ ವನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಗೀತಮಂಗ ನಿಬಾರ ವನದುಃಖ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಸಾಮಿನೆಗಳನ್ನೊತಗೊಡಿದ ಹಿಂದೀ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ವಿಜಂಗತವಾಗದಂತೆ ತ ಸ್ಥರ ವರಿದಿನ್ನ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಂ ಕಮಿಟಿಯ ಅದಮ್ಯ ಕೈರ್ಯ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸಹ ಠರಾಯಿ

(೧) ಶ್ರೀ ಕ್ರಿಸಿಮಸರಾವ್ ಕಾಲ್ಜಲಗಿ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸದಾಶಿವರಾವ (೩) ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಸ (೪) ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾವ ಹಳರಿಪುರ. (೫) ಶ್ರೀ ಕೊಳ್ಳಾಳಿ. (೬) ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಡಿ ಕರ್ಕ

ಇವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಮೋದಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಶ್ರೀಗಿ ಏನಕ್ಕೆ ಗಣೇಶ ಪ ವರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕವೆಧಿಕವಾಗಿ (ನುಡಾಡಿದರು. ಅವರು ನುಡಿದಷ್ಟೇನೆಂದರೆ - ' ಮೇರಿನ ಕಾಲೂಕ ಗರಲ್ಲಿ ಈ ೭೦ ವರುಷಗಳ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ೪೦ ವರ್ಷಗರಲ್ಲಿ ಘೆಪ್ಪದ ಮೇಲಿನ ಈ ನಾ ಲಕುಗಳು ಕೊನ್ಯತಾಗುವವು. ಇ ಲಕ್ಷ ಪ ವು. ಈಗ ಬರೇ ೭೦ ಸಾವಿರವಿರುತ್ತವೆ. ಇವ ರೈತರ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಂದಿ, ಸರಿಗಳ ದೆಲೆ ಬಿ ದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂದಿಯ. ೫೫ ಮರಿ ದೆ. ಮೊಡಲು ಜಂಗಲು ಹೂರ. ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಹುಲಿರಾಯನು ಘನಗಳನ್ನು ಬಿ

ಕ್ಕನೆ. ಹುಲಿ, ಸ್ವಾಂಬರ ಇವುಗಳಿಗೆ ಈ ರಾತ್ರಿದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯ್ಕೆದ ಹಕ್ಕು: ಭೋರೆನ್ನ ಖಾತೆ ಬಲವು ಎನ್ನೆಂದು ಹೇಳುವದು ? ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬಂಗಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿತು, ಅದನ್ನು ಯಾರು ಹಚ್ಚಿದ್ದರು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮೂರ ಆಡಿಗೆಯಾದರೆ ಪಳ್ಳರುಹು ಕಿಕ್ಕಿತು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ ೫ ದಿವಸಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಅವನು ಅತಿಗೆಯಾಗಿದ್ದನೆಂಬ. (ಉದ್ವೇಗದರ ನಗೆ.) ಅನ್ನೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾ ಹಾಗು ಹೂವಿಪಮನ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದು ಆರೋಪ ಬಂತು. ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಜಿಟ್ಟದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾರೋ ಏನೋ? ಒಂದು ಟೊಂಗೆ ಕತ್ತಿದರು. ಜೆಟ್ಟಿಯ ೩ ಮೈಲ ಸೂರನಿತ್ತು. ನನ್ನಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟಿಯಾಯಿತು ಹಿಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಭರಬಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಪಾಗುವದಿತ್ತು. ನಾನು ಸಥಳಾ ಅದರಾಭವಮಾಡಲ್ಲಿದ್ದೆನು ತೀರ್ಪಿಕೊಡಿತಿವಿ. ಮೆಜಸ್ಟೇಟರು ಖಟ್ಟೆಯನ್ನು ಈ ವೈಖಲ ಹೊರಿಪಿದ್ದ ಕಕ್ಷಾಲಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವು ಆಗ ಎಂತ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಭಟ್ಟು ಕೆಲಿದ್ದರು (ನಗೆ) ನಾವು ಮುನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು. ಹಿಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬರೆ ರತಿದೇಕೆಂತ ಕೇಳಿದರು, ೨ ಬಳಿಕ, ಕೃಷ್ಣರಾನು ಮುದವರೇಕರರು ಕಾಮನ್ಸಾಸ ಮಾಡಿದರು- ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಯಾಪ್ತರಿಂದ ಇಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ವಿಶೇಷವಾಗಬೇಕಾಯಿತು.

ರವಿವಾರ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ತರಾವುಗಳು ಪಾಸಾದ ಬಳಿಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಮನ್ನಣೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮಾರೋಪ ಮೊಹಾವವುಗಳು ನಡೆದು, ಪರಿಷತ್ತು ವಿಸ್ತರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೫. ಈಗ ಇರುವ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಕೃತ್ಯಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತನಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತದೆ.

೧೬. ಮುಂದಿನ ಶಾಖಾಧಿವೇಶನವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತ್ಮಿಕ ರಹಿವಾಸ್ತು ಜ್ಯಾಸಮಾಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ಖಾಸಮಾರ್ಜೆ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತಿಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಕಾಯದೇಶ್ಹೀರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದೆ ಖೋಕಲಿಣಾರೆ,
ಮುಕ ಖಡಖಿಣಾರೆ;
ಶ್ವೇಸಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಖಾಕೆ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಖಂಡ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂರಿನ ಬೆದಿಗಳು (Cotton healds) ತಂತಿ ಬೆದಿಗಳು Wire healds) ಉಕ್ಕಿನ ಕಟ್ಟುಗಳು) Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಾಲಿಗಳು, Plain & roller shuttles) ಏಳ್ಗರುಗಳು Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಂಜೆಗಳು Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಿಲ್ಲರಿಯವಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indo-British Trading Bureau
15-19 Ghaga Street, Fort, BOMBAY.

☞ ಈ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಪುರವಣಿ ನೋಡಿರಿ.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿಬಂಗಾರದ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ನಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!
ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಟೀಕಿ, ಏಕದಾಣಿ, ಚಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಗೆ ಹೂವಿನಸರಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರದ ಪ ಕೆಲಸಿನ ಕುಡುಕ.ಗಳು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಪುನಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದಿರುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಾರವಿರದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

R. S. Kasragod, B A ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ್ ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R. Kalmady & Sons Jewellers, Udipi. ಪಿ. ಆರ್ ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೇವಾಲ ಎಜೆಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara.] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

☞ **ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.**

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಖಲಕಾರೀ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಕ್ಸಫರ್ಡ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಸರ್ಮಾಶಯಶುದ್ಧಿ ಹೊಂದಾ ಗರ್ಭಾಧಾನಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೊತೊ ಕ ೧೫ ಕ. **ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ** ಪ್ರತೀಕ ಬುಧವಾರಿ ತಯಾರ ಹೊತೊ

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಚಿ ಪಾತಲಪಣಾ, ಲಘವೀನ್ಹಿನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವ್ಯಾ, ವಹಮೂತ್ರ, ವೀರ್ಯಸ-ಪ್ರಮೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಾಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಚಾ ಹ್ರಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಕ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೆ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸಂತತೀಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಪಣೀ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮಿ) ಪ್ರಕಾರಚ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ಕ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತೂಚಾ ಸಾತಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಕಚಿತಚ ಸಾಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ಜ್ಯಾ ಸೀ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಡಬಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ಟ. ಖ. ೮. (೨ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಚ್ಯಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ. ಆರ್ಡರೀ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ. ಪಾ. ಯ ವಿನಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚಾ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾಯಾ ವೆಗೆರೆ ಬದಲ ಖುಲಾಸಾ ಸಮಸ ಅಸರ ಪತ್ರಾಚಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ವಾಚೆ ತಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಲಾ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೊ.

ಸ್ಥಾನೇಜರ ಆರ್ಯವೈದ್ಯಿಕಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ. ಪೀ. ಚೆಂಬಿಲೆ. ತಾ. ಪೂರ್ಣಕರ.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಸರ್ ಶಿವಾಜ್‌ಭಾಯಿ ಇಬ್ರಾಹಿಮರವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ ಹಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿರುವರು

— ನಿವೃತ್ತ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಸರ್ ಜಗದೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ೫೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಯು ರೋಪದೊಳಗಿನ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಪುನಃ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಿರಿದಿರುವರು ಬೋಸ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು ನವರು ಜಗದೀಶಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತರು ಉತ್ತರ ಪನ್ನೀಯುವಾಗ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರರು ಹಿಂದೀ ಕಾಸ್ತ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನವು ಯುರೋಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವದೆಂದು ನುಡಿದರು

೪೦ ವರ್ಷ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಈ। ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ ಅಂಡ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ವರ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ೧೮
ಇಂಡಿಯಿನ್ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕಿ ಭಿನಸ್ಥರಿಂದಲಿ ದೆಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆದಿರುತ್ತವೆ

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ವಿಗ್ಯಮಿಕ್ಚರ್ ಸಿಲ್ಲ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರನಿವಾರಣ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಬಾಲಾಮೃತ, ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಕ್ಯೂರ್ ಆಲ್ ಬಾಮ್ ' ತಲೆನೋವ್ಹ, ವಾತ, ಎದೆನೋವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಕೈರಿಮಿಕ್ಸ್ಚರ್, ವಾಂತಿಭೇದಿ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಜ್ವರದ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಕ್ವಿನೈನ್ ಟಾನಿಕ್‌ಗಳು ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಫಾಣ ಎರಡು ಗ್ರೇನ ಇಂದ ಒಂದೊಂದಲ್ಲಿ ೧೦೦
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಟಾನಿಕ್ ಗುಳಿಕೆ ದಾತುವೃಷ್ಟಿಕ. (ಜೀರ್ಣರಾಗಿ ಇದಿವೆ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಹುಳುಕಡಿ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ದಂಕಧಾವನ ಚೂರ್ಣ

Telegram Address — 'Vanashapa' Bombay
Dr H. L. BATLIWALA Sons & Co Ltd
P. Ward, Bombay No. -

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವೀಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 5½ P M ಕ್ಕ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ 5 P M ಕ್ಕೆ ಪ ಹ್ಚಸದು

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯ ವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5½ A M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಪ ಬ್ಲಿ ಮೇಲಿಗೆ ಹೊಗಿ ಪಂತೆ 8 A M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇವರ ಪಿಪ್ಪಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇ ದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ ಸೀಮಾಕರ್ನಾ, ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊಗುವವರಿಗೆ ಸ್ವರಜ್ ಗ್ಯಾರೇಜ್ ಪ್ರಾಪ್ತರಿಗೆ ಸಿಗುವದು ಪ್ರಿಯಾಣಿಗರು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಧಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತ ಕಾಪೆರಿಯ ಪ್ರಿ ನಮ್ಮ ಪಚ್ಚಿಗಲ್ಲಿ ಪಿಗುವದು

B V PUSALKAR, *Manager*

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಔಷೀರಿಯಂ)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದ ಭೂತ ಹಿಡಿದು ಗಟ್ಟಿಸ್ಸ ಇದ್ದಗಳನ್ನು ತಿಳಿ ತಾಪುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದೆ ಬ ಒಂಲು ಜೈನ, ಕಲಕತ್ತಾ — " ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ತರೇ ಔಷಧನ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಥಿಗಳಿಸ್ಕೆನೆ ಔಷಧದಿಂದ ಕಲಾ ನಾತೀತ ಪಾಶಿಪಿಯೆಯಾ-ತ್ರಿ ನಿನೇ ಶಾಶೆಯನ್ನು ಕೆಗೆದೆ ಶಾತ್ತಯವಾಗುವದು " ಡಾ। ಪಟೇಲ ಎಸಿಲ, ಸೂರತ — " ರೋಗಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತದೆ ' ಜೊತೆ ಶೀಟಿ ರಕ್ಷಾಗಿರಿ — " ನನ್ನ ಗಪ್ಪನ ಹುಡುಗನ ಆಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೧೦ ತಾಸಿಗಳ ಪರೆಗೆ ಪ್ರೇಕರತ್ ಬಿದ್ದಿರು ತ್ತಿದ್ದನು ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸುವಷ್ಟಿದ ಔಷಧೋಪಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಒಂಹ " ಎನ್ ಆರ್, ಕಾಸಿಟಕರ, ಜಾಹಿರಾದಾರ ಲೋಣಾರ, ವರ್ಹಾಡ — " ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಆಧಿಪತ್ಯಾಯಿಕ ಕಡಿಮೆ ೨ ನೇದನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ " ಪತ್ರಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಖಾಲಿಜೋಧ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಸದಿಸಕಕ್ಕಿದ್ದು

C. L. Shaha, Deshinamawala,
'Vayu-Mukta' Office, Palace Road BARODA

ಗ್ಯಾಸ ದೀವಗಳು
ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಜೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ವಗೈರೆ ವಿಷಯ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರಗೆ ಮಕ್ತಾ ಕಿಳ್ಳಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನಭಾಗ, ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಸ್ಪೇಶಲ್ ವಟ್ಟಾವು.

ನಮ್ಮ ಮೂರೀಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾವು ಸ್ಪೆಶಲ್ಲ್ ವಟ್ಟಾವು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಿಜರ ಅವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಆಳಿಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದಿ. ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡದೆ, ಮಾಡದಿರುವಾಗಿ ಕೀಘ್ರವೇ ಆರ್ಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿರಿ

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು—ಪ್ರಕಾಶಕರೂ,
ಭಾಟವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ.
ಮುಂಬಯಿ.

ಜ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸಂಬಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವು ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂದಯ ಮಾಡು ವದು ತರಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಮನ್ಸಿಕಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯನಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಒಲವತ್ತರ ಹಳೇ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರಶಾಸ್ತ್ಯವಾದೂ ಇದೆ

ಜಿಕ್ಕವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜೆಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಜೆಂತೆಯನ್ನೂ, ಮುಪ್ಪಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಜೆಂತೆಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಪಿಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು

ದತ್ತಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ವಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಕೃಷ್ಣವಾಪ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಪ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಮಾಯು ಇನೇ ಮಾಂತ್ರಿಕರೊಬ್ಬಳು " ಇಂತಹ ಕೇಶವಾಯೆಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಜಗೆ ಒಪ್ಪಿಗಿ ಕೊಡಲಾರಳಾವರೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ವಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಹುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯು ಆಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಮೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕವ ಜೀವನಯ ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದ. ಶಾದಲುಗಳು ಇರಮ್ಮ ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಆವು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಮ ಸಮ್ಮುಖವಾಗುವವು. ದರ ಸಂಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರಭಕ್ತ ಹೋಜಳವೂ ಬಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂತು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ತರಿದುಸಟ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೆವರ್ಯಂತ ಬಂದಗೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬೆಸೆಯಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ವಾಧಿಕೆಟ್ಟ ಒಳ್ ಮಂಬ " ಆಕ್ಷಮ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚ 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ವಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಚಿರಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಯುತ್ತಮವು ಯಸ್ಸಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆಯ್ದು ಕೆಗಿದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಹೂಗುಜಾಗಂಧ್ಯಪಿದಮಾದುದರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮರಿಕೆಯ (ಅರೊಮ್ಯಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಬಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಾವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಶಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಚಮಯಿಸಿ ಇದರ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೈಸರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪ್ರಫ್ಲವಾರಿಕೆಯು ಅರುಣಂತಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂದವನ್ನೆ ಬೇಗೂ ಅರಿಶಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವಶ್ಯವುಗಳನ್ನು ಮಿಶಾ ವನುವನ್ನು ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿಯಿಂದ ಸಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ಷಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಬಿತಿಯಂ) ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0, ೪ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿ ಪೀಸೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿರಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಂಪುಕಿಸದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಿಯಿಂದ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತದ. ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ ೩ ಒಟ್ಟಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರ ಬೆಲೆ ಬರಿ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಟಪಾಲು ಸಾಸಲು ೪ ಆಣೆ. ಒಂಟಿ ಒಟ್ಟಿಮನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ ೩-೩ ಒಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/- ಅಂಚೆ ಸಾಸಲು ಮಾಫಿ ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾಲುರಿತ ಶುದ್ಧೀಕೃತಯ ಜಿಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಕವಾಡಿಗಳ ವೃಪರ್ಕನ ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಪದಕಗಳು ಅನಾಯಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ

ನಕಲೀ ವ್ಯಾಹಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ. ೫೫೯, ತಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒರೆದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಕ್ಷಿಲ ವಿಜಯದ ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨.

ಟೀಪು— ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ.

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ ಗಾಲಂಗಡ ನುತ್ತ, ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಶಾರೀರಿಕ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ಭಯ, ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವತಿಯರಿ

ಹುಷ್ಟಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬೀಗೆ ಸ್ಟಾಂಪಯಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಿಂಜ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಬಸರೂರಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಕಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
c/o ದುರ್ಗಾಕಟ್ಟಿ ನಾಗಪ್ಪಕೆಟ್ಟಿ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ,(ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಲೆ ಜೋದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

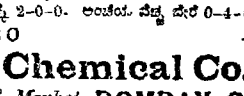

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೬೫, ೧೦೦.
೨ " ಕಾಲುಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೫, ೧೮, ೨೦, ೩೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ (ವ.ರಾವಿ) ಕೆಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸುರಾರಿ ಕ್ಯಾಲಲಾಗ ಪುಕ್ಕಾಟೆ ಕೊಡುವೆವು.

ವ್ಯವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂ ಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ :- ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮತ್ತು ಕಂಪನ್ನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ
ಶಿಓಶಿ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ.

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಖೋಕಲಾ, ತಾಪ, ಬಹಕೋಷ್ಠ, ಶೂನ-ಚರಿ, ಪೋಟಶುಷ್ಕ, ಉನ್ಮಾದ, ಬಾಲಾತಪಾಂತ ಸರ ಕಾಣ, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಾಚಾ ತಾವಾ, ಇ. ವಿಕಾರ ಇತ್ರಿನೆ ೪ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆ ಹೋಗಾತ

೫೦ ಗೊ. ಕಿ. ರು. ೧, ಪ್ಲಿ. ಪೀ. ಇ ನಿರಾಲಾ

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,

ದುಪನವಾಡಿ, ಪೀ. ತಾವಡೆ, ಜಿ ಪುಣೆ

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to [illegible] life in this Insurance [illegible]

(2) Do you want to [illegible] the most popular Nonspecific of our District?

(3) Do you want to [illegible] Soap for your toilet [illegible]

Then [illegible]

Messrs. DUTT & CO

Dum Dum [illegible]

1. *Chief Agents for [illegible] Brand [illegible]*
2. *Advt. Agents for [illegible] Kumara [illegible]*
3. *Sole Agents of the Diamond [illegible]*

We also undertake [illegible] business on moderate [illegible] Commission.

Wanted Energetic [illegible] throughout Karnataka [illegible]

ಕುದ್ದ ಉಸ್ತೆಯ ಬಿಳಿ ಧೂವಳಿಗಳು.

4	ತೊಳೆ	ಉದ್ದ	1½	ಪೌಂಡ್	ಅಗಲ	೩೬	ಇಂಚು ದರ
5	,,	,,	1½	,,	,,	೪೦	,,
6	,,	,,	1½	,,	,,	೪೫	—೮ ,,
8	,,	,,	2	,,	,,	೫೪	—೨ ,,
10	,,	,,	2½	,,	,,	೬	—12 ,,
10	,,	,,	2½	,,	,,	೪	—16 ,,

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಜನರ ಮಡಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಕಾಟಿ ಮೀಟಾಂಬರಗಳು, ಕಾಲ್ಪರ್ ಬಾಗಿಲು ರುಮ್ಮಾಲಿ, ಜಾಕೆಂಟು, ಹಾಗೆ ಪನ್ನೀರಡಾನಿ. ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಇತ್ತಿ ದೆ ಸಾಮಾನುಗಳು, ರೇಷ್ಮರ ಚಿತ್ತ ಅಂಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಪ ಕೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವು. ಪತ್ರ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಆಗಾಂ

ವಿಳಾಸ:— ಎಸ್ ಯು. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯಾರ್, ದೊಕಬಾ ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಡಾ। ವಾಸುದೇವರವರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ಕಲೆಕೂಲಿ, ವಾಸಿ ಮೆಜನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೆಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿಯಷ್ಟು. ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ನ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಕಟ್ಟಿನ ಮಾ

೨೨ ಫೆಬ್ರವರಿ ಜ.

ಮಾಲೀಕ — ನಾಗರಕಟ್ಟೆ ಬ್ರಬರ್ಸ್, ಕುಮಟಾ. (ಉತ್ತರ ಕನಾರ.)

Twelve Tissue Remedies.

ಈರಾರು ಲವಣಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ನಂಬರ ೧ರಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ

ಗಜೆನ್ನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಯರು ರೂ. ೦-೧೦-

,, ,, ,, ೩ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೦-

,, ,, ,, ೪ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ,, ರೂ. ೧-೧೫-

ಇವಲ್ಲದೆ, ಗಜಕರ್ಣ, ಕಜ್ಜು, ತಲೆಹೊಡತ, ಜ್ವರ, ಚಾತುರ್ಥೇಜ್ವರ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಮೃತ್ಯವು ಔಷಧಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ದೊರೆಯುವ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಇವೆ ಸಮಸ್ತ.

ಪತ್ರ:— ಎನ್[illegible] ಗರುಗೀಸ್ ಮ[illegible] ಮಾಸ್ತರ, ಹಳದೀಪುರ. (ಇ. ಕಾನಡಾ.)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ಮಾತಮೇದನೆ, ಉಳಿಕು ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಮಬಾಣದಂತಾಗುವುದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕಾರದ ಪೀಡೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೇ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಪತ್ರಗಳಿಂದ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಗಂ[illegible] ಬಿಡಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ

ಮೂರು ಕಸಾನ ಗಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ದಲಾಲೀ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಕಸಾನ ಗಾಣವು ಶೇಕಡಾ ೬೦ರಂತೆ

ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡತ್ತದೆ. ಸಮಯುನ ಭಾಗಗಳು

ಉಕ್ಕಿನಕಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಧಾತುವಿನಿಂದ

ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು

ದೊರೆಯುವದೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವು.

ವೈ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ.)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta.

Reg. No. B.1270. Thursday 15th May 1924.

ವರ್ಷ ೮. ಸಂಚಿಕೆ ೪೯.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕ.ಮಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವ್ಗೆ ರೂಪಾಯಿ 2-4-0
ಮನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆಯಿಟ್ಟ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3 2-0.
ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.

ಸರ್ವಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಯಸಾ ಜಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತತಾ ಸ್ವಾಯತೇ ಕಾರ್ಯಿಣೇಽಽ:
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ಭವತಿಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ

ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮ್ಯಾಕ ಟೈಪಿನ (೧೫ ಎಮ್ ಉದ್ದ ೪ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-0
ಆ ಸಂಖ್ಯ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0
ಹೆಚಿಗಿದ್ದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವದೋ ಆ ಮಾನ ದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು.

ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೧೫ ಮೇ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಸ ಜ್ಯಾಸಮಾರ್ಗೆ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ಸ್ಯಾಸಮಾರ್ಗೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತ್ತಲಚಾ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ.

ರಾಯಚಾ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದೆ ಖಾಲವಿಸಾರೆ,
ಮುಕ ವಾತವಿಸಾರೆ,
ಶ್ವೇತಾಸ ಖಾಕ ಕರಸಾರೆ,
ಶ್ವೇಷ ಆಣಸಾರೆ,
ಖರ್ಕೆ ದೆಸಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಸಾರೆ,

ಪಿಣ್ಯಾಸ ಕರಿಚಕರ

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮುಂಬಈ ನಂ. ೧೨

ಅಚ್ಚು! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!
ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಲೇಟ್ಸ್ಟ್ ಡಿಸೈನಗಳಾದ ಗೆಜ್ಜೆಸರ, ಏಕವಾಣಿ, ಚಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಬೂಗಡಿಬಟ್ಟು, ಸರ, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸುರಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾವಳಿ, ವಜ್ರದ ಪೆಂಡೆಲಿನ ಕಿವಿಕಾಯಿಗಳು, ಸುಗಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಉಂಗುರ ಅಲ್ಲದೇ ಇದರ ಹೊರತು ಸರಗಿಲೆಯ ಅಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ದರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ
ಕೃಷ್ಣಾಪುರ! ಕೋಲಾಪುರ!! ಅಚ್ಚು ಮಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಚ್ಚಿನ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಶ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾರಣ ಬೇರೆಯವರು ಕೆಲಸ ಬಿಗಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಸಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B. A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ್ಕರ ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to
P. R. Lonar & Sons
Jewellers Udipa
ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ, ಆರ್. ಕಲಿನಾಥಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ
ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಜಿನ ಬೆಟಗಳು (Cotton heaalds) ಕಂಡಿ, ಬೆದಗಳು, Wire healds) ಉಕ್ಕಿನ ಕಡ್ಡಿಗಳು (Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಾಲಿಗಳು (Plain & roller shuttles) ಏಕ್ಕರುಗಳ (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಲ್ಲೆಗಳು (Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಿಲ್ಲರಿಯಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

☞ **प्रिय मित्रहो अगोदर हें वाचा.**

आयुर्वेदीक' मलबारी कृति!! अद्भुत चमत्कार!!!

हा बाल, तरुण, वृद्ध स्त्री-पुरुषांच्या अनेक रोगांवर अचुक गुण देणारा शुद्ध शिलाजीत, प्रवाल अनेक वनौषधियुक्त, धातुपौष्टिक, शक्तिवर्धक अनंगविलास

"आस्कधाव लेह" यानें गर्भाशयशुद्धि होऊन गर्भधारणास समर्थ होती. ₹ २॥ रु.

मदनकामेश्वरी लेह

प्रत्येक बुधवारी तयार होती.

याच्या सेवनानें सपूर्ण वीर्यविकार, धातुचि पातळपणा, लवचींतुन धातु जाणें, स्वप्नावस्था, वहमूत्र, वीसप्र-प्रमेह, इंद्रियाशैथिल्ता, नपुंसकत्व, मूत्राशय हातपाय शरीराचा दाह, कटिशूल, स्मरणशक्तीचा ह्रास, वातविकार, कडक व दूषित औषधाच्या सेवनानें आलेली क्षीणता तसेंच स्त्रीयांचें संततीला अपायकारक गर्भाशयस्थ रोग धूपणी, प्रदर इ. उपदंश (गर्मी) सारख्या रोगानि जर्जर झालेल्या शरीरांत सुदां शक्ति व भरपूर रक्त धातुचा साठा करून समासुखाचा यथेच्छ लाभ करून देणारें या सारखें औषध क्वचितच सांपडेल, पथ्य नाहि. अनु. डब्या सो. १ महिना पुरणारा डबा कि. २॥ रु. ट. स. ८. (३ डबे एकदम मागणाऱ्यांस ट. स. माफ. आर्डरी बरोबर १ रु. पाठवावा.) वि. मा. या शिवाय इतर खात्रीची अनुभविक औषधें, तैलें, पाक, लेह, गाळा वैगरे बद्दल खुलासा समक्ष अगर इतर पत्रद्वारें करावा. वैद्यकीय सल्ला १ आण्याचि टिकिटें पाठविलास फुकट देण्यांत येइल. रोग इ. संबंधी सर्व पत्रें आम्ही स्वतः पहात असतों.

मॅनेजर आर्यचिकित्सा मंदिर पो. चेंबिबे. ता. कारवार.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗಾಢವಾದ ಗುಂಗುರುಗಾಗಿರುವ, ನೀಳವಾಗಿಯೂ ವಿಪುಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕೂದಲನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಬಾಂಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ ? ಇಂತಹ ಕೇಶಾಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿ ಉಪಕರಣವಾದದ್ದೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೊಡುತ್ತಿರುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಮಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಜೀವನಯ ತಂತುಗಳಿಗೆ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಗುಳಿ ಬೆಳ್ಳು ಹೋಗಲಾರವು, ಅವರೆ, ಅವು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವವು ಪರ ಸುಗಂಧವಾಸಿತವೂ ಸುಂದರವೂ ಪೋಷಕವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಂದೇಯೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣೆಯ ತೈಲದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಲಬೋರೇಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರಿಂದ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ.

ಬೆಲ — ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3 ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚು ೧೪೦.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಒಮಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಡು [illegible] ತರದ ಅತ್ತರಿನಿಂದ್ದೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ್ಮಾಡಿದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕುರಿಮೆಯ (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ [illegible] ಪುರುಷನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಾ ಅಂಗಿ ರುಮಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಿಕಾಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಹರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೌಸಾಗ್ಯವಾದೊಂದು ಪರಿಮಳವು ಹಾಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ಪರಿಮಳವು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಗಂಧವತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಒಮಾರ್ ಎಂಬ ಗಂಧವತ್ತಿ ಆಸಕ್ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿವಾರಿ ಪಡಿಸಿ [illegible] ಕೊಳ್ಳಲು ಬರೆದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಪಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0 1 ಡ್ರಾಜನ್ [illegible] ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ದೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಒಮಾರ್ ವಿಪಿಪಿ ಕೊಂಡರೆ [illegible] ತಾರ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120.

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂಡಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿ ಕಜ್ಜಿ ಆವ ಕಾವಲುಗಳು, ಚರ್ಮಕನ್ನು ಯಾವರೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಲಂಕಿಸಿದ್ದ, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಯಿಯಿಂದ ಉದ ರಿಸಿಗುತ್ತದೆ ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ ೩ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿಲು ೪ ಆಣೆ ಜಂಟ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಸಸಾರುವರಿಲ್ಲ ೩-೪ ಒಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/ ಆಂಚೆ ಸಾಸಲು ಕೂಡಿ ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾಬೂನಿನ ೬ ಕ್ಯಾಕ್ಷತೆಯ ಒಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ ಕಾದಾಟಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ

ನಕಲೀ ಮ್ಹಾನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ ೨೬೯, ಶಾಖಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಲು ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨.

ಟೀಪು — ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳ ಗಾಲಂಗಡಗಳ್ಳಾ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಟ್ಟ ಒಂಧ್ರ-ಭಗಿನಿಯರೇ,

[illegible] ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, [illegible] ಯಾವುದಾದರೂ ತಾರಿಕ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ವಿಧಾನ, ಔಷಧಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಪೈಕದಿಂದ ರೋಗ ಕರಕ್ಕೊಂಡು ಸುಖವಡೆಯಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಿಗ್ಗೆ ಜವಾಬಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪಯಿಟ್ಟ ಕನ್ನಡದಾದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭೂಷಾಶಿಂಕರ
ಬಸರೂರು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಕಾಂತಾಶ್ರಮಗಾಣ ಔಷಧಾಲಯ,
ಕ/೦ ಮತ್ತೂ ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

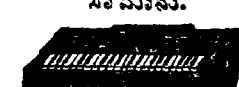

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೫೦, ೪೦,೩೦,೨೫,೧೦೦,
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೩೫,೨೫, ೧೫೦, ೧೪೦
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾಂಡ (ಮರಾಠಿ) ಕೆಂ ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೩ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ :— **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಪಾಟ್ಕೆ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ
೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಕುಂಭಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ನಗರಪ್ರವೇಶೋತ್ಸವ.

ಸಂಭ್ರಮದ ಮೆರವಣಿಗೆ.

ಪ್ರಾಂತೀಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಶಾರದಾ ಪೀಠದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣತೀರ್ಥಜೀಯವರು ನಮ್ಮ ಕುಂಭಾಪುರಿಗೆ ರವಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಆನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳುವವರಿದ್ದರು. ಮುನ್ನಾಣ ದಿನವೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸುಶಾಭನರ ನಿಯೋಗವು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ಕಳಿಪಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಗಳು ಆತ್ಮ ಮುಹೂರ್ತದ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೂ, ಕುಂಭಾಪುರ ಸ್ಥರು ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ಚರ್ಯಗ್ರಹಣ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಪ್ರಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳ ತಾಸು ಮುಂದೊಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅಪರಾನ್ಹ ೪॥ ಘಂಟೆಗೆ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆೀವರ್ತಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಶ್ರೀಗಳ ಆಗಮನ ಸಮಾಚಾರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ೩ ಘಂಟೆ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳು ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಮುಂದರಿಯಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಲು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ೬ ಬಡಿಯಿತು. ಕುಂಭಾಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾನುಜ್ಞೆ ಸಾಮಾನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪಣಿಕೆ ನಾಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇವಿರ ಗೊಂಬು ಪಲಗರನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಪಡಕೊಳ್ಳುವ್ಯರ್ಥವೆಲ್ಲ ೬॥ ಬಡಿದಿವು ಬಳಿಕ, ನಗರಪ್ರವೇಶ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತ.

ಈ ಸನಾರಂಭವು ನೊ ಟನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾಯಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಜೈ,' 'ಸ್ವಾಮೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥ ವಿಶಾರಾಜಕ್ಕೆ ಜೈ' ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ಕೂಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಆರತಿ, ಭುಗುರುನ್ನಿಸಿ, ಫಲಿಸಂ ಅಭಿವಾದಿಸಿ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ, ಸಡಗರದಿಂದ ನಗರಪ್ರವೇಶ ಸಮಾರಂಭವು ಸಾನಕಾಲವಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ ಹಾಗೆ, ಜನಗರವು ಉಳ್ಳೇರುವಂತೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಜನಸಮೂಹವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ನಡೆಯಿತು. ಅನೇಕ ಜಾತಿಯವರು, ಅನೇಕ ವರ್ಣದವರು, ಅನೇಕ ಧರ್ಮದವರು, ಸಮಸ್ತರೂ ಸನ್ಮಠಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡು ಗುರುಚರಣಗಳ ಅನುಗ್ರಹವಿತ್ತ ಪುರಸ್ಕರಲ್ಲುಂಟಾದ ಆನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದ್ಗುರುಗಳ ಸ್ವಾರಿಯ ಆಲ್ಲಿಯ ರಾಜವೈಭವಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ ಪೂಜೆಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ರಾ। ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರಿಂದ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಪುನಃ ನೋಟಾರಾರತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಈಗಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಸವಾರಂಭವನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಧನ್ಯರು. ೫-೧೦ ಹಿಲಾಖಲುಗಳಿಂದಲೂ, ೫ ಗಣ್ಯತ ದೀಪಗಳಿಂದಲೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸುಶೋಭಿತವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ [illegible] ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಯ ವಾದ್ಯದಿಂದಲೂ, ಶೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಜನಜಂದಣಿಯ 'ವಂದೇ ಮಾತರಮ್' ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘೋಷಗಳಿಂದಲೂ, ಸನಾತನಿಗಳ ಸತ್ಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸುಂದರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿತ್ತಿ ಬೇಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ತಾಸ್ಕು ಬೇಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೇರಿತು. ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಿಂದ ಸ.ಶೋಭಕರಾಗಿ ತೋರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೇಷೆಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ಆದ್ದಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಕೆಳಬೇಷೆ, ಆಡಿಕೆವಾಡಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೇಲು ಬೇಷೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂಗಡಿಗಳು ಪೀಠೋಕರಣದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಸುಂದರಿಯಬೇಷೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕುಂಭೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳಿಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರೆ, ಬಸ್ತಿಪೇಟೆಯವರ ಆಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಆಲ್ಲಿ ತನಕ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿತು. ಶ್ರೀಗಳ ಸ್ವಾರಿಯ ಇಲ್ಲಿ ಇಳಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಕುಂಭೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಆಸನಾಧಿಷ್ಠಿತ ರಾಯಿಸಿ ಜಪಪೂಜೆಗಳ ಘೋಷವಾಯಿತು ಇಷ್ಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ೧೧॥ ಬಡಿತವಾದ್ದು ಮಹಾಜನರು ಶ್ರೀಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರ

ಮಾರನೆ ದಿನ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾವ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕಾಂತೇರಿ ಕಾವಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಾಧಿವಾಸವೆಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕಂದೇಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೊನಾಸಾರದ ರಾ। ವಾಸು ಸುಸ್ಥಾಯ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳ ಬಾಸಪತ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡು ಪರಿಪದ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಾಡುವ ಇದು ಪ್ರಥಮ ವೇ। ಶ್ರೀಗಳು ಅನುಜ್ಞಾ ನವನ್ನಿಯ ನಿಸಿಕೊಂಡು ಎ ಸಾರ ಕಟ್ಟೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪೋಲಾ ರಾಯಿಂದ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಭಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಬೆ ವರ್ಣನ ಪತಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆಸನವ ನ್ನೇರಿದರು. ಸಭೆಗೆ ಳಗಡೆ, ಹೊಲಿನಾಡ್ಡೆ, ಹೊಳೆಗದ್ದೆ, ಊರಕೇರಿ, ಕೋಡಿಕಲ್, ಪೊದಲಾದ ಸೆರೆಹೊರೆಯ ಹಳ್ಳಿ ಪಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕರು ಶ್ರೀಗಳ ಬೋಧಾಮೃತ ಪವನ್ನು ಪಡೆಯಲೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಜಗಿ ನಿಯರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೋತೃನ್ಮಯವಾದ ಈ ಸಮಯಪಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಗಳು ಗರುಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಅಭಿವಾದಿಸಿ ತನ್ನ ಸುಲಲಿತವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೬॥ ಬಡಿದಿವು.

ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣ.

ಸಜ್ಜನರುಗಳೇ,

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ, ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧವೆದ್ದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿದ್ದಷ್ಟು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದವುಂಟಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಫಲದಲ್ಲಿಯೂ ಭೇಧ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಹಿತವು? ಯಾವದು ಅಹಿತವು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಭೇದವು ಸಾಧಾರಣ ಭೇದವಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಸುಹಸ್ಯವಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯುಂಟಾದರೆ, ಕೇಡು ಹಿಡಗಬಹುದು ನಮ್ಮ ಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದು. 'ಧರ್ಮಾ ವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು, ಕಾಮೆಷ್ಟಾ ಭರತ ಋಷ.' ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಪಿಡ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರದೆ ಕಾಮುಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಾನವು ಕೊಡಿಲ್ಪಡದೇ ಇದ್ದಿ ಆನುದ ಪೂರ್ಣ ಯಾದ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ವ್ಯಾಪದಿಂದ ಈ ಶ್ರೇಯೋಪಾಯಕ ತತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿರುವನು. ಕೃಷ್ಣಸುಖೈಕಾಯ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಆದರಿಸದೇಕೋ, ಯಾ ಇತರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬದನ್ನು ನಾವೇ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವು. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾತ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯದ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಾ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಕುಂಡನೆ.

ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾಮನೆಗಳಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯ ಹತ್ತಿದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥವುಂಟಾಗುವದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸಿದ್ಧವಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೇ ಇರುವ ವಿಷ್ಣ. ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರ್ಯ, ಯೌವನ ದಶೆಗಳು ಧನ್ಯ ಧನ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೆ ವರುಷದೊಳಗೆ, ಹಿಂದೇ ವಾಸದೊಳಗೆ, ಹಿಂದೇ ದಿನದೊಳಗೆ ಕಾಲಾಂತರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ಯಾವದಕ್ಕಾಗಿ ಅತು ರಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವೋ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಂಪಾದನೆಯು ಉತ್ಸಾಹವು ತಡಿಮೆಯಾಗಿ, ನಾವು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ ಇಷ್ಟು ಚಪಲತೆಯಿಂದ ಜಂಜಡ ಲತೆಯಿಂದ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಡ್ಡೊಬ್ಬರ ತುದಿಸು ಹಿಡಿದಾಡುತ್ತಿದೆ ಬಿಡ್ಡೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರಲು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳುಳ್ಳ, ಪಹವಾಸಗಳುಳ್ಳ, ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗವುಳ್ಳ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತಗಳುಳ್ಳ ಎಸೆಕ ಕೂಟಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಮುನೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕ್ಕಿಸುವದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸದೆ, ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ತಿಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಸರ ಸ್ತುರಿಗೂ ಶ್ರೇಯೋದಾಯಕವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಬೇಕು. 'ಧಾರಯತೀತಿ ಧರ್ಮಃ' ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲಂಥಾದ್ದು ಧರ್ಮವು " ಹಿತಂ ಶಾಸ್ತೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಂ" ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಶಾಸ್ತ್ರವು. ಧರ್ಮದ ಬಲವನ್ನು ನಾವು ದೇಶ ಗರ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಗ್ರೀಸ, ರೋಮು, ಸೀರಿಯಾ, ಬೆಬಿಲೋನ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳು ಳೇವಲ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿರುವವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಮೊದಲು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ, ಅಭ್ಯುದಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈವಾಗ ಬಹಳೇ ಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶವು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೊತ್ತ ದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಕಾಂಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಇಟಲಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಡಚ್, ಮೊದಲಾದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಲೋಭದಿಂದ, ಲಾಲಚೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಸಶವಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಸಹುತ್ತ ವ್ಯಸನಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಮಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಾಣಾಧಾರವೆಂಬಂತೆ ಅಪಮ್ಮ ಕಾಮಕೊಂಡಿರುವರು. ರಕ್ತಯಾವರ ಹತ್ತರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಿಮಗೆ ಏನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವ

ಧಿಗ್ಬಲಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಬಲಂ। ಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋ ಬಲಂ ಬಲಂ॥

ರಕಿಯನ್‌ರ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದನೆ, ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಬರುತ್ತೆ ಎಂಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಅಂತಿಮ ಶ್ವಾಸವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಬರ್ಮನಿಯವರು ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದ ವರೆಗೆ ಬೆಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ಇದೇ ಜವಾಬು ಹೇಳಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಯುದ್ಧ ಹೂಡುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು. ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಈವಾಗ ಧರ್ಮಪಿಠಾಧಿಕರು ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಿಕನನ್ನೂ ಟಿ.ವಸಾತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅಭ್ಯುದಯಹೊಂದಿದ್ದಿತ್ತು. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ "Land of the Pagoda tree" ಅಂದರೆ ಬಂಗಾರದ ವೃಕ್ಷವ ದೇಶವೆಂಬ ಸಂಬೋಧನೆ ಉಕ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಸ್ಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಔದಾರ್ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದನೆ ಯಾಗಿತ್ತೆಂಬ ಕುರುಹು ಮೊದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೈ ಹೋದನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಕರ ಸಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆಲ್ಲಿ ತತ್ಪಲಕ್ಕರನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಳೆಸಿಬೆಕೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿರ್ಯಾ ಅಭ್ಯುದಯಾನುಕೂಲ್ಯರಿರ್ಪಡಿಕೆಲೂ ನಡಿದರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗವರ್ನರ್‌ಜನರಲ್ಲ್ ಯೂ ಭರತಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಗೆಸಾಕ್ಷ್ಯವು ಕೆಂದು ಹಿರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಭರತಭೂಮಿ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಂಕ್ಷಣೆಯ ವೆಂದ ದೇವತೆಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಿಲ್ಲಿರ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಖಿವಿಯವರು. ಭರತಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ವರ್ಗವು ನರಕವೆಂಕಲೂ ದೇವತೆಗಳ ಅಂದೋಗಿ ಇಂತಹ ಕಾರಣವು ನವ. ಧರ್ಮವು ಇವಾಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಕಾಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿ. ದರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಯಾಜಕರು ಅಂಧಭವಗಿದೆ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕ್ರೈಸ್ತಾಮಾಜಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನವಿಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರೆಯ್ದಿ ಹೊಂಬಿದ್ದಿದೆ. "ಕಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಕ್ಷಕ್ಕಂ ಶವಮಾಪೆ ತವರ ॥" ದರ್ಪಕ್ಕೆ ದರ್ಪವ ಧರ್ಮದ ಉಪಾಸನಾಯಾಜಿಕೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸಂಸ್ಥಕೊಂಬಿಸಿ ವಾಣಿಜ್ಯಾತ್ಮ ವೆಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಧನಾರ್ಜನೆಯಿಲ್ಲಿ. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವು ಕಾಡಬರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯರೆನಿಸಿರುವ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೇ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸಿಜರ್, ಸಕ್ಷೀಲಿಯಸ್ ಬೋನಾಪಾರ್ಟ, ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ ದಿ ಗ್ರೇಟುರಂಥ ಶೂರ, ವೀರ ಧೂರಿಸರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಇವರ ಸೇನಾಬಲವು ಬಿಗಿಲಾದದ್ದು, ಧೈರ್ಯಬಲವೂ ವಿಶೇಷ ಆದರೆ, ಧರ್ಮದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯು ಅವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಬಾರದು. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಒಹ ಬಡತನವಲ್ಲಿದ್ದ ಕನುಷ್ಯ. ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ವಿಷನು ಹಿಡಿಯುವ ಜೆಲ್ಲರು. ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಕಷ್ಟುಗಳಿಂಥ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವನು. ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲಿ; ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲಿ; ಸೈನ್ಯವಿಲ್ಲಿ. ಆದರೂ ಅವನ ಪ್ರಭವ ಕಮಸ್ತ ಖಂಡವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮಬಲವೇ ಬಲವು. ವಸಿಷ್ಠ-ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಉಪಾಖ್ಯಾನವು ಇಪನ್ನೇ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿರುವದು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಸೇನಾಬಲದಿಂದ ಧೇನುವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲೆತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಧೇನುವಿನ ಕರೀರೊಳಗಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೊರರಿಂದ ಅವನ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ "ಧಿಗ್ಬಲಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಬಲಂ। ಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋ ಬಲಂ ಬಲಂ" ಎಂದು ಅನುಭವದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತಿಂಡಿ ತವಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಲವನ್ನು, ಬ್ರಹ್ಮಬಲವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈವಾಗ ಕೇರ್ಷ್ಣಶೇಷನಾಗಿರುವನು.

ತುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮ ಹೆಜ್ಜಾ ನೆಯು, ಧರ್ಮಸ ಜ್ಞಾನವು, ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವು ನಮಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ--ತ್ಯನೆವು ಛಿನ್ನವಾಗಿರುವದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪೊಸಲು ನಾವು ಜಂಗಲಿ ಜನರಿದ್ದೆವೆಂಕಲೂ, ಮುರ್ಖಾಳುಗಳಿದ್ದೆವೆಂಕಲೂ, ವಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ, ಪುಷ್ಟಿತ, ನಾಗರಿಕತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ನಾವು ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದಿರಿಸೆಂತಲೂ ಗಿಳಿವಾತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ? ಹೇಗೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ.

ದೇಹಪ್ರಕೃತಿ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು,ನಮ್ಮ ದೇಹವಾರ್ಢ್ಯದ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸುವಾ. ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಅರೋಗ್ಯದಾರ್ಢ್ಯತ್ವ ಮೊದಲು ಕ್ಯಾಗಿತ್ತು? ಈಗ ಕ್ಯಾಗಿದೆ? ಎಂಬಿದು ಪಮಸ್ತರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಿದೆ. ಛೀಸ-ಛೀಸ್ಯಾ ವಿಗಳ ಕಥೆಯನ್ನೂ, ಕುರಾನು, ಬೈಬಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂಥಲಿನ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರವಾಸಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟವರು ನರಿಲ್ಲಿವರು. ಅವರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾಂಬಲೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಶರಿರಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಸನ್ನವೃದ್ಧಿಗಿರುವಷ್ಟು ನಮಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳಿಗಂತು ಕತಿಯೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೌಢವಲ್ಲಿ ಸಹ ಯೋಚಿಸದ ಅರೋಗ್ಯಾನುಕೂಲ್ಯ ಪೊಷಕ ಪಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಿವೆ. ಮಿತಿಕಲ್ ತಿಸಾರ್ಟಮೆಂಟ್, ಸೆನಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಂಥ ಪೊಸಲಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶರೀರ ಅರೋಗ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿರ್ವಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಇದರ ಮೇಲಿಂಥ ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಬಾರ್ಢ್ಯತ್ವ ಕೆಟ್ಟುಗಟ್ಟಿದೆಕಾಗಿತ್ತು. ಈವಾಗ ಕತಿಮ ಜನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಭಯಂಕರ ಗಾತ್ರ, ವಲ, ಒಟ್ಟುಗಸ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಗಜ್ಜೆಗೆಲಸ, ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರದೊಡಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ,ತ್ಪಿದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಂದ ಈಗಿನ ಕಾಲದವರಿಗೆ ದಿಟಿಲು ಸಿಕ್ಕಿಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲಿ; ಸಹನಶಕ್ತಿಯೂ ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯಾಪರಿಹಾರವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಕೂಡಲೆ ಕಲಿಸೋವು ಉಜ್ಜ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹವೆಯು ಉಗ್ರವಾದರೆ, ದಿಕ್ಕು ಬಿಡಲಾಯಿಸಿದರೆ, ಅವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ದೆರೊಮೀಟರ ಎಂಬ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹೋಗಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಪ್ರದಾಯ ದವರು ಈ ದೆರೊಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿರುಗಳಾಗಿರುವರು

ಅಪರೂಪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅವತಾರ.

ವ್ಯಾಧಿಗಳ ವಿಷಯವೇನು? ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಕಾಣದ, ಅನ-ಭವಿಸದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ದೇವಿ ಭಾಗ್ವತಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೇಲಿಂದ, ವರ್ಣನೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಸರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಅದರೂಪಾಢ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಈವಲ ಶ್ರೀಶ್ವರೂಪವಾಗಿರದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗಾರಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿರುವವು. ನಾವೇ ಅತಿಥಿಗಳು. ಕೆಲ ವರುಷ ಬರುವಮ, ಹೋಗುವಮ; ಹೀಗೆ ನನ್ನು ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಹೆಜ್ಜವಿಕೆಯ ಕಾರಣವೇನು? ಎನೆಂಫಿಲಿಸ ವೊ ಸಲಂಪ ಸೋಗಾಗಿ ವಿಷದಿಂಥ ರೋಗಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆಂಥ ಹೇಳೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಿರಲು, ಅವುಗಳ ವಿಷಪಾಣುತ್ಪತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯಿತೋ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮಗಳ ವಿಷನಿರೋಧಕ ಪಾಪುರ್ಯ್ಯವು ಕಳೆಗುಂದಿತೋ? ಬ್ರಾಯಶಃ ಕ್ಷೂಲು-ಕೋಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಧಾತು ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂಬ ರೋಗವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದೆ. ಹಿಂದಿನ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವು ಈಗಿನ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅವವಾದಾತ್ಮಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅತಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ನತಿಕೆಯನ್ನು ಇಕಿಕೊಳ್ಳುವನು ರೂಢಿಯಾಗಿ ನೆ. (ಕ್ರೀಗರು ಸ್ವಂತ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು) ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ೧೮-೧೯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿದ್ದೇ ಈ ಕೆನ್ನತಿಕೆ ಬಿಂತು. ಇದು ಅಲಂಕಾರವೋ? ನಿಕಾರವೋ? ನಮ್ಮಗರ ಪೂರ್ವಾಧ್ಯಮದ ಪಿಕಾವಸ್ಥೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತವಿತ್ತು. ಹೊಲಿಗೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನ ನವ್ಯ ತಾಯಂದಿರು ಮಾತು ಕ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಸೂಜಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲನ್ನು ಹಾಕಲು ಅಜ್ಜಿಯೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು! ಅಮ್ಮ ಮಗರ ದೃಷ್ಟಿಯು ತಾಯಿಯು ದೃಷ್ಟಿಗಿಂತ ಸೂಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು! ನಮ್ಮ ಗುರು ಗೋವರ್ಧನಮೀಶ್ವರಿಗೆ ಈಗ ೬೬ ವರ್ಷ ದಾಟಿ ೬೭ ವರ್ಷ. ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರವು ಸಮಾಚಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಕೆಯ ಸಹಾಯ ವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಓದುತ್ತಾರೆ! ಪ್ಯಾಕೇಟ್‌ಜಜ್ಜ, ಡಿಪ್ಟಿಸ್ಟ್ಟಿಜಜ್ಜ, ಎಕ್ಟ್ರಿಕ್ಕಟ್ಟಿಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆ ದಾರರಿಗೆ ಇತರ ಯಾವದೇ ಪಾತ್ರತ್ರಾತ್ರತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದು ಲಕ್ಷಣವು ಮಾತ್ರ ಈ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆದಾರರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದ್ಯಾವದೆಂದರೆ, (Diabetes) ಮಧುಮೇಹದ ರೋಗ. (ಸಕ್ಕರೆ ಬ್ಯಾಧಿ)

ಬುದ್ಧಿಯ ಅಲಸತೆ.

ಶರೀರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದುಳಿದಿರೇನಾ ಯಿತು? ಬುದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನವರಿಗಿಂತ ನಾವು ಮುಂದಿರಿದ್ದೆವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಜಂಗಲಿ ಜನರನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾಡುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪ್ರಚಾರಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ; ಯಜ್ಞಲಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬು ಹೇಳಬಹುದು. (The white man's burden is civilising the barbarians) ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದಾನವೇ ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆಯು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ, ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನೂ, ಅರು ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನೂ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ನೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹಿಯೂರು ರಚಿಸಿದರು. ಬೆಲ್ಲಕ್ಕಣ್ಣಾ ಹುಯಾ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯೊಪಾಸನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವರೆ, ಅಪ್ಪಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಪ್ರೌಢಸತ್ವ ಇಪ್ಪ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೊಪಲಾದ

ಪೌರ್ವಾತ್ಯರ ಭಾಂಡಾರ; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಧರ್ಮಕಲ್ಪನೆ; ಮಾನಸಿಕ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ.

ವರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅವಿಶ್ರಾಂತಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಸಾಂಖ್ಯ, ಮೀಮಾಂಸೆ, ವೇದಾಂತ ಮೊದಲಾದ ದೇಶ ದೇಶ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವಿಷ್ಟು ಗಹನ ವಿಚಾರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮಗೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ, ಅವು ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸದೇಕು. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಅಮೂಲ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲವಾದ ವಿಚಾರದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವಜ್ಜೀವ ಇದೊಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರೇನು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಿದ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಮ್. ಎ. ವರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು "ಕೃತಕೃತ್ಯೋಸಿ" ಅಂದರೆ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಷ್ಣಾತನಾದ ಬಳಿಕ, ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಗ್ರಂಥವೆ ತರ್ಕಸಂಗ್ರಹವು. ತರ್ಕದೀಪಿಕೆಯು. ಇವು ನಮ್ಮ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವ ಪ್ರವೇಶ ಗ್ರಂಥಗಳು. ಬಹು ಸುಲಭ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾದವರು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿದೌರ್ಬಲ್ಯ. ತರ್ಕಸಂಗ್ರಹವೆಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಪುಣನು ಕ್ಷಪ್ರವಿದ್ಯೆಯೂ ಸಹ ಯೋಜಿಸದ ಪದಗತಿಗಳಿವೆ. ತರ್ಕಸಂಗ್ರಹದ ಕರ್ತೃವಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಗೂ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣನೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂತ ಒಬ್ಬ ಬ್ರೈಕ್ಷರವಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆಪ್ ಸಲ್ಲದ ಇನ್ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್‌ನು ಈ ಭಾಷಾಂತರದ ಉತ್ಪೇಕ್ಷನು. ಅವನಿಗೆ ಈ ಪ್ರಸಕ್ತಪ ವೃದನು ಲ್ಲೊಕಪ ವ್ರವೃಮ ಕ್ಷುವನ್ನೇ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಮ ಕಠಿಣವಾಗಿ ತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯೇನಕ ಪ್ರವರ್ತನ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಹೊಗ್ಯ ಶಬ್ದ ಹಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಶಬ್ದ ಹಿಗುವಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರೊಫೆಸರಿನಿಂದ ಕಳಿ ಡಾಸ್ಟರ್ ರನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರೂ, ಅದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಬಿತ್ತಾರ್ಯಪಟ್ಟು ಪ್ರೇರಿಂದ ಅವನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು. "ತನಪ್ಪೈ ದಕಕ" ಆದರೆ "ಅವಶ್ಯಪಾಕ ಆಫ್ ಡೇಟ್," "ತದ ವಿಚ್ಛೆನ್ನ" ಅಂದರೆ "ಅನಿಚ್ಛೆನ್ನ ಬಾಯ್ ಡೇಟ್," ಇವು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣನ ತರ್ಕಸಂಗ್ರಹದ ಭಾಷಾಂತರಪ ಪಾಂಡಿಯು.

ಪೌರ್ವಾತ್ಯರ ಧರ್ಮಕಲ್ಪನೆ.

ನಮ್ಮ ಗಳಲ್ಲೊಂದು ಅನುಭವ. ಬಿಎ, ನಾವು ಧರ್ಮಮೀಲೆ ಅನೇಕ ವ್ಯವಚನಗಳನ್ನಿಕ್ಕಿವೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ವ್ಯಪ್ರಾಯಾಧ್ಯಕ್ಷನು (ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ) ಧರ್ಮಕ್ಕೆಂದರೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶಬ್ದ ಕಟ್ಟುವೇ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ, ಜನ್ಮವಿಂದ ಮರಣ ಪರ್ಯಂತರ ಕಾಗು ಜನನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಗರ್ಭಾಧಾನ, ಮೃತ್ಯು ಮರಣದ ನಂತರ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅನುಸ್ಯೂತವಾದ ವಿಷಯವು ಧರ್ಮವು. ರಾಜನೀತಿ, ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವ್ಯಾಕರಣ, ವೇದಾಂಗ, ಸಮಸ್ತವೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಸಮಸ್ಯ ರೂಪವಿರಿದಾದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪ್ರತಿಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳಿರೆಂದು ಅವನು ಅಗ್ರಹಿಸಿದನು (Uplifter) ಎಂದರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪಡಿಸಲು (Uplifter) ಎಂದರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪ್ಪವದು, ಉದ್ಧಾರಣಾಡವದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು " Uplifter " ಎಂದಕೂಡಲೆ ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಖಾಡಾನು ಎತ್ತುವ ಸ್ಟೀನು ಕ್ರೇನಿನ ಕಲ್ಪನೆಯಾಯಿತು. "Is it something like a steamcrane ? " (ನಗೆಮೇ ನಗೆ) ಎಂತ ನನಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಧರ್ಮಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಬುದ್ಧಿ ಹೊರಡುವದೇ ಇಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾದ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರ ಮೇರಿಂದಲೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ನಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಗಹನ ವಿಚಾರಗಳುಳ್ಳ ಕಾಲ್ಯೆಲ್ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಲ, ಎಮರಸನ್, ರಸ್ಕಿನ್, ಬ್ರೌನಿಂಗ್, ಮಿಲ್ಟನ್ ಮೊದಲಾದ ಗಹನ ವಿಚಾರದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು, ಹೊರತು ಹಿಮ್ಮುವರಿಲ್ಲ. ಎಮ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಳಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಗಳ "ರಾಬೀ ಬೆನ್ ಸಾರಾ" ಪಣ್ಣ ಕಾವ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಪ್ರೊಫೆಸರೂ ಕೂಡಿ ಅಳುತ್ತಾರೆ. (ನಗೆ) ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿನ್ಯಾಹಿನವಿದೆ. ಈಗ ಹಿಮುವಮ ಕಾಡಂಬರಿಗಳು. (Light literature) ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಗುಟ್ಟರಂತಾಗಿ ಅವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರದೆ, ಅಷ್ಟು ಪುಟಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಿಚ್ಚು (Plot of the story) ಕಥಾಪಂತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಯ ಮಂದತೆಯು, ಅಲಸತೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಮಾನವಕಾವ್ಯವು ಎನೇ ಸೂಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವನ ಸಲಸಟಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸುಖರ್ತಿಯು ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಥಾ ಕಂತುವು ಗಳನೇ ಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ೧೦ ಸರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ, ವನ, ಯಕ್ಷ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪರ್ಣಿಸುವವರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಭಾಂಡಾರವಾದ ಕಪಿತ್ವವನ್ನು ಹೊರಗೆತ್ತರು ವನು. ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವತ್ಕಿಯಿಂದ ನಾವು ಕಥೆ ಹಿಮಹಕ್ಕಿದ್ದೇವೆ. ನೇರಾಂತ ತತ್ವಗಳನ್ನಿರಗಿಸಿಕೊಳಲಸಂಧರಾವರಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾ ರೂಪವಿದೆ. ತತ್ವಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನವ್ಯ ಶಿಯಿಂದ ಪಾರಿಣಿಕ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವು ಸಂಭವಿಸಿ ಪಂಕ್ತಿಮಾನಸಿಕ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವೂ (Intellectual Dyspepsia) ನಮ್ಮಿಗಳಿಗಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥೋಪ್ತಿ ನಃ ಕೇವಲಂ.

ಕಾರಿರಿಕ ವಿಷಯವು ಹಿತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಮಾನಸಿಕ ವಿಷಯವು ಹಿತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ; " ಅರ್ಥೋಪ್ತಿ ನಃ ಕೇವಲಂ " ಎಬ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಅಭ್ಯುದಯಪಟ್ಟಿರುವೆವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಂಬೆಲ್, ಲಿಟನ್ ಮುಂತಾದವರು " Richest nation from farthest climes " ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. " Royal Historical Society " ಅಂಥದೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕರ್ತೃಮಾಪಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಹಿಂದು ಸಭೆ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಸ್ಪೇನ, ಪೋರ್ಚುಗೋ ಮೊಲಾದ ದೇಶಗಳ ಬಿಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಬರ ವಿಜಿತ್ವ ವಿಷಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವರು ಕಾರ್ಪೋವಾ ಬಂಧರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಮಾಲು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಬುದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇತರ ಮಾಲನ್ನು ಎಂದೂ ತಕ್ಕೈಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂದದ ಇತರ ದೇಶೀಯರು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರು ಕಾಕಿ ತೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿನ್ನು ವಾರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮವಿದ್ದು, ನಮ್ಮಗಳ ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿ, ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏಸಾಗಿದೆ? ಹೊರಗೆ ಳಿಸುವ ಮಾತು ಇರಲಿ. ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ನಾವು ತರಿಸಿಕೂಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವು ಅವಿರ್ವಾಹವಾಗಿ, ಅವಶ್ಯಮವೆಂತ ತರಿಸಲ್ಪಡುತಿವೆ. ಹತ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಭೂಸಂಪತ್ತನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚದೊಡೆಗೆ ಅಪಹಾಸ್ಯವಹನ್ನಾತಿರಿಸಿ, ಸುಖದಿಂದ ಉಳಿಯಬಹುದು. (ಹಲ್ಲಾಳಿ) ಇಷ್ಟು ದೊಗ್ಯತೆಯು ಭಗವಂತನಿಂದ ದಯಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಲಕ್ಷದಿಂದ, ಸ್ವಂತ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದರ್ಪಕ್ಕೆ ೬೬ ಕೋಟಿ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದಿದ ಲಕ್ಷಣವಿದು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಿವಾಹವಿಧಿ.

ಸಾವಯಾಧಿಕ ಕ್ಷುಣ್ಣತೆಯಾಗಿದೆಯೇನೋ? ನೋಡುವ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪವೀಲವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಹೆಸಿನಿಗೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರೆ, ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವೆವೆ. ಸಾಮಾನೀ ಜೀವನವಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವು. ಪಕುಗಳಿಗಿಂತ ಮಾನವನ ಜೀವ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು ವಿವಾಹ ನಿರ್ಣಯದಿನೆಯು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರದ್ದೆ ವಿವಾಹವ ಪವಿತ್ರ ಸಂಬಂಧವು ಕಾಕಾಬುರುವದಿ ಖ. ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲ; ಕರ್ತೃವಿಲ್ಲ; ಕರ್ಮಕಾಂಡವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ನಾವು ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯರಾಗಲು ವರ್ತಾಕು ನಾಮಾಡ್ದೆವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರಾಯಿತು. ಅಬ್ಬರೂ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯರೆಂದು ನೇಮಾಯಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪಿತ್ವ ಕೃಪ ಸುದ್ದಿನುಳ್ಳಳಾಗುವ ವಿಷಯ ಇವುಗಳ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ವಚ್ಚಿಸುವಿಂದ ಬಿಂದ ಗಾಳಿಯು ಸಹ ನೇತನೆಂದು ನೀವು ಹಿಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಿರಿ. ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಪಕು ಗಂಡಿಕೆ ತನ್ಮ ಕಾನೂನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು, ನುಗು ಹುಟ್ಟುವ ಹಿಂದು ನಿಮಿಷ ಮೊದಲು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಂದು ತನ್ನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂತರೆ, ನಿಮಿಷ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವು, ನಿಮಿಷದ ಮೊಲಲು ಗಂಡನೆಂದು ದಾಖಲಾದವನಾದೆಂದು ನೇಮಂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವೇ ಮಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಹೀಗೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸಭಕ್ತರು, ಆದರಿಂದ ಶೀಘ್ರವೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಕೇವಲ ಧರ್ಮವೆಯು. ವಿವಾಹ ಮಾತಿಕೊಂಡ ನಂತರ ವರಪ್ಪರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಬಂಧವನ್ನು ತರಿದು ಹಾಕಬಹುದು. ಇದು ಸುತ್ತ ಸುಲಭವು. " Divorces are easier

(೯ನೆ ಪಾನಿನಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ.)

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಸಂಖ್ಯೆ ವೃತ್ತಪತ್ರ ಕುಳ್ಳ ೧೯೩೪ ಗುರುವಾರ

ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನ.

ಉಪಕಾರಿಮುಂಡಳದ ಸೂಚನೆಗಳು

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಮದ್ಯಪಾನದ ದುರ್ವ್ಯಸನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವದರ ೧೯೩೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರದ್ದಾವ ಮುಂಜೂರಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಸಂ.ವೀರ ವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೋಚನಾ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು ಮದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾ ಬ್ರಾರ ದಿವಂಗತರಾದ್ದರಿಂದ ರಾ.ಸಿ ಎಸ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಂಡಳದ ಕಲಸವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿದರು ಈಗ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಈ ಮಂಡಳದ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಮಹತ್ವವಿವೆ ಅವನ್ನು ಇಂದಿಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಿವೆ ಸಾಧ್ಯವಿವೆ

"ಮೊದಲನೇ ಶಿಫಾರಸು ಸರಕಾರದ ಒಂತ್ರ ಜೇತುವನ್ನು ಜಾಸ್ತೀರುಮಾಡುವದಿದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸರಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತನದ ರಕ್ಷಣೆಕ್ಕಾಗಿ, ಸರಕಾರವು ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಾರಿ ಭೋರಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಿದೆ ಈ ದುರ್ವ್ಯವಸನವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕೊನೆಗೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಂಡಳದ ಶಿಫಾರಸು ಇದ್ದು, ಈ ಬೋರಣವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಈಗಲೇ ಜಾರಿಗೊಡಿಸಬೇಕು ಈ ಬೋರಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು, ನೈತಿಕ ಸಮ್ಮತಿಯ ತತ್ವವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವದೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿನ ನಿವಾಸಿಕರು ತನ್ಮಲ್ಲಿ ಸುರಾದೇವಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು ಬೇಡವೆಂದು ಬಹುಮತದಿಂದ ರಾಯಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಕಾರವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ನಿಷ್ಟ ಮುದ್ದತ್ತಿನೊಳಗೆ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮತ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಾನಿಕ ನಿವಾಸಿಕರ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಪುನಃ ಯಾವದೇ ಸಬಬಿನ ಮೇಲೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗದು ಪ್ರತಿ ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನಧಿಯಾದ ಬಳಿಕ, ಪುನಃ ಪುನಃ ಮತ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮದ್ಯಪಾನದ ಉಚ್ಚಾಟನದ ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯೆಂದು ಕೆಲ ಉಪಾಯಗಳು ಯೋಸಲ್ಪಡಬೇಕು ದೇಶ ಅದವಾ ಪರದೇಶ ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ತೆರೆಯಗೊಡಬಾರದು. ಪರದೇಶ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ತೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ನ್ನಿಡಬಹುದು ಈಗಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮದ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಲ್ಲದೆ, ಸಾಲಬಸಾಲ ಹೊಂದದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಹೊಂದದಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತು ಹೊಂದವನ್ನು ಸೇವಿಸಗೊಡಬಾರದು. ಹೊಂದದಂಗಡಿಗಳು ಬರೇ ವಿಕ್ರಿ ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗಿರಣಿ, ಕಾರಖಾನೆ ಮೊದಲಾದ ನೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ರಜೆಯಿದ್ದಾಗ ಸರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ರಜೆಯಿರಬೇಕು ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಮೊದಲಾಯುವ ದಿನಕ್ಕೂ ಹೊಂದದಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡಬೇಕು ಸಂತೆ ದಿನ, ಜಾತ್ರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕುಗಳೊಳಗಿನ ಸುರಾಸ್ಥಾನಗಳು ಮುಚ್ಚಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗ್ಗೆಗಳೊಳಗಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦॥ ಯಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ವರೆಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳೊಳಗಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦॥ ಯಿಂದ ೧೨ರ ವರೆಗೆ, ಸಾಯಂಕಾಲದ ೩ ರಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರಬೇಕು ಮದ್ಯದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು ಪರದೇಶ ಸಧ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ, ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಕಿಗುವ ಮದ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ತುಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹುದು ಮದ್ಯದ ಮಾದಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಿಸೇ ಬಿಸೇ ಕಾಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ೨೦ ವರು ಷಕ್ಕೊಳ್ಳಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದವರಿಗೆ ಮದ್ಯವನ್ನು ಮಾರಬಾರದು, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ವಿಳೆ ಹುರುಗರನ್ನು ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗದು ಹೊಂದದಂಗಡಿಗಳ ಸನಾಲು ಒಂದೇ ಗಂಟೆನಿಂದಾಗದೆ, ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಇಂತಿಪ್ಪು ಈ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಸಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಭಾಸದರು ಲೋಕಸ್ಥಿಯುಕ್ತರಿರಬೇಕು. ಉಳಿದವರು ಸರಕಾರನಿಯುಕ್ತರಿರಬೇಕು ಸಭಾಸದತ್ವದ ಅವಧಿಯು ೩ ವರುಷ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಕ್ರಿಯ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದು. ಅಂಗಡಿಗಳ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. ಹೊಂದದ ಮಾದಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಥವಾ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿ ಮಾರುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಬಹುದು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸ್ಥಳ ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜರಸ್ತೆ, ಶಾಲೆ ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, ದೇವಾಲಯ, ಮಸೀದಿ, ಪುಣ್ಯೋರಂಜಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಹಾದಿ ಇವುಗಳ ನೆರೆಯು ಲ್ಲಿಡಬಾರದು. ಸಭಾಸದರು ತಮ್ಮ ಕೈವಾಪ್ತಿಕ ವಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಲಿಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಾರದು. ವಾಜಗ್ರಸ್ತ ಪ್ರಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಬಹುಪಾತಿನಿಂದ ರಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳ ರಾಯವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಕಾರವು ಅಮಲುಬಜಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು

ಪ್ರಾಜ್ಯಶಾಸನವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾಟನ ಮಾಡಿದರೆ, ನೈತಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇವನ್ನು ತುಂಬಿತರಲು ಈ ಮಂಡಳವು ಯೋಜಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ — ವಾರಸ ನಾತಯಿಂದ ಅನ್ಯ ವಡೆಯುವವರ ಮೇಲೆ, ಕಾದುರೆ ಕಯಿತ್ತು ನಡಿಸುವವರ ಮೇಲೆ, ಸಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದು ಮುಸುಂಪೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ, ಕೂಲಿಕಾರರ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನೆತ್ತತಕ್ಕದ್ದು ಇವುಗಳಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವವು. ಲೋಕಲ್ ಸಂಡನ್ನು ಏರಿಸಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಹೊಸೊಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನೆತ್ತಿದರೆ, ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗಬಹುದು, ಟರ್ಮಿನಲ್ ಟೇಕ್ಸದಿಂದ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುಬಹುದು, ದಸ್ತೂ ಯಿಂದ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವಹಾಗಿವೆ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ೬೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೂ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷ ರಕಮು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಹಾಗಿದೆ. ಕಮೀಟಿಯವರು ಅಫೀಮಿನ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತುಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪರಿಪ್ರಾಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳಿಸಬಾರದೆಂತಲೂ, ಭಾಂಗಿ ಹಾಗು ಗಾಂಜಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ೧೦ ವರುಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವರ ಶಿಫಾರಸಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಮೀಟಿಯು ಮಾಡಿರುವದು ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟ ೬ ವರಗಳಾದರೂ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಿಂಬೇಕು ವ್ಯಾಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ ತರಗತಿಯ ಕಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನದ ದುಷ್ಪಲಗಳ ಕೆಡಸನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಕಾರವು ಗ್ರಾಂಟ್‌ರೂಪದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಟೆಕಿರಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ಸುಧಿಧಾರ್ಥವಿದು. ಇವುಗಳ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಚನೆಯಾನ್ನು ಇಂದಿಗೇ ಮಾಡಿ ಇವುಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾನಿಸ್ಪತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಈ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಮದ್ಯಪಾನ ಉಚ್ಚಾಟನೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದ ಅನುಗ್ರಹವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕೈಗೊಳ್ಳುವದು ಸರಕಾರ ತರ್ಪಿನಿಂದ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕವಟ್ಟ ನಾಮದಾಪ ಪ್ರೆಸ್‌ಹರ್ಡ ರವರ ಉದ್ಗಾರಗಳು. ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗದ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿವಿದ್ದರೆ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೊಡನೆ ಸರಕಾರದ ಜಪ್ತಿಕಛೇರಿಯೇ ಬಿದ್ದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಕಯವಾಗುತ್ತದೆ "ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಆಗುವಂಥಿಹ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಳನು, ಮನುಷ್ಯೇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಈ ಅನುಂದವು ಅನುಭವವಿದೆ. ಮಿತ ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಎಂಥ ಅಪಾಯವಾಗದು. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸುಲಿಗೆಯು " ಇವೆಲ್ಲ ನಾ ಪೆಪ್‌ಹರ್ಡ ರವರ ಉದ್ಗಾರಗಳು! ಸರಕಾರವು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವದೆಂದು ತಿಳ್ಸುವೇ ತಾನುನದು ಅದೇನೂ ಇರಲಿ, ಈ ಶಿಪಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನ ಇದಿಗೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ

ಕೃಶೀಯ ಕಾನಾಟಿಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿವತ್ತಿನ

ರವಿವಾರದ ಅಧಿವೇಶನ.

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ)

ಗೋಕರ್ಣ.
ಶಾ ೪ ಜ-೧೯೨೪

ಇಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಬೆಳಿಗಿನ ೮॥ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಧಿವೇಶನ ಸಮಯವು ಹನುಮಂತನ ಭಾಲವಂತೆ ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಸ್ವಗೃಹಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರಾದರೂ ಅಕ್ಷರಶಃ ಹಸುರಾರೋಪದ ಭಾಷಣದ ಅಸ್ವಾದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಶೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೆಷ್ಟವೊದಲು, ನಿಷ್ಕಪಟಿಪಾಟಿಯಂಠಿ, ಪದ್ಯಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಶ್ರೀಗ ಬೀರಣ್ಣ ಸ್ವಾಕರು ವಕ್ಷತ್ರೈಪೀಠವ ಸ್ವೀರಿ ನಿನ್ನಿನ ಜಂಗಲ ಶರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. " ಈ ಜಂಗಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೊಂದು ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ ರಾವ ರಾತ್ರಿ ಪದ್ಧಿ ನರಿ-ಹುಲಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಳೀಲಿಲ್ಲೆ. ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ ನರಿಗೆ ಹುಲಿ ಹೆದರುತ್ತಿದೆ. ಗಾರ್ಡರು ಸುಂದಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನಡು ಗುತ್ತಿರೆ. ಗಾರ್ಡರು ಹಿಂದು ಸಿಟ್ಟೆ ಮಾತಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅದು ನಿರಾಧಾರವೆಂಬ ಶೋಧಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಅವರ ಲೆಕ್ಕ ಸಳೆಯು ಅಲ್ಲೇ ತಡೆಯಿಕು " ಮಗನ ತಲೆ ನೆರೆತು, ಕುತು ಗುಂಡ ತೊರಿತು " ಎಂಬುದೆಂಥಾದು ಗಾದೆಯಿದೆ. ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ನನ್ನು ಕುತು ಗುಂಡಿಯು ತೊರೆದು ಹೋಯಿತು ಅಜ್ಜ-ಅಪ್ಪನ ಕಾಲದ ಸಲಕತ್ತು ಗಳೆಲ್ಲಿ? ನಾವು ಜೀವನಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೆತ್ತ, ಹಲ್ಲು, ಸೊಪ್ಪು, ಗುಟ್ಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ತರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಎಲೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲಿ. ನನ್ನು ಬೆಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿ ಕೊಡರು. ಅವು ಇನ್ನೂ ಪರಕ ಶಿಗಲಿವೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಿಗದು ಹುಲಿಕ, ಬೆಸಾಯದಿಂಪ ಜಿಡಿಯರ ಗೆಣೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಿಪ್ಪಿ. ಗೇಣಿಯು ಬಾಕಿ ಬಿದ್ದು ಜಿಡಿಕಿಕ್ಕಿಳ ಪಿಟ್ಟೆ ತಿಕ್ಕುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದದೆ." ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಪನಾಮಕರ ಪಿಶಾಚ ಸರಣಿಯು ಭಕ್ಷನೆ ತಡೆದ ಮುಖಳಕ್ಕೆ, ಅವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೂನೆಗೆ, ಅಂದರೆ, ಶ್ರೀ ದೇಶಾಂಡೆ ಗಂಗಾಧರರಾಯರ ಭಾಷಣವಾದ ಬಳಿಕ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ, ಗಾಂವಕಾರರವರು ರವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವಾಗ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪನ್ನ ದೊರಕುತ್ತದೆಂಬಂತೆ, ಸಂಗಲಖಾತೆಯವರು ರೈತರ ಹಿತಾಹಿತ ನೋಡುವದಿಲ್ಲೆಂಬಂತೆ ಆಡಿದ್ದರಿಸಿದರು.

ವಿಶಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಹಣಮಂತರಾವ ಕೌಜಲಗಿ ಯವರು ಸುಡಿದದ್ದೇನೆಂದರೆ — "ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಗುಟೆಗೆ ೩-೪ ಆಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕರ ತೆರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳೋಣಾಗುತ್ತದೆ ೮ ವರುಷಗಳ ನೆಸಿಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸುನವಿಷ್ಟಿವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯಿತು ಈ ಮಾತ್ರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ ತೆರ ಬೇಡಿರಿ ಪೊರೆಪ್ಪಾತೆಯವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ ತಿನ್ನುವವರು ಪಂಚನಾವೆ ಮಾಡಿ, ಇದ್ದ ಮಾತು ಈ ಮಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಸತೆಯಲೆ " ಎಂದು ಹೇಳಿದರು

ಹಾನ ಲ್‌ದ ಶ್ರೀ ವೇಸಾಯಿಯವರು ಈ ಹಂದಿಗಳ ಉಪದ್ರವವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ದೆಳವಿರುವದೆಂತಲೂ, ೧೮-೩೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹಾನ ದಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಂತೆ ಆಗುವದೆಂತಲೂ ಉಬ್ಬರಿಸಿ," ನ್ಯೂ ಗಳಲ ಕಾಯದಿಂದ ಕದ್ದಿನ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೩೦ ಪಾಲಿರೆ ಎಕರೆ ಇದ್ದದ್ದು ೨೦೦ ಎಕರೆ ಆಗಿರುವದೆಂತಲೂ ನುಡಿದರು

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಾಂಡೆಯವರು ಅನುಮೋದನನನ್ನಿತ್ತರು "ನಾನು ಈಗ ಬೆಸಾಯಗಾರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಸಾಯಗಾರರ ಕಷ್ಟ-ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ನ್ವಾನುಭವದಿಂಪ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಜಂಗಲ ಖಾತೆಯ ಉಪದ್ರವಗಳಿಂದ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು ಸಿಗದೆ, ನಾನೀಗ ' ಸಬ್ಸೆಟು ಆಫ್ ಎಬೇನಿಯಂ ' ಎಂಬ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಬೆಟ್ಟ ಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತು ದೊನರಿನಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಾಪತ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ತಂದೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೫೦೦-೬೦೦ ಪನಗಳಿದ್ದವು. ಈಗ ೨-೩ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ನಾನು ಬಲಹೀನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರದ್ದೆ ಸ್ವತ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಬೊರ್ಡ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ನುಡಿದಂತೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಲಿ ಹಾಕಲು (exploitation) ಬ್ರಿಟಿಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಜಾವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅವರು ಭರಲಿಪ್ಪ ಕಾರವಾರ ಜಲ್ಲೆಯು ಸ್ವಾತ್ಯಗ್ರಹದ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಾಗಿದೆಯು ಕಾಸ್ತ್ರಕ್ರಿಕ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಕಾಸ್ತ್ರಶರಾಪ ಫಲ ದೊರಕಿಸು. ಸ್ವಾತಂಲಯಿಪ ವಿಜಯದೇ ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆ. ಶ್ರೀ ಬಕ್ಕರ-ಕೂಡಾಕೂರರು ನನಗೆ ಕೆತ್ತೆ ಹಾತಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಹಯೋಗವು ಜನ್ಮದನ್ನೆತ್ತುವ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಬಿರುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಕಾರವಾರ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದವರು ಅವರೇ ನ್ವಯ ಮತ್ಕಾತ್ಯರು ನುಡಿವಂತೆ, ಜಾದಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಗಂಂಠಿಕ್ಕೆ ಂಂ ಮಂದಿಗಳಾದರೂ ಕಿ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಜಾದಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು."ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ರಾವ್ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತು.

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಗ ಕೃಷ್ಣಮಂತರಾಯರು ೧೫ ನೇ ನರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಗ ತಮ್ಮಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಪುರೋಹಿತರವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ತರುವಾಪ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡ ಶ್ರೀಗ ವಿಶ್ವನಾಪ ಜೋಶಿಯವರು ಪರಿಷತ್ಸಮ್ಮುಂದಿನ ಪೆಡುಪ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಗ ಅನಂತರಾಪ ಪಾಲಿಕಾಕಾಳರವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು ಈ ದರಾವ್ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕವಿ-ಲಾಪಾಯಿ ಕಾಸರಗೋಡರವರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯವರು ಕಳಿದ ಭಾನುವಾರಕ್ಕೆ ವಿವಂಗತರಾದದರಿಂದ, ಶೋಕ್ಯಸೂಚಕವಾಗಿ ಕ್ಷಮಲಾಬಾಯಿಯವರು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸುವರ್ಣಕಾರದನ್ನು ಶ್ರೀಗರು ಬಿದ್ದರ ಧಂಠಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ವಿಲಾಪವು ಪಾಸಾಪಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಕಾರ್ಯಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರು ರೂಪ್ಯಾ ಗಂಠಿಕ್ಕೆ ಪಡೆದರು ಈ ಹಾರದ ಬೆಲೆಯು ೨೬॥ ರೂಪಾಯಿ

ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರು ವಕ್ಕತ್ರೈಪೀಠವನ್ನೇರಿ ರಾತ್ರಿಪ್ರೇಷಣದಿಂದ, ಗುರು ಗೋವರ್ಧನಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಅಜ್ಜಿಯಿಂಪ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಂಪ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿಪ ಭೂಮ್ಯ ಅವ್ಯಕ್ಷರ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ, ಅಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಧಾನಸೀರಾಧೀಕರ ಅಧಾರಗಳನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ, ಮಂಡಪ ಕೊಟ್ಟವರ, ನೆರವಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥರ ಅಧಾರಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದರು ಶ್ರೀಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ತರ್ಪಿನಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಿಸಿದವರ ಅಧಾರ ಮನ್ನಿಸಿದರು.

ನೂಲುಪ ಕಯುತ್ಪನ್ನಿಪ್ಪ ಯಸ್ಸಿಗಳಾಪ ಸೌ. ಸೀತಾಬಾಯಿ ಪಡಬಿದ್ರಿಯವರಿಗೂ, ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ ಪುಂಡಿಕರರವರಿಗೂ ರೇಷಿಮೆ ಜಾದಿಯ ಖಣಗಳು ಇನಾಮಾಪಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಶ್ರೀಗ ಭಕ್ತ ಲಕ್ಷರವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತಿನುಸು ನೂಲು ತೆಗೆದ ಬಗ್ಗೆ, ಎನಕ್ಕೆ ಗಣೇಕ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ನಾಮಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಿಟ್ಟಲು ತರ್ಪಾಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಚಿತ್ರಿಗಯವರಿಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವರಸಿಂಹ ಗಣೇಕ ಗುಣಿಯವರಿಗೆ ನೂಲಿಗೆ ಎಳೆ ಹಾಳುವ ರಾಟೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಳಿಕ, ಶ್ರೀ। ಆತ್ತಾತ್ರಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರವರು ಕುಂಡಾಪುರ ವರಿಷತ್ತಿಗೆ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದರು ಇನ್ನ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾಬಾಯಿ. ಕಷಿತ್ತರವರು ಸ್ವಯಂಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಅಜಮಾಸು ೬೫ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಒಂದು ಹಾರವನ್ನು ಖಾದಿ ಭಂಡಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ। ಕುಬ್ಯಾವ ರಾಮಜೋಸ್ಸ ಹಳದಿಪುರಕರರವರು ೧೬೫ ರೂಪಾಗಳಿಗೆ ಲಿಲಾಂ ವಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡರು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ೧೧ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಸಮಾರೋಪವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಖ್ರಾ ರಂಭಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮಾರೋಪವರ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಸಜ್ಜನರುಗಳೇ,

ಈಗ ಆರ್ಥಾರ್ಜಿಕ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಧಿಪೇ ಕವುದು ಕಮಮಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳೂ, ಜೋಸ್ಯವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳೂ ಸಡೆದವು. ಖಚ್ಚು ಮಕ್ಕುವಿಲ್ಲ ಸಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಸಡೆದವು. ಸಂತೋಷ ನೋತಿ ನಮಗೆ ಹರೋಷವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯ ಸ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವರಕ್ಷರ ವಿರೋಧ-ನಿಸ್ಸಹಸ್ಯಗಳು. ಬರವಮ ನಮ್ಮವಿಗಳ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಅವರು, ಇಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಸರ್ವದಾ ವರಕ್ಷರ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳ ಜಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೇ ದೇವ ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕಾರಣಿಗಳೂ, ಧಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಕ್ರಿಯ ಮಮ ನಾವು ನೋಡಿತ್ತೀನೆ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದ ಸಾ ಭಕ್ತ ಸಂತಾಯಣ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಟ್ಟಿಯವರು ಕರ್ನಾ ಟಕದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೃ, ರಾಜಕೀಯವೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರತಿ ಪ್ರವಾಹವಲ್ಲಿ ಹರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರ ಅವರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ವೈವಿಕ ನಾನ್ಪ್ರದಾಯ ವರವೂ ಕೂಡ, ಈ ರಾಜಕಾರಣದ ವಿಷಚಕ್ರಕ್ಕು ಬರಲ್ಲ ಇ ಸಕ್ಷಾಸುಭೂತಿಯಿಂದ, ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ಸಾಂಘಾಲಿ ಸಿದ್ದು ಶಕ್ತಿಂತೆ ಅನುಂಡರವರು. ವ್ಯಕ್ತಿಕವಲ್ಲಿ ಪರ ಸ್ಪರಿಗೂ ಕೃಷ್ಣಿಕ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ವರ್ತಿಸಿ ಸಾಲದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೆಗೂ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರುವಂಥ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಸಫಲವಾಗಲಾರದ

ನನ್ನುಮಕ್ಕಳು, ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಜಗಳಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣ.

(೫ ನೇ ಪುಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಮುಂದಲಿಷ್ಟು.)

than marriages. " ಇದಕ್ಕೆ (temperamental predilections) ಸ್ವಭಾವಿಕ ಒಲವಿನ ಭೇದವೇ ಸಾಕು. ಗಂಡುಗೆ ಗಜ್ಜಿದ ಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ; ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಪಚ್ಚಡಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ; ಪತಿಯ ಒಲವು ಇತಿಹಾಸದ ಬದಿಗೆ; ಪತ್ನಿಯ ಒಲವು ಭೂಗೋಲದ ಬದಿಗೆ; ಅಂತೂ ಇಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸೂ ಹುಟ್ಟಾಗಿ ಹರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಪತಿ-ಪತ್ನಿಗಳ ಮನೋಗವಾಗಲು ಕಾರಣವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ನಿವಾಹವಿಂಧನವು ಶಿಥಿಲವಿದೆ. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ "ದಂಚ್" ಎಂಬ ಹೆಂಗಸ್ಯಪತ್ರಿಕೆಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕ ಕೊಡಿಲ್ಲಪ್ಪಿಸ್ಸು. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾವೆಯಲ್ಲಬ್ಬಕೊಂಡ ಹುಬ್ಬ ಗಂಡಸು; ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ತಾವೆಯಲ್ಲ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು; ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವಿವಾಹವಾಯಿತು; ಕೂಡಲೆ ಮಕ್ಕಳಾದರು; ತ್ರಿವಿಧ ಸಂಸಾರವಾಯಿತು; ಹುಮ್ಮೆ ಹುಡುಗರು ಜಗಳಾಡಿದರು. ತಾಯಿಯಲ್ಲಿದ ಗಂಡನ ಹುಡುಗರು ಹಾಗು ತಂದೆಯಲ್ಲಿದ ಹೆಂಡತಿಯ ಹುಡುಗರು ಒಂದು ಬದಿಗೆ; ಈ ಗಂಡ-ಹೆಂಡರ ಹುತುಗರು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ; ಹೀಗೆ ಜಗಳವಾಯಿತು. ಈ ಜಗಳದ ಹಕ್ಕೀಕತ್ತನ್ನು ಆ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಪತಿಯಗೂಡ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತಂದೆ.— " ನನ್ನ ನುಮಕ್ಕಳು, ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಜಗಳಾಡುತ್ತಾರೆ." (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಸೆಯೇ ನಗೆ; ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳ ಮೊಳಗ) ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ರಾಜರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಹಿರಿ ವ ಗನು ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಷ್ಟಾನೆಂದು ಒಂತಿಕ ಹೇಳಬಹುದು.

ವಿಲಕ್ಷಣ ಕಾನೂನುಗಳು.

ಅವೆರಡನೆ ಖಂಡವು ನವನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶವು. ಇಲ್ಲಿ ೬೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದೇಶದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ವಿರ್ಮತಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೧೦ರ ವರೆಗೆ ವಿವಾಹ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಆಫೀಸು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ೮ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ನ ೧ ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಆ ಆಫೀಸು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಆಫೀಸು ಸಮುಯನ ಹೊರತು ವಿವಾಹ ಪಾಡಿರೆ, ಆ ವಿವಾಹವು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಹಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಲ್ಲ ಹುಡುಕ್ಕಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವೆ ಮಕ್ಕಳು ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಶಿಗತ್ಯೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಶಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು. ಹೆಂಡತಿಯು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವ್ಯಭಿಚಾರವನ್ನು ಉದಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ಅಮ ವ್ಯಭಿಚಾರವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕೆಸರೇ ಕೆಸರು!

ಪರಾಕ್ರಮಿ ಅರ್ಜುನನ ಹುಬ್ಬು.

ರಾಜನೀತಿಯ ವಿಷಯ ಕಕ್ಷಿ-ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಉರ್ಭಾವಿದ ಗಳಾಟಿ ಎಬ್ಬಿದೆ. ರಾಜ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ಇರ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮುತ್ಕರ್ಷವು ಒಬ್ಬಿಗೆ. ರಾಜನೀತಿಯ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಿತ್ರರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಪಾತ್ರ ನಾವು ನಿವೇದಿಸಲಿಚ್ಛೆ ಸುವೆವು. ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಹಂದು ಕಥೆಯಿದೆ. ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ' ಸಮ್ರಾಟ್ ' ಪದವಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಪಾಂಡವರು ಆತೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಜಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಶುಳ್ಳಂತಲೂ, ಅವ ನಂದಿಗೆಯದೆಂತಲೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರಲ್ಲದೆ, ಪಾವಿ ಯೊಳಗಿನ ಮಂಡಳಿಕದಂತೆ ಹಿನಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ವರೆಗಿನ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೇ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಇದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳ, ಅದಾತುರಾರ್ಥವಾಗಿ, ಚೀನ ನೊಪಾಲದ ದೇಶಗಳ ವರ್ಣನೆಯೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಪಾಂಡವರು ವರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಸದರೀಕಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೂ ಇವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಯೊಕ್ಕದ ' ಎಬಿಲ್ಡ್‌ಎನಿಯನ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ'ಯವರು ಮೆಕ್ಸಿಕೋದೊಳಗಿನ ಹಂದು ಹಳೇ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಆ ಗ್ರಂಥವು ಹಳೇ ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬಹಳೇ ಪುರಾತನ ಭಾಷೆಯಿದು. ಅದರೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅರ್ಜುನನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ವೀರ ರಾಜನು ಬಂದು ವೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶವನ್ನು ಜಯಿಸಿದನು ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭೂಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವು ಅವತಾರಣನಾಮದ್ದು. ಅವನಿಗೆ ಸವಾಲ ಶೂರರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇವನು ಹಿಮ್ಮೊಂಟಿಗನೇ ಬಂದು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಜಯಿಸಿದನು ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒನೆವ ಅರ್ಜುನನ ಹುಬ್ಬುತನದ ವಿಷಯವು ವಿಶೇಷವಿದೆ. " ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಹಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದ ಪೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ; ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ," ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಂದು ಧರ್ಮಕಾರಂಬಂಧದ (human religious ceremony) ಕೃತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪುರುತ್ತಾಕ್ಷತೆ ಕೊಟ್ಟುಕಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಧರತಥಾವಿಗೆ ಬಂದಬಳಿಕ, ಅವುಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ವಲುಗೆ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದನು. ಇದು ಅರ್ಜುನನ ಹುಬ್ಬುತನವು!

ಪೌರಾತ್ಯರ ಧರ್ಮಯುದ್ಧ.

ಯೆನ ಕೇನಾಪಿ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಶಿಕ್ಷಿದ್ಧನ್ನ ನುಂಗಿ ಹಾಕುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಧರ್ಮವಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದವರಿಂದ ವರರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವತರಿಸಿದೆ, ಅವರಿಗೇ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ರಾಕ್ಷಸರು, ಅಸುರರು, ಜಗದ್ವೈಷಿಗಳು ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ನಶಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನಿಗೂ, ವರಾಹಕುರ್ಮಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಗ ಪಸಮಯದಲ್ಲಿ. ವೃತ್ರನಿಗೂ, ಇಂದ್ರನಿಗೂ ಯುದ್ಧ ನಡೆದಾಗ, ವರಾಹ ಹಾಗು ಇಂದ್ರನ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಗದಾಯುಧಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ನಾಚುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರತಿಪ್ಪರ್ಧಿಗಳು ನುತಿಪಡ್ಡರೆನಂದರೆ:— " ಗದೆಯು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಶಸ್ತ್ರಹೀನನಾದಾಗ ಯುದ್ಧಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೂ ಇದ್ದು; ಕೀರ್ತಿಯೂ ಇದ್ದು; ಅದರಿಂದ ಅಯುಧ್ಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ " ಎಂದು ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಭೀಮ-ಜರಾಸಂಧರ ಕಥೆಯೂ ಇವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವರೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ-ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಭಿಕ್ಷುಕ ವೇಷದಿಂದ ಜರಾಸಂಧನೆಡೆಗೆ ಹೋದರು. - ಅತಿಥಿ ಬಂದಾಗ, ಭೋಜನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಹೇಳಲು " ನಾವು ಯಾವ ಭೋಜನಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನವ.ಗೆ ಬೇಕು " ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು. " ಹಾಗೇಯೇ ಆಗಲಿ " ಎಂದು ಜರಾಸಂಧನು ನುಡಿದು, ಅರ್ಜುನನೂ, ಕೃಷ್ಣನೂ ತೀರ ಸಣ್ಣವರೆಂದು ಭಿಕ್ಕುರಿಸಿ, ತನಗೆ ಪುಟಿವಾನನಾದ ಭೀಮಸೇನಂತೆ ಮಧ್ಯಯುದ್ಧ ಬಯಸಿದನು. ಭೀಮನು ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ಕೊಂದ ಹೋಗು ಹಿಂತಿರುಗಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಜರಾಸಂಧನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಎರಡು ಉತ್ತಮ ಗದೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ ಬಲವಾದ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗದೆಯನ್ನು ಭೀಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಯುದ್ಧಮಾಡಿದನು. ೭೭ ದಿವಸ ಭೀಕರೋರ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಯುದ್ಧವು ಹಗಲು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕಾಸ್ತ ದಂತೆ ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಗೆ ಭೀಮನನ್ನು ಅಥಿತಿ ಧರ್ಮದಂತೆ ಆದಾತಿಥ್ಯ ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಸ್ವಶಕ್ತಿ ದೀಪನೆಗೆಯಂತ ದೀಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನನ್ನು ಧರ್ಮಕಾಸ್ತ ದಂತೆ, ಕಕ್ಕುಸಿನ ಅಶ್ವನು ನಾಶಹೊಂದಿ ಅವನು ಪದಾತಿಯಾಹಾದರೆ, ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯು ಪದಾತಿಯಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧ ನಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ನಿರ್ಬಂಧನೆಯನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ (Lunatic Asylum) ಯಿಂಂ ಬಹಿಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಬಂಧಿಸುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಭೇದವಿದೆ.

ಧರ್ಮದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸಿರಿ.

ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮವೇ ಮೂಲ ಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಂದಿರುವದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಆಕಾಕ್ಷಿಸುವವರು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸುವವರು, ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಳ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು " ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನನ್ನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು; ನಾನು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಹೊಂದುವನು " ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು. ಅವಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಬಿಡ್ಡಪ್ರತಿ ದೇಕಾಗಿದೆ. " By what means ? " ಯಾವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ? " By *righteous* means and *not* by *any* means " ಧರ್ಮೋಪಾಯಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಕಕ್ಕದ್ದು. ಅಧರ್ಮದಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೆ, ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಅರ್ಥಭೂತರಾದ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಪೂರ್ವಜರ ಸಂತತಿಯವರೆಂಬ ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು? ಪರರ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು, ಅಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳನ್ನು, ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವ, ನಿಂದಿಸುವ ನಮಗೂ, ಅವರಿಗೂ ಏನು ಭೇದವುಳಿಯಿತು? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಷ್ಟಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯು ಸುಲಾಭಾವು ಅಧರ್ಮವು. ಮುರಕಿದಾಬಾದದ ಸುರಾಜ ಉದ್ಘೋಷಣಾ ಕಲ ಕತ್ತೆಯ ಕತ್ತಲೆಯು ಕೊಟ್ಟಿಯೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನಾಚರಿಸಿದನೆಂಬ ಸುಳ್ಳು ಹಕೀಕತ್ತನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಒಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ

ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ; ಅರ್ಜುನನ ಹುಚ್ಚು !

ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಲೇಖಕ ಎಡ್ಮಾರಿಲ್ ಲೋಸನ್ನ ಸಹಿಯನ್ನು ಲೊರ್ಡ್ ಕ್ಲೈವ್‌ನಿಗೆ ಹಾಕಿದನು ಹೀಗೆ ಫ್ರೆಂಚರಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾವೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಸುಳ್ಳು ಗಳಿಂದ, ಮೋಸಗಳಿಂದ ವಧೆಮಾಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ ಅದೆ ಸತ್ಯ ಕಾಲತನಾಗಿ ಉಳಿಯಲಾರದು ವ್ಯತಿರೇಕ ವಿನಯ ಪತ್ರವಾ ಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆಜ್ಞಾನನ್ನು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ನಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಪ್ರಭಾವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರನ್ನು ತಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ಅವರ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು

ಕೂಗಲಬಳೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಬೆಂಕಿ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತಪತ್ರಕಾರರ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ—

ಮಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಬಳಕೊಪ್ಪ ಹೆರ್ಜಾ ಹೊಸ ತೋಟ ಗ್ರಾಮದ ತೋಟಒನ್ನ ಮಾಲ ಪರಮೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ಜೋಷಯಾದ ನನ್ನ ಅನಿಗೆ ಇ ೩೬-೪-೩೪ ನೇ ದಿವಸ ರಾತ್ರೆ ಆಜವಾಸಿ ೪ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ಆಳ ಸ್ಮಾತ್ ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಇರುವ ಹೊತ್ತು ಅಗ್ನಿನಾರಾಯಣನು ಮನೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು ನನ್ನ ಮನೆಯು ೧೬೦ ಅಂಕಣ ಇರುವರು ಹೊರಲು ಹುಕ್ಕನ್ನ ಮಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ವಿರುವ ಎಂಜಿಸಿಗೆ ಮೊದಲು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿತು ಆಕ್ಷಂದ ಅಂಕಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಹತ್ತಿ ಜಗರಿಗೆ ಬಂತು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಚಾರಿಕೋಣೆ ಹೆಂಕಣ್ಣನು ಉರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಜನರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಮಾಡಿದರು. ಆ ಹಳಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚತ್ತು ಸೋಡಾಪಪ್ಪರಲ್ಲಿ ೪-೫ ಅಂಕಣ ಸಾಳ್ಳೆ ಬೆಂಕಿಹತ್ತಿತ್ತು ಆತಹಲೆ ಅಸಮಾನ ಆಗ್ನಿಗೆ ಪರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಜವಾಸಿ ೪೦ ಅನರು ಕೂಡಿದರ ಅಗ್ನಿ ಜಾಂಪಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಆದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಶುಮನೆ ಮತ್ತು ಭೂಜನಾಲೆ ಕೂಡಿ ೧೭ ಅಂಕಣ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಿತು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು ಅಜಮಾನ ರೂಪಾ ೩೫೦೦ ೦೦ ಬೆಲೆಯ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ ಮೊದ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ, ಬಂಗಾರ ಬಾಗಿನ ಸೀರೆ, ಪಟ್ಟೆ ಚಾರೆ, ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ ವಸ್ತ್ರಪಾತ್ರ ಸರ್ವವಾದವು ಸರಕಾರದವರು ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಜಾಗಾಂಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ

ಪರಮೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ಜೋಷಿ ಕೂಗಲಬಳ್ಳಿ ಮಾ

— ರತ್ನಾಗಿರಿಯ ಒಬ್ಬ ಭಾನಿಯು ಶ್ರೀ ಸಜ್ಜನಂಜ ಬೆಂ ತಮಾ ಕೇಳಕರವರಿಗೆ ಗಿಜಾ ರಾಷ್ಟ್ರಮಂಗಳ ನ್ನು ಕೊರಿಸುವಳು. ಈ ರಕಮನ್ನು 'ಲೋಕಮಾನ್ಯರ 'ಧರ್ಮಾಪಿತ್ಥಿಯ, ಧರ್ಮ ವಿಷಯಗಳಿ', ಈ ವಿಷ ಯಿದಕ್ಕು ಲೆ ಮ.ಡಾಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಿಬಂಧ ಒಲಿಯು ವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬು ಒರಿದಿರುವಳು ನಿಬಂಧವು

"ಕೇಸರಿ" ದು ೧೦ ತಾಲುಗಳಿಗೆ ತಾಪಿಯವಾಗ ದಂತೆ ಸಪ್ತಮೂಲ ಒರಿಯಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೇಳಕರರ ವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು

— ಶರ್ಮಾಟಿಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಕ್ತು ಅಧಿವೇ ಸವು ಕೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇವೇ ಇ ೧೬-೧೭-೧೦ ನೇಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಂಕಾಲು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವರುಜಾಪುರ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಪಾಸ್ತಿಗಳಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರಾಗಿದೆ

ಳಂ ವರ್ಷ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಡಾ। ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಆಂಡ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ವರ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ. ೧೯
ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸಿ ಬಿಷನ್ನ ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಜಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆದಿರ ತ್ತವೆ

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ವಿಗ್ಯುಪಿಕ್ಟೈರ್ ಸಿಲ್ಲಾ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರನಿವಾರಣ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಬಾಕಾಮೃತ, ಅಕಕ್ಷರಿಗೂ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವ ಔಷಧ.
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕ್ಯೂರ್ ಆಲ್ ಬಾಮ್, ತಲೆನೋವು, ವಾತ, ಎದೆನೋವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಡೈರಿಯಾ ಮಿಕ್ಚ್ಚರ್, ವಾಂತಿಭೇದಿ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಜ್ವರದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕ್ವಿನೈನ ಚೀಟುಗಳು, ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇನ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಟಾನಿಕ ಗುಳಿಕ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿಕ. [ಜೀಟುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಹುರುಕಡಿ ಔಷಧ
ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ದಂತಧಾವನ ಚೂರ್ಣ,

Telegram Address — "*Cautashapur*" Bombay
Dr. H L BATLIWALA Sons & Co Ltd
P WARLI, BOMBAY. No 2

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!
ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ "ಭಾರತ" ದೇವಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬರ್ಧಮಾನವ್ಳ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವ ಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಾಗಂತಿಯ ಮಾಡ ಪಯಕರಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೆ ತರುಣಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾರತ ದೇವಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾ ಮಾಡಿಸಿ, ನೂರಿನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಪಿಪಿ ಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವುಚಯವಾಹುವ ಹಿಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನನ್ನ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟ ಬಲವತ್ತರ ಹೇ ಸ್ವದೇಸಿ ಕಂಪನಿ ಯು ನತ್ಯಾವಶ್ಯ ಇಲ್ಲ

ಹೆಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ವಿವಾಹಾಭ್ಯಸದ ಜೆಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮನುವೆಯ ಜೆಂತೆಯನ್ನೂ, ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಜೆಂತೆಯ ನ್ನೂ, ನನ್ನ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿವಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ
ಕಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲಾಣಿ ನೆಗಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೦೪ P M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ೮ P M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯ ವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೦೫ A M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂಬೈ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ೪ A M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಇದರ ಸಿವ್ಯಾ ಹಾನಗಲ್ಲಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆ ಹೊ ಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು ಟೀಕ್ಷಾಗಳು ಸಿಕಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಭಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು

B V PUSALKAR, *Manager*

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಪೀರಿಯಾ)

ಹಿಪ್ಪೀರಿಯಾ ರೋಗದ ಫಿಟ್ ಹಾಗು ದುಷ್ಟಿತ್ವ ಇವುಗಳನ್ನು ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾದಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತದೆ ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಬಲಾಲ ಜೈನ, ಅಲಕತ್ತಾ— "ಹಿಪ್ಪೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಇದೇ ಔಷಧವನ್ನ ಕಾಯಲೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಔಷಧದಿಂದ ಕಲ ನಾತೀತ ಫಾಯದೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ೨ನೇ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಅತ್ಯಮವಾಗುವದು" ಡಾ। ಪಟೇಲ, ಜೆಪಿಲಿ, ಸೂರತ — "ರೋಗಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತದೆ" ಹೂ ಕೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ— "ನಮ್ಮ ಜಿಗ್ಯನ ಹುಡಗನು ಆಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೪-೪ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೇತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಅಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಬಂತು" ಎಮ್ ಆರ್. ಕಾಪಿಟಕರ, ಜಾಹಗೀರದಾರ, ಲೋಣಾರ, ವಗ್ಹಾಡ.— "ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲೆಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಯಿತು ಕೂಡ್ಲೆ ತಿ ನೇದನ್ನು ಕಳಸಿರಿ" ಪತ್ರನ್ನವ ಹಾರವನ್ನು ಖಾಲುಡೋಧ ಲಿಪಿಯಿಂದ ನಡಿಸಕ್ಕದ್ದು

C. L. Shaha, Deshinamawala,
'Vayu-Mukta' Office, Palace Road BARODA

अमृतप्रभा गुटिका.

मंदाग्नि, खोकला, ताप, वडकीष्ट, पान खरी, पोटशुळ, उन्माद, बाळांतपणात संरक्षण, नारू, मुलाचा डबा, इ. विकार खात्रीने व अल्पावधींत बरे होतात.

१० गो. कि. रु १. व्ही. पी. स तयार

मेनेजर, अमृतप्रभा गुटिका कार्यालय,
रुघनवाडी,, पो उंब्रडे, जि पुणे

Friends' & Businessmen

(1) Do you want to insure your life in the best Insurance Co's

(3) Do you want to advertise in the most popular News paper of our District

(3) Do you want the best Indian Soap for your toilet or wash?

Then please apply —

Messrs. DUTT & CO

DUTT BHUVAN KARWAR

1 Chief Agents of the Bharat Insurance Co

2 Ad Agents of the Kanara News

3 Sole Agents of the Diamond Soap Co

We also undertake all sorts of business on moderate rates of Commission

Wanted Energetic Sub Agents throughout Karnatak & Goa

स्पेशल् वर्तमान.

सन्मा नमारेपक्ष प्रकारचा कागद, पत्रिका वेगवेगळ्या प्रकारचा सजावट गरज असलेले ग्राहकांसाठी आम्ही कागद कापलेले तयार ठेवले आहेत. ते कागद आपल्या पत्रिकेच्या आकाराचे असल्यामुळे आपला बराच वेळ व श्रम वाचतील. आपल्या पत्रिकेच्या आकाराचे कागद हवे असल्यास आम्हास लिहून पाठवावे. आपल्या मागणीप्रमाणे कागद तयार करून पाठविले जातील.

दि नेशनल बुक डिपो,
पुस्तक व्यापारीगळू—प्रकाशकरू
भाटवाडी, गिरगांव
मुंबयि.

ग्यास दीपगळु

भाडिगेगे इट्टिरुवेवु.

बेकादवरु भाडियि दरवार पत्रदिं ग्र ३ ते कळगिन पत्रगे सुक्ष्म तिळिसि तेरळिसि बहुदु.

पुरुषोत्तम लक्ष्मण्य ज्ञानभंडार
हेगडेकेरे, दुकान, कुमटा

डा। नारायणकरर

सुधांजन.

अंजनुगळिगेल्ल अरसु.

तलेशूलि, वाव मेघने, कॅमु, हुळु नोवु इत्यादिगळिगे फ्रिस्र गुणकारिवुदु. बेले २ अंज पात्र. व्यापारिगळिगे विशेष सवलत कट्टिन पत्र तिळि ...बरिंज

प्रमुख — नागेकट्टे ब्रदर्स्,
मुख्य ... ...
कुमटा. (उत्तर कानडा)

Twelve Tissue Remedies.

ईरारु लवणगळु

एल्लर्गे ओरद कृयक्के सिगुवंतह

नंबिर शिरिंद गिडर वरेगे

...ज्जिन्न बाट्लिगे कृयरू ०-०३-०
" " " ३ ज्जिन्न बाट्लिगे " रू. ०-०८-०
" " " ५ ज्जिन्न बाट्लिगे " रू. ०-०३-०

इदरिंदे, गडगण, शब्दु, तलेनोवु, जळ ज्वर, चाकुर्शैश्वर, ज्वरगड्डे मोदलादवुगळिगे अत्युत्तम औषधगळु नम्मिंद दोरेयुवुवु. विशेष वाहिति पत्रद्वारा यावा सवुत्तर.

पत्रे:— एन्. ई. वरुगीस्,
मिकत व्यापार,
हळदीपुर. (ओ कानडा)

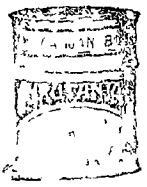

अमृतांजन.

...दरि उपदेशगळिंद, नाडवेदने, शिरोरोग इत्यादि व्याधि सेरिरुत्ते, डाक्टरुगळिंदलू, वैद्यर ३४ वर्षगळिंद इवर अद्भुत शक्तियु सहजवागि निद नागुत्तिद्द लक्षगट्टि कामु ओगळु अमृतांजनवन्नु कंडुहिडियुत्तिरुवरु. एदरिंद एल्ल प्रकारद वेदनेगळु, कॅमु, बेगरु, संधिवात नोवेलवाव ...ोन्ने व्याधि कमी-ले इदु गुणकारियेंदु अरियुवरु. इदर प्रयोगदि ...ा भवदिंद ...त्रिकवागिरुवेल्लरू इदन्न ...ि ...ेक्षिसबेकु.

अमृतांजन डिपो, पोस्ट, मुंबयि.

केर्लोस्कर बंधु लिमिटेड्, कंपनियु

भागीदारर विश्वासक्के पात्रविरुवदु!

शतकक्के ४०० कंतलू हेच्चु भागीदाररु रजिस्टरदल्लिरुवरु. कंपनियु मोदलनेय वरुष ८००० क्के ५ रंते एरडनेय-मूरनेय वरुष ८००० क्के ८ रंते भागीदाररिगे लाभ दोरतिरुवदु. रिझर्व फंडिनल्लि हण वन्नुट्टि मेले ई लाभवन्नु पंचिरुत्तदे. इंथ सुस्थ वस्तेयिंद वडेयुव कंपनिगळु हिंदुस्थानदल्लि विरळ. हळे भागीदारररिगे सौकर्यवुंटु. नीवु संगतिगळ बग्गे इनत्तेनू कागदवन्नु बरेदु तिळिदुकोळ्ळिरि.

केर्लोस्कर बंधु लिमिटेड्.

केर्लोस्करवाडि. (सातारा.)

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at the Star of Kanara Press Kumta

Regr. No. B.1270. Thursday 22nd May 1924.

ವರ್ಷ ೮. ಸಂಖ್ಯೆ ೪೦.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಚಂದಾದ ವರ್ಗಣಿ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂ.ಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆಯಿಲ್ಲ ಸಲಿ [ರೂ.ಪಾಯಿ 3 2-0-]
ಬಿಡಿ ಪಂಚೆಗೆ 0-1-0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಅಕ್ಷರ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೈಲಾ ಅಕ್ಷರ (೧೫ ಎಮ್ ಸೈಜ್)
೧ ಸಾರಿಗೆ ರೂ. 1-0-
೪ ನಂಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಸಾರಿಗೆ 0-4-0.
ಚೌಕಂಗಡ ಜಾಸ್ತಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವದೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಅಮ್ಮುಸುಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು.
ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಒಳ್ಳೆ ಪತ್ಯಾಸ್ಥಾರ ಯಾ ಸಮಜ್ಞೆ ತೆಗೆಸಲ್ಪಡುವದು.

—* (ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖ ೨೨ ಮಾಹ್ ಮೇ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ) *—

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಸ್ತ ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶಿರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ— ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ.

ರೋಗಾಚಾ ಹೌದಾ

ಸರ್ದೆ ಖಾಲವಿಣಾರೆ,
ಮುಖ ಪಾಡವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇಷ್ವಾಸ ತಾಕ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೀಣ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ರವಿಕರ
ಕ್ಯಾಪಚಾಲಾ-ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡ್ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಸರಾಲಿನ ವಿವಿಧ ಗಳು (Cotton heakls) ಹಂತಿ ವಿವಗಳು, (Wire heakls) ಉಕ್ಕಿನ ಕಟ್ಟುಗಳು (Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಪಾಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಿಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗಳು (Pirns) ಅಚ್ಚುದಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಲಿ, ಬಿಟ್ಟುಗಂಪಾಗಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಜೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಕೃಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

ಅಚ್ಚು! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!
ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಶಿತ್ರಕರ್ಮಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪೆಟ್ಟಿಕೆ, ಬಳಕಾಣಿ, ಚಕ್ರಸರ, ಪವನಸರ," ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬಿಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಕಂಬಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಪಲ್ಲಿಗೆನಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ಪದ್ಮದ ಜಾಲರಿ, ವಜ್ರದ ಮ ಕೆಂಪಿನ ಕುಡುಳುಗರು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಆಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮೂಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿವ ನಿಜ! ನೋಸುವಲ್ಲಿ! ಅಚ್ಚು ಮಾಲು!!!
ಒನ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇವುನೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರ [ಪ್ರನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರೆ.
ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ್, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R Kalmady & Sons Jewellers, Udipi.
ಪಿ. ಆರ್. ಕಲ್ಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ್ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೇಲ್ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನರಾ)

☞ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಮಲಚಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜಿತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಕ್ಷಧಾವ ಲೇಹ" ಗರ್ಭಧಾರಣಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೊತೊ. ಕ. ೨॥ ರು. } **ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ** { ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೃಹತ್ತಾರಿ ತಯಾರ ಹೊತೊ

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ, ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಚಿ ಪಾತಕಪಣಾ, ಅವಯೆತುನ ಧಾತು ಜಾಲೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಪಹಮೂತ್ರ, ಪೀಸಮ-ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಇಂದ್ರಿಯಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾಗಪಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹ್ರಾಸ, ಧಾತುವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಪ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೀ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಸೆಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸಂತತೀಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಷಣೆ, ಪದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮಿ) ಸಾರಖ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರೆರ ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾಂತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ಪ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತುಚಾ ಸಂಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಜಗತೆಪರ ಸಾಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹೀ. ಅನು. ಉಪ್ಪಾ ಸೋ. ೧ ಹಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಉಪಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ಟ. ಖ. ೭. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಚ್ಯಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ. ಆರ್ಡರ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ. ಮಾ. ಯಾ ವಿನಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚಾ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾಫಾ ಕೆರೇ ಬಹುತ ಖುಷಾಸಾ ರಾಖಲ ಅಗರ ಪತ್ರಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾವಿ ತಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾಂತ ಯೇಇ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಮೀ ಸ್ವತ. ಪಹಾತ ಅಸತೊ.

ಮ್ಯಾನೆಜರ ಆರ್ಯಭಿಷಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ ಪೀ. ಚೆಂಬಿವಿ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು (ಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ವಾರಿಯು ತಾನೇ ನಾಂಛನಲೆಯಲ್ಲಿಳಿ ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಜಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾರ ಉಪಕರಣವಾದದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸಿಗೆ ಪರಮ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ಕೊಡಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇನೆಯು ತಣ ಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಕೂದಲುಗಳು ಇಷ್ಟನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುಳೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಅವರೆ, ಅವು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸವ್ಯಮವಾಗುವವು ಪರಿ ಸುಗಂಧವಾಗಿಯೂ ಮುದುರವು ಹೋಗಲಾರವು ಎಂಬ ಪ್ರತಿ

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಸುಳುಸುಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಏರಿಸಿದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ದನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮನಸಾರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಒಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕ ವಾರಿಯ ಗೃಹಸ್ಥರ ಅತ್ಯನೋತ್ತೇಜಕವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ಬೇರೆಕಡೆ.

ಕ್ರಮ ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿಪಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜ್ 0 1 4 0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೂಲಕರ ಚಿರಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಜನ್ಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ತಾಸುವುಗಳಿಂದ್ಲೆನಿಸಿ ಮಾಡಿದಡ - ದರಲ್ಲಿ ಮರಿರೆಯು (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವ್ದ ಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಒಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೈವ್ಯದ ಕೆಲವು ಶಮಿಗಳನ್ನು ಆದುಕಿನಿ ಪರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೈಸರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪ್ರಶ್ಯವಿಧೆಯು ಆರ್ಧಾಂಸಂಗುವುದು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವನ್ನೆ ಹೇಗೂ ತರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಸುಗಂಧವು ಅವರ್ಣವಿಗಳನ್ನು ಮಿರಿ ವಮಸ್ಸನ್ನು ಹನ್ನ ಕ್ತಿಯಂ ನೆಳಕೊಳ್ಳುವದು ಇಂಗ್ಲೀ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸ್ಮಾಲ್ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ಜನ್ ಸ(ಮಿತಿಯ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0 12-0, ಕ್ಲಿಸ್ಪ್ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಹೆರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ವಿನೂ ಉಪದ್ರವವಾಗದೆ
ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಬಕಾರವನ್ನು ಬೆಕಾವಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಿರಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು, ಚರ್ಮದನ್ನು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಂದ ಕೆಲಂಕಿಸದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಫಾಯಿಯಿಂದ ಒಡಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಚರ್ಮವು ಮೃದುವಾಗಿ ತ್ರದೆ ಕಿ ಒಟ್ಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಗರಬಿಲೆ ಬರ ಗಿ ರೂಪಾಯಿ ಟಿನಲು ಜಸಲು ೪ ಆಣೆ ಒಂಟಿ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಲಾಗುವದರಿಲ್ಲ ೩ ಒಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨ ಆಣೆ ಪಾಸಲು ಮಾಡಿ ಬಾದಶಾಹೀ ಕಾ ವಿನಂ ಹೃಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ, ಕರಾಚಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರತಿವೆ

ನಕಲೀ ವ್ಯಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ

ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ ನಂ ೯೮೫, ತಪ್ಪಾದ ರೂಪಾಡಿಕೊಂಡು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಿಟರು ಬೇಕು

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೩

ಟೀಪು — ಕಕ್ಕಯ್ಯರವರ ತಂಗಿ ಇನಿಸ್ಪಿ ಯಾ ಮು ರಾಗುತ್ತಿ.

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ
ಗಾಲಂಗಡ ಸತ್ಯ, ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ
ಗಳ ಸೈಕ ಯಾವದೇ ತರದ
ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ
ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಗಾಜಿ ಬೆರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಕಾರಿಕಿಕ ರೋಗ ಇದ್ದರ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿಧ್ರಯ, ಪಿತ್ರಕ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವಡಿಯಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬೀಗ ಸ್ಟಾಂಪಸಿಟ್ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಚಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
೬/೦ ಮರ್ತಿಕಟ್ಟೆ ನಾಗಪ್ಪಕಟ್ಟೆ ಪಟೇಲ
ಬಡಾಳ.

ಕೊಸ್ಟ ಕೊಮಟ್ಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯಕ ಸಾಮಾನು.

೧. ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೪೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦
೨. " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦
೩ ತಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ (ಸುರಾರಿ) ಕೆಂ ೧೫,
ತಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮರಾರಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಈ ಗ್ರಹಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇಳಿ

ಪತ್ತೆ — ಗೋಪಾಳ ಸಹಾರಾಮ ಪಾಟ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ
೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಸತ್ಕಾರ.

ಕಲಕತ್ತೆಯ ವರ್ತಕನ ಕೆಲೆ ಹಾವುಗಳ ಖರೀದಿ.

ಗೋವಿಲ್ಲದ ಮನೆಯು ಸ್ಮಶಾನವತ್, ಬಸವೇಶ್ವರನನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಗೋವಧೆಯಿಲ್ಲದೇ ಪಾಪವಹುದು.

ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯು ಯಾವ ಮತಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯವಿಲ್ಲ.

(ನಮ್ಮ ಶಿರ್ಶಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ)

ಕಳೆದ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರವರು ಭೇಟ್ಟಿದ ಕೆಲವಿನ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಗೆ ಬರ.ವರಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಜಾಹೀರಾಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಿತಿಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅವೆರ ಅಗವ ನವಾಗಲು ಮೊದಲೇ ಪಾದಿರಿಕಾಯುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದ ಊರಿನ ಸ್ರೆ ಮುಖರು ನಿಲೇಕಣಿ ಟೋಲನಾಕೆಯ ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು ಬಳಿಕ, ಫಲ ಪುಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳ ದಾನ-ಪ್ರತಿಗ್ರಹಣ ನಡೆಯುತ್ತ ಪಾದ್ಯಪೂಜಾ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಾರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ವೆಜ್ಞಗೆ ತೋರಣ-ಪತಾಕಾದಿಗಳಿಂದ ಸುಶೋಭಿತವಾದ ಬೀದಿಗಳಿಂದ ಸಾಗುತ್ತ, ಶ್ರೀ ೪ ತೊಲ್ಲಾಳಿಯವರ ಮನೆಗೆ ವ ಬ್ಬುವುದರೊಳಗೆ ಜನ ಸ್ತೋಮವು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ನಡೆದಪ್ಪರಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನೋಟವು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ನೈವರ್ಸ್ಥೆಯ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಲಾಳಿಯವರಲ್ಲಿ ಆಗಿ, ಸಭೆಯ ನೈವರ್ಸ್ಥೆಯು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ವಾರಿಸ್ಟೆಬಲ್ಲಿ ಆಗುವದೆಂತ ಜಾತೀರಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ದೇವತಾರ್ಚನ, ಸಾಕಾಯಣ್ಣ, ಪಾಪಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಹಿ ಜನಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಪುಧಾನ್ಯಾ ನವನ್ನು ಸೇರಿ ತೋರಣ-ಪತಾಕಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಖಾದಿ-ಧಾವಜೆಕ್ಕ ಗಳಿಂದಲೂ ಸುಶೋಭಿತವಾದ ವಾಸರಿಸ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು. ಸಂತೆಯ ದಿನವಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಆಗಮನದ ಸುಗಡಿಯು ೨ ದಿನ ಮುಂಡಿಕೆ ನಾಗಿಯೇ ಜಾಹೀರಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಹೊರ ಹೊರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ೬-೨ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ಭಾರತ ವರ್ಷತೆಯ ಸ್ತುತಿ, ಪುತ್ತು ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಅದೇ ರಜಿಸಿದ " ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ವಿಮುಧನಾನ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಯತಿನಾಥ " ಎಂಬ ಪದವು ಆದ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು ಗುರುಕ್ತಪದ ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಲಿತವೂ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತವೂ ಆದ ವಾಣಿಯಿಂದ ಶ್ರೌತ-ಸ್ಮಾರ್ತಸಮುದಾಯವು ಪಕಿಕವಾಗುವಂತೆ ಧರ್ಮ ವನ್ನು ಸಾಧಾರ, ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಜವರಿಲ್ಲಿ ಐಂದಿ ಸುವಂತೆ ವಿಚಾರವಂತರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ೩ ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ನಡಿಸಿದರು. ಅದರ ಸಾರವೇನೆಂದರೆ:—

ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ನೂ ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಪರಧರ್ಮ ದಲ್ಲಿ ಸಹಿಷ್ಣು ತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಕ್ಕದ್ದು. ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆ ಪಕ್ಷೆಯು ಅತಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಸಡಿದರೂ, ಅದು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ನವ್ಯ ದೇಶವು ಅನ್ಯ ಅವನತಿಯನ್ನ ಹೊಂದಿಲ್ಲಿ. ಆದರೆ, ಪೂರ್ವಕಾಲ ಎಷ್ಟೋ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉನ್ನತಿಯ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದ್ದರೂ, ಧರ್ಮದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇ ನಾವ ಶೇಷವಾದವು. ಎಂಥ ಬಲಾಢ್ಯನಾದ ಸೇನಾನಾಯಕನೇ ಇರಲಿ, ಅವನು ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಗುರುವಿನಷ್ಟು ಪೂಜ್ಯ ನೆನಿಸಲಾರನು. ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಧರ್ಮವೇ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವ ಪರಿಂದ ನವ ಗೆ ಪ್ರರಾಜ್ಯ ಶಿಗ.ವಂತಿದ್ದರೂ, ಅಂಥ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಕ್ಕದ್ದ.

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನವ್ಯ ದೇಶವು ಸ್ವಕಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರಂದಿಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವೆ ಎಷ್ಟೋ ರಾಷ್ಟ್ರಗಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯ ಲಂಬಿಸಿದ್ದವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂಥ ಬೇಕಾದ ಹೆಸುಗಾದ ವತ್ತಗಳು ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವಷ್ಟೆ, ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಅರಿವೆಗೆ ಹಿಂದು ತದ ಮಹತ್ವ ಬಂದಿತ್ತು ಅವರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಹಾ ಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸುರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಮ ಶ್ಚಿಮ ದೇಶ ಬಟ್ಟೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹ ನಾವು ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೋರೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವೆಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಪರರ ಬೊಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವದು ಒಳ್ಳಿಟ್ಟು ಗೆ ಅಳಿಯಿತು. ಇದು ತೀರ ಲಾಭಕಾಸ್ಪದವೇ ಸರಿ. ಹಿಂದು ಆರಿವೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವ್ಯ ೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋ ಗಹತ್ತಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆ ಚ್ಚಿನ್ನು ಪರಿವ್ರಾವಣ್ಣಕ್ಕೆಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಲಿದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವದೇ ತರಣೋಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಾದ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯು ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅಂದ ನಾಜೂಕಾದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪರರು ಪೂಜ್ಯರಾದ ಗೋವಿನ ತೆಯ ಕೊರದೊಳಗಿನ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರವಿದೆ.

ಕಲಕತ್ತೆಯ ವರ್ತಕನ ಕಥೆ.

ಇನ್ನು ಗೋವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಷ್ಟು ತೀರದು. ಅವಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸರಿಹಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಎಷ್ಟು ವಿಶಿಷ್ಟರಿದ್ದರು? ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲವೂ, ಹುಲ್ಲುವೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಶಿಗ.ತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ, ನಾವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ನಡಿದು ಕ್ಕೀದೆ ನಮ್ಮ ಅನ್ನಪಾನಗಳೆಲ್ಲಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವೇ ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು. ಹಾಲೂ, ಹುಲ್ಲವೂ ಕುದ್ದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿಗುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಗಳು ಡಾತುರ್ಮಾಸವನ್ನು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯು ದೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ವಿಸೆಂಡು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇ ಟರು ಅವನ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಪಾಸಿಸತ್ತಿದರು. ಆಗ ಆ ವರ್ತಕನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಾವಿರಾರು ಕೆಲೆ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಾಗುವ ಹಾವುಗಳ ಖರ್ಚು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯ ಲಿಲ್ಲ ಚಕಿತರಾದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಜಬದಸ್ತಿ ಯಿಂದ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಲು ಗೊಡ್ಡವ ಹೊರಬಿತ್ತು. ವರ್ತಕನು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹಾವುಗಳ ಖರ್ಚ ಕುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬೆರಿಸುವದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂತ ಹಿಬ್ಬ ನನು ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ನೃತ್ತದರ್ಶಗಳಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ವರ್ತಕರೂ ಹೀಗೆಯೇ, ಅಳಿಲು ಕೊಡುವದು ೧ ಶೇರು ಹಾಕಾ ಪರ ಗಿರಾಕಿಗೆ ಕೊಡುವದು ೪ ಶೇರು ಬಮ್ಮೆ ಪುದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇಗಳನ್ನು ತಪಾಸಿಸಿದರ ಮೇ ಲಿಂದ ಅದರ ಅನುಭವವು ನಮಗಾಯಿತು. ಬರೇ ನಿರನ್ನೇ ಬೆರಿಸಿದ್ದರೆ ಪರ್ಚಾತ್ತಾಪವಿಲ್ಲಿ. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆರೆಯು ಹಾಲು ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ರೋಗಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸಹಜವದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಗೋವಿಲ್ಲದ ಸ.ಸೆಯು ಸ್ಮಶಾನ ವತ್ ಎಂತಲೇ ಭಾವಿಶತಕ್ಕದ್ದು. ನಮಗೆ ಪುಣ್ಯವು ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಅದರ ಪುಣ್ಯಕ್ಕಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಾಪವು ಬೆಂಡ ಆದರೆ ಮಾಡುವದು ಪಾಪಕ್ಕಷ್ಟವೇ. ಕೆಲವರು ವೈತರಣಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಿಕ್ಕೆಂತ ಗೋದಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲಿಲ್ಲದ ಬಡಾ ಆಳರು, ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬಡ ಧಳ್ಳನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯು ವೇಳು. ಅಥವಾ ಕಳಕರವನ ಕತ್ತಿಗೆ ಖಿರಿಯಾಗ ವೇಳು. ಇದೇ ವೈತರಣಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಸಂ ಗ್ರಹಿಸುವ ಪುಣ್ಯವು.

ಗೋವುಶ್ಚೇದನ ವೀರ್ಯಾಪಹರಣ.

ಗೋವುಶ್ಚೇದನವು ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಸಪುಂಸಕನ ನ್ನಾಗಿ (Castration) ಮಾಡುವಷ್ಟು ಕಂಟಾಬು ರುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ-ಕೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಗೋವಧೆ ಯಷ್ಟೇ ಪಾಪವುಂಟುವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂ

ಾದರೂ ಇದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವೇ. ಯಾಕಂದರೆ, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರದ ಎತ್ತುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆವರೆ, ಹಿಂದಿರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭವಾಗವದಾಗಲಿ, ಎರಡನೇದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವದಾಗಲಿ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಕ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೂ, ನೈತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿ ಕಾಗೆ ಪಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಯಾರಿಗೂ ಬರಲಾರದು.

ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಜಾತ್ರೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಯ ವರವಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ತರಿಸಿದ ಸಂದೇಶವಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಲೆಲಸವಾಗಿ ರುಕ್ಕದೆಂತಲೂ, ಈ ಪಾ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಬಿಂದಿರುವದರಿಂದ ಇವರಿಂದ ಇನ್ನಾಲ್ಕು ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟು ವರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವಂತಲೂ ಶ್ರೀ ಹೊಸ್ಮೆಯವರು, ಈ ಪೊಷಲೇ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಿ ವೆರೆಗೆ ಶ್ರೀಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರಂದಿವೆ —

ಪ್ರಾಣಹಿಂಸೆಯು ಖಂಡನ

ಈ ಪ್ರಕರಣ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಾತ್ರೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿ ಗುಕ್ತಪ್ರಾಣಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪತ್ರ ಹೊಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ನಾವು ಕಳಿಸಿದ ಸಂದೇಶವು ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಯು ಯಾಗ ಮಾಡಕ್ಕೂ ವರ್ಜ್ಯವಿದ್ದಿ. ಶೈಕ್ಷಿಕ, ಸ್ಮೃತಿ, ಪುರಾಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವನು ನಾವು ಆದಾಬರುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂದು ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಹೆಸರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನಾವೂಗಲು ಆಕೆಯ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಾರೆಯೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಈಗಲಾದರೂ ಹೋಗುವೆವು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಯಾರೆಂಬುವು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದು. ಹಿಂದುಮೇಳೆ ಅವರು ಇತರರಂತೆ ಹಿಂದು ಪಲಬನ್ನು ಅರಿಸಿ ಮಾಕ್ತಾಪ್ತರೆಯರ್ನ್ ಶ್ರೀ ಕರಿಸಿ ಕೊಗಬರಿಬಹುದು. ದೇಕಾವರೆ ಅವರು ಈ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒರಲು ದೇವತೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬೇಡ. ಅಷ್ಟು ಅಧರ್ಮವೇ, ಪಾಪ ಮಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣ ನಿಷ್ಠ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು ಅವರಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದು. ನ್ಯಾಯಿಷ್ಟರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನುಳಿದ ಮೇಲೆ, ಸದಯ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀ ಪಾಣಿಕೆಲ್ಲನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು ಮರುದಿವಸ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹೊಟ್ಟಿರಿಂದ ಕಾಸರಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

— ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನನರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಸಾಮಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಳಳೇ ಬೇಡಿಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜಮಹಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿರುವದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕರಣ ಕನಿಷ್ಠವಿದ್ದು ಅದಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಮಾಡಿ. ತಮ್ಮ ಅವೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲು ಬರೆದಿರುವರು.

— ಹಿಂದೂ ಡಿಸಾಲು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಭೂರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉಡುಪಿಯ ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಯರು ತಂತಿ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಕಳೆದ ತಿಪಿಗೆ ಜಾತಿಯಿಗೆ ಸಂದುರ್ಜಾದಲ್ಲಿ ಬಂಕಿ ಪತ್ತಿ ಅರ್ಧ ಜೇಬೆಯು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು ಸಿ.ಲ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಟ್ಟಾಸಾಯಿತು

ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು.

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ.)

ತೃತೀಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮವ ಅಲ್ಪ ಹಕೀಕತ್ತನ್ನು ನಿವೇದಿಸುವೆನು.

ಶ್ರೀ ಕಾರದಾ ಪೀಠದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ-ರಾಜಶ್ರೀ ಭಾರತೀತೀರ್ಥ ಜಿಯವರು ಇದೇ ಕಳೆದ ೧೯೧೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ಹಕೀಕತ್ತು ಹೀಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಪಲ್ಲಿಯ ವೆಂಕಟಾಮಖೀ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಗಂದಿರು ವೇ॥ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಹುದ್ದೆಯ ವೇಲಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಗಳು ಎಸ್ಸ್. ಎ. ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಉತ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದವರು. ತ್ರಿಕ್ಷನ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ "ಸರಸ್ವತಿ" ಬಿರುದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಕಾಶಿಯ ಹಂದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಪ್ರಥಮ ಧ್ಯಕ್ಷತ್ವವನ್ನು ಇವರು ನೋಡಿಸಿದರು. ಮಗಭಾಗ ಚರಲಿಯಿಟ್ಟ ಶ್ರೀಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಂಗವಿತ್ತು. ವೇದಾಂತವನ್ನೂ, ಇತರ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ-ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಗಳು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಗಿನ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿತರು. ಹರಿಹರಪುರ ಹಾಗು ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರು ಉಳಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕಾಶೀವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗಿನ ಪ್ರಭಾಕರ (ದ್ವಾರಕಾ) ಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ-ರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸಾನು ತೀರ್ಥರವರು ಶ್ರೀಗಳ ಗುರುಗಳು. ಮುಂದಿನ ಹಕೀಕತ್ತು ವಿಖ್ಯಾತ ಕರಾಚಿ ಖಿಲ್ಲೆಯ ಮು ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ಕೋಣ ಅನೇ ಕಲಿಯು ನವ್ವಯ ಕಾಕಲಿ ನಡೆದು ಪೊಂಗಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಗಿ ಸಮ್ಮಾದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಗಳು ಇಲೆಪ ಜನೇರಿ ತಿಂಗಳಿಕಕ್ಕೆ ಬಂಧಮುಕ್ತ ರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಭಾರತೀತೀರ್ಥಜಿಯವರ ಅಕಾಲ ಕ್ಷಿಪ್ತವಿದ್ದ ಹಕೀಕತ್ತನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

***

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆನ್ನಬೇಕೋ ಶ್ರೀಗಳು ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಿಂದಲೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏಕಪ್ರಕಾರದ ತೇಜಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಗಳ ಧನ-ಕರ್ಮತ್ಯಾಗದಿಂದ ಸಮಸ್ತವೂ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು ವಿಷಯನಿರ್ಧಾರಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಸನಾತನ ಧರ್ಮದುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಾಂಗಗೆಯಿಸಿದರು. ವಾದಗ್ರಸ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹುಡಿಮಾಡಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಸಾಧರ್ಮವನ್ನಾಗಲು, ಯಶಸ್ವಿಯಿಸಿದರು ಕ್ಲಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರತೇಕವಾಗಲಿ, ಕಂಠಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಲಿ, ಒಮ್ಮತ ಸ್ಪುನಿಸಲಿ, ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ತಮ್ಮ ಕೊನೆತನಕ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನೇತೃತ್ವವಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಸಿದಿಗಳ ಸಂ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗುವ ಬದಲು, ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಧೀಪದ ಸುಳಿವು ಹತ್ತಿದ ಕೂಡಲೆ, ಶ್ರೀಗಳು ಏಕ್ಯಮತ್ಯವಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು, ಅಲೋಚನಾ ಕಮಿಟಿಯ ಧುರೀಣರನ್ನೂ ಕರಿಸಿ, ಶರಾವಿನ ಅಗ್ರಹ ಹಿತಿಯುತ್ತಿರೇನೆಂಬು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಕರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆತ್ತಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಸಹಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸೆರ ವೇರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಗಳ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರಿ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವರಾಯರು ತಮ್ಮ ಕರಾಮನ ಅಗ್ರಹ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅಭಿನಂದನೀಯವು.

***

ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣವು ಸಕಲ ಕ್ಕೋತೃವೃಂದಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೆಂದರೆ ಅದೇನು ? ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹಲಿಹುವವರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟು ಗೌರವಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವಜ್ಞ ದೇವಿಯ ಪ್ರಾಸಾದಿಕ ವಾಣಿಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಶೈಲಿಯು ವಿಚಾರಸರಣಿಗನುರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶಯವನ್ನು ಬಲಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹರಿಯುವಂತಿತ್ತು. ಪಿಪ್ಪಲಿಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಹ ಸಡೆಯದೆ ಶ್ರೀಗಳು ಸಭಾಪತಿತ್ವದ ಮಹತ್ಕರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಕ್ಷರಲಿಪಿಯಾಗಿ ವಿಕಸವನೆ ಸಂಗತವಾಗಿ ವಾಡುವ ಪಡನ್ನು ನೋಡಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಶ್ಯೋತೃವೃಂದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು; ಆತಿ ಹರುಷವಾಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾದರ ವಿಷ್ಟವರಿಗಂತು ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ, ಚಮತ್ಕಾರ ವೆನಿಸಿತು! ವೇಗೇನೇ ಅನಿಸಿತು! ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಭಾಂಡಾರವು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಚಂಡವಿದೆಯೇ! ' ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಅದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಲ್ಲ. ಇಂ ಸ್ಪೀಚೇ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಕೊಂಡವರಿಗಂತು ಸಕಲ ಶೃಂಗ್ರಹದ ಭಾಷಾಂತರದ ಶ್ರೀಗಳ ವಿದೇಶನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗದಿರದು. ಈ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಹಬ್ಬಿ, ತಾವರೆಯ ವಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜನಸಮುದಾಯವು ನೆರೆದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಗಳ ನಮ್ಮ ಗೋಕರ್ಣ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ, ಮಹತ್ಕರ ಲೋಕೋಪಕಾರವನ್ನು ವಾಡಿರುವರು. ಗುರು ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠಾಧಿಪರು ವೆಂಕಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕರ್ತರು ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ಕೊಟ್ಟ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಶ್ರೀಗಳು ಆಗಮಿಸಿದ ಹಕೀಕತ್ತನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕರ್ತರ ಮೇಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರದ ಹೆನವರಿಕೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ.

***

ಸಕಲ ಪ್ರಸಂಚನವನ್ನೂ ಧನ-ಕರ್ತೃತ್ವಯಿಂದಲೇ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀಗಳ ಶೈಲಿಯು ಅತಿ ಪಮೇಯವಾದದ್ದು. ಧರ್ಮಸಿದ್ಧಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಗಳ ಪ್ರಜಾವಗಳೇ ಧರ್ಮ-ಜಾಗೃತಿಗನ ಕಾಕಲಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರವಾಗಸತ್ತಿರುವದೆಂದರೆ ಅಯಥಾರ್ಥವಾಗದು. ರಾಜಸಿದ್ಧಿಯ ವಿಷಯವಿರಲಿ; ಕ್ಲಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರತೇಕದ ವಿಷಯವಿರಲಿ; ಬಿದ್ದರೆ ವಿಷಯವಿರಲಿ; ಸಕಲವನ್ನೂ ಧರ ಕರ್ತೃತ್ವಯಿಂದಲೆ ಆಲೋಚಿಸಿ,

ತಕ್ಕು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿವರ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಈ ಸೌಲ್ಟು ವರ್ಣಗಳು ಇರಬೇಡೆಂಬಂಕಲೂ, ಈ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದೆಂಬಂತಲೂ, ಶ್ರೀಗಳು ನುಡಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಕರ್ಣಮಧುರವಾದ, ಅನುಪಮೇಯವಾದ, ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿತ್ತು ತನ್ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀಗಳ ಪ್ರೌಢಪ್ರವಚನವು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣದಂಥ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರೌಢಪ್ರವಚನವು ತಿಳಿಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಕೇಳಿ, ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟಸಾತೀತ ಮನೋನ್ಮಥೆಯಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಷ್ಟು ಅವನತಿ ಹೊಂದಿರುವರೆಂಬ ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ತರೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಜೆಜ್ಜೆ ಹೋಗಿರುವರು, ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ಮರೆತಿರುವರು, ಧರ್ಮದ ಮಹಾತ್ಮೆಯಂತೂ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಯಜ್ಞದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳು ಕೊಟ್ಟು ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬೋಧಪ್ರದವಾಯಿತು. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞದಂಥ ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಎಷ್ಟು ಸಂಕಟಪ್ರದವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಲೋಚಿಸುವ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಗಲ ಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷರೂಪ್ಯಾದ್ಯತ್ತೋ ಮುಸರೆಂದು ಕೂರಿಕೆ.

***

ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥರು ಸಂಪೂರ್ಣಕ ವ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಂಗಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾದರು. ತಮ್ಮ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಕಂಸನೀಯವು ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಪ ಜಿಯಿಂತೆ ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಜ್ಞರು. ರಾಜಕಾರಣಜ್ಞ ವ್ರವೇಶಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ನೋಟವಿದು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು, ರಾಜಕಾರಣವು ಅಷ್ಟು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಲಗ್ನವಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಗೋಕರ್ಣದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ ಗೋಡಿಯವರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕಮಿತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಗಳಿಯೂ ನೆರವಾದದ್ದು ಯಾರೂ ಮರೆಯಲಾರರು. ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎನುಸ್ಯ ಸಕಾಯವನ್ನು ಅವರು ಅಗಿದಾಗ ಪೂರೈಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಕೌಜಲಗಿ ನಿಂಬೆಕಾಯವರಿಗೆ ಔತಣ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಯವರ ಉಪಕಾರವು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದದ್ದು.

***

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳ ತಕ್ಕನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿರುವಂತೆ, ಆಧುನಿಕ ಪುರಾಣವಾದ ರೌಲೆಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ವೈದಿಕರು ಗೋಕರ್ಣದ ಬಿಡಿಯಿಂದ ಹಿಂಡುಮ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜಳವಳಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬು ಉಲ್ಲೇಖಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಮೀಟಿಯವರಿಗೆ ಪುರಾವೆ ದೊರತಿತೋ ಏನೋ? ರೌಲೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರು ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೋಕರ್ಣವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ! ಕೆಲಿಯಾ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ !! ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಗೋಕರ್ಣ ನಾಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ. ಶ್ರೀಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುಕಾಶ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾದಿಯೆಂಬು ನನಗನಿಸಿತು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಲೀಲೆಗಳು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆಗಳಂತೆ ಅಗಾಧವಿರುವವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವೆನಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ಇನ್ನು ವಿಷಯ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಥಾವಕಾಶ ಬರೆಯುವೆನೆಂದು ಅಶ್ವಾಸಿಸಿ, ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲೇ ತಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಗಳ ಸಂದೇಶ.

ತೃತೀಯ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮೀ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀವಾಸಿ ಶ್ರೀಮತ ತರಿಕೆರೆಮಾಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ (ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ) ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸಂದೇಶದ ಭಾಷಾಂತರವು:—

ಆತಿ ಪೋಷಕವಾದ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಿ ಹೋಗದೇಡಿ; ಕರಾಲವಾದ ದುಷ್ಪ್ರಾಶಿಕೆಯಿದು ಹಿಂದಿರಿಯಬೇಡಿ. ಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕ ಅಂದೋಲವಿದೊಳಗಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹದ ದಿವ್ಯಾಮೃತವು ಹಕ್ಕಗಡ ನಾಗುವ ತನಕ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಲಿ ನನ್ನು ಆಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂಧನಮಾಡಿರಿ. ಧರ್ಮಾಸ್ಥಿರು ಭಾರತಕ್ಷೀಣರೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಪುಣ್ಯರೂ ಇದೇ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಶ್ರಯಿಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಕ್ಕ ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪುರಾಣದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಭವ ಶಿಖರ ನ್ಯಗಳಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ, ಪ್ರಿಯಭರ ಮಾತೃಭೂದೇಶ್ವ ಪುರಾತನ ಗೌರವಸ್ಥಾನವ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಲ್ಲದು. ಪ್ರಕೃತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವನಿಯಾಮಾಗ್ಯೂ, ಅವಿಭಾಕ್ಯ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಧಾರಾ ಸಂಗ್ರಹವಿರುವ ನಮ್ಮ ವೇದವು ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅದೀಪವಾಗಿ ಕವಾಗಿ, ಅದ್ವಿತೀಯ ಭೂತಸ್ಥಾನವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಸರ್ವಥಾ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವದು.

ಯಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಮುಂಜೇಕೇರಿಯ ವರ್ತಕ ರಾದ ರಾ ಗೋವಿಂದ ಚಾಂದೇಕಾರರು ತಾ. ೧೩-೫-೪೪ ರಂದು ತಾನೇಗೆ ಪತ್ನಿ ಸರಿದು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ:—ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಮುಂಜೇಕೇರಿಯ ಪತ್ನಿಕ ಇದ್ದ ಶುದರ ಸ್ವಾಮಿಯ ರಾ ಮಾಗಪಟ್ಟುರವರ ಮಗಳಾದ ಮೆಂಕಮ್ಮ ಈಕೆಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಕು ಕಮ್ಮಳಿಗೆ ೮ ವರುಷ ತುಂಬುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪತಿಯು ತೀರಿಕೊಂಡನು. ೮ ವರುಷದ ಬಾಲಕಿಯು ವಿಧವೆಯಾದಳು. ತಂಗಿ ತಂಗಿ ೧೧ ವರುಷ. ಇನ್ನೂ ಅವಳು ಮಕುಟಾಪಿಡಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಗೆ ಇಂಬು ಸ್ವಾಮಿಯ ಪೈಕಿ ಜುಂಜಿಗದ್ದೆಯ ರಾ ಕಲ್ಲಯ್ಯಭಟ್ಟರ ಮಗ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಭಟ್ಟರು ಅಳಿದ ಅಕ್ಷತ್ರಕ್ತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ರಾ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಭಟ್ಟರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಿದೆ. ಈ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಾತ್ಪರ್ಯ ತಿಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹಾಲುಮತ (ಕುರುಬರ) ೩ನೇ ಪರಿಷತ್ತು.

೩ ನೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಯಾತಿ ಕುರುಬರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ರಾ। ಬಸಪ್ಪ ಭರೀರಪ್ಪ ಕಲ್ಲಣ್ಣನವರ ಇವರು ತಿಳಿಸುವ ದೇನಂದರೆ:—

ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ಸ್ವಾಗತಾಷ ಕಲ್ಲಾ ಜಂಗಿಪುರದ ವ್ಹಿ ಇವರ ಮೇ ತಿಂಗಳ ೨೫-೨೬ನೇ ರವಿವಾರ, ಸೋಮವಾರ ಈ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಗೆ ಜರಿಯುವುದು. ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರ ಕಾರುಬಾರ ಸಂಘದ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ, ಬ್ಯೆ ಸೂರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭ ಹಾಗು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮಂತ ನಿಲಗಿರಿ ಜ. ಸಂಸ್ಥಾನದ್ಯವರು ಆಲಂಕರಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛೆ ಅಕ್ಕಂತ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಲ್ಪಡುವವು.

(೧) ರಾಜಕೀಯ:— ದಾಖಸಿದ್ಧ, ಸಹಕಾರಿತ ತತ್ವಾದಿ. (೨) ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ:— ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಮತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳು, ಉತ್ತಾಯದ ಪ್ರಥಮ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಭಿವೃ. (೩) ಸಾಮಾಜಿಕ:— ಹಾಲುಮತ ಸಮಾಜದ ಜನರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಸುಧಾರಣೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರ ತತ್ವಾದಿ. (೪) ಸಾಂದರ್ಭಿಕ-ಔದ್ಯೋಗಿಕ:— ಸರಕಾರಿ ಆಪತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಉಣ್ಣೆ-ಕಂಬಳಿ ವ್ಯವಹಾರ, ಕಲಾಶಿಲ್ಪ ವೈಭವ ರೇಷಮ್ಮೇಗಳ (೫) ಧಾರ್ಮಿಕ:— ಹಾಲುಮತ ಶಾಸ್ತ್ರಿತಿಹಾಸ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ವೈತಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು. ವಿವಿಧ:— "ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಸಂಘ" ದ ಪುನರ್ಘಟನೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘಸ್ಥಾಪನ.

ಸೋಲಿಸಿ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವರು ಸಾಗು ತಮ್ಮತ್ತ ತಮ್ಮವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು, ಮಾಡಾಪತ್ಯ ವಿಷಯ, ತಮ್ಮವಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇ ೨೪ ನೇ ಪಾರಿಜಿಸಿಲಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಬೇಕು. ರೀಪೀ ಭಾಷಣ ಅಥವಾ ನಿಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರ ವೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ ೪ಥಿ ಗುರುವಾರ

ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನ.

ಸೂಚನೆಗಳ ಸಮಾಲೋಚನೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನಿನ ಖಂಡಿತನ್ಯಾಯ ನೇಮಿಸಿದ ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನದ ಸೂಚನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ ಪಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರ್ಶನ ಮಾಡಿರುವೆವು. ಇಂದಿನ ಅತ್ತಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸುವದು ವಿಹಿತವು.

ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನವು ಸರಕಾರದ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಸ್ವರೂಪ ಪನ್ನಿತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂಪಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಜಾವಾಕ್ಸಲ್ಯವೂ, ಅದರ ಪ್ರಜಾಕಲ್ಯಾಣಪರತೆಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು "ನ್ಯಾಮೀ ಸ್ತೇ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥಜೀ" ಯವರು ನಿಷೇಧಿಸಿದಂತೆ, ಧರ್ಮಸಿದ್ಧವಿದ್ದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿಕ ರಾಜ್ಯಿಕಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಸಂಭವವೆಂದು ಭಾರತವರ್ಷವು ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಿದು, ಮದ್ಯಪಾನವು ಯಾವಾಗಲೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೇ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಇಸ್ಲಾಮು ಧರ್ಮಾವಲಂಬಿಗೂ ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೇ. ಹೀಗಿರಲು, ಮದ್ಯಪಾನದ ಚಟವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಈಗಿರುವ ಜೋಜನೆಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಆಶಯವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಿದ್ದು, ಮದ್ಯಪಾನದ ದುರ್ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಕವಲ್ಲೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಡಲು ಈ ಜಾಹೀರಿಯು ಬಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕ ಸರಕಾರದ ಧರ್ಮವಾದರೂ ಇದೇ ತಯಾರಿಸಲು ಬಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಜಾನುಮತಿಯು ದೊರಕುವದರಿಂದ ವಾನಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪುರಸ್ಕರ್ತರಿಗೆ ಕುತರ್ಕಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಲು ಇನ್ನು ಅಸ್ಪದ ಕಿಗಲಾರದು. ನೆರೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದು ಕಮೀಟಿಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿರುವದು. ಸಾಲಬಾಕಾಲ ಹೆಂಡ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಈ ದುಷ್ಟ ದುರ್ವ್ಯಸನವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಅಳಿಯಲೆತ್ನಿಸುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿ ವೈಸಾಧೀನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹರಸುವರು. ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯನೇವನೆಯ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಗ್ಲಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಗ್ಲಾಸು, ಬಾಟ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ ಧ್ರುವಿಭವಾಗುವ ಅಸಿದ್ಧ ಪ್ರಕಾರವು ನಿವಾರಣವಾಗುವದು.

"ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳಕತೆಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ" ಎಂದು ಈ ವರೆಗೆ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರು ಇದೇ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆದರಿಸಿನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂಡಳಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಂಬಿ, ಪ್ರಜಾ ಸ್ಪಸಿಧಿಗಳು ಅಧಿಕಾರರೂಪದಾದರೆ, ಮಂಡಳದ ಅಂದಾಜು ಸಂಚಿ ೧೧ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮುಂಬಯಿ ಅಬಾಣಿಯು ಮದ್ಯನೇವನೆಯ ದುಷ್ಟ ಚಟದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದುವದು. ಈ ಮಂಡಳಗಳಿಗೆ ಈ ಕಮೀಟಿಯೆನವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಡುವದು, ಮದ್ಯ ಪಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಡುವದು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೀಯುವದಷ್ಟೆ, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು, ಸರಕಾರವು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಸಾಧ್ಯವೆ ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನವೆಂದು ಈ ಕಮೀಟಿಯು ಗೃಹಿಂತ ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಮಂಡಳದವರು ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಂಕರಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗದು.

ಮಂಡಳದವರು ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಲಾಸ್ಸಾನು ಧರಪಾಕಯಿಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಅಳವರ ರಾಜ್ಯವಧ್ಯತಿಯಲ್ಲಿನ್ನಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣವು ನಾಚ್ಚುಸೂರು ತಿದರಿಂದ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಕೂಡದು; ಯಾರೂ ಅಲೋಚಿಸಕೂಡದು. ಹುದ್ದೆ ಪೂರ್ವದ ಖರ್ಚಿಗೂ, ಈಗಿನ ಖರ್ಚಿಗೂ ತೂಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಾಂತಿಕ ವ್ಯಯವು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಪರಿವರ್ತನದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಇಂತಿಪ್ಪ ಹಣ ತೆರಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡಲಾಗದು. ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರರೆಂದು ಮೆರೆಯುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕರಗಳ ಹೋರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗದು. ಕರದ ಮಾನವು ಮೊದಲೇ ಏರಿರಲು, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರವು ಇಷ್ಟು, ವ್ಯಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನಿಷ್ಟು, ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕರಗಳ ಸ್ನೇರೀರಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಬಡ ಭಾರತೀಯನು ಬದುಳಬಲ್ಲನೇನು! ಸುಧಾರಣೆ, ಸುಧಾರಣೆಗೆಂದು ಈ ಕರ ತೆರಿರಿ, ಸರಕಾರ ಕ್ಕೆಂದು ಈ ಕರ ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದು ಐಂದೇ ಸರಕಾರವು ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಹಿಂಡಹತ್ತಿದರೆ, ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪಲ್ಲಿ ಅಜ್ಯನವರು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೋ? ಹೊಸ ಕರ ತೆರಿರಿ; ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನ ಬೇಕೋ! ಹೊಸ ಕರ ತೆರಿರಿ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಬೇಕೋ? ಹೊಸ ಕರ ತೆರಿರಿ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ತೆರುವ ಭೂರ್ದಂಡವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷವನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಡಿಯದೆ, ಆಳರಸರೂ, ಚೌಕಾಶಿ ಮಂಡಳಗಳೂ ಹೊಸ ಹೊಸ, ವಿಧ ವಿಧದ ಕರಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾವು ಬೆರಗಾಗಿರುವೆವು.

ಇಂಥ ಹೊಸ ಕರದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳ್ಳಿ ತಿಳ್ಳಿ ಕಮೀಟಿಗಳು ಎಂದೂ ಆಲೋಚಿಸಬಾರದು; ಆಲೋಚಿಸುವದೂ ಅಕ್ಷಮ್ಯವು ಹೊಸ ಕರಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಇಡೀ ನ್ಯಾಂತಿಕ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಂತಿಕ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವ್ಯಯಗಳ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲೆತ್ನಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ಮೊಬಲಗು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗುವಸೆಂಬ ನಮಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಿದೆ. ವ್ಯಾಂತಿಕ ಕಂದಾಯದ ಚೌಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಕರಗಳ ಯೋಜನೆ ಯಾಗಬೇಕಾ. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿದ, ಎತ್ತುವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳರಸರು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವದು, "ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಇಂತಿಪ್ಪ ನೊಬಲಗು ಕೊಡಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವದು, ಕೇವಲ ಲೂಟಿಯು. ಹೀಗಿರಲು ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರ ಕರದ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಕಾಸ್ತ್ರೀಯವೆಂತಲೂ, ಪೂರ್ಣಾ ಚೌಕಾಶಿಯಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವಿಲ್ಲೆಂತ

ಊ ಹೇಳಿದರೆ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯಾ ಸವಾಗುವದೇನು ?

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ನಾ ಕೆಪ್‌ಹರ್ಡರವರು ಮಿತ ಮದ್ಯಪಾನದ ಹಾಮಿ ಅನಂದವನ್ನೂ, ಮದ್ಯಪಿಗಳ ಸ್ನೇಚ್ಛಾಚಾರಿ ಅನಂದವನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದದ್ದು ಅಯೋಗ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಿದ್ದರೂ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಮದ್ಯಪಾನದ ಧೋರಣವನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವಾಗುವದು. ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬರೆದ ರಿಪೋರ್ಟು ಸರಕಾರಿ ದಪ್ತರದಲ್ಲಿ ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತ ಬೀಳುತ್ತದೇನೋ! ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿತ ಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿದ್ಯಾಲಯ (American Academy of Political and Social Science) ದವರು ಪ್ರಕಟಿಸುವ 'ಎನಿಲ್ಸ್' (Annals) ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಪ್ಟೆಂಬರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ಧಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ (Life Extension Institute) ಮೆಡಿಕಲ್ ಡ್ಯಾರೆಕ್ಟರರಾದ ಡಾ। ಯೂ ಜೀನ ಲಿಮನ್ ಫಿಷ್ಟರವರು ಬರೆಯುವದೇ ನಂದರೆ:— "ಮಿತವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮದ್ಯಪಾನವಿಂದಲೇ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಅನರ್ಥವೊದಗುತ್ತದೆಂಬ ನನ್ನ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಕೊಂಚ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಮದ್ಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡವರಿಗೆ ಧೃನಿಸಿ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಿಗಿಯಿಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರುಹಿಲು ಅಸಮರ್ಥವಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಕೊಂಡ ಹೊಕ್ಕತಿನ ಮೇಲಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವನಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ." (I firmly believe that its greatest menace to society lies in its so called moderate use. × × × A man under the influence of small quantities of alcohol has no right to believe his own senses. He cannot trust them to give him correct facts, and he cannot rely upon his judgment for the interpretation of facts.) ಅಮೇರಿಕೆಯಂಥ ಸುಧಾರಣೆಯ ತಿಜರವನ್ನೇ ರಿದ ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗಿನ ವೈದ್ಯರಾಜರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು. ಮದ್ಯಸೇವನೆಯಿಂದ ಜಂಚಲ ಚಿತ್ತವಾದಾಗ ಕಾಡಿದಪ್ಪ ಮದ್ಯನ ಮಿತವೋ ! ಅಮಿತವೋ ! ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಷ್ಟು ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತವು ಉಳಿಯುವದೇ ಅಕ್ಕ. ನಾ ಕೆಪ್‌ಹರ್ಡರವರು ಡಾ। ಯೂಜೀನ ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸವಾಲೋಚಿಸಿ ಸ್ವಾನುಭವ ಹೇಳಲಿ. ಮದ್ಯಸೇವನೆಯಿಂಡ ಚಿತ್ತವು ಆಚಲವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸಾಧಾರಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾ। ಕೆಪ್‌ಹರ್ಡರವರ ವಕೀಲಿಯು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರುವದು. ಅದೇನೂ ಇರಲಿ, ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದಂತೆ ಸರಕಾರದ ಧ್ಯೇಯವು ಮದ್ಯಪಾನೋಚ್ಚಾಟನವೆಂದು ಜಾಹೀರಾದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅಬಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಪ್ರಯಾಸವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು. ನಾ। ಕೆಪ್‌ಹರ್ಡರವರ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವು ವ್ಯಕ್ತವಾದರೆ, ಅಬಕಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಒಂದು ಪುರಾಣವಾಗುವದು; ನವ್ಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಯು ಆ ಪುರಾಣದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪರಿಶಿಷ್ಟವಾಗುವದು. ಸರಕಾರವು ಈ ವೃಜಾವಾಸ್ಸಲ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತದೆಂದು ನೋಡುವಾ.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಿಂದು ಮಹತ್ವದ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರವರು "ಗಾಂಧಿಯೂ, ಅನಾರ್ಜಕತೆಯೂ" ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಿಂಧಿಯು ತುಂಬಿಕೊಡಿದೆ. ವಂಜಾಬದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಪಹಿಪಕ್ಕನನ್ನು ಸಡಿಸಿ, ಅವ ಬ್ಯಾಕ್ತಿಯ ಹೊಂದಿದ ಸರ್ ಮೈಕೇಲ ಒಡ್ವೈಯರರ ವರ ವರ್ತನೆಯ ಮೆ ಲೆಯೂ ಅಕ್ಷೇಪ ಕೊಠ್ಯೋಣಾಗಿದೆ. ಪಿಡ್ವೈಯರರವರು ನಾಮಂರ ಮೇಲೆ ಮಾನನಷ್ಟದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮಾತಿರುವರು. ಈ ಮೊಕದಮೆಯು ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲು ಆಗಿದೆ. ವಂಜಾಬು ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಸೂತ್ರ ಧಾರರು ಹಿಟ್ಟೊಬ್ಬರಾಗಿ ಜಬಾನಿಗಳನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಕೆಲ ಹಕೀಕತನ್ನಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪತಃ ವಿವರಿಸುವೆವು. ಲಾಹೋರದ ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ ಕರ್ನಲ್ ಜೋನಸನ್ ರವರಿಗೆ ವಂಜಾಬದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವೆಷ್ಟಿತ್ತು ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು, ನಾನು ಯೋಗಲ ಬಾದಶಹನಂತಿದ್ದೆ ಎಂಪ ಉತ್ತರ ವನ್ನಿತ್ತರು. ಅಂಗ್ಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗರಾಯಿಯು ಸರ್ವಾಯತಿಶಯ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರಲಿ. ಕರ್ನಲ್‌ರವರು ಅಲಿವಿನ ದರ ವರಲು ಅದನ್ನು ೩ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಗಲಾಯಿಯ ಜಾತೀರನಾಮೆಯನ್ನು ತೆಗೆವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಳ ಜರನನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲು ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತಾದಿದ್ದಷ್ಟು ಕೋಪನಿಯವೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಲಷ್ಕರಿ ಕಾಯದೆಯನ್ನು ನಿವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದಿ ದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಯಿತು. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ಮತಿದೆನು. "ಈ ಬಿಗಿ ಲಾತೋರಿನ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರಜ ಹಾಗರವು ಹರಿದಿದ್ದರೂ, ನನಗೆ ಬರಿದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪರಪಾತ್ಮನನ್ನು ಸಂತೈಸುವಷ್ಟಾಗ್ಯೆಗೆ ನೆತ್ತರಜ ಹಿಂಡು ಬಿಡುವನ್ನು ಸಹ ಉದಾರಿಸಿದಾತರದೆಂತಲೂ ನನ್ನ ಧೈಯವಿತ್ತು." ಕರ್ನಲ್ ಜೋನಸರವರ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಚಾರಗಳಿವು. ಹಿಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಇವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಮುಹಮ್ಮದ ಶಫೀಯವರ ಅಧ್ಯಾಪನನ ನೆನವರಿಕೆಯಾಗುವದಿದೆ. ಕರ್ನಲ್ ಜೋನಸರ್‌ವರು ಸ್ವ ಗೃಹಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಾಗ ಶಫೀಯವರು ವಕ್ತ್ರಕ್ತೃತ್ವಭಾಷಣ ಮಾತಿ ಲಾಹೋರ ನಗರಿಯನ್ನು ರಕ್ತ ಪಾತದಿಂದ ಬಿಡುಸಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪದುರಪರೆಯಿ ಭಾರತೀಯರು ಕರ್ನಲ್‌ರಿಗೆ ಹಾತಿ ಹರಸುವರೆಂಡು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ! ಕರ್ನಲ್‌ರವರು ತಸುಗೆ ಶಫೀಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಶಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಸುನಾ ಸಕಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಹಿಗ್ಗಿದರೇನಾಶ್ಚರ್ಯ? ಸರ್ ವಿಲಿಯಮ್ ಜೆನಸ್‌ರವರು ದೆತ್ತಪ್ರಹಾರವು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಜೋಗ್ಯವಿರುವದೆಂತಲೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಅಯೋಗ್ಯವೆಂತಲೂ ಸುಡಿದರು. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಖು.ಲಾಸೆ ಕೇಳಲು, ಸರ್ ವಿಲಿಯಮ್‌ರವರು ನುತಿದದ್ದಿನಂದರೆ:— "ಹಿಂದೀ ಜನರಿಗೆ ಶಾರೀರಿಕ ಕಷ್ಟ ಗಳನ್ನನುಭವಿಸುವದು ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕಿಂತ ದೆತ್ತಪ್ರಹಾರದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು. ಹಿಂಮಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಕಾರಾಗೃಹ ಗಳು ವಿಲಾಸಮಂದಿರಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರುವದು ದಂಡನೆಯಲ್ಲ." ವಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ, ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ದೇಶದ್ರೋಹವನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಇನ್ನೇನು ಹೇಳುವದದೆ ?

---

೨. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಪ್ರೀತಿಭೋಜನದ ವೈಚಾವು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಹೊಡಿ, ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತಹರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಧನಾಢ್ಯಮಾನಿ ದೇಶಭಾಂ ಧವರಿಗೂ ಜೀವನಾಗದಿರಬಹು. ಫ್ರೌಜಾದಿ ವೈಕಟ ಮೆಯಲ್ಲಿ ನುಪ್ರಾತ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ತಿರ್ಮಾನಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಸವಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ, ರಾ। ಎಸ್. ಎಸ್. ಪ್ರಭುಗಳವರು ಫೌಜದಾರಿ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಅಪಯ ಶದಿಂದ ಸವಾಧಾನವಡದೆ, ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಮಠಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಸುಕ್ಷತೇಂದ್ರತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನ ನಷ್ಟದ ದಿವಾಣಿ ಮೊಕದಮೆಯನ್ನು ದಾಖಲುಮಾತಿ, ಕಳೆದ ತಾ. ೨೫ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳ ವರ ಮೇಲೆ ರೂಪಾಯಿ ೭೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕಿ ರಡಿದಿರುವರು. ಮೊಕದಮೆಯ ಗುಣದೋಷಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾತುವದು ಈಗ ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ಯಾತಕಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣವು ಮದ್ರಾಸ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ವರೆಗೆ ಹೋದ ಹೊರತು ನಿಜಾಲೆಯಾಗಲಿಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಆವರೆ, ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವದು ಅಯುಕ್ತಾರ್ಥವಾಗಲಾರದು. ಸಭ್ಯಜಜ್ಜರು ತೀರ್ಮಿನಂತೆ, ರಾ। ಎಸ್. ಎಸ್. ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮಾನಸಷ್ಟ ವಾಗಿಸುವದೆಂದು ನಾವು ಗೃಹಿತ ಹಿಡಿಯುವೆವು. ಆದರೂ, ಇಂಥ ಮೊಕದಮೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದವರು ಉದ್ಭಸ್ಥಿತ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ನ್ಯಾಯಾಸನಗಳಿಗೆ ಎಳೆತರುವದು

ಕೇವಲ ಗರ್ಹಣೀಯವೆಂದು ನಮ್ಮ ಪ ತವ ಧರ್ಮ ಪೀಠಾಧೀಶರ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರಶುದ್ಧ, ತರ್ಕಶುದ್ಧವಿರುತ್ತವೆಯು ನನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಆದರೂ, ಮಾನವ ದೇಹದ ಸ್ಖಲನಶೀಲ ಗುಣದಿಂದ ಧರ್ಮಪೀಠಾಧೀಶರು ಅನುಚಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದವರು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ಚಸ್ವಿನಿಂದಲೇ ಪೀಠಾಧೀಶರನ್ನು ತಕ್ಕ ಹಾದಿಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಯತ್ನಿಸುವದು ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದವರ ಧರ್ಮವು ಧರ್ಮಪೀಠಾಧೀಶರು ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದವರ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಪುರುಷರು. ಅವರ ಮಾನ ಕಾಯ ವಮ, ಅವರನ್ನು ಸಕಲ ಅನಿಷ್ಟಗಳಿಂದಲೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದವರ ಧರ್ಮ ಸಗೆದ ವರಲು ದಾರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯವೆ ಧರ್ಮ ಪೀಠಾಧೀಶರ ವರ್ಚಸ್ಸವು, ಅದರವು ಧರ್ಮಲಾಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಈ ಪೊದಲೇ ಕಲಿಸಿಂದಿದೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪೀಠಾಧೀಶರನ್ನು ಅಲ ರಪರ ಕಾಯ ದೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿವದೆ, ಅವರ ಅಧಿ ಕಾರವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟ ಪ್ರಾಯವಾಗವಮ ಪಿಂಪಿಲಿಕರು ಒಬೀನರಾಪ ಕಾಗೆ ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಕಿಂಚಿವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಅಧ ಪತನವು ಹೀಗೆ ವೇಗದಿ ಪ ರಾಸ್ತವಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗರ ಜೋಗಾರರೂ ವಿಶಾಲ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಹಿತಸೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಠಿಸಿ ಶ್ರೀ ಮಂತ ಧೀಶರ ನಾಮಪದಗಳಾಗಬಾರದೆಂಬ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ನವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಲಿಂಕ ಆರಿಕ

೬ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ಆಯ ಕಾರಿ ಪರಿಷದ ಮುಸ್ಲಿಮ ಚಾರಿಟಿಸಲ ಕಮಿಟಿ ಗೆಗಳನ್ನು ಸಮತೋಲನಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರಕಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಗಾಯಕವಾಡ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಿದೆ.

೪ ಪೋಲಾರು ವಾಹನಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಹಕ್ಕಿ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿಯ ಟ್ಟರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಿದಾರೀ ಯಾಜಕ ಕೊಡಬೇಡೀಕಾಗ್ರತ್ತೆಯೆಯು ನಾನು ರಿಯನ ಕಾಶ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯೆಂಬ ಇವ ಅಧಿಕಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಿರುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಕಾಶ ನೆಯಾಗಿರುವದು. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಜಾಯಿದಾರರ ನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೋಲಾರು ವಾಹನಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪಿಂಪಿಲಿಕರು, ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಸಾಲ್ವಡರ ಉದ್ದೇಶವಾದರಾಗಿರುವರು ಮೊದಲಿನ ಮಂತ್ರಿಯರು ಮಿ: ಗಾವಸಕರರಿಗೇ ಸಭಾಸದ್ಧಿಯ ನ್ನು ಬಿಚ್ಚು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಸುದ್ದಿ. ಮಿ: ಗಾವಸಕರರು ಸಭಾಸದರಾಡರೆ, ನ್ಯೂಮಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕಾ ರ್ಯಕ್ಕುಶಲಿಗರು ಳ ಸಭಾಸದರಾರು ಗಬ್ಬುಕಾ ರ್ಯಕ್ಕುಶಲಿಗಳು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಿ ಬರಿವ ಚೋದ್ಯವೇನು?

ಕರ್ನಾಟಕದ ತಾರೀಖಿಗೆ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಿಕೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಕುಂಭಕೋಣಕರವರು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾಲಸಂಗೋಪನ ಮೊದಲಾದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉದಯುಕ್ತ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಭರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಧನಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರು ಮಾರನೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ್ಕೆ ಪ ಹುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಸಭೆ ಯಾತಿತ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಳಿಯಪ್ಪಿಸಲು, ಕು.ಹಿರಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ ವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಸಂಪಾರವನ್ನು ಸುಪುಸುಯ ಮಾತಿಕೆ ಳ್ಳಲು ಬೇಪ್ಪಿಸಿದರು.

ಸತಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮಿ: ಪೆತ ನ್‌ರವರು ಇದ್ದಿ ತಾ. ೩೦ ನೇಗೆ ದಿಮವರವರಿದ್ದಾರಂತೆ.

ಗೋಕರ್ಣಪಟ್ಟಣ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಸ್ಯುಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅಂತಾ ಜ ಪಾನಪೂಜೆಗಳಾಜವೆಯು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ

ಶ್ರೀಸಸ್ಥಾನಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನವಿಂದ ಗೋಕರ್ಣಪಟ್ಟಣ ಬಂಸು ಗೋರಕ್ಷಣ ಮಂಡಳವು ಸ್ಥಾ ಪನವಾಗಿದೆ ಅವ್ಯಕ್ತರು ಶ್ರೀ ಕಾಶೀನಾಥ ಹುಕ್ಕೇರಪವರು.

ಹೋಣವು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅಕ್ಷಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಈ ಜಾಹೀರಾತಿಯು ಶಾಶ್ವತ ಅವರೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರು. ಅಂಥ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಆಧಾರ ಕೊಡಲು ಪೋಲಾರು ವಾಹನಗಳ ಕಾಯಿದೆಯ ನೆವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನೆವವು ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಈಗ ಜಾಹೀರಾಗಿದೆ. ಈ ನೆಪದಂತೆ, ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪೋಲಾರು ವಾಹನಗಳು ಹೊಡೆಯಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಡಿ। ಪೆಹಸ್ಪೆಟರಾದ ಜೆಲ್ಲಾಧಿಪರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಈ ನಿಯಮನುಸಾರ ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವವರು ಜೂನ ತಾ. ೧೦ ರೊಳಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಡ ಹೋಮ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂಡಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಗಳಿಗೂಡಿ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಕ್ಕಜ್ಜೆಂಕಲೂ ಜಾಹೀರಾತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಕ್ಕ ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಿಯಮವು ಮುಜುರಾಗಬಹುದು

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ವಿಪರೀತ ಚಳಿ. ಮೋಡಗರು ಸ್ಥಾಯಿಯತ್ತವೆ. ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರೆ ಅಸಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ವೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ರವಿವಾರ ಮುಂಜಾನಿಗೂ ಅಲ್ಪವೃಷ್ಟಿ. ಊರಲ್ಲಿ ಜ್ವರಾದಿ ರೋಗಗಳ ಅಬ್ಬಾಟ.

ಇಲ್ಲಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬವು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಘ್ನತೆಯಿಂದ ಸಾಂಗವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಹಗಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೆಲವರು ನಾಮಧಾರಿ ಹಾತಿಯ ಹೆನುಮಂತ ಎಂಬವನಿಗೆ ದೆತ್ತ ಹಾಗು ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿಸಿದಿಟ್ಟರು! ನೀರು ಹಾಕಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು! ಇದರಿಂದ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ ಬರುತ್ತದೇನೋ ಎಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಂಕಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಅಡರಶೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ರಾ। ಅಣ್ಣಾಸ್ವಾ ಪೈ ಪೊದಲಾದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಸ್ವಯಂಭೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣಲಿಲ್ಲಿಂದ ಬಿಸು ಕೋಡನೀಯುವ. ನೆರೆಯ ವನ್ನಳ್ಳಿಯ ಬಂಡಿ ಹಬ್ಬವೆ ನಿನ್ನೆ ಶುಕ್ರವಾಹವಿಂದ ಸಾಂಗವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಜ್ಯಾ-ಇಲ್ಲಿದ್ದನಿಗೆ ರಾ। ಶೆಷಗಿರಿ ಸಾಂಕಯ್ಯ ಶೆಣೈ, ರಾ। ನರಸಿಂಹ ಸ್ಯೂರು ಕಾ ನಪ್ಪಾಗ, ಮೆ। ರಾಮಾ ವಾಮಿದೇವ ಭಟ್ಟ, ಪೆಗುಲೆಯ ಮಿ। ಜೆ ಪ್ಪಿ ಗಾವಸಕರ, ಬಿ. ಎ, ಎಲ್ ಟಿ ಸಿ. ಡಿ. ಗಿಬ್ಬ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲ ಮಾಸ್ತರ, ಹೀಗೆ ಸಾಲ್ವಡರು ಉಮೇದವಾರರಾಗಿರುವರು ಮೊದಲಿನ ಮಂತ್ರಿಯರು ಮಿ: ಗಾವಸಕರರಿಗೇ ಸಭಾಸದ್ಧಿಯ ನ್ನು ಬಿಚ್ಚು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರಾಗಿಯೂ ಸುದ್ದಿ. ಮಿ: ಗಾವಸಕರರು ಸಭಾಸದರಾಡರೆ, ನ್ಯೂಮಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕಾ ರ್ಯಕ್ಕುಶಲಿಗರು ಳ ಸಭಾಸದರಾರು ಗಬ್ಬುಕಾ ರ್ಯಕ್ಕುಶಲಿಗಳು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಿ ಬರಿವ ಚೋದ್ಯವೇನು?

ತಾ. ೧೫-೫-೧೯೨೪ ನೇ ದಿವಸ ಶಿಕಾರಿಯಿಂದ ಹೊನ್ನಾವರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪೦೦೦ ಪಲಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಮಟಾ ತಾರಿ ದಾಟುವಾಗ ಚಾರಿಗಾ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪಾಸ್‌ಪರರೂ, ಜವಳಿ ಗಂಟೂ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಲಕ್ಷಾನಾಯಿಕೆಂದು ನೇ ಸುತ್ತು ಮಾಸುದೇಶ ರಾಘವೇಂದ್ರಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಕೃಷ್ಣ ದೇವರ ಅರ್ಚಕ, ಶಿಕಾರಿ ಹೊನ್ನಾವರ ಇವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಚರ್ಚಿನ ರೆವ್ಹರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಫರ್ಟೋರವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನಂದರೆ:- ಅವರು ೫-೬ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ವೋಟಾರು ಲೈಂಡಿನಿಂದ ಮುಂಜಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕುಮಟಿಗೆ ಬರುವಾಗಿ ಲೈಂಜೆ ಮೇಲೆ ಲಿಟಿನ್ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕುಳ್ಳ ಹಿಂದು ಹೆಂಡದೆಗೆ ಯಾನೆ ವಾಕಿಪನ್ನಮ ರೆಕಾರ್ಡುಪಟ್ಟರು. ಅವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದವರು. ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಮಿ। ಪಿ. ಸಿ. ಭಂಡಾರಿಪರವರ ಕಡೆಗೆ ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹುಕಾರಿಯಾಗುವರು.

ದೆರುಸ್ತಿ— ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ೨ನೇ ಪುಟದ ಮೊದಲನೇ ಕಾಲಮಿನ, ೧೫ನೇ ಪ್ಯಾರಾದ ಅಂತ್ಯದ ವಾಕ್ಯವು " ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ರಾಜರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಹಿರಿ ಮಗನು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ ವೆಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಹುದು " ಎಂದು ತಪ್ಪಿ ಪಾದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬದಲು, " ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ರಾಜರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಅವರ ಹಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ನಿಂಡಿತ ಹೇಳಲಾಗದು " ಎಂದು ಓದಬೇಕು

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ.

ಸ್ವಧರ್ಮ— ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೂಕ್ಷಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಡುವ ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರ ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಜೆಕೆ. ಸಂಪಾದಕ— ಶ್ರೀ। ಹೊಸಕೆರೆ ಜಿದಂಬಯ್ಯ. ಪ್ರಕಾಶಕ— ಶ್ರೀ ಬಿಂದು ವೆಂಕಟೇಶ ಬಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸುಶಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩-೦-೦.

Good Health and Dental Welfare- Monthly, Vol I No 4 Edited by Dr R Venkat Rau, L M & S. 250, China Bazar Road, Madras G. T Annual Subscription Re 1-8 0 Single copy As 2.

ಜೆಂಡಿಯೆ— ಕಳೆ ಬಹಳ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆ. ಇನ್‌ಫ್ಲುಎಂಝಾ ಜ್ವರವು ಯಾವತ್ತೂ ಕಡೆಯ ದ್ದಿ ಹುಬ್ಬಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕವಿಸಿಟಿಯ ಪತಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿದ ರಾಟಿಗಳು ದಿನಾಲು ನೂಲುತ್ತಲಿವೆ. ಸ್ಕೂಲು ಪರವರಿಗಾಗಿ ಹತ್ತಿಯ ಸಂಜಯ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದ ನೂಲಿನ ಕುದ್ದ ಪಾದಿಯನ್ನು ಕಯಾರಿ ಇಲು ನೂಲನ್ನು ಹುಂಕೇರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಯಿದೆ

ಇಲ್ಲಿ ಸಪ್ಟಂಬ್ರ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಲಗ್ನ ಮುಂಜಿ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಜವರು ಸ್ವದೇಶೀ ಜಿಪಯೋಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಷ್ಟಿದ್ದಲ್ಲೂ, ಯಥಾನ-ಶಕ್ತಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಧಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಪುರಃಸರ ಅರ್ಪಿಸಬಹುದಷ್ಟಿದ್ದಲ್ಲೂ ಸರ್ವಥಾ ಧೂಷಣಾರ್ಹವು! ಅದ ರಿಂ ಇದೇ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಲು ದೇಹರು- ಇವರಿಗೆ ಮನೋ ಧೈರ್ಯ ಕಾಗೂ ಇಚ್ಛೆಯುನ್ನೀಯಲಿ!

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲವರು ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಹಿಂದು ಕೋಹಿಪರೆಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಡಿಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಫಲದಲ್ಲಿ ಹೇ ಸಫಲವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಹಲ್ಲೇ ಅನುಕೂಲಿತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ— ಕಳೆ ಬಹಳ ನೀರಿನ ತೊರತೆಅತಿಶಯ ಹಗಲಿರುಳುಗಂತಸರೂ ಜೆಂಗಸರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಿನ ಕೊಡಗಳನ್ನು "ಜಾತ್ರಾ" ಮಾಡಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವುಯ ನೋಟ! ದಿವಾಲು ಒಂದರಡು ಆಣಿ ಆಳವಾದ ಬಾವಿಗಳು ಸಹ ಬತ್ತಿಹೋಗಿರುವವು! ಜನರು ಜಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಮುಳಗುನೀರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬಾಹುತ್ತಿರುವರು.

ಹೋದ ರವಿವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೭ಗ್ಗೆ ಸಮಾರಂಭ. ಬಹಳೇ ನಯನಮನೋಹರವಾಗಿ ಮಂಟಪವು ಪರರೇಷ ಬಹುವೆಗೆಗೊಂದರೇ ಕೃಂಗಸಿಲ್ಕಟ್ಟಿ ರೂ. ೩೦೦ರೇ ಇಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಲ ಅಮೃಪಲ್ಲವಗಳೇ ಪಲ್ಲವಗಳು. ಹೀಗೆ ಅಷಂಬರಿದ ಹಾಗೂ ಸಾಧಕರದ ವಿಚಿತ್ರ ಮಿಶ್ರಿಸದೆ ಸೋಟು! ಇನ್ನೆರಡು ದಿವಸದ ಪರ್ವದ ವಿರೂಪ ಸಂಗತಿಗಳ್ಳಾವವೆಂದರೆ— ಮದ್ದು ಹಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ: ಅರ್ಥಾತ್ ಸಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒರಿಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಜನರ ಅಸಕ್ತಿಯು ತಂಡುಬಂದರೂ ಗ್ರಾಮಾಸ್ಥರ ಸ್ಕೂಲಿಗಳಕ್ಕೆ ದೇಗಿನಂದ ಸ್ವಲೇದು ರೋ ಕೋದಂಡೋಗಿ ಸಂಗೆಗೆ ಅರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಕಾಂಕ್ಷ ತಾಂತವೆ!! ಲಗ್ನದ ದಿವಸ ಒಬ್ಬರು ಮಹಾಶ್ಯರ ಫಟ್ಟಿ ಪೈಂಟಿಸಿದರು (?) ಸಾಳೆಯರ ಕಷಿಯಂದ ". ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕೀ ಜೈ ಕಜಾದಿ " ಹಾಳಲು, ಕಾರವಾರದ ಒಬ್ಬ ನಿಶೇಷ ರಾಜನಿದ್ದರು " ಪಂಚಮ ಜಿಜಿಜಕೀ ಜೈಲಾಜಾದಾ " ಎಂಕ ಸಳೆಯರುಬಂದರೇ ಜೀಕೆಬಿದರು!!! ಅಂತೂ ವಿವಾಹೋತ್ಸವ ಆತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಸ್ಟೂಮ್ಸ್ ಸರಬರಂಜಾವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿಯಂದೆ ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಮನ್ನು ನ್ಯಕ್ತ ರಶಿಸುವ ಅದೂ ಸಳೆಯರ ಮುಖಾಂತರ — ಯೇಸ್ಯ ಸಳೆಯರು ಎಂಕ ಸಳೆಯರುಬಂದರೇ? ದೇವರೇ, ಈ ಕರದ ದುರೇ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಕರತರದ ಬೀಭತ್ಸ ನೋಟಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಕುದ್ದ ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಗಳು ತಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಳುವಂಥ ಸುದಿನಗಳು ಎಂದು ದೈಗ್ಗೋಚರವಾಗುವುದೋ!

ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಬುಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಸಜನಗರಿಂದ ನೆಂದಿರಿಸಿ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಗೆಯ ಗರಜು ಇಲ್ಲದೆ (?) ತಲಬಿಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಆಟಿಗಳು (ಜುಗಾರಿ ಮಾಡುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು) ಹಾಜರಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದವಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಅಪವಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಚಿಗಳಿಂದ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತ ಸ್ಥಳಗಳು ವಶ್ಯ ಈಗಿನ ಜಾತ್ರೆಗಳಂದದ್ದಿಂದ ಜನಸಂದಣಿಯು ಬಹಳೇ ಸೆರೆಬಿತ್ತು

ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮ.

ಗಿಬ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಪಾಲು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ
ಎಸ್ ಎಸ್. ಕೆಳಿ.

ಪ್ರೀಪ್ಸಿಕ್.

ಎಸ್. ವಿ ಬಲವಳ್ಳಿ, ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಸ್ ಭಟ್, ಎಸ್ ಎಸ್ ಹೆಗಡೆ, ಪಿ. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ, ಜಿ. ಎಸ್ ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆ, ವಿ. ಆರ್. ಹೆಗಡೆ, ಎಸ್. ಎಸ್ ಕಾಮಕ, ಎಚ್. ಬಿ ಕೆಣಿ, ಆರ್. ವಿ. ಲೋಕೇಶ್ವರ, ಆರ್. ಪಿ ನಾಯ್ಕಿ, ಎಸ್. ವಿ. ನಿಲಕುಂದ, ಪಿ. ಎಸ್ ವಂಡಿಕ, ಆರ್. ಎ. ವಂಡಿಕ, ಜ ಎಸ್ ಭೈ, ಪಿ ಎಸ್. ಪ್ರಭು, ಪಿ ಎಸ್. ಪ್ರಭು, ಎಸ್ ಜಿ ರಾಘವ, ಎಸ್. ಟಿ ಕಾಮಿನ ಭಾಗ, ಪಿ ವಿ. ಕೆಟ, ವಿ ಪಿ ಕೆಟಿಯಾ, ಪಿ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಪಿ. ಡಿ ಶೇಲಂಗ.

ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ.

ಆರ್. ಪಿ. ಕೊಳ್ಕರ್.

(ಇನ್ನು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತ ೧೭ ಜನರುವರರ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿದಿಲ್ಲಿ.)

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಕಳೆದ ಜನರು ಗನೇಗೆ ಧಾರವಾಡದ ಮುದಾಸ ಬೋರ್ಡಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕಾಜಿಲೆ ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾವ ಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವು ನಿಜ್ಯಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಧಾರವಾಡದ ದೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಮಿ। ಪೊಂಟಿಫರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವಹಿಸಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾಯ್ಕ ಅಳರವರು ಎಂದಿನಂತೆ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಸಕ್ತಿಯಿರುವರು? ಬ್ಯಾಹ್ಮಣ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾಯ ಅವರವಾಗುತ್ತಿರುವೆಯಾ "

— ಕಾರ್ವಾರದ ' ದಂಡೇ ವಾರ್ತಾಕರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇ ೮ನೆಯ ಪ್ರತಿಯ ಅಮಿತಸರದಾದ ಮಿ। ಜಿಜ್ಞಿಲ್ಲಿಯವರು ಆಜ್ಞು ಲುತ್ತಾನಿನ ದಾವೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೆಳಕೋರ್ಟಿನವರು ೧೦೦ ರೂಪ್ಯಿ ಲುತ್ತಾನಕೊಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಹಾಯಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ೧೦ ಸೆಪಿರ ರೂಪ್ಯಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದ ತ್ಕಾರವಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಾತರಂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಡಾಯವಾಚ ಬೇಕೆಂದು ಲಾಯರಜನರಯರು ದೇಣಿಂಬರಗೆ ಪಿನ್ನೈಸಿದರು.

— ಬೆಂಗಾರದಲ್ಲಿ ತೊರೆದು ರೋಗದಿಂದ ಮೇ ೧೪ ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ೩೫ ಜನರಿ ವಿಧಿವಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಬಾರಿಯ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಗೊಂದಲ.

— ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಪಟ್ಟಿಗೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿರುವುದು.

— ಬಿ. ಬಿ. ಸಿ. ಆಯ್ ರೈಲ್ವೆಯ ಪಿಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಬಂಡಿಯು ವಿಲ್ಲುತ್ತಿಯ ಟ್ರಿಪಲಿನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಟ್ರಿಪಲ ಚಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬೆಂಕಿತಾಕ್ಕಿ ಬಂಡಿಯ ಪಲ ಬೋಗಿಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು.

— ಯಾರೋಬ್ಬನು ಒಮ್ಮೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಪುನಃ ಅವನು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಅವನಿಗೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವಾಗುವದೆಂದು ಭೋಪಾಲಿಕ ಜೆಗವು ಸಾಕೇತವನ್ನು ಇಯಿದೆ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಪ್ರಪಂಚಿಕ ಇತಿಹಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಾಮುದಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಯವಪಯಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿ। ಬೋರ್ಡಿಗವರು ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಧಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿರುವರು ಜುವಾರು ೧೦೦ ಪ್ರಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ೩। ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜ್ಞಾನವರ್ಧನ ವೈದಕ್ಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಯಂತ.

— ಧುಸಾವಳ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮನ್ಸ್ಯ ದ ಕರಡಿಯ ಖರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನಾದ ಸಂಬೇಷಣ ಕಡಿತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡಾಯಿಸಿರುವರು.

— ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩ ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕೇರಿ ಮಹದ ಚಿಕ್ಕೇರಿಯಪ್ಪನ ಜಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಅಧರಂಗಳು ಕಳವಾದವು ಕಾವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಅಧರಂಗಳು ಗೋಪಾಲಿಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಈ ಗೋಪಾಲಿಗಳು ೪-೮ ಘಾಡಿಗಳ ಸ್ವಾಮಿಜ್ಞರಿ. ಸಮುದೋಚಕವಾದ ಉಪಾಯ ಫಲಿ ಈ ವರು ಪೂರ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜಗಲಿಗೆ ಪರಾಳು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಂಡುಜ್ಜಾರಿ. ಇವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ದಬ್ಬವಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯ್ಲ ಧನಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ೪-೬ ಉತ್ತಮ ಮಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿರುವರು. ಈ ವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಧಾರಸು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೊಡಿಸಿರುವರು. ೪೬ ಗೋಪಾಲಿಗಳು ಈಗ ಸೆರೆಮನೆಯಾಗುವರು.

— ಒಂಭಲ ವ್ಹೀಪದ ಕೋಲಂಬೋದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಜಪಾನ್ ವ್ಹೀರದ ಪ್ರವಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಬಂದಿದ್ದನು. ಅವನ ಬಳಿಯ ಹಣವೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗಿ, ಗಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಲಂಬೋದವನೊಬ್ಬನಿಂದ ಗಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆಯ ರೂಪ ಹಣ ಪಡೆದನು. ಈ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜಪಾನಿಯು ತನ್ನ ಆಪರ ಐಶ್ವರ್ಯದೊಳಗಿಂದ ೩-೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮರಣ ಕಾಸನದ್ವಾರ ಕೊಟ್ಟು ಮೃತಪಟ್ಟನಂತೆ.

— ಆಲಷಾಬಾದದ ಸಮೀಪ ಇದೋರ್‌ದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಿಂದ ೫೦ ವರಿಗಳು ಭೀಯ ಹೊಂದಿರುವರೆಂದೂ, ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

— ಜಪಾನದೊಳಗಿನ ಭಾರತೀಯರು ಆಹಿತ-ದಾಖಾದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ಎತ್ತಲ್ಪಡುವ ಗಾಂಧಿ ನಿಧಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦,೦೦೦ನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕಳಿಸಿರುವರು

— ಆಲಿಘಾರ್ ಜಾತಿಯ ೪ ವರ್ಷಗಳಾದ ಸಾ। ದೆಹಲಿಯಿಯವರು ಕಳೆದ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಧಾರಣಾಪತ್ರವನ್ನು ಸಂದಾಯಿಸಿದರು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಅವರಿಗೊಂದು ಮಾನಪತ್ರವನ್ನಿತ್ತರು.

— ವ್ಯಾಕೋದಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಎಲ್ಲಿವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ರೀಮಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಪಡೆಯ ಸೇರಿದರು. ಆವ್ಯಾಸ್ಥೆ ೧೮ ವರ್ಷ ಕರ ಹೊಂದಿದವರೆ, ಅಂದರೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಇಸ್ಲಾಮ್ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಬೀರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾಪಲು ಪ್ರತಿಬಂಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಾಂತರ ಹೊಂದಿದವರು ೧೩ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಸ್ಪಾಮಿ ಕ್ರಿಷ್ಣಾನಂದಜೀಯವರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಆಪತ್ತನ್ನು ನೆನಸಿ, ಕಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಧರ್ಮಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಕೈಪ್ರಧರ್ಮಾಚರಣೆ, ಇಷ್ಟಾದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಅರ್ಯಸಮಾಜದ ಏಳ್ಗೆಯೂ ಬಂದೇ ತೀರಗತಿ ರುವರಂದು ನೇಮಾವಿದೆ ಆಖಿಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಇದಿರಂತೆಯೇ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೆ. ಹೀಗಿದ್ದು, ಆರ್ಯಸಮಾಜವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆಂದು ಹಿ ವೆ ಜೆಸ್ಯೂಟರು ಅವರ ಮತಾಂತರವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂತೆ ಆರ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದರು. ಆರ್ಯಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಶ್ರಾವಣ ಕೋರ ಪರಬಾರವು ಎದ್ದಿದ ಗದೆಯಿದು.

—ಶ್ರೀಗ ರಂಗರಾವ ವಿಮಾಕರರವ್ರ ವಿಜಾಪುರದ ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ಯರೇಡಿಗೆ ವರ್ಗವಾಡಿರುವರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೊರಗಿರುವರು..

— ಹಿರಿಕೆರೂರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಕೆರರು, ಕಲ್ಲಿ ಚ್ಚಾರರು, ಒಬ್ಬ ಜಂಗಲ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗುರಿಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾ ಬಳಿ ಕೈತಪ್ಪಿ ಬಂದಿದ್ದನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ. ಕೈತಪ್ಪಿ ಬಂದಿದ್ದನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೇನು.?

— ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಚಾರ ಪಡೆಸಿದ್ದಾಯಿತು

— ಧಾರವಾಡದ ಗೋಗೇಟ ಖಿಲ್ಲೆಯ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಭೂಪಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀ। ಕಾಖಿಲ್ಕರ ಮಿತ್ರರಾದ ಶಿವರಾಮ ಪಂತ, ಹರೀಭಾವು ದಾಮೋದರರಂತ, ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಸನ್ಮಾನಪಾಯಿಸಿದರು.

— ಜೋರ್ಜಾಗಾನದಲ್ಲಿ ಸರಯೂ ಕಳೆದಾ ಎಂಬವರು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಹುದರಗಿತ್ತಿಯಾಗಿದಂದು ಸಂಭ್ರಮ ಪಟ್ಟು ಅವಳ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುಹಾಕಿದನಂತೆ. ಈ ಖಗ್ಗ ಆವನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟಲ್ಲಿಯಾಗಿದೆ.

— ಮುಧ್ಯಾನ ತಾಖಿ ಜೊಪೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಬುರು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ್ಕ ತಾಖಿ ಕಾ.ಡಿಯುತ್ತಿರ್ ಪ್ರಯಾಗಣದಲ್ಲಿ ಅವನೆಂದು ಬೆಂಕಿ ಪಡಿಸಲು, ಅಂಗಡಿಕಾರನು ಸ್ವತಃ ಆದೇ ಸಾಹೈಯಿಗಿನ ತಾಖಿ ಕುಡಿದನು. ತಕ್ಷಣವೇ ಅವನೂ ಮೃತಿಯನ್ನೈದಿದನು. ತಾಖಿ ಪಾತ್ರಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು, ಆದರೆಳಗೊಂಡು ಸತ್ಯ ಪಾಗದಾಖಿ ಸುಕ್ಕಿತು.

—ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಆರಳೆ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂಲಿಯಾನ ೪ ಕೋಟಿ ರತ್ತಲು ನೂಲು, ೩೫ ಕೋಟಿ ರತ್ತಲು ಒಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ.

— ಭಾರತ ಪಾಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಲಿವರ ಮೋರಿಗಳು ಳಳದ ಪಾ. ೯ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ದೆಗ ಳಿ ರಾಜಾಲಜಪತ ರಾಯರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಆರೆದು ಬಹು ತಾಲದ ಪರಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡಿಸಿದರಂತೆ. ಸಂಭವನದ ವಿವರವು ಯಿವಷಿಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

— ತುರ್ತಸ್ತಿನದ ಎರ್ಯಾರಮು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಳಳದ ಪಾ. ೧೪ ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಡ ಭೂಕಂಪವಾಗಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಿವಾಸವಿಲ್ಲ. ೫೦ ಮಂದಿಗಳು ಮ.ಡಿದರು.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ಜೊಂಟಿಗ್ಯೂ ಪ್ರಗಾಜ್ಞ ಕಾಮಿಡಿಯು ಬೆಳಕ ನುಂಡಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಬೋಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ

— ಎಸ್. ಜಿ. ಎಸ್. ರೆಟ್ಟಿಯು ಇಂಜಿನಿಯ್ಯರ್ಡ್ ನೂರ ಎಚ್. ಎಂ. ಪೊದ್ದಾರನ ಮೇಲೆ ಅಗಿಯುಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಳಳದ ಮಾಹೆ ಒಂದರ ಆವಸಿಗೆ ೧ ರಿದಸದ ಕ್ಷಿಪ್ತ. ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡಗಳುದಿತ್ತೆ. ಬೆಲಿ ಹೋ ಪ್ಪಿರು ತಿನ್ನಕ್ಕಿತ್ತು!

— ಬಂಗಾಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸ್ಥಾಂಡಿಗಳನ್ನು ನಾಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರು ವೈಸು, ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇವ್ಯ ಕಾಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸೈನ್ಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಹೊ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು. ಇತರ ರಾಜ್ಯರ ಕಲಬನ್ನು ಸ್ಥಳಿಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಕ್ಕಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆವರನ್ನು ಸರಕಾರವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು!

— ಸೇಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಕ್ಕರಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮವಿವರು ಮದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಕೈಜಿನಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಡಂಗಿಪವನು ತನ್ನ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವೇರಿಸಿ, ಗುತ್ತಿಯ ಹೊಸಕನ್ನು ಮಾಫ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆದರೂ, ಅರ್ಜಿ ನಿರ್ಣಯದ ವರೆಗೆ ಅಂತಿನ ಹೊಸಕನ್ನು ತೆರಲ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಮ್ಮಾವರು, ಗಡಂಗನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಆವನ ಮೇಲೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ ದಂಡ ಹೊರಿಸಿದರಂತೆ. ದುಡಾನು ಮುಚ್ಚಿದ ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ ಇದೇ ದ್ರವ್ಯದ ದಂಡ ಮಾತ್ರಲ್ಲಡುತ್ತಿದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿರಾಗಿದೆ.

— ಬೆಳ್ಳಂಬಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾಗತ ಮಂತ್ರದ ಸಭೆಗಳು ಳಳದ ತಾ. ೧೫-೧೬ ನೇಗೆ ಕೂಡಿ ಸಿದ್ಧಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಧ್ವಜ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಶ್ರೀ। ಕೃಷ್ಣಿನಾಪ ಸಾಹಿ ತ್ಯಾಲಯದಿಂದ ವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಹಾಗು ಖಿಲ್ಲಾಪರ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಾ. ೧೪ ನೇಗೆ ಮಾನಕ್ಕಾಪ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಅಂಬಿಕ್ಕಾ ರಾಜಾರವರು ಅಲ್ಲಿ ಖಿಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಿಕೆಯರನ್ನು ರಾಖಿಲು ಮಾಡಿಸಿ ದ್ದಿರವರು.

— ಖಿಜ್ಞ ವ್ಹೀಪದಲ್ಲಿ ಕಲಿತರಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯಂ ಇಷಾವ ಮೋಜನೆ ನಡಿದಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

— ಆಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಇಂದ ಖಿಜೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನೆರೆಯುವುದು.

— ಮಹಾತ್ಮರ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಲಾಹೂರಲ್ಲಿ ಳಳದ ತಿಮಿರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶಬಂಧು ದಾಸ, ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರು, ಡಾ। ಮುಂಜೆ, ಶ್ರೀ। ಮುಳಂದ ರಾವ ಜಯಕರ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ಮುಂಪಳಗಳೊಳಿತನ್ನ ಸ್ಮಾರಕಾರ್ಥ ಆಚೆಯಾಯಿತು. ಮೌ। ಆ ಖುಲ್ ಕಲಾಮ ಆಜಾದ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನೀದೇವಿ ಮ ಸರವರೂ ಜೆಜೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕಾನ್ಪಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಕೆ ಪ್ರತಿಯ ಮೇಲೆ ಇವೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಕ್ಕರು ಕೈಗಿಯಿಡಿಸುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರಾದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

— ಖುದ್ಧ ಜಯಂತಿಯ ಪುಣ್ಯೋತ್ಸವವು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ವಿಶಾಲ ಆಂಗಳದಲ್ಲಿ ಳಳದ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ನೆರೆಯಿತು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು. ಭಗವಾನ್ ಖುದ್ಧನ ಳತ್ಪಗಳನ್ನು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಜೆರ್ಚಿಸಿದರು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ಪ್ರಕಟವೇ ಸಾಜರಾಗುವವಿದ್ದಪ್ರತಿಂಜ, ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಮೊದಲಾದ ಪಮಾಜದ ಪರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಇನ್ನೂ ಸಶಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಪೂರವನ್ನು ಗುರುತಾಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಹೇಗಿದರು.

— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ವೆಲ್ಲಾ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧಿಕೇಷನವು ಳುಂಡಾಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಾ ೫-೬ನೇಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಂದ ದೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಶ್ರೀ। ಗೆಂಗಾಧರರಾವ ದೇಸಾಯಿ ಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ। ಮಂಜಾಲ ಹೊಳ್ಳರವರು. ಪರವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರ, ಸ್ವಾದಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಕೊಪರಾದ ಕಡಜಿಕೆಗಳು ಮಂಜೂರಾದವೆದ್ದವು. ಸ್ಥಳೀಯ ಪನದುಃಖಗಳ ಬಗ್ಗೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ, ಹಿಂದೂ ಮತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉಜ್ಜಾಯ ಕಾಮಿಡಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಳ್ಯಂಜಾಗಿರುವ ರಾದ ಕೆಡಕುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ, ಹೀಗೆ ೩ ಕಮಿಟಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೆಂಬಲವನ್ನೀಯಬೇಕೆಂಬ ಖಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಮತಭೇದವಾಗಿ ೯ ಮತ ಅನಾ ಕೂಲ, ೪೧ ಮತ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಬಿದ್ದು ರಡಾವ್ತ ನಾಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಜೋಕಾರ್ ಜೋರ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಭೆಯವರು ಪ್ರತೀಕಾರ ವಂತೆ ಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಿಸಿಸಲು ಜಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಂತಲೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಸುದ್ದಿ.

ಪಾನೆಯಿಲ್ಲಿ ಜೀತ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿಯು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ೫೦ ಮೈಲು ತಿರುಗಿದನು. ವಿದ್ಯೋ ಇಡಿಗೆ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗಳ ಜೆಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂಡಿದ ಪಗ್ಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಪ ಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ೦ಯ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಕ್ಷ ಗತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಲೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತುಸು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಕೆಲಸವು ಮುಗಿದೀತು. ಸಮವಾರ ೧೫೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ದೊತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಲೆಗಳು ಸಮಾಧಾನಕರ ವಾಗಿ ನಡೆದಿರುತ್ತಿರುವಂ ವಾಸಿಯು ಖಿಕ್ಕಿರುವದು. ಬಾಲಕ ಇರುವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಆಕಾಜಕಕವಾಗಿದೆ. ಹೊರತು ಉತ್ಸಾಹಗಂದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತನು ಶಕ್ತಿಯು ಅಭ್ಯಾಪದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ರಾಟೆ ಹಾಗೂ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರವು ತುಸು ನುಂಡಮಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ವೇದ ಮುಂದೆ ಅರತೀ ವೇಗವು ಬಿಗ್ಗಾಗಿ ಬಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪತಾಪನ ೮ ಉತ್ತಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಉತ್ತೆ ರಾಟೆಯನ್ನೂ ಖಾದಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿರಿಂದ ಪ್ರಚಾರವಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ತರಗಾಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಳೆಯರು ಉತ್ತನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಟೆಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಂಗಳಾರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಿಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶಬ್ದಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ.

ಕಣ್ಣಾಳಬ್ಬಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಸೈ.

ಸರ್ಕಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ಜಮಾಖರ್ಚು.

ಈಗಿನ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕಾನಡಾ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು. (ಮುಂಬಯಿ ಸಾಗಿದ್ದು.)

ಜಮಾ.

೧೦೨—೩—೯ ಹಿಂದಿನ ಶಿಲ್ಕು.
೫—೮—೦ ಮಗ್ಗದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ.
೩—೯—೦ ಶಿಲ್ಕು ಹತ್ತಿ ವಹಿದ್ದು.
೩—೧೦—೦ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಕಮೀಷನ್.
೨—೧೩—೦ ಕೈಗೆ ಕೊಲ್ಲಾಪೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿ ಬಾಬ್ತು
೨೩—೯—೦ ಶಿಲ್ಕು ನೂಲು ಮಾರಾಟದಿಂದ.
೧೫—೦—೦ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ
೧೬೦—೪—೯ ಅಂತು ಜಮಾ.

ಖರ್ಚು.

೨೩—೫—೬ ಹತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು.
೧—೧೧—೦ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚು.
೨೯—೨—೬ ಅಂತು ಖರ್ಚು.
೧೬೦—೪—೬ ಅಂತು ಜಮಾ.
೨೯—೨—೬ ಅಂತು ಖರ್ಚು.
೧೩೧—೨—೩ ಶಿಲ್ಕು.

ಈ ಶಿಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

೨೫—೦—೦ ಈ ಕಾಲೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ೪ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ಸಮರ್ಥನಕ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ವೇತನ ತಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಧರ ಕೇಸರಿ ಬೈಲೂರ ಇವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಸಾದ ಬಗ್ಗೆ.

೫೬—೨—೩ ಸರ್ವಾಕ್ಷರು ಸೋದರ ಮಾವನಾಲದುಕ್ಕೆ
೧೩೧—೨—೩ ಅಂತು.

ತಾ ೪—೫—೨೪.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ.

"ದೀ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ಕೂಲರಶಿಪ್ ಲೀಗ, ಮುಂಬಯಿ."

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ೧೯೨೪-೨೫ ಸಾಲಿನ ಮಾಬತು ಸಹಾಯ ಕಿಗಲಿಕ್ಕೆಸುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸ್ಕೂಲ ಕಾಲೇಜ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಾನಡಾ (ಉತ್ತರ-ಪಶ್ಚಿಮ) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಖೀ ಧಾರ್ಮುಗಳ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೂನ ತಿಂಗಳ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಫೀದೇಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಜಿಯ ಫಾರ್ಮುಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾಮಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಭವಾ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಸಿಗುವು.

1st May 1924.
Motilal House No. 2, 2nd floor Tribhuvan Rd. Girgaum, Bombay.

K. P. PRABHU,
R. S. GOLI,
Hon. Secretaries.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

'ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನನ್ನ ಭಾರತ ನೆಲವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವು ಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಾನಸಂಭಯ ಪಾತ್ರಾತು ನದು ಕಾಣಿವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನು ಭಾರತ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಭೋಗ ಕ್ಷೇನುಪ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯಮಾಡುವ ಹಿಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಬಲವತ್ತರ ಹಲೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ನ.ತ್ಯಾವೂ ಇಲ್ಲ

ಜೀವ್ಯಮುಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ,
ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ
ನುಂದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯ ನ್ನೂ
ನವ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು:

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,

ದತ್ತ ಭುವನ,
ಕಾರವಾರ.

ಕಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಡಾ| ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ಕಲೆಕೂಲಿ, ವಾತ ವೇದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಾಂಟಲರಿಂದ.

ಏಜಂಟ್ಸ:— **ನಾಗಕಟ್ಟಿ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ತಂಧ ಜ್ವರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂಮಿಕ್ಚ್ಚರವನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಡೆಂಗ್ಯೂ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂ ಪಿಲ್ಲ ಇವು ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುವ ದಕ್ಷವಿದೆ, ಸಮರ್ಥ ಸ್ವಕಾರದ ಕಲೆ ನೋವ್ಹಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯ್. ಎಮ್. ಎಸ್. ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಫಲರನ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಿಂದು-ಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಕಿ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರದಶ ನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇದೊಂದು ಈಗ ಜಾಲತ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾರವಾಡಿಯರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಬಡವರಿಗೆ, ವ ದ್ಯನು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಪಯ ಟನದವರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾ! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಲಾಗುವು.

Dr. H L. BATLIWALA Sons & Co. Ltd.
P. WARLI, BOMBAY No. 18.
Telegraphic Address:— "*Cawashapur*" Bombay.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ** ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂದೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ನಿವ್ಯಾ ಹಾನಗಳಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವದರಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಬೇಕಾದವರು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಭಾಕಲ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager*

अमृतप्रभा गुटिका.

मंदाग्नि, खोकला, ताप, वातकोष्ठि, पान-थरी, पोटशुळ, उन्माद, वाळांतपणात सर्व प्रकारचे अजीर्ण, तोरू, मुलाचा ज्वर, इ. विकार खात्रीने व अल्पावधीत बरे होतात.

इं० गो. कि. रु. १, व्ही. पी. ने मागवा

मॅनेजर, अमृतप्रभा गुटिका कार्यालय,
दुधनवाडी, पो उरवडे, जि पुणे

Friends! & Businessmen!

(1) Do you want to *insure* your life in the best Insurance Co

(2) Do you want to *advertise* in the most popular News paper of our Distriet ?

(3) Do you want the best Indian *Soap* for your *washing* The above is applicable —

Messrs. DUTT & CO.
Dutt Bhuvan KARWAR

1. *Chief Agent of the Bharat Insurance Co*
2. *Advt Agents of the Kanara News*
3. *Sole Agents of the Diamond Soap Co.*

We also undertake all sorts of business on moderate rates of Commission.

Wanted Energetic Sub Agents throughout Karnatak & Goa

स्पेशल् वर्तमान.

नवीन नवीन पुस्तकांचीही यादी, कार्ड, पेन्सिल वगैरे सर्व स्पेशल सामानाची कोणीकोणी पाहिजे असेल त्यांनी आम्हांस लिहावे. ते सर्व स्पेशल पाठविण्याची आम्ही तजवीज केली आहे. या वर्षी आम्ही ही यादी फार लवकर छापली आहे. कारण काल होणारी अडचण यावर्षी होऊ नये. कारण काल होणारी अडचण यावर्षी होऊ नये. कारण काल होणारी अडचण यावर्षी होऊ नये

...ursday 29th May 1924

ವರ್ಷ ೮.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೬೧.

ವಶ್ಯಕ್ಯವರ್ಗಣ.

ಕುಮುಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಹುಬ್ಬಳಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಲಂಚೆಪೆಟ್ಟಿ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3 2-0 ಮತ್ತು ದಿವಿ ಸಂಜೆಗೆ 0-1-0.

ಪರಿಪತಿಹಿತಕರ್ತಾ ದ್ವೇಷ್ಯತಾಂ ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ತ್ಯಜ್ಯತೇ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರೈಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ಭವತಿ ಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರಃ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಇಂಚಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಜಾಹಿರಾತಿನ (೧೫ ಎಮ್ ಕಾಪ್ಟ) ೧ ಸಲುವಾಗಲಿಗೆ ರೂ 1-0.
೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 0-2-0.
ಪತ್ರಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಪೆಂಪ್ಟರಿಯಾದರೂ ೧ ಪಟಿಗೆ ೨೦೦ ಅಕ್ಷರಸಾಲುಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಯಾಗುವವು ಇ.
ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಖಾಸ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಲ್ಲಬಹುದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೯ ಮಾಹೆ ನೇ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಾಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಚಿ ಹವಾ ವ್ಯಾಪಾರಾಂಚೆ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ವ್ಯಾಸ್ತೆ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೇ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಾಚೀ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೇ;

ರೋಗಾಂಚ ಔಷಧೇ

ಸರ್ದೆ ಘಾಲವಿಣಾರೆ,
ಮೂಕ ಕಾಢವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇಚ್ಯಾಸ ಲಾಕ ಕರಣಾರೆ,
ಖೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇನಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ದಿವ್ಯಾಸ ಲಿಹಿಕರ.

ಕಚಾಟಲಾಗ ಮಾಗಾ,

ಹಿಂದು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ (ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂಲಿನ ಬೆದಿಗಳು (Cotton healds) ಕಂಚಿ, ಬೆದಿಗಳು, Wire healds) ಉಕ್ಕಿನ ಪಟ್ಟುಗಳು. Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಪಾಲಿಗಳು, Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳು. Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಿಲೆಕೆಗಳು. Pirns) ಕಲ್ಲಾದಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ, ಒಟ್ಟಿಗಯಾಗಿಯೂ ಸಯಾಸದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಯಾದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau
15-19 Ghaga Street, Fort,
BOMBAY.

ಅಚ್ಚು! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಅಭರಣಗಳು!
ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಪಟ್ಟಿಕೆ, ಏಕವಾಣಿ, ಚಕ್ರಪದಿ, ಪವಲಸರ, ಹೂವಿನಪದಿ, ಮುಂಗುಬಿಟ್ಟು, ಸಕ್ಕ, ಗಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನಪದಿ, ವಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ನಕ್ಷದ ಜಾಲರಿ, ವಕ್ರದ ಸ ಕೆಂಪಿನ ಕುತುಕುಗಳು, ಸುಗುಳು, ಎತ್ತ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗಳಿಯ ಅಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ನೂಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ನೋಸಲ್ಲ!! ಅತ್ಯ ಮಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಸರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿದವರು, ಇವರಿಗೆ ಕೊಂಡವರು ಪುನಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಹುದಿರುವು.
ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕಾಗದ ಬರಸಕ್ಕೆ ಒರೆಮಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R Kalmady & Sons Jewellers, Udipi.
ಪಿ. ಆರ್. ಕಲ್ಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನಾಭರಣಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara.] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

☞ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಬಲವಾರೀ ಕುತಿ!! ಅಹುನ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಪುರ್ವ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಸ್ಕಧಾಯ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಭಾಶಯಶುದ್ಧಿ ಪ್ರೋತ್ತ ಗರ್ಭಧಾರಣಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೋತೀ. ಕ. ೨೫ ರ

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತೇಕ ಬುಧವಾರ ತಯಾರ ಹೋತಾ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುನಿ ಧಾತಕ್ಷಯಪಣಾ, ಲವರೀತುನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ವಹ್ನಮೂತ್ರ, ಪೀಮಪ್ರ-ಪ್ರಮೆಹ, ಇಂದ್ರಿಯಾಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಆ ದೂಷಿತ ಔಷಧ್ಯಾಚಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೀ ಕ್ಷೀಣತಾ ತಥೇಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸತತಾಲಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಪಣೀ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮೀ) ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಾನೆ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾಗತ ಸುಪ್ತ ಶಕ್ತಿ ಆ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತುಚಾ ಸಾಠಾ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಕ್ವಚಿತಚ ಸಾಂಪಡೇಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ಕಿಂಮತ ಸೋ ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಡಬಾ ಕಿ. ೨॥ ರು. ಟ. ಖ. ೮. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾರ್‌ಯಾಂಸ ಟ. ಖ. ಸಾಫ. ಆಡೆರೀ ಬರೀಚರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ ಪಾ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾತ್ರಾ ವೆಗೆರೆ ಬದ್ದಲ ಖುಲಾಸಾ ಸಮಕ್ಷ ಅಮರ ಪತ್ರಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾವಿ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾತ ಯೇಇಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಔಷಧೀ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೀ.

ಮ್ಯಾನೆಜರ ಆರ್ಯಭಿಷಕ್ಸಾ ಮಂದಿರ ಪೋ ಚೆಂದಿಯೆ. ತಾ. ಕುಸ್ವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

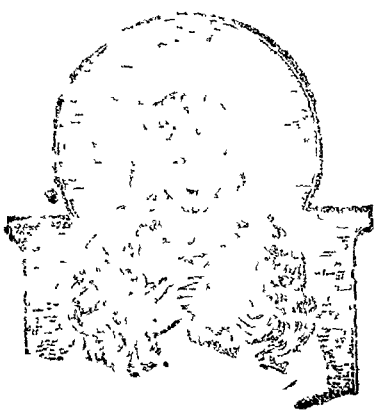

" ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಸ್ನೇಹವಾದ, ಗುಂಗುರುಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ಪೀಲಿಯಿಂದ ನಿವಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಮಾಳಿಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದದೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯೇ ಅಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಜೀವಕೋಶ ತಂತುಗಳಿಗೆ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗಿ ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇವನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುರಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಅವು ದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವೆ. ಶರೀರಾವಯವಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೆಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಎಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಯ — ಸೀಸೆ ರೂಪಾಯಿ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚು ೧೧೦

ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಸಾರಭೂತವು !

ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಂದರತರವಾದ ಕೊಪ್ಪ ಒರಿಯಂಟ್ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಜನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾದ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸುಗಂಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವೂ ಹೇಗೂ ಇರಲಿ. ಈ ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಅತಿ ಅಪರೂಪವಾದ ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾದ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಣ್ಣಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0 1 ಸೀಸೆ (೩೦) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-10-0, ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ ೭-೦-೦ ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು 0-4-0

ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಸರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಏನೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ
ಕೂದಲು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿ

ಬಾಪಿಲಾಪ್ಸಿ ಸಾಯಿಂಪ್ಲೆ

ಈ ಸಲೂನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂದಲಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೆಯೇ, ತಕ್ಷಣವೇ ಕಡಿಮೆ ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲುಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ಕಪ್ಪಾದ ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲಿನ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರಬಲ್ಲ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಇದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಇದು ಕೂದಲಿನ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೂದಲುಗಳು ಉದುರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು. ಇದು ಕೂದಲಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದು ಕೂದಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಕೂದಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಕೂದಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಕಲೇ ಪ್ರಾಹಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಹೊಸ ಹೊಗಬೇಡಿರಿ

ರಹಿಪ್ಪರ ನಂ ೫೬೯, ಕಪಾಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ. ಅಪ್ಪಿತಿ ವಿಪರೀತರು ಬೇಕು.

ಸಿ. ಸಿ. ನುಹಾಜನೆ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ.
ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೨

ಟೀಪು— ಕಕ್ಕಸ್ಯದಹಾರ ಅಂಗಿಯಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ದು ಜಾಗರುಕ

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳಾ ಗಾಲುಂಗಡ ಮತ್ತ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ

ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂದರು ಭಗಿನಿಯರೇ,

ಬಾಲ ಗ್ರಹ ಯಾವದೆ ತರದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಯಾವದೇ ತರದ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿಶ್ಚಯ ಉಪಕ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಿದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವಡೆಯಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಔಷಧಾಲಯ,
ಲಿ/ಮ ಮಂಗಳೂರು ನಾಗಪ್ಪಕಟ್ಟೆ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಕೊಲ್ಕ ಕೆ-ಮೆಂಟ್ಸಾ,(ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯಕ ಸಾಮಾನು.

೧, ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦
೨ " ಕಾಮು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೫, ೭೫, ೮೦, ೧೪೦
೩ ತಲೆಬೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೫, ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ (ವ ರಾಗಿ) ಕೆಂ ೧೫, ತಲೆಬೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸುರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು

ಪತ್ರ - ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮಾಜ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ.
೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

Wanted.

A Matric or School Final passed man knowing Kanarese with a experience of Municpal work to serve as clerk in the Sirsi Municipality on Rs 30/- — 45/- P. M Applications stating age and caste should reach the undersigned before the 15th proximo

Sd./ **V. D. Dhakappa,**

Sirsi, 25th May, 1924. } *President, Sirsi Municipality.*

ಲಿಂಗವಂತರ ಏಗನೇ ಏಲ.

ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕೈವ ತಮೂರ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಸಲ್ಲವಂ ಅಧಿವೇಶನವು ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿ ಮೇ ತಾರೀಖು ಗಳನೇ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷಯ ತೃತೀಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕ್ರೈ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿರೇಮಠ, ಎಲ್. ಬಿ. ಟಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಎಮ್ ಎಸ್ ರವರು ಅಗಮಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ದೈ ಸ್ಕಾರ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ, ವೀರಶೈವ ತರೂಣರ ಸಮ್ಮೇಲನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆರಂ ಭಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕೈಕಿಂಜ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಸಮ್ಮೇಲನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕಂದಿನವನ್ನು ಒತ್ತಾದುದರ ಕ್ಷಿತ್ರ, ಧರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳಗಳ ಅಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಕೃತಿ ಪಾಲಿಸಿ, ಖಾದಿಯ ಪ್ರಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದರ-

ಸಭಿಕರೇ, ಸಮಾಜದ ಸಂಂಪತ್ತಿಕಾಬೆಳ್ಳವೆಯ ನಿ ಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯದ ಬ್ಯಕ್ತ ಪಿಸುವದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನಿಸುತ್ತಿದೆ ಇತ್ತಿತ್ತಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳಳ ಜೋಧನೆಯ ಕಾಲ್ಕ ಸಂಬಿದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರದೇಶವು ಳಾಗಳಳಿಂದ ಬ್ಲಿಯೇ ಸಲಬಿದಂತಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ದೇಶಗಳ ನಂಬಂಧವು ಬೆಳೆದು ನವ್ಯ ಪ್ರಕಿಣತ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸಂಭವಿಸಿರುವಷ್ಟೆ. ನಾವು ಕ್ರಿಸ್ತಾಬ್ದ ಒಳಿಯಿಸುತ್ತಿರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸೈಲು, ಯಾವುದು ೪-೫ ಸಾವಿರ ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಿಂದ ಒಂದು ಸಲ್ಲು ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅಕ್ಕುಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದಾಗಲಿ ಅಪಾಸಿಪತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಕಮ್ಮ ಸಲಾಪಜಿ ಪ್ರಯಾಸ ಪ್ರೀರಿದಮು. ಈ ವಿಶೇಷವನ್ನುಂಟೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ನಮ್ಮ ಸೇಲಗಳ್ಳ ತಿಸಲೆ ಸಿಲವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಗಿದರು.-

" ನೂತ ನೂಲಿನಿಂದ ಕೊಂಬಿನ ಲಟಿಯಂ
ಮುಟ್ಟಿಸದೆ। ಲಿಂಗವಂತರಿಂದೆ ಕುಟಿತರವಾದ
ಪೊದಕೆಯಂ। ನೆಯಿಸಿಕೆ ಳ್ಳುದಿ
ನಿರಂತರದೊಳೆರ್ದಪ್ಪೊಂದನೆಯಚಿಲಂ ॥ "

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೇ ಹೀರುವ ಈ ಬಿಕಾಸುರನನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೇಲು ಪಮ್ಮ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೋಗ್ಯರವಲ್ಲವೆ? ಬರಗೇಣ ದವ್ಯಧಿಕಾರದಿಂದ ಅಂತಃ ವಿಚಾರ ಅವಪತನಕಾರಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರಕ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಈ ವಿಷ ಯದಲ್ಲಿ ಕೈತ್ತು ದಾಖಿಸಿದ್ದರು ಈಗಲಾದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಆದಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೂ ರಷ್ಟಿಯು ಬೆಳೆದುಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಯಮವು ಸಹ ಕಿಲ್ಕುವಲ್ಲಿ ರಾಜಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಯಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಂಬು ವರ್ಷಗಳು ಹತ್ತುತ್ತವೆ ಆದರಂತೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಕ್ಷತ್ರತ್ವ ಸ್ವರೂಪ ಧೀಗಾಲನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ನವ್ಯವ ರಷ್ಟೇ ಧೃಯತ್ವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತೀರುವು ಕ್ಷದೆ ಅಜೇ ವರ್ಷದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಲಾಬದಲ್ಲಿ ಕೂಪಾ ಇದರ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವೆ ಅದರ ಧರ್ಮಾಬಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಕ್ಷಾರ್ಥಪ್ರಬುದ್ಧತಾ ದಾಡಿ ನಮ್ಮ ಇತಿಯಿಂದ ಆವನ್ನು ಚಲಿಸುವಷ್ಟಾಗಲೀ ಇನ್ನೂ ಅವಶ್ಯಿನ ವಿಷಯ ಪರವೇಗ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿ ನೆಲೆದಿಂದವು ನಮಗಿಗೆ ಉಂಛಾನಾಸ್ಪದವಲ್ಲವೇ? ಅತಿ ಸೂಬಸೂಂ ವಿಚಾರ-ಸ್ಪತೆಯು ದ್ಯೋತಕಲಲ್ಲವೇ? ನವ್ಯವರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಂ ದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎತಿಹಾ ಲವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಯೋಗಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಯು ನಮಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹೋಯಿತಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ನಾವು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲದಾಗಲೀ, ಇವ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಯೋಜ್ಯವೆನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಹ ಅಸಲಪ್ಪಿಸಬೇಕು ನಾವು ಇನಿಷ್ಟಿ ರಾಜಕೀಯ ದೆವಹಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವಲೇಕಿಂಚಿತರೇ ನಮ್ಮ ಪೌರ್ವಾತ್ಯನಲ್ಲಾಗೇ ? ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವವನನ್ನು ನಾವು ನಿಕ್ಕೆ ಕಾರಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋ ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ನಮ್ಮವರು ಉದ್ಯೋಗಿಸಲಾಗಿ ಸ ಬಿಂದಿಯಿತ್ತಾರೆ ಸಮಗೊಂದು ತರಹದ ಆಭಿಮಾನವು ಇರುತ್ತದೆ, ಪರದೇಶ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಎಷ್ಟು ದುತ್ತ ಬಿಡೆದರೂ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಗತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ನವ್ಯ ಈ ದುಪ್ಪಟ್ಟ ದೈಷ್ಟಿಯು ಬರೆದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿ ದುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವದೇ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಕ್ಕಿರುವು ತರಹದ ಆದಾಯಾಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಅಬಿದಂದಿಂದ ತುಸು ದುಡ್ಡಿದ್ದಲ್ಲೇ ನವ್ಯ ಕೆಲಸವು ಜಗತ್ಯಾಪ್ತಿನ ಸಾಲ್ಕತ ಶಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿರಿ, ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರೆಯಲೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಗಳವರು ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಸಕ್ಕರೆಬ್ಬೆಗೆ ಹೊಸಡಾಗಿದ್ದರೂ, ನಮಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ನವ್ಯ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಈ ಬೆಳೆ ಒಬ್ಬೆಯೇ ಆವರ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿತ್ತು ಬಹಳ ಆರಿಕಯನ್ನು ಒಳಿಯಿಸಲೇ ತುಸು ಒಬ್ಬೆಯನ್ನುಪಯೋಗ ಗಿಸುವಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿಕ ಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಂ ರಷ್ಟ್ರ ಪಂಗತಿಯನ್ನುವಲಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೋಲಿ ಮಿಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅದೇ ಒಬ್ಬೆಯೇ ಹೋಗ್ಗರ ಆರಡಿ ಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತದಂತೆ, ಅದು ಖಚ್ಚು ವೀರ್ಯಕರ ವಿರಲಿ ನಿಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ ಅಪಿತ್ತಿಕಂಡಿ ಹೇಳಲು ಸಹಗ ಅಭಿಮಾನವಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪತ್ತಯನ್ನು ಅರಿಯವರು, ಜಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂ ಡು ನೂಲು ತೆಗೆಯುವದು, ನೂಲಿನಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಯ್ದು, ಲಿಯುವದು, ಈ ಯಾವುದು "ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಮಿಲ್"ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಿಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚುಮಾಳ್ಳಾಗಿ ಸಾಹಸಿತ್ತಿದ್ದರ ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆಸೆಯಿಂದು ದೆ.ತಿಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟೋಗ ಲಾಯಿತು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ವಪಸೆಗ ರಿಗೂ, ಮುದ್ದು ಚಿಣ್ಣರಿಗೂ, ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉಡುಗುತ್ತಿ ರಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದುಸಿರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸೀರಲಾಗಿ ತಾವಿಂಬುದ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ರಾಗಿದ್ದಾರು. ನಾವಿ ಕೆಲ್ಸು ಪ್ರತಿಯೊಳ್ಳಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿದ್ದರಿಂದ ಸಮ್ಮ ದುಡ್ಡಿನಿದ್ದ ಒಟ್ಟಿನು ಳಿಲಸವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಹಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯು ಒಳ್ಳೇ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರ್ಪಿತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಹ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ದೋಚಿದ ಇಳ್ಳದೆ ವಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯ ಸಂಬಿದೆರೇ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಿರಗಳು ನಿಕ್ಷವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ; ಇದಾಂಬಲೆ ನಾವು 'ಇಂದೊಕ್ಕು ವೆಂದೊಕ್ಕಾ' ಉರವಾಣ ತಿಗಮುತ್ತಿರಬೇಡಿ. ಆದರೂ, ಕಲುಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದೇ ಇರ್ಪ ಕರ್ತವ್ಯ ಹಮ್ಮಾಕಾಶ ಅಪ್ಪಲಿ ಪ್ಪಲಿದು ನನ್ನ ತರೂಣ ಮಿತ್ರರೇ, ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ತಮ್ಮ ಬಹಳ ಕೂಪ್ತನ್ನು ಕಳೆಯೊಂಬಾಯಿಯು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗವಿರುವದು. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಳಿಗ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವದು.

ಪರ್ಜನ್ಯಯೋಗಗಳು.

ಈ ವರುಷದ ವರ್ಷನ್ಯ ಯೋಗಗಳು ತಾ ೫ ೧೧ ಜುಲೈ 'ಕೇಸರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

ಈ ವರುಷದ ಪೃಥ್ವಿಯ ರವಿ-ಬುಧ ಯುತಿಯು ಅಶಾಢ ಶುದ್ಧ ೩ಮೆಗೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹಿದಗುವ ದು ಈ ಯುತಿಯಾಗುವ ಮೊದಲು ೧ ವಾರಿಪೆಂದ ಎಳ್ಳ ಳೆದೆಯಲ್ಲಿ ಚಲೋ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವದು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕಾರ್ಪಸಿ ಇದರಿಂದ ವೃಷ್ಟಿಯು ವಿಶೇಷ ರೂಪದಿಂದ ಸುರಿಯುವದು. ಮಂ ಬೆಬಿಗೆ ಸೀನ ಯ ತಿಯು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ೧೩ಕ್ಕೆ ಸಿ.ಹುವಾಶಿ ಯಲ್ಲಿ ಧನುರಾಶಿ ನವಮಾಂಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯುತಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆಶ್ವಿನ ಶುದ್ಧ ೧೩ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರವಿ-ಬುಧ ಯುತಿಯಿದೆ. ತುಲಾರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಕರ ನವಾಂಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಗ ವಿಂದ ಬಹಳೇ ಮಳೆ ಬೀಳುವದು. ಇನ್ನೊಂದು ರವಿ-ಬುಧ ಯುತಿಯು ಪುಷ್ಯ ಕುನ್ನ ಗದೆಗೆ. ಇದ ರಿಂದಲೂ ಸಾಧಾರಣ ಮಳೆ ಬೀಳುವದು.

ರವಿ-ಬುಧ ಯ ತಿಯು ಹೊರತು ಇತರ ವೃಷ್ಟಿ ಕಾರಕ ಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಾ ವೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ ೯ಮಿಗೆ ಚಂದ್ರ-ಶರ್ಕರ್ ಯುತಿ, ಶುಂಗಳ-ಶೆವ್ವೋನ್ನ ವ್ರತಿಯುತಿಗಳಿವೆ. ಪವಾತಾನವು ಈ ದಿನದಿಂದ ದೀರಲಹತ್ತುವದು. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ಳರ್ತಿಗೆ ಬುಧ-ಶರ್ಕರ್ ಗ್ರಹಗಳ ತ್ರಿರೇಕಾದರ್ ಯೋಗವಿದೆ ಅದರಿಂದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಶಾರಂಭಿಸುವದು. ಬಹುಶಃ ಕ.ಕ್ರಮು ಪಕ್ಷನಾಗುತ್ತಾವೆ. ಬಿದುಗಾ ಳಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೀಸ ಹತ್ತಿದ್ದರೆ, ೧೧ಕಿ ಪರಿಗೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವದು ೧೫ ಮೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಳರ್ತಿ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯ ಮಾನವು ಮಧ್ಯಮ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ೯ಮಿಗೆ ಹರ್ಷಲನು ವಕ್ರನಾದ ಕೂಡಲೆ ಮೇ ಭೌಂಡಾಸಿಗೆ ಬಂದೂ ಹುರುಪು ಬಂದು ಸಮಸ್ತ ಠಿಕಾ ಯಲ್ಲಿ ಅದರಿಮಿತ್ತ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವದು. ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ೩ಯಿ ವರೆಗೆ ಈ ಮಳೆಯು ತೆಪಿಪ್ಪಿದೆ ಸುರಿಯುವದು. ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಗಾಮೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ೩ಯಿ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯ ಜೋಗವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ೮ಮಿಗೆ ಮಂಗಳವು ವಕ್ರನಾಗು

ತ್ತಾನೆ. ಗಣಿಗೆ ಬುಧ-ಶನಿಗಳ ತ್ರಿರೇಕಾದಿಪತ್ಯ ಯೋಗವಿದೆ. ಅದುವಾಸ್ಕೆಗೆ ಚಂದ್ರ-ಶನಿಗಳ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಯೋಗವಿದೆ. ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೮ಗೆ ಬುಧ-ಶುಕ್ರರ ತ್ರಿರೇಕಾದಿಪ ಯೋಗವಿದೆ, ಈ ಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಗಣಿಯಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಶುಕ್ಲ ತಿಥಿ ಪರ್ಯಂತ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ ಅವರೆ, ಶ್ರಾವಣ ಕೃಷ್ಣ ಗಣಿ, ಕಿರಿಮೈಗೆ ಜಲದೋಷ ಮಳೆ ಹೊಯ್ಯುವನು. ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲ ಗಣಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಗಣಿ ತನಕ ಸಾಧಾರಣ ಮಳೆ ಆದ್ದಾನೆ ಶುಕ್ಲ ಏಕೆಗೂ ಅಲ್ಪ ವೃಷ್ಟಿಯೋಗವು ಆಶ್ವಿನ ಶುಕ್ಲ ತಿಥಿಗೆ ಅಶ್ವಿನ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳ್ವಯಕಾಗಿದೆ ಆಶ್ವಿನ ಕೃಷ್ಣ ೧೩ನೆಯಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೬ ತನಕ ಪರೆಗೆ ಧೂಮ ಕುಳಿಯ ಯೋಗಗಳು ವಿಶೇಷ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿವೆ. ಕಾರ್ತಿಕ ಕೃಷ್ಣ ೧೫ನೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶುಕ್ಲ ಅರ್ಧ ವರೆಗೆ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶುಕ್ಲ ೯ನೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ೧೦ ವರೆಗೆ, ವಾರ್ಗಣಶೀರ್ಷ ಕೃಷ್ಣ ೧೩ನೆಯಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಶುಕ್ಲ ೧೦ ವರೆಗೆ, ಕೆಲ ಮಳೆಯ ಯೋಗಗಳಿವೆ. ಈ ಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕವೆ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವದು

ಯಜ್ಞಾಧಿಕಾರದ ಚರ್ಚೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದೆಯು ವೇದವಿಹಿತವಲ್ಲ

(ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಂದ)

ಶ್ರೀ ಗೋಷ್ಣಾಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಾವೀಗ ಒಳೆ ಬುಧವಾರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕಾರಾಮಾ ಹಿಂದೂ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಸೆಯಿಸಿ, ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯು ಯಜ್ಞ ಪೋ ಹೇಗೆ? ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಹುವ ದ್ರವ್ಯವು ಅವಧ್ಯಮಾದೇ ಹೇಗೆ? ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು ಉತ್ತರ ರೂಪದಿಂದ ಹಲವಾರು ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ರಮೆಯನ್ನು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ:—

ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ನಾವೆಲ್ಲರು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧದೇವನನ್ನು ಭಗವಂತನ ಪೂರ್ಣ ಪರಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಿಸುತ್ತೇವೆ " ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ" ಇದು ಬುದ್ಧ ದೇವನ ಪರಮಪ್ರಿಯ ಆತ ವನ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳು ನಿಷಿದ್ಧವೆಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಬುದ್ಧಾವತಾರದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳ ಹಾಗು ಅವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಗಳ ಖಂಡನೆಯಾಯಿತು. ಕರ್ಮಕಾಂಡವೆಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆಷ್ಟು ಸಾವಾದರೂ ಅರ್ಹರಿದ್ದೇನಿ "ನಿಯತಂ ಕುರು ಕರ್ಮ ತ್ವಂ। ಕರ್ಮ ಜ್ಯಾಯೋಹ್ಯಕರ್ಮಣಃ" ಅಂಜನೆಯ ನು ಲಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಿಂದಾಗ ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರು ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು, " ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಾಸಿ ಸ್ವಾವೇದಾ ವಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾವನಾಂ ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನ ಅವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಶ್ರೀ ರಾಮನು ಧನ್ಯನೆಮ್ಮು ಕೆಳಗಿಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಭ್ರಷ್ಟನಾದ ರಾವಣನ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆಯಾಗುಗ ಸಾನಿಧಾರ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತ, ವೇದಾಧ್ಯಾಯನ ಮಾತ್ರ ಜೀವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ಅಧರ್ಮವೆಂದು ಪ್ರಭು ರಾಮನು ಗ್ರಹಿಸಿದನ. ಪ್ರಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಮಾ ಮಿತಿಯ " ಪಿಯಾ, ಸಕ್ಕಂ ಪಚಿಲಂ ಚ ಸೈನ ತಕ್ಕ ಕಪಾಚನ " ಎಂದು ಹೇಳಿದನು ಕೂಡಾ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನು ಕಳಗಿಟ್ಟ ಜಾಗವನ್ನು ಪ್ರಭ ಧರಿಸಿದನು ಪಿಯಾ ಕಕ್ಕಂ ಲೀಲ ಈ ಲೋಕೋತ್ತರ ಗುಣಗಳ ಅಭಾವ ನಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ, ವೇದಾಧ್ಯಯನಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದು ಅತ್ತ ಘೋಷಣೆ ಬರೆದ ಹಿಂದೂ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮಿಯೆ, ಬುದ್ಧ ದೇವನಿಂದ ನಾಸ್ತಿಕ ಮತ ನ್ಯಸಾರವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಬುದ್ಧಮತಾನುಯಾಯಿಗಳು ನಾಸ್ತಿಕ ಮತವು ಬುದ್ಧನದೆಂದು ಸಾರಿರಬಹುದು; ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ ವಿಷ್ಣ ಸೇದುವನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಿಮರ್ಶ ಮಾಡಲಕ ಕೆಲಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಊಟದ ಸಂಖ್ಯಾ ಮಾತ್ರವಾಗಲಿ, ಆ ವಿಯಮವನ್ನು ಸಾವು ಅನುಸರಿಸುವಿಲ್ಲಿ. ಉದಾಸೆಯು ಈಗಲಿದ್ದ ೨-೬ ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಾಡಬಹುದು "ಮಾ ಹಿಂಸ್ಯಾತ್ ಸರ್ವಾ ಭೂತಾನಿ" ಎಂಬ ವಚನವನ್ನು ಕೆಲ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಅದವಾಮಾತ್ರಕವಾಗಿ ಎಂದೆನಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರೆ, ಯಜ್ಞ ಮಾಡಾಡುವನು ಎಂದಿಸುವಿಲ್ಲದೇರೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯೆಯ ಉಳಿತಾಯೋಪಾಯಗಳ ದೇಶಾಗವದು. ಕೃಷಿಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎರಡು ಯಜ್ಞಗಳು ನಡೆದವು ಒಂದು ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ಪುರೋಹಿತನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಏಪ ಅವನು ಅನುಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಯಜ್ಞಮಾಡಿದ ಳಿಂ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು! ೩೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದನು!! ಮುಂಚಾಗಿ ೭ ಭಾರಿ ಜೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕ್ಷ್ಯಮಾಣವಾದರೂ, ರಾತ್ರ್ಯಕ್ಷಾಯಿಯ ಪರಿಗೆ ಹುಚ್ಚಾಗಿಯೆ ಪ್ರತ್ಯಲಿಕ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದು ಅಕಸ್ಮಕಾಯಿತು!!! ಆ ಮೇಲೆ ಸಾವಾಸ್ಯ ಅಗ್ನಿಯೆಂದಕೇ ಅವನ ಕುಟುಂಬ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಯಿತು. ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವವನು ತೈತ್ತಿರೀಯನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠನೂ ಆಗಿರಬೇಕಷ್ಟೆ, ಮೊದ ಮೊದಲು ಕರ್ಮನಿಷ್ಠನೂ ಆಗಿರಬೇಕು; ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠನಾಗಿರ ಬೇಕು; ಅನಂತರ ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರ ಬೇಕು; ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿರಬೇಕು; ಪಡ್ಡ ಬಿಧ ರಾಂಧರಂತೆ ಇರಬೇಕು : ಅಂದರೆ, ಅಕ್ಷರಶಃ ಶಿವ ಜನೂ, ಕಾರುಡನೂ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬ ಹುದು. ಹಿಂದು ಪುತ್ರವಾದ ಕೊಬ್ಬಿದ ಕುಡುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ದಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದ ಸ್ವಾರನನ್ನು ನೋಡಿರಿ; ಅದೆ ಪುಟ್ಟಿಲವಾದ, ಡೂಡಿದರೂ ಹಂದದ ಕುಡುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೊಂಡ ಸ್ವಾರನ " ತಾವು ಕುಡುಗೆಯನ್ನು ಮುಂ ದಕ್ಕೆ ಪರ್ವಧಾ ಹೋಗಗೊಡಿಸು. ಎಂದೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಕಾಗೆಯೇ ಜನರ ವಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕ್ರತೆಯಾಗಿ. ಇರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಇದೇ ವೈಜಾರಕ್ಕಿಂತಾವಾದೆಂದು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಕಿಟ್ಟರೂ, ಪವಿಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ವೃಥಜಾರವನ್ನು ಅಡಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗನನ್ನೂ ನೆನಿಸಿರಿ. ಸಾರಾಂಶ:- ಸಂಪೂರ್ಣ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸಶಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಅಶ್ವರೆಯುಮಿಗಳಾಗಿರ ಬೇಕು. ಈ ಸಮಯು ಒಂದು ಭೃಥ್ಯಾತಮಯ ವಾದ ಗಂಗಾವಗಾತಿಯ ಕಥೆಯೊಂದು ನಿರೂಪಿಸು ವೆವು ಒಮ್ಮೆ ಈಶ್ವರ ದೇವರು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಗಂಗಾ ವತರ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಮುಂದೆ, ಗಂಗಾ ದರ್ಶನದಿಂದ, ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯು ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಗೂ ಪುಂಗಳಾದುಂಬಿ ಳುವಾದ ದೇವಿಯು ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿ, " ನಾಥ, ಹಿಗಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಕೆಟ್ಟವರಿ ಸುರುವರು, ನರಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಡಿಮೆಯಾಗು ವರು. " ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು. ಉಮಾಪತಿಯು ಹೌದಾದ ದೇವಿಯು ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿ, " ನಾಥ, ಹಿಗಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಕೆಟ್ಟವರಿ ಸುರುವರು, ನರಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಡಿಮೆಯಾಗು ವರು. " ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು. ಉಮಾಪತಿಯು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿರುವದೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಗೋಸುಗ ಉವೆಗೆ ಜ ಡಾಲ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷವನ್ನು ಶ್ರಾಕಿಕೊಂಡು ಜಿಂಡಾಲರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮೃತ ವಾದ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಜಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದೆಯಮೇಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಗಂಗಾನದಿಯ ಧಡವ ಮೇಲಿನ ಅತಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಳೆಕರ್ಣಿಕೆಯ ದಿಟ್ಟ ಹಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಳ ಘಂಟೆಗೆ ಹಿಯಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉಮೆಗೆ ಸುತಿ ಯಹೇಳಿದನು:— " ನನ್ನ ಪತಿಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯುವ ಮುಂಚೆ ಕೆಲ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ವಡಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ೩, ನಿನ್ನನ್ನೆಶಾ ನಾನು ದೇಹಕೊಳ್ಳವದೇನಂದರೆ:- " ಯಾವಾತನಲ್ಲಿ ಪಾಪರೆಳವಿಲ್ಲವೋ, ಅವನು ನನ್ನ ಪತಿಯ ಮೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾಕಬೇಕು." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉಮೆಯು ತಿಳಿ ಕೋಳಿ ಕೊಂಡರೂ, ಅವಳ ವಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಾವಿರಾರು ಮುದಿಗಳು ಕಾಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ. ಯಾಕಂದರೆ, ಪಾಪರೆಳವಿಲ್ಲದವನು ತಿಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಎಂಬು ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಯ ತಟ್ಟಿತು. ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ವೇದಾ ಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಪಂಡಿತರೂ, ಯಜ್ಞಕ್ರಿಯೆ ಪರಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಯಾತ್ರಿಗೂ

ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವನು ಹಾಕುವ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜೆ ೪ ಘಂಟೆ ಸಮಯ.ವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ವೇಶ್ಯಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹೆಂಗಸಿನ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತ, ಬಾಜೋಳಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜೊತ್ತಾದ ಕೋರ್ಟಮಿಸುತ್ತ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಪಂಡಾಲ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಶಾಡಿನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಅವನು:— ಸ್ವಲ್ಪ ತಡ; ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾರಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನು. " ಎಂಬ ಹೇಳಿ ತಟ್ಟನೆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ತೀರುಗಿ ಆಕಯ ಮುಂದೆ ಬಂದ. " ಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ನನಗೆಲ್ಲಿಯ ಪಾಪ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾಕಿದನು. ಆಗ ಪರವೇಶ್ವರ ದೇವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ, " ಈಗ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಯಾರು? ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಯಾರು? ಎಂಬ ಪ್ರಸಂಗವಿಕಯಾಯ ತೇ? ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಆಗ ಪಾರಷಿಯು " ಕಥಾಸ್ತು " ಎಂದು ಹೊಸ್ಯಗಾದಳು. ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಭಕ್ತಹಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಹೃದಯ ವು ಶುದ್ಧವಿದ್ದು, ಅಂತಃಕರಣವು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರಬೇಕು. ದ್ವಾರಿದ್ರ್ಯ, ದೈವಲ್ಕತನಗಳು ಹಿಂದೇ ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮನುಷ್ಯ ಇರಬೇಕು. ವಿಧಿಪ್ರವರವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅಂತಃಕರಣ ಶುದ್ಧವಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಾಸದವರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಹೂದಿಲೆಕ್ಕ ಅರ್ಹರಲ್ಲದ ಅನಿಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು "ದೂರವಿಲಿಲ್ಲೆ " ಕರ್ತವ್ಯವಿತಿ ಯತ್ಕಾರ್ಯ " ಎಂಬಿತಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ನಿಷಿದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಿಷಿತ್ತ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಗಳನ್ನ ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ಜಗತ್ಸ್ಮೃಷ್ಟ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರಕ್ಕವನಿಗೆ ಸಂಚಿತವಾಪ ಕರ್ಮಗಳು ನಶ್ವವಾಗಿ ಹೋಗುವವು. ಕರ್ಮಗಳು 'ಪಶ್ಚಾತ್ಕೃತಿವಾಂಛಾಸಾ ' ಎಂಬಂತೆ ಶೋಷವಾಗುವವು. ಇಂಥವರೇ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರು, ಇಂಥವರಿಂದ ಯಜ್ಞದ್ದಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗದೆ, ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟಪಕುವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವೆಂದು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಗಲಿವೆ. ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ' ರುರು. ' ಎಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರೆಂದು ವಚನ ಶಿಗುವದು. ಮಧ್ವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದ ಟೀಕಾಕಾರರು ಹಿಂಸೆಯು ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿ.ತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಕಃ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಪೆಶ್ವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸ್ಥವು ಅವಸ್ಯಯವೋ? ನುವ್ಯಯವೋ? ಎಂಬ ಕೇರುವವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ:— " ಹಿಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ದೇವರ ನೆನೆದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇರೆ ದೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇವಾಲಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಬಲಿಕ್ಕೆ ಕಡಿಲುವ ವೆಚ್ಚವೆಲ್ಲ ಅವಸ್ಯಯವೆಂದೇ ತೋರ ಪಮ. ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಸರ್ವಥಾ ತೋರದು. ಗಣ್ಯನೆಮಿಟೆನವರು ಕೆಲ ಕೆಲ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವಸ್ಯಯವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವರಿಗದು ಸ್ವವ್ಯಯವೇ." ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ, ಕಾಂಕ್ರೇಸ್ಸಿಕರು ಕಾತ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಹಿಂಸಯು ಯೋಗ್ಯವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವನೇವಹಿತರಲ್ಲವೆಂಬ, ಕಡಿಗೆ ಪಮ್ಮ ಅವರ್ಣಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು.

(ನನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ)

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾರ್ಜಿಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಬಹಳೇ ದಣಿದರು; ದುಡಿದರು. ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪುಸ್ತಾರವು ಇವರಿಂದಲೇ ಅಯಿತೆಂದು ಪಬ್ಲಿಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜೇಶ್ರೀ.ಗಳ, ಕೋಗ್ರೆಸ್ಸ, ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ ಮೊದಲಾವುಗಳನ್ನು ಆಗಿದಾಗ ಸಂದರ್ಭಿಸಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಹೋದರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ ತಿಲಕಳೆಯರಾದ್ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜೇಶ್ರೀ.ಗಳಿಗೇ ಹಪ್ಪಿಲ್ಲದ್ದೆಸ್ಟ್ರು. " Much noise and little wool " (ನಿದ್ದಲು ಬಿರ್ಜ, ಉಣ್ಣೆ ಕಡಮೆ)' ಎಂಬಂತೆ ಇವರ ಗತ್ಯ. ನನ್ನ ಪರಿಷತ್ತು ಮೂಲೆ ಪ್ರಕಟನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಳ ಬರಾಸ. ಅದಿರೊಗೂ ೩ ನೇ ಪ್ರಕಟನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರೋಜಕ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ! ಅಹಾ ಪಹ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು!! ಇಷ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅನುಭವ ಕಾಗು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ!!!

***

ಶರತಸುಧಾರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕತಿಮೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಗಶಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ೫ ಬಿಡವು ಹೋಗಿವೆ. ಸಕಲ ಶ್ರೀಮತ್ ವೈದ್ಯರೂ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯೇಯರ ಜೋಧಾವ್ಯತಾಪ ಸಡಿಸಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಉತ್ಸುಂಠಿತರಾಗಿದ್ದ ಕಯು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಿಂತಿ ಹಿಡುವ ಶಬ್ದ ಮಾಡದೇಕ್ಕೆ ವಶ್ವತ್ಸ ಪಿತವನ್ನೇರಿದವರು ಕಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಿದಿ ಅವರ ಸಮೂಲ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನ ಮಾಡಿ ದೇಶರಿಸಿದ್ದರು. ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡುವದರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕಾರ ಪಾತವೆದೆ, ಎಲ್ಲರ ತಂಡ-ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿದಹತ್ತಿದರು. ರಾಜೇಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮಾತ್ರಾ ಸೂಚನೆಯಾದರೂ, ಅವರು ವಿಷಯವ ರಿಪ ? ನ.ತ್ಕೃಂಥ ವಕ್ತವನ್ನೂ, ಜೀವ ಜೀವವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು! ಈ ಗಡಬಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರು!!

***

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಹೇಳುವೆವು ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಊರೊಳಗಿನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಊಟೆವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಟಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ರೂಢಿಯಿದೆ. ಪಮ್ಮ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಟಿಕೇಟುಗಳು ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ಜಾಲಕರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಟಿಕೇಟುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಯೋಗ್ಯತೆಯವರಿಗೆ ಟಿಕೇಟುಗಳು ದೊರೆಯಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯೇ ಟಿಕೆಟ್ಟು ಪಡೆಯುವ ಗಣಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ರೀತಿಗೂ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಜಾಲಕರು ಯಾವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಪುನಸ್ಸಂಪಾದಿಸುವುದು? ಟಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹುಡಿದರೇ ಏನೋ! ನೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ನೆರೆದಾಗ ಪಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಿಗಳಿಗೆ, ಸ್ವಲೆಕ್ಷ ಮಾಂಜರಿಗೆ ಟಿಕೇಟುಗಳ ಪೂರ್ಣಕೆಯಾಗದ ಬಳಿಕ, ಇಂಥ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದು ಫಲವೇನು? ಇವರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತಿ ಸೂಚನಾಧೂತಿಯನ್ನು ನಡೆಯವ ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವನ್ನು ನಾವು ಹೋಗರಾಮಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಲಿಲ್ಲವೇ?

***

ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತರಾವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವಾಗ, ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ ನೇಮಿಸಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಸ್ವಸ್ಥಳೆಯೂ ಇನ್ನಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವಾಗ, ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಜೆಳ್ಳಿಸಿದ ಮಹಾನು ಭಾವರಲ್ಲಿ ದರ್ಜನವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂತರ್ಗಾಮಿಯಂತೆ ಸ್ವವಸ್ಥ ಯಾಗದೇಯಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ಶುಕ್ಲ, ಶ್ರೀ ಉಮಜಿ, ಶ್ರೀ ಹುಕ್ಕೇರಿ ಶರ ಮೊದಲಾವವರನ್ನು ಯಾವದೊಂಜು ತರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೈವಜ್ಞೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವನ್ನಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ ಕುಂಭಕೋಣಂಕರವರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಸೌ। ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಯಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳೆಯರ ಉತ್ಕರ್ಷಣಾಗಿ ಸಡಿಲಿಪ್ಪಿಡಿಪ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಿಕೆಯರು. ಅವರ ದರ್ಶನವು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಉದನ್ಯಾಸಕರನ್ನ ಹುಡುಕಿಕೆಯ ಅವಸ್ಥೆ. ವಿಷಯ ನಿರ್ಧಾರಕ ಸುಧೆಯರು ವಿಶಾಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಕಂದು ಬಿನವಿಪಿ.

---

*S. L. C. Examination Result.

Kanaar High School.

Matriculation.

1. Desai S. D. 2. Desai V. G. 3. Divgi R. D. 4. Fatarfokar Sadashiv. 5. Fowkar K. J. 6. Harite S S. 7. Kasbekar B. D. 8. Koppiker R. A. 9. Kulkarni A. D. 10. Kulkarni B K. 11. Kulkarni D. M. 12. Kulkarni S. Y. 13. Murdeswar M. H. 14. Nagarkatti N. S. 15. Natekar S J. 16. Rajadhyaksha G. P. 17. Sk. Alli Usman. 18. Sohani M. R. 19 Sthalekar A. S. 20 Wagale A. F. 21. Wagale M S. 22 Miss Wagale Kamalinibai 23 Avarsekar K. T 24 Gonsalves J. P. 25. Wagh B. D. 26. Bhat N. S. 27. Jogalekar P. Y. 28. Miss Hanmattekar Narangi 29. Nadkarni V. N. 30 Wagale G. V. 31. Sk Hussan Sk Yusaf. 32 Kantak A. Y. 33. Mahajan Y N. 34 Parvatikar P V. 35. Shenvi D L.

For Govt Service.

1. Bhat N. S. 2. Jogalekar P Y. 3. Kantak A. Y. 4. Bijur G. L. 5 Mahajan Y N. 6 Mahishi H R 7. Parvatikar P V. 8. Shenvi D. L. 9 Banavali S R 10. Manjrekar G J 11. Naik R S 12 Verty D. V.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ಷಿತ ಸಂಜೆ ಕನ್ನಡ ಗಣ ಗುರುವಾರ.

ಇನ್ನು ಮುಂದರಿಯಿರಿ.

ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಧ್ವಂಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕೌನ್ಸಿಲುವಾದದ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಂಡ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಜರುಗಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಂದವಾಗದಿರದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ನ್ಯಾಯಕರವಾದ ದೇಶಬಂಧುಗಳೂ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರವರೂ ಮಹಾತ್ಮರಗಾಂಧಿ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ, ಮಹಾತ್ಮನವನ್ನೂ, ಸ್ವದಹಾರಿಕತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಹೊಸಪಕ್ಷದ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಾದರೋ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಿ ಮಹಾಪುರುಷರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಭೋರನವನ್ನು ಅಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಆದರೂ, ಅಸಹಯೋಗಜನಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಅಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವದು ವಿಸಂಗತವೆನಿಸಿತು. ಅಸಹಯೋಗದ ತತ್ವಕ್ಕೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರವಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಅಂಬೋಣ. ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವು ಅಸಹಯೋಗದ ಅಂಗವೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ಬಲು ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತಂತೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶಬಂಧು ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾರೆ; ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಅದಕೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಾಗಲಿ ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ ವೆಂದ ದೇಶದ ವಿನೋಚನವಾಗುವದೆಂದು ಅವರನಂಬಿಗೆ ಇದ್ದರೆ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಜರುಗಿಸುವದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆತ್ತ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ವಿರೋಧವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಕಾರ್ಯಹಾನಿ ಮಾಡುವದು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ದಿಲ್ಲಿ, ಕಾಕಿನಾಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂತೆ, ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಅವರ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದೂ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡುವದೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ತಮಗಿಷ್ಟ ರಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಅನುವು ಕೊಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಬದ್ಧರಿರುವರು. ಮೌಲ್ಯ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿದಂತೆ, ದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂಧಿಯ ತೀರ್ಮಾನವು ಮಹಾತ್ಮರು ಹುರುಳಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಳವಿಂದೆ ಕಳಿಸಿದ ತಂತಿಯಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂದೇಶವೆಂಬುದು ಈಗ ಅಖಿಲರಿಗೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ತರ್ಕಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮರು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸದೆ, ಕೇವಲ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕರು ನೆರವೇರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೆಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರು ನಮೂದಿಸಿತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಕೈಯಿಂದ ನೂತ, ಕೈಮಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ನೇಯ್ದ ಖಾದಿಯೊಳ್ಗೇ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ವರದೇಯ ಅವಿವೇಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ತರಿಗಳ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮದ್ಯ-ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಮೂಲನದಿಂದ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿಸಿ ತುಂಬಿತರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು ಸರಕಾರವು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ, ಈ ವಿಷಿಪ್ತ ಪ್ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತದಾರರ ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸರಕಾರವು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸದೆ ದುರಾಗ್ರಹ ಹಿಡಿದಲ್ಲಿ, ಸಭಾಸದತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕರು ತೊಡಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಂಬೋಣ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ನೆರವಾಗುವೆವೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯಿತ್ತಿರುವರು.

ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲರೂ, ದೇಶಬಂಧು ಗಳೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಭೋರನವನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿರುವರು. ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವದೆಂದರೆ, ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವದಲ್ಲ. ಆಳರಸರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಲು ಒಡ್ಡಿದ ಅಡ್ಡಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗುವದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಭೋರನವು. ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ಇದೇ ಭೋರನವನ್ನುಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ಪತ್ರಿಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವರು, ಆಳರಸರು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು; ಅಲ್ಪ ಹಿತವು ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಒದಗಬಹುದಾದರೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಣೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪುರುಷನ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಂವರ್ಧನವಾಗುವಂತೆ, ಆಳರಸರ ಅಧಿವೈತ್ಯ ಪ್ರೇಣಾಹೊಂದುವಂತೆ ತರಾವುಗಳೂ, ಯೋಜನೆಗಳೂ, ತಾಯಿದೆಗಳೂ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಮಹಾತ್ಮರು ನೆಪಮಾಡಿಸಿದ ರೂಪನೆಗಳನ್ನು ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ಕೃತಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವರು. ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ಎಂದ ಸುರಸ್ಕರಿಸಲು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಬದ್ಧರಿರುವರೆಂತಲೂ ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರ ಅಂಬೋಣ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ತಮ್ಮ ಅಂಬೋಣಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಬಹುಮತವಿದೆ ಹಿಗದೆಂತಲೂ ದೇಶಬಂಧು-ಪಂಡಿತಜೀಯವರು ಅವಿತರವರು. ಕೌನ್ಸಿಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ದೇಶಹಿತ ಪ್ರಮುಖ್ಯವಿಂದ ಪಾಸಿಸಲು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತೆಂದ ರಿತಕೂಡಲೆ, ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಿನಾಮು ಕೊಡಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ತಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮರ ಪೂರ್ಣ ಚಾಲಕತ್ವವಿಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗುವರೆಂತಲೂ ದೇಶ ಬಂಧುಗಳೂ, ಪಂಡಿತಜೀಯವರೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ತರ್ಫಿನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲುವಾದದ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಹಾಗು ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರ ಜಂಟಿಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಂತ್ಯವಾಗಿದೆ

ಇನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದ ನಿರರ್ಥಕ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಾದವನ್ನು ದೇಶಬಾಂಧವರು ತ್ಯಜಿಸಲಿ. ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕರೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿವಾನಿಗಳೆಂದು, ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದು ಇಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಯಲಿ. ದಾಸ-ನೆಹರೂರವರು ನುಡಿದಂತೆ, ಮತಭೇದವಿದ್ದರೂ, ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಸಕಲರೂ ತಿಳಿದಿರಲಿ. ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕರಿಗೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಥಸ್ಕಾರವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಪುನರುಕ್ತಿಯಾಗಿ

ರುವದು. ಇದೇ ಕಡು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವು. ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದಂತೆ, ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಲು, ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಕಲಹಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು, ಅಂತ್ಯಜೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದಷ್ಟು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಸಾಲರು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಚಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲುಪ್ರವೇಶಕಾರಿಗೆ ನಿಂದಿಸುವ ಮಾತಿಗೆ ಎಲಿಬೀಳದೆ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯನಿರತರಾಗಲಿ; ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲೆಬ್ಬಿಪದ ಒಳಿಕ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಬಡದಾಡುವದು ಎಂದಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತಪೋಷಕವಾಗುವಲ್ಲಿದೇನು? ಅಂತಃಕಲಹದಿಂದ, ಯಾದವಿಯಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾರೆವು. ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದಲೇ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ; ನಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವು ಕೊನೆಗಾಣುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿವಾಸಿ ದೇಶಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ವೃಥಾ ತರ್ಕ-ಕುತರ್ಕಗಳಿಗೀಡಾಗದೆ, ಮನಸಾಪೂತರಾಗಿ ನಿರ್ಯೋಜಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಮುಂದರಿಯುವದು ವಿಹಿತವಲ್ಲವೇ!

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಮದ್ರಾಸ ಘಲಾಮೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಲಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣದ ವಿಚಿತ್ರ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದು ಬೆಳಗಿ ಬಿದಿದೆ. ಸೇಲಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಕ್ಕರಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ದೊಡ್ಡ ಕದಲಿ ಅಂಗಡಿಯು ಇತ್ತು. ಪರ್ಜಾಸಮಿತಿಯ ತಮ ಲಿಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರುಷ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಸ್ಯ ಪಾನಸೇವನ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮನೋನಿಧಾರ ಮಾಡಿ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನೋಣ ಹೊಡಿಸಿ ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಗೆ ದೆಸಪಡಿಸಿತು. ಅವನು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚೆಬಿಟ್ಟನು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹ್ಯವಿಷಯವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ ಅಂಗಡಿ ನಡಿಸಿದಷ್ಟು ಅವಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಲಿಕಾರಿನ ರಕವನ್ನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು, ಈಲಿದ ರಕವನ್ನು ಸೂಚ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಕುಶಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸರಕಾರದ ಕೃಪಾಕಟಾಸವವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲಂಗಡಿಕಾರನ ದೈನ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜೋಡಿ, ಉಳಿದ ರಕವನ್ನು ಅಕ್ಕರಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಲಂಗಡಿಕಾರನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಸರಕಾರದ ಈ ವರುಷದ ಲಿಕಾರಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅದರೂ, ಪ್ರಜಾಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಪದ್ಧತಿಗೆ ಸವಾರಾನವಾಗಲಿಲ್ಲಿ. ಗುತ್ತೆದಾರನು ಅಬಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚೆಸಿದನೆಂದೂ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸರಕಾರಿಯ ಶೇಂದಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯಲಿಲ್ಲೆಂದೂ ಆತನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ, ರಿಪ್ಪನ್ಪೇಟೆ ಮಿಸ್ಟಿ ಜನಲ್ ಆಫೀಸರರು ಒಂದು ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಹಾಕಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಅಫೀಸರರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವಾಗ, ಅಬಕಾರಿ ಲಂಗಡಿಗಳ ವಿಷಯ ಮಂಜೂರಾತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗುತ್ತೆದಾರನು ಲಕ್ಷಪಡ್ಡಿರಬೇಕೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಸಲಿಕ್ಕಿಸುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಈಗ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವು ಕಂಠರವದಿಂದ ಹೇಳುವದು. ಹಳ್ಳಿಗರು ಲಿಕಾರಿನ ಹಣ ತೆರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರದ ದ್ರವ್ಯಲಾಲಸೆಯನ್ನು ಕೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರೂ, ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡದೆ, ಅವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿಭ್ರಂಶಕ ಮಾತ್ರ ಪಾನಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಧನದಶೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕಿಸುವದು ಆಗಾಧ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು? ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕರೆಂದು ಮೇರೆಯುವ, ಪ್ರಜಾಕಲ್ಯಾಣಕರ್ತರೆಂದು ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಯುವ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜಂಟಿ ಬಿತಿಯುವ, ಅರ್ವಾಚೀನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನುಚಿತ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ಕೇಳಿ, ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದ ನೈಜಾನಿ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ನಾವಾಭಿಧಾನವು ಈ ತರದ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕವಿರುವದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳರು?

---

೨. ಪ್ರಜಲಿತ ಸರಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಭಾರತೀಯರ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಮುಟ್ಟಿರುವದೆಂದು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವೆವು. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ಬಿ. ಏ, ಆದಲಿ, ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರನಾಗಿದ್ದನು. ಸಾವೂನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಗೃಹಕ್ಕನು. ಇವನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲಯಾದರೂ ಜರಿಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಗಿಬರಬೇಕೆಂದು ನೌಕರಿ ಹುಡುಕಹತ್ತಿದನು. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ, ಹುಗಲಿರುರು ಪಡೆದು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪ್ಯಾ ೩೦ ಸಹ ತಟುಬು ಕೊಡಲು ಯಾರ್ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲಿ. ಅನಂತರ ಅವನು ಬೇಳರಪಟ್ಟು ತಪಗೆ ಬಿ ಏ. ಪದವಿಯೆ ಬೇಡವೆಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪದವಿಯಿನ್ನು ಹಿಸ್ಸಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ತ್ರಿವೇಂದ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಷನರರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದನಂತೆ. ಸಂಬಳವು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಜಾಹೀರಾತಿಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೂಡಲೆ, ಎಂ. ಏ, ಬಿ. ಏ, ಬಿ. ಎಲ್. ವೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿಗಳಾದವು. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸಂಖೆಯು ೯೦೦ಕ್ಕಿಂ ಮಿಕ್ಕಿತು. ಕನಿಷಪದರು ಗೌವಾತ್ತನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅತೀವ ಪಾತ್ರ ನಾದವನನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವೆ ತೆಗೆಯಲು ಹಿಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಯನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅಬಕ್ಕೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿ ಧರರು ೩೫ ಮಂದಿ ಕುಳಿತರು. ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ರಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ವೇತನ ಪಡೆಯಲು ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದವನ್ನೆಲ್ಲಿ. ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪದವೀಧರರು, ವಿದ್ಯಾನ್ಯಾಸದಿಗಳು ಜೀವಗಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಬಳಿಕ, ಪ್ರಜಲಿತ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿಯು ಅತೀವ ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ಹೇಳಲು ಇನ್ನೇನು ಪುರಾವೆ ಬೇಕು?

ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦-೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಧಿವಾಸದಿಂದ ಕಂಬಾಡಿಸುವ ಜೈತನ್ಯವು, ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಈ ಪದವೀಧರರಲ್ಲಿ ಏಕಾಯಿಯ ಒಳಿಕ, ಈ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಭಾರತೀಯರು ಕೃಪಿಸಿ, ಸಂಪಾದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ, ಆತ್ಮಶ್ಲೇಷಕರ, ಸ್ವಪಲಂಬಿ ನರರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸ ತೊಡಗಬೇಕಲ್ಲವೇ? ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ತಪ್ಪು ಧಾರಣ ಮಾತ್ರೆಯು ಬಾಲಕರ ಕಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಏತಿಕ, ವಾರವಾರ್ಥಿಕ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಪ್ರಜಾತ್ಪೇಷಕರ ರಾಷ್ಟ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಲು, ಇದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ವಿನ್ನಪ್ತಿ.

---

೩. ಬಂಗಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸರಸ್ವತೀಸೇವಕರಾದ ಸರ್ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯವರು ಈಲಿದ ತಾ. ೨೫ ನೇ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಜಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದ ಪಾಟಣಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೆಯ ವಿಕಾದಿಂದ ಪರಲೋಕ ವಾಸಿಗಳಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ ಆಶುತೋಷರಲು ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಸೂತ್ರಧಾರಕರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಅದರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಹಾಪರಿಶ್ರಮ ಪಡುತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಯುಕ್ತಕಂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೆಗಳನ್ನು ಸಫಲ ಆಶುತೋಷರವರು ಸುರೇಖಾಚಿತ ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಗ್ರಹವೂ, ಧೈರ್ಯವೂ, ಪ್ರಖರತೆಯೂ ಅಸಾಧಾರಣ್ಯವಿದ್ದವು. ಅವರಿಗೆ ಬಂಗಾಲದ ವ್ಯಾಘ್ರೆಂದು ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಸಂಜ್ಞೆಯಿತ್ತು. ಕಲಕತ್ತ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರವರು. ಇಳಿದ ವರ್ಷದಲೇ ಅವರು ಅಜಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಯನ್ನಿತ್ತು, ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಘಟನೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಲಿಟನ್ ಬೊರೆಗಳು ಆಶುತೋಷರರಿಗೆ ಒಗಮು ಹಾಕಲೆಕ್ಕಿಸಿದಾಗ, ಆಶುತೋಷರು ವ್ಯಾಘ್ರೆಸಂತೆ ಕಾತೋರರಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾದ ಹಕೀಕತು ರವನೀಯವಿದ್ದಷ್ಟು, ಬೋಧಪ್ರದವಿದ್ದಷ್ಟು, ಮುಕರ್ಜಿಯವರ ಸ್ಫುಟಾವಲೋಕಕತೆಯಿದ್ದಷ್ಟು, ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಮಹಾನುಭಾವರಿಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮವು ವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ. ಮಹಾನುಭಾವರು ಲಿಟನ್ ಬೊರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಸೆದ ಪ್ರಕ್ಷಸ್ತಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಎಂಥ ಸುರೆಯಲಾರರು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭಾವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯರ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ನಿಧನದಿಂದ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಮೇಲೆ ಮಹಾ ವಿಪತ್ತು ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಮಹಾನುಭಾವರು ೬೦ ವರುಷದ ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದರೂ, ಉಲ್ಲತ್ಯಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಯೌವನಸ್ಥರೇ. ಅಷ್ಟು ಅಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ, ವಿಶ್ವೆಯಿಂದ ವಹಿಸಿದ ಉಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆಯಿದಿದ ಮಹಾಮಿಧ ತ್ತಿದು. ನವಮೇಶ್ವರು ಸರ್ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನಿಯಲೆಂಬು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಈ ದಿಕ್ಕೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿವೆವು

೪. ಬೇಸಾಯದ ವ್ಯಯೋಗ ಹೊಲಗಳಿಂದ ಸರಕಾರವು ಏನು ಸಾಧಿಸಿತು? ಅವುಗಳಿಂದ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭವಿಚ್ಛಾಯಿತು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರು ನಂ ೧೯೬೬ನೇ ಹಪ್ಪತಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕೆನೊಕಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ – ನೆಪ್ಪು ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ – ಬೇಸಾಯವು ಕಳಿಗುಂದಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಗೊಬ್ಬರದ ಅಭಾವವಲ್ಲವೆ. ಬೆಳೆ ರೂಪದಿಂದ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ವವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ವೈರಿನ ಮಾನವು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಮ್ಮೆಗ್ಗನ ಭೂಮಿ ಜಾಲ್ತಿ ಕುಗ್ಗಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವರು. ಅದೆಂದ ವೈರಿನ ರೂಪದಿಂದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೀರಿಕೊಂಡ ಸತ್ವವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಬಗೆ ಯಾವದೆಂದು ಖಾತೆಯವರು ಆಕ್ಷೋತಿಸಿ ಎಲುಬಿನ ಗೊಬ್ಬರವು ವಿಶೇಷ ಫಲವಾಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವರು. ೧ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ೬ ಮಣ ಪೆಲುಬಿನ ಹುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಖರ್ಚು ತೆಗೆದು ಎಕರೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೨೦೦ ಒಂದು ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ತಿಗುವದೆಂದು ವ್ಯಯೋಗ ಖಾತೆಯವರು ಶೋಧ ಹಚ್ಚಿರುವರು. ನನ್ನ ಈ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ವೈರಿಗೆ ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿಯೇ ಕ್ರೀಯಾಸ್ಮರಮೆಂತಲೂ ವ್ಯಯೋಗ ಖಾತೆಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಈ ಶೋಧ ಹಚ್ಚಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರಿಗೆ ಹರಕರಿದರ ಅವರೆ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದರೂ ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಸ್ತಿದರೆ, ಎದ್ದರೂ ಇದರ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬಲ್ಲುದೇನು? ಎಷ್ಟು ಮನಗರು ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕಾರಿಗಾಗಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಸಾಯದೇಕಾಗುವದು? ಈಗ ಎಷ್ಟು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ? ಪೂರ್ವಕೆನ ಸ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗು ಆಗುವ ಕೆಮ್ಮುಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿ ಯೆಷ್ಟು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಲುಬಿನ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಯೋಗವಾತಾ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವರೋ? ಜಂಗಲನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವರೋ? ಎಂದು ನಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯವ ಹಾಗಿದೆ ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿಗೆ ತಗಲುವ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡ ಬೇಸಾಯಗಾರರ. ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುವದು? ಇವೂ ಒಂದು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆ.

---

೫. ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಕ್ರಿತ್ರ ಕೆಮ್ಮುಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಕರ್ರ-ಪಂಪ್ರಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆಯು ಈಗ್ಗುತ್ತದೆಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಬೇಸಾಯಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಹಿಪ್ಪತಕ್ಕೆಯಂತೆ ಸಂಗಿಕಂ. ಹಿರೆಗುತ್ತಿಯ ಗಾಂವಕಾರ ದೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಇದೇ ಸಗತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮಯ ಜಂಗಲ ಕರಾವಳಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸುವಂಗ ಅರುಹಿದರು. ಅದರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೆಕು? ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜರು ಎಲುಬಿನ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದಲೇ ವೈರು ಬೆಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆರೆಯ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪುಳ್ಕುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೇಕಷ್ಟು ತಿಗುವ ದರಳು, ಸೊಪ್ಪು-ಗಳನ್ನು ದನಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೇ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸಾಗು ಮಾಡಿಬಿಂದರು. ಈ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಖರ್ಚೇನಿಲ್ಲ; ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಷ್ಟು ದರಳು ಶಿಗುತ್ತಿತ್ತು; ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ದನಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೇನು? ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಫಲಾವಕ್ಕೂ ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿಯ ಮಾನಕ್ಕೂ ಏನು ಅಂತರ ಬೀಳುತ್ತದೆ? ಹುಟ್ಟುಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದವಾಗುತ್ತದೆ? ಅಥವಾ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿ, ಸಲ್ಫೇಟ್ ಆಫ್ ಎಮೆ " ಮಾ ಮೊದಲಾದ ಕಾಸ್ತೀಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಬೇಸಾಯೇದ್ಧಾರದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಿದರು? ಬೆಟ್ಟದ ಪಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಯೋಗಿಸದೆ, ಬೇಸಾಯದ ಕುದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯವರಿಗೆ ಅಂತರಂಗ ಹ.ಕುವಾಗಿರದೇಕೆಂಮು ಯಾರಾದರೂ ಊಹಿಸಿದರೆ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗುವುದೇನು? ನೆರೆಯ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಬೇಕಷ್ಟು ಶಿಗುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಪಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಿಗರು ಉಪಕ್ಷಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಎಲ ಬಿನ ಹುಡಿಯ ಮುಕಾಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿಣ್ಣಿಸುವ ಹಕ್ಕಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಜೆಕವಾಗಿ ಹಂಚಿದರೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬಯಲಿಳಗುವವೆಂದು ಬಿನುಸುವದು ತೀರ ಹಾಸ್ಯ. ಬೇಸಾಯ ಖಾತೆಯು ಜಂಗಲ ಖಾತೆಯ ಸುರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದ್ದೆಂದು ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಸಕಾರಣ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಸ್ಥಿರಗೊಂಡರೇನಾಶ್ಚರ್ಯ? ಎಲುಬಿನ ಹುಡಿಯ ನೆವದಿಂದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ಅರರ ಸರ. ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮತಾಹಿತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಯಥಾರ್ಥವಾಗುವದೇನು?

---

೬. ಸ್ಥಳೀಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಕ್ಕೆ ಕುಚೋದ್ಯಗಾರರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ರಾ ಶೇಷಗಿರಿ ಹರಿ ಶಾಸ್ತಿಯಾಗಾರರು ಕಳೆದ ಡಿಸಂಬರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಡಿಸಿದ ಬ್ಯಾ-ಇಲೆಕ್ಷನಿನ ಕುಚೋದ್ಯದ ಒಗ್ಗೆ ಡಿಃ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾ-ಇಲೆಕ್ಷನವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಸಿರುವರಷ್ಟೇ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಹೊಸ ನಾತಾದಾರರ ಹಾಮಿಯನ್ನು ವಿಳೆ ತಯಾರಿಸಿದರು? ಎಂಬ ಗೂಢವನ್ನ ನ್ಯಾಯಾಧಿ.ಕರು ಕೃಪ ಮಾಡಿರುವರು. ಮತದಾರರ ಯಾದಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ.ಪ ಸಿಯವ.ವನ್ನು ಎರ್ಡ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಜ್ಜಿದೆ, ಒಂದೇ ವಾರ್ಡಿನ ಪೂರ್ಣ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿದೆ, ಕ್ಷಪ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ತಯಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಉಪ್ಪರಿಸುವದೇನೆಂದರೆ — " ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕೃಪತ್ತು ಬೇಕಾಯದೇಶದ ವಿರುಕ್ಷದೆಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನಿಲ್ಲ. ಮತದಾರರ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಕ್ಯರಲ್ಲದವರಿರ ಹೆಸರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ಕೃಮವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸೋಣಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪುಂಡಿಗರ ಹೆಸರುಗಳೂ ದಾಖಲು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಕುಮತಿಯಂಥ ಸಣ್ಣ ಸ್ಥಳದಿಂದಗಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಯಾವ ಉಮೇದವಾರನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವನು. ಅವನ ಹೆಸರು ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೈಕೃದ ಫಲವನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಜನ್ಮಾನಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಅಕ್ರಸುವು ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಜನಿತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆ." [The procedure was undoubtedly illegal. The procedure was plainly adopted for the purpose of bringing the popular candidate on the roll; there were other persons entered in the revised roll as well; but it cannot be presumed that the Municipality in a small place like Kumta did not know who was likely to be the successful candidate and whether he was on the roll or not. The Municipality must have been well aware of the probable result of their action. I cannot hold therefore that the procedure complained of is only an irregularity or informality not corruptly caused.]

---

೭. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಬಿ.ದ್ಧಾ.ಪೂರ್ವಕ ಸಿಕಿಪ್ಪ 'ಲೋಕಪ್ರಿಯ' ಉಮೇದವಾರರನ್ನು ಸೂಚಿಸದಿರುವ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದೆ ವಾರ್ತಿನ ಮಾಡಿದಾರರ ಯಾದಿಯನ್ನು ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಯಶಸ್ವಿ ಉಮೇದವಾರರ " ಲೋಕಪ್ರಿಯತೆ " ಯು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾದ ಪಕ್ಷದ ಕ.ಚೋದ್ಯದ ಫಲವಾಗಿರುವದೆಂದು ಬಿಚ್ಚಿಪರು ಬಿಚ್ಚರು. ಈ ವಿಕಿಪ್ಪ ವಾರ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ವಾರಬ್ಬುವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಶುಂಭಾಪುರ ಕ್ಷರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತಿರುವರು. ಸ್ಥಳೀಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ದುಶಾಲೋಚಕರು ಸುಂದಿಗೆರುವರು! ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಿಬಂಡಿಯನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಿ ತನ್ನ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಡಿಸಿಕುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಯಾರೂ ಅವ್ಹಗಳೆಯವಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರೆಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದ ಅಕರ್ಮಗಳು ಈಗ ನಡೆಯಹತ್ತಿವೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರವನ್ನು ನೆವಿಸಿ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತನ್ನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಿ, ಇನ್ಯಾದರೂ ಶುದ್ಧಾಚಾರದ ಛಾದಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರೆ, ಅನಾಯಾಸವಿಂದ ಅಧಿಕಾರಾಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಮಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಚೋದ್ಯಗಾರರಿಗೆ ಕುಂಭಾಪುರಕ್ಷರು ಅಭಾರಿಯಾಗದಿರರು.

---

೮. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವೇದಮೂರ್ತಿ ಗಣಪತಿ ವೇದರಭಟ್ಟ ಗೋಪಿಯವರು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ವಧ್ಯಾನ್ಹ ೩ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಧೀನರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರದ ವಜಾಖ ಕುದ್ಧ ೧೩ನೆ ಜನ್ಮದಿನ್ನೆತ್ತಿದರು. ಇವರು ಯಜಮಾ

ಗಲೂ ವರೋಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ, ದೇವತಾಸೇವೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತ್ಯಕಾಲದ ಪರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ತಾಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೊಕ್ಷರಣಿಯ ರು. ಅಭಿವಾಶಿನಿ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಗೋಕರ್ಣದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಇವರೇ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಹಣವಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಬಿಡಿ ಜನರಿಗಂತು ಗೋವಿ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟರೆಂದರೆ, ಸೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವರಲು ಪ್ರಿಯ ಭರವಾಗಿರು. ಅನ್ನ ವರೋಪಕಾರೀಲರಾಗಿದ್ದರವರು. ಅಪ್ಪ ದಯಾವಂತರಿದ್ದರು. ಗೋವಿ ಮನೆತನವು ಯಜ್ಞಯಾ ನತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಪಕಲು ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಿಗೆ ಪಮ್ಮ ವಾಗುವಂತೆ ನಡಿಸಿ, ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ ತಂದರು. ದೇಹಭ್ರಷ್ಟ ಗಂಗಾಧರರಾವ ವೇಪಾಂಡೆ ಯವರು ಗೋವಿ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಔತಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇದೊಂದು ಪಣ್ಣ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ತನಗೆ ಜಾನವಾಯಿತೆಂದು ವರಿಪತ್ರಿಸಿದರು ಅಪ್ಪ ಈ ಗೋವಿ ಮನೆತನವು ಪ್ರಜ್ವಲಿಪದೆ. ಕೃ। ವಾ। ಗಳಿಗೆ ಭಗವನ್ಮೇತೆಯಿ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದದರಿಂದ ಪಕಲರಿಗೂ ಸವಾನ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನೋಡುವ ಚಿಟವು ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇವರ ವರೋಪಕಾರವು ಬಿಡವರ ಸೋಗು ಕಾಕೆ ನವರಿಗೆ ಸಹ ದೊರಕಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಪ್ಪ ಇವರು ಶಿಕ್ಷಕ ಬಿಸ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿದ್ದರು. ಇಂಧ ಲೋಕೋಪಕಾರಿಗಳ ನಿಧನವು ವಾತ್ರೈಯು ಹತ್ತಿಪ ಕೊಡಲೆ, ಲೋಕಜ್ಞವ ಪೇಕ್ಷೆಯು ಹಿನ್ನೆಲೆ ನುಗ್ಗಲ್ಪಟ್ಟರೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೃ। ವಾ। ಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ತಾಬಲೇಶ್ವರ ಯ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಪಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಗೋವಿ ಮನೆತನದ ಮೇಲೆ ಅಯಾಜಿತವಾಗಿ ಬಿಂದ ಆಕ್ಷತ್ರನ್ನು ಎಮರಾಗಲು ಅವರ ಮಗಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ತಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಗೋಪಿಯವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ನ್ನು ದಯಪಾಲಿಪಲಿಕ್ಕೂ, ಮನೆತನದ ಕೀರ್ತಿ ನ್ನೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಕಲು ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಿಗೆ ಸಮ್ಮ ವ್ಯಿಹ.ನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿ ಪಿಕ್ಕು ದಯಾಘನ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ತಾಬಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನೆವೆ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಮಟ್ಟಾ— ಶಕೆ ವಿವರಿಕ. ಆಕಾಶವು ಮೋ ಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಬಾವಿಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಚ್ಚಾಗಿ ಬತ್ತಿಹೋಗಹತ್ತಿರುವತ್ತ. ನೀರಿನ ರು. ನೆರೆಯ ಕೋಡಕಣಿಯಲ್ಲಿಂತು ೫-೬ ಲು ದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತಂದುಣ್ಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಯ ಉಪದ್ರವ. ಅಂತು ದೇನೆ ಕಾಪಲಿ.

ನಸಕವ್ ಚೆಕ್ಸ ಇನ್‌ಪೆಕ್ಟರರವರು ಭಟಕಳ ಕಡೆಯ ಕೆಲಪಮುಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವರು. ಕಳೆ ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಖು ೨೦ ನೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ರಿ ದೇಂಕಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆ ುವದಿದೆ.

ಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಭಾಜಚ್ಚ ಕೋರ್ಟು ಇನೇ ಳನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಯ ಕುಪುಟಾ ತಾರೀಗೆ ಪಕಳ ಕಟ್ಟುವ ಹೋ ು ಕಯಾರಾಗಿ, ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪುಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದರಿಸಲು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೆಲಿಯುತ್ತದೆಂದು ನೋಡುವಾ.

ಆಳ್ವಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಧಂಗಿಸೆಸ್, ಟೆಮಿಸೆಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಗಳ ಪೂಸಾಪನ್ನು ಪುಕ್ತ ಪಿರಿ ಸಿದರು. ಪುನಿ ತೆರಿಗೆಯಂತು ವಿರೇಚಿಕ್ತ ಹೋ ಗಿಪೆ. ಊರೊಳಗಿನ ಹೊಲಕು ಪಾತ್ರ ನಿವಾರಣೆ ಯಾಗುವದಿಪ್ಪಿ. ಸಂಕಗಳು ಪೂರಾ ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಿಂದ ಮೇಲೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಇನ್ನಪೆಕ್ಟರ ವೆಂಪಯಾವರ ಕಣ್ಣಿರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಪ್ಪಿಪಕರಿಸಿದ ಸುತಾಸುಭಾವರ ಲೋಕಕಾರ್ಯವಿವಾದವಿಯಿದು.

ಕಸ್ತಮ ಪಾತೆಯವರ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳ ಮೂ ಲಕ ಹೊಕಾರ-ಪಾಣಿಕಟ್ಟೆಯು ಮೋಟಾರ ಲೊಂಜಿನ ಹೊಪಾಟವು ಕಳೆದ ೧೫ ದಿವಸಗಳಿಂದ ತಹಕೂಬಾಗಿದೆ.

ಪುನಃ ಮೋಟಾರು ಪಪಾಲಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಸುಧ್ಯಾನ್ನಕ್ಕೆ ಶಿಗುವ ಪಪಾಲು ಪಾಕರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೈಪೆರಿತು. ಈ ಲ್ಯಾನಿಷ್ಟಿ ಮೋಟಾ ರು ಬಂತಿಗಲು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಸ್ಥವ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಲ್ಯಾನಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಒಟಾರು ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯಾಕ್ಟರರು ಎಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು ?

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ

ಜಯಕರ್ನಾಟಕಃ— ಅಗಿಯ ಹ.ಚ್ಚವೆ ಸಂಗಿಕೆ. ವರ್ಷ ೩. ಸಂಜಿಕೆ ೭. ಸಂಪಾದಕರ— ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು. ಸಾಧನಕೇರಿ, ಧಾರ ವಾಡ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಿಂದಾ ರೂ. ೫-೦-೦.

ಕಾರವಾರ— ವಿವರಿಕ ಶಕೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. ೭೭ ನೇ ಪಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಭುಜಬಲೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಪವಾಯಿತು. ವಮದುಮಗನ ಪೋಷಾಕು ಖಾದಿಯದು. ಈ ಶುಭ ಪಮಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂ ಕವಮನ್ಯ ಟಿಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭಂಡಿಗೆ ೩೩ ಜನಾಪಾರ. ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦೦ ಕಾಣಿ ಕೆಯಾಗಿ ಪಮರ್ಪಿಪಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ರಾ। ಶಾಮರಾವ ಪಂಗಪ್ಪ ಗಂಪತಿಕೊಂಡೆ ಇವರು ರವಿವಾರ ತಾ. ೫೫ ನೇ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತೀರ ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ (Heart disease) ಮರಣಪಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಪಲು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿವಸ ರವಿವಾರದ ರಜತೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎದೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿನೋ ನೋವಿನ ಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೂತವರೆಯೇ ತುರು ನಿಮುಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅತ್ಯಂತ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ ಮೃತ್ಯು! ಅವರ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯೂ, ನಾಲ್ಕು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರೂ ಇರುವರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಮಳ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅವರು ಲೋಕಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಜೋಕಾವರರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ಪಸ್ಟೆರೆ ಪತ್ರ ಪಿಕೆ ಳಿಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಮಕ್ತಾ ಪಿಕ್ಕು ತಿಳಿಪೂಂ ಬಹುದು.

ಪುರುಪೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಸ್ಥಾನಳಾಗ, ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಕೆಲ ಆಂಕಗಳು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು ೩೧,೮೫,೪೬,೪೬೦ ಜನ ರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಪಿಷ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಪ್ಪು ಜನರು ದೇಶ ಸಂಪ್ರಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾ ಗಿರುವರು. ಈ ಹಿಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಳಕೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕೇವಲ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ೧೩ ಕೋಟಿ-೨೯ ಲಕ್ಷ ಪುರು ಪರು, ೧೫ ಕೋಟಿ ೪೪ ಲಕ್ಷ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವ್ವಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಪರೂ ವಿವಾಹವಾಗಿರೆ ದೆಸಂ ಮಂಧಿ ಶಾಸನವೇನಾದರೂ ವಿರ್ಪಟ್ಟರೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಪುರುಪರು ಪಿಕ್ಷಿಗೇಗಾಗಿದೇಕಾಗುವದು !

ಹಿಟ್ಟು ೧೪ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಪ್ಪು ಜನರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣ ೧ ಕೋಟಿ ಪುರುಪರು ವಿಧುರರು, ೩॥ ಕೋಟಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಧವೆಯರು ಇವ್ವಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಅವಿವಾಹಿತರು.

ಈ ೩॥ ಕೋಟಿ ವಿಧವೆಯರಲ್ಲಿ ೧೫ ಸಹಸ್ರ ಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಪ್ಪು ವಿಧವೆಯರು ಕೇವಲ ೫ ವರ್ಷ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ ! ಅವರಿಗೆ ಲಗ್ನವೆಂದರೇನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ವಿಧವೆಯರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ! ಸಾಧಾರಣ ಹಿಂದು ಲಕ್ಷ ವಿಧವೆಗಳು ೧೧ ವರ್ಷಗಳೊಳಗಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ ! ೧೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾಯಿದ ವಿಧವೆಯ ರಾದರೂ ಸಾಧಾರಣ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ೫-೬ ಲಕ್ಷ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಅವರ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೂ, ಬಾಲಕರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಚರ್ಯ ವ್ರತವೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ !

ಹಿಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೫೧ ಕೋಟಿ ೬೭ ಲಕ್ಷ ಹಿಂದುಗಳಿದ್ದಾರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೫೧ ಕೋಟಿ ೭೬ ಲಕ್ಷವಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿಟ್ಟು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂ ಖ್ಯೆಯು ಕತಿಮೆಯಾಯಿತಷ್ಟೇ ? ಇದು ಹಿಂದುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೆ ಮುಪಲ್ಮಾನರ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ೬ ಕೋಟಿ ೭೬ ಲಕ್ಷವಿದ್ದದ್ದು ೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೬ ಕೋಟಿ ೮೭ ಲಕ್ಷವಾಯಿತು. ಇವರಂತೆಯೇ ೪೮ ಲಕ್ಷ ಕ್ರೈಸ್ತರಿದ್ದ ವರು ಈ ವರ್ಷ ೫೭ ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದರು. ಈ ಉಭಯ ಧರ್ಮವರು ಅಧಿವೃದ್ಧಿ ಪೂರ್ತಿಪ ಪದಕ್ಕೂ, ಹಿಂದುಗಳು ನ್ಹೇಷಪವದಕ್ಕೂ ಹಿಂದು ಗಳ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪರಧರ್ಮಪವರನ್ನು ಹಿಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವದು ಇವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗ ಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದುಗಳು ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತನ್ನ ಕನ್ನವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಶತವಾ ನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೆಮ್ಮವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸ್ಥಾನವೆನ್ನವೇಕಾಗುವದು !

ಹಿಂದುಗಳ ಗಂಡಪರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೧೧ ಜನರು ಅಕ್ಷರಜ್ಞರು. ಉಳಿಪವರಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಷರಶತ್ರುಗಳು. ಮುಪಲ್ಮಾನರಿಲ್ಲಾದರೂ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯ ಗಂಡಪರು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು ಜೈನ ಪಮಾಜವಿಪಲ್ಲಾದರೂ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ಗಂಡಪರು ಅಕ್ಷ ರಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡಪರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇರು ವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಜ್ಞ ರೆಪ್ಪೆರವಿಕುವೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರೇ ಊಹಿಪಬಹುದು. ಹಿಟ್ಟು ಪಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೩ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೂಡಾ ಅಕ್ಷರಜ್ಞರಿಲ್ಲವೆ ರಿಪ್ಪಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಧಾರಿಪಿದ ಇಂಗ್ಲೀ ಪರ ಅಲ್ಪಪಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಳಕೆವರೆಗೆ ಅಕ್ಷರ ವಿಜ್ಞರ ಪಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

—ರೋಚಕತ.

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ದೇಚಳ್ಳಕ್ಕ ದೇಕಪುಂಡೇ ಪೊವೆಲಾದವರು ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವರೆಂದಿದ್ದಾರಂತೆ

— ಕಳೆದ ಕನಿಷ್ಠಾರ ತಾರೀಖು ೧೬ನೇ ಗೆ ಜೋಡಾಗಿ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಹಂದನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಅಗರ್ಜಿಯ ತಿಜರದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಜರಿ ಬಿತ್ತು

— ೧೯೩೪-೩೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲಿನ ತಾವಿಂದ ೧೫ ಲಕ್ಷ ೬೧ ಸಾವಿರ ಪವನು ತೆರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿತು ೧೯೩೧-೩೯ನೇ ಇಸವಿಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ೧೫ ಸಾವಿರ ೧೯೩೦ ತೊರ್ಲು ಗಳಿಗೇ ಟಿ, ೩೪ ಲಕ್ಷ ೨೮ ಸಾವಿರ ೬ ಕ್ವಿನ್ಸ್‌ಹುಟ್ಟಿಸು ಆಂ ವರೆ ೪೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಚಿಟಿ ರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪಿ ಸಬ್ಬು ಸುಮಿಮ್ಮೆಸ್ಸಿರ

— ವಟಿಟಾರ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾದರವಾದ ಪಾಳೆಯರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೋರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ಮನಾಕ್ಕರಿಗೆ ಸಂಗ ರೊಪಾಯಿಗಳನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿರುವರ

— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕಂಬಳ ಯು ವೇಣ್ಣಾತ್ತೂರಿನ ವಿಜಯಿತು ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊರಿಕ್ಕೆ ಈಗ ಆ ವಲ್ಲಾರೂ ಆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗಲಿ ಕೊಂಡ ಹುಗಿದು ರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿಸಿದುರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸು ವರ

— ಮಂಂಬಯಿಯ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ವರ ಲೊಕ ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದಕನ ಮಾಡಿದ ಜಾಗ ಯ ವೇಲಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಳ್ಳಿಸಾದ ಬೇಲಿಯ ಂದ ರಕ್ಷಿಸಲೇಕೆ ದು ಂದಾವ ನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅನುಲಂಜೀಜಂಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬೇಡಿಯರು

— ದಿಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಡಿದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಯೂರ್ಡದ ಪ ಸಾರವಾಗಿ ಲಿಕ್ಕೆರಿದ್ದಿಯೆರೆಲ್ಲಂಡು ಮೈಸೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ

— ಕಾನಪ್ಪರದ ಅರಾಜಕ ಒಳಸಂಚಿನ ಖಟ್ಟಿಮೊಕ ಅಭಿಯೋಗಿಗೆ ೪-೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಿಟ್ಟಿಮೆಗಿದೆ

— ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸೇಮಸ್ಸರ ಪರಪಕ್ಕು ಳಿಂದ ಖುರಾಶ-ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಅಹಮದಾಗರದ್ದ ಜರಿಗಿತು ಪುಳೆಯ ರಾ ವಿಲಕ್ಕಷ್ಟ ನೀಡಾಯಿತ ತಿಂದ ತರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು ಸೇವ ಸ್ಸರು ನಾಲ್ಕು ಖಂಡಿಯಿಂದ ಪಣಜಿಯು ಹೊಂದಿದರೂ ಆವರು ಎತ್ತಗುಂದಲಿಲ್ಲರೆಂದು ರಾ ಕಾಮತರು ಪ್ರಶಿಪಾದಿಸಿದರು ಪೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷದ ಚೌಕಾಲಾಗಿ ವಾದರಾಜ್ಯ ಆ ಮೀಸೆಯೊಂದನ್ನು ನೆವಿಸಬೇಕೆಂದ ಈ ಪರಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೂಚನೆ ಸಾಹಾಕ್ಕರ ಬಿಡಿ ಗಡೆಯ ಬಗೆ ಅನಿಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪರಿವತ್ತ ಇವಿಸಿರುವಿತು

— ಕಳ್ಳಕ್ಕಡಿಯಿನ ನಾಗರೀಜ ಸಂಕಾನಿದ ಯುವ ಪ್ರಜಾದ ಶುಮಾರ ಶ್ರೀ ವೀರಪಲಿಜಪಿಯರು ಜಾ ತಿನೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟುಮರಾ ಯುವರಾಜ ಸಂಗಡ ತಪ್ಪ ವೆ ಗಸಸ್ಥೂ ತಂಕಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು ಯುವರಾಜರು ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪರದೇಗೆ ಆದಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ವೆಂದು ಯುವರಾಜರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು ಖಾಲಸಾನ ವೈಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪರದೇಗೆ ಅರಿವೆಗೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಖಾಲಸಾನ್ನು ತಮ್ಮೆತೆಗೆ ಕರೆದು ಪರದೇಗೆ ಆರತಿದು ಮೇಲಿನ ವೇಷವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಬೋಧಿಸಿದರು ಖಿಳ ಕ್ಕ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೈಯಾ ಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದ ನೂಲಿನ ಎರಡು ಮಾಲೆಗಳು ಸಹಿ.ವಿ.ಸ್ಸಾಮಿಯವರ ಮಹಾತ್ಮರು ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಉಡುಗರವಿಸಿದರು

—ಆಕಾಲಿಗಳ ಐದನೇ ಜಾವ್ಯ ಕಳೆದ ಮೇ ತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೈತಾಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾರಭಾರಿಗಳು ಅವರಮ್ಮ ಸಂಘಿಸಿದು ಅಗಿಬುಂಡಿಯ ಮೇಲಿಂದ ನಾಲ್ಕ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಯ್ದರು ಆಕಾಲಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನ ಬಿಯ್ಯಲು ಬಿಗಿಬಂಡಿಯನ್ನು ಕದಾಗ ಅಟ್ಟಿದ್ದರು.

—ಮ್ಯಾಂಡೇಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಅಕಾಲಿಗಳು ಉಚಿತ ವಾಗಿ ಬಿಡಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದ್ದ ಅಡಿಗಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ತಮ್ಮ ಹದ್ದಿನ ತೊರಗೆ ಒಯ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮಾಧಿಯವರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವರಂತೆ

—ಪ್ರಜಾಂತ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿನ್ನುವ ಆದಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಡತಿ ಕೊಡಲು ನೇವಿ ಸಿದ ಕಮೀಷನವು ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಂಚಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವದೆಂತೆ

ಈ ರಕಮನ್ನು ಹೊಡಿಲೆ ಅಂದರೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭ್ಯರುಂದ ಅಭಿವೇಕನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿಯಮು ಹೊಂಟಿಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬೌಕಾ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಬುದಕಾಲಿ ಕಮೀಷನು ನೇಮಕ ಹೊಂದು ವರಿದೆಂದರೆ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ

— ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೧೯ ರಿಗೆ ನೇಗೆ ಮುಂಜಾನ ಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ತಂಜಾವರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಪತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಿಂಡಿಸರ ರ ಸಂಬಂದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ರಗ ಮಹ ದೇವಮಂ ಟಿಲೆ ಪಂತಲು ಅಧ್ಯರರವರ ಮೇಲೆ ವ ಖಿಂದಿ ಕಾ ಕಾವುಗಳ ಸ್ಥಾಗಿಸುವಿಕೆ ಅಽ ರೂ ವ ದ್ಯಾ ಕ್ಕೆ ದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭ್ಯ ಸದರು ಪಂಡಿತ ಕೇ ಸಂತಾನಂರವರ ಮೇಲೂ ಇದೇ ಹುಕ ವು ಜ್ಯಾರಿಯಾಗಿದೆ ಸರಕಾರ ಕೈಕಾಯಿ ತೆಯಂ ಸಪ್ಪಿಪತ್ಕಕ್ಕ ತೆರೆಗಳನ್ನು ನಿಂ ರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾ ಸ್ತ್ರಾಂಜ ರೊಂ ಏಪ್ರಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಜೂರಿ ಸಲಟ್ಟಿದೆ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರ ಮೇಲೂ ಮುಖ ಖಂಡಿ ಹುಕುಂ ಜ್ಯಾರಿಯಾಮಿತು ಆದರೆ ಈ ಹುಕು ಮು ಆದರು ಗಿಕ್ಷೆ ಒಂಪಿಸಂ ಮಾಡಿದ ಖಿಳಿಕ ಜ್ಯಾರಿ ಯಾಯಿತ

—ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವ ಕೊವಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಮಿ ಹೊನಿಳಿತ ನರವರನ್ನು ಹದ್ದು ಮೀರಿ ಮಾತಿದ ಕಾರಣಾಂದು ಆವರ ಅರಿಷ್ಕ ಆ ಕಾಶಕೆಗಳಿಂದು ನಿ ಹೇಬಡಿದರು ಆದರು ಅವರ ಗೈರ ಹಾಜರಿಯ ಪಂದಿ ಸಾಲಿ ಕೆಲವರ ಸ್ಥಾಕ್ಷೇ ರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ದಿವೆ ಮಾಡ ಪದೆ ಟ್ಟಾ ವ್ಯ ಷ್ಟ ಇಂಡಿಮೆ ಸಶ್ರಿಯೆಯ್ದ ಜಾರಿಗಿಡುತು ಕೊಡುವರು ಮಿ ಹೊನಿನ ನರವರ ಮೆಲೆ ಮಾನ ಯ ನೊ ಟೀಮು ಜಾರೀದಾಯಿ ತೆಂದು ಗೃಹೀತ ಹಿಡಿದ ವರು ಮತ್ತು ಪಿಠ್ಠಿವಾಡಿಕೊಳ್ಳವರು ಟ್ಟಾಳ್ತು ಅಧ್ಯಾ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮಿ ಹೊನಿನ ನರಂಗೆ ಬಗ್ಗಿಂದು ಲಿಕ್ಕಿ ಇದೊಂದು ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ರಾಜಿಳಿಗಿನ ನ್ಯಾಯದ ಮಾಡರಿಯೆಂದು ಮಿ ಹೇಡಪ ರವರು ಹೊರಿದೆ ಅವಾಪರಗಳನ್ನು ಅಳಗಿಗಳಿಯುವಾಗ ಮಿ ಹೊನಿಮನರವರು ನಮುಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ

— ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಲೀಲೆ ಮೈರ್ ಸಾರ್ಕಿಟನ ಹತ್ತರ ಪರ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲ ಯುತ್ಪಿಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಸುರು ಹೆಂಗಸಿದ್ದಳು ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ ಬಳಿಕ, ಆವಳಿಗೆ ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಯಾಯ ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು, ಬಂದರ ಕಿಂದೊಂದು ಬಿಗ್ ಬಿ ಟಗಳಿಗಳನ್ನು ಹೆತ್ತಳು ೩ ಗಂಡು ೩ ಹೆಣ್ಣು ಮೈ ಬಣ್ಣ ಜನ್ಮ ಭೌತಿವಿತ ೩ ಕೂಗಳ ಬೆರಳಾಗಿಗೆ ಒಗುರುಗಳಿದೆ ಒಂಬಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಮೂಡಿದೆ ೩ ಕೂಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಸಾಗಿರುವಂತೆ ಹಿಡಗಿದೆ

— ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಲ್ಲೆಯ ಒಡಿಗರು ಮದ್ಯಸೇವನೆಯಿಂದ ಮನೆಯಾರು ಹಾಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ತಲ ತರುಣರು ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಕಂಡ-ಕಡೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು

— ಚೀನದ ಲೆಜಿಸಾಹಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕನಾದ ಸನ ಯತ್ ಸೇನನು ಮಡಿದನೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು ಅದೀಗ ನಿರಧಾರವೆಂದು ತಿಳಿದ ಬಹುತ್ತಿದೆ

— ತಾರೀಕ್ಕಿಂದ ಮಹಂತರಿಗೂ, ಭಜಕರಿಗೂ ದೇವ ಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾದದ್ದು ಸತ್ಯಗ್ರಹವ ದಕೆಗೆ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳೆದಿದೆ ಭಜಕ ಪಕ್ಷದ ಸ್ವಾಮಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಜ್ಞೆಯೋಗಾಗಿದೆ ಈಗ ಮಹಂತರು ಜಾಹೀರಾ ನಾಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತಾರೀಕ್ಕರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬಗ್ಗೆ, ಶ್ರೀ ದೇವರ ನ್ಥಿರ-ಚರ ಸೊತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೂ ವಿಶ್ವಸಿನಿರ್ಧಿಕ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿರೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ದೇಚಲಿಂದು ದಾಸರವರು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಹಂತರು ವಿಶ್ವನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥಪರಂಪರೆಗು ಇನ್ನೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ

— ಗುರುದ್ವಾರದ ಪ್ರತ್ಯೆಯ ಖಿಗ್ಗೆ ಪಂಜಾಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮು ಲಾಯಿತ ಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು, ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವೂ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಮುಖರೂ ಗ ರುದ್ವಾರಗಳ ಪ್ರತ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಾಯಿಸುವ ವಿಜಯ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು

— ಕ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಯಿಂದ ಜ ಲ್ಯಾ ಕಿಂಗರೆನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿರುವ ರಿದ್ದಾರಂತೆ

— ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಮುಂಬಯಿಯ ವ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಠರಾವು ಮಾಡಿರುವದಷ್ಟೇ ಇದನ್ನ ಲಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಪ್ರಜಾಮಿತ್ರ' ಹಾಗ ಮರ್ನಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಾಹಿಯವದೇನಾಂದರೆ — ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ ಳಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಅ ತ್ರಿಕ್ಕಲ್ಪವೆಂದು ಗಣಿಸ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅನಭಿ ಷಿಕ್ತ ಅರಸರಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನರ್ಪಿಯುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಂಕಥಾ ಜಾತಿತವೇ ಆ ಸಮಗಂ ಬದಲ್ಲಿ ಗರ್ನಿ ಸಮಾಜವು ಅಂಕಾರಪೂರ್ವಕ ಸೇ ರಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯತಪಾರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದಂ ತೆರೆ ಆತಿಕರ್ಯಕ್ಕಿಯೊನದು ಮಾನಪತ್ರವು ಅಗಸ್ಟ ತಿಂ ಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಕೂಲತೆಯಂತೆ ಇಮರ್ಪಿಸ ಲ್ಪಡುವುದು

— ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಳಿಂದ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂಬಯಿಯ ಬೆಸ್ಟರ ಹೆನ್ನಾರರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಐಕ್ಯವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬೀಜವೂ, ಹೊಂಟಿಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಕಾಡುಮಬಿದ್ದಿದೆಂತಲೂ ಪ್ರಜಲಿತ ರಾಜ್ಯಾಳಿಕೆಯ ನ್ನು ಕೂಡಲೆ ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ ರಿಪ್ಪ್ರಸಂವರ್ಧನರರ ಹೊಸ ಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ, ಅಧಕಾರಿ ವೇತನ ನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಂತೆ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದ ಲೂ ಅವರು ಬೋಧಿಸಿದರು

— ಕಳೆದ ಕನಿಷ್ಠಾರಕ್ಕೆ ಮೌ ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಮೆಜ ಳು ಲಾಹೋರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಜಲಿತ ಪರಿಚಿತ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನಿತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯೋಗದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಶಾರಕರಂ ತಲೂ, ಕಾಯಿದೆಭಂಗದೇ ಆಳರಸರಿಗೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಕಾರದ ಕತ್ತಿಯಂತಲೂ ಬೆ ಧಿಸಿದರು

— ಮದರಾಸ ಸರಕಾರವು ಮಿಡಾಸದಾರರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆದದೆ ಶೇಷಾ ತಾರಧ್ಯ ಏರಿಸಿ ತರಿಗೆದ ನ್ಯು ೧೯೩೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಾಗಿದೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮಿಡಾಸದಾರರು ಮಿಯಿಗೆ ಎಸೆದ ಕೊಟ್ಟಯ ತೂ-ಕೆಂದು ರಿಕ್ಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಾ ನಿರ್ವಾಕರನಯ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂದರಗಾಡಿದ್ದಾರೆ ನೆರೆದ ತಂಜಾವರದ ಜಲ್ಲ ಪರಿಷತ್ತಿ ವಲ್ಲಿ ರಾವ್ಯ ಮಾಡಾಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರ ನಿಜಾಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಲೀಗಲ್ ರಿಮಂಬ್ರನ್ಸರರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಂ ಆಯ್ಯಂಗಾರವರು ಮಿಡಾಸದರರ ಆಸಿನ ತೆರಿಯು ಕಾಯಂ ನಿಷ್ಟುಮೊಟ್ಟ ಎಂದು ಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಇನ್ನಿಯಿಷ್ಟೆ ಆದ ಒಬ್ಬಂದವಿದ್ದೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವದೆಂತ ಲೂ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಮರಿಯೆವಡಿಸ ಬೆಲ್ಲಾಮು ವಿಸ್ತೃ ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರ ಹಸಾಮಾನ್ಯಿಯನ್ನ ಮುಂಬಿ ಜಮ್ಮನೆ ಯೆನ್ನು ಹುಯಿಂಡ ಬ್ರಿಟೀಷರಿಗೆ ಕೋಭಿನಕಳ್ಳಕ್ಕಲ್ಲೆಂಲ್ ಲೂ ನುಡಿದರ

— ತಿರುವುರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಬ ಪ್ರಕಾರದ ದನಗಳ ಸೋಂಕು ರೋಗವು ಬಂದು ಇವೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾತಿಯ ದನಗಳು ನಿರ್ಧನವಾಗಿರುವವು.

— ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಳಳದ ಮೇ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕ್ಷತೀಯ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಂಗಳ ಕಾರಣ ಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

— ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮಹಾಜನಗಳಿಗೆ ಆಯೆ ವೃಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕರ್ತೃರವಾದ ಜನಾಬ್ ಸೂಚೀ ಸುಹೇಬರವರು ಅಧಿಕಾರಪ್ಪ ಧೂಮಪಾನಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿರುವರು.

— ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಕಂತಿಗೆ ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ೪೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸೂಲಾದವು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ.

ಹತ್ತನೆಯ ಸೂಚನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಹತ್ತನೆಯ ಸಮಾವೇಶ ಮೇ ೧೫-೧೬ನೆಯ ತಾರೀಖು ಬುಧವಾರ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಕೋಲಾರದ ಮೈಸೂರಿನ ಸಭಾಸದುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ, ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಮಾಧುಮಗಳೂ, ವರ್ತಕರೂ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಜನರೂ ಸಭಾಭವನದ ತುಂಬಾ ಆಕ್ಯಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ನೆರೆದಿದ್ದರು ಭಗವತ್ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಗ ಗೀತೆಯೂ ಆದ ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತ ಮಂತ್ರಿಯೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಹಲ್ಕೆಯ ಪೆಟ್ಟೆಟ್ ಕಮಿಷನರರವರೂ ಆದ ಮಾ|| ಬಿ ಎಸ್ ಹರಿ ಮುಣ್ಣಯ್ಯ ಎಮ್ ಎ, ಬಿ. ಎಲ್ ಅವರು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕುಯಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಶವಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮಹಾಜನರ ಸಹಾಯ-ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರ ಬಳಿಕ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಪದವಿಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇವರುಗಳೂ, ಕೋಲಾರದ ಬಿಳಿಯ ಸ್ಥಳಪದವೂ, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪಂಡಿತರೂ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನ ವಿಮರ್ಶಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿರುವ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಪ್ರೊ|| ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಆಯಾಯೆಸ್ಟಪ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು ಇದನ್ನು ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ಮಾ|| ರಾ|| ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರವರು ಅನುಮೋದಿಸಿ, ಮಾ|| ರಾ|| ವಿ ಬಿ ಅಲೂರ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು ಆದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗರ್ಭಿತವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರು ಆದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಜಿಗೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಮೀನಗಳು, ಕೂರಿಯಗಳೂ, ಇವಿಗಳೂ, ಕಲಾನಿಧಿ ಮಾ|| ಎಸ್ಸೆಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ, ಈಚೆಗೆ ಅನ್ಯತಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇಂದಿಯೂ ಕೆಲವರ್ಷ ಈಗ ಅನ್ಯಪತ್ರ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯತಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಗಳು ನಿಕ್ಷತ್ತಿವೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಜಾಗೆಯೇ ಮೋಷಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮಹಾಪುರುಷರಾದ ಮಾಧವ ವಿದ್ಯಾರ್ಣ್ಯರವರು ಅನ್ಯತಿಗರೇ ಎಂದು ಮಾ|| ರಾ|| ಶಿ ವಿ. ಗುಂಜಿಕ್ಕರವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ತಜಿನಿ ಶಾಸನಾಂಶವನ್ನು ತೆಗೆ ಶಾಸನ ಒಂಬತ್ತು ಉದಾಹರಿಸಿದರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪೂರ್ವಚಾರಿತ್ರಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇದಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರಕಾರಗಳ ಮ್ಯಾಚೆನ ಲಿಪಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಡು, ಇದಮ್ಮಾಸದ ಉದಸಂಜಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾಲದ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪಾರ್ಯಾಸಲು ವಿದ್ವಾಸರು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೆಲಸ್ಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಏಳನು ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ, ಸೂಚಿಸಿ ಸಕ್ಷಾರಂ ಈ ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಸೇವಾ ಸಮಾಜಂಭಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮ ಉಣ್ಣಾಕ್ಷರೂರ್ವಕವಾದ ಮತ್ತು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಅತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸಿದರು ಬಳಿಕ, ಈ ಳಳ ದಿನ ವರೆಗು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಅಂಗೀಕೃತಗಳಾಗಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಾಯಿತು

೧ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನೇರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಹತ್ತನೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತನ್ನ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಪಂಡನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅನ್ಯತಿವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೃಪಾಪೂರ್ವಾವಾದ ಪರಿಶೋಷಣೆಯು ಶತೋವ್ಯಥಿತವಾಗಿ ನೆಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ

೨ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನೇರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಹತ್ತನೆಯ ಸಮಾವೇಶವು ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತನ್ನ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಆವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಪತ್ತಿನ ಅಧ್ಯೇಕ್ಷ ತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪೋಷಕ ಕೊಟ್ಟರುವದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮಹಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ

ಕೋಲಾರ, ತಾ ೧೫-೪ ೨೪ | ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

— ನೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿದ ಜಾತಿ ವೀಕ್ಷ ಭೀಕರವಾದ ಫ್ಲಾಗು ೩-೪ ರೋಜುಪಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ದನ ಈ ಪ್ರಕಾರ ೩೦೦ ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಗೋಜು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳ್ವುವು.

— ಜಳಗಾಂವದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮಹಾಜಾಜ್ಞ ಸ್ಯಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿರ್ಮಾಣದ ಸಾಸಿ ಪ್ರಕರಣ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗಲ ಸುವಿಶಾಲವಾಯಿಗಳ ಸುರಿ ಮಾತುಮಾಡಿರುವರು

ಡಾ|| ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಸೂಲಿ, ವಾತ ಮೇದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿಲ್ಲ ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಮಿಷನು ಹಚ್ಚಿನ ಪತ್ರ ಹಿಸಿ ಬಿದಟಲಿಂದ.

ಏಜಂಟ್ಸ್ — **ನಾಗರ್‌ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ತಿಯೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ಇಂಥ ಜ್ವರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂಮಿಹ್ಫ್ಯಚರವನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ ಹೆಂಗ್ಯೂ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದು ಕಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಹಾಗು ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂ ಪಿಲ್ಲ ಇವು ಜ್ವರಗಳನ್ನು ನಿಜಕವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುವ ದ್ದಿವೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರದ ತಲೆ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತವೆ. ಆಯ್ ಎಮ್ ಎಸ್ ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವರು ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಪ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಕ್ಟಿ ಜನೆಗಳ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ, ದೆಲ್ಲಿಯ ದರ್ಬಗಳು ದೊರಕಿವೆ ಇದೊಂದು ಈಗ ಜಾಲತಿ ನಾಮ್ಯವಾಗಿದೆ ವಾರವಾಡಿಯವರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ಬಿಡವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು, ಒಳಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಪರ್ಯಟನದವರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವು

ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾ! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಲಂದಾವು

Dr H L BATLIWALA Sons & Co. Ltd.
P WARLI, BOMBAY No 18.
Telegraphic Address — "*Cawashapur*" Bombay.

ಹಾನೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾನೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫½ P M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ೮ P M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾನೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ** ದಿಗ್ಗೆ ೨½ A. M ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂದೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಹಾದರ ಸಿನ್ಯಾ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ಪರ್ಯಂತರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಛಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಬೆಳಕುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಧಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B V. PUSALKAR, *Manager*

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಖೋಕಲಾ, ತಾಪ, ಆಜಕೌಶ, ಪಾಂಡರಿ. ಪೋಟಶೂಲ, ಉನ್ಮಾದ, ಬಾಹ್ಯತಪಣಾಂತ ಸರ್ವ ರೋಗ, ನಾರು, ಮುಲಾಂಚಾ ತಾವಾ, ಇ. ವಿಕಾರ ಖಾತ್ರಿನ ೪ ಅಲ್ಪಾವಧೀತ ಬರೆ ಹೊತಾತ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ಕ. ೧. ಪ್ಲೇಗ್. ಪಿ. ಖ. ನಿರಾಕ್ಷಾ.

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ದುಧವಾಡಿ, ಪೋ. ಉರವಡೆ, ಜಿ ಪುಣೆ

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನೇನು ಕಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ! ನಿಮ್ಮ ಏನೇ ಬೇಕಾದರೂ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ! ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡಿಯ ಕಾರಣ ಪದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಿಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೆ ಎನೆ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ವಿಸಾ ಪಾಪಿಸಿ, ಮಂಡಿಸ ಸೋಗ ಸ್ಥೇನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿನೆ, ಇದ ಜ ರೂಪಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯ ಮಾಡುವ ಹಿಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಬಿಲನತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಇರ್ ಯು ವ. ತ್ಯಾನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಮತೆಯ ಮಿಂಚಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಏನಾ ಕಾಣಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮೆಕಂಪನಿಯ ಟೀಫ್ ಏಜಂಟರು.

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಗಾರವಾರ
ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಸ್ಪೆಶಲ್ ವರ್ಟ್ಸವು.

ನಮ್ಮ ಮಾರೀಷಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ ವನ್ನಿಸಿ ಪೊಪಲಾದ ಪೈಕಸರಿ ಸಂಗಾತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾವೆಸ್ಪೆಶಲ್ ಏಜ್ಞಾವ್ಯ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ಜನಮಾನ ಬರೆಗೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಸಾಡದೆ, ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೀಳ್ಪಿಸಿ ಜರ್ತರು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ—ಪ್ರಕಾಶಕರೂ,
ಭೂಟವಾಡಿ ಗಿರಗಾಂವ
ಮುಂಬಯಿ.

ವಾಯುಮುಕ್ತ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಸೀರಿಯಾ.)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದಫಿಟ್ ರಾಗ. ದುಷ್ಟಿಸ್ಥ ಇತ್ಯಗಳನ್ನು ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಥಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತದೆ ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಬುಲಾಲ ಜೈನ, ಕಲಕತ್ತಾ:— "ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಶರೀರ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧದಿಂದ ಕೆಲ ನಾತೀತ ಫಾಯಿದೆಯಾಗುತ್ತಿದ ಶಿನೇ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಉತ್ತಮವಾಗುವದು" ಡಾ ಪಟೇಲ ಜಿ.ಜಿ.ಬಿ. ಸೂರತ — "ರೋಗಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತದೆ." ಜೆ. ಕೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ:— "ನಮ್ಮ ಚಿಗಪ್ಪನ ಹುಡುಗನು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ೪-೪ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಫ್ರೀತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಬಂತು." ಎಮ್ ಆರ್, ಕಾನಿಟಕರ, ಜಾಹಗೀರದಾರ, ಲೋಣಾರ, ವರ್ಹಾಡ.— "ಒಂದೇ ಒಪ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಶಾಂತವಾಯಿತು ಕೂಡ್ಲೆ ಶಿನೇದನ್ನು ೨೪ಸಲ " ಪತ್ಯನ್ನವ ಹಾರವನ್ನು ಬಾಲಬೋಧ ಲಿಪಿಯಿಂದ ನಡಿಪಕಕ್ಕರ್ರು

C. L. Shaha, Deshinamawala,
Vayu-Mukta' Office, Palace Road, BARODA.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾತವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳಿಗೆ, ಪಡಬಾರದಂಥಾಗುವದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗ ಇದರ ಉಪಯೋಗವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷರಗಳ್ಳಿ ಕ ಳಿಗೆ ಇದ್ಯಾರವ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವೆ. ಅದರ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಾರವ ವರದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮತ್ತಿ ಎಪ್ಪೆಕ್ಟ್ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಂಯಿಪವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತಿ ಅನುಭವಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಗಂ ಸ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸಿ

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಂಪನಿಯು
ಭಾಗೀದಾರರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಿರುವದು!

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ೫೦೦೦ ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗೀದಾರರು ರಜಿಸ್ಟರದಲ್ಲಿರುವರು. ಕಂಪನಿಯು ಮೊದಲನೇ ವರುಷ ೧೦೦೪ ರಂತೆ ಎರಡನೇ–ಮೂರನೇ ವರುಷ ೧೦೦೪ ರಷ್ಟರಂತೆ ಭಾಗಿದಾರರಿಗೆ ಲಾಭ ದೊರತಿರುವದು. ರಿಝರ್ವ ಫಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ವನ್ನಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಈ ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸುವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕಿರಿಪಸ್ಥಗಳು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ವಿರಳ ಇಷ್ಟೇ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟು. ಮಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತೇ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. (ಸಾತಾರಾ.)

rinted Paudulished by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.

Thursday 5th June 1924.

ವರ್ಷ ೨. # ಕಾನಡಾವೃತ್ತ. # ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨.

THE KANARA NEWS.

ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ ೨-೪-೦.
ಹುನೆಯಾರ್ಚರಿಯಿಂದ ರೂ. ೩-೦-೦.
ವಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೩-೨-೦.
ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೦-೧-೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು (೧೫ ಎಪ್ಪು ಉದ್ದ) ೩ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. ೧-೦-೦ ಆ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦. ಹೆಚ್ಚಿನದರ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತರಿಯುವದೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಅಮೃಸಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವವು ಕ್ರ.
ಖಾಸ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಹಿವಾಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಾಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಕ್ಷಾ ವ್ಯಾಪಾರಾಗೆ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಉಪಯೋಗ ಕಾಯದೇಹೀರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ಪೌಂಡ ಬಾಟಲಿಚೆ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ.

ರೋಗಿಂಚ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದೆ ಖಾಲವಿಣಾರೆ,
ಭೂಕ ಬರವಿಣಾರೆ,
ಶೌಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೋಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೆಣಾರೆ,
ತೆಜಸ್ಕೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಮಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೪

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಲಿನ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾನು (Cotton heralds) ಸಂಚಿ, ವಿವಿಧಗಳು, Wire heralds) ಉಕ್ಕಿನ ಪಟ್ಟುಗಳು) Steel reelds) ಸಾಮಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಾಲಿಗಳು, Plain & roller shuttles) ಪಿಕ್ಕರುಗಳ. Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಗಳು Pins) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಲ್ಲರಿಯವರಿಗೆ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸವಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಇದರ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

ಅಜ್ಜ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ

ವಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ನೆಕ್ಲೆಟೇಕ, ಏಕವಾಣಿ, ಚಿಕ್ಕಸರ, ಪದಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬಟ್ಟು, ಸಕ್ಕು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಉಡುಪಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಪಲಿ, ವಜ್ರದ ಪ ಕೆಂಪಿನ ಕುತ್ತುಕ್ಕಗಳು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಅಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಜ್ಜ ಮಾಲು!!!
ಹಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನೋಡಿಸಿದವರು, ಇವುವೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರರು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ಸಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A. ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to P. R. Kalmady & Sons Jewellers, Udipi. ಪಿ. ಆರ್. ಕಲ್ಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ ಸೋಲ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara.] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

☞ **ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.**

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಫಲಧಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅತುಲ ಗುಣ ದೆಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೋಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆನಂದಭವ ಲೇಹ" ಯಾನೆ ಗರ್ಮೀಶಾಸ್ತ್ರಾನೆ ಹೊತುನ ಗರ್ಮೀಪಾಸಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೊತೆ. ಕ. ೨॥ ರ.

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತೇಕ ಕುಪ್ಪಾನಿ ತಯಾರ ಹೊತೆ.

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಚೆ ಪಾತಹಪಣಾ, ಜಳವೆಂತುನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವ್ಯಾ, ಪ್ರಮೂತ್ರ, ಬೀಸರ್ಪ-ಪ್ರಮೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಾಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಶರೀರಾಂತರ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹ್ರಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಆ ದೂಷಿತ ಔಷಧ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೀ ಕ್ಷೀಣತಾ ತತೆಂಕರುನೀಯಾಂಚೆ ಸಂತತಾಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಮೀಶಾಸ್ತ್ರಾ ರೋಗ ಧೂಪಣೀ, ಖದರ-ಇ. ಉಪದಂಶ (ಗರ್ಮೀ) ಸಾರ್ಖ್ಯಾ ರೋಗಾನೆ ಜರೆರ ಸಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾಂತ ಸುದ್ಧಾ ತಾಕಿಂ ಆ ಖರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತುಚಾ ಸ್ಪರ್ಶ ಕರೂನ ಸಂಸಾರಸುಖಾಚಾ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೆಣಾರೆ ಯಾ ಜಗತೆಂ ಔಷಧ ಕಥಿತಚ ಸಾಂಪಡೇಲ, ಪಣ ನಾಹಿ. ಅನು. ಕೆಲ್ಯಾ ಸೀ ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ಉಪಾ ಕಿ. ೨॥ ರ. ಟ. ಖ. ೯. (೩ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಲ್ಯಾಸ ಟ. ಖ. ಫಾಕ. ಆರ್ಡರೀ ಬರೋಬರ ೧ ರೂ. ಪಾಠವಾಗಾ.) ವಿ. ಸೂ. ಪಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚೀ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೆಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾಶಾ ಹೀರೆ ವಗೈರ ಖಪಾಸಾ ಸಮಸ್ತ ಅಗರ ಪತ್ರದ್ವಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ೧ ಆಣ್ಯಾಚೆ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೆಣಾರ ಹೆತ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧೀ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಣಾ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೀ.

ಮ್ಯಾನೆಜರ-ಆರ್ಯವಿಕಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ. ಪೋ. ಪೆಡಿವೆ. ತಾ. ಕಾರವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ ಗುಬ್ಬೆಗರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿವಿಡವಾದ ಕೇಶವುಳ್ಳ ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಮಾಂಜಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಅಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉದಾರಣವಾದುದೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಳಪುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಜೀವನೆಯ ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಕ [illegible] ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದ ಕಾರಣ ಇವನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗದಾರವು, ಅದರೆ, ಅವು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಸುಮೃದುವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರರಭ ಪೋಷಳ್ಳು ಆಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಮ್ಮ ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣೆಯ ಕ್ರೀಡ್ಡತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಆಫವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಖಾದಿಂದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತತೋತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಾಸಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿದ

ಕ್ರಯ — ಸಿಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯೆ 1 0 0, ಸಿಸ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2 10-0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚು 0 14 0.

ಆತಿ ಸುಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯುಳ್ಳ !

ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ನುರಿತ ಕೋಮಲ ಚಿರಸಂಯಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತರುವಿ ಚಿಸಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ್ಲೆಸಿದವಾದುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಮದಿರೆಯು ಅಲೊ ಕೋಲ್) ಸಂದರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಪ್ಪಿಯೆಲ್ಲಿ ಆಘವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸತಲು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಘ್ರಸ್ಪವಿಕೆಯು ಆರಂಭಿಸಾಗುವುದು ಬೇರ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಬೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅತಿಶಯವುಳ್ಳದ್ದು ನಿಮಿಷ ಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೆ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 0-8 0 1 ಡ್ರಾಪ್ (ಮಿತಿಯ) ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0 ಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 2 0 0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-

ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾಡೂಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0 12 0

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co**

16, Market, **BOMBAY. 2**

ಪನಾ ಒಂದ್ರವಾಗದೆ
ಹೂದಲು ತೆಗೆಯುವ

ಬಾದಶಾಹೀ ನಾಬೂನು

ಈ ಸಬ್ಕಾರನ್ನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಜ್ಜಾರಿ ಅಂದಿ ಹೂದಲು ಗಳು ಜರ್ಮನ್ನು ದೂನದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ತಲಂಕಿಸಿದರೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾಯಿಯಿಂದ ಉದುರಿಹೋಗುವದ ಖಚಿತವ ಪ್ರದುವಾಗ ತ್ತದೆ ೩ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧ ರೂಪಾಲಿ ಒಂ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಳು ಆಣೆ ಬಂಟ್ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನ, ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ ೩ ೫ ಒಟ್ಟಿಗೆಗಳಳ್ಳೆ ೪ ಒಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨/ ಆಂಚೆ ಪಾಸ್ಸು ಮಾಫು ಬೂದಾಹೀ ಸಾಬುನಿನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತ, ಆರಾಜಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪದಕಗಳು ಇನಾಮಾಗಿ ದೊರಕಿವೆ

ನಕಲೀ ಪ್ಲಾಲಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ

ರಜಿಸ್ಟರ ನಂ ೫೦೯ ತಪಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರಿ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ ವಿಪಂಟರು ಬೇಕು

ಸಿ. ಸಿ. ಮಹಾಜನ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೨

ಟೀಪು — ಕಶ್ಮತ್ಯವಹಾರ ಇಂಗೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಮು ಜಾಗರುಗಿ

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಲಾ ಗಾಲಂಗಡ ಮತ್ತ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂದು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾಂಜೆ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು ಯಾವದೇ ಯಾವದಾದರೂ, ತಾರಿರಿಸಿ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ತಾಸ್ತೋತ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ದಯ, ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗದ ನಮ್ಮ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖರಡಿಯಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬವಾಬೇ ವ್ಯವಹಾರ್ಯಪ್ಪ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ
ಬಸರೂರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
ಶ್ರೀ ಕಾಂತಾಮಣಿ ಔಷಧಾಲಯ,
ಲಿ/ಂ ಮರ್ತುಕೆಟ್ಟು ನಾಗಪ್ಪಕೆಟ್ಟು ಪಟೇಲ

ಬಡತಳ.

ಕೊ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೭೫, ೧೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾತ (ನ ರಾರಿ) ಕೆಂ ೧
೫ ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಗ್ರಹಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು

ಪತ್ರ — ಗೋಪಾಳ ಸುಖಾರಾಮ ಪಾ
ಕಂಪನಿ, ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿ
೫೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

Wanted.

A Matric or School Final passed man knowing Kanarese with an experience of Municipal work to serve as clerk in the Sirsi Municipality on Rs 30/- — 45/- P M Applications stating age and caste should reach the undersigned before the 15th proximo

Sd./ **V. D. Dhakappa,**
President,
Sirsi Municipality.

Sirsi, 25th May, 1924.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ

ಜನೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು.

ಪಬ್ಲಿಕ್ಯೂಗಿಕ ಹಾಗು ಹಿಳ್ಳಲಕದದ ಪ್ರದರ್ಶನವು

ಪ್ರಕಟನಾ ಪತ್ರಿಕೆ ನಂ ೧

ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ—

ಈ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಗಳಿಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಳಳೆದ ದಿಸಂಬರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು, ಆಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹಾವಳಿಯು ಮೂಲಳ ಅದಸ್ಸು ಮುಂದೆ ಹಾಳುವದರಲ್ಲಿ ಬಂರಿತ್ತು ಈಗ ಆ ಪರಿಪತ್ರನ್ನು ೧೯೨೪ ಜುಲೈ ೧೯ ಶನೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನ್ಶಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ

ಈರೂ ಸಹಕಾರೀ ಬಂಧುಗಳೂ, ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಣಿಸಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜುಲೈ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಳಳಿಗಿ ಪತ್ರಿಗೆ ಳಳಿಸಬೇಕು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನಿಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಲ್ಲ ಅದರೆ, ಅಚ್ಚುಗಳನ್ನು ತರುವ ಕೂಲಿ ಒಯ್ಯುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಲಳಾರೇ ಪಹಿಸಕಕ್ಕದ್ದು ಮೇಲ್ಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವಾನಗಳು ಸಿಗುವವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರವು ತಿಳಿಯಿದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಕಕ್ಕದ್ದು

ಬಾಗಲಳಕೋಟೆ ತಾ ೩೦-೫-೨೪

ಎಸ್ ಡಿ. ಹರಕಾರ
ಜಿ. ಎಸ್. ಜಾವರಿಗಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ತಾ। ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಶೂಲಿ, ಮಾತ ನೇವನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲ ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವೆಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಸೆದ್ದು ಬೆಲೆ ೭ ಅಣೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಏಜಂಟರಿಂದ

ಏಜೆಂಟ್ಸ್ — **ನಾಗಳಕ್ಟ್ಟಿ ಬ್ರದರ್ಸ್,**
ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಕುಮಟಾ. (ಜಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಫ್ರೆಂಚ್ ವೈಮಾನಿಕರ ಬೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ

ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ ಡೋಯಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದ ವೈಮಾನಿಕನು ಳಳೆದ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾರೀಖು ಳಳೆಸೇಗೆ ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವರೆ ಪಾರಿಸವಿಂದ ಹೊರಟರು ೧೧ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಮೈಲುಗಳ ಪ್ರವಾಪವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ಬಿಜಾರಿಟ್ಜ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು ಬಳೀ ೮ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ೯೦೦ ಮೈಲುಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಅಲೆಪೋ ಬಂದರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಬಕರಾ ಬಂದರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿದರು ಇದು ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದೊಳಗೆ ಕಪಿವಾರ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಗದಾದಿಗೆ ಬಂದರು ಒಪ್ಪತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಂಡು ರವಿವಾರ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಬಗದಾದಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಕರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಸೋಮವಾರ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಬಕರಾ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಮಂಗಳವಾರ ತಾ ೨೯ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಕರಾಚಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಹಿಂದು ದಿನ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಕೊಂಡು ಗುರುವಾರ ತಾ ೩೧ನೇ ಳಲಕ್ತೆಗೆ ತೆರಳಿದರು ಈ ವಿಮಾನಿನ ವೇಗವು ತಾಸಿಗೆ ೧೫೦ ಮೈಲು. ಕಳೆದ ಮೇ ತಾ. ೧೫ರಿಳಗೆ ಅವರ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಇದೇ ನೆ ಗದಿಂದ ನಡೆಸು ಪಾಧಿಸಿದರೇಕು ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ ಡೋಯಿ ಯವರ ವೈಮಾನಿಕ ನಿಪುಣತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿಕೆಯವರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಪರೂ ಮತ್ಸರಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾವರ .

***

ನಾಲ್ಕು ನಾಯಿಗಳ ಕಥೆ.

ನೆರೆಯ ಸಂಪದಿಂದ ಪಾನಾನವರಿಗೆ ಪಾಣಾಸಿಕ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಯ ನಂಪರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಕರೀರವು ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಿದೆ, ಸತ್ವಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸೇವನದಿಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೊರಕಳ್ಳುವ ಬಲೇ ರಕ್ತಾಶುಗಳು ಸಟ್ಟುಹೋಗಿ ಅತೀ ಕರೀರವು ನಿರಾಧಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಾ। ಪೊವ್ ಎಲನ್, ಎಸ್., ಡಿ ರವರು 'ಡ್ಯಾನೋದಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಿದ್ದ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೀಗಿದೆ — "ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರರು ನಿಲ್ಲು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದರು ಎರಡು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಿನಾಲು ಅನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಎರಡು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಕ್ಕರಿ ಹಾಗು ನೀರು ತೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು ಎರಡು ಪಷ್ಟಗಳು ಳಳೆದವು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳೊಂದು ಪಿಡುಗು ಪಟ್ಟಿತು ವೆಟ್ಟವೊಡಲು ಹೆಂಡಗುಡಕ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬೇನೆಯು ಸೋಂಕಿತು ಡಾಕ್ಟರರು ಪರಪಾನಧಿಯ ಯತ್ನ ಪಡಾದಿ ಈ ನಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕಾಂಡರು. ಅದರೂ, ಹಿಂದು ಗಳನಾಯಿಯ ಹಿಂದ್ಯ ಕಣ್ಣು ಖಲಾಸ. ಬಕ್ಕರಿ, ನೀರು ತಿಂದು ಹೀಸಿದ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಈ ಬೇನೆಯಿಂದ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ

***

ಅದ್ಭುತ ಬಂಗಾಲಿ ಗಣಿತಜ್ಞ.

ಸೋಮೇಶಚಂದ್ರ ದೋಸ ಎಂಬ ಬಂಗಾಲದ ವಿಖ್ಯಾತ ಗಣಿತಜ್ಞರಿರುವರು ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯತ ಗಣಿತ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಇವರು ಪಾತಿ ತೋರಿಸಿರುವರು ನಮ್ಮೂರೊಳಗಿನ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇವರು ೩೦-೩೦ ಅಂಕಿಗಳ ಗುಣಾಕಾರವನ್ನು ಬರೀ ಕ್ಷಿ ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಪಾತಿ ತೋರಿಸಿದರು ಈ ಗುಣಾಕಾರದನ್ನು ಹಾಕಿದ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಬರೆದು ಮಾತಿಪರು. ಅದರೂ, ಅವರ ಗುಣಾಕಾರ ಉತ್ತರವು ತಪ್ಪು ! ಪ್ಯಾರಿಸ ದೊಳಗಿನ ಗಣಿತಜ್ಞ ರೊಬ್ಬರು ದೋಸರವರಿಗೊಂದು ಲೆಳ್ಳ ಹಾಕಿದರು. ಗಲಜೀನೇ ಇವರಿಯ ತಿಳಿಂಬರ ಖಗನೇ ಕಾರಿಳಿನಿಂದ ಗಣಳನೇ ಇವರಿಯ ಭೇಟ್ಟು ನರಿ ೩೦ನೇ ದೆಳಗಿನ ೧೦ ಘಿಂಟೆ ಪರಿಗಿನ ಳಾಳ್ಯ ಸಕಂದುಗಳೆಪ್ಪ ? ಈ ಲೆಳ್ಳದ ಉತ್ತರವನ್ನು ೩೭ ಸೆಕಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಿ ದೋಸರವರು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಲೇ ಪಾತಿ ಹೇಳಿದರು ಈ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ೧೫ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿದ್ದವು. ದೋಸರವರು ಬರೇ ಕಾಲು, ಹಣ ಫಲ ಗಳು, ದ್ರಾಕ್ಷಗಳು, ಇಪ್ಪರ ಮೇಲೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾಗಿದ್ದ ಲೊಯ್ಡ ಜೊರ್ಜರವರು ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಆಗ ದೋಸರವರು ಮತ್ತೊಂದು ಜಯತ್ಕಾರ ಪಾತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಲೊಯ್ಡ ಜೊರ್ಜರು ಹೊಡ ಹೋದ ಊರಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಹಾದರಿದ್ದರು. ಇವೈಂಯ ಯತ್ನಾತ್ಕಾರವಾಯಿತು ಇದನ್ನು ಪಾತಿ ತೋರಿಸಿದವರು ಅಮೇರಿಕೆಯವರು. ಲೊಯ್ಡ ಜೊರ್ಜರು ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹತ್ತಿದ ಬೋಟಿ ಯಿಂದಲೇ ಸೋಮೇಶಚಂದ್ರರು ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆಂದರು ಅವಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಪ್ರತಿಒಂ ಧಿಸಿದರು ಇದೆಂಥ ಳುಚ್ಚೋದ್ಯ ?

***

ಮಿ। ಮೊಂಟೀಥರ ಬೇಟೆ !

ನಮ್ಮ ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಲ್ಲಾಧಿಪರಾಗಿದ್ದ ಮಿ। ಮೋಟಿಥರವರು ಈ ಸಾಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಿರುವರು ಇವರು ಳಳೆದ ತಾರೀಖು ೧೫ನೇ ಮಾಹೆ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಹುಲಿಯ ಬೇಟೆಯಾಡುವದಕ್ಕಾ. ಉಸ್ತರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬೇಟೆಗಾರರಾದ ರಾಮಭಾವ ಪಾಟೇಲರವರನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಇವರು ಕೆಂಚಿಯ ಬುಡಕ್ಕಿರುವ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹುಲಿಯನ್ನು ಹೊರಗಿಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ, ಅದು ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಹಿತ್ತು ಳಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಮೋಡುತ್ತ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಗುಂಡು ಹಾಳುವಷ್ಟು ಪ್ರಸಂಗಾವಧಾನವು ಮಿ। ಮೊಂಟೀಥರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ರಾಮಭಾವು ರವರು ಹುಲಿಯ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಭಳ್ಳನೆ ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಹುಲಿಯು ರಾಮಭಾವಾರವರ ಮೇಲೆ ಜಿಗಿಯಿತು ಕೂಡಲೆ, ಪಾಟೇಲರವರು ಹುಲಿಯನ್ನು ಹಿಂದೋಗೆದರು, ಹಾಗು ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸನ ಹೂಡಿದರು. ಈ ಗಡ್ಬಿಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಮಭಾವಾರವರ ಎಡಗೈಯು ಹುಲಿಯ ಳೆಳಗಾಯಿತು. ಎಲುಬು ಜರ್ಜರಿತವಾಯಿತು ಹುಲಿಯು ರಾಮಭಾವಾರವರ ಳೆಳಗಿಂದ ಜಾರಿ ಪಾಟೇಲರವರ ತಲೆಗೆ ಬಾಯಿತಾಕಿತು. ರಾಮಭಾವೂರವರು ಯತ್ನಪಾಡಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಹುಲಿಯು ಪಾಡಿಯನ್ನು ನೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ, ಗುಂಡುಪಾಕಲು ತಯಾರಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹುಲಿಯು ಜಾರಿತು, ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ್ದಿತು.

ವೊಬೇಧ ನಾಹೇಬರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಏನೋ!! ಪಾಟೀಲ ಬುವಾರವರ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಶೌರ್ಯ ನೋಡಿರಿ. ಧಾರಶೀಯರ ಪುರಾತನ ವೀರಸ್ವತ್ತಿಯು ಇನ್ನೂ ಅಳಿಯದೆ ಉಳಿದದ್ದು ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವಲ್ಲವೇ?

***

ಆಳರಸರ ಭಯಂಕರ ಹುಚ್ಚು.

ಬಿಹಾರ-ಬರಿಸಾ ಪ್ರಾಂತದ ಬೆರಂಗಾಬಾದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಜಾತಿಗೆ ಹ್ಯಾರ್ಯೂಲು ಇದೆ. ಈ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕರ್ಮಾಗಿ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕಟಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ, ಕೈರಾಟಿಯೂ" ಎಂಬ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಕೈರಾಟಿಯ ಪ್ರಸಾದ್ಯಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದು ದಿಗ್ದರ್ಶನವಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಹುಡುಗರ ಸಣ್ಣ ಲೇಖವು! ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಈ ನಿಬಂಧವ ವ್ಯಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಶಿಕ್ಷಿತು ವ್ಯಕರಣ ನಡಿಸಿ, ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅಂಕ್ಯಪಡಿಸಿದರು ಈ ಲೇಖದ ಸುಳಿವು ಬೆರಂಗಾಬಾದದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಅವರ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಕೂಲ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ತರು ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪ್ರಸಿ ಮು.ಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅಕ್ಷೇಪಾರ್ಹ ಲೇಖನವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ ತೆಗೆಯಿಸಾಕದೇಕೆಂದು ಹುಕುಮು ಹೊಟ್ಟು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ವ್ಯಕರಣವೂ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಕರಣವು ಅಂತ್ಯವಾದರೂ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗುಂಟಾದ ಹುಚ್ಚು ಸನಾ ಗ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ, ಹಡ ಮಾಸ್ತರರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯ ವರ್ತನ ಮಾತಿದರೆಂದು ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾತಿದರ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ವರ್ತನೆಯ ಒಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಪುತ್ರರೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ದ್ವೇಷದಿಂದ ಲೇ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಸತ್ಪುತ್ರನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ ರೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಗೃಹೀತ ಹಿಡಿದು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಅಕ್ಷೇಪಿತ ಲೇಖನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಪಿಡಬೇಕೆಂದು, ಮೊದಲಿನ ಹುಕುಮನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ಫರ್ಮಾಯಿಸಿದರು. ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯೇ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಅಕ್ಷೇಪಿತ ಲೇಖನವನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರು ಇಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಲು, ಲೇಖಿ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಡಲೆ, ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರ, ಇತರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೆಯ ಝಡತಿಗಳಾದವು. ಝಡತಿಯಲ್ಲಿ ವನೂ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರು ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಬರ ಕೊಂಡರು ಡೈರೆಕ್ಟರರು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಶಾಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸ್ಕೂಲ ಕಮಿಟಿಗೆ ಫರ್ಮಾಯಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಿರಪರಾಧಿ ಹುಡುಗರು ಬರೆದ ಸಣ್ಣ ಲೇಖದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಂಶಗೊಂಡ ಆಳರಸರ ಹುಚ್ಚ ಉಟವಿದು!

***

ಭಿಕ್ಷಾವಿದ್ಯಾಪ್ರವೀಣರು

ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಯ ಅಧಃಪತನತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರಾರು? ಆಸ್ಟಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಕಾರವು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯುರೋಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೂಲಕ ಅನೇಕರು ಧಾಯಹೊಂದಿರುವರು. ಇವರು ದೇಶಾವರ ಮಾತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಧಾಯಹೊಂದಿದ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಸಂಖೆಯು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಇದರ ಗೂಢಾರ್ಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಸರಕಾರವ ಗುಪ್ತ ಚರರು ಹತ್ತಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಕಂಡ ಬಿಂದಬ್ಬನಿಂದರೆ:— ಹಗಲಿಗೆ ಧಾಯಹೊಂದಿದ ಭಟರ ಸೋಗು ಧರಿಸಿ, ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವರು ಇರುಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಡ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಕೂಡಲೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರಕಿತಿಯೋಣಾಯಿತು. ಝಡತಿ ಕೊಂಯ್ಯಾಯಿತು. ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಪಭೋಗಿಸಿಯೂ ಈ ಭಿಕ್ಷುಕರಗೂಡ ಬಿಹಳೇ ಪ್ರವ್ಯಕಂಡಯವಿತ್ತು. ಈ ಭಿಕ್ಷುಕವೇಷ ಧಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಕಂಡುಬಂದದ್ದೇನಂದರೆ — ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯು ವಿಯೆನ್ನಾ ಪಟ್ಟಣವು. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಾಲೆಯಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಪುವ ವಿಷಯವು ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರವನ್ನು ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಕುರುಡರಾಗಿ, ಕುಂಟರಾಗಿ, ಕೆವುಡರಾಗಿ, ಮೂಕರಾಗಿ ತೋಗೆ ನಟಿಸಬೇಕು? ಜನರಲ್ಲಿ ದಯೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಗೆ ಕಾತುಗಳನ್ನು ಹಾತಬೇಕು? ಕಲ್ಪಿತ ಸಂಕಟಕಥೆಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ರಯೋಗ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದಿಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಪಿವೃದ್ಧರಾದ ಬಳಿಕ, ಇವರು ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಹಿಂದೊಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ದ್ವಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ! ಏನು ವಿವರೀತ ಬುದ್ಧಿಯಿದು? ಬಿಕ್ಕೆ ಬೇಡುವನನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಹತ್ತಿದವಿಳಿಕ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬುದ್ಧಿಯು ಎಷ್ಟು ನೀಚವಾಗಿಬಿ ಪ್ಪುದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇನು?

***

ಪ್ರೋಲೀಸರ ಪೀಡನೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಾಂತರ ಫ್ಲೆಪುರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಸ್ಟೆಯಿಂದುಬಚಾದ ಹಿಂದು ದೊಳಧರ್ಮವ ಕ್ಷೆಯು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತೆ. ಈವಾಕಂಠರೆಂಬ ವರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಯ ಪಕೀಲರು ಅವರ ಮೇಲೂ, ಅವರ ಮೂವ ಗೆಳೆಯರ ಮೇಲೂ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಂದು ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಖಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ನಾಲ್ವರೂ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಬೆಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಘೆಡಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎತ್ತಿದರಂತೆ. ಎತ್ತಿದ ರಕಮು ಎಷ್ಟೆಂಯ ಈಳಿದರೆ, ಇದಿ ಹಿಂದು ರೂಪಾಯಿ! ತನಬಿಧಿಯು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಿತು. ಅರೋಪಿಗಳ ಅವರಾಧವು ವಿಶೇಷ ಶಾಸನಾರ್ಹವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಖಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೆಕನ್ ಕಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಡಿ ಬಜ್ಜೂರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ರಠಾಯಿಸಿ, ಪೋಲೀಸರು ಕೇವಲ ದ್ವೇಷದಿಂದಲೇ ಈ ಖಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆಂತಲೂ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿವೇಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಲ್ಪಾಂಶದಿಂದ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ಖಟ್ಟಿಯು ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯು ತ್ತಿತೆಂತಲೂ ಸೇಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಧಾ ಕಾಲಾವ ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಅರೋಪಿಗಳಿಗೊದಗಿದ ನಿಷ್ಕಾರಣ ಕಷ್ಟಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದವೆಂತಲೂ, ಸರ ಕಾರದ ಹಣವೂ ಉಳತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂತಲೂ ಕರಾ ಸೊಡಿರುವರು. ಪೋಲೀಸರ ಲಿಲೆಯಿಂದ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ಶಕೀಲರಂಥ ಸಜ್ಜ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಎಂಥೆಂಥ ಉಪದ್ರವಗಳು ಒದ ಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಅಳರಸರ ರಾಜ್ಯಕಾರ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪತ್ರಿಪ್ತ ಮಾತಿಕೊಂಡ ಅಪಾಪಾನ್ಯ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಬಿದ್ದಿಯು ಕುಂತಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರಪರಾಧಿ ಅರೋಪಿಗಳನ್ನು ವಿಚ್ಯಾರಣವಾಗಿ ದಂಡಿಸಿದ ಪೋಲೀಸರಿಗೇನು ಶಾಸನ? ವಿವೇಕಶೂನ್ಯರಾಗಿ ಅರೋಪಿಗಳ ಖಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೆಕನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರವಾನಿಸಿದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹಿಂಬಡತಿಯೆಷ್ಟು? ಮುಂಬಡತಿಯೆಷ್ಟು?

***

ಕಲೆಕ್ಟರರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಸಿದ ಪ್ರಕರಣ.

ನಮ್ಮ ಅಳರಸರು ಶಕ್ಯತನದಲ್ಲಿ, ಅಂಧರೆ, ಮುಶ್ಕಡ್ಡಿತನದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯವೇ ನಿಲ್ಲ ಪರರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆದು ತಾವು ಕೇಡಿನ ನಿವಾರಕರೆಂಯ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದು ಕೇಳಿರಿ, ಕೋಸರಗಾಂವ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಮಲೇದಾರರು ತಾರೀಖು ೧೬-೨-೨೪ ನೇಗೆ ಮಾಳು ಲ್ಕಾಣ ಎಂಬಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪ ಪಕೂಲಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಳು ಬೇಕು ಮಾತಿ ಬಿಟ್ಟರು. ನಾರಾಯಣರಾವ ಪಾಟೀಲ ಎಂಬವರು ಚಲೋ ಪಜ್ಞಾಹಸ್ಥರು. ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ತೀರ್ಪ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಮುದ್ದತ್ತಿಗೆ ತೀರ್ಪ ತೆರಲು ನಾರಾಯಣ ರಾಯರಿಗೆ ಅಡಚಿಣಿಯಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕ ದಿನಗಳ ಮುದ್ದತ್ತು ಕೊಡಿರಿ; ತೀರ್ಪ ತೆರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಅವರು ಮಾಮಲೇದಾರರಗೂಡ ವಿನ್ನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾಮಲೇದಾರರು ಒಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾರಾಯಣರಾಯರ ಹೆಂಗ ಸರು—ಹುಡುಗರಷ್ಟೆ ಇವರ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಕಳ್ಳಿ, ಕರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಕೈಯಿಂದ ಹುನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಸಿದರು. ಮಾಮಲೇದಾರರ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಉದ್ವೇಗಗೊ ಳ್ಳುವ ಬಡಲು, ಹಾಪ.ಲೇದಾರರ ಕೈವ್ಯೇಧವನ್ನು ತಕೆಸಲು ಪರಿವರಿಯಿಂಥ ಹೇಳಿಕೆಕಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿನ್ನಹಗಳಿಂದ ಮಾಮಲೇದಾರರ ಕ್ರೂಧವು ಮತ್ತೂ ರೌದ್ರವಾಯಿತು. ಮಾಮಲೇದಾರರು ಎರಡು ಬೆತ್ತ ಗಳನ್ನು ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆ ದರು. ಹೊರಿಯರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಲೆಮತಾಕಿಸಿದ ಬಿಟ್ಟರು. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಅಹನ್ಯೂ ಜನಗರಪ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾತಿದರು. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕತೆ ಯಿಂದ ತೀರ್ಪ ಪಕೂಲಿ ಪಡೆಯುವದು ಅಕಕ್ಯವೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿದ್ದದರಿಂದ ಈ ಅತ್ಯಾ ಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಮಲೇದಾರರಿಗೆ ಬರೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯನ್ನಿತ್ತು, ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿಖಾಲೆಮಾಡಿದರು, ಇದು ಕಲೆಕ್ಟರರ ದೊಡ್ಡತ್ತನ ಪ್ರದರ್ಶನವೋ? ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಉತ್ತೇಜನದ ನಿದರ್ಶನವೋ? ಕಲೆಕ್ಟರರ ಹುಸ್ಸ ಚೇತನವಿಂಥಲೇ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ರೆಂದು ಅರೋಪರು ಅಪಾಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು.

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ)

ಶಂಯುಃಶ್ರೀ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಕ್ಷಾವು ಅಬೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಉತ್ತರ ಹಾಗು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಯೋಗವಾಹಾವು ಶಕ್ಯಾಶಕ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಕರಣವನೊಡಲು, ಅಕಕ್ಕಾವೆಂದು ತೋರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವದು ಈ ಠರಾವಿನ ಧ್ಯೇಯ ಇಂಥ ಠರಾವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿರುವದೆಂದು ನನಗೇನು ತಿಳಿಯದು. ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಠರಾವಿನ ವಿಚಾರ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಕಿಮ್ಮೆ ಕ್ಷಮ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ತೂಡಿಸುವದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪ ಕಮೀಟಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸುವದೂ, ಕೇವಲ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾವು. ವಿಷಯನಿರ್ಣಾರಕ ಸಭೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆನೆಯೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ೮ ಮಂದಿಗಳ ಉಪ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ತಿಮ್ಮಾಜಿ ದೇವರ ಭಟ್ಟ ಕರ್ಕಿ ಯವರು ಸೂಚಿಸಿದಷ್ಟು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಠರಾವಿನ ಸೂಚಿಕರು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಪ್ರಭುಗಳ ವಿರೋಧ ಬಂದೊಡನೆ ಅನು ಮೋದಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ-ಉಡುಪಾಚ್ಯೆಯರೂ, ಶ್ರೀ. ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರೂ ಠರಾವಿನ ಅಗ್ರಹವನ್ನು ಭಕ್ಷನೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನಾಮ ಕರಣ ವಿಧಿಯು ಠರಾವನ್ನು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವದು ಕಾಲಾನವ್ಯಯವೆಂದೂ ಶ್ರೀ. ಪ್ರಭು ಗಳು ನುಡಿದದ್ದು ಯಥಾರ್ಥವು. "What is in a name? Call it by any other name, the rose will smell as sweet" ಗುಲಾಬಿ ಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ಹೆಸರು ಕೊಡಿರಿ ಅದರ ಸುವಾಸನೆಯು ನಾನಾಂತರದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದಿಯೆ ಪಾಗಾಗಬಲ್ಲುದೇನು?

***

ಡಾ॥ ಹರ್ಡೀಕರರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ವಿಷಯನ ಠರಾವು ಮುಪಾರಾಗುವಾಗ, ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಎಸ್. ಕೊಪ್ಪಿಕರರವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪತಿ ಯಿಂದ ನಿಯಕ್ತರಾದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕಳಿಸು ತ್ತೀವೆಂದು ಅಕ್ಕಾಸನ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನನಗಂತು ನನೆ ನೋ ಆನಿಸಿತು! ಆನೇಕರು ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯೆಂದು ಸಂಯೋಧಿಸಿದರೆನಾಶ್ಚರ್ಯ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾಪರಿದ್ದರು ಅವರು ಮುಂದಾಗಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀ. ಕೊಪ್ಪಿಕರರಂಥ ಎಳೆ ಹುಡುಗರು ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದು ಅವಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಶ್ವಾಸಿಸಿದ್ದು ವಿಖ್ಯಾತ ಬರ್ಕರು ನುಡಿದಂತೆ "Fools rush in where angels fear to tread" (ದೇವತೆಗಳು ಕಾಲಿಡಲು ಭೀತಿಗೊ ಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖರು ನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ) ಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖರು ನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ) ಎಂಬಂತಾಯಿತೆಂತಲೂ ವಿಚಾರೀಲರ ಹೇಳಿಕೆ. ಶ್ರೀ. ಕೊಪ್ಪಿಕರರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಲು ಆದರವಿದೆ ಅವರ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತ್ರ, ಅವರು ಅ ಗಾಬರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತ್ರ, ಅವರು ಉ ಚ್ಚ ಧೈಲಾದರೆಂದು ನನ್ನ ಮತ. ಈ ತಿಂಗಳ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನಿಯಮುಮಂತೆ, ೫೫ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಈ —ರಿಯಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಡಾ॥ ರಾಯಣರಾವ ಹರ್ಡೀಕರರವರು ಇತ್ತಲಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಸೇವಾ ದಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರೂ ಹೋಗಲಿ ಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ. ಕೊಪ್ಪಿಕರರು ಪರಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಕ್ಕಾಸನವು ನಿರಧೀಕ್ಷಕವಾಗಿರಲ್ಲೇನು? ಸರಿಪತ್ರಿಕೆಲ್ಲ ಆದನ್ನು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಈ ಗ ಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀ. ಕೊಪ್ಪಿಕರರು ಆತಿದೆವತ ಡಾಸವರ ಸುಪರಿಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು ಅದರೆ ಈಗ —

***

ಆಂಗಲ ರಠಾವಿನ ಹಿಂದು ಸಣ್ಣ ಚೋದ್ಯ. ಆಪ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಈ ಠರಾವಿನ ಕವಿ ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನಿಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊ ಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದು ಶರ್ಮ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿಷಯ ನಿರ್ಧಾರಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಪರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ಗಾದವಾಗಿರದೇಕು. ಇಬ್ಬ ಪೌರಿಷ್ಯ ತಜ್ಞರ ನಾಮ ನಿರೇಕನವನ್ನು ವಿಷಯ ನಿರ್ಧಾರಕ ಸಭೆಯವರು ಉಪಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೊಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕರ್ತೃ ತ್ವಾಕಿರುವರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಬಂದಿದೆ. ದೇಶಭಕ್ತ ಪೌರಿಷ್ಯ ತಜ್ಞರು ಯಾರೆಂಬು ಹೇಳಕಾರನವಿಲ್ಲ. ಜಗವ್ವಿಸಿದ್ಧರಿರುವರವರು. ಶ್ರೀ. ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಕವಾಂಡೇಯನವರು ಆಂಗಲ ರಠಾವನ್ನು ಸೂಚಿ ಸುವಾಗ, ಶ್ರೀ. ವಿಶ್ವನಾಥ-ಬಸ್ರೂರರು ಅಪಹಯೋ ಗವು ಜನ್ಯವನ್ನೆತ್ತುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿರುದನ್ನು ಕೃಚಿಸಿ ಅಕಹಕಾರವನ್ನು ಆವರಿಸಿದರೆಂದು ನುಡಿ ದರು. ಇದು ನಿಜವಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಕವಾಂಡೇ ಗಂಗಾಧರರಾಯರಿಗೆ ಈ ಸುಳ್ಳು ಸದ್ದಿಯನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿರಬೇ ಏನೋ! ಮಾಸೂರ-ಬಸ್ರೂರರು ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಕೃಚಿಸಿ, ನೀತಿ-ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸಿದರೆಂದು ನನಗೊ ಪ್ಪಿಗೆ. ಆದರೆ, ಬಿರುದನ್ನು ಕೃಚಿಸುವಾಗ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಜಾಹೀರ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಅಪಹಯೋಗಕ್ಕೂ, ತಮ್ಮ ಬಿರುದುತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇನಿಲ್ಲೆಂಬು ರಾವಸಾರ ಮಾಸೂರ-ಬಸ್ರೂರರು ತಾರೀಖು ೬-೧೦-೧೯೩೦ ನೇಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾಹೀರನಾಮೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾ ಗಿದೆ ಹೀಗಿದ್ದು, ಅಪಹಯೋಗದ ಅರೋಪವು ದೇಕ ವಾಂಡೇಯವರಿಂದ ಹೇಗೆ, ಯಾರ ದೋಧನೆಯಿಂದ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ತಿಳಿಯವಶ್ಯಗಿದ್ದು. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ದವರು, ಮಾಡುವವರು ಮಾಸೂರ-ಬಸ್ರೂರರೇ ಮು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಮಾ ಸೂರರು ಸರಕಾರವ ನೇಮಿಸಿದ ಜಂಗಲ ಕಮೀಟಿ ಯ ಕಮೀಶನರರಾಗಲು ಕಾತೊರೆದ ಹಕೀಕತು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಇದ್ದಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸ್ಥಿ ಕಿಯೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾಸೂರರ ಇಲ್ಲಿಪ್ಪನದ ಗೊಂ ದಲವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುನ್ನನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಾಯ್ಬು ಡಿಕೆ ಏಕೆ?

***

ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಮೀಟಿಯವರು ಇಬ್ಬ ಧನಿಯಿ ರಿಗೆ ರೇಡಿಯೊ ಪಣಗಳನ್ನು ಸೂಲಿನ ತೆಯ್ದಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಕ್ಷೀರು ಕೊಟ್ಟಿರು. ರೇಡಿಯೊ ಪಣಗಳು ಜಾವಿಯವಿದ್ದವಂತೆ. ಪ-ಹಾ ಸ್ಯರು ರೇಡಿಯೊ ಅರಿವೆಯ ಸೂಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತ್ರಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆಂದು ಅಭಿವ್ಯಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಮೀಟಿಯವರು ರೇಡಿ ಯೊ ಪಣಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದರು ಅಪ್ರಕಸ್ತವು. ಇಬ್ಬ ರಲ್ಲಿ ಸೌ॥ ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಕರರವರು ಪ್ರದ ರ್ಶನ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ. ವಿಶ್ವನಾಥರರ ಸುಗಳಂತೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಾದ ಸೌ॥ ನೀತಾಬಾಯಿ ಪಡದಿದ್ರಿಯವರು ಪ್ರತಿಕಾರಕರು. ಅವರಿಗೂ ಪಾರಿ ತೋಷಕವನ್ನು ಕಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಹೋಗ್ಯವೆಂದು ಅನೇ ಕರ ಮತ. ಪಣಗಳ ಒಡಲು ಪಾದಿಯು ಸಿರಿಗಳ ನ್ಯಾಗಲಿ, ಇತರ ಪಾತಿಯ ಸಾದಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗ ಲಿ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೀರ್ತಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

***

ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಳಿಸುವದು ಸಮು ಯೋಚಿತವಾಗಲಾರದು. ಸಭಾಧೀಜನವೆ ಒಂದು ಹಕೀಕತನ್ನು ಹೇಳಿ ವಿರಾಮಗೈಯ್ಯುವೆನು. ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಿಗಳು ಸಭಾಧೀಜನವ ದೈವಕ್ಕೆ ಯು ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತವಿರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷವದ ಆ ಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದವರ ವಿಷ್ಣುವಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಭಧೀಜನವ ನಡಿಸಿದ್ದು ತೀರ ಅನು ಜಿತವು. ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧರಿಗೆ -- ಕ್ರಿದ್ಧೆಯ ಬೇಕಾದಲೆ ಅಂಧವಿರಲಿ — ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿರ್ಪಾಕ್ಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೀಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ಬಾಧೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮುತ್ತೈದು ಸುತಾ. ಈ ಸಭಧೀಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗ ತ ಮಂಡಲದವರ ಆಲೋಚನೆ ಪತಿಕೆಯೆಲ್ಲವಿಷ್ಟನ ದು ಮತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷೇಪ. ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದ ಆ ನೇಕ ಸಭ್ಯರುದರಿಗೂ ಈ ಸಭಧೀಜನದ ಪಡಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಈ ಸಭಧೀಜನದ ಖರ್ಚ ಯಾರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವುದೆಂದು ಕಾರ್ಯಪ ತೀಗಳು ತಿಳಿಸುವರೇನು?

೨೯ಡಿಂಗರು ಬೆದರಿದರು!

ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರ ಒಂದು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಕೋ ಡಾಹಲ. ಆದೇನು? ಅಲಾಹಾಬದ ಹೈಕೋರ್ಟ್-ನ್ಯಾ ಲಯಾಧಿಕಾರಿಂದ ಸಂಭೋಗ ಪಾತಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬ ಎಂ ಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ತೆರನ ಸಜೆ, ಪಂ ಚಕ್ಷತ್ರಹಾರಗಳ ಚಕ್ಷ ವಿಧಿಸಿ. ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಯ ಕತು ಕೋಪ! ಆಹಾಗೆ, ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರಾರು ಉದ್ಯೋಗಗೊಂಡರು. ಳಲಶಕ್ತಿಯ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ ರಲ್ಲಿ ತುಫಾನು ಎಬ್ಬಿತು. "ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ ತೂಮಿ ನ್ಸ್ಕೀಲ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸಂಘಿಟೆಂಜ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರಾಜೀವಿಯಾದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜ ಪತಿಸಿದರು. ಚಿ ಕ್ಷತ್ರಹಾರದಂಥ ಪಶುತುಲ್ಯ ಚಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ವೇಡಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರಭಲಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಸಾಜಾದ ನವಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಮುಜುರಿ ಹುಟ್ಟು ತೋ ಏನೋ, ಚಿಕ್ಷತ್ರಹಾರದ ಚಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸ ಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಪಿಗೆಣಾಯಿತು? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಮಕ್ತ ಕೋಪಾಹಲ ಮಾಡಿದರು ಅಕಾಶವ್ಯ ಬಾಹಾರವನ್ನು ನೆರಕೆಯಿಂದಿಳು, ಮಾತಾಳ್ವ ಅಕಾಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೋಚನು; ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಂತಿಗಳು ಹೋ ದವು, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಂತಿ; ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ತಂತಿ; ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಜೀಲ್ಲ ಸೆಶ್ಶನ್ಸ್‌ಗೂಂ ಮ ತಂತಿ; ವೆಳೆ? ವೆಳೆ? ವೆಸಂಜ? "ಚಿಕ್ಷತ್ರಹಾರ ಮಾಡುವವರಂತು ಅಯಿತು; ಅದರೆ, ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ನಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನಂಬಿಗಸ್ಥ ಸಾರಥಿಗಳಾಗಲಿ ಆಶಕ್ತಿ ಒಲ್ಲರಂಬಿದೆ, ಹಿಂ ದುಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣೆಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷಾಯೋಜನೆಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸೈನ್ಯದೆಳಗಿನಿಂದ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯ ನ್‌ರಲ್ಲಿರಲು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಹಿಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ! ಜಾಗ್ರತೆ!! " ಆದರು ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ ಜಾಂಧವರನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪಾಸನದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರು ಹೇಗೆ ಪಟಾಕಾಪ್ಪಾರೆ? ಅವೈಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ? ಹಿಂಬುಸ್ಥಾನ ಸಂ ರಕ್ಷಣಾಮಾಗಿರೇಕೆಂದು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಹೊರ ಈ ವಿ ಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಕಾಸ್ಟ್ಯಪಡಿಸಿರುವರು. ಸಜಾತಿಯಸಂಬಂಧ ಚಿಕ್ಷೆ ಪ್ರಹಾರವಾಗಿದೆಯು. ಅವರಿಗಿಳು ಬೆದರುವ ಪಾ ರಾನಿಪ್ಪ.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲ ೩ಯ ಗುರುವಾರ

ಕಿಂತು ಹಿಂಡಿಯಬೇಡಿ.

ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಆಜ್ಞೆ.

ಇತ್ತೀತ್ತ ಅಖಿಲ ಭರತಭೂಮಂಡಲದ ವಾತಾವರಣವು ವಿಶೇಷ ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಯಾದವಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಮುಲ್ತಾನ, ಸಹರಾಣಪುರ, ಅಗ್ರಾ, ಅಜಮೀರ, ಪಾಲ್ಘಲ, ಬ್ಯಾಡೆ, ಚಾತರಪುರ, ಆರಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಲ್ಲಹಗಳೆದ್ದು ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಲು ಕಂಟಕಮಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಿಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಕೇಳಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಪೀಡನೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಉಪದ್ರವ, ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಹಿಂದೂಗಳ ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಒಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಸುದ್ದಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಬಾಂಧವರ ಪವಿತ್ರ ವ್ಯಾಜ್ಞೇನಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಹಾಳುಗೆಡಹಿದ ಸುದ್ದಿ. ನೆವ ಏನು? ಗೋಹತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು, ವಾದ್ಯಘೋಷವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಬಿದ್ದು, ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಕ್ರೀಡಾಗಿ, ದೇಶೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು ಬಹ್ವಪಿಗಿರಲಿ, ಯಾವ ಸಾಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಸ್ಪರರು ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಆ ಕಾರ್ಯದ, ಆ ಧ್ಯೇಯದ ಜಾಸಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಭಾವವು ಬಲಿತವಾಗಿರುವಾಗ, ಮತ್ಸರವು ಬೇರೂರಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಜನರು ಪರಸ್ಪರರಿಗೆ ಸೋದರ ಅಪಕ್ಷಪಾತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಆಚರಿಸಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಗೋಪಥೆಯು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಹ್ಲೇಛಭಕಾರಕವೋ? ಅವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ಸ್ಥಳೀಕ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ ವಾದ್ಯಘೋಷವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೋ, ಪ್ರಜಂಡ ವಾದ್ಯಘೋಷದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ದೇವತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತ ಕೊಂಡುವದು ಹಿಂದೂಗಳ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹ್ಲೆದ್ರ ಕಲ್ಪನೆಗೀಡಾಗಿ ಪವಿತ್ರ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಜಗಳಗಂಟರಾಗಿ ಕಾದಾಡಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಶೋತ್ಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ, ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕೀಲು ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಂತಃಕಲಹಗಳೇಗ ಇಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ದೇಶಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸವಾಲೋಚಿಸಿ, ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಂತಃಕಲಹಗಳಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವದೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಈಚೆಗೆ ಗುರುವಾರದ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಕೈಸೀಯತನ್ನು ಅಖಿಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು.

ಹಿಂದೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಂತಃಕಲಹಗಳ ನ್ನೊಲಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿಂದೂಗಳೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರೂ ಅಹಿಂಸೆಯು ಹ್ಯಾಗ ಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರುವರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಸಾತತ್ವವೇ ಪುನಃ ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಭಾಸವತ್ತು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂಡಿರುತ್ತದಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವರು. ಅಹಿಂಸೆಯೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚನರೂ, ಶೀಖರೂ, ಪಾರ್ಸಿಯರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತಭೇದಗಳನ್ನೂ, ಕಲಹಕಾರಣಗಳನ್ನೂ, ಹಿಂಸೆಯ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡದೆ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾಧ್ಯವೂ ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯವು ಇವತ್ತಿಕ್ಕೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಾಡಬಾರದೆಂಬ ತತ್ವವು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯ; ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಮಾನ್ಯ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವ ಹಿಂದೂಗಳು ಗೋರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯನನ್ನು ಕೊಲೆಗೀಡಾದರೆ, ಇದು ಹೆರವರ ಮೇಲೆ ನಡಿಸುವ ಸ್ವಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಯ ಬಲಾತ್ಕಾರವಲ್ಲವೇನು? ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳ ವಾದ್ಯಘೋಷವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದಾದರೂ ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮದ ವಿರೋಧವೇ. ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರಮೇಶನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವದೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಪರಮ ಧರ್ಮವು. ಹೀಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಧರ್ಮದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಾಡುವದು ಕೇವಲ ಅಧರ್ಮವು ಹಾಗೆಯೇ ೩೦ ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರು ೧ ಲಕ್ಷ ಬ್ರಿಟಿಕರನ್ನು ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಹಣ್ಣಿಗೆ ತರಲು ಅಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವದು ಕೇವಲ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನವು. ಮನೋನಿರ್ಧಾರವಾದರೆ, ಕಸ್ತವನ್ನು ಅಕ್ಷಯಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ.

ಅಹಿಂಸೆಯೆಂದರೆ, ದೇಶವೆಂದು – ಭಗಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಅಧರುರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿರಲಿ, ಹಿಂದೂಗಳಿರಲಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡಿಸುವಾಗ ಹಿಡಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲ ಆಡರೆ, ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಏನ ಅಧಮನನ್ನು ಅಹಿಂಸೆಯ ಬಲದಿಂದಲೇ ಎದುರಾಗುವದೂ, ಪ್ರಸಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಏಟಿಗೆ ಏಟು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಡಿಯುವದೂ ಸಾನಸನ ಧರ್ಮವು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡಿಸುವಾಗ ಹಿಂದೂಗಳು ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಙ್ಮುಖರಾಗಿ ಹಿಡಿ ಹೋಗುವದು ನೇಡಿತನವು; ಹೊರತು ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲ; ಕೌರ್ಯವಂತು ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಗೆ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಾಗದೆ, ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಹಿಡಿಹೋದದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೊದಲು ತ್ಯಜಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿರಚರ ಸೊತ್ತನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಆಪತ್ಪಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಎದುರಾದ ಹೊರತು, ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಂದೂ ಲೆಕ್ಕಿಸರು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ಮಾತು ಪಾತ್ಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಲೋಕನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಧರ್ಮೀಯರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರರ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಸಂಕಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಾಂತರದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಮುಸಲ್ಮಾನಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ' ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾನ್ಯ ಲೋಕನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರರ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳ ಲೋಕನಾಯಕರಾದ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರೇ, ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ, ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರೇ, ಡಾ॥ ಬೆಸೆಂಟರಾವು, ಜೆಂಕಾಯದಾಸರವರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿಯೇ ಈ ಲೋಕನಾಯಕರು ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆ; ನಿರಾಧಾರ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಈ ಪುರುಷರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶಹಿತ್ಕೆ ಏಗಳೇ ಎಂತಲೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವವರಲ್ಲೆಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿ

ರುವರು. ಮೌ। ಅಬ್ದುಲ್ ಬಾರಿ ಸಾಹೇಬ, ಮೌ। ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ, ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಾದ ಲೋಕನಾಯಕರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ವರ್ಚಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಕ್ರಯದಿಂದ ಮುಡಿಯುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳ ಕಲ್ಪನೆ; ಸ್ವಕಪೋಲ ಕಲ್ಪಿತ ಕಲ್ಪನೆ. ಮೌಲಾನಾ ರವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಮುಡಿಯುವವರಲ್ಲ. ಮೌಲಾನಾರವರು ಪ್ಯಾನಿಷ್ಲಾಮಿಕ ದೀಕ್ಷೆದಕರಿದ್ದು, ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವಿಮೋಚನೆಳ್ಳಿಗಿಯೇ ಮುಡಿಯುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಅಕ್ಸಾನಿಸಿರುವರು. ಮನೋಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಜನಿಸಿದ ಈ ತರದ ಕಿಂತುಗಳಿಂದಲೇ ಅಂತಃಕಲಹಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆಂತಲೂ, ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾತಿಸ್ವರೂಪ ಕೊಡದೆ, ನಿಃಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅದಕ್ಕಾಧಿಗಳು ಯಾವದೇ ಪಂಥದವರಿರಲಿ, ಯಾವದೇ ನುತದವರಿರಲಿ, ಯಾವದೇ ಧರ್ಮದವರಿರಲಿ, ಆವರಿಗೆ ಜಾಹೀರ ನಿರಾಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿ, ಅಧರ್ಮ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ವರಾವೃತ್ತ ಮಾಡಲು ದುಡಿಯಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಹೇಳಿಕೆ. ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳುದ್ಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ— ಅವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಫೋದ್ರವಿರಲ್ಲೊದೇಕೆ ಅವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಾರು ಪತ್ಯ ಮಾಡಲು ತಾವು ಸಿದ್ಧರಿರುವೆವೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜವು. ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ಸಂಗಡಲೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ಜವಾಬದಾರಿಯೂ ವಿಶೇಷವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಕಿತ್ತೆ ಹಾಕಿ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕ ಹಿಂದೂಗಳದು. ಯಾವದೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವದು ಎಂದೂ ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪೂರ್ವಪರಂಪರೆ ಹಾಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವದು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಅವರವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಗೊಡುವದು ಹಿಂದೂಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಮಾನವಿ ಸ್ವಭಾವವು ಪರರ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವದಲ್ಲ. ನಾವು ಒಳಿತು ಮಾಡಿದರೆ, ಪರಧರ್ಮೀಯರು ನಮಗೆ ಎಂದೂ ಕೆಡಕು ಮಾಡರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಕೂರರು; ಬೌರಾಯರಾಂತರು; ನಂಬಿಗಸ್ತರು. ಅವರ ಕಂಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು ದೂರ ಮಾಡಿರಿ; ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂತು ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ; ಆಂದರೆ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಿಜವಾಗಿ ದೇಶಹಿತೈಷಿಗಳೆಂದು ನುನೆವರಿಕೆಯಾಗುವದು. ಕಾಫರರೆಂದ ಕೂಡಲೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ದ್ವೇಷಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಚಂದಾಲರೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಲ್ಪಡುವ ನಮ್ಮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಪೀಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನೆನಿಸಿಕರೆ, ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕರ್ಮಗಳು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆಂತು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಧರ್ಮಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಹಿಂದೂಗಳ ಸಹವಾಸದ ಫಲವು. ಹಿಂದೂಗಳು ಪುಕ್ಕತನವನ್ನೂ, ಹೇಡಿತನವನ್ನೂ ತೊಲಗಿ, ಅಖಿಲ ದೇಶಬಾಂಧವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಿಡಿಯುವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯರಾಗಿ; ಅಂದರೆ ಸರ್ವರೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಂಕಾವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿ ಕಲಹಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಿಃಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಏಕ್ಯವು ಕೂಡಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು; ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಯತಃ ಕಂದರೆ, ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಏಕ್ಯವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ?

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಮಹಾತ್ಮರು ಕಳೆದ ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಘಟನೆಯ ಮೇಲೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಂದೋಣದಂತೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಧೋರಣವನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಮುದಾರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಬಿಡುಬಿಗರನ್ನು ತೃಜಿಸದವರು, ಶಾಲೆ, ಕೊಲೆಜು, ಕೋರ್ಟು, ಕಚೇರಿ, ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸದವರು ಈಗಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರರು. ಅಸಹಯೋಗದ ಧೋರಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬಹುಮತಮಿಯ ಮುಜೂರಾದ ಬಳಿಕ, ಈ ಧೋರಣವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕ, ನಿಷ್ಕಾಪೂರ್ವಕ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವವರೇ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹೊರತು, ಅಸಹಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡಲಾರದು. ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂಬ ಮಾತು ಯಾರೂ ಹಿಲ್ಲಶಕ್ಯರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕಾಪೂರ್ವಕ ಅಸಹಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡಲಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ದೇಶವು ಇನ್ನೂ ಸಂಕಯವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದೆ. ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಹಿಂಸೆಯ ವಾತಾವರಣವು ಪುನಃ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದಿತೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದವರ ಅಂತರ್ಯವು ಹಿಂಸೆ ಹಿಂಸು ಬಿದಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ದೇಶಸೇವಕರು ಎರಡು ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೊಡನೆ ದೇಶದ ವಾತಾವರಣವು ಪುನಃ ಕಲುಷಿತವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾರಣ ವಾಚಮ್ಮಟ, ಪ್ರತಿಗರು ವಿಹಿಂಸಿರಾದರು. ಒಮ್ಮೆ ವಿಕ್ಕು ಕಪ್ಪಿಡ ಬಳಿಕ ಕೇಳುವದೇನದೆ? ಅದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಸಂಕಯವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದೂರಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿರುವರು. ಮತ್ತು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂರಿಗಿಂದ ಅಸಹಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಂಬುವವರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನೀಯ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವರು. ಸಕಲ ಪಂಥದ ದೇಶಸೇವಕರಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತವಿದ್ದರೂ, ದೇಶ ಕಾರ್ಯದ ಧೋರಣವು, ಮಹಾತ್ಮರು ಒಮ್ಮೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಆ ಮಾರ್ಗದವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬುವವರು ಮಾತ್ರ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು. ಹೊರತು, ಈಗಿನಂತೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮತವಾದಿಗಳ ಗೊಂದಲವಿರಬಾರದು. ತಮ್ಮ ಅಧಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಅಕಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಕೋರಿಕೆ.

---

೨. ಪ್ರಚಂಡ ಸಂಖೆ ತಿನ್ನುವ ಅಳರಕರ ಬಿತಕಾಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತ ಲೀ ಕಮಿಟಿಯಿನ ವರದಿಯು ಕಳೆದ ತಾ. ೩೬ ನೇ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸುತದ ವಿರುದ್ಧ ಸವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರ ಬಲವಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ್ದು ವಾಚಕರ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಿನವರು ಈಗ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಭಾರತೀಯರು ಅನ.ವಾಸಿ ಸಿದಂತೆ, ಅಳರಕರ ವರ್ಜಸ್ವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದು ಹುಟ್ಟಿ ಯಿಂದು ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿದೆ. ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಾಕ್ಷಿಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾರತ ಮುಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಹೇವು ಇಟ್ಟರುವರು. ಈ ಗುಪ್ತ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಮಿಷನರವರು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ ಬಹಿರಂಗ ವರದಿಯದು. ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಸಂಗಡಲೇ ಪುರಾವೆಯ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಹಿ ನಾವಿಯಿರುತ್ತ, ಈ ಕಮಿಷನಿನ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಕ್ರಮವು ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇರ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಳರಕರ ಉಪಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯೂ ಗಭ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕವು. ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಲಾಗದೇಇತಲೂ, ಕಮಿಷನಿನವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ್ಯನೇನಂದರೆ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಮತ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಯರೋಪಿಯನ್ನರೂ, ಹಿಂದೀಯರೂ ಈತರಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸ್ವೀಕಯಿಸಿರುವರು. ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರ ಹಿತ ಸಂಬಂಧಗಳು ದೇರೆ; ಹಿಂದೀಯರ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳು ದೇರೆ: ಹೀಗೆ ಭಿಜವಿರುತ್ತ, ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷ್ಯರಾಗಿ ವರದಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾ। ಜೆಂ ಕಾಮಣಿ-ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿರಾಕೆಯಾಗಿದೆಂಬುದೊಂದು ಇತ್ಯ ಸಂಗತಿಯು.

೨. ಇನ್ನು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಾ ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳಂತೆ, ಆಯ್ ಸಿ ಎಸ್ ನೌಕರ ರಿಗೆ ಬಡತಿಕೊಟ್ಟರೆ, ವ್ಯಧಮು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ೯೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತಗಲುವವು ಈ ವಿಷಯ ಕ್ರಮೇಣ ಏರಿ ೧೫ ಕೋಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವದು ಈ ಬಡತಿಯ ನ್ನು ಕಳೆದ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂಕ ಲೂ ಕವಿಷಕನರವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆಳರಸರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರು ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡ ಹಾಗೆ ಈ ಖಾರ್ಚು ಈಗ್ಗೂ ವರ್ಷದಿಂಕಲೂ ಕವಿಷಕನರ ಹೇಳಿಕೆ ೧೫ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ ಸಿ ಎಸ್ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ಷ್ಟು ಹಿಂದೀಗಳಾಗ ವಂತೆ ಕವಿಷನ ರವರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪೋಲಿ ಸ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಂದಿಗಳು ಹಿಂದೀಗಳಾಗಬೆ ಕಾದರೆ ೫೫ ವರುಷಗಳು ತಗಲುವವು ನೌಕರಿಯ ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ರಾನರಿನಿಕ ಪರಿಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಹೊಂದಿವವರಿಗೇ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಕವಿಷ ಕನರವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವರು ಕವಿಷಕ ನರವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ಪ್ರಿಮಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ೧೯೧ ಕೋಟಿಯು ಹೊರಲುವವು ಈ ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಬಳ ಶಿನ್ನವ ಆಳರಸರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಾ ಯಿತೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೊಸ್ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಕವಿಷಕನಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಗದಾಂ ತರವಿದ್ದಿದೆ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದ್ಕಾಗಿ ಎಜೆಸ ಳಿಗೆ ಯಶ್ಶಿಸಹಚ್ಚಿದರೆ, ಮೂಲ ಸಂಬಳವೇ ಹೆಚ್ಚಾ ಯಿತೆಂಬ ಫಿರ್ಯಾದಿಯೆ ಆಳರಸರು ಮುಚ್ಚುವ ಗಲಿಲ್ಲೇನು ? ಎಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ ಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಪಡ ಹಿಮ್ಮೇ ಕರಬೇಕೆಂಬ ಶಿಫಾರಸಿನ ಜೋದ್ಯವೇನಿ ದು ಬಿಲ್ಲರೇನು ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜೆ ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, (ಅಸೆನು ಖಿಫನ ವಿಲ್ಲಿ) ಬಡತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದಿ ದ್ದರೆ, ಹಿಂದೀಯರನ್ನೂ ಆಳರಸರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಾರದೆಂದು ಈ ಕವಿಷನಿನ ಅಂತರ್ಹೇತು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾ ಸಮರ್ಥ ಬಹ ಮೊಪಾದ ಹಿಂದೀ ಸಭಾಸದರ ಒಟ್ಟಿಗ ವರದಿಯು ಸರ್ವಾನ ಮತಿ ಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತೆಂಬಿದರ ಅರ್ಥವಿದು. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪರಿಣಾಮದಿಂವಲೇ ನೌಕರಿಗಳನ್ನಿಯಂ ದೇಶಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅಶ್ಯಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಾತಿತತ್ವವು ಸನಾಧಿಗೈ ವಲೆ ಅದೊಂಯ ಉವಕಾರವೇ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾ ಧಮನಿನಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವರದಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ, ಆಳರಸರ ಸುಧಾರಣೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನ್ಯೇಯವಲ್ಲ ಆಳರಸರನ್ನು ಸವಾಧಿಗೈದು ಪ್ರಜಾತಾಮ್ಯತಕವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪ ನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹೆಣಗುತ್ತಿರುವದಲ್ಲವೇ ?

---

೪. ದೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೇ ೩೧ನೇ ತಾ ರೀಖಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನೆರೆದು ಪ್ರಚಲಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಕಡು ವಾದವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ದರಾವೊಂದು ಪಾಸಾ ಯಿತು "ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ, ಸಂಘಶಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಅಥವಾ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾ ಚಳವಳಿ ಯಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಶಾಂತ ಹಾಗು ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವದು ಹಾಗು ಸಂರಕ್ಷಿಸು ವದು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮತವಿದೆ. ಈ ದರಾವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಿದೆ ರದಾವಿನೊಳಗಿನ ಶಾಂತ ಹಾಗು ಯೋಗ್ಯ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ (peaceful and legitimate) ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯದಲ್ಲೂಳಗೆಗೊಂಡಿವೆ ಮಹಾತ್ಮರಾಜ ರೂ ಇವೇ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುವರು, ಪ್ರಜೆಗಳೆಗೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವರು ಈ ಉಪಾಯಗಳು ದೆಳಗಾಂವಿ ಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದವೆಂ ಮತ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ನ್ಯೇಯವಾದರೂ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೈ ಯ್ಯುವದು, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದು ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಜನತೆ ಯ ಹಿತವೇ. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೆಣಗಾಡು ತ್ತಿರುವರು ಸಾಧ್ಯವೂ, ಸಾಧನಗಳೂ ಹಿಂದೆಯು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಬಳಿಕ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಬಾಂಧವ ರೊಡನೆ ಎಷ್ಟಾರ್ಯದಿಂದ ನತಕೆಳಕ್ಕುವದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥವಿನವು ದೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಈ ವರ್ಷ ನೆರೆಯವದಿದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಣೇತರರು ದೇಶಾಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕ ವಂದೊಡ್ಡಿದ ನೈಯನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಅನಂದದಿಂದ, ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿಕೊಳವದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇ ಹವಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಜ್ಞೇವ ದಿ ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ನೇಕ ನಾಯಕರು ಪ್ರಬಲಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸವಾಲೋ ಚಿಸಿ ವಿವಾರ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡಪ್ಪಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಬಾಂಧವರನ್ನು ವ ನಃಪೂರ್ವಕ ಹೊಗಳ ವೆವು. ದೇಶಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮನೋನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ, ಜನತೆಯ ಹಿತವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆಪಾಲಿಕೆತ ಮಾಡತಲೆಂಕಲೂ ನಮ್ಮ ಬಿಯಸ

---

೫. ಈ ದರಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂ ರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಅನಂಬವು ವ್ಯಿಗುಣಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುಮತವಿಂದ ಮಂಜೂರಾದರೂ ನಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷವು ಹುಲ್ಲು ಬಲವಿದ್ದಿಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಇಕ್ಕುಟ್ಟನೊಳಗಿಂದ ಈ ದರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ರಾ ಲ್ಕೇಯರವರೂ, ದರವಿಯರವರೂ ತರಾವಿಗೆ ಮತಕೊಟ್ಟು ವಿಶೇಷ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವವಾಡಿರುವರೆಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ದಿವಾಣರಾವ ನಾ ಭಾಶ್ಯರ ರಾವ ಜಾದವರವರು ವಸಕ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿದ್ದರೂ. ಅವರು ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ, ತಟಸ್ಥ ವೃತ್ತಿಯ ಪೇಲಿಂದ ನಾ ಜಾದವರವರ ಬಲವು ತರಾವಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿತ್ತೆಂಬು ಅನು ಮಾನಿಸಿದರೆ ಅ ಯ ಥಾ ರ್ಥ ನಾ ಗದು ! ಈಗ ಸಾಮೋಪಚಾರದ ಉಪಾಯಗಳಿಂ ದಲೇ, ಸಕಲ ಬಂಧದ ದೇಶಬಾಂಧವರ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವಾಗದೇಕೆಂದು ಅವರು ಕ್ಷುಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕಿಲ್ಲಿ ಯನಕಾಗಿದೆ ವಿರುದ್ಧ ಮತಗಳನ್ನಿಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತ ರರು ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ದೇಶಬಾಂಧವರ ದೇಶಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗಾರರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಇದೇ ದೇಶವು ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗುವದು. ವಿಶೇ ಷತಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾ ಗಿರುವಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಾಲಕರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥ ರೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನವರೆಂದು ಕೃತಿಯಿಂದ ಜಾಹೀರ ಮಾತರವರೇನು ?

---

೬. ಬ್ರಿಟಿಕರಿಗೂ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕಸಿರೀಕ್ಷಣ ವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ೩೦ನೇಗೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಕಲಶತ್ತಾ ಮಿಶನಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ರೆವ್ಹರೆಂಡ ಎಲ್‌ಫಿಕ್‌ರ ರವು 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಸಂತೋಷ'ದ ಭಾಷಣ ಮಾ ಡಿದರು ' ಭಾಷ್ಟಾನದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ಕ್ರೈಸ್ತೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಕರ ವಿರೋಧಭಾವವು ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಪಿಲ್ಯಹೊಂದಿರುವದೆಂತಲೂ, ದೇಸಾಯ್‌ಗಾರರ ಲ್ಲಿ, ಕ್ರೈಸ್ತನರಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲೆಂ ತಲೂ ರೆವ್ಹರೆಂಡರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೀ ಯರ. ಬ್ರಿಟಿಕರ ವಿರುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾತೇ ಆಗಿದಾಗ ಹೇರಳ್ಯಡುಕ್ಕದೆಂತಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಕರು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂಬಿದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗ ದೆಂತಲೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಕರು ಜಬಾಬದಾರರೆಂತಲೂ ಎಲ್‌ಫಿಕ್‌ರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಗೆಳತನ ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆಂತಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಕರು ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗೆಳತನ ಬೆಳೆ ಸಲು ಎಂದೂ ಅವೆಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಎಲ್ ಫಿಕ್‌ರವರು ನುಡಿದರು. ಈ ಭಾಷಣವು ತಕ್ಕ ವ. ಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಅಸಂತೋಷದ ಬೀಜ ವನ್ನೇ ಹೊರಗಡಹುತ್ತದೆ ಹಿಂದೀಯರ ವಿಷಯ ಬ್ರಿಟಿಕರು ಭೇದಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿದಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಕಾರಧಾರವು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಜಾವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಇಟ್ಟ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿ ಯನ್‌ರ ದೆತ್ತಪ್ರಹಾರದ ಕೇಲಂತಹಉವಾದರೂ ಇವನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿಯು ಯು ರೋಪಿಯನ್ ಸಭೆಯವರು ' ಬ್ರಿಟಿಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದೆತ್ತವ್ಯಹಾರ ಮಾಡುವದು ಘಟನೆಯ ವಿರೋಧ ವಾದದ್ದೆಂಬ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೀ-ಯುರೋಪಿಯನ್ ರೆಂಬ ಭೇದವು ಇಷ್ಟೇ ಇರುವದು. ಅಪರಾಧಿ ಎಂ ಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರಿಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡದೇಕಾದರೆ, ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ ಜಾತಿಯವರೇ ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿಯುವದೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವದೂ ಹಾಸ ಊರಿನ ನ್ಯಾಯ? ಹಿಂದೀಯರು ದೆತ್ತಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ ಜಾತಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಮಾನವೆನಿಸುತ್ತಿ ದ್ದರೆ, ಹಿಂದೀಯರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಎಣಿಸುವದು ಮಾ ನವಿ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲೇನು ? ಭಾರತೀಯರು ಇಂಥ ಹು ಡುಗಾಟಿಕೆಯ ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿಸಿದರೆ, ಅವರ ದುಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಅಖಿಲ ಭೂಮಂಡಲ ದಲ್ಲಿ ಡಂಗುರ ಸಾರಿ ವಿನೇನೋ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರ ! ಭಾರತೀಯರು ಸಹನಶೀಲರು ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಗೆಳೆ ತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಉತ್ಸಾಹ್ಯರ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಕ್ಷುಲ್ಲ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿ ಸಲಿಲ್ಲರು. ರೆವ್ಹರೆಂಡ ಎಲ್‌ಫಿಕ್‌ರವರ ಉಪದೇ ಶದಿಂದ ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್‌ರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯುಂ ಟಾದರೆ, ಅದೊಮ್ಮು ಇಷ್ಟ ಸಂಗತಿಯೇ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಸೋಮವಾರ–ಮಂಗಳವಾರ ಮಳೆಯು ಬಿಡದೇ ಸುರಿಯಿತು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾರ್ಗಗಳೆಲ್ಲಿ ಬಳಿದುಹೋದವು! ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ವಿದರೀತ ಕಷ್ಟ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಬಜಜ ಕೋರ್ಟಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ದೀಪಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಶಿರ್ಸಿ ನೋಚರ್ ಕಾಸಲು ಪ್ರಸಃ ಏರಿತು. ರೊಕ್ಕಾ ೩—೧೧—೦ರಿಂದ ಏಕದಮ್ ರೂ ೨೦—೦—೦ಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು.

ಕುಮಟಾ ಸಹಕಾರಿ ಬೇಂಕಿನ ಸಭೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಮಟಾ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ ಬೇಂಕಿನ 'ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಈ ಮೊದಲು ಜಾಹೀರ ಆದಂತೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಕಮಿಟಿಯು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ನೆರೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಂದಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ೫೦೦–೬೦೦ ಸಭಾಸದರು ಪ ಇತರರು ಆದು ಕಮಿಟಿಯ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸುಖಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಕಿದ್ದರು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಕೂತ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲುವಷ್ಟು ಸಭಾಸ್ಥಾನವು ವಿಶಾಲವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಅನೇಕರು ಹೊರಗೆ ನಲಿದಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ನೋಟವು. ಕೂಟಿ ಗೆಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅನೇಕರು ಬಂಧಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರೆಯಲು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ವಾರ್ಷಿಕ ವಂದಿಯ ವಾಚನವು ಮುಗಿಯಿತು. ಈ ವರುಸ ರೂ ೩,೨೯–೦೯–೧ ರಷ್ಟು ಬೇಂಕಿಗೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ರಾವಸಾಹೇಬ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ೬। ರಂತೆ ಪಾಲುಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೇ। ಮೂ। ಅನಂತ ಬಾಪ ಭಟ್ಟರವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸಂಧಿಸ್ಕೆ ಕರಿಸಿತೆಂದರು ಅದೇನಂದರೆ— ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮೂಲ ನೆಲಗಟ್ಟು ಪಾಲುಗಾರಿದ್ದು, ಪಾಲುಗಾರರಾಗಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಂತೆ ಈ ವರ್ಷದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮುನಾಫೆಯಾದಾಗ, ೭॥ ಯಂತೆ ಹಂಚಲು ಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಇತ್ತು. ರಾವಸಾಹೇಬರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಲಾಭದ ಹಂಚಿದರೆ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪಾಲುಗಾರರಿಗೆ ದೊರಕುವವು. ಮೇ। ಮೂ। ಗಳ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತಗಲುವವು. ರಾವಸಾಹೇಬರ ಸೂಚನೆಯು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಬಳಿಕ, ರಾ। ಹೆ. ಎಸ್ ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರು ಕೆಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ನೆಸೆಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ರಾ। ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರು ಈ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಗೆ ಜೆಅರಮನ್‌ರನ್ನಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ನಿಯಮುವಂತೆರುವದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ. ಬೇಂಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಲ ಕರಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬೇಕು ಸ್ವಾಧ್ಯಕಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅನಕ ವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇ ೩ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ರಾ। ಜೆ. ವಿ. ಗಾವಸಕರ, ಬಿ. ವಿ., ಎಸ್. ಟಿ. ಸಿ. ಡಿ ರವರು, ಜೆನೆರಲ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೆಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವು ನಿಯಮವಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಪ್ಪುವ ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ದೇಕಾಜಮ್ಮು ವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವರಿಗೆ ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅರಿಸಬಹುದೆಂದಾಯಿತು. ಇವರೊಳಗೇ ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂತು. ಇದೇ ಗತಬಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಕೂತ್ರಿಲು ಸ್ಥಳ ಶಿಗವ ಕೆಲ ಸಭಾಸದರು ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಧವಾ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನೆರಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು ಅನಂತರ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕಂತಿದರಿಂದ ಆ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು

ವಾರನೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮತ್ತಾಳಸಾದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾ। ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರರು ಮೊಟ್ಟನೊದಲು, ಜನರಲ್ ಕನಿಟ್ಟೆಗೆ ದೇಕಾಜಮ್ಮು ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಈಗ ೧ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿನೇ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟರು ಇದ್ದಾಯಿತೆ, ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೭ ಇದ್ದದ್ದು ೯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತರು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಯೋವೃದ್ಧ ಹಾಗು ತರುಣರು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಟಿಯು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಮೋಗ್ಯವಾಗುವದೆಂತಲೂ, ವಯಸ್ಸರು ಅನುಭವ ಕೊಡುವವರೆಂತಲೂ, ತರುಣರು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವರೆಂತಲೂ ಹಿಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರು ರಾ। ಜ. ಎಸ್. ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರು ಹಳೇ ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯು ಪೆಂಬರರಾದ (೧) ರಾ। ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ, (೨) ರಾವಸಾಹೇಬ ಕುಲಕರ್ಣಿ, (೨) ಮಿ। ಫನಾಂಡೀಸ, (೪) ಮಿ। ಅಕ್ಷರಸಾಹೇಬ, (೫) ರಾ। ಗಣೇಶ ಕಾಸ್ಕಿ, (೬) ರಾ। ಮಾಧವ ಶ್ಯಾನಭಾಗ, ಕಲಬಾಗಕರ, (೭) ಗೋವಿಂದ ಅನಂತ ಪೈ ಕಾಗಾಲ, ಈ ೭ ಮಂದಿಗಳ ದೊಕೆಗೆ ರಾ। ಅಣ್ಣಪ್ಪಾ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈ, ಗೋಪಾಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಇವರೀವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ೯ ಮಂದಿಗಳ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅನುಭವಿಕರಿದ್ದು, ತರುಣರಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಇಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ಊರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಇಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ಊರಲ್ಲಿ ವಜನು ಉಪ್ಪವರಿದ್ದವರಿಂದ ಈ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಬಾಕಿ ವಿದ್ಯ ಸಾಲಗಲ, ಅಂದರೆ, ಸುಮಾರು ೩೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ವಸೂಲಿಯು ಶೀಘ್ರವೇ ಸಾಗುವ ಬಗ್ಗೆಂದು ರಾ। ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರ ಮತವಾಯಿತು. ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ರೀತಿಯಂತೆ ಅನುಮೋದನವು ದೊರಕಿತು. ಬಳಿಕ ರಾ। ಶೇಷಗಿರಿ ವಾಸುದೇವ ಕಾಮತರವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. (೧) ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತ, (೨) ಜೆ. ವಿ. ಗಾವಸಕರ, (೩) ಮಾತ್ರ ಮಾಧವ ಪೈ, (೪) ಅಣ್ಣಪ್ಪಾ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈ (೫) ರಾ। ಮಂಕ್ಷ್ಣ ಮಂಜುನಾಥ ಕಾಮತ, (೬) ರಾವಸಾಹೇಬ ಕುಲಕರ್ಣಿ, (೭) ರಾ। ಎಮ್. ಪಿ. ದೀಪಗಿ, (೮) ರಾ। ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, (೯) ಮಿ। ಪಿ. ಸಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ. ಇವಕ್ಕೂ ಅನುಮೋದನವಾಯಿತು. ರಾ। ಮುಕುಂದ ಧವಾಸಿಂಕರ ನಾಗರಳಟ್ಟಿಯವರು ಈ ಊಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಗಿಬ್ಬ ಹ್ಯಾಕ್ಯೂಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇತ್ತಿತ್ತ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವಗೈರೆ ಸಬ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಇರುವದೆಂತಲೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತ, ಜೆ. ವಿ. ಗಾವಸಕರ, ಸರ್ವ ಮಾಧವ ಪೈ ಈ ಮೂವರು ಸಿಬ್ಬ ಹ್ಯಾಕ್ಯೂಲಿನ ವಾಸ್ತವರಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತರು ರಾ। ನಾಗರಳಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದರಿಂದ ಸೂಚನೆಯು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಬಳಿಕ, ರಾ। ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಶೇಣವಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದರು. ರಾ। ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ರಾ। ಗೋಪಾಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಶ್ಯಾನಭಾಗರ ಬದಲಿಗೆ ರಾ। ಎಮ್. ಪಿ. ದೀಪಗಿಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂತಲು, ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ, ರಾ। ಕೇಷಗಿರಿ ಕಾಮತರು ಸೂಚಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಗಿಬ್ಬ ಹ್ಯಾಕ್ಯೂಲಿನ ವಾಸ್ತವ್ಯರಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಿವಾಟಿಯು ಅನುಭವವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಪರಸ್ಥಳಿಕರಿದ್ದು ಸ್ಥಳಿಕ ಹಿತವನ್ನು ಇವರು ಬಯಸುವವರಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಸ್ಥಳದವರ ಯೋಗ್ಯಾ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಇವರು ಅಸಮರ್ಥರಿರುವರೆಂತಲೂ ಸುದ್ದಿವರು. ಈ ಸೂಚನೆಗೂ ಅನುಮೋದನವಾಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ಸಹಕಾರಿಳ್ಳವ ತಯಾರಿಸಿಯಾಯಿತು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಕರಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯಾದರ್ಶಿಗಳಾದ ರಾ। ಮಾಧವ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಕಲಬಾಗಕರರವರು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವಿದ್ದರೆ, ತಾವು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಇವನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಸಚಿವಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು ರಾ। ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶಣಿಯವರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಅನುಕೂಲರಿದ್ದವರಿಗೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲತೇಳಿದರು. ರಾವಸಾಹೇಬರು ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಸ್ಸ ಮುಂದಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ರಾ। ಕೇಷಗಿರಿ ಕಾಮತರ ಸೂದನೆಗೆ ೧೫ ಮಂದಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ. ರಾ। ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯವರ ಸೂಚನೆ ಮೇಲೆ ಮತ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರಾ। ಕೇಷ ಕಮ್ಮಿರ ತಂಡವು ಮೆನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯಾಯಿತು. ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯು ತಂಡವಾರ ಕೆಗದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತ, ಈಕಲ ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಮೊದಲಾದವರು ಸವಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೋಆಪ್ಟಾಗ್ಸ ಹಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಜವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಳಿಕ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಮಾತ ಬೇಕಾಯಿತು, ಸಂಧಿದ ಕಾರಕೂನ–ಖಿಜಾಯರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ಮತ್ತು ಜಾ ಮೊನಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಳೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನ

ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ರರಾವುಗಳಾದವು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲವಿಂದ, ಗಡಬಡಿಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ ಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಅಂಕ್ಯವಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಚೇಂಬರ್ಸ್‌ನವರ ನೇಮಣೂಕಿಗಳನ್ನು ಮೆನೆ ಜೆಂಗ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಇಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಬೋನಿಸ್‌ಯೋದಲ್ಲಿ ಬೀಗೆದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಜನ್ಮತ ನೈತ್ತುತ್ತಿರುವರಂತೆ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕರು ಬೋನಿಸ್‌ಯೋದಲ್ಲಿ ಇಂದ ಅನೇಕ ಮಂದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವರಂತೆ ೫ ಬಾಗಗಳು ವಿಲುಬಿನಷ್ಟು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವರಂತೆ ನೆಂಕಲೂ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಹಿಬ್ಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ಯಲು ಬಹಳೇ ಅನಾನುಕೂಲ ಬಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ಮತಿಗಾಂವದ 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

— ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರವು ಸಾಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬೌಕಾಸ್ ಮಾಡಲು ಈಗ ಹೊಸ ಬಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಿದ ಅದರೊಳಗೆ ಮೂವರು ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಿರುವರು ೩ ಮಂದಿ ಬಿನ್‌ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಿರುವರು ಕಲಿತ ಮೋತಿಲಾಲರವರಿಗೆ ಸಭಾಸದರಾಗಿಲು ಬಿನ್ನಸಾಯಾಗಿತ್ತಂತೆ' ಆದರೆ, ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಈ ತ ಸಾಯನ್ನ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು

— ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಜರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ತಯಾರಿಯ ಧರಣಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅದ್ಯತ್ಸರ ಹಸ ೨ ಕೂಡಿಸಲು ಒಕರಿರುವರು ಶ್ರೀಯುತ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕಾಜಲಗಿಯವರ ಹಾ ಹರೀಕಾರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಧಿ ಕೂಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಗಸುವರ ರಿದ್ದಾರೆ

— ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರ್‌ರು 'ಗಾಂಧಿಯೂ ಅರಾಜ ಕತೆಯೂ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒಕರಿದ್ದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ ಒಂಗಾಲ ಸರಕಾರ ಹೊಗಳ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಹಯೋಗಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಲು ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಧಾರಣತ ಒಕರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ ಕಾರವೇ ಒಕರಿ ಮಾಡಿತಂತೆ! ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಹ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದಿಗಳಿಗಿನ ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ವಾಕಾಡದ ಹೊರತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರು ನುಡಿದರು

— ಈಳದ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಶಾಸನಿಬಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಸಿನ ಪೇಚಲ್ ಸಂಬಧ್ಧತೆ ತರಿಸಿದ್ದಿನ್ನು ಅಕಾಸುವ ಕಾಯಿದೆಯು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಪಸೀಲವಾರ ತಪಾಸಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ೩ ಬಗಾಗ ಆಗಿದೆ. ಆದಿಂದಲೇ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಗ ಮತ ಹೊಹಲು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಬು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

— ಮೌಲಾನಾ ಕೌಶತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ನಿರತಶಲ್ಪೀಲದ ದಲ್ಲಿ ಮಾತಿದ ಭಾಷಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ವಿನಾ ಇಲಾಜು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವಲಿಲ್ಲೆಂದು ವಿಲಾಯತಿಯ ಳಿನಿಂದ ಹೊಸ ಲಭ್ಧ ಕೊಟ್ಟುನ್ನ ಸಭೆಯವರು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿರುವರು.

— ಮಂಡಾಳ್ಕರು ಈಳದ ಗುರುವಾರ ಜಾ. ೩೪ ನೇಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದಕ್ಕೆ ದುಟ್ಟಿದರು. ಸ್ವೇಚ್ಛನಿಸಿ ಮೀಲೆ ಪ್ರಚಂಡ ಜನಸಂದಣಿಯು ನುಷಾಳ್ಕರ ವರ್ಷನೋತ್ಸುಕ ಧಾನಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಸ್ವೇಚ್ಛನಿಸಿಂದ ೧ ಮೈಲು ಪೊಕ ಮಾಡಾತ್ಮ ರನ್ನು ಆಕೆಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರೇಲ್ವೆ ಕಂಪನಿಯವರಿಂದ ಒಂ ಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಾಡಾತ್ಮ ರಿಗಾಗಿ ಮೋಟಾರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿತ್ತು. ಇತರರಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಮೋಹನದಾಸಧರಾಗಿ ತಮ್ಮ 'ನಾಬಾಲ ತಿ ಅಕ್ರಮ' ಕ್ಕೆ ತಕರೆದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಜಕಲಾಸ ಸೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕಳ್ಳುವರು ಆನಿಷ್ಟವೆನಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಜುಲೈ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಸಾಬರಮತಿ ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವರು. ಸಭೆಗೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಭಾರೀ ತೊಡಕಿಲ್ಲ. ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಗಜ್ಜಲ ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಕಪ್ಪ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಹರು 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಹಾಗು 'ನವಜೀವನ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಕರಿಯವದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ್ಪು ಳಿಯಬೆತ್ತಿರು ವರು.

— ವಿವಾಸಗಳ ಪಿತಾಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ಮಿ ಬ್ರೆಂಡಲ ಮೆಥ್ಯೂಸ ಎಂಬವರು 'ಪೀಪ್-ರೇ' ಅಂದರೆ, ನಿಧನಕಿರಣಗಳನ್ನು ಕೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದಿರುವರು. ಈ ಕಿರಣ ಪ್ರಭೆ ವಿವಾಸದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ, ಆದು ತಮೆಯು ಕ್ರದಂತೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವೈದ್ಯಾನಿಕ ಖಾತೆಯವರು ಮೆಥ್ಯೂಸ ರವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲೇಬೇದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಥ್ಯೂಸರವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನೋ ಭ್ರಾನ್ತ ದೇಶದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೋಧನವನ್ನು ದಾರುಬವರಿದ್ದಾರಂತೆ.

— ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಗುಪ್ತ ಚಿಳವಳಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಾಂ ತಾಧಿಪರು ಸರಕಾರಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಪ್ತ ಇತಿಗಳನ್ನು ಸಂಧಿ ಅಲೋಚನೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಬಿನಾಮಿ ಹಸ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

— ಅಲಹಾಬಾದಿದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು 'ಹ್ಯಾಪಿಲೆ ಪ್ಲೆಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್' ಜಾರ್ಜಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಲ್ಲೆಲು ಮಾಡಿ, 'ಎಂಪ್ರೆಸ್-ಜೂನಿಯಮ್ಸ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ್ವಿತ ಬೀಳ್ಕಂಟಲೂ, ಸಿಟಿ ರೋಡ, ಗ್ರೆಂಡ್ ಕೆಂ ಹಾಗು ಲೌಕ ಇವುಗಳ ಬದಲು ಗಾಂಧಿರೋಡ್, ಕಾಶತ ರೋಡ, ಟಿಳಕ ಬೌಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಡಲು ತೀರ್ಮಾಕಿಸಿದೆ. ಮೇಲೆ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕರಾವು ತರು ವವರಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು.

— ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿವ್ರತ ಜಾತ್ರೆಯು ಈಳೆದ ಬುಧವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ೯ ದಿನ ಸಕಲ ನಡೆಯುವದು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಗೆ ಪುತ್ರುಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಜನರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನೆರೆದಿರುವರು. ಕಿಗ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳು ಬುಧವಾರದ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ನೆರೆದ್ದರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಗುಜರ ವರ್ತಕರು ವಾಡಿಕೆಯಂತ ಬೆನ್ನ ಹೆಯನ್ನು ಪುಸ್ಕಿಸಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಚಾಲಕರು ಕಾರ್-ಶೋಗಳ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವರು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ಖಾದಿಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷಿಯು ಮಾಡಲು ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

— ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಪ್ರಸೆಯಲ್ಲಿ ಜುಲೈ ತಾ. ೧೪ನೇಗೆ ನೆರೆಯುವದು.

— ಪನವೇಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಜ್ಜಾಂ ಚರನೇರ ಭಾಗೆ ಪಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಉಪದ್ರವವು ವಿಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಾರೀಯು ೧೬ನೆಗೆಗೆ ಪಾಟನೊಳ ಊರಿನ ಕಾಕಿಧಾರರು ೩ ಹುಲಿ ಯುದ್ಧವಿರುವ ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದರು.

— "ಬಂಡಾಯಗಾರ ಕಿಷಾರ್ಡೀ, ಸರಕಾರ್ವೋ" ಈ ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಒಕರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೃತಸರದ ಶ್ರೀ ರಿಕಾರ ಅಗಾಜ ರಾಗು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರು ಬಚ್ಚನಸಿಂಗರವರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ತನಿಖೆ ನಡೆದು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೫ ಹಾಗು ೩ ವರ್ಷಗಳ ಆತಿ ಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆ.

— ವಿದ್ಯುದ್ಧಾರಾ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಳಿಗೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುದ್ಧಾರಾ ತಗದ ಭೋಟೋಗಳನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರಗಳಲ್ಲಿ- ಭಾಪಿಸುವದು ಸ್ವಪ್ನವಿರುತ್ತದಂತೆ.

— ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಇರವೀರ ಮಹಾ ಶ್ರೀ ಕಂಕಾರಾ ಚಾರ್ಯ ಮಾ ಶುರ್ಜಕೋಟಿಯವರು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಇದ ಜಾಗೃತಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆ, ಈ ವಿಷಯ ಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಜಜನಗಳನ್ನಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಸಭೆ ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಒಂದು ಹಿಂದೂ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

— ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮುದ್ರಾಸಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಮುದ್ರಾಸ ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೆ ೯೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದವು.

— ಕುರಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕಾಯುವಾಗಿ ಮಾಡದೆ, ಪುಂಜರ ಪೋಷಿಗೆ ಕಳಿಸಕಕ್ಕರ್ದೆಂದು ಮುದ್ರಾಸ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯವರು ಶಾಸನ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಉತಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕೂತೀಗೆ ವಸಂತೋತ್ಸವದ ದಿನ ಖಾರಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದ್ದರು.

— ಶುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿಯ ಮಧ್ವದ ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಶುಚಿಕಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಗಿಡಾಕಿಗಳನ್ನು ಮೋಚಾರಿನಿಂದ ಕರ-ಒಯ್ಯುತ್ತಾರಂತೆ!

— ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ಕಪ್ತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಜಳಾಕಯಲ್ಲಿ 'ಪಂಥ ಸರೋವರ' ಎಂಬ ಹಸರಿನ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ.

— ಶ್ರೀ ಶಾ ಹೇಕ್ಕರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಎಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕರಿಗೆ ನೆಲಿಯನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಪಾರಕಿಕ್ಕೆಯ ಅವರ ಇತಿಯಿಂದ ಈ ಚಿಕ್ಕನವನ್ನು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಸುತ್ತಿರುವರು.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಜಳತೆಯ ಖರ್ಚು ೧೯೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ೧ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯದ ಅಡಳತೆಯ ಖರ್ಚು ೫ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

— ಬೆಡ್ಡರು ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬ ಸಾವಿರ ಅಂಕ್ಯಜರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ತತ್ವ ವೇ ಗೊತ್ತಿರುವದಲ್ಲವಂತೆ. ಇವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕಳ್ಳಲು ಆಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿವೆಯೆಂತಲೂ, ಧನಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೆಂತಲೂ ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಾನಂದಜಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಕೋಟೆ ಮುಖ್ಯಾಮಿನಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

— ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಪಂಡಿತ ಮೋತೀ ಲಾಲ ನೆಹರೂರವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೂಪರಾಣಿ ನೆಹರೂರವರು ರಾಮೇಶ್ವರ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿರುವರು.

— ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಒಲು ಅಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಕೇತು ಸಭ್ಯ ಗೃಹ ಹೈತ್ರಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಸಮರ್ಥರಿರುವರ .

— ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಳಿಗೆ ನರೆಯ ತಾಲಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಒಂಟವಳಗಳಲ್ಲಿ ವೀಪ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾರಿ ತೋಷಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ವರು ಒಡಂಬಿಯಿರುವರು. ಈ ಭಕ್ಷೀಸನ್ನು ಮೆನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರದ ದಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚುವವರಿದ್ದರು

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಜೇಕಾವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ಬೆನ್ನೆರೆ ಪತ್ರ ಬಿಕೆ ಳಿಗಿನ ಪತ್ರಿಗೆ ಸುಕ್ತಾ ಕಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಕೊಂಡ ಬಹುದು.

ಪುಲಿಯೋತ್ಸವ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಬ್ಯಾನಳಾಗ,

ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾವಿ, ಕುಮಟಾ.

Present Postal Authority.

(Gajanan Mangesh Nadkarni.)

The Postal Department has been known to be an Imperial Department. Even the Collector, the local district officer or the Governor, the Local Government has no authority in the governance of Postal Department. Thus the Postal Superintendent beyond being an authority over two districts exercises power more than an Assistant Collector in matter of appointments and dismissals, not to speak of fines and stopping of increments, while the Postmaster General is of the rank of a Collector

The Superintendent plays the part of King-makers in doing and undoing Inspectors and Head clerks of his office. Inspectors' diaries do not reach P. M. G's office and their bills are handled like a monkey and cat story according to as the Inspector is in or out of favour of the Superintendent. The fate of overseers is still to be pitied. Movements of these officials are directed on wire Contractors are getting into a new factor in the annual of the Post Office. They are more masters than servants of the Department. One of the clerks because he did not use to give time dictated by the clerk was with one pretext or another fined for no good excuse when another clerk brought misappropriation to light, the case was hushed up and the culprit as a punishment now taken into Superintendent's office. The contractor's ill treatment of passengers, dishonesty in secretring bags containing insured parcels in presence of a well-to-do merchant of Ankola, going away of the Police Criminal investigation Department the same day, as he arrived in Karwar, the most irresponsible way in which the so called motor-service is conducted are things worth considering. The contractor also once tried to cheat for nearly Rs. 450 one of the steamer agents last monsoon. With so much credit to the meritorious deeds of a contractor, his word is respected and the Head Post Master is warned not to speak a word to contractors servants for delay to arrival of Mails.

— ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸರಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ಟಂತಿಯುಂದ ಒಂದ ತಿಮಿಯು ಸರಕಾರಿ ಮುದ್ದುಗುಂತಿನ ಸಂಗ್ರಹುಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೧೯೦೦ ಗುಂತು ಧಕ್ಕನೆ ಸ್ಟೋಟುವಾಗಿ ತೊಟ್ಟಾದರಿ ರಮಾಯಣಗಳ ಜಾನಿಯಾಗಿರುವದು. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ. ಒಂದು ಹುಚ್ಚುಗಿಯರ ಜಾಲಿಯು ಭಸ್ಮ ಹಾಯಿತು. ನಾಲ್ವರು ಮೃತಪಟ್ಟಿರಿದರು; ೨೦ ಮಂದಿ ಗಳು ಘಾಯಗೊಂಡಿರುವರು.

ಗಂಟೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೪-೧೫ ದನಗಳಿಗೆ
ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಣಕವನ್ನು ಕೊರೆಯುವ
ಕೆಲ್ಲೊಸ್ಕರ
ಮೇವು ಕೊರೆಯುವ
ಗಾಲೀ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ
ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕಣಕವು ಇದರಿಂದ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ದನಗಳು ಕಿಂಡುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮೇವು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದನಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು, ಕಾಳು ತಿನಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಕಾರಿಗೆ ಪರಾಲಿಯು. ಇದೇ ತಾಗದಪನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
'ವೈ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.
ಕೆಲ್ಲೊಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕೆಲ್ಲೊಸ್ಕರವಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ಇಂಥ ಜ್ವರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂಮಿಕ್ಚರವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ದೇಗ್ಯೊ ಸೊದರಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದು ಶಯಾಸಿಲ್ಲುಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗು ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂ ಪಿಲ್ಸ ಇವ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುವ ರಕ್ಷದೆ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಕಾರದ ತಲೆ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಆರ್ಯ. ಎಸ್. ಎಸ್. ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ತಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಂ ಪರ್ಸಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಕಿ. ಅನೇಕ ಘಾರಕೀಯ ಪ್ರದಶ ನಗಳಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇದೊಂದು ಈಗ ಜಾಲತ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಮಾರವಾಡಿಯರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಬಿತವಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು. ಹೆಣ್ಣೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಪರ್ಯಟವದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕು! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಲಾಗುವ.

Dr. H L. BATLIWALA Sons & Co Ltd.
P. WARLI, BOMBAY No. 18.
Telegraphic Address:— "*Cawashapur*" Bombay.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವೀಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 5½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.
ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ** ಬೆಳಗ್ಗೆ 5½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಮುಂಜೆ ಮೇರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವ್ವಾ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮುತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಸೆರಪಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಛಾತಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಬೆಳಿಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager*

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಕೇಶವು ಯಾವ ಸಾಬಿಯು ಹಾಗೆ ಬಾಂಳಸಲೊಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿ ಉದಾಹರಣವಾಗಿರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವರ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಸಮಾಜ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯುಲಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೇ ಮನುಷ್ಯನ ಬೇನೆಯು ತಲ್ಲಣಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆಯುಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಗುರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗ ತ್ತಿ, ಆದರೆ, ಅವು ದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸನ್ನುದುಮಾಗುವವು. ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವು ಹೋಗಳಲು ಬಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಬಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಶೈಸುವಲು ಪ್ರವರ್ತನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬುಕ್ ಮಾಡಿಟ್ " ಆಫೀಸ ಹೋಗ್ಯಾಜಾಪತ್ಯವು, ಇತರ ಇವಿಂದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಶಂಸಪತ್ರಗಳನ್ನ ಪೊರಕವೆ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಪಿ. ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಚಿರಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಜನ್ಮಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ತುಸುಮಾಗಳಿಂದ್ಯೊಡಿದವಾದುದರಿಂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಿಯೆ (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವು. ಎಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಅಂಗಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಹನಿಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಕರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸ್ವರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪ್ರೀತ್ಯವಾಹಿಯು ಆರಂಭಿಂತಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವನುಷ್ಯನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0, ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಫಿನಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0

Address— **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಡಾ|| ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಶೂಲೆ, ವಾತ ವೇದನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ವಿದ್ಯುಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡಿಂಟರಿಂದ.

ವಿಳಾಸ್:— **ನಾಗಕಟ್ಟಿ ಬ್ರದರ್ಸ್,**

ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ.)

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳಾ ಗಾಲಂಗಡ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಶಾರೀರಿಕ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿಬ್ಬಾಯ, ಮಾತ್ರೆಯಿಂದ ಗುಣಮಾಗ.ವ ನನ್ನ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವಡೆಯಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬಿಗೆ ಸ್ವಾವಯಚ್ಚು ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅವಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಬಸರೂರ, ಮೈಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,
c/o ಮಂಕುಕಟ್ಟಿ ನಾಗಪ್ಪಕಟ್ಟಿ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ,(ಉ. ಕಾನಡಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧. ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೬೫, ೧೦೦.
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಂ. ೩೫, ೬೫, ೧೨೦, ೧೪೦.
೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ (ಮದರಾಶಿ) ಕಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮರಾಶಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಶಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ :— **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಮತ್ತು **ಕಂಪನಿ,** ವಿಠ್ಠಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ

೫೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ತಂಕರ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರ್ವೇಕರ ಅಂಕೋಲಾ, ಇವನು ಸ್ವತಃ ಬ್ಯೆಕ ಆ ಪ್ರಾಯಿಸ್ತ ತಂಜುಂದಿರಾಯ ಡ ಗಿನೇ ಗಂಗಾಧರ, ಖನೇ ವಿಶ್ವನಾಥ ಇವರ ರಕ್ತ ಕ ನಾತೆಯಿಂದ ಸಹಾ ಇವರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವ ದೇನಂದರೆ:— ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಮೈತ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಮತಾ ನಾರ್ವೇಕರ ಇವನು ತನ್ನ ಹುಯಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಾಳ ಕೆಮ್ಮತ್ತಿನ ಜವಾಹೀರ ಬಾಗದಾಗಿನೆಗಳನ್ನು ಅದ್ದವನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಹಣವಿನಿಂದ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು ಶಿರ್ಸಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ ೫೦—೫೧—೬೫ ನೇ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ತ ನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಸೀತಾಬಾಯಿ ಇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ಪಡಕೊಂಡು, ಆ ಭೂಮಿ ಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅವಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಲ ಕೋ ಟೀನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಣೆ ವಗೈರೆ ನಡಿಸಿ ಸದ್ರಿ ಭೂಮಿ ಗಳ ಕಬಜೆ ವಗೈರೆ ಬ್ಯೆಕ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡಕೊಂಡು ಸದ್ರಿ ಡಿಕ್ರಿ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅಮಲಬಜಾವಣೆ ನಡಿಸಿ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳ ಕಬಜೆ ಸಹಾ ಪಡ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳ ಕ ಬಜೆ ವಗೈರೆ ಇನ್ನೂ ಪಡಕೊಳ್ಳುವದು ಬಾಕಿ ಆ ದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಮೃತಪಟ್ಟ ನಂತರ ನಾನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬ್ಯೆ ಬಾಕಿ ಮನೆ ಬಸರೊಡನೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಳಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ನಮ್ಮ ಕಾಯಿ ಸೀತಾಬಾಯಿಯು ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಜಿಪ್ಪು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ತಾಪೆ ಇಟ್ಟು ಹೇರಾಳ ಕೆಮ್ಮತ್ತಿನ ಜವಾಹೀರ ಬಾಗದಾಗಿನೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಲುಕ್ಸಾನವಾಗುವಂತೆ ಭರಾಟ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಯ ಸಾಡಿದ್ದಿವ್ಹಳೆ. ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಳು. ಅವರ ವರ್ತನೆ ಸಂದಿ ಧಾ ನಾವು ಊರಿಗೆ ಬಂದಮಂತರ ಬೌಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವ ಳಿಗೂ, ನಮಗೂ ದ್ವೇಷಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಅವಳು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಳೆದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿ ಸಹ ನಡಿಸಿದ್ದಿವ್ಹಳೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅವಗುಣ ಹೊಂದಿ ಈಗ ಬುದ್ಧಾ ನಮಗೆ ಲುಕ್ಸಾನುವಹಿಸುವ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಗಳು ವ ಡಿಕ್ರಿ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದರ ಗೈರಛಾದೆ ತಳ್ಳಿಯಂತು ಸದ್ರಿ ಶಿಕ್ಕಾಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಭೂಮಿಗಳಕನ್ನೂ ವ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಪರಾಧೀನ ಮಾಡುವ ವ್ಯಯತ್ನವಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕಾರಣ, ಇವರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂ ದರೆ:— ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸದ್ರಿ ಅವಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬಾಗಣಾಗಿನೆ, ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ಕ್ರಯ, ಅಡವ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಮತ್ತು ಈ ವೊವಲು ದಾಗಿನೆ ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ಯಾರಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಅಡವ, ಕ್ರಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೋ, ಅವರವರು ಆ ದಾಗಿನೆ ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿನ್ನು ಹಣ ವ ರುಜುವಾತ ವ ಕಿಟ್ಟು ದಿಂದ ಆದಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಾಯ ನಿಶಾಲೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರೂ ಆ ದಾಗಿನೆ ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ಭರಾಟ ಮಾಡಕೊಂಡರು, ಅಡ ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪರಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಆಯಾಯ ಪರಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದ ದಾಗಿನೆ ಜವಾಹಿರಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಜರ ಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಯಾಯ ಇವರ ಮೇಲೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ಸಿದ್ದಿಲ ಯಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಇಲಾಖ ನಡಿಸಿ ಲಾಭೀತು. ಅವರ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಅವರು ಜವಾಬ ದಾರರಾವಾರು. ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಕಾಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸದ್ರಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸದ್ರಿಯವರ ಕಡೆ ಯಿಂದಾ ಕ್ರಯ ಅಡವ, ಪ್ರಕ್ಷಿನ ವಗೈರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಗೈರಕಾತ್ ರೀತಿಯಿಂದ ತಕ್ಕೊಂಡ ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಪ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಲಾರದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಿದ್ದಿಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖ ನಡಿಸಿ ಅವರು ಪಡೆದ ಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದ ಪಡಿಸಿ, ನಮಗೆ ಅದ ಲುಕ್ಸಾನು ವ ಖರ್ಚು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದೀತು. ತಿಳಿಯಪಡು.

ತಾ. ೯—೩—೧೯೪೪.

S. R. Narweker.

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಇದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದ ರಲ್ಲಿ ವಿರುತ್ತದಲ್ಲಾ:—

ಈ ಕಳಗಿನ ವರಿಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೀಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ, ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ನಮ್ಮ ವಕ್ಷಗಾರರಾದ ಡಾ॥ ಸಿ. ಗೊನ್‌ಸಾಲವಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ಕ್ರಯ ಮಾಡಲು ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿಯ ಡಿಸಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕರಾರು ನಾಮೆಯಂತೆ ಡಾ॥ ಕೈತಾನ ಬಡ್ತೇಲ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ, ಎಮ್. ಡಿ. ರವರು ಬದ್ಧರಿರುವರು. ಸದರ ಡಾ॥ ಕೈತಾನ ಬಡ್ತೇಲ ಫರ್ನಾಂಡೀಸರವರಿಂದ ಈ ಭೂ ಮಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಈ ಭೂಮಿಯ ಜವಾಬದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಈ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಗಣ ಚೀಟ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಾನ-ಪರಿವರ್ತನವಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನ್ಯೀಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಿದಾದರೂ ಪಡದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಜವಾಬದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ವರಿಷ್ಪದ ವಿವರ:—

೧. ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಹುಕಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕ ವೈಕ ಹೊಬ್ಬೆ-ಶಿರೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ ೩೦೩, ಕ್ಷೇತ್ರ ೪ ಎಕರೆ, ೪ ಗುಂಟೆ, ಅಥವಾ ಅಸ್ಟೇ ಲಜವಾಸಿನ ಮೂಲಗೇಣಿ ಹಕ್ಕಿನ ೧ ಗದ್ದೆ ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗ.

೨. ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಹುಕಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕ ವೈಕ ಹೊಬ್ಬೆ-ಶಿರೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ ೧೯೫, ಕ್ಷೇತ್ರ ೬ ಎಕರೆ, ೩೩ ಗುಂಟೆ, ಅಪವಾಸ ಅಸ್ಟೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗದ್ದೆ ಭೂಮಿ ಹಾಗು ಬಾ ಗಾಯತು ಭೂಮಿ, ಅವರಲ್ಲೊಳಗೊಂದ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮನೆ ಹಾಗು ಜೌಕಿ ಸಹಿತ.

ಈಹೊತ್ತು ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಜೂನ ೫ನೇ ತಾರೀಖು.

ಪಿ. ಬಿ. ಸುತಾರಿಯಾ,
ಫೌರ ಮೆಸರ್ಸ ದಸ್ತೂರ ಎಂಡ್ ಕೋ.
ಡಾ॥ ಸಿ. ಗೊನ್‌ಸಾಲವಿಸ್‌ರವರ
ಎಟರ್ನಿಯವರು

A. B. Suturia.
for **Messrs. Dastur & Co.,**
Attorneys for Dr. C. Gonsalves.

ನೋಟೀಸಿಗೆ ಉತ್ತರ.

ಖಾಜ ಸೈದ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬರ ಮಗ ಸೈದ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಶರೀಫಸಿದ್ದಾನ ಇವರಿಗೆ— ಅಬ್ದುಲ್ ಭಳ್ಳೂರ ವಲ್ಲದ ಭಕೀರ ಸಾಹೇಬ, ಮಿರ್ಜಾನ ಈತನ ಕಡೆಯಿಂದ, ನೀವು ನನಗೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೪ ನೇಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಒಂಬು ಹಾಜರ ಆಗುವರೆ ಮನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಉತ್ತರ— ಈಗ ೨ ವರುಷ ಗಳ ಹಿಂದೆ ಕುದ್ದ ಮತ್ತು ಹಲಾಲ ಇದ್ದ ನಿಖಾಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಕ್ಕಿ ನಾಮರುತ್ತ ಮತ್ತು ಹರಾತು ಅಂದ ಬ್ಯೆಕ ಚಿಜೆ ನಡಿದ್ದು ಆ ವಿಷಯ ಮೌಲವಿಗಳು ನೀವು ತೋಡಾ ಮಾಡಿದ ಹೊರ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಮತ್ತು ಖುಷಾಲತ್ತ ಮತ್ತು ಖುಷಾಲತ್ತ ಪುರುತ್ತ ಇನ್ನ ಎಂತಾ ವ್ಯೆಗೆರೆ ಜಾಹೀರ ಛಳ್ಳೆಗಳು ತಾರೀಖು ೧೫—೮—೧೯೨೪ನೇಗೆ ಯಾವತ್ತ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ಯಾಕ ಮಾಡಿದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರಂತೆ ನೀವು ಈ ವರೆಗೆ ತೋಡಾ ಮಾಡಲಿರ್ದಾದ ಕಾರಣ ಛಳ್ಳೆಗಳ. ಜಾಹೀರು ಆದಂದಿನಿಂದ ನಾನು ವ್ಯೆಗೆರೆ ನಮ್ಮ ಛಿಯ ಅನೇಕ ಮುಸ ಲ್ಮಾನ ಜನರು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕಾಸ್ತದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇದೇ ದೂರ ಇದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಇದ್ದು, ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ನೀವು ಶರಾ ಕಾಸ್ತದ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿ ತಕ್ಕೊಂಡರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವರೆ ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಹಕ್ಕು ಇರುವದಿಲ್ಲಾ. ಹಾಗೂ ಪದರ ವಿಷಯ ನೀವು ನನಗೆ ಕಾಜರ ಆಗುವ ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಆದೆ.

ನಿನ್ನು ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಮುಂಜಸಲಿಂಗ, ನನಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊಬ್ಬೆ-ಬಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯೆಗೆರೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲಾ ಎಂತ ಬರೆದ ಮುಚ್ಚುರ ಸುಳ್ಳು ಇರುತ್ತದೆ. ತಾ. ೯—೩—೧೯೪೪.

ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಭಳ್ಳೂರ ವಲ್ಲದ ಭಕೀರ ಸಾಹೇಬ
ಕರ್ಕಿಮಕ್ಕಿ, ಹಾಲಿ ಮಿರ್ಜಾನ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ

ಒನೇ ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯೆಂಠಿತ ವರಿಷತ್ತು.

ನಿಪ್ಪೋಗಿಳ ಹಾಗೂ ಹಿಕ್ಕುಲಸನದ ಪ್ರದರ್ಶನವು.

ಪ್ರಕಟನಾ ಪತ್ರಿಕೆ ನಂ. ೧.

ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬಂಧು ಗಳಿಗೆ—

ಈ ಪಾದಕ್ಷಸ್ಯ. ಹಿಮ್ಮೊಗಿಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಳಳದ ತಿಂಯುವಲ್ಲಿಯು ಅಡಿಸುವೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾ ಗಿದ್ದು, ಆಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಗಿನ ಹಾಗೆಯೆ ಮೂಲಳ ಆಪ ನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಳುವವರಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲಾ. ಈಗ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ೧೯೨೪ ಜುಲೈ ೧೪-೨೦ನೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಾದಿದೆ.

ಕಾರಣ, ಸಹಕಾರಿ ಬಂಧುಗಳೂ, ಒಳ್ಳಿಗೆರೂ ಪ್ರದ ರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆಷಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜುಲೈ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಳಗಿನ ಪತ್ರಿಗೆ ತಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ಪ್ರಳಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅಡ್ಡಗಳನ್ನು ತರುವ ಹಾಗು ಒಯ್ಯುವ ವರ್ಚಾನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೂಂಗಡೆ ಪಾವತಿಕಕ್ಕಾಯ್ದು. ಯಿಲ್ಲರದ ಸುಮಾ ನುಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿಯೆ ನಿಗುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರಿಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಾಗಲ್ಕೋಟೆ,
ತಾ. ೩೧-೫-೨೪.

ಎಸ್. ಡಿ. ಜಕಾತ್,
ಜಿ. ಎಸ್. ಹಾವರಿಗಿ.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸಮಾಪಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು !

ಪ್ರೀತಬಂಧುಗಳೇ,

ಕಳೆದ ಕೋಕನಾಡಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಈ ವರ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಮಂತ್ರಣವನ್ನಿತ್ತು ಎಂಥಾ ಜವಾಬುದಾರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಸ್ತಿಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ತಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಈ ಸಾರಿ ನಾವಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥನಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನಿಂದಲೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಿನಿಂದಲೂ ತಯಾರಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ಮೇ ಹಿಂಗಳ ೧೪-೧೫ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸ್ನೇಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗ' ಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ರೂ ೨,೪೦,೦೦೦ ಬೇಕಾಗುವೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ದನಸಾಮಾಪ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರೊ, ಸಂಸ್ಥಿನಸ್ಥ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಸಾಮಾಜ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ (ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಕಟ್ಟೋಣಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಭೂಮಿ ತೆಗೆಯುವದು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹಿಂಗಳ ಜೋಡಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಿಲಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲವೆ ೀಕೈದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಗುಡಾಸಲು, ಚರರ ಮೊದಲಾದವು ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯವಾಗಳ ತಯಾರಾಗತ್ತಿವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜೋಡಿನಿಂದ ಧನಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕಟ್ಟುವೆವೋ,ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಹೋಡಿನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗತಕ್ಕವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮಷಾಲಿಯ ಒರೆ-ಪ ಭಾಗಕ್ಕೆಂಥಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈಗಿನಿಂದಲೂ, ಇವತ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಭಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಧನಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಗಿಯವರೂ, ಮಾ ಹರೀಕಾರರೂ, ನಾನೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಒರುವೆವೆಂಬುದು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವೆವು. ನಮಗಿಗೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ನಾವೇ ಬಂದೇವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಹಾದಿಯೆನ್ನು ನೀರೀಕ್ಷಿಪದೇ, ಅಯಾ ಜೆಲ್ಲೆಯವರೂ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಮಂತಿಳದ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಸ್ವತಃ ಮಂ ಸಭಾಸದರ ಮಾವತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೂಡಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಿಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆಮ್ಮೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬುದಾರ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸಭಕ್ತರಿಗೂ ವಿನಂತಿಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸೇರುವದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ. ಇನ್ನು ಈ ಭಾಗ್ಯವು ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯೆವಾಗ ಬರುವದೋ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ಐಕ್ಯಮತದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಕೊಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ, ಗುಟ್ಟು ಪಂಥಗಳವರ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಐಕ್ಯಮತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಫಲಗೊಂಡು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಾವತಿ ಒಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಐಕ್ಯಮತದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಿಕಗಳವರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕವು ಒತ್ತಾಗುವದೆಂದು ನನ್ನ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಖಂಡ ಖಂಡವಾಗಿ, ಅತ್ತಿಪ್ಪು, ಇತ್ತಿಪ್ಪು, ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳವರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು, ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಕೀಕರಣವನ್ನು ಸಂಪಿಸಲು ಇದೇ ಸುಸಮಯವೆಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳೆ ಕಚೇರಿ, ಬೆಳಗಾಂವಿ. ತಾ ೫-೬-೪೪.

ಗಂಗಾಧರ ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಕನ್ನಡ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು.

ಕಳ್ಳದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹತ್ತನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಗೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನಗಂಡಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಂಗಡವೇ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನೆರೆಯಿಸ ಬೇಕೆಂದು ' ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರ ' ವೆ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಯು ಗಾಳಿಮಾತಾಯಿತ ' ಆದರಿಂದ ಲೋಕಮಾನ್ಯತೆಗೆಂದು ಸೊಂಟ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರಟು ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಹಿರಿಯೆನ್ನವೆನ, ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ್ಕೆಪ್ಪು ಪ್ರಕ್ಷತ್ನವಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಕೆ ಸ್ಥೈರ್ಯವೂ ಕಾಲವು ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಗಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ವಿಳಸಿಕೆಯು ಮಾತ್ರ ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತು. ಆದರೆ, ಸ್ವರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬಾಳ್ವೆಯಿಂದೇನು ? ಅದು ನೀರಿಲ್ಲದ ಕಣಿಯಂತೆ ತೋರಿಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತವೆ.

ಈ ವರುಷ 'ಕನ್ನಡನುಡಿ', 'ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯ','ಬಸವಪಾಣಿ', 'ಲೋಕಮತ', ಮೊದಲಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಉದಯವನ್ನು ಕಂಡು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಕ್ಕೆ ಹುಗ್ಗು ಅಂತೆ ' ಎನ್ನುತ್ತಿರಾನು ಇವುಗಳ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ವಮಿಸಿದರೂ ಅವು "ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯವು" ಮೊದಲಾದ ಭಾವನಾ ಪ್ರೇಕಣಾದ ತತ್ವಗಳು ನೆಟ್ಟಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಅವು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಳಿಯುವದು ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ಉದಾತ್ತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ, ... ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗಿದರೆ ಲೇಖಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಹೋದ ವರುಷ ತಮಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಾನಿ ಕಟ್ಟರುವದೆಂತಲೂ, ಈ ವರುಷ ಹೊಸ ಚಂದಾದಾರರು ಸಿಗುವರೆಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತೆನೆಂತಲೂ ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬಂದ ಈ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಪತ್ರಿಕಾಲಾಲಕರಿಗೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವರು ಅರುಹಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಮಾಧಾನ ಕಾರಕವಲ್ಲವು. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಹೌಗೆ ಎಂಬದನ್ನು ಸಾಚಕರೇ ಊಹಿಸಲಿ. ಭಾಷಾಭಿಮಾನವು ಸಂಕಲ್ಪ ಜಾಗೃತವಾಗದೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಚಕಳಗಳ ನಿಯಮಿತವಿರುವದು ಸಹಜವಲ್ಲ. ಹೊಸ ಪತ್ರಿಕೆಗ ೪೦೫ ಇದ್ದ ಮಚಕಳಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿ, ಹೊಸಲಿನಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಜೀವವಿರಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುಳುಗದ ಸಂಭವನ್ನುಂಟಿಂಡು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೆ ಪರಾಗತಿಯೇ ಆಗುವದು.

ನಮ್ಮ ಅಂಬೋಣವಿಷ್ಟೇ. ಇದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಕಾರ್ಯ ಮಾಗುವದು. 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ವು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳು ಕನ್ನಡಿಗನ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡತಿ; ಆದುಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವ ಜ್ಯೋತಿಯು ಬೆಳಗುವಷ್ಟೆ. ಈ ಜಾಗೃತಿಯ ಕಳಆಯಿಯ ಮೇಲೆ ಆಡಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಚನ್ನಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪತ್ರವು ಸಾಕು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲಾದಷ್ಟು ಅಸಮರ್ಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 'ಕನ್ನಡ ನವಚೇತನ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಿತ್ರ' ದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾ ...ಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತರ್ಕ.

ಹ. ಮಾ. ಮಾಂಜ್ರೇಕರ, ಸುಂಕೇರಿ.

***

ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತವು '

ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಮ್ಮುಂಟಿ ಮಾತುಂಪಂಥ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಕಾದಾರದ 'ವಿಕಾರಿ' ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ರಾಜಗೀತಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತವೆನ್ನುವದು ' ರಾಜಗೀತವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ವೆಂದು ಕರೆಯುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಕರದ ಗೀತಗಳು ಬಂದರಲ್ಲೊಂದು ವಿಲೀನವಾಗಿ ಖಡಿತ್ಯಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅವರೆ ಗೆಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಡಿನ ಹಾಡು ಹಾಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರವಿ ಸಂಧೋಷವಾಗಿ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ರಾಜರು ರಾಜಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಡುವದುಂಟು. ಹಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ದಾಸರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪುಷಪ್ಪವನ್ನೇ ನಚ್ಚು ಗೊಳಿಸುವ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರತ್ವದ ಕೈಂಬಲೆಯನ್ನು ಹರಗೊಗದೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಪುಂಡಿದ ಹಾಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳು ಉದಯವಾಗುತ್ತವೆಂಬ ಮಾತು ಇಟಲಿ-ಅಬಿಸೀನಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲಿಂದ ಒಡೆದು ಕಾಣುವಂತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗ ಳೆಂದ ನಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾವು ಚೈತನ್ಯವೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಂಥಾದ ನೆಯ ಎಳವನೆಯ ಹೆಟ್ಟಿಲು. ಕಾನ್ಯವೇ ಚೇತನೆಯು, ಕಾನ್ಯವೇ ಗತಿಯು, ಕಾನ್ಯವೇ ಕೃತಿಯೆಳಗಿನ ಅಂತ ಸ್ಪೆಜವು. ಪುರಕಂಠ್ಯವೆಂಬ ಗ್ರಸ್ತಶಲೆಯೊಳಗೆ ಪಾ ಗೇದರ್ಜಿನ್‌ನೂರ ಮಕೆಯಿರವಷ್ಟೂ ದೇಶೀಕಕ್ಕೆಯನ್ನು ಜಿ ನತೆಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿ ಆಹು. ನನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತವಾಹು ' ಎಂದೇ ಪಾತರ ಮ್ಮ' ಆದೇ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಾಡು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಮಂತ್ರವೆ. ಮಷಿಂಕಿಂಮಜಂದ್ರೇದೇ ಅದರ ದ್ರವ್ಯವು. ' ವಂದೇ ಮಾತರಮ್ ' ವು ಕೇವಲ ಕಬ್ಬಡಾಲವಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಮಂತ್ರವೆ. ಭಾರತೀಯರು ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರವಾತ್ಮನು ಒಂಕಿಮಜಂದ್ರರಿಗೆ ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷಿಯಿಂದ ಈ ಮಂತ್ರ ವನ್ನು ಮೃತಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಜೀವತನ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಎಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಮಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವು; ಆದುದರಿಂದಲೇ ನನ್ನು ಹುರುಪು ಹುರಿಗೊಳ್ಳುವದು, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಅಂತಃಸ್ಫೂರ್ತಿಯು.

***

ಸತಿಯ ಮಮತಾತ್ಯಾಗ

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತಿಯಆದ್ಭತ ಪರ್ಯವಸಾನವೊಂದು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಅಲಹಾಬಾದಿನ " ಮುಂಬಯಿ ಕೈತ್ತಿನಿ ಕಲಿ " ಸಚಿತ್ರಗುತ್ತಿರು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಖ್ಯಾತ್ಯವೇದಿಯ ಪತಿಗು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಅವಳು ಒಂದು ಎತ್ತಾ ಜಕ್ಕಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಕನೆ ಅವಳ ಶರೀರಮೊಳಗಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ, ಅವಳ ಜ್ವಾಲಾಮಯಿಯಾದಳು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನೆರೆದರು. ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಲು ಕೆಲವರು ಯತ್ನ ಮಾತ್ರವಪಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದ

ಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಆನೇಕ ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಾಪಟ್ಟಿನ ಪೊಲೀಸನೇ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಾಮಿಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುರುನಿಗೆ ಪರೂಪನ ಪಿಟ್ಟಿಕ್ಕಲ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ಜಿ. ಸಾಡಾಯಿಯವರು ಸ್ವಾಗತ ಪರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆನಂತರ ಈ ಕೊನ್ನ ರೆಸ್ಸು ಜಿಲ್ಲಾಪ್ರಧಾನಿ ಜರಗಲೆಂದು ಬಯಸಿ, ಎಳನಾ ಸುಲಿಮನ ಸಾಬ್ಬರ್ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಮಧ್ಯಾಸಿನ ವಕೀಲ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಸಂಜೀವ ಕಾಮತ್, ಸಾಬ್ಬರ್ ನಾಗೇಷರಾವ್ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ಐದು ತಂತಿ ಗಳು ಬಿಡಲಾದವು. ಆನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಣಕಾಸ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ೧ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಆಳದ ವರುಣದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ ಆದ ಕರುವಾಯ, ಆಪನಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೇರೆಗೆ ಪರಿಷತ್ ಶ್ರೀಯುತ ಕೇಪಗಿರಿ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಂದ ಬಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಆನಂತರ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜದವರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಬಾಡಿಯು ಉಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮನೆ ಕೈಸಾರಕೆಗಾಗಿ ಸೂಲು ವಸಿಯ ವದನ್ನು ಸ್ಥಿರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬೀ ಮೊದಲಾದ ರಿತಾವ್ಯಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಯಾತ್ಕಸ್ಥರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸೌಕ ರ್ಯವನ್ನೂ, ಆನುಕೂಲವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊ ಡುವಂತೆ ರಾಮೇಶ್ವರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂ ಗಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ರಿತಾವ್ಯ ಮಂ ಜೂರಾಗಿ ಆಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ೧ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀಯುತ ಕೇಪಗಿರಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಪರಲೋಕ ವನ್ನೈದಿದರೆಂಬು ವಾರ್ತೆಯು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಂತಿ ಮುಖಾಂತರ ತಲ್ಪಿತು. ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಪೂರ್ವ ನೇರ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಪ್ರಭುಗಳವರ ಮರಣಾನಂತರದ ಸದಾ ಜನ ಪಟ್ಟ, ಸಂಸ್ಕೃತಪಠ್ಯ, ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲೂ ಇವ ರಿಗೆ ಇದ್ದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅವರ ಸ್ವಾರ್ಜಿತ್ಯಗಳ ಮೊದಲಾ ದುವರ ಕುರಿತು ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಆನಂತರ ಸ್ವರ್ಗ ಸ್ಥರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರಸ್ಥಾ ಪನೆಯೇಕಾಗಿಯೂ, ಅವರು ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಿಸಿ ಪ್ರಕಾ ಶಪಡಿಸಲಾಗಿಯೂ, ಅವರ ಸ್ಮಾರಕಾರ್ಥಾ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಆಭ್ಯುದಯವನ್ನೆ ಇಷ್ಟ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ ಶಾಯ ಪಾಸಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸುಮಾರು ರೂ. ೨,೫೦೦ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಬಳಿಕ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು. (೧) ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಂಕು ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೇಕು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೇಂಕಿನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು (೨) ಸಮಾಜಪೋಷಕಗಳಿಗೆ ಪರಪ್ಪರ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ದೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತುಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯುವಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಮಿಟಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆನಂತರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗುರುವರ್ಯರಿಗೂ ಮನ್ನಣೆ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ರಿತಾವ್ಯಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಕೊನೆಗೆ ನೆರೆದವರಿಗೆ ತಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸವಿ ನೋದ ಭಾಷಣಾನಂತರ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೊನೆ ಗೊಂಡಿತು. ಆನಂತರ ಈ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಸುವಿಜಾತಾನಂದರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

—ತಂಕಿಗರ.

***

ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಾವಧಾನ.

ಭಾಗಲಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಜೇಪಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿದ್ದನು. ಅವನು ಎಳೆ ಪ್ರಾಯ ದವನು- ಹತ್ತು ತಂಗಿಯನ್ನು ಭಾವನ ಮನೆಗೆ ಕರ ಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ತಂಗಿಯ ಮೈಯವ್ವ ೧೬ ವರು ಪ. ಭಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡು ಹಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಿಂದ ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಯುವಕನು ಒಡನೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದನು. ತಂಗಿಯು ಎಳೆ ಹುಡುಗಿ. ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಸಂತೋಷ ಆಧರಣಗಳಿದ್ದವು. ಮೈತುಂಬ ಉಟ್ಟುವ್ವೆವು. ಜೊತ್ತಿಯು ಬಟ್ಟರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರು ಬಂದು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಗೆಡ ಅಂತಂಥರು:— "ಸಜ್ಜನರುಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಳಲು ಗೋ ವುಗಳು ಮೇಯಹೋಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕೊರಳಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ವಿಳಲವರ್ಧಣಾಗಿವೆ. ನೀವು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ, ಗೋ ರಕ್ಷಕರು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲು ಗೋವ್ಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಿಗೆ ಕೊಡಬೇಳು." ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಂಟಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಆಳುಗಳೊಡನೆ ಗೋರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಕರೆಯಂದ ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಮಾತ್ರ ಕ್ಷತ್ರಿಯನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಉಳಿದವನು ಚಕ್ಕಡಿಯ ನೆರೆಮಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಆತ್ಮತ್ತ ಅಷ್ಟಾಡಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಕ್ಷತ್ರಿ ಯನೂ, ತಾಲ್ಕೂ ಜನ ಆಳುಗಳೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ- ಕೂಡಲೆ, ಈ ಕಳ್ಳನು ಚಕ್ಕಡಿಯನ್ನೇ ಅಬಲೆಯ ಗೊತ್ತ ಅಧರಣಗಳೆಳೆನ್ನು ಇಳಿಸತೊಡಗಿದನು. ಬಟ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಿದ್ದರೆ, ಇಂಡಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದನು. ಅಬಲೆಯು ಪಾಪ, ವಿಧಿ ಹೋದಲಾ. ಕೂಡಲೆ, ಎಲ್ಲ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು. ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಮಾಡಿದುಂಬುಡಿಯು ಬಟ್ಟು ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆಯನ್ನೂ ಕೊಡೆಂದನು. ಆಗ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ:— "ನೀನು ಬಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿನಗೆ ಪಟ್ಟಿಗೇ ಕೊಡುವೆನು." ಕಳ್ಳನು ಒಪ್ಪಿದನು. ಬಟ್ಟೆ ಯನ್ನು ಕಳಿಚ್ಚುನು. ಬಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚತೊಡಗುವ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಟ್ಟನೆ ನಿಶ್ಚಿ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಕ್ತಿಯಿಟ್ಟಳು! ಬಳಿಕ, ಅವಳ ನೆರೆಮಲ್ಲಿರುವ ಧೋಲೀಸ ಠಾಣ್ಯಾಕ್ಕೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಳು. ಉಟ್ಟಿದ ಮೂವರೂ ನೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಸರಂಜಾ ಮಿ ಈ ವೀರ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹು ಮಾನ ತೋರಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವದು. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಪ್ರಸಂಗಾವ ಧಾನವೂ, ಸಾಹಸವೂ ಪ್ರಕಂಸನೀಯವು.

***

ತಿರುವಾಂಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಅಧಿವೇಶನ.

ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ೨ನೆ ಪತ್ತು ಆಲಪ್ಪುಯಲ್ಲಿ ಳಳದ ಜಾ. ೨೪ ಮತ್ತು ೨೫ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಈ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಸುವಿಜಾತಾನಂದ (ಶ್ರೀಕೋಚಿಯ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವಾಸ್ಯಾಶ್ರಿ ಸ ಸ್ಥಾಪಕರು ಶ್ರೀಯುತ ಡಿ ಗೋವರಾವ್) ಇವರು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪರಪತ್ತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳು ಪೆರೆದಿದ್ದರು. ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಆನೇಕ ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಾಪಟ್ಟಿನ ಪೊಲೀಸನೇ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಾಮಿಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುರುನಿಗೆ ಪರೂಪನ ಪಿಟ್ಟಿಕ್ಕಲ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ಜಿ. ಸಾಡಾಯಿಯವರು ಸ್ವಾಗತ ಪರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆನಂತರ ಈ ಕೊನ್ನ ರೆಸ್ಸು ಜಿಲ್ಲಾಪ್ರಧಾನಿ ಜರಗಲೆಂದು ಬಯಸಿ, ಎಳನಾ ಸುಲಿಮನ ಸಾಬ್ಬರ್ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಮಧ್ಯಾಸಿನ ವಕೀಲ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಸಂಜೀವ ಕಾಮತ್, ಸಾಬ್ಬರ್ ನಾಗೇಷರಾವ್ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ಐದು ತಂತಿ ಗಳು ಬಿಡಲಾದವು. ಆನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಣಕಾಸ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ೧ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಆಳದ ವರುಣದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ ಆದ ಕರುವಾಯ, ಆಪನಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೇರೆಗೆ ಪರಿಷತ್ ಶ್ರೀಯುತ ಕೇಪಗಿರಿ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಂದ ಬಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಆನಂತರ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜದವರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಬಾಡಿಯು ಉಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮನೆ ಕೈಸಾರಕೆಗಾಗಿ ಸೂಲು ವಸಿಯ ವದನ್ನು ಸ್ಥಿರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬೀ ಮೊದಲಾದ ರಿತಾವ್ಯಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಯಾತ್ಕಸ್ಥರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸೌಕ ರ್ಯವನ್ನೂ, ಆನುಕೂಲವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊ ಡುವಂತೆ ರಾಮೇಶ್ವರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂ ಗಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ರಿತಾವ್ಯ ಮಂ ಜೂರಾಗಿ ಆಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ೧ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀಯುತ ಕೇಪಗಿರಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಪರಲೋಕ ವನ್ನೈದಿದರೆಂಬು ವಾರ್ತೆಯು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಂತಿ ಮುಖಾಂತರ ತಲ್ಪಿತು. ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಪೂರ್ವ ನೇರ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಪ್ರಭುಗಳವರ ಮರಣಾನಂತರದ ಸದಾ ಜನ ಪಟ್ಟ, ಸಂಸ್ಕೃತಪಠ್ಯ, ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲೂ ಇವ ರಿಗೆ ಇದ್ದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅವರ ಸ್ವಾರ್ಜಿತ್ಯಗಳ ಮೊದಲಾ ದುವರ ಕುರಿತು ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಆನಂತರ ಸ್ವರ್ಗ ಸ್ಥರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರಸ್ಥಾ ಪನೆಯೇಕಾಗಿಯೂ, ಅವರು ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಿಸಿ ಪ್ರಕಾ ಶಪಡಿಸಲಾಗಿಯೂ, ಅವರ ಸ್ಮಾರಕಾರ್ಥಾ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಆಭ್ಯುದಯವನ್ನೆ ಇಷ್ಟ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ ಶಾಯ ಪಾಸಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫಂಡಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸುಮಾರು ರೂ. ೨,೫೦೦ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಬಳಿಕ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು. (೧) ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಂಕು ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೇಕು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೇಂಕಿನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು (೨) ಸಮಾಜಪೋಷಕಗಳಿಗೆ ಪರಪ್ಪರ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ದೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತುಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯುವಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಮಿಟಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆನಂತರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗುರುವರ್ಯರಿಗೂ ಮನ್ನಣೆ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ರಿತಾವ್ಯಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಕೊನೆಗೆ ನೆರೆದವರಿಗೆ ತಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸವಿ ನೋದ ಭಾಷಣಾನಂತರ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೊನೆ ಗೊಂಡಿತು. ಆನಂತರ ಈ ಪರಪತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಸುವಿಜಾತಾನಂದರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

—ತಂಕಿಗರ.

***

ನಮಸ್ಕಾರ್ಯರ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ.

ಳಳದ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯ್ಡಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಯುತ್ತದೆ.

ಕ್ಕರು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವನ್ನಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯೋಜಿಸುವರೆ, ಸಭಾಸದರ ಗತಿ ಖಿತಾಮಾಡುವರೆಂದು ನಮಿಂದಿನಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರ ತಯಾರಿಯಿಲ್ಲದವರು ಕಮಿಟಿಯೊಳಗಿಂದ ರಾಜಿನಾ ಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಮತಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿ ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಂಡುವ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾ ಕರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯ ಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ತಾ ರ್ಯಶಾಲಿ ಪುಂಡಳವೇ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಆಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹುಡಿಯು ವದಕ್ಕೇನೂ ಮತ್ತಾತ್ಮರ ಮತ. ಆದಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರ ತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದ ಮ ಪ್ರತಿ ತೆಂಗಳಾಂಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ನೂತ, ಸರಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿದ ಸನಿಲ್ಕ ೧೦ ಸಂಖರ ೧೦ ತೊಳೆ ಸೂಲನ್ನು ಖಾದಿ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಮರುತಿಂಗಳ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಕಪ್ಪದಿ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಸೂಲನ್ನು ಕಳಿಸದವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಿನಾ ಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇಂಗಡೇ ಪತ್ರಿ ಹಿಂಜುವದು, ನೂಲುವದು, ನೇಯುವದು ಕೊದ ರಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ತನ್ನ ತಂಗಳ ಜೀವ ಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಂಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಗಿತು, ಎಂಬ ತೋರಿ ಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅದೇ ಮುಕ್ತತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಿ ಬೇಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಖಾಲಿಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಕಳಿಸಲಾರದವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಖಾಲಿಕ್ಕಳ್ಳಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾ ಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುವದು. "ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಖರುವಿರಲ್ಲಿ; ನೇತಾರರು ಪ್ರಜಾ ಜ್ಞವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಾರರು," ಎಂಬ ಅರೋಪವನ್ನು ಮಾ ಹಾತ್ಮರು ಗಳು ಸಾ ವರಿಷ್ಟ ಯಾ ಕಂಡರೆ, ಕಾರ್ಯವೇ ಸಫ್ಯತೀ ವಾಯಿತು ಅಂತಿ ಹಿಂಜುವದು, ನೂಲುವದು, ನೇಯುವದು ಈ ಆರಿಗೆ ರಿಂದ, ಭರತಖಂಡವಲ್ಲಿ ನೆರೆಗೊಂಡ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಗೋಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭರತಖಂಡವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವದು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಾಹಾತ್ಮರ ಮತ. ವಿಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ, ಏಕ್ಯಕಂಳ್ಯದಿಂದ ೩೫೦ ಮಂದಿ ರಾ ಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿ ನವಚೇತನೆಯುಂಟಾಗದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಮಹಾ ತ್ಮರ ಅಭಿಮತ.

***

ರಾಷ್ಟ್ರಭಿಮಾನಿಹಾರಕ ಸಕ್ಕರ್ಯಾಲಯ.

ಬುದಕಕರ ಜಯಂತಿಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಸಿಮಲಾ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಔತಣ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಸಕ್ಕರಿಸಲು ಪರಪ್ಪ ಇಯಿದೆ ಅಸ್ತಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಿಗೂ ನಿಮಂತ್ರಣ ವಿತ್ತು. ಆನೇಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಧೋತರದಮ್ಮಟ್ಟಿಯ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವ್ರರೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸಭಾ ರಂಭಕ್ಕೆ ಖಾಯಿದರು ಖಾಸ್ಥ ಆಪಾದ ಆದರವರ ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆ, ಆದರಿಂದ ಪಕ್ಷಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾಮಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಸಮಸ್ತ ಭಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬೇಕಾದಂಥ ವಿರೇಷ ಪಾಡಿದ ಧುಮ್ಮಲು, ಪಗಡಿ ಮೊದಲಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಈ ಔತಣ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಧೋತರದಮ್ಮ ಟ್ಟಿ, ಸರಳಾ ಖರಾಖಾದಿಯಂತಲೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಧೋತರಕ್ಕೂ ಭಾರತೀಯ ಸರಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಪರೀಯಂತ

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರ ಪೌಷ್ಯ ಶುಕ್ಲ ೧೫ನಿ ಗುರುವಾರ

ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳ್ಳೋಲವೆದ್ದಿದೆ. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂರಕ್ಷಣವನ್ನೀಯುವರೆ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾಯಿದೆಯ ಚರ್ಚೆ; ಆಳರಸರ ಸಂಬಳವನ್ನೇರಿಸುವ ಲೀ ಕಮೀಷನಿನ ವರದಿಯು ಪೈಕಾಕನ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ। ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಗುಲ್ಲು, ವಂಜಾಬಿನ ಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಂಶಾಭಿವರಾದ ಸರ ಮೈಕೇಲ ಒಡ್ಡಾಯರರವರು ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನ್ಯಾಯಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ ವಿಜಯ, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಅತಿ ಮಹತ್ವವಾದ ಅಹರುದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೆಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನ, ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳೋಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣ ತರಿಗೆಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಚರ್ಚೆಯು ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವು ಸರಕಾರದಗೂಡ ಸಹಯೋಗವನ್ನಾಚರಿಸಿತು. ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಮುಗಳ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ಉಪಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರು, ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಬರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ಅಂತು ಈ ಸಮಿತಿಯೊಳಗಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯು ಮಸೂದೆಯು ವಿಶೇಸ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಶ್ರೀ। ವಿಠ್ಠಲ ಭಾಯಿಯವರು ತಾರಬಾನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕ್ಷೀ ಬಂಡವಲು ಭಾರತೀಯರದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಇದೀ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತಿನೀಯಜೀರವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಟ್ಟರು. ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲರವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಪಟೇಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕಂಪನಿಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೋಂದ ಆಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕಂಪನಿಯ ಡ್ಯಾರೆಕ್ಟರರು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿರಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮೋತಿಲಾಲರವರು ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಕ ತರಿಗೆಯು ರೂಪದಿಂದ ಪಡೆದಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳ ಲಾಭವು ಭಾರತೀಯೇತರರಿಗೆ ಆಗದೆ, ಭಾರತೀಯರ ಉಕ್ಕಿನ ಉದ್ಯೋಗವೇ ಊರ್ಜಿತ ಹೊಂದಿದರೆ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು

ಲೀ ಕಮೀಷನಿನ ವರದಿಯು ದುತ್ತೊಂದು ಕೋಲಾಹಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದೆ ಈ ವರದಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿದ್ದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಳರಸರೆಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿ ಹಾರಿಹೋಗುವರು. ಅಷ್ಟು ಗಾಬರಿಗೆಟ್ಟ ವರದಿಯು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ವಿಜ್ಞಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಬಾಸದರು ಒಲ್ಲೆಂ ದರೂ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಲಷ್ಟ ಒತ್ತರದಿಂದ, ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಈ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮೇ ೩೭ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಈ ವರದಿಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು, ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದಿಗೇ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಹಾಗು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಗಳ ಮಾತು ಆದೆಯಾಗಿ, ಕಳೆದ ತಾ. ೯ನೇ ನೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ನಿಮಲಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವವಿದ್ದವು. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು. ಸರ್ ತಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರವರು ೩ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಿರೆಂದು ಕಳೆದ ತಾ. ೯ನೇ ನೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಭಾಸದರು ಉಪಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವದರಿದ್ದರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರು ಸಮ್ಮೇಲಕರದ್ವಾರಾ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಮುದ್ದಾಮು ಅಜ್ಞಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಂ, ಈ ವಾದದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗುವೇಳೆ ರುವರು ಅಂತು ಆಳರಸರ ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕತನದ ಅವತ್ಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಯುವವೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಗಡ್ಡವಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವು ಈಗ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತೆಂದು ಈ ಲೇಖನ ಮುದ್ರಣವಾಯಿದ ವರೆಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಮತ್ತೊಂದು ಗಡ್ಡಲ ಶ್ರೀ। ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರು ಭಾರತಮಂತ್ರಿ ಬಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮೇಲೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಮೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಾನದಿಂದ ಮದ್ಯಾಸದಲ್ಲುಂಟಾದ ಹಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದ ಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬೆಳೆಸಿದರೆಂತಲೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇಂಥ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಕಟಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ಪೀಲ ದೊರೆಗಳು ಉದ್ಗರಿಸಿ, ಜಾತಿತತ್ವವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಹನ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಮನೋವ್ಯಥೆಯಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ ಅವರು ನುಡಿದು, ಈ ಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ಹೇತುವು ಬಾದಕಹರ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಬಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಡ ಬೇಳೆದರು. ಬಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳು, 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರೆಂದಕೂಡಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಗಳಾಗರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಾಗಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಅವರಿಗೂ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿರುವದೆಂತಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿರೋಧಕರೆಂದು ಎಣಿಸಲು ತಾವು ಸರ್ವಥಾ ತಯಾರಿಲ್ಲೆಂತಲೂ' ಬಿಟ್ಟತನದಿಂದ, ಮಲಸಾಜದೆ ನುಡಿದು, 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಅವರ ಸಾಹಜಿಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂತಲೂ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಜಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೋಳಕಾಶಿಯ ಪೈಗತಿಗೆ ವಿರೋಧವೆಂದು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಮತವಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ, ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಮತವನ್ನರಿಹಿ, ಪೀಲ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ತಿಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಪೀಲ ದೊರೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಬಲಿದ್ದರ ದೊರೆಗಳು ಇದೇ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ವರೆಂಡರೆ, ರಾಜದ್ರೋಹಿ ಮಂದಿಗಳೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಎಣಿಸುವ ಸುದ್ದಿಯು ತಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವದೆಂತಲೂ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಕೇವಲ ಕೆಡಿಗೇಡಿತನವೆಂತಲೂ ನುಡಿದರು.

ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರ ಮೇಲಿನ ಮೊಕದಮೆಯು ನಿರ್ಣಯವು ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದೆ. ಈ ಮೊಕದಮೆಯು ನಿರ್ಣಯವು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಾರೀಖಿಗೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿ-ಸರ್ ಮೈಕೇಲ ಒಡ್ಡಾಯರರಿಗೆ ವಿಜಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಪಂಜಾಬ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಸೂತ್ರಧಾರಳಲೆಂದು ಡುಲ್ಯಾಕಿಳ ಹೊಂದಿದ ಸರ್ ಮೈಕೇಲ ಒಡ್ಡಾಯರರನ್ನು ಸಹಜವಾದ ಪುಕ್ಕಸ್ತೈಮದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ನ್ಯಾಯದೇವಿಯು ನಿಷ್ಕಲಂಕ ಮಾಡಿರುವದು.

ಳ್ಯಾರ ಕೊಲೆಗಾರನೆಂದು ಅಪಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಜನರಲ್ ಡಾಯರರಿಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆಂತಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ್ಯಾಯದೇವಿಯು ಒಡ್ಡಾಯರ-ಡಾಯರರ ವೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಡಾಯರರು ಇದೀ ವೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದೇವಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೇ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರು ಮಹಾತ್ಮರ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂಡುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಪುಷ್ಟ ಚೇತನೆಯಿಂದ ನಿಂದಿಸಿದ ಪುಷ್ಟ ಮೂದ ಪ್ರಾಣನಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ೫೦,೪೦೦ ಪವನುಗಳ ಘೂರ್ದಂಡವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂದು ಭಾವಿಕರು ಉದ್ಗರಿಸಿದ ರೇನಾಕ್ಟರ್ಯ? ಯಕಶಂದರೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ, ವ್ಯಾಂತಿಕ ಸರಕಾರ ಇವುಗಳು ಭೂರೈಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಈ ವಿವಾದ ಗ್ರಂಥವು ರಚಿತವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಇರೇದಿಗೆ ಪಡೆದದ್ದೂ ಸರಕಾರವೇ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಖಂಗಾಲ ಸರಕಾರವೇ ನಾಯರರ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಖರೇದಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪತ್ರವೃತ್ತಿಯ ಪತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಂಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಾ, ಪ್ರವಾಸಿಕೊಂಡ ಆಳರಸರ ಪ್ರೇಮಪುತ್ರ, ರಾಜ ತಿಕಾಮುಧಾರಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯಿಷ್ಟು.

ಇವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳು. ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನೊಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವರು. ಅದರ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವು ಳಿಲೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧಜೋರಾಜ ಠಾಕಿನಿಂಗೆ ಸಡೆದು ಲಾದದವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂಡಲ ಹಾಳುವದು ವಿಹಿತವಲ್ಲೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಸಹ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಲ್ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಂಬೋಣ. ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲರವರು ಮಹಾತ್ಮರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿರುವರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದು ಪಂಡಿತಜೀಯವರಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಹಿಂಜರಿದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮಹಾತ್ಮರ ಏಕತಂತ್ರ, ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವಾಹಿಯಾಗುವದೆಂತಲೂ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಅವರ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲೆ ಕಸ್ಟ ಹೊರಿ, ಅವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಆಳಿಯಲಿ ತ್ತಿನಿದ ಹೊರತು ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಇದನ್ನು ಲಲೋಚಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾನಂಜಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ನಾಗಪುರದ ಜಾಮುಂಜೆಯವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರಂತು ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಬಡಕರು ಅವಕ್ಕವಿಲ್ಲೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವರು. ಅಂತು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತಃಪರಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾರ್ಹವು ಮಾಡಲು ಮಹಾತ್ಮರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಅಲೋಚಿಸುವದು. ಇದೇ ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿನ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯವು. ಇದೇ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಭವಿತವ್ಯತೆಯು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಸಹಜವು.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧ ಭಾರತವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳ, ಸಕಲ ವಂಥಗಳ ಸಾಹಿರ್ಯದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರಕಾರದ ಅಚ್ಚಿಯರವದೆಂತಲೂ ಸರ್ವಾಧಿವತಿಗಳು ಈ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಹೋಡಿಪತ್ತಿರುವರೆಂತಲೂ ಹಲವರ ದೊರೆಗಳು ನುಡಿದಿದ್ದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರವು ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದೇನೆಂಬ ತತ್ವಕ್ಕ್ಯಾಗಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಾದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ತತ್ವದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕ್ಯಾಗಿಯೇ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯದೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರೂ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನೆರೆಯಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರಂಬುದಕ್ಕಾದ ತರಾನನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಈಗ ಬಹು ಕಾಲವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರೆ, ಹಿಲಿಟ್ಟರ ದೊರೆಗಳ ಸಖಿ ಸವಿ ವಚನಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ನಿಕಸನವಲೆಂಬು ತೀಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವ್ಕವಿಲ್ಲ. ದೊರೆಗಳ ಅಕ್ಕಾಸನಂತೆ, ಕವಾಧಿವತಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಮುಷಿಯಂತೆ, ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲುಮ್ಮುಕ್ತರಾಗಿರುವರೆಂದು ನಾವೊಪ್ಪುವೆವು. ಆದರೆ, ಈ ಸಾಹಚರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಸಂಬಿಧಿಸುವದು ಅರಸರ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿಯೇ ಹೊರತು, ಪ್ರಜಾಸತ್ಮ ತವಾದ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲವಲ್ಲಿ. ಮೊಗಲ್ಯಾಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನಿನೊಳಗಿನ ಕಲಂಗಳನ್ನು ಪರಿಷತಿಸಲು ಸರ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ ಮುಡಿಮನ್‌ರವರ ಶೇಷ್ಠವದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಮಂಡಳಿಯೊಂದು ಪೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಆ ಕವಿಟಿಯ ಭೋರಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಖಿಚಿರಂಗಜ ಕವಿಟಿಯನ್ನೊಂದು ಹಿಡುಸ್ಥಾಪ ಸರಕಾರವು ಸೇಮಿಸಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಸರ್ವಾಧಿವತಿಗಳು ಈ ಕವಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಜೇಡು ಹುಲ್ಲು ಹೋಣಗೆಗೆ ತನ್ನ ಬೇಡಿ ನಲ್ಲಿ ಅಮಂತ್ರಿಸುವರೆಯೇ ಈ ಅಮಂತ್ರಿಸಿಯಾಗಿರುವದು, ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ ಹಿಂದು ವಿಮಂತ್ರಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮೋತೀಲಾಲರವರು ನಿಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ವೊಟ್ಟೆಗೆಯ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನಿನ ಧೋರಣವೇ ತಪ್ಪಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನೇ ತಿದ್ದುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದ ಹೊರತು ಕವಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವದು ತಮಗುಚಿತವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ವೊಟ್ಟೆಗೆಯ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಲಂಕ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಮಹಾವು ಕಾದಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ಧೋರಣವೇ ತಪ್ಪಿರುವದಿ ಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಅವನ್ನೇ ತಿದ್ದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಜೋಗಾಡುತ್ತಿದೆಂತಲೂ ಸರ್ವಾಧಿವತಿಗಳು ಅಭಿಯಿತ ಮಾತ್ರವು. ಬಿಧ್ಧಾ ಬಕರಕ್ಷಿಯ ವೇಷವಾಡಿ, ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮತಿಗಾಗಿ ತಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಿದೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದೆ, ಅದು ಈಗೇನು ನಡಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಸವಿ ಸವಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮುಕ್ತಿದ್ದಿಗಳು ಭರಕಾಯಿಂದಕ್ಕೆ ಅಮಗ್ರಹಿಸಿರುವರು. ಖಿಲಿಟ್ಟರ ದೊರೆಗಳ ವಚನವು ಇದೇ ಮಾದರಿಯೊಳಗಿನ ದೆಂದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆನು?

---

೨ ಗೌರಕಾಯದವರ ವರ್ಣದ್ವೇಷದ ವಿಚಿತ್ರ ಹಕೀಕತ್ತಿಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾಹೀರಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ತಕ್ಷೀಲಿದ ಎಜ್ಞ. ಆ. ಆಯ್. ಇವರಾಯ ಎಂಬ ರಾಯಭಾರಿಗಳಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋದಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಸರಕಾರವು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಸರಕಾರದಗೂಡ ಜಪಾನೆದ ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕರಾರಿಯಂತೆ ತೀಳಿಕೊಂಡಿತು. ರಾಯಭಾರಿಗಳು ವೊಂಬಾಸಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರಿದರು. ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಕರಿಸಿ, ಹಿಂದು ಬಿಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಿದ್ದರು. ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಸರಿದೋರಲಿಲ್ಲ. ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಪರಕಿಗ್ಯಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡದೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು, ವೊಂಬಾಸಾದೆಯಿಗಿನ ಹೊಷಲ್ ಮಿಷ್ಟ್ರೆಸ್‌ರೊಲು ಪರಕಿಗ್ಯಹದ ಅಡಳಿತಾರರಿಗೆ ಜೆರಿಫೋನಿನಿಂದ ಕರಿಸಿ ಕೇಳಿ ನರು. ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಏಕೆಯಾ ಖಂಡಿತವಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಉಳಕಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲು ತಾವು ಅಸಮರ್ಥರಿರುವೆವೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅತಿ ಥಿಗಳು ಜಪಾನ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗಳೆಂದು ಅಡಳಿತಾರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡೋಣಾಯಿತು. ಅವರೂ, ಅಡಳಿತಾರರು ಹಿಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗಜ್ಜನರಿರಲಿಲ್ಲವೇಕೆ— ಅವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲಾರೆವೆಂದು ಮೆಸೆಜರು ತೀಳಿದಿದ್ದರು. ಖಿಳಿಳ, ಮೇನರ ಹೊಟೆಲದವರಿಗೆ ಇದೆ ಹೇಯಿತು. ಜಪಾನದ ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಕ್ಕಯಪಪ್ಪಿತ್ತರೆ, ತಮ್ಮ ಗೌರಕಾಯದ ಗಿರಾಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಡಿಹೋಗುವರೆಂದು ಅವರೂ ಉಷ್ಣ ರಿಸಿದರು! ಖಿಳಿಯಾಲಂಡದವರಿಗೆ ಗೌರಕಾಯದ ವರು ಜೇಗೆ ಪಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಗೌರಕಾಯದವರ ವರ್ಣದ್ವೇಷವನ್ನು ಅಳಿಯಲು

ಜನಾನದವರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲಿ. ಏಶಿಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗೌರಕಾಯದವರಿಗೆ ಹಾವಳಿ ಹಾಕುವದು ಹೇಳು; ತಮ್ಮ ಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಡ್ಡಿಯ ಗಿ ರಾಕೆಗಳ ಕೈಕೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುನಾಫೆ ಹೊಡೆಯಲು ಹೇಳು; ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಸಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅದರದಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೇಡ. ಏಶಿಯಾ ಖಂಡದವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ನೆನಸಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದಿರಾಗಲು ಯೋಚಿಸುವದು ಈಗ ಸಹಜವಾ ತ್ತವು.

---

೧೨ ರಾಣೆಬಿನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆಹ ವೀರಶೈವ ತರುಣರ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಸಪ್ತಮ ಅಧಿವೇಶನವು ಕಳೆದ ತಾ. ೧೯-೫ನೇಗೆ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯು. ಸಮ್ಮೇಲನವು ಸ್ವಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದು, ವಾಚನಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು, ಸಮಾಜದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವತ್ರಗಳನ್ನು ತಪಾಸು ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವದು, ವೀರಶೈವರೊಳಗಿನ ಹಲವಂಗಡಗಳನ್ನು ಕುರಿಯಲು ಸಂಘದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ವಿಧಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಚರವಳಿ ಮಾಡುವದು ಮೊದಲಾದ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಖಾದಿ, ಹತ್ತಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವುಗಳ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಠರಾವುಗಳು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಿವೆ ಭರತ ಖಂಡವು ಪರ್ವದ್ರಧಾನ ದೇಶವಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೊಪ್ಪಿಪಿ ಧರ್ಮಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭ್ಯತೆಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಭರತಖಂಡದ ಅವನತಿಯಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವರು ವೀರಶೈವ ತರುಣರು ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣದ ಠರಾವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಅತ್ಯೋನ್ನತಿಯ ಬೀಜವನ್ನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದೆಯು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದ ತರುಣರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನ ತನ್ನು ಸ್ವಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ವಡಿತರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಲ್ಯಾಣವು ಕ್ಷಿಪ್ರವೇ ಕೊನೆಗಾಣುವದು ಹತ್ತಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬೆನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಈಗಿನ ಸ್ವಾಸಲಂಬನೆಯುಗದಲ್ಲಿ ಅನುಚಿತವಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಹಿಂದುಳಿದವರೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿದ್ದು, ಹತ್ತಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರೂ ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಳಿಕ, ಈ ಹೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತರಿಸಲ್ಲಿ ಗಟು ಕಟ್ಟಿಡಲು ಇನ್ನು ಅಪ್ಪದಿವಿಲ್ಲ ಖಾದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವೀರಶೈವ ಬಾಂಧವರು ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಖಿಲಭಾ ಷ್ಟ್ರಗತ್ಕರಿಸುವರು. ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದಂತೆ, ಖಾದಿಯೇ ನಮ್ಮ ತರಣೋಪಾಯವು, ಅಖಿಲ ದೇಶಬಾಂಧವರೂ ಇದನ್ನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಹಸ್ತಗತವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುವದೇನು? ವೀರಶೈವರೂ, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರೂ ಖಾದಿಯ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನೆನಸಿ, ಖಾದಿಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪುತಿಯಲಿಯಲು ಬಯಕೆ

---

೪ ಕಳೆದ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ದೆಶಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಪರಿಷತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಹಿತಾರ್ಥ ಪಡಗೋಸುಗ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿತೆಂದು 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಾರನೆದಿನ ತಾ ೧೩ನೇಗೆ ಬಾತೀರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ 'ಲೋಕಮತ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಬಹುಮತ ಶಿಗಲಿಲ್ಲೆಂಬ ಬರೆಯುತ್ತದೆ ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಠರಾವು ನಾಪಾಸಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಲು ನವುಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಹಿತವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯವಿದ್ದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಹಿತವೂ ಈ ಧ್ಯೇಯ ದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವದರಿಂದ, ಈ ಠರಾವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದಷ್ಟು ದುರ್ಬ್ಯವವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪಕ್ಷವು ಈ ವಿಷಯ ಪುನರಾಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿನ್ನಣಿ ಮಧ್ಯಭಾಗ ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಬಕಾರಿ ಕಮೀಟಿಯವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಬಲನನ್ನಿತ್ತಿದೆ ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧದಿಂದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಗುವ ಕಟ್ಟುವನ್ನು ಹಿಂಪಡಿಸಲು ಸರಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಇನ್ನೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತಿವರೆ, ಅವಶ್ಯವಾಗಬೇಕಲ್ಲಾ, ಈ ವಿಷಯ ಅಬಕಾರಿ ಕಮೀಟಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ ಉಪಾಯಗಳು ಗುರಿತಪ್ಪಿರುವ ಮೆಂಕಲೂ ವರಿಷತ್ತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೊಂಟಗ್ಯೂ ಸ್ಕರಾಜ್ಯದ ದೋಷಗಳು ಫಲಿಸಾತ್ಮಕವಿದ್ದು, ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಕಮೀಶನ್ನೇ ನೇಮಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಈ ವರಿಷತ್ತಿನ ವಕವಾನಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಈಗ ಹಚ್ಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಂಡವು ಗ್ರಾಹ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅಧಿನಂಯವಮೆಯವೆ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆಂದು ಮುಂದ ವರಿದವರನ್ನು ಗಜ್ಜಗ್ಗರಿಪವ ಅಠರಸರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರೇ ಬೆಂಬಲವನ್ನಿಯುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬಮೇಲೆ, ಈಗಿನ ಕಮೀಟಿಯು ಕ್ಯಾಸ್ಯವೆಂದು ಹೇಲಬೇಕೇನು? ಲೋಕಕಾರ್ಯವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಅಠರಸರ ಕಾಯುಕ್ಕಿಯ ಅನುಭವವು ಯಾರಿಗೂ ಬಿರದುಳಿಯದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಸಹಯೋಗಕ್ಕೆಂದು ಮುಂದಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ಕತು ಅಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರಲ್ಲವೇ?

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ—ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ೨-೩ ದಿನಗಳಿಂದ ಬಲೀಷ ಮಳೆಯು ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಗರು ಹೊಲಗೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರು. ಮುಖ್ಯ ಸಿನಾಲಿಟಿಯ ಮಾರ್ಗಗಳೆಲ್ಲಿ ಬಿಳನುಹೋಗಿ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿವೆ ಕಾಲವೆಗಳಿನ್ನೂ ಸರಿವತಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಮೊನೆಹಂಗ ಳಮಟಿಯ ಧಾರಣಿರಾವ ಮಿ। ಪಾಂಡುರಂಗ ದೀವಗಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ನೋಡಲಿ, ಈವರೆಗೆ ೧೯ ಇಂಚು ಮಳೆಬಿತ್ತು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮೆಹೆಂಗ ಕಮಟಿಯು ನೆರೆಮೆ, ರಾ। ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರನ್ನು ಚೆಅರಮನ್‌ರನ್ನಾಗಿಯೂ ರಾ। ಲಿಂಗಪ್ಪ ರಾ। ಮಚಂದ್ರ ಪೈ ಹಾಗು ರಾ। ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಷ್ಣು ಗಾನ ಕಕರರನ್ನು ಜೊತೆ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಿತು. ರಾ। ಅಣ್ಣಪ್ಪೆರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಜ್ಞಾನವು ಕಳ್ಳಿಟ್ಟಿಗಿದ್ದರೆ, ರಾ। ಗಾವಡಕರರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನವು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಹತ್ತಯಹಾರ ನಡಿಸುವು ಪ್ರತೀಷವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ. ಸಂಘದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ. ಆದರಿಂದ ಈ ಈರ್ವ ರಾಯಕದ ಶೀಗರ ನೇಮಣಿಯಾಕಯನಾಗಿರದೇಕು.

ಟಪಾಲು ಮೋಟಾರು ನಿನ್ನೆ ಪುನಃ ತಡವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಟಪಾಲು ಖಾತೆಯವರು ಎಚ್ಚರಾಗಲಿ.

ಮುರೂರ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕುಂಬಿರಿಗಾಗಿ ಕೆಲ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿದರು; ರಾಗಿ ಬಿತ್ತಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರು ಅಲ್ಲಿ ಗಮಿಸಿ, ಯಾಕೆ ಕಡಿದರೆಂದು ಕೇಳಲು ಹೊಟ್ಟೆಗಿದ್ದಿಲ್ಲೆಂದು ಕಡಿದೆವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರೊಳಗೆ ರಾಗಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರು ತಲೆಗೆ ೫-೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಹಿಕ್ಕ ಲಿಗರು ಕುಂಬರಿ ಕಡಿಯುವ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ್‌ದ ಅಜ್ಞೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ!

ಸಾಣಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನವಣ್ಣು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆಂಬ ಆರೋಪದಮೇಲೆ ಎರಡು ಖಟ್ಟೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ೧೫ ಕೊಳಗ ಉಪ್ಪಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ; ೨ ಕೊಳಗ ಕದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ೭.ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಹೀಗೆ ಕಾಶನ ಮಾಡಿದರು.

ಶರೀರ ವ್ಯಾಯಾಮ— ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಸಂಜೆಕೆ ಸಂಪಾದಕರು.—ಪ್ರೊ। ಎಸ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ರಾಯರು, ಡ್ರಾರೆಕ್ಟರ-ಫಿಜಿಕಲ್ ಕಲ್ಚರ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರ ಪಿಟಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೧—೮—೦.

ಆರೋಗ್ಯ ಚಂದ್ರಿಕೆ— ಮೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆ. ಸಂಪಾದಕರು.— ಡಾ। ಯು. ರಾಮರಾಯರು, ೪೫೩ ತಂಬುಶೆಟ್ಟಿ ಪೇಟೆ, ಮದರಾಸು. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೧—೮—೦.

ತರುಣಭಾರತ— (ಮರಾಠಿ ಮಾಸಿಕ) ಎಪ್ರಿಲ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆ. ಸಂಪಾದಕ — ಧೋಂಡೋ ರಾಜಾರಾಮ ರಾಕೂರ, ಸದಾಶಿವಗಿಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಾಂವ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೩—೬—೦, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೨—೨—೦

ಕಾರವಾರ— ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಎಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಮಿ। ಕಾದ್ರಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಈ ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ೩ನೇ ಸ್ತ್ರಾರಿಯು. ೪ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಇವರ ಮುಕ್ಕಾಮು ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಆಗಾಗ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಿಸುವ ಗರಜೇನು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಎತ್ತಲ್ಪಡುವ ಕರವು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾರವಾರ ಕ್ಯಾಸ್ಕೂಲು ಪಕತಿಗ್ಗಹವು ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿದೆ. ಇದೂ ಧಾತಿಗೆಯದೇ. ದೋರ್ತಿಂಗ ಕಟ್ಟಪಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಹತ್ತರ ಹಣವಿಲ್ಲ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವ ಬಾಡಿಗೆಯು ವಿವರೀತವಿರುವದು. ಪೋಲೀಸ ಸುವರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗಾಗಿ ಇರುವಂಥ ೧೫ ಗರ ವರೆಗೆ ಖಚುವಾಡಿ ಬಂಗಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಸರಕಾರದ ಹತ್ತರ ಹಣವಿದೆ. ಅದೇ ಶಾಲೆಗೆ ದೋರ್ತಿಂಗು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಮಾತ್ರ ಹಣವಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಚಲೋ ಮಳೆ ಬೀಳ ಹತ್ತಿದೆ. ಹವೆ ತಂಪು.

ಚಿಂಡಿಯೆ— ತಂಗಾಳಿಯ ಸುಗಿಡುವ, ಹೊಡ ಗಳು ಅಕಾಶವನ್ನು ಒತ್ತರಿಂದ ಮುಚ್ಚುತ್ತಲಿವೆ, ಮಳೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಳಿದ ಮೇಟಿಂಗಳ ಕಿಗೆನೇ ತೀರಿಬಿಗೆ ಅಧ್ಯಿಯ ಬಂ
ಕ್ಷುವ್ವೆ ಒಳ್ಳೇ ವಿಶ್ವಾಭಿಗಳಯಿಂದ ಸಾಗಾಮಾಯಿತು
ಭವಾರು ಬಂತಿ ಬಂದಾವಳಿ ಸಾವಿರ ಜನರ ಗೊಂದಲ
ಲ್ಲದೆ ಜನರ ಅಂಪನ್ನು ಹಿರುದಂಥ ನಾಲ್ಕೈದು
ಗಳ ಅಟಗಳು ಸಹ ರಯಮಾಲಿದ್ದವು ಗ್ರಾಮ
ಸಂಘಟಕರಾದ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರಿಗಳು ಜತ್ತಿಗೆ ಹಾಜರ
ಡಿದ್ದೂ, ಇಂಥ ಅನರ್ಘಗಳ ಆಡಗೆ ಭದ್ರತೆ ಮಾಡಿ
ನ್ನು ನೋಡಿ ಖಷಿಯೇ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾಪ
ಂ ಇಂತರಂತೆ ಹೊದಾಗಿಗೆ ಒಳಗಾದರೋ ವಿಷಾ
ಯೆಯು.

ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಂಟು ಕೈಯಿಟಗಳು ಸಹಯುಕ್ತತೆ ಪಕ್ಷಿಯ
ಭಾವ ತಾ. ಕೊಂ. ಕಮಿಟಿಮ್ಮೋಹತ್ತರಸ್ಥಂ ಪಕ್ಷಿಯು
ನ್ನು ಅಲ್ಲಾ. ಕಾರಣ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಳಿಗಾ
ಪೂರ್ತಿ ಡಾಟಿಗಳನ್ನು ಖಂದು. ಅಮಾವ ಪ್ರಾಂಗಣ
ಂದಿದೆ.

ಜೊನ್ನಾವರೆ—

ಒಳ್ಕೂರ ಮಳೆಯ ವಸಕಾವಿ
ಮೆ ಜಾಲಿಗಳು ಅಟುಗಳ ಹಿಂಡನ್ನಿಟ್ಟು ಜನರಾತಿಯಿಂ
ದ ಸಂಚಿಸುವನು. ಅಮೆಗಳು ಅಪಾಯ; ಅಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ
ಸಾಳುವವರು ಜನರು. ಈ ಅಟುಗಳು ಸೆರೆಯ ಹೋಟಿ
ಗೆಳನ್ನು ಜೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
ಅದ್ದರ್ನೆಲ್ಲ ಮಂಗಿ ವಿಚಾರಣೆ. ಳುವಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದರೆ,
ಗಾರ್ಡನು ಅಮಾಜ್ಯ ಹುದ್ರಾಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಟ್ಟಿಗೆ
ಒಯ್ದು ಶಟ್ಟರಂತು ತೆಳುವರೆಗೆ ಬೇಡ. ಸರಕಾರವು
ಇವನ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲು ಈ ಸಾಳೆಯ ಸುತ್ತು
ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿರುವರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಮ್ ಪಿ ನಾಡಕರ್ಣಿ,' ಗಣೇಶ ಜೆಗಡೆಯರು
ತೀರ್ಥರು'ನ್ನು ಶಾಲ ಹಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ
ಚತುರ್ಥಾಂಶ ದಂಡ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಂಡದ ರಶ
ಮನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಯಿತು. ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲಿ
ಅವರ ತಾಲಿನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಆ
ಸಾಮಾನುಗಳ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು.

ಈ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿರಿ!

(೧)

ತಾ. ೫-೯-೫೫ರಂದು

ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ಮೆಂಬರ

ವೀರಗಿಕರ,

ಮಿರ್ಜಾನಕರ,

ಎಸ್. ಪ್ಹಿ. ಕಾಮತ,

ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ಕೆರಿಯನ್ ಡೆ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ
ಬಿರವರ್ನಂಬರ ಹಾಜರಿ[illegible]ನೆಗ್ಗೆವತ್ರ ಹಿಂದ
ಮು.

ಯು ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ
ಯಾಯಂದಿನಿಂದ ಮರಾಠಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ
ರುವ ಹೆಡ್ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ಸ ಇವರಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿ
ಹೆಚ್ಚು ತುರ್ತು ಸಹಿ, ಪುಷ್ಪೆಗೆಳಕಿಸಿ, ನ
ಟ್ರೇಂಡರಾಗಿ ತರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು
ಯರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಶಾಲೆಗೆ
ಟ್ರೇಂಡ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಕ್ಷಕಿರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಹಾ
ಉಪಯೋಗವು ಏನೊಂದು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
ಈಗ ಕಲಿಸುವ ಮರಾಠಿ ಅನ್‌ಟ್ರೇಂಡ
ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ಸರವರೇ ಇರದೇಕಾಗಿ ಕಲಾವೆ.

ಈ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿರಿ!

(೨)

ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಸ್ಕೂಲ ಕಮಿಟಿ ರಂಪಾನ ಅಂತಾರು.

ತಾ. ೬೮-೨-೧೯೫೬

(17) ಮಿ। ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಹೆಬ್ಬೇಕರ, ಹೆಡ್ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್, ಮಾಜಾಳಿ ಗರ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ ಇವರು ವೇ॥ ಎ॥ ಅನ್ವಯೆಕ್ಷರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದವರ ಕಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸಿ ಮೇ॥ ಡಿ॥ ಎ॥ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಕಾನಡಾರವರ ನಂಬರ [illegible]ನೇ ಇಂ ಗ್ರೇಜಿ ಶಕಾ ಸಮೇತ ಮೇ॥ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಸಾ ರವರು ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಕಮಿಟಿ ಅಧಿಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು, ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಕೌನ್ಸಿಲರವರ ಕಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕ್ಯೂಲೇಶನ್ ವಾಪಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಿ। ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ ವೀರಗಿಕರ, ಮಿ। ಕೇಸರಿನಿ ವಾಸುದೇವ ಕಾಮತ, ಮಿ। ಅತ್ಯಾಂಸು ಭಟ್ಟಲ ಕರ ಇವರು ಮಿ। ವಾಸುದೇವ ಪಂಡುಡ್ಡಗಿರಿ ಕಾನ ಭಾಗ ಕಿ। ಮಾ। ನಲ್ಲೇಶೇರಿ ಸ್ಕೂಲ ಇವರಿಗೆ ಈ ಪೊಪರ್ ಲೀಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವರೇ ಬರೆದು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಯಾದ ಯಶೋದಾಬಾಯಿ ಗರ್ಲ ಸ್ಕೂಲ ಹೆ। ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ ಇವರಿಗೆ ಸಹ ವರ್ಗ ಮಾಡುವದು ಯೋ ಗ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮಿ। ದೇವದಾಸ ವಾಜಾಬೇಕ್ಷರ ಯ.ಡಿಮಿಡಿ ಮಾಜಾಳಿ ಸ್ಕೂಲ ಅ। ಮಾಸ್ತರ ಇವರಿಗೆ ಜಾಗೂ ಅವರ ಮಗಳು ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಹೆಬ್ಬೇಕರ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗರ್ಲ ಸ್ಕೂಲ ಹೆಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಇದರಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಬಿರಬಹುದಾಗಿಯೂ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರರಾದ ಮಿ। ಪಿ. ಳೆ. ಪೈ ಊರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲ.

ಕಾರಣ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಕಮೀಟಿ ಮೆಂಬರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಮಂತೆ ಬರೆದು ಹೋಗುವರೇ ಮೇರಾ ಪ್ರೆಸಿ ಡೆಂಟರವರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ದೊರೆಯುವರು ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೂಲಕ, ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ ಯಜಮಾನ ಬಾಯಿಯವರನ್ನು ಪುಣ್ಯನಗರಿಯ ಮುಂತಾ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂತಾ ತಿನೇ ವರ್ಷದ ಟ್ರೇಂಡ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರನ್ನಾಗಿ ಪಡಿಸಿ ತಂದು ಈಗ ೬-೭ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಖರ್ಚು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೋಶದಿಂದಲೇ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸೌ॥ ಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಿಂದ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಿಕೆಯರ ಸ್ಥಳದ ಹಕ್ಕಿ ಸ್ವಾಮ್ಯವಿತ್ತು ತ್ತಿದೆ.

ಳಿದ ವರುಷ ನಿರ್ವಾಹಣೆಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಹುಡು ಗಿಯರ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸಂರ್ವಸಿದರು. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೌ॥ ಯರೋದಾಬಾಯಿಯವರ ಹೊರತು, ಇಬ್ಬ ಆರ್ ಮ್ಸ್ಟ್ರ, ಅಂದರೆ, ಯಾವದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದದ ಆಸಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿರುವರು. ಇವರ ವರ್ಗ ನೋಡಿ, ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯವರಿಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಜ್ಞಾನ ದಾನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತ್ತು. ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದು, ಟ್ರೇಂಡ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಗೆ ಬರಕೊಂತರು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಾರೀಖು ೫-೧೦-೧೯೫೫ ನೇಗಿ ತಮ್ಮ ಕಮಿಟಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಈ ಉತ್ತರವು ಹಾಗು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾ ಯವು ಹೊದ ವರುಷದ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮೀಟಿ ಯದು ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿಗಿಂತ ಅನ್‌ಟ್ರೇಂಡ ಮರಾಠಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರೇ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ ಳ್ಳರೆಂದು ಈ ಕಮೀಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ವೀರಗಿಕರ ಕೆಂದರೆ, (೫) ನೇ ಚಿತ್ರದೊಳಗಿನ ವಿ। ಪಾಂಡುರಂಗ ರಾವ ವೀರಗಿಕರ, ಎಸ್. ಪ್ಹಿ. ಕಾಮತರೆಂದರೆ, (೬) ನೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮೀಟಿಯ ಚೇರಮನರು.

ಗಂಗಾಭಾಗೀರಥಿ ಖಂಡಾಬಾಯಿ ಹೆಬ್ಬೇಕರೆಂಬವರು ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು. ಇವರು ಮಾಜಾ ಳಿಯಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಮಿ। ವೆಂಕಣಾವ ಮಾಜಾಬಲೇಶ್ವರ ಎಜ್ಜೆಮುಡಿಯವರು ಇವರಿಗೆ ಅವ ಬುಜ ತಿರಂಬರವಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಶನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಆಟ-ಪಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುವರು ಅವರಿಬ್ಬರು ತಂದೆಗು ಮಗಳಿಗು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಗೆಂ। ಭಾ। ಖಾಂತಾಬಾಯಿಯವರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅರ್ಜಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ.ಪಮ್ಮ ಅದಕಾಕರಣ ರಾ। ಎಸ್. ಪ್ಹಿ. ಕಾಮತ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಚೇರಮನ್‌ರವರು ಕೊಡದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯೂಲೇಶನ್ನಕ್ಕೆ ತಾಕಿ ಪಡಿಸಿ, ಮಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂತರು. ಈ ರಡಿವಿಗೆ ರಾ। ವೀರಗಿಕರ ರೂ ಅನುಕೂಲರಾಗಲು (೧) ನೇ ಚಿತ್ರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾ। ವೀಮೇಶ್ವರರು ಜೀವರಹುವ್ವರಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರೇ ಈ ರಡಿವಿಗೆ ತರತೊಗುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವರು ಅರ ಮರುಳಾದರೇನು? ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರಾ। ಎಸ್. ಪ್ಹಿ. ಕಾಮತರು ಇಂಗು ಹೊಸಿದ್ದು ಲಕ್ಷ ರ್ಯಕಾರವಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಇವರು ಕಾನಮಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚ ಹೊಳೆಯ ಕನ್ನಡದ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಬೆಳಸಲು ಇಂಗ್ಲಿವಿಲ್ಲಿ ಖಾಯ್ಕಳ ಜಳವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿವರ ದುರಭಿಮಾನ ಪುರುಸರು. ರಾ। ಕೇಸರಿನಿ ಕಾಮತರಿಗೆ ಮರಾಠಿಯೋ, ಕನ್ನಡವೋ? ಮೇಲಿನ ಸಹಿ ನೋಡಿ ಳೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ರಾ। ಭಟ್ಟಳ್ಳರವರು ಯಾವ ಖುಶಿಯಿಂದ ಸಹಿ ಮಾ ಡಿದರೆಂದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇತಿಳ ಮಾಡಿ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮಿಟಿಯ ಜೆಳರಹುವ್ವರೂ ಅವರೂ ಗಿಲ್ ಹ್ಯಾಸ್ಯಾಂಗಿ ಮಾಸ್ತರಾದ್ದರಿಂದಲೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗಿಲ್ ಹ್ಯಾಸ್ಯಾಂ ಮಾಸ್ತರರು ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅ

— ಈ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೇಳು
ಈ ನಮ್ಮ ಶುಭುಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು

ಹುಡುಗಿಯರ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯಿದೆ. ಇದರ ತೆರೆದಂದಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯೇ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಮರಾ

ಸಮಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ರಿತಿಯ ಮುಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಗಂ। ಭಾ। ಹೆಬ್ಬೆಗಾರರಿಂದ ವಿನಂಬರಿಂದ. ತಮ್ಮ ಬಡ ಕಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಹಂಡೆ-ಮಗಳಿಗೆ ಈಡಿ ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಆಕ್ಕಯ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂದು ಬರಕೊಂಡಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಗೆ ಈಡಿಮ ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದೆಂದು ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕವಿಚಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಡಲಿಯಾಗುವ ರಾ। ಮಾನುದೇವ ಮೂಡ್ಲಗಿರಿ ಶ್ಯಾನಭೋಗರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೪೬ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ; ಸ್ಸಾ। ಯಿಕೋಡಾ ಬಾಯಿ (ಮರಾಠಿ ಟ್ರೇಂಡ) ಯವರಿಗೆ ೪೪ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಈ ಮುಂದೆ ಬರುವ ರಾ। ದೇವರಾಜ ಎಣ್ಣೆಮಜಿ ಯವರಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಗಂ। ಭಾ। ಕಾಂತಾಬಾಯಿ (ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ) ಯವರಿಗೆ ೪೨ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ನಮದಲಿನ ಇಬ್ಬರದೂ ಸಂಬಳದ ರೂಪಾಯಿ ೯೦; ಇಡೀಗಿನ ಇಬ್ಬರ ಸಂಬಳದ ರೂಪಾಯಿ ೯೨. ೯೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನುದಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಮರಾಠಿ ಟ್ರೇಂಡ ಕ್ಲಿಕ್ಷೆಯು ದೊರೆಯು ತ್ತಾಳೆ; ೯೨ ರೂ ಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಮರಾ ಠಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ ಕ್ಲಿಕ್ಷೆಯು ದೊರೆಯು ತ್ತಾಳೆ. ೯೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ೯೨ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಡಿಮ ಯೆಂಬುದು ಹೇಗೆ? ಇದು ಗಿಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನ್ಸ್ಕೂಲಿನೊಳಗಿನ ಗಣಿತವೋ? ಬಂಚ್ ಕೋರ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಲೆಕ್ಕವೋ? ಮೊನಿನ ದಲಾಲಿಯ ಲೆಕ್ಕವೋ? ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಗೆ ಮುಂಬರಿ ಈಡಿಮ ಖರ್ಚು ಶಾಲುಬಹಾಗಿದೆ. ಆದು ಹೇಗೆ? ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ ಕ್ಲಿಕ್ಷೆಯಿಂದಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರದೆ, ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಹುಳು ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಗೆ ಇಡಿಮ ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕವಿ.ಟಿಯವರು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಗಂ। ಭಾ। ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ತೆರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಧಾಯಿದೆಯಾ ಗಿ' ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಗೆ ಹಾನಿಯೋ ಹಾನಿ!' ಆನ್‌ಮಾನ್ಸ್ ಕ್ಲಿಕ್ಷೆಯರು ಕನ್ನಡ ಟ್ರೇಂಡ ಕ್ಲಿಕ್ಷೆಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದವೆಂದು ಆ-ಳ ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ರಾ। ವಿಲಾಸಿಕರು-ಕಾಮತ ರವಿರಾ ಗಂ। ಭಾ। ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರ ಅರ್ಜಿ ಒಂದ ಇಂತಲೆ ಇಷ್ಟು ಭ್ರಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಸಕ್ಕಾರಿಲೇಕನಕ್ಕೆ ಹಾಕುವಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗುವ ಕಾರಣವೇನು? ಗಂ। ಭಾ। ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರು ಪೂರ್ವಲೋಚನೆಯಿಂದ ಈ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿರಬಹುದೇನು?

ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಈ ರಿಣಾಮನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮೆಂಬರರಗೂಡ ಪೈಸಿಹಂಟರೂ ಸಕ್ಕಾರಿಲೇಕನಕ್ಕೇ ಸಾಕಿರುವರು. ಒಹುಮತವು ಅನುಕೂಲ ಬಿದ್ದಿರುವದಂತೆ.

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಳಿಗಿನ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆದವ್ಟ ಕಚ್ಚು ಮದ್ದತ್ತು ಮಾಡಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ, ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರಿಗೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಒಲಿವ್ಲಾ ದೊರೆಗಳು ಛಾರರು ರಾಡಿದರು.

— ಬೆಂಗುಲೂರ್‌ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ಕೆರೆಯ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವು ನಡಿದಿತ್ತು. ಆಗ ಖಾಮೂ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದ ಒಂದು ಶಾಸನವು ದೊರಕಿತು.

— ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನತಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮಾವಿನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಪರರ ಕವಿಟಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ.

— ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶ್ರೀ। ರುಮಾಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಮ ಕುಲಾಸರಿಯರು ಹುಜಗಿಯರ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕಾಲೆಯ ಇನಾಮತು ಕಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು.

— ಸಂತಾರೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಳಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀ। ಸಾವರ್ಕರರವರು ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೧೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವಿನಿಸಿದರು.

— ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೧೯–೩೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩,೬೮೨, ೧೯೩೦–೩೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩,೫೦೧, ೧೯೩೧–೩೨ರಲ್ಲಿ ೩,೬೨೪. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು.

— ೧೯೩೧–೩೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೩,೧೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ೫ ೦೭೩; ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ೧೪,೯೯೯; ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೩,೪೭೬, ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ೮,೦೪೬; ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೬,೫೧೦; ಬಿಹಾರ-ಒರಿಸಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ೧೫,೩೩೦, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೬,೩೩೮; ಆಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ೧,೯೦೦; ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೧,೩೭೫. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

— ಫ್ರಿಜ ಸಹಾಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಸಾವಿರ ಹಿಂದೀಯರಿರುವರು; ೮೦ ಸಾವಿರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಿರುವರು; ಗೌರ ಕಾಯದವರು ಬರೀ ೩-೪ ಸಾವಿರ. ಹಿಂದೀಯರಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಮೀನರ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ೩-೪ ಇವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ೧ ಲಕ್ಷ, ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತರೆ. ಕೇಶವಾ ತಿಗೆ ರಪ್ಪು ಖರ್ಚು ಗೌರಕಾಯದವರಿಗಾಗಿ; ಉಳಿದದ್ದು ಉಳಿದವರಿಗಾಗಿ.

— ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರವು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನಿಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಮಾಡಿದೆ. 'ರತ್ನಾಳರ ಪ್ರೆಸ್', 'ಸ್ಯಾ ಮೈಸೂರ ಪ್ರೆಸ್' ಮೊದಲಾದ ಕೆಲ ಅಚ್ಚು ಕೂಟಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರವು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವದು.

— ಬೆಳಗಾಂವಿಯೊಳಗಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜಿಪಧಗಳ ಕಾರಖಾನೆಯ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಂಗಾಬಾಯಿಯು ವರಿಗೆ ಹಾವಿನ ವಿಷದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು 'ವೈದ್ಯ ಲಂಕ್ಯಾ' ಪದವಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು.

— ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ೫೦ ಮುಂಬಿಗರಿಗೆ ಸಾಹಾಯ್ಯ ಮಾಡಲೇ ಗ್ಲಾಸ ವರ್ಕ್ಸ್' ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯವರು ಈ ಸುಸಂದರ್ಭ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು.

— ಶಲಶತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಲ್ಲಕುಮಾರ ದೊಯ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೇಕ್ಟರರಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೊಂದರು. ಪ್ರೇಮದಕ್ತ ಎಂಬವರು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

— ಮುಲ್ತಾನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ತನ್ನ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದನು. ಇವನು ಮೇಲಿಲಿ ಸಾಹೇಬನಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿಲಿಯೆ ತಮ್ಮನು ಪೌಲಿಲಿ ಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಆಡಿ ಮಾಡಿದನು. ಅವನನ್ನು ಈ ಕಾಮುಕನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟನು.

— ಬಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಇವಳಿ. ಖುನ್ನಪತಿ ಎಂಬನಳು ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಪರುಷನ ಕಡಿಂದ ಕಾಠಿಂದ ತೆರುಳಿಯು. ಅವಳನ್ನು ಕೆಲ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಳೆದೊಯ್ದರು, ಒಬ್ಬ ಮೌಲವಿಯು ಮಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಆ ಆಧಮನನ್ನು ಆಡ್ಡ ಗಟ್ಟಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಿಬ್ಬನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಯಾಕ್ಕರಿಯಾದ ಖುಶಿ, ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಮೌಲಿ ಸಾಹೇಬರು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಭೋಲೀಸರಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಮುಳುವು ಹತ್ತಿ ಕುಳ ಮೌಲವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಸುವಾಗಲೇ ಮೌಲ್ವಿಯಿಗೆ ಸರೆಹಿಯೇನಾಯಿತು.

— ವಿಜಾಪುತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಹಕೀಕತ್ತು. ಜೇವಣೇಕೇರಿಯವರಿಗೆ ೬೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ; ಕಿವಿಯಿತ್ತು. ಇವರು ಸೈನಿಕರಿದ್ದರು. ಈಗ ೬೦ ವರ್ಷದ ಪೆನ್ಶನ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಖರ್ಚು ವಿನಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೇ. ಇದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯೂ, ಇಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದರು. ಈ ಮುದುಕರಿಗೆ ಮದುವೆಯ ಮುಂಚು ಹತ್ತಿತು. ನಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಡಲೆ, ೩೦ ಮಂದಿ ಮದುವೆಸಾಗಿಗೆ ಉಮೇದವಾರಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದವ್ವು. ಕೆಲವರು ೬೦ ವರ್ಷದವರಿದ್ದರು; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ೫೦ ವರ್ಷದವರು ಕರುಣೆಯರೂ ಇದ್ದರು. ಜನ ಮರುಳೋ, ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ? ಮಚ್ಚಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರತಿಯ ಕೂಡಾಯಿದು.

— ಮ್ಯಾಸೂರು ಸಹ್ಯಾಗ್ರಹವು ಈಗ ಏಳಸನದ ದುಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ। ರಾಜೇಗೌಡರು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಹ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪಾಲ್ಟು ತಂಡಗಳು ಈಗ ಸಹ್ಯಾಗ್ರಹವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ, ಆಇಂಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಳಳೆದ ಕನಿವಾರಕ್ಕೆ ಮುಜ್ಜ ನಡೆದರು; ಇವರು ಮೇ ೩೦ನೇ ಜಾರೀಖಿನಿಂದ ಕಿನೇ ಜಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ೩೫ ಸಾವಿರ ಎಲಗೆಳನ್ನು ಒಡಿಸಿದರು. ಆಇಂಲಿಗಳಿಗೆ ಸಹ್ಯಾಗ್ರಹ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಡಿಗೆಯನೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಶಾಂಕ್ಷೆ ಇತ್ತು.

— ಸುರತ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ೧ ಲಕ್ಷ, ೩ ಸಾವಿರ ಮೊಬಲಗಿನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ೩೭ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಜಾರಿ ಮಾಡಿತ್ತಿದ್ದೇ. ಈ ದಾಖಿಲು ನಿಶಾಲೆಯನ್ನು ೫೩ ಜಜ್ಜರು ಳಳದ ಮಾರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ದರು. ೩೩ ಸಾವಿರ ರೂಪ್ಲಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಳೇಳವಣಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೫೩ ಜಜ್ಜರವರು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ಡಿಕ್ರಿ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜಪಾನದವರನ್ನು ಒಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಸರಿಲ್ಲು ಮುಂಜಾಗರದಿಂದಿಂದ ಜಪಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾನರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಷ ಮುದಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಳಳೆದ ಮಾರಲ್ಲಿ ಟೋಕಿಯೋ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಪಸತ್ಯೇಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕನ್ ಪ್ರೀ-ಪುರಃಪರು ಶಾಖೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಲ್ಲಿ ಜಪಾನದವರು ಹೊಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಭಾಮಂಥದ ಭೂಳಿ ಹಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಅಮೇರಿಕದವರನ್ನು ಜಪಾನದೊಳಗಿಂದ ಹೊರತಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಗಂಜ್ಜುಟ್ಟಿಸ. ವೃತ್ತಕಾರರಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯ ಸುಳಿವು ದೊರಕೀಲ ಪತ್ರಿಕು.

ಅವರು ಚಿತ್ರಕಾರರಿಗೆ ತೆರಿಸಿ, ಈ ಪುಂಡಾಟದ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಪುಂಡರಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಶಿಮಜಿ ಕಮಕುದ್ದೀನ ಸಾಹೇಬರ

ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸು,

ಕುಮಟೆಯಿಂದ-ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ.

ದಿವೆಗೆ 7ಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂದ ಹೊರಟು, ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ 12ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು. ಕಾರವಾರದಿಂದ 1ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಾಯಂಕಾಲ 6ಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕುಮಟೆಗೆ ಬರುವದು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಕುವ.ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತನಹಾನ ಇಸೂಬುಖಾನ ಇವರಲ್ಲಿ ಕಿಗುವವು.

ಮೆನೇಜರ:— ಕಾಶಿಮಜಿ ಕವ.ಕುದ್ದೀನ
ಸಾಹೇಬ. ಕುಮಟಾ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುನೆವು.

ಬೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ಪರವಾರ ವರ್ಷದೆ ಪತ್ರ ಬರೆ ಳೆಗಿನ ಪತ್ರಿಗೆ ಮಕ್ತಾ ಪಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಕೊಳ ಬಹುದು.

ಭುರುಪೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಿನ್ನು ಶ್ಯಾನಭೋಗ, ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಗೋರಕ್ಷಣೆ.

ಸ್ವಾಮಿಕೃಪಾರ್ಥಿಸಂದಜೀಯವರ ವ್ಯನಜಿಸಿ.

ಪ್ರಯುಬಾದ ನಾಗರಿಕ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಮುಂದೆ ಬಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೋರಕ್ಷಕ ಮಂಡಲಿಯ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಪಾರ್ಥಿಸಂದರವರು **"ಗೋರಕ್ಷಣೆ"**ಯ ಕುರಿತು, ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ, ಪ್ರೌಢರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು:—

"ಗೋವುಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಲಾಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಬ್ಬರವನ್ನು ಹೇಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಉಳುವದೂ, ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯುವದೂ ಮಹಾ ಕಾಯಾದ ವಸ್ತುಗಳು. ಗೋವುಗಳು ವೇದಾರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪೂಜಾರ್ಹವಲ್ಲ; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಕಾನ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಗೋಪೂಜೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತವೆ."

"ಗರ್ಮನರಲ್ಲಿ ಇನ್ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರದಿಂದ ೩ ತಿಂಗಳೆಳೆಗಾಗಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಮೃತರಾದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ೫೫ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿಯಾದರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಜಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಹೊಳ್ಳಗಳೇ ಹಣಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಂತಹ ದುರವಸ್ಥೆಯೊದಗಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿಲೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆಂದರೆ, ಎಂಥಹ ಕ್ಲೇಶದಾಯಕವಿದು!"

"ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೋಪಾಳಗಳು ಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದು ಆಯಾ ಸರಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ನೋಡಿ; ಸರಕಾರಗಳೇನುಮಾಡುತ್ತಿವೆ? ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು, ನೀರನ್ನು ಬತ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಳೆಯುದುರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ಇದರಿಂದ ರಸಿತರ ಕಷ್ಟವೂ, ಗೋವುಗಳ ಕಷ್ಟವೂ ಎಷ್ಟೆಸಲು ಬಾಯಿ ಬಾರದು. ಆಕ್ಷ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಗೋಪಾಳಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಿಸಬೇಕು. ಜನರು ಗೋರಕ್ಷಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಮೈಲ್ಲಿಸೂರ ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ; ಅದರ ಕೆಲಸವು ಅನಂದವರ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಂಗಿಹೋದ ಸಮ್ಮಕ್ಕಾರ್ಯ ಮಹಾರಾಜರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗೋಶಾಲೆಯೂ ಇಂಥದೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಗೋವುಗಳೊಂದನ್ನೂ ಕಾಸ್ಸಾಯಿಗೆ ಹೊಡೆಗೆ ಮಾರಿದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರ ಹ್ರಾರೆ. ಇಂತಹ ಹೇಯರಾಜರು, ಇಪ್ಪತ್ತಾರರೂ ಮಾತ್ರವಾಗದೆ ಪರಾಜರೆ, ಆವರಿದ್ದೂ ಏನು ಫಲ?"

"ಜನರು ಕಟುಕರಿಗೆ ಗೋಆಯಿಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಬಯಸಿ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿರಸಲೇಬೇಕು. ಆಟು ಕಾರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಾಚ್ಛಾಗಿ ಹೊಡವನ್ನು. ಮುಂಗತಕೊಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂಮೆಗಳೇ ತಮ್ಮ ಗೋವೆಗಳನ್ನು ಕಟುಕರಿಗೆ ಕೊಸುಪ್ರಶ್ನೆ ರುವದೊಂದು ಅತೀವ ಹೀನನೀಯವಾದ ವಿಷಯ! ಸ್ತ್ರೀತ್ವಗಳೇ! ಇವ್ಯಾದರೂ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡಿ. ಗೋವಿನ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿ! ಅದು ನೀವೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಣೆ ಮಾಡುವದು ದಾಸ್ಯಭಾವದ ಲಕ್ಷಣ."

"ತಾವಿನಿಗೆ ಮಹತ್ತರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಬಂದಾಗ, ಅದು ಗೋವಿನ ಸಂಕಾಶದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಪುರಸ್ಕೊಕ್ಕಿಕೇರಿ, ಕೊನೆಗೆ ದೇವದೂತರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ರಕ್ಷಿತವಾಯಿತೆಂದೂ ಬೈಬಲಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧನಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ, ಗೋವಧೆಯ ನಿಷೇಧಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ, ತನ್ನ ಜೀವನ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸವೆಯಿಸಿದನು. ಇನ್ನಾ ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದರೂ ಮಾಡಿರುವದೇನು? ಗೋರಕ್ಷಣೆಯೇ ಆವರ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿರಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಲೇ ಕೇಗೆ ತಿರಿಲ್ಲಿಕೇ?"

"ಆಡುವದಂದ ಸನ್ನ ಅಭಿಮತವಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಿನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಇದೆ. ಇತರರ ಸಹಾಯವಿ ನೀವೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆ ಶಕ್ತಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರಲಿ. ಭೂಸಾ ತಿಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಸಿರು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವರೇನೂ ಮಾತು ನುಳ್ಳು. ಮೂಂಸಭಕ್ಷಕರು ಹುಡಿಗಳು! ಮಾಕೆಯಾದ ಗೋವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀವು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿರಿ. ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೧ ಗಂಟೆ ಕಾಲವಾದರೂ ಉಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಹೊತ್ತಿನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಡುವ ಸಂಖ್ಯಾಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಳಳಿಯಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಪ್ರತಿಫಲವು ದೊರೆಯುವದು. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ತಮ್ಮ ಹಬ್ಬಿನ ಹೊಜಸ್ಸನ್ನು ತಯಿರಿ ಧಾರ್ಮಗೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ದೇಶದ ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದುವಿನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜಾಗ್ರತಿಗೊಳ್ಳಿಸುವಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ."

—ಶಂಕರವ.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಭಂಡವಲು ೧೭ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತರದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಶೇಅರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

(೧) ಕೈ ತುಂಬ ಲಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೫೮೦೦ ಲಾಭವನ್ನು ಹೆಂಚಿರುತ್ತದೆ.

(೨) ಕಾರಬಾನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೬೫ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಮುರಿಯುವ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ.

ಹಳೇ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟು. ಬ್ರೋಕರೇಜ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು, ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

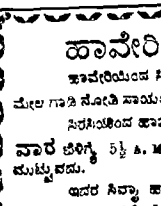

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾಕಡೆದನೆ, ಉಳಿಗು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲೆಲ್ಲ, ರಾಮಬಾಣವಂತಾಗಿರುವದು. ಳಳದ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸಹಜವಾಗಿ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದಭಾಂಜ ಎಲ್ಲ ಪಶ್ಚಾರಿಕ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅರಿಯಬಹುದು. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಆಣೆ ಪೈ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯ** ವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ಮುಂಜೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವ್ಯಾ ಹಾವಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಫಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager*

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಶೀತಜ್ವರ, ತಾಪ, ಅತಿಕೆಂಪು, ಪಾನ-ಚರಿ, ಪೋಟಶೂಲ, ಉನ್ಮಾದ, ವಾಹ್ಯಾತ್ಮಪಾತ ಸರ್ವ ಕ್ಷಣ, ನಾಡಿ, ಮೂತ್ರಾಚಾ ಕಡಾ, ಇ. ವಿಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ೪ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ರೂ. ೧. ಪ್ಲಿ. ಪಿ ಇ ನಿರಾಡಾ.

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ಧುಳಿಯಾ, ಪೋ ಧುಳೆ, ಜಿ ಪುಣೆ

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!

ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ **ಭಾರತ**ದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹೀನಸಂಚಯ ಮಾಡಲಾಗದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ
ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಳಾಪವಡಲ್ಲದೆ, ವಿಮೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯವೂ ಆ ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನಮ್ಮ **ಭಾರತ** ಕಂಪನಿಯು ಬಲಪತ್ತರ ಹಳೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಪತ್ತಾವಣೂ ಇಷ್ಟಿ

ಜಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ಈ ದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಭಾರತ ವಿಮೆ-ಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು.

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,

ಕಾರವಾರ

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಸ್ಪೇಶಲ್ ವಟ್ಟಾವು.

ನವ್ಯ ನೂತನೀಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆನಾವು ಸ್ಪೇಕಲ್ ವಟ್ಟಾವು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವನಿಸಿ ಉಳಿಯ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡದೆ, ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಶಿಫ್ರವೇ ಆರ್ಡರ್. ಕಳುಹಿಸಿರಿ

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ—ಪ್ರಕಾಶಕರೂ,
ಭಾಟವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ
ಮುಂಬಯಿ.

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ದುಷ್ಟಿನ್ನ ಇವುಗಳನ್ನು ೪೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತದೆ ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಬುಲಾಲ ಜೈನ ಕಲಕತ್ತಾ — "ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರಕಿ ಒಟ್ಟ ರೋಗಿಗೆ ತರೇ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಔಷಧದಿಂದ ಕಲ' ನಾತೀತ ಫಾಮಿದೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಏನೇ ಶಾಹೆಯನ್ನು ಕೆಗೆದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನದು" ಡಾ ಪಟೇಲ, ಚಿಖಲಿ, ಸುರತ — ರೋಗಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗುಣ ಒರುತ್ತದೆ" ಜೂ ಶೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ — "ನಮ್ಮ ಒಗಪ್ಪನ ಹುಡುಗನು ಅಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೪-೪ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೇತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಬಂತು" ಎಮ್ ಆರ್ ಕಾನಿಟಕರ, ಜಾಹಗೀರದಾರ ಲೋಣಾರ, ವರ್ಹಾಡ — "ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಯಿತು ಕೂಡ್ಲೆ ೫ ನೇದನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ" ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರವನ್ನ ಹಾರವರ್ಸ, ಬಾಂಬೋಧ ಲಿಖಿಸಿಂದ ನಡಿಪಕತ್ತಿಕ್ಕರ್ದು.

C. L Shaha, Deshinamawala,
Vyu Multn Oth Palace Roads BARODA

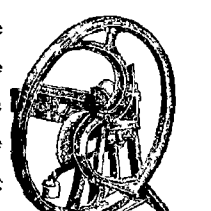

ಗಂಟೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೪-೧೫ ದನಗಳಿಗೆ
ಸಾಕಾಗ ವನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡೆಯುವ

ಕೆಲ್ರೋಸ್ಕರ

ಮೇವು ಕೊರಯುವ
ಗಾರೀ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ

ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ ಕಳೆಯು ಇಂದಿನಷ್ಟು ಪಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿರವರೂ ದನಗಳು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ಮೇವಿ ನ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿ ಹೊಲಗಾಗುವಿಲ್ಲ ದನಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಕಾಳು ತಿನಿಸವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಪರ್ತಕರಿಗೆ ಬಲಾಲಿಯ ಇದೇ ಕಾರಣವನ್ನ ಬಿಳೆಯಿರಿ

'ವೈ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಂಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕೆಲ್ರೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕೆಲ್ರೋಸ್ಕೆರವಾಡಿ, ಜಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ಇಂಥ ಜ್ವರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ್ಸ ಎಗ್ಯೂಮಿಕ್ಷ್ಚರವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಹಾಗು ಬಾ-ಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂ ಪಿಲ್ಲ ಇವು ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಏಚಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ನಮಸ್ತ ಪ್ರಕಾರದ ಕಳೆ ನೋವ್ಹಗಳನ್ನ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಅರ್ಯ ಎಮ್ ಎಸ್ ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಿ ದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಕಿ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿವೆ ಇದೊಂದು ಈಗ ಚಾಲತಿ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ ಮಾರವಾಡಿಯರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಬದವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಪರ್ಯಟನದವರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕು! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಲಾದಾವು

Dr. H L BATLIWALA Sons & Co. Ltd
P WADI, BOMBAY No 18.

Telegraphic Address — "*Canashapur*" Bombay

Printed Paudublished by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta

ನೋ. ಸಿ. ಸಿ. 1270. Thursday 19th June 1924.

ವರ್ಷ ೮.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಖ್ಯೆ ೨೪

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣಿ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನೆಯಾರ್ದರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0
ಪ್ರಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಖೆಗೆ 0-1-0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಇನ್ನಸ್ಥ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮೃತ್ಯು ಜ್ಞಾಪನ (೧೫ ಎಮ್ ಅಕ್ಷರ) ೮ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ 1-0-
೮ ಸಂಕ್ಷ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-1-0.
ಕಡಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಸ್ತಿರುವದೋ ೮ ಪಾಪ ಪಿಂಡ್ಡ ಅಮ್ಮಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರ
ಇತರೆ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಗುರುವಾರ, ೧೯ ಶಾವೀಲ ಮಾಹ್ ಜೂನ ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿ)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಸಾಸ ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತೆ ಫಾಯದೇಶಿರ ಆಹೆ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ,

ರಸಿವೀರ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಘಾತವಿಣಾರೆ,
ಮುಕ ಘಾತವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇಚ್ಯಾಸ ಸಾಕ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೀಣ ಆಣಣಾರೆ,
ಭಾಕೆ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿಣ್ಯಾಸ ರುಚಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ, ಮುಂಬಈ ನಂ. ೧೩

ನೆಯ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಸುಸಮಯ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಯ್ಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂತನ ವಿಧಗಳು (Cotton heads) ತಂತಿ ವಿಧಗಳು, Wire heads) ಉಕ್ಕಿನ ತಟ್ಟುಗಳು) (Steel reelds) ಸಾದಾ ಮತ್ತು ಗಾಲಿ ಶಲಿಗಳು, (Plain & roller shuttles) ವಿಶ್ವರುಗಳು. (Pickers) ಎಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಂಡಗಳು (Reed hooks) ಮತ್ತು ಗಣಿಕೆಗಳು (Pirns) ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜೆಲ್ಲರಿಯಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ,

Indo-British Trading Bureau.
15-19 Ghoga Street, Fort, BOMBAY.

ಅಚ್ಚ! ಸುಂದರ !! ಮನೋಹರ!!!

ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನಗಳ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ

ನಿಧವಿಧದ ಆಭರಣಗಳು!

ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವವು.

ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಟೀಕೆ, ಏಕದಾಣಿ, ಚಿಕ್ಕಸರ, ಪವನಸರ, ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮೂಗುಬಟ್ಟು, ನತ್ತು, ಗುಲಾಬಿಹೂವು, ಕಂಬಿಗೆ ಹೂವಿನದಂಡೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಜ್ರದ ಜಾಲರಿ, ಪಜ್ರದ ಪ ಕಾಂಬಿನ ಕುತುಕುಗಳು, ಮುಗುಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಬಳೆಗಳು, ತೋಡೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಅಭರಣಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ನವು.

ಮಾಲನಲ್ಲಿ

ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲ! ಮೋಸವಿಲ್ಲ!! ಅಚ್ಚ ಮಾಲು!!!
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು

ನೋಡಿದವರು, ಇಷ್ಟವೆಕೊಂಡುಕೊಂಡವರುಪುನಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದಿರರು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

R. S. Kasragod, B A ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಸರಗೋಡ್, ಬಿ. ಎ.
Sole Agent to ಪಿ. ಆರ್ ಕಲಮಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ
P. R. Kalmady & Sons ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉಡುಪಿ ಇವರ
Jewellers, Udipi. ಸೇಲ್ಸ ಎಜಂಟರು.
Post. KUMTA [N. Kanara] ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕಾನಡಾ)

☞ **ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರಹೊ ಅಗೋದರ ಹೆ ವಾಚಾ.**

ಆಯುರ್ವೇದೀಕ! ಮಲಬಾರಿ ಕೃತಿ!! ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ!!!

ಹಾ ಬಾಲ, ತರುಣ, ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನೇಕ ರೋಗಾವರ ಅಚುಕ ಗುಣ ದೇಣಾರಾ ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜೀತ, ಪ್ರವಾಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಿಯುಕ್ತ, ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಅನಂಗವಿಲಾಸ

"ಆಸ್ಕಂಧಾದಿ ಲೇಹ" ಘ್ಯಾಣೆ ಗರ್ಭಾಶಯಶುದ್ಧಿ ಹೊತಲ ಗರ್ಭಧಾರಣಾಸ ಸಮರ್ಥ ಹೊತೊ ಕ ೨॥ ರು

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೃಧವಸೇ ತಯಾರ ಹೊತೊ

ಯಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಸಪೂರ್ಣ ವೀರ್ಯವಿಕಾರ, ಧಾತುಚಿ ಪಾತಕಪಣಾ, ತಚವೀತುನ ಧಾತು ಜಾಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥಾ, ಬಹುಮೂತ್ರ, ವೀಸ್ಪ-ಮಮೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಾಶಿಥಿಲತಾ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಮೂತ್ರಾಶಯ ಹಾತಪಾಯ ಶರೀರಾಚಾ ದಾಹ, ಕಟಿಶೂಲ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತೀಚಾ ಹಾಸ, ವಾತವಿಕಾರ, ಕಡಕ ಆ ದೂಷಿತ ಔಷಧಾಚ್ಯಾ ಸೇವನಾನೆ ಆಲೆಲೀ ಸೀಯತಾ ಇತೆಂಚ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೆ ಸತತೀಚಾ ಅಪಾಯಕಾರಕ ಗರ್ಭಾಶಯಸ್ಥ ರೋಗ ಧೂಪಣಿ, ಪ್ರದರ ಇ. ಉಪದ್ರವ (ಗರ್ಮಿ) ಸಾರಖ್ಯಾ ರೋಗಾನಿ ಜರ್ಜರ ಝಾಲೆಲ್ಯಾ ಶರೀರಾತ ಸುದ್ಧಾ ಶಕ್ತಿ ಆ ಭರಪೂರ ರಕ್ತ ಧಾತೂಚಾ ಸಾಠಾ ಕರೂನ ಸಸಾರಸುಖಾಚೀ ಯಥೇಚ್ಛ ಲಾಭ ಕರೂನ ದೇಣಾರೆ ಯಾ ಸಾರಖೆ ಔಷಧ ಕ್ವಚಿತಚ ಸಾಪಡೆಲ, ಪಥ್ಯ ನಾಹಿ. ಅನು. ತಜ್ಞಾ ಸೊ. ೧ ಮಹಿನಾ ಪುರಣಾರಾ ದವಾ ಕಿ. ೨॥ ರು, ಟ. ಖ. ೮. (೨ ಡಬೆ ಏಕದಮ ಮಾಗಣಾಯಾಸ ಟ. ಖ. ಮಾಫ ಆರ್ಡರಿ ಬರೋಬರ ೧ ರು. ಪಾಠವಾವಾ.) ವಿ. ಸೂ. ಯಾ ಶಿವಾಯ ಇತರ ಖಾತ್ರೀಚಿ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧೆ, ತೈಲೆ, ಪಾಕ, ಲೇಹ, ಮಾತ್ರಾ ವೆಗೆರೆ ವಹಿವಾಟ ಖುಲಾಸಾ ಸಮಕ್ಷ ಅಸರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರೆ ಕರಾವಾ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲ್ಲಾ ! ಆಣ್ಯಾಧಿ ಟಿಕಿಟೆ ಪಾಠವಿಲಾಸ ಫುಕಟ ದೇಣ್ಯಾತ ವೇಹಲ. ರೋಗ ಇ. ಸಂಬಂಧಿ ಸರ್ವ ಪತ್ರೆ ಆಹ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪಹಾತ ಅಸತೊ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ ಆರ್ಯವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮಂದಿರ. ಪೊ. ಚೆಂಡಿವೆ. ತಾ. ಕಾರವಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೈದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಂಥ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಮಾಂಜನೆಯಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉದಕರೂಪವಾದರೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಒರತ್ಯನುವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಪ್ಪೇ ಆನಂದದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡರುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ನುನ್ನಿತ್ಯದ ಬೇ ನೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಪಟಲುಗಳು ಇದನ್ನು ಹೂಡಿಯ ತೊಡಗಿದ ಒಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುಳಿ ಬಿಡ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಇದು ದೀ ರ್ಘವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮ್ಮದುವಾಗುವುದು ದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಈ ವಿಷಯ ಕ್ರೀಮ್ಡತೆಯ ವಿಷಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬ್ಯೂಸೂರು ಪ್ರಭರ್ಣನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಪೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ — ಸೀಸಗೆ ರೂಪಾ ೧ ೦ ೦, ಸೀಸೆ ೩ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 2-10-0, ಮಿ. ಖರ್ಚು 0-14 0

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ ಚಪಸಾಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಚನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಹುಸುಪಾಗಗಳಿಂದ್ಲಸಿದ ವಾಡುಪಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಮರಿಯ (ಅಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿನ್ನು ಕೈ ಒಡ್ಡಿದಲ್ಲಿ ಆಪಮ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಪರೆ ನಿನ್ನು ಸುತ್ತಲು ಸೈಸರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪುಪ್ಪಮರಿಕೆಯು ಆವರಿದಂತಾಗುವುದು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂದವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ನಿನ ಗಂಧಪು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಮುನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಬಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0 12 0, ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಡಾ! ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆನೋವು, ಪಿತ್ತ ನೆಪವನೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಹಲ್ಲಿ ನೋವು ಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಕರಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಂದ.

ಮಾಲಿಕರು — **ನಾಗೇಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**

ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳಾ ಗಾಲಂಗಡ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಶಾರೀರಿಕ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಕಾಸ್ಮೊಕ್ಕ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿ ರ್ಣಯ, ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖವಡೆಯಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪಯಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಬಸರೂರ್, ವೈದ್ಯಸ್ಥಾಪಕ.

ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾಶ್ರಮಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,

c/o ಮಹಾಗಣಪತಿ ಸಾಗಪ್ಪಕಟ್ಟೆ ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ್.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ (ಉತ್ತರಕನ್ನಡ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧. ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೦, ೬೫, ೧೦೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕಿಂ. ೧೩, ೧೮, ೨೦, ೨೫
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ (ಮರಾಠಿ) ಕಿಂ. ೧೫, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕಿಂ. ೧೭ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬಗ್ಗೆ ನವ್ಯ ಮರಾಠಿ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂ ಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇಕು.

ಪತ್ರ :— **ಗೋಪಾಳ ಸೀತಾರಾಮ,** ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ವಿಶ್ವಲವಾಡಿ ಎದುರಿಗೆ

೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಧಾಲುಮತ(ಕುರುಬರ) ೨ನೇ ಪರಿಷತ್ತು, ಬಂಕಾಪುರ.

ಹೊದಲು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಹಿಸಿದ ಮೇಗೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ನೀಲಗಿರಿ ಜಿ ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು, ಮೈಸೂರ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರ ಇವರು ಹುರೀ ತಳನೇ ಕನಿವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬಂಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಸೋಜಾನಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾಂಡು ಮಧ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆರವಣಿಗೆಯು ಸಭಾಮಂಟಪವಿ ಹೆರವಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಥಕರಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜನರಿಂದಲೂ ಸುರವಹಿಸಿಯು ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ತಾಹಪೂರಕವಾಯಿತು

ಜಿ ೨೫ನೇ ರಾತಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನರ ೩ಘಂಟೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾಲಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಜಾಲು ಮುಖದ ಗ ಕಾನರ್ಗದೆಪ್ಪುರು, ವಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂವ ಕಾರವಾರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ರಾಮದುರ್ಗ, ಜಮಖಂಡಿ, ಸಂಗಂಗಿ, ಮಿರಜಿ, ನಂ.ಧೋಳ, ಹೈದರಾಬಾದ ಪುಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹಾಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸಮಾಸುಭಷಿತೆಯುಳ್ಳ ದರಪತೀಯರಾದ ವ ಬಿ ಎಸ್ ಪಟೇಲರು, ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ಯಾಪಿಲ್ ಪ್ರಿಂಗಲ್ ಜಿ ಜ್ಯಾರೆಕ್ಟರ, ಮೆಸರ್ಸ ಭೀರಪ್ಪ ನಲವಡಿ, ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ, ದೇವನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಬಿ ಎ ನಲವಡಿ, ವೆಂಕನಗೌಡ ಬ! ಪಾಟೀಲ ನಲವಡಿ, ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಸವಕಾರ, ಕಲ ಅಕ್ಕಲಕೋಟ ಕರಿಅಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬ ಬ್ಲಾಧರ, ಡಿ ಲೊಕಳೆಲ್‌ಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರ ಹಾಗು ಯತ್ತಾಲ್ಲ ನವಾಜಗಳ ಜನರು ಒಂದಿದ್ದರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ೮—೧೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು ಪಂಚಕ ಸಾಜರ ಜಾರ್ಡಕರವರ ಹಾಗು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಹೋಳಕರ ಇಂದೂರ ಮನೆತನದವರ ಫೋಟೋಗ ೦೦ದರಲೂ, ನೀತಿಯ ವಾಕ್ಯಗೆಂದರಲೂ ದರಪತ್ತಿನ ಮಾಂ ವಿವರ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಾರಂಭವಲ್ಲಿ ಈಕಸ್ಪೋತ್ಸ ಹಾಗು ಸ್ವಾಗತ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕರು ಪಿಯಾನೆಗಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುವರಿಂದ ಹಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತಸಂಭಾಷ್ಯಣ ರಾಡಿ ಕೈಗ ಬಾವುತಿ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಇವರು ಬಂದ ಜನರ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂಕಾಪುರವು ಸಂದಪ್ತಿನಂದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಆದರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಪನ್ನು ಹುರುಷ ವೀರಪ್ಪರು ಬಳಿಕ, ಕಾಂಬರ ಸವಾಜದ ಹಿನಾಪಸ್ಥಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ, ಮಯಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸ, ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳಕರ, ವಿಜಯನಗರದ ಕೃಷ್ಣ (ಹರಿಹರ) ಬೊವಲಾದವರು ಹುಟ್ಟಿ, ಇಲಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಹಾಗು ಯವಿನರ್ಜಾಟಿ ಪದವೀಧರರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕೀಳಾಗಿಯೇ ಸಂಗತಿಯು ಮತ್ತು ಮನ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ಸಾಂಪ್ರತಿಕ, ನಿರ್ಮೂಲಿಕ, ಸ್ವತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಿನಾವಸ್ಥೆಯು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ,ಸಮಾಜದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ವಿದ್ಯೆ ಳಿಯಬೇಳು ಸಮಾಜದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರು ಹಾಗು ಗುರುವರ್ಗದ ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಳು ಉತ್ತಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಯಿದಯು ತಿನ್ನ ಅಮಲಿನಲ್ಲ ಬಕಬೇಕು. ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ನಾ ಭಾಷ್ಯಕತರ ಜಾಧವೆರವರು ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಳಕಳೆಯ' ಕರ್ನಾಟಕ ದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಬೇಕು. ಸಂಘಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಏಗೆಹೊಂದುವದು ಸರಳವಾದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪದವೀಧರರೂ, ಮುಳ್ಳಿ ಹಾಗು ಟ್ರೇಂಡ ಮಾಸ್ತರ ಜನರೂ, ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತ ಯಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಗ ತರಗತಿಯ ಜಿಗಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟು ಪ್ರೌಢಾಪಿಸಬೇಳು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಒಳ್ಳಲಿಗರೂ, ಶುರಿ ಕಾಯಂವರ್ತಗಳೂ, ಕಾರಿಯ, ಜಿಕಳ ಕಂತಿನ ನೆಲ, ಆಸವಿ, ಒಂದಷ್ಟ ಜಾಯಿನೆನ್ನ ಕೊಡಬೇಳು. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವತ್ತು ಪರಮತೀಯ ಜನರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಸಭೆಕರ ಆಭಾರ ಮುನ್ನಿಸಿ, ಹಾಲುಮತ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಕ್ಷಮಾ ಭಾಷಣ ಪಂಗಿಸಿದರು

ಬಳಿಕ, ಮೆ|| ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಪ್ಪಿಸಿ ನಾ ಪನ್ನರಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮಂತ ಭಕ್ತಪತಿ ಮಹಾರಾಜ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಹೋಳಕರ ಇಂದೂರ, ನಾ ಭಾಸ್ಕರರಾವ ಜಾಧವ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆ. ಸಂ ರಜಸ್ವಾರ ಮೆ|| ಮಹಿಷ ಸಾಹೇಬರು, ರಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಆಸಿ ರಿಜಿ ಮೆ|| ಸಟ್ಟಿ ಸಾಹೇಬರು, ಮುಂಬಯಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೆ. ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸರ ಮ್ಯಸೆಸ್ಜರರು, ಮೆ|| ಕಾರವಾರದ ಆಲಿಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು,ಮಿ ಬಿ ಎಲ್ ಪಾಟೀಲ, ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ ಮಿ ಪಕ್ಕಪ್ಪ ಗುಂಜಳ ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ ಡಿ ಬಾಡಾಡ್ಡಾರ ಮೆಸಿನಕಾಯಿ. ಸಾಹೇಬರು ಧಾರವಾಡ ಮಿ ಎಮ್ ಆರ್ ಸಾಬರೆ ಬೆಳಗಾಂವ, ಮಿ ಜೆರಿಲ್ಲ ಹೆಗಿಡೆ, ಹಳೆಬೀಡು (ಮೈಸೂರು) ಸಂಪಾದಕ ಸಕ್ಕಸಾಲಿ ,ಮೈಸೂರು ಸಂಪಾದಕ ವಿಜಯ',ಮಯಾಸಾ' ಪ್ರಸಿ ಕೊಡಲಾದವರಿಂದ ಬಂದ ಸಮಾಸುಭಷಿತಿಯುಳ್ಳ ಕಾಲು ಹಾಗು ಇನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಿ! ಜಸಪ್ಪ ಕಲ್ಲಿನ್ನವರರ, ಮಿ. ವೀರನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಬಿ ಏ, ನಲವಡಿ ಇವರು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು

ಬಳಿಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಗತ ಸಂಘದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಯಿವತ್ಕರನ್ನು ಅಬಿನಂದಿಸಿ, ಇಂಥ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಜಾಗೃತಿ ಹೊಂದುವದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತಭೇದಗಳು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ನಮಿವೆ ಲಭವೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಯಾವತ್ತೂ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವರು ಇಂಬಿಗೆ ನೀಯಿದವರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು ಕುರುಬರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕುಟುಂಬಿ ಬೇಕು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರವಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೇಕು ಸಂಜೀಗಳು ಆತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಳು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಧಂಡು ಆಷಿಸಬೇಕು ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದ ಅವಯ ಪಾಸರಕ್ಕಿಳ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೋದಮಾಲಯ ಇಗು ವೇತನಗಳು ಆಗಬೇಕು ನಮ್ಮ ಜನರು ಪರ ದೇಶಾನಿನ ಮಾತಬೇಕು ಕಾರಿದಾಸ, ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ, ಆಸಕ್ತಿಯಾಸ ಇವರ ಜಯಂತಿ ಮಾಡಬೇಕು ನಾವು ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಪಗಿಕಾರರ ಹಾಗು ಲೋಕ ಸಹ್ಯತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಗುರುರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸ ಬೇಕು. ಈ ಪರಪತ್ರನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದೆ ಯಿವತ್ತು ಇಂದ್ರು-ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಬಿನಂದಿ ಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಕ್ಕಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಿ! ಧರೇಪ್ಪ ಸಲವತಿ ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಶುರು ಇರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಮೆ|| ಬಿ ಎಲ್ ಪಟೇಲರು ಇವರು ಹಾಗು ತವಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿವದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಿ! ವೀರನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಬಿ ಏ ಇವರು ತನ್ನತನದಲ್ಲಿ ಭಾವಾಂತಾನಿ ದರು ಮಿ! ಕಂಕರಪ್ಪ ಹರ್ಲಾಪುರ ಇವರು ವಿಜಯ ನಗರದ ವೈಭವನನ್ನು ಇವರು ಹೊಗ್ಗಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಬಳಿಕ,ಮಿ ಬಸಪ್ಪಾಲ್ಲ ಜಲವಳ್ಳಿ, ವೀ ಕೋಲಾಪುರವರು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಮಾಜೋನ್ನತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಸ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಬಳಿಕ, ಹೊಸಪ್ಪನ ಕಾರ್ಯವು ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಯಮಯಿತು.

ಮಾರಿದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೩೬ನೇ ನೋಮುವಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾವ್ಥಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಭಾಗದ ಡಿ ವೆಪ್ಯುಟಿ ಇಳಕ್ಟರರಾದ ಮೆ|| ಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ ಧಡ್ಡಾಪುರ ಸಾಹೇಬರು, ಹಂಕಾಪುರ ಜಾಲಿಕಿನಿ ಮೆ||ಪಾಮಲೇಡಾರ ಸಾಹೇಬರು, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಪ್ರೊಸೆಕ್ಯೂಟರರು ಹಾಗು ಬೇರೆ ಸರಕಾರಿ ಆಪಿಲರುರು ಬಂದಿದ್ದರು ಮಿ! ಕಂಕರಪ್ಪ ಹರ್ಲಾಪುರ ಇವರು ಶುರು ಕೆದ್ದ ಮಕ್ಕ ವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಜಿ ಮುನಿಸಿಪ್ಪಲ್‌ವರು ಮೈಸೂರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ಮೆಂಬರ ಇವರು ಭಾಷಿ ಸಿಳಿಸಿದರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆವರ ವತಿಯಿಂದ ಮಿ. ಇರಪ್ಪ ಬೆಂಗಳೂರ ಇವರು ಓದಿ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಮೆ! ಧರ್ಮ ಪುರ ಸಾಹೇಬರು ಶುರುಬರು ವಿದ್ಯೆ ಳಿಯುವದಕ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವನೆ ಎಂಬದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಿಕ, ಮೆ! ಮಾಮಲೇಡಾರ ಸಾಹೇಬರು ಮಂಡಿಯಿಂದ ಶುರುಇರ ಏರಿಗೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಿ. ದೇವ ನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಬಿ ಏ ಇವರು ಆನ್ನತಿದಲ್ಲಿ ಭಾವಾಂತಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಗಿದರು ಆನಂತರ ಮಿ! ದೇವನಗೌಡ ಇವರು, ಹಾಲುಮತೀಯರು ವಿದ್ಯೆ ಳಿಯದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹೀನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ವಿಳವ ವಾಗಿ ಹೇಗಿ, ವಿದ್ಯೆ ಳಿಯಲರು ಎಷ್ಟು ಅವ ಶ್ಯವದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಅನೇಕಮುಳ್ಳವಾಗಿಯೂ ಹಾವ ಭಾವಗರಿಂದಲೂ, ಳಳಳಳಲ್ಲೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಸಭಿ ಕರ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಕ ವಾಗುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ವೀರಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಪ್ರಿಳಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ವಿದ್ಯಾ ಧಂಡಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ೧೫೦೦ ರೂ ವಾಗ್ದಾನ ಈ ಕ್ಕಾರ ಹಣ ಕೂಡಿಸಿ ಆನಂತರ ಮಿ ಬಸಪ್ಪ ಕಲ್ಲಿನ್ನವರ ಬಿ ಏ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರ, ಆರ್ ನಿಂಗಪ್ಪ ನಿಡಿಗಟ್ಟ, ಬಸಪ್ಪ ದೇಸಾಯಿ, ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ವಗ್ಗನ್ನವರ, ಭರಮಗೌಡ ಪಾಟೀಲ, ಬಿವಿಂಗಪ್ಪ ಕರೋಡಿ, ವೀರನ ಗೌಡ ತುಲಕರ್ಣಿ, ಜಳೇಹುಸಿ, ಭರಮುಲಿಂಗಪ್ಪ ಭೀಂ, ಬೀಮಪ್ಪ ಹಾರ್ತಿಕೇರಿ, ಭೀಮಪ್ಪ ಭೂಮನ್ನವರ, ಗು.ರು.ಬಿಡಯ್ಯ ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ, ಗೋವಿಂದ ಗೌಡ ಹುಲ್ಲಾಳ, ಅಡವಿಪ್ಪ ಇಲೇಭಾಗ, ಕಿತಂಕಾರಪ್ಪ ಮಾಸ ಪ್ಪನವರ, ಭುಟಿಂಗಪ್ಪ ಕಟಿಗಿ, ರಾಜಪ್ಪ ಗೊಂಡೆರ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬ ಬ್ಲಾಧರ, ಮೊದಲಾದವರು ಕುಡುಬರ ಉನ್ನತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಕಳಗೆ ಬರಿದ ಠರಾವುಗಳು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಾಸಾದವು

(೧) ಪಂಚಮಜಾರ್ಜ ಬಾದಶಹರವರ ಹಾಗು ಬ್ರಿಟೀಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಭಕ್ತಿ, (೨) ಅಂಡಮಾನ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಹೋಳಕರ ಹುಕೇಶ ವಿಜಯ ಆಸರ ಮನೆತನದ ಚಂರಪ್ಪ, (೩) ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಸಂಘದ ಮೃ ಳ ಹೊಂಬಗರಾಜ ಬಸನ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರ ಮರಣಕ್ಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಟುಬದ್ಧರೇಷ, (೪) ನಾ ಭಾಸ್ಕರರಾವ ಜಾಧವರವರ ಅಭಿನಂದನ, (೫) ಬತ್ತಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಯಿದೆಯು ತಿನ್ನ ಅಮಲಿ ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು (೬) ಹಾಲುಮತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಲೆ ಸಾಯಸ್ಕೂಲ, ಇಂಜೀನಿಯರಿಂಗ್. ಪ್ರಭು ಹಾಗು ಸುಲಭ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಮಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೇತನ ಮಂಜೂರಿಯಾಗಬೇಕು. (೭) ಪದವೀಧರರಿಗೂ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊಂದಿದವರಿಗೂ, ಶ್ರೀಂತ ಮಹಸ್ಥರಿಗೂ ಕಜ್ಜೆನ ಜಾಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಳು (೮) ಮಿ! ಬಸಪ್ಪ ಕಲ್ಲಿನ್ನವರ, ಹಾಲುಳಾ ಬಿಸರೆ ಅಗ್ರಾಸಾಯಿ ಯುರ ಕೊ ಸೊ. ನಲವಡಿ ಪ್ರಿಇಪರಿನ್ನು ತಿನ್ನವೇ ಲ್ಪಾದ ಆಸರೆ ಅಗ್ರಾಸಾಯಿಯುರವರ್ತಾಗಿ ನೇಮಿಸ ಬೇಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹಾಗು ಯೋಗ್ಯ ಜನರನ್ನು ಹಾಲುಳಾ ಹಾಗು ಲೆಜಾದ ಆಸರೆ ಅಗ್ರಾಸಾಯಿಯುರವರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಳು (೯) ಹಿಲ್ಲಾ ಹಾಗು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಜನರನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನು ಸರಿ ಅಯಬೇಳು. ಮತ್ತು ಮಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡ ಬೇಳು (೧೦) ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿ, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ,

ಕಾಯಿದೆಶಾನ್ಸಿರ್, ಲಿ ಆಸಂಬ್ಲಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೊದಲಾ ದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಸಾಮಿನೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು (೧೧) ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತಗಾಯಿ, ಒಡಲ ಕಂಪಿನ ಸುಲ, ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಆಪತಿ, ಖಂಡೂಕ ಲಾಯಿನ್ಸನ್ನ ಕೊಡಬೇಕು (೧೩) ಮೆ: ವೀಲಗಿರಿ ಜೆ ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು ಮೈ ಸೂರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭ ಹಾಗು ಲೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮತ್ತು ಜಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಹಾಗು ಎಸ್. ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಇವರು ಮೈಸೂರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗೆ ಮಂಬರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಭಿನಂದನ (೧೩) ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಧಂಬು ಕೊಡಿಸುವರು. (೧೪) ಬಾಲವಿವಾಹ, ಕರನ್ಸು, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯ ನಿಷೇಧ (೧೫) ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರ, (೧೬) ಪಳಕಂಗದಗಳ ಬಿಡಿಸಿಕರಣ (೧೭) ಪಾಪ್ಯುಪಾನ, ಮದ್ಯಾಸಭಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿಷೇದ. (೧೮) ಕುರಿ ಉಣ್ಣೆ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ (೧೯) ಒಬ್ಬಿ ಗುರು ಹಿಪಿಶ್ಯರಿಗಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗು ಗುರು ಕುಪ್ಪಣೂಡದೆ ಇರುವರು (೨೦) ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಸಂಘವನ್ನು ರಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಿಸುವರು (೨೧) ೩೦ ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಮ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಬಂದು ಕ್ಲಾನ್ಸಿಲು ಇರಬೇಕು. (೨೨) ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲುಮತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘಸ್ಥಾಪನೆ (೨೩) ಪುಸರ್ವಮಾಹ ಪಡಬೇಕು. (೨೪) ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಶ್ರೀ ಸಂದಿ ಅಹರ್ಲಾಬಯಿ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಕನಕದಾಸ ಇವರ ಜಯಂತಿ ಮಾಡಬೇಕು. (೨೫) ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕೂರಾ ತುವ ಕುರುಬರ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಹಾಗು ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ವೃತ್ತಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸುವದು, (೨೬) ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಯಿವ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಸರಕಾರಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹೊರೆಯಬೇಕು, (೨೭) ಕುರುಬರ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಯಿಸುವರು, (೨೮) ವಾಚ್ಯಾನ ಯಾನತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡಿನ ಸ್ಪೆಗೆಷ ಮಂಡಳಿಯವ್ಷಕ್ಕರವರಿಗೆ ಆಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿವರ್ತನ ಕಾರ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ವಿಘ್ನತೆಯಿಂದಾ ಸಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಖುಷಿ ಜನರ ಆಭಾರ ವಿಸ್ಸಿನಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಧೂಮಾಲೆ ಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಹಾಲುಮತ ಹಾಗು ಭರತ ಮಾತೆಯ ಜಯ ಘೋಷದೊಡನೆ ಸಟಿಯ ಕಾರ್ಯಾತ್ತಿ ಸಭಾ ಸ್ಥಯಿತು.

ಕನ್ನು.

ಬಸಪ್ಪ ಭಕೇರಪ್ಪ ಕಲ್ಲಾಣ್ಣನವರ,
ಎ. ಸೆಕ್ರಟರಿ ಕರ್ನಾಟಕಹಾಲುಮತ (ಕುರುಬರ) ಸಂಘ

ಬೌಧಾಯನೀಯ
ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ

ಬಿಬಿ ಹೆಸರಿನ ಯಜ ನೇದೀಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾಂಡವೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ವಾಸಾಟಕ್ಕೆ ಇತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೩-೦-೦. ಯಜುರ್ವೇದೀಯ **ಕಾಪೋಚಿತ ಸೆಂಗ್ರಹ**ದ ಭಾಗ ೧-೪ ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೧-೧೨-೦. ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟಿ ಹೆರೆ ಬಿಪ್ಪೆಲಿ ೧೨ ಪುಸ್ತಕ ಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೧ ಪುಸ್ತಕ ಕವಿಲಿಸಾಗಿ ಉಡುಪ್ಪುತ್ತುವದು

ಪತ್ತೆ — **ಗ್ರಂಥಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,**
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ

ಗ್ಯಾನ ದೀಪಗಳು
ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಬೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ವಗ್ಗೈರೆ ಪತ್ರ ಬಿತ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಮಕ್ಕಾ ಶಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಕೂಂ ಬಹುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನಭಾಗ
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ್, ಕಾಮಟಿಲಾ.

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಉಪದೇಶ

ಗುಬರಾಥ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗ್ರೀಷ್ಮಾವಿವೇಶನವು ಕಳೆದ ಶಾ. ೧೦ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತ್ತ. ಮಹಾತ್ಮರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಉಪದೇಶವರ ಸಜನಗಳನ್ನು ಜೋಧಿಸಿದರು. ಉಪದೇಶ ಸಮಯವು ಮುಂಜಾವ್ಕ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಸಮಯವದು ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕೆಲವಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬರೆಹಿಯಲು ಮಹಾತ್ಮರು ತೋಡಿಸಿ ಕ್ಷಿರವರ ಅಂದೇ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮೂರು ಪತ್ರಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವಂತೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದ್ದು. ಅವರು ಈ ವಿದ್ಯಾಪೀಠವನ್ನು ಕಕ್ಕಯಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುಟ್ಟಿ ಶಿಕ್ಷಿಲಿಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ " ನಾನೇ ಖರ್ವತಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸುಟ್ಟಿ ಹಾಕಲಿ ? ಯಸೋಡಾ ಅಶ್ರಮವಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಂತ ಜೈತ್ತಿದಿಂದ ನಾಸವಾಗಿದ್ದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಿಡುವ ಕಾರಣ ಕೋರಲ್ಲಾ ಈ ವಿದ್ಯಾಪೀಠವನ್ನು ಬಬ್ಬರೂ ತೊರೆದರೂ, ಅವನ್ನು ನಾನು ನಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಕತನ್ಯಾಗಿ ನಗಬಲ್ಲೆನು ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದ ಹೊರಳು ಸಾವೇನೂ ಮಾತಲಾರೆವೆಂಬ ಬ್ರಮೆಯನ್ನು ಹಿಂಯನ್ನಾವನು ತೊರೆಯಬೇಕು ಇತೆ ಭಾರತಮಾತೆಯಲ್ಲಾ ನಾನೊಂದ್ಯೂಬೇಗನೇ ಇದಲೊಪ್ಪಬೇಕೆ— ದೇಜಜಾಂಧವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೆಸಿಹರಿಸಿದ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನು ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರಕರರು ಹಿಂದು ಕವಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿಯಂತೆ, ಕುರಿಗಳಂತಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸ್ವಾಶಂ ನ್ಯೆಯ ವಾಕಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿಸಿ ಹೊರಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರಾಗಲಿರಾರರು; ನಿರೋಗಿಗಳಾಗಲಿರರು, ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಋಣದೇನು ಗತಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಸಂಚರಿಸುವ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಂದ ಕಲಿಯಿರಿ, ಕತ್ತಲೆಯ ಪಾಪ್ರಾಣ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಬಂದು ದೀಪ ವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಅದರಂತೆ, ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಹಿಪ್ಪೊಟ್ಟಿಗೆ ಸುಪುತ್ರನೇ ಸಾಕು. ದೇಶಾದ ನಿಜವೆಯ ಹೇರಲ್ಪ್ಪುವ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುವೆನು; ಹೊಸರು ಬಿಕ್ಕೆ ಬೇಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷಮಿಸ್ಪೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಮಾನಪನ ಹಾಗು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭವಿಷತ್ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಜಕಯಿಸುವ ಜಗತ್ಚಾಲಕ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಂಬಿಗೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿರಿ ಗುಜರಾಥವು ಅಹಮಯೋಗದ ಮಹತ್ವ ಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸಿರುತ್ತದೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ. ಅದೇ, ಕಾಲವು ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಯನ್ನು ಕೊಂಡ್ಡು ನಿನ್ನು ಕಾರ್ಯಮನ್ನು ನಮೂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುಹ್ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಆಸನ್ನ ನಾಗಿದೆ. ಹೀರದ ವಿಜ್ಞಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಪೂರ್ವಪರಂಪರೆಗುಚಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರದರ್ಪರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವದು ನಿನ್ನು ಆಧೀನವಿದೆ." ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, " ವಂದೇ ಮಾತರಮ್ " ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತವು ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು.

***

ಈ ನ್ಯಾಯ ನೋಡಿ.

ತಾರಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಆಡಳತದಿಕಾರರಾದ ಮಹಂತರ ವಿರುದ್ಧ ತಾರಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮಹಂತರು ಗುಜರಾತ ಮೊದಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಯ ಮಂದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹೊತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಾನಂದರವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ಚಾಲಕರು. ಕಳೆದ ತಾ. ೧೧ನೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಮಹಂತರ ಮಂದಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರದವರು ಸಿರಾಸುಪುರದ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಮಿ| ಸ್ಟೀವನ್ಸರವರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಪಿ ವಕೀಲರು ಕೆಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸುಮಾರಿ ದರು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿರೇನೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನೆಟ್ಟಿ ನಿಷ್ಪಾದಿರಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಿದ್ದೇವೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರು. ವಕೀಲರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರ ಜವಾನಿ ಕೊಂಡರ್ಥು. ಪುನಃ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಕರತಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳೋಣಾಯಿತು; ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೂಡಲೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ್ ಅವಹೇಳನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಪಸ್ಥಿತ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಗಳ ಜವಾಬು ಕೇಳೋಣಾಯಿತು. ಶ್ರೀಗಳು ನುಡಿದದ್ದೇ ನಂದರೆ:— "ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಕೊಡಲು ನಾನು ನಿರಾಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಉತ್ತರಕೊಡುವಮ್ಟು ಜೆತ್ಯಸ್ವಾತ್ಯವು ನನಗೀಗ ಇರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗಿನ ೮ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಈಗ ೮ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ, ಇನ್ನು ೩ ಮಂದಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕೋಣೆಯು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಂದಿವಾಸದಿಂದ ನನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಚಂಚಲವಾಗಿದೆ. ಯಾವದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನನ್ನಲ್ಲಾಗ ಇರುವದಿಲ್ಲ " ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ್ದರು.

***

ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣ.

ಈ ವ್ಯಕರಣಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಸೆರೆ ಹಾಕಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಅನ್ನ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಎಣ್ಣೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಾಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಾನಂದರವರಿಗೆ ಬೇಡಿಕಾಕೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯು ಕೆಟ್ಟು ಉಗುಳಿನಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರವು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮೊದಲಾದ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಅದೇ ದಿನವೇ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳೆಲ್ಲ ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಾನಂದರವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಾಗ್ಯೂ, ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಷ್ಟವೇನು ಜಿದಗುವದಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ವತನೆಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತನಾತದಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಡೋಣಾಯಿತೆಂಬಲೂ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಾನಂದರವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಜೆತ್ಯಸ್ವಾತ್ಯ ಖಿಲ್ಲಿಂದು ಹೇಳಿದೊಡನೆ, ಬ್ರಿಟಿಶ ನ್ಯಾಯದೇನಿಯು ಇಷ್ಟು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವ

ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲಿ. ಪೋಲೀಸರು ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡತಿ ಸಿಕೊಂಡರೆ, ವೆ ಜಸ್ಟೀಸರು ತಾವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಬೇ ಕೆಂದಿದೆ. ಅರೋಪಿಗಳು ತಾವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ದು ರ್ನಡತೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದಾಗ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಧೃಕ್ಕ ನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸಿಕಶಕ್ತಿ ದರೆ, ಖಿತ ಪ್ರಜೆಗಳು ಏನು ಮಾಡುವದು ? ಬ್ರಿಟಿ ಕ ನ್ಯಾಯನೀತಿಯು ವಿಚಾರವನ್ನು ತೊರೆದು, ವಿ ಕಾರದಕವಾಯಿಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದೇನು ?

***

ತಾರಕೇಶ್ವರದ ಕಥೆ.

ತಾರಕೇಶ್ವರದೊಳಗಿನ ತಾರಕನಾಥ ದೇವಾಲಯವು ಬಂಗಾಲದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದೇವ ಸ್ಥಾನವು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಯಾತ್ರಿಕರು ಶ್ರೀ ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಅವರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಿರ-ಚರ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದರ ಆ ಳ ಕಿ ಮೆ ಳ ಮಹಂತರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಂತರು ಅರ್ಪಕರು; ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯರು. ಭೌತಿಕ ಯಾತ್ರಿಕರಿಂದ ಶಿಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷ ಹಾಗೆ ಮಡ್ಡು ಎತ್ತಿಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಪೀಡಿಸು ತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀ ದೇವರ ಭಂಡಾರವನ್ನೂ ಸ್ವಂತ ವಿಲಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸಂತಾಪಗೊಂಡರು. ಮಹಂತರನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಾನಂದವರ ನೇತೃತ್ವ ದಲ್ಲಿ ' ಮಹಾವೀರ ದಲ ' ವೆಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾ ಪನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿದ್ವಯರು ದೊಡ್ಡ ಜಲವಳಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಮಹಂತರು ಗುಪ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಸಾಕಿದರು, ಮತ್ತು ಈ ಪುಂಡ ರಿಂದ ' ಮಹಾವೀರ ದಲ ' ವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರಿಸ ಕೊಟ್ಟರು ಬಂಗಾಲದವರು ಈಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡ ಲುಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೦೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಸುರುವಾಗಿದೆ. ಮಹಂತರ ಅವಳಿಕೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕಾರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೇರಿಕೆ ಳ್ಳದಂತೆ ಪೋಲೀಸರು ಕಾವಲು ಮಾಪುತ್ತಿರುವರು. ಮೇಹಬಂಧು ದಾಸರವರು ಶ್ರೀ ತಾರಕನಾಥನ್ನು ಪೂಜಿಸ.ವರೆ ಸಚ್ಚಿದಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪೋಲೀ ಸರು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತೂ ಹುರುಪು ಬಂದಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಅಡ್ಡಗಿಟ್ಟುಸಿದನ್ನು ನೋಡಿ, ದೇಶ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಬಹಳೇ ದೇಶರವಾಯಿತು. ಕರಾಗಂಜ ದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಂತ ರು ನಾಲಾಯಖ್ಕರೆಂಬ ಕರಾ ವಿತ್ತು. ಮಹಂತರು ಮುತ್ತಿಮ್ಮ ಬಾಡಿಗೆಯ ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕರಕಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಇದಿರಾಗಲು ನಾಶುತ್ತಿರುವರು. ಇಕರು ಹೆಂಡಗುಡುಕರಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮಹಂತರ ಮನೆಯನ್ನು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಕ್ಕಸು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ೭೫೦ ಮಂದಿಗಳು ಸೆರೆಬಿದ್ದಿರುವರು. ಸ್ವಾಮಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರವರೂ, ವಿಶ್ವಾನಂದರವರೂ ಸೆರೆಯಾ ಳಾಗಿರುವರು. ೩೫ ಮಂದಿ ದೇಶಭಗಿನಿಯರೂ ಸೆರೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀ " ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವಾಮಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಮೊದಲಾದ ವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಾದಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಿಯರು ಅವರೊಡನೆ ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ. ಪೋಲೀಸರು ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ಚದರಿ ಸುವಾಗ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಪಟು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೆದ್ದಿ.

***

ಜಪಾನರ ಕ್ಷೇಪ.

ಏಶಿಯಾಟಿಕರನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಕಾಯಿದೆ ಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೂಲಿಜ್ ರವರು ಸಾಹಿದ್ದರಷ್ಟೇ. ಇವರ ಅಮಲುಬಜಾವಣೆಯು ಜುಲ್ಯಾ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವದು. ಜಪಾ ನದವರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಬಿಡಿಯಾಗುವದು. ಜಪಾ ನದವರು ವರಿವರಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಷೇಧ ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರವರು. ಜಪಾನದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ನಿಷೇಧ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಹಿಂದು ಪುರಾತನ ಪದ್ಧತಿ ಯಿದೆ. ಹಾರಿಕಿರಿ, ಅಂದರೆ, ಅತ್ಮಹತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಜಪಾನಿಯು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರಂತೆ, ಸಾ ಬ್ಬ ಜಪಾನಿಯು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಷೇಧ ಪ್ರದರ್ಶ ನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರ ಅತ್ಮಹತ್ಯಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ನು. ಇವನನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ಸರ್ಕಾರ ದವರು, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಜಪಾನದವರು ಅಮೇರಿಕೆಯವರ ಮಂದಿಗಳು ನೆರೆದು, ಅಮೇರಿಕನ್ ಇಮ್ಮಿಗ್ರೇಶನ್ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಷೇ ಧನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಜೋಕಿಯೋದೊಳಗಿನ ನಿವೆನಾ ಜೆಲತ್‌ಜಿತ್ಸು ಕಾರರು ಸಚ್ಚಿದಾ ಕೆಯಂದ ಬರುವ ಜಿತ್ಸುಪಟುಗಾರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿಬರಿಸಿರು ವರು. ಸಚ್ಚಿದಾ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಅವಂದಿಂದಿಂದ ಜಪಾನದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದಾ ಪ್ರತಿರುವಾಗ ಜಪಾನದವರು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಅವರ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜದರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಮೇರಿಕೆಯವರು, ಅಮೇ ರಿಕೆಯದು, ಎಂದ ಕೂಡಲೆ, ಈಗ ಜಪಾನದವರಿ ಗೆ ತಲೆ ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಕಲ್ಪನಾತೀತ ತ್ವೇಷವು ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಜಪಾ ನದವರಲ್ಲುಂಟಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಈ ಸೊ ಬರ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸೆಸಿ, ದ್ವೇಷಬೀಜವನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಗೆದರಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೊಂದು ಅಪಕಾರವಾಗುವ ದು. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈ ದ್ವೇಷವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಣ ಮಿಸದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

***

ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು

ಫಿಲಿಪ್ಪಾನ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ೧೬ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ೧೦ ಬ್ಬರು ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವರು. ಇವರು ಪ್ರತ್ಯೇ ಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ ಸೊಂಟದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದು ಒಳ್ಳೇ ದೈಹಕಾಯರಾಗಿರುವರು. ಈಗ ಈ ಹುಡು ಗರು ಗ್ಲಾಸ್ಗೋ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ " ಕೊನು ರ್ಸ " ಕಲಿಯಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಿಕ್ಕಂದಿರುವಾಗ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸ್ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಬಹುದೋ ಎಂದು ನೋಡಲು ಅಮೇರಿಕೆಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದರು. ಶಾಸ್ತ್ರರುಗಳು ಅವರನ್ನು ಪರೀ ಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವದರಿಂದ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರ ತಂದೆಯು ಕತ್ತರಿಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸದೆಯೆ ರಿಂದ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇ ದ್ದಾರೆ. ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿರುವರು. ಹಲ್ಲೇದಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲರು. ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಜೋಡಿ ಸಿರುವ ಮಾಂಸದ ಭಾಗವು ೩೫ ಇಂಚು ಸುತ್ತಳತೆ ಯುಳ್ಳದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲುಬುಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲವೆ ಮಾಂಸವು ದಪ್ಪನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಏನೊಂ ದೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತ ದೆ.

ಈ ಕೆರನ ಇಬ್ಬರು ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಜೀ ನದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಅವಳಿ-ಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಬಹುದು ಸಿಯೆಮದಲ್ಲಿ. ಇವ ರು ಮೂರನೆಯವರಾಗಿರುವರು. —ಸಮಯಿಗೆ.

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಇದರ ಸುಖಲಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದ ರ್ಥ ಬರುತ್ತದಲ್ಲಾ :—

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ, ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಾರರಾದ ಡಾ: ಸಿ. ಗೊನ್‌ಸಾಲವಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ಕ್ರಯ ಮಾಡಲು ಗಜಾ ನೇ ಇಸವಿಯ ಡಿಸಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕರಾರು ನಾಮೆಯಂತೆ ಡಾ: ಕೈತಾನ ಬಿಚ್ಚೆಲ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ, ಎಸ್. ಡಿ. ರವರು ಬಿಡ್ಡರಿರುವರು. ಸದರಿ ಡಾ: ಕೈತಾನ ಬಿಚ್ಚೆಲ ಫರ್ನಾಂಡೀಸರವರಿಂದ ಈ ಭೂ ಮಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ, ಅಧವಾ ಈ ಭೂಮಿಯ ಜವಾಬದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅಧವಾ ಈ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವದೇ ವ್ಯವಹಾರ ಗೇಣಿ ಜೀಟಿ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಾನ-ಪರಿತಕ್ತವಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ್ಯ ವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಜವಾಬದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಪರಿಶಿಷ್ಟದ ವಿವರ:—

೧. ಕಾನಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತಕ್ತಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕ ಪೈಕಿ ಹೊಸ್ಮೆ-ಕಿರೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ ೯೦೩, ಕ್ಷೇತ್ರ ೪ ಎಕರೆ, ೪ ಗುಂಟೆ, ಅಧವಾ ಅಷ್ಟೇ ಜಿಜವಾಸಿನ ಮೂಲಗೇಣಿ ಹಕ್ಕಿನ ಗದ್ದೆ ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳ.

೨. ಕಾನಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತಕ್ತಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕ ಪೈಕಿ ಹೊಸ್ಮೆ-ಕಿರೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ ೧೪೯, ಕ್ಷೇತ್ರ ೬ ಎಕರೆ, ೩೬ ಗುಂಟೆ, ಅದಮಾಣ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗದ್ದೆ ಭೂಮಿ ಹಾಗು ಬಾ ಗಾಯಿತು ಭೂಮಿ, ಆದರದ್ದೂಕಗೊಂಡ ಮಾಸ್ತಬ್ಬದ ಮನೆ ಕಾಗು ಜೌಕಿ ಸಹಿತ.

ಅಹಿಷತ್ತು ೧೫೪ ನೇ ಆಸ್ತಿಯು ಖಾನ ಜನೇ ತಾರೀಖು.

ಏ. ಬಿ. ಸುತಾರಿಯಾ,

ಫೋರ ಮೆಸರ್ಸ ದಸ್ತೂರ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.

ಡಾ: ಸಿ. ಗೊನ್‌ಸಾಲವಿಸ್‌ರವರ

ಎಟರ್ನಿಯವರು.

A. B. Sutaria.

for **Messrs. Dastur & Co.,**

Attorneys for Dr. C. Gonsalves.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ಕಾಕ್ಷಿ ಸಂದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ೩ಯೂ ಗುರುವಾರ.

ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯರಹಸ್ಯ.

(ಮುಂದುವರಿದುದು)

ದೇಶಭಕ್ತ ಲಲಾ ಲಜಪತರಾಯರು ಈಗ ಲಂಡನ್‌ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ವಾಸವಾಗಿರುವರು ವಾಜಕ ಮಹಾಕಯರು ಅರಿತಿರುವರಷ್ಟೇ. ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನ ತಾ. ೧೭-೫-೧೯೩೪ ನೇಗ ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೊಂದು ಮಾನಪತ್ರಸನವರ್ಪಣವಾಯಿತು. ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಮಾನಪತ್ರಕ್ಕುತ್ತರವನ್ನೀಯುವಾಗ, ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯರಹಸ್ಯವನ್ನು ಚೆತ್ತೆ ವೇಧಕವಾಗಿ ಮರ್ಮಸಿ, ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಭರತಪುತ್ರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಲಾಲಾಜಿಯವರು ನಿರೂಪಿಸಿದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು ಲಾಲಾಜಿಯವರು 'ನ್ಯೂ ಲೀಡರ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದು, ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ಹಗಲುಗಳ್ಳತನವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು. ಅದನ್ನೂ ವಾಚಕರಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುವೆವು

ಈ ವರೆಗೆ ಭಾರತವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಸಿಥಿಯನ್‌ರು, ಕಳರು, ಹನ್‌ರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಆಳಿದರು; ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಕರೂ ಆಳುತ್ತಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಕರ ಆಳಿಕೆಯು 'ವ್ಹೈಟ್ ಹೊಲ್' ನಿಂದ, 'ಡೌನಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್' ನೊಳಗಿಂದ, 'ಸೇಂಟ್ ಸ್ಟೀಫನ್'ದೊಳಗಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು. ಸೂತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವವು; 'ಗೊಂಬೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಸಿಥಿಯನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇ ಉಳಿದು, ಇಲ್ಲಿನ್ನೇ ಸಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಪರದೇಶದಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲಿನ್ ಬ್ರಿಟಿಕರ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯು ಇದು ಪ್ರಥಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಥ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಪರೋಪಕಾರಭಾವನೆಯಿಂದ ಎಂದೂ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವು. ಪರದೇಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರಗಳು ಚಲಿಸಲ್ಪಡುವ ವರೆಗೆ ಭಾರತೀಯರೂ, ಬ್ರಿಟಿಕರೂ ಎಂಡೂ ಸಹಕಾರಿ ಬಾಂಧವರಾಗಲಾರರು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗಿಗಳೆಂದು ಭಾರತೀಯರು ತಿಳಿಯುವದು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನರೆಂದು ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಎಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ ತಮಗೆ ಬೇಡೆಂದು ಲಜಪತರಾಯರು ನುಡಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಕರೂ, ಭಾರತೀಯರೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಂತೆ, ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಿತವ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ ನಮಗೆ ಬೇಡ; ಇದರೊಳಗಿನ ವಾಲುಗಾರಿಕೆಯೂ ಬೇಡ

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸ್ಥೇರಿತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಜಪಾನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಬ್ರಿಟಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಲಾಲಾಜಿಯವರು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಮೂರೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಹೇತುವು ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಬ್ರಿಟಿಕರು ಮುಪ್ಪು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸ್ಥೇರಿತರಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಲಾಲಾಜಿಯವರ ಆರೋಪವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಕರು ನ್ಯಾಯ ಬುದ್ಧಿಯವರು; ಸಕಲರನ್ನೂ ಸಮತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರೆ; ಪರೋಪಕಾರವೂ ಅವರ ಜ್ಞಿದೆ. ಆದರೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವದು ಯಾವಾಗ! ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ? ಬ್ರಿಟಿಕರ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗದ ವರೆಗೆ ಈ ಗುಣಗಳು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ ತಟ್ಟಲಿ, ಅಂದರೆ, ಕೂಡಲೆ, ಇವರ ನ್ಯಾಯಪ್ರಿಯತೆಯೂ, ನೀತಿ-ಪ್ರೇಮವೂ ಬಯಲಾಗಿ, ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು-ಬೇಕಾದ ಉಪಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು- ಇವರು ಎಂದೂ ಹಿಂಜರಿಯರು. ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ತತ್ವವಿದು. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ತಟ್ಟಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯಕಟಾವನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಬ್ರಿಟಿಕ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳ ಹಿಂದೀ ಕಾರಭಾರದ ರಹಸ್ಯವು.

"ನ್ಯೂ ಲೀಡರ್" ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ದೇಕಭಕ್ತರ ಲೇಖನವು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೊಂದು ಟೀಕಾರೂಪದಂತಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಕರು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಥೆಂಥ ಅನಾಚಾರ-ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆಂಬದನ್ನು ಅವರು ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯವು ಕಾಯಿದೆಯ ರಾಜ್ಯವು. ಕಾಯಿದೆಯ ಸಾಮಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಯಿದೆಯ ಗತಿಗೇಡಾಯಿತೆಂದು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಪಾಗಿದೆ. ಹದ್ದುವಾರು ಕಾಯಿದೆಸ್ವಯ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯು, ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಡಲು ಅನುಕೂಲ ವಿದೆ. ೧೯೧೭ ರಲ್ಲಿ ಲಜಪತರಾಯರಿಗೂ, ಸರದಾರ ಅಜಿತ ಸಿಂಗರಿಗೂ ಹದ್ದುಸಾರಿಯಾಯಿತು. ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ೯ ಮಂದಿ ವಿಖ್ಯಾತ ಬಂಗಾಲಿ ದೇಕಸೇವಕರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರವೂ ಸಂಭವಿಸಿತು. ನ್ಯಾಯಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷಿಯೆಂದು ವಿಮೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸೆರೆ ಹಾಕೋಣವಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಬಂಗಾಲದ ಗವರ್ನರರಾದ ಲಿಟನ್ ದೊರೆಗಳ ಸದ್ಯದ ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ಮಾದರಿ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆಗಳ ವ್ಯಾಪವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಒಂದು ಬಂಡಳವು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಕಮೀಟಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರಹದ್ದುರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಕ ಸರಕಾರವು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ ತಹನಾಮೆಗಳ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಕ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ, ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಜಪತರಾಯರು ಸಭಾಬಂದಿಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ಯಾಕ್ರಯಿಸಿ ಸರಕಾರವು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ೧೯೩೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಡಿಸಂಬರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಲಜಪತರಾಯರಿಗೂ, ಅವರ ಮೂವ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ತನಖಿ ನಡಿಸಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಏಳು' ವಾರಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಅವರ ಸೆರೆಹಿಡಿಯೋಣವನ್ನೂ, ಖಟ್ಲೆಯನ್ನೂ, ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಬೇಳಾಯಿದೇರೀರ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು; ಆ ಕಾಯ್ದೆದೆಯು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಲಾಗು ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸೋಣವಾಯಿತು. ಆದರೂ, ಶಿಕ್ಷೆಯು ಕಳಲಂಕವು ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲದು. ಲಾಹೋರಿನ ಹಾ। ಗೋಪಿಚಂದರವರು ಲಜಪತರಾಯರೊಡನೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರೊಬ್ಬರು. ಪಂಜಾಬ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಅವರು ಉಮೇದವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಅವರು ಉಮೇದವಾರರಾಗಲು ಅನರ್ಹರೆಂದು ಶ್ರೀ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಾವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆದು ಅವರಿಗೆ ಉಮೇದವಾರರಾಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ

ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಯಿದೆ. ೧೯೧೮ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 'ಸೈಮನಲ್ ಲೊ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ್' ಎಂಬ ಕಾಯಿದೆಯು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಗುಪ್ತ ಸಂಘಗಳನ್ನು, ಅರಾಜಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ವಿಧಿಸಿತು. ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಸ್ತ್ರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಎಸೆದು ಹಾವಳಿ ಹಾಕಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥೆಗ

ಳ್ಳಲು ಆರಾಧಕಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ೧೪ತಾಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರ ಗುರುದ್ವಾರ ಮಂಡಳಿಯ್ಕೂ, ಅಕಾಲಿ ದಳಕ್ಕೂ ಜಾಗ ಮಾತಿ, ಅವು ಬೇಕಾ ಯಿದೇಶದ ವ್ಯಕಟಿಸೋಕಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಅಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಮಿದಿಯ ಬೇ ಕಾಯಿದೇಶದ ಜಯೋಗದಿಂದ ಶಾಸನವೂ ಯಿತು. ಅವ್ಯತಸರದೊಳಗಿನ ಗುರುಕಾಬಾ ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರದನನ್ನು ಲಾಲಾಜಿ ಯವರು, ಮಿ। ಜೆ. ಟಿ. ಗ್ಯಾನ್ನಿ ಇವರು ಬರೆದ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನೆತ್ತಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು. ಶಾನಪುರ ಪಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಸ್ವಯಂವೆ ಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾಲಿಕಂಗೆ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒಡೆದ ಹಕೀಕತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಲಜಪತರಾಯರು ನುಡಿದರು. ೧೯೨೩ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ವಾರಂಟುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು, ಸೆರೆ ಹಾ ಕುವದು, ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದು, ಈ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆದಿತ್ತೆಂತಲೂ ಲಜಪತರಾಯರು ನುಡಿದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯಾಡಳತೆಯ ಮೂರ್ಖವನ್ನು ಲಜಪತರಾಯರು ಸೋದಾಹರಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯವು ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಲಜಪತರಾಯರು ಅಲ್ಲಗಳೆದು – ಸರ್ವಥಾ ಅಲ್ಲಗಳೆದು – ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥನಾಧನೆಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪ ಡುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಇದ ನ್ನು ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ ನೆನಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮಹಾತ್ಮಾರಿಂದರೂ ಇದೇ ಪಾಠವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿ ರುವರು. ಲಜಪತರಾಯರಾದರೂ ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ ವಿಶಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾ ದಿಸಿರುವರು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಪ್ರಜಲಿತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಮರ್ಮವು ಅರಿವು ವಾಚಕ ರಿಗುಂಟಾಗಿದಿರದು.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬರದಂತೆ ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಲಜಪತರಾಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೂ. ಸ್ವಾರ್ಥ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಲ್ಲ ಪರ್ಯಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಕರು ಎಂದೂ ಹಿಂದಿರಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಎಂತಲೂ ಲಜಪತರಾಯರ ಶಂಕೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂ ತಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವೆವು. ೧೯೦೮ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ರಾ। ಗಯಾಪ್ರಸಾದ ಸಿಂಗರವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ರು. ಪರದೇಶದ ಅರಿವೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಚಳವಳಿಯ ನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಸರಕಾರವು ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಂ ತಿಕ ಪರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೇನು? ಎಂಬ ರಾ। ಗಯಾಪ್ರಸಾದ ಸಿಂಗರವರು ಕೇಳಲು, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, "ಈ ಕೆಲ ಗುಪ್ತ ಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಾನು ಶಯಾರಿಲ್ಲ." * ಅಪಜಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕಾತ್ಮರು ಪರರದೇಶದ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಖಾದಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ಕರ್ಖಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮರ್ಜಿಪಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈ ಸ್ವದೇತೋದ್ಧಾರಕ ಹೋಜನೆ ಯ.ಲ್ಲಿ ಅಪಜಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೀ ಧರಶಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ದುಷ್ಟ ಚೇತನೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಕೊಂಡಿದ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯ ತುರುಕ ಎಂಬ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆ, ಲಜಪತರಾಯರು ನುಡಿದಂತೆ, ಬ್ರಿಟಿಕರ ಲಕ್ಷವು ಧರತಖಂಡದ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮೇಲಿಲ್ಲ; ಲಿಂಕ್ ಶಾಯರ್, ಅಂದರೆ, ವಿಲಾಯತಿಯ ನಿರಜಿಗರ ಕಾಣ್ಮ ದೆಮೆಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಖಚರ್ಾಗದೇಕೆಂದೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಗುಪ್ತ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಮಾತಿ ತು. ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದರೆ, ತಮ್ಮ ಬೆಂಡು ಹೊರಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಅವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಗುಪ್ತ ಸೂಚ ನೆಗಳ ವಿಷಯವು ನಮಗೆ ದೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಗುಪ್ತ ಸೂಚನೆ ಗಳು ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ ಹೋಜನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದವೆಂಬುದೊಂದೇ ಹಕೀಕತ್ತಿನಿಂದ, ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ಪ, ಪರಕ್ಷರ ಹಿತವನ್ನೇ ವಿಶೇಷ ಬಯಸುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ತವೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸುತ್ತ ಗೇಳಬೇಕೇನು?

---

೨. ಹಿಂದ್ಸಾಯರ್–ನಾಯರ ಖಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮರ್ತಿಗಳು 'ವಾದಿ–ಪ್ರತಿವಾದಿಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ತೆರ್ಪು ಕೊಡುವಾಗ ಮಾಡಿದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ವಿ ಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿವೇದಿಪುಟ್ಟಾಗಬಹುದೆ ಲಂತೆ' 'ಟೈಮ್ಸು' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ, 'ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಗೆಝೆಟ್' ನ ಸಂಪಾದಕರೂ, 'ಡೇಲಿ ನ್ಯೂಸ್' ಕರ್ತರೂ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಪರ್ತನ ವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವರು. ಜನರಲ್ ಡಾಯರವರಿ ಗೆ ನಿರ್ದೋಷ ಮಾಡುವದು ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಂ ಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವಲ್ಲೆಂತಲೂ, ಪೂರ್ವದಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ವರ್ತನವು ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತೋ ರುತ್ತಿತ್ತೆಂತಲೂ ಅವರು ಶರಾ ಹೊಡೆದಿರುವರು. ಡಾ ಯರವರ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಸ್ವಯಂಕೃ ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಷಾಲನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾತಕಂದರೆ, ಜನ ರಲ್ ಡಾಯರರವರು ಬ್ರಿಟ್ಟಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಮರಣೋ ನ್ಮುಖರಾಗಿರುವರು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ತೀರ್ಪು ಕರ್ತರಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವಷ್ಟು ವೈರಾಗ್ಯವುದ್ದಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೋ ದ್ಧಾರಕ ಅಭಿಪ್ರಜ್ಞಾನ ಕೆವನ್ ಬ್ರಿಸ್ಕ್ಸರವರು ಈಗ ವಿಲಾ ಯತಿಯಲ್ಲಿರುವರು. "ಅವರು 'ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಗೆಝೆಟ್' ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪೂರ್ವ ಕಳ್ಳೆ ಯನ್ನೊಂದು ನಿವೇದಿಸಿರುವರು. ೩೫೯ ಜೊಜ್ಜರವರ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ವೊಲ್ ಎಂಬವರು ಸೇನಾಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಟ್ಟು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಚಲೋ ಬೆತ್ತದ್ರಹಾರ ನೀತಿದರು. ಸೈನಿಕರು ನಿ ಧನ ಹೊಂದಿದನು, ಈ ಅವರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಸೇನಾಪ ತಿಗಳಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಜನರಲ್ ಡಾಯರರ ಸಮರ್ಥನೆಯಾಗುತ್ತಿರಲು, ಜಗತ್ತಿನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕರ್ತವ್ಯರ ಉದ್ಯಾಯವ ನ್ನು ಅಕ್ಷಯಪಡಿಕಾಯಿತು. ವೊಲ್‌ರವರೂ ಪಕೇ ಲಿಯನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅವೆಲ್ಲ ಅಂಬಿಸಿ ಗಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ; ವೊಲ್‌ರವರಿಗೆ ಗಲ್ಲಿ ಗೇರಿಪಿಟ್ಟ ದು, ಜನರಲ್ ಡಾಯರರು ಮೊರಾರು ಮಂದಿಗ ಳ ಕ್ರೂರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಟ ಪುರುಷರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ನಿರೋ ಷವ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿದೇಶವೆಂದು ಕೆವನ್ ಬ್ರಸ್ಕ್ಸರವ ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅವರ ಬೇಜಬಾಬ್ದಾರಿಕೆ ನಿಷೆ.ಧ್ರಪಡಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಸುಡೆನ್ನವೆ. ಇಷ್ಟು ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ತೀರ್ಪನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರುವದು; ಮುಂಬಯಿಯೊಳ ಗಿನ 'ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಯುರೋಪಿಯ ನ್ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಈ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ಇದರ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ತೀರ್ಪ ಅಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಿರುವದಲ್ಲವೇ?

---

೩. ಪುಣ್ಯ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕ ಹಿಂದು ಮಹಿಷ್ಮದ ಅಬಕಾರಿ ಕವಿಟಿಯ ಪಥೆ ಯಾಯಿತು. ಮದ್ಯವಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪರಿಸಿ ಸರ ಕಾರಿ ಧೋರಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಲಹಯೋಗದ ಸದಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವಾನದ ಅಂಗ ಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪರೋಪಕಾರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಾವ ಲು ಮಾಡಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ದಂಡನೆಯಾದ ಹಕೀಕತ್ತು ವಿಶ್ವತವಿದೆ. ಪುಣ್ಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ। ಭಾವು ಸಾಹೇಬ ಲವಾಟೆಯವರ ಸೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಳಿಟಂಗ ಚಳವಳಿ ನಡೆದ ಹತ್ತೇ ಳತು ಸಹ ವಾಡಕರಿಗೆ ವಿದಿತವಿದೆ. ಇಳೆದ ಗುರು ವಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಬಕಾರಿ ಕವಿಟಿಯ ಪಥೆಯು ಇಳೆಕ್ಕರ ಅಳಿಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಪೋಲೀಸ ಸಹ ವಿಂಟಿಂಡೆಂಟರೂ, ಸಿಟಿ ಹಾಗು ಕೆಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟ ಮೆಜಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಅರು ಮಂದಿ ಬಿನ್‌ಸರಕಾರಿ ಸಭಾ ಪತರೂ ಕಾಪರಿದ್ದರು. ರವಿವಾರ ಹಾಗು ಹಿಂದೂ–ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಹಬ್ಬದ ದಿನಹಾಗು ಮೋಹರಮ್–ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬರ್ದಿ–ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ೫–೬ ದಿನ, ಪುಕರ ಸಂಕ್ರಮಣ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಮಧ್ಯಪ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ ಕರಾ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಶರಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮುಂಜಾ ರಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕವಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಮದ್ಯ ಪ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅವರನ್ನು ಕರಿಂಜ ಸೂರ್ಯಾ ಸ್ತನಾಗುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡಬೇ ಕೆಂತಲೂ, ನಾರಾಯಣ ಪೇತೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಗ ಡಿಗಳನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಇತರ ೬ ಅಂಗಡಿಗ ಳನ್ನೂ ಕೊಡಲೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂತಲೂ ತಂತಾವುಗಳು ಮುಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಮುಂಜೂ ರಾದ ಶರಾವುಗಳು ವಿವಾಣದಿಗೆ ಳಲ್ಪಬ್ಬುವೆವೆ. ವಿವಾಣರು ಈ ಶರಾವುಗಳ ವ್ಯತಸ್ಥ ಯನ್ನು ಏನು ಶಾಪಿತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಕೊಳ್ಳಲು ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಕರು ಆತುರರಾಗಿರುವದು ಸಹ ಪಾ. ರಾ। ಸಿ. ಎಮ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಪಡಿಂದಿದ ಕವಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಸರ ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯವಿದ್ದು, ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಅಮೂ

ಲಾಗ್ರ ಕೆತ್ತಿಸ್ತಗೆಯುವದು ಸರಕಾರದ ಧ್ಯೇಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಶರಾವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು ಅಡ್ಡಿಯೇನಿಲ್ಲ.

೪. ಬಂಗಾಳದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷವನ್ನು ದಿವಾಣರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಮಾಡಲಿಹೊನ್ನದ್ದರಿಂದ ದಿವಾಣರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನದಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ರಚನೆಯಿನಂತೆ, ಅವರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತ ಮಾಡಲು ವ್ಯಾಪಾರವಾದ ಲಿಟನ್ ದೊರೆಗಳು ಬದ್ಧರಿದ್ದರು. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮತವನ್ನು ಬಸಿಗೊತ್ತಿ, ದಿವಾಣರಿಗೆ ಕಲುಬು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಗವ್ನರ್ಸರರಿಗಿರುವದಿದ್ದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಮಂತ್ರಿಪದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ತಯಾರಿರ್ದಿ. ಇದರಿಂದ ಲಿಟನ್ ದೊರೆಗಳು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಿಲಾಯತಿಯೆಗಳಿನ ಸೊಲಿಸಿಟರ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದರು. ಸೊಲಿಸಿಟರ ಜನರಲ್‌ರವರು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತಿರುವ ರೀಯು ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರ 'ಫ್ರೀಡಮ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ ಮೊಂಟಿಗ್ಯೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ತಲಬಿನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ನಾಮುಂದೂರು ಮಾಡಿದ ಬಿಳಿಕ, ದಿವಾಣರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲೇಬೇಕು. ಈ ತಲಬಿನ ಸ್ಪಷ್ಟೆಯು ನ್ನಪುನಃ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಾಮುಂದೂರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಹಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪಿಲಾಯತಿಯ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಕೆವಿ ಜುಬ್ಬಿದನು. ಈಗ ದೊರೆಗಳು ದಿವಾಣರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತ ಮಾಡಿ, ಹೊಸಬರನ್ನು ಸೇವಿ ಸಿಕೊಂಡು ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೆ ಚ್ಛೆ ಗವ್ನರ್ಸರೇ ನಡಿಸಬೇಕು; ಅನ್ಯ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ದೊರೆಗಳು ಈ ವರೆಗೆ ದಿವಾಣರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತ ಮಾಡಿದ ಸುದ್ದಿ ನಿನ್ನಿಲ್ಲ. ಪುತ್ತೂ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳೆಯುತ್ತಾರೆಂಬು ನೋಡುವ.

೫ ಬಿಶೆಂಟ್ ಅನ್ಯನವರ ಪಕ್ಷದಿಂದ ವಿಲಾಯತೆಯಲ್ಲೀಗ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಾಗಿದೆ. ಇವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಪತ್ರಕವನ್ನು ಕಾಡದರವಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಪತ್ರಕದಲ್ಲಿ ಕಷಪತಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಆಯರ್ಲಂಡ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಧೊರಕಗಳಂತೆ ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಶೆಂಟ ಅಮ್ಮನವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಪ್ಪ ದಿರರು. ರಾಜ್ಯ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಭಾರತೀಯರದು ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಪಾಂತರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಕ್ಷದವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ವರಿಷತ್ತನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕೆಂದು ವರಿಷತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ದಿಲ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನುಂದೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬಿಶೆಂಟ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ತತ್ವತ್ತ ಪಾಸ್ಯ ವಿದ್ದರೂ, ಅವರು ದೇಶಿದ್ದು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಕವಿಯ ಶನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳದೇಕಾದರೆ, ಲೆ ಕವಿಕನಿನಂತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿಯೆನು. ಅದರೆ, ಇಂಥ ಕವಿಯಿನಿನ ನೇಮಣಂತೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಾಜನರು ಎಂದೂ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಲಾರರು. ಅಮ್ಮನವರು ಯಾವ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಣ ಅಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು; ಅವರಿಗೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವಿರಬೇಕು; ಅದು' ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಜವಾಬದಾರ ಇರಬೇಕು; ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಇರಬೇಕು; ಗವ್ನರ್ಸರರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವಿರಬೇಕು; ಇವೂ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಜವಾಬದಾರರಿರಬೇಕು; ನ್ಯಾಯಖಾತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಧೀನವಿರಬೇಕ , ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಆಡಳತೆಯು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಜವಾಬದಾರ ಸರಕಾರವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗಿವವರೆಗೆ ಅವರ ಅಧೀನವಿರಬೆಕು. ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಕಾರಣವೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರಿಗೆ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುಗತವೆಂದು ತೋರುತ್ತವೆ. ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯು ಬಿಹರ ಹಣವನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅದರ ಆಡಳತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇ ಅರ್ಪಿಕ ಮಾಡಿಬಿಡಬೆಕೆಂದು ಅವರ ಸೂಚನೆ. ಅದರೆ, ಸಾರ್ವಭೌಮ ಕವಿ ಇಸನ ನೇಮಣಂತೆ ನಂಡನೆಯೇ ನ-ಲ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಯಾದಿಯನ್ನು ಪಿಸ್ಕರಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದು.

೬. ಅನ್ಯರಳೊಂದ ಮರದ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಹಂಸ ಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಇದೇ ಕಳೆದ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂ ಪ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೧೩ಕಿ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರೆ ೮ ಘಂಟೆಕೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯ ಭೂತರಾದರು. ಪರಮಹಂಸರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ಜಕ. ಇವರು ವ್ಯಾಕರಣ, ವೇದಾಂತ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ ರ್ಥ ನಿಷ್ಣಾತರಿದ್ದು, ಸನ್ಯಾಸವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾಮುಕೊಂಡಿದ್ದು ಲೋಕ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಅಬ್ಬರದ ಮಳೆ; ತೆರಪಿಲ್ಲದ ಮಳೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮಳೆ. ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳ, ಕರೆ, ಬಾವಿಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಹೊಳೆಯ ಹರತಂಕರು ವಿಶೇಷ ಜೋರು. ನೆರೆಯ ಗಜನಿ ಭೂಮಿಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗಂಡಿಗಳಾಗಿ, ಗಜನಿಗಳಲ್ಲ ಪಿತ್ತಿಗ ಬೀಜವೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಸಾಲಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲುಕ್ಸಾನು. ಈಗಿನ ಮಳೆಯ ಅಬ್ಬರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಸರುಯದ್ದಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನ ತಾವಪಾಗುತ್ತದೋ, ಏನೆಂಬ ಬೇಸಾಯಗಾರರೆಲ್ಲರ ಚಿಂತೆ.

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ೧೬.೦೧ ಇಂಚು ಮಳೆ; ಈ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೭೫.೦೧ ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಯಿತು.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಟಾರ್ಗಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇಡ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ನ್ಯೂಯಿರ್ಸ್ಸೆನ್ನಿದಿ ದೆಯೆಂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕಾಲುವೆಗಳೊಳಗಿನ ಹುಣ್ಣು ತೆಗೆದದ್ದರಿಂದ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಂಟಿ ಟಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೂ ಹೊಲಸು ನೀರು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೆನೆಜರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾಕೆಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತು.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ.

ಸ್ವಧರ್ಮಃ— ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದ ಸಂಚಿಕೆ. ಸಂಪಾದಕಃ— ಶ್ರೀ ಹೊಸಕೆರೆ ಜಿದಂಬರಯ್ಯ. ಪ್ರಕಾಶಕಃ— ಶ್ರೀ ಬಿಂದು ವೆಂಕಟೇಶ ಬುಲಿಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಿಂದಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೩-೦-೦.

ವಿಶ್ವಬಂಧುಃ— ಮೈಸೂರ ಬೈನ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಫಂಡ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಿನ ವಿದ್ಯಮಾನ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಿಗೆ ಹೊರಡುವ ದಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ವಂಚಮಿಗೆ ಹೊರಟ ಪ್ರತಿಯು ಸಂಪುಟದ ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕೆ. ಸಂಪಾದಕಃ— ಶ್ರೀಗು ವಿ. ಕಾಂತರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ನ್ಯಾಯಮೂ, ಮೈಸೂರು. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಿಂದಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪ್ಯಾ ೧-೮-೦; ಪೋಷಕರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೫-೦-೦.

ಜೊನ್ನಾವರ— ಸೆರಪಿಲ್ಲದ ಮಳೆ; ಕಡಲಿನ ಹೊಡತವು ಮತ್ತೂ ಸೆರುಸು. ಬಂದರಿನ ಧಕ್ಕೆಯಲು ಕೆತ್ತು ಬಿಯಳಾಯಿದ್ದಿ. ಸಾಗರವು ಕಕ್ಕಸ್ಸ್ ಕಚೇರಿಯ ವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದಾಗಿ ಚಿತ್ತಿತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಂಪೌಂಡು ನೆಲಕ್ಕುರುಳುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆಯಲು ಬಿಳದು ಹೋದ ಬಂದರ ಧಕ್ಕೆಯ ಸಂಗಡ ಹೋಗುತ್ತದೇನೋ ಎಂಬು ಭೀತಿ. ಸಮುದ್ರದ ಅಬ್ಬರ ಆಟ ನೋಡಲು ದಿನಾಲು ಬಂದರವ ಮೇಲೆ ಜಾತ್ರೆ ನೆರೆದಂತೆ ಜನರು ಬಿರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನೋಟವು ಹಿಂದೆಂದೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಮುದುಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ೮-೦೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾನಿ ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಕರ್ಕಿಯ ರಾ ರಾ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಪಾಲ ಭಾಗವತರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ೩ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಜ ವಿ। ವಾಗಳೇಯವರು ೧೫೦೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಬಂಗಲ ಅದರಾರ್ಥವಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ ೫೦೦ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಂಗಲ ಖಾತೆಯ ಖಿಯಾದು ೧೫೦೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಗುನ್ಹೆಯಾದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬಳಿಕ ದಾಖಲು ಆಯಿತು. ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರ ಜಬಾನಿಗಳು ಒಂದು ಕ್ಕಿಂದು ವಿಸಂಗತ. ಆದರೂ, ಮಿ। ವಾಗಳೇಯವರು ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು. ರಾ। ಬಿ। ಕೆಯಿಯುತ್ತಾರರ ಕೂಡ ಅಪೀಲು ಆಯಿತು. ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಾಯಂ. ಪಂದಾದ ರಕಮು ರೂಪಾಯಿ ೫೫, ಡಿಪ್ಪಿಜನಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರರು ಕಂಪನ್‌ಸೇಶನ್ ಯಾನೆ ಲುಕ್ಸಾನಭರಪಾಯಿಯೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ ರಕಮೂ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ರೇ ಇತ್ತಂತೆ. ನ್ಯಾಯಾದೇಯಮ, ವನದೇವಿಯೂ ಬೆಂತಿಗಾರಿಗಳಾದರು. ಇಮ ಕಾಕತಾಲೀಯ ನ್ಯಾಯವಿರಬಹುದೇನು?

ಕಾರವಾರ— ಕೆರಪಿಲ್ಲದ ಮಳೆ; ಜೋರಿನ ಮಳೆ.

ಎಜ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರರಾದ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅಯ್ಯಂಗಾರವರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯರೋಗ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸಿದ ಪಿಟ್ಟೆಯ ಕೆಲ್ಸ ಕಟ್ಟಿ ಕಡೆಗೆ ಶಾ. ೧೭೨೯ನೇಗೆ ಹೊರಬಿತ್ತು. ರಾ। ಬಹಾದ್ದೂರರಮೇಲೆ ಪುರಾವೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋಣಾಯಿತು. ಮಿ। ಫನಾರಂಡಿಸರವರು ಸಂಕಯದ ಛಾಯೆದೆ ಪಡಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿದರು. ಮಿ। ಸುರೂಳ ಕರವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಅಥವಾ ೧೫ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಮಳೆಯು ಕಳೆದ ತಾ. ೯ನೇ ಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಬಾವಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನೀರಾಗಿ, ನೀರಿನ ಗೋಳು ತಪ್ಪಿತು. ಹಸಿಯು ಕಂಪ್ಲು.

ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಹೊಸ ಮಹದಾರರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿರ.ವದೆಂದು ಹಿಂದು ಸುದ್ದಿ. ಮತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಹುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ?

ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರ ಇಸಮು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ೭ ಮಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವೆಕು.

ವರ್ಗವರ್ಗಿಯದೋಷ ಗದ್ದಲ. ವಿಲ್ಸನ್‌ರಂದ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮರು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಲಿಲ್ಲೆಂದು ಬಿಳಿಗಿಗೆ ವರ್ಗ; ಬಿಳಿಗಿಯು ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ನಿಲಕುಂದಳ್ಳಿ ವರ್ಗ. ಸದರಿಜಿಲ್ಲಾರರಿಗೆ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಯಿತ್ತು ಪರ್ಯಾಪ್ತಾರರು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರ ಮಳೆಗಾಲದ ತಯಾರಿಯನ್ನೆದ್ದು ವರಾ ತಿಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಳೆಗಾಲದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೊಗುವ ಕಷ್ಟ. ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಲೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಾರರೆಂಬ್ಬರಿಗೆ ಸರಕುಳಿಗೆ ವರ್ಗ. ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇನ್ನೆರ್ಡ ತನಾಶೆಗಳು ಮೇಧೆತಾಜನು ಪ್ರಶ್ನನಾಜ ಸಮುಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಡಗಿಬಿಂದಿವೆ. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೊಂದು ಸಂಕಟ.

ಪಂಚಾಂಗ ದುರುಸ್ತಿ.

ನಮ್ಮ ಈ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂ ರದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ

೮ ಬುಧವಾರದ ಬದಲು ೯ ಬುಧವಾರ

೯ ಗುರುವಾರದ ಬದಲು ೧೦ ಗುರುವಾರ

೧೦ ಶುಕ್ರವಾರದ ಬದಲು ೧೧ ಶುಕ್ರವಾರ

ಎಂದು ತಿದ್ದಿದು ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ರಾಮಣ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತ ಬಗ್ಗೋಣ.

ಮೇಘರಾಜನ ಅಬ್ಬರ.

ಕಳೆದ ವರುಷ ಕರುಬುಗೆಂಬ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ, ಜುಲೈ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಾರವುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆ ವರ್ತಮಾನ ಕರುಬುಗಳ ಮಳೆಯನ್ನು ಒತ್ತುಮೆಲೇ ಸುರಿಸುವಂತೆ ಮೊನ್ನೆಸ ದಿವಸ ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಸೇಘರಾಜನು ಒಳ್ಳೇ ಆಬ್ಬರದಿಂದ ಘೋಪಣೆಯ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದನು. ಅವೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲೀನ ಝಂಝಾವಾತವೆಂತೆ ದೊಡ್ಡಮೊಂಡು ವರುಷಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹು ಈ ಬಿರುಸಾರಿಯು ಹೊಸಳ್ಳಿ ಅಮಂಜು ಮಳಗಳು ಸೇರಾಜನ ಕಿತ್ತುಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಪ್ರಚಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಸೋಡಿದ ಸ್ಥ ಮಳಿಗಾಯೇ. ರೋಡಿದ ಪಶ್ಚಿರ ಒಂದು ಹೆಬ್ಬೆಗೆ ಬ ಗೆ ಸಮಾರಂಭಳ್ಳಂದು ಒಳ್ಳೇ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೊಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದರೆ ಹುಬಿಡಿಪಡ್ಡಿ. ಅಗೇಳ್ಳಂಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಪರ್ಜಾವರಿಂದ ಎಬ್ಬೆಗೆ ಜನರ ಮನೆಗಳು, ಸಾರಿ ಹೋಗಿವೆ. ಮಲ್ಲಾಪುರ ಸೈಗನವಳ್ಳಿಯ ಮಾಲಿನಿಂದ ಹುಂಬಿಕ ಮುಂಬ ಹಬ್ಬಿಗಳು ಈ ಬಿರುಸಾರಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಡಿಹೋಯಿತ್ತು. ಅಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾ ಹಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿದರು. ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಿಗದೆ ಒಳ್ಳೇ ರಭಸದಿಂದ ಹಾಗೆಯೆ ಒತ್ತುತ್ತ ಹೋಯಿತ್ತು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗದಿನಿಂದ ಒಂದು ಗಾಡಿಯು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದಿರಬೂ ಹೋಗಳ ಸೈಗನವಳ್ಳಿ ಅಚೆಗೆ ವರ್ತಮಾ ಹೈಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಂದಳ್ಳಿಂದು ಅ ಸಿಗಿದವು. ಆದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಒಂದು ಮರ ರೂಸಿಹೋಗಿ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿತು. ಅದಿರಬೂ ಒಂದ ಕೆಳ್ಳಿಂದು ಅಜ್ಜನಿದ ಕೊಡಲ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಒಡಿಹೋದ ಹಬ್ಬಿಯು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಅಜ್ಜನಿದ್ದಂತೆ ಹುಂಬಿಸ ಗಾಡಿಯ ಎಂಜಸಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಹೋಕಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಹಬ್ಬಿಗಳು ಸಹ ಅಮ ಖಾಡೋಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಇದರಿಂದ ಗತಿನಿಂದ ಮುತ್ತು ಗತಿಗೆ ಜೋಗುವ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಸಿತ ಬಾಯಾರಿಳಿಗೌಂಡ ಒಳಬುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಮುಖಗಳು ಬಾಡಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಬಿಟಿಲಿಪ ಹೋದೆಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡದೇ ಇದ್ದ ಖಾಲಿ-ಖಾಲಿಯಳು, ಹಸುಗೂಸುಗಳು ಸಹ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಷ್ಟಿಸ್ಥರ ಎಡಚು ಧೆಂಬೆಯ ಬರೆಗೂ ತಾಪಬೇಕಾಯಿತು. ಅಂತ ತಾಪ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಪಾಸ್ಥಿತಿಯು ಒಳ್ಳೇ ಹೋ ಜನೀಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾತಿ.ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೇಘ ಗರ್ಜನೆ ಯಿಂದ ಸಹಗು ಹುಟ್ಟುದಂತಾಗಿ ಗರ್ಭತಿಯರಿಗೆ ಬರ್ಜಿಸ್ತಿಯಳು ಒಳಗಾನವರ ಸೈಗನವಳ್ಳಿ ಪ್ರಸವಿಸಿಕಳು. ತಕ್ಷಣಕ್ಕೇ ಆ ತಾಯಿ ಯಮುಖದನ್ನೆ ತೆರೆಳಿತು. ಇಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವವರಾರು ! ಕರ್ತೃಧರ್ಮಸಂಯೋಗದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಿರನು ಆ ತಾಲಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯೆಯೇ ಅದ್ದನು. ಅವನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

—ಕರ್ಣಾಟಕವೃತ್ತ.

ಮಿ। ಹಾಂಡುರಂಗ ದೀವಗಿ.

ರಾ। ರಾ। 'ಜಾನಪದಾವೃತ್ತ' ಕರ್ತರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ—

ವಿ. ವಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಮಿ। ದೀವಗಿ ಖಾಂಡುರಂಗರಾಯರ ಮೇಲಿನ ಟೀಕೆ ಓದಿ ನಾನು ಬಲು ಬೇಸರಗೊಂಡೆ. ಮಿ। ದೀವಗಿಯವರು ಪರಿಯಾತೀತ ಸಭ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರು; ಸಾತ್ವಿಕರು; ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು; ಪರೋಪಕಾರಿಗಳು. ಇಂಥ ಕಳಲಗ್ಗೂಡಿ ನಿಂದನ್ನರು ನಮ್ಮ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತ ಸುಕೃತವು. ಇಂಥ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಬಂದದ್ದು ಪ್ರಕಂಚಿತ ನಿಯವು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಿರಿಸ್ತಾರಿಯೆಂದ ಮೆನ್ ಆನ್ ಪಡೆದರೂ, ಕುಂಭಾಪುರಸ್ಥರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಬೇಕು, ಕೈತಾಪ್ಪು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು, ಎಂಬ ಹಿಂದೇ ಸದ್ಗೆಚ್ಚವಿನಿಂದ ಬೆಂಚಕೋಟ್ಟೆನ ಕಛೆರಿಯನ್ನು ಇವರು ಕೈಕೊಂಡರು. ಇವರ ಕಾಲದ ಬೆಂಚ ಕೋರ್ಟಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾನು ಬರಿಸಿಪಿಡಿಸಿದೆ. ಬೆಂಚ ಕೋರ್ಟು ಕೇರ್ಕಿಶೇಷವಾಯಿತು. ಮಿ। ದೀವಗಿಯವರ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಶ್ಲಕ ಕೃತಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮುಂದು ಕರಿದ್ದುದರಿಂದ ಮ್ಯಾನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರಕೃತ್ತ ಕೆಲಸವು ಅಯಾ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗದಿರುವದು ಸಹಜವು. ಆದರೆ, ಮುಮುಕ್ಷರಿದ್ದರೂ ಮೆನೆಜರ್ ಕಮ್ಮುಟಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಹೊರಲು ಹುಂ ದಾದ್ದರು ನನಗಂತು ಅಭಿಮಾನಾನ್ವಿತ ಪಂಗಡವಿದೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ, ಇವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಹಬ್ಬಿನೊಳಗಿನವರಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಉದಕಾರ ವಾಗದೇಕೆಂದು ವರರ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವು, ನಮ್ಮ ಊರ ಆಸಾಬರಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರೆ. ಆದರೂ, ನಿವು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳದಿರುವದು ಈ ವಲ ಕೃತಘ್ನತೆಯು. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಕ ಶಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಟೀಳ ಮಾತಾಡಿರೆ ನನ್ನು ಸೆಬೆ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದಾಗರು. ಮಿ। ದೀವಗಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಟೀಳಿ ಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾ ರ್ಥಿಸಿ, ನೀವು 'ಜಾನಪದಾವೃತ್ತ' ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಡೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇಂತಿ ವಿನಂತಿ.

ಸಿರ್ವ ಕುಂಭಾಪುರಸ್ಥ ವಾಚಕ.

[ಕ್ಕ" ಮಿ। ದೀವಗಿ ಖಾಂಡುರಂಗರವರು ಯಾವ ತೀರ್ಥರವರೆಂಬು ನಮ್ಮ ಹಿಪ್ಪಿಗೆ, ಅವರಿಂದಲೇ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರವು ಇವರಿಗೆ ಬೆಸ್ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಹುದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಿ ಇಂಥ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಉಪಾಧಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರು ವದು ಸಕ್ತಿಕ್ಕವು. ರಾ। ದೀವಗಿಯವರು ಕುಂಭಾ ರಪ್ಪರ ಮೇಲೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿ ಯಲು ನಾವು ಕಯಾರಿದ್ದಿ. ಇವರ ಮುಂಜೆ, ರಾ। ಮಿರ್ಜಾ ನಸೀರರು ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸವ ನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಡಿಸಿದ್ದರು. ಮೆಜೆಂಗ ಕಮಿ ಟಿಯ — ಏಕೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ — ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವು, ಶಹರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯು. ಅದೇ ಆಯಾ ಕಾಲ ಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಇ ದ್ದು ಫಲವೇನ? ರಾ। ದೀವಗಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮ್ಯು ನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತು ಹೋಗ ಬಹುದು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೆಲಸವು ಹಿಂದೆಯೂ ನಡಿದಿತ್ತು, ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆಯುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅವಶ್ಯರಿಲ್ಲ. ಸಂ.]

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಬೆಳಗಾವಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ತರರು ರಾಜ್ಯೆಯ ಸಭೆ ಮೊದಲಾಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗ ಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಕಮಟ್ಟಿ ಮುಂಜೂರಾಗಿರುವ ದೆಂದು ಹಾರೆಯೆ ' ಜಾನಪದಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಾ. ೧೬-೬-೧೪ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ಹುಬ್ಬೇರಿದೆ. 'ದೋಷ ಮತ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯ ಜಾಲಂಗ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದಾಕ್ಕಿರು.

— ಸರ್ ಮ್ಯಾಕೆಲ್ ಒಬ್ರಾಯರಿಗೆ ಇನ್ನಾನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ ರೆಳಮು ೫೦೦ ಪವನು; ಬಜಿಸ ೫೦ ಸಾ ವಿರ ಪವನು; ಅಂತು, ೫೫,೫೦೦ ಪವನು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ ಕಂಕರನ್ ನಾಯರರಿಗೆ ೫೦,೦೦೦ ಪವನು ಬಜಿಸ ಜಾಗರಿಬೇಕು. ಸರ್ ಕಂಕರನ್ ನಾಯರರಿಗೆ ತಿಂಗಿ ನಿಷ್ಠ ರೆಳಮನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಕೊಡಬೇಕೋ ಮು ಖ್ಯ ರಿಗಳ ದೇವತಿ ಪ್ರಸಾದ ನಿಂಚಿದವರು ಮುಂದಿನ ಸಪ್ಟಂ ಬರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯಿತ್ತಿರುವ ಪಾಟ್ನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವ ನ್ನಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣದವರು ಒಂದು ಗೊಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಕಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

— ಧಾರವಾಡಕೆಳಗಿನ ಉಳಿ ಬಾಸರ ಪೇಟದ ಜಾತ್ರೆ ಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡುವದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯಾಗಿ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಾದಂತೆ !

— ಈ ತಮಿಳನಿಸ ರಜೀಟರ್‌ನ ಪರಾಯ ಆಯಿತು ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯ ತಾರೀಖು ಆಗ್ಬುತ್ತದೆ.

— ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪಾಪಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಪ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಖಾಡಾಮಾಲಕ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಕಂಠಾಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿಯವರು ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣ ತೀರ್ಥರು ಯವರು ಇಬ್ಬಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋದ ಗ ಅಲ್ಲಿ ಭಳ್ಳಲೆ ಅತ್ಯುತ್ಸಹಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇ ಇಾದಿತು. ಈಗ ಗೋಕರ್ಣಂದಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೊರಟಿರು ವರು.

— ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಿನೇಟಿನ ಸಭೆಯು ಳಳೆದ ತಾ. ೧೫ನೇ ಸಿವಿಜಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ ಆಶುತೋಷರಾ ನಿಧನದಿಂದುಂಟಾದ ಜಾಗವನ್ನು ವೈಕ್ಷಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಿತ್ತು. ಲಿಟನ್ ಪೂಕಗಳು ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗದಿಂದ ಮುಖ್ಯಾಂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿತ್ತೈಸಿದ್ದರು. ಲಿಟನ್ ಪೂಕಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವೀಕರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಂಡಾಪುರುಷರೆಂದು ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬೋಧಿಸಿದರು

— ಪವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಿ ಸಿದ್ಧರಿಂದ ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದು.

—ಶುಂಭಕೋಣದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಇತ್ತೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಹೊಡೆದನು ಆದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನೆರೆ ಹಾಕಿದರು. ಕಾಶಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ೩೦ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಸಂಪ್ರತಿ ಪಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಟೆಂಡೆಂಟರು ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

— ಕಲಕತ್ತೆಯ ಪೂರ್ಕ ಲೇನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಭಜಕರು ನಿತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಭಜನೆಯಿಂದ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರು ಹೂಡಿರುವ ಸೌರಕಾಯದವರಿಗೆ ಉಪದ್ರವವಾಯಿತಂತ ಆವರು ಪೋಲೀಸ ಕಛೇರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವಿರೋಧಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಷನರರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು.

— ವ್ಯಾಕೋನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ನಿತ್ಯವೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆಕರಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ ದೇಶಭಕ್ತ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಇವರ ಬಾಲಳಿತ್ಯವನ್ನು ಪಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಭಗಿನಿಯರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪತ್ರಿ ಹನನ ಮಾಜನವು, ಹಿಂಜುವದು, ಸೂಬವದು, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಕ್ಕಮವು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯು ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಭರಪತ್ತಿಸ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ಸೂಬುತ್ತಿರುವರು. ಲಾಹೋರದ 'ವೇದಿಕ್ ಆಕ್ಕಮ' ದ ಸಭಾಸದರು ತ್ರಾವಣಕೋರಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರಿಗೆ ತಂತಿ ಕಳುಹಿ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ, ಆ ಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಶಲಂಥವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ತಾವು ಒದ್ದರಿರುವರೆಂತಲೂ, ಧೀಯರು ಅರ್ಯಬಂಧುಗಳೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಶ್ರಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯಾಪಕರೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಘೋರವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಂತಲೂ ಪಂಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ತ್ರಿವೆಂದ್ರಮ್‌ದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಮಿತೆ ಕಾನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕೋಮು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ರಾತ್ರಿಗಳ ಪೂರ್ಣ ಸಾಮಜಸೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಗುಂಟೂರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಈ ಸಂಗ್ರಾಸಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦೦ನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಕೈಗ ಕೆರೆಯ ನನ್ ಹಾಗು ಟಿಗ.ರುನಾಥನ್‌ರವರು ಒಡಿಗನ ಮನೆಯಿಂದ ಕೈಂಟಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಸಾಯರನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಸುಗಿಹೋಗಿ ಹೊಡೆದು, ಆವರ ಕೊಡಿಗೆಳನ್ನು ಕಸ.ಕೊಂಡನು. ತ್ರೀ ಪೆರುಮಾ ನನ್‌ರವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು, ತ್ರೀ ಟಿ ಮರುರುನಾಥನ್‌ರವರು ಖಾದಿ ತಜ್ಞರು ವ್ಯಾಕೆಂನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿನ. ಹಾಜರಿ ಸೊಳಗಾರಿದ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳು ವ್ಯಾಕೋಮು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ಖರ್ಚಿನಿಂದೇರ ಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ಚೆಅರಮನ್ನರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು.

— ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾದಗಿರಿ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ತ್ರೀಗಳಂಕರಪ್ಪಂ ಪಜ್ಜನೆ ಕೆಟ್ಟಿರು ವೀರಶೈವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕಾಗಿ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಟಿಟ್ಟುಕೈಟ್ಟು ತಾ. ೩೬-೫-೨೪ನೇಗೆ ಕಾಲೇಜು ನಿರ್ವಾಣಾರ್ಥ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು

— ಪುಣೆಯಳಗಿನ ಸ್ಟೂಲಕೋಜ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಸಾರುರಾದ ನೀ ಮುದಕಿಯರವರು ಹೂಡಿದ ವಂಜನೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ 'ತನಿಖೆಯಾಗಿ ೨ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಜೈಲು, ೧೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜೈಲು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

— ಭಾಸುವಳ್ಳಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯು ಸ್ಕೂಲು ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ತಂತಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾಯಂತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ, ಟೆಲಿಫೋನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕಲಿಸಲು ಬೇಕೆಂದು ರಾಯ್ತ ಮಾಡಿದರು

— ಆಮರೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಂದು ಜಾಹೀರ ಸಭೆ ಗೂಡಿತು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯು ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ನೀರು ಸೇಯಗೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಒಡಿದರು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಷ್ಟೂ ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರು.

— ರಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಬಿರಲಾ ಗಿರಣಿಯ ೭ ಕೂಲಿಕಾರರು ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳಿಯ್ಲರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಸಳಿಗೆಯೊಳಗಿಂದ ಆದುಳಿಗಳ ಬಗ್ಗಿ ಸೇರಿ ೧೮ ಕೂಲಿ ಕಾರರು ಉಸುರುಗಟ್ಟಿ ಸತ್ತರು

— ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ತೆಲು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೆಲು ಹೂಲೆಯ ಹೊಸರ ಜಾತಿಗೆಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೊಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಪ್ತಾಸಾಮಿದರು

— ಬಂಗಾಲ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ನಿರಾಜಗಂಜದಲ್ಲಿ ನೆರೆದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರಿಜನೆ ಬಾವಿಯ ನೀರು ಸೇಯಗೊಡಬೇಕೆಂದು ರಾಯವಾಗಿ, ಆದನ್ನು ಆಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತಂದರು.

— ಕಾರಾಜಮ ಕ್ರೀ ನಿಜ್ಜಾಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತೆಲು ಯು-ತೋಪು ಯನ್ ನೈನಿಕರು ಖಿದರು ಆದರಿಂದ ಗತಖಿಡಿಯಾ ಗಲು, ಸೈನ್ಯಖಾತೆಯು ಕೇಳರ್ಮಾರ್ಷಲ್ ಯಾನ ಸೈನ್ಯ ಕೋರ್ಟಿನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು ಈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪುನಾಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರು ನಿಜ್ಜಾಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಕೀಲರನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡರು

ಆದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸ್ಥೂ ಕೆಳಗೆಯೂಡಲೆಲ್ಲ ಸೈನ್ಯಖಾತೆಯ ನ್ಯಾಯದ ಮಾದರಿ

— ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದಿದೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯೂ, ಖಾದಿ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಯೂ ತಾ. ೨೫ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆರೆಯುವವು.

— ಮುಂಬಯಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯಕೀ ಕೂಲೇಜದ ವಿದ್ಯಮಾನ ನಡೆಯುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿರುವರು ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅಬಿನಂದನೀಯವು.

— ಮೈಸೂರಿನಳಗಿನ ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಹುಬ್ಬರು ಮೃತಿಯನ್ನೈದಿದರು. ಪವರು ಭಾಯಹೊಂದಿದರು.

— ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೆರೆ ಬಂದಿದೆ. ತ್ರಾವಣಕೋರದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತ್ರಿಪುಣಿ ಭರಾದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣಗಳೆಲ್ಲ ಜಲಮಯವಾಗಿವೆ. ತ್ರಿಪುಣಿ ಭರಾದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ನಿಂತಿದೆ.

— ಕಳೆಗಾಂಬದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದರೋಡೆ. ಜೂನ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ೩೦ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಂಜಾಬಿಗಳು ರಾ. ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಜೇವಣಿಗಂದ ಇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ಚರ ಸೊತ್ತನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬೇಡಿದರು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಆವರಾತ್ಯಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಗಡಬಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೆರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾ ವಲ್ಲಭಭಾಯರ ಕೈಯ್ಯ ಪುತ್ರನು ತಂದೆಯಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಜಿಗಿ ಹೋದನು ಆವನಿಗೆ ಪಂಪಾಬಿಗಳು ಗುಂಡು ಹಾಕಿದರು. ಆವರು ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೊತ್ತನ್ನು ಆಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾದಾರು.

— ಮಿಸಿಸಿಪಿ ಯುದ್ಧ ನೌಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮದ್ದುಗುಂಡಿನ ಸ್ಫೋಟವಾಗಿ ೪೬ ಮಂದಿಗಳ ನಿಧನಹೊಂದಿದರು.

— ಸಂರಕ್ಷಕ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಪಾಧಿತಿಗಳು ಮಂಜೂರಿಯ ನಿಶ್ಚಿತಿಯಾದು. ಈ ಕ್ರಮಿದೆಯು ಳಳೆದ ಬುಧವಾರದಿಂದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

— ಜಬಲಪುರದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿ, ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಮನೆ-ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ. ೬ ಮಂದಿಗಳೂ, ಕೆಲ ಜಾನುಗಾಪೂ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಜಬಲಪುರದ ಮಂಜಾ ವಿದ್ಯುತ್ಕೇಯನೆಯಳಗಿನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯುತ್ತಿರುವರು. ವೀಕಪಾನಗಿ. ಮಜಮ್ಮದೀಯರಿಬಗೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತು. ಸ್ಥಳಿಳ ಹಿಂದೂ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವ ಪರಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿರುವರು

— ರಾವಳಪಿಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಗ್ನಿನಾರಾಯಣನ ಪ್ರವೇಶ. ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿ ೩೦ ಅಂಗಡಿಗಳು ಪಾಕಮೊಂದಿದವು. ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಬುಕ್ಕಾನು.

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಬಗೆಗಳನೊಂದು ಬೆಂತ್ತ ಗೆಜಡಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಟ್ರಾಸ್ಪ್ಲ ಪಡೆದ ಹೊರತ- ಪ್ಪಾರಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪು. ಕಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಅವರೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಳುಪಿಗೆ ನಿಷೇಧ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರು ಇವರ ಧೀರ್ಘಾವಿಗೆ ಕಿನಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ ಮುಂಬಾಪುರಸ್ಥರೇಳರ ಗತ ಬೆಳೆಮ ರೂಪವೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

— ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತ್ರೀ ದೇಸಾಯಿಯವರು ತಲೆ ತಿರಿಗಿಯನ್ನು ತೆರಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆಂದು ಆವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ

We Deal in

Motor Oils A. B. C. E. & Special Ford Car Oil

at Rs 1-12-0 per gallon in Iron Barrel 40 to 44 gallons or 4 gallons in tin & 2 tins in a case. Annas 2 less in Wooden Cask. 40 to 44 Gallons contents.

LARGEST STOCK OF

Lucas Horns All kinds of Lamps, Mobil Oils. Tyres & Tubes of all makes will be supplied at special discount 25% + 10% + 4% on new reduced prices. Fresh Stock of all motor accessories will be Supplied at cheapest rates.

Samples of Oil will be forwarded on application.

The Indian Motor Trading Co.,

near Mangaldas Mill,

Charni Road, BOMBAY 4.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಲ.

(ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖಾ.)

ಪ್ರಿಯ ಬಂಧುಗಳೇ,

ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಈ ಸಾರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅತೀವ ಜಪ ಕ್ಷಿಪ್ರತೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವದೆಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವದು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು (೩೫೫ ಬಾಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಮತ್ತು ೩೫೫ ಸ್ವಯಂಸೇವಿಕೆಯರೂ ಸೇರಿ) ೧೬೦೦ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಗಡಾಯಿ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಬೇಡಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಮಂತಳದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಅನುಭವದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒರೆಯುವದೇನೂ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ರಾಜಜನಕ ಅಧಿವೇಶನವಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೋರಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ೧೦೦೦ ಜನ ಸಾವಿರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದು ನನಗೆ ಬಹಳೇ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿಕ್ಕೋ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹುಂಬ ಸಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವದರಿಂದಲೂ ಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವರ ಸಜಮಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಭಾಗವಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮೈಸೂರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸಂಖ್ಯಾಧಿಸಿದಾ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಘವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಂತ ಮಾಡೀರೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಜಾಲ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿಯು.

೧) ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಳಗಿಂದ —

೧ ರಿಪ್ಪೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡ ಶಕ್ತಿವಂತ ಗಂಡಸಿಗೆ ೩೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ಆಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೊಡಿಸುವದು

೨ ೧೫ರಿಂದ ೧೯ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ಆಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೊಡುವದು

೩ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸೇವೆಮಾತುವವಕ್ಕಾಗಿ ೧೪ ವರ್ಷದ ಮೇಲಿನ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳ ಒಬ್ಬಳು ಆಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೊಡಿಸುವದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಳಗಿಂದ ಕಾಗಲ್ಪಡುವ ಸಂಖ್ಯವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀರ್ತ ಸಲಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕೃಪೆಮಾಡಬೇಕು' ಅಂದರೆ, ನನೇ ಆಗಪ್ಪದೀದ ಅವರ ಸೌಕರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಳ್ಳೇಡಾರೀತು.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹೇಲಿನ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಯಾರಿಂದಲು ಆಕೆಯುಂಟು. ತಕ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಉತ್ತರಕುಂದೀತೆಂದು ಬಾರೀ ನೋಡುವಿ, ,

ತಮ್ಮ ಬಂಧು,

ನಾ. ಸು. ಪಡೀಕರ,

ಸ್ಥಾನೀಕ್ಷರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಲ(ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖಾ)

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ತಾ. ೨೧—೩—೧೯೨೫.

ಡಾ। ಎಮ್. ಆರ್. ಮಾಸೂರ, ಇವರ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ

ಈ ಮುಂಬರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಲಾಭಾನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಾಲು ೫೦-೬೦ ಮಂದಿ ಬಿಡ ಜನರಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಹಂಚಿತ್ತಿರುವೆನು. ಅಂದಾಜು ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಉದಾರಿಗಳಾ ಪಯತ್ನಾಲಿಗಳಾದರೆ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ದಿನಾಲು ಸುಮಾರು ೩೫ ಜನರಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಹಂಚುವದು ಅಂದರೆ, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಈ ವರ್ಷದ ಖರ್ಚಿಗೆ ೩೬೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಗುತ್ತಿ ದಾನ ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೂ ಕೊಡುವೆನಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರದ ವಿಶೇಷ ಧರ್ಮದಯ ತೋರಿದಾ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಬಡ ಜನರು ಈ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಔಷಧದ ಲಾಭ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಡಾ. ಗಿ-ಟಿ-ಗಿ-ತಿ.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಭಂಡವಲು ೧೫ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತರದಿಂದ್ದ ಬೆಳೆದ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಶೇಅರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

(೧) ಕೈ ತುಂಬ ಲಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೫೦ಕ್ಕೆ ೧೫೪ರಂತೆ ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿರುತ್ತದೆ

(೨) ಕಾರಬಾನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಮುರಿಯುವ ಭಯವಿಲ್ಲ ಇಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ.

ಹಳೇ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟು ಬ್ರೋಕರೇಜ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು, ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

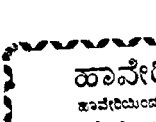

ಅದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ಮಾತೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ, ದಾಮುಣಾದಂತಾಗಿರುವದು. ಇಳದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗತೆಯು ಸರ್ವತಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಾದ ಅದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮಾಡಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನೇಕರವರು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತು ೧೫ ಆಣೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮೇಲ ಗಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ 8 P. M ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೨½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಂಜೆ ಮೇಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ 8 A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ನಿವ್ಯಾ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗೆರಸಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಥಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವವು. ಬೆಳಕುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್, ಎಲ್ ಥಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು

B. V. PUSALKAR, *Manager*

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಖೋಕಲಾ, ತಾಪ, ವತಕಿಟ್ಟ, ಪಾನ-ಥರಿ, ಪೋಟಶೂಲ, ಉನ್ಮಾದ, ವಾಂತಿಪರ್ಯಂತ ಸಂ-ಸರ್ಗ, ಜಾರು, ಮುಲ್ಲಾಚಾ ತಾಪ, ಇ. ವಿಕಾರ ಖಾತ್ರಿನ ೪ ಅಲ್ಪಾವಧಿಗೆ ಬರೇ ಕೊಡಾತ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ರೂ. ೧. ಪೋ. ಪಿ. ಖ. ನಿರಾಳಾ.

ಮೆನೆಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ಧುಳಗಾಂವ, ಪೋ. ತಾಳವಡೆ, ಜಿ ಧುಳೆ.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!
ಈ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನವಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟವ-ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಮತ್ಸ್ಯಹಾರಸಂಚಯ ವಾಡ. ವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಥಿತಿವರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ
ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವ್ಯಯವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ವಿವಿ-ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾ ಮಾಡಿರಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ-ಕ್ಷೇಮವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವುವದಲ್ಲದೆ, ಸಿವಿಂಗ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಚಯವಾಹುದ ಹಿಂಮ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯಷ್ಟು ಬಲವತ್ತರ ಹೇಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯು ಮತ್ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಜೀವ್ಯಮಕ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ, ಪೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಖರ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ, ಮುದಿ ವ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಖರ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮಿಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು.

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,
ಧಾರವಾಡ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಸ್ಪೆಶಲ್ ವರ್ಟ್ಯಾವು.

ನಮ್ಮ ನಾರೀಪತಿವ್ರತ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕಾಗದ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾವು ಸ್ಪೆಶಲ್ ವರ್ಟ್ಯಾವ್ಯ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ಅನಭಿಯು ವರಿಗೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡದೆ, ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಕೀಳ್ಪುವೇ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ—ಪ್ರಕಾಶಕರೂ,
ಭಾಟವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ.
ಮುಂಬಯಿ.

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ಟೀರಿಯೊ.)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯೊ ರೋಗದಭಟ್ ಹಾಗು ರುಚ್ಚಿನ್ನ ಇವುಗಳನ್ನು ೪೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುವುದೆ. ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಬುಲಾಲ ಜೈನ, ಕಲಕತ್ತಾ:— "ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಅದೇ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧದಿಂದ ಕಲ್ ನಾತೀತ ಫಾಯಿದೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವೇ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಉತ್ತಮವಾಗುವದು" ಡಾ॥ ಪಟೇಲ, ಜಿಪಿಲಿ, ಸೂರತ — "ರೋಗಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತಿದೆ." ಡೂ. ಶೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ:— "ನಮ್ಮ ಜಗಪ್ಪನ ಹುಡುಗನು ಅಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೪-೪ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೇತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಒಂತು." ಎಮ್. ಆರ್. ಕಾಸಿಟಕರ, ಜಾಹಗೀರದಾರರ, ಲೋಣಾರ, ವರ್ಹಾಡ:— "ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಅನುಭವಾಯಿತು. ಕೂಡ್ಲೆ ೨ ನೇದನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ." ೨ ಪತ್ರಗಳ ಪೂರ್ಣವನ್ನು ಬಾಲದೋಷ ಲಿಸಿರಿಂದ ನಡಿಪಕಕ್ಕದ್ದು.

C. L. Shaha, Deshinamawala,
'Vayu-Mukta' Office, Palace Road, BARODA.

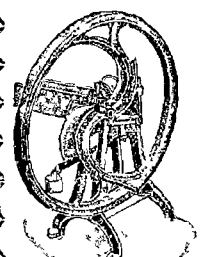

ಗಂಟೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೫-೧೫ ದನಗಳಿಗೆ
ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊರೆಯುವ

ಕೆರ್ಲೊಸ್ಕರ

ಮೇವು ಕೊರೆಯುವ
ಗಾಲೀ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ

ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕಣಿಕೆಯು ಇಂಚಿನಷ್ಟು ಸಣ್ಣಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದನಗಳು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮೇವು ಹೃದ್ಯವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾಳು ತಿನಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಡಲಾಲಿಯು ಇದರ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

'ವೈ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕೆರ್ಲೊಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕೆರ್ಲೊಸ್ಕರವಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ಇಂದ ಜ್ವರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂಮಿಫ್ಯೂಗರವನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ದೆಂಗ್ಯೂ ಮೊದಲಾದ ವಿಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗು ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯೂ ಪಿಲ್ಸ ಇವು ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುವ ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಕಾರದ ತಲೆ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತವೆ. ಆರ್ಯ. ಎಮ್. ಎಸ್. ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ತಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಟ್ಯಾಕೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿತೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇದೊಂದು ಈಗ ಜಾಲತಿ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾರವಾಡಿಯರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಋಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಬರ್ತನರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಸಂಚಾರಿಸದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಮಶ್ಯತ.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕು! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಲಾಡುವು

Dr. H. L. BATLIWALA Sons & Co. Ltd.
P. Warli, Bombay No. 18.

Telegraphic Address:— "*Cawashapur*" Bombay.

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.

Reg. No. B.1270. Thursday 26th June 1924.

ವರ್ಷ ೮.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೬೫.

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನಿಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆಮೇಲೆ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
ಪಿಡಿ ಸಂಜೆಗೆ 0-1-0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ
ಶಾಶ್ವತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಜ್ಯಾಕಾಯಿನ (೧೫ ಎಕ್ಸ್ ಉದ್ದ) ಆ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-0 ಆ ನಂತ್ರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0.
ಹತ್ತಿಂಗಳ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಪೊಷ್ಟದಿಮ್ಮುವರೂ ಆ ವರ್ಷದಿಂದ ಆಪ್ಪಣಸಾಲುಗಳು ಪಿಸಿಯಲ್ಪಡುವ ವ್ಯ.
ಖಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥಂ ಯೇಷಾಂ ಜಾಗರ್ತಿ ಜೀವಿತಂ ।
ಪರಹಿತಪ್ರವರ್ತಕರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಅವರ ಜೀವಿತವೇ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪರೋಪಕೃತಿರಹಿತಕರ್ತಾ ಜೀವನ್ನಪಿ ಮೃತ ಏವ ಕಥ್ಯತೇ ।
ಪರೋಪಕಾರವಿಲ್ಲದವನು ಜೀವಂತವಿದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಪರೋಪಕೃತಿ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಯಿಂದ ನಿವಿತಾರ್ ಕೇಶವು ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ನಾರಿಯು ಹಾಗೇ ಮಾಂಟಸಲೆಲ್ಲಿಳ್ಳ ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾವುದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ವರಕ್ರಮವನ್ನು ಸಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆಗತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ದುಸ್ತಿಸ್ಯದ ಜೇನೆಯು ತನ್ನಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸುದ್ಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಹಸುರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು, ಅದರೆ, ಅವು ದೂರಾಗಿ ಬೆಳದು ಸಮೃದ್ಧುವಾಗುವವು ದರಿ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವು ನೋಡಕಳವೂ ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಈಗೇ ಕಾಮಿನಿಯ ಆಯಿಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣೆಯ ಕೃತ್ಯತೆಯು ನಿಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಅಪ್ಪುವ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಕಾವಿದರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕವ.

ಕ್ರಯ — ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 0 14 0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ನುಘರಿ, ಕೋಮಲ, ಚಿರಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಷ್ಪಗಳ ಅರ್ಕಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಾರ್ಕಂದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಿಯೆ (ಅಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕ ವಿಲ್ಲವು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ತೈಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಪಕಾಗಳನ್ನು ಚಮುಕಿಸಿ ತರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೈಸರ್ಗಿಕವಾದುದೊಂದು ಪುಷ್ಪವಾರಿಕೆಯು ಆವರಿಸಿದಂತಾಗುವುದು ಬೇರು ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವನ್ನೂ ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ನ ಗಂಧವು ಅವಶ್ಯವುಗಳನ್ನು ವಿಶಾ ಪಸುಷ್ಯನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0 ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಜೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಡಾ॥ ಮಾಸೂರಕರರ

ಸುಧಾಂಜನ.

ಅಂಜನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರಸು.

ತಲೆಸುರಿ, ವಾತ ಪೆರನೆ, ಕಣ್ಣು, ಹಲ್ಲು ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೆಶ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಮದ್ದು ಬೆಲೆ ೭ ಆಣೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಜಂಟರಿಂದ.

ಏಜಂಟ್ಸ್ — **ನಾಗರ್‌ಕಟ್ಟೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,**

ಸುಧಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಕುಮಟಾ. (ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರವಾರ)

ಬಾಲಗ್ರಹ, ಗಂಡಮಾಳಾ ಗಾಲಂಗಡ ಮತ್ತ ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ತರದ ಪೋಗ ಯಾ ಹೂವು ಉಳ್ಳ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗ, ಹೂವು, ಯಾ ಪೀರೆ ಯಾವದಾದರೂ, ಜಾರೀಕ್ತ ರೋಗ ಇದ್ದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ಜಲ, ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಗುಣವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಔಷಧದಿಂದ ರೋಗ ಕಳಕೊಂಡು ಸುಖಿಸಡಿಯಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಿಗ್ಗೆ ಜವಾಬಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಪಯಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಿಂದ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಆನಂದರಾವ ಭವಾನಿಶಂಕರ

ಬಸರೂರ, ವೈದ್ಯಾಧಿಕ.

ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಔಷಧಾಲಯ,

ಪೋ॥ ಮುರ್ತುಕೆಟ್ಟು ನಾಗಪ್ಪಕೆಟ್ಟು ಪಟೇಲ

ಬಡಾಳ.

ಪೋಸ್ಟ ಕುಮಟಾ, (ಉ ಕಾನರಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೧೦, ೪೦, ೬೦, ೭೫, ೧೦೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೨೦, ೧೪೦
೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕಿಂ. ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೫.
೪. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ ಗ್ಯಾಡ (ವಕಾತಿ) ಕಿಂ. ೧೫, ತಬಲಾ ಗ್ಯಾಡ ಕಿಂ. ೧೬ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಬ್ಬಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮುರಾರಿ ಕ್ಯಾಸಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾತಾಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ :- **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ** ಮತ್ತು **ಕಂಪನಿ,** ವಿಶ್ವಲವಾಡಿ ಎನುರಿಗ.

೨೬೨ ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ "

ಶ್ರೀಮದ್ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು.

ಕರ್ನಾಟಕವು ಛಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮತಿಯೆನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಉದಯಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದ ಪಂಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶ್ರೀ. ಶ. ೧೨೩೮ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮಹಾಪುರುಷರು ಜಿಹ್ವಳ ಜಾತಿಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಲ್ಯದ ನಾಮಕರಣವು ಮಾಧವನು ಎಂದು. ತೀವ್ರ ಬುದ್ಧಿಯಾದ ಮಾಧವನು ತಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯೆಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ತಂಜೇಯುವಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಗುರುವಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಧವನೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಲೂ, ರಚಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಸ್ಥಿತಿಯು ಜಿಹ್ವಳ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಹಿಂಗಿಸರೂ, ಮತ್ಸರ್ಯಗಳ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯುವುದು ಜಿಹ್ವಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಗಿದ್ದಿತು. ಹಿಂದುಗಳ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಸಾಧಾರಣ, ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಈ ದೇಶವು ನರಕವಾಗಿತ್ತು ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾಧವನು ನೋಡಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟು ಜನ್ಮವನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ೬೦-೬೫ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶುಲಪೇಶಕ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಶುರಿತು ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಪೀಠಿಯು ಆಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತಿ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿದಳು, ಮಾಧವನು ಸನ್ಯಾಸತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದನೋಲೆ, ಕೇಸರಿ ಈತ ಸುಪರ್ವ ವೃತ್ತಿಯು ಜಿಯಂತೆ ಬೀಡಿಕೊಂಡನು ಆ ಪ್ರಕಾರ ದೇವಿಯು ಒಪ್ಪಿದಳು. ಮಾಧವನು ದ್ವಿತೀಯ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಲು, ಶೃಂಗೇರಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಆ ವರನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು, ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಪಟ್ಟದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು

ಅನಂತರ, ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅದ್ದಿಯೇ ತಪಸನ್ನಿಷ್ಠರಾದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಕ್ಕ ಬುಕ್ಕ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹಂಬಲಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾಲ್ಯಾದ ಶೃಂಯಂ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅದೇ ತಕ್ಕ ಸಮಯವೆಂದೂ, ಅದೇ ವೀರಜ ಸ್ಥಳವೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು; ಮತ್ತು ಹುಕ್ಕನಿಗೆ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪಿಸಲೋಸುಗ ಹುಕ್ಕನೂ, ಬುಕ್ಕನೂ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸೈನ್ಯಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಚಾರಿಸಿದರು ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಅತ್ಯಧಿಕ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಪಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವ್ಯದ ಮಳಿಯನ್ನು ಪುರಿಸಿದರು; ಅಗ ಹುಕ್ಕನ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ. ಶ. ೧೨೩೬ರಲ್ಲಿ ಪಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇವರ್ಷ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಸಾಕೇತಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿಯ ವರೆಗೆ ಬೆಸಿ, ಖಲಭಾಸಿ, ಹಂಪೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಸಿ ಆ ತಪ್ಪಿಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅವರೊಳಗೆ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವನ್ನು ಬೆಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ್ರಜೆಯರನ್ನಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕೈಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥದವರೂ ರಾಜ್ಯಶ್ರಿಯ ಪೊಡ್ಡ ಪಜವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಇವು ಲಭ್ಯದ, ಧರ್ಮಾಭ್ಯುದೇ ಹೆಸರಾಂತ ಎಲ್ಲಾ ವಿಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಬಿರುದು ಈಗಲೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಪರುಪಗಳ ಪರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ರಾಗಿದ್ದು, ಹುಕ್ಕನ ಮರಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ತಾವೇ ಶ್ರೀ. ಶ. ೧೩೦೯ ಕ್ರಯ ಸಂಕಲ್ಪರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೧೪ ದಿನಿವಾರ (ಶ್ರೀ. ಶ. ೧೩೮೬) ಮಹಾ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ಅನಿಸ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜನು ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೃಂಗೇರಿಯ ಹತ್ತರ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನಕೊಟ್ಟನು. ಶಾಳುವರಿದ್ದರಿಯ ಪಂಪೆಯೇ ಇವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ದೇಷಪ್ರಿಯ ಮಾಯಾವಾದಿಗಳು, ಆದರೆ ಕೀರ್ತಿಯು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಪರಯಂತರ ಇರುವದು

ಈ ವರ್ಷ ಈ ಪ್ಲವ್ಯನಿನವು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೧೨ (ಜೂನ ೯ರ) ಕ್ಕೆ ಆಗುವದು ಅಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆನ್ಧಿಗೆರೂ ಆವರ ಪುಣ್ಯಾದಿವಸಾಚರಣೆ ಧನ್ಯರಾಗಿ ಬೇಳು, ಅಂದು ದೇವರ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಜೀವಿತಯಾನ್ನು ಪಠಿಸಮಾಡಬೇಳು. ನಮ್ಮ ತೊಡಿನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಈ ವಿವರವನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತಿಯ ಶ್ರೀರಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಕೆ.

— ಕೊಪಣಾಚಾರ್ಯ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗೋಳು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವರು;
ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಪರಿಪತ್ತಿನ
ಯೋಜನೆಯು ಸ್ವರೂಪವು ಪರಿಪತ್ತಿನ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ಫುರದಿಳಿಳ ಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಯಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಸಂಘದ ಕಿಬ್ಬಮಂಡಳಿಯೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾ ಜಾಧವರವರ ಭೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಿತು. ಕಿಬ್ಬಮಂಡಳದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಇಂಯಿದೆ ಕಾನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ ಆಂಗಡಿ, ಬಿ. ಪಿ., ಎಲ್. ಎಲ್ ಬಿ ಯವರು. ಈ ಭೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಾದವು. ಆವುಗಳಳಗಿನ ಕೆಲ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು —

ಪ್ರ — (೧) ೧೯೩೩ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧-೩-೩೩ ನೇ ವರ್ಷದ ಟ್ರೈಂಡಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೩೦-೩೦-೩೫ ಸಂಬಳದ ಹೇಲೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಇಂದಿನ ಟ್ರೈಂಡ್ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂತೆ ರೂಪ್ಯಾ ೩೦-೩೫-೪೦ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲವೇ? ಉ — ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ

ಪ್ರ — (೨) ಜಲಂಕಿನೊಳಗಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭತ್ತ ಕೊಡಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲವೇ? ಉ — ೧೯೩೫ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯು ಬೋಡಿಗೆ ಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಆಗ ಬೋರ್ಡು ಅದರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರ:— (೩) ಶಾ. ಸಿ-೧೩-೧೯೩೩ನೇಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮುದ್ರಣ ಲೇಖ ನಂ. ಸಿಒಸೆದರನ್ವಯ ತಲಾ ಶಿಷ್ಯ ಮಹತ ಪಡ್ಡತಿಯು ಜಿಹ್ವಳ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯಿ. ಈ ಹೊಪಗಳು ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ, ನಿವಾರಣಹೊಂದುವವು?

ಉ:— ಈ ಪೋಪಗಳಿಂದ ಪಾರಿಯಾಗಿದೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಳು. ಮತ್ತು ಈ ಪೋಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಳು. ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು.

ಪ್ರ — (೪) ಟ್ರೈಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ ಆವ್ಯೇಂಟ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಪೌಳರ ಪಿಡಿಪಂಡಿನಿಂತ ಜಿಹತ ಗುವದೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಉ:— ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ.

ಪ್ರ:— (೫) ಎನೇ ಪರಾಜಿವರಿಗೆ ಗಿಡಕ್ಕ ನಿಲ್ಲಕ್ಕ ನನ್ನು ಈನೇ ವರ್ಷ-ವರಿಗೆ ಕಪ್ಪಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಪ್ಪಿ ಸರಕಾರದ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆವರ ಆತಿಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಪರತ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಪರತ ಕೊಂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಪಾರಿದ್ದ ಎನೇ ವರ್ಷದ ಟ್ರೈಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ತಿರಸ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ರಕ್ಕಂ ಮಾಡುವ ವರ್ಷಗಳು ಯಾವುವೇ ಮುಂಜಾರಿ ಕಿಚ್ಚಿತ್ತು ಉ.— ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲುತ್ತುವದು.

ಪ್ರ.— (೬) ಜಲಂಕಿನೊಳಗಿನ ಸಂಬಳ ಹೆಂಚುವ ಪಿಯೆಯಿಗಳಿಗೆ ತಲಬಿನಲ್ಲಿ ಖತತಿಯಾಗುವದೇನು ? ಉ:— ಆವರ ಸವಾಸ ವರ್ಷಗಳ ಮುಲ್ಕಿ ರಾಗು ಭೋ ಲೀಸು ಖತತಿಯಳಿಗಿನ ಪಿಯಂಗಿಗಳ ಬಗಾಯ ವಿರಪ್ಪಿಲ್ಲಿ, ಅವರ ಸಂಬಳವು ವಿಯವಪು. ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಮ್ಮ.

ಪ್ರ:— (೭) ಶಾ. ಸಿ-೧೩-೩೩ ನೇಗೆ ಹೊರಡಿ ಮುದ್ರಣಲೇಖನದ್ದನ್ವಯ ಹೆಚ್ ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಗಿಡಕ್ಕ ಭತ್ತ ತಕಸಾಖ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರ ಮುಂದಿನ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್ ಏನು? ಉ — ವೀಪಾಸಿವಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ರಾಗು ಅಲ್ಪ ಕೈರ ಧೈರ್ಯಾಮು ಜಿಹ್ವಳ ಬಂದರೆಂದು, ಭತ್ತಯು ತಕ ಹೊಲು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ — (೮) ನಾ ಸೊಲೆ-ಪಡಂಂಜೆಯವರ ಯೋಜನೆಯಂತೆ, ಸಂಬಳ ಗುರುವೋ, ಅಲ್ಲವೋ? ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರ್ರಿರಿ. ಪರಿಪತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಾರೇ ಇದ್ದಿರಿ. ಉ:— ಸಂಬಳದ ಟೌಕಣಾಗಿ ನೆರಿಮಿನರ ಕಮಿತಿಯಿಯು ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಸೊರೆ-ಪಡಾಂಜೆಯವರ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಅದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವು. ಈಗಿನಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರ ಗಿಡುವು ನಿಶ್ಚಿಯು ಯಾವದೇ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಡಾಗುವ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಪ್ಪರೆ ಹೀಗೆನಿಸ್ಸಿ. ಸಭೆಯ ಠರಾವ್ಗಿಗಳು ಜಿಹುಮತ ದಿಂತ ನೆರವೇರುತ್ತವೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮರ್ಜಿಯಂತೆ ಆಗುವ ವಿಲ್ಲ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಪರಿಪತ್ತಿನ ಬೆಡಿಕೆಯಾವದೆಂಬು ಸಹ ನಾನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಗೆ ಸೊರೆ-ಪಡಾಂಜೆಯವರ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಜಿಲೆಯಾಜುತ್ತಾರೆ, ಹೊರತು, ಬೇರೆಯಾದು ಸೂಚನೆಯು ವಿಚಾರಕ್ಕೆರುವದಿಲ್ಲ.

We Deal in

Motor Oils A. B. C. E. & Special Ford Car Oil

at Rs 1-12-0 per gallon in Iron Barrel 40 to 44 gallons or 4 gallons in tin & 2 tins in a case Annas 2 less in Wooden Cask. 40 to 44 Gallons contents.

LARGEST STOCK OF

Lucas Horns. All kinds of Lamps, Mobil Oils. Tyres & Tubes of all makes will be supplied at special disount 25%+10%+4% on new reduced prices. Fresh Stock of all motor accessories will be Supplied at cheapest rates.

Samples of Oil will be forwarded on application.

The Indian Motor Trading Co.,
near Mangaldas Mill,
Charni Road, BOMBAY 4.

ವಿವಿಧ ಸಂಗ್ರಹ.

ಸನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಮದ್ರಾಸದೊಳಗಿನ ಭಾರತಾಶ್ರಮದ ಶ್ರೀ ಜೆದಂ ಬರೂ ಭಾರತೀಯರವರು ತಾ. ೧೦ನೇಗ ಮೂರು ವೇತೆಯ ಸೂಗಳದ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪನ್ಯಾಕಸನ್ನಿಯು ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ರಹದಾರಿಗೆ ಅತಂಕವಾಯಿ ತೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರಕರಣ ನಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಶಾಸನವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ಭಾಷಣವಾಗಿ ವಂತೆ ಭಾಷಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವಂತೆ ಭಾರತಾಶ್ರಮವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಧುರಾ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರುವಂತೆ ನಿಮಂತ್ರಣಗಳೂ ಹೋಗಿವೆ. ಸ್ಥಳಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಆಶ್ರಮವಾಸರು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಪೋಲೀಸರ ಕಾಯಿಕ್ಕೆಗೆ ಆಶ್ರಮವಾಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಇದಿ ರಾಗುತ್ತಿರುವರು.

***

ನಾನರಿಯೆ, ಕ್ಞಾನ್ಸಿಲಿಗೆ ಕೇಳಿರಿ

ಬಂಗಾಲದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗ್ರೇಡನ್ನು ತೆತ್ತುತಾಕಿತು ಇದರಂತೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡುವ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ನೌಕರಿ ಯಿಂದ ಕಡಿಸಿ ಮಾಡಿರುವದೆಂದು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿತು. ನೋಟೀಸಾದ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಪ್ರಾಂ ತಾಧಿವೆರಾದ ಲಿಟನ್ ಡೊರಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು ಈ ವ್ಯಕಾರದಿಂದ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯು ಕ್ಷಣಭಂ ಗುರವಾಗವದೆಂಕಲೂ, ನೌಕರಿಯ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೆ ಬಾಧೆ ತಟ್ಟುವದೆಂತಲೂ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಹೇಳಿದರು. ನೊಂಟಿಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಇದೊಂದು ಅನಿಷ್ಕಾಲವೆಂದು ಎಣಿಸಿ, ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಬಲದಿಂದ ಮಂಜೂರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಞಾನ್ಸಿಲಿನ ಮುಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗವದೆಂದು ದೊರೆ ಗಳು ನುಡಿದು, ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ಸ್ವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳು ವಾಗಿ ಹಿಂತಳ್ಳಿದರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರ ನಿಂದೆಯು ಸಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾಂತಾಧಿವರ ಬಯಕೆ, ಆದರೆ, ದಿವಾಣರ ತಲಬನ್ನು ನಾವುಂಜಿಸರು ಮಾತಿದರೂ, ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರಭಾರ ನಡಿಸುವದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲೇನು? ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ಖರ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಿಪ್ಪದೆ, ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟ ರರನ್ನು ಕೆತ್ತೊಗೆಯಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬತ್ತಾಯವಡಿ ಸಿದ ಕಾರಣವು ಪ್ರಾಂತಾಧಿವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆ ಯುವ ರಾಜ್ಯಪರ್ಷ್ಠಿಯ ದ್ವೇಷದಿಂದಲೇ ಇದ್ದು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದೊಪ ಪ್ರಾಂತಾಧಿವ ರಿಗೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎರೆದ ನೀರು ಕಾಲು ಮಡಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲೇನು? ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಞಾನ್ಸಿ ಲಿನ ಅಧಿವಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಾಂತಾಧಿವರು ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ವರಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟವೇ. ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯವರು ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಞಾನ್ಸಿಲಿನವರಿಗೆ, ಅವರ ದೆಂಬಲಕ್ಕೆರುವ ಮತದಾರರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ವಾಗುವಂತೆ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತ ರಾಗುವರು.

***

ಬಿರುದುಗಳು.

ಪಾಲಘಾಟದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಪಕರ ಜನ್ಮ ದಿನಪಕ್ಕೆ ಹಂದು ಪರದಾರ ನೆರೆಯಿತು. ಸುಲಬಾರದ ಕಲೆಕ್ಟ ರರು ಸರಕಾರಿ ಕೆತಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಂದು ಪ್ರವಚ ನವನ್ನಿತ್ತರು:— "ಗೌರವದರ್ಶಕ ಚಿನ್ನೆಗಳನ್ನೂ, ಬಿರುದುಗಳನ್ನೂ ಅಲಕ್ಷಿಸುವದೊಂಪು ಈಗೀಗ ಪ್ರ ಘಾತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕ್ಷಣವೆಂದೂ, ದೇಶಾಭಿಮಾನದರ್ಶಕವೆಂದೂ ಕೆಲ ವರ ಹೇಳಿಕೆ, ಬಾದಶಹರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆತ್ತಿರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಲಾರರು. ಬಾದ ಶಹರು ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕೆಲ ಪ್ರಕಾರ ಗಳಿವೆ. ಅವರೆ, ರಾಜ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾತ್ರೆಯೊಳ ಗಿಂನ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ-ಪರಿವಾಧಿಪಕಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಭಾರಿಗಳ ಪಿಷ್ಕಮಾನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ಖಾದಶಹರು ವ್ಯಪರ್ಶಿಸವರು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಕಾರಭಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ನಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ, ನೃಜೆ ಗಳು ರಾಜನಿಷ್ಠರಾಗಲಾರರು. ಬಾದಶಹರಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸವಾಗ ಅವರ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ಆಡ್ಡಗಟ್ಟುವನು, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಗಳನ್ನು ಅವಮಾ ನಿಸುವದು, ಜಿರುಮಿಗೆಯಾಗ್ಯರಾದ ಜನರನ್ನು ನಿಂದಿ ಸುವದು ಇವಲ ಏಕಾಂಗವು " ಮುಲಬಾರಿನ ಕಲೆ ಕ್ಟರರು ಅಡಿಪನಾಡಿಗರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೆತಾಡು ಧರಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸುವದೂ, ಕಾಂಭಾರಿಗಳ ಅವ ಮಾನಮಾತ್ರವೂ, ಬಾದಶಹರನ್ನು ನಿಂದಿಸ ವ ಹೂ ಮುಲಬಾರಿನ ಕಲೆಕ್ಟರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೆ ಮಾತಾದರೆಯೊಳಗಿನವು. ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯು ಹಾಗು ರಾಜ ದ್ರೋಹವು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿತು. ಬಾದ ಶಹರ ವಂಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಲಬಾರಿನ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಅಸಲ ಹೂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಬಾದಶಹರ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಮಿಗಿಲಾ ಯಿತೋ, ಕಳೆಗುಂದಿತೋ?

***

ಬಿರುದುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಕಾಶ್ಮಿಕ ಗೌರವದ ತಿರಸ್ಕಾರ ವು ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಇತರ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಡೆ ದಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆನಡಾ, ನ್ಯೂಯಿಗೀ ಲೆಂಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಘಟಕಗಳು ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಅವನ್ನು ಕ್ಯಾಗ್ಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಪರಂಪರಾಗತ ಬಿರುದು ಇಷ್ಟವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಪರಂಪ ರೆಯವರ ತಿರುವಾಯ ಬಿರುದು ರದ್ದಾಗದೇಕೆಂದು ಕೆನಡಾದವರ ಸೇಳಿಕೆ; ಇನ್ನು ಇಂಥ ಬಿರುದುಗಳು ಅನಪೇಕ್ಷಿಸಲೂ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಪರಂಪರಾಗತ ಬಿರುದುಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಲೋಕಶಾಹಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವದೆಂದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮತ ಇಂಥ ಶಿತಾಬು ಧಾರಿಗಳು ಬೆಳೆದರೆ, ಇವರದೊಂದು ಸಂಘವೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಇವ ರೊಂದು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಬಲಿಂದ ಬಿಡಾರವ್ಯಾಕ್ತರನ್ನು ಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬು ಅಸ್ಪೀಲಿಯನ್‌ರೂ ಅಂಬು ತ್ತಾರೆ; ನ್ಯೂಫ್ಯಿಂಲೆಂಡಿನವರಿಗೂ ಇದೇ ಅಂಜಿಕೆಯಾ ಗಿನೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನೊಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಾರೂಢನಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತವರಿಗೆ ಈ ಗೌರವದರ್ಶಕ ಬಿರುದುಗಳು ಕೊಡ ಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಇತರ ಘಟಕಗಳ ಹೇಳಿಕೆ. ಬಿರುದುಗಳು ಹಿಂದು ಪ್ರಕಾರವ ಸೋ ಗೆಂದು ಅನೇಕರ ಹೇಳಿಕೆ. ಈ ಬಿರುದುಗಳು ಎಂದೂ ಸ್ವಾಮಾನಿಕ ಮುಂದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಬುದ್ಧಿ ಯಿಂದಲೇ ಕೊಷಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಬ್ಡಿಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿತ್ತು ಜನರಿಂದ ಹಿಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇದೊಂದು ಕೇಳು ಮಾದರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಇನ್ನು ಕೆಲಸ ಸಾಗದು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಘಟಕಗಳು ಇನ್ನು ಮೋಸಹೋಗಲಾರವು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ 'ಮೆಂಚೆ ಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

***

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರದಳುಚೋದ್ಯಗಳು.

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ದೃಢ ನಿಶ್ಚ ಯದಿಂದ ಪರೋವಾದ ವಿಜಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂ ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಆಡ್ಡಗಟ್ಟಲು ಅನೇಕ ಕುಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬಹುದಿದೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾಪೀ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ರ್ಶಿಗಳು ಪಂಡಿತಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡಿಸಿದ ಅಟವನ್ನು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿರುವರು. ಪ್ರಾಂ ತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಸಿಪ್ಪನುಂಡರವು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಿ ಸುರಳಿದ ಬಳಿಕ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಬೆದರಿಸಹತ್ತಿದ್ದರು. ದಿಂ ಹೋರಿ ತಹಶೀಲದ ಕಹಶೀಲದಾರರು, ಇನ್ನೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಸ್ಥಳಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಗಾಗಿ ಒಟ್ಟೆ ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಬೆದರಿಸಿದರು. ಹೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಶನರರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರಿದ್ದರು. ಅವರ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಹಶೀಲದಾರರು ನಂತಿಗೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಒಬ್ಬನು ಹಿಪ್ಪದಿದ್ದಿ, ಕೊಡಲೆ, ತಹಶೀಲದಾರರು ಅವನನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಯ್ದರು; ಮತ್ತು ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿತ ಳಿಸಲೆ ಕಲ ಮಿನಿಟ್ಟಯ ಗುನ್ದೆ ಮಾಡಲು ಒಳಸಂಚು ಮಾಡಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕಹಶೀಲದಾರರು ಜನರಿಗೆ ಕಬ್ಬುಗಳಿಂದ ಬಯ್ದರು, ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಸುದ್ದಿಗಳು ಅಗಾಧ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆದರು!

***

ದುಷ್ಟ ಖಾಚೋದ್ಯದ ಮಾತುಗಳು.

ಇದೇ ತಹಶೀಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಜಿತ್ರ ಖಟ್ಟೆಯುಂ ಟಾಗಿದೆ. ವಂಡಿತ ರಾಮಾಚಾರ್ ಕರ್ಮಾ ಎಂಬ ವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸೇವಕರು. ಡಿಂಡೋರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮೇ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗೂಡಿತ್ತು. ಪಂಡಿತರು ಭಾಷಣವನ್ನಿಯತ್ತಿದ್ದ ರು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಳ್ಳಯಂದಮಿಂದ ಬಾಜಾ ರಭಟಾಧಾಸ ಎಂಬವರು ಎದ್ದುನಿಂತರು. ಮುಂತಾ ತ್ಮರು ಶಿಕ್ಷ ತಾಗೆ ಮೊದಲು ಬಯ್ಯುಕೊಂಡರು.

ಬಳಿಕ, ಬ್ರಿಟಿಕರಾಜ್ಯದಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ನಾನಿದ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಯಾರೋ ಹುಬ್ಬರು ರಘುನಾಥದಾಸರಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಪಂಡಿತ ರಾಮಾಚಾರರವರು ಸಮಾಧಾನಮಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಹಚಿಸಿಕೊಂದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಂಗಿದ ಮೇಲೆ ರ ಘುನಾ ಥ ದಾಸರಿಗೆ ಪಾತಾಪಹೇಳಿದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕವರ್ಗವು ಇದೇ ಸುತವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ರಘುನಾಥ ದಾಸರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ವರಪರಾಯ ಎಂಬಿಲ್ಲ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಡಿತ ರಾಮಚಂದ್ರಾಚಾರರವರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನುಡಿದ ಕೆಲ ನುಡಿಗಳು ಬಾದಾ ರಘುನಾಥದಾಸರವರಿಗೆ ಮಾನಾನಷ್ಟಕರವಾದವೆಂದು ಬಾದಾ ರಘುನಾಥದಾಸಸ್ವಿಗಳವರು ಏಂಬೋರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನನಷ್ಟತೆಯ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಫಿರ್ಯಾದಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಆಗುತದಿತ್ತು. ಪಂಡಿತರುಗಳು ಮಾಮೂಲು ಕೊಡಲೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೈದಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಪಂಡಿತಜಯಂವರು ಸಾತ್ವಿಕ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳೆಂದು ಆ ವಿಶ್ವಾಂತಪಲ್ಲಿಯ ಜ್ಞಾತಿ, ಅವರಿಂದ ಪಂಡಿತ ಸುಂದರಲಾಲ ಮೊದಲಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಈ ಒಟ್ಟಿ ಪುನಾವಣೆಗಾಗಿ ದಿಂಡೋರಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದನು.

***

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರಾಜರದೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೂಲೀಜಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುರಾತನವಾದಿಗಳ ವರ್ಜಸ್ವವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಈ ಕೂಲೀಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವೇಶ ಕಿಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೊಲಿಜಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯೆ ಕಾಗು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಸುವಂತೆ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಮಂಜೂರಾಗಿನೆ. ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕೂಲೀಜಿನ ಶಿಕ್ಷಣಾಖಾತೆಗೆ ವಹಿಸಿ, ಅದರ ಆಡಳಿಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒ ಮಂಡಿಗರ ಹುದ್ದು ಮಂಡಳವು ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ. ಹ್ಯಾಸ್ಯುಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ಲೇಶಲೂ, ಕವಾಯಿತು, ಅಟಗರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದಾನವಾಸಾಡಬೇಕಂತಲೂ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವಸ್ವವೇ ದೆಯಿಯ ತವರುಹುನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದಾನವನ್ನು ಪರಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದು ವಿಚಿತ್ರವು.

***

ಅಲಹಾಬಾದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ ಕೆಹರೂಗಾರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲಹಾಬಾದದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಷ್ಟೇ. ಅವರು ಕಳೆದ ವರುಷದ ಪರಿಶಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿರುವರು. ಅವರೊಳಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿರ; ಬಾಲ ನೈಸಿಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ನೌಕರರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನಾತಿಸಿ ಹೀಳ್ಕೆ ಖಾದಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪತುತ್ತದೆ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯಲ್ಲೇ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಭಾಷೆಗೇ ಸ್ಥಾನಾನ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಸಭಾಸದರಿಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವ ತಿಳಿಯಲಿಸುವಾಗಿ, ಅವರು ಇತ್ತ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಟಿಳಕ, ಗಾಂಧಿ ದಿನಗಳು ರಜಾ ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾವಜ್ಯನಿಕ ದಿನವು ರಜಾ ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾವಜ್ಯನಿಕ ದಿನವು ರಜಾ ದಿನಗಳ ಪಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಿಷ್ಣಮಾನ ಸರ್ವಾಧಿಪತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರವಿಲ್ಲಿ; ಮೇಗೆ ಬ್ರಿಶಕ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರ ಕೊಡೋಣಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬಂಧಿಸಿಲೋಚನ ಹೊಂದಿದ ದಿನ ಇಡೀ ಸಗರಿಯಲ್ಲಿ ದಿಸಾವಳಿಯಾಯಿತು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಶುಧಾರಿಸಿದೆ. ಮೊದಲು ಖರ್ಚು ಸಾಗಿದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಳೆದು, ಬಹಳೇ ಶಿಲಕು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಸರ ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಿದ್ದ ಕೆಲ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ತೀರಿಸಿತು. ಹತ್ತಾಯಸ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರೌಢರ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕಳೆದ ವರುಷ ಅಲಹಾಬಾದದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ದೇಶವು. ಕಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಇದೇ ವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸಭೆಯಾಗಿ, ಪರದೇಶಿ ಸಬಕಾರ ಪಾಗು ಅರಿವೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತ ಬೇಕೆಂಬ ಕರಾವಾಗಿದೆ. ಕೈಸ್ಯುಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ನೇಯ್ದ ಅರಿವೆ ಹಾಗು ಪಾವಿರುಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೊಂದು ಪೈಯಂತೆ, ಪರದೇಶಿ ಅರಿವೆಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇ ಪೈಗಳಂತೆ ಕರವನ್ನೆತ್ತ ಬಾಕಾಯಲಂ, ಕೈದಾಸಿಯ ಮೇಲೆ ನೂಕ ನೂರಿನ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕರವನ್ನೆತ್ತಕೂಡದೆಂತಲೂ ಗೊತ್ತು ಮಳಿಗಳಾಗಿವೆ.

***

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿಚಿತ್ರ ಲೀಲೆ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇರಾಸಿಯಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಚಾರದಲೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು. ಕಾವು ಕಾಡುವುದ ಆಚಾರದಿಂದ ದೇವರು ಹಾಳಾಗಲಿ, ಸಮಾಜವು ನಾಶವಾಗಲಿ ಕಡೆಗೆ ತಾವೇ ಜಾಳಾಗಿ ಹೋದರೂ ಜೆಂಕೆ ಇಲ್ಲವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಂದಗೆ, ವೈಕಂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯು. ಮನುಷ್ಯರು ಹಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾದಿಯ ನೀಚೆ ಅಡ್ಡಾಡಬಾರದೇನರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವು? ಇದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ತಗಡಿಯಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ತಂಜಾವರ, ತ್ರಾವಣ ಕೋರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಮೂರು ವರ್ಣದವರ ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಷೌರವಾಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ರಕ್ತವಾಪ್ತರಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರೂ ಇರವರು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷೌರಿಕರು ನಾವು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಟೊಂಕದ ಕೆಳಗೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಂತಿರುವರು. ಅವಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ತ್ರಿವರ್ಣದವರು ಅಕರಿಗೆ ಬೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಾನು ಕೊಡದಂತೆಯೂ ಕೆರೆ ಬಾವಿ ಹೊಳೆಗೆ ಅವರು ಬರದಂತೆಯೂ ನಿರ್ಬಂಧವಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಹೊರಗೆ ಅವರು ಬರುವದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯಂತೆ ಅವರದೇನು ತಪ್ಪು? ಇಂಥ ಇಪ್ಪತ್ತಶತೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ತ್ರಿವರ್ಣದವರ ಶತನ ಪೈಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವದೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಇಷ್ಟೆಗೇಡಿತನದ ಮಾತಲ್ಲವೇ? ಕಂಡು, ಕರಿ ವರ್ಣಭೇದಕರನ್ನು ನಾವು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇದು ಖಾಸ್ತ್ರ, ನಮ್ಮ ಸೌಮ್ಯವಾದ ಶೀಲವಲ್ಲವೇ? ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾತ್ಮರು ವಿಧಾಯಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಳಿದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ್ದ ಕುಂದುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೋಧಿಸುತ್ತಿರುತರು. ಕ್ಷೌರಿಕರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೇ ಏಳಾವೆನು?

***

—ಬಿಸವರಾಜ.

ಇದೆಂಥ ಗುದ್ದಾಟ!

ಫ್ರಾನ್ಸದೇಶವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಹಂಮ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಲು ಗೊಂದಲ. ಕಾಯಿದೆ ಕಾನ್ಸಿಲುಗಳು ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಡುತ್ತಿವೆ. ಎಮ್. ಫ್ರೊಂಯ್ಯರವರು ಈಗು ಹೊಡೆದರು. ಎಮ್. ಮಿಲರೆಂತವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಅವರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ, ಎಮ್. ಡಮಿರ್ಗಾಒರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಜಿ.ಸಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಫ್ರಾನ್ಸನಲ್ಲಿ ಎಡಬಿದಿ, ಬಲ ಬದಿ, ಹೀಗೆ ಎರಡು ವಕ್ಷಗಳಿವೆ. ಈ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಲಬದಿಯ ಪಭಾಸರ ಶುತಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇರಿದರು. ಈಗ ಈ ಎಡ-ಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ವಿತಿಪ್ಪವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭೆಯು ದಾರಿಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಸಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಯಿತು. ಹಿಮ್ಮೆ ಬಲಬದಿಯವರೂ, ಎಡಬದಿಯವರೂಬಯ್ದುಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದರು. ಬಯ್ದಾಟವು ವಿಕೋಪ ತಿಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕೆಲ ಕಾಲ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಹಕೂಬ ಮಾಡಿದರು. ಪುನಾ ರಾತ್ರೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಆಗ ಇನ್ನೆರಡು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಸೋಶಿಯೆಲಿಸ್ಟ ಹಾಗು ಕೊಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ, ಈ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ ವಾಯಿತು. ಸೋಶಿಯೆಲಿಸ್ಟರು ಬಲ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರೆಗೆ ಸೋಶಿಯೆಲಿಸ್ಟ ಪಕ್ಷದವನೊಬ್ಬನು ಕೊಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಹೋಗಿ ಅಫನಿಗೆ ಬಡೆದನು. ಕೂಡಲೆ, ಪಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು. ರೆಡಿಕಲ್ ಪಕ್ಷದ ವರು ಅಧ್ಯರ್ಯಚಕಿತರಾದರು; ಬಲ ಹಾಗು ಮಧ್ಯ ಪಕ್ಷದವರು ತಿರಸ್ಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹುರಿಯುಂಬಿ ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾತಿನಿಧಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಕೀಕತಿದು.

ಗ್ಯಾಸ ದೀವಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಬೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ಪರವಾರ ಪಗ್ಗೆರೆ ಮಾಡಿ ಪಿತಿ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಪಾಕ್ತಾ ಪಿತ್ರಿ ತಿಳಿಕೊಳ
ಬಹುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಹ್ಯಾನಭಾಗ
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನೆ, ಕುಮಟಾ.

ಕಾನಡಾಮೃತ.

ಮಿತಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೧೦ನೆ ಗುರುವಾರ.

ನಾಳಿನ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡವು ನಾಳಿನ ಶುಕ್ರವಾರದ ಕಡೆಗೆ ಬಹಳಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟಿರುವದು. ನಾಳೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಮಹಾತ್ಮರ ಗುರ್ಜರ ದೇಶಾತಿಶ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಅಹಮದಾಬಾದಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವದಿದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮಹಾತ್ಮರು ಪುನಃ ಹಾಜರಾಗುವರು. ಭಾರತ ವರ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣದ ಸೂತ್ರಚಾಲಕನು ಪುನಃ ರಾಜ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವು ನಾಳಿನ ಶುಕ್ರವಾರದ ಸುಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕೈಗೂಡುವದು. ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ತೀರ ಮಹತ್ವದ್ದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ರಾಷ್ಟ್ರಚೈತನ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವದು. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಕ್ಷಮತೆಯು ಕ್ಷಮವಾಗಿ ಕಳೆಗುಂದಿದೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಮತಭೇದವೇನಿಲ್ಲ ಇವನ್ನು ಹೇಗೆ ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಾಳಿನ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ನೆರೆಯುವ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯವು.

ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ನಾಳೆ ಅವೇ ಅರ್ಥದ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸಲಿರುವರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಸಭಾಸದರು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೋದಾಹರಣದಿಂದ ಸಾಗಿಸಿ, ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯೋತ್ಕ್ರಮಣ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಜನಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರರು ದಿನಾ೧೬ ಕಾಸಿನಂತೆ ತಪ್ಪದೆ ನೂತು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ೧೦ ನೂಲಿರದ ೧೦ ತೊಲೆ ನೂಲನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹೀಗೆ ಕಳಿಸದಿದ್ದವರ ಸಭಾಸದ್ಯತ್ವವು ರದ್ದಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ವ್ಯಾಂತಿಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಇತರ ಸಭಾಸದರೂ ನಿಯಮಿತ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರವರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ರದ್ದಾದವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಎರಡನೇ ಸೂಚನೆ. ವರಡೇಶಿ ಜಾಗು ಸ್ವದೇಶಿ ಗಿರಣಿ ಅರಿವೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಸರಕಾರಿ ಕೋರ್ಟು, ಶಾಲೆ, ಕಿತಾಬು, ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಆಚರಿಸದಿದ್ದ ಸಭಾಸದರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮತದಾರರು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಗೋಪೀನಾಥ ಖಾದರವರ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಅವಿದ್ದರೂ, ವಿಗ್ರಹೇಯವರನ್ನು ಕೊಂದದ್ದು ನಿಂದ್ಯವೆಂತಲೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಧ್ಯೇಯ-ಧೋರಣಗಳಿಗೆ ವಿಸಂಗತವಿದ್ದು, ಅಂದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೂಚನೆ ಇದೆ ಮಹಾತ್ಮರ ನಾಲ್ಕು ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ವಾದ-ವಿವಾದವು ನಡೆಯುವದು. ವೀಕ್ಷಪವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರೂ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಿಗಳೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಇದಿರಾಗದಿರರು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೊರತಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹಲವರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವದೆಂದು ಕೆಲವರು, ವಹಾಸ್ಕರ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ, ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿ ಹೋಗಲು ಎಂದೂ ಸನ್ನದ್ಧರಿಸದು. ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಅಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ ಸಂಗಗಳ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವೆಂದು ದೇಶಬಂಧುಗಳು ನುಡಿದಿರುವರು. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ರವರು ಘಟನಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸೂಚನೆಯು ಅಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸು ಶ್ರೀ। ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರರಂತು ಮಹಾತ್ಮರ ಸೂಚನೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವು ಕುಗ್ಗುವದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಈಗಿನ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿನಂತೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಿತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಪೂರಶಂತ್ಯಕ್ಕಂಕುಲಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ದೃಢಮಾಡಿಗೊಡುವದು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವಿಭಾತಳವೆಂತಲೂ ಶ್ರೀ। ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಅಭಿಮತವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಸಕಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಶ್ರೀ। ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಹೇಳಿಕೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಲಪಡಿಸಿ, ಬೀಸುಗಲ್ಲ ನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಬರಿಯಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವು ಒತ್ತುವಂತೆಯೂ, ಕೆಳಬದಿಯಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷವು ದಬ್ಬಿಕೊಡುವಂತೆಯೂ, ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ। ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸದೆ, ತ್ರಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಧಾರಾಳಿಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಶ್ರೀ। ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಹೀಗೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ನರಾಗಿರುವರು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಟನೆಯು ಭದ್ರವಾದ ಹೊರತು, ಸುಸಂಘಟಿತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯುವದು ಅಕಸ್ಮತೆಂತಲೇ ಎಲ್ಲರ ಮತವಾಗಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವ್ಯರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ತಾನಾಗಿ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಗೂಡ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಾಭಿವಾನಿಗಳೆಲ್ಲರ ಸಮ್ಮೇಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಾದ, ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಸವವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳು ಇನ್ನಾದರೂ ತಯಾರಾಗುವದು ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸೂತ್ರಚಾಲಕತ್ವವನ್ನು ಈಗ ಪುನಃ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಂಥನವು ನಾಳಿನ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಆಹಮದಾಬಾದಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವದು. ದೇಶಸೇವೆಯಿಂದ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ಅನೇಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಳಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಕುಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರಕ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಬ್ಬೆಯಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ನಾವು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಯಾಕಂದರೆ, "ಮನ ಏನ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಬಂಧಮೋಕ್ಷಯೋಃ" ಎಂದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿದರುದದಿರುವದೇ!

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಹಿಡ್ಡಾಯರ—ನಾಯರ ಖಟ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಹಿಡ್ಡಾಯರರು ಗೆದ್ದರು; ನಾಯುಕರು ಸೋತರು. ಇದು ಸಹಜ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಂಥಾ ವಿಶಾಯತಿಯಲ್ಲಿರುವೇ ವಿಶೇಷ ಗದ್ದಲವಿದ್ದಿದೆ. "ನ್ಯೂ ಪ್ಲೈಟ್ಸ್ ಮನ್", "ನೇಶನ್", "ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ್" ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಶೀಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ನ್ಯಾಯವೈಪರಿಯ ಅಪಕೀರ್ತಿಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. "ಬ್ರಿಟಿಶ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿರಿ" ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ನಜನವು ಅನ ವೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವದೆಂಕಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಯೋಜನೆಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಶ ನ್ಯಾಯದೇವಿಯು ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೆ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಅನರ್ಥವೊದಗಬಹುದೆಂತಲೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆ. ಅವರಿಂದ ಜೆಸ್ಟಿಸ್ ಲೆನ್ಸಟೆಯವರು ಹಿಂದು ತರಾನನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು. ಜನರಲ್ ಡಾಯರರ ಕೃತ್ಯಗಳು ನ್ಯಾಯಯುಕ್ತವು ಅಥವಾ ಅಯುಕ್ತವು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಹುಸುರಲೋಮ ಗವಾತಿರುವರೆಂತಲೂ, ಈ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವದಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಲೆನ್ಸಟೆಯವರ ಸೂಚನೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೋ ಹೇಗೆಂಬುದು ಮಿ॥ ಹೆಡ್ಡನ್ ಗೆಸ್ಟರವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತರಕ್ಕೆ ಪ್ರೌಕಿ ಪತ್ರಾತಕ್ಕೆಳಿದರು. ಜನರಲ್ ಡಾಯರರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯ ಜರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಿ॥ ಡಿಕ್ಷ್ಟೇಯರು ನುಡಿದರು. ಜನರಲ್ ಡಾಯರರಿಗೆ ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಬಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನ ಶಿಗಲಾರದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ನುಡಿದರು. ಹಿಡ್ಡಾಯರರ ಸಾಥ ನದಿಂದ ಹಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಜೆಸ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ ಹಿಡಿಕೆಯು ಯಾವ ಪರಿಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆಂಬುದನ್ನು ಎಣಿಸಿದರೆ, ವರವಾತ್ಮನ ಅಾಲಿ ಲೀಲೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸೋತಿತು. ಬ್ರಿಟಿಶ ನ್ಯಾಯದೇವಿಯು ಸೋತಿತು. ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರರು ಸೋತರು; ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮೇಲಿನ ಭಾರತೀಯ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲ ಅದ್ಭುತ ಜಯತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಮೆಕೊಡಿಗಿಯವರು ಅಡಿ ತೋರಿಸಿರುವರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಳವಳಿಯ ಪುರಸ್ಕರ್ತರು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಾಡಾದಿರರು.

---

೨. ನೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬ್ರೌಕಿ ಮಾಡುವರೆ ಅಷ್ಟೆರಿಗೆ ಒಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯು ನೇಮುಕಗೊಂಡಿತು. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ನೆವದಿಂದ ನೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಧೋರಣಕ್ಕೆ—ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಂಡಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ರೀತಿಂಗ ದೊರೆಗಳು ಕೈಕೊಂಡ ಕಯುತ್ತಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತ್ಯ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಾಗ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕಾಕಬೇಕೆಂತು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಬಲು ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಪಂಡಿತ ನೋತೀಲಾಲರವರು ಈ ಮಾತಿನ ಮರ್ಮವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ನೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನಿನ ಜತ-ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೌಕಿ ನಡಿಸಬೇಡವೆಂಬುದಾಗಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾನಗಳನ್ನೂ ಹೇರುಳಕಮಾಡದೆ, ಕಮಿಟಿಯ ಒಂದು ಇಷಮನ್ನೇ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ಬ್ರೌಕಿ ಮುಂತಳವನ್ನು ನೆಡುಸಿದೆ. ಸರ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ ಮಡಿಮರ್‌ರವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು; ಸರ್ ಮುಹಮ್ಮದ ಶಫೀ, ಬಿದ್ವಾನಿದ ಮಹಾರಾಜರು, ಪರ್ ಶೇಪ ಬಿಕಾಪ್ಪೂರ ಸಪ್ರು, ಸರ್ ಅರ್ಜರಪ್ಪೂಮ, ಸರ್ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ, ಸರ್ ಸೆಸರು ವೊಂಕ್ರೆಥ್ ಸ್ಮೀ ಧ್, ಸಿ॥ ಎಸ್. ಎ. ಜೆನ್ನಾ, ಡಾ॥ ಅರ್. ಪಿ. ಪರಾಂಜಪೆ, ಹೀಗೆ ಐ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದರಿರುವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ನೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ನೋರಣನನ್ನು, ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ ಹಾಗು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರ ಇವುಗಳ ಅಧಿಕಾರತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಗುವ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ತಯಾರಿಸುವದು. ಕಮಿಟಿಯು ಸಭಾಸರ ನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರ ಹೊಸತು ಎಲ್ಲರೂ ನೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನವ್ಯಯ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿದವರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಬುದ್ಧಿ ಯವರೆಂದು ಮೆರೆಯುವ ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರು ಈ ಮುಂತಳದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆಯಿದೇ ಹಿಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ

---

೨. ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರಿಗೂ, ಈ ಮುಂತಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವಿಸಂಗತಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಈ ಮುಂತಳದ ಕಾರ್ಯಪ್ರೇತ್ರವತೀರ ಸಂಕುಚಿತವೆಂತಲೂ ಅವರ ಮತ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಶೋಧ್ಯ ನತಿಸಿದೆ, ನಿಜವಾದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಾರದೆಂತಲೂ ಅವರ ಮತ. ಈ ಮುಂತಳದ ಕಾರ್ಯಪ್ರೇತ್ರವೆ ಅವರ ಮತಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ, ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವರು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ತಾ. ೧೪-೬-೧೯೨೪ನೇ ವಕ್ಕಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಮಾಡಿರುವರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದ್ದರೆ, ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರು ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ಯಾಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು? ನಾ॥ ಹೇಳಿಯವರು ಈ ವಿಷಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನುಡಿದ ಹಿಂದು ವಚನವನ್ನಾದರಿಸಿ, ಈ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಆ ವಚನವೇನು? ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ ತಿದ್ದಿದ ಹೊರತು, ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬ ಈ ಬ್ರೌಕಿಯಿಂದ ಜೊಕಳಿದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ವದಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಹೇಳಿಯವರ ವಚನದ ಹೊರತು, ಕಮಿಟಿಯು ಘೆಟಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಾರವೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಮಿ॥ ಜೆನ್ನಾರವರು ಈ ಬ್ರೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಮಿ॥ ಜಿನ್ನಾರವರ ಮನೋ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಗದೇಳೋ? ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ರೀತಿಂಗ ದೊರೆಗಳ ಮುಕ್ಕಟ್ಟಿತನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂ ಡಾಡಬೇಡೋ? ಈ ಮುಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡು ನಿಃ ಜಿನ್ನಾರವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಗಡಲೇ ಕೀರ್ತಾದವರನ್ನೂ ಳಳಕೊಂಡಿರುವರೆಂದರೆ, ಅಯ ಥಾರ್ಥವಾಗಲಾರದು.

---

೪. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಶನಲ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಯಾನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯಕ ಕೊಲೇಜು ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದೇ. ಈ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಮುಂಬಾಪುರಿಕ್ಕರು ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಸಲಹುತ್ತಿರುವರು. 'ಪೀಪಲ್ಸ್ ಫ್ರೀ ಹೊಸ್ಪಿಟಲ್' 'ಆಯ್ ಹಿಲ್ಲೆಕ್ಟ್ ಹೊಸ್ಪಿಟಲ್' 'ನಾಯರ ಹೊಸ್ಪಿಟಲ್' ಮೊದಲಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳ ದಾನದಿಂದ ಈ ಕೊಲೇಜಿನ ಸಪ್ರಯೋಗ ವಿದ್ಯಾದಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳೇ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮುಂಬಾಪುರಿಯೊಳಗೆ ಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿದ ಡಾ॥ ಎಸ್. ಜೇ. ವೈದ್ಯ, ಗೋಪಾಳರಾವ ದೇಶಮುಖ, ಧೋಂಡೋದವರ ಸಾತಳೆ, ಪೊಡಲಾಪರರಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವು ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯದಿದೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ 'ಗ್ರಾಂಟ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೊಲೇಜು' ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದಲು ಸಹ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದೊಡನೆ ಆಯುರ್ವೇದ, ಯುನಾನಿ ವದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಶಾಸ್ತ್ರ ಸಪ್ರಯೋಗ, ಸಪ್ರಮಾಣ ಕಲಿಸುವ ವಿಶಾಖವಿದೆ. ಇದಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಟ್ಟಡವು ಸಾಲದೆ, ದಾತಿಗೆಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೊಲೇಜಿನವರು ಕೊಂಡಿರುವರು. ಈಗಲೂ ಈ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಆಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖೆಯು ದೊಡ್ಡದಿರುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿದೆ. ಲೋಕೋಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಕೃತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ಲೋಕಾದರವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗ್ರೀಷ್ಮಾವ್ಯಾಧಿಳೇಖವು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ತಾ. ೧೫ ನೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಶೇಷ ಲೋಕಾಶ್ರಯದಿಂದ ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳಲೆಂದು ನಾವು ' ಯಶವೆವೆ. ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ವಮ್ಮ ರೀತಿಯೇ ಬಯಸುವರು.

---

೫. ಈ ಳಹಿಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವ ಕಾರಣ ನನ್ನ ವಾಚಕರಿಗೆ ಅರುಹಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಯೊಳಗಿನ ಆಂಗ್ಲ ವೈದ್ಯಕಾಸ್ತಜ್ಞರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಅದನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲು ಳಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮುಂಬಯಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂಬು ದೊಂದು ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯದೆ. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪಟದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಡಾಕ್ಟರರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ನೋಂ ಹಣಿಯು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವ್ಯವಹಿಸಿದೆ. ಜನರ ದೊಂದು ತಿಳುಳಿಕೆ. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೆಶನಲ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೊಲೇಜು ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂತಲೂ ಜೀಕ್ಷ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಹಾಳುಗೆಡಹಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಂತಲೂ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಇದರ ಅಡಳತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡಿರುವ ಡಾಕ್ಟರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟದ ಮೇಲಿಂದ

ಕೆತ್ತುಹಾಕುವೆವೆಂದು ಪೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿರುವರು. ಆ ಯುನೇಷ್ಡ, ಯುನಾನಿ ಪದ್ಧತಿಗರು ತ್ಯಾಜ್ಯವಿದ್ದು, ಅವನ್ನು ಕೊಂಡುಹಾಕಲು ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ಹವಣಿಸುತ್ತದೆಂತಲೂ ಡಾ। ವೈದ್ಯರವರು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಡಿದು, ಅಯುರ್ವೇದವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಿರುವದೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಶೋಧ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವೆವೆಂತಲೂ ಆವಾಹನ ಮಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೊಲೀಜಿನ ವಿದ್ಯಾಡಾನದಿಂದ ಅಯುರ್ವೇದ, ಯುನಾನಿ ಪದ್ಧತಿಗರು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಪರೆ, ವಿಶಾಯತಿಯಿಂದ ಬಿಳುವ ಮದ್ದುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹಡಿಬೀಳುವದು. ಇ ಪರಿಂದಲೇ ಯುರೋಪಿಯನ್ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರು ಈ ಹೂಲಿ ಎಬ್ಬಿಸುವರು. ಡಾ। ವೈದ್ಯರು ನುಡಿದಂತೆ, ಈ ಹೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲ ದೇಶಬಾಂಧವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಸನಪ್ರದವು. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬುದ್ಧದೇಶಬಾಂಧವರ ಅಡ್ಡಿಯಿದ್ದೇ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮುಂದುರಿಸಬೇಕು, ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು, ಅಂತರೆ ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ಉದ್ದಾರವಾಗುವದು. ಇದನ್ನು ನೆನಸಿ, ಅಬಿಜರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೆ ವೈದ್ಯಕ ಕೊಲೀಜಿಗೆ ದೇಣಿಕಾಪ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಸಲಹಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ಸೂಚನೆ.

---

೩ ಅಳಕಪರ ಅಸಹಯೋಗದ ಮರಳು ಇಸ್ಸೂ ಅವರೆನ್ನು ಬಿಡಗೊಡ್ಲಿದು. ಧಾರವಾಡದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರಿಗೆ ಈ ಮರುಳು ಹಿಡಿದಿದೆಂದು ತಿಳಿಯು ತ್ತಿದೆ. ಹಾನಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ನೆರವಿಕ್ಷತ್ತೀದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ। ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ ಕಲ್ಲಾಪುರ, ಶ್ರೀ। ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ ಅಲದಳ್ಳಿ ದೇಸಾಪಾಂಡೆ, ಶ್ರೀ। ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಶೆಷಗಿರಿ ದೇಸಾಯಿ ಈ ಮೂವರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇವರು ತುಬಾಕಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದಾರರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಆ ಹಯೋಗ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋದ ಅವಕಾಶದ ಮೂಲಕ ಅವರ ತುಬಾಕಿಯ ವ್ಯಾಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದರು. ಸಾಹೆಬರು ವ್ಯಾಪಸ್ಸು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಹುಕುಮು ಕೊಡುವಾಗ ಬರೆದ್ದಿಸಿದ್ದಂತೆ,— " ಅಸಹಯೋಗ ಉಪದೇಶ ನೂಡುವ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವಂಥವನ್ನು, ವಿವೇಕಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನ ಬೇಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಸಾಹಸಿಕೆ ಬರಬೇಕು." ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಯಿತು. ಅಸಹಯೋಗಿಗಳು ಅಸಹಯೋಗದ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇ ಕೈಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ತನ್ನಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಹಿಂದು ಪ್ರಕಟಣಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವುಂಟಾಗುವದು. ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಶೇಷ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ತೀವ್ರದಿಂದ ಸಾಗಿಸುವರು. ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಜಾಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎತ್ತುವ ಆರಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರವು ಸೂಟ ಬಿಡಬೇಕು, ಸೂಟ ಬಿಡಲು ಸರಕಾರವು ಬದ್ಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಎತ್ತುವಳಿಯು ಸುಲಿಗೆಯಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಬ್ರಿಟಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಪ್ಪವಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಲು ತಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗದೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರುವ ಧಾರೀ ರಕಮಿಷು. ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕಿಪಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಸಹಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಕರವನ್ನೆತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ನಾಜೆಕ ಹಿರುವದಿಲ್ಲವೇ? " ನಿಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಬೇಡ, ನಿಮ್ಮ ಕರಗಳೂ ಬೇಡ " ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಶ್ರೀ। ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವರ ವಕಾಲತು ಸುಸೂತಗಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯದ ಔಚಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

---

೭. ಕೆಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾದಗಿರಿನಿವಾಸಿ ಗಳಾದ ಶ್ರೀ। ಶಂಕರಪ್ಪಣ ಸಜ್ಜನ ಶೆಟ್ಟರು ವೀರ ಶೈವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆ, ಹಿಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಂಶರ ಕಡೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಿನಿಸು ತ್ತಿದೆ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜನ ಶೆಟ್ಟರು ಅತೀವ ಯೋಗ್ಯ ರು ರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸನಾತನಿಗಳು ಕೊಡೆದು, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ದೆನ್ನು ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನಾವು ವಿಮುಖರಾದೆವು ಸ್ವಾಭಿವಾನಶೂನ್ಯರಾಗಿವೆ, ನಮ್ಮ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶಾಲ ಭಾಂಡಾರವೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು ವೀರಶೈವ ಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು . ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ। ಶಂಕರಪ್ಪಣ ಸಜ್ಜನ ಶೆಟ್ಟರು ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗಿರುವರೆಂದರೆ, ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಧುನಿಕ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೆಸರಾಯುವು ಅಕ್ಕವು ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಔದಾರ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ, ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ। ಶಂಕರಪ್ಪಣನವರು ಮಾಡಿದ ದಾನವು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವದ್ದಿದೆ. ಪ್ರಕಂಸನೀಯ ವಿದೆ. ಪಂಚರು ಶ್ರೀ। ಶಂಕರಪ್ಪಣನವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೂಲೀಜನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆಂದು ಕೊರಿ, ಈ ಶಂಕರಪ್ಪಣ ಸಜ್ಜನ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಪುನಃ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆವು

---

೮ ಸ್ಥಳಿಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾರಭಾರದ ಸ್ಫೋರಣವು ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಕೆಲ ಹಕೀಕತ್ತುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗುವಂತಿದೆ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮೀಟಿಯ ತಾ ೫೯-೬-೧೯೫೩ ರಾಜಾಗು ತಾ ೨೮-೫-೧೯೫೪ ಈ ಎರಡು ಠರಾವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಕಮೀಟಿಯ ಸಭಾಸದರು ವಿದ್ಯಾವಾಸಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರಿಗಿಂತ ಮರಾಠಿ ಅನ್‌ಪಾಸ್ಟ ಇಸಮುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಬಹುಮಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು, ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರು ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲೆಂದು ಒಕ್ಕಿಹೇಳಿ, ಪುಣಃ ಇದೇ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮರಾಠಿ ಪ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರನ್ನು ಹೊರದಬ್ಬುವದೂ, ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರನ್ನು ಬರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೂ, ಪುಗಲೆಬ್ಬುಳಿಗೇ ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೆ, ತಂದೆ-ಮುಗಲೆಬ್ಬರಿಗೇ ಅಷ್ಟಾಂತ್ರಿಸಿ ಅಶ್ರಯಿಸುವಿಸುವದೂ, ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿಗೀಡುಮಾಡುವದೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಕಕದ ದೃಷ್ಟಿಕಕವಿದ್ದರೆ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಕಕನವೆಂದರೆ ಲೋಕಕಲುಹಿಯೆಳಗಿನ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವರು. ರಾ। ಎಚ್ಚೆಮಡಿ ದೇವರಾಯರಿಗೆ ಶಿಕಂಬರಿಪಡಲ್ಲಿ ಮೆಂಶನ್ ಆದರೆ, ಅವರು ಮುಗಲ ಹಂಗಡ ಮಾಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬಹುದು. ಮೆಂಶನ್‌ಕರರು ಕುಮಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿರದೇಕೆಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರವು ಹೊರಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ರರಾವುಗಳ ವಿಸಂಗತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ, ವಿಸಂಗತ ರರಾವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಈ ಕರಾವುಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವೆಂದು ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಿ ಹತ್ತಿರುವರು. ಅಧಿಸ ಕಾರಕಸಿಸರ ಜಬಾನಿಗೆ ನ್ನೂ ಕೊರ್ಲು ತ್ತಿರುವರು. ಮೆನೆಜಿಂಗ ಕಮೀಟಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಮಿ। ವೀರಗಿ ಪಾಂಡುರಂಗವರು ಈ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಹತ್ತಿರುವರು. ಇಷ್ಟು ಈ ರರಾವುಗಳ ಪ್ರಕಾಶನದ ಮೂಲವನ್ನು ಅವರು ಶೋಧ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವದೆಂಯ ನಮಗೇನೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯನ್ನು ತರುವದು ಯೋಗ್ಯವೋ? ಎಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬಡ ಕಾರಕಸಿಸರು ತಮ್ಮ ಪಾಪವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲುಸಬರ್ಥ ರಾದರೆಂದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೆನೆಜಿಂಗ ಕಮೀಟಿಯು ಪ್ರಕ್ಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನೆಸೆಯು ಉಪಯೋಗವೇನು? ಯಾತಂಗದನೆ, ಪಾಪಕ್ಕೆ ಬಾನೆಗಾಡೆಯುತ್ತದೆಂಬದು ಶ್ರೀಕಾಲಾಜಾಧಿಕ ಸತ್ಯವು ಇದನ್ನು ಕುಮಟಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾ। ವೀರಗಿಯವರೂ ನೆನಸಿ, ಅಕನ ಳದಿಂದ ವರಾವೃತ್ತರಾಗಲಿ.

---

೯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಗಂಗಾಭಾಗೀರಥಿ ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ೫ನೇ ಇಯತ್ತೆ ಕಲಿಸಬರುತ್ತದೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿರುವರಂತೆ ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರ ಮೇಲೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇಷ್ಟು ಯಾಕೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟರುತ್ತರೆಂದು ನಮಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖುಲಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ದೋಧವಾಗುವುದು ಮರಾಠಿ ಟ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕನ್ನಡ ಟ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರನ್ನು ತರುವವರು ಮೂಢಿಗೇ, ರಕ್ಕಿದೋ? ಎಂಬು ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾ। ಹೆಬ್ಬೆಳಗರ ಕಾಂತಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಬದ್ಧರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ೫ನೇ ಇಯತ್ತೆಯವರೆಗೆ ಮರಾಠಿ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಗುಟ್ಟೇನು? ಅನ್‌ಪಾಸ್ಟ ಮರಾಠಿ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರು, ಎಮ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರವರ ಮತದಂತೆ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ನಾಡಲು ಅನರ್ಹರು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಮತದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಟ್ರೀಂಡ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರಿಂದೆ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗೆ ವಿನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ; ಅಂದಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತಾಲಾಯ ಖ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಪಡೆಯೆಂದು ತಾನಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಮತವಿರುವದೇನು? ಮರಾಠಿ ಕಲಿಸಿ ತಂದ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮರಾಠಿ ಕಲಿತ ವರನ್ನೇ ತರದೇಕಷ್ಟದೆ, ಕನ್ನಡ ಕಲಿತ, ಮರಾಠಿ ಕಲಿಸಬಲ್ಲವಾದ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರು ಅವಕ್ಕವಿವೆ. ಅವರಿಂದ ಎಂದೂ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯು ತೊಳಕೋಚಯುಕ್ತ ವಾಗಿ ಸಾಗಲಾರದು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕರು ತಿಳಿದು ಮುಂದರಿಸುಲಿ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಸ್ಟುಗಿರಿಯ ವರೆಯು ಏಕಸ ನನೆ. ಎಡೆಬಿಡದೆ, ಸುರಿಸುರಿದು ಜನರನ್ನು ಬೆಳ್ಳಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹೊರಹರಿಸಿ ದವು. ವಿತ್ತಿದ ಗದ್ದೆಯೆಲ್ಲಿನಿಸ ಬೀಜ ಬಳದು ಹೊ ಯಿತು. ಕಳೆದ ರವಿವಾರದಿಂದ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯ ಣನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮೇಘರಾಜನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿ. ಜೊಕ್ಕ ಬಿಸಿಲು ಕಕ್ಕೆ ಹೊಲಗಳೊಳಗಿನ ನೀರು ಹರಿಯಹತ್ತಿದ್ದಿಂದ, ಈಗ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೆ ಕಾದಷ್ಟೆ, ಪುನಃ ಮೇಘರಾಜನ ಪರೀಕ್ಷಣೆ ವಾಡದ ವೆ ಕಂ. ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಬಿದ್ದಷ್ಟು ನೀರ ಅನಕ್ಕಿವಿದೆ ಮೇಘರಾಜನು ಕೊಂಡಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಯ್ದು ತಂಪು ಮಾತ್ರವಿರುವನು ನೈಗರಿಕ ನಕ್ಷತ್ರ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಕ ಮಳೆ ಬರಿದಿರ, ಆದ್ರಾಕ್ಷವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಪೇಕ್ಷಿತ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯ ತ್ತದೆ ಕೃಷಿಕಾರ್ಯಗಾರರ ಗೊಳು. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ೨೨-೧೧ನಯ ಇಂಚ ಮಳೆಗೆ ರುವಾರ೨೨-೨೩ ಇಂಚ ,ಶುಕ್ರ ರ ೯-೧೫ ಇಂಚು, ಶನಿವಾರ ೪ ೫ನ ಇಂಚು ಮಳೆ, ವಾರವಿನಾರದಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ೧೯೫ ಇಂಚು ಮಳೆ, ಏಂಕಸು ಈ ವರೆಗೆ ೨೫೦-೨೫ ಇಂಚು ಮಳೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಠೋಬ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ವಿಂದ ಭಜನೆ ಪಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಮುಂ ಗಲೋತ್ಸವವು ನಾಡದು ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಜರಗುವದು

ವೊಟಾರ ಟಪಾಲು ತಗ ದಮನಿಯ ಮೇಲೆ ಬರ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಶುಕ್ರವಾರ, ಶನಿವಾರದ ಮುಂಬಯಿ ಟಪಾ ಲು ರವಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಜನರ ಕೈಸೇರಿ ತು, ರವಿವಾರ, ಸೋಮವಾರದ ಟಪಾಲು ಮಂಗಳ ವಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಡೆಯಾಯಿತು ವೋಟಾರ ಟಪಾಲು ಆಪರೂ ಅನ್ಯವಸ್ಥೆ ತಪ್ಪವದಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿಯ 'ವ್ಹಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಜುಬಿಲಿ ಲ್ಯಾಬ್ರರಿ'ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾರ್ವತಾರಣ ಸಭೆಯು ಈಳೆದ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಮಿ। ಜೆ ಎಚ್ ವೆನ್‌ಮುಳಗುಂದರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಲ್ಲಿ ನೆರೆದು, ಈಳೆದ ವರುಷದ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿತು ಪತ್ರಿಕೆ ಮೊಪಾಲಾಪ ಕಲಸಗಳು ನಡೆದುವು ಮಿ। ಜೆಸ್ ವ ಳಗುಂದ, ಸಬಡಜ ರವರು ಮುಂದಿನ ವರುಷಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕಾಗಿ ರಾಜಿಪ್ಪೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಲೇ ಕು, ಸ್ಥಳಿಕರಿಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾ ಪಿಪ್ಪೇಶ್ವರ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕೆಂದು ರಾವವಾ ಬ ಕುಳಕರ್ಣಯ ವರು ಧ್ವನಿಸಿದರು ಈ ಧ್ವನಿಗೆ ಸ್ಥ ತಿಧ್ವನಿ ಶಿಗ್ದುದಿಂದ, ಮಿ। ವೆನ್‌ಮುಳಗುಂದರನ್ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ.

ಜಯಕರ್ನಾಟಕ— ಕಾರಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಸಂ ಜೆಗೆ. ಸಂಪಾದಕ- ಶ್ರೀ। ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಸಾಧನಕೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ ೫॥

ಹೊಳೆಗದ್ದೆ— ಇಲ್ಲಿ ಳೆಳದ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಕೋ ಚನೀಯ ನಿಧಿಗಳು ಒಡಗಿದವು ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಸು ರಿಯಿತು. ಜಡಗಸಿತ ಹೊಳೆಯು ಬಳ್ಳಿಗೆ ಐಂತು ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆಯು ಸಣ್ಣ ಮಳವಿಗೆ, ಗೇಣು ನೀರಾಯಿತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ೮-೯ ದ್ರಯಾಣಿಕರು ಹೊನ್ನಾ ವರ ಏರಿಯಿಂದ ಇದಿಬೆಯ ಏರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ತಾರಿದೋಣಿಯವ ಹತ್ತರ ಇಲ್ಲದೆ ಚಟ್ಟಿಯ ಹೇಲೆ ಇಳಿಸುವ ಪಾತಿಮಾಡಿ, ಇವರು ಹೋಗಿ ಪತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ದೋಣಿಯು ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆಗೆ ಹಿಂದು ಮುಟ್ಟುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾರಿ ಮುಕ್ಕಿದಾರಿಗೆ, ರಾ ಹಬ್ಬು ಮಾಸ್ತರರು, ಹಳೆರಿಯ ರವರಿಗೆ ಹೋಗಲು ನಿಂತಿದ್ದರು. ದೋಣಿಯವನೊಡ ದ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಎಳಿಸಲು, ಖರಿ ಮಕ್ಕಿದಾರನು ತನ್ನ ದೋಣಿಯನಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಂತೆ' ಖರಿ ಮುಕ್ಕಾದ ನೂ ದೋಣಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಡಲೊಪ್ಪಿದನು. ದೋಣಿಯಾ ನು ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಳಿಸಿದ ನು. ಮುಂಚೆ ಪಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಸೊಂಟದವರೆಗೆನೀರ ನೀರು ಬರಿಯಂತೆ! ಮಾರ್ಗದ ಎಡಕ್ಕು ಬಲಿಗೆಗೆ ಬಂದು ಳಕು ಅಳವಾದ ಕೆಸರಾಡಿಗಳೆರಿಯು ಹರಿಯುತ್ತವೆ ಪ್ರಯಾ ಣಿಕರು ಪರಸ್ಪರರು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲಿನ ನೀರು ಮಿಸ್ಸು ಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಮಿಸ್ಸಿದ್ದಾರೆಂದಿಂದ ಪಾರ್ಗ ತಿಳಿಯಲು ಳಿಸಾಲಿಲ್ಲ ಆಪಿರಿಂದ ರಾ ಹಬ್ಬು ದಪ್ಪಸ್ತರು ' ಮುಂ ದೆ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ, ಹೊಳೆಗದ್ದೆಗೆ ಮುಟ್ಟಲಾರಿರಿ" ಎಂದು ಪರಸ್ಥ ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ ಆದರೆ ವೈವಗತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರುಂ? ಮಾಂ ಕಸ್ಥರು ಮುಂದಾದರು. ಕಾಡಿರೆ, ರಾ ದತ್ತಶರ್ಮ ಜೊಂದವರನೆಂಬವರು ಕೊಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು ನಾಡ ಯಣ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಂಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಶಿಟ್ಟರಂತೆ ಅವರಿ ವೈವಗತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರುಂ? ಮಾಂ ಕಸ್ಥರು ಮುಂದಾದರು. ಕಾಡಿರೆ, ರಾ ದತ್ತಶರ್ಮ ಜೊಂದವರನೆಂಬವರು ಕೊಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು ನಾಡ ಯಣ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಶಿಟ್ಟರಂತೆ ಆದರೆ

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಮಿಷನರರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸಭಾಸದರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ, ಇಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯದೆ, ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆಂತಲೂ, ಅವರನ್ನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಸಿ ಗರಜಿದ್ದಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಕ್ರೀ ನರಮಾನವರು ಆಕ್ಷೇಪದ ತೆಗೆದರು. ೬ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಹಂಗಾಮಿ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕಮಿಶನರ ತ್ವದೆಂದು ಕಮಿಷನರರು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕೃತ್ಯದ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು.

— ಕಲಶತ್ತೆಯಿಂದ ಗಲಗಳನೇ ಇಸ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಖಾದಿಯು ರಫ್ತಾಯಿತೆಂದು ಖಾದಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಬಾಬು ಕ್ಷಿತೀಶಚಂದ್ರದಾಸ ಗುಪ್ತರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಗಿನ ೨ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಖಾದಿಯು ಈಗ ೧೫ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೬೬ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಆರಿಯೆಯು ಆಮದಾಯಿತು. ಕಲ ಕತ್ತೆಯ ಒಂದೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗಲಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಖಾದಿ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಎಷ್ಟು ಆರಿಯೆಯ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ, ಏನೋ? ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ದರಿದ್ರವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

— ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಡಗಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀ ಹನುಮಂತ ರಾವ ಕೌಜಲಗಿ, ತಮ್ಮನ್ನಾಚಾರ್ಯ ಪುರೋಹಿತರವರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆವರ ಆಗಮನದ ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರೀಕು ೫-೬-೧೯೩೪ನೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೂರಿನ ಕರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಬಂದುಹಾಸಿನ ವರೆಗೆ ನಡಲು ತೆಗೆದು, ಜಯಘೋಷ ಹಂಚಿಗಳಾಯಿತು.

— ಮಂಗಳೂರ ಪೈಕಿ ತಣ್ಣೀರು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಕ್ಕಿಬಂದು, ಬಂದು ಕಾಲೆಯೂ, ನಾಲ್ಕೈದು ಇತರ ಆಪ್ಪತಗಳೂ ಬಳಿದು ಹೋದವು.

— ಹೆಕ್ಟಿ ಕೋದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಎರಡು ಆಕಾಶನಾವೆಗಳು ಗಗನದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದವು. ನಾವೆಗಳ ಚಾಲಕರು ಮಡಿದರು. ನಾವಿಗಳು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಾಗ ಇಬ್ಬ ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಸರದಾರ್ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ತಾ. ೯ ನೇಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಹಾನಿ. ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಈ ಸರದಾರ್ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶಾವನಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆವರು ದೇಶಾವನಾನಹೊಂದಿದ ಕೋನೆಯನ್ನು ಸರದಾರ್ಗೃಹದ ಯಜಮಾನರು ಅಗಿನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಅಡಿಮನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಅಗ್ನಿಮಾಡಯಜ್ಞನಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಯಿತು. ಈ ಹಾನಿಯು ಎಂಡೂ ಸುಂಬಿಬರಲಾರದು.

— ತಲೆ ತರಿಗೆಯನ್ನು ತೆರದೆ ಜೈಲ್ಲೆ ಹೊಂದಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಕ್ರೀ ಡಿ. ಬೆ. ದೇಸಾಯಿಯವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಕರ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮನ್ನು ವಿದೇಶಬಹಿಷ್ಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಕೋರ್ಟಿನಗಡೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆತೆರಿಗೆಯು ಎಬ್ಬರದಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಮ್ಮತವಿದೆಂದು ಈ ಪೂರ್ವರಂಧ ಮೇಲಿಂದ ಹೊಳೆಯುವದು. ಮಹಾತ್ಮರು ಕ್ರೀ ದೇಸಾಯಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನ ತಲೆತರಿಗೆಯನ್ನು ನಿಗಾಳಿಸುವ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಿತ್ತಯಿಂದ ಬೂರಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಎನೇಸಿಯೇಶನ್' ಯಾವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಂತಿಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

— ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸೈನಬಲವು ಹೀಗಿದೆ.— ರಶಿಯಾ ೧೦ ಲಕ್ಷ, ೩ ಸಾವಿರ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ೩ ಲಕ್ಷ ೩೩ ಸಾವಿರ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲಂಡ ೫ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ, ಇಟಾಲಿ ೩೫ ಲಕ್ಷ, ಪೋಲಂಡ ೩೫ ಲಕ್ಷ, ಸ್ಪೇನ ೩ ಲಕ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರ, ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್ ೧ ಲಕ್ಷ ೫೬ ಸಾವಿರ, ನೆದರ್ಲಂಡ ೧ ಲಕ್ಷ ೬೩ ಸಾವಿರ, ಜರ್ಮನಿ ೧ ಲಕ್ಷ. (ಜರ್ಮನಿಗೆ ೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನ್ಯವಿಡಬಾರದೆಂದು ವರ್ಸೈಲಿಸ ತೆಹದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.)

—ರಾಜಕೋಟದಲ್ಲಿ ಕಳೆದತಾ. ೧೫ನೇಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಗಲ ಇಂಚು ಮಳೆಬಿತ್ತು. ಅಜೀ ನದಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ನೆರೆಯೇರಿತು ಒಬ್ಬ ಅಗಸನು ಮಡಿದನು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮನೆಗಳು ಆಳಚಿಬಿದ್ದು ಜನರು ನಿರ್ವ್ಯಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ರಾಜಕೋಟಿಗೆ ಜಲದಾನ ಮಾಡುವ ಲಾಲಪುರ ಕೆರೆಗೆ ೬೦ ಪೂಟು ಗೋಡೆಯು ಕಿತ್ತುಹೋಗಿ ಇಡೀ ಕರೆಯು ಒರಿದಾಗಿದೆ

—ವಿಜರೀಷ ಮುಳೆಯ ಮೂಲಕ ಬಿ. ಎಸ್. ರೇಲ್ವೆಯ ಫೋಲಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗವಪ್ಪ ಬಳಿಹೋಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದುರ್ದಶೆ. ಗೋಂಡಲ ರೇಲ್ವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಥೆ.

— ಅಲಬಾಬಾದಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅಂಗಡಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೇರಿಸಿದರು. ಆವರಿಂದ ಅಂಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಗಂ ದೇಗಿಹೋಗಿರುವರು ಇಷ್ಟಿಯ ಸಭೆಯು ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಿರಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜನರ ಕತ್ಯಗಳೆಂದು ಆಂಗಡಿಕಾರರು ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.

— ಕೆರ್ಟನ್ ಪೊಂಡರೆಲ್ ಹಾಗು ಮಿಸ್ ಪೊಂಡರೆಲ್ ಎಂಬೀರ್ವ ಅಮೇರಿಕೆಗೆಯರು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿಂದ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಹತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ೧೯೧೯ನೇಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿದರು ಕಳೆದ ತಾ ೧೩ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಅಲಹಾಬಾದಿದ ಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ೩೯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಆಪ್ಪತಿದರು. ೧ ಲಕ್ಷ ೫೩ ಸಾವಿರ ಮೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

— ಜುನ್ನರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಕಳೆದ ೪ ವರುಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒರಗಾಲ ಸರಕಾರೆ ಕಂದಾಯ ವೆ ತಹಶೀಲುಬಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರುಷ ೧೧ ಆಣೆ ಬೆಳೆಯಿಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವರುಷದ ತೀರ್ಮಯ ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಜನರು ಹೇಗೂ ದರೂ ಅದನ್ನು ತೆತ್ತರು. ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ತೀರ್ವ ಚುಕೆಯನ್ನು ತೆರಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಸರಕಾರದ ಹುಕು ಮುಗಳು ಬಂದಿಟಿವೆ. ಆದರೆ, ಜನರು ಒಪ್ಪದೆ, ಸತ್ಯಾ ಗೃಹ ಹೂಡುತ್ತಿರುವರು. ಅರಿಕಾರಿಗಳು ಜಪ್ತಿ ಕ್ರಯ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ಕ್ರೀ ದತ್ತೋಪಂತ ಫಾಟೀಕರ, ಶ್ರೀಯು ಸ್ವರೂಪಚಂದರವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯೋಗಾಗಿದೆ.

— ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಬಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಬ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬ್ರಿತಿಯೊಬ್ಬ ದಿವಾಳಿಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಾನಪತ್ರವನ್ನೀಯುವದು ಆನಿಷ್ಟವೆಂದು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿದರು.

— ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ಸರಹದ್ದಿನ ಕಾವಲು ಮಾಡುವ ಖೈಕಿದಾರನು ಮಲಗಿದ್ದನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಠಾಣರು ಅವನ ತುಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಬಯ್ದರು. ಖೈಕಿದಾರನು ಎಚ್ಚರಪೊಂಡಿ ಆವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ್ದರಲ್ಲಿ ಆವರ ತುಬಾಕಿಯಿಂದ ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಪಠಾಣರು ಬೊಕಿದಾರನನ್ನು ಕೊಂದರು.

—ಅಂಧ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಗೊಂಡ ವಿಖ್ಯಾತ ಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀ। ಗಾರಿವೇಲಾ ಸತ್ಯ ನಾರಾಯಣರವರು ಉಪವರ್ಗಗಳ ಕಾಡಿಗೈಹಾಸನವನ್ನು ನುಭವಿಸಿ ಕಾಕಿಲೂರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಂಧಮುಕ್ತರಾದರು. "ನನಗೆ ಈ ಗೌರವವನ್ನು ಒಬ್ಬೂರೋಕೃಷಿಯು ಬೇಡ" ಎಂಬಮೋಹಾದರ ಕಾವ್ಯವು ಬಲು ಬೋಧಪ್ರದಯವಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆನೇಕರಿಗೆ ತಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

— ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಖಿಲಾಫತ ಕಮಿಟಿ ಹುಗು ಬೆಳಗಾಂವಿ ಅಂಜುಮನಿ ಇಸ್ಲಾಮಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಜಂಟಿ ಮೇರೆ! ಮುಹಕ್ಕುತಿ ಹುಸೇನ ಖಾಜೀಸಾಹಿಬರು ಕಳೆದ ತಾ. ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯವಿಕಾರ ದಿಂದ ಮಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿಸರ್ಪೇಕ್ಷ ರಾವ ಸೇವಕರೊಬ್ಬರು ಕಾಲವಾದರು.

— ವಿಲಾಯತಿಯ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು 'ವಿಲಾಯತಿ ಪಡ್ಡತಿ' ಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಹಡಗಗಳಿದ್ದವು. ಹಿಂದೂ ಪಡ್ಡತಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಹಡಗವು ಜುಲ್ಯೆ ತಾ.೧೫ನೇಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೊರಡುವದು.

— ಶಾರಕೇಶ್ವರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಂದ ಸಂಗಿದೆ. ದೇಶಭಕ್ತ ದಾಸರ ವೆರಂಜೇದರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಸೆರೆಹೋಗಿರುವರು.

— ಇಂಡಿಯಾಳಿಗಿನ ವೇಗೂ, ವಿಯಸ ಎಂಬ ಜ್ವಾಲಾ ಮುಖ ಪರ್ವತವು ಪುನಃ ವೆಚ್ಚರಿಕೊಂದಿದೆ. ವಿಂಡು ಮೂಲಗಳಿಂದ ತಪ್ಪ ಸಾವಾರವು ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿದೆ.

— ದೇಶಭಕ್ತ ಲಾಲ ಲಜಪತರಾಯರು ಸ್ವಿಝರ್‌ಲಂಡ, ಜರ್ಮನಿ, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ, ತುರ್ಕಸ್ತಾನ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಆಕ್ಟೋಬರ ೨೮ನೇಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದುರಲಿರುವರು.

— ಸರ್ವಾದಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸೇವಾವತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಡುವ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೫ ಲಿಂ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಗಲುವದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿದಾಕ್ಷರ್ಯರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿ.

(ತಾ. ೭-೬-೧೯೩೪.)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಯು ಜಾಗ್ರ ಕಿಯಾದಂದಿನಿಂದಲೂ, ದೇಶದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾ ಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಸವಗಳೂ ಹೆಚ್ಚ್ಚಿತ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗಾಂಗೃತ ತಳೆಗಳಿರುವನ್ನು ಭವ್ಯಪಡಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಯಾವ ಜನಾಂ ಗವಾಗಲೀ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಿ, ತನ್ನವರಲ್ಲಿ ರಾವ್ಯಭಕ್ತಿ, ರಾ ಸ್ಟ್ರಸೇವೆ, ರಾಷ್ಟ್ರತ್ಯಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸದ್ಗುಣ ಗಳನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜರಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರಾದವರನ್ನು ನಿರರ್ಕನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಪ್ಪ ವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆವರ ಆನುಕರಣ ಮಾಡುವದು ಅಭಿವೃ ಅಂಧರಲ್ಲರ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಂತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಆವರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹುರುಪನ್ನು ತುಂಬಿಸುವದು ನಾಡಿಕೆಯಾಗಿಬೆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜ ಯಂತಿ ಉತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವು ಇದೇ ಆಗಿರುತದೆ.

ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರು ವೆವೋ, ಆದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಇಂದಿನಂತೆಯೇ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮವರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ದೇಶಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥರಾ ನಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ರಣ್ಯರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮೂಲ ಬೀಜಾವಾಂಶವನ್ನು ಬಿದೇಸಿದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರ ಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವನ್ನು ಕೇವಲ ಈ ವೈಭವದಲ್ಲಿಯಿಂದಲಾದ ರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲೂ ಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಕಮಿಟಿಗಳವರು ಏರ್ಪಡಿಸ ಬೇಕು. ಇವರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩೩೦ನೇಯ ಕ್ರೆಯ ಸಂವ ತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೧೩ನೇಯ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಭೂಷ ತಾದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ಬರುವ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೧೩ನೇಯ ರವಿವಾರ (೪೯-೬-೧೯೩೪) ಕ್ರೀಮದ್ವಿದ್ಯಾಶಂಕರರ ಪುಣ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮುಖೇಶ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಆ ದಿವಸ ಆವರ ಭಾಗಶಃವನ್ನಾಗಲೀ, ಗ್ರಂಥವನ್ನಾಗಲೀ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ವಿಸಿಗೆ ಮಾಡುವದು, ಆವರ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವೇಚನಾತ್ಮಕ ಒಂದು ಪ್ರವಚನ, ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕಾರ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಜಿಗೆ ಉಪವ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಂದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬಿದುಪಡಿಸಿ ಈ ಮಹಾಳ ಜಯಂತಿಯನ್ನಾಸರಿಸಬೇಕು.

ಗಂಗಾಧರ ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ದೇಶಪಾಂಡೆ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಕಮಿಟಿ, ಬೆಳಗಾಂವ

೪೯ನೇಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಮಹಾ ಸಭೆಯು.

ಈ ಪೂರ್ವದೇ ಪತ್ರಗಳ ಮುಖೇನ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಳದ ಮಹಾಸಭೆಯು ಮುಂದಿನ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ೧೭ ನೇಯ ತಾರೀಖು ಶನಿವಾರ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದಿದೆ ಪದ್ದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯ ಮುಂದಾಗುವ 'ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು, ಕಮೀಟಿಗಳನ್ನು, ಕಮೀಟಿಯ ಸಭಾಪತಿಗಳನ್ನೂ ಆರಿಸ ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಾಸಭೆಯು ಬಹು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವದು. ಆದಕೆತ್ಯಾಸ್ಪದ ಈವರೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದ ಮುಂಬಾಗದಿರುವ ಸರ್ವಾಬಳಕ್ಕರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಾಲಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಬಾಗಿ ಬೇ ರು. ೩೫ ಫೀಸ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕೆಜ್ಜಿಸ ರಹಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ರೀದಿ ತೆಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಬರುವ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಖಂಡು ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತಿಳಿಗುಂವ, ಪಾರೀಖು ೫೧—೬—೩೪.

ಕಾರ್ಯಾದರ್ಶಿ.

ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆ ಬಗ್ಗೆ ಜೋಲಿ ಮೊಟಾರ ಸರ್ವಿಜನ್ಸ್.

ಕುಮಟೆಯಿಂದ— ಹೊನ್ನಾವರಕ್ಕೆ, ಭಟ್ಕಳಕ್ಕೆ, ಬೈಂದೂರಕ್ಕೆ.

ಕುಮಟೆಯಿಂದ— ಶಿರಸಿಗೆ, ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ, ಹಾವೇರಿಗೆ.

ಕುಮಟೆಯಿಂದ— ಅಂಕೋಲೆಗೆ, ಗದಗ ಬೆಟಗೇರಿಗೆ, ಮಡಗಾಂವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಮೋಟಾರ ಟಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ ಸಿಗುವವು

ಬಿ. ದಾಸ,
ಏಜಂಟ— ಕುಮಟಾ

ಬೌಧಾಯನೀಯ ಗೃಹ್ಯಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ

ಈ ಹೆಸರಿನ ಯಜುರ್ವೇದೀಯ ಪ್ರಥೋಗ ಗ್ರಂಥವು ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾಂಡವೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೧-೦. ಯಜುರ್ವೇದೀಯ **ಕಾಲೋಚಿತ ಗೃಹ್ಯ**ದ ಭಾಗ ೧-೨ ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೦-೮. ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ದೇರೆ. ಹಿಮ್ಮಲೆ ೧೨ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೧ ಪುಸ್ತಕ ಕಮೀಶನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

— **ಗ್ರಂಥಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,**
ಶ್ರೀ ಹೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ

ಜಾಹೀರ ವಿನಂತಿ.

ಉತ್ತಮ ಮಲಬಾರು ಕೊಂಪಸಿಯವರಿಗೆ ಏ ಕುಂಟಾ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶ, ನಿಶಾಪಥ ಗಾಳಿಮಳೆ ನೈರ್ಋತ್ಯ ಲಾ ಪೈಕಿಂಯಲು ಕೊಟ್ಟಿಇದರ ಚಾಲಕಾಂದ ಮಾ ೧ ಏ ಅವಂದಾ ಪಡೆದಿರ್ ಏ. ಎಮ್. ಏ. ಇವರು ಈಗ ಹುಲಿ ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಜರುಪಗಳಿಂದ ವೈದ್ಯ ಇಲೆಯನ್ನು ತೆರಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ರೋಗಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದಿರುವ ಬಾತಮಿ ಕೇಗಿ ನಾವು ನವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ದರುಪಗಳಿಂದ ಧಗಂದರ ಎಂಬ ಗಡ್ಡಿ ರೋಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಕಯಷ್ಟಿ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರು ಮಾತ್ರವೆ ವ್ಯಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬೇಹವೆ ನೋಗಳೆಂಬು ಬರು ತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಬರಬೇಕೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ವಿಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂಬಿ ಸದರಿ ಇಷಿಲೆ ಹುಣ್ಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನಂತೆ ಯೇ ಅನೇಕ ಇಂಥಾದ ನಲಿವಿನ ರೋಗಿಗಳು ಇವರ ಇಷಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಖ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಇವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇ ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಮಾಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ತುಮಚಾ, ತಾ. ಲ—೬—೩೪.

ನಾರಾಯಣ ಮಂಜಪ್ಪಂಚಾರಿ, ಹಗಲೆ.

— "ಕೆನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಮಿ॥ ಹೆರಿಮನ್‌ರವರಿಗೆ ಅಮಲುಜಾವಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಗೊಡಿರಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ವಿರೋಧಪಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಿ॥ ಎಚ್. ಬಿ. ವೆಲ್ಲರ ಮಿಲಿಗಡೆರ್, ಜೋರ್ಜ ಲೆನ್ಸ್‌ಬರಿ ಮೊದಲಾದ ಮುಖಂಡರು ಕುಟ್ಟುಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೊತ್ತಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿರುವರು.

— ಆಹಮದಬಾದದ ಪಿಟ್ಟಿಕ್ಷ ಜಜ್ಜರು ಅಸಹಕಾರಿ ಸುರತ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ೧೦ ಸಿವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿಸಹಾಡಿದ್ದರಷ್ಟೇ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವೆಂದು ಸುರತ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯಿಗಳಿಗನವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಗಳಿಕ್ಕೆ ತೆರಬಾರದೆಂತಲೂ, ತಾಮಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವದಾಸ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದ ಸಭಾಸದರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನಿಟ್ಟೇಕೆಂತಲೂ ಮುಂಬಾಯಿ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿಗುವರು.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಭಂಡವಲು ೧೫ ಲಕ್ಷರಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಗೆ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತರದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಶೇಅರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

(೧) ಕೈ ತುಂಬ ಲಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೫ರಂತೆ ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿರುತ್ತದೆ

(೨) ಕಾರಬಾನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಮುರಿಯುವ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ

ಹಳೇ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟು. ಬ್ರೋಕರೇಜ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು, ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಅದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ತಾಕವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ, ರಾಮಬಾಣವಂತಾಗಿರುವದು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಸಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸಿದವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಉಟುಂಬಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಾದರ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೆಗ್ಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಂಯದವರು ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ರಣ ಪೈ. ಪೆ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಹಾವೇರಿ ಸಿರಸಿ ಮೋಟಾರ ಸರ್ವಿಸ.

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಸಿರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರ** ಮೇಲ ಗಾಡಿ ಸೋಷ್ಟಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫½ P. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ೪ P. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು

ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿ **ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಆದಿತ್ಯವಾರ** ಕೆಳಿಗ್ಗೆ ೫½ A. M. ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮುಬ್ಬೆ ಮೇಲೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ೪ A. M. ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವದು.

ಇದರ ಸಿವಾಯ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮುತ್ತು ಸಿರಸಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಗದಗಪ್ಪಾ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾತಿಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಭಾತಿಗೆ ಸಿಗುವವು. ಟಿಕೇಟುಗಳು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ರಾಕಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

B. V. PUSALKAR, *Manager*

ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ.

ಸಂಧಿವಾತ, ಖೋಕಲಾ, ತಾಪ, ಅತಿಕೋಷ್ಠ, ಪಾನ-ಥರಿ, ಪೋಟಶುಠ, ಉನ್ಮಾದ, ಬಾಹ್ಯಾತಪಾಂತ ಸೆರ ಕ್ಷಣ, ನಾಳ, ಮೂಲವಾ ತಾವಾ, ಇ. ವಿಕಾರ ಖಾತ್ರಿನೆ ೪ ಅಲ್ಪಾವಧಿತ ಬರೆ ಹೋತಾತ.

೪೦ ಗೊ. ಕಿ. ಕ. ೧. ಹೆಚ್. ಪಿ. ಇ. ನಿರಾಳಾ.

ಮೆನೇಜರ, ಅಮೃತಪ್ರಭಾ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,

ಕುಡಾಳಾಡಿ, ಪಿ. ತಾರಳೆ, ಜಿ ಪುಣೆ.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!

ಈ ಸುಸಂದಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!

ತರುಣ ಭಾರತೀಯರೇ!

ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಹತ್ತಿದೆ! ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟನಷ್ಟವಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಮತ್ತು ಹಣಸಂಡಿಯು ಮಾತಾ ವದು ಕರಿಣವಾಗಿದೆ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಭಾರತೀಯರೇ—

ಈಗಲೇ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಮಿ. ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಏಮಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಸಂಡಿಯವಾಡುವ ಹಂಡಿ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕಂಪನಿಯು ಪ. ತ್ಯಾಸವೂ ಇತ್ತು.

ಹೆಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ, ವಿಮಾ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಭಾರತ ವಿಮಾಕಂಪನಿಯ ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರು-

ದತ್ತ ಕಂಪನಿ,
ದತ್ತ ಭುವನ,

ಕಾರವಾರ.

ತಾಲುಕಾ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು!

ಸ್ಪೆಶಲ್ ನಟ್ಟಾಪು.

ನನ್ನ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಗದನ್ನೂ ಕಾಗದ, ನಿಪ್ಪಿಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಪೇಶರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾವು ಸ್ಪೇಶಲ್ ಎಜ್ಜಾವ್ಟು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೃತಸ್ಥಯು ಬಹಳ ಅವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಇರಿಯಹಲಿಕ್ಕಿಪ್ಪ. ಕಾರಣ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾತಾದೆ, ಪಾಪರಿಗಾಗಿ ಕೀಳ್ಪನೇ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ದಿ ನೆಶನಲ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು—ಪ್ರಕಾಶಕರು,

ಭಾಟವಾಡಿ, ಗಿರಗಾಂವ.

ಮುಂಬಯಿ.

ವಾಯುಮುಕ್ತಾ.

(ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ.)

ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ರೋಗದವಿಟ್ ಹಾಗು ದುಷ್ಟಿಸ್ಥ ಇವ್ರಗಳನ್ನು ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತದೆ ರಾಜವೈದ್ಯ ಬಾಪುಲಾಲ ಜೈನ, ಕಲಕತ್ತಾ:— "ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಇದೇ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಔಷದದಿಂದ ಕಲ್ ನಾತೀತ ಫಾಯಿದೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏನೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆಗೆದರೆ, ಉತ್ತಮವಾಗದೆ ಇದು" ಡಾ ಪಟೇಲ, ಚಿಖಲಿ, ಸೂರತ — "ರೋಗಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗುಣ ಬರುತ್ತದೆ" ಡಾ ಶೇಟ, ರತ್ನಾಗಿರಿ:— "ನಮ್ಮ ಚಿಗುಪ್ಪನ ಹುಡುಗನು ಅಪಸ್ಮಾರದಿಂದ ೪-೫ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೇತವತ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಮುಕ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಗುಣ ಬಂತು." ಎಮ್ ಆರ್. ಕಾನಿಟಕರ, ಜಾಹಗೀರದಾರ, ಲೋಣಾರ, ವರ್ಹಾಡ — "ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಯಿತು ಕೂಡ್ಲೆ ೨ ನೇದನ್ನು ಕಳಸಿರಿ" ಪತ್ರ್ಯವ ಹಾರವನ್ನು ಬಾಲಬೋಧ ಲಿಖಿಸಿಂದ ನಡಿಸಕ್ಕದ್ದು

C. L. Shaha, Deshinamawala,

'Vayu-Mukta' Office, Palace Road, BARODA.

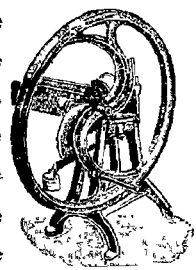

ಗಂಟೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೫-೧೫ ದನಗಳಿಗೆ

ನಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚುವಂಥ

ಕೆಲ್ಲೋಸ್ಕರ

ಮೆಷ್ಟ್ರು ಕೊರೆಯುವ ಗಾಲೀ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ

ಕಾಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಾಸಿಕೆಯು ಇಂಡಿಯಾದ ಪಲ್ಲಾಗಿ ಬೀಳುವಿಕೆಯದರಿಂದ ಪಶುಗಳು ತಿನ್ನಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವಿಲ್ಲ, ಪಶುಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು, ಕಾಳು ತಿನಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಪರ್ಕಸರಿಗೆ ಬಲವೂ ಇದೇ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

'ವೈ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕೆಲ್ಲೋಸ್ಕರ ಬಂಧು ಲಿಮಿಟೆಡ್. { ಕೆಲ್ಲೋಸ್ಕರವಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾತಾರಾ.

ವೈದ್ಯರು ಬಡದಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾಡುವದು?

ಇಂಥ ಜ್ವರದೆಂಬ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯಾಮಿಹ್ಪ್ಟ್ರೊವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಡೆಂಗ್ಯೂ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜ್ವರಗಳಿಗೆಯೇ ಇದು ತಯಾರಿದಲ್ಲದ್ದಿದೆ ಹಾಗು ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಎಗ್ಯಾಂ ಪಿಲ್ಲ ಇವ್ರ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡುತ್ತದಲ್ಲದೆ, ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಕಾಂದ ತಲೆ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯ್ ಎಸ್. ಎಸ್. ವೈದ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಇದರಿಂದ ಹೃದಯದಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ, ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖ್ಯಾತಿ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇದೊಂದು ಇಗ ಜಾಲತ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾರವಾಡಿಯರು ಸಹ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣ ತೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಬದವರಿಗೆ, ಮನ್ಯಾನು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅದು ಬಹಳೇ ಉಪಕಾರಿಯು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಜಲಪರ್ಯಟನದವರಿಗೆ ಬಹ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕು! ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳು ತಿಳಿಸಲಾಡುವು

Dr. H L. BATLIWALA Sons & Co. Ltd.
P. Ward,, Bombay No. 18.
Telegraphic Address:— "*Cawashapur*" Bombay.

Printed and Published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press, Kumta.